

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

2000

**ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

**ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
1406 ΛΕΥΚΩΣΙΑ**

**Γενικός Ελεγκτής
της Δημοκρατίας**

Αρ. Φακ.: 1.3.0.6(00)

22 Νοεμβρίου 2001

Εξοχότατε,

Κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του Άρθρου 116 του Συντάγματος, έχω την τιμή να υποβάλω την Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2000, αναφορικά με τα θέματα που προέκυψαν κατά την άσκηση των καθηκόντων και υπηρεσιών μου.

Με πολλή εκτίμηση,

(Χρυστάλλα Γιωρκάτζη)

**Γενικός Ελεγκτής
της Δημοκρατίας**

**Προς την Αυτού Εξοχότητα
Κύριο Γλαύκο Κληρίδη
Πρόεδρο Κυπριακής Δημοκρατίας
Λευκωσία**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

		Σελίδα
ΜΕΡΟΣ	1	<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>
		9
ΜΕΡΟΣ	2	<u>ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ</u>
	2.1	<u>Υπουργεία και Τμήματα</u>
	2.2	<u>Αρχές Τοπικής Διοίκησης</u>
	2.3	<u>Ημικρατικοί Οργανισμοί</u>
		11 23 26
ΜΕΡΟΣ	3	<u>ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ</u>
	3.1	<u>Προηγούμενοι Διαχειριστικοί Έλεγχοι</u>
		33 33
ΜΕΡΟΣ	4	<u>ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ</u>
	4.1	<u>Γενικές Παρατηρήσεις</u>
	4.2	<u>Ανεξάρτητες Υπηρεσίες</u>
	4.3	<u>Προεδρία</u>
	4.4	<u>Ταμείο Ανακουφίσεως Παθόντων</u>
	4.5	<u>Δικαστική Υπηρεσία</u>
	4.6	<u>Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου</u>
	4.7	<u>Υπουργεία και Τμήματα</u>
	4.8	<u>Υπουργείο Άμυνας</u>
	4.9	<u>Κυπριακός Στρατός</u>
	4.10	<u>Εθνική Φρουρά</u>
	4.11	<u>Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος</u>
	4.12	<u>Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων</u>
	4.13	<u>Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως</u>
	4.14	<u>Τμήμα Δασών</u>
	4.15	<u>Τμήμα Γεωργίας</u>
	4.16	<u>Τμήμα Αναδασμού</u>
	4.17	<u>Υπηρεσία Μεταλλείων</u>
	4.18	<u>Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως</u>
	4.19	<u>Αστυνομία</u>
	4.20	<u>Πυροσβεστική Υπηρεσία</u>
	4.21	<u>Φυλακές</u>
	4.22	<u>Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού</u>
	4.23	<u>Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη</u>
	4.24	<u>Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας</u>
	4.25	<u>Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο</u>
	4.26	<u>Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων</u>
	4.27	<u>Τμήμα Εργασίας</u>
	4.28	<u>Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων</u>
	4.29	<u>Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων</u>
	4.30	<u>Κεντρικό Ταμείο Αδειών</u>
	4.31	<u>Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό</u>
	4.32	<u>Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο</u>
	4.33	<u>Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου</u>
	4.34	<u>Κέντρο Παραγωγικότητας</u>
	4.35	<u>Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας</u>
	4.36	<u>Υπουργείο Εσωτερικών</u>
	4.37	<u>Επαρχιακές Διοικήσεις</u>
		43 43 46 46 46 50 53 53 53 53 56 56 60 61 62 62 63 63 63 72 74 74 80 82 83 84 84 85 86 88 88 89 90 90 91 94 96

	Σελίδα
4.38 Λευκωσίας	98
4.39 Λεμεσού	99
4.40 Πάφου	99
4.41 Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	99
4.42 Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	104
4.43 Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών	110
4.44 Υπηρεσία Διαχειρίσεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών	111
4.45 Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων	113
4.46 Υπηρεσία Μεταναστεύσεως	114
4.47 Υπουργείο Εξωτερικών	115
4.48 Υπουργείο Οικονομικών	118
4.49 Γενικό Λογιστήριο	119
4.50 Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών	121
4.51 Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων	122
4.52 Τμήμα Τελωνείων	132
4.53 Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής	139
4.54 Ειδικό Ταμείο Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως σε Αναπήρους	143
4.55 Κυβερνητικό Τυπογραφείο	143
4.56 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	143
4.57 Ταμείο "Α"	150
4.58 Σχολικές Εφορείες	151
4.59 Λευκωσίας	154
4.60 Λάρνακας	155
4.61 Πόλης Χρυσοχούς	155
4.62 Αρμενίων	156
4.63 Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων	156
4.64 Τμήμα Αρχαιοτήτων	156
4.65 Τμήμα Δημοσίων Έργων	157
4.66 Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	167
4.67 Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών	169
4.68 Τμήμα Οδικών Μεταφορών	173
4.69 Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	176
4.70 Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	177
4.71 Υπουργείο Υγείας	178
4.72 Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας	189
4.73 Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	194
4.74 Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης και Ευημερίας Κυβερνητικών Εργατών	197
4.75 Γενικό Χημείο	197
4.76 Αρχές Τοπικής Διοίκησης	198
4.77 Δήμοι - Γενικές Παρατηρήσεις	198
4.78 Δήμος Λευκωσίας	202
4.79 Δήμος Λεμεσού	207
4.80 Δήμος Λάρνακας	215
4.81 Δήμος Πάφου	215
4.82 Δήμος Στροβόλου	216
4.83 Δήμος Αγίου Δομετίου	220
4.84 Δήμος Αθένου	224
4.85 Δήμος Αραδίππου	227

	Σελίδα
4.86 <u>Δήμος Πόλης Χρυσοχούς</u>	232
4.87 <u>Δήμος Παραλιμνίου</u>	234
4.88 <u>Δήμος Αγίας Νάπας</u>	238
4.89 <u>Δήμος Δερύνειας</u>	240
4.90 <u>Δήμος Λευκάρων</u>	243
4.91 <u>Δήμος Γεροσκήπου</u>	245
4.92 <u>Δήμος Πέγειας</u>	246
4.93 <u>Δήμος Μέσα Γειτονιάς</u>	246
4.94 <u>Δήμος Γερμασόγειας</u>	247
4.95 <u>Δήμος Κάτω Πολεμιδιών</u>	248
4.96 <u>Δήμος Αγίου Αθανασίου</u>	250
4.97 <u>Δήμος Αγλαντζιάς</u>	254
4.98 <u>Δήμος Έγκωμης</u>	255
4.99 <u>Δήμος Λατσιών</u>	258
4.100 <u>Δήμος Ιδαίου</u>	259
4.101 <u>Δήμος Λακατάμιας</u>	261
4.102 <u>Κοινοτικά Συμβούλια - Γενικά</u>	265
4.103 <u>Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα</u>	270
4.104 <u>Κοινοτικό Συμβούλιο Νήσου-Πέρα Χωρίου</u>	271
4.105 <u>Κοινοτικό Συμβούλιο Γερίου</u>	271
4.106 <u>Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Πύργου</u>	272
4.107 <u>Ημικρατικοί και Άλλοι Οργανισμοί</u>	273
4.108 <u>Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού</u>	273
4.109 <u>Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου</u>	276
4.110 <u>Αρχή Κρατικών Εκθέσεων</u>	291
4.111 <u>Αρχή Λιμένων Κύπρου</u>	294
4.112 <u>Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου</u>	299
4.113 <u>Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου</u>	311
4.114 <u>Επιτροπή Υδάτων Λευκωσίας</u>	313
4.115 <u>Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου</u>	313
4.116 <u>Οργανισμός Νεολαίας</u>	315
4.117 <u>Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων</u>	316
4.118 <u>Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού</u>	317
4.119 <u>Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης</u>	327
4.120 <u>Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού</u>	329
4.121 <u>Οργανισμός Γεωργικής Ασφαλίσεως</u>	337
4.122 <u>Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας</u>	340
4.123 <u>Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης</u>	350
4.124 <u>Πανεπιστήμιο Κύπρου</u>	350
4.125 <u>Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου</u>	353
4.126 <u>Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων</u>	363
4.127 <u>Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας</u>	363
4.128 <u>Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας</u>	365
4.129 <u>Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αμμοχώστου</u>	367
4.130 <u>Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας</u>	367
4.131 <u>Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου</u>	368
4.132 <u>Συμβούλιο Αποχετεύσεων Παραλιμνίου</u>	369
4.133 <u>Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας</u>	371
4.134 <u>Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων</u>	373

			Σελίδα
4.135	Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων		373
4.136	Συμβούλιο Εξαγωγής Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών		378
4.137	Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών		378
4.138	Συμβούλιο Κεντρικού Σφαγείου		387
4.139	Συμβούλια Υδατοπρομήθειας - Γενικά		391
4.140	Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας		393
4.141	Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού		394
4.142	Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου		398
4.143	Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας		399
4.144	Ταμείο για την Ανέγερση Κυπριακού Μουσείου		400
4.145	Ταμείο Δημόσιων Δανείων		400
4.146	Ταμείο Επιτροπής Βοήθειας Παιδιών της Κύπρου		402
4.147	Ταμείο Θήρας		402
4.148	Ταμείο Λαχείου Προνοίας		403
4.149	Ταμείο Συντάξεων Δικηγόρων		403
4.150	Ίδρυμα Χρίστου Στέλιου Ιωάννου		404
4.151	Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών		405
4.152	Κυπριακό Ίδρυμα Ερευνών για τη Μυϊκή Δυστροφία		405
4.153	Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου		407
4.154	Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς		409
4.155	Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου		411
4.156	Ίδρυμα Τεχνολογίας		412
4.157	Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου		413
4.158	Ταμείο Ιστορικής Μνήμης του Αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. 1955-1959		414
4.159	Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου		415
4.160	Καραϊσκάκειο Ίδρυμα		417
4.161	Εφοριακό Συμβούλιο		419
4.162	Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου		420
4.163	Ταμείο Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Κυβερνητικού Προσωπικού		420
4.164	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας		420
ΜΕΡΟΣ	5	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	421
	5.1	Έγκριση Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2000	421
	5.2	Πάγιο Ταμείο	421
	5.3	Αποτελέσματα έτους	421
	5.4	Εισπράξεις	422
	5.5	Πληρωμές και Οφειλές	422
	5.6	Γενικά	423
	5.7	Τελικός Απολογισμός	428
	5.8	Ενεργητικό	429
	5.9	Παθητικό	432
ΜΕΡΟΣ	6	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	439
ΜΕΡΟΣ	7	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	445
		ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I	445
		ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II	449
		ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III	451
		Αποτελέσματα Προϋπολογισμού	
		Υπόλοιπα Καθυστερημένων Εσόδων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2000	
		Πίνακας Οργανικών Θέσεων	
		Προϋπολογισμού	

ΜΕΡΟΣ 1 - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Η Έκθεση αυτή υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων, σύμφωνα με το άρθρο 116(4) του Συντάγματος.

1.2 Ο Γενικός Ελεγκτής είναι ο προϊστάμενος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, η οποία, σύμφωνα με το Σύνταγμα, είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία της Δημοκρατίας και δεν υπάγεται σε οποιοδήποτε Υπουργείο.

1.3 Σύμφωνα με το άρθρο 116 του Συντάγματος, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από το Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ελέγχει, εν ονόματι της Δημοκρατίας, κάθε πληρωμή ή είσπραξη και κάθε λογαριασμό χρηματικών διαθεσίμων ή λοιπού ενεργητικού, ή υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί από τη Δημοκρατία ή για λογαριασμό της, του οποίου η διαχείριση γίνεται από τη Δημοκρατία ή εν ονόματι αυτής, θεωρώντας και ελέγχοντας συνάμα κάθε τέτοιο λογαριασμό.

1.4 Εκτός από τον έλεγχο των Κρατικών Λογαριασμών, ο Γενικός Ελεγκτής έχει την ευθύνη, σύμφωνα με τις πρόνοιες ειδικών νόμων ή διοικητικές διευθετήσεις, για τον έλεγχο των λογαριασμών των Ημικρατικών ή άλλων Οργανισμών, Ειδικών Ταμείων και των Αρχών Τοπικής Διοίκησης.

1.5 Οι εξουσίες και τα καθήκοντα του Γενικού Ελεγκτή ασκούνται είτε από τον ίδιο προσωπικά είτε από υπαλλήλους που υπάγονται σ' αυτόν και ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες του.

1.6 Οι συνταγματικές και νομικές διατάξεις εξυπακούουν ότι ο Γενικός Ελεγκτής οφείλει να εξετάζει τις οικονομικές και άλλες δραστηριότητες των Κυβερνητικών Υπηρεσιών, Ημικρατικών Οργανισμών και Αρχών Τοπικής Διοίκησης, για να ικανοποιείται ότι:

- Λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση της είσπραξης του δημόσιου χρήματος και όλα τα έσοδα εισπράττονται σύμφωνα με τους Νόμους, Κανονισμούς ή άλλες οδηγίες.
- Τα έξοδα γίνονται κατά τον πιο οικονομικό και αποτελεσματικό τρόπο.
- Όλα τα ποσά που χορηγούνται δαπανώνται για τις υπηρεσίες και σκοπούς για τους οποίους εγκρίθηκε η χορήγηση τους από τη Νομοθετική Εξουσία και ότι η δαπάνη είναι σύμφωνη με τη σχετική εξουσιοδότηση, και
- όλα τα περιουσιακά στοιχεία φυλάγονται κατάλληλα, καταμετρούνται και επαληθεύεται η ύπαρξη τους.

1.7 Για σκοπούς καλύτερης παρουσίασης της Έκθεσης, τα θέματα που αφορούν το υπό επισκόπηση έτος αναφέρονται στο Μέρος Α κάθε Υπηρεσίας, ενώ τα θέματα που περιλήφθηκαν σε προηγούμενες Εκθέσεις, τα οποία δεν έχουν διευθετηθεί, αναφέρονται στο Μέρος Β.

ΜΕΡΟΣ 2 - ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

2.1 ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΑ

2.1.1 Υπουργείο Άμυνας

(α) Εθνική Φρουρά

- (i) **Καταβολή αποζημιώσεων.** Το Υπουργείο Άμυνας καταβάλλει μεγάλες αποζημιώσεις σε ιδιώτες για ζημιές ή καταστροφές που προξενούνται από την Εθνική Φρουρά και επισήμανα την ανάγκη λήψης προληπτικών μέτρων για περιορισμό τους (4.10.4).
- (ii) **Σχέδιο Διακίνησης των Εθνοφρουρών.** Το κόστος του σχεδίου ανήλθε το 2000 στις £534.000, σε σύγκριση με £465.400 το 1999. Το σχέδιο λειτουργεί με παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών, για την οποία δόθηκε έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών το 1991, για ολική υπολογιζόμενη δαπάνη της τάξης των £110.000 ετήσια (4.10.8).

2.1.2 Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

(α) Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων

- (i) **Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων.** Στις 31.12.2000 το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων ήταν £35,5 εκ., από το οποίο £17,9 εκ. οφείλονταν από τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας (4.12.10).
- (ii) **Τελικές εκθέσεις - Απολογισμός έργων.** Δεν ετοιμάζονται πάντοτε τελικές εκθέσεις και απολογισμός, με αποτέλεσμα οι ενδιαφερόμενες Κοινότητες να μην ενημερώνονται για τις πραγματικές δαπάνες των έργων (4.12.13).

(β) Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως

— **Αδράνεια κυβερνητικών γεωτρύπανων.** Εξακολουθεί να παρατηρείται σημαντική αδράνεια των γεωτρύπανων με πολύ ψηλό κόστος λειτουργίας (4.13.2).

(γ) Τμήμα Δασών

- (i) **Μακροχρόνιες συμβάσεις ενοικίασης δασικής γης.** Οι περισσότερες συμβάσεις έγιναν πριν από αρκετά χρόνια και στις περισσότερες περιπτώσεις καθορίστηκαν πολύ χαμηλά ενοίκια. Σύμφωνα με τους περί Δασών Νόμους του 1967 μέχρι 1999, θα έπρεπε να εκδοθούν Κανονισμοί, με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, οι οποίοι να ρυθμίζουν τα κριτήρια βάσει των οποίων θα γίνεται ενοικίαση πάνω σε μακροχρόνια βάση (4.14.1).
- (ii) **Άδειες χρήσης δασικής γης.** Οι άδειες εκδίδονται για γεωργικούς σκοπούς, έναντι συμβολικών ενοικίων, σε αντίθεση με τους σχετικούς Κανονισμούς που προνοούν ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ισχύουσες τιμές αγοράς, και χωρίς να εφαρμόζονται λεπτομερή κριτήρια και όροι παραχώρησης (4.14.2).

2.1.3 Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

(α) Αστυνομία

- (i) **Υπερωριακή απασχόληση.** Το ποσό της υπερωριακής απασχόλησης που καταβλήθηκε για το 2000 ανήλθε σε £1,24 εκ. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως μην πληρώνονται υπερωρίες και μην πιστώνονται στις κάρτες των μελών ώρες υπερωριακής απασχόλησης που δεν έχουν εγκριθεί από τον Αρχηγό της Αστυνομίας και όπως όλες οι υπερωρίες που έχουν συσσωρευθεί στις κάρτες των μελών, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Αρχηγού Αστυνομίας, διαγραφούν. Το σύνολο των

συσσωρευμένων υπερωριών, εγκεκριμένων και μη, υπολογίζεται στο ποσό των περίπου £3,7 εκ. (4.19.2).

(ii) **Εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων.** Κατόπιν εισήγησης μου για εξώδικη ρύθμιση τροχαίων αδικημάτων ψηφίστηκε ο Νόμος 47(Ι)/97 που τέθηκε σε εφαρμογή από 1.7.97. Η εξοικονόμηση σε διοικητικό κόστος για το Δημόσιο υπολογίζεται σε πέρα από £6 εκ. ετήσια (4.19.4).

(iii) **Προαφυπηρετική άδεια μελών Αστυνομίας.** Μέχρι 1.1.99, ημερομηνία κατά την οποία εφαρμόστηκε οδηγία του Αρχηγείου που καθορίζει ανώτατο όριο συσσώρευσης άδειας, μέλη της Αστυνομικής Δύναμης είχαν συσσωρεύσει άδεια από 1 μέχρι 2 χρόνια, η οποία τους παραχωρείται πριν από την ημερομηνία αφυπηρέτησης τους (4.19.5).

(β) Φυλακές

— **Υπερωρίες.** Η δαπάνη για το 2000 ανήλθε σε £325.817, σε σύγκριση με £208.875 το 1999. Η αύξηση της δαπάνης οφείλεται κυρίως στο κόστος φρούρησης κατά τη διάρκεια νοσηλείας καταδίκων και στον αυξημένο αριθμό ημερών άδειας ασθενείας του προσωπικού (4.21.3).

2.1.4 Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

(α) Υπουργείο

(i) **Καθυστερημένα έσοδα.** Στις 31.12.2000 τα καθυστερημένα έσοδα ανέρχονταν σε £1.068.364 (4.22.2).

(ii) **Εσωτερικός έλεγχος καταβολής χορηγιών.** Παρατηρήθηκαν αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν την καταβολή χορηγιών με βάση τη λειτουργία των διαφόρων Σχεδίων του Υπουργείου (4.22.3(α)).

(iii) **Σχέδια Δανειοδότησης με Κυβερνητική Εγγύηση.** Στις 31.12.2000 το σύνολο των υπολοίπων των δανείων, για τα οποία υπήρχε κυβερνητική εγγύηση ύψους £2,6 εκ., ήταν £3,4 εκ. Οι καθυστερημένες δόσεις ήταν £2,2 εκ. Διαπιστώθηκαν αδυναμίες και ελλείψεις στον εσωτερικό έλεγχο που ασκείται πάνω στα Σχέδια (4.22.12).

(iv) **Δάνεια.** Στις 31.12.2000 το υπόλοιπο των δανείων που παραχωρήθηκαν σε εκτοπισθέντες και πληγέντες επιχειρηματίες ήταν £1,0 εκ. Οι καθυστερημένες δόσεις ήταν £0,9 εκ. (4.22.12(β)).

(v) **Αξιοποίηση Κυβερνητικών Βιομηχανικών Περιοχών.** Δεν έχει διεξαχθεί έρευνα για να διαπιστωθεί ο βαθμός αξιοποίησης των βιομηχανικών οικοπέδων στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές (4.22.8).

(β) Τμήμα Εφόρου Εταιριών και Επίσημου Παραλήπτη

(i) **Υποβολή λογαριασμών από ξένες εταιρείες.** Πολλές ξένες εταιρείες καθυστέρησαν και πάλι να υποβάλουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους για τα έτη 1988-2000 (4.23.6).

(ii) **Ανάκτηση εξόδων.** Εκκρεμεί η ανάκτηση εξόδων ύψους £255.390, τα οποία αντιπροσωπεύουν τα έξοδα επιθεωρητών που κατέβαλε η Κυβέρνηση για τη διερεύνηση των υποθέσεων δύο εταιριών (4.23.8).

(iii) **Υποβολή ετήσιων εκθέσεων από εταιρείες.** Μεγάλος αριθμός εταιριών καθυστέρησαν να υποβάλουν τις ετήσιες εκθέσεις τους για τα έτη 1980-2000, με αποτέλεσμα να μην εισπραχθούν έγκαιρα τα σχετικά τέλη, ύψους περίπου £6,0 εκ. (4.23.3)

(iv) **Επιβαρύνσεις - Υποθήκες.** Δεν λαμβάνονται νομικά μέτρα εναντίον όσων δεν ανταποκρίνονται για εγγραφή της υποθήκης ακινήτων (4.23.9).

(v) **Αναθεώρηση τελών.** Εκκρεμεί η αναθεώρηση τελών και δικαιωμάτων για εταιρείες, συνεταιρισμούς και εμπορικές επωνυμίες (4.23.10).

(γ) **Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας**

— **Σχέδιο Δράσης για αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας.** Παρόλο που το Σχέδιο Δράσης για αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας έχει εγκριθεί και δόθηκαν οι σχετικές πιστώσεις για την υλοποίησή του, εντούτοις αυτή καθυστερεί, λόγω οργανωτικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Υπηρεσία (4.24.3).

(δ) **Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο**

— **Διοίκηση και λειτουργία του Κέντρου.** Το νομικό καθεστώς του Κέντρου εξακολουθεί να παραμένει σε εκκρεμότητα (4.25.2).

2.1.5 Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

(α) **Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων.**

(i) **Έσοδα του Κράτους από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων λόγω καταβολής κοινωνικής σύνταξης.** Με την έναρξη της λειτουργίας του νέου συστήματος μηχανογράφησης στις αρχές του 2000, είναι αδύνατο να υπολογιστεί το ποσό που πρέπει να κατατίθεται στα έσοδα του Κράτους από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και που αφορά λήπτες κοινωνικής σύνταξης που ήταν εξαρτώμενοι συνταξιούχων, λόγω του ότι δεν παραδόθηκε ακόμη το σχετικό πρόγραμμα από την εταιρεία που ανέλαβε τη μηχανογράφηση (4.28.1).

(ii) **Συμπλήρωμα κατώτατης σύνταξης Κοινωνικών Ασφαλίσεων.** Με βάση το υφιστάμενο σύστημα μηχανογράφησης, το πρόσθετο ποσό που συνεπάγεται η αύξηση της κατώτατης σύνταξης, το οποίο θα καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, είναι αδύνατο να υπολογιστεί επακριβώς (4.28.2).

(β) **Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων**

(i) **Εκκρεμείς οφειλές προς τα διάφορα Ταμεία.** Στις 31.12.00 εκκρεμούσε η είσπραξη ποσού περίπου £19,5 εκ. από υποθέσεις που είχαν επιδικαστεί προς όφελος των διαφόρων Ταμείων (4.29.2)

(ii) **Αποθεματικό Λογαριασμού Παροχών Ανεργίας.** Στις 31.12.00 το αποθεματικό του πιο πάνω Λογαριασμού παρουσίαζε χρεωστικό υπόλοιπο ύψους £9,1 εκ., σε σύγκριση με £2,8 εκ. κατά τις 31.12.99, χωρίς να καλυφθεί από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ή από ειδική εισφορά, σε αντίθεση με το άρθρο 69(6) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου (4.29.3)

(iii) **Εσωτερικός έλεγχος.** Εντοπίστηκαν αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου (4.29.4).

(iv) **Μηχανογραφημένο σύστημα.** Με την εφαρμογή του νέου συστήματος μηχανογράφησης από 1.1.2000, εντοπίστηκαν λάθη και αδυναμίες στα προγράμματα (4.29.5).

(γ) Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό

— **Αιτήσεις και πληρωμές.** Στις 31.12.00 εκκρεμούσαν 2 993 αιτήσεις για καταβολή αποζημιώσεων από το Ταμείο, από τις οποίες αναμένεται να εγκριθούν 2 365 (ποσοστό 79%), για ποσό ύψους περίπου £9,5 εκ. (4.31.2)

(δ) Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

(i) **Δημόσια βοηθήματα.** Τα πλείστα των προβλημάτων, ελλείψεων και αδυναμιών που εντοπίστηκαν, όσο αφορά τα θέματα της τήρησης επαρκών στοιχείων στους φακέλους της διερεύνησης της κινητής ή ακίνητης περιουσίας των αιτητών, της ορθής και ομοιόμορφης εφαρμογής της νομοθεσίας και των διαδικασιών και της πρόληψης υπερπληρωμών, εξακολουθούν να υφίστανται. (4.35.1)

(ii) **Στέγη «Νέα Ελεούσα»** Διαπιστώθηκε και πάλι ότι στα προγράμματα εργασίας του προσωπικού της Στέγης γίνονται, μετά την ετοιμασία τους, πολλές τροποποιήσεις, λόγω αυξημένων αδειών ασθενείας που παρουσιάζονται εκ των υστέρων ή λόγω επιθυμίας ορισμένων λειτουργών να εργάζονται πάνω σε συνεχές ωράριο. (4.35.4)

(iii) **Ξενώνας Νεανίδων Στροβόλου.** Τα κορίτσια που φιλοξενούνται στον Ξενώνα είναι πολύ λιγότερα από επτά, αριθμό που έθεσε ως προϋπόθεση το Υπουργικό Συμβούλιο για τη λειτουργία του Ξενώνα, με αποτέλεσμα το κόστος λειτουργίας του να είναι εξαιρετικά ψηλό. (4.35.5)

2.1.6 Υπουργείο Εσωτερικών

— **Υπηρεσία Αποκατάστασης Ζημιών από τους σεισμούς.** Μέχρι το τέλος του 2000 συμπληρώθηκε η εξέταση των 14 000 αιτήσεων για τους σεισμούς 1995 και 1996. Σε σχέση με το σεισμό του Αυγούστου 1999, υποβλήθηκαν 10 000 αιτήσεις, από τις οποίες εξετάστηκαν 8 800. Η συνολική δαπάνη για τους τρεις πιο πάνω σεισμούς ανήλθε στο ποσό των £8.241.643 (4.36.7).

(α) Επαρχιακές Διοικήσεις

— **Άδειες αποθήκευσης πετρελαιοειδών.** Από ειδικό έλεγχο που έγινε στις Επαρχιακές Διοικήσεις διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν δυσχέρειες στον εντοπισμό όλων των χώρων αποθήκευσης των πετρελαιοειδών, με αποτέλεσμα τη μη έκδοση αδειών σε όλες τις περιπτώσεις και την απώλεια εσόδων, καθώς και τη δημιουργία κινδύνων από την ανεξέλεγκτη αποθήκευση τους (4.37.2).

(β) Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

(i) **Καθυστερήση στην είσπραξη μισθωμάτων κρατικής γης.** Καθυστερεί η είσπραξη ετήσιων μισθωμάτων κρατικής γης, τα οποία στις 31.12.2000 ανέρχονταν στις £293.743 (4.41.2).

(ii) **Ανάθεση εργασίας εκτός ωρών Γραφείου.** Συνεχίζεται το πρόβλημα της συσσωρευμένης καθυστερημένης εργασίας, παρά το γεγονός ότι κατά το 2000 δαπανήθηκε ποσό ύψους £758.761 για υπερωρίες (4.41.4).

(iii) **Ενιαίο ολοκληρωμένο σύστημα πληροφοριών γης.** Η μηχανογράφηση του Τμήματος άρχισε το 1987 και η ολοκλήρωση της εγκατάστασης και εφαρμογής του συστήματος αναμένεται να ολοκληρωθεί το Σεπτέμβριο του 2001. Μέχρι 31.12.2000 η ολική δαπάνη για το έργο ανήλθε στα £7 εκ. (4.41.5).

- (iv) **Σχέδιο επαναχωρομέτρησης της ελεύθερης περιοχής Κύπρου.** Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την υλοποίηση του Σχεδίου επαναχωρομέτρησης της ελεύθερης περιοχής Κύπρου, το οποίο υπολογίστηκε ότι θα περατωθεί σε διάστημα επτά χρόνων (2000 - 2006), με συνολικό κόστος περίπου £27,5 εκ. Η σχετική πρόνοια στον Προϋπολογισμό του 2000, συνολικού ύψους £3,4 εκ., δεν αξιοποιήθηκε (4.41.6).
- (v) **Κυβερνητικά αγροκτήματα στην Πάφο.** Μέχρι σήμερα δεν έγινε αναθεώρηση των ενοικίων, με αποτέλεσμα η απώλεια εσόδων της τάξης των £200.000 ετησίως να συνεχίζεται. Επίσης σε αρκετές περιπτώσεις δεν υπογράφηκαν συμβάσεις μίσθωσης, ενώ το Τμήμα εισπράττει σχετικά μισθώματα (4.41.7).
- (vi) **Αποζημιώσεις για απώλεια κλήρων λόγω αναπτυξιακών έργων στην Επαρχία Πάφου.** Σε 5 περιπτώσεις επηρεαζόμενων γεωργικών κλήρων καταβλήθηκαν αποζημιώσεις ύψους £155.550, ποσό που υπερβαίνει κατά £82.000 τις σχετικές εκτιμήσεις του Τμήματος, ενώ τα έσοδα από τις σχετικές μισθώσεις που εισέπραξε το Κράτος για την περίοδο 1980-1997 ανήλθαν στις £6.064. Σημειώνεται ότι εκκρεμούν άλλες 6 αγωγές εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας (4.41.8).
- (vii) **Μίσθωση κρατικής παραλιακής γης στο Νέο Χωρίο Πάφου.** Για την περίοδο 1978 - 2011, εκμισθώθηκε κρατική παραλιακή γη για τουριστικούς σκοπούς. Οι μισθωτές παραβίασαν ουσιώδεις όρους του συμβολαίου και απέκτησαν εμπράγματο δικαίωμα στην εκμισθωθείσα κρατική γη. Το Τμήμα προβαίνει σε δικαστικές ενέργειες για ανάκτηση της κατοχής της κρατικής γης από την Κυβέρνηση (4.41.9).
- (viii) **Επεμβάσεις σε κρατική γη.** Μετά από διαπίστωση επεμβάσεων ιδιωτών σε κρατική γη στην περιοχή Αγίας Νάπας, διευθετήθηκε, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η πώληση ή μίσθωση της γης, έναντι £1.081.500, πληρωτέων σε τέσσερις άτοκες δόσεις, από το Φεβρουάριο του 1997. Στις 31.12.2000 το ολικό οφειλόμενο ποσό ανερχόταν στις £635.500 (4.41.10).
- (ix) **Επανεκτίμηση ακίνητης ιδιοκτησίας.** Η γενική επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στην ελεγχόμενη από το Κράτος περιοχή ολοκληρώθηκε το 1992. Έκτοτε δεν υιοθετήθηκε σταθερή διαδικασία για επανεκτίμηση των ακινήτων σε περίπτωση ανέγερσης νέων κτιρίων, αλλαγής πολεοδομικών ζωνών κ.τ.λ. Λόγω της παράλειψης αυτής, υπάρχει απώλεια σημαντικού ποσού εσόδων, τόσο για την Κυβέρνηση, όσο και για τις Τοπικές Αρχές, αφού η αγοραία αξία της 1.1.80, που λήφθηκε ως βάση για την εκτίμηση, για υπολογισμό διάφορων φόρων και τελών, παραμένει η ίδια (4.41.12).
- (y) **Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως**
- (i) **Εγκατάλειψη οικιστικών μονάδων κυβερνητικών οικισμών από τους κατόχους τους.** Σε ορισμένους κυβερνητικούς οικισμούς, σύμφωνα με έρευνα του Τμήματος, εξακολουθούν να υπάρχουν οικιστικές μονάδες (229), τις οποίες, είτε εγκατέλειψαν οι κάτοχοι τους, χωρίς να τις παραδώσουν στο Τμήμα, είτε διαμένουν περιοδικά εκεί ή κατέχονται παράνομα από μη δικαιούχα άτομα (4.42.11).
- (ii) **Καθυστέρηση στην καταβολή αποζημιώσεων λόγω απαλλοτρίωσης.** Εκκρεμεί η καταβολή σημαντικών αποζημιώσεων που οφείλονται στους ιδιοκτήτες απαλλοτριωθέντων τεμαχίων, για σκοπούς εκτέλεσης αναπτυξιακών έργων. Για τη διευθέτηση των οφειλόμενων ποσών εκκρεμεί η καταβολή του μεριδίου του Δήμου Λεμεσού ύψους £267.200 (4.42.9).

(iii) **Αδυναμίες στον προγραμματισμό και επίβλεψη έργων.** Σε σχέση με τα συμβόλαια για την ανάπλαση του χερσαίου χώρου του αλιευτικού καταφυγίου Αγίας Νάπας, τη διαμόρφωση οδού Αγίας Μαύρης, την κατασκευή πεζόδρομου/ποδηλατόδρομου στον ποταμό Πεδιαίο (περιοχή Στροβόλου), τη διαμόρφωση της πλατείας της εκκλησίας του Αγίου Φανουρίου στην Αραδίππου και τη γενική συντήρηση των κυβερνητικών οικισμών στην Επαρχία Λευκωσίας, παρατηρήθηκαν σοβαρές αδυναμίες στον προγραμματισμό και επίβλεψη των έργων, με αποτέλεσμα τη δημιουργία καθυστερήσεων και την αύξηση του κόστους των έργων (4.42.2).

(δ) Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

— **Υπερωρίες.** Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι σε αριθμό υπαλλήλων του Γραφείου οφείλεται, έναντι υπερωριών, μεγάλος αριθμός ωρών ελεύθερου χρόνου. Επειδή η παραχώρηση του φαίνεται πρακτικά αδύνατη, εισηγήθηκα και πάλι όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού, για καθορισμό σχετικής πολιτικής (4.43.2).

(ε) Υπηρεσία Διαχείρισεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών

(i) **Μηχανογράφηση λογαριασμών και μητρώων.** Ένα μικρό μέρος της όλης εργασίας συμπληρώθηκε μέχρι σήμερα, παρόλο που εισηγήση για προώθηση της μηχανογράφησης του Ταμείου έγινε από το 1991, με αποτέλεσμα να προκύψουν πρόσθετες δαπάνες και η Υπηρεσία να στερείται πληροφοριών για την πιο αποτελεσματική διαχείριση των Τ/Κ περιουσιών και των εσόδων (4.44.6).

(ii) **Παράνομη απόκτηση και κατοχή Τ/Κ περιουσίας, καθώς και παράνομες επεκτάσεις/μετατροπές σε υφιστάμενα υποστατικά.** Χωρίς την έγκριση του Κηδεμόνα, πρόσφυγες ή μη, παράνομα αποκτούν κατοχή Τ/Κ περιουσίας ή προβαίνουν σε παράνομες μετατροπές και προσθήκες (4.44.10 και 4.44.9).

(iii) **Αναθεώρηση ενοικίων.** Παρόλο που οι περί Τ/Κ Περιουσιών Κανονισμοί του 1992 προβλέπουν ότι το ύψος του πληρωτέου ενοικίου για Τ/Κ περιουσίες θα είναι, στην περίπτωση μη προσφύγων, το αγοραίο ενοίκιο και, στην περίπτωση προσφύγων, περίπου το αγοραίο ενοίκιο, εντούτοις τα πληρωτέα ενοίκια εξακολουθούν να παραμένουν για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα στα ίδια επίπεδα και να μη συνάδουν με τα αγοραία ενοίκια (4.44.14).

(στ) Υπηρεσία Μεταναστεύσεως

— **Αναθεώρηση Νομοθεσίας.** Οι σχετικοί Νόμοι και Κανονισμοί χρήζουν τροποποίησης και εκσυγχρονισμού, ενώ παράλληλα εκκρεμεί η θέσπιση νομοθεσίας για την έκδοση των διαβατηρίων και ταξιδιωτικών εγγράφων, που αναμένεται να ρυθμιστεί στα πλαίσια του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, νομοσχέδιο του οποίου κατατέθηκε στη Βουλή το Νοέμβριο του 2000 (4.46.4).

(ζ) Πολιτική Άμυνα

(i) **Αποθήκη.** Δεν ενημερώνονται πάντοτε τα μητρώα, τόσο με τις παραλαβές όσο και τις εκδόσεις, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνει καταμέτρηση και επαλήθευση των υπολοίπων, όπως προνοούν οι σχετικοί Κανονισμοί Αποθηκών (4.36.12).

(ii) **Προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση δικτύου ηλεκτρονικών σειρήνων σήμανσης συναγερμού.** Το συμβόλαιο υπογράφηκε το Μάιο 2000 και προέβλεπε συμπλήρωση των εργασιών εντός 9 μηνών. Μέχρι τον Οκτώβριο 2001 δεν είχε

συμπληρωθεί η εγκατάσταση, λόγω αλλαγών/προσθηκών που δεν είχαν προβλεφθεί, καθώς και λόγω ανάλογων χρονικών παρατάσεων του συμβολαίου (4.36.9).

2.1.7 Υπουργείο Εξωτερικών

— **Πρεσβεία Καΐρου/Διεξαγωγή ειδικής έρευνας.** Στην Έκθεση μου για το έτος 1999 ανέφερα ότι διεξήχθη έρευνα σε σχέση με ισχυρισμούς/καταγγελίες εναντίον του τότε Πρέσβη. Μετά την ολοκλήρωση της αστυνομικής έρευνας, αποφασίστηκε η έναρξη ποινικής διαδικασίας (4.47.8).

2.1.8 Υπουργείο Οικονομικών

(α) Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων

(i) **Εισπράξεις φόρου εισοδήματος.** Το σύνολο των εισπράξεων του 2000 ήταν £408,9 εκ., σε σύγκριση με £349,2 εκ. του 1999 (αύξηση 17,1%) (4.51.2).

(ii) **Φορολογίες υπό ένσταση.** Στις 31.12.2000 υπήρχαν 61 566 φορολογίες για τις οποίες υποβλήθηκε ένσταση για συνολικό ποσό φόρου £181,8 εκ. (4.51.3).

(iii) **Καθυστερημένοι φόροι.** Το σύνολο των καθυστερημένων φόρων στις 31.12.2000 ήταν £182,67 εκ., σε σύγκριση με £167,20 εκ. που ήταν στις 31.12.99 (αύξηση 9,3%) (4.51.4).

(iv) Φόρος Κληρονομιών

- Με το Νόμο 74(I)/2000 που ψήφισε η Βουλή στις 16.6.2000, ο πιο πάνω φόρος καταργείται από 1.1.2000.

- Κατόπιν υπόδειξης μου για συγκεκριμένη περίπτωση, ο Διευθυντής διεξήγαγε έρευνα, από την οποία διαφάνηκε ότι σύζυγος αποθανόντος εισέπραξε ασφάλεια ύψους £1.000.000. Το εν λόγω ποσό φορολογήθηκε και επιβλήθηκε πρόσθετος φόρος ύψους £498.402, πλέον τόκους. Υποβλήθηκε ένσταση από την κληρονόμο, κατά την εξέταση της οποίας προέκυψε νομικό πρόβλημα και ζητήθηκε γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα, σύμφωνα με την οποία η ασφάλεια του £1 εκ. έπρεπε να φορολογηθεί (4.51.5).

(v) **Φορολογία αλλοδαπών που ασκούν ελεύθερα επαγγέλματα.** Αλλοδαποί και κυρίως διάσημοι καλλιτέχνες που εργάζονται στην Κύπρο για μερικές μόνο μέρες, στη συνέχεια αναχωρούν χωρίς να εκπληρώνουν τις σχετικές φορολογικές τους υποχρεώσεις (4.51.8).

(vi) **Δημιουργία φορολογικών φακέλων/καταχώριση στο σύστημα νέων εταιρειών.** Ο τερματισμός της τακτικής της συστηματικής δημιουργίας νέων φορολογικών φακέλων εταιρειών, από το 1994, είχε ως αποτέλεσμα περίπου οι μισές εταιρείες (ημεδαπές και αλλοδαπές) που εγγράφηκαν από τον Έφορο Εταιρειών κατά τα έτη 1995-1998 να μην καταχωριστούν στο μηχανογραφικό σύστημα του Τμήματος (4.51.9).

(β) Τμήμα Τελωνείων

(i) **Ειδικές ιδιωτικές αποθήκες αποταμίευσης (καταστήματα αδασμολόγητων ειδών) που λειτουργούν στα λιμάνια.** Το σύστημα ελέγχου των αποθεμάτων παρουσιάζει αδυναμίες, με κίνδυνο αντικατάστασης εμπορευμάτων μεγάλης αξίας με άλλα μικρότερης αξίας, και εξέφρασα την άποψη ότι θα μπορούσε να εφαρμοστεί ένα σύγχρονο σύστημα διαχείρισης αποθεμάτων, έτσι ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος ανά πάσα στιγμή (4.52.2).

(ii) **Ελεύθερη Βιομηχανική Ζώνη Λάρνακας.** Διαπιστώθηκε και πάλι ότι οι εισοδοί/έξοδοι της Ελεύθερης Βιομηχανικής Ζώνης είναι ανοικτές καθ' όλο το εικοσιτετράωρο (4.52.3).

- (iii) **Αποθήκες Αποταμίευσης.** Ο έλεγχος των κλειστών φακέλων Αποθηκών Αποταμίευσης παρουσιάζει αδυναμίες και καθυστερήσεις, με κίνδυνο την απώλεια δασμών και φόρων. Επίσης, από έκτακτες επιθεωρήσεις διάφορων αποθηκών που διεξήχθησαν τόσο από την Υπηρεσία μου όσο και το Τμήμα Τελωνείων, διαπιστώθηκαν σοβαρές διαφορές στα αποθέματα και αδυναμίες στη διαχείριση των αποθηκών (4.52.4).
- (iv) **Τελωνισμός οχημάτων σαλούν στην κατηγορία των “VAN”.** Παρατηρήθηκε και πάλι ότι, σε αντίθεση με τους σχετικούς Κανονισμούς, αριθμός οχημάτων σαλούν εγγράφονταν και στη συνέχεια τελωνίζονταν στην κατηγορία “VAN” με καταβολή μειωμένων δασμών, φόρων και τελών (4.52.10).
- (v) **Τελωνειακή αξία μεταχειρισμένων οχημάτων.** Η εισήγηση μου όπως γίνει σχετική τροποποίηση στο Νόμο, έτσι ώστε η αξία, σύμφωνα με το τιμολόγιο, να λαμβάνεται υπόψη μόνο για τον υπολογισμό των εισαγωγικών δασμών, ενώ για τον υπολογισμό των φόρων κατανάλωσης να λαμβάνεται ως βάση η εκτιμημένη αξία των οχημάτων κατά την εγγραφή τους, έγινε αποδεκτή από το Τμήμα (4.52.6).
- (vi) **Υπερωριακή Απασχόληση.** Λόγω έλλειψης προσωπικού, ορισμένοι υπάλληλοι του Τμήματος εργάζονται υπερωριακά για ώρες πολύ περισσότερες από τις ώρες του κανονικού τους ωραρίου (4.52.9).
- (vii) **Φόρος Προστιθέμενης Αξίας - Επιτόπιοι έλεγχοι.** Ο αριθμός των επιτόπιων ελέγχων που πραγματοποίησε η Υπηρεσία κατά το 2000 κάλυψε μόνο το 2% των εγγεγραμμένων προσώπων, με αποτέλεσμα τον αυξημένο κίνδυνο απώλειας εσόδων (4.52.13(στ)).

2.1.9 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

(α) Υπουργείο

- (i) **Αδυναμίες στη διαχείριση, επίβλεψη και έλεγχο των συμβολαίων.** Σε διάφορα έργα έχουν παρατηρηθεί αδυναμίες στη διαχείριση, επίβλεψη και έλεγχο των συμβολαίων από τους Επιβλέποντες, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα παρεκκλίσεις από τις πρόνοιες των συμβολαίων και καθυστερήσεις. Σημαντικότερες περιπτώσεις διαπιστώθηκαν στα συμβόλαια για τη Β΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού, την ανέγερση του Μαρωνίτικου Σχολείου στην Ανθούπολη, την Ανέγερση νέου Δημοτικού Σχολείου στην κοινότητα Γιόλου, το Νέο Γυμνάσιο Ύψωνα, το Νέο Δημοτικό Σχολείο Κιτίου και την Επέκταση στην Τεχνική Σχολή Πόλης Χρυσοχούς (4.56.4).
 - (ii) **Ανεπαρκής περίοδος συμβολαίων.** Για αρκετά έργα η περίοδος εκτέλεσης που καθορίζεται είναι υπερβολικά μικρή, με αποτέλεσμα να είναι ανέφικτη η έγκαιρη συμπλήρωση των εργασιών, να επηρεάζεται η ποιότητα των έργων και να αυξάνονται τα κόστη εκτέλεσης (4.56.4(γ)).
 - (iii) **Ασφάλιση σχολικών κτιρίων.** Εκκρεμούν απαιτήσεις από ασφαλιστικές εταιρείες ύψους £104.629 για ζημιές σε σχολικά κτίρια (4.56.6).
 - (iv) **Καθυστερήσεις στην εκτέλεση συμβολαίων εκτύπωσης βιβλίων.** Παρατηρήθηκαν και πάλι καθυστερήσεις στην εκτέλεση συμβολαίων εκτύπωσης βιβλίων (4.56.7).
- (β) Σχολικές Εφορείες**
- (i) **Κανονισμοί με βάση τον περί Σχολικών Εφορειών Νόμο του 1997.** Εξακολουθεί να εκκρεμεί η ψήφιση Δημοσιονομικών Κανονισμών, καθώς και Κανονισμών που να

προνοούν και ρυθμίζουν θέματα προσωπικού, τον τρόπο λειτουργίας και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται στις συνεδριάσεις κ.τ.λ. (4.58.3)

(ii) **Κυλικεία.** Παρατηρήθηκαν και πάλι διαφορές στους όρους προσφορών και περιπτώσεις μη πλήρους εφαρμογής των όρων, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων, καθώς και περιπτώσεις διαφοροποίησης του αρχικού ποσού κατακύρωσης. Εισηγήθηκα όπως ρυθμιστεί νομοθετικά η υποχρέωση συμπερίληψης βασικών όρων στις προσφορές που προκηρύσσονται (4.58.12).

(iii) **Ακίνητη περιουσία.** Σε αρκετές Εφορείες δεν έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες για την εξακρίβωση της ακίνητης περιουσίας τους, την έκδοση εκσυγχρονισμένων τίτλων (4.58.20).

(γ) **Σχολική Εφορεία Λευκωσίας**

(i) **Εσωτερικός έλεγχος.** Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου αναφορικά με τις δραστηριότητες της Σχολικής Εφορείας και τη διαχείριση των κληροδοτημάτων παρουσιάζει αδυναμίες και κενά (4.59.2).

(ii) **Διαχείριση κληροδοτημάτων.** Οι σκοποί πολλών κληροδοτημάτων έχουν εκλείψει ή δεν ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα (4.59.3).

2.1.10 Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων

(α) **Τμήμα Αρχαιοτήτων**

(i) **Διαρρήξεις, κλοπές και απώλεια διπλοτύπων.** Σημειώθηκαν αρκετά περιστατικά διαρρήξεων και κλοπών. Υπέδειξα την αναγκαιότητα λήψης μέτρων για διασφάλιση των δημόσιων εσόδων (4.64.2).

(ii) **Ξυλουργικό εργαστήριο και εργαστήριο εκμαγείων και αντιγράφων.** Εξακολουθεί να μην ακολουθούνται οι ενδεδειγμένες διαδικασίες, ούτε και εφαρμόζονται οι Κανονισμοί Αποθηκών. Εισηγήθηκα να μελετηθεί το ενδεχόμενο αναθεώρησης της πολιτικής σχετικά με την κατασκευή αντιγράφων προς πώληση (4.64.6 και 4.64.5).

(β) **Τμήμα Δημοσίων Έργων**

(i) **Αδυναμίες στον προγραμματισμό/συντονισμό έργων.** Σε μεγάλα έργα έχουν διαπιστωθεί σημαντικές αδυναμίες στον προγραμματισμό και συντονισμό τους, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται καθυστερήσεις και αυξήσεις δαπανών. Μεταξύ των έργων όπου διαπιστώθηκαν τέτοιες αδυναμίες είναι το νέο κτίριο της Βουλής των Αντιπροσώπων, το νέο Νοσοκομείο Λευκωσίας, το νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου και κυκλοφοριακοί κόμβοι στο Δήμο Λεμεσού (4.65.3).

(ii) **Λάθη και παραλείψεις σε μελέτες.** Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων διαπιστώθηκαν λάθη και παραλείψεις στις μελέτες, τα οποία προκάλεσαν καθυστερήσεις στην πρόοδο των εργασιών και τροποποιήσεις των σχεδίων, με ανάλογες οικονομικές επιπτώσεις. Οι σημαντικότερες αδυναμίες διαπιστώθηκαν στα συμβόλαια του αυτοκινητόδρομου Δεκέλειας-Αμμοχώστου, του αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου, των νέων Πύργων Ελέγχου στον Αερολιμένα Λάρνακας, του δρόμου Τίμης-Νατάς-Πενταλιάς, του παρακαμπτήριου Φοινίου, του δρόμου Νικόκλειας - Αρμίνου - Φιλούσας και του δρόμου Τίμης-Νατάς-Πενταλιάς - Παναγιάς (4.65.4).

(iii) **Ανεξάρτητοι εργαστηριακοί έλεγχοι από το Κεντρικό Εργαστήριο.** Ο έλεγχος από το Κεντρικό Εργαστήριο δεν είναι επαρκής, λόγω σταδιακής μείωσης του προσωπικού (4.65.5(α)).

(iv) **Αυτοκινητόδρομος Λεμεσού-Πάφου (Τμήμα Πέτρα του Ρωμιού-Άσπρος).** Η γεωλογική μελέτη για την κατασκευή της γέφυρας στην περιοχή της Πέτρας του Ρωμιού ήταν λανθασμένη, με αποτέλεσμα ο εργολάβος να υποβάλει απαιτήσεις για καθυστερήσεις και αποζημιώσεις (4.65.5(στ)).

(v) **Αδυναμίες στη διαχείριση συμβολαίων.** Σε διάφορα οδικά έργα έχουν παρατηρηθεί αδυναμίες στη διαχείριση των συμβολαίων από τους Επιβλέποντες Μηχανικούς, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα παρεκκλίσεις από τις πρόνοιες των συμβολαίων, καθυστερήσεις και επιβαρύνσεις. Οι σημαντικότερες περιπτώσεις διαπιστώθηκαν στα συμβόλαια περιοδικής συντήρησης του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Λεμεσού, της ανέγερσης του νέου Νοσοκομείου Λευκωσίας, του αυτοκινητόδρομου Δεκέλειας - Πρωταρά και του κτιρίου Πυροτεχνουργών της Αστυνομίας Κύπρου (4.65.6).

(γ) Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας

(i) **Αδυναμίες στο μηχανογραφικό σύστημα.** Λόγω διαφόρων αδυναμιών στο μηχανογραφικό σύστημα, παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις και συσσώρευση εργασίας, η οποία αναγκαστικά γίνεται με το χέρι (4.66.8).

(ii) **Δημιουργία δικτύου ανεξάρτητων επιθεωρητών για εποπτεία των επιπέδων ασφάλειας των κυπριακών πλοίων.** Η δημιουργία δικτύου ανεξάρτητων επιθεωρητών, που εγκρίθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 42.695, ημερ. 7.6.95, δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί, λόγω δυσκολίας στην εξεύρεση επιθεωρητών (4.66.3).

(δ) Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών

— **Αδυναμίες/παραλείψεις στο χειρισμό συμβολαίων.** Σε διάφορες περιπτώσεις προέκυψαν σοβαρές αλλαγές/προσθήκες σε συμβόλαια που έπρεπε να είχαν προβλεφθεί στο στάδιο της μελέτης, με αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση του κόστους και την καθυστέρηση στη συμπλήρωση των εργασιών. Επίσης, σε συμβόλαια συντήρησης εξοπλισμού, δεν τηρούνταν οι πρόνοιες των συμβολαίων, αναφορικά με την υποβολή εκθέσεων για τις εργασίες προληπτικής συντήρησης/δοκιμών (4.67.3).

(ε) Τμήμα Οδικών Μεταφορών

(i) **Εκπαιδευτικά οχήματα.** Σύμφωνα με τον περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμο του 1972, όλα τα εκπαιδευτικά οχήματα καταβάλλουν μειωμένα τέλη εγγραφής και κυκλοφορίας, ως μη ιδιωτικά. Επανάλαβα την εισήγηση μου όπως η προνομιακή αυτή μεταχείριση τερματιστεί (4.68.6).

(ii) **Απόβαρο μηχανοκίνητων οχημάτων.** Λόγω αντικειμενικών δυσκολιών στον ακριβή καθορισμό του απόβαρου των οχημάτων, εισηγήθηκα όπως για τον καθορισμό των τελών εγγραφής και κυκλοφορίας χρησιμοποιείται ως βάση ο κυβισμός των οχημάτων (4.68.8).

(iii) **Μετατροπή οχημάτων μετά τον τελωνισμό και πριν από την εγγραφή τους.** Αρκετά οχήματα εγγράφονται σε κατηγορία διαφορετική από αυτή στην οποία τελωνίζονται, λόγω αλλαγών μετά τον τελωνισμό τους. Το Τμήμα ετοίμασε σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο, ώστε στις περιπτώσεις αυτές να είναι δυνατή η είσπραξη επιπρόσθετων δασμών και φόρων, όταν προκύπτουν (4.68.9).

(iv) **Εγγραφή οχημάτων σαλούν στην κατηγορία “VAN”.** Επανέλαβα την εισήγηση μου όπως η σχετική Νομοθεσία και Κανονισμοί εφαρμόζουν αυστηρά, έτσι ώστε οχήματα, τα οποία δεν μπορούν να θεωρηθούν ως εκ κατασκευής εμπορικά, να μην εγγράφονται στην κατηγορία αυτή. Για ριζική επίλυση του προβλήματος, εισηγήθηκα την εξίσωση των δασμών και φόρων των πιο πάνω οχημάτων με αυτούς των οχημάτων σαλούν (4.68.10).

(στ) Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας

— **Εξυπηρέτηση εδάφους σε αεροσκάφη.** Δεν επιβάλλονται τέλη για την εξυπηρέτηση εδάφους, όπως συμβαίνει στα αεροδρόμια ευρωπαϊκών χωρών, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εσόδων (4.69.8).

(ζ) Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

— **Αγορά, εγκατάσταση και λειτουργία μηχανής επικόλλησης γραμματοσήμων.** Η πιο πάνω μηχανή παραλήφθηκε από το Τμήμα την 1.7.98, χωρίς να έχει προηγουμένως δοκιμαστεί, με αποτέλεσμα να παρουσιάζει σοβαρά λειτουργικά προβλήματα (4.70.1).

2.1.11 Υπουργείο Υγείας

(α) Υπουργείο

(i) **Καθυστερημένα έσοδα.** Στις 31.12.2000 τα καθυστερημένα έσοδα ήταν £3.153.970 (4.71.3).

(ii) **Εσωτερικός έλεγχος.** Παρατηρούνται αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου του Υπουργείου και των Υπηρεσιών του (4.71.2).

(iii) **Οργανωτική Δομή Υπουργείου Υγείας.** Ιατρικό προσωπικό αποσπάται από τα Νοσοκομεία για να εκτελέσει στο Υπουργείο ή στις Ιατρικές Υπηρεσίες καθήκοντα άλλα από ιατρικά (4.71.13).

(iv) **Γενικό Σχέδιο Υγείας.** Δεν υπήρξαν σημαντικές βελτιώσεις στην υφιστάμενη υποδομή των Υπηρεσιών του Υπουργείου και υπάρχει κίνδυνος για περαιτέρω καθυστέρηση στην εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας (4.71.14).

(v) **Παροχή ποιοτικών ιατρικών υπηρεσιών σε ασθενείς.** Το σύστημα ελέγχου της προσφοράς υπηρεσιών σε ασθενείς, σύμφωνα με μελέτη που έγινε, παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες (4.71.15).

(vi) **Προμήθεια και χρήση ιατρικού και άλλου εξοπλισμού.** Παρατηρήθηκε ότι υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στην αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού (4.71.4).

(vii) **Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου.** Το καθεστώς λειτουργίας του Ογκολογικού και η σχέση του με την Κυβέρνηση παραμένουν αδιευκρίνιστα, επειδή η επαναδιαπραγμάτευση της υφιστάμενης συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Ιατρικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί (4.71.22).

(viii) **Συνεργασία μεταξύ Υπουργείου Υγείας και Κυπριακού Ταμείου Ερευνών Μυϊκής Δυστροφίας.** Το Μνημόνιο για το πιο πάνω θέμα υπογράφηκε τον Οκτώβριο του 1999, όμως κάποια θέματα παραμένουν αδιευκρίνιστα και θα πρέπει να μελετηθούν. Εισηγήθηκα όπως ζητηθεί γνωμάτευση κατά πόσο το Μνημόνιο συνάδει με τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο και τους Κανονισμούς (4.71.24).

-
- (ix) **Ποιοτικός έλεγχος της λειτουργίας των χημείων.** Δεν έχουν εφαρμοστεί όλες οι σημαντικές εισηγήσεις εμπειρογνώμονα για την ποιοτική αναβάθμιση των χημείων (4.71.20).
- (x) **Έλλειψη οξυγόνου στα Νοσοκομεία.** Τα Νοσοκομεία συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν πρόβλημα έλλειψης οξυγόνου, παρά το μεγάλο χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει από την εμφάνιση του προβλήματος (4.71.21).
- (xi) **Μηχανογράφηση Υπουργείου Υγείας.** Διαπιστώθηκαν σοβαρές αδυναμίες όσο αφορά την εφαρμογή του Πληροφοριακού Συστήματος Υγείας (4.71.5).
- (xii) **Συμβόλαιο συντήρησης λογισμικού για το Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας.** Λόγω μη υπογραφής του συμβολαίου, έχουν δημιουργηθεί σοβαρά προβλήματα όσο αφορά το Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας (4.71.6).
- (xiii) **Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.** Λόγω ανεπαρκούς προγραμματισμού, υπάρχει σοβαρή καθυστέρηση στην ετοιμασία των προδιαγραφών για τον ιατρικό εξοπλισμό και σημαντική αύξηση της εκτιμημένης δαπάνης από £12 εκ. σε £25 εκ. (4.71.7).
- (xiv) **Νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου.** Διαπιστώθηκε ότι η μελέτη και η προκήρυξη των προσφορών καθυστέρησε περίπου 30 μήνες, ενώ το ποσό του συμβολαίου που υπογράφηκε ανέρχεται στα £10,5 εκ., έναντι £7,5 εκ. που ήταν η εκτίμηση δαπάνης (4.71.8).
- (xv) **Διευθετήσεις συνεργασίας με διάφορα Νοσοκομεία και εταιρείες του εξωτερικού.** Το Υπουργείο δεν έχει ακόμη ολοκληρώσει τη διαδικασία συλλογής στοιχείων από τα Νοσοκομεία του εξωτερικού και δεν έχει προχωρήσει στη σύναψη σχετικών συμφωνιών με αυτά (4.71.17).
- (xvi) **Προσφορά για την αναβάθμιση των θερμοκοιτίδων στο Νοσοκομείο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου III.** Ενώ δόθηκε έγκριση για απευθείας ανάθεση της αναβάθμισης των θερμοκοιτίδων στον προμηθευτή τους, διαπιστώθηκε ότι η πρόταση του, η οποία έγινε αποδεκτή, αφορούσε στην πραγματικότητα την αντικατάσταση των θερμοκοιτίδων με 11 καινούριες, οπότε δεν δικαιολογείτο το αίτημα για απευθείας ανάθεση, αλλά θα έπρεπε να είχε ακολουθηθεί ανοικτή διαδικασία προσφορών (4.71.10).
- (xvii) **Αναβάθμιση ιατρικού εξοπλισμού με απευθείας ανάθεση στους προμηθευτές.** Διαπιστώθηκε ότι, ενώ υφιστάμενος ιατρικός εξοπλισμός παρουσίαζε προβλήματα από το 1997, οι Ιατρικές Υπηρεσίες ζήτησαν τον Οκτώβριο 2000 έγκριση για απευθείας ανάθεση στους προμηθευτές της αναβάθμισης του (4.71.9).
- (β) **Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας**
- (i) **Χρέωση ασθενών.** Λόγω της αδυναμίας που υπάρχει στην εξακρίβωση της ορθότητας των εισοδημάτων που δηλώνουν οι ασθενείς, μεγάλος αριθμός από αυτούς εξασφαλίζουν δωρεάν περίθαλψη χωρίς να είναι δικαιούχοι (4.72.2).
- (ii) **Νοσήλια εσωτερικών ασθενών.** Ασθενείς τυγχάνουν θεραπείας και απολύονται χωρίς να εισπραχθούν τα σχετικά δικαιώματα, με αποτέλεσμα η απώλεια εσόδων να αυξάνεται, αφού δεν λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για την είσπραξη τους (4.72.3).
- (iii) **Μητρώα κινητής περιουσίας.** Εξακολουθούν να μην είναι κατάλληλα ενημερωμένα, παρόλο ότι το κόστος της κινητής περιουσίας είναι σημαντικό (4.72.5).
-

(iv) **Μηχανογράφηση.** Παρατηρείται καθυστέρηση στη μηχανογράφηση σημαντικών τομέων των Νοσοκομείων (4.72.8).

(γ) **Φαρμακευτικές Υπηρεσίες**

(i) **Παραγγελίες χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις.** Φάρμακα, φαρμακευτικά υλικά και άλλα είδη αξίας £2,6 εκ. παραγγέλθηκαν και παραλήφθηκαν, χωρίς να έχουν εξασφαλιστεί οι απαιτούμενες πιστώσεις (4.73.2).

(ii) **Ελλείψεις φαρμάκων.** Σε πολλές περιπτώσεις παρατηρούνται ελλείψεις, οι οποίες οφείλονται κυρίως στις σοβαρές αδυναμίες που παρουσιάζει το σύστημα προγραμματισμού και ελέγχου φαρμάκων, στην καθυστέρηση που παρατηρείται από την προκήρυξη μέχρι την κατακύρωση των προσφορών και την καθυστέρηση εκτέλεσης παραγγελιών (4.73.3).

(iii) **Παραλαβές φαρμάκων με μικρότερη περίοδο λήξης.** Μερικά φάρμακα παραλαμβάνονται με περίοδο λήξης μικρότερη από εκείνη που καθορίζουν οι προσφορές (4.73.5).

(δ) **Γενικό Χημείο**

— **Κοστολόγηση αναλύσεων.** Μελέτη, η οποία άρχισε με σκοπό τον καθορισμό τελών πάνω σε ορθολογιστική βάση, έχει ατονήσει, λόγω έλλειψης προσωπικού στο Λογιστήριο (4.75.4).

2.2 ΑΡΧΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

2.2.1 Δήμοι - Γενικές Παρατηρήσεις

(i) **Οικονομική κατάσταση.** Όλοι σχεδόν οι Δήμοι αντιμετωπίζουν σοβαρό οικονομικό πρόβλημα, με αποτέλεσμα να αδυνατούν να καλύψουν όλες τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους (4.77.3).

(ii) **Αναβαθμίσεις θέσεων.** Λόγω μη εφαρμογής των σχετικών Κανονισμών και διατάξεων, παρατηρήθηκαν λανθασμένες τοποθετήσεις σε αναβαθμισμένες κλίμακες (4.77.10).

(iii) **Συλλογικές συμβάσεις.** Υπογράφηκαν συλλογικές συμβάσεις, οι πρόνοιες των οποίων έρχονται σε αντίθεση με τους Κανονισμούς του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95) (4.77.11).

(iv) **Σχέδια υπηρεσίας δημοτικών υπαλλήλων και εξουσίες Δημοτικού Συμβουλίου.** Δημοτικά Συμβούλια τοποθέτησαν υπαλλήλους σε πιο ψηλές κλίμακες ή τους παραχώρησαν επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις, κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας (4.77.12).

(v) **Λογαριασμοί και έλεγχος.** Εκτός από τους Δήμους Λευκωσίας, Πάφου, Αθηνών, Δερύνειας, Ιδαλίου, Λακατάμιας, Αγλαντζιάς και Αγίου Αθανασίου, οι υπόλοιποι Δήμοι δεν υπέβαλαν τους τελικούς λογαριασμούς του 2000 για έλεγχο, μέχρι την 30ή Απριλίου, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου (4.77.2).

(vi) **Εσωτερικός έλεγχος.** Σε όλους σχεδόν τους Δήμους διαπιστώθηκαν αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν διάφορες δραστηριότητες των Δήμων (4.77.9).

(α) **Δήμος Λευκωσίας**

— **Καταβολή αποζημίωσης για συσσωρευθείσα άδεια απουσίας.** Στο Δημοτικό Γραμματέα πληρώθηκε αποζημίωση ύψους £37.363 για εξαγορά 298½ ημερών άδειας απουσίας, η οποία συσσωρεύτηκε κατά την περίοδο 1.1.1986 - 30.11.2000, αντί £11.569 που

δικαιούτο για την εξαγορά 92½ ημερών άδειας απουσίας, η οποία δεν λήφθηκε κατά την περίοδο 1.1.96-30.11.2000. Η απόφαση για εξαγορά συσσωρευθείσας άδειας της περιόδου 1.1.86 - 31.12.95 ήταν άνευ αντικειμένου, για το λόγο ότι ο Δημοτικός Γραμματέας, σύμφωνα με τις ισχύουσες τότε συλλογικές συμβάσεις, δεν μπορούσε να συσσωρεύσει άδεια απουσίας πέρα από 70 ημέρες (4.78.7).

(β) Δήμος Λεμεσού

(i) **Ποινική έρευνα.** Ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας όρισε ποινικούς ανακριτές, για διερεύνηση καταγγελιών αθέμιτου πλουτισμού λειτουργού του Δήμου, καθώς και έκδοσης άδειας/αδειών οικοδομής. Οι έρευνες ολοκληρώθηκαν και για την υπόθεση του αθέμιτου πλουτισμού λειτουργού του Δήμου ασκήθηκε ποινική δίωξη εναντίον του, καθώς επίσης και εναντίον δύο άλλων ατόμων, και έχει αρχίσει η εκδίκαση της υπόθεσης ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού, ενώ η υπόθεση για την έκδοση άδειας/αδειών οικοδομής μελετάται από τη Νομική Υπηρεσία (4.79.1).

(ii) Ανανέωση συλλογικής σύμβασης-αναδιάρθρωση

— **Αναδρομικότητα της αναδιάρθρωσης.** Η ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για την περίοδο 1998-2000, με αναδρομική ισχύ από 1.1.96, για σκοπούς ένταξης στις διάφορες κλίμακες, και από 1.9.98, για σκοπούς καταβολής αναδρομικών, είχε ως αποτέλεσμα οικονομικές επιπτώσεις για το Δήμο, το ύψος των οποίων θα ξεπεράσει κατά πολύ το αρχικό ποσό που υπολογίστηκε. Επισημάνθηκε επίσης ότι στη συλλογική σύμβαση υπάρχουν διάφορα κενά και ασάφειες ή αντιθέσεις, σε σχέση με τους ισχύοντες Κανονισμούς (4.79.8(α)).

(γ) Δήμος Κάτω Πολεμιδιών

— **Διεξαγωγή έρευνας.** Η Υπηρεσία μου διεξήγαγε έρευνα στους λογαριασμούς του Δήμου, η οποία κάλυψε την περίοδο 1.1.96-8.9.99, και διαπίστωσε ταμειακό έλλειμμα, ύψους £148.689. Τα αποτελέσματα της έρευνας διαβιβάστηκαν στην Αστυνομία, η οποία άρχισε τη διερεύνηση, για διαπίστωση τυχόν διάπραξης αδικημάτων. Η έρευνα ολοκληρώθηκε το 2001 και η σχετική έκθεση υποβλήθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα (4.95.2)).

2.2.2 Κοινοτικά Συμβούλια - Γενικά

(α) **Σύσταση Κοινοτικών Συμβουλίων.** Με τη θέσπιση και εφαρμογή του περί Κοινοτήτων Νόμου 86(Ι)/99, από τις 9.7.99, και τη μετονομασία των Συμβουλίων Βελτιώσεως και Χωριτικών Αρχών σε Κοινοτικά Συμβούλια, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, σύμφωνα με το άρθρο 71 του πιο πάνω Νόμου, ανέλαβε, επιπρόσθετα από τον έλεγχο των λογαριασμών των 85 πρώην Συμβουλίων Βελτιώσεως, και τον έλεγχο των 281 πρώην Χωριτικών Αρχών (4.102.1).

(β) Πρώην Συμβούλια Βελτιώσεως

(i) **Οικονομικές καταστάσεις.** Οι οικονομικές καταστάσεις που ετοιμάζονται από αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια παρουσιάζουν λάθη και παραλείψεις, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η διεξαγωγή του ελέγχου (4.102.2(α)).

(ii) **Προϋπολογισμοί.** Οι ετήσιοι προϋπολογισμοί αρκετών Συμβουλίων δεν εγκρίνονται έγκαιρα, πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου και των Γενικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών. Επίσης ορισμένα Συμβούλια εγκρίνουν ελλειμματικούς προϋπολογισμούς, σε αντίθεση με το σχετικό Νόμο (4.102.2(β)).

- (iii) **Ακίνητη περιουσία των Συμβουλίων.** Σε αρκετές περιπτώσεις η ακίνητη περιουσία των Κοινοτικών Συμβουλίων δεν είναι εγγεγραμμένη στο όνομα τους (4.102.2(γ)).
- (iv) **Σχέδια Υπηρεσίας και Κανονισμοί Προσωπικού Κοινοτικών Συμβουλίων.** Σε πολλά Κοινοτικά Συμβούλια δεν υπάρχουν Σχέδια Υπηρεσίας και Κανονισμοί Προσωπικού, με αποτέλεσμα να τοποθετούνται υπάλληλοι σε βαθμίδες κλιμάκων πιο ψηλές ή να τους παραχωρούνται επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις αντικανονικά (4.102.2(στ)).
- (v) **Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών.** Σε ορισμένα Συμβούλια δεν ακολουθείται πάντα η ενδεδειγμένη διαδικασία προσφορών για την αγορά υπηρεσιών ή αγαθών (4.102.2(ζ)).
- (vi) **Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.** Το ποσοστό συνεισφοράς των Συμβουλίων στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων είναι χαμηλό, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατή η δημιουργία ικανοποιητικού αποθεματικού, για την αντιμετώπιση των μελλοντικών υποχρεώσεων του (4.102.2(η)).
- (vii) **Εκπαίδευση προσωπικού των Κοινοτικών Συμβουλίων.** Μετά την ανάληψη από τα ίδια τα Συμβούλια του χειρισμού των οικονομικών τους υποθέσεων, παρίσταται ανάγκη εκπαίδευσης του προσωπικού που στελεχώνει τα Συμβούλια (4.102.2(κβ)).
- (γ) **Πρώην Χωρικές Αρχές**
 - (i) **Ετοιμασία ετήσιου προϋπολογισμού.** Αριθμός Συμβουλίων δεν έχουν ετοιμάσει προϋπολογισμούς για το έτος 2000 (4.102.3(α)).
 - (ii) **Μετρητά και τραπεζικά διαθέσιμα.** Μεγάλος αριθμός Κοινοτικών Συμβουλίων παρουσιάζουν στο Βιβλίο Ταμείο στην ίδια στήλη, ως ένα ποσό, όλα τα ταμειακά διαθέσιμα, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό ανά πάσα στιγμή το υπόλοιπο της τράπεζας και των μετρητών (4.102.3(β)).
 - (iii) **Λανθασμένες καταχωρίσεις στο Ταμείο.** Παρόλο που το λογιστικό σύστημα που ακολουθείται βασίζεται στις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές που αφορούν ένα ημερολογιακό έτος, εντούτοις σε αρκετές περιπτώσεις γίνονται καταχωρίσεις εσόδων και εξόδων που αφορούν το επόμενο έτος (4.102.3(γ)).
 - (iv) **Καθυστερήση στην ενημέρωση λογιστικών βιβλίων και την ετοιμασία λογαριασμών.** Ορισμένα Συμβούλια καθυστερούν την ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων και την ετοιμασία των τελικών λογαριασμών και, μέχρι τον Αύγουστο 2001, δεν είχαν ετοιμάσει τους λογαριασμούς για το έτος 1999 (4.102.3(δ)).
 - (v) **Μη θεσμοθετημένες διαδικασίες προσφορών.** Σε αρκετές περιπτώσεις δεν ακολουθείται η διαδικασία προσφορών για εκτέλεση έργων ή αγορά υπηρεσιών, επειδή οι πρώην Χωρικές Αρχές δεν έχουν θεσμοθετημένες αρχές/ διαδικασίες προσφορών (4.102.3(η)).
 - (vi) **Θέσπιση Κανονισμών.** Για την πιο αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία των Συμβουλίων και με βάση τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας, έχει ετοιμαστεί προσχέδιο Κανονισμών, το οποίο προωθείται για θέσπιση (4.102.4).
- (δ) **Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα**
 - (i) **Τραπεζικοί λογαριασμοί του Συμβουλίου στη Σ.Π.Ε. Αγίου Τύχωνα.** Παρουσιάζεται αδυναμία στην απόσυρση των χρημάτων του Συμβουλίου, λόγω της κατάχρησης στη Σ.Π.Ε. που έγινε το 1998 (4.103.1).

- (ii) **Οφειλές προς διάφορα Κοινοτικά Συμβούλια και πρώην Χωριτικές Αρχές λόγω διάλυσης του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούντας.** Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα αμφισβητεί την υποχρέωση για επιστροφή των εισπράξεων, ύψους £214.284, σε διάφορα πρώην Συμβούλια Βελτιώσεως και πρώην Χωριτικές Αρχές, με αποτέλεσμα ορισμένα από αυτά να πάρουν δικαστικά μέτρα εναντίον του. Το Κοινοτικό Συμβούλιο υπέβαλε ανταπαίτηση για το ποσό των £180.000 (4.103.2).
- (iii) **Αντικανονική πρόσληψη προσωπικού.** Παρατηρήθηκαν προσλήψεις προσωπικού που δεν συνάδουν με τις πρόνοιες του Νόμου και τις ενδεχόμενες διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, με σχετική γνωμάτευση του, χαρακτήρισε τους πιο πάνω διορισμούς νομικά ελαττωματικούς και ζήτησε την ανάκληση τους (4.103.4).

2.3 ΗΜΙΚΡΑΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

(α) Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

- (i) **Υπερχρεώσεις από τον προμηθευτή μαζούτ.** Διαπιστώθηκε από την Αρχή ότι σε συγκεκριμένο προμηθευτή μαζούτ καταβλήθηκε από την ΑΗΚ ποσό μεγαλύτερο από το πραγματικά οφειλόμενο, καθότι η ημερομηνία που αναγραφόταν στη φορτωτική, βάσει της οποίας έγιναν οι σχετικές πληρωμές, δεν ανταποκρινόταν στην πραγματικότητα. Η Αρχή προχώρησε στην κατακράτηση κατ' αποκοπή ποσού ύψους U.S.\$1,3 εκ. από οφειλές της προς τον προμηθευτή μέχρι την τεκμηρίωση της πραγματικής υπερπληρωμής (4.109.15).
- (ii) **Διερεύνηση παράνομων επεμβάσεων σε συσκευές της Αρχής.** Σε αρκετές περιπτώσεις παράνομων επεμβάσεων που εντοπίστηκαν, μερικές από τις οποίες διερευνήθηκαν από την Αρχή, οι παραβάτες αναγκάστηκαν να υποβάλουν αίτηση για παροχή πρόσθετου φορτίου, με αποτέλεσμα η Αρχή να εισπράξει το ποσό των £30.968 (4.109.16).
- (iii) **Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Βασιλικού - Φάση 1.** Το κόστος του έργου, που με βάση τις τιμές συμβολαίων ανέρχεται σε £143 εκ., αναμένεται να αυξηθεί κατά περίπου £4 εκ., λόγω αλλαγών στα σχέδια, ενώ διάφοροι εργολάβοι έχουν υποβάλει αιτήσεις συνολικού ύψους £21 εκ. Στο συμβόλαιο για τα Έργα Πολιτικού Μηχανικού παρατηρήθηκαν σημαντικές καθυστερήσεις και αύξηση της δαπάνης κατά περίπου £2,7 εκ., ενώ ο εργολάβος υπέβαλε αιτήσεις για αποζημίωση ύψους £12 εκ. (4.109.26).
- (iv) **Νέα Περιφερειακά Γραφεία της Αρχής στη Λευκωσία.** Το συμβόλαιο - ύψους £3,2 εκ. - συμπληρώθηκε με καθυστέρηση 15 μηνών και πρόσθετη δαπάνη περίπου £600.000, λόγω πολλών αλλαγών που έγιναν και συνεπακόλουθων απαιτήσεων του εργολάβου (4.109.27).
- (v) **Βλάβες στο σύστημα μεταφοράς/διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που παρουσιάστηκε τον Ιούλιο 2000 στη Λευκωσία.** Σύμφωνα με έρευνα που διεξήγαγε η Αρχή, οι βλάβες οφείλονταν σε σειρά παραγόντων, μεταξύ των οποίων στην κακοτεχνία στο στάδιο της εγκατάστασης του πίνακα διακοπών, στις ψηλές θερμοκρασίες περιβάλλοντος, στην υπερφόρτιση του Συστήματος και την καθυστέρηση στο αναπτυξιακό πρόγραμμα της Αρχής. Για την αντιμετώπιση των πιο πάνω προβλημάτων η Αρχή αποφάσισε τη λήψη αρκετών μέτρων, πλείστα από τα οποία έχουν ήδη υλοποιηθεί (4.109.28).

(β) Αρχή Κρατικών Εκθέσεων

— **Διαμόρφωση Περιπτέρου αρ. 4 - Μηχανολογικές εγκαταστάσεις.** Διαπιστώθηκαν σοβαρές παραλείψεις, κακοτεχνίες και παρεκκλίσεις από τους όρους του συμβολαίου, οι οποίες δεν είχαν εντοπιστεί κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της εργασίας, ούτε κατά την προσωρινή παραλαβή του έργου. Ο εργολάβος ανέλαβε να διορθώσει/συμπληρώσει τις εργασίες μέχρι τον Ιούνιο 2001, αλλά μέχρι το Σεπτέμβριο δεν είχε αρχίσει οποιαδήποτε εργασία (4.110.6).

(γ) Αρχή Λιμένων Κύπρου

(i) **Σταθμός εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι Λεμεσού.** Ο χώρος αυτός δεν έχει ακόμη αξιοποιηθεί πλήρως. Η Αρχή με πληροφόρησε ότι τούτο οφείλεται στην αρνητική στάση μερίδας των λιμενικών εταίρων στις προσπάθειες της για εκμετάλλευση του σταθμού πάνω σε ορθολογιστική βάση (4.111.12).

(ii) **Διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων στα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας.** Από 2.1.91 ο Σύνδεσμος Αδειούχων Αχθοφόρων ανέλαβε τη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων στα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας. Μέχρι σήμερα δεν έχει υπογραφεί συμφωνία μεταξύ της Αρχής και του Συνδέσμου, με αποτέλεσμα η Αρχή να μην εισπράττει οποιαδήποτε δικαιώματα (4.111.13).

(iii) **Άδειες χρήσης για τα καταστήματα αδασμολόγητων ειδών στο λιμάνι Λεμεσού.** Το Διοικητικό Συμβούλιο κατακύρωσε τις προσφορές για την περίοδο 1.3.00-28.2.03, χωρίς να περιληφθεί η πρόνοια για αναπροσαρμογή των δικαιωμάτων χρήσης, πρόνοια που υπήρχε στα συμβόλαια που έληξαν, πράγμα που είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των βασικών δικαιωμάτων (£187.000) κατά £42.763 και £43.647, αντίστοιχα (4.111.6(β)).

(δ) Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου

(i) **Οικονομική κατάσταση.** Με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, οι χρεώσεις της Αρχής για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες που προσφέρει πρέπει να είναι καθορισμένες σε τέτοιο ύψος, ώστε τα έσοδα της Αρχής να καλύπτουν τις τρέχουσες ανάγκες και απόθεμα για αποσβέσεις, επεκτάσεις κ.τ.λ. Ως αποτέλεσμα των πλεονασμάτων που πραγματοποιούνται ετήσια, τα συσσωρευμένα αποθέματα αυξάνονται συνεχώς και η πιο πάνω πρόνοια του Νόμου, κατά την άποψή μου, δεν τυγχάνει εφαρμογής (4.112.3).

(ii) **Μετρητά και κυβερνητικά χρεόγραφα.** Στις 31.12.2000 υπήρχαν μετρητά £121,8 εκ., το μεγαλύτερο μέρος των οποίων ήταν κατατεθειμένα σε εμπορικές τράπεζες, ενώ, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμο του 1991, θα έπρεπε σταδιακά να επενδυθούν σε κυβερνητικά χρεόγραφα (4.112.4).

(iii) **Αγορά και πώληση τερματικών συσκευών κινητής τηλεφωνίας.** Με απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής, ημερ. 20.7.2000, εγκρίθηκε η προμήθεια 15 000 κινητών τηλεφωνικών συσκευών από τρεις οίκους, οι οποίες τελικά πωλήθηκαν με νέα απόφαση του Συμβουλίου ημερ. 13.3.2001 (11 600 συσκευές), με αποτέλεσμα η Αρχή να υποστεί ζημιά ύψους £445.424 (4.112.7).

(iv) **Ανάθεση έργων και προμήθεια εξοπλισμού συστήματος σταθμών βάσης για το δίκτυο κινητής τηλεφωνίας GSM.** Το Συμβούλιο της Αρχής κατακύρωσε το 1994 και 1997 σε εταιρεία τις προσφορές για την προμήθεια συστήματος σταθμών βάσης για το δίκτυο κινητής τηλεφωνίας GSM και την αναβάθμιση και επέκταση του συστήματος, με δαπάνη ύψους £7.189.980 και £13.467.369, αντίστοιχα. Μέχρι το Μάιο 2001, οι δαπάνες για τα πιο πάνω συμβόλαια ανήλθαν στο συνολικό ποσό των £79.138.831, δηλαδή ξεπερνούσαν τα αρχικά ποσά των συμβολαίων κατά £58.481.482 (4.112.9).

- (ν) **Επενδύσεις - Συμμετοχή της Αρχής στο δορυφορικό πρόγραμμα EAST.** Επένδυση ύψους £1,1 εκ. στο δορυφορικό πρόγραμμα EAST τελικά έχει διαγραφεί (4.112.12).
- (ε) **Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού**
- (i) **Εσωτερικός έλεγχος.** Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου εξακολουθεί να παρουσιάζει σοβαρές ελλείψεις και αδυναμίες (4.118.4).
- (ii) **Υπερβάσεις Προϋπολογισμού.** Παρουσιάστηκαν και πάλι σημαντικές υπερβάσεις, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση συμπληρωματικού προϋπολογισμού (4.118.2(β)).
- (iii) **Επιχορηγήσεις στις ομοσπονδίες.** Ο έλεγχος που εξασκεί ο Οργανισμός, για διαπίστωση κατά πόσο οι επιχορηγήσεις προς τις ομοσπονδίες δαπανώνται για το σκοπό που παραχωρούνται και ότι τηρούνται σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια, συνεχίζει να μην είναι ικανοποιητικός (4.118.5(β)).
- (iv) **Προσφορές.** Διαπιστώθηκαν αδυναμίες στη διαδικασία ζήτησης προσφορών, καθώς και στην παρακολούθηση της εκτέλεσής τους (4.118.7).
- (στ) **Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης**
- **Αξιοποίηση γης προς ανάπτυξη.** Παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση στην αξιοποίηση της γης, γεγονός που συνεπάγεται σημαντικό κόστος για τον Οργανισμό (4.119.6).
- (ζ) **Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού**
- (i) **Παγκόσμια διαφημιστική εκστρατεία του Κ.Ο.Τ. για τα έτη 2000-2001.** Κατά το πρώτο έτος της συνεργασίας με τον οίκο στον οποίο ο ΚΟΤ ανέθεσε στις 5.10.99 τη διαφημιστική εκστρατεία στο εξωτερικό, για την περίοδο 20.1.2000 - 31.12.2001, εντοπίστηκαν προβλήματα και αδυναμίες που είχαν ως αποτέλεσμα την:
- Ακύρωση της καλοκαιρινής διαφημιστικής εκστρατείας Μαρτίου-Απριλίου 2001.
 - Διαφοροποίηση του χρόνου έναρξης και λήξης του συμβολαίου συνεργασίας.
 - Αλλαγή της φιλοσοφίας του δημιουργικού μέρους της διαφημιστικής εκστρατείας (4.120.6).
- (ii) **Διαφημιστική εκστρατεία σε χώρες του εξωτερικού.** Από τη συνεργασία του Οργανισμού με διαφημιστικούς οίκους που ανέλαβαν τη διαφημιστική εκστρατεία στις τουριστικές αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου, της Γερμανίας και των Βόρειων Χωρών, παρουσιάστηκαν προβλήματα και διαφορές, με αποτέλεσμα οι διαφημιστικοί οίκοι να προσφύγουν στο δικαστήριο και ο Οργανισμός να αναγκαστεί να καταβάλει επιπρόσθετα έξοδα και τόκους ή να προτείνει εξώδικες διευθετήσεις, λόγω έλλειψης σαφών προνοιών στα συμβόλαια (4.120.7).
- (η) **Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας**
- (i) **Πληρωμή πλεονασματικού αγελαδινού γάλακτος στους παραγωγούς για το 1998.** Απ' ό,τι πληροφορήθηκα, οι παραγωγοί πληρώθηκαν τον Αύγουστο 2001, σε τιμή ξεκαθαρίσματος, 11 σεντ ανά λίτρο πλεονασματικού γάλακτος, αντί 2,56 σεντ που ήταν η τιμή βάσει της οποίας έγινε η σχετική πρόνοια στους λογαριασμούς το 1998, ύψους £62.656, με αποτέλεσμα ο Οργανισμός να επιβαρυνθεί με επιπρόσθετο ποσό ύψους περίπου £206.500 (4.122.9).
- (ii) **Πλεονασματικό αγελαδινό γάλα του 2000 - Υπέρβαση ποσοστώσεων.** Κατά παράβαση των μέτρων για σταθεροποίηση της παραγωγής που ενέκρινε το Υπουργικό

Συμβούλιο, τα οποία προνοούν την παραλαβή του πλεονασματικού γάλακτος σε μηδενική τιμή και την επιβολή προστίμου ύψους 4 σεντ για κάθε πλεονασματικό λίτρο, ο Οργανισμός περιέλαβε πρόνοια στους λογαριασμούς για πληρωμή τεσσάρων παραγωγών, οι οποίοι παρέδωσαν 583 591 λίτρα πλεονασματικού γάλακτος στον Οργανισμό, για ποσό £105.338, και χωρίς την επιβολή προστίμου ύψους £23.344.

Λόγω της πιο πάνω ενέργειας, η απαίτηση του Οργανισμού από την Κυβέρνηση, λόγω της εγγύησης της Κυβέρνησης για 6 εκ. λίτρα ποσόστωσης, είναι αυξημένη κατά £128.682 (£105.338+£23.344) (4.122.11).

- (iii) **Μεταβιβάσεις ποσοστώσεων.** Ορισμένοι παραγωγοί, σύμφωνα με τους εσωτερικούς Κανονισμούς του Οργανισμού, αγόρασαν ποσοστώσεις στο τέλος του έτους, τις οποίες και επέστρεψαν (μεταβίβασαν/πώλησαν) στις αρχές του επόμενου έτους, στο σύνολο τους, σ' αυτούς από τους οποίους τις αγόρασαν.

Είναι φανερό ότι οι μεταβιβάσεις αυτές γίνονται για να καλύψουν την πλεονασματική ποσότητα γάλακτος, την οποία παρέδωσαν στον Οργανισμό κατά τη διάρκεια του έτους, κατά το ξεκαθάρισμα των πληρωμών στο τέλος του έτους, η οποία διαφορετικά θα είχε μηδενική τιμή και επιπλέον θα επιβαρυνόταν και με πρόστιμο 4 σεντ για κάθε πλεονασματικό λίτρο. Λόγω των πιο πάνω, ο Οργανισμός κατέλαβε επιπλέον ποσό γύρω στις £150.000 και έχασε έσοδα από πρόστιμο περίπου £33.000 (4.122.12).

- (iv) **Κόστος μεταφορικών.** Οι μεταφορείς του γάλακτος πληρώνονται κόμιστρο ανά λίτρο γάλακτος που μεταφέρουν, το οποίο βασίζεται σε ποσότητα γάλακτος που προϋπολογίζεται ότι θα διακινηθεί, χωρίς να γίνεται αναπροσαρμογή βάσει των πραγματικών λίτρων που διακινήθηκαν, καθώς και σε κόστα που δεν τυγχάνουν αναπροσαρμογών, όταν μειώνονται, με αποτέλεσμα ο Οργανισμός να επιβαρύνεται με πρόσθετο κόστος χιλιάδων λιρών, που φθάνει και στο διπλάσιο του ετήσιου κόστους (4.122.13).

(θ) Πανεπιστήμιο Κύπρου

- (i) **Ερευνητικά προγράμματα.** Ορισμένοι Κανόνες που διέπουν τον προγραμματισμό, εκτέλεση και παρακολούθηση των ερευνητικών προγραμμάτων εξακολουθεί να μην εφαρμόζονται, ούτε και τηρείται το απαιτούμενο αρχείο (4.124.6).

- (ii) **Μισθοδοσία προσωπικού.** Συνεχίζουν να παρουσιάζονται αδυναμίες στον τρόπο λειτουργίας του συστήματος μισθοδοσίας του προσωπικού (4.124.5).

(ι) Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου

- (i) **Οφειλόμενο ποσό προς το Ταμείο Συντάξεων.** Η συσσώρευση της οφειλής προς το Ταμείο Συντάξεων, για κάλυψη της προϋπηρεσίας, ανήλθε στις 31.12.2000 σε £9,7 εκ. Λόγω της οικονομικής κατάστασης του Ιδρύματος, η αποπληρωμή των πιο πάνω υποχρεώσεων καθίσταται δύσκολη, όμως, όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Ιδρύματος, έχει τροχοδρομηθεί η αποπληρωμή του, παρά τα οικονομικά προβλήματα.

Σημειώνεται ότι οι Συντεχνίες του Ιδρύματος ζήτησαν από την Κυβέρνηση να αναλάβει το Ταμείο Συντάξεων, με παράλληλη υποχρέωση να καταβάλλει τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό (4.125.14(β)).

- (ii) **Πενταετές Σχέδιο Δράσης.** Παρατηρήθηκαν σημαντικές αποκλίσεις από το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του Σχεδίου, καθώς επίσης και από την αναμενόμενη

επίτευξη των οικονομικών του προβλέψεων, όπως οργάνωση, στελέχωση και λειτουργία του Νέου ΡΙΚ, θεσμικό πλαίσιο και οικονομική πτυχή (4.125.12).

(ια) Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων

- (i) **Εσωτερικός έλεγχος.** Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτει την παραλαβή, φύλαξη, επεξεργασία και διάθεση του ελαιόλαδου συνεχίζει να παρουσιάζει αδυναμίες (4.135.5).
- (ii) **Διάθεση ελαιόλαδου στην ντόπια αγορά από μη αδειούχους εμφιαλωτές.** Συνεχίζεται η η διάθεση εμφιαλωμένου ελαιόλαδου στην ντόπια αγορά από μη αδειούχους εμφιαλωτές, χωρίς την έγκριση του ΣΕΚΕΠ και σε αντίθεση με το άρθρο 42 του περί Εμπορίας Ελαιοκομικών Προϊόντων Νόμου (4.135.8).

(ιβ) Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών

- (i) **Ταμειακά υπόλοιπα.** Τα ταμειακά υπόλοιπα του Συμβουλίου στις 30.9.2000 ανέρχονταν σε £2.429.074. Τούτο οφείλεται κυρίως στη σύναψη δανείου ύψους £1,6 εκ. το 1998, το οποίο ήταν πέρα από τις πραγματικές ανάγκες του Συμβουλίου και παρέμεινε αχρησιμοποίητο, καθώς και στη μείωση των αποθεμάτων υλικών συσκευασίας κατά £1,0 εκ. τα τρία τελευταία χρόνια (4.137.1(δ)).
- (ii) **Εκπτώσεις λόγω ποιοτικών προβλημάτων και μειώσεις τιμών.** Οι εκπτώσεις λόγω ποιοτικών προβλημάτων και οι μειώσεις τιμών στο Ηνωμένο Βασίλειο ανήλθαν σε £361.145 (5,3% των πωλήσεων) ή £58,44 τον τόνο και στην Ηπειρωτική Ευρώπη σε £169.084 (1,3% των πωλήσεων) ή £42,63 τον τόνο (4.137.4).
- (iii) **Επισφαλή χρέη της εταιρείας H & J. M. Bennett (Import/Export) Ltd.** Στις οικονομικές καταστάσεις του έτους περιλήφθηκε πρόνοια για διαγραφή ποσού £411.321 που αφορά επισφαλή χρέη της πιο πάνω εταιρείας, λόγω πτώχευσης της μητρικής εταιρείας του ομίλου εταιρειών Bennett, Woolf Agricultural Products (International) Ltd. Από τη μέχρι τώρα πορεία της διαδικασίας εκκαθάρισης, εκτιμάται ότι δεν θα υπάρξει ουσιαστικό υπόλοιπο για διανομή στους πιστωτές (4.137.6).
- (iv) **Καθυστέρηση στην τιμολόγηση των πωλήσεων της ανοιξιάτικης εσοδείας στο Ηνωμένο Βασίλειο.** Με οδηγίες του Προέδρου του Συμβουλίου, σε πολλές περιπτώσεις η τιμολόγηση των πωλήσεων έγινε με σημαντική καθυστέρηση, μέχρι και 3 μήνες. Αυτό επηρέασε την ταμειακή ροή και τη ρευστότητα του Συμβουλίου και δημιούργησε ψηλά χρεωστικά υπόλοιπα κατά τους τελευταίους 2-3 μήνες (4.137.7).
- (v) **Καθορισμός τιμών με έγκριση του Προέδρου του Συμβουλίου.** Κατά τη διάρκεια της εαρινής εσοδείας του 2000, σε πολλές περιπτώσεις δεν είχαν καθοριστεί οι τιμές πώλησης διαφόρων ποικιλιών πατατών στο Ηνωμένο Βασίλειο και η τιμολόγηση έγινε με τιμές που καθορίστηκαν από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου (4.137.8).
- (vi) **Ναύλωση πλοίων για μεταφορά πατατών στα βορειοδυτικά λιμάνια της Νορβηγίας.** Για τη μεταφορά ποσότητας πατατών σε βορειοδυτικά λιμάνια της Νορβηγίας, ανταποκρίθηκε μόνο ένας προσφοροδότης - εταιρεία, της οποίας μέτοχοι είναι πολύ στενά συγγενικά πρόσωπα του Προέδρου του Συμβουλίου. Ο προσφοροδότης έθεσε ως όρο και τη μεταφορά ποσότητας πατατών σε λιμάνια της Αγγλίας και Γερμανίας, σε τιμές ψηλότερες από τις τιμές της αρχικής προσφοράς, το μεγαλύτερο μέρος της οποίας είχε κατακυρωθεί στον εν λόγω προσφοροδότη, ο οποίος μέχρι τότε δεν είχε μεταφέρει όλη την ποσότητα που του κατακυρώθηκε (4.137.10).

(vii) Ναύλωση πλοίου για την τελευταία φόρτωση πατατών της εαρινής εσοδείας 2000.

Ο προσφοροδότης, ο οποίος είχε την ευθύνη να διαθέσει πλοίο, δεν ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις του και το Συμβούλιο αποτάθηκε προς το δεύτερο κύριο προσφοροδότη (τον ίδιο που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο), ο οποίος πρόσφερε πλοίο με πιο ψηλό ναύλο από αυτό της αρχικής προσφοράς. Το Συμβούλιο δεν έχει εγείρει οποιεσδήποτε απαιτήσεις προς τον αρχικό προσφοροδότη, για κάλυψη της διαφοράς του κόστους του ναύλου που υποχρεώθηκε να πληρώσει στο δεύτερο προσφοροδότη (4.137.11).

(viii) Απαιτήσεις για τα πλοία Strofades II και Delos Carrier. Λόγω ποιοτικών προβλημάτων των φορτίων των δύο αυτών πλοίων, παραχωρήθηκαν στους αγοραστές σημαντικές μειώσεις τιμών. Έχοντας υπόψη ότι οι μειώσεις των τιμών εγκρίθηκαν από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου και ότι το πλοίο Delos Carrier έχει ναυλωθεί από εταιρεία, της οποίας οι μέτοχοι είναι πολύ στενά συγγενικά του πρόσωπα, εισηγήθηκα όπως το όλο θέμα εξεταστεί από το Συμβούλιο, για να αποφασιστεί κατά πόσο ενδείκνυται να ζητηθούν αποζημιώσεις από τους πλοιοκτήτες για τις ζημιές που υπέστη το Συμβούλιο (4.137.12).**(iv) Συμβούλιο Κεντρικού Σφαγείου****(i) Πρόβλημα ρευστότητας.** Το Συμβούλιο αντιμετωπίζει πολύ σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του και να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνέχιση της παροχής οικονομικής υποστήριξης από την Κυβέρνηση (4.138.1(α)).**(ii) Διορισμός Ερευνώντων Λειτουργών.** Ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Σφαγείου, διορίστηκαν από το Γενικό Εισαγγελέα και τον Υπουργό Εσωτερικών δύο Λειτουργοί, για διερεύνηση παραπτώματων, στα οποία, κατά την άποψη του Συμβουλίου, πιθανόν να περιέπεσαν διευθυντικά στελέχη του Συμβουλίου (4.138.3(α)).**(iii) Αστυνομική έρευνα.** Για πιθανά παραπτώματα, σε σχέση με οικονομικά θέματα, διεξήχθη αστυνομική έρευνα εναντίον ανώτερων διευθυντικών στελεχών του Συμβουλίου, τα οποία τέθηκαν σε διαθεσιμότητα από 2.6.2000. Η Αστυνομία ετοίμασε κατηγορητήρια για τα δύο στελέχη και οι υποθέσεις εκκρεμούν για εκδίκαση στο δικαστήριο.

Κατά τη διάρκεια της αστυνομικής έρευνας προέκυψαν στοιχεία για οικειοποίηση επιταγής του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων από υπάλληλο του Λογιστηρίου του Σφαγείου, η οποία βρέθηκε ένοχη και καταδικάστηκε από το δικαστήριο. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την απόλυση της (4.138.3(β)).

(ιδ) Συμβούλια Υδατοπρομήθειας - Γενικά**(i) Αντικανονική πώληση νερού.** Συνεχίστηκε και κατά το 2000 η αντικανονική πώληση νερού σε περιοχές εκτός των ορίων προμήθειας νερού των Συμβουλίων, σε τιμές ψηλότερες εκείνων με τις οποίες χρεώνονται οι καταναλωτές τους (4.139.4).**(ii) Πρόωρη αφυπηρέτηση με την παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων.** Σε μέλη του προσωπικού των Συμβουλίων που υποβάλλουν αίτηση για πρόωρη αφυπηρέτηση, παραχωρούνται δύο πρόσθετες προσαυξήσεις, πέρα από την ανώτατη βαθμίδα της κλίμακας τους, χωρίς νομοθετική κάλυψη (4.139.5).**(iii) Οργανικές θέσεις.** Για τη δημιουργία νέων θέσεων και σχεδίων υπηρεσίας δεν εξασφαλίζεται πάντοτε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, με τη δικαιολογία ότι αυτές

περιλαμβάνονται στις συλλογικές συμβάσεις που εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο (4.139.9).

(ΙΕ) Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού

- (i) Ρευστότητα/βιωσιμότητα.** Η οικονομική κατάσταση του Συμβουλίου παρουσιάζει συνεχή επιδείνωση, με οξύ πρόβλημα ρευστότητας. Οι τρέχουσες υποχρεώσεις του στις 31.12.2000 ανέρχονταν σε £15 εκ. (£8,6 εκ. το 1999) (4.141.1(ε)).
- (ii) Αίτηση για υδροδότηση διαχωρισμού οικοπέδων.** Η δαπάνη σχετικά με την κατασκευή του νέου αγωγού Λεμεσού-Φασούλας, για τις ανάγκες του πιο πάνω διαχωρισμού, η οποία ανερχόταν στις 31.12.2000 σε £45.989, δεν έχει ακόμη εισπραχθεί από το Συμβούλιο (4.141.10).
- (iii) Μηχανογράφηση υπηρεσιών - Συμβόλαιο 3/94.** Η ολοκλήρωση του πιο πάνω συμβολαίου, για το οποίο δαπανήθηκαν μέχρι 31.12.2000 £177.391, καθυστερεί για αρκετά χρόνια και παρατηρούνται αρκετά προβλήματα στην εφαρμογή και λειτουργία των επί μέρους προγραμμάτων (4.141.12).

(Ιστ) Κυπριακό Ίδρυμα Ερευνών για τη Μυϊκή Δυστροφία

— **Ατέλειες κτιρίου.** Καταβλήθηκε στον εργολάβο το ποσό των £250.000 για τελική διευθέτηση, προτού αυτός επιδιορθώσει τις ατέλειες που παρουσιάστηκαν (4.152.7).

(Ιζ) Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

— **Μηχανογράφηση Χρηματιστηρίου.** Η μηχανογράφηση του Χρηματιστηρίου, η οποία θα επέφερε και την αποϋλοποίηση των τίτλων, ενώ βάσει του συμβολαίου προβλεπόταν να ολοκληρωθεί στις 31.1.1998, με αρχικό κόστος £520.000, αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2002, με κόστος περίπου £1.700.000. Στο κόστος αυτό συμπεριλαμβάνεται και το υλισμικό (4.153.8).

(Ιη) Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου

- (i) Οργάνωση λογιστηρίου και σύστημα εσωτερικού ελέγχου.** Η συνεχής αύξηση στις δραστηριότητες του Επιμελητηρίου επιβάλλει τη βελτίωση στην οργάνωση του λογιστηρίου και την εφαρμογή κατάλληλου συστήματος εσωτερικού ελέγχου (4.155.5).
- (ii) Οφειλές μελών.** Δεν κατέστη δυνατό να επιβεβαιωθεί η ορθότητα του ποσού που παρουσιάζεται ως οφειλές μελών στις 31.12.99, ούτε να διαπιστωθεί πού οφείλεται η διαφορά που παρουσιάζεται μεταξύ του μητρώου μελών και των λογαριασμών, ύψους £18.144 (4.155.6).

ΜΕΡΟΣ 3 - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

3.1 ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

3.1.1 Οι Διαχειριστικοί Έλεγχοι επεκτείνονται πέρα από τον οικονομικό και διακανονιστικό έλεγχο και καλύπτουν τους τομείς της οικονομίας, απόδοσης και αποτελεσματικότητας των ελεγχόμενων. Παραθέτω σύντομη ανασκόπηση μερικών διαχειριστικών ελέγχων, που διεξήχθησαν και περιλήφθηκαν στις Ετήσιες Εκθέσεις στα προηγούμενα έτη.

Αναφέρεται επίσης ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 22.7.98 να εγκρίνει τη σύσταση ομάδων εργασίας σε κάθε Υπουργείο/Τμήμα και Ανεξάρτητο Γραφείο, οι οποίες να ασκούν εσωτερικό διαχειριστικό έλεγχο, να υλοποιούν και να προωθούν νέες εισηγήσεις και να λαμβάνουν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για αποτελεσματικότερη λειτουργία της κρατικής μηχανής.

3.1.2 Τεχνικές Υπηρεσίες Επαρχιακών Διοικήσεων. Ο διαχειριστικός έλεγχος των Τεχνικών Υπηρεσιών των Επαρχιακών Διοικήσεων αποσκοπούσε στη βελτίωση του προγραμματισμού, της απόδοσης και αποτελεσματικότητας των Τεχνικών Υπηρεσιών. Τα κύρια συμπεράσματα του ελέγχου αναφέρονται περιληπτικά στην παράγραφο 3.2.29 της Έκθεσης μου για το 1999. Μετά από έλεγχο για διαπίστωση του βαθμού υλοποίησης των εισηγήσεων του διαχειριστικού ελέγχου, διαπιστώθηκε ότι το Υπουργείο Εσωτερικών έλαβε σοβαρά υπόψη τις εισηγήσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και προχώρησε στη σε μεγάλο βαθμό υλοποίηση τους. Τα θέματα που εξακολουθούν να απαιτούν τη λήψη μέτρων για βελτίωση είναι τα ακόλουθα.

- Έναρξη της διαδικασίας ζήτησης προσφορών από το Νοέμβριο του προηγούμενου χρόνου, αναφορικά με τα έργα που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό.
- Ετοιμασία του Προϋπολογισμού με βάση πενταετές πρόγραμμα ανάπτυξης και εκτέλεσης.
- Τη σταδιακή μείωση του εργατικού προσωπικού και τη διατήρηση μικρού αριθμού συνεργείων για επείγοντα και έκτακτα περιστατικά.

3.1.3 Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών. Τα κύρια συμπεράσματα και εισηγήσεις που προέκυψαν από το διαχειριστικό αυτό έλεγχο αναφέρονται στις παραγράφους 3.1.1. - 3.1.4 της Έκθεσης μου για το 1999.

Σε συντομία εισηγήθηκα όπως:

(α) Ενδυναμωθεί το σύστημα εισπράξεων που παρουσίαζε αδυναμίες, λόγω αδυναμιών του Νόμου.

(β) Τροποποιηθεί η Νομοθεσία, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στο Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων να χρησιμοποιεί την εκτίμηση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

(γ) Μελετηθούν τρόποι και διαδικασίες, έτσι ώστε να καταστεί δυνατό να πληρώνεται ο φόρος αυτός (όπως και άλλοι φόροι που διαχειρίζεται το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων) στις Εμπορικές Τράπεζες ή τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα.

(δ) Ελέγχεται, κατά την υποβολή δήλωσης μεταβίβασης στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, μέσω των μηχανογραφημένων συστημάτων, ότι έχουν ήδη καταβληθεί οι φόροι που βαρύνουν το ακίνητο.

(ε) Αυξηθούν κλιμακωτά οι συντελεστές του φόρου και καθοριστούν κατώτατα όρια αφορολόγητων ποσών, έτσι ώστε να διατηρηθεί η αρχή της δικαιότερης φορολογικής μεταχείρισης.

(στ) Διευκρινιστεί η νομική εγκυρότητα ή μη των οφειλών των εκκλησιαστικών αρχών και μοναστηριών, ύψους £6,94 εκ., οι οποίες περιλαμβάνονται στις συνολικές καθυστερήσεις στις 31.12.98, ύψους £20,3 εκ., και επεκταθεί η λήψη μέτρων για είσπραξη όλων των παλαιών οφειλών.

(ζ) Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας προβεί σε διευθετήσεις, έτσι ώστε, με τη συνεργασία των Αρχών Τοπικής Διοίκησης, να γίνεται συστηματική επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας, εκεί όπου γίνονται ουσιώδεις προσθήκες και βελτιώσεις που διαφοροποιούν σημαντικά την αξία των ακινήτων.

Με την ψήφιση του περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Τροποποιητικού Νόμου αρ. 48(Ι)/99 το Μάιο του 1999, έχουν εκλείψει οι αδυναμίες στο σύστημα είσπραξης του φόρου. Το Τμήμα, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, μέσα στα πλαίσια της ευρύτερης φορολογικής μεταρρύθμισης, επανεξετάζει το θέμα της τροποποίησης της νομοθεσίας, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στο Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων να χρησιμοποιεί την εκτίμηση του Κτηματολογίου. Αναφορικά με την κλιμακωτή αύξηση των συντελεστών φόρου, η θέση του Τμήματος είναι ότι αυτή δεν συμβάλλει στην απλοποίηση του φορολογικού συστήματος, η οποία και αποτελεί πρωταρχικό στόχο της γενικότερης φορολογικής μεταρρύθμισης. Επίσης, με τη συμπλήρωση της μηχανογράφησης του Κτηματολογίου, θα είναι δυνατή η κατάλληλη πληροφόρηση του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, καθώς και ο έλεγχος κατά πόσο έχουν καταβληθεί κατά τη μεταβίβαση οι φόροι που βαρύνουν το ακίνητο.

3.1.4 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.). Τα κύρια συμπεράσματα και εισηγήσεις μου αναφέρονται στην παράγραφο 3.3 της Έκθεσης μου για το 1998.

Περιληπτικά οι εισηγήσεις μου ήταν:

(α) Εντατικοποίηση των προσπάθειών για έλεγχο των προσώπων, τα οποία φαίνεται να αποφεύγουν την εγγραφή στο μητρώο Φ.Π.Α.

(β) Ενίσχυση των μέτρων είσπραξης των καθυστερημένων οφειλών, με πιο έγκαιρη άσκηση ποινικής δίωξης και προώθηση των πολιτικών αγωγών.

(γ) Αύξηση, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, των επισκέψεων ελέγχου στα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα, με επικέντρωση στα πρόσωπα ψηλού κινδύνου. Η επίσκεψη ελέγχου αποτελεί το μόνο τρόπο ελέγχου των υποκείμενων στο φόρο προσώπων.

(δ) Βελτίωση στο μηχανογραφικό σύστημα, για καλύτερη επεξεργασία των δεδομένων και βελτίωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Η Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας με πληροφόρησε ότι λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για επίλυση των προβλημάτων και ότι οι προσπάθειες επικεντρώνονται στην καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων της Υπηρεσίας, με την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων ελέγχου των υποκείμενων στο φόρο προσώπων.

Επιπρόσθετα, τα προβλήματα και οι αδυναμίες αυτές θα επιλυθούν σε μεγάλο βαθμό με το νέο Νόμο που ψηφίστηκε από τη Βουλή τον Ιούλιο του 2000 (95(Ι)/2000).

3.1.5 Υπερωριακή Απασχόληση Ιατρικού Προσωπικού. Τα κύρια συμπεράσματα και εισηγήσεις αναφέρονται στις παραγράφους 3.1.1-3.1.3 της Έκθεσης μου για το 1998.

Σε συντομία οι σημαντικότερες διαπιστώσεις μου ήταν οι ακόλουθες: Πέρα από το 70% των δαπανών για υπερωριακή απασχόληση ιατρικού προσωπικού αφορούν αποζημίωση ιατρικού προσωπικού που εργάζεται με βάση το σύστημα αναμονής και κλήσης (σ.α.κ.). Ενώ επιτεύχθηκε συμφωνία από το 1987 για την εφαρμογή του συστήματος ενεργού εφημερίας, εντούτοις συνεχίζεται μέχρι σήμερα η εφαρμογή του σ.α.κ., το οποίο, όπως διαπιστώθηκε, παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες που καθιστούν τον έλεγχο του σε μεγάλο βαθμό αδύνατο. Ως αποτέλεσμα των αδυναμιών, ανέφερα ότι σε πολλές περιπτώσεις η υπερωριακή απασχόληση δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί, μη αποκλείοντας έτσι την πιθανότητα ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, το σύστημα θα τύγχανε εκμετάλλευσης από ορισμένους ιατρούς.

Επιπρόσθετα διαπιστώθηκε ότι περίπου το 30% των εγχειρήσεων γίνονται υπερωριακά, οι κλήσεις ιατρικού προσωπικού ορισμένων ειδικοτήτων είναι ελάχιστες, ενώ η υπερωριακή απασχόληση άλλου ιατρικού προσωπικού είναι μεγάλη. Τέλος διαπιστώθηκε ότι το διοικητικό κόστος του συστήματος είναι σημαντικό και το λογιστικό σύστημα που ακολουθείται χρήζει απλούστευσης.

Με στόχο τη βελτίωση του όλου συστήματος ελέγχου των υπερωριών, υποβλήθηκαν οι ακόλουθες εισηγήσεις:

- (α)** Λήψη απόφασης, το συντομότερο δυνατό, για την υιοθέτηση του συστήματος ενεργού εφημερίας.
- (β)** Αναβάθμιση και ενίσχυση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ώστε η υπερωριακή αποζημίωση να τεκμηριώνεται. Συγκεκριμένα εισηγήθηκα τα ακόλουθα:
 - (i)** Αίτηση για καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης να υποβάλλεται την επόμενη από τη λήξη της υπερωριακής απασχόλησης ημέρα.
 - (ii)** Για το χρόνο εργασίας πέρα από το κανονικό ωράριο, ο οποίος θα αποζημιώνεται με βάση τον πραγματικό χρόνο εργασίας, θα πρέπει το σύστημα εσωτερικού ελέγχου να εξασφαλίζει την ορθότητα της πληρωμής και την τεκμηρίωση της εργασίας.
 - (iii)** Η υπερωριακή απασχόληση να είναι υποχρεωτική για όλο το προσωπικό κάθε κλινικής που είναι ενταγμένη στο σ.α.κ., εκτός αν έχει εξασφαλιστεί έγκριση του Υπουργείου Υγείας για το αντίθετο.
 - (iv)** Η υπερωριακή απασχόληση να τεκμηριώνεται μόνο μετά από κλήση από τον επί καθηκόντι υπεύθυνο καλούντα λειτουργό, ο οποίος και θα πρέπει να οριστεί.
 - (v)** Να εκδοθεί διπλότυπο (δελτία κλήσης) για την καταχώριση της υπερωριακής εργασίας από κάθε ιατρό ξεχωριστά, το οποίο να διαρρυθμιστεί κατάλληλα, ώστε να περιέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες.
 - (vi)** Τα μητρώα εγχειρήσεων να αναθεωρηθούν, έτσι ώστε να καταγράφονται σ' αυτά όλες οι εγχειρήσεις που διενεργούνται.
 - (vii)** Να εκδοθούν οδηγίες για τήρηση των προγραμμάτων αναμονής με ομοιόμορφο τρόπο, καθορίζοντας και το λογιστήριο, ως το αρμόδιο τμήμα για τη φύλαξη τους.
 - (viii)** Να ετοιμάζονται οι λίστες αναμονής εγχειρήσεων σε ειδικό έντυπο και να φυλάγονται.
 - (ix)** Ιατρικό προσωπικό που καλείται ελάχιστα ή καθόλου να μη συνεχίζει να είναι ενταγμένο στο σ.α.κ.

(γ) Διασαφήνιση προνοιών της συμφωνίας, ώστε ορισμένες ασάφειες της συμφωνίας να διευκρινιστούν και να εισαχθούν νέες πρόνοιες, οι οποίες να επιτρέπουν την εφαρμογή της συμφωνίας ομοιόμορφα για όλο το προσωπικό και να συμπληρώνουν τα κενά της υφιστάμενης συμφωνίας.

(δ) Ετοιμασία εκθέσεων, για διευκόλυνση της παρακολούθησης του συστήματος και τη λήψη διορθωτικών μέτρων, όπου κρίνεται αναγκαίο.

(ε) Βελτίωση του λογιστικού συστήματος και εισαγωγή μηχανογραφημένων συστημάτων για την καταχώριση και παρακολούθηση της υπερωριακής απασχόλησης.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Υγείας συμφώνησε με τις διαπιστώσεις μου και ανέφερε ότι οριστική επίλυση των προβλημάτων που παρουσιάζονται θα γίνει με την εφαρμογή του συστήματος εφημερίας, το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο διαβουλεύσεων με την Παγκύπρια Συντεχνία Κυβερνητικών Ιατρών, χωρίς όμως μέχρι σήμερα να ληφθούν αποφάσεις. Όσο αφορά το υφιστάμενο σύστημα, ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι θα καταβαλλόταν προσπάθεια για καλύτερο έλεγχο και ότι συστάθηκε ομάδα για τη διενέργεια αιφνιδιαστικών ελέγχων. Επιπρόσθετα ανέφερε ότι οι εισηγήσεις της Υπηρεσίας μου για βελτίωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου θα τύγχαναν μελέτης, με στόχο την υιοθέτησή τους. Παρά τις κάποιες βελτιώσεις που υπήρξαν στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, εντούτοις αρκετές αδυναμίες που εντοπίστηκαν εξακολουθούν ακόμη να υπάρχουν. Οι “καλούντες λειτουργοί” εξακολουθούν να μην υπογράφουν τα δελτία κλήσης, ούτε και διενεργήθηκαν οποιοδήποτε αιφνιδιαστικοί έλεγχοι, όπως αναφέρεται πιο πάνω. Επιπρόσθετα δεν υποβάλλονται πάντοτε έγκαιρα τα δελτία κλήσης, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο έλεγχος της ορθότητας της υπερωριακής απασχόλησης.

Εισηγήθηκα και πάλι όπως εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για εφαρμογή του συστήματος εφημερίας.

3.1.6 Παροχή Δημόσιων Βοηθημάτων από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Τα θέματα που έχουν προκύψει από το διαχειριστικό αυτό έλεγχο αναφέρονται στις παραγράφους 3.1-3.5.11 της Έκθεσής μου για το 1997.

Περίληπτικά οι εισηγήσεις ήταν οι ακόλουθες:

- Τροποποίηση του περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμου, για άρση παρερμηνειών που προκύπτουν εξαιτίας της γενικότητας του Νόμου, και θέσπιση Κανονισμών για την εξέταση, έγκριση, παροχή και παρακολούθηση των δημοσίων βοηθημάτων.
- Συστηματική παρακολούθηση της ορθής και ομοιόμορφης εφαρμογής της νομοθεσίας και των διαδικασιών, για να εκλείψει η ανομοιομορφία που παρατηρείται στην εφαρμογή της νομοθεσίας από τα Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας.
- Καθορισμός του ύψους των επιδομάτων στους σχετικούς Κανονισμούς.
- Τήρηση επαρκών στοιχείων στους φακέλους των αιτητών.
- Έκδοση νέου εγχειριδίου, στο οποίο να ενσωματωθούν όλες οι γραπτές και προφορικές οδηγίες της Διεύθυνσης.
- Αναθεώρηση των διαδικασιών εξέτασης των αιτήσεων, με στόχο τη μείωση του χρόνου που απαιτείται.
- Ετήσια επίσκεψη από τον αρμόδιο Λειτουργό Ευημερίας για παρακολούθηση και εντοπισμό τυχόν αλλαγών στα δεδομένα του λήπτη.

- Έγκαιρη ανανέωση των ιατρικών πιστοποιητικών στις περιπτώσεις παροχής δημόσιου βοηθήματος λόγω ανικανότητας για εργασία.
- Διερεύνηση της κινητής ή ακίνητης περιουσίας όλων των αιτητών.
- Βελτίωση των διαδικασιών εξέτασης, έγκρισης και παροχής δημόσιου βοηθήματος και υιοθέτηση κατάλληλου συστήματος εσωτερικού ελέγχου, για την πρόληψη της δημιουργίας υπερπληρωμών και την έγκαιρη είσπραξη των ήδη δημιουργηθεισών.
- Επίσπευση των εργασιών για ολοκλήρωση και εφαρμογή του νέου μηχανογραφημένου συστήματος.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο του προέβη στη σύσταση Υπηρεσιακής Επιτροπής, στην οποία συμμετείχε και εκπρόσωπος της Υπηρεσίας μου, για να μελετήσει τα ευρήματα της Έκθεσης μου και να εισηγηθεί μεθόδους για την αντιμετώπιση των αδυναμιών στο σύστημα παροχής δημόσιων βοηθημάτων.

- Στο μεταξύ έχει ετοιμαστεί προσχέδιο νομοσχεδίου ενοποίησης/ τροποποίησης του περί Δημοσίων Βοηθημάτων Νόμου, το οποίο αναμένεται να προωθηθεί για έγκριση.
- Ο καθορισμός του ύψους των επιδομάτων αναμένεται να ρυθμιστεί με την ενοποιημένη/τροποποιημένη νομοθεσία και την έκδοση Κανονισμών.
- Τα πλείστα των προβλημάτων, ελλείψεων και αδυναμιών, όσο αφορά τα θέματα της τήρησης επαρκών στοιχείων στους φακέλους, τη διερεύνηση της κινητής ή ακίνητης περιουσίας των αιτητών, της ορθής και ομοιόμορφης εφαρμογής της Νομοθεσίας και των διαδικασιών και της πρόληψης δημιουργίας υπερπληρωμών, για τα οποία στάληκαν σχετικές εγκύκλιοι στους Επαρχιακούς Λειτουργούς Ευημερίας για συμμόρφωση, εξακολουθούν να υφίστανται, παρά τις προσπάθειες που έγιναν για την επίλυση τους.
- Το θέμα της αναθεώρησης των διαδικασιών εξέτασης των αιτήσεων προωθείται, μέσα στα πλαίσια της μηχανογράφησης των εντύπων.

3.1.7 Επιθεώρηση Μηχανοκίνητων Οχημάτων. Τα κύρια συμπεράσματα και εισηγήσεις, τα οποία αναφέρονται στις παραγράφους 3.2.1 - 3.2.4 της Έκθεσης μου για το 1996, είναι:

(α) Η επιθεώρηση των μηχανοκίνητων οχημάτων είναι ανεπαρκής και από το 1996 έχει τερματιστεί. Παρόλο που δαπανήθηκαν σημαντικά ποσά για την ανέγερση και εξοπλισμό των Κέντρων Επιθεώρησης Μηχανοκίνητων Οχημάτων, αυτά δεν στελεχώθηκαν κατάλληλα, ώστε να ανταποκριθούν στην αποστολή τους.

(β) Εκστρατείες οδικής ασφάλειας που διεξήγαγε η Αστυνομία απέδειξαν ότι μεγάλο ποσοστό οχημάτων παρουσιάζουν μηχανικά και άλλα προβλήματα.

(γ) Η ανεξέλεγκτη έκλυση καυσαερίων, αλλά και η κακή ποιότητα των καυσίμων, επηρεάζουν αρνητικά το περιβάλλον.

Τα πιο πάνω συζητήθηκαν στην Επιτροπή Συγκοινωνιών της Βουλής, στην παρουσία εκπροσώπων όλων των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών, και αποφασίστηκε όπως γίνουν οι αναγκαίες διευθετήσεις, ώστε να αρχίσουν το συντομότερο δυνατό οι επιθεωρήσεις των μηχανοκίνητων οχημάτων και να ληφθούν μέτρα για βελτίωση της ποιότητας των καυσίμων.

Το Τμήμα Οδικών Μεταφορών με πληροφόρησε ότι έγιναν οι αναγκαίες ρυθμίσεις και σύντομα αρχίζει η επιθεώρηση οχημάτων από συνεργεία του ιδιωτικού τομέα, ενώ τροchioδρομούνται διευθετήσεις για βελτίωση της ποιότητας των καυσίμων.

3.1.8 Συνεργεία Συντήρησης Οχημάτων της Αστυνομίας. Τα κύρια συμπεράσματα και εισηγήσεις αναφέρονται στις παραγράφους 3.3.1 - 3.3.6 της Έκθεσης μου για το 1996.

Σε συντομία οι ουσιαστικότερες από τις εισηγήσεις αφορούσαν την ανάγκη υιοθέτησης μακροπρόθεσμης στρατηγικής αναφορικά με τον τρόπο συντήρησης των οχημάτων, τη χρησιμοποίηση των υπηρεσιών του ιδιωτικού τομέα και την επαναφορά του θεσμού της επαναγοράς και συντήρησης από τους προμηθευτές/αντιπρόσωπους των οχημάτων.

Το θέμα συζητήθηκε στην Επιτροπή Ελέγχου της Βουλής στις 26.3.98, στην παρουσία εκπροσώπων όλων των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών. Ο Αρχηγός της Αστυνομίας με πληροφόρησε τον Απρίλιο 1999 ότι λήφθηκαν μέτρα για μείωση του κόστους συντήρησης από 7,61 σεντ το χιλιόμετρο για το 1996, σε 3,77 σεντ για το 1998, λόγω βασικά της μείωσης κατά 40 άτομα του προσωπικού που απασχολείτο για το σκοπό αυτό κατά τη διάρκεια του έτους αυτού.

- Τον Ιούλιο 1999, με αφορμή την απόφαση για την προμήθεια 600 νέων οχημάτων κατά την επόμενη τριετία, για σκοπούς ανανέωσης του στόλου της Αστυνομίας, εξέφρασα την άποψη, σε σχετική επιστολή μου προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ότι:
- Στις νέες προσφορές αγοράς οχημάτων θα έπρεπε να περιλαμβάνεται όρος που να επιτρέπει στην Κυβέρνηση να αναθέτει, αν το επιθυμεί, τη συντήρηση στα εξουσιοδοτημένα συνεργεία των αντιπρόσωπων-εισαγωγέων.
- Το κόστος συντήρησης των συνεργείων της Αστυνομίας εξακολουθεί να είναι ψηλό (και για το 1998), επειδή, σύμφωνα με τις προηγούμενες προσφορές για αγορά οχημάτων για τις ανάγκες της Αστυνομίας, που περιλαμβάνουν όρο για συντήρηση “σύμφωνα με το εγχειρίδιο συντήρησης του κατασκευαστή”, το κόστος συντήρησης είναι γύρω στα 2 σεντ κατά χιλιόμετρο, για περίοδο 5 ετών, σε σύγκριση με 7,61 σεντ της Αστυνομίας, 3,60 σεντ που καταβάλλει η Α.Τ.Η.Κ. και 4,01 σεντ που καταβάλλει η Α.Η.Κ. (σύμφωνα με την Έκθεσή μου για το 1996). Η άποψη της Αστυνομίας ότι η συντήρηση που γίνεται στα συνεργεία της περιλαμβάνει εργασίες, πέρα από εκείνες που εισηγείται στο εγχειρίδιο του κατασκευαστή, δεν τεκμηριώνεται.
- Συμφωνώ με τη συμπερίληψη όρου στα νέα έγγραφα προσφορών για χρηματοδότηση νέων αγορών από τους εισαγωγείς, νοουμένου ότι:
 - (i) Το δικαίωμα επιλογής της μεθόδου αγοράς των οχημάτων θα ανήκει στην Κυβέρνηση.
 - (ii) Στην περίπτωση της χρηματοδότησης, η συντήρηση των οχημάτων θα ανατεθεί στον ιδιωτικό τομέα.

Ο όρος για ανάθεση της συντήρησης σε ιδιώτες περιλήφθηκε στα έγγραφα της προσφοράς για την αγορά των 100 πρώτων οχημάτων (από τα 600) για το 1999. Παρόλο που το κόστος συντήρησης που δόθηκε από τους προσφοροδότες ήταν αρκετά χαμηλό (0,9-1,9 σεντ ανά χιλιόμετρο), το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών δεν πήρε απόφαση για την ανάθεση της σε ιδιώτες, επειδή οι προσφορές που δόθηκαν αφορούσαν συντήρηση σύμφωνα με το “εγχειρίδιο του κατασκευαστή” και όχι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Αστυνομίας, που είναι περισσότερες.

Τον Ιούλιο 1999 λήφθηκε απόφαση για συμπερίληψη στα έγγραφα της προσφοράς, για την αγορά των υπόλοιπων περίπου 500 οχημάτων, όρου που θα επιτρέπει στην Κυβέρνηση την ανάθεση της συντήρησης τους στον ιδιωτικό τομέα. Η προσφορά προκηρύχθηκε τον Αύγουστο 2000, χωρίς όμως τη συμπερίληψη του όρου για χρηματοδότηση της αγοράς των οχημάτων από τους εισαγωγείς, επειδή οι τελευταίοι δήλωσαν ότι δεν αποδέχονται τον όρο αυτό.

Τον Απρίλιο 2001, το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών κατακύρωσε την προσφορά για τα εναπομείναντα 459 οχήματα και παράλληλα αποφάσισε όπως η συντήρηση τους γίνεται στα συνεργεία της Αστυνομίας. Η απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών βασίστηκε σε έκθεση της Αστυνομίας, σύμφωνα με την οποία το κόστος συντήρησης των οχημάτων από ιδιωτικά συνεργεία, με βάση τις απαιτήσεις που τέθηκαν στα έγγραφα προσφορών, ανέρχεται στα 4,72 σεντ ανά χιλιόμετρο, σε σύγκριση με 3,55 σεντ που είναι το κόστος συντήρησης στα συνεργεία της Αστυνομίας, όπως αυτό έχει επανεκτιμηθεί από την Αστυνομία. Κατά την πιο πάνω συνεδρία του Συμβουλίου Προσφορών, η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη ότι το κόστος συντήρησης των 3,55 σεντ που υπολογίστηκε από την Αστυνομία είναι χαμηλό και επιφυλάσσεται όπως στο μέλλον διεξαγάγει έλεγχο για τον υπολογισμό του κόστους, με βάση τα νέα δεδομένα.

3.1.9 Προμήθεια Βιβλίων στα Σχολεία. Τα κύρια συμπεράσματα και εισηγήσεις αναφέρονται στις παραγράφους 3.3.1-3.3.5 της Έκθεσής μου για το 1995. Σε συντομία εισηγήθηκα:

(α) Να γίνεται καλύτερος προγραμματισμός, ώστε, με την έναρξη λειτουργίας των σχολείων, να μην παρατηρούνται οποιεσδήποτε ελλείψεις σε βιβλία.

(β) Την κατάλληλη στελέχωση των Υπηρεσιών Ανάπτυξης Προγραμμάτων και εξασφάλιση του αναγκαίου μηχανικού εξοπλισμού, ώστε να είναι σε θέση να εκτελέσουν καλύτερα την αποστολή τους.

(γ) Τον καλύτερο συντονισμό και προγραμματισμό στη διαδικασία και κατακύρωση των προσφορών, ώστε να εκλείψουν αδυναμίες και ελλείψεις.

(δ) Τρόπους για καλύτερη λειτουργία της Αποθήκης Βιβλίων του Υπουργείου, ώστε να διεκπεραιώνεται έγκαιρα τόσο η παραλαβή όσο και η αποστολή των βιβλίων στα σχολεία.

(ε) Στενή παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και όπως γίνεται καλύτερος συντονισμός μεταξύ του Λογιστηρίου του Υπουργείου και των Υπηρεσιών Ανάπτυξης Προγραμμάτων.

- Παρά το μεγάλο χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει από την υποβολή της Έκθεσής μου και παρόλο που η Αποθήκη του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού έχει μεταστεγαστεί σε άλλο κατάλληλο κτίριο, εξακολουθούν να παρατηρούνται προβλήματα στην παραλαβή, ταξινόμηση και αποστολή των βιβλίων στα σχολεία. Επίσης, εξακολουθεί να μη γίνεται μακροχρόνιος προγραμματισμός των αναγκών σε βιβλία, ενώ δεν έχουν ακόμη στελεχωθεί κατάλληλα και εξοπλιστεί με τον αναγκαίο εξοπλισμό οι τρεις Υπηρεσίες Ανάπτυξης του Υπουργείου. Επιπρόσθετα, εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες και ελλείψεις στη διαδικασία και κατακύρωση των προσφορών.

3.1.10 Λατομικά Υλικά. Τα κύρια συμπεράσματα και εισηγήσεις αναφέρονται στις παραγράφους 3.5-3.5.6 της Έκθεσής μου για το 1994.

Περίληπτικά οι εισηγήσεις ήταν οι ακόλουθες:

(α) Τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Μεταλλείων και Λατομείων Νόμου, έτσι ώστε να προνοείται άμεση κατάσχεση των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται για παράνομες λατομεύσεις και να επιβάλλονται αποτρεπτικές ποινές, να προνοείται άμεση αναστολή των εργασιών των νόμιμων λατομείων που παρανομούν, με την παραγωγή υλικών εκτός προτύπων. Να ρυθμίζεται η λειτουργία των αποθηκών εμπορίας αμμοχαλίκων (μάντρες) με την έκδοση ειδικής άδειας.

(β) Λήψη των αναγκαίων μέτρων από όλα τα αρμόδια Τμήματα για εφαρμογή των σχετικών αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και κυρίως της απαγόρευσης παραγωγής και διάθεσης υλικών εκτός προτύπων χωρίς ειδική άδεια.

(γ) Αναβάθμιση και βελτίωση του ελέγχου σε όλους τους τομείς και από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, με συχνότερες επιθεωρήσεις από τα Κυβερνητικά Τμήματα, οι οποίες να μην περιορίζονται μόνο στις κανονικές ώρες εργασίας, ετοιμασία νομοθεσίας που να διέπει την άδεια λειτουργίας των μονάδων παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος και τον έλεγχο τους και συχνότερες επιθεωρήσεις των υλικών που χρησιμοποιούν, με τη λήψη δειγμάτων για εργαστηριακό έλεγχο. Στελέχωση και εξασφάλιση κατάλληλου εξοπλισμού για τα Κυβερνητικά Εργαστήρια. Εξάσκηση ποιοτικού ελέγχου των υλικών από τους ίδιους τους λατόμους και εφαρμογή των προνοιών των Προτύπων περί Αμμοχαλίκων, δηλαδή CYS 14, CYS 64, CYS 99, για την έκδοση “πιστοποιητικού καταλληλότητας”, το οποίο θα πρέπει να συνοδεύει πάντοτε όλα τα υλικά, μέχρι την τελική τους χρήση. Συστηματικό έλεγχο των όρων έκδοσης ερευνητικών αδειών και προνομίων λατομείου, καθώς και των πολεοδομικών αδειών.

(δ) Προώθηση της ετοιμασίας και θεσμοθέτησης των Οικοδομικών Κανονισμών, βάσει των οποίων οι Μηχανικοί, χρήστες κ.τ.λ. θα φέρουν ευθύνη για τον ποιοτικό έλεγχο των υλικών στον τόπο χρήσης τους.

(ε) Τροποποίηση του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, έτσι ώστε να μπορούν να αναστέλλονται αμέσως οι παράνομες λατομεύσεις.

(στ) Εφαρμογή σαφών κριτηρίων, τα οποία θα πρέπει να πληρούνται για την έκδοση προνομίου λατομείου. Επίσης, εφαρμογή κριτηρίων, με βάση τα οποία να αποφασίζεται η αναστολή της λειτουργίας των λατομείων που δεν παράγουν υλικά εντός Προτύπων, και κριτηρίων για άρση της αναστολής λειτουργίας τους.

(ζ) Αναθεώρηση των διαδικασιών έκδοσης/ανανέωσης πολεοδομικής άδειας, η οποία να εκδίδεται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και οι όροι έκδοσης της να παρακολουθούνται στενά.

(η) Τήρηση πλήρων και σωστών στοιχείων για τις επιθεωρήσεις των λατομείων, τις καταγγελίες για παράνομες λατομεύσεις και για πώληση υλικών εκτός Προτύπων, καθώς και άλλων στοιχείων που είναι απαραίτητα για την παρακολούθηση και έλεγχο των λατομείων, τήρηση των μηνιαίων καταστάσεων σχετικά με τις εργασίες των λατομείων και κατάλληλη συμπλήρωση του εντύπου για την εξόρυξη και πώληση υλικών (ΥΜ35) από τους λατόμους και μηχανογράφηση όλων των πιο πάνω στοιχείων.

(θ) Τροποποίηση του Νόμου και των Κανονισμών, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η είσπραξη δικαιωμάτων σε όλες τις περιπτώσεις εξόρυξης και πώλησης υλικών. Να απαγορεύεται η έκδοση και χρήση εκρηκτικών υλών σε λατομεία των οποίων η λειτουργία καθίσταται παράνομη. Να απαιτείται η διεξαγωγή περιβαλλοντικής μελέτης για την έκδοση προνομίου λατομείου ή ερευνητικής άδειας. Να θεσπιστούν κριτήρια με βάση τα οποία να ετοιμάζεται και αξιολογείται η περιβαλλοντική μελέτη. Να αναστέλλονται αμέσως όλες οι παράνομες εργασίες που επηρεάζουν το περιβάλλον. Να λαμβάνονται μέτρα για αυστηρή εφαρμογή των όρων που έχουν σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος και την επαναφορά του χώρου στην αρχική του μορφή εντός τακτού χρονικού διαστήματος.

Από την ημερομηνία υποβολής της Έκθεσης μου μέχρι σήμερα σημειώθηκαν οι ακόλουθες εξελίξεις:

- Το Νοέμβριο του 1995 θεσπίστηκε νομοθεσία που προνοεί, μεταξύ άλλων, άμεση κατάσχεση μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται για παράνομες λατομεύσεις.
- Τον Ιούλιο του 1998 θεσμοθετήθηκε η Επιτροπή Ελέγχου Προτύπων για τα αμμοχάλικα, με νέα ευέλικτη μορφή και επέκταση όρων εντολής για έλεγχο του όλου κύκλου παραγωγής.
- Για τις μονάδες έτοιμου σκυροδέματος ψηφίστηκε νομοθεσία, με εφαρμογή από 1.1.99, για να γίνονται συχνότερες επιθεωρήσεις και δειγματοληψία.
- Λαμβάνονται μέτρα για αναστολή εργασιών εκεί όπου η παραγωγή λατομικών υλικών είναι εκτός Προτύπων.
- Γίνονται συχνότερες επιθεωρήσεις, τόσο στα λατομεία όσο και στις σκυροθραυστικές μονάδες.
- Ειδική επιτροπή από το Τμήμα και τους λατόμους επεξεργάζεται θεσμικό πλαίσιο, βάσει του οποίου οι ίδιοι οι λατόμοι θα αναλάβουν την εξάσκηση ποιοτικού ελέγχου πάνω στα λατομικά υλικά που παράγουν.
- Έχουν ετοιμαστεί κριτήρια για την έκδοση προνομίου λατομείου, καθώς και κριτήρια για την αναστολή λειτουργίας των λατομείων.
- Έγινε τροποποίηση του Νόμου για είσπραξη δικαιωμάτων για όλες τις περιπτώσεις εξόρυξης υλικού, καθώς επίσης και για απαγόρευση έκδοσης εκρηκτικών υλών σε λατομεία, των οποίων η λειτουργία καθίσταται παράνομη.
- Η διεξαγωγή περιβαλλοντικής μελέτης για την έκδοση προνομίου λατομείου έχει θεσμοθετηθεί.
- Οι λατόμοι αποστέλλουν μηνιαία στατιστικά στοιχεία για την παραγωγή και διάθεση των υλικών τους.
- Προωθείται από τον Κυπριακό Οργανισμό Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας η διαπίστευση των εργαστηρίων για βελτίωση του συστήματος αυτοέλεγχου στα λατομεία.
- Ψηφίστηκε νομοθεσία που προβλέπει την υποχρεωτική επίβλεψη στην ανέγερση οικοδομών.

Παρά τη βελτίωση που σημειώθηκε, αφού σχεδόν όλες οι εισηγήσεις μας εφαρμόστηκαν, εξακολουθούν σε ορισμένες περιπτώσεις να διοχετεύονται στην αγορά ακατάλληλα υλικά, λόγω της μη λήψης αποτρεπτικών μέτρων, όταν εντοπίζονται οι παρανομίες, και της μη στενής παρακολούθησης της παραγωγής και διάθεσης υλικών από την Υπηρεσία Μεταλλείων, που οφείλεται μερικώς και στη μη επαρκή στελέχωση της.

ΜΕΡΟΣ 4 - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

4.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

4.1.1 Ο περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμος. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμος τέθηκε σε ισχύ στις 19.1.1998. Σκοπός του Νόμου είναι η θεσμοθέτηση των αρχών και πλαισίων ανάθεσης έργων και αγοράς αγαθών και υπηρεσιών από το Δημόσιο, οι οποίες να είναι εναρμονισμένες με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Οι Κανονισμοί Προσφορών, οι οποίοι ρυθμίζουν τις διαδικασίες εφαρμογής του Νόμου, εγκρίθηκαν από τη Βουλή το Μάιο 1999. Με βάση την εμπειρία που αποκτήθηκε από τα πρώτα χρόνια εφαρμογής του Νόμου, η Υπηρεσία μου παρατήρησε ότι, με σκοπό την πιο αποτελεσματική λειτουργία του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών και την καλύτερη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου, απαιτείται η αναθεώρηση του πιο πάνω Νόμου και Κανονισμών.

Για το σκοπό αυτό το Γενικό Λογιστήριο ετοίμασε, σε συνεργασία με την Υπηρεσία μου, τον Απρίλιο 2000, κατάλογο των προτεινόμενων τροποποιήσεων. Τον Απρίλιο του 2001 η Βουλή ενέκρινε τις πιο σημαντικές από τις τροποποιήσεις, ενώ οι υπόλοιπες, αφού επανεξεταστούν από ειδική επιτροπή, θα σταλούν για νομοτεχνική επεξεργασία στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

4.1.2 Απόκτηση ιδιοκτησίας από δημόσιο υπάλληλο

(α) Δήλωση περιουσιακών στοιχείων. Σύμφωνα με το άρθρο 66 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου 1/90, δεν επιτρέπεται σε δημόσιο υπάλληλο να αποκτήσει άμεσα ή έμμεσα οποιαδήποτε κινητή ή ακίνητη ιδιοκτησία, εκμεταλλευόμενος προς τούτο τη θέση του, ή να κατέχει τέτοια ιδιοκτησία, όταν το συμφέρον του σ' αυτή συγκρούεται με τα δημόσια καθήκοντα του.

Επίσης το άρθρο αυτό προβλέπει ότι ο δημόσιος υπάλληλος υποχρεώνεται να υποβάλλει, το Μάρτιο κάθε τρίτου έτους, δήλωση για τυχόν μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων του ιδίου ή της συζύγου και των τέκνων του, τα οποία προστατεύονται και συντηρούνται από αυτόν. Η πρώτη δήλωση θα έπρεπε να υποβληθεί το Μάρτιο του έτους που ακολουθεί το έτος έναρξης της ισχύος του Νόμου, δηλαδή το Μάρτιο 1991. Αν δεν υπάρχουν μεταβολές, υποβάλλεται αρνητική δήλωση. Η αρμόδια αρχή μπορεί, με αιτιολογημένη απόφαση της, να ζητήσει την υποβολή δήλωσης και ενδιάμεσα, παρέχοντας εύλογη προθεσμία υποβολής της. Μπορεί επίσης να ζητεί διευκρινίσεις για τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί και να ελέγχει την ακρίβεια της δήλωσης του υπαλλήλου. Η διαπίστωση ανακρίβειας στη δήλωση περιουσιακών στοιχείων συνεπάγεται την πειθαρχική δίωξη του υπαλλήλου.

Μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί οδηγίες, ούτε και έχουν ετοιμαστεί σχετικά έντυπα για εφαρμογή των πιο πάνω προνοιών του Νόμου.

(β) Διεξαγωγή έρευνας. Το ίδιο άρθρο του Νόμου προβλέπει ότι, αν εγερθεί εύλογη υποψία για δημόσιο υπάλληλο, ως προς την πηγή των οικονομικών του πόρων, μπορεί να διεξαχθεί έρευνα κατά τον καθορισμένο τρόπο, για εξακρίβωση της προέλευσης των πόρων αυτών. Αν από την έρευνα εξακριβωθεί ότι ο δημόσιος υπάλληλος απέκτησε τους πόρους αυτούς κάτω από συνθήκες που συνιστούν ποινικό ή πειθαρχικό αδίκημα, η αρμόδια αρχή προβαίνει στη λήψη των κατάλληλων μέτρων.

Η Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού ετοίμασε, σε συνεργασία με την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και τη Νομική Υπηρεσία, τους προνοούμενους από τη νομοθεσία Κανονισμούς, για ρύθμιση του θέματος, οι οποίοι εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο στις

5 Νοεμβρίου 1998 και στις 19 του ίδιου μήνα κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων, όπου εκκρεμεί η έγκριση τους.

4.1.3 Έκτακτες επιθεωρήσεις μετρητών. Κατά τη διάρκεια του έτους διεξήχθησαν από την Υπηρεσία μου και τον Κλάδο Εσωτερικού Ελέγχου του Γενικού Λογιστηρίου έκτακτες επιθεωρήσεις των λογαριασμών και μετρητών που είχαν στα χέρια τους οι ταμίες, εισπράκτορες και κάτοχοι Πάγιας Προκαταβολής. Εκτός από τις πιο πάνω επιθεωρήσεις, οι Υπηρεσίες οι ίδιες υποχρεώνονται, σύμφωνα με τους Κανονισμούς, να διενεργούν τουλάχιστον μία έκτακτη επιθεώρηση των μετρητών κάθε χρόνο. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι Υπηρεσίες δεν συμμορφώθηκαν με τους Κανονισμούς.

4.1.4 Αναλώσιμα υλικά αποθήκης. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών, ο Γενικός Λογιστής έχει την ευθύνη για την επαλήθευση όλων των αποθεμάτων των κύριων αποθηκών και 10% των δευτερεύουσων αποθηκών. Ο Γενικός Λογιστής με πληροφόρησε ότι κατά το 2000 ελέγχθηκαν 55 κύριες αποθήκες, από το σύνολο των 153, δηλαδή το 36%, και 2 δευτερεύουσες αποθήκες, από το σύνολο των 189, δηλαδή το 1%.

Οι διάφορες Υπηρεσίες πρέπει, σύμφωνα με τους Κανονισμούς, να διενεργούν φυσική καταμέτρηση των αποθεμάτων και επιθεώρηση των αποθηκών τους τουλάχιστον μια φορά το χρόνο. Παρατηρήθηκε ότι μερικές Υπηρεσίες δεν συμμορφώθηκαν με τους πιο πάνω Κανονισμούς.

Εκτός των πιο πάνω επιθεωρήσεων, διενεργούνται από την Υπηρεσία μου αιφνιδιαστικές επιθεωρήσεις των αποθηκών, για να εξακριβωθεί κατά πόσο τηρούνται οι Κανονισμοί Αποθηκών.

4.1.5 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων ήταν £271,17 εκ., σε σύγκριση με £239,01 εκ. κατά το προηγούμενο έτος. Από το ποσό αυτό, £122,5 εκ. αντιπροσωπεύουν καθυστερήσεις φόρου εισοδήματος, σε σύγκριση με £111,1 εκ. το 1999. Λεπτομέρειες των καθυστερήσεων παρουσιάζονται στο Παράρτημα ΙΙ της Έκθεσής μου.

4.1.6 Καθυστερημένες υποχρεώσεις. Μέχρι 1.7.2001 έγιναν πληρωμές συνολικού ποσού £6.014.766 από τον Προϋπολογισμό του 2001, για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν μέσα στο 2000, σε αντίθεση με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες, οι οποίες προνοούν ότι οι υποχρεώσεις της Κυβέρνησης πρέπει να τακτοποιούνται έγκαιρα και οπωσδήποτε πριν από τη λήξη του οικονομικού έτους στο οποίο δημιουργούνται.

4.1.7 Δαπάνες - Υπερβάσεις δαπανών. Κατά το 2000 συνεχίστηκε, σε μερικές περιπτώσεις, η αντικανονική τακτική της διενέργειας δαπανών καθ' υπέρβαση των εγκεκριμένων Κονδυλίων των Κρατικών Προϋπολογισμών, χωρίς την εκ των προτέρων εξασφάλιση της αναγκαίας έγκρισης και παρά το γεγονός ότι το Υπουργείο Οικονομικών προειδοποίησε επανειλημμένα ότι οι ελέγχοντες λειτουργοί θα είναι προσωπικά και χρηματικά υπεύθυνοι για τις υπερβάσεις. Μέχρι τις αρχές Μαΐου του 2001, για όλες τις υπερβάσεις ζητήθηκε και παραχωρήθηκε καλυπτική έγκριση.

4.1.8 Ωρομίσθιοι υπάλληλοι. Ωρομίσθιο προσωπικό εξακολουθεί να απασχολείται σε γραφειακά καθήκοντα, κατά παράβαση των Κανονισμών, της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 29.10.99 και της σχετικής εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών ημερ. 29.11.99.

4.1.9 Μητρώα κινητής περιουσίας. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών, οι Κυβερνητικές Υπηρεσίες πρέπει να τηρούν μητρώα για όλα τα στοιχεία κινητής περιουσίας που

κατέχουν και να υποβάλλουν προς το Γενικό Λογιστή και το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης τους κατά το τέλος του έτους. Μερικές Υπηρεσίες δεν συμμορφώθηκαν με τους Κανονισμούς.

4.1.10 Ο περί Διαχείρισεως των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμος. Με σκοπό τη ρύθμιση του δημόσιου λογιστικού και τη συμπλήρωση των κανόνων του, όπως αυτοί περιλαμβάνονται στα άρθρα 165-168 του Συντάγματος, ετοιμάστηκε και κατατέθηκε τον Οκτώβριο 1989 σχετικό νομοσχέδιο.

Επειδή καθυστέρησε η ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού, αποφασίστηκε το Μάιο του 1995 η ανάκληση και επανεξέταση του από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, με σκοπό να γίνει νέα διατύπωση και να υποβληθεί ξανά στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Το 1998 ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο νέο νομοσχέδιο, τη συζήτηση του οποίου το Υπουργικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 1998, αποφάσισε να αναβάλει, ώστε αυτό να τύχει περαιτέρω μελέτης. Στη συνέχεια το Γενικό Λογιστήριο ετοίμασε αναθεωρημένο νομοσχέδιο, το οποίο υποβλήθηκε τον Ιούλιο 2000 στο Υπουργείο Οικονομικών για μελέτη και προώθηση στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

4.1.11 Απαντήσεις από ελεγχόμενες Υπηρεσίες σε παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Μερικές Υπηρεσίες καθυστέρησαν και πάλι να απαντήσουν στις επιστολές ή παρατηρήσεις μου. Αν δεν ληφθεί απάντηση μέσα σε έξι μήνες από μέρους των ελεγχόμενων Υπηρεσιών, τότε ετοιμάζεται κατάσταση των αναπάντητων επιστολών, η οποία αποστέλλεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για ενημέρωση και κατάλληλη ενέργεια. Με τη διαδικασία αυτή, η κατάσταση έχει βελτιωθεί σημαντικά.

4.1.12 Εισαγωγή μηχανογραφημένων συστημάτων. Αρκετές Κυβερνητικές Υπηρεσίες και Ημικρατικοί Οργανισμοί έχουν προβεί κατά τα τελευταία χρόνια σε αναβάθμιση των συστημάτων τους, που ήταν ήδη μηχανογραφημένα, ή στην εισαγωγή νέων, για αντικατάσταση των παραδοσιακών χειρόγραφων συστημάτων.

Συνήθως τα χρονοδιαγράμματα που αποφασίζονται και οι ημερομηνίες που περιλαμβάνονται στους όρους των προσφορών, για την ολοκλήρωση των διάφορων έργων, δεν τηρούνται και σε αρκετές περιπτώσεις παρουσιάζονται σημαντικές καθυστερήσεις, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την επιβράδυνση του εκσυγχρονισμού των διάφορων συστημάτων και επιπρόσθετο διοικητικό κόστος, λόγω των συνεχώς μεταβαλλόμενων δεδομένων και αναγκών που πρέπει να ικανοποιηθούν.

4.1.13 Χρήση υπηρεσιακών οχημάτων. Στην Έκθεσή μου για το 1999 ανέφερα ότι οι διευθετήσεις που έγιναν σε αρκετές περιπτώσεις, για την κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών σε μεταφορικά μέσα, δεν ήταν οι καταλληλότερες και οι πιο οικονομικά συμφέρουσες, με αποτέλεσμα τα υπηρεσιακά οχήματα να μην αξιοποιούνται πλήρως και το κόστος χρήσης τους, σε αρκετές περιπτώσεις, να είναι ψηλό. Ανέφερα επίσης ότι γίνεται χρήση υπηρεσιακών οχημάτων για ιδιωτικούς σκοπούς, χωρίς την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προνοείται στον περί Προϋπολογισμού Νόμο.

Παρατηρήθηκε ότι οι πιο πάνω διαπιστώσεις της Υπηρεσίας μου επέφεραν βελτίωση της όλης κατάστασης κατά το 2000.

4.1.14 Καθυστερήση στη θέσπιση Νομοθεσίας και Κανονισμών. Σε αρκετές περιπτώσεις νομοσχέδια, τα οποία ετοιμάζονται για ρύθμιση διάφορων θεμάτων, καθυστερούν, είτε στο στάδιο της ετοιμασίας τους στα Τμήματα, είτε στο στάδιο της νομοτεχνικής επεξεργασίας τους στη Νομική Υπηρεσία, είτε ακόμη στο στάδιο της ψήφισης τους στη Βουλή. Επίσης, διάφορες

εισηγήσεις για τροποποίηση της Νομοθεσίας/Κανονισμών, οι οποίες γίνονται από την Υπηρεσία μου, για ρύθμιση αδυναμιών/ελλείψεων που παρατηρούνται κατά τον έλεγχο, δεν προωθούνται έγκαιρα. Για τις περιπτώσεις αυτές γίνεται αναφορά στις παραγράφους της Έκθεσής μου για το κάθε Τμήμα.

4.1.15 Εσωτερικός έλεγχος. Σε αρκετά Τμήματα/Υπηρεσίες εξακολουθούν να παρατηρούνται ελλείψεις και αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου.

4.1.16 Εκκρεμείς κυβερνητικές εγγυήσεις για αποπληρωμή χρεών. Δεν υπάρχει ικανοποιητικό σύστημα παρακολούθησης των κυβερνητικών εγγυήσεων που εκδίδονται από τις διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες, για δάνεια που εξασφαλίζονται από τρίτα πρόσωπα.

Εισηγήθηκα όπως εισαχθεί αποτελεσματικό κεντρικό σύστημα ελέγχου, έτσι που όλες οι κυβερνητικές εγγυήσεις να κωδικοποιούνται και να καταχωρίζονται σε κεντρικό μητρώο, για παρακολούθηση τους από το Γενικό Λογιστήριο.

4.1.17 Πιστοποιητικά ατελείας (έντυπο C6c). Σε διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες τα εν λόγω αντίτυπα των πιστοποιητικών δεν επικολλώνται στα αντίστοιχα αντίτυπα των διπλοτύπων, παρόλο που τα εμπορεύματα που αναγράφονται σ' αυτά έχουν εκτελωνιστεί πριν από αρκετό καιρό, με κίνδυνο τυχόν παραβάσεις να μην εντοπίζονται. Για σκοπούς ελέγχου, τα κίτρινα αντίτυπα των πιστοποιητικών ατελείας θα πρέπει να επιστρέφονται από το Τμήμα Τελωνείων και να επικολλώνται στα αντίστοιχα αντίτυπα των σχετικών διπλοτύπων, μετά την ολοκλήρωση της εκτελώνισης των εμπορευμάτων για τα οποία εκδόθηκαν.

4.2 ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

4.3 ΠΡΟΕΔΡΙΑ

4.4 ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Μέρος Α

-Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου ήταν £6.320.000 και οι πληρωμές £6.331.355, σε σύγκριση με £6.604.200 και £6.631.482 το 1999, αντίστοιχα. Οι εισπράξεις προέρχονται αποκλειστικά από κρατική χορηγία. Στις 31.12.00 το υπόλοιπο του Ταμείου ήταν £8.935.

4.5 ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Ανώτατο Δικαστήριο

Μέρος Α

4.5.1 Άσκηση της δικηγορίας. Δυνάμει προνοιών του περί Δικηγόρων Νόμου αρ. 42/61, κανένας δεν δικαιούται να ασκεί τη δικηγορία, εκτός αν κατέχει άδεια άσκησης της δικηγορίας, όπως αυτή καθορίζεται από το Ανώτατο Δικαστήριο, ενώ, σε αντίθετη περίπτωση, το άτομο είναι ένοχο αδικήματος.

Από δειγματοληπτικό έλεγχο του Μητρώου Ετήσιας Άδειας Δικηγόρου που τηρείται στο Ανώτατο Δικαστήριο και των βιβλίων καταχώρισης αγωγών για το έτος 2000 του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, διαφάνηκε ότι αριθμός δικηγόρων, ενώ δεν κατείχαν άδεια άσκησης της δικηγορίας για το έτος 2000, είχαν καταχωρίσει αγωγές στο δικαστήριο.

4.5.2 Τήρηση αρχείου και καταχώριση αλληλογραφίας. Παρατηρήθηκε ότι δεν εφαρμόζονται οι ενδεδειγμένες διαδικασίες, όπως αυτές καθορίζονται στις γενικές διατάξεις, για

ταξινόμηση της επίσημης αλληλογραφίας στους κατάλληλους φακέλους, με αποτέλεσμα η ενημέρωση όσων διεξέρχονται τους φακέλους να δυσχεραίνεται. Ο Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι έχουν αρχίσει να εφαρμόζονται οι ενδεδειγμένες διαδικασίες τήρησης αρχείου και καταχώρισης αλληλογραφίας.

4.5.3 Εκτύπωση των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Παρατηρείται καθυστέρηση στην εκτύπωση των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου (για τις προσφυγές χρονολογείται από το 1991), με αποτέλεσμα, όταν υπάρχει ανάγκη μελέτης απόφασης προηγούμενων ετών, ο ενδιαφερόμενος να ανατρέχει στις άδετες αποφάσεις που βρίσκονται στο τμήμα εκδόσεων.

Ενώ τα Καθολικά Αποθήκης ενημερώθηκαν με τις εκκρεμείς χορηγήσεις εκδόσεων προηγούμενων ετών, δεν διενεργήθηκε φυσική καταμέτρηση των αποθεμάτων, για επιβεβαίωση των λογιστικών υπολοίπων. Από επιτόπιο έλεγχο σε αποθήκη στην οποία φυλάγεται μέρος των αποφάσεων, διαπιστώθηκε ότι η καταμέτρηση του αποθέματος ήταν αδύνατη, αφού αυτό ήταν διασκορπισμένο μεταξύ άλλων φακέλων, χωρίς την κατάλληλη ταξινόμηση.

Σύμφωνα με τον Αρχιπρωτοκολλητή του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αναμένεται σύντομα να ολοκληρωθεί η εκτύπωση των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου για το 1991, ενώ έχουν προκληρυχθεί προσφορές για εκτύπωση των αποφάσεων του για τα έτη 1997 και 1998. Όσο αφορά τη φυσική καταμέτρηση των αποθεμάτων των αποφάσεων, ανέφερε ότι αυτή προγραμματίζεται να γίνει μελλοντικά.

4.5.4 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 1999, τα μητρώα περιουσιακών στοιχείων δεν έχουν ενημερωθεί με τις παραλαβές και εκδόσεις εξοπλισμού που έγιναν από το 1996. Κατόπιν εισήγησης της Υπηρεσίας μου, έχει εξασφαλιστεί έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, ημερ. 10.1.2001, για διεξαγωγή φυσικής καταμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων και δημιουργία νέων μητρώων.

Όπως επίσης ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 1999, δεν τροχοδρομήθηκαν ακόμη οι ενδεδειγμένες διαδικασίες για τη διάθεση των περιουσιακών στοιχείων και του μηχανογραφικού εξοπλισμού που περιήλθαν σε μη χρησιμοποίησιμη ή μη λειτουργήσιμη κατάσταση.

Όπως με έχει πληροφορήσει ο Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου, τόσο τα περιουσιακά στοιχεία όσο και ο μηχανογραφικός εξοπλισμός που περιήλθαν σε μη χρησιμοποίησιμη κατάσταση έχουν καταγραφεί και θα προωθηθούν οι διαδικασίες για τη διάθεσή τους.

4.5.5 Αναθεώρηση δικαστικών τελών. Τα δικαστικά τέλη καθορίζονται δυνάμει του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλες Διατάξεις) Νόμου 33/1964, με την έκδοση Διαδικαστικών Κανονισμών από το Ανώτατο Δικαστήριο, πλείστοι από τους οποίους χρονολογούνται από το 1978. Εξέφρασα την άποψη ότι τα δικαστικά τέλη χρήζουν αναθεώρησης, ώστε να ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα. Σχετική είναι και η εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών ημερ. 30.3.1998.

4.5.6 Χαρτοσήμανση δικαστικών αιτήσεων, βιβλίων και άλλων εγγράφων. Η διαδικασία χαρτοσήμανσης των διαφόρων δικαστικών αιτήσεων και εγγράφων, καθώς και των βιβλίων διαταγμάτων και αποφάσεων, είναι δαπανηρή, λόγω του χρόνου που αφιερώνεται από το δικαστικό προσωπικό για παρακολούθηση της εφαρμογής της και, επιπρόσθετα, εμπεριέχει κίνδυνο αφαίρεσης και οικειοποίησης επικολλημένων ήδη χαρτοσήμων, όπως έχει συμβεί στο παρελθόν.

Εισηγήθηκα την κατάργηση της υφιστάμενης διαδικασίας και την εφαρμογή της τακτικής είσπραξης ενός συνολικού ποσού κατά την πρώτη καταχώριση της απαίτησης, με την κατάλληλη τροποποίηση των Διαδικαστικών και άλλων σχετικών Κανονισμών.

4.5.7 Δικαιοδοσία διαχειρίσεων. Με την κατάργηση του περί Φορολογίας Κληρονομιών Νόμου από 1.1.2000, παρουσιάζεται αδυναμία στον ακριβή προσδιορισμό των δικαστικών τελών, για σκοπούς έκδοσης διατάγματος επικύρωσης διαθήκης ή διατάγματος διαχείρισης κληρονομιάς, καθότι δεν γίνεται πλέον εκτίμηση της περιουσίας των αποβιωσάντων από τον Έφορο Φόρου Κληρονομιάς, πάνω στην οποία τα δικαστήρια βασιζόνταν για τον προσδιορισμό των ανάλογων τελών χαρτοσήμου. Σύμφωνα με τον Αρχιπρωτοκολλητή του Ανωτάτου Δικαστηρίου, το θέμα έχει ρυθμιστεί με την έκδοση νέου Διαδικαστικού Κανονισμού.

4.5.8 Εγκατάσταση συστήματος νομικής πληροφόρησης από την Κυβέρνηση. Όπως πληροφορήθηκα, από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής ετοιμάζονται προδιαγραφές για δημοσίευση προσφορών, με σκοπό την εγκατάσταση, για λογαριασμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, συστήματος νομικής πληροφόρησης, το οποίο, όπως αναφέρθηκε, αναμένεται να κοστίσει περίπου £2 εκ.

Εν όψει της προωθούμενης εγκατάστασης κυβερνητικού συστήματος νομικής πληροφόρησης, εισηγήθηκα στον Αρχιπρωτοκολλητή όπως, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, το Υπουργείο Οικονομικών και το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, εξεταστεί το ενδεχόμενο λήψης απόφασης για επιβολή χρηματικής συνδρομής σε ιδιώτες που πιθανόν να ζητήσουν να χρησιμοποιούν το σύστημα.

Όπως πληροφορήθηκα, πρόθεση του Υπουργείου Οικονομικών είναι η διάθεση πληροφοριών, μέσω του συστήματος νομικής πληροφόρησης, σε οποιοδήποτε χρήστη, νοουμένου ότι θα καταβάλλεται η σχετική χρέωση που θα αποφασιστεί μελλοντικά.

Μέρος Β

4.5.9 Επιδόματα Δικαστικών Επιδοτών. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, στους Δικαστικούς Επιδότες παρέχεται από το 1992 κατ' αποκοπή επίδομα για υπηρεσία πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας και κατ' αποκοπή επίδομα οδοιπορικών. Σε περίπτωση υιοθέτησης του θεσμού της επίδοσης δικαστικών εγγράφων από ιδιώτες, το ύψος των πιο πάνω επιδομάτων θα επανεξεταζόταν. Ο θεσμός της επίδοσης δικαστικών εγγράφων από ιδιώτες άρχισε να εφαρμόζεται από 1.5.96, χωρίς, στο μεταξύ, να επανεξεταστεί το ύψος της παροχής των εν λόγω επιδομάτων, με αποτέλεσμα να υπάρχει πιθανότητα καταβολής μη αντιπροσωπευτικών επιδομάτων, σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται ή τα χιλιόμετρα που διανύονται από τους Δικαστικούς Επιδότες για την επίδοση των δικαστικών εγγράφων.

Επαρχιακά Δικαστήρια

Μέρος Α

4.5.10 Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.00 τα καθυστερημένα έσοδα των Επαρχιακών Δικαστηρίων ανέρχονταν σε £3.682.890, σε σύγκριση με £2.883.760 του προηγούμενου έτους, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £799.130, ή ποσοστό 27,71%. Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για είσπραξη τους και, όσα είναι ανεπίδεκτα είσπραξης, να διαγραφούν, όπως προβλέπουν οι σχετικοί Κανονισμοί. Στο μεταξύ, ανάλογες οδηγίες δόθηκαν στα Επαρχιακά Δικαστήρια από τον Αρχιπρωτοκολλητή του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

4.5.11 Καθυστέρηση στην έκδοση ενταλμάτων ποινικών υποθέσεων. Στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση στην έκδοση ενταλμάτων, με αποτέλεσμα να καθυστερεί και η παραλαβή τους από την Αστυνομία για εκτέλεση. Παρόλο που

δεν τηρούνται αναλυτικά στοιχεία, υπολογίζεται ότι στις 19.10.00 εκκρεμούσε η έκδοση περίπου 5000 ενταλμάτων για είσπραξη, συνολικού ποσού περίπου £350.000. Όπως πληροφορήθηκα, στα υπόλοιπα Επαρχιακά Δικαστήρια το πρόβλημα της καθυστέρησης έχει βελτιωθεί σημαντικά με την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού. Επίσης, σύμφωνα με τον Αρχιπρωτοκολλητή του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στο μεταξύ σημειώθηκε βελτίωση και στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, στο οποίο το Σεπτέμβριο του 2000 εκκρεμούσε η έκδοση 900 ενταλμάτων.

4.5.12 Επιστροφή ανεκτέλεστων ενταλμάτων. Πάνω από 30000 ποινικά εντάλματα, τα οποία επιστράφηκαν ανεκτέλεστα από την Αστυνομία, βρίσκονται σε χάρτινα κιβώτια, χωρίς να είναι καταγεγραμμένα σε μητρώα ή κατάλληλα ταξινομημένα, με αποτέλεσμα ο εντοπισμός τους να είναι σχεδόν αδύνατος. Σύμφωνα με την Αστυνομία, η μη εκτέλεση των ενταλμάτων αυτών οφείλεται στο μη εντοπισμό των κατηγορούμενων, επειδή βρίσκονται στο εξωτερικό ή άλλαξαν διεύθυνση και είναι άγνωστη η νέα διεύθυνση, καθώς επίσης και στο ότι κηρύχθηκαν σε πτώχευση ή είναι αλλοδαποί που εγκατέλειψαν την Κύπρο. Επίσης παρατηρείται ότι αρκετά επιστραφέντα ανεκτέλεστα εντάλματα δεν συνοδεύονται με το έντυπο Αστ. 45 (ημερ. ενέργειας), παρά τη σχετική επιστολή του Αρχηγού προς τις Επαρχιακές Αστυνομικές Διευθύνσεις.

4.5.13 Είσπραξη εντάλματος κινητής περιουσίας μέχρι £500. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι οι δικαστικοί επιδότες του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού, όταν εισπράττουν ένταλμα κινητής περιουσίας μέχρι £500, δεν καταθέτουν το ποσό στον καθορισμένο λογαριασμό καταθέσεων, αλλά προβαίνουν στην απευθείας παράδοση του ποσού στο δικαιούχο δικηγόρο, έναντι έκδοσης απόδειξης είσπραξης ή χαρτοσημασμένης ενυπόγραφης δήλωσης είσπραξης στο πίσω μέρος του εντύπου F102 (απόδειξη είσπραξης δικαστικού επιδότη) με το οποίο έγινε η είσπραξη του εντάλματος. Ανέφερα ότι η τακτική αυτή είναι αντίθετη με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες.

Ο Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι το θέμα έχει ρυθμιστεί με την έκδοση σχετικών οδηγιών.

4.5.14 Μητρώο ενταλμάτων σύλληψης. Για σκοπούς παρακολούθησης των ενταλμάτων σύλληψης εισηγήθηκα τη δημιουργία σχετικού μητρώου, στο οποίο να καταχωρίζονται τα εντάλματα που εκδόθηκαν, καθώς και η πορεία μέχρι την εκτέλεση τους από την Αστυνομία. Σημειώνεται ότι ο Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου απέστειλε εγκύκλιο τους Πρωτοκολλητές των Επαρχιακών Δικαστηρίων με εισήγηση, μεταξύ άλλων, όπως δημιουργήσουν σύστημα παρακολούθησης της πορείας εκτέλεσης των ενταλμάτων σύλληψης.

4.5.15 Μητρώο ενταλμάτων ποινικών υποθέσεων. Το μητρώο ενταλμάτων ποινικών υποθέσεων, για εντάλματα που παραδίνονται για εκτέλεση από το Δικαστήριο Λευκωσίας στον Ουλαμό Εκτέλεσης Ενταλμάτων, δεν ενημερώνεται με τα στοιχεία και τη μονογραφή του μέλους της Αστυνομίας που τα παραλαμβάνει, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η παρακολούθηση τους.

Μέρος Β

4.5.16 Μη κατάλληλη ενημέρωση των μητρώων υποθέσεων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι τα μητρώα υποθέσεων των Επαρχιακών Δικαστηρίων δεν ήταν ενημερωμένα με τον αντίστοιχο αριθμό του μητρώου ποινικών ενταλμάτων, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εξακριβωθεί κατά πόσο έχουν εκδοθεί για όλες τις αποφάσεις του δικαστηρίου τα ποινικά εντάλματα.

4.5.17 Καθυστέρηση εκτέλεσης ενταλμάτων σύλληψης. Αρκετά εντάλματα σύλληψης εξακολουθούν να παραμένουν ανεκτέλεστα στα δικαστήρια ή στην Αστυνομία, με αποτέλεσμα να δημιουργείται καθυστέρηση στην εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων. Σημειώνεται

χαρακτηριστικά ότι στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού εκκρεμούσαν πέρα από 3500 εντάλματα σύλληψης. Ο Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι το θέμα παρακολουθείται και γίνονται παραστάσεις προς την Αστυνομία, η οποία έχει την ευθύνη εκτέλεσής τους.

4.5.18 Καθυστέρηση εκτέλεσης ενταλμάτων κινητής περιουσίας. Εξακολουθεί να παρατηρείται καθυστέρηση στην εκτέλεση ενός μεγάλου αριθμού ενταλμάτων κινητής περιουσίας από τους Δικαστικούς Επιδότες. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι στα Επαρχιακά Δικαστήρια Λάρνακας και Αμμοχώστου υπήρχαν, στο τέλος του 2000, πάνω από 2000 ανεκτέλεστα εντάλματα, στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας περίπου 900 και στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού περίπου 1500.

Επειδή τα πλείστα εντάλματα κινητής περιουσίας αφορούν πολιτικές υποθέσεις, εισηγήθηκα στον Αρχιπρωτοκολλητή του Ανωτάτου Δικαστηρίου όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο ένταξης της εκτέλεσης των ενταλμάτων αυτών στο θεσμό της ιδιωτικής επίδοσης. Ο Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε, στις 30.6.01, ότι οι αριθμοί ενταλμάτων που εκκρεμούσαν στα Επαρχιακά Δικαστήρια πλησιάζουν το στόχο που τέθηκε, δηλαδή να μην καθυστερεί η εκτέλεση τους πέρα από τρεις μήνες.

4.5.19 Αναθεώρηση δικαστικών τελών. Τα δικαστικά τέλη δεν έχουν ακόμη αναθεωρηθεί, παρά την πρόνοια σχετικής εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών ημερ. 30.3.98. Όπως μου έχει αναφερθεί, το θέμα προωθείται.

4.5.20 Ποινικές υποθέσεις για οφειλή Φ.Π.Α. Οι δικαστικές αποφάσεις, εναντίον όσων δεν συμμορφώνονται προς τις πρόνοιες του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, περιορίζονται μόνο στην επιβολή προστίμου, χωρίς να αναφέρεται το οφειλόμενο ποσό του φόρου, επειδή, βάσει του άρθρου 55 του Νόμου 246/90, ο οφειλόμενος φόρος εισπράττεται μόνο με αγωγή στο Επαρχιακό Δικαστήριο και όχι ως χρηματική ποινή.

4.5.21 Βιβλία Διαταγμάτων και Αποφάσεων. Η αίτηση για έκδοση διατάγματος ή απόφασης για πρώτη φορά χαρτοσημαίνεται στο αντίστοιχο βιβλίο με £2,50, πλέον £0,25 για κάθε αντίγραφο. Εισηγήθηκα όπως, στα πλαίσια εκσυγχρονισμού, απλοποίησης των διαδικασιών και αποτελεσματικότερης αξιοποίησης του χρόνου εργασίας του προσωπικού, μελετηθεί το ενδεχόμενο κατάργησης των βιβλίων διαταγμάτων και αποφάσεων, με ανάλογη αύξηση των δικαιωμάτων καταχώρισης της αγωγής, για κάλυψη των εξόδων έκδοσης διατάγματος ή απόφασης, τόσο για πρώτη φορά όσο και για καθορισμένο αριθμό αντιγράφων.

4.6 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.6.1 Οι εγκεκριμένοι τελικοί λογαριασμοί της Τράπεζας για το υπό επισκόπηση έτος υποβλήθηκαν τον Ιούλιο 2001, γεγονός που δυσχεραίνει την έγκαιρη αποπεράτωση του ελέγχου και την έκδοση της Έκθεσης Ελεγκτών, για συμπερίληψη στην Ετήσια Έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας που εκδίδεται τον Ιούλιο. Παρακάλεσα όπως αυτοί υποβάλλονται στην τελική τους μορφή μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του επόμενου έτους, όπως ισχύει, γενικά, για τους Οργανισμούς Δημόσιου Δικαίου.

4.6.2 Αποτελέσματα έτους. Το καθαρό κέρδος της Τράπεζας ήταν £17,81 εκ., σε σύγκριση με £14,08 εκ. το 1999, δηλαδή παρουσιάζεται αυξημένο κατά £3,73 εκ., κυρίως λόγω της αύξησης των καθαρών εσόδων από τόκους κατά £4,37 εκ. Οι εισπρακτέοι τόκοι για το 2000 ήταν £93,7 εκ., σε σύγκριση με £69,8 εκ. το 1999, ενώ οι πληρωτέοι τόκοι ανήλθαν σε £68,3 εκ., σε σύγκριση με £48,7 εκ. το 1999. Σύμφωνα με το άρθρο 55 των περί Κεντρικής Τράπεζας

της Κύπρου Νόμων, το συνολικό κέρδος, ύψους £17,81 εκ., μεταφέρεται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

4.6.3 Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Τράπεζας:

	2000	1999
	%	%
Ξένα Αποθέματα προς Ενεργητικό	56,89	64,67
Καταθέσεις Εμπορικών Τραπεζών προς Παθητικό	38,88	39,97
Δάνεια στην Κυβέρνηση και Ημικρατικούς Οργανισμούς προς Ενεργητικό	23,22	20,87
Ξένα Αποθέματα προς Κυκλοφορούν Χρήμα	298,67	313,86
Κυκλοφορούν Χρήμα προς Παθητικό	19,05	20,60

4.6.4 Προσωπικό. Η Κεντρική Τράπεζα εργοδοτούσε 299 πρόσωπα, από τα οποία 276 υπηρετούσαν σε μόνιμες θέσεις και 23 σε προσωρινές θέσεις. Οι δαπάνες προσωπικού για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες, εργοδοτικές εισφορές και άλλα ωφελήματα ανήλθαν σε £7.533.163, σε σύγκριση με £7.312.455 το 1999, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 3,02%. Ο μέσος όρος κόστους εργοδότησης ανά υπάλληλο, για το έτος 2000, ανήλθε στις £25.195.

4.6.5 Άλλα ωφελήματα προσωπικού. Στο μόνιμο προσωπικό παραχωρούνται με ευνοϊκούς όρους διάφορα δάνεια, όπως στεγαστικά, εκπαιδευτικά, προσωπικά, ειδικά κ.τ.λ. Στις 31.12.00 το υπόλοιπο των δανείων αυτών ήταν £9,937 εκ., σε σύγκριση με £9,405 εκ. το 1999.

4.6.6 Επενδύσεις. Παρατήρησα ότι η αξιολόγηση των επενδύσεων πιθανόν να μην είναι κατάλληλη για όλες τις μορφές των επενδύσεων που επιλέγονται και ότι οι συγκρίσεις πρέπει να γίνονται με δείκτες σχετικούς με το είδος της κάθε επένδυσης και όχι μόνο με το LIBID. Επίσης δεν σημειώθηκε πρόοδος σχετικά με την ανάθεση της διαχείρισης ενός μέρους των αποθεμάτων σε ανεξάρτητους εξωτερικούς επενδυτές, με τους κατάλληλους όρους, για σκοπούς σύγκρισης. Ο Διοικητής με πληροφόρησε ότι η επιλογή του LIBID, το οποίο χρησιμοποιείται ως δείκτης σύγκρισης για την αξιολόγηση των επενδύσεων, κρίθηκε η καταλληλότερη, λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς της διαχείρισης των διεθνών αποθεμάτων από την Τράπεζα. Σε σχέση με την ανάθεση της διαχείρισης ενός μέρους σε εξωτερικούς επενδυτές, για σκοπούς σύγκρισης, ο Διοικητής με πληροφόρησε ότι η Τράπεζα επικοινωνήσε με άλλες Κεντρικές Τράπεζες και τη Διεθνή Τράπεζα και ότι οι σχετικές απόψεις και εισηγήσεις τους μελετώνται. Επιπρόσθετα, όπως επισήμανε και το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, σε σχέση με την ανάγκη για επαρκή διαχωρισμό καθηκόντων, οι υφιστάμενες διαδικασίες δεν θεωρούνται ικανοποιητικές. Εισηγήθηκα όπως, σύμφωνα με την πρακτική που ακολουθείται από άλλες Ευρωπαϊκές Κεντρικές Τράπεζες, οι διαδικασίες διαμορφωθούν ανάλογα. Όπως με πληροφόρησε ο Διοικητής, η παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς ανατέθηκε ήδη στην Υπηρεσία Διακανονισμού Συναλλαγών, που είναι ανεξάρτητη από την Υπηρεσία Διαχείρισης Αποθεμάτων.

4.6.7 Αλλοιώσεις/διορθωτικές εγγραφές μετά το κλείσιμο των λογαριασμών. Παρατηρήθηκε ότι το μηχανογραφημένο λογιστικό σύστημα παρέχει τη δυνατότητα αλλαγών στους λογαριασμούς, ακόμη και μετά την υπογραφή τους από το Διοικητή, τον έλεγχο και τη δημοσίευσή τους. Επιπρόσθετα, αντιλαμβάνομαι ότι το σχετικό σύστημα δεν έχει σχεδιαστεί για

να λειτουργεί με τον τρόπο αυτό, έχοντας δηλαδή παράλληλα ανοικτές αριθμό προηγούμενων περιόδων, κάτι που, όπως ο προμηθευτής προειδοποίησε, μπορεί να έχει απρόβλεπτες για το σύστημα συνέπειες. Αντιλαμβάνομαι ότι μελετώνται μέτρα από την Τράπεζα για διευθέτηση του θέματος.

Επίσης, αλλαγές και διορθωτικές εγγραφές, οι οποίες προκύπτουν στα πλαίσια της ετοιμασίας των τελικών λογαριασμών, μετά τη λήξη του έτους, δεν αντανakλώνται πάντα στο μηχανογραφημένο σύστημα.

4.6.8 Κτίριο Κεντρικής Τράπεζας. Υπάρχουν απαιτήσεις ύψους £5,7 εκ. από τους εργολάβους που ανέλαβαν την κατασκευή του κτιρίου, για τις οποίες δεν σημειώνεται οτιδήποτε στους λογαριασμούς του 1999. Η Τράπεζα δεν έχει υποβάλει ακόμη ανταπαιτήσεις. Εισηγήθηκα την άμεση επίσπευση των ενεργειών της Τράπεζας για επίλυση των εκκρεμοτήτων και όπως συμπεριληφθεί σχετική σημείωση στους Τελικούς Λογαριασμούς. Το θέμα των απαιτήσεων ακόμα εκκρεμεί.

Επίσης, έχει περατωθεί η εκδίκαση της υπόθεσης αναφορικά με την αγωγή στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, την οποία καταχώρισαν οι αρχιτέκτονες, σχετικά με το κτίριο της Τράπεζας και την αρχιτεκτονική τους εργασία. Η απόφαση που εκδόθηκε το Φεβρουάριο 2001 προβλέπει την καταβολή αποζημιώσεων από την Τράπεζα ύψους £152.158, πλέον τόκους και νομικά έξοδα. Όπως πληροφορήθηκα, η Τράπεζα έχει καταχωρίσει σχετική έφεση.

Μέρος Β

4.6.9 Προσφορές. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεση μου, για ενδυνάμωση του εσωτερικού ελέγχου και παρακολούθηση των προσφορών, εισηγήθηκα όπως οι οδηγίες για τη διεξαγωγή των προσφορών αναθεωρηθούν, στα πλαίσια των ιδίων βασικών αρχών που διέπουν τη νέα Νομοθεσία για τις προσφορές του Δημοσίου, η οποία έχει πρόσφατα εκσυγχρονιστεί και εναρμονιστεί με τα ισχύοντα Ευρωπαϊκά Πρότυπα. Το θέμα ακόμη εκκρεμεί. Ο Διοικητής με έχει πληροφορήσει ότι συστάθηκε Ειδική Επιτροπή για την αναθεώρηση και θεσμοθέτηση σύγχρονων διαδικασιών για μια σειρά θεμάτων, μεταξύ των οποίων και η αξιολόγηση προσφορών.

4.6.10 Εσωτερικές οδηγίες. Όπως ανέφερα και στην Έκθεση μου για το 1999, η ετοιμασία ολοκληρωμένων εσωτερικών οδηγιών για τις εργασίες της Τράπεζας, όπως τη λειτουργία της Υπηρεσίας Αξιογράφων και άλλων Τμημάτων, εκκρεμεί, παρόλο που, όπως αντιλαμβάνομαι, έχουν δοθεί από καιρό σχετικές οδηγίες από το Διοικητή για κωδικοποίηση και συμπλήρωση των υφιστάμενων διαδικασιών που καλύπτουν το όλο φάσμα των εργασιών της Τράπεζας.

Ο Διοικητής με πληροφόρησε ότι οι εσωτερικές οδηγίες για τη λειτουργία του Swift έχουν ολοκληρωθεί και τεθεί σε εφαρμογή από την 1η Σεπτεμβρίου 2000. Ενόψει της καθυστέρησης που παρατηρείται, εισηγήθηκα όπως τεθεί χρονοδιάγραμμα για την ετοιμασία τους.

4.6.11 Εφαρμογή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενη Έκθεση μου, η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων θα πρέπει να επανεξεταστεί και παράλληλα θα πρέπει να γίνει σχετική διαμόρφωση του νέου λογιστικού συστήματος, ώστε να παρέχονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες.

Ο Διοικητής με πληροφόρησε ότι το λογιστικό σύστημα, καθώς και οι λογιστικές αρχές που εφαρμόζει η Τράπεζα, θα αναθεωρηθούν στο εγγύς μέλλον, για να εναρμονιστούν με τα αντίστοιχα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

4.7 ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΑ

4.8 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ

Μέρος Α

4.8.1 Προσφορά για αγωγό καυσίμων στη ναυτική βάση. Η προσφορά κατακυρώθηκε τον Απρίλιο 2001, έναντι του ποσού των £312.215, και η σχετική ειδοποίηση στάληκε στον εργολάβο στις 9.5.2001. Στις 29.5.2001 ο εργολάβος ειδοποιήθηκε να μην προχωρήσει σε οποιεσδήποτε προκαταρκτικές εργασίες, επειδή μελετάται το ενδεχόμενο μη υλοποίησης του έργου. Τον Ιούνιο 2001 το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε να ανακαλέσει την κατακύρωση της προσφοράς, κατόπιν εισήγησης του Υπουργείου Άμυνας, το οποίο, ενόψει νέων δεδομένων, αποφάσισε να επανεξετάσει τη χρησιμότητα του πιο πάνω έργου. Ο εργολάβος απέστειλε επιστολή στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, με την οποία τον πληροφορούσε ότι είχε ήδη προβεί σε αρκετές προκαταρκτικές εργασίες και ότι επιφυλάσσει τα δικαιώματά του.

4.9 ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

Μέρος Α

4.9.1 Άδειες μελών του Στρατού. Σύμφωνα με τους περί του Στρατού της Δημοκρατίας (Άδειες Μελών) Κανονισμούς του 1982 (Κ.Δ.Π. 262/82), τα μέλη του Στρατού δικαιούνται τις ίδιες άδειες με τους λειτουργούς της Δημόσιας Υπηρεσίας, σύμφωνα με τις εκάστοτε σε ισχύ Γενικές Διατάξεις. Επειδή οι άδειες των λειτουργών της Δημόσιας Υπηρεσίας διέπονται τώρα από τους περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμούς του 1995, και όχι από τις Γενικές Διατάξεις, εισηγήθηκαν όπως προωθηθεί ανάλογη τροποποίηση στους περί Στρατού της Δημοκρατίας (Άδειες Μελών) Κανονισμούς, τροποποίηση που όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας προωθείται.

4.10 ΕΘΝΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ

Μέρος Α

4.10.1 Διαγραφές κοστολογίων. Παρατηρήθηκε ότι, ενώ στις 31.12.1999 εκκρεμούσε η τακτοποίηση κοστολογίων ύψους £349.957, τα οποία χρονολογούνται από το 1990, μέχρι 31.12.2000 αυτά είχαν μειωθεί στις £165.550. Κατά τη διάρκεια του έτους τακτοποιήθηκαν κοστολόγια προηγούμενων ετών ύψους £221.395, από τα οποία ποσό μόνο £2.003 εισπράχθηκε, ενώ το υπόλοιπο ποσό των £219.392 διαγράφηκε σε βάρος του Δημοσίου ή τέθηκε στο Αρχείο με απόφαση της Ιεραρχίας.

Ζήτησα πρόσφατα να ενημερωθώ δυνάμει ποιων εξουσιών ή νομικών διατάξεων εξουσιοδοτήθηκε η τακτοποίηση κοστολογίων σε βάρος του Δημοσίου. Το Υπουργείο Άμυνας με πληροφόρησε ότι η τακτοποίηση κοστολογίων, ύψους £221.395, έγινε με βάση εκδικάσεις του Στρατιωτικού Δικαστηρίου και αποφάσεις της Ιεραρχίας προηγούμενων ετών.

4.10.2 Κατανάλωση καυσίμων από Μονάδες της Εθνικής Φρουράς

(α) Κατά τη διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου σε Διαχειρίσεις Εφοδίων και Καυσίμων Μονάδων της Εθνικής Φρουράς παρατηρήθηκαν σε ορισμένες περιπτώσεις καθυστερήσεις στην έγκαιρη υποβολή των καταστάσεων καυσίμων και παραλείψεις και λάθη στην ενημέρωσή τους, σχετικά με την κατανάλωση, παραλαβή και χορήγηση καυσίμων. Σημειώνεται ότι, μετά τη διόρθωση των λογιστικών υπολοίπων, αυτά εξακολουθούσαν να μη συμφωνούν με τα πραγματικά υπόλοιπα που παρουσιάζονταν στο αντίστοιχο πρακτικό φυσικής καταμέτρησης. Φαίνεται ότι σε τέτοιες περιπτώσεις δεν διενεργήθηκε από τα Οικονομικά Όργανα της Μονάδας πραγματική φυσική καταμέτρηση αποθεμάτων, όπως προβλέπεται στη σχετική Πάγια Διαταγή.

(β) Η εφαρμογή του μηχανογραφημένου συστήματος ελέγχου και επεξεργασίας των καταστάσεων κατανάλωσης καυσίμων παρουσίασε σοβαρά λειτουργικά προβλήματα και αδυναμίες αξιοποίησης του συστήματος κατά το στάδιο των δοκιμών που έγιναν το Νοέμβριο του 2000, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η επεξεργασία και να περιορίζεται η έκταση ελέγχου των καταστάσεων κατανάλωσης καυσίμων. Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής του ανέφερε ότι, με την επικείμενη πρόσληψη προσωπικού, θα μπορέσει να επιληφθεί των λειτουργικών προβλημάτων και αδυναμιών στην αξιοποίηση του συστήματος.

4.10.3 Όπλα και πυρομαχικά. Τα αποθέματα όπλων και πυρομαχικών που υπήρχαν στις 31.12.2000 δεν καταμετρήθηκαν από την Υπηρεσία μου, ούτε από τον Κλάδο Ελέγχου Αποθηκών του Γενικού Λογιστηρίου. Το Γενικό Επιτελείο της Εθνικής Φρουράς απέστειλε στην Υπηρεσία μου πιστοποιητικό, στο οποίο αναφέρεται ότι έγινε από την Εθνική Φρουρά η καταμέτρηση τους και ότι αυτά συμφωνούσαν με τα λογιστικά υπόλοιπα των καρτελών αποθήκης.

4.10.4 Καταβολή αποζημιώσεων. Αποζημιώσεις καταβάλλονται κατόπιν εξώδικου συμβιβασμού, αποφάσεων του δικαστηρίου ή αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου. Κατά το 2000 καταβλήθηκε το ποσό των £553.929, σε σύγκριση με £587.440 το 1999, για αγωγές (£385.175) ή για αποζημιώσεις σε ιδιώτες για ζημιές που προκλήθηκαν από την Εθνική Φρουρά (£60.940), καθώς επίσης και διάφορα κατά χάρη ποσά σε οικογένειες εθνοφρουρών που απεβίωσαν κατά τη στρατιωτική τους θητεία (£95.000) ή τραυματίστηκαν σε οδικά δυστυχήματα (£12.814).

Επισήμανα και πάλι την ανάγκη λήψης προληπτικών μέτρων για περιορισμό της δαπάνης αυτής στο ελάχιστο δυνατό.

4.10.5 Σίτιση εθνοφρουρών. Σε ορισμένες περιπτώσεις παρατηρήθηκε μη συμμόρφωση προμηθευτών σε υποδείξεις του Υπουργείου, αναφορικά με τις ενδεδειγμένες προδιαγραφές τροφίμων και παραβάσεις ειδικών όρων των συμβολαίων τους. Παρόλο που στους προμηθευτές επιβλήθηκαν ανάλογα πρόστιμα, όπως και στο παρελθόν, αυτά δεν φαίνεται να αποτελούν αποτρεπτικό παράγοντα για τη μη επανάληψη των παραβάσεων.

Το Υπουργείο ανέφερε ότι, λόγω του ότι οι παρεκκλίσεις από τις προδιαγραφές προσφορών είναι κατά το πλείστον μικρές και δεν επηρεάζουν την καταλληλότητα των τροφίμων και λόγω του μικρού αριθμού ενδιαφερόμενων προσφοροδοτών για τις υπό αναφορά προσφορές, τυχόν αποκλεισμός ή υποβολή μεγαλύτερων προστίμων θα δημιουργήσει αρνητικές επιπτώσεις στη συμμετοχή σε μελλοντικούς διαγωνισμούς, δεν θα υπάρχει ανταγωνισμός και θα έχει ως συνέπεια την αύξηση των τιμών.

4.10.6 Προμήθεια νέου υφάσματος παραλλαγής για ράψιμο στολών της Εθνικής Φρουράς

(α) Η ποσότητα του υφάσματος που περιείχε το ένα από τα τρία εμπορευματοκιβώτια που παραδόθηκαν από τον προμηθευτή παραδόθηκε στον προσφοροδότη για ράψιμο των στολών, χωρίς να φαίνεται ότι έχει καταμετρηθεί το περιεχόμενο του από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών και χωρίς να εκδοθεί δελτίο μεταφοράς/παραλαβής υλικών (έντυπο Γεν. 86) προς τον προσφοροδότη που ανέλαβε το ράψιμο των στολών.

(β) Η συνολική αξία του πιο πάνω υφάσματος καταβλήθηκε στον προμηθευτή, από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, έναντι κατάθεσης από αυτόν ισάξιας τραπεζικής εγγυητικής, πριν από τον εργαστηριακό έλεγχο και την τελική παραλαβή του υφάσματος.

4.10.7 Εθελοντές Πενταετούς Υποχρεώσεως (Ε.Π.Υ.) - Άδειες ανάπαυσης. Στους περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρεώσεως του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμούς του 1995, αναφέρεται ότι οι Εθελοντές, μετά τη συμπλήρωση 6 μηνών υπηρεσίας, δικαιούνται σε άδεια ανάπαυσης 22 εργάσιμων ημερών το χρόνο. Με την εισαγωγή από 1.1.2000 της πενήνήμερης εβδομάδας εργασίας, παραχωρούνται στους Ε.Π.Υ. 18 μέρες άδειας ανάπαυσης το χρόνο, χωρίς να προηγηθεί τροποποίηση των πιο πάνω Κανονισμών. Το Υπουργείο Άμυνας με πληροφόρηση ότι προωθεί ανάλογη τροποποίηση των σχετικών Κανονισμών.

Μέρος Β

4.10.8 Σχέδιο διακίνησης εθνοφρουρών. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, στα πλαίσια εφαρμογής του σχεδίου διακίνησης εθνοφρουρών παρατηρούνται τα ακόλουθα:

(α) Ενώ η έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, ημερ. 1.7.91, η οποία δόθηκε για παράκαμψη της διαδικασίας των προσφορών, βασίστηκε στην προϋπόθεση ότι η ετήσια δαπάνη για τη λειτουργία των σχεδίων θα ήταν της τάξης των £110.000, αυτή ανήλθε το 2000 σε περίπου £534.000, σε σύγκριση με £465.400 το 1999.

(β) Καταβάλλεται επιπρόσθετη χρέωση 5% πάνω στο συνολικό ποσό του τιμολογίου που χρεώνεται από τις αυτοκινητιστικές οργανώσεις, με το δικαιολογητικό της κάλυψης αυξημένων κόστων για διαδρομές που γίνονται τις αργίες και τις Κυριακές. Σημειώνεται ότι για το 2000 η επιπρόσθετη χρέωση ήταν £25.432, σε σύγκριση με £22.162 το 1999.

(γ) Μετά από συσκέψεις που έγιναν στο Υπουργείο Άμυνας στις 29.5.98 και 18.12.98, στις οποίες συμφωνήθηκε η άμεση βελτίωση των υφιστάμενων δρομολογίων και η ενίσχυση των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου, υποβλήθηκαν από το Γ.Ε.Ε.Φ. τον Ιανουάριο του 2000:

- (i) Πίνακας δρομολογίων με ενοποίηση/συγχώνευση υφιστάμενων,
- (ii) πέντε νέα δρομολόγια για τα οποία ζητήθηκε χιλιομέτρηση και καθορισμός κομίστρων από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, και
- (iii) σύστημα ενίσχυσης της διαδικασίας εσωτερικού ελέγχου.

Από έλεγχο συγκεκριμένων δρομολογίων που λειτουργούσαν τόσο κατά το 2000 όσο και κατά το 1999, παρατηρήθηκε μεγάλη διακύμανση της δαπάνης μεταξύ των δύο ετών. Συγκεκριμένα, ενώ η συνολική δαπάνη για το 1999 ήταν £465.403, αυτή ανήλθε το 2000 σε £565.070, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £99.667 ή 21,4%.

Σε σύσκεψη που έγινε στις 12.9.2000, επαναβεβαιώθηκε η ανάγκη καλύτερης εφαρμογής του σχεδίου, με τη συγχώνευση και δημιουργία νέων δρομολογίων, καλύτερο προγραμματισμό και συντονισμό και με την παράλληλη ενίσχυση της διαδικασίας εσωτερικού ελέγχου, για καλύτερη απόδοση του σχεδίου και μείωση της δαπάνης.

Ζήτησα πρόσφατα από το Υπουργείο να με πληροφορήσει για τυχόν μέτρα που λήφθηκαν για την αποδοτικότερη και πιο οικονομική λειτουργία του σχεδίου, καθώς και για τους λόγους της μεγάλης διακύμανσης στη δαπάνη μεταξύ του 1999 και 2000. Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, το θέμα λειτουργίας του υφιστάμενου σχεδίου διακίνησης εθνοφρουρών εξετάζεται από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών.

4.10.9 Καθυστέρηση στην εκτέλεση παραγγελιών. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι προμηθευτές καθυστερούν να εκτελέσουν τις παραγγελίες για μεγάλο χρονικό διάστημα, είτε για όλη την ποσότητα, είτε για μέρος αυτής, γεγονός που πιθανόν να δημιουργεί

προβλήματα στην Εθνική Φρουρά, χωρίς να λαμβάνονται πάντοτε εναντίον τους τα μέτρα που προβλέπονται στους σχετικούς όρους των προσφορών.

4.10.10 Προμήθεια υφάσματος. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ύφασμα για καλοκαιρινές στολές αξιωματικών συνολικής αξίας περίπου £25.000, που παραδόθηκε από τον επιτυχόντα προσφοροδότη, ήταν εκτός προδιαγραφών και, λόγω αδυναμίας του να το αντικαταστήσει, το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, το 1997, αγόρασε ύφασμα από άλλο προμηθευτή, καταβάλλοντας επιπρόσθετο ποσό περίπου £3.500. Κατασχέθηκε η εγγυητική του προσφοροδότη ύψους £2.000, ενώ το υπόλοιπο ποσό των £1.500 δεν καταβλήθηκε. Το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών καταχώρισε αγωγή εναντίον του προσφοροδότη για το ποσό των £1.500, η οποία και εκκρεμεί.

4.11 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Μέρος Β

4.11.1 Διαχείριση χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 29.9.93 τη διεξαγωγή τεχνοοικονομικής μελέτης για την περισυλλογή, διάθεση ή ανακύκλωση των χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων, με στόχο την επίλυση του προβλήματος που δημιουργείται από την ανεξέλεγκτη διάθεση τους. Η σχετική συμφωνία για τη διεξαγωγή της μελέτης υπογράφηκε στις 18.9.95 και η μελέτη συμπληρώθηκε με καθυστέρηση περίπου 18 μηνών, τον Ιούλιο του 1997. Έκτοτε εκκρεμεί η εφαρμογή των σχετικών εισηγήσεων και, μετά από σχετική εισήγηση του Υπουργείου, σε συνεννόηση με τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 11.11.98 να αναθέσει στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος τη σύσταση "ομάδας για τα χρησιμοποιημένα μηχανέλαια", στην οποία να συμμετέχουν εκπρόσωποι και άλλων Υπουργείων, και η οποία, με βάση τα αποτελέσματα και τις εισηγήσεις της μελέτης, να διαμορφώσει και εφαρμόσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την περισυλλογή, διάθεση ή ανακύκλωση των χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων στην Κύπρο.

Όπως πληροφορήθηκα, για την υλοποίηση των εισηγήσεων της μελέτης άρχισε ήδη τη λειτουργία του στην περιοχή Βασιλικού εργοστάσιο επανεπεξεργασίας μέρους της ποσότητας που συγκεντρώνεται. Η υπόλοιπη ποσότητα θα καίγεται, σε πειραματικό στάδιο, για περίπου ένα χρόνο στα τσιμεντοποιεία Βασιλικού. Παράλληλα γίνεται προσπάθεια δανειοδότησης εταιρείας, η οποία και θα αναλάβει την περισυλλογή όλων των μηχανέλαιων, περιλαμβανομένων και εκείνων των πλοίων, με σκοπό την εξαγωγή τους.

Το τελικό προσχέδιο του νομοσχεδίου για τη νομοθετική ρύθμιση του θέματος αναμένεται να κατατεθεί ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου αρχές Σεπτεμβρίου 2001 και η προώθηση του στη Βουλή αρχές Οκτωβρίου 2001.

4.12 ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Μέρος Α

4.12.1 Κεντρικός αγωγός νερού από Τερσεφάνου προς Λευκωσία - Απαιτήσεις εργολάβου για αποζημίωση. Ο εργολάβος που εκτέλεσε το πιο πάνω έργο, έναντι του ποσού των £2.040.916, υπέβαλε απαιτήσεις για αποζημίωση ύψους £1.430.897, τις οποίες αργότερα αύξησε σε £1,8 εκ., για καθυστερήσεις και έξοδα που υπέστη, κυρίως από παράλειψη του Τμήματος να υποδείξει στα σχέδια των προσφορών τις υπόγειες υπηρεσίες, καθώς και λόγω της προμήθειας ελαττωματικών εξαρτημάτων και βαλβίδων, η οποία έγινε από το Τμήμα μέσω ξεχωριστών προσφορών.

Η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων εξουσιοδότησε το Τμήμα να αξιολογήσει τις απαιτήσεις, με σκοπό το διακανονισμό τους. Το Τμήμα αξιολόγησε τις απαιτήσεις του εργολάβου και υπέβαλε έκθεση, με βάση την οποία δικαιολογείτο η καταβολή του ποσού των £480.000, το οποίο όμως ο εργολάβος δεν αποδέχθηκε. Τελικά, μετά από διαπραγματεύσεις της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων με τον εργολάβο, τον Ιούλιο 2001, συμφωνήθηκε η καταβολή του ποσού των £790.000, για πλήρη διευθέτηση όλων των απαιτήσεων του.

4.12.2 Μείζονα υδατικά έργα κοιλάδων Διαρίζου, Έζουσας και ύδρευσης Πάφου - Απαιτήσεις Συμβούλων. Όπως ανέφερα στην Ετήσια Έκθεση μου για το 1999, τον Αύγουστο του 1991 υπογράφηκε πενταετές συμβόλαιο με ξένο οίκο Συμβούλων Μηχανικών, με χρονοδιάγραμμα μελέτης και υλοποίησης των έργων. Το συμβόλαιο, αξίας \$1,5 εκ., προνοεί επίσης την καταβολή και άλλων μηνιαίων πληρωμών για τις υπηρεσίες των επιβλέποντων και άλλων Μηχανικών. Επειδή η πρόοδος του σχεδίου παρουσιάζει σοβαρή καθυστέρηση, τον Ιανουάριο του 1999 οι Σύμβουλοι Μηχανικοί ζήτησαν επαναδιαπραγμάτευση του συμβολαίου. Λόγω της καθυστέρησης αυτής και για άλλους λόγους, οι Σύμβουλοι υπέβαλαν απαίτηση για επιπλέον πληρωμή περίπου £430.000.

Το Τμήμα αξιολόγησε την απαίτηση των Συμβούλων, την οποία και απέστειλε, το Νοέμβριο 1999, στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για απόψεις αναφορικά με τη νομική πτυχή του θέματος. Οι απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα λήφθηκαν το Μάρτιο του 2001.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής, το όλο θέμα βρίσκεται στην Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων και αναμένεται να αποφασίσει σύντομα ποιες απαιτήσεις είναι δικαιολογημένες και ποιες όχι, καθώς και ποιες ανταπαιτήσεις μπορούν να υποβληθούν, για σκοπούς διαπραγμάτευσης. Ακολούθως, τα πορίσματα θα τεθούν στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων.

4.12.3 Κατασκευή διυλιστηρίου νερού στον Ασπρόκρεμμο - Συμβόλαιο αρ. C5. Με βάση τις πρόνοιες του συμβολαίου του έργου, ως ημερομηνία συμπλήρωσης των εργασιών καθοριζόταν η 31.1.2001. Επειδή ο εργολάβος καθυστέρησε το έργο γύρω στις 40 εβδομάδες και δεδομένου ότι, σύμφωνα με το Μηχανικό του έργου, δεν δικαιολογείται οποιαδήποτε παράταση χρόνου, ζήτησα να πληροφορηθώ για τα μέτρα που λήφθηκαν, σχετικά με την εν λόγω καθυστέρηση, καθώς και τις πιθανές επιπτώσεις από αυτή στα άλλα συμβόλαια που εκτελούνται ταυτόχρονα στο ίδιο έργο.

Ο λόγος της καθυστέρησης της αποκοπής ποινικής ρήτρας ήταν η αναμονή απάντησης από τους συμβούλους Μηχανικούς στο ερώτημα αν ο Εργολάβος δικαιούται ενδεχόμενα παράταση χρόνου ή όχι. Στις 19 Σεπτεμβρίου 2001 δόθηκε τελικά η θέση των συμβούλων Μηχανικών, συστήνοντας παράταση χρόνου μόνο 9 μέρες, από τις 47 εβδομάδες που ήταν η συνολική καθυστέρηση. Αναμένεται η αποκοπή ποινικής ρήτρας για τις υπόλοιπες μέρες από τα επόμενα πιστοποιητικά πληρωμής του Εργολάβου.

4.12.4 Μείζονα υδατικά έργα Διαρίζου - Έζουσας - Αρδευτικά δίκτυα. Όπως ανέφερα και στην Έκθεση μου για το 1999, το Μάρτιο 2000 ζήτησα από το Γενικό Διευθυντή να με πληροφορήσει κατά πόσο έγινε επαναξιολόγηση της βιωσιμότητας των πιο πάνω αρδευτικών δικτύων, η δαπάνη των οποίων υπολογίστηκε συνολικά στα περίπου £28,7 εκ.

Τον Ιούνιο 2001 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι δεν έχει γίνει μελέτη βιωσιμότητας για το έργο, λόγω της αβεβαιότητας που υπήρχε όσο αφορά την έκταση των περιοχών που θα αρδεύονταν. Σχετικά με το κόστος νερού, το Τμήμα έχει υπολογίσει για την κοιλάδα Έζουσας 75 και 61 σεντ ανά κυβικό μέτρο, για επιτόκια 8% και 6%, αντίστοιχα. Για την

κοιλάδα Διαρίζου το κόστος νερού υπολογίστηκε σε 45 και 37 σεντ ανά κυβικό μέτρο. Εισήγηση του Τμήματος είναι ότι θα πρέπει για την κοιλάδα Έζουσας να μειωθούν οι αρδεύσιμες εκτάσεις, τουλάχιστον στο επίπεδο που αρχικά περιλάμβανε το αρχικό σχέδιο, έτσι που να καταστεί δυνατό να διατεθεί περισσότερο ποσοστό νερού για ύδρευση. Επισημαίνεται ότι το κόστος του νερού στην κοιλάδα Έζουσας είναι υπερβολικά ψηλό και θα έπρεπε να προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του έργου. Το Τμήμα προχωρεί τώρα με τη σχεδίαση του αρδευτικού δικτύου Διαρίζου.

4.12.5 Μονάδα αφαλάτωσης νερού στη Λάρνακα. Το συμβόλαιο για την πιο πάνω μονάδα - ονομαστικής παραγωγής 40000 κυβ. μ. νερού την ημέρα - υπογράφηκε το Μάρτιο 1999, με περίοδο συμπλήρωσης τις 80 εβδομάδες. Ως ημερομηνία έναρξης της παραγωγής νερού καθορίστηκε η 16.4.2001. Το Μάιο 2000 υπογράφηκε συμφωνία για επιτάχυνση, καθορίζοντας ως νέα ημερομηνία έναρξης της παραγωγής νερού τις 16.12.00, και με επιπρόσθετο κόστος 1,43 σεντ ανά κυβ. μ. νερού. Το Φεβρουάριο 2001, υπογράφηκε και νέα συμφωνία, για επιπρόσθετη παραγωγή 11667 κυβ. μ. νερού την ημέρα, με ημερομηνία έναρξης της αυξημένης παραγωγής νερού τις 12.7.01, και μείωση της τιμής αγοράς του νερού από το Δημόσιο, από τα 42,20 σεντ ανά κυβ. μ. - που ήταν η αρχική συμφωνία - στα 39,90 σεντ. Τελικά η παραγωγή νερού, στην αρχική ονομαστική δυναμικότητα της μονάδας, άρχισε με καθυστέρηση στις 19.5.01 και έτσι - σύμφωνα με τη συμφωνία επιτάχυνσης - ο εργολάβος δεν δικαιούται οποιοδήποτε επιπλέον ποσό. Απεναντίας, με βάση το συμβόλαιο, το Δημόσιο δικαιούται σε αποζημιώσεις ύψους £10.000 την ημέρα από τις 22.4.01, που ήταν η αρχική ημερομηνία, και λαμβάνοντας υπόψη τις 6 μέρες δικαιολογημένης παράτασης που δόθηκε. Το Τμήμα έχει ήδη πληροφορήσει τον εργολάβο για τα μέτρα που προτίθεται να πάρει σύμφωνα με το συμβόλαιο, αλλά ο εργολάβος - προβάλλοντας τα δικά του επιχειρήματα - αμφισβητεί την ημερομηνία που καθόρισε το Τμήμα, ως ημερομηνία έναρξης της παραγωγής νερού σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου. Όσο αφορά την επιπλέον ποσότητα νερού που συμφωνήθηκε, ο εργολάβος δεν κατόρθωσε να την πετύχει μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία (12.7.2001).

4.12.6 Συμβόλαιο προμήθειας και εγκατάστασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού στο διυλιστήριο νερού Τερσεφάνου. Η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων αποφάσισε τον Ιανουάριο 2001 το διορισμό ad-hoc επιτροπής, για έλεγχο/ διερεύνηση των ποσών πέντε εργασιών του τελικού λογαριασμού του συμβολαίου, ο οποίος είχε ετοιμαστεί από τους ιδιώτες συμβούλους του έργου και εγκριθεί από την Τμηματική Επιτροπή. Η απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής λήφθηκε κατόπτι των επιφυλάξεων που είχαν εκφραστεί από την Υπηρεσία μου για τις πιο πάνω εργασίες. Κατόπιν έρευνας, η ad - hoc επιτροπή εισηγήθηκε την αποκοπή επιπλέον ποσού £4.280 από το οφειλόμενο ποσό στον εργολάβο, εισήγηση η οποία τελικά εγκρίθηκε από την Κεντρική Επιτροπή.

4.12.7 Εσωτερικός έλεγχος. Ως αποτέλεσμα των εισηγήσεων μου για τη σύσταση και λειτουργία μόνιμου κλιμακίου εσωτερικού ελέγχου, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ενέκρινε στις 24.4.01 τη σύνθεση και τους όρους εντολής τους κλιμακίου. Με τη λειτουργία του κλιμακίου αναμένεται ότι τα διάφορα συστήματα εσωτερικού ελέγχου θα βελτιωθούν σημαντικά.

4.12.8 Εκτέλεση έργων κοινής συνεισφοράς. Από δειγματοληπτικό έλεγχο ορισμένων Αρδευτικών Έργων και Έργων Βελτίωσης Υδατοπρομηθειών Χωριών, έχει διαπιστωθεί για μια ακόμη φορά ότι δεν εφαρμόζονται οι σωστές διαδικασίες που απαιτούνται για τον προγραμματισμό, την εκτέλεση και την τήρηση στοιχείων, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται διαφορές μεταξύ των οικονομικών στοιχείων που τηρούνται στις Τεχνικές Υπηρεσίες και των στοιχείων του Λογιστηρίου. Δεν γίνεται συμφιλίωση των δαπανών των διαφόρων έργων και δεν

ετοιμάζονται για όλα τα έργα εκθέσεις προόδου, ενδιάμεσες και τελικές εκθέσεις, με αποτέλεσμα οι ενδιαφερόμενες Κοινότητες να μην έχουν την αναγκαία πληροφόρηση.

4.12.9 Λογαριασμοί Καταθέσεων. Στις 31.12.00 το υπόλοιπο των λογαριασμών ήταν £1,8 εκ. και περιλαμβάνει £0,92 εκ. για εγγυήσεις προσφορών και £0,67 εκ. καταθέσεις ποσών που αφορούν υδατοπρομήθεια και αρδευτικά έργα. Σε αρκετές περιπτώσεις, μετά τη συμπλήρωση των έργων, τα υπόλοιπα των καταθέσεων των Αρδευτικών Αρχών δεν επιστρέφονται από το Τμήμα και παραμένουν στο λογαριασμό καταθέσεων, για μελλοντική συντήρηση των έργων ή για κάλυψη αποζημιώσεων σχετικά με απαλλοτριώσεις.

4.12.10 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Τα υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων στις 31.12.00 ήταν £35,5 εκ., σε σύγκριση με £31,9 εκ. κατά το προηγούμενο έτος, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £3,6 εκ. Κατά το 2000 εισπράχθηκε ποσό £5,2 εκ. από τις καθυστερήσεις που υπήρχαν μέχρι 31.12.99, ενώ τα έσοδα για το 2000, που παραμένουν ανείσπρακτα στο τέλος του έτους, ανέρχονταν σε £8,9 εκ. και αντιπροσωπεύουν ποσοστό 25% του συνόλου των καθυστερήσεων. Παρά τις αποφάσεις που λήφθηκαν και τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών, δεν σημειώθηκε ουσιαστική πρόοδος. Ποσό £3,5 εκ. οφειλόταν στις 31.12.00 από δεκαεννέα Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια, που αρνήθηκαν να υπογράψουν τα σχετικά συμβόλαια αποπληρωμής των καθυστερημένων οφειλών. Μέχρι σήμερα υπογράφηκαν είκοσι συμβόλαια αποπληρωμής, συνολικού ύψους £0,99 εκ.

Επίσης, τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και Λάρνακας, που οφείλουν τα ποσά των £6,3 εκ. και £4,1 εκ., δεν αποδέχονται τα ποσά των £5,3 εκ. και £1,8 εκ., αντίστοιχα, με τη δικαιολογία ότι αντιπροσωπεύουν αύξηση της τιμής πώλησης του νερού, χωρίς παράλληλα να έχει εγκριθεί για την ίδια περίοδο και η αύξηση των τελών πώλησης νερού στους καταναλωτές. Εξάλλου, το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού δεν έχει καταβάλει το ποσό του £1,2 εκ., που αντιπροσωπεύει δικαιώματα άντλησης νερού από το υδροφόρο στρώμα Γερμασόγειας για τα έτη 1987-2000, επειδή αρνείται να αποδεχθεί τις τιμές πώλησης νερού που όρισε το Υπουργικό Συμβούλιο.

Εισηγήθηκα όπως επισπευσθεί η ετοιμασία και έγκριση Κανονισμών που θα διέπουν την επιβολή και είσπραξη των τελών των υδατικών έργων, καθώς επίσης και η διευθέτηση του θέματος των πηγών Άλασσας.

4.12.11 Αξιοποίηση Κυβερνητικών Γεωτρήσεων. Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως, το συνολικό κόστος για τις 262 γεωτρήσεις, που κοστολογήθηκαν μέχρι 31.12.00, για λογαριασμό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ήταν £2.257.477. Η διαδικασία παρακολούθησης, βεβαίωσης και έγκαιρης τακτοποίησης των υποχρεώσεων του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων προς το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως τέθηκε σε εφαρμογή εντός του 1998, με αποτέλεσμα τα προβλήματα που δημιουργούνταν στην ορθολογιστική παρακολούθηση και εκτέλεση των ετήσιων προϋπολογισμών να περιοριστούν. Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, για 79 γεωτρήσεις συνολικού κόστους £702.799, οι οποίες έχουν αξιοποιηθεί πριν από μερικά χρόνια, δεν έχει ακόμη τακτοποιηθεί η οφειλή τους και μελετώνται τρόποι εξασφάλισης των αναγκαίων πιστώσεων και του αντίστοιχου μεριδίου συνεισφοράς της κάθε Κοινότητας, για την οποία αξιοποιήθηκε η γεώτρηση. Στο παρόν στάδιο γίνεται ενδελεχής διερεύνηση, με τη συνεργασία του Τμήματος Γεωλογικής Επισκοπήσεως, για επιβεβαίωση του αριθμού γεωτρήσεων που αξιοποιήθηκαν και δεν έχουν ακόμη πληρωθεί.

Μέρος Β

4.12.12 Στελέχωση και λειτουργία Αρδευτικών Έργων. Σε ορισμένα έργα ο αριθμός προσωπικού που απασχολείται εξακολουθεί να είναι δυσανάλογα ψηλός, συγκρινόμενος με άλλα έργα, καθώς και με τον αριθμό των καταναλωτών.

4.12.13 Τελικές Εκθέσεις-Απολογισμός Έργων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι δεν ετοιμάζονται τελικές εκθέσεις και απολογισμοί για όλα τα έργα που εκτελούνται για λογαριασμό των διαφόρων Κοινοτικών Αρχών, Αρδευτικών Συνδέσμων κ.τ.λ., με αποτέλεσμα τα τελευταία να μην ενημερώνονται για τις πραγματικές δαπάνες των έργων.

4.12.14 Αποθήκες και αποθηκευτικοί χώροι. Μεγάλα αποθέματα υλικών εξακολουθούν να βρίσκονται εκτεθειμένα σε μη περιφραγμένους αποθηκευτικούς χώρους. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το όλο θέμα επανεξετάζεται από ειδικό κλιμάκιο πάνω σε νέα βάση και ότι ο τελικός αριθμός των αποθηκών και αποθηκευτικών χώρων που θα διατηρηθούν θα είναι ο απόλυτα αναγκαίος. Ήδη σημαντικός αριθμός των αποθηκευτικών χώρων έχουν εγκαταλειφθεί και το περιεχόμενο τους έχει μεταφερθεί σε ασφαλές μέρος.

4.12.15 Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Όπως πληροφορήθηκα, η μηχανογράφηση του συστήματος τιμολόγησης του νερού που παραχωρείται από τα διάφορα κυβερνητικά έργα, για σκοπούς άρδευσης/ύδρευσης, βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και η ημερομηνία υποβολής τροποποιήσεων στο σχεδιασμό του συστήματος, σύμφωνα με το συμβόλαιο και το πρόγραμμα εργασίας, έληξε στις 12.7.01.

4.12.16 Απασχόληση ωρομίσθιου προσωπικού για εκτέλεση δημοσιοϋπαλληλικών καθηκόντων. Αριθμός ωρομίσθιου προσωπικού εξακολουθεί να απασχολείται σε δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα και να πληρώνεται από τα Κονδύλια των διαφόρων έργων, σε αντίθεση με τους υφιστάμενους Κανονισμούς.

4.13 ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΩΣ

Μέρος Α

4.13.1 Ανόρυξη γεωτρήσεων. Κατόπι προσφορών ανατέθηκε σε ιδιώτη μέσα στο 2000 η ανόρυξη αριθμού γεωτρήσεων. Επειδή, όπως προκύπτει από στοιχεία που τηρούνται από το Τμήμα, το κόστος ανόρυξης με κυβερνητικά γεωτρήματα είναι πολύ ψηλό και ανέρχεται κατά μέσο όρο σε £13,53 το πόδι, σε σύγκριση με £3,68 των ιδιωτών γεωτρητών, εισηγήθηκα να διεξαχθεί σχετική μελέτη, για διακρίβωση των λόγων της μεγάλης διαφοράς που παρατηρείται, τόσο στα κόστη όσο και στην απόδοση των κυβερνητικών γεωτρήσεων, σε σύγκριση με εκείνα του ιδιωτικού τομέα, και να ληφθούν ανάλογες αποφάσεις.

Η έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων για την ανόρυξη γεωτρήσεων μέσω προσφορών, σε σύγκριση με αυτές που ανορύσσονται από το Τμήμα, μαζί με τις συγκεκριμένες εισηγήσεις για λήψη τελικών αποφάσεων, δεν έχει ακόμη υποβληθεί, παρά το γεγονός ότι το 2000 ήταν η πέμπτη συνεχής χρονιά που το Τμήμα χρησιμοποίησε τις υπηρεσίες ιδιώτη.

4.13.2 Αδράνεια κυβερνητικών γεωτρήσεων. Κατά τη διάρκεια του 2000 χρησιμοποιήθηκαν δέκα γεωτρήματα, ο παραγωγικός χρόνος των οποίων ήταν 57%, ενώ ο υπόλοιπος χρόνος (43%) αντιπροσωπεύει αδράνεια που οφείλεται σε επισκευές, άδειες προσωπικού, στις καιρικές συνθήκες και στην αναμονή έκδοσης οδηγιών προς τους επιστάτες.

4.13.3 Κοστολόγηση γεωτρήσεων για λογαριασμό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Καθυστερημένα έσοδα. Το συνολικό κόστος των 262 γεωτρήσεων, οι οποίες κοστολογήθηκαν μέχρι το 2000 για λογαριασμό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ήταν

£2.257.477. Το ποσό αυτό εξακολουθεί να εκκρεμεί και δεν περιλαμβάνεται στην έκθεση των καθυστερημένων εσόδων για το 2000, σε αντίθεση με τη Δημοσιονομική και Λογιστική Οδηγία αρ. 42.

Όπως πληροφορήθηκα, έχει συσταθεί ειδική επιτροπή από λειτουργούς των δύο εμπλεκόμενων Τμημάτων, με σκοπό τη μελέτη του θέματος και υποβολή σχετικής έκθεσης για τελική διευθέτησή του.

Μέρος Β

4.13.4 Τακτοποίηση οφειλής από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Ποσό £770.985, το οποίο αντιπροσωπεύει την αξία 85 γεωτρήσεων που αξιοποιήθηκαν για λογαριασμό διαφόρων Κοινοτήτων και αναγνωρίζεται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ως πραγματική οφειλή προς το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως, δεν έχει ακόμη τακτοποιηθεί. Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, μελετώνται τρόποι εξασφάλισης των αναγκαίων πιστώσεων και του μεριδίου συνεισφοράς της κάθε Κοινότητας, για την οποία αξιοποιήθηκε η γεώτρηση, για τελικό διακανονισμό.

4.14 ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

Μέρος Β

4.14.1 Μακροχρόνιες συμβάσεις ενοικίασης δασικής γης. Σύμφωνα με τους περί Δασών Νόμους του 1967 μέχρι 1999, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να παραχωρεί, μισθώνει και γενικά διαθέτει κρατική γη εντός κρατικών δασών. Επίσης, βάσει του άρθρου 14(1)(κ) του πιο πάνω Νόμου, αποτελεί ευθύνη του Υπουργικού Συμβουλίου η έκδοση Κανονισμών που να ρυθμίζουν κάθε θέμα που αφορά εκμίσθωση δασικής γης.

Μέχρι σήμερα δεν έχουν θεσπιστεί Κανονισμοί δυνάμει του άρθρου 14(1)(κ) που να ρυθμίζουν τα θέματα που αφορούν την εκμίσθωση δασικής γης και ειδικότερα να καθορίζουν με σαφήνεια τα κριτήρια, βάσει των οποίων θα ενοικιάζεται πάνω σε μακροχρόνια βάση.

Εισηγήθηκα την τροποποίηση των υφιστάμενων Κανονισμών ή ετοιμασία νέων, για ρύθμιση του θέματος. Επιπρόσθετα εισηγήθηκα όπως εξεταστούν όλες οι μακροχρόνιες συμβάσεις, με σκοπό:

- (i) Να διακριβωθεί κατά πόσο έχουν εκλείψει οι λόγοι για τους οποίους έγιναν τα συμβόλαια, και
- (ii) κατά πόσο έχουν αθετηθεί ουσιώδεις όροι των συμβολαίων.

Ανάλογα με τα αποτελέσματα της έρευνας, να ληφθούν τα δέοντα μέτρα, περιλαμβανομένης και της ακύρωσης των συμβολαίων, όπου είναι νομικά επιτρεπτό.

4.14.2 Άδειες χρήσης δασικής γης. Από τις ετήσιες “άδειες χρήσης”, με βάση τις οποίες παραχωρείται δασική γη για γεωργικούς σκοπούς, διαπιστώθηκε ότι:

- (i) Οι γεωργοί εκμεταλλεύονται έκταση πολύ μεγαλύτερη από εκείνη που προνοείται στις σχετικές άδειες, λόγω του ότι δεν υπάρχουν λεπτομερή σχέδια και χάρτες δασικής γης που να καθορίζουν τα σύνορα των τεμαχίων.
- (ii) Αρκετοί ενοικιαστές, σε αντίθεση με τους όρους των αδειών, υπενοικιάζουν τη γη, έναντι μάλιστα ψηλών ενοικίων.
- (iii) Οι υφιστάμενοι Κανονισμοί που εκδόθηκαν βάσει του άρθρου 14 του περί Δασών Νόμου δεν καλύπτουν το θέμα της παραχώρησης αδειών χρήσης δασικής γης, όπως λεπτομερή κριτήρια, όρους παραχώρησης κ.τ.λ.

Αποτέλεσμα του κενού αυτού στους Κανονισμούς είναι η μη εφαρμογή ομοιόμορφων κριτηρίων και προϋποθέσεων παροχής αδειών και πιθανόν η άνιση μεταχείριση των ενδιαφερόμενων. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι παραχωρούνται στα ίδια άτομα τεμάχια για πολλά χρόνια.

Επίσης, στην παράγραφο 32 των Κανονισμών με τίτλο “Τέλη Αδειών” δίνεται εξουσία στο Διευθυντή του Τμήματος για τον καθορισμό καταβλητέων τελών, μεταξύ άλλων και για άδειες χρήσης “... λαμβανομένων υπ’ όψιν των κρατουςών εις την αγοράν τιμών ...”. Τα επιβαλλόμενα τέλη δεν πληρούν την πρόνοια αυτή και στερούν το Δημόσιο από σημαντικά έσοδα.

Εισηγήθηκα όπως:

- Θεσπιστούν Κανονισμοί που να ρυθμίζουν τις άδειες χρήσης δασικής γης και τα καταβλητέα τέλη.
- Την αναθεώρηση των τελών, ώστε να συνάδουν με τα τέλη που αφορούν κρατική γη, όπως προνοούν οι αντίστοιχοι Κανονισμοί του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου.
- Τη χαρτογράφηση της περιοχής και τη δημιουργία δασικού κτηματολογίου, ώστε να καθορίζονται τα σύνορα της ενοικιαζόμενης γης.

Ο Διευθυντής του Τμήματος ζήτησε στις 22.11.00 από το Γενικό Εισαγγελέα να προωθήσει την τροποποίηση του άρθρου 14(1) του βασικού νόμου, με την προσθήκη νέου εδαφίου, το οποίο να ρυθμίζει κάθε θέμα που αφορά την έκδοση άδειας χρήσης δασικής γης, και να γνωματεύσει κατά πόσο θα πρέπει να εκδοθούν Κανονισμοί δυνάμει του νέου εδαφίου.

4.15 ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Μέρος Β

4.15.1 Καθυστερημένα έσοδα. Η αξία των σπόρων που πωλούνται στους γεωργούς μέσω της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας, η οποία περιλαμβάνεται ετήσια στα καθυστερημένα έσοδα της 31ης Δεκεμβρίου, εισπράττεται με τόκο 5% στις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους, με βάση σχετική συμφωνία.

Τα καθυστερημένα έσοδα περιλαμβάνουν επίσης ποσό £44.579 που οφείλεται από το 1995 από δύο προσφοροδότες, σχετικά με πώληση γεωργικών προϊόντων. Η μια περίπτωση εκδικάστηκε και η Νομική Υπηρεσία μελετά τρόπους για την είσπραξη του οφειλόμενου ποσού, ενώ η άλλη βρίσκεται ενώπιον της ίδιας Υπηρεσίας, για τα περαιτέρω.

4.16 ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΔΑΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.16.1 Σχέδια Αναδάσμου-Αξιολόγηση/Αξιοποίηση. Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στο Τμήμα, μέχρι 31.12.00 συμπληρώθηκαν 51 αρδευόμενα σχέδια και 6 σχέδια ξηρικής καλλιέργειας, συνολικής έκτασης 13909 εκταρίων. Παράλληλα βρίσκονται σε εξέλιξη 23 νέα σχέδια αναδάσμου και υπό μελέτη άλλα 37, συνολικής υπολογιζόμενης έκτασης 16563 εκταρίων.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των σχεδίων που συμπληρώθηκαν κρίνονται ικανοποιητικά και στόχος είναι η συνέχιση και επέκταση τους, λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικούς και άλλους λόγους.

4.16.2 Έργα Κοινής Συνεισφοράς - Εφαρμογή Σχεδίων Αναδασμού. Η αναθεώρηση των λογιστικών διαδικασιών και η δημιουργία λογαριασμών προκαταβολών, ύστερα από έγκριση του Γενικού Λογιστή, τέθηκε σε εφαρμογή μέσα στο 1999, με αποτέλεσμα τον άμεσο καταμερισμό των δαπανών, σύμφωνα με τα εγκριμένα ποσοστά, και την απλοποίηση του συστήματος τακτοποίησης των δαπανών εκτέλεσης των διαφόρων έργων.

4.16.3 Επιχορήγηση τόκων. Ο γενικός λογαριασμός καταθέσεων για την εξυπηρέτηση των δανείων επιβαρύνθηκε μέχρι 31.12.00 με ποσό £910.438 (£89.985 για το 2000), ως επιπλέον διαφορά μεταξύ των τόκων που εισπράχθηκαν και εκείνων που καταβλήθηκαν.

4.16.4 Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Το σύνολο των οφειλόμενων δόσεων από τους γαιοκτήμονες στις 31.12.00 ήταν £615.967 (£507.705 το 1999) και αντιπροσωπεύουν κεφάλαιο £409.495 και τόκους £206.472. Υπέδειξα την ανάγκη λήψης κατάλληλων μέτρων για τακτοποίηση όλων των καθυστερήσεων.

4.16.5 Γενικός λογαριασμός καταθέσεων για την εξυπηρέτηση των δανείων. Στις 31.12.00 το υπόλοιπο του λογαριασμού ήταν £271.611 και αντιπροσωπεύει δόσεις που εισπράχθηκαν από διάφορες κοινότητες-γαιοκτήμονες, για να καταβληθούν στους Δανειστικούς Επιτρόπους.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, η συμφιλίωση των δανείων που συνάφθηκαν από τους Δανειστικούς Επιτρόπους με εκείνα που οφείλονται από τους γαιοκτήμονες προς το Τμήμα, σε συνάρτηση με το υπόλοιπο του λογαριασμού, βρίσκεται στο τελικό στάδιο και αναμένεται σύντομα η εκκαθάριση του λογαριασμού αυτού.

4.17 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.17.1 Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.00 τα καθυστερημένα έσοδα ήταν £154.289 και περιλαμβάνουν ποσό £101.439 που οφείλεται από μια εταιρεία, η οποία βρίσκεται υπό εκκαθάριση. Η Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης εξέφρασε επιφυλάξεις κατά πόσο θα υπάρξουν οποιαδήποτε πλεονάσματα στην υπό εκκαθάριση εταιρεία, για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της Υπηρεσίας. Με απόφαση του Γενικού Εισαγγελέα, έχει ανασταλεί η ποινική δίωξη εναντίον εταιρείας για οφειλή δικαιωμάτων.

4.17.2 Δικαιώματα για την εξόρυξη λατομικών υλικών. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στην Υπηρεσία, μέχρι 31.12.00 εισπράχθηκε συνολικό ποσό £9.031.086, από το οποίο £6.773.316, που αποτελεί το 75% των εισπράξεων, καταβλήθηκε στις Κοινότητες, οι οποίες επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα, για εκτέλεση αναπτυξιακών έργων, ως αποζημίωση για την οχληρία που προκαλείται από τη λειτουργία των λατομείων. Από το υπόλοιπο ποσό των £2.257.768, που αποτελεί το 25% των εισπράξεων, διατέθηκαν £2.085.914 μέχρι 31.12.00, για αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

4.18 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

4.19 ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Μέρος Α

4.19.1 Αδυναμίες/παραλείψεις στη διαδικασία προσφορών

(α) **Έγγραφα προσφορών για αγορά 4 ανιχνευτών μετάλλων.** Από τη μελέτη των εγγράφων, διαπιστώθηκε ότι οι τεχνικές προδιαγραφές της προηγούμενης προσφοράς, η οποία είχε ακυρωθεί, τροποποιήθηκαν, με αποτέλεσμα προσφοροδότης, του οποίου η προσφορά

προηγουμένως συστηνόταν για κατακύρωση, να μην πληροί τις νέες τροποποιημένες προδιαγραφές. Επίσης διαπιστώθηκε ότι η εκτίμηση δαπάνης που δόθηκε ήταν πολύ χαμηλή. Ο Αρχηγός Αστυνομίας, προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε, το Νοέμβριο 2000, ότι οι προδιαγραφές τροποποιήθηκαν, ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες της Αστυνομίας στη σύγχρονη τεχνολογία και ότι τις νέες προδιαγραφές ικανοποιούν τουλάχιστον δύο κατασκευαστές. Όσο αφορά τη χαμηλή εκτίμηση δαπάνης που δόθηκε, αυτό οφειλόταν σε λάθος στη δακτυλογράφηση. Τελικά υποβλήθηκαν 15 προσφορές από 7 προσφοροδότες, από τις οποίες μόνο 2 πληρούσαν τις προδιαγραφές.

(β) Προσφορά για την προμήθεια δύο νυκτερινών συστημάτων παρακολούθησης (“night vision thermal imagers”). Από τη μελέτη των εγγράφων προσφοράς και τα σχόλια τεσσάρων κατασκευαστών που είχαν υποβληθεί, διαπιστώθηκε ότι, ενώ μερικοί είχαν κάνει συγκεκριμένες υποδείξεις/εισηγήσεις, αρκετές από αυτές δεν λήφθηκαν υπόψη, με αποτέλεσμα κανένας να μην πληροί τις τεχνικές προδιαγραφές. Στην Έκθεση της Αστυνομίας, η οποία υποβλήθηκε μαζί με τις προδιαγραφές για έγκριση, οι τέσσερις πιο πάνω κατασκευαστές αναφέρονταν ονομαστικά ότι πληρούσαν τις προδιαγραφές, ενώ πέμπτος κατασκευαστής, ο οποίος είχε προμηθεύσει προηγουμένως την Αστυνομία με παρόμοιο εξοπλισμό - και ο οποίος ικανοποιούσε τις προδιαγραφές - δεν κατονομαζόταν. Ο Αρχηγός Αστυνομίας, προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2000 ότι, από παραδρομή, περιλήφθηκαν στην έκθεση της Αστυνομίας τα ονόματα των πιο πάνω τεσσάρων εταιρειών και ότι δόθηκαν σαφείς οδηγίες στους αρμόδιους λειτουργούς όπως είναι πολύ προσεκτικοί και οι ενέργειες τους να εντάσσονται στα πλαίσια των Νόμων και Κανονισμών. Οι προσφορές που υποβλήθηκαν ακυρώθηκαν τον Ιούλιο 2001 από το Συμβούλιο Προσφορών, επειδή μόνο μια προσφορά ικανοποιούσε όλους τους όρους, καθώς και τις προδιαγραφές, και η τιμή της ήταν πολύ ψηλή.

(γ) Προσφορά για την προμήθεια 40 κρανών μοτοσυκλετιστών για την Αστυνομία. Από έλεγχο της διαδικασίας που ακολουθήθηκε για την πιο πάνω προσφορά διαπιστώθηκε ότι:

- (i) Ενώ οι τεχνικές προδιαγραφές είχαν εγκριθεί από την Τεχνική Επιτροπή του Συμβουλίου Προσφορών, η έκθεση αξιολόγησης δεν υποβλήθηκε στην πιο πάνω Επιτροπή για έγκριση, όπως προνοούν οι Κανονισμοί Προσφορών.
- (ii) Οι προσφορές ανοίχθηκαν 17 μέρες μετά την ημερομηνία υποβολής τους.
- (iii) Στο στάδιο ετοιμασίας των προσφορών είχαν εκδοθεί 4 διορθωτικές οδηγίες, η τελευταία των οποίων είχε εκδοθεί 4 μέρες πριν από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών.
- (iv) Κατά την αξιολόγηση των προσφορών δεν είχε ληφθεί υπόψη διορθωτική οδηγία, η οποία είχε εκδοθεί στο στάδιο ετοιμασίας των προσφορών.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε τον Οκτώβριο 2000 ότι, από παραδρομή, δεν είχαν τηρηθεί οι ορθές διαδικασίες και ότι λήφθηκαν μέτρα για αποφυγή παρόμοιων προβλημάτων στο μέλλον.

(δ) Αγορά ηλεκτρονικού συστήματος ανίχνευσης εκρηκτικών και ναρκωτικών για την Αστυνομία (“Mole programmable system detector”). Τον Αύγουστο 2000, το Συμβούλιο Προσφορών έδωσε έγκριση για αγορά του συστήματος, με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με έναν προσφοροδότη, επειδή, όπως υποστήριξε το αρμόδιο Τμήμα, το σύστημα αυτό αποτελεί μοναδική στο είδος της εφεύρεση. Από τη μελέτη της μοναδικής προσφοράς που υποβλήθηκε, καθώς και από περαιτέρω έρευνα της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκε ότι αφενός δεν είχαν

τηρηθεί οι πρόνοιες των Κανονισμών Προσφορών για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε και αφετέρου ότι υπήρχαν σοβαρές ενδείξεις για τη δυνατότητα και άλλων κατασκευαστών να υποβάλουν προσφορά για παρόμοιο εξοπλισμό. Το Συμβούλιο Προσφορών, προς το οποίο υπέβαλα τις διαπιστώσεις μου, αποφάσισε τον Ιανουάριο 2001, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου και της Αστυνομίας, όπως ζητηθούν ανοικτές προσφορές. Κατόπι προκήρυξης ανοικτών προσφορών, υποβλήθηκαν δύο προσφορές, που περιλάμβαναν τον ίδιο ακριβώς εξοπλισμό. Οι τιμές των προσφορών ήταν κατά περίπου 28% ψηλότερες από την αρχική - μοναδική - προσφορά, όμως περιλάμβαναν τη δυνατότητα ανίχνευσης 45% περισσότερων ουσιών, με σημαντικά μεγαλύτερο αριθμό καρτών ανίχνευσης. Τον Αύγουστο 2001, η επιτροπή αξιολόγησης της Αστυνομίας εισηγήθηκε κατακύρωση της προσφοράς, αλλά κατά την εξέταση της έκθεσης της από το Συμβούλιο Προσφορών - το Σεπτέμβριο - διαπιστώθηκε ότι η ισχύς των προσφορών είχε λήξει λίγες μέρες προηγουμένως.

4.19.2 Υπερωριακή απασχόληση. Στα μέλη της Αστυνομικής Δύναμης καταβλήθηκαν τα πιο κάτω ποσά για υπερωριακή απασχόληση κατά τα έτη 1996-2000.

1996	1997	1998	1999	2000
£εκ.	£εκ.	£εκ.	£εκ.	£εκ.
2,72	1,33	0,88	1,10	1,24

Στο ποσό των £2,72 εκ., που καταβλήθηκε το 1996, περιλαμβάνεται ποσό περίπου £1,0 εκ., για υπερωρίες της περιόδου 1989-1993.

Το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του στις 14.10.98 αποφάσισε όπως μην πληρώνονται υπερωρίες και μην πιστώνονται στις κάρτες των μελών οποιεσδήποτε ώρες υπερωριακής απασχόλησης, χωρίς την προηγούμενη έγκριση του Αρχηγού Αστυνομίας, και όπως όλες οι υπερωρίες που έχουν συσσωρευθεί στις κάρτες των μελών, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Αρχηγού Αστυνομίας, διαγραφούν. Το σύνολο των συσσωρευμένων υπερωριών, εγκεκριμένων και μη, υπολογίζεται στο ποσό των περίπου £3,7 εκ.

Για διαπίστωση του βαθμού υλοποίησης της απόφασης που λήφθηκε σε συνεδρία ημερ. 19.2.99 στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με στόχο να καθοριστούν οι ώρες υπερωριακής εργασίας που αφορούσαν δημόσιες αργίες και καταθέσεις μαρτύρων στα δικαστήρια, για τις οποίες δεν χρειαζόταν η εκ των προτέρων έγκριση του Αρχηγού Αστυνομίας, διενεργήθηκε από εντεταλμένο κλιμάκιο δειγματοληπτικός έλεγχος σε αριθμό καρτών μελών της Δύναμης.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου συζητήθηκαν εκτενώς σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 25.8.2000, με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, και αποφασίστηκε:

- (α) Αυστηρή τήρηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 14.10.98.
- (β) Ενημέρωση, φύλαξη και θεώρηση των καρτών παρακολούθησης υπερωριών, σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες διαταγές και οδηγίες του Αρχηγού.
- (γ) Έλεγχος των συσσωρευμένων υπερωριών για την περίοδο 1.6.93-30.6.00, με σκοπό την υποβολή πρότασης στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη νέας απόφασης.
- (δ) Να εξασφαλιστεί απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για διαφοροποίηση της διαδικασίας χρέωσης και της υπερωριακής αποζημίωσης των μελών μετά τις 30.6.00.

(ε) Επαναφορά πρότασης στο Υπουργικό Συμβούλιο για εφαρμογή του θεσμού της πληρωμής κατ' αποκοπή υπερωριακού επιδόματος σε μέλη που υπηρετούν σε συγκεκριμένα τμήματα/υπηρεσίες της Δύναμης.

Σύμφωνα με τις πιο πάνω αποφάσεις, εκδόθηκαν από την Αστυνομία οδηγίες για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για οριστική επίλυση του θέματος και, όπως πληροφορήθηκα, διεξάγεται προεργασία για προώθηση σχετικής πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφερε ότι καταβάλλεται απ' όλους κάθε δυνατή προσπάθεια για μείωση της δαπάνης των υπερωριών, εκεί όπου φυσικά οι συνθήκες και οι υπηρεσιακές ανάγκες το επιτρέπουν.

4.19.3 Εκτέλεση ποινικών ενταλμάτων. Τα εντάλματα που παραλήφθηκαν και εκτελέστηκαν από την Αστυνομία κατά τα τρία τελευταία έτη φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα:

	2000	1999	1998	
Υπόλοιπο 1.1	41.171	34.782	23.287	Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, κατά το 2000 εκτελέστηκαν από την Αστυνομία 79511 ποινικά εντάλματα, σε σύγκριση με 83542 το 1999,
Παραληφθέντα εντός του έτους	119.817	123.973	127.898	
	160.988	158.755	151.185	
Εκτελεσθέντα εντός του έτους	79.511	83.542	93.822	
Ανεκτέλεστα	81.477	75.213	57.363	
Επιστραφέντα στα Πρωτοκολλητέα	32.139	34.042	22.581	
Υπόλοιπο 31.12	49.338	41.171	34.782	

δηλαδή σημειώθηκε μείωση κατά 4031 εντάλματα ή 4,83%. Τα ανεκτέλεστα εντάλματα ήταν 81477, σε σύγκριση με 75213 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά 6264 εντάλματα ή 8,33%. Από τα ανεκτέλεστα εντάλματα, 32139 επιστράφηκαν ανεκτέλεστα στους Πρωτοκολλητές των δικαστηρίων, αριθμός που θεωρείται υπερβολικά ψηλός, ενώ τα υπόλοιπα 49338 παρέμειναν στην Αστυνομία για εκτέλεση εντός του 2001.

Στις 18.4.00, σε συνάντηση εκπροσώπων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της Αστυνομίας, αποφασίστηκε όπως η Αστυνομία ετοιμάσει συγκεκριμένη εισήγηση αναφορικά με τη διεκπεραίωση των ενταλμάτων. Ο Αρχηγός της Αστυνομίας με πληροφόρησε ότι έχει ετοιμαστεί σχετική έκθεση, με εισήγηση όπως σε κάθε δικαστήριο λειτουργεί Υπηρεσία, η οποία να ασχολείται με την εκτέλεση των ενταλμάτων είσπραξης προστίμων, και στην Αστυνομία να παραδίνονται για εκτέλεση μόνο τα εντάλματα που δεν έγινε κατορθωτό να εκτελεστούν από την προαναφερθείσα Υπηρεσία.

Ο Αρχηγός της Αστυνομίας, λόγω της ανησυχητικής αύξησης των ανεκτέλεστων ενταλμάτων κατά το πρώτο εξάμηνο του 2000, απέστειλε εγκύκλιο, ημερ. 25.9.2000, προς τους Αστυνομικούς Διευθυντές Επαρχιών, με αυστηρές οδηγίες για εντατικοποίηση των προσπαθειών εκτέλεσης ενταλμάτων, με σκοπό την απάμβλυνση του προβλήματος. Όπως με πληροφόρησε ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, μετά την αποστολή της εγκυκλίου του Αρχηγού Αστυνομίας σημειώθηκε αύξηση των εκτελεσθέντων ενταλμάτων κατά ποσοστό 7,39% και το θέμα τυγχάνει μελέτης από το Υπουργείο.

4.19.4 Εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, με σκοπό τη μείωση των δικαστικών υποθέσεων και, κατ' επέκταση, των δικαστικών

ενταλμάτων, εισηγήθηκα την εξώδικη ρύθμιση μεγάλου αριθμού τροχαίων αδικημάτων και για το σκοπό αυτό ψηφίστηκε ο Νόμος 47(Ι)/97, ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή από 1.7.97. Με βάση τις πρόνοιες του Νόμου αυτού, κατά το 2000 εκδόθηκαν από την Αστυνομία 165854 εξώδικα εντάλματα, από σύνολο 166395 τροχαίων καταγγελιών, και επιβλήθηκε συνολικό ποσό προστίμων ύψους περίπου £4,5 εκ.

Από τα εντάλματα αυτά, 143023 έχουν τακτοποιηθεί και εισπράχθηκε το συνολικό ποσό των £3.913.937. Τα υπόλοιπα εντάλματα διαβιβάστηκαν στα δικαστήρια για ποινική δίωξη.

Με την πιο πάνω ρύθμιση, η εξοικονόμηση για το Δημόσιο, λαμβάνοντας υπόψη μόνο το κόστος ετοιμασίας του κατηγορητήριου και της εκτέλεσης εντάλματος, ξεπερνά κατά πολύ τα £3 εκ. ετήσια. Σε περίπτωση που στην εξοικονόμηση προστεθεί και το κόστος των δικαστηρίων (καταγραφή υπόθεσης, εκδίκαση και έκδοση εντάλματος), τότε η εξοικονόμηση είναι πέρα από £6 εκ. ετήσια.

Λαμβάνοντας υπόψη την εξοικονόμηση για το Δημόσιο από την εξώδικη ρύθμιση τροχαίων αδικημάτων, καθώς και το σημαντικό αριθμό κατηγορητήριων που εξακολουθούν να ετοιμάζονται από την Αστυνομία (46689 για το 2000), εισηγήθηκα όπως η Αστυνομία, σε συνεργασία με τα εμπλεκόμενα Κυβερνητικά Τμήματα, μελετήσουν το ενδεχόμενο επέκτασης της εξώδικης ρύθμισης, ώστε να καλύψει και άλλες παραβάσεις.

Όπως μου ανέφερε ο αρμόδιος Υπουργός, η εισήγηση μας όπως περιληφθούν στους Πίνακες του περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμου και άλλα αδικήματα άλλων νόμων εξετάζεται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Στο μεταξύ έχει ετοιμαστεί από το Υπουργείο προσχέδιο διατάγματος, το οποίο έχει υποβληθεί στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο και στη συνέχεια θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση, σύμφωνα με το οποίο επεκτείνεται η εξώδικη ρύθμιση, ώστε να καλύψει και άλλα αδικήματα.

4.19.5 Προαφυπηρετική άδεια μελών Αστυνομίας. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, λόγω συσσώρευσης της άδειας, παρατηρείται το φαινόμενο μέλη της Αστυνομικής Δύναμης να αποχωρούν από την υπηρεσία 1 μέχρι 2 χρόνια πριν από την ημερομηνία αφυπηρέτησής τους. Κατά τα έτη 1995-2000, ο αριθμός των μελών που αφυπηρέτησαν, καθώς και οι απολαβές τους, ήταν ως ακολούθως:

<u>Έτος</u>	<u>Μέλη</u>	<u>Δαπάνη</u>
		<u>£εκ.</u>
1995	205	1,83
1996	148	1,44
1997	101	1,54
1998	155	2,39
1999	196	2,75
2000	214	2,82

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η μεγάλη συσσώρευση άδειας κατά την αφυπηρέτηση κάποιου μέλους, η οποία κερδήθηκε όταν το μέλος υπηρετούσε σε χαμηλότερες

βαθμίδες, οδηγεί στην περαιτέρω αύξηση των δαπανών, επειδή ο υπολογισμός γίνεται με βάση τον τελευταίο μισθό.

Το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του στις 14.10.98 αποφάσισε όπως παραχωρηθούν σταδιακά, με βάση σχετικό χρονοδιάγραμμα, οι άδειες απουσίας που βρίσκονται σε πίστη των μελών της Αστυνομίας, με καθορισμό όμως, παράλληλα, ανώτατου ορίου συσσώρευσης τέτοιων αδειών. Ο Αρχηγός καθόρισε με εγκύκλιο του ανώτατο όριο συσσώρευσης άδειας, εκκρεμεί όμως η έγκριση των σχετικών Κανονισμών.

Στους σχετικούς Κανονισμούς που έχουν ήδη κατατεθεί προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι το ανώτατο όριο συσσώρευσης αδειών από τα μέλη της Δύναμης δεν θα υπερβαίνει τις 100 και 83 ημέρες, σε περίπτωση εξαήμερης και πενθήμερης εβδομάδας εργασίας, αντίστοιχα. Το Αρχηγείο Αστυνομίας, στο μεταξύ, έχει δώσει οδηγίες όπως, από 1.1.99, μη συσσωρεύονται άδειες πέρα από τους πιο πάνω αριθμούς, με αποτέλεσμα, σύμφωνα με το Αρχηγείο, να παραχωρηθεί, εκεί όπου οι ανάγκες το επέτρεπαν, σε 1107 μέλη άδεια απουσίας πέρα από την ετήσια που δικαιούνταν και να επιτευχθεί έτσι μείωση της συσσωρευμένης άδειας του συνόλου των μελών κατά 4,3%. Αντιλαμβάνομαι ότι καταβλήθηκαν προσπάθειες για μείωση της συσσωρευμένης άδειας και κατά το 2000.

Όπως με πληροφόρησε το αρμόδιο Υπουργείο, κατά τη διάρκεια του έτους 2000, 1190 μέλη της Αστυνομίας έλαβαν από τη συσσωρευμένη τους άδεια 3363 μέρες, που αναλογεί σε ποσοστό 2%.

4.19.6 Ειδικοί Αστυφύλακες. Σύμφωνα με το άρθρο 30 του περί Αστυνομίας Νόμου, από το 1992 μέχρι το 2000 προσλήφθηκαν 461 νέοι Ειδικοί Αστυφύλακες, αυξάνοντας τον ολικό αριθμό τους σε 491, όπως αναφέρεται πιο κάτω:

Έτος	Υπηρετούντες Ειδικοί Αστυφύλακες	Βασικοί Μισθοί
		£
1992	30	33.527
1993	50	45.801
1994	58	57.990
1995	100	96.845
1996	318	222.824
1997	481	675.556
1998	471	550.994
1999	375	537.447
2000	491	553.572

Στους Ειδικούς Αστυφύλακες περιλαμβάνονται 27 άτομα που είναι τοποθετημένα για φρούρηση των εγκαταστάσεων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και 40 άτομα για τη φρούρηση των εγκαταστάσεων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, η αντιμισθία των οποίων εμβάζεται από τις πιο πάνω Αρχές στην Κυβέρνηση.

Κατά την περίοδο 3-5.1.2000 προσλήφθηκαν 106 Ειδικοί Αστυφύλακες, οι οποίοι, από ό,τι πληροφορήθηκα, είτε είχαν παρακαθήσει στο παρελθόν σε γραπτές εξετάσεις για τους

Τακτικούς Ειδικούς Αστυφύλακες και Αστυφύλακες και πέτυχαν βαθμολογία 75% και άνω και 40% και άνω, αντίστοιχα, είτε εκδήλωσαν ενδιαφέρον, με επιστολές τους, για διορισμό στις θέσεις Ειδικών Αστυφυλάκων, οι οποίοι και κατείχαν εξειδικευμένα προσόντα. Η πρόσληψη τους αποσκοπούσε στην αντικατάσταση ισάριθμων Ειδικών Αστυφυλάκων που προσλήφθηκαν το 1999 στην Αστυνομία ως Αστυφύλακες ή διορίστηκαν ως Τακτικοί Ειδικοί Αστυφύλακες.

Η διαδικασία πρόσληψης των 106 Ειδικών Αστυφυλάκων συζητήθηκε σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως στις 27.3.2000, σε σχέση και με το άρθρο 3(2) του Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού αρ. 4 του 1998 (38(II)/98), για την κάλυψη, μεταξύ άλλων, της αντιμισθίας 40 Ειδικών Αστυφυλάκων για φρούρηση εγκαταστάσεων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, όπου αναφέρεται με σχετική σημείωση ότι οι σκοπούμενες προσλήψεις των Ειδικών Αστυφυλάκων θα γίνονται σύμφωνα και με βάση τις διαδικασίες πρόσληψης των Αστυφυλάκων. Σημειώνεται ότι η ίδια σημείωση επαναλαμβάνεται και στους Προϋπολογισμούς των ετών 1999 και 2000. Αναφορικά με την ερμηνεία των επεξηγηματικών σημειώσεων και κατά πόσο αυτές αφορούσαν μόνο τις σκοπούμενες προσλήψεις των 40 Ειδικών Αστυφυλάκων ή όλες τις προσλήψεις Ειδικών Αστυφυλάκων, η Υπηρεσία μου ζήτησε από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας γνωμάτευση, σύμφωνα με την οποία οι υπό αναφορά σημειώσεις αφορούσαν μόνο τις σκοπούμενες προσλήψεις των 40 Ειδικών Αστυφυλάκων για φρούρηση των εγκαταστάσεων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

Επισημαίνεται ότι στους περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμους αρ. 37(II)/2000 και αρ. 49(II)/2000, εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, μεταξύ άλλων, πρόσθετες πιστώσεις ύψους £968.794, για κάλυψη της μισθοδοσίας, μέχρι τέλος Οκτωβρίου, και £454.680, για την υπόλοιπη περίοδο μέχρι τέλος του έτους, των υπηρετούντων Ειδικών Αστυφυλάκων που προσλήφθηκαν για ειδικά προσωρινά καθήκοντα. Σημειώνεται ότι στον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο αρ. 49(II)/2000 περιλαμβάνεται και η αντιμισθία 25 νέων θέσεων Ειδικών Αστυφυλάκων που θα προσλαμβάνονταν από 1.12.2000, 15 για φρούρηση των εγκαταστάσεων του Κυπριακού Διυλιστήριου Πετρελαίου Λτδ. και 10 για τον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Η αντιμισθία των 25 θα ανακτάται από τους υπό αναφορά οργανισμούς και θα πιστώνεται στα έσοδα του Κράτους.

Στους υπό αναφορά Νόμους αναφέρεται ότι καμιά νέα πρόσληψη Ειδικού Αστυφύλακα δεν θα διενεργείται, προτού εγκριθούν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων Κανονισμοί που θα διέπουν τους όρους και τις διαδικασίες πρόσληψης τους. Διευκρινίζεται ότι, σε περίπτωση άμεσης ανάγκης, οι θέσεις θα προκηρύσσονται και θα πληρώνονται μόνο μετά από επιτυχία σε γραπτό διαγωνισμό. Από ό,τι πληροφορήθηκα, έκτοτε ακολουθείται η διαδικασία προκήρυξης των θέσεων και διεξαγωγής γραπτού διαγωνισμού για την πρόσληψη Ειδικών Αστυφυλάκων.

Αναφέρεται επίσης ότι οι περί Όρων και Διαδικασιών Προσλήψεως Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί ετοιμάστηκαν και κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στις 27.5.99, η έγκρισή τους όμως εκκρεμεί.

4.19.7 Αστυνομικές κατοικίες. Οι αστυνομικές κατοικίες, παγκύπρια, ανέρχονται στις 183 και χρησιμοποιούνται ως ακολούθως:

- 124 κατοικίες κατοικούνται από μέλη της Αστυνομίας που συνεχίζουν να υπηρετούν,
- 6 κατοικίες κατακρατούνται παράνομα από μέλη που αφυπηρέτησαν.
- 26 κατοικίες χρησιμοποιούνται υπηρεσιακά.

- 27 κατοικίες παραμένουν κενές.

Η δαπάνη για τη συντήρηση των αστυνομικών κατοικιών, σύμφωνα με το σχετικό Κονδύλι του Τμήματος Δημοσίων Έργων, ανήλθε το 2000 σε £105.705, σε σύγκριση με £165.215 το 1999, ενώ τα έσοδα ενοικίου από τη χρήση των κατοικιών και από την εξοικονόμηση επιδομάτων ενοικίου ήταν περίπου £61.000, σε σύγκριση με £68.000 το 1999.

Το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του στις 14.10.98 αποφάσισε την ορθολογικότερη χρησιμοποίηση των αστυνομικών κατοικιών και υπέδειξε την ανάγκη για ισοσκελισμό των εισπράξεων από ενοίκια και των δαπανών για τη συντήρησή τους. Στις 19.2.99, σε σχετική συνεδρία στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αποφασίστηκε ότι δεν ενδείκνυται η αύξηση του ενοικίου, δεδομένου ότι οι 112 κατοικίες στην περιοχή του Αρχηγείου Αστυνομίας πρόκειται να κατεδαφιστούν, βάσει χωροταξικού σχεδίου που ετοιμάζεται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

Μέχρι την υλοποίηση του σχεδίου, ο Αρχηγός Αστυνομίας, με επιστολή του προς το Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, εισηγείται, μεταξύ άλλων, όπως το ενοίκιο που αποκόπτεται από τους ενοίκους αστυνομικών κατοικιών είναι ίσο με το επίδομα ενοικίου που θα τους παραχωρείτο αν διέμεναν σε ιδιόκτητη ή ενοικιαζόμενη κατοικία. Τελικά ούτε το μέτρο αυτό υλοποιήθηκε.

Στις 17.1.2000, σε σχετική συνεδρία στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων, όπως οι κατοικίες που κενώνονται μην ενοικιάζονται ξανά και μελετηθεί η νομική πτυχή του θέματος όσο αφορά τα υφιστάμενα συμβόλαια των ενοίκων και τον περί Ενοικιοστασίου Νόμο. Σε επόμενη σύσκεψη ημερ. 28.8.00, αποφασίστηκε όπως η Αστυνομία ετοιμάσει χρονοδιάγραμμα κένωσης των κατοικιών, το Τμήμα Δημοσίων Έργων να δώσει αναλυτική εκτίμηση της δαπάνης για τη συντήρησή τους και, μετά την υποβολή των πιο πάνω στοιχείων, να κληθεί νέα σύσκεψη για λήψη απόφασης και ενημέρωση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Από το αρμόδιο Υπουργείο έχουν αναφερθεί τα ακόλουθα:

(α) Στο συνολικό ποσό της δαπάνης για συντήρηση των αστυνομικών κατοικιών περιλαμβάνεται ποσό ύψους £52.854, που αφορά συντήρηση/διαμόρφωση κατοικιών σε γραφειακούς χώρους.

(β) Καμιά κατοικία δεν έχει παραχωρηθεί σε νέους ενοίκους από την 1.10.1999.

(γ) Αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα για εκκένωση των κατοικιών, η Αστυνομία επισήμανε τη δυσκολία στο να προσδιορίσει τον ακριβή χρόνο εκκένωσης των κατοικιών, καθώς δεν έχει ζητηθεί από τους ενοίκους να εγκαταλείψουν τις κατοικίες. Τούτο θα μπορούσε να γίνει στην περίπτωση που θα δοθούν συγκεκριμένες προειδοποιήσεις προς τους ενοίκους, με λογικό χρονικό διάστημα για την εγκατάλειψή τους.

4.19.8 Αστυνόμευση ποδοσφαιρικών και άλλων αγώνων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, παρά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 42.718, ημερ. 14.6.95, όπως η δαπάνη για την αστυνόμευση των ποδοσφαιρικών και άλλων αγώνων καταβάλλεται από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (Κ.Ο.Α.), με την επιβολή σχετικού τέλους στα εισιτήρια των αθλητικών συναντήσεων, εντούτοις δεν υπήρξε συμμόρφωση από μέρους του Οργανισμού. Λόγω της παράλειψης αυτής, το Υπουργείο Οικονομικών προβαίνει κάθε χρόνο στην αποκοπή των ποσών της οφειλής του Κ.Ο.Α. από την ετήσια χορηγία που δίνεται προς τον Οργανισμό και καταθέτει τα ποσά σε Κονδύλι Εσόδων της Αστυνομίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Αστυνομίας, η συνολική υποχρέωση του Κ.Ο.Α. για το 2000 ανήλθε

στο ποσό των £583.884, σε σύγκριση με £539.063 το 1999. Έχει αποκοπεί από τη χορηγία και καταβληθεί στην Αστυνομία ολόκληρο το ποσό που αφορά το 2000. Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, η πιο πάνω διαδικασία θα συνεχιστεί για όσο χρόνο ο Κ.Ο.Α. αρνείται να επιβάλει τα τέλη που συμφωνήθηκαν.

Όπως μου έχει αναφερθεί από τον αρμόδιο Υπουργό, το θέμα συζητήθηκε σε συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου στις 10 Οκτωβρίου 2001, κατά την οποία αποφασίστηκε όπως περιληφθεί πρόνοια ύψους £400.000 για αστυνόμευση των ποδοσφαιρικών και άλλων αγώνων, η οποία θα αποκόπτεται από τη χορηγία προς τον Κ.Ο.Α. Η Αστυνομία θα περιορίσει τον αριθμό των μελών της που εργάζονται υπερωριακά για την αστυνόμευση των ποδοσφαιρικών και άλλων αγώνων, μέσα στα πλαίσια της πρόνοιας που θα εγκρίνεται για το σκοπό αυτό.

4.19.9 Όπλα και πυρομαχικά. Κατά τη διάρκεια του έτους έγινε από την Υπηρεσία μου δειγματοληπτικός έλεγχος των μητρώων και φυσική καταμέτρηση των αποθεμάτων όπλων και πυρομαχικών που τηρούνται στις Αστυνομικές Διευθύνσεις και στις Κεντρικές Αποθήκες Αρχηγείου Αθαλάσσης. Ο Αρχηγός Αστυνομίας υπέβαλε στο τέλος του έτους βεβαίωση ότι έγινε πλήρης έλεγχος του οπλισμού και πυρομαχικών και ότι αυτά συμφωνούσαν με τα υπόλοιπα που ήταν καταχωρισμένα στα μητρώα, εκτός εκείνων που δηλώθηκαν ότι κλάπηκαν ή χάθηκαν.

4.19.10 Έλεγχος καυσίμων. Από δύο οχήματα της Αστυνομίας λήφθηκαν δείγματα πετρελαιοειδών, τα οποία στάληκαν στο Γενικό Χημείο του Κράτους για ανάλυση, όπου διαπιστώθηκε η ύπαρξη νερού στα καύσιμα. Ζήτησα να πληροφορηθώ αν το θέμα έχει διερευνηθεί και αν έχουν εξακριβωθεί οι λόγοι που συνέτειναν στην παρουσία νερού στα δείγματα των πετρελαιοειδών, καθώς και για τα μέτρα που λήφθηκαν για αποφυγή παρόμοιου προβλήματος στο μέλλον.

Όπως έχει αναφερθεί από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η ποιότητα των καυσίμων που προμηθεύεται η Αστυνομία και αποθηκεύεται στα ντεπόζιτα (λάκκους) του Αρχηγείου ελέγχεται κατά καιρούς με δειγματοληπτικούς ελέγχους, γίνονται οι αναγκαίες αναλύσεις, σε συνεργασία με λειτουργούς του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, και τα αποτελέσματα είναι εντός των προδιαγραφών.

Σημειώνεται στο μεταξύ ότι έγιναν οι αναγκαίες διορθώσεις στα στόμια των λάκκων, ώστε να αποφευχθεί η πιθανότητα εισροής νερών της βροχής. Χαρακτηριστικά αναφέρθηκε ότι, όταν πλημμύρισε από νερά της βροχής ο χώρος όπου βρίσκονται οι λάκκοι, έγινε έλεγχος και διαπιστώθηκε ότι πράγματι οι διορθώσεις που έγιναν ήταν επιτυχείς και δεν επέτρεψαν την εισροή νερού εντός των λάκκων.

Μέρος Β

4.19.11 Αντικατάσταση μελών της Αστυνομίας που απασχολούνται σε γραφειακά και λογιστικά καθήκοντα, με πολιτικό προσωπικό. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 30.309 ημερ. 16.6.88, ενέκρινε την αντικατάσταση 122 μελών της Αστυνομίας, τα οποία ασχολούνται σε γραφειακά και λογιστικά καθήκοντα, με πολιτικό προσωπικό, σε τομείς όπου δεν αναμένεται να προκύψουν προβλήματα ασφάλειας, και τη μεταφορά 151 γυναικών Ειδικών Αστυφυλάκων στο Γραμματειακό Προσωπικό, με αντικατάσταση τους από νέους Αστυφύλακες (άνδρες). Αναφορικά με την υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης, διαπιστώθηκε ότι τα εμπλεκόμενα Τμήματα δεν έχουν προβεί μέχρι σήμερα σε οποιεσδήποτε σχετικές διευθετήσεις.

Εισηγήθηκα όπως επανεξεταστεί το πιο πάνω θέμα, υπό το φως των σημερινών δεδομένων, καταστάσεων και αναγκών της Αστυνομικής Δύναμης. Το θέμα τυγχάνει χειρισμού από την Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

4.19.12 Υπερβάσεις Προϋπολογισμού 1994. Όπως πληροφορήθηκα, δεν εξασφαλίστηκε ακόμη καλυπτική έγκριση για την υπέρβαση ύψους £90.163, που σημειώθηκε το 1994 στο Κονδύλι “Αποδοχές Κρατικών Υπαλλήλων”. Σχετικό Νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από τις 22.2.96. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στις 8.3.2000, με επιστολή του προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, ζήτησε να πληροφορηθεί αναφορικά με τα διαβήματα που πρέπει να γίνουν για διευθέτηση της υπέρβασης.

Όπως μου έχει αναφερθεί από το αρμόδιο Υπουργείο, το θέμα έχει συζητηθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της ημερομηνίας 24.9.2001, κατά την οποία έχουν ζητηθεί επιπρόσθετα στοιχεία, τα οποία έχουν διαβιβαστεί στις 4.10.2001.

4.19.13 Αντίγραφο πιστοποιητικού εγγραφής πυροβόλου όπλου. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι εκδίδονται από τις Επαρχιακές Αστυνομικές Διευθύνσεις αντίγραφα πιστοποιητικών εγγραφής πυροβόλου όπλου, χωρίς την είσπραξη οποιουδήποτε τέλους, επειδή δεν υπάρχει πρόνοια στη σχετική νομοθεσία για το θέμα αυτό. Εισηγήθηκα και έγινε αποδεκτό όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης του σχετικού Νόμου, για είσπραξη καθορισμένου δικαιώματος. Το Υπουργείο Εσωτερικών, στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει το θέμα, προωθεί τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, για τελική ρύθμιση του θέματος.

4.19.14 Σύνδεση αυτόματων συστημάτων ανίχνευσης πυρκαγιάς/διάρρηξης με Αστυνομικούς Σταθμούς. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, με βάση το αρχικό σχέδιο, οι συνδέσεις διευθετούνταν από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, μετά από έγκριση των αιτήσεων από τον Αρχηγό Αστυνομίας και την καταβολή των σχετικών τελών. Όμως, αργότερα, με την εισαγωγή μηχανημάτων και εξοπλισμού προηγμένης τεχνολογίας, έγινε τεχνικά κατορθωτό να επιτυγχάνεται η σύνδεση, χωρίς αυτό να είναι σε γνώση της Αστυνομίας, αλλά να γίνεται αντιληπτό μόνο μετά από κλήση. Για επίλυση του προβλήματος, έχουν προωθηθεί σχετικοί τροποποιητικοί Κανονισμοί, των οποίων η έγκριση εκκρεμεί ακόμα.

4.19.15 Προμήθεια τροφίμων για την Αστυνομική Ακαδημία. Με στόχο τη μείωση των εξόδων προκήρυξης και κατακύρωσης προσφορών και την εξασφάλιση καλύτερων τιμών, με την προκήρυξη ενιαίας προσφοράς, εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο όπως οι ανάγκες της Αστυνομικής Ακαδημίας σε τρόφιμα συμπεριληφθούν στις προσφορές των Ιατρικών Υπηρεσιών και των Φυλακών, αντί της προκήρυξης ξεχωριστών προσφορών. Η Αστυνομία συμφώνησε με την εισήγηση μου και ζήτησα όπως γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες για υλοποίηση της.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι ο Αρχηγός Αστυνομίας έχει ζητήσει από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Υγείας όπως, στις προσφορές που προκηρύσσουν οι Ιατρικές Υπηρεσίες για προμήθεια τροφίμων, συμπεριληφθούν και οι ανάγκες της Αστυνομικής Ακαδημίας.

4.20 ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Μέρος Α

4.20.1 Πυροπροστασία. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, για σκοπούς πυροπροστασίας, η Υπηρεσία παρέχει διάφορες υπηρεσίες, όπως είναι η εξέταση

αρχιτεκτονικών σχεδίων για σκοπούς έκδοσης άδειας οικοδομής, η επιθεώρηση οικοδομών για τελική έγκριση κ.τ.λ., χωρίς να εισπράττει δικαιώματα. Εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας, ώστε να μπορεί η Υπηρεσία να εισπράττει δικαιώματα, για κάλυψη, τουλάχιστον, των πραγματικών εξόδων της για τις υπηρεσίες που παρέχει. Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στις 10.7.2000, η Πυροσβεστική Υπηρεσία ανέλαβε τη διεξαγωγή μελέτης και την ετοιμασία νέων Κανονισμών Πυροπροστασίας. Το θέμα βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα.

4.20.2 Κλήσεις. Στον πιο κάτω πίνακα παραθέτονται, για τα τελευταία τρία χρόνια, ο αριθμός κλήσεων για κατάσβεση πυρκαγιών και για ειδικές εξυπηρετήσεις από την Πυροσβεστική Υπηρεσία, ο αριθμός ατόμων που υπηρετούν στη Δύναμη, ο αριθμός οχημάτων που χρησιμοποιεί, καθώς και το ύψος των ζημιών που έχουν προκληθεί από τις πυρκαγιές.

	2000	1999	1998
Κλήσεις για κατάσβεση πυρκαγιών	3945	4857	4124
Κλήσεις για ειδικές εξυπηρετήσεις	5121	4281	4663
Πυροσβεστική Δύναμη	602	602	599
Οχήματα	146	152	145
Ζημιές	£3.109.480	£12.697.183	£2.955.473

Μέρος Β

4.20.3 Αγωγές εναντίον της Δημοκρατίας. Σε δύο περιπτώσεις παραπονούμενοι κίνησαν αγωγή εναντίον της Δημοκρατίας, με τον ισχυρισμό ότι είχαν υποστεί ζημιές λόγω υπαιτιότητας της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας. Εκκρεμεί η εκδίκαση των αγωγών. Ο Διευθυντής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, με σχετική εγκύκλιο του, κάλεσε τους οδηγούς πυροσβεστικών οχημάτων όπως κατά την οδήγηση είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί.

4.20.4 Συνεργείο επισκευής/κατασκευής οχημάτων. Στην Υπηρεσία λειτουργεί συνεργείο, το οποίο στελεχώνεται από 16 άτομα που ασχολούνται, πάνω σε συνεχή βάση, με την επισκευή πυροσβεστικών οχημάτων και άλλου εξοπλισμού, καθώς και τη συντήρηση αμαξωμάτων των παλαιών οχημάτων.

Μέχρι το 1998 το συνεργείο αναλάμβανε και την κατασκευή μέρους των πυροσβεστικών οχημάτων. Μετά από εισήγηση της Υπηρεσίας μου, αγοράζονται συμπληρωμένα οχήματα από τον ιδιωτικό τομέα. Λόγω της μείωσης των εργασιών του συνεργείου, ζήτησα τη διεξαγωγή εμπεριστατωμένης μελέτης, για να διαπιστωθεί κατά πόσο είναι αναγκαία η στελέχωση του συνεργείου με 17 άτομα. Παρά το ότι ο Διευθυντής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας ανέφερε ότι οι εργασίες του συνεργείου έχουν αυξηθεί, λόγω αύξησης του στόλου των πυροσβεστικών οχημάτων, της αυξημένης συντήρησης και του πολλαπλασιασμού των προβλημάτων λόγω των αυξημένων επεισοδίων, εξέφρασα και πάλι τη γνώμη μου για την αναγκαιότητα διεξαγωγής της πιο πάνω μελέτης.

Όπως μου έχει αναφερθεί από το αρμόδιο Υπουργείο, η λειτουργία του συνεργείου κρίνεται απαραίτητη, λόγω του ότι αυτό ανταποκρίνεται σε μεγάλα επεισόδια πυρκαγιών, ιδιαίτερα σε πυρκαγιές της υπαίθρου, για την επί τόπου επιδιόρθωση και συντήρηση των πυροσβεστικών οχημάτων, τόσο κατά τις καθημερινές όσο και τα Σαββατοκυρίακα και τις αργίες, λόγω αύξησης των κλήσεων για βοήθεια, καθώς και λόγω της αναμενόμενης αύξησης των πυροσβεστικών οχημάτων το 2002.

4.21 ΦΥΛΑΚΕΣ

Μέρος Α

4.21.1 Κατάδικοι-Υπόδικοι. Την 1.1.00 υπήρχαν στις Φυλακές 271 κατάδικοι και υπόδικοι. Κατά το 2000 εισήλθαν στις Φυλακές 1653 και απολύθηκαν 1628, με αποτέλεσμα στις 31.12.00 να υπάρχουν εντός των Φυλακών 296 κατάδικοι και υπόδικοι.

Οι κρατούμενοι εντός των Φυλακών απασχολούνται με την εκτέλεση διαφόρων κατασκευαστικών έργων, τα οποία αφορούν τη βελτίωση των συνθηκών ασφαλείας και διαβίωσης των κρατούμενων. Απασχολούνται επίσης σε διάφορες άλλες εργασίες, όπως στην κουζίνα, στο καφενείο, στην έπταυλη, σε εργασίες καθαριότητας των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων των Φυλακών κ.τ.λ.

Επιπρόσθετα, 169 κατάδικοι, ανάλογα με τις ειδικότητες και τα ενδιαφέροντα τους, απασχολήθηκαν στα διάφορα εργαστήρια που λειτουργούν εντός των Φυλακών για επαγγελματική κατάρτιση. Κατά το 2000 διοργανώθηκαν μαθήματα για ένδεκα διαφορετικά θέματα, τα οποία παρακολούθησαν συνολικά 149 κατάδικοι.

4.21.2 Κόστος διατροφής. Το συνολικό κόστος αγοράς των τροφίμων για τους κατάδικους, καθώς και για τους κρατούμενους της Αστυνομίας, οι οποίοι κρατούνται σε χώρους που έχουν παραχωρηθεί στην Αστυνομία από τις Φυλακές, ανήλθε στο ποσό των £181.778, σε σύγκριση με £170.238 κατά το 1999.

Ο ημερήσιος μέσος όρος κατάδικων και κρατούμενων της Αστυνομίας που σιτίζονταν ήταν 312, με ημερήσιο κατά κεφαλή κόστος £1,60, σε σύγκριση με 294 και £1,58, αντίστοιχα, το 1999.

4.21.3 Υπερωρίες. Το ποσό που αρχικά προϋπολογίστηκε για το 2000 σε £100.000 αυξήθηκε με την έκδοση Ειδικού Εντάλματος Πληρωμής και ανήλθε στις £325.817, όση ήταν και η πραγματική δαπάνη, σε σύγκριση με £208.875 το 1999. Η αύξηση της δαπάνης κατά £116.942 ή 56%, σε σύγκριση με το 1999, οφείλεται κυρίως στο κόστος φρούρησης κατάδικων κατά τη διάρκεια της νοσηλείας τους στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, στον αυξημένο αριθμό ημερών άδειας ασθενείας του προσωπικού και στην ύπαρξη 29 κενών θέσεων. Για μείωση των υπερωριών, ο Διευθυντής των Φυλακών, πέρα από την πλήρωση των κενών θέσεων, εισηγήθηκε όπως στο νέο Γενικό Νοσοκομείο που ανεγείρεται διαρρυθμιστεί ειδικός θάλαμος με πρότυπα ασφάλειας, ώστε η φρούρηση των ασθενών κατάδικων που θα μεταφέρονται για νοσηλεία να παρέχεται με λιγότερο προσωπικό.

4.22 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.22.1 Αδαπάνητα ποσά Προϋπολογισμού Αναπτύξεως. Μεγάλο μέρος των κονδυλίων δαπανών του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως εξακολουθούν να παραμένουν αδαπάνητα. Συγκεκριμένα, από τις εγκεκριμένες πιστώσεις, ύψους £17,5 εκ., δαπανήθηκε ποσό £10,9 εκ. μόνο, δηλαδή παρέμεινε αδαπάνητο ποσό £6,6 εκ. ή 37,7% (1999: 34,15%). Το Υπουργείο ανέφερε ότι η μη διάθεση του αδαπάνητου υπολοίπου των Κονδυλίων οφείλεται σε παράγοντες πέρα από τον έλεγχο του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού στην εκτέλεση διαφόρων έργων εμπλέκονται και άλλα Κυβερνητικά Τμήματα/Υπηρεσίες, Ημικρατικοί Οργανισμοί και Τοπικές Αρχές.

4.22.2 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31.12.2000 υπήρχαν καθυστερημένα έσοδα ύψους £1.068.364, σε σύγκριση με £1.135.000 το 1999. Από το ποσό των καθυστερήσεων, ποσό ύψους £674.891 ή 63,2% αφορά καθυστερήσεις προηγούμενων ετών,

ενώ ποσό £393.472 ή ποσοστό 36,8% καθυστερήσεις του έτους. Αρκετές περιπτώσεις καθυστερήσεων αφορούν μισθωτές, οι οποίοι καθυστερούν την πληρωμή των ετήσιων ενοικίων τους για πέρα από πέντε έτη, για τους οποίους έχει κινηθεί από το Υπουργείο η διαδικασία τερματισμού των συμβάσεων τους, όμως αρκετές από τις περιπτώσεις αυτές εκκρεμούν στη Νομική Υπηρεσία. Το Υπουργείο ανέφερε ότι η συσσώρευση μεγάλου ποσού καθυστερημένων ενοικίων οφείλεται στις χρονοβόρες δικαστικές διαδικασίες.

4.22.3 Χορηγίες

(α) Εσωτερικός έλεγχος καταβολής χορηγιών. Στην προηγούμενη Έκθεση μου αναφέρθηκε ότι παρατηρήθηκαν αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν την καταβολή χορηγιών με βάση τη λειτουργία των διαφόρων Σχεδίων του Υπουργείου, ο προϋπολογισμός των οποίων ανέρχεται σε £10,9 εκ. Για σκοπούς βελτίωσης των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε τη διενέργεια, πάνω στις πληρωμές χορηγιών, δεύτερου ελέγχου από εξουσιοδοτημένους λειτουργούς του λογιστηρίου του Υπουργείου.

Το Υπουργείο ανέφερε ότι το λογιστήριο αδυνατεί να προβαίνει στη διεξαγωγή ολοκληρωμένου ελέγχου, λόγω έλλειψης προσωπικού.

(β) Επισκέψεις ελέγχου μηχανημάτων ή/και εξοπλισμού για τα οποία καταβλήθηκε επιχορήγηση. Οι επισκέψεις ελέγχου από λειτουργούς του Υπουργείου στα υποστατικά των βιομηχανικών μονάδων, για επιθεώρηση των μηχανημάτων και εξοπλισμού που έτυχαν χορηγίας με βάση οποιοδήποτε από τα Σχέδια Παροχής Χορηγιών, εξακολουθεί να είναι περιορισμένες. Λαμβανομένου υπόψη ότι, σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της μονάδας ή αποξένωσης από τα μηχανήματα ή/και τον εξοπλισμό ή μετακίνησης τους, μέσα σε περίοδο τουλάχιστον πέντε χρόνων από την ημερομηνία αγοράς τους, η βιομηχανική μονάδα έχει υποχρέωση να επιστρέψει το ποσοστό της χορηγίας που αναλογεί στην αξία των μηχανημάτων και/ή του εξοπλισμού, αφαιρουμένων των αποσβέσεων, θεώρησα σκόπιμο να επαναλάβω την εισήγηση μου ότι οι επισκέψεις ελέγχου, μετά την παραχώρηση της χορηγίας, κρίνονται αναγκαίες.

Το Υπουργείο ανέφερε ότι, παρά τη σοβαρή έλλειψη προσωπικού, στόχος του είναι να πραγματοποιείται δεύτερη επίσκεψη σε κάθε μονάδα πριν από την παρέλευση 5 χρόνων από την ημερομηνία αγοράς των μηχανημάτων.

(γ) Ετήσια έκθεση προόδου και τήρηση μητρώων. Με σκοπό την καλύτερη αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του κάθε Σχεδίου εισηγήθηκα την ετοιμασία ετήσιας έκθεσης για κάθε Σχέδιο ξεχωριστά και την τήρηση μητρώου για κάθε Σχέδιο, στο οποίο να καταχωρίζονται οι αιτήσεις, μαζί με άλλα σχετικά στοιχεία παρακολούθησής τους, εισηγήσεις που άρχισαν ήδη να εφαρμόζονται.

(δ) Βαθμός υλοποίησης. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι σχέδια χορηγιών που προγραμματίζονται δεν φαίνεται να υλοποιούνται στον αναμενόμενο βαθμό. Συγκεκριμένα για το έτος 2000, ενώ προγραμματίστηκαν δαπάνες £10,9 εκ., δαπανήθηκε ποσό ύψους £6 εκ. μόνο. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αναφέρονται πιο κάτω:

(i) Σχέδιο δανειοδότησης και παροχής χορηγιών για τεχνολογική αναβάθμιση του μεταποιητικού τομέα. Για το έτος 2000 προϋπολογίστηκε ποσό £4,5 εκ. και δαπανήθηκαν £2,6 εκ. Η εφαρμογή του Σχεδίου άρχισε το Νοέμβριο του 1996 και παρατάθηκε μέχρι τέλος του 2000, οπότε και έληξε. Η εξέταση των αιτήσεων που υποβλήθηκαν μέχρι 31.12.00 συνεχίστηκε και κατά το 2000 και μέχρι 31.12.00 είχαν

εγκριθεί 521 αιτήσεις για παροχή χορηγιών και 334 αιτήσεις για επιδότηση επιτοκίου. Τα ποσά που καταβλήθηκαν ανέρχονται σε £11.258.602 για 519 μονάδες και £2.052.871 για 253 μονάδες, αντίστοιχα. Στις 31.12.00 εκκρεμούσε η εξέταση 497 αιτήσεων για παροχή χορηγιών και 37 αιτήσεων για επιδότηση επιτοκίου. Το Υπουργείο ανέφερε ότι η καθυστέρηση οφείλεται αποκλειστικά στην έλλειψη προσωπικού.

- (ii) **Σχέδιο για την εφαρμογή νέας βιομηχανικής πολιτικής.** Ενώ προϋπολογίστηκε ποσό £2 εκ., δαπανήθηκαν μόνο £0,18 εκ. Το Υπουργείο ανέφερε ότι ο κύριος λόγος της χαμηλής δαπάνης είναι η μη έναρξη του Σχεδίου Ίδρυσης και Λειτουργίας Εκκολαπτηρίων Επιχειρήσεων, για το οποίο προϋπολογίστηκε σημαντικό ποσό, εξαιτίας της πολυπλοκότητας του Σχεδίου και άλλων αντικειμενικών δυσκολιών.
- (iii) **Σχέδιο παροχής χορηγιών για την υποβοήθηση μεταποιητικών βιομηχανικών μονάδων στην εγκατάσταση συστημάτων ελέγχου της βιομηχανικής ρύπανσης - Εφαρμογή και κριτήρια Σχεδίου.** Για το έτος 2000 προϋπολογίστηκε ποσό £200.000 και δαπανήθηκαν £168.419. Η εφαρμογή του Σχεδίου άρχισε το 1995 και η συνολική δαπάνη για τα έτη 1995-2000 ανήλθε σε £830.260 για 27 μονάδες, ενώ εκκρεμούσε η εξέταση άλλων 8 αιτήσεων. Η αρχική περίοδος του Σχεδίου έληξε στις 17.2.98, χωρίς όμως να έχουν υλοποιηθεί, σε μεγάλο βαθμό, οι βασικοί σκοποί του Σχεδίου, που είναι η υποβοήθηση μεταποιητικών βιομηχανικών μονάδων στην εγκατάσταση συστημάτων ελέγχου της βιομηχανικής ρύπανσης και για τους οποίους το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε δαπάνη ύψους £6,75 εκ. Οι λόγοι για το χαμηλό βαθμό υλοποίησης των σκοπών του Σχεδίου αφορούν κυρίως τον αργό ρυθμό εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας και εγκατάστασης των εν λόγω συστημάτων από τις μεταποιητικές βιομηχανίες και την αδυναμία των αιτητών για εξασφάλιση και υποβολή όλων των αναγκαίων δικαιολογητικών. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 7.8.98 την παράταση του Σχεδίου μέχρι 31.12.2003. Εκκρεμεί η τροποποίηση των σχετικών όρων και κριτηρίων, τα οποία συμφωνήθηκαν στη Συμβουλευτική Επιτροπή Παροχής Χορηγιών του Σχεδίου και τώρα μελετώνται στα πλαίσια του νέου Νόμου για Δημόσιες Ενισχύσεις.

4.22.4 Αποχετευτικά τέλη των βιομηχανικών περιοχών Λεμεσού και Αγίου Αθανασίου. Όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη Έκθεση μου, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ύστερα από σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας στις 12.2.96, άρχισε να καταβάλλει στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας τα ετήσια αποχετευτικά τέλη και επιβαρύνσεις, από το 1996 και μεταγενέστερα, τα οποία χρεώνονται σε λογαριασμό προκαταβολών και οι μισθωτές των βιομηχανικών οικοπέδων των πιο πάνω βιομηχανικών περιοχών αρνούνται να τα καταβάλουν στο Συμβούλιο, όπως είχαν υποχρέωση, σύμφωνα με τις σχετικές συμβάσεις μίσθωσης που υπογράφηκαν.

Το Υπουργείο ανέφερε ότι όλοι οι μισθωτές καλούνται να πληρώσουν και όσοι αρνηθούν να το πράξουν παραπέμπονται στο Γενικό Εισαγγελέα για λήψη δικαστικών μέτρων.

Στις 31.12.2000 το οφειλόμενο ποσό ανερχόταν σε £423.938 (31.12.99 £342.377).

4.22.5 Οικονομικές υποχρεώσεις προς το Ίδρυμα Τεχνολογίας. Μεταξύ της Κυβέρνησης και του Ιδρύματος Τεχνολογίας υπογράφηκε συμφωνία για προσφορά υπηρεσιών και για επιδότηση μελετών στις βιομηχανίες για την περίοδο 1.1.96-31.12.98. Η συμφωνία αναθεωρήθηκε από μέρους της Κυβέρνησης, με απόφαση των Γενικών Διευθυντών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Γραφείου Προγραμματισμού, αναδρομικά από 1.1.96, όταν αποφασίστηκε όπως η Κυβέρνηση καλύπτει τα ελλείμματα του Ιδρύματος με μέγιστο ποσό £120.000 το χρόνο. Παρά την αναθεώρηση της συμφωνίας, το

Ίδρυμα συνέχισε να χρεώνει το Υπουργείο, με βάση την προηγούμενη συμφωνία, με αποτέλεσμα στις 31.12.98 να απαιτεί από το Υπουργείο την καταβολή του ποσού των £566.175, ενώ το Υπουργείο, με βάση τους δικούς του υπολογισμούς, φαίνεται να οφείλει το ποσό των £80.656 μόνο. Στις 29.12.99 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την παραχώρηση ετήσιας χορηγίας προς το Ίδρυμα για υλοποίηση του αναπτυξιακού του προγράμματος, η οποία θα υπολογίζεται με βάση το ύψος των επιδοτήσεων που το ίδιο το Ίδρυμα θα πληρώνει στους ωφελούμενους από τα σχέδια επιδότησης, καθώς επίσης και με βάση το έλλειμμα που θα προκύπτει από τα λειτουργικά του έξοδα, με μέγιστο ποσό επιδότησης £120.000 το χρόνο. Στις 4.4.01 ο Πρόεδρος του Ιδρύματος με σχετική επιστολή του πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι η συμφωνία έγινε αποδεκτή και από τα δύο μέρη και ότι η Κυβέρνηση θα καταβάλει στο Ίδρυμα, για πλήρη εξόφληση των οφειλών της μέχρι τις 31.12.98, το ποσό των περίπου £80.000. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι το ποσό των £80.656 έχει ήδη καταβληθεί στο Ίδρυμα και το θέμα έχει λήξει.

4.22.6 Υπηρεσία Ασφάλισης Εξαγωγών. Στις 31.12.00 οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Κυβέρνησης για εκκρεμείς εγγυήσεις, οι οποίες δόθηκαν με σκοπό την ενθάρρυνση, διευκόλυνση και ανάπτυξη του εμπορίου με άλλες χώρες, ανέρχονταν περίπου σε £3,5 εκ. Επιπρόσθετα εκκρεμούσε το ποσό των £10,6 εκ., για αποζημιώσεις που κατέβαλε η Κυβέρνηση για εξαγωγές που έγιναν στη Λιβύη (£0,2 εκ.), Ιράκ και Κουβέιτ (£7,2 εκ.), Ρωσία (£2,6 εκ.) και σε άλλες χώρες (£0,5 εκ.), το οποίο παραμένει χρεωμένο σε λογαριασμό προκαταβολών.

Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι, όσο αφορά τις αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν για εξαγωγές στο Ιράκ, Κουβέιτ και Ρωσία, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα είσπραξης των ποσών αυτών, εφόσον ξεπεραστούν τα προβλήματα και οι δυσκολίες που υπάρχουν σήμερα.

4.22.7 Ανάπτυξη ναυτικού τουρισμού και κατασκευή μαρίνων. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε το Μάρτιο 1994 τη στρατηγική για την ανάπτυξη του ναυτικού τουρισμού και, μεταξύ άλλων, αποφάσισε την ανάθεση στον ιδιωτικό τομέα της μελέτης, κατασκευής και διαχείρισης μαρίνων σε διάφορους παράλιους χώρους. Μέσα στο 1996 ετοιμάστηκαν τα έγγραφα προσφορών από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, όμως η προώθηση της διαδικασίας προσφορών καθυστέρησε σημαντικά λόγω προβλημάτων που ανεφύησαν αναφορικά κυρίως με τη χωροθέτηση και εκμίσθωση των αναγκαίων χώρων στους ιδιώτες. Επειδή την προώθηση του θέματος των μαρίνων ανέλαβαν ταυτόχρονα διάφορες υπηρεσίες, όπως το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, το Υπουργικό Συμβούλιο όρισε τον Αύγουστο 2000, ως “Ενδιαφερόμενη Υπηρεσία” για τη διενέργεια των διαγωνισμών, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Το Δεκέμβριο 2000, με επιστολή μου προς τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, υπέδειξα ότι για τον ορθό προγραμματισμό και συντονισμό των έργων απαιτείτο ο διορισμός υπεύθυνου συντονιστή και υπηρεσιακής επιτροπής παρακολούθησης, με κατάλληλους όρους εντολής, τους οποίους και κοινοποίησα στο Υπουργείο. Μέχρι τον Ιούλιο 2001 το Υπουργείο δεν είχε προβεί στο διορισμό/σύσταση των πιο πάνω οργάνων, με αποτέλεσμα περαιτέρω καθυστέρηση στην προώθηση και προσφοροδότηση των μαρίνων. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι προωθεί πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για υλοποίηση της εισήγησής μου.

Μέρος Β

4.22.8 Αξιοποίηση Κυβερνητικών Βιομηχανικών Περιοχών. Παρά τις διαβεβαιώσεις που δόθηκαν από το Υπουργείο, από το Μάιο του 1996 δεν έχει διεξαχθεί έρευνα για να διαπιστωθεί ο βαθμός αξιοποίησης των βιομηχανικών οικοπέδων στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές, παρόλο ότι έχει διαπιστωθεί στο παρελθόν ότι διάφορα υποστατικά χρησιμοποιούνται για σκοπούς άλλους από αυτούς που καθορίζονται στις συμβάσεις μίσθωσης. Επιπρόσθετα διαπιστώθηκε ότι πραγματοποιούνται ελάχιστες επισκέψεις στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές, με αποτέλεσμα να μην εντοπίζονται έγκαιρα τα διάφορα προβλήματα, όπως είναι η χρήση υποστατικών ως καταστημάτων για σκοπούς λιανικής πώλησης, αυθαίρετη επέμβαση σε κυβερνητική γη, υπενοικίαση μέρους των υποστατικών χωρίς την έγκριση του Υπουργείου και άλλα, τα οποία δεν συνάδουν με τους όρους των συμφωνιών εκμίσθωσης.

Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε αύξηση των επισκέψεων στις περιοχές αυτές, πάνω σε προγραμματισμένη και τακτική βάση, έτσι που να εντοπίζονται έγκαιρα τα διάφορα προβλήματα και να λαμβάνονται όλα τα μέτρα για συμμόρφωση των μισθωτών. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι προωθείται με συμπληρωματικό προϋπολογισμό από το Υπουργείο Οικονομικών η ενίσχυση των Υπηρεσιών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, οπότε και θα είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην εισήγηση για αποτελεσματικό έλεγχο των Βιομηχανικών Περιοχών.

4.22.9 Οργάνωση και διαχείριση των Βιομηχανικών Περιοχών. Κατά καιρούς μελετήθηκαν διάφοροι τρόποι διαχείρισης των βιομηχανικών περιοχών, όπως η ανάληψη της διαχείρισης τους από τις Τοπικές Αρχές ή η αγορά των οικοπέδων από τους μισθωτές των βιομηχανικών περιοχών, οι οποίοι δεν καρποφόρησαν. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι υποβλήθηκε αίτημα του Παγκύπριου Συνδέσμου Βιομηχανικών Περιοχών όπως ανατεθεί η διαχείριση των Βιομηχανικών Περιοχών στους κατά τόπους Συνδέσμους, αίτημα το οποίο τέθηκε ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου. Όπως όμως μου ανέφερε, ενόψει της έναρξης ισχύος του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμου από τις 30.4.01, το Υπουργικό Συμβούλιο ανέβαλε την εξέταση του θέματος μέχρι να ληφθούν οι απόψεις του Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων, ο οποίοςς διερευνά ορισμένες νομικές πτυχές του θέματος.

4.22.10 Υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών. Ο εξοπλισμός και το προσωπικό που διαθέτει η Υπηρεσία εξακολουθούν να είναι ελλιπή, με αποτέλεσμα σε μερικές περιπτώσεις να αδυνατεί να ανταποκριθεί σε παρακλήσεις για έλεγχο εξοπλισμού, τόσο στον ιδιωτικό, όσο και στο δημόσιο τομέα. Εκκρεμεί από το 1996 η διεξαγωγή εμπειριστατωμένης μελέτης από εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τόσο για τον εξοπλισμό όσο και για τη στελέχωση της Υπηρεσίας, έτσι που να ανταποκριθεί πλήρως στην αποστολή της. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι πρόσφατα, σε συνεργασία με το Γραφείο Προγραμματισμού, εξασφάλισε τεχνική βοήθεια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω του Σχεδίου “Twinning” (διδυμοποίηση), για διενέργεια των αναγκαίων μελετών. Το Σχέδιο αναμένεται να αρχίσει να εφαρμόζεται από τον Απρίλιο του 2002.

4.22.11 Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών. Παρ’ όλη την αύξηση του όγκου εργασίας, η Υπηρεσία δεν έχει ακόμη στελεχωθεί με το αναγκαίο προσωπικό, ούτε και διαθέτει τον τεχνικό εξοπλισμό για τη διεξαγωγή εξειδικευμένων ελέγχων. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι, επί του παρόντος, οι ανάγκες της Υπηρεσίας για αναλύσεις ή/και εξετάσεις προϊόντων ικανοποιούνται από άλλες Υπηρεσίες και ότι, σε ελάχιστες περιπτώσεις, χρειάστηκε να αποσταλούν στο εξωτερικό δείγματα για αναλύσεις/εξετάσεις. Επιπρόσθετα με πληροφόρησε ότι δεν κρίνεται σκόπιμη η απόκτηση δικών της εργαστηρίων, λόγω του πολύ ψηλού κόστους.

4.22.12 Σχέδια Παροχής Δανείων με Κυβερνητική Εγγύηση. Σύμφωνα με τις καταστάσεις που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου, το σύνολο των δανείων που παραχωρήθηκαν ανήλθαν σε £8.163.903. Στις 31.12.2000, το σύνολο των υπολοίπων των δανείων, για τα οποία παραχωρήθηκε κυβερνητική εγγύηση ύψους £2.565.976, ήταν £3.441.803. Παρατηρήθηκε ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, τα άτομα ή οι εταιρείες στις οποίες παραχωρήθηκαν οι εγγυήσεις παραλείπουν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους προς τις τράπεζες, με αποτέλεσμα να υπάρχει ο κίνδυνος να αναλάβει η Κυβέρνηση την αποπληρωμή τους. Σημειώνεται ότι στις 31.12.2000 οι καθυστερημένες δόσεις για τα δάνεια αυτά ήταν £2.178.571 και περιλαμβάνουν σημαντικά ποσά που οφείλονται από εταιρείες για τις οποίες διεξήχθη έρευνα από τη Νομική Υπηρεσία.

Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η Υπηρεσία μου διαπίστωσε αδυναμίες και ελλείψεις στον εσωτερικό έλεγχο που ασκείται πάνω στα Σχέδια, κυρίως όσο αφορά την παρακολούθηση και τη λήψη μέτρων εναντίον όσων δεν ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους.

Μετά από εισήγηση μου, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ετοίμασε και υπέβαλε σχέδιο συστήματος εσωτερικού ελέγχου των Σχεδίων στο Γενικό Λογιστή, ο οποίος ζήτησε τον καθορισμό της συχνότητας των επιτόπιων επισκέψεων των λειτουργών του Υπουργείου στους χώρους εργασίας των επιχειρήσεων που δανειοδοτήθηκαν με κυβερνητική εγγύηση, καθώς και την ιεράρχηση των μέτρων που θα λαμβάνονται από την Επιτροπή Εγγυήσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του πρωτοφιλέτη. Τα μέτρα όμως που λήφθηκαν δεν ήταν ικανοποιητικά και η κατάσταση εξακολουθεί να μην παρουσιάζει βελτίωση, με αποτέλεσμα η Κυβέρνηση να αναμένεται να καταβάλει ποσό £500.000, επιπλέον του ποσού των £285.785 που κατέβαλε ως εγγυήτρια μέχρι 31.12.2000. Πρόσφατα έχει εγκριθεί η καταβολή του ποσού των £93.467, πλέον τόκους, για διευθέτηση πέντε άλλων υποθέσεων.

Η Υπηρεσία μου εξέφρασε και πάλι την άποψη ότι η εμπλοκή διαφόρων Υπουργείων στο θέμα, σε διαφορετικά στάδια το καθένα, δυσχεραίνει τη λήψη αποφάσεων και την τροchioδρόμηση οριστικών λύσεων και εισηγήθηκε τη μελέτη κάθε περίπτωσης ξεχωριστά. Το Υπουργείο ανέφερε ότι, επειδή οι περισσότερες περιπτώσεις, των οποίων τα δάνεια εκκρεμούν, αφορούν επιχειρήσεις που ανέστειλαν τη λειτουργία τους και διαλύθηκαν, το ενδιαφέρον του Υπουργείου για λήψη μέτρων και για επισκέψεις στους χώρους εργασίας επικεντρώνεται μόνο στις ενεργούς επιχειρήσεις.

Αναλυτικά τα διάφορα Σχέδια παρουσιάζονται όπως πιο κάτω:

(α) Εκκρεμείς εγγυήσεις

(i) Σχέδια κυβερνητικών εγγυήσεων για δάνεια ή/και πιστωτικές διευκολύνσεις. Στις 31.12.00 το υπόλοιπο των δανείων που εκδόθηκαν με κυβερνητική εγγύηση ήταν £398.750 για το Παλαιό Σχέδιο (75%), £364.000 για το Νέο Σχέδιο (75%) και £2.116.164 για το Σχέδιο Παροχής Κυβερνητικών Εγγυήσεων για τη Βιομηχανία (90%). Παρατηρήθηκε και πάλι ότι αρκετοί οφειλέτες παραλείπουν να καταβάλουν στις τράπεζες τις οφειλόμενες δόσεις δανείων, με αποτέλεσμα οι καθυστερήσεις να αυξάνονται. Οι καθυστερημένες δόσεις στις 31.12.00 περιλάμβαναν σχεδόν όλο το υπόλοιπο των δανείων για το Παλαιό και Νέο Σχέδιο (75%), ύψους £682.433 (£318.433 και £364.000, αντίστοιχα) και ποσό ύψους £933.244 για το Σχέδιο για τη Βιομηχανία (90%). Η οικονομική κατάσταση μερικών οφειλετών δεν είναι καλή και υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να επιβαρυνθεί η Κυβέρνηση με τα ποσά των εγγυήσεων. Μέχρι 31.12.2000 η Κυβέρνηση κατέβαλε, ως εγγυήτρια, το ποσό των £186.748 για 8 οφειλέτες του Παλαιού Σχεδίου και £22.090 για έναν οφειλέτη του Σχεδίου Παροχής Κυβερνητικών Εγγυήσεων για τη Βιομηχανία (90%).

(ii) **Σχέδιο παροχής εγγυήσεων για παραχώρηση δανείων από εμπορικές τράπεζες σε πληγέντες ή εκτοπισμένους επιχειρηματίες.** Το Σχέδιο λειτούργησε κατά τα έτη 1983-1989 και εγκρίθηκαν δάνεια και τραπεζικές διευκολύνσεις ύψους £446.001, με εγγύηση 90%. Στις 31.12.2000 το υπόλοιπο των εκκρεμών δανείων ήταν £82.946, ποσό που κατέστη ήδη πληρωτέο. Μέχρι τις 31.12.2000 η Κυβέρνηση κατέβαλε ως εγγυήτρια το ποσό των £76.947 για έξι οφειλέτες.

(iii) **Σχέδιο χρηματοδότησης μικρών βιομηχανικών επιχειρήσεων.** Το Σχέδιο λειτουργούσε μέχρι το τέλος του 1982, με βάση δύο συμφωνίες που υπέγραψε η Τράπεζα Αναπτύξεως με τη Διεθνή Τράπεζα κατά τα έτη 1976 και 1979, οι οποίες προνοούσαν, μεταξύ άλλων, την παραχώρηση κυβερνητικής εγγύησης προς την Τράπεζα Αναπτύξεως, για το 75% των δανείων που παραχωρήθηκαν με βάση τη συμφωνία του 1976, και για το 50% των δανείων που παραχωρήθηκαν με βάση τη συμφωνία του 1979. Αργότερα, με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 24.263 ημερ. 29.2.84, εγκρίθηκε η παράταση του Σχεδίου για τα έτη 1983 και 1984, με παραχώρηση κυβερνητικής εγγύησης που να καλύπτει το 50% των εκδιδόμενων δανείων. Στις 31.12.00 καθυστέρησε η αποπληρωμή δανείων ύψους £479.943 που οφείλονται από 22 επιχειρήσεις, ενώ το ύψος της υποχρέωσης της Κυβέρνησης ανέρχεται σε £205.809. Την ευθύνη για την είσπραξη των δανείων έχει η Τράπεζα Αναπτύξεως, όμως, όπως διαπιστώθηκε, οι περισσότερες από τις επιχειρήσεις έχουν κλείσει και η Τράπεζα διεκδίκησε από το 1992 τη σχετική εγγύηση από την Κυβέρνηση για 14 από αυτές. Το Υπουργείο ανέφερε ότι την ευθύνη για την πληρωμή των κυβερνητικών εγγυήσεων, όταν αυτές απαιτηθούν από την τράπεζα, έχει αποκλειστικά το Υπουργείο Οικονομικών.

(β) **Σχέδιο δανειοδότησης εκτοπισμένων και πληγέντων επιχειρηματιών.** Το Σχέδιο λειτούργησε κατά τα έτη 1987-1993 και παραχωρήθηκαν δάνεια ύψους £1.145.939, μέσω της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως. Στις 31.12.00 το υπόλοιπο των δανείων ήταν £950.632, στο οποίο περιλαμβάνονται καθυστερημένες δόσεις ύψους £902.359. Η Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση και είσπραξη των δανείων. Το Υπουργείο ανέφερε ότι από τις 12.1.1998 την ευθύνη για τη διαχείριση των εκκρεμών υποθέσεων ανέλαβε το Υπουργείο Οικονομικών.

4.23 ΤΜΗΜΑ ΕΦΟΡΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗ

Μέρος Α

4.23.1 Εγγραφές, πτωχεύσεις, εκούσιες εκκαθαρίσεις και διαγραφές. Οι εγγραφές εταιρειών, οι εκούσιες εκκαθαρίσεις εταιρειών και οι διαγραφές, καθώς επίσης και οι πτωχεύσεις ατόμων, ήταν, κατά τα τελευταία τρία έτη, οι ακόλουθες:

	2000	1999	1998
<u>Εγγραφές:</u>			
Εταιρείες Κυπριακής Συμμετοχής	{	6866	6077
Εταιρείες Διεθνών Επιχειρήσεων	{ 9362*	369	395
Ναυτιλιακές Εταιρείες	{	1366	1238
Συνεταιρισμοί και Εμπορικές Επωνυμίες	1355	1330	1212
Αλλοδαπές Εταιρείες	240	147	80
Σύνολο	10957	10078	9002

Πτωχεύσεις και εκκαθαρίσεις:

Άτομα	462	475	444
Εταιρείες	147	150	121
Σύνολο	609	625	565

Εκούσιες εκκαθαρίσεις:

Εταιρείες	99	83	122
-----------	-----------	-----------	------------

Διαγραφές:

Εταιρείες Κυπριακής Συμμετοχής, Ναυτιλιακές και Εταιρείες Διεθνών Επιχειρήσεων	{ {	3131	1195
Συνεταιρισμοί	{	29	8000*
Εμπορικές Επωνυμίες	{	134	37
Αλλοδαπές Εταιρείες	{	16	10
Σύνολο		3310	8000

*Δεν δόθηκαν αναλυτικά στοιχεία.

Με την εκστρατεία που αναλήφθηκε, να ζητείται δηλαδή από τις εταιρείες να υποβάλλουν τα καθυστερημένα έγγραφα τους και, όσες εταιρείες δεν ανταποκρίνονται, να διαγράφονται, αναμενόταν ότι ο αριθμός των διαγραφών θα αυξανόταν κατά το έτος 2000. Αντίθετα, παρατηρήθηκε ότι οι διαγραφές παρουσίασαν μείωση, η οποία οφείλεται στη μη ενημέρωση του συστήματος μηχανογράφησης με τα στοιχεία των εταιρειών που ανταποκρίθηκαν και υπέβαλαν τα σχετικά έγγραφα, με αποτέλεσμα να εκκρεμεί και η διαγραφή των εταιρειών που δεν ανταποκρίθηκαν.

4.23.2 Καθυστερημένη εργασία. Εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλος όγκος καθυστερημένης εργασίας στους Κλάδους Εταιρειών, Εμπορικών Σημάτων, Εκκαθαρίσεων/Πτωχεύσεων και Επιβαρύνσεων και Υποθηκών. Όπως υπέδειξα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ο αυξανόμενος όγκος της καθυστερημένης εργασίας δεν συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία του Τμήματος, ούτε και στην έγκαιρη εξυπηρέτηση του κοινού και την είσπραξη των δημόσιων εσόδων. Το Τμήμα ανέφερε ότι η καθυστέρηση οφείλεται στο μειωμένο προσωπικό.

4.23.3 Υποβολή ετήσιων εκθέσεων από εταιρείες. Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, πολλές εταιρείες καθυστερούσαν να υποβάλουν τις ετήσιες εκθέσεις τους για πολλά χρόνια, χωρίς να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα.

Το Τμήμα εφάρμοσε σειρά μέτρων για αντιμετώπιση του προβλήματος και έχει ήδη καλέσει, με σχετικές ειδοποιήσεις, όλες τις εταιρείες να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Τα αποτελέσματα των πιο πάνω ενεργειών για το 1999 ήταν πολύ θετικά και τα έσοδα του Τμήματος ήταν αυξημένα κατά £1 εκ. Όμως, μέσα στο 2000 υπήρξε μείωση στον αριθμό των ετήσιων εκθέσεων που κατατέθηκαν, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, με αποτέλεσμα να υπάρξει και μείωση των εσόδων κατά £0,6 εκ. Τα έσοδα από εκθέσεις που δεν είχαν κατατεθεί μέχρι 31.12.00 υπολογίζονται σε £6,0 εκ.

4.23.4 Υπερωρίες. Οι δαπάνες για υπερωριακή απασχόληση ανήλθαν σε £125.949, σε σύγκριση με £133.111 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £7.162 ή 5,38%.

Σύμφωνα όμως με το Τμήμα, το πρόβλημα της καθυστερημένης εργασίας δεν μπορεί να επιλυθεί με την υπερωριακή απασχόληση.

4.23.5 Μηχανογράφηση εργασιών. Η τελική παραλαβή του έργου, με βάση το συμβόλαιο που υπογράφηκε για τον πιο πάνω σκοπό, έγινε το Νοέμβριο του 2000, με καθυστέρηση περίπου 4 ετών. Το σύστημα εφαρμόστηκε για τους νέους οργανισμούς (εταιρείες λ.τ.δ, εμπορικές επωνυμίες, συνεταιρισμούς, αλλοδαπές εταιρείες) που έχουν εγγραφεί από τον Οκτώβριο του 2000 και μετά. Για τους οργανισμούς που λειτουργούσαν πριν από την εισαγωγή του μηχανογραφημένου συστήματος, το σύστημα εφαρμόζεται μόνο μερικώς, γιατί δεν έχουν ακόμη καταχωριστεί στο σύστημα τα στοιχεία και οι πληροφορίες από τους φακέλους.

Το Τμήμα πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι, για επίλυση του προβλήματος, προτίθεται να αναθέσει σε ιδιώτη, μέσω της διαδικασίας των προσφορών, τη διεκπεραίωση της καταχώρισης στο σύστημα των στοιχείων των εταιρειών αυτών.

Μέρος Β

4.23.6 Υποβολή λογαριασμών από αλλοδαπές εταιρείες. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι πολλές αλλοδαπές εταιρείες καθυστέρησαν να υποβάλουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους για τα έτη 1988-2000, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η είσπραξη σημαντικών ποσών και με κίνδυνο να υπάρξει απώλεια εσόδων. Αναμένεται ότι, με την πρόσφατη ολοκλήρωση της μηχανογράφησης, θα υπάρξει βελτίωση της κατάστασης.

4.23.7 Σύστημα ασφάλειας. Δεν έχει ακόμη τοποθετηθεί σύστημα συναγερμού και σύστημα πυρασφάλειας σε όλο το κτίριο. Εξέφρασα και πάλι την άποψη ότι, λόγω της σημαντικότητας των εγγράφων που βρίσκονται στο κτίριο, επιβάλλεται η τοποθέτηση συστημάτων συναγερμού και πυρασφάλειας.

4.23.8 Ανάκτηση εξόδων. Παρά τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου για ανάκτηση του ποσού των £255.390, το οποίο αντιπροσωπεύει τα έξοδα των επιθεωρητών που κατέβαλε η Κυβέρνηση για τη διερεύνηση των υποθέσεων δύο εταιρειών, δεν έχει ακόμη κινηθεί η διαδικασία ανάκτησης του. Το Τμήμα πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι με το θέμα ασχολείται η Νομική Υπηρεσία.

4.23.9 Επιβαρύνσεις-Υποθήκες. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι δεν λαμβάνονται νομικά μέτρα εναντίον όσων δεν ανταποκρίνονται στις σχετικές ειδοποιήσεις του Τμήματος για εγγραφή της υποθήκης ακινήτου, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων. Το Τμήμα ανέφερε ότι δεν λαμβάνονται νομικά μέτρα λόγω έλλειψης προσωπικού.

4.23.10 Αναθεώρηση τελών. Οι νέοι Κανονισμοί, οι οποίοι είχαν ετοιμαστεί με σκοπό να κατατεθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση, έχουν αποσυρθεί, με αποτέλεσμα να εκκρεμεί η αναθεώρηση τελών και δικαιωμάτων για εταιρείες, συνεταιρισμούς και εμπορικές επωνυμίες.

4.24 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ

Μέρος Α

4.24.1 Αποτελέσματα χρήσης. Σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς του 2000, τα αποτελέσματα χρήσης παρουσιάζονται ως ακολούθως:

	2000	1999
	£	£
Κόστος πωλήσεων προϊόντων	676.609	689.695
Μείον: Πωλήσεις	337.320	375.253
Μικτή ζημιά	339.289	314.442
Πλέον: Έξοδα διοίκησης και εμπορίας	286.997	255.435
	626.286	569.877
Μείον: Άλλα έσοδα	6.530	5.677
Ολική ζημιά	(619.756)	(564.200)

Στις δαπάνες περιλαμβάνονται οι μισθοί των μηνιαίων δημόσιων υπαλλήλων που εργοδοτούνται από την Υπηρεσία, ύψους £367.352, σε σύγκριση με £343.829 το 1999.

4.24.2 Οικονομική κατάσταση. Παρατηρήθηκε και πάλι ζημιά στην οικονομική διαχείριση της Υπηρεσίας. Αν και στόχος της Υπηρεσίας δεν είναι η πραγματοποίηση κέρδους, αλλά η ανάπτυξη της παραγωγής παραδοσιακών αντικειμένων, για διατήρηση και προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, αναμένεται ότι, με την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης για την αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας, το οποίο, μεταξύ άλλων, προνοεί όπως ληφθούν υπόψη οι ανάγκες της αγοράς, έτσι που να μπορέσει η Υπηρεσία να αναπτυχθεί και εμπορικά, η κατάσταση θα βελτιωθεί.

4.24.3 Σχέδιο Δράσης για αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου αναφέρθηκε ότι στις 19.9.96 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να εγκρίνει τη σύσταση επιτροπής, αποτελούμενης από εκπρόσωπους των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού, για μελέτη Σχεδίου Δράσης για την αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας, η οποία και να υποβάλει εισηγήσεις, περιλαμβανομένων και εισηγήσεων για τη δαπάνη που θα απαιτηθεί, και στη συνέχεια να υποβληθεί σχετική έκθεση στο Υπουργικό Συμβούλιο. Το Υπουργικό Συμβούλιο στις 8.1.98, με την απόφαση του αρ. 47.144, ενέκρινε το Σχέδιο Δράσης για την αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας, με υπολογιζόμενη δαπάνη ύψους £444.000, που απαιτείται για την εφαρμογή του Σχεδίου, για περίοδο 5 χρόνων. Επιπρόσθετα ενέκρινε τη σύσταση επιτροπής από εκπρόσωπους των πιο πάνω αναφερόμενων Υπηρεσιών και εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών όπως εξεύρει τις αναγκαίες πιστώσεις για την εφαρμογή του Σχεδίου. Παρόλο ότι εξασφαλίστηκαν πιστώσεις ύψους £100.000 για το 2000 (£112.000 για το 1999 και £162.000 για το 1998), εντούτοις δεν έχουν γίνει οποιεσδήποτε δαπάνες προς το σκοπό αυτό. Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι πράγματι έχει παρατηρηθεί αρκετή καθυστέρηση στην εφαρμογή του Σχεδίου, η οποία οφείλεται στη χρονοβόρα διαδικασία επίλυσης των προβλημάτων της οργανωτικής δομής και της έγκρισης σχεδίων υπηρεσίας και ότι κάποιες πρόνοιες του εφαρμόζονται, στα πλαίσια των δυνατοτήτων του υφιστάμενου προσωπικού.

4.25 ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Μέρος Α

4.25.1 Εισπράξεις και πληρωμές. Οι εισπράξεις του Κέντρου, σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς, ήταν £486.986 και οι πληρωμές £535.769, σε σύγκριση με £447.752 και £443.526 του 1999, αντίστοιχα. Στις εισπράξεις του 2000 περιλαμβάνεται ποσό £29.025, το οποίο αντιπροσωπεύει κρατική χορηγία, σε σύγκριση με £70.000 το 1999.

Μέρος Β

4.25.2 Διοίκηση και λειτουργία του Κέντρου. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το νομικό καθεστώς του Κέντρου εξακολουθεί να παραμένει σε εκκρεμότητα, για το λόγο ότι ο περί της Μεταβίβασης του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου και του Ξενοδοχείου “Φιλοξενία” σε Εταιρεία Νόμος αρ. 101(Ι)/98 δεν μπορεί να εφαρμοστεί, επειδή το Ξενοδοχείο “Φιλοξενία”, το οποίο θα αποτελούσε το ένα από τα δύο συστατικά μέρη της εταιρείας, τερμάτισε τη λειτουργία του.

4.26 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

4.27 ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.27.1 Επιθεωρήσεις Μηχανημάτων και Υποστατικών/Χώρων Εργασίας

(α) Επιθεωρήσεις μηχανημάτων σύμφωνα με τον περί Εργοστασίων Νόμο. Δεν διεξάγονται οι απαιτούμενες επιθεωρήσεις μηχανημάτων σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο (π.χ. αεροθαλάμων, γερανών, ανυψωτικών μηχανισμών, υδραυλικών ανυψωτήρων, κινητών αναβατορίων κ.τ.λ.).

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για το έτος 2000, ενώ για τα κινητά αναβατόρια και τους ηλεκτρικούς ανελκυστήρες έπρεπε να γίνουν τουλάχιστον 10000 επιθεωρήσεις, τελικά έγιναν μόνο 659 ή ποσοστό 6,6%.

(β) Επιθεωρήσεις υποστατικών. Κατά τα τελευταία 7 χρόνια (1994-2000) παρουσιάζεται σημαντική μείωση στο συνολικό αριθμό των επιθεωρήσεων που γίνονται στους διάφορους χώρους εργασίας, παρόλο που οι χώροι όπου πρέπει να γίνονται επιθεωρήσεις έχουν αυξηθεί σημαντικά μετά την 1.1.97, όταν τέθηκε σε εφαρμογή ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμος. Μείωση των επιθεωρήσεων υποστατικών παρατηρείται επίσης και στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στις πρόνοιες του περί Εργοστασίων Νόμου, τα οποία και θεωρούνται ψηλού κινδύνου.

4.27.2 Δικαιώματα επιθεωρήσεων. Τα έσοδα από τις επιθεωρήσεις ανήλθαν στις 31.12.00 στο ποσό των £26.791, σε σύγκριση με £41.965 το 1999, δηλαδή σημείωσαν μείωση £15.174 ή ποσοστό 36%.

Παρατήρησα ότι, ενώ είχαν γίνει επιθεωρήσεις, εντούτοις δεν στάληκαν όλες οι χρεώσεις στους ενδιαφερόμενους για να καταβάλουν τα δικαιώματα.

4.27.3 Ορισμός Ιατρού Εργασίας και Εξετάζοντων Ιατρών για θέματα επαγγελματικής υγείας. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, παρόλο ότι ο ορισμός του Ιατρού Εργασίας και των Εξετάζοντων Ιατρών, σχετικά με θέματα επαγγελματικής υγείας, καθορίζεται στα άρθρα 41 και 42 του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου αρ. 89(Ι) του 1996, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχουν οριστεί υπεύθυνοι λειτουργοί, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας. Πληροφορήθηκα ότι προωθείται τροποποίηση των άρθρων 41 και 42 του πιο πάνω Νόμου, έτσι ώστε να επιτρέπεται ορισμός και ιατρών του ιδιωτικού τομέα.

4.27.4 Σχέδιο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Επαναπατριζόμενων Κυπρίων. Πρόνοια για ποσό ύψους £110.000 στον Προϋπολογισμό του 2000 παρέμεινε αναξιοποίητη, λόγω μη εφαρμογής του σχεδίου. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η μη αξιοποίηση του πιο πάνω ποσού οφείλεται στη διαφωνία του Υπουργείου Οικονομικών με κάποιες πρόνοιες και

όρους του σχεδίου και ότι σύντομα αναμένεται η ετοιμασία νέου σχεδίου δανειοδότησης, από κοινού με το Υπουργείο Οικονομικών.

4.27.5 Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Απόφοιτων Πανεπιστημίων και Ανώτερων Σχολών. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία του Συμβουλίου των Δανειστικών Επιτροπών, ποσοστό 40,6% του αριθμού των δανείων που παραχωρήθηκαν για τους σκοπούς του πιο πάνω σχεδίου παρουσιάζουν καθυστερημένες δόσεις, οι οποίες ανέρχονταν στις 30.6.00 στο ποσό των £520.222. Πληροφορήθηκα ότι το Συμβούλιο των Δανειστικών Επιτροπών ζήτησε από το Τμήμα Εργασίας να πραγματοποιήσει επί τόπου επισκέψεις στις προβληματικές περιπτώσεις, για να διαπιστωθεί κατά πόσο τα σχέδια εξακολουθούν να λειτουργούν, είναι βιώσιμα και δικαιολογείται η συνέχιση της δανειοδότησης τους.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η θέση του Τμήματος, σχετικά με την εισήγηση του Συμβουλίου των Δανειστικών Επιτροπών, όπως εκφράστηκε στη σχετική συνάντηση, είναι ότι, με βάση την υφιστάμενη στελέχωση του Τμήματος, δεν είναι δυνατή η πραγματοποίηση επί τόπου επισκέψεων.

4.27.6 Μητρώο ανταλλακτικών/μητρώο αποθήκης για αναλώσιμα είδη

(α) Τήρηση στοιχείων στα μητρώα. Όπως ανέφερα και στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, το μητρώο ανταλλακτικών και το μητρώο αποθήκης που τηρούνται στο Τμήμα δεν ενημερώνονται κατάλληλα και σύμφωνα με τους σχετικούς Κανονισμούς Αποθηκών, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η παρακολούθηση και ο έλεγχος τους.

Συγκεκριμένα, στο μητρώο ανταλλακτικών εξακολουθούν να καταχωρίζονται μόνο οι παραλαβές των διαφόρων ειδών, ενώ για τις αντίστοιχες εκδόσεις δεν εκδίδεται δελτίο εκδόσεων, ούτε ενημερώνεται το μητρώο. Αποτέλεσμα τούτου είναι να μη γνωρίζουμε ανά πάσα στιγμή τα αποθέματα των διαφόρων ανταλλακτικών.

Σχετικά με το μητρώο αποθήκης, στο οποίο καταχωρίζονται διάφορα αναλώσιμα είδη, διαπιστώθηκε ότι αυτό δεν ενημερώνεται κατάλληλα με τα είδη που αρχικά εκδόθηκαν και τελικά δεν χρησιμοποιήθηκαν, με αποτέλεσμα το πραγματικό απόθεμα να μη συμφωνεί με το μητρώο.

(β) Φύλαξη των διαφόρων ανταλλακτικών και άλλων ειδών αποθήκης. Διαπιστώθηκε ότι εξακολουθεί να μην υπάρχει ασφαλής φύλαξη των ανταλλακτικών και διαφόρων ειδών αποθήκης στους διάφορους αποθηκευτικούς χώρους του Τμήματος, ενώ αρκετά είδη δεν είναι κατάλληλα τακτοποιημένα. Συγκεκριμένα, στους αποθηκευτικούς χώρους εξακολουθεί να υπάρχει πρόσβαση σε όλο το προσωπικό.

Απ' ό,τι πληροφορήθηκα, ορίστηκε λειτουργός του Τμήματος ως υπεύθυνος αποθηκάριος, ο οποίος έχει εκπαιδευτεί από λειτουργό του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, και η κατάσταση αναμένεται να βελτιωθεί.

4.28 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Μέρος Α

4.28.1 Έσοδα του Κράτους από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων λόγω καταβολής κοινωνικής σύνταξης. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, από το 1995, όταν άρχισε η καταβολή κοινωνικής σύνταξης, το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στις περιπτώσεις όπου λήπτες κοινωνικής σύνταξης είναι εξαρτώμενοι συνταξιούχων Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφαιρεί από τη σύνταξη το ποσό που αναλογεί στον εξαρτώμενο, το οποίο και καταθέτει με διορθωτικό ένταλμα στο Κονδύλι Εσόδων του Κράτους "Εισφορά για Κοινωνική Σύνταξη", σύμφωνα με το άρθρο 59(6) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου. Με τη λειτουργία του

νέου συστήματος μηχανογράφησης στις αρχές του 2000, είναι αδύνατο να υπολογιστεί το πιο πάνω ποσό, λόγω του ότι δεν παραδόθηκε ακόμη το σχετικό πρόγραμμα, από την εταιρεία που ανέλαβε τη μηχανογράφηση, αναφορικά με τον καθορισμό του ποσού που θα μεταφέρεται από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

Ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι η ετοιμασία του πιο πάνω προγράμματος είναι χρονοβόρα και δεν αναμένεται να ετοιμαστεί πριν από το δεύτερο εξάμηνο του 2002. Ενόψει των πιο πάνω, το ποσό που μεταφέρθηκε το 2000 στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας είναι το ίδιο ποσό που μεταφέρθηκε για τον ίδιο σκοπό κατά τον προηγούμενο χρόνο, αυξημένο κατά το ποσοστό αύξησης που δόθηκε στις βασικές συντάξεις το 2000.

4.28.2 Συμπλήρωμα κατώτατης σύνταξης Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με βάση την τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, η κατώτατη σύνταξη αυξήθηκε, από 1.1.99 και 1.7.2000, κατά 10%, αντίστοιχα, και το πρόσθετο ποσό που συνεπάγεται η αύξηση αυτή θα καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το πρόσθετο αυτό ποσό όμως, με το οποίο θα πρέπει να επιβαρύνεται το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, και το οποίο θα έπρεπε να εξάγεται αυτόματα και να παρουσιάζεται ξεχωριστά, με βάση το υφιστάμενο σύστημα μηχανογράφησης, είναι αδύνατο να υπολογιστεί επακριβώς.

Όπως πληροφορήθηκα, για να γίνουν αλλαγές στα μηχανογραφημένα προγράμματα θα πρέπει να αλλάξει ριζικά η δομή των προγραμμάτων, πράγμα που είναι δύσκολο να γίνει. Για το λόγο αυτό ο υπολογισμός του ποσού γίνεται κατά προσέγγιση. Για τα έτη 1999 και 2000 το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας επιβαρύνθηκε με ποσό ύψους £1.857.400 και £3.202.096, αντίστοιχα, ενώ για το έτος 2001 το ποσό υπολογίζεται σε £4.707.000.

Σε σχετική σύσκεψη για το θέμα συμφωνήθηκε όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης του Νόμου, έτσι που το ποσό της πρόσθετης δαπάνης που απαιτείται, λόγω της αύξησης της κατώτατης σύνταξης, να καταβάλλεται ως εφάπαξ ποσό από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ή υπό μορφή κρατικής χορηγίας, ως ποσοστό πάνω στο ετήσιο ποσό που πληρώνεται για τις συντάξεις.

4.29 ΤΑΜΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Μέρος Α

4.29.1 Αποτελέσματα έτους. Κατά τα έτη 2000 και 1999 το Ταμείο παρουσίασε τα πιο κάτω:

	2 0 0 0 (£ εκ.)	1 9 9 9 (£ εκ.)
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου:		
Γενικές Παροχές	330,2	302,8
Συμπληρωματικές Παροχές	1.472,3	1.314,3
Ανεργίας	(2,8)	3,7
	1.799,7	1.620,8
Εισπράξεις:		
Γενικές Παροχές	218,9	202,9
Συμπληρωματικές Παροχές	218,0	204,6
Ανεργίας	18,0	16,9
	2.254,6	2.045,2

Πληρωμές:

Γενικές Παροχές	197,9		175,5	
Συμπληρωματικές Παροχές	51,4		46,5	
Ανεργίας	24,3	273,6	23,5	245,5
Υπόλοιπο Ταμείου 31ης Δεκεμβρίου		1.981,0		1.799,7

4.29.2 Εκκρεμείς οφειλές προς τα διάφορα Ταμεία. Στις 31.12.2000 εκκρεμούσε η είσπραξη ποσού περίπου £19,5 εκ. (£14,9 εκ. στις 31.12.99) από υποθέσεις που είχαν επιδικαστεί προς όφελος των Ταμείων, όπως πιο κάτω:

	£
Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων	11.402.439
Ταμείο Αδειών	2.427.348
Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού	762.372
Ταμείο Βιομηχανικής Κατάρτισης	364.996
Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης	4.523.884
	19.481.039

Μέσα στο 2000 εκδικάστηκαν 7332 νέες υποθέσεις, για ολικό ποσό περίπου £8,9 εκ., και εισπράχθηκε ποσό περίπου £3,4 εκ. Επίσης διαγράφηκαν ποσά, συμποσούμενα σε £1 εκ., λόγω διάλυσης εταιρειών και πτώχευσης των οφειλετών.

Σημειώνεται ότι, με την επιδίκαση των σχετικών ποσών, το Ταμείο πιστώνει αμέσως τους εργοδοτούμενους με τις ανάλογες εισφορές και αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις προς όφελος τους, είτε εισπράξει τις εισφορές είτε όχι. Τούτο είναι ορθό και δίκαιο, γιατί η ευθύνη για την πληρωμή εισφορών βαρύνει εξ ολοκλήρου τον εργοδότη. Τα ποσά που διαγράφονται περιλαμβάνουν και τις εισφορές των εργοδοτούμενων, τις οποίες οι εργοδότες ήδη έχουν κατακρατήσει.

4.29.3 Αποθεματικό Λογαριασμού Παροχών Ανεργίας. Κατά τις 31.12.2000 το αποθεματικό του πιο πάνω Λογαριασμού παρουσίαζε χρεωστικό υπόλοιπο ύψους £9,1 εκ., σε σύγκριση με £2,8 εκ. κατά τις 31.12.99, και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι πληρωμές που έγιναν ήταν περισσότερες από τα έσοδα. Σε τέτοια περίπτωση, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 69(6) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου αρ. 41/80, η διαφορά καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ή καλύπτεται από ειδική εισφορά που επιβάλλεται με Κανονισμούς.

4.29.4 Εσωτερικός έλεγχος. Εντοπίστηκαν αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτει τις αναθεωρήσεις συντάξεων γήρατος, την καταχώριση υπερπληρωμών/υποπληρωμών, την ανάκτηση υπερπληρωμών και τη διακίνηση μεγάλων χρηματικών ποσών με διορθωτικά εντάλματα από το Λογιστήριο του Τμήματος.

Ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι στις 15.5.2001 παραδόθηκε νέο μηχανογραφημένο πρόγραμμα και η αναθεώρηση των συντάξεων γίνεται τώρα μέσω του προγράμματος αυτού και ελέγχονται στη συνέχεια από τον Κλάδο Εσωτερικού Ελέγχου.

Όσο αφορά την καταχώριση υπερπληρωμών/υποπληρωμών και την ανάκτηση υπερπληρωμών, μου ανέφερε ότι το θέμα έχει διευθετηθεί με την ετοιμασία μηνιαίας

κατάστασης, η οποία υποβάλλεται στους διάφορους Κλάδους Παροχών για έλεγχο, και ότι οδηγίες για την ανάκτηση υπερπληρωμών δίνονται τώρα μόνο από το Διευθυντή.

Για τη διακίνηση μεγάλων χρηματικών ποσών με διορθωτικά εντάλματα από το Λογιστήριο των Υπηρεσιών, ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι η αδυναμία στον έλεγχο εντοπίστηκε προ πολλού από το ίδιο το Λογιστήριο των Υπηρεσιών και ότι για το σκοπό αυτό ζητήθηκε πρόσθετος Λογιστικός Λειτουργός, ο οποίος όμως μέχρι σήμερα δεν έχει τοποθετηθεί.

4.29.5 Μηχανογραφημένο σύστημα “Παροχών”. Με την εφαρμογή του νέου συστήματος μηχανογράφησης από τον Ιανουάριο του 2000, εντοπίστηκαν λάθη και αδυναμίες στα προγράμματα και αναμένεται από την πενταμελή ομάδα λειτουργικής υποστήριξης να επιληφθεί των συγκεκριμένων λαθών και αδυναμιών. Αναμένεται η διόρθωση περίπου 400 λαθών (incident reports) και περίπου 40 αλλαγών (change control notes) που εντοπίστηκαν σε διάφορα προγράμματα, καθώς και η παράδοση τριών προγραμμάτων, γεγονός που, σε συνδυασμό με τα πιο πάνω, δυσχεραίνει την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του συστήματος.

Ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι το μηχανογραφημένο σύστημα “Παροχών” εξακολουθεί δυστυχώς να παρουσιάζει προβλήματα και επισήμανε επίσης ότι η συνεχής ανάληψη από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων νέων σχεδίων, καθώς και η εφαρμογή/τροποποίηση υφιστάμενων νομοθεσιών/σχεδίων, επιβραδύνουν σοβαρά την επίλυση των προβλημάτων.

4.30 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΔΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.30.1 Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2000 ήταν £24,5 εκ. και οι πληρωμές £23,2 εκ., σε σύγκριση με £23,6 εκ. και £23,0 εκ., αντίστοιχα, κατά το προηγούμενο έτος. Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.00 ήταν £31,8 εκ., σε σύγκριση με £30,5 εκ. στις 31.12.99.

4.30.2 Σχέδιο επιχορήγησης αδειών εργοδοτούμενων. Σύμφωνα με το Σχέδιο, οι εργοδοτούμενοι, που πληρούν ορισμένους όρους, δικαιούνται, μαζί με τους εξαρτώμενους τους, επιχορήγηση για άδεια επτά ημερών σε ξενοδοχεία. Το ποσό που δαπανήθηκε για το σκοπό αυτό κατά το 2000 ήταν £1.098.660, σε σύγκριση με £1.035.963 κατά το προηγούμενο έτος.

4.30.3 Σχέδιο επιχορήγησης κατασκηνώσεων Συντεχνιών. Το 2000 πληρώθηκε επιχορήγηση £462.000 για τη λειτουργία κατασκηνώσεων Συντεχνιών, καθώς επίσης και ποσό £61.900 για ανέγερση κατασκηνώσεων των Συντεχνιών, σε σύγκριση με £350.000 και £107.100, αντίστοιχα, κατά το προηγούμενο έτος.

4.31 ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΠΛΕΟΝΑΖΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Μέρος Α

4.31.1 Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2000 ήταν £23,3 εκ. και οι πληρωμές £17,6 εκ., σε σύγκριση με £21,3 εκ. και £15,8 εκ., αντίστοιχα, κατά το προηγούμενο έτος. Η αύξηση στις εισπράξεις οφείλεται κυρίως στις αυξημένες εισπράξεις εισφορών (£1,7 εκ.) και τόκων από επενδύσεις (£269.635). Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.00 ήταν £27,4 εκ., σε σύγκριση με £21,8 εκ. στις 31.12.99.

4.31.2 Αιτήσεις και πληρωμές. Ο συνολικός αριθμός των αιτήσεων για το 2000 για πληρωμή λόγω πλεονασμού ήταν 10060 (4539 νέες αιτήσεις και 5521 εκκρεμείς αιτήσεις την 1.1.00), από τις οποίες εξετάστηκαν 7067, εγκρίθηκαν 5447 (ποσοστό 77%) και απορρίφθηκαν 1620 (ποσοστό 23%). Το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε για το 2000 για πληρωμές λόγω πλεονασμού ανήλθε σε περίπου £16,8 εκ.

Στις 31.12.00 εκκρεμούσαν 2993 αιτήσεις για καταβολή αποζημιώσεων από το Ταμείο, από τις οποίες αναμένεται να εγκριθούν γύρω στις 2365 (ποσοστό 79%), για ποσό ύψους περίπου £9,5 εκ. Παρόλο που η καθυστέρηση που παρατηρείται στη διεκπεραίωση των αιτήσεων μειώθηκε σημαντικά, από τους 11 μήνες στους 7-8 μήνες, εντούτοις δεν παύει να επηρεάζει τα αποτελέσματα των λογαριασμών και να έχει ως επακόλουθο τη μη έγκαιρη ανταπόκριση στις αιτήσεις των ασφαλιζόμενων.

Επισημαίνεται ότι από το 1997 παρατηρείται πτωτική τάση στον αριθμό των αιτήσεων που υποβάλλονται και ταυτόχρονα αύξηση του αριθμού των αιτήσεων που εγκρίθηκαν για πληρωμή, λόγω της πιο πάνω αναφερόμενης μείωσης στο χρόνο διεκπεραίωσης τους, καθώς και αύξηση της αντίστοιχης ετήσιας δαπάνης.

Ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση στην εξέταση των αιτήσεων δεν μπορεί να μειωθεί κάτω από έξι μήνες, γιατί πολλές αιτήσεις για πληρωμή λόγω πλεονασμού διερευνώνται από τα Επαρχιακά Γραφεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επίσης, η περίοδος των έξι μηνών θεωρείται αναγκαία για σκοπούς ελέγχου του εργοδότη κατά πόσο κατά την περίοδο αυτή προσέλαβε νέο προσωπικό, σε αντικατάσταση των απολυθέντων.

4.32 ΑΝΩΤΕΡΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Μέρος Α

4.32.1 Μηχανογραφικός εξοπλισμός.

(α) Παρατήρησα ότι δεν εκδίδονται διατακτικά αποθήκης (έντυπο Γεν. 32Α) για το μηχανογραφικό εξοπλισμό, ο οποίος παραχωρείται μέσω του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής στο Ινστιτούτο τα τελευταία χρόνια, ούτε και καταχωρίζεται στα μητρώα περιουσιακών στοιχείων.

(β) Παρά το γεγονός ότι τα μητρώα περιουσιακών στοιχείων δεν ήταν ενημερωμένα με το μηχανογραφικό εξοπλισμό, εντούτοις στην Υπηρεσία μου στάλθηκε πιστοποιητικό που πιστοποιεί την ορθότητα των υπολοίπων που παρουσιάζονται στα μητρώα κατά τις 31.12.00, σε σύγκριση με τα πραγματικά αποθέματα.

Μέρος Β

4.32.2 Άδειες απουσίας και ωράριο εργασίας διδακτικού προσωπικού. Όπως ανέφερα και στην Έκθεση μου για το προηγούμενο έτος, η άδεια απουσίας που παραχωρείται στο διδακτικό προσωπικό του Ινστιτούτου, που διορίζεται από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας και τυγχάνει των ίδιων ωφελημάτων που παρέχονται στους δημόσιους υπαλλήλους, δεν συνάδει με τους όρους απασχόλησης του, αλλά εφαρμόζονται οι Κανονισμοί που διέπουν την παροχή άδειας απουσίας στους καθηγητές Μέσης Εκπαίδευσης. Επίσης, δεν ακολουθείται από το προσωπικό το ωράριο της Δημόσιας Υπηρεσίας, ούτε εφαρμόζεται το ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης του. Στις 6.8.99 ψηφίστηκε από τη Βουλή ο περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου Νόμος του 1999, ο οποίος προβλέπει και την ετοιμασία Κανονισμών για ρύθμιση των πιο πάνω θεμάτων.

Παρόλο ότι ο Αν. Διευθυντής με πληροφόρησε ότι προωθείται η ετοιμασία των Κανονισμών, εντούτοις μέχρι σήμερα αυτοί δεν έχουν εκδοθεί.

4.33 ΑΝΩΤΕΡΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.33.1 Νομοθετική ρύθμιση και Κανονισμοί λειτουργίας του Ινστιτούτου. Η νομοτεχνική επεξεργασία του νομοσχεδίου έχει συμπληρωθεί από τη Νομική Υπηρεσία και έχει σταλεί στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για περαιτέρω προώθηση του. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι το θέμα θα προωθηθεί, αφού ληφθούν υπόψη και οι εξελίξεις σε ό,τι αφορά την ίδρυση του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών.

4.33.2 Σχέδιο συνεχούς εκπαίδευσης - Κεφ. 15.07, Άρθρο 3/415. Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν, σε σύγκριση με εκείνες που προϋπολογίστηκαν κατά τα τελευταία τρία έτη, για τον πιο πάνω σκοπό, όπως διαπιστώνεται και από τον ακόλουθο πίνακα, ήταν κατά πολύ μειωμένες.

	<u>Δαπάνες που προϋπολογίστηκαν</u>	<u>Πραγματικές δαπάνες</u>	<u>Αδαπάνητο ποσό</u>
	£	£	£
2000	30.000	12.000	18.000
1999	50.000	8.970	41.030
1998	55.000	17.144	37.856

Τούτο, όπως διαπιστώθηκε, οφείλεται στο ότι δεν υλοποιήθηκαν όλα τα επιμορφωτικά προγράμματα που προγραμματίστηκε να γίνουν. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι τούτο οφείλεται στην έλλειψη στελέχωσης του Τμήματος Συνεχούς Εκπαίδευσης, γιατί, όπως ανέφερε, μετά την αφυπηρέτηση προσωπικού, δεν έγινε αντικατάστασή του. Επιπρόσθετα το Υπουργείο ανέφερε ότι ακόμη ένας αρνητικός παράγοντας είναι η μειωμένη εκδήλωση ενδιαφέροντος από μέρους των ξενοδοχοϋπαλλήλων και των ξενοδοχειακών μονάδων, με αποτέλεσμα την ακύρωση προγραμμάτων, όταν ο αριθμός συμμετοχών είναι κατώτερος του ελάχιστου αριθμού που απαιτείται από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, η οποία επιχορηγεί τα προγράμματα.

Μέρος Β

4.33.3 Καθυστερημένα έσοδα. Παρά τα σχετικά διαβήματα, δεν έχει γίνει κατορθωτή η είσπραξη του ποσού των £130.000, το οποίο οφείλεται από το 1983 από ξένη χώρα, σχετικά με εκπαίδευση φοιτητών της. Η Υπηρεσία μου πληροφορήθηκε ότι το όλο θέμα τυγχάνει χειρισμού από το Υπουργείο Εξωτερικών.

4.34 ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μέρος Α

4.34.1 Προγράμματα δραστηριοτήτων. Κατά το έτος 2000 προγραμματίστηκε να γίνουν 99 προγράμματα δραστηριοτήτων διάρκειας 6085 ωρών, από τα οποία τα 29, διάρκειας 1697 ωρών (ποσοστό 28%), ακυρώθηκαν, κυρίως λόγω μειωμένου ενδιαφέροντος από τους εργοδοτούμενους και τις επιχειρήσεις.

4.34.2 Παραγωγικότητα/Μελέτες/Έρευνες. Ενώ στον Προϋπολογισμό υπάρχει πρόνοια για εκστρατεία παραγωγικότητας και για μελέτες και έρευνες σε συγκεκριμένους τομείς της

οικονομίας, για εντοπισμό προβλημάτων που επηρεάζουν την παραγωγικότητα σε βιομηχανικούς κλάδους προτεραιότητας, αυτή δεν αξιοποιήθηκε. Για το λόγο αυτό ζήτησα να πληροφορηθώ πώς επιτυγχάνεται ο στόχος του ΚΕ.ΠΑ. για ευαισθητοποίηση του κοινού στη σημασία της βελτίωσης της παραγωγικότητας και για αυξημένη έμφαση στους τομείς συμβουλευτικών υπηρεσιών και ερευνών, σύμφωνα και με το επεξηγηματικό υπόμνημα του Προϋπολογισμού του.

4.34.3 Ετοιμασία και εφαρμογή προγραμμάτων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η πολιτική για την ετοιμασία και εφαρμογή προγράμματος δραστηριοτήτων καθοριζόταν από τριμερές Διοικητικό Συμβούλιο μέχρι το 1991, όταν τερματίστηκε η λειτουργία του με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 36.860, ημερ. 8.1.92. Έκτοτε τα προγράμματα δραστηριοτήτων ετοιμάζονται από το ΚΕ.ΠΑ. και κοινοποιούνται στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τον Ιανουάριο του 1997 ο Διευθυντής του Κέντρου, με επιστολή του προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εισηγήθηκε την επανασύσταση και λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου, επειδή η λειτουργία του θεωρείται χρήσιμη. Σε συνεδρία του Συμβουλευτικού Σώματος Καθορισμού Πολιτικής στις 13.7.99 αποφασίστηκε η επανασύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου και ζήτησα να ενημερωθώ για τυχόν εξελίξεις.

4.35 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Μέρος Α

4.35.1 Δημόσια βοηθήματα. Το ύψος των βοηθημάτων που πληρώθηκαν από τις Υπηρεσίες κατά το 2000 ανήλθε σε £32 εκ., σε σύγκριση με £29,4 εκ. για το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £2,6 εκ. ή ποσοστό 8,8%. Ο αριθμός των ατόμων και των εξαρτώμενων τους που έπαιρναν δημόσιο βοήθημα ήταν 21346 στο τέλος του 2000, σε σύγκριση με 21029 το 1999.

Το μηνιαίο ποσό που παρέχεται για βασικές ανάγκες με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αυξήθηκε στις 28.2.2001, αναδρομικά από 1.1.2000, από £118 σε £123 για το λήπτη και για κάθε εξαρτώμενο από £52 σε £54.

Για τα δημόσια βοηθήματα διεξήχθη μέσα στο 1997 διαχειριστικός έλεγχος. Τα πλείστα των προβλημάτων, ελλείψεων και αδυναμιών που εντοπίστηκαν κατά το διαχειριστικό έλεγχο, όσο αφορά τα θέματα της τήρησης επαρκών στοιχείων στους φακέλους, της διερεύνησης της κινητής ή ακίνητης περιουσίας των αιτητών, της ορθής και ομοιόμορφης εφαρμογής της νομοθεσίας και των διαδικασιών και της πρόληψης υπερπληρωμών, εξακολουθούν να υφίστανται, παρά το γεγονός ότι στάληκαν σχετικές εγκύκλιοι στους Επαρχιακούς Λειτουργούς Ευημερίας για συμμόρφωση. Η Διευθύντρια των Υπηρεσιών με πληροφόρησε ότι τα πιο πάνω προβλήματα, ελλείψεις και αδυναμίες οφείλονται στην ανεπαρκή στελέχωση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Περίληψη των σημαντικών εισηγήσεων που προέκυψαν από το διαχειριστικό έλεγχο αναφέρεται στο Μέρος 3 της Έκθεσης μου.

4.35.2 Βοηθήματα σε εγκλωβισμένους. Το ύψος των βοηθημάτων που πληρώθηκαν στους εγκλωβισμένους κατά το 2000 ανήλθε σε £505.187, σε σύγκριση με £445.473 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £59.714 ή ποσοστό 13,4%. Το μηνιαίο επίδομα που καταβάλλεται στους εγκλωβισμένους αυξήθηκε στις 28.2.2001, αναδρομικά από 1.1.2000, από £125 σε £130 και για κάθε εξαρτώμενο από £60 σε £63.

4.35.3 Ανάπτυξη νέου μηχανογραφημένου συστήματος. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, οι εργασίες για την ανάπτυξη και εφαρμογή του νέου

μηχανογραφημένου συστήματος, το οποίο θα καλύψει όλες τις δραστηριότητες των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, περιλαμβανομένων των δημόσιων βοηθημάτων, κοινοτικών προγραμμάτων, θεμάτων προσωπικού κ.ά., άρχισαν στις 3.5.95 και το έργο θα έπρεπε να ολοκληρωθεί το Φεβρουάριο του 1996. Ανέφερα επίσης ότι διαπιστώθηκαν σημαντικές καθυστερήσεις, με αποτέλεσμα, μέχρι σήμερα, το έργο να μην έχει ολοκληρωθεί.

Από ό,τι πληροφορήθηκα, το Φεβρουάριο 2001 τέθηκε σε εφαρμογή η μηχανογράφηση των δημόσιων βοηθημάτων, η οποία αποτελεί το 50%-60% του όλου έργου.

4.35.4 Στέγη “Νέα Ελεούσα”. Διαπιστώθηκε και πάλι ότι στα προγράμματα εργασίας του προσωπικού της Στέγης γίνονται, μετά την ετοιμασία τους, πολλές τροποποιήσεις, λόγω αυξημένων αδειών ασθένειας και απουσίας που παρουσιάζονται εκ των υστέρων ή λόγω επιθυμίας ορισμένων λειτουργών να εργάζονται πάνω σε συνεχές ωράριο.

Κατά το 2000 σε 88 λειτουργούς της Στέγης παραχωρήθηκαν συνολικά 4021 μέρες άδειας απουσίας και άδειας ασθένειας, που αναλογούν σε 46 μέρες για κάθε λειτουργό.

Η Διευθύντρια των Υπηρεσιών με πληροφόρησε ότι οι αλλαγές στα προγράμματα εργασίας του προσωπικού και οι αυξημένες άδειες ασθένειας έχουν απασχολήσει τις Υπηρεσίες και ότι οι λόγοι που συντείνουν στο φαινόμενο αυτό είναι το είδος της εργασίας στη Στέγη, η οποία, από τη φύση της, είναι κουραστική και απαιτητική, το στάδιο ενηλικίωσης των παιδιών που καθιστά τη φροντίδα τους πιο δύσκολη, η ιδρυματοποίηση του προσωπικού, καθώς και η εκμετάλλευση από μερικούς λειτουργούς του δικαιώματος της άδειας ασθένειας για προσωπικούς σκοπούς, παρουσιάζοντας όμως ιατρικό πιστοποιητικό, γεγονός που δυσκολεύει την αμφισβήτηση της άδειας.

4.35.5 Ξενώνας Νεανίδων Στροβόλου. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 45.647, ημερ. 26.2.97, εγκρίθηκε η λειτουργία Ξενώνα Νεανίδων στο χώρο του πρώην Μαθητικού Οικοτροφείου Λευκωσίας, για την παροχή φροντίδας και προστασίας σε επτά κορίτσια, για συνολική δαπάνη (εκτός από τη δαπάνη για το μόνιμο προσωπικό), για το 1997, ύψους £36.653. Η πραγματική δαπάνη ανήλθε στις £18.463, χωρίς να φιλοξενηθεί κανένα άτομο.

Η δαπάνη για τη λειτουργία του Ξενώνα για τα έτη 1998 - 2000, καθώς επίσης και ο αριθμός των κοριτσιών που φιλοξενήθηκαν ετήσια, φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

Έτος	Προϋπολ. δαπάνη (χωρίς μισθούς)	Πραγματική δαπάνη (χωρίς μισθούς)	Μισθοί και υπερωρίες μόνιμου προσωπικού	Ολική δαπάνη	Αρ. κοριτσιών που υπολογιζόταν να φιλοξενηθούν	Αρ. κοριτσιών που φιλοξενήθηκαν
	£	£	£	£		
1998	42.145	39.749	56.245	95.994	7	1
1999	54.180	37.665	63.087	100.752	7	2
2000	54.560	42.880	47.877	90.257	5	3

Ανέφερα ότι η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη λειτουργία του Ξενώνα λήφθηκε με την προϋπόθεση ότι θα φιλοξενούνταν επτά κορίτσια, γι’ αυτό εξέφρασα τη γνώμη ότι το όλο θέμα θα πρέπει να τεθεί ξανά ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου και να γίνει προσπάθεια για την εξεύρεση πιο οικονομικού τρόπου αντιμετώπισης των πιο πάνω προβλημάτων. Με τον τρόπο αυτό θα υπάρξει και η ευχέρεια χρησιμοποίησης του προσωπικού σε άλλα ιδρύματα των Υπηρεσιών που έχουν ανάγκη απασχόλησης επιπρόσθετου προσωπικού.

Η Διευθύντρια των Υπηρεσιών με πληροφόρησε ότι το θέμα της λειτουργίας του Ξενώνα Νεανίδων απασχολεί σοβαρά τις Υπηρεσίες, τόσο αναφορικά με τη σχετική δαπάνη, όσο και για το ότι δεν κρίνεται σωστό να ανασταλεί η λειτουργία μιας υπηρεσίας, η οποία, σε δεδομένη στιγμή, αποτελεί τη μόνη λύση για συγκεκριμένες περιπτώσεις, και ότι το όλο θέμα μελετάται από το Υπουργείο, στο οποίο έχει παραπεμφθεί, μαζί με τους προβληματισμούς της.

4.35.6 Κρατικές χορηγίες σε εθελοντικούς Οργανισμούς

— **Κριτήρια παροχής χορηγιών.** Σε σχετικό Κονδύλι του Προϋπολογισμού για το 2000 υπάρχει πρόνοια για ποσό ύψους £3.250.000, το οποίο χορηγήθηκε σε εθελοντικούς Οργανισμούς, με βάση το υφιστάμενο Σχέδιο Κρατικών Χορηγιών.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι τα κριτήρια και ο τρόπος υπολογισμού του ύψους των κρατικών χορηγιών βάσει του Σχεδίου είναι πολύ γενικά και θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο αναθεώρησής τους, ώστε οι χορηγίες που παρέχονται να είναι περισσότερο αντικειμενικές.

Η Διευθύντρια των Υπηρεσιών με πληροφόρησε ότι ήδη οι Υπηρεσίες προβληματίστηκαν για την αναθεώρηση του Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών. Για το σκοπό αυτό ανατέθηκε στην Τράπεζα Αναπτύξεως και το Πανεπιστήμιο York η διεξαγωγή σχετικής μελέτης. Η μελέτη ολοκληρώθηκε το 1998 και προέκυψαν εισηγήσεις για αλλαγή στη διαδικασία και τα κριτήρια.

Οι Υπηρεσίες, λόγω επιφυλάξεων που είχαν για ορισμένες πρόνοιες της μελέτης, ανέλαβαν την υποβολή ολοκληρωμένης πρότασης, την οποία και υπέβαλαν στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις 7.7.2000.

Το προσχέδιο του αναθεωρημένου σχεδίου υποβλήθηκε στις 16.11.2000 στο Γραφείο Προγραμματισμού για απόψεις.

Μέρος Β

4.35.7 Μεταστέγαση Επαρχιακού Γραφείου Ευημερίας Λευκωσίας - Αφαίρεση συσκευών κλιματισμού. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, κατά τη μεταστέγαση του Επαρχιακού Γραφείου Ευημερίας Λευκωσίας σε νέα υποστατικά, που ενοικιάστηκαν από 1.7.97, παρέμειναν στα παλαιά υποστατικά 33 συσκευές κλιματισμού που ανήκουν στο Κράτος και που εγκαταστάθηκαν σ' αυτά το 1995, συνολικής αξίας £17.000, για τις οποίες δεν λήφθηκαν έγκαιρα όλα τα αναγκαία μέτρα για τη μετακίνηση τους πριν από τη μεταστέγαση.

Ως αποτέλεσμα, η ιδιοκτήτρια των παλαιών υποστατικών, μετά την 1.7.97 και μέχρι σήμερα, δεν επιτρέπει τη μετακίνηση των συσκευών, τις οποίες και διεκδικεί ως αποζημίωση για ισχυριζόμενες ζημιές στα υποστατικά της, για τις οποίες επιρρίπτει την ευθύνη στο Κράτος.

Το όλο θέμα κατέληξε ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο οποίος στις 22.4.99 ενημερώθηκε από τις Υπηρεσίες σχετικά με τον υπολογισμό και καθορισμό του ποσού της σημερινής αξίας των συγκεκριμένων συσκευών κλιματισμού και του ποσού που θα είναι υποχρεωμένες να καταβάλουν για την αγορά των ίδιων, καινούριων ή μεταχειρισμένων συσκευών, για σκοπούς λήψης νομικών μέτρων εναντίον της ιδιοκτήτριας.

Μέχρι σήμερα δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα και επανέφερα το θέμα με νέα επιστολή.

4.35.8 Σχέδιο Πυρόσβεσης/Πυροπροστασίας - Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας Πάφου. Ακόμη δεν έχουν ληφθεί όλα τα αναγκαία μέτρα που αναφέρονται στις επιστολές του Διευθυντή Πυροσβεστικής Υπηρεσίας προς τη Διευθύντρια του πιο πάνω Επαρχιακού Γραφείου και στη Διευθύντρια Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατό να

εφαρμοστεί ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης πυρόσβεσης/πυροπροστασίας και να τίθεται σε κίνδυνο το προσωπικό του Επαρχιακού Γραφείου σε περίπτωση πυρκαγιάς.

Η Διευθύντρια των Υπηρεσιών με πληροφόρησε ότι η ιδιοκτήτρια του κτιρίου στο οποίο στεγάζεται το Επαρχιακό Γραφείο Πάφου ενημερώθηκε για τις αναγκαίες διευθετήσεις που θα πρέπει να γίνουν, για σκοπούς πυρασφάλειας, με επιστολή της Επαρχιακού Λειτουργού Ευημερίας Πάφου, ημερ. 25.6.96. Η ιδιοκτήτρια δεν απάντησε γραπτώς, όμως, από σχετικές συζητήσεις με την Επαρχιακό Λειτουργό Ευημερίας Πάφου, προέκυψε ότι αυτή δεν φαίνεται διατεθειμένη να αποδεχθεί τις εισηγήσεις του Διευθυντή Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

4.36 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Μέρος Α

4.36.1 Παραχώρηση χρημάτων για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους εγκρίθηκαν. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις κατά τις οποίες παραχωρήθηκαν ποσά από διάφορα Κονδύλια του Προϋπολογισμού (όπως το Κονδύλι 16.11.3.07.879 “Άλλα Βελτιωτικά Έργα”, το Κονδύλι 16.07.3.41.615 “Δευτερεύοντα Χωρικά Έργα Ανάπτυξης” και το Κονδύλι 16.11.3.11.879 “Διάφορα Έργα”) είτε για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους εγκρίθηκαν, είτε για έργα που είναι δυνατόν να εμπίπτουν στις αρμοδιότητες άλλων Υπουργείων ή Οργανισμών. Το θέμα αυτό αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου.

Το Υπουργείο Εσωτερικών εξέφρασε την άποψη ότι τα σχετικά Κονδύλια είναι γενικής φύσης και έτσι παρέχεται η ευχέρεια και η ευελιξία στην αντιμετώπιση από το Υπουργείο, μέσα στα πλαίσια του έργου του, διαφόρων έκτακτων ή απρόβλεπτων περιπτώσεων που τίθενται ενώπιόν του, και υποστήριξε ότι δεν θα το εξυπηρετούσε η δημιουργία εξειδικευμένων Κονδυλίων, λόγω του ότι τα προκύπτοντα αιτήματα και ανάγκες δεν είναι πάντοτε προκαθορισμένα, ενώ είναι, συνήθως, επείγοντα.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, στον Προϋπολογισμό για το έτος 2001, συμπεριέλαβε σχετική πρόνοια, σύμφωνα με την οποία κανένα ποσό δεν θα διατίθεται από τα εν λόγω Κονδύλια, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η συγκατάθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και αφού προηγουμένως ενημερωθεί αρμοδίως.

Η πρόνοια αυτή τηρείται από το Υπουργείο Εσωτερικών.

4.36.2 Άδειες μηχανών παιγνιδιού και ψυχαγωγίας. Για το πιο πάνω θέμα διεξήχθη διαχειριστικός έλεγχος, ο οποίος περιλήφθηκε στην Έκθεσή μου για το 1994.

Μετά την ψήφιση του σχετικού Νόμου το 1996, ο οποίος ρυθμίζει τη λειτουργία και έκδοση αδειών για μηχανές παιγνιδιού και ψυχαγωγίας, οι Επαρχιακές Διοικήσεις αντιμετώπισαν προβλήματα στο χειρισμό και ερμηνεία του Νόμου, με αποτέλεσμα τη μη έκδοση των σχετικών αδειών, σε πολύ μεγάλο ποσοστό, και την απώλεια εσόδων.

Με την ψήφιση των Νόμων 50(Ι)/98 και 90(Ι)/99 στις 26.6.98 και 9.7.99, αντίστοιχα, που ρυθμίζουν τη λειτουργία και έκδοση αδειών λειτουργίας για μηχανές παιγνιδιού και ψυχαγωγίας, τα έσοδα ανήλθαν στις £62.938, σε σχέση με £73.530 και £51.915 το 1999 και 1998.

4.36.3 Στεγαστικό σχέδιο δανειοδότησης νεαρών ζευγαριών στην αποστρατικοποιημένη ζώνη. Η εφαρμογή του πιο πάνω σχεδίου άρχισε το 1989 και μέχρι τις 31.12.00 παραχωρήθηκε από το Τ.Α.Ε.Π. ποσό £11.475.000 στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης, για δανειοδότηση δικαιούχων. Μέχρι 31.12.00 εκδόθηκαν δάνεια ύψους £11.368.567 και εισπράχθηκαν δόσεις για συνολικό ποσό £3.217.670.

4.36.4 Στεγαστικό σχέδιο για αναζωογόνηση των περιοχών της πράσινης γραμμής στη Λευκωσία. Μέχρι 31.12.00 εκδόθηκαν σε δικαιούχους δάνεια ύψους £5.110.606 και χορηγία ύψους £3.346.584 και εισπράχθηκαν δόσεις δανείων για συνολικό ποσό £1.570.854.

4.36.5 Μετακίνηση του χωριού 'Αλασσα. Λόγω της κατασκευής του υδατοφράκτη Κούρρη, η Κυβέρνηση αποφάσισε το 1984 τη μετακίνηση του χωριού 'Αλασσα σε νέα ασφαλή τοποθεσία και την ανέγερση 56 νέων κατοικιών, έναντι δαπάνης £914.000. Σε μεταγενέστερο στάδιο αποφασίστηκε η αύξηση του αριθμού των κατοικιών σε 81, έναντι συνολικής δαπάνης περίπου £3 εκ., περιλαμβανομένων και των έργων υποδομής. Μέχρι το τέλος του 2000, δαπανήθηκε συνολικό ποσό ύψους £4.615.077, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου διατέθηκε για την ανέγερση οικιών, 72 από τις οποίες συμπληρώθηκαν, ενώ συνεχίζεται η ανέγερση των υπόλοιπων 9 και η συμπλήρωση των έργων υποδομής.

4.36.6 Δάνεια για επαναδραστηριοποίηση εκτοπισμένων μικροβιοτεχνών. Οι καθυστερημένες δόσεις δανείων ανέρχονταν στις 31.12.00 σε £428.719. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, δεν λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα για την είσπραξη τους, όπως υπέδειξε το Υπουργείο Οικονομικών.

Πληροφορήθηκα ότι το Υπουργείο Εσωτερικών έχει την άποψη ότι το ανείσπρακτο ποσό πρέπει να διαγραφεί, ενώ το Υπουργείο Οικονομικών υιοθέτησε την άποψη ότι δεν πρέπει να λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα για την είσπραξη των καθυστερημένων δανείων.

4.36.7 Υπηρεσία Αποκατάστασης Ζημιών από τους Σεισμούς. Για αποκατάσταση των ζημιών σε κατοικίες και υποστατικά που έχουν υποστεί βλάβες από τους σεισμούς του 1995, του 1996 και του 1999, υποβλήθηκαν 3500, 10500 και 10000 αιτήσεις, αντίστοιχα. Μέχρι τέλος του 1999 συμπληρώθηκε η εξέταση όλων των αιτήσεων για τους σεισμούς του 1995 και 1996. Σχετικά με το σεισμό του Αυγούστου του 1999, έχουν εξεταστεί μέχρι σήμερα 8800 αιτήσεις και οι υπόλοιπες 1200 προγραμματίζεται να εξεταστούν μέχρι τις αρχές του έτους 2001. Η συνολική, μέχρι σήμερα, δαπάνη και για τους τρεις πιο πάνω σεισμούς ανέρχεται στο ποσό των £8.241.643.

4.36.8 Πολιτική Άμυνα

Μέρος Α

4.36.9 Προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση δικτύου ηλεκτρονικών σειρήνων σήμανσης συναγερμού. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 1999, η προσφορά κατακυρώθηκε τον Απρίλιο 2000, έναντι 4.649.473 γερμανικών μάρκων (περίπου £1.370.000), υπό τον όρο να διασφαλιστούν - πριν από την υπογραφή του συμβολαίου - τέσσερις προϋποθέσεις που τέθηκαν από την ad-hoc επιτροπή αξιολόγησης. Στη συνεδρία του Συμβουλίου Προσφορών, κατά την οποία έγινε η κατακύρωση της προσφοράς, η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη ότι, λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που μεσολάβησε από την προκήρυξη των προσφορών (Οκτώβριος 1997), καθώς και των ασαφειών/παραλείψεων που διαπιστώθηκαν στα έγγραφα προσφορών, θα ήταν προς το δημόσιο συμφέρον η ακύρωση και επαναπροκήρυξη τους, με βελτιωμένους όρους και προδιαγραφές. Το συμβόλαιο υπογράφηκε το Μάιο 2000, χωρίς την ικανοποίηση του όρου που αφορούσε την επιβεβαίωση της πραγματικής στάθμης της ακουστικής πίεσης των σειρήνων από ανεξάρτητο οργανισμό ελέγχου. Τον Αύγουστο 2000, η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (Κ.Ε.Α.Α.) ενέκρινε αίτημα του Τμήματος για αλλαγή του τύπου/ισχύος αριθμού σειρήνων, του τρόπου εγκατάστασης 45 από αυτές, καθώς και χρονική παράταση περίπου τριών μηνών της 9-μηνιαίας διάρκειας του συμβολαίου, με συνολική εξοικονόμηση περίπου £21.000. Τον Ιανουάριο 2001, ο

συντονιστής του έργου ζήτησε την έγκριση του Γενικού Λογιστή για αλλαγές/τροποποιήσεις/πρόσθετες εργασίες, αναφέροντας ότι μερικές από αυτές έχουν ήδη εγκριθεί από τον ίδιο. Επιπρόσθετα, ο συντονιστής εισηγείτο τη διεξαγωγή έρευνας πεδίου από τον εργολάβο, για το σωστό σχεδιασμό του δικτύου και την αποφυγή προβλημάτων στην εγκατάσταση και λειτουργία του συστήματος. Από τη μελέτη των αλλαγών που είχαν ήδη εγκριθεί αντικανονικά από το συντονιστή, διαπιστώθηκε ότι έγιναν ουσιώδεις αλλαγές σε επί μέρους εξοπλισμό των σειρήνων και αλλαγή των κεραίων.

Το Μάρτιο 2001 η Κ.Ε.Α.Α. αποφάσισε την έγκριση των αλλαγών και όπως το θέμα της διαφοράς κόστους τύχει διαπραγμάτευσης. Ενέκρινε επίσης την ανάθεση της έρευνας πεδίου στον εργολάβο, έναντι 100.000 γερμανικών μάρκων (περίπου £30.000). Το Μάιο 2001 η Κ.Ε.Α.Α. ενέκρινε επιπλέον παράταση 56 ημερών, λόγω της έρευνας πεδίου, και διαφοροποίηση των όρων πληρωμής εξαιτίας των καθυστερήσεων. Με τη νέα παράταση, ως ημερομηνία συμπλήρωσης των εργασιών καθορίστηκε η 7.9.2001, χωρίς να υπολογίζεται ο χρόνος για τη μελέτη/έγκριση των εισηγήσεων του εργολάβου, οι οποίες ενδεχομένως να προκύψουν από τα αποτελέσματα της έρευνας πεδίου. Τον Ιούλιο 2001 η Κ.Ε.Α.Α. ενέκρινε και άλλες αλλαγές, επιπρόσθετου κόστους £12.545. Η έρευνα πεδίου υποβλήθηκε από τον εργολάβο και αξιολογείται από το Τμήμα.

4.36.10 Δελτία μετατροπής υλικών. Δεν ετοιμάζονται δελτία μετατροπής υλικών, όπως προνοούν οι Κανονισμοί Αποθηκών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, ενώ αγοράστηκε ύφασμα αξίας £8.220 για το ράψιμο θερινών παντελονιών, δεν ετοιμάστηκε το πιο πάνω έντυπο και δεν φαίνεται πόσα παντελόνια έχουν ετοιμαστεί και σε ποιους δόθηκαν. Επίσης, ύφασμα συνολικής αξίας £9.763, που αγοράστηκε για το ράψιμο φωσφορούχων γιλέκων, δόθηκε σε προσφοροδότη, ο οποίος παρέδωσε 9683 γιλέκα, για το ποσό των £23.079, και πάλι χωρίς να ετοιμαστεί σχετικό δελτίο μετατροπής και χωρίς να υπάρχουν στοιχεία σε ποιους διατέθηκαν 2031 γιλέκα.

4.36.11 Καθολικό Αποθήκης - Δωρεάν παραχώρηση εξοπλισμού. Εξοπλισμός αξίας πέρα από £400.000, που παραχωρήθηκε δωρεάν από το 1996 από Καντόνιο της Ζυρίχης, δεν έχει ακόμα καταχωριστεί στο Καθολικό Αποθήκης.

Μέρος Β

4.36.12 Νέα Κεντρική Αποθήκη. Το εξοπλιστικό υλικό της Δύναμης που βρισκόταν στην αποθήκη, η οποία είχε πλημμυρίσει, έχει μεταφερθεί σε κατάλληλο χώρο, ο οποίος μισθώθηκε την 1.11.99. Από επιτόπιο έλεγχο διαπιστώθηκε ότι η αποθήκη έχει τακτοποιηθεί σε σημαντικό βαθμό, αλλά παραμένουν ακόμη αρκετές εκκρεμείς εργασίες. Τα μητρώα αποθήκης δεν ήταν ενημερωμένα και, παρόλο που πέρασε αρκετός καιρός από την πρόσληψη νέου αποθηκαρίου, δεν έγινε ακόμα καταμέτρηση των υλικών αποθήκης, για τον εντοπισμό τυχόν ελλειμμάτων ή περισσευμάτων, και δεν ετοιμάστηκε πιστοποιητικό παραλαβής και παράδοσης, όπως προνοεί ο Κανονισμός Αποθηκών αρ. 106.

4.37 ΕΠΑΡΧΙΑΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Μέρος Α

4.37.1 Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα των Επαρχιακών Διοικήσεων, τα οποία αφορούν κυρίως δόσεις ενοικιαγοράς οικοπέδων, ενοίκια καταστημάτων σε συνοικισμούς αυτοστεγάσεων και έξοδα κατεδαφίσεων, ανέρχονταν στις 31.12.00 σε £215.332, σε σύγκριση με £152.569 το 1999. Για είσπραξη των πιο πάνω καθυστερήσεων, στις οποίες περιλαμβάνεται ποσό £135.199, που αφορά προηγούμενα χρόνια, εξακολουθεί να μη λαμβάνονται αποτελεσματικά μέτρα.

4.37.2 Άδειες αποθήκευσης πετρελαιοειδών. Από ειδικό έλεγχο που έγινε στις Επαρχιακές Διοικήσεις διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν δυσχέρειες στον εντοπισμό όλων των χώρων αποθήκευσης των πετρελαιοειδών, με αποτέλεσμα τη μη έκδοση αδειών σε όλες τις περιπτώσεις και την απώλεια εσόδων, καθώς και τη δημιουργία κινδύνων από την ανεξέλεγκτη αποθήκευση τους, λόγω σοβαρών αδυναμιών που παρουσιάζονται στη νομοθεσία.

Το Υπουργείο Εσωτερικών ζήτησε από όλους τους Επάρχους, μέσα στο 1999, να προβούν στον εντοπισμό και καταγραφή όλων των υποστατικών, για τα οποία απαιτείται έκδοση άδειας αποθήκευσης πετρελαιοειδών, και στην είσπραξη των σχετικών τελών, υποβάλλοντας απόψεις για την αναθεώρηση της νομοθεσίας.

Από την έρευνα διαπιστώθηκε ότι ο εντοπισμός όλων των χώρων αποθήκευσης ακάθαρτου πετρελαίου, χωρητικότητας πέρα από 250 γαλόνια ο καθένας, για τους οποίους χρειάζεται άδεια αποθήκευσης, είναι πρακτικά αδύνατος, λόγω της ευρείας χρήσης ακάθαρτου πετρελαίου στις μηχανές άντλησης νερού, στη θέρμανση κατοικιών, στα ξενοδοχεία, εργοστάσια και βιομηχανίες. Σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας, απαιτείται άδεια ακόμη και για αποθήκευση και κατοχή ενός συνηθισμένου κυλίνδρου υγραερίου, έστω και εάν δεν προορίζεται για πώληση.

Η απόφαση που λήφθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών για μετάκληση εμπειρογνώμονα, μέσα στα πλαίσια του Τέταρτου Χρηματοδοτικού Πρωτοκόλλου Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος θα αναλάμβανε την αναθεώρηση της νομοθεσίας για τα πετρελαιοειδή, δεν έχει υλοποιηθεί, με αποτέλεσμα η κατάσταση να παραμένει η ίδια.

4.37.3 Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Αμαθούντας. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα χρωστούσε στο Υδατικό Έργο Αμαθούντας συνολικό ποσό £224.066, που αφορά την παραχώρηση νερού για τα έτη 1997-1999. Παρατήρησα ότι τα ποσά αυτά έχουν ήδη εισπραχθεί από τους καταναλωτές και κατακρατούνται από το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα. Όπως ενημερώθηκα, ποσό ύψους £110.000 καταβλήθηκε στο Υδατικό Έργο Αμαθούντας. Επίσης, με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 52.224, ημερ. 9.8.2000, διαγράφηκε ποσό ύψους £189.922, το οποίο αποτελούσε αύξηση τελών που δεν ήταν σύμφωνη με τους Κανονισμούς του έργου και, κατά συνέπεια, μη νομικά καλυμμένη. Για την είσπραξη του υπόλοιπου ποσού, ύψους £114.066, καταβάλλονται προσπάθειες από την Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού.

Μέρος Β

4.37.4 Άδειες λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου για το 1998 διαπιστώθηκε ότι δεν έγιναν ενέργειες για την είσπραξη των καθυστερημένων δικαιωμάτων για άδειες λειτουργίας που οφείλονταν στην Κυβέρνηση πριν από την τροποποίηση της Νομοθεσίας το 1994, χρονολογία από την οποία την έκδοση αδειών λειτουργίας ανέλαβαν οι Δήμοι.

Έχω πληροφορηθεί ότι το θέμα διευθετήθηκε στις Επαρχιακές Διοικήσεις Πάφου, Λάρνακας και Αμμοχώστου και ότι στην Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού λαμβάνονται δικαστικά μέτρα εναντίον των παρανομούντων, ενώ η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας βρίσκεται σε συνεννόηση με τους υπόλοιπους Δήμους της περιοχής, για ριζική επίλυση του θέματος.

4.37.5 Υδατικό Έργο Πολεμιδιών (Γαρύλλη) και Γερμασόγειας

— **Χρεώστες.** Στους λογαριασμούς παρουσιάζονται οφειλές £693.880, κυρίως από την πώληση νερού, και εισηγήθηκα τη λήψη μέτρων για είσπραξη τους. Η Επιτροπή του Έργου αποφάσισε όπως προχωρήσει στη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον όσων καθυστερούν να ξοφλήσουν τις οφειλές τους.

4.37.6 Υδατικό Έργο Κόλπου Πισσουρίου. Στο τέλος του 1999 καθυστέρωσε η είσπραξη ποσού £105.335, το οποίο οφείλεται από τις Κοινότητες Πισσουρίου, Αρχιμανδρίτας και Αλέκτορα για την πώληση νερού.

Ο Έπαρχος Λεμεσού ανέφερε ότι έχει εισπραχθεί ποσό £90.500 και καταβάλλονται προσπάθειες για είσπραξη του υπόλοιπου ποσού.

4.37.7 Προγραμματισμός και εκτέλεση έργων. Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η Υπηρεσία μου διενέργησε το 1999 διαχειριστικό έλεγχο, με σκοπό τη βελτίωση της απόδοσης και αποτελεσματικότητας των Τεχνικών Υπηρεσιών των Επαρχιακών Διοικήσεων.

Διαπίστωσα ότι το Υπουργείο Εσωτερικών έλαβε σοβαρά υπόψη τις εισηγήσεις που προέκυψαν από το διαχειριστικό έλεγχο και προχωρεί σταδιακά στην υλοποίηση τους.

Τα θέματα που δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί είναι τα ακόλουθα:

- Επαρκής στελέχωση και διάρθρωση των Επαρχιακών Διοικήσεων με προσωπικό επίβλεψης, καθώς και ταυτόχρονη μείωση του υπεράριθμου εργατικού προσωπικού.
- Ετοιμασία του προϋπολογισμού με βάση πενταετές πρόγραμμα ανάπτυξης και εκτέλεσης έργων.
- Έναρξη της διαδικασίας ζήτησης προσφορών από το Νοέμβριο του προηγούμενου χρόνου αναφορικά με τα έργα που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, οι διαδικασίες που αφορούν τον προγραμματισμό, εκτέλεση και έλεγχο των έργων εξακολουθεί να μην τηρούνται συστηματικά από όλες τις Επαρχιακές Διοικήσεις. Συγκεκριμένα, δεν ετοιμάζονται για όλα τα έργα δελτία ποσοτήτων, δεν ετοιμάζονται ή/και δεν ελέγχονται οι τελικές εκθέσεις και δεν γίνεται πάντοτε συμφιλίωση των εξόδων με τα μητρώα έργων και τα δελτία δαπανών του Λογιστηρίου. Παρουσιάζονται επίσης αδυναμίες τόσο στον ποσοτικό όσο και τον ποιοτικό έλεγχο των έργων.

4.37.8 Λογαριασμοί καταθέσεων. Ορισμένοι λογαριασμοί καταθέσεων που τηρούνται από τις Επαρχιακές Διοικήσεις εξακολουθούν να παρουσιάζουν χρεωστικά υπόλοιπα, σε αντίθεση με τους Κανονισμούς. Αυτό οφείλεται κυρίως στις χρεώσεις που γίνονται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για εκτέλεση κοινοτικών έργων, προτού κατατεθούν τα αναγκαία ποσά.

4.38 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.38.1 Δρόμος Λυμπιών-Ψευδά. Από επιτόπιο έλεγχο του έργου που έγινε τον Αύγουστο 1999, διαπιστώθηκε ότι η επίστρωση ασφαλτικού σκυροδέματος (πρέμιξ) ήταν κακής ποιότητας, με αποτέλεσμα να παρουσιάσει αδικαιολόγητες ζημιές και φθορά. Από προκαταρκτικό έλεγχο διαφάνηκε ότι οι ποσότητες του υλικού που πληρώθηκαν ήταν κατά πολύ μεγαλύτερες από τις ποσότητες που τοποθετήθηκαν. Ο Έπαρχος Λευκωσίας, μετά από αίτημα μου, ερεύνησε τα πιο πάνω και με πληροφόρησε, το Μάιο 2000, ότι διέταξε ενδοϋπηρεσιακή έρευνα για να διαπιστωθεί κατά πόσο υπάρχουν πειθαρχικά παραπτώματα ή παραλείψεις. Με πληροφόρησε επίσης ότι πράγματι προέκυψε υπερπληρωμή για το πρέμιξ, ύψους £7.369, και ότι παρέπεμψε το θέμα στον Αρχηγό της Αστυνομίας και το θέμα ερευνάται.

4.38.2 Διαχωρισμός οικοπέδων φτωχών οικογενειών στην Κοκκινότριμιθιά. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 1998, για την προμήθεια και επίστρωση πρέμιξ στο πιο πάνω έργο έγινε υπερπληρωμή £11.600. Επίσης, η ποιότητα του πρέμιξ που τοποθετήθηκε ήταν εκτός προδιαγραφών.

Ο Γενικός Εισαγγελέας, μετά από διερεύνηση του θέματος, το Σεπτέμβριο 1999 κατηγόρησε τον Ανώτερο Τεχνικό της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας και εμπλεκόμενους ιδιώτες για διάπραξη ποινικών αδικημάτων. Η υπόθεση βρίσκεται ενώπιον του δικαστηρίου.

Μέρος Β

4.38.3 Υδατικό Έργο Απόρριψης και Επεξεργασίας Λυμάτων στον Άγιο Σωζόμενο. Παρατηρήθηκε ότι οφείλονται σημαντικά ποσά για τέλη απόρριψης λυμάτων στο πιο πάνω έργο, για μεγάλο χρονικό διάστημα, και εισηγήθηκα όπως ληφθούν μέτρα για την είσπραξη τους. Όπως πληροφορήθηκα, ο Γενικός Εισαγγελέας έχει προχωρήσει στη λήψη νομικών μέτρων εναντίον των οφειλετών.

4.39 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μέρος Β

4.39.1 Άδειες για αποβάθρες, λιμενοβραχίονες και κυματοθραύστες. Στην παραλία υπάρχουν περίπου 80 κατασκευές μέσα στη θάλασσα, για τις οποίες δεν μπορεί να εισπραχθεί το τέλος ετήσιας άδειας ύψους £50 που προνοείται στο άρθρο 8 του σχετικού Νόμου, γιατί δεν έχουν εξασφαλιστεί οι σχετικές άδειες για την κατασκευή τους. Στις πλείστες περιπτώσεις εκδόθηκαν δικαστικά διατάγματα κατεδάφισης πριν από αρκετά χρόνια, χωρίς αυτά να έχουν εκτελεστεί. Μέσα στο 1998 στάληκε αναθεωρημένη έκθεση στον Υπουργό Εσωτερικών και στη Βουλή, χωρίς όμως να ληφθούν ακόμη οποιαδήποτε μέτρα.

Ο Έπαρχος Λεμεσού με πληροφόρησε ότι η εφαρμογή των διαταγμάτων δεν προωθήθηκε μέχρι σήμερα, λόγω μη ολοκλήρωσης των μελετών και μη διαμόρφωσης οριστικής κυβερνητικής πολιτικής σε ό,τι αφορά τέτοια έργα, τα οποία στόχευαν, μεταξύ άλλων, στην προστασία της ακτογραμμής από τη θαλασσοταραχή και τη διάβρωση.

4.40 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΦΟΥ

Μέρος Α

4.40.1 Δαπάνες για τις ναυαγοσωστικές μονάδες. Διάφοροι Δήμοι, πρώην Συμβούλια Βελτιώσεως και Χωρικές Αρχές δεν έχουν καταβάλει στην Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου τη συνεισφορά τους για τις ναυαγοσωστικές μονάδες που λειτουργήσαν στις περιοχές τους. Το σύνολο των καθυστερημένων συνεισφορών στις 31.12.00 ήταν £12.615 (1999 £10.385).

Αντιλαμβάνομαι ότι εξασκούνται πιέσεις προς τους Δήμους, όπως καταβάλλουν έγκαιρα τις συνεισφορές τους.

4.41 ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΑΣ

Μέρος Α

4.41.1 Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.00 υπήρχαν καθυστερημένα έσοδα ύψους £1.020.515, σε σύγκριση με £1.079.264 το 1999. Ποσό £635.500 οφείλεται από την πώληση κρατικής γης στην Αγία Νάπα που παραχωρήθηκε σε διάφορα άτομα, ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

4.41.2 Καθυστέρηση στην είσπραξη μισθωμάτων κρατικής γης. Σε αρκετές περιπτώσεις η είσπραξη των ετήσιων μισθωμάτων καθυστερεί για μεγάλο χρονικό διάστημα, χωρίς να κινείται η διαδικασία λήψης δικαστικών μέτρων ή ακύρωσης των μισθώσεων. Στις 31.12.00 υπήρχαν καθυστερημένα μισθώματα ύψους £293.743, για περίοδο μέχρι και 10 ετών. Παρατηρήθηκε σχετικά ότι:

(α) Σε συγκεκριμένο ιδιώτη στη Λάρνακα, του οποίου η σύμβαση μίσθωσης έχει λήξει από το 1993 και οφείλει £34.620, καθώς και για την παράνομη χρήση άλλης κρατικής γης, για την οποία δεν υπήρχε μίσθωση, δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα.

(β) Σε παρόμοια περίπτωση ιδιώτη στη Λευκωσία, του οποίου η σύμβαση ακυρώθηκε από το 1993 και οφείλει συνολικά £7.115, τόσο κατά την περίοδο της μίσθωσης όσο και πριν από τη μίσθωση, όταν κατείχε παράνομα τη γη, δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα, παρά το γεγονός ότι συνεχίζει να την κατέχει.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το Τμήμα προβαίνει στην ετοιμασία έκθεσης γεγονότων, η οποία θα αποσταλεί στο Γενικό Εισαγγελέα για λήψη νομικών μέτρων.

4.41.3 Καθυστερήσεις στην εκτέλεση ενταλμάτων πώλησης ακίνητης ιδιοκτησίας. Εξακολουθεί να παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην εκτέλεση ενταλμάτων πώλησης ακίνητης ιδιοκτησίας για την είσπραξη καθυστερημένων φόρων.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, η εν λόγω καθυστέρηση οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην έλλειψη προσωπικού που παρατηρείται σ' όλα τα Επαρχιακά Γραφεία, καθώς επίσης και στο γεγονός ότι η νομοθεσία επιτρέπει καθορισμό κατώτατης επιφυλαχθείσης τιμής, όπως καταχωρίστηκε στους τίτλους ιδιοκτησίας, με βάση πολύ παλιές εκτιμήσεις γης, που αφορούν μέχρι και την περίοδο 1909-1929. Οι ιδιοκτήτες ή ενυπόθηκοι δανειστές υποβάλλουν, κατά κανόνα, ένσταση για επαναξιολόγηση της τιμής αυτής.

Εισηγήθηκα να μελετηθεί η πιθανότητα τροποποίησης των σχετικών προνοιών του Νόμου, κατά τρόπο που να διασφαλίζει τη χρήση πιο ρεαλιστικών εκτιμημένων αξιών, σε περιπτώσεις καταναγκαστικών πωλήσεων.

Το θέμα της επιφυλαχθείσης τιμής πώλησης θα ρυθμιστεί με την τροποποίηση της σχετικής Νομοθεσίας. Σχετικό νομοσχέδιο έχει δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 29.6.01. Υπέδειξα στο Διευθυντή του Τμήματος όπως δίνεται προτεραιότητα σε εντάλματα που αφορούν καθυστερήσεις φόρων, ώστε να διασφαλίζονται έγκαιρα τα δημόσια έσοδα. Το Τμήμα, μετά από σχετική γνωμοδότηση του Γενικού Εισαγγελέα, με πληροφόρησε ότι θα καταβληθεί προσπάθεια εξεύρεσης τρόπων επιτάχυνσης της διαδικασίας εκτέλεσης πώλησης ακίνητης ιδιοκτησίας για την είσπραξη των καθυστερημένων φόρων.

4.41.4 Ανάθεση εργασίας εκτός ωρών Γραφείου. Η διεκπεραίωση εργασίας από υπαλλήλους του Τμήματος εκτός του κανονικού ωραρίου, έναντι αμοιβής με το τεμάχιο και υπερωριακά, συνεχίστηκε και κατά το έτος 2000, ενώ εξακολουθεί να υπάρχει συσσωρευμένη εργασία στο Τμήμα. Συγκεκριμένα, στις 31.12.00 εκκρεμούσαν συνολικά 13576 υποθέσεις στους Κλάδους Επιτόπιων Ερευνών, Χωρομετρίας, Χαρτογραφίας και Ελεγκτών του Τμήματος, σε σύγκριση με 14284 το 1999 και 17222 το 1998. Το σύνολο των επιδομάτων για υπηρεσία πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας σε υπαλλήλους του Τμήματος ανήλθε κατά το 2000 σε £758.761, σε σύγκριση με £763.313 το 1999 και £556.204 το 1998.

4.41.5 Δημιουργία ενιαίου ολοκληρωμένου συστήματος πληροφοριών γης. Η γενική μηχανογράφηση του Τμήματος άρχισε το 1987, με την ανάθεση μελέτης σε ξένους εμπειρογνώμονες. Το 1989 ετοιμάστηκε "στρατηγικό σχέδιο" από εταιρεία του εξωτερικού και το 1995 κατακυρώθηκαν οι προσφορές για την εφαρμογή του συστήματος.

Η ολοκλήρωση της εγκατάστασης και εφαρμογής του συστήματος έχει ήδη ολοκληρωθεί, εκτός από την Επαρχία Πάφου, στην οποία εξακολουθεί να χρησιμοποιείται το παλαιό σύστημα συλλογής στοιχείων (data capture). Η εγκατάσταση και εφαρμογή στην Επαρχία Πάφου αναμένεται να ολοκληρωθεί το Σεπτέμβριο του 2001.

Όπως πληροφορήθηκα, η εισαγωγή όλων των δεδομένων στο σύστημα αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2003, για τα κτηματολογικά στοιχεία, και το 2005 για τα εκτιμητικά στοιχεία. Μέχρι το τέλος του 2000 η ολική δαπάνη για το έργο ανήλθε στα £7.008.544.

4.41.6 Σχέδιο επαναχωρομέτρησης της ελεύθερης περιοχής Κύπρου. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφαση του ημερ. 13.10.99, ενέκρινε την υλοποίηση του σχεδίου επαναχωρομέτρησης της ελεύθερης περιοχής Κύπρου και την αντικατάσταση όλων των υφιστάμενων γραφικών κτηματικών σχεδίων με νέα ψηφιακά, ψηλής ακρίβειας και πιστότητας. Η συμπλήρωση της επαναχωρομέτρησης υπολογίστηκε ότι θα περατωθεί σε διάστημα επτά χρόνων (2000-2006), με συνολικό κόστος περίπου £27.500.000.

Στους Προϋπολογισμούς του 2000 περιλήφθηκε πρόνοια συνολικού ύψους £3.392.480, ενώ η δαπάνη που πραγματοποιήθηκε περιορίστηκε στο ποσό των £3.627. Ζήτησα να πληροφορηθώ τους λόγους της μη αξιοποίησης των σχετικών Κονδυλίων και κατά πόσο η επαναχωρομέτρηση αναμένεται να υλοποιηθεί μέσα στο χρονοδιάγραμμα που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο.

4.41.7 Κυβερνητικά αγροκτήματα στην Πάφο. Στην Επαρχία Πάφου υπάρχουν κυβερνητικά αγροκτήματα σε πέντε περιοχές, η διαχείριση των οποίων ανατέθηκε αρχικά στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και από το 1993, με βάση το άρθρο 18(1) του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224, και τους σχετικούς Κανονισμούς, αρμόδιος για τη διαχείριση είναι ο Υπουργός Εσωτερικών και, κατ' επέκταση, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Από σχετικό έλεγχο η Υπηρεσία μου διαπίστωσε τα πιο κάτω:

(α) Τα συμβόλαια για την ενοικίαση των κλήρων των κυβερνητικών αγροκτημάτων στην Πάφο υπογράφηκαν το 1980, με τον όρο όπως αναθεωρούνται τα ενοίκια κάθε 8 χρόνια, δηλαδή το 1988 και 1996. Μέχρι σήμερα δεν έγινε αναθεώρηση των ενοικίων, ούτε και έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα εναντίον εκείνων που παραβαίνουν ουσιώδεις όρους των συμβολαίων, με αποτέλεσμα η απώλεια εσόδων της τάξης των £200.000 ετησίως να συνεχίζεται.

Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, επειδή τα ενοικιαστήρια έγγραφα προνοούν ρητά για αναθεώρηση του ύψους του ενοικίου κάθε οκτώ χρόνια, κατά συγκεκριμένες ημερομηνίες, δηλαδή το 1988, 1996 και 2004, και η Δημοκρατία δεν άσκησε το δικαίωμα της αυτό το 1988 και 1996, η επόμενη φορά που έχει δικαίωμα για αναθεώρηση είναι το 2004.

(β) Σε 109 περιπτώσεις κλήρων δεν έχουν συνομολογηθεί συμβάσεις μίσθωσης μέχρι σήμερα, ενώ το Τμήμα εισπράττει μισθώματα από τους δικαιούχους.

(γ) Σε 4 περιπτώσεις συμβάσεων μισθώσεων μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και Συνεργατικών Εταιρειών, οι οποίες ακυρώθηκαν από τις 31.12.97, δεν υπογράφηκαν μέχρι σήμερα απευθείας νέες συμβάσεις μεταξύ του Τμήματος και δικαιούχων γεωργών, οι οποίοι είχαν συμβάσεις με τις εν λόγω Συνεργατικές Εταιρείες (υπομισθώσεις). Σημειώνεται ότι οι Συνεργατικές Εταιρείες οφείλουν καθυστερημένα ενοίκια συνολικού ύψους £9.680.

(δ) Σε μερικές περιπτώσεις, όπου κάτοχοι κλήρων έχουν αποβιώσει, οι κλήροι περιήλθαν στην κατοχή των κληρονόμων, χωρίς να διερευνηθεί κατά πόσο εκπληρούνται οι όροι των σχετικών συμβολαίων.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι, λόγω της πολυπλοκότητας όλων των προβλημάτων που αναφέρονται, έχει ζητήσει γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας στις 25.6.2001.

4.41.8 Αποζημιώσεις για απώλεια κλήρων λόγω αναπτυξιακών έργων στην Επαρχία Πάφου. Από την εκτέλεση διαφόρων αναπτυξιακών έργων, όπως η κατασκευή και επέκταση του αεροδρομίου Πάφου και του νέου υπεραστικού δρόμου Λεμεσού - Πάφου, επηρεάστηκαν 62 γεωργικοί κλήροι, με αποτέλεσμα μερικοί μισθωτές/ κάτοχοι κλήρων να κινήσουν αγωγές εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας, διεκδικώντας σημαντικές αποζημιώσεις.

Σε 5 περιπτώσεις αγωγών υπήρξε ήδη συμβιβαστική απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου και καταβλήθηκαν σχετικές αποζημιώσεις, το συνολικό κόστος των οποίων ανήλθε σε £155.550, ενώ τα έσοδα από τις σχετικές μισθώσεις που εισέπραξε το Κράτος για την περίοδο 1980-1997 ανήλθαν στις £6.064. Επισημάνω το γεγονός ότι το Τμήμα παρέλειψε να υποβάλει στη Νομική Υπηρεσία τις σχετικές εκτιμήσεις του, με αποτέλεσμα το ύψος της αποζημίωσης που καταβλήθηκε να υπερβαίνει τις £82.000. Σημειώνεται ότι ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου εκκρεμούν άλλες 6 αγωγές εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας από επηρεαζόμενους κατόχους κλήρων. Όπως πληροφορήθηκα, αναμένονται και άλλα αναπτυξιακά έργα, τα οποία θα επηρεάσουν σημαντικές εκτάσεις αγροκτημάτων και, κατ' επέκταση, θα κληθεί το Κράτος να καταβάλει σχετικές αποζημιώσεις. Εισηγήθηκα όπως υπάρξει συντονισμός και συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων Κυβερνητικών Τμημάτων και ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για καλύτερη διαχείριση των κρατικών γαιών. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν σχετικές οδηγίες για το σκοπό αυτό.

Μέρος Β

4.41.9 Μίσθωση κρατικής παραλιακής γης στο Νέο Χωρίο Πάφου. Για τη μίσθωση κρατικής παραλιακής γης, έκτασης 670 τ.μ., υπογράφηκε συμβόλαιο με ιδιώτη για την περίοδο 15.3.78 μέχρι 14.3.2011, έναντι μισθώματος £22,50 ετησίως. Το εκμισθωθέν τεμάχιο, σύμφωνα με το συμβόλαιο, θα χρησιμοποιούταν ως "πλαζ" και ως χώρος προσπέλασης προς τη θάλασσα, για εξυπηρέτηση των πελατών τουριστικών καταλυμάτων που θα ανεγείρονταν σε γειτονικό τεμάχιο, ιδιοκτησίας του μισθωτή. Με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος ανέφερα ότι:

(α) Δεν εφαρμόστηκαν οι πρόνοιες του συμβολαίου για ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων.

(β) Δεν έγινε αναθεώρηση του μισθώματος στις 15.3.88, σύμφωνα με την πρόνοια του συμβολαίου, και, μεταγενέστερα, κάθε πέντε χρόνια, αλλά ούτε και έγινε οποιαδήποτε πληρωμή μισθώματος μέχρι σήμερα. Εν όψει των πιο πάνω και επειδή, σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου, βασική υποχρέωση του μισθωτή ήταν η ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων εντός 5 ετών, η οποία δεν εκπληρώθηκε, υπέδειξα στο Διευθυντή του Τμήματος ότι έπρεπε να εφαρμοστούν οι όροι του συμβολαίου, οι οποίοι προνοούν άμεση ανάκτηση του τεμαχίου και αυτόματη λύση της σύμβασης.

Όπως πληροφορήθηκα, οι μισθωτές απέκτησαν εμπράγματο δικαίωμα στην εκμισθωθείσα κρατική γη, η ακύρωση του οποίου προϋποθέτει την έκδοση δικαστικού διατάγματος. Το Τμήμα, σε συνεννόηση με το Γενικό Εισαγγελέα, προβαίνει στις απαραίτητες δικαστικές ενέργειες για ανάκτηση της κατοχής της κρατικής γης από την Κυβέρνηση.

4.41.10 Επεμβάσεις σε κρατική γη στην οικιστική περιοχή της Αγίας Νάπας. Από επιτόπιο έλεγχο του Τμήματος το 1989 στην Αγία Νάπα, φάνηκε ότι υπήρχαν 92 περιπτώσεις επεμβάσεων ιδιωτών σε κρατική γη. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με σχετική απόφαση του, έδωσε οδηγίες όπως, στις περισσότερες περιπτώσεις, πωληθεί η γη, ενώ για τις υπόλοιπες περιπτώσεις να ληφθεί πρόνοια για τερματισμό της επέμβασης.

Το ολικό εισπρακτέο ποσό από την πώληση, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ήταν £1.081.500, το οποίο, με έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών το Φεβρουάριο

του 1997, αποφασίστηκε να εισπραχθεί σε 4 ίσες άτοκες ετήσιες δόσεις. Στις 31.12.00 το ολικό οφειλόμενο ποσό ανερχόταν στις £635.500, πλέον τόκος 9%.

Ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος όπως λάβει μέτρα για εφαρμογή της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για είσπραξη των καθυστερημένων ποσών.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι οι περιπτώσεις για τις οποίες δεν πληρώθηκε καμιά δόση θα υποβληθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο, για ακύρωση της σχετικής απόφασης του, ενώ θα ληφθούν δικαστικά μέτρα για όσες περιπτώσεις καθυστερεί η αποπληρωμή των δόσεων. Το Τμήμα ετοίμασε σχετική πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, η οποία αναμένεται να συζητηθεί από την αρμόδια Υπουργική Επιτροπή και ακολούθως από την ολομέλεια του Υπουργικού Συμβουλίου, για λήψη τελικής απόφασης.

4.41.11 Μίσθωση κρατικής γης στη Λεμεσό. Με συγκεκριμένη εταιρεία υπογράφηκε συμβόλαιο για τη μίσθωση κρατικής γης στη Λεμεσό (τοποθεσία Τσιφλικούδια), για την περίοδο 9.12.72-8.12.94, με ετήσιο μίσθωμα £150. Ο μισθωτής οφείλει μισθώματα για τα έτη 1986 μέχρι 1994. Όπως πληροφορήθηκα, ο Διευθυντής του Τμήματος ζήτησε το Μάιο 1989 από το Γενικό Εισαγγελέα να προχωρήσει στην ακύρωση της σύμβασης. Το θέμα εξακολουθεί να βρίσκεται στο Γενικό Εισαγγελέα.

4.41.12 Επανεκτίμηση ακίνητης ιδιοκτησίας. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι η γενική επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στην ελεγχόμενη από το Κράτος περιοχή άρχισε το 1982 και συμπληρώθηκε το 1992. Έκτοτε δεν υιοθετήθηκε σταθερή διαδικασία για επανεκτίμηση των ακινήτων, σε περίπτωση ανέγερσης νέων κτιρίων, προσθηκών, αλλαγής πολεοδομικών ζωνών κ.τ.λ. Με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος ανέφερα ότι, λόγω της παράλειψης αυτής, υπάρχει απώλεια σημαντικού ποσού εσόδων, τόσο για την Κυβέρνηση όσο και για τις Τοπικές Αρχές, αφού η αγοραία αξία της 1.1.80, που λήφθηκε ως βάση για την εκτίμηση, για υπολογισμό του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας, του δημοτικού τέλους, του τέλους βελτιώσεως και των αποχετευτικών τελών, παραμένει η ίδια.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, παρά το ότι έχουν ληφθεί κάποια μέτρα, εντούτοις το πρόβλημα θα λυθεί οριστικά με τη μηχανογράφηση και την εισαγωγή νέων συστημάτων εκτίμησης.

4.41.13 Αγροτική κτημοσύνη Αρχιεπισκοπής και κρατική αρωγή του εφημεριακού κλήρου της υπαίθρου. Μέχρι σήμερα δεν έχει ψηφιστεί σε Νόμο το νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή στις 15.6.73 για ρύθμιση των πιο πάνω θεμάτων. Οι δαπάνες του Κράτους για τη μισθοδοσία του εφημεριακού κλήρου το 2000 ανήλθαν σε £2.015.315, ενώ οι εισπράξεις από την ενοικίαση της εκκλησιαστικής γης ανήλθαν στις £17.489.

Τα καθυστερημένα έσοδα από μίσθωση εκκλησιαστικής γης κατά τις 31.12.00 ανέρχονταν σε £7.620.

4.41.14 Καταστραμμένα βιβλία και μητρώα. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος, αρκετά σημαντικά κτηματολογικά βιβλία και μητρώα έχουν φθαρεί, σε βαθμό που υπάρχει κίνδυνος απώλειας σημαντικών πληροφοριών για περιουσίες του κοινού. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το θέμα απασχόλησε πολύ σοβαρά το Τμήμα και για αντιμετώπιση του προβλήματος απέκτησε ψηφιακή φωτογραφική μηχανή, ώστε να φωτογραφιστούν, αντί να αντιγραφούν, όλα τα φθαρμένα κτηματολογικά βιβλία και μητρώα. Η παραγωγική εργασία άρχισε το Σεπτέμβριο του 2001.

4.42 ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Μέρος Α

4.42.1 Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως προϋπολογίστηκε ποσό £18.181.500, που αφορά κυρίως Πολεοδομικά Σχέδια Ανάπτυξης. Από το ποσό αυτό δαπανήθηκαν μόνο £9.523.739, ή ποσοστό 52%. Παρόλο που ο βαθμός υλοποίησης αυξήθηκε κατά 5%, σε σχέση με το 1999, εξακολουθεί ωστόσο να είναι χαμηλός. Σημειώνεται ότι στον Προϋπολογισμό του έτους 2000 ποσό £4.500.000 αφορά το Σχέδιο Αναζωογόνησης της Παλιάς Λευκωσίας, η εκτέλεση του οποίου εξαρτάται από το Δήμο Λευκωσίας.

4.42.2 Αδυναμίες στον προγραμματισμό και τη διαχείριση εκτέλεσης έργων. Στις ακόλουθες περιπτώσεις παρατηρήθηκαν σοβαρές αδυναμίες στον προγραμματισμό και επίβλεψη των έργων, με αποτέλεσμα τη δημιουργία καθυστερήσεων και την αύξηση του κόστους των έργων.

(α) Ανάπλαση του χερσαίου χώρου του αλιευτικού καταφυγίου Αγίας Νάπας. Το συμβόλαιο προέβλεπε την εκτέλεση του έργου από το Νοέμβριο του 1998 μέχρι το Νοέμβριο 1999, έναντι ποσού περίπου £525.000. Το έργο συμπληρώθηκε με έντεκα μήνες καθυστέρηση, χωρίς να αξιολογηθούν από το Τμήμα, με βάση τις πρόνοιες του συμβολαίου, οι καθυστερήσεις και τυχόν δικαιολογημένη παράταση χρόνου στον εργολάβο, ώστε να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την έγκαιρη συμπλήρωση του έργου.

Διαπιστώθηκε επίσης ότι πληρώθηκε ποσό £120.000 για αλλαγές, ενώ η έγκριση από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (Κ.Ε.Α.Α.) ήταν μόνο για αλλαγές ύψους £13.800. Ο Διευθυντής του Τμήματος, απαντώντας σε σχετικές παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση οφείλεται στη μείωση της δραστηριότητας του εργολάβου, για αποφυγή οχληρίας κατά τις τουριστικές περιόδους Απριλίου-Σεπτεμβρίου 1999 και 2000, και σε πρόσθετες εργασίες που προέκυψαν. Όσο αφορά τις πρόσθετες εργασίες, με πληροφόρησε ότι, ενώ αυτές κρίθηκαν απαραίτητες από το Τμήμα, δεν στάληκαν έγκαιρα στην Κ.Ε.Α.Α. για έγκριση, λόγω φόρτου εργασίας των επιβλέποντων λειτουργών, και ότι επιπρόσθετες εργασίες ύψους £50.000 αφορούσαν εργασίες υποδομής για το δίκτυο της Α.Η.Κ., οι οποίες, επειδή δεν ήταν δυνατό να εκτελεστούν έγκαιρα από την Α.Η.Κ., ανατέθηκαν στον εργολάβο του έργου. Εξέφρασα την άποψη ότι η εκ των υστέρων υποβολή των αλλαγών για έγκριση δεν εξυπηρετεί τους σκοπούς του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου που αφορούν το δημοσιονομικό έλεγχο των αλλαγών που αποφασίζονται στα έργα.

(β) Διαμόρφωση οδού Αγίας Μαύρης. Το συμβόλαιο προέβλεπε την εκτέλεση του έργου από το Δεκέμβριο 1999 μέχρι τον Οκτώβριο 2000, έναντι ποσού περίπου £581.000. Λόγω εξάμηνης αναστολής των εργασιών - κατά την τουριστική περίοδο - το έργο καθυστέρησε να συμπληρωθεί, ενώ απαιτήθηκε η εκτέλεση προσωρινών εργασιών, για να δοθεί ο δρόμος προσωρινά στην κυκλοφορία. Οι εργασίες αυτές δεν περιλαμβάνονταν στο συμβόλαιο, με αποτέλεσμα να υποβληθούν απαιτήσεις από τον εργολάβο για επηρεασμό του προγράμματος των εργασιών και για διαφυγόν κέρδος. Το Τμήμα υποστηρίζει ότι δεν αποφάσισε αναστολή των εργασιών, χωρίς ωστόσο να εξηγήσει ποιος ευθύνεται για την αναστολή και τις απαιτήσεις του εργολάβου. Παρατήρησα επίσης ότι αποφασίστηκε από το Τμήμα, σε συνεργασία με το Δήμο Αγίας Νάπας, η υπογειοποίηση των υπηρεσιών της Α.Η.Κ. και της Α.Τ.Η.Κ. και ότι οι εργασίες αυτές, που αποτελούσαν μέρος της Β' φάσης, εκτελέστηκαν κατά την Α' φάση. Για όλες τις αλλαγές που έγιναν στο συμβόλαιο δεν τηρήθηκε η νενομισμένη διαδικασία έγκρισης τους από την Κ.Ε.Α.Α. Αναφορικά με το όλο θέμα, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι όλα

τα έγγραφα που σχετίζονται με τις αλλαγές θα κοινοποιηθούν στην Υπηρεσία μου και ότι θα ζητηθεί καλυπτική έγκριση από την Κ.Ε.Α.Α.

(γ) Κατασκευή πεζόδρομου/ποδηλατόδρομου στον ποταμό Πεδιαίο στην περιοχή Στροβόλου. Το συμβόλαιο προέβλεπε την εκτέλεση του έργου από το Δεκέμβριο 1999 μέχρι το Μάιο 2000, έναντι ποσού £337.436. Κατά την εκτέλεση του έργου, μετά από αιτήματα του Δήμου Στροβόλου, έγιναν σημαντικές τροποποιήσεις στα σχέδια, οι οποίες οφείλονταν κυρίως σε αλλαγές στην πορεία του πεζόδρομου/ποδηλατόδρομου. Οι τροποποιήσεις αυτές έχουν επιφέρει αύξηση της δαπάνης του έργου κατά περίπου £155.000 και καθυστέρηση στο χρόνο αποπεράτωσης των εργασιών κατά 3 μήνες. Παρατήρησα ότι οι αλλαγές έγιναν χωρίς εκτίμηση του κόστους και έγκριση τους από την Κ.Ε.Α.Α., σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου. Το Μάρτιο 2000 η Κ.Ε.Α.Α. διόρισε ad - hoc επιτροπή για τη διερεύνηση του θέματος, η οποία σε έκθεσή της παρατήρησε ότι οι αλλαγές οφείλονταν κυρίως στο ότι κατά το στάδιο της μελέτης το Τμήμα δεν προέβη σε ακριβή επιτόπια χάραξη της όδευσης του πεζόδρομου/ποδηλατόδρομου, ενώ δεν έγινε ενημέρωση από την αρμόδια αρχή, δηλαδή το Δήμο Στροβόλου, των επηρεαζόμενων κατοίκων για την πορεία του έργου, έτσι που να αποφεύγονταν οι αλλαγές. Το Μάιο 2001 η Κ.Ε.Α.Α. αποφάσισε - υπό τις περιστάσεις - την κατ' αρχήν έγκριση των αλλαγών, με την προϋπόθεση ότι οι ποσότητες θα επαναμετρηθούν και οι τιμές θα ελεγχθούν, καθώς επίσης και να γίνει προσπάθεια για διεκδίκηση της επιπλέον δαπάνης από το Δήμο Στροβόλου. Τον Οκτώβριο 2001, ο Υπουργός Εσωτερικών με πληροφόρησε ότι, με τις τροποποιήσεις που έγιναν, έχουν εξασφαλιστεί 80 επιπρόσθετες θέσεις στο νέο χώρο στάθμευσης που έχει κατασκευαστεί ως Πολεοδομικό Έργο και ότι, υπό διαφορετικές συνθήκες, θα απαιτείτο δαπάνη ύψους περίπου £650.000 για απαλλοτρίωση της απαραίτητης γης και για τις κατασκευαστικές εργασίες.

(δ) Διαμόρφωση της πλατείας της εκκλησίας του Αγίου Φανουρίου στην Αραδίππου. Το έργο συμπληρώθηκε με 6 μήνες καθυστέρηση λόγω αλλαγών και επιπλέον εργασιών αξίας περίπου £25.000, χωρίς να εξασφαλιστεί έγκριση, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου. Δεν εξετάστηκε επίσης από το Τμήμα η μεγάλη καθυστέρηση στη συμπλήρωση των εργασιών, σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες του συμβολαίου. Ζήτησα όπως οι πιο πάνω παραλείψεις ερευνηθούν και αποδοθούν οι ανάλογες ευθύνες. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση κρίθηκε, για διάφορους λόγους, για τους οποίους δεν ευθύνεται ο εργολάβος, ως δικαιολογημένη. Όσο αφορά τις αλλαγές, με πληροφόρησε ότι αυτές έγιναν μετά από αίτημα του Δήμου και της Εκκλησιαστικής Επιτροπής και ότι το Τμήμα ετοιμάζει αίτημα προς την Κ.Ε.Α.Α. για καλυπτική έγκριση των αλλαγών και της παράτασης χρόνου. Τον Ιούλιο 2001, πληροφόρησα το Διευθυντή του Τμήματος ότι οι απαντήσεις του δεν κρίνονται ικανοποιητικές και ότι, κατά την άποψή μου, το Τμήμα είχε υποχρέωση να προγραμματίσει και συντονίσει την εκτέλεση του έργου με βάση τις υφιστάμενες διαδικασίες, ώστε να αποφεύγονταν οι αλλαγές και καθυστερήσεις που προέκυψαν.

(ε) Αξιολόγηση της απόδοσης εργοληπτών και των καθυστερήσεων που σημειώνονται σε συμβόλαια έργων. Από έλεγχο που διενέργησε η Υπηρεσία μου σε συμβόλαια του Τμήματος, διαπιστώθηκε ότι το Τμήμα δεν εφαρμόζει το άρθρο 40 των περί Προσφορών του Δημοσίου Κανονισμών, το οποίο προνοεί για την ετοιμασία έκθεσης αξιολόγησης των συμβασιούχων εργολάβων, με σκοπό την ποιοτική βελτίωση των έργων. Διαπιστώθηκε επίσης ότι το Τμήμα δεν αξιολογεί έγκαιρα τις καθυστερήσεις στην πρόοδο των έργων και δεν υποβάλλει εκθέσεις στην Κ.Ε.Α.Α. για έγκριση - όπου δικαιολογούνται - της αλλαγής του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης των έργων και χρονικών παρατάσεων, κατά

παράβαση της περί Προσφορών του Δημοσίου Νομοθεσίας. Ορισμένα από τα έργα, στα οποία, μετά από έλεγχο της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκαν οι πιο πάνω αδυναμίες, είναι τα συγκροτήματα Σ1, Σ2 των Ε & Ζ φάσεων της αναδόμησης του κυβερνητικού οικισμού Τσιακκιλερού, το συγκρότημα Σ3 στον κυβερνητικό οικισμό Τσιακκιλερού και το συμβόλαιο για τη διαμόρφωση του παραλιακού πεζοδρόμου στην Ορόκλινη.

Το Σεπτέμβριο 2001, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το Τμήμα θα αξιολογεί τους εργολάβους σύμφωνα με τους περί Προσφορών του Δημοσίου Κανονισμούς και ήδη εκδόθηκε σχετική εγκύκλιος προς το προσωπικό του Τμήματος. Ανέφερε επίσης ότι σε ορισμένα συμβόλαια του Τμήματος παρατηρείται καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών, για διάφορους λόγους, και ότι υπάρχει καθυστέρηση από πλευράς του Τμήματος στην προώθηση συναφών θεμάτων στην Κ.Ε.Α.Α. για έγκριση, που οφείλεται στο μεγάλο φόρτο εργασίας του Τμήματος.

(στ) Εγκατάσταση Κεντρικού Αποχετευτικού Συστήματος στον οικισμό Καψάλου. Από επιτόπιο έλεγχο τον Ιανουάριο 2001, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- (i) Κατά παράβαση των όρων του συμβολαίου, ο εργολάβος, 11 μήνες μετά την έναρξη των εργασιών, δεν υπέβαλε πρόγραμμα εργασίας, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατός ο έλεγχος της προόδου των εργασιών. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το εβδομαδιαίο πρόγραμμα εργασίας είναι δύσκολο να τηρηθεί, λόγω προβλημάτων κατά την εκτέλεση των εργασιών, ενώ, με βάση την οικονομική πρόοδο του έργου και τις ιδιαιτερότητες των εργασιών, το έργο αναμένεται να συμπληρωθεί έγκαιρα.
- (ii) Ποσό £11.080, που αφορούσε υλικά επί τόπου, συμπεριλήφθηκε στην τελευταία πληρωμή, παρόλο που τα υλικά δεν προορίζονταν για άμεση χρήση. Το Τμήμα υποστήριξε ότι τα υλικά αγοράστηκαν σε μεγάλες ποσότητες από τον εργολάβο για να εξασφαλιστεί η ίδια ποιότητα σε χαμηλότερη τιμή.
- (iii) Δεν ακολουθείται η ορθή διαδικασία ελέγχου και καταγραφής των εργασιών με απολογισμό (έκδοση οδηγιών εργοταξίου, ημερήσια δελτία καταγραφής εργασιών). Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι δεν γίνεται καταγραφή των εργασιών σε ημερήσια δελτία, λόγω μη επαρκούς τεχνικού προσωπικού, αλλά οι εργασίες με απολογισμό γίνονται με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα.

(ζ) Συμβόλαιο αρ. 212/18 για τη γενική συντήρηση των κυβερνητικών οικισμών στην Επαρχία Λευκωσίας - Τελικός Λογαριασμός. Από δειγματοληπτικό έλεγχο που διενέργησε η Υπηρεσία μου στον πιο πάνω λογαριασμό, διαπιστώθηκε ότι έγιναν αρκετές αλλαγές εργασιών, χωρίς να εκδοθούν οδηγίες εργοταξίου, και χρησιμοποιήθηκαν νέες τιμές μονάδας χωρίς την έγκριση της Κ.Ε.Α.Α. Επίσης, παρατηρήθηκε ότι οι πλείστες από τις τελικές ποσότητες των εργασιών είναι κατά πολύ μεγαλύτερες από τις ποσότητες που προϋπολογίστηκαν στο συμβόλαιο.

Σε απαντητική του επιστολή, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι δεν ζητήθηκε ενδιάμεσα έγκριση από την Κ.Ε.Α.Α. για τις αλλαγές, γιατί, κατά κανόνα, σε συμβόλαια γενικής συντήρησης οικισμών, όλες σχεδόν οι εργασίες και ποσότητες διαφοροποιούνται κατά την εκτέλεση.

(η) Ανάθεση μελέτης και επίβλεψης πολεοδομικών έργων σε ιδιώτες συμβούλους. Σε έκθεση της Υπηρεσίας μου, το Δεκέμβριο 1995, υποδείχθηκε η ανάγκη όπως καθοριστεί από το Τμήμα διαδικασία συντονισμού και διαχείρισης της εκτέλεσης έργων που αναθέτονται σε ιδιώτες μελετητές. Μέχρι πρόσφατα δεν καθορίστηκε τέτοια διαδικασία, με αποτέλεσμα να παρατηρείται

ανομοιομορφία στις διαδικασίες και σοβαρά κενά στις ασφαλιστικές δικλείδες εκτέλεσης έργων, η μελέτη των οποίων ανατίθεται σε ιδιώτες συμβούλους. Εισηγήθηκα όπως το Τμήμα ετοιμάσει εγχειρίδιο με βάση το σχετικό πρότυπο εγχειρίδιο του Τμήματος Δημοσίων Έργων, στο οποίο, μεταξύ άλλων, προνοείται η χρήση πρότυπων συμβολαίων ανάθεσης υπηρεσιών σε ιδιώτες και παρακολούθησης και ελέγχου των μελετών που εκπονούν ιδιώτες μελετητές από υπηρεσιακές επιτροπές. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε το Φεβρουάριο 2001 ότι ορίστηκε ενδοτμηματική επιτροπή για μελέτη του θέματος της ανάθεσης από το Τμήμα ή από τις Τοπικές Αρχές της μελέτης και επίβλεψης πολεοδομικών έργων σε ιδιώτες συμβούλους μελετητές και ότι θα ετοιμαστεί εγχειρίδιο για τις διαδικασίες που θα ακολουθούνται και τους όρους που θα διέπουν την ανάθεση αυτή. Τον Ιούλιο του 2001, ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος να με πληροφορήσει για οποιεσδήποτε εξελίξεις στο θέμα αυτό.

(θ) Προσφορές για τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις στον παραλιακό πεζόδρομο Ορόκλινης. Οι προσφορές προκηρύχθηκαν το Δεκέμβριο 2000 για συμβόλαιο υπεργολαβίας και υποβλήθηκαν στις 9.2.2001. Τα έγγραφα προσφορών στάληκαν στην Υπηρεσία μου καθυστερημένα και χωρίς εκτίμηση δαπάνης, σε αντίθεση με τις πρόνοιες των Κανονισμών Προσφορών. Στα έγγραφα προσφορών καθοριζόταν ως ημερομηνία συμπλήρωσης των εργασιών η 10.6.2001. Το Φεβρουάριο 2001 εξέφρασα την άποψη - προς τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Προσφορών - ότι, λόγω της καθυστέρησης στη ζήτηση των προσφορών, η συμπλήρωση των εργασιών στην προκαθορισμένη ημερομηνία φαίνεται να είναι αδύνατη και ενδεχομένως να δημιουργήσει προϋποθέσεις για απαιτήσεις από μέρους των εργολάβων. Παράλληλα ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος όπως ερευνήσει τους λόγους για τους οποίους δεν τηρήθηκαν οι πρόνοιες των Κανονισμών Προσφορών και τις τυχόν ευθύνες που προκύπτουν.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε το Σεπτέμβριο 2001 ότι, από παραδρομή, καθυστέρησε η κοινοποίηση των εγγράφων της προσφοράς στην Υπηρεσία μου και ότι η καθυστέρηση που σημειώθηκε στην υποβολή των εκθέσεων αξιολόγησης των προσφορών προς το Συμβούλιο Προσφορών οφείλεται στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών. Οι εκθέσεις αξιολόγησης των προσφορών υποβλήθηκαν τελικά στο Συμβούλιο Προσφορών, για λήψη απόφασης, στις 12 και 14 Ιουνίου 2001, δηλαδή μετά την καθορισθείσα ημερομηνία συμπλήρωσης των εργασιών.

Το Συμβούλιο Προσφορών κατακύρωσε τον Ιούλιο 2001 τις προσφορές, υπό τον όρο να ανατεθούν οι εργασίες απευθείας, με συμβόλαιο εργολαβίας.

(ι) Αγορά και εγκατάσταση φωτιστικών για τον πεζόδρομο/ποδηλατόδρομο στο Στρόβολο. Οι οικοδομικές εργασίες ξεκίνησαν το Δεκέμβριο 1999 και, σύμφωνα με το συμβόλαιο, έπρεπε να συμπληρωθούν σε ένα χρόνο. Λόγω καθυστερήσεων, οι εργασίες συνεχίζονταν μέχρι τον Ιούλιο 2001. Η μελέτη για τον ηλεκτροφωτισμό του πεζόδρομου ανατέθηκε το Μάρτιο 2000, μέσω του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, σε ιδιώτες συμβούλους. Το Νοέμβριο 2000, το Τμήμα ζήτησε την έγκριση του Γενικού Λογιστή, για ανάθεση στο Δήμο Στροβόλου της διαδικασίας προσφορών για την προμήθεια των φωτιστικών, με στόχο τη γρηγορότερη εξασφάλιση τους, εφόσον το έργο αναμενόταν να συμπληρωθεί το Φεβρουάριο 2001. Από τη διερεύνηση του θέματος διαπιστώθηκε ότι, ενώ η μελέτη των συμβούλων για τα φωτιστικά είχε συμπληρωθεί, για την ηλεκτροδότηση του πεζόδρομου απαιτείτο η ετοιμασία/υποβολή από το Τμήμα των αναγκαίων σχεδίων προς την Αρχή Ηλεκτρισμού, ώστε να μπορέσει η τελευταία να ετοιμάσει τη μελέτη ηλεκτροδότησης του. Ενόψει των πιο πάνω, ο Γενικός Λογιστής - προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου - απέρριψε το αίτημα του Τμήματος και οι προσφορές προκηρύχθηκαν κανονικά το Μάιο 2001.

Εκκρεμεί η υποβολή από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών των εκθέσεων αξιολόγησης προς το Συμβούλιο Προσφορών, για λήψη απόφασης για κατακύρωση των προσφορών.

(ια) Ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες ανάπλασης του χερσαίου χώρου του αλιευτικού καταφυγίου Αγίας Νάπας. Η μελέτη για τις πιο πάνω εργασίες ανατέθηκε το Σεπτέμβριο 1997 σε ιδιώτες συμβούλους, μέσω του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών. Οι οικοδομικές εργασίες συμπληρώθηκαν το Μάρτιο 2000 και, λόγω καθυστέρησης στην ολοκλήρωση της διαδικασίας προκήρυξης προσφορών για τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, η οποία τύγχανε χειρισμού από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, αποφασίστηκε το Μάιο 2000 όπως για τις εργασίες αυτές ζητηθούν προσφορές για κυρίως συμβόλαιο, αντί για συμβόλαιο διορισμένης υπεργολαβίας, όπως ήταν η αρχική απόφαση. Τελικά η προσφορά για τις ηλεκτρολογικές εργασίες κατακυρώθηκε τον Ιούλιο 2001, με αποτέλεσμα ο χώρος να μη διαθέτει - για δεύτερη τουριστική περίοδο - τον αναγκαίο φωτισμό.

(ιβ) Αγορά φωτιστικών για το πάρκο στο Προεδρικό Μέγαρο. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 1999, επειδή σε ορισμένες περιπτώσεις διενεργήθηκαν αγορές με παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών και χωρίς να ακολουθηθεί η διαδικασία που είχε εγκριθεί από το Γενικό Λογιστή, καθυστέρησε η εξόφληση των τιμολογίων που είχαν εκδοθεί από τους προμηθευτές. Για δύο από τα τιμολόγια αυτά, που είχαν εκδοθεί το Δεκέμβριο 1997 και αφορούσαν την αγορά φωτιστικών αξίας £1.440,72, δόθηκε έγκριση για την πληρωμή τους το Φεβρουάριο 2001. Η αγορά και τοποθέτηση των εν λόγω φωτιστικών κρίθηκε αναγκαία για τη συμπλήρωση του πάρκου την καθορισθείσα μέρα των εγκαινίων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

4.42.3 Απασχόληση υπαλλήλου που αφυπηρέτησε. Υπάλληλος που κατείχε τη θέση Υπολογιστή Ποσοτήτων 1ης Τάξης στο Τμήμα, ενώ αφυπηρέτησε την 1.11.2000 από τη Δημόσια Υπηρεσία, συνέχισε να απασχολείται αμισθί στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως μέχρι τον Απρίλιο 2001, χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε γραπτή έγκριση. Την περίοδο που ο εν λόγω υπάλληλος απασχολείτο αμισθί, βρισκόταν ήδη σε εξέλιξη διαδικασία μίσθωσης υπηρεσιών Υπολογιστή Ποσοτήτων. Τελικά ο εν λόγω υπάλληλος εργοδοτήθηκε με μίσθωση υπηρεσιών κατόπτι προσφορών.

4.42.4 Δάνεια που συνάπτουν οι Τοπικές Αρχές για την εκτέλεση πολεοδομικών έργων

(α) Για δάνεια που συνάπτουν οι Τοπικές Αρχές για εκτέλεση πολεοδομικών έργων, στην αποπληρωμή των οποίων συνεισφέρει και η Κυβέρνηση, σε πολλές περιπτώσεις καταβάλλονται τόκοι υπερημερίας, κυρίως λόγω έλλειψης έγκαιρης συνεννόησης με τις Τοπικές Αρχές αναφορικά με τις σχετικές ημερομηνίες αποπληρωμής των δανείων.

(β) Τα πιο πάνω συμβόλαια ανέρχονται σε περίπου 90 και για σκοπούς αποτελεσματικής παρακολούθησης εισηγήθηκα τη μηχανογράφηση του συστήματος το ταχύτερο δυνατό, ενόψει και της φιλελευθεροποίησης των επιτοκίων και της σύναψης δανείων σε ευρώ. Εισηγήθηκα επίσης όπως δοθούν οδηγίες στις Τοπικές Αρχές να ενημερώνουν έγκαιρα το Τμήμα για τα δάνεια που συνάπτουν και όπως προστεθεί όρος στα συμβόλαια ότι οι εν λόγω Αρχές θα καθίστανται υπεύθυνες για τυχόν τόκους υπερημερίας που δυνατό να προκύψουν εξ υπαιτιότητάς τους.

4.42.5 Λογαριασμοί Καταθέσεων - Καταθέσεις Δήμων και Κοινοτικών Συμβουλίων για πολεοδομικά έργα. Παρατηρήθηκε ότι κατά το τέλος του 2000 υπήρχαν χρεωστικά υπόλοιπα σε κάποιους λογαριασμούς, συνολικού ύψους περίπου £360.000, τα οποία εκκρεμούν για αρκετό καιρό. Ζητήθηκε όπως γίνουν ενέργειες ώστε τα ποσά που οφείλονται να κατατεθούν στο Τμήμα.

4.42.6 Σχέδια οικήσεως. Η δαπάνη κάτω από το Κονδύλι αυτό προορίζεται για παροχή οικονομικής βοήθειας για στέγαση οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα, σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Το προϋπολογιζόμενο ποσό για τα έτη 1999 μέχρι 2001 ανέρχεται σε £180.000 για κάθε έτος. Το 1999 δαπανήθηκε ποσό £15.590, ενώ το 2000 καμιά δαπάνη δεν έγινε και ποσό £150.000 μεταφέρθηκε στο Ταμείο Διατηρητέων. Επίσης, μέχρι τον Ιούνιο του 2001 δεν έγινε οποιαδήποτε δαπάνη. Εισηγήθηκα όπως επανεξεταστεί η ανάγκη για το σχέδιο αυτό. Σημειώνεται ότι το Σχέδιο αυτό διαχειρίζεται το Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο, με βάση τις εγκρίσεις που δίνονται από τον Οργανισμό Χρηματοδότησεως Στέγης για επιχορήγηση της δαπάνης αγοράς κατοικίας, ζητά από το Τμήμα αυτό να του παραχωρήσει τις απαιτούμενες πιστώσεις.

Μέρος Β

4.42.7 Κυβερνητικός Οικισμός Πάνω Λακατάμιας (Ανθούπολη). Με βάση γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, το Τμήμα, ως ιδιοκτήτης των υποστατικών του πιο πάνω οικισμού, θα πρέπει να καταβάλει τα καθυστερημένα τέλη χρήσης του αποχετευτικού συστήματος της περιόδου 1994-1999, ύψους £44.000, και το πρώην Συμβούλιο Βελτιώσεως του Οικισμού να προβεί στις αναγκαίες διευθετήσεις, έτσι ώστε, για το 2000 και μεταγενέστερα, τα τέλη αυτά να πληρώνονται από τους δικαιούχους των υποστατικών, αφού αυτά ενσωματωθούν στους λογαριασμούς του νερού. Όπως αντιλαμβάνομαι, το πρώην Συμβούλιο Βελτιώσεως δεν συμφωνεί με την πιο πάνω διευθέτηση και το θέμα εκκρεμεί στο Υπουργείο Εσωτερικών.

4.42.8 Κατασκευή υπηρεσιακών δρόμων - Περιοχή Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Μενεού, Περβολιών, Κιτίου, Μαζωτού (Φάση Α' - Τμήμα δρόμων στην περιοχή Μενεού-Περβολιών- Κιτίου). Το πρώην Συμβούλιο Βελτιώσεως Κιτίου κατακρατεί από τα δάνεια που συνήψε ποσό £201.550 και αρνείται να το καταβάλει στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, με το επιχείρημα ότι το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει αποζημιώσεις για τις απαλλοτριώσεις του δρόμου πρωταρχικής σημασίας, ο οποίος εμπίπτει στα διοικητικά όρια Κιτίου. Ο δρόμος έχει ήδη κατασκευαστεί και το θέμα βρίσκεται στο Υπουργείο Εσωτερικών για διευθέτηση του θέματος της άρνησης του Κοινοτικού Συμβουλίου Κιτίου να καταθέσει το ποσό των £201.550.

4.42.9 Καθυστέρηση στην καταβολή αποζημιώσεων λόγω απαλλοτριώσεως. Εκκρεμεί η καταβολή σημαντικών αποζημιώσεων που οφείλονται στους ιδιοκτήτες απαλλοτριωθέντων τεμαχίων για σκοπούς των πιο κάτω έργων:

- Βελτίωση της προέκτασης του δρόμου Λεμεσού-Σαϊττά μέχρι τη Λεωφόρο Μακαρίου Γ' (Λεωφ. Ν. Παττίχη)
- Βελτίωση της Λεωφόρου Φραγκλίνου Ρούσβελτ στη Λεμεσό
- Κατασκευή της Λεωφόρου Μακεδονίας στη Λεμεσό
- Βελτίωση του δρόμου από τη Λεωφόρο Μακαρίου Γ' στη Λεμεσό προς Μέσα Γειτονιά και Άγιο Αθανάσιο

Παρά τις επανειλημμένες ειδοποιήσεις που αποστέλλονται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για κατάθεση των ποσών που απαιτούνται για τη διευθέτηση των οφειλόμενων ποσών, ο Δήμος Λεμεσού εξακολουθεί να μην καταβάλλει το μερίδιό του, ύψους περίπου £267.200, με αποτέλεσμα η καθυστέρηση αυτή να δημιουργεί πολλαπλά προβλήματα. Αντιλαμβάνομαι ότι έχει κινηθεί η διαδικασία για διευθέτηση του ποσού αυτού μέσω του δανείου ύψους £15.000.000, που συνήψε ο Δήμος Λεμεσού για τους σκοπούς τέτοιων έργων.

4.42.10 Ειδικό Ταμείο Διατήρησης. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 23 του Νόμου 68(Ι)/92, δεν έχει εγκαθιδρυθεί το πιο πάνω Ταμείο, σκοπός του οποίου είναι η επιχορήγηση των δαπανών συντήρησης διατηρητέων οικοδομών. Μέχρι σήμερα οι σχετικές δαπάνες καλύπτονται από Κονδύλι του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως και, για τα έτη 1992-2000, δαπανήθηκε ποσό £2.715.618 για επιδότηση δαπανών συντήρησης και τόκων. Από ό,τι αντιλαμβάνομαι, έγιναν όλες οι απαραίτητες ενέργειες ώστε το 2002 το Ταμείο να λειτουργήσει με βάση τις πρόνοιες του Νόμου.

4.42.11 Εγκατάλειψη οικιστικών μονάδων κυβερνητικών οικισμών από τους κατόχους τους. Σε ορισμένους κυβερνητικούς οικισμούς εξακολουθούν να υπάρχουν 229 οικιστικές μονάδες, σύμφωνα με έρευνα του Τμήματος, τις οποίες, είτε εγκατέλειψαν οι κάτοχοι τους, χωρίς να τις παραδώσουν στο Τμήμα, είτε διαμένουν περιοδικά εκεί ή κατέχονται παράνομα από μη δικαιούχα άτομα. Όπως πληροφορήθηκα, το Τμήμα, μετά από συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία, προέβη στην ενοικίαση αποθηκευτικού χώρου, για τη φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται μέσα στις κατοικίες που θα ανακτηθούν, και προχωρεί σε εξώσεις, με στόχο την ανάκτηση όλων των μονάδων που κατέχονται παράνομα. Όταν σημειωθεί έλλειψη χώρου στην αποθήκη, με βάση γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα θα ειδοποιηθούν οι ένοικοι να παραλάβουν τα περιουσιακά τους στοιχεία και, σε περίπτωση μη ανταπόκρισης τους μέσα σε τακτή προθεσμία, το Τμήμα θα προβεί σε πώληση των περιουσιακών τους στοιχείων. Έλλειψη αποθηκευτικού χώρου αναμένεται να προκύψει σύντομα και αντιλαμβάνομαι ότι σχετικές επιστολές προς τους δικαιούχους έχουν ήδη σταλεί από το Τμήμα.

4.42.12 Προέκταση της Λεωφόρου Δανάης (νότιος παρακαμπτήριος Πάφου). Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, παρόλο που οι εργασίες για την προέκταση της Λεωφόρου συμπληρώθηκαν το 1991, εντούτοις εξακολουθούν να παραμένουν άλυτα διάφορα προβλήματα που σχετίζονται με το έργο αυτό. Μεταξύ άλλων, ο Δήμος Γεροσκήπου αρνείται να καταβάλει μέρος της δαπάνης του έργου, ισχυριζόμενος ότι το έργο δεν είναι πολεοδομικό και δεν εξυπηρετεί τους κατοίκους της περιοχής, και ιδιωτική εταιρεία αρνείται να κατασκευάσει τμήμα του δρόμου που διέρχεται από τα υπό διαχωρισμό οικόπεδα της, παρά την υποχρέωση της, σύμφωνα με τους όρους παραχώρησης σ' αυτή άδειας διαχωρισμού οικόπεδων.

Όπως πληροφορήθηκα, το θέμα της ιδιωτικής εταιρείας εκκρεμούσε στο δικαστήριο μέχρι το 1998. Το 1999 η υπόθεση εκδικάστηκε και η απόφαση ήταν ευνοϊκή για το Δήμο. Το θέμα της συνεισφοράς του Δήμου Γεροσκήπου εκκρεμεί ακόμη στο Υπουργείο Εσωτερικών.

4.43 ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Μέρος Β

4.43.1 Αγορά φωτογραφικού αρχείου. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αγοράστηκε το 1995 το φωτογραφικό αρχείο ιδιώτη φωτογράφου, έναντι ποσού £40.000, και ότι μέχρι τότε το πιο πάνω αρχείο παρέμενε αναξιοποίητο σε κιβώτια, λόγω μη ύπαρξης του αναγκαίου για το σκοπό αυτό τεχνικού εξοπλισμού και προσωπικού. Το φθινόπωρο του 1998 άρχισε και συμπληρώθηκε η καταγραφή και καταχώριση σε μηχανογραφημένες καταστάσεις μέρους του πιο πάνω φωτογραφικού υλικού. Εκκρεμούσε όμως η συμπλήρωση της εργασίας για το υπόλοιπο μέρος, που αφορά περίπου τα τρία τέταρτα του πιο πάνω αρχείου, η οποία, όπως αντιλαμβάνομαι, συμπληρώθηκε πρόσφατα. Επίσης άρχισε και συνεχίζεται η ταξινόμηση περίπου 25000 αρνητικών φωτογραφιών και η εκτύπωση δειγμάτων, τα οποία και αξιολογούνται. Παράλληλα γίνονται ενέργειες για την προμήθεια του κατάλληλου εξοπλισμού και λογισμικού, με σκοπό την

αξιοποίηση του πιο πάνω αρχείου, σε συνδυασμό με το υπόλοιπο φωτογραφικό αρχείο του Γραφείου.

4.43.2 Υπερωρίες. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, που αφορούσαν τον έλεγχο προηγούμενων ετών, ανέφερα ότι, σε αριθμό υπαλλήλων του Γραφείου, οφείλεται, έναντι των υπερωριών που εργάστηκαν, μεγάλος αριθμός ωρών ελεύθερου χρόνου, που φθάνει και μέχρι τις 1000 ώρες. Επειδή η παραχώρηση του ελεύθερου χρόνου που οφείλεται φαίνεται πρακτικά αδύνατη, εισηγήθηκα όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού για ρύθμιση και καθορισμό σχετικής πολιτικής.

Προσπάθειες που έγιναν προς την πλευρά του Υπουργείου Οικονομικών για εξασφάλιση πρόσθετων πιστώσεων, με σκοπό τη διευθέτηση του οφειλόμενου ελεύθερου χρόνου, καθώς και τη διαφοροποίηση του τρόπου πληρωμής των υπερωριών, ώστε να πληρώνεται ποσοστό 75% των υπερωριών σε χρήμα, αντί 50%, δεν καρποφόρησαν. Ως αποτέλεσμα, στις 31.12.00 ο ελεύθερος χρόνος που οφειλόταν σε 18 υπαλλήλους του Γραφείου, με συσσωρευμένο χρόνο πέρα από 50 ώρες και μέχρι 2700 ώρες, ήταν 7585 ώρες.

Το Δεκέμβριο 2000, το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του ζήτησε από το Διευθυντή της Υπηρεσίας Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού να χειριστεί το θέμα, λόγω αρμοδιότητας, και να του γνωστοποιήσει τις απόψεις του, για κατάλληλη ενέργεια.

4.43.3 Ο περί Κινηματογραφικών Ταινιών Νόμος του 1935. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι ο πιο πάνω Νόμος χρήζει τροποποίησης και εκσυγχρονισμού, ώστε να συνάδει με τα σημερινά δεδομένα, τόσο αναφορικά με τα εισπρακτέα δικαιώματα, όσο και τη λειτουργικότητα του γενικά, λόγω της μεγάλης εισαγωγής ταινιών σε βιντεοκασέτες, και ότι, παρά το μεγάλο χρονικό διάστημα που είχε διαρρεύσει, δεν έγινε κατορθωτή η τροποποίηση του Νόμου.

Τελικά στις 29.5.2000 κατατέθηκαν στη Βουλή για ψήφιση “ο περί Κατατάξεως Κινηματογραφικών Ταινιών Νόμος του 2000” και “οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί του 2000”, όπου και εκκρεμούν ακόμη.

4.44 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ

Μέρος Α

4.44.1 Γενικά. Σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) Νόμου 139/91, άρθρο 11, ιδρύθηκε το ειδικό ταμείο με την επωνυμία “Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών”. Σύμφωνα με το Νόμο, το Ταμείο βρίσκεται κάτω από τη διαχείριση του Κηδεμόνα, που είναι ο εκάστοτε Υπουργός Εσωτερικών, ο οποίος είναι υπεύθυνος και για τη λογιστική διαχείριση του Ταμείου.

4.44.2 Λογαριασμοί Ταμείου Τ/Κ Περιουσιών. Οι λογαριασμοί του Ταμείου για το έτος 2000 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου για έλεγχο στις 10.7.2001, ενώ, σύμφωνα με τις πρόνοιες του σχετικού Νόμου, έπρεπε να ήταν έτοιμοι για έλεγχο μέχρι το τέλος Μαρτίου 2000.

4.44.3 Προϋπολογισμός. Ούτε για το 2000 υποβλήθηκε Προϋπολογισμός του Ταμείου, για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων, όπως προνοεί η σχετική νομοθεσία. Σημειώνεται ότι για το 2001 έχει υποβληθεί και εγκριθεί ο Προϋπολογισμός του Ταμείου.

4.44.4 Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2000, περιλαμβανομένης και της χρηματοδότησης από το Τ.Α.Ε.Π., ανήλθαν σε £3.932.511 και οι δαπάνες σε £3.703.870. Το συσσωρευμένο αποθεματικό του Ταμείου στις 31.12.00 ήταν £683.921.

4.44.5 Καθυστερημένα έσοδα. Σύμφωνα με κατάσταση που ετοίμασε η Υπηρεσία, το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων στις 31.12.00 ήταν £1.003.211, σε σύγκριση με £781.061 το 1999. Επιπρόσθετα υπήρχαν καθυστερήσεις για τις Τ/Κ διατρήσεις Περιστερώνας-Ακακίου, ύψους £41.555. Σημειώνεται ότι η οδηγία για λήψη δικαστικών μέτρων στις περιπτώσεις όπου παρατηρείται καθυστέρηση πέρα από τρεις μήνες στην καταβολή των ενοικίων δεν εφαρμόζεται έγκαιρα, λόγω όγκου εργασίας, όπως αναφέρθηκε.

4.44.6 Μηχανογράφηση λογαριασμών και μητρώων. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε την προώθηση της μηχανογράφησης του Ταμείου από το 1991. Η υλοποίηση άρχισε το 1998, αλλά μόνο μικρό μέρος της όλης εργασίας συμπληρώθηκε μέχρι σήμερα. Λόγω της καθυστέρησης προέκυψαν πρόσθετες δαπάνες για την αντικατάσταση εξοπλισμού που δεν χρησιμοποιήθηκε, ενώ παράλληλα η Υπηρεσία στερείται πληροφοριών για την πιο αποτελεσματική διαχείριση των Τ/Κ περιουσιών και εσόδων. Για την εισαγωγή των σχετικών στοιχείων στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές πληρώθηκε ποσό £156.114, ενώ η υπολειπόμενη εργασία υπολογίζεται σε £1,2 εκ.

4.44.7 Αναθεώρηση προνοιών νομοθεσίας. Επανελημμένα εντοπίστηκαν σημαντικές αδυναμίες και εισηγήθηκα την αναθεώρηση των προνοιών της νομοθεσίας που ρυθμίζουν το θέμα των Τ/Κ περιουσιών. Σχετικό προσχέδιο νομοσχεδίου εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και αναμένεται η προώθηση του στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

4.44.8 Αποζημιώσεις και δικηγορικά έξοδα - Διαγραφή οφειλόμενων ποσών. Σε αρκετές περιπτώσεις για τις οποίες είχαν κινηθεί αγωγές, λόγω του ότι ο κάτοχος Τ/Κ περιουσίας παρέλειψε να καταβάλει το προβλεπόμενο από το συμβόλαιο ενοίκιο, τελικά, με οδηγίες του δικαστηρίου, οι αγωγές αποσύρθηκαν, λόγω θανάτου του εναγόμενου, με αποτέλεσμα τα οφειλόμενα ποσά να διαγραφούν και, επιπρόσθετα, να καταβληθούν τα σχετικά δικηγορικά έξοδα.

Από το οφειλόμενο ποσό των £1.003.211, αρκετές εκατοντάδες χιλιάδες λίρες ενδεχομένως να έχουν την ίδια τύχη, γιατί για αρκετά συμβόλαια την υποχρέωση καταβολής του ενοικίου έχει ο υπερήλικος κάτοχος Τ/Κ περιουσίας, ενώ τη διαχείριση/εκμετάλλευση έχουν τα παιδιά του ή άλλα άτομα.

4.44.9 Παράνομες επεκτάσεις/μετατροπές σε υφιστάμενα υποστατικά. Ενοικιαστές Τ/Κ υποστατικών προβαίνουν σε παράνομες προσθήκες/μετατροπές σε υφιστάμενα υποστατικά, χωρίς να λαμβάνονται μέτρα για επίλυση του προβλήματος, παρόλο που η ανέγερση ή μετατροπή οποιουδήποτε υποστατικού αποτελεί σοβαρό αδίκημα.

4.44.10 Παράνομη απόκτηση και κατοχή Τ/Κ περιουσίας. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου, όταν οι νόμιμοι ενοικιαστές Τ/Κ περιουσιών για διάφορους λόγους αποχωρούν, άλλοι, πρόσφυγες και μη, χωρίς την έγκριση του Κηδεμόνα, αποκτούν παράνομα κατοχή του υποστατικού, καταβάλλοντας, κάποτε, και χρηματικά ποσά (goodwill) στον αποχωρούντα ενοικιαστή, κατά παράβαση του άρθρου 2(3) και (4) του Νόμου 7(Ι)/96. Επιπρόσθετα, υπάρχουν άτομα που κατέχουν περισσότερα από ένα καταστήματα/κατοικίες.

4.44.11 Μετρητά στο Ταμείο. Στις 31.12.00 υπήρχαν μετρητά ύψους £1.842.180, που ήταν καταθεμένα στο Γενικό Λογιστήριο, σε λογαριασμό που δεν φέρει τόκο. Όπως έχω υποδείξει και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, τα ποσά αυτά πρέπει να μεταφέρονται έγκαιρα στον τοκοφόρο λογαριασμό που τηρείται για το σκοπό αυτό στην Κεντρική Τράπεζα.

Μέρος Β

4.44.12 Άγονη-Αζήτητη γη. Στην Επαρχία Πάφου υπάρχουν εκτάσεις γύρω στις 117600 σκάλες άγονης και αζήτητης γης. Εξέφρασα τη γνώμη ότι η έκταση της αδιάθετης γης είναι πολύ σημαντική και πρέπει να γίνουν μελέτες για εξεύρεση τρόπων αξιοποίησης της, κάτι που όπως πληροφορήθηκα γίνεται.

4.44.13 Απασχόληση προσωπικού με σύμβαση - Νομοθετική ρύθμιση - Στελέχωση της Υπηρεσίας. Στην Έκθεση μου για το 1996 ανέφερα ότι, με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 6 του βασικού Νόμου 139/91, το οποίο παρείχε εξουσία στον Κηδεμόνα να διορίζει προσωπικό για να τον βοηθά στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του, έγινε πρόσληψη 13 υπαλλήλων καταγραφής με σύμβαση, από μήνα σε μήνα, οι οποίοι εξακολουθούν να απασχολούνται μέχρι και σήμερα. Δεδομένου ότι με τον τροποποιητικό Νόμο 99(Ι)/92 έγινε τροποποίηση του πιο πάνω άρθρου του Νόμου, ώστε η άσκηση των αρμοδιοτήτων του Κηδεμόνα να γίνεται με τη βοήθεια δημόσιων υπαλλήλων, η συνέχιση της απασχόλησης των 13 υπαλλήλων καταγραφής εξακολουθεί να μην είναι νομοθετικά καλυμμένη.

Πληροφορήθηκα ότι εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο η δημιουργία 13 νέων μόνιμων θέσεων Βοηθών Λειτουργών Καταγραφής και Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών και ότι η διαδικασία πλήρωσης θα προωθηθεί. Το 2001 εγκρίθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός και αφού ετοιμαστούν τα σχέδια υπηρεσίας θα προωθηθεί η διαδικασία πλήρωσης των θέσεων.

4.44.14 Αναθεώρηση ενοικίων. Παρόλο που οι περί Τ/Κ Περιουσιών Κανονισμοί του 1992 προβλέπουν ότι το ύψος του πληρωτέου ενοικίου για Τ/Κ περιουσίες θα είναι, στην περίπτωση μη προσφύγων, το αγοραίο ενοίκιο και, στην περίπτωση προσφύγων, περίπου το αγοραίο ενοίκιο, εντούτοις τα πληρωτέα ενοίκια εξακολουθούν να παραμένουν για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα στα ίδια επίπεδα και να μη συνάδουν με τα αγοραία ενοίκια. Μόνο στις περιπτώσεις αλλαγής κατόχου ή ανάκτησης Τ/Κ περιουσίας γίνεται διαφοροποίηση στο καταβαλλόμενο ενοίκιο.

4.44.15 Καθυστερημένα ενοίκια κέντρων της περιοχής "Μακένζυ", τα οποία ανεγέρθηκαν πάνω σε Τ/Κ γη. Οι κάτοχοι των πιο πάνω κέντρων εξακολουθούν να καθυστερούν την πληρωμή ενοικίων ύψους £22.037. Για τα ποσά αυτά εκδόθηκαν αποφάσεις δικαστηρίου, οι οποίες όμως δεν έχουν προωθηθεί για εκτέλεση. Ζήτησα όπως ληφθούν δραστικά μέτρα για τη διευθέτηση των οφειλόμενων ποσών.

4.44.16 Πολυκατοικία στην οδό Γιλμάζογλου στη Λάρνακα. Από την ημερομηνία ενοικίασης της πιο πάνω πολυκατοικίας (1.10.94), ο ενοικιαστής κατέβαλε μόνο το ενοίκιο του πρώτου μήνα και £1.000 έναντι του ενοικίου του δεύτερου μήνα και έκτοτε δεν έχει καταβάλει οποιοδήποτε ποσό, με αποτέλεσμα να οφείλει £81.000. Στην προηγούμενη μου Έκθεση εξέφρασα τη γνώμη ότι, χωρίς καθυστέρηση, έπρεπε να ληφθούν μέτρα για άμεση έξωσή του και είσπραξη των καθυστερημένων ενοικίων. Το 1999, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ως Κηδεμόνα, διαγράφηκε το ποσό αυτό και υπογράφηκε νέο συμβόλαιο με χαμηλότερο ενοίκιο. Ο Λογιστής του Υπουργείου Εσωτερικών με ενημέρωσε ότι ετοιμάζεται σχετική μελέτη, ύστερα από οδηγίες του Υπουργού.

4.45 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ

Μέρος Α

4.45.1 Αναθεώρηση κριτηρίων και συστήματος. Οι εγκρίσεις για βοήθεια για αυτοστεγάσεις συχνά δεν συνάδουν με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, με αποτέλεσμα να

χορηγείται βοήθεια σε άτομα που δεν είναι δικαιούχα ή να χορηγείται βοήθεια μεγαλύτερη από εκείνη που ισχύει, με βάση τα καθορισμένα κριτήρια.

Παρά τις επανειλημμένες εισηγήσεις της Υπηρεσίας μου για τροποποιήσεις και βελτίωση της διαδικασίας, με την εισαγωγή σχετικού εσωτερικού ελέγχου στις Επαρχιακές Διοικήσεις, προτού καταβληθούν τα σχετικά ποσά στους εγκριθέντες από την Κεντρική Επιτροπή Επιλογής και Κριτηρίων (Κ.Ε.Ε.Κ.), η κατάσταση παραμένει η ίδια.

Εν όψει της πολυπλοκότητας των κριτηρίων, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε επίσης την κωδικοποίηση και απλοποίηση των κριτηρίων, ώστε οι πολίτες δικαιούχοι να εξυπηρετούνται καλύτερα. Ωστόσο το νομοσχέδιο που ετοιμάστηκε για το σκοπό αυτό κρίνεται πολύ γενικό και δεν φαίνεται να εξυπηρετεί το στόχο που τίθεται.

4.45.2 Διαχωρισμός οικοπέδων για τις στεγαστικές ανάγκες των προσφύγων. Η Κ.Ε.Ε.Κ., προτού ακόμη ληφθεί απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο για διαχωρισμό νέων οικοπέδων για αυτοστεγάσεις σε κυβερνητικά οικόπεδα, και χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση στον τύπο, ενέκρινε άτομα για παραχώρηση συγκεκριμένων οικοπέδων.

Παρατήρησα ότι η διαδικασία αυτή κρίνεται ανορθόδοξη, επειδή δεν παρέχει ίσες ευκαιρίες πληροφόρησης σε όλους τους ενδιαφερόμενους, αφού κάποιοι πρόσφυγες πιθανόν να μη γνωρίζουν για τον πιθανό διαχωρισμό οικοπέδων και, κατά συνέπεια, να μην υποβάλλουν αίτηση έγκαιρα (ο διαχωρισμός, ούτως ή άλλως, πιθανόν τελικά να μην προχωρήσει στη συγκεκριμένη περιοχή) και ότι, γενικά, η όλη διαδικασία συνεπάγεται κόστος χρηματικό και κοινωνικό, ενόψει του ότι ο διαχωρισμός οικοπέδων συνήθως καθυστερεί και τα κριτήρια για χρηματική βοήθεια στο μεταξύ μεταβάλλονται, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται τετελεσμένα, για την κάλυψη των οποίων απαιτούνται νέες αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

Μέρος Β

4.45.3 Αποκοπή βοήθειας για αυτοστέγαση σε ιδιόκτητο οικόπεδο. Στις περιπτώσεις όπου πρόσφυγας υποβάλλει αίτηση για βοήθεια για αυτοστέγαση σε ιδιόκτητο οικόπεδο και αρχίζει τις οικοδομικές εργασίες, προτού η αίτηση του εγκριθεί από την Κ.Ε.Ε.Κ., του αποκόπτεται ένα ποσοστό από τη βοήθεια, ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών. Τέτοια πρόβλεψη δεν υπάρχει σε καμιά από τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου ή της Κ.Ε.Ε.Κ. και, παράλληλα, το μέτρο αυτό φαίνεται να δημιουργεί αίσθημα άνισης μεταχείρισης μεταξύ των προσφύγων, γιατί, στις περιπτώσεις όπου αγοράζουν διαμέρισμα, παίρνουν ολόκληρο το ποσό της βοήθειας, χωρίς να γίνονται οποιεσδήποτε αποκοπές.

4.46 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΩΣ

Μέρος Α

4.46.1 Καθυστερημένα έσοδα σχετικά με τον επαναπατρισμό Κυπρίων. Στις 31.12.00 τα οφειλόμενα ποσά για επαναπατρισμό διαφόρων προσώπων ανέρχονταν σε £1.547, σε σύγκριση με £5.720 κατά το 1999. Η μείωση οφείλεται κυρίως στη διαγραφή ανεπίδεκτων είσπραξης χρεών, για συνολικό ποσό £4.472, ύστερα από έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών.

4.46.2 Παραστάσεις αλλοδαπών καλλιτεχνών για μικρή χρονική περίοδο. Σημαντικός αριθμός αλλοδαπών καλλιτεχνών, περιλαμβανομένων και Ελλήνων, που έρχονται στην Κύπρο για παραστάσεις μικρής χρονικής διάρκειας (εμφανίσεις σε κέντρα ή ξενοδοχεία, συναυλίες ή άλλες εκδηλώσεις), δεν υποβάλλουν την προνοούμενη από τους εσωτερικούς Κανονισμούς και Οδηγίες αίτηση για παραχώρηση άδειας εισόδου προσωρινής παραμονής και εργασίας, ούτε

και το σχετικό πιστοποιητικό από τον Έφορο Φόρου Εισοδήματος ότι διευθέτησαν το φόρο εισοδήματος τους. Επειδή για τους πλείστους από αυτούς υπάρχει η δυνατότητα να εισέρχονται στην Κύπρο ως επισκέπτες, η εξασφάλιση άδειας εισόδου, προσωρινής παραμονής και εργασίας περιορίζεται μόνο για τα μέλη της ομάδας που είναι υπήκοοι χωρών για τις οποίες απαιτείται άδεια εισόδου πριν από την άφιξη τους. Ως αποτέλεσμα, μεγάλος αριθμός εργάζεται χωρίς άδεια, με συνεπακόλουθο τη σημαντική απώλεια εσόδων (τελών και φόρων) για το Δημόσιο. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε τη μελέτη του όλου θέματος, σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, με σκοπό τη ρύθμιση του.

4.46.3 Έξοδα επαναπατρισμού και απελάσεων αλλοδαπών. Από δειγματοληπτικό έλεγχο που έγινε στα πιο πάνω έξοδα έχει διαπιστωθεί ότι σημαντικός αριθμός περιπτώσεων αφορούν αλλοδαπούς στους οποίους παραχωρείται, κατά την άφιξη τους στην Κύπρο, προσωρινή άδεια επισκέπτη. Αυτοί δεν αναχωρούν, αλλά, μετά τη λήξη της άδειας τους, παραμένουν στην Κύπρο παράνομα, μέχρι να εντοπιστούν και συλληφθούν από την Αστυνομία, οπότε και απελαύνονται με έξοδα του Δημοσίου. Ζήτησα όπως το όλο θέμα μελετηθεί από την Υπηρεσία, σε συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους φορείς, για λήψη σχετικών μέτρων, ώστε να περιοριστεί το φαινόμενο της καθόδου αλλοδαπών ως επισκεπτών, με στόχο την παράνομη παραμονή τους στην Κύπρο ή/και την παράνομη εργοδότησή τους.

Μέρος Β

4.46.4 Αναθεώρηση νομοθεσίας. Στην Έκθεσή μου για το έτος 1999 ανέφερα ότι ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμος και οι σχετικοί Κανονισμοί χρήζουν τροποποίησης και εκσυγχρονισμού, θέμα το οποίο αναμένεται να ρυθμιστεί, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία. Παράλληλα εκκρεμεί η θέσπιση νομοθεσίας για την έκδοση διαβατηρίων και ταξιδιωτικών εγγράφων, που αναμένεται να ρυθμιστεί στα πλαίσια του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου, το σχετικό νομοσχέδιο του οποίου έχει κατατεθεί το Νοέμβριο 2000 στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση.

4.46.5 Κλάδος Αλλοδαπών - Μηχανογραφημένο σύστημα. Δεν έχει γίνει ακόμη αναβάθμιση του μηχανογραφημένου συστήματος της Αστυνομίας, έτσι ώστε η Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως να είναι σε θέση να έχει πρόσβαση σε όλες τις λειτουργίες του συστήματος και να παίρνει απευθείας τις αναγκαίες πληροφορίες, με αποτέλεσμα:

- (α) Το μη άμεσο εντοπισμό των αλλοδαπών των οποίων η άδεια έχει λήξει, και
- (β) την αδυναμία στην εξακρίβωση της ορθότητας του σκοπού της παραμονής και του είδους απασχόλησης των αλλοδαπών.

4.47 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Μέρος Α

4.47.1 Έλεγχος λογαριασμών Διπλωματικών Αποστολών. Ο έλεγχος των λογαριασμών των Διπλωματικών Αποστολών διεξάγεται στο Κέντρο και συμπληρώνεται με επιτόπιες επιθεωρήσεις που γίνονται συνήθως κάθε τρία έως πέντε χρόνια, ανάλογα με τις διαθέσιμες πιστώσεις. Μέσα στο 2000 έγιναν επιτόπιες επιθεωρήσεις των Πρεσβειών στη Δαμασκό, Πράγα, Βιέννη, Σόφια, Χάγη και της Μόνιμης Αντιπροσωπείας στη Γενεύη. Ετοιμάστηκε για την κάθε Διπλωματική Αποστολή σχετική έκθεση, η οποία υποβλήθηκε στο Υπουργείο.

4.47.2 Έλεγχος λογαριασμών Επίτιμων Προξενείων. Ορισμένα Προξενία δεν υπέβαλαν για έλεγχο τους λογαριασμούς τους για το 2000. Αρκετά από αυτά καθυστερούν επίσης την υποβολή των λογαριασμών τους για προηγούμενα χρόνια. Όπως πληροφορήθηκα, έχει σταλεί

από το Υπουργείο υπενθύμιση σε όλους τους Επίτιμους Προξένους για συμμόρφωση με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες και υποβολή των λογαριασμών τους το συντομότερο. Παράλληλα έχουν ειδοποιηθεί οι Διπλωματικές Αποστολές, στην προξενική περιφέρεια των οποίων υπάγονται τα Προξενεία, όπως φροντίσουν για την υποβολή των λογαριασμών.

4.47.3 Ασφάλιση οικοσκευής και αυτοκινήτου μελών της Εξωτερικής Υπηρεσίας που μετατίθενται. Η πιο πάνω ασφάλιση συνεχίζει να γίνεται με την ίδια ασφαλιστική εταιρεία, στην οποία κατακυρώθηκε η προσφορά από το Τμηματικό Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου στις 4.1.86. Το Νοέμβριο 1998 το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, σε απάντηση αιτήματος του Υπουργείου για αύξηση του ασφαλιστρού για ορισμένα από τα είδη που ασφαρίζονται, ύστερα από ανάλογο αίτημα της πιο πάνω ασφαλιστικής εταιρείας, υπέδειξε όπως προκηρυχθούν νέες προσφορές, με τροποποιημένους όρους.

Τον Οκτώβριο 1999 ετοιμάστηκε από το Υπουργείο προσχέδιο προδιαγραφών, που υποβλήθηκε στο Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, το οποίο ωστόσο υπέδειξε την ανάγκη ορισμένων πρόσθετων τροποποιήσεων. Όπως πληροφορήθηκα, έχει ολοκληρωθεί η ετοιμασία των τελικών προδιαγραφών και τροchioδρομείται η προκήρυξη προσφορών.

4.47.4 Τηλέφωνα. Παρά τις οδηγίες που εκδόθηκαν από το Υπουργείο τον Αύγουστο και Οκτώβριο 1998 προς τους Διευθυντές των Διευθύνσεων του Κέντρου και τους Αρχηγούς των Διπλωματικών Αποστολών, για τη λήψη ορισμένων μέτρων, με σκοπό την άσκηση πιο αποτελεσματικού ελέγχου και τη μείωση των δαπανών για τηλέφωνα, εντούτοις οι δαπάνες τόσο του Υπουργείου όσο και των Διπλωματικών Αποστολών έχουν ξεπεράσει τις αρχικές πρόνοιες των σχετικών Κονδυλίων. Συγκεκριμένα, ενώ η αρχική πρόνοια των Κονδυλίων "Τηλέφωνα" του Υπουργείου ήταν £50.000 και των Διπλωματικών Αποστολών £169.450, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £58.202 και £182.323, αντίστοιχα. Σε ορισμένες Διπλωματικές Αποστολές η αύξηση της δαπάνης για τηλέφωνα, σε σύγκριση με την αρχική πρόνοια των Κονδυλίων, κυμαίνεται μεταξύ 20%-180%. Όπως πληροφορήθηκα, τον Ιούλιο 2001 δόθηκαν εκ νέου οδηγίες προς τους Αρχηγούς των Διπλωματικών Αποστολών, με στόχο την περαιτέρω μείωση των δαπανών.

Μέρος Β

4.47.5 Επίδομα ενοικίου εξωτερικού. Σε επιστολή μου προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερα ότι συγκεκριμένες πρόνοιες του ισχύοντος Σχεδίου Επιδόματος Ενοικίου Εξωτερικού αποτελούν κίνητρο για εξασφάλιση, από τους δικαιούχους, κατοικίας με πολύ ψηλό ενοίκιο, το οποίο, σε μερικές περιπτώσεις, φθάνει το 70%-80% των απολαβών τους, και εισηγήθηκα να μελετηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης του Σχεδίου.

Τα πιο πάνω κοινοποιήθηκαν και στο Υπουργείο Εξωτερικών, ενώ, επιπρόσθετα, με σχετικές επιστολές μου, εισηγήθηκα τη ζήτηση επαρκών αποδεικτικών στοιχείων που να βεβαιώνουν την εγκυρότητα των συμβολαίων και άλλων παραμέτρων που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του επιδόματος. Στις 13.10.98, 6.9.99 και 28.9.99 εκδόθηκαν από το Υπουργείο σχετικές εγκύκλιοι, με τις οποίες ζητείται συμμόρφωση με τις πιο πάνω εισηγήσεις μου.

Επίσης, το Υπουργείο Οικονομικών πρότεινε προς το Υπουργείο Εξωτερικών νέα φόρμουλα υπολογισμού του επιδόματος ενοικίου εξωτερικού, με παράκληση όπως συγκληθεί νέα σύσκεψη για να ληφθούν συγκεκριμένες αποφάσεις. Το όλο θέμα μελετάται ακόμη από το Υπουργείο Εξωτερικών, σε συνεργασία με τον Κλάδο Υπαλλήλων του Υπουργείου, ενώ το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολές του ημερ. 27.11.98 και 26.4.99, ζήτησε τη σύγκληση νέας σύσκεψης για διαφοροποίηση του ισχύοντος Σχεδίου, κατά τρόπο που να αίρονται οι αδυναμίες και τα προβλήματα που συνεχίζουν να παρουσιάζονται.

Κατά το 2000 το ολικό ποσό του επιδόματος ενοικίου που πληρώθηκε σε υπαλλήλους της Εξωτερικής Υπηρεσίας ανήλθε σε £445.561 (το 1999 £376.825 και το 1998 £339.828).

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε τον Οκτώβριο 2000 ότι, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Εξωτερικών, το Μάρτιο 2000 η ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. ανέθεσε σε ιδιωτικό Οίκο Ελεγκτών τη μελέτη των διαφόρων επιδομάτων του Υπουργείου Εξωτερικών, στα οποία περιλαμβάνεται και το επίδομα ενοικίου. Η μελέτη του πιο πάνω Οίκου υποβλήθηκε στην ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. τον Ιούνιο 2000 και, όπως πληροφορήθηκα, αυτή έχει πρόσφατα επανυποβληθεί με πρόσθετες αναλύσεις, όπως υπέδειξε το Υπουργείο Εξωτερικών, και αναμένεται να μελετηθεί από κοινού με τους Υπουργούς Οικονομικών και Εξωτερικών.

4.47.6 Πρεσβεία Αθηνών

— **Κτίρια - Στέγαση Κυβερνητικών Υπηρεσιών.** Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, εκτός από τα δύο ιδιόκτητα κτίρια που διαθέτει η Κυπριακή Δημοκρατία για τη στέγαση της Πρεσβείας και της πρεσβευτικής κατοικίας, οι άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες που λειτουργούν στην Αθήνα στεγάζονται σε χωριστά οικήματα με ενοίκιο. Εξέφρασα τη γνώμη ότι μπορούν να αποφευχθούν αρκετές δαπάνες και ότι θα υπάρξει καλύτερος συντονισμός στη λειτουργία τους και την εξυπηρέτηση του κοινού, αν γίνει κατορθωτή η συστέγαση όλων των Υπηρεσιών αυτών σε ένα ιδιόκτητο κτιριακό συγκρότημα. Ανέφερα επίσης ότι, παρά τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν για εξεύρεση/ανέγερση κατάλληλου κτιρίου στο κέντρο της Αθήνας για τη στέγαση όλων των Υπηρεσιών, δεν κατέστη δυνατή η επίλυση του θέματος.

Τον Ιούλιο 2000 το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε την ακύρωση διαγωνισμού για αγορά ετοιμοπαράδοτου κτιρίου, επειδή αυτός προκηρύχθηκε απρογραμμάτιστα, δηλαδή χωρίς την ετοιμασία όρων, προδιαγραφών και λεπτομερών κτιριολογικών απαιτήσεων, και την προκήρυξη προσφορών για την ανέγερση του κτιρίου της Πρεσβείας με τη μέθοδο “μελέτη-κατασκευή”, με τη διαδικασία των δύο φακέλων (τεχνική και οικονομική πρόταση). Αποφασίστηκε επίσης ο διορισμός ιδιώτη Διευθυντή Έργου, ο οποίος ετοίμασε τις λεπτομερείς κτιριολογικές απαιτήσεις της Πρεσβείας.

Στο μεταξύ, επειδή δεν κατέστη δυνατή η εξεύρεση οικοπέδου για την ανέγερση του κτιρίου, τον Ιούνιο 2001 η Καθοδηγητική Επιτροπή, η οποία αναφέρεται στην επόμενη παράγραφο της Έκθεσης μου, αποφάσισε τη ζήτηση προτάσεων για την αγορά είτε οικοπέδου, είτε οικοπέδου με υπό ανέγερση κτίριο, είτε ετοιμοπαράδοτου κτιρίου, το οποίο να πληροί τις κτιριολογικές απαιτήσεις και προδιαγραφές που ετοιμάστηκαν.

4.47.7 Αγορά ή/και ανέγερση ιδιόκτητων οικημάτων. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 1999, το Υπουργείο συμφώνησε με εισήγησή μου ότι, αντί της ενοικίασης, απαιτείται ο προγραμματισμός της αγοράς/ανέγερσης οικημάτων, μετά από διερεύνηση των προτεραιοτήτων. Παρατήρησα επίσης ότι απαιτείται επίστευση και πιο αποτελεσματική προώθηση των διαδικασιών αγοράς/ανέγερσης οικημάτων, μέσω καλύτερου προγραμματισμού και συντονισμού των διαδικασιών. Το θέμα συζητήθηκε σε σύσκεψη που κάλεσε το Νοέμβριο 2000 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, στην οποία παρευρέθηκαν και εκπρόσωποι όλων των εμπλεκόμενων Υπουργείων και Υπηρεσιών. Στη σύσκεψη υιοθετήθηκε εισήγηση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για τη σύσταση επιτροπής, στην οποία να συμμετέχουν οι προϊστάμενοι των εμπλεκόμενων Υπουργείων και Υπηρεσιών, με όρους εντολής την εξέταση των αναγκών και τον καθορισμό της ενδεδειγμένης διαδικασίας για αγορά/ανέγερση οικημάτων.

Η επιτροπή θα αποφασίζει επίσης για το χρονοδιάγραμμα των ενεργειών και θα λαμβάνει αποφάσεις για την επίλυση προβλημάτων που αναφύονται. Στην ίδια σύσκεψη ο Γενικός

Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών ανέλαβε να εξετάσει την τοποθέτηση Προϊστάμενου της Διοίκησης του Υπουργείου, ο οποίος, μεταξύ άλλων, θα έχει και την ευθύνη του συντονισμού των διαδικασιών αγοράς/ανέγερσης οικημάτων στο εξωτερικό, πράγμα που έγινε από το Φεβρουάριο 2001.

4.47.8 Πρεσβεία Καΐρου

— **Διεξαγωγή ειδικής έρευνας.** Η έρευνα αυτή διεξήχθη ύστερα από γραπτή παράκληση του Υπουργού Εξωτερικών, ο οποίος παράλληλα μου παρέδωσε αριθμό εγγράφων με ισχυρισμούς/καταγγελίες εναντίον του τότε Πρέσβη στο Κάιρο. Η έρευνα διεξήχθη από λειτουργό της Υπηρεσίας μου, ο οποίος μετέβη για το σκοπό αυτό στην Πρεσβεία του Καΐρου από 9-12.8.99, και συνεχίστηκε στην Κύπρο. Αφού έγινε αξιολόγηση των πληροφοριών και στοιχείων, ετοιμάστηκε σχετική έκθεση, η οποία υποβλήθηκε στον Υπουργό Εξωτερικών στις 16.9.99. Παράλληλα διεξήχθη από τον τότε Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών πειθαρχική έρευνα αναφορικά με τους ισχυρισμούς/ καταγγελίες εναντίον του τότε Πρέσβη στο Κάιρο.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με πληροφόρησε στις 7.4.2000 ότι η έκθεση μου διαβιβάστηκε στον Αρχηγό Αστυνομίας, για να διερευνηθεί περαιτέρω κατά πόσο προκύπτουν οποιαδήποτε ποινικά αδικήματα.

Μετά την ολοκλήρωση της αστυνομικής έρευνας, αποφασίστηκε η έναρξη ποινικής διαδικασίας εναντίον του πρώην Πρέσβη στο Κάιρο, ο οποίος το Μάρτιο 2001 παραπέμφθηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο σε δίκη ενώπιον του Κακουργιοδικείου, η οποία ορίστηκε, μετά από αναβολή, το Σεπτέμβριο 2001. Εν όψει των πιο πάνω, η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας αποφάσισε όπως μη συνεχιστεί η ενώπιον της πειθαρχική διαδικασία, μέχρις ότου ολοκληρωθεί η ποινική διαδικασία.

4.48 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μέρος Α

4.48.1 Σχέδιο παροχής κυβερνητικών εγγυήσεων για χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης για εκτέλεση παραγγελιών εξαγωγής βιομηχανικών προϊόντων. Στις 10.11.94 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη διακοπή λειτουργίας του Σχεδίου, βάσει του οποίου παραχωρήθηκαν από εμπορικές τράπεζες δάνεια, με κυβερνητική εγγύηση ύψους £34,9 εκ., και όλες οι εκκρεμότητες έχουν περιέλθει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών. Στις καθυστερημένες εγγυήσεις, που ανέρχονται σε £1,8 εκ., περιλαμβάνεται ποσό £1.330.578, πλέον τόκοι, το οποίο οφείλεται από συγκεκριμένη εταιρεία, για την οποία διορίστηκαν Διαχειριστές/Παραλήπτες, και ποσό £284.689, πλέον τόκοι, οφείλεται από δεύτερη εταιρεία. Σημειώνεται ότι, και για τις δύο πιο πάνω εταιρείες, εμπορικές τράπεζες κίνησαν αγωγή εναντίον της Δημοκρατίας, απαιτώντας την καταβολή του ποσού των δανείων που τους παραχώρησαν με κυβερνητική εγγύηση. Ύστερα από οδηγίες του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, συστάθηκε επιτροπή από εκπροσώπους των Υπουργείων Οικονομικών και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Αστυνομίας και της Υπηρεσίας μου, η οποία, αφού ερεύνησε τις συνθήκες κάτω από τις οποίες εξασφαλίστηκε η χρηματοδότηση, ετοίμασε και υπέβαλε σχετικές εκθέσεις στη Νομική Υπηρεσία.

Πρόσφατα, η μια από τις πιο πάνω αναφερόμενες αγωγές εκδικάστηκε και απορρίφθηκε.

Εκδίδοντας την απόφαση του το Επαρχιακό Δικαστήριο επέρριψε ευθύνη στην ενάγουσα για τη μη τήρηση των σημαντικών όρων του ανοίγματος χωριστών λογαριασμών και της μη αποκλειστικής χρήσης των εγγυημένων ποσών για εκτέλεση των παραγγελιών. Ανέφερε

επίσης ότι, από τη στιγμή που τα εγγυημένα δάνεια χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους δόθηκαν, αυτό συνιστά ουσιώδη παράβαση που πλήττει τη βάση της συμφωνίας, με αποτέλεσμα να απορρίψει την αγωγή.

Η άλλη αγωγή ακόμη εκκρεμεί.

4.49 ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Μέρος Α

4.49.1 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31.12.00 το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων ήταν £4,8 εκ., σε σύγκριση με £2,2 εκ. του προηγούμενου έτους. Ποσό £1,8 εκ. αφορά καθυστερημένους τόκους που οφείλονται από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, από τους οποίους £0,7 εκ. εκκρεμούν από το 1974.

4.49.2 Κεντρική Τράπεζα Κύπρου. Μέσα στο 2000 κατατέθηκε στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας το ποσό των £14,08 εκ., που αντιπροσωπεύει τα καθαρά κέρδη της Κεντρικής Τράπεζας για το 1999.

4.49.3 Κρατικό Λαχείο. Τα καθαρά κέρδη του Κρατικού Λαχείου για το 2000 ήταν £17,4 εκ., σε σύγκριση με £20,8 εκ. το 1999. Η μείωση κατά £3,4 εκ. (16,3%) προήλθε κυρίως από τη μείωση στις πωλήσεις των λαχείων των εβδομαδιαίων κληρώσεων και των αυτόματων στα είδη του “χρυσού”, του “σούπερ” του “συνηθισμένου” και του “μεγάλου”. Επίσης μείωση παρουσιάστηκε και στα έσοδα από το ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΤΟ και ΤΖΟΚΕΡ.

4.49.4 Επιχορηγήσεις. Κατά τα δύο τελευταία χρόνια καταβλήθηκαν οι ακόλουθες επιχορηγήσεις.

	2000	1999
	£εκ.	£εκ.
Αμπελουργικά προϊόντα	9,80	9,24
Σιτηρά	23,00	19,70
Επιχορήγηση επιτοκίου	0,26	0,36
	33,06	29,3

4.49.5 Συνεισφορά για την Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο. Για το 2000 η συνεισφορά της Κύπρου ήταν £9,9 εκ.

4.49.6 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα

(α) Σύμφωνα με τους περί Συντάξεων Νόμους, στους κρατικούς υπαλλήλους χορηγούνται, από την ημερομηνία αφυπηρέτησής τους, συνταξιοδοτικά ωφελήματα (σύνταξη και εφάπαξ ποσό ή φιλοδώρημα). Τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα που δικαιούται ο κάθε υπάλληλος που αφυπηρετεί υπολογίζονται από το Τμήμα Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου και η ορθότητα τους ελέγχεται από την Υπηρεσία μου πριν αυτά πληρωθούν από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, ώστε τυχόν λάθη και παραλείψεις να διορθώνονται έγκαιρα.

Το 2000 καταβλήθηκε για συνταξιοδοτικά ωφελήματα το ποσό των £112,00 εκ., σε σύγκριση με £94,6 εκ. κατά το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £17,4 εκ. ή 18,39%, λόγω των νέων συνταξιούχων και της παραχώρησης γενικών και τιμαριθμικών αυξήσεων.

Κατά το 2000 έγιναν υπολογισμοί για 938 περιπτώσεις αφυπηρετήσεων κρατικών υπαλλήλων και για 118 περιπτώσεις χορήγησης σύνταξης σε χήρες/χήρους και τέκνα.

Από τον έλεγχο των πιο πάνω, εντοπίστηκε ότι οι υπολογισμοί χρειάζονταν αλλαγές σε 65 περιπτώσεις αφυπηρετήσεων και σε 27 περιπτώσεις χηρών. Από τις πιο πάνω 65 περιπτώσεις, σε 22 περιπτώσεις τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα θα έπρεπε να αυξηθούν συνολικά κατά περίπου £5.880 σε ετήσια σύνταξη και περίπου £30.000 σε εφάπαξ ποσό ή φιλοδωρήματα. Στις υπόλοιπες 43 περιπτώσεις τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα θα έπρεπε να μειωθούν συνολικά κατά περίπου £71.470 σε ετήσια σύνταξη και περίπου £139.690 σε εφάπαξ ποσό ή φιλοδωρήματα. Από τις 27 περιπτώσεις που αφορούσαν συντάξεις χηρών, στις 18 περιπτώσεις η ετήσια σύνταξη έπρεπε να αυξηθεί συνολικά κατά περίπου £5.330 και στις υπόλοιπες 9 περιπτώσεις να μειωθεί συνολικά κατά περίπου £7.220. Σύμφωνα με το Γενικό Λογιστή, με τη λειτουργία του νέου μηχανογραφημένου συστήματος και τη βελτίωση των σχετικών προγραμμάτων, αναμένεται σημαντική περαιτέρω μείωση στον αριθμό των αλλαγών/διορθώσεων στους υπολογισμούς των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων.

(β) Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 1999, για την εφαρμογή του άρθρου 88 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, το οποίο προνοεί για το συμψηφισμό της κυβερνητικής σύνταξης με την αναλογική σύνταξη των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, παρουσιάζονται πρακτικά προβλήματα, λόγω παράλειψης ή καθυστέρησης στην ενημέρωση του Κλάδου Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με το αναλογικό μέρος της συμπληρωματικής σύνταξης του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων που καταβάλλεται στους δικαιούχους κρατικούς συνταξιούχους. Ως αποτέλεσμα, προκύπτουν σημαντικές υπερπληρωμές στην κυβερνητική σύνταξη, οι οποίες, όταν εντοπιστούν, ανακτώνται με μηνιαίες αποκοπές από την κυβερνητική σύνταξη.

4.49.7 Αποζημιώσεις και έξοδα αγωγών. Μέσα στο 2000 καταβλήθηκε το ποσό των £3,2 εκ. (£0,8 εκ. το 1999) για αποζημιώσεις και έξοδα για δικαστικές υποθέσεις εναντίον της Δημοκρατίας.

4.49.8 Εφαρμογή του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου αρ. 80(I) του 1998. Σύμφωνα με τον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο αρ. 80 (I) του 1998, σε περίπτωση που συνταξιούχος λαμβάνει λιγότερα από το ανώτατο ποσό της βασικής σύνταξης που θα μπορούσε να καταβληθεί σε δικαιούχους, η διαφορά αυτή μεταφέρεται από την αναλογική στη βασική σύνταξη. Με την τροποποίηση αυτή, τα Επαγγελματικά Σχέδια Συντάξεων θα πρέπει να μειώσουν το ποσό που αναλογεί στην αναλογική σύνταξη που αποκόπτουν από τις συντάξεις.

Το Γενικό Λογιστήριο δεν εφάρμοσε τον πιο πάνω Νόμο για τις συντάξεις των δημόσιων υπαλλήλων, γιατί, όπως μου έχει αναφερθεί, υπήρχε καταθεμένο νομοσχέδιο για την επαναφορά του τρόπου υπολογισμού των συντάξεων στην προγενέστερη του μορφή, με αναδρομική ισχύ. Το νομοσχέδιο αυτό ψηφίστηκε σε Νόμο (98(I)/2000), με ημερομηνία έναρξης ισχύος τις 7 Ιουλίου 2000, χωρίς αναδρομική ισχύ, αφήνοντας έτσι νομικά ακάλυπτο το Γενικό Λογιστήριο, το οποίο αφαιρούσε το αυξημένο ποσό της συμπληρωματικής σύνταξης.

4.49.9 Μηχανογράφηση των Συντάξεων. Παρατηρήθηκε ότι προέκυψε μεγάλη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της ανάπτυξης του νέου Μηχανογραφημένου Συστήματος Συντάξεων Δημόσιων Υπαλλήλων. Δεν έχει γίνει ακόμη η τελική αποδοχή του συστήματος, παρόλο που το συμβόλαιο που υπογράφηκε προνοούσε αποπεράτωση μέχρι τις 26.10.1998. Το νέο μηχανογραφημένο σύστημα άρχισε να τίθεται σε εφαρμογή από τον Ιανουάριο 2001.

4.49.10 Πίνακας Εκκρεμών Εγγυήσεων για την αποπληρωμή χρεών κατά τις 31.12.1999. Δεν τηρείται κατάλληλο μητρώο, μέσω του οποίου να γίνεται η παρακολούθηση των εγγυητικών που παραχωρούνται από Κυβερνητικές Υπηρεσίες για δάνεια που αφορούν τρίτους.

4.49.11 Ετοιμασία Δημοσιονομικής Έκθεσης. Παρόλο που, βάσει του Συντάγματος, η Δημοσιονομική Έκθεση θα πρέπει να ετοιμάζεται κάθε χρόνο μέχρι τις 31 Μαρτίου του έτους που ακολουθεί το υπό επισκόπηση έτος, η εν λόγω Έκθεση δεν ετοιμάζεται μέσα στα καθορισμένα χρονικά πλαίσια.

4.50 ΤΜΗΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.50.1 Αποθέματα υλικών. Στις 31.12.00 η ολική αξία των αποθεμάτων των 26850 ειδών που βρίσκονταν στο Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών ήταν £4,48 εκ., σε σύγκριση με £4,75 εκ. για 26635 είδη το 1999.

4.50.2 Λογαριασμός προκαταβολών. Στις 31.12.00 το υπόλοιπο του λογαριασμού προκαταβολών ήταν £4,42 εκ. Κατά τα τελευταία πέντε χρόνια ο λογαριασμός προκαταβολών παρουσίασε την πιο κάτω κίνηση.

Έτος	Αγορές	Εκδόσεις	Αποθέ- ματα	Αποθέματα επί αγορών	Αποθέματα επί εκδόσεων	Κυκλοφο- ριακή ταχύτητα αποθεμάτων
	£000	£000	£000	%	%	
1996	8.324	7.738	4.129	50	53	2,02
1997	9.525	9.293	4.409	46	47	2,18
1998	9.427	8.581	5.072	54	59	1,81
1999	7.975	8.361	4.762	60	57	1,70
2000	8.880	9.341	4.428	50	47	2,03

4.50.3 Υπερβάσεις στις αγορές και στα αποθέματα. Κατά τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται σημαντικές υπερβάσεις των εγκεκριμένων ποσών, τόσο για τις αγορές όσο και το λογαριασμό προκαταβολών που αντιπροσωπεύει την αξία των αποθεμάτων.

Το ύψος των αγορών, καθώς και το υπόλοιπο του λογαριασμού προκαταβολών, κατά το 2000 ήταν περίπου £8,9 εκ. και £4,4 εκ., αντίστοιχα, ενώ τα εγκεκριμένα ποσά ήταν £6,5 εκ. και £3,5 εκ. Όπως αναφέρεται και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, τα σχετικά όρια ισχύουν από το 1991 και οι υπερβάσεις αποτελούν σύνηθες φαινόμενο. Ωστόσο, η Διεύθυνση τον τελευταίο χρόνο κατέβαλε προσπάθειες για την αντιμετώπιση του προβλήματος, οι οποίες φαίνεται να αποφέρουν καρπούς, οι οποίες και ενδείκνυται όπως συνεχιστούν, με στόχο τη μελέτη και εισαγωγή νέων μεθόδων/συστημάτων (όπως "virtual stores"), τα οποία αναμένεται να συμβάλουν θετικά και στην αύξηση της παραγωγικότητας. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι καταβάλλεται κάθε προσπάθεια όπως οι εκδόσεις των διαφόρων υλικών γίνονται σε σύντομο χρονικό διάστημα, με ανάλογη χρέωση των Κονδυλίων των αρμόδιων Τμημάτων.

Μέρος Β

4.50.4 Μηχανογράφηση Τμήματος. Όπως αναφέρεται και στις Εκθέσεις μου για τα έτη 1998-1999, το μηχανογραφικό σύστημα, που βρίσκεται σε λειτουργία στο Τμήμα, είναι πετपालιωμένο και δυσχεραίνει τόσο τον έλεγχο των προσφορών όσο και την παρακολούθηση των αποθεμάτων από το ίδιο το Τμήμα. Εισηγήθηκα όπως δοθεί άμεση προτεραιότητα στην εξασφάλιση κατάλληλου εκσυγχρονισμένου συστήματος.

4.51 ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΡΟΣΟΔΩΝ

Μέρος Α

4.51.1 Φόρος εισοδήματος. Οι συνολικές εισπράξεις κατά κατηγορία φορολογούμενων έχουν ταξινομηθεί από το Τμήμα ως ακολούθως:

	2 0 0 0		1 9 9 9	
	£εκ.	%	£εκ.	%
Δημόσιοι Υπάλληλοι	77,2	18,9	81,1	23,2
Ιδιωτικοί Υπάλληλοι	94,7	23,1	82,8	23,7
Φόρος επί μερισμάτων	22,2	5,4	7,5	2,1
Αποκοπές φόρου για τόκους εξωτερικού	0,3	0,1	0,2	0,1
Νομικά πρόσωπα και εταιρείες	187,0	45,7	151,9	43,5
Αυτοεργοδοτούμενοι	21,2	5,2	19,8	5,7
Σύμφωνα με τα άρθρα 30-32 των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων του 1961-2000	1,5	0,4	1,7	0,5
Υπάλληλοι υπεράκτιων εταιρειών	4,8	1,2	4,2	1,2
	408,9	100,0	349,2	100,0

4.51.2 Επιστροφές φόρου εισοδήματος. Οι επιστροφές φόρου εισοδήματος ανήλθαν σε £15,0 εκ., σε σύγκριση με £15,3 εκ. το 1999.

4.51.3 Φορολογίες υπό ένσταση. Στις 31.12.00 υπήρχαν 61556 φορολογίες, για τις οποίες υποβλήθηκε ένσταση, για συνολικό ποσό φόρου £181,8 εκ.

Αναλυτικά η κίνηση των ενστάσεων έχει ως ακολούθως:

	2 0 0 0		1 9 9 9	
	Αρ.	£ εκ.	Αρ.	£ εκ.
Ενστάσεις για:				
Φόρο Εισοδήματος	40803	156,5	42889	148,6
Έκτακτη Αμυντική Εισφορά	16619	13,0	15433	11,6
Ακίνητη Ιδιοκτησία 31.12.00/12.11.99	2799	3,1	2723	3,0
Κεφαλαιουχικά Κέρδη 31.12.00/12.11.99	1335	9,2	1119	5,7
	61556	181,8	62164	168,9

Οι ενστάσεις του φόρου εισοδήματος μειώθηκαν κατά 4,9%.

Σύμφωνα με το Διευθυντή του Τμήματος, η αύξηση της όλης εργασίας επιβολής φορολογίας για την περίοδο 1994 - 2000 ήταν 111%, ενώ οι ενστάσεις που εκκρεμούσαν το 2000, και που αφορούσαν στην πριν από το 1991 περίοδο, αποτελούν το 46% του συνόλου, σε σχέση με 76% που ήταν το αντίστοιχο ποσοστό το 1997.

Η μηχανογράφηση των περισσότερων εργασιών του Τμήματος έχει συμβάλει θετικά στην επίσπευση της συμπλήρωσης τόσο των νέων όσο και παλιών φορολογικών υποθέσεων.

Υπάρχει όμως ακόμα σημαντικός αριθμός ενστάσεων που εκκρεμούν για αρκετά χρόνια. Οι κυριότεροι λόγοι των εκκρεμοτήτων είναι:

(α) Μη συμμόρφωση των φορολογούμενων στις υποδείξεις του Τμήματος για υποβολή των αναγκαίων στοιχείων και καταστάσεων.

(β) Στις περιπτώσεις όπου λαμβάνονται δικαστικά μέτρα για την υποβολή από τους φορολογούμενους των αναγκαίων στοιχείων, αρκετοί από αυτούς δεν συμμορφώνονται με τις δικαστικές αποφάσεις.

(γ) Το Τμήμα αδυνατεί, λόγω φόρτου εργασίας, να επιληφθεί έγκαιρα της εξέτασης των στοιχείων που προσκομίζονται από τους φορολογούμενους.

4.51.4 Καθυστερημένοι φόροι. Το σύνολο των καθυστερημένων φόρων, όπως έχουν δηλωθεί από το Τμήμα, ήταν £182,67 εκ., σε σύγκριση με £167,20 εκ. του προηγούμενου έτους, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £15,47 εκ. ή 9,2%. Σημειώνεται ότι οι καθυστερημένοι φόροι που αφορούν φορολογίες που εκδόθηκαν το 2000 ήταν περίπου το 46% του συνόλου των καθυστερημένων φόρων εισοδήματος.

Κατά κατηγορία οι καθυστερήσεις φόρου έχουν ως εξής:

	2000	1999	Αύξηση/ (Μείωση)
	£εκ.	£εκ.	%
Φόρος εισοδήματος	122,53 ⁽ⁱ⁾	111,11	10,3
Φόρος εισοδήματος παρακρατηθείς (P.A.Y.E.)	8,09 ⁽ⁱ⁾	7,13	13,5
Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας (Νόμος 24/80)	5,66	6,05 ⁽ⁱⁱ⁾	-
Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών	22,93	20,10 ⁽ⁱⁱ⁾	-
Φόρος κληρονομίας	4,18	4,45	(6,1)
Φόρος Υπηρεσιών	0,21	0,21	-
Άλλοι φόροι	2,07 ⁽ⁱⁱⁱ⁾	2,01	3,0
Έκτακτη εισφορά	5,90	6,55	(9,9)
Έκτακτη εισφορά για την Άμυνα	11,10	9,59	15,74
	182,67	167,20	9,25

⁽ⁱ⁾ Περιλαμβάνει ποσό ύψους £54 εκ. το οποίο αφορά φορολογίες που έχουν επιβληθεί κατά το 2000.

⁽ⁱⁱ⁾ Καθυστερήσεις 12.11.99.

⁽ⁱⁱⁱ⁾ Περιλαμβάνει ποσό ύψους £555.290 που οφείλεται από Τουρκοκύπριους.

Σημειώσεις:

(α) Στις πιο πάνω καθυστερήσεις δεν περιλαμβάνονται οι νενομισμένοι τόκοι. Το ποσό των καθυστερημένων τόκων στις 31.12.00 ήταν £38.108.347 για φόρο εισοδήματος, £4.547.199 για προσωρινό φόρο, £41.719 για μερίσματα, £5.463.472 για έκτακτη εισφορά για την Άμυνα και £3.681.918 για φόρο εισοδήματος παρακρατηθέντα (PAYE).

(β) Οι καθυστερήσεις φόρου εισοδήματος κατά κατηγορία έχουν ως εξής:

	Ξεκ.
Κυβερνητικοί υπάλληλοι	3,05
Άλλοι υπάλληλοι	14,89
Αυτοεργοδοτούμενοι	29,55
Εταιρείες	74,56
Άλλοι	0,18
	<u>122,23</u>
Φόρος εισοδήματος για φορολογίες που έγιναν μέχρι 31.12.78	0,30
	<u>122,53</u>

(γ) Στο συνολικό ποσό των £130,62 εκ. που οφείλεται κατά τις 31.12.00 για φόρο εισοδήματος και για φόρο εισοδήματος παρακρατηθέντα (PAYE) περιλαμβάνεται το ποσό των £81,11 εκ., το οποίο αντιπροσωπεύει:

	Ξεκ.
Ποσά για τα οποία λήφθηκαν δικαστικά μέτρα	30,93
Ποσά που πληρώνονται με δόσεις	16,43
Ανεπίδεκτα είσπραξης ποσά που οφείλονται από πτωχεύσαντες, αποβιώσαντες, αγνώστους κ.τ.λ.	9,63
Προσωρινές φορολογίες του 2000 οι οποίες κατά το πλείστον εισπράττονται τον Ιανουάριο	24,12
	<u>81,11</u>

(δ) Στο ποσό των £22,93 εκ. που οφείλεται κατά τις 31.12.00 για φόρο κεφαλαιουχικών κερδών συμπεριλαμβάνονται:

	Ξεκ.
Ποσά για τα οποία λήφθηκαν δικαστικά μέτρα	0,80
Ποσά που οφείλονται από εκκλησίες και μοναστήρια	7,10
Πτωχεύσεις	0,34
	<u>8,24</u>

(ε) Στο ποσό των £5,90 εκ. που οφείλεται κατά τις 31.12.00 για έκτακτη εισφορά για τους πρόσφυγες συμπεριλαμβάνονται:

	Ξεκ.
Ενστάσεις/Πρόσφυγες	1,02
Ποσά για τα οποία λήφθηκαν δικαστικά μέτρα	1,84
Φορολογίες που παραλήφθηκαν μετά τις 31.12.2000	0,11
Ανεπίδεκτα είσπραξης ποσά που οφείλονται από πτωχεύσαντες, αποβιώσαντες, αγνώστους κ.τ.λ.	1,28
	<u>4,25</u>

(στ) Στο ποσό των £4,18 εκ. που οφείλεται κατά τις 31.12.00 για φόρο κληρονομιών περιλαμβάνεται ποσό ύψους £0,25 εκ., το οποίο αφορά φορολογίες πριν από το 1974 για περιουσίες που βρίσκονται στην κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου, καθώς και υποθέσεις Τουρκοκυπρίων.

Ο φόρος κληρονομιών καταργήθηκε σε σχέση με πρόσωπα που απεβίωσαν κατά ή μετά την 1.1.2000. Οποιοδήποτε ποσό που παραμένει προς είσπραξη αφορά φορολογίες αποθανόντων πριν από την 1.1.2000.

Για αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του προβλήματος των καθυστερημένων φόρων, το Τμήμα έχει λάβει σειρά μέτρων, με στόχο την καλύτερη οργάνωση του Γραφείου Είσπραξης, και εφάρμοσε νέες διαδικασίες παρακολούθησης όλων των λειτουργιών του, τα οποία είχαν ως αποτέλεσμα την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού και την πιο έγκαιρη είσπραξη των καθυστερημένων φόρων.

4.51.5 Φόρος Κληρονομιών

(α) Νομοθεσία. Με το Νόμο 74(Ι)/2000 που ψήφισε η Βουλή στις 16.6.2000, ο πιο πάνω φόρος καταργείται από 1.1.2000.

(β) Έλεγχος φακέλων φόρου κληρονομιών. Από δειγματοληπτικό έλεγχο των πιο πάνω φακέλων, προέκυψαν σημαντικά στοιχεία, για τα οποία ο Διευθυντής, ύστερα από εισήγηση μου, διεξήγαγε έρευνα.

- (i)** Σε συγκεκριμένη περίπτωση προέκυψαν στοιχεία που δικαιολογούσαν περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να εξακριβωθεί κατά πόσο ορισμένα περιουσιακά στοιχεία θανούσης, όπως π.χ. μετοχές, ακίνητα κ.τ.λ., τα οποία δηλώθηκαν στην κατάσταση περιουσίας, χρήζουν επανεκτίμησης, ή άλλη κινητή περιουσία, όπως χρηματικά ποσά, κοσμήματα και άλλα προσωπικά αντικείμενα, τα οποία δωρήθηκαν από τη θανούσα μέσα σε περίοδο 3 ετών πριν από το θάνατο, θα έπρεπε να συνυπολογιστούν για σκοπούς υπολογισμού του φόρου.
- (ii)** Από έρευνα του Διευθυντή, διαφάνηκε ότι περιουσία ύψους £380.282 δεν δηλώθηκε από το διαχειριστή. Το σύνολο των φόρων και προστίμου επί του πιο πάνω ποσού ανερχόταν στο ποσό των £223.338, το οποίο εισπράχθηκε στις 5.11.99.
- (iii)** Ενόψει των σοβαρών παραλείψεων, ζήτησα από το Διευθυντή να με ενημερώσει κατά πόσο προτίθετο να αποδώσει οποιεσδήποτε ευθύνες. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι ο υπεύθυνος λειτουργός αψυπηρέτησε προ τριετίας και θεωρεί άκαιρη περαιτέρω έρευνα για απόδοση ευθυνών.
- (iv)** Η καθαρή περιουσία αποθανόντος, όπως δηλώθηκε από το διαχειριστή, ανερχόταν στο ποσό των £825.539, ενώ η εκτίμηση του Γραφείου Φόρου Κληρονομιών ήταν £1.373.249, για το οποίο στις 27.3.97 βεβαιώθηκε τελική φορολογία ύψους £601.212. Μετά από έλεγχο της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκε ότι σε τραπεζική κατάσταση του αποθανόντος φαινόταν η πληρωμή του ποσού των £4.655, ως ασφάλιστρο σε ασφαλιστική εταιρεία. Από το ύψος του ασφάλιστρου ήταν φανερό ότι το ποσό αποζημίωσης, λόγω θανάτου, θα έπρεπε να ήταν μεγάλο, το οποίο ωστόσο δεν περιλήφθηκε στα περιουσιακά στοιχεία του θανόντος.

Ζήτησα να διεξαχθεί έρευνα σχετικά με το ύψος της αποζημίωσης που καταβλήθηκε με βάση το πιο πάνω ασφάλιστρο. Μετά από έρευνα του Διευθυντή, διαφάνηκε ότι η σύζυγος του αποθανόντος εισέπραξε ασφάλεια ύψους £1.000.000, ποσό το οποίο ο Διευθυντής θεώρησε ότι

υπόκειται σε φορολογία και επέβαλε στις 31.3.2000 πρόσθετο φόρο ύψους £498.402, πλέον τόκους, από 24.4.97. Στις 27.4.2000 υποβλήθηκε από την κληρονόμο ένσταση. Κατά την εξέταση της ένστασης προέκυψε νομικό πρόβλημα, κατά πόσο το συμβόλαιο έγινε από τον αποθανόντα ή τη σύζυγο του. Ο Γενικός Εισαγγελέας, με γνωμάτευση του ημερ. 27.12.2000, ανέφερε ότι το συμβόλαιο έγινε από τον αποθανόντα και, κατ' επέκταση, έπρεπε η ασφάλεια του £1 εκ. να φορολογηθεί. Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι ακύρωσε τη συμπληρωματική φορολογία, καθότι αποφάσισε ότι δεν μπορούσε να ισχυριστεί ότι υπήρξε από μέρους του διαχειριστή διάπραξη απάτης ή παράλειψη δήλωσης ουσιωδών γεγονότων, θέση την οποία η Υπηρεσία μου δεν συμμερίζεται. Επιπρόσθετα εισηγήθηκα στο Διευθυντή τη διεξαγωγή έρευνας για να διαπιστωθεί κατά πόσο υπάρχουν οποιεσδήποτε ευθύνες. Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι, λαμβάνοντας υπόψη τόσο το αποτέλεσμα της μελέτης του θέματος όσο και το γεγονός ότι ο υπεύθυνος λειτουργός αφυπηρέτησε προ τετραετίας, δεν ενδείκνυται η διεξαγωγή τέτοιας έρευνας.

4.51.6 Διαχείριση/εκμετάλλευση ακινήτων από συγγενικές εταιρείες. Δύο συγκεκριμένες εταιρείες που έχουν τους ίδιους μετόχους, η μεν πρώτη είναι ιδιοκτήτρια ξενοδοχείου, ενώ η δεύτερη διαχειριζόταν το ξενοδοχείο για 6 χρόνια, καταβάλλοντας ενοίκιο στην πρώτη. Κατά την εξέταση των λογαριασμών από το Τμήμα παρατηρήθηκε ότι δεν υπήρχε λογική βάση στον καθορισμό των ετήσιων ενοικίων, καθώς και στα έσοδα που παρουσίαζε η διαχειρίστρια εταιρεία, ωστόσο το Τμήμα αποδέκτηκε τους λογαριασμούς χωρίς να προβεί σε αλλαγή, γιατί αφενός θα προέκυπτε επιστροφή χρημάτων στην ιδιοκτήτρια εταιρεία και αφετέρου επιπρόσθετη φορολογία προς τη διαχειρίστρια εταιρεία, η οποία ήταν αμφίβολο αν θα τα πλήρωνε. Το 1994 η διαχειρίστρια εταιρεία τερμάτισε τις δραστηριότητες της και μέχρι σήμερα οφείλει στο Δημόσιο φορολογίες ύψους περίπου £13.600, πλέον τόκους.

Παρόλο που δεν διαφώνησα με τους χειρισμούς του Τμήματος, εισηγήθηκα στο Διευθυντή όπως προβεί σε σχετική έρευνα σε όλες τις Επαρχίες, με σκοπό την εξακρίβωση των διαστάσεων του προβλήματος και τη λήψη των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων, έχοντας υπόψη ότι παρόμοια τακτική πιθανόν να έχει εφαρμοστεί και από άλλες επιχειρήσεις, με σκοπό την αποφυγή καταβολής των φόρων από τη διαχειρίστρια εταιρεία, η οποία δεν κατέχει περιουσιακά στοιχεία και η δυνατότητα είσπραξης των φόρων είναι περιορισμένη. Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι, από διερεύνηση που έγινε και παρόλο που διαφάνηκε ότι τέτοιες διευκολύνσεις γίνονται σε μικρή κλίμακα, έχει εκδώσει σχετική εγκύκλιο, με στόχο τη διασφάλιση ομοιόμορφου χειρισμού τέτοιων υποθέσεων και την άμεση είσπραξη των φόρων που προκύπτουν.

4.51.7 Έλεγχος κλάδου τελών χαρτοσήμων. Από δειγματοληπτικό έλεγχο των πιο πάνω τελών διαπιστώθηκε ότι χάνονται σημαντικά ποσά, τα οποία οφείλονται κυρίως στη μη χαρτοσήμανση ή την ελλιπή χαρτοσήμανση των εγγράφων που υπόκεινται σε χαρτοσήμανση, σύμφωνα με τον περί Χαρτοσήμων Νόμο. Αναφέρονται πιο κάτω ενδεικτικά παραδείγματα.

(α) Σύναψη δανείων από τράπεζες του εξωτερικού. Τα έγγραφα εξωτερικού δανείου που σύναψε κυπριακή τράπεζα, ύψους £10 εκ., δεν παρουσιάστηκαν για χαρτοσήμανση. Όπως πληροφορήθηκα, αυτά ζητήθηκαν γραπτώς και, σε περίπτωση που δεν προσκομιστούν, θα ληφθούν τα υπό του Νόμου προνοούμενα μέτρα.

(β) Έκδοση μετατρέψιμων χρεογράφων και ομολόγων. Για τέσσερις περιπτώσεις έκδοσης μετατρέψιμων χρεογράφων που δεν υποβλήθηκαν στον Έφορο για χαρτοσήμανση, τα σχετικά τέλη ανέρχονταν στα £1,1 εκ., η καταβολή των οποίων ζητήθηκε από τον Έφορο. Οι εκδότριες εταιρείες καταχώρισαν προσφυγές.

(γ) Σύναψη συμφωνιών εκτός της Δημοκρατίας. Έγγραφα τα οποία συντάσσονται εκτός της Δημοκρατίας, για να έχουν ισχύ στην Κύπρο, πρέπει να χαρτοσημαίνονται. Σε μόνο δύο τέτοιες περιπτώσεις τα τέλη που έπρεπε να καταβληθούν ανέρχονταν στις £88.000.

(δ) Εκδόσεις και μεταβιβάσεις κινητών αξιών. Η έκδοση ή μεταβίβαση κινητών αξιών εκτός Χρηματιστηρίου υπόκειται σε χαρτοσήμανση.

(ε) Συμβόλαια εργολαβίας. Συμβόλαια ύψους πολλών εκατομμυρίων λιρών δεν χαρτοσημαίνονται, λόγω της ασάφειας σχετικών προνοιών του Νόμου. Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια σύντομης διασαφήνισης των προνοιών του Νόμου.

(στ) Σύναψη συμφωνίας για αγορά ασφαλιστικής εταιρείας. Συμφωνία ύψους £47 εκ., για αγορά ασφαλιστικής εταιρείας, δεν χαρτοσημάνθηκε.

Ζήτησα να πληροφορηθώ για τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν για επίλυση των πιο πάνω προβλημάτων. Ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων με διαβεβαίωσε ότι καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια από το Τμήμα για την όσο το δυνατό καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας. Σημείωσε επίσης ότι είναι αδύνατο να γνωρίζει όλα τα έγγραφα που εκδίδονται εάν δεν προσκομιστούν ενώπιον του από τους εκδότες.

4.51.8 Φορολογία αλλοδαπών που ασκούν ελεύθερα επαγγέλματα. Διαπιστώθηκαν δυσκολίες και αδυναμίες στον εντοπισμό, για σκοπούς φορολόγησης, αλλοδαπών, κυρίως ξένων διάσημων καλλιτεχνών, οι οποίοι εργάζονται στην Κύπρο για μερικές μόνο μέρες και στη συνέχεια αναχωρούν, χωρίς να τους ζητείται κατά την έξοδο τους από την Κύπρο η παρουσίαση σχετικής βεβαίωσης εξόφλησης των φορολογικών τους υποχρεώσεων.

Για αντιμετώπιση των προβλημάτων εισηγήθηκα την τροποποίηση του σχετικού άρθρου του νόμου, ώστε όλοι οι αλλοδαποί ή οι αντιπρόσωποι τους να υποχρεώνονται, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την άφιξη τους στην Κύπρο, να παρουσιάζουν συμβόλαια απασχόλησης στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και να τιμωρούνται με αποτρεπτικές ποινές όσοι δεν συμμορφώνονται. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η εισήγηση μου για τροποποίηση του σχετικού άρθρου του νόμου θα περιληφθεί στη μελέτη για την ολοκληρωμένη φορολογική μεταρρύθμιση, για σκοπούς εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

4.51.9 Δημιουργία φορολογικών φακέλων/καταχώριση στο σύστημα νέων εταιρειών. Έχει παρατηρηθεί ότι από το 1994 τερματίστηκε η τακτική της συστηματικής δημιουργίας νέων φορολογικών φακέλων εταιρειών, με τη δικαιολογία ότι, με τη μηχανογράφηση του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών, οι πληροφορίες που χρειάζονται για το άνοιγμα του φορολογικού φακέλου θα μεταφέρονταν, σε μαγνητική μορφή, από το μητρώο του Εφόρου Εταιρειών στο σύστημα του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων. Η αυτοματοποίηση αυτή δεν έχει εφαρμοστεί μέχρι σήμερα.

Το γεγονός ότι σταμάτησε η υφιστάμενη τακτική είχε ως αποτέλεσμα, με βάση έλεγχο που έγινε σε δείγμα 409 νέων εταιρειών (ημεδαπών και αλλοδαπών) που εγγράφηκαν από τον Έφορο Εταιρειών κατά τα έτη 1995-1998, περίπου οι μισές (47%) να μην καταχωριστούν στο μηχανογραφικό σύστημα του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.

Εισηγήθηκα όπως καταβληθεί προσπάθεια, σε συνεννόηση με το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών, ώστε να λαμβάνονται οι απαραίτητες πληροφορίες για αυτόματο άνοιγμα φορολογικού φακέλου με την εγγραφή κάθε εταιρείας.

Τα πιο πάνω θα βοηθήσουν στον έγκαιρο εντοπισμό και φορολόγηση, κυρίως των εταιρειών που δεν έχουν πολυετή δραστηριότητα. Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το θέμα μελετάται

σε συνεργασία τόσο με το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών όσο και με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, με σκοπό την ετοιμασία σχετικών προγραμμάτων για υιοθέτηση της εισήγησής μου.

4.51.10 Μη υποβολή δηλώσεων εργοδότη. Το άρθρο 6 του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου (Νόμος αρ.4/78, όπως τροποποιήθηκε) προνοεί για την υποβολή δηλώσεων εργοδότη, αλλά δεν γίνεται καμιά πρόνοια για συνέπειες σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Σημειώνεται ότι η Νομοθεσία προνοεί για επιβολή τόκου και επιβαρύνσεων μόνο εάν ο φόρος από αποδοχές που παρακρατήθηκε από κάποιο εργοδότη δεν έχει καταβληθεί από αυτόν στο Διευθυντή (άρθρο 44(2)), ανεξάρτητα από την υποβολή ή όχι Δήλωσης. Η υφιστάμενη Νομοθεσία δίνει τη δυνατότητα στο Διευθυντή να προχωρήσει σε ποινική δίωξη στις περιπτώσεις μη υποβολής δηλώσεων, αλλά, εκτός του γεγονότος ότι η εν λόγω διαδικασία είναι αρκετά χρονοβόρα, συνεπάγεται και αρκετό διοικητικό κόστος, χωρίς να έχει ανάλογα αποτελέσματα, εφόσον εξακολουθεί να υπάρχει πρόβλημα μη υποβολής δηλώσεων. Εν όψει του γεγονότος ότι, όπως κατ' επανάληψη έχει αναφερθεί και σε προηγούμενες μου επιστολές προς το Τμήμα, αρκετοί εργοδότες δεν υποβάλλουν τη σχετική δήλωση, εισηγήθηκα όπως η νομοθεσία τροποποιηθεί κατάλληλα, ώστε να υπάρχει πρόνοια για επιβολή προστίμου σε περιπτώσεις μη έγκαιρης υποβολής της.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι η υφιστάμενη Νομοθεσία έχει πρόνοιες επιβολής τόκου και επιβαρύνσεων. Επιπρόσθετα, εκεί όπου τέτοιες Δηλώσεις δεν υποβάλλονται, η υφιστάμενη Νομοθεσία του δίνει τη δυνατότητα να προχωρήσει σε ποινική δίωξη και, σε περίπτωση καταδίκης, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το Νόμο ποινές.

4.51.11 Διαφορά μεταξύ των ποσών που παρουσιάζονται στη δήλωση εργοδότη (Ε.Πρ. 7) και στο πιστοποιητικό αποδοχών (Ε. Πρ. 63). Έχει παρατηρηθεί ότι, παρόλο που υπάρχουν τα στοιχεία στο σύστημα τόσο για τις δηλώσεις εργοδότη όσο και για τα πιστοποιητικά αποδοχών/μισθούς υπαλλήλων, εντούτοις δεν γίνεται αυτόματος έλεγχος για διαπίστωση κατά πόσο οι μισθοί που δηλώνουν οι εργοδότες συμβαδίζουν με το τι δηλώνουν οι υπάλληλοι, ή κατά πόσο ο εργοδότης που δηλώνεται από τον υπάλληλο είναι εγγεγραμμένος στον κλάδο εργοδοτών ως εργοδότης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχει η πιθανότητα κάποιος εργοδότης, παρόλο που έχει υπαλλήλους, να μην έχει φάκελο στον κλάδο εργοδοτών και κάποιος υπάλληλος να δηλώνει εισοδήματα χαμηλότερα από αυτά που παίρνει με βάση τη δήλωση του εργοδότη.

Σε συγκεκριμένη περίπτωση, εταιρεία παρουσίαζε στη δήλωση εργοδότη ότι υπάλληλος της είχε αποδοχές για το φορολογικό έτος 1998 ύψους £9.358, ενώ ο υπάλληλος στη δήλωση του ανέφερε ότι οι αποδοχές του ήταν £5.726.

Εισηγήθηκα όπως γίνεται χρήση της δυνατότητας του συστήματος για την αυτόματη σύγκριση των πιο πάνω στοιχείων. Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το πρόγραμμα αντιπαραβολής αυτών των στοιχείων θα λειτουργήσει ευθύς μόλις ξεπεραστούν κάποια προβλήματα που παρουσιάστηκαν στο πρόγραμμα του ηλεκτρονικού υπολογιστή, πάντοτε σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής.

4.51.12 Εταιρείες που δεν υποβάλλουν δήλωση εργοδότη (Ε. Πρ. 7), ενώ υποβάλλουν λογαριασμούς και διεκδικούν έξοδα μισθών. Στις περιπτώσεις όπου υποβάλλονται λογαριασμοί, αυτοί πρέπει να συνοδεύονται και από το έντυπο “πληροφορίες προς τον Έφορο Φόρου Εισοδήματος”, όπου στην παράγραφο 8, που αφορά μισθούς και ημερομίσθια, πρέπει να συμπληρωθεί το ολικό ποσό σύμφωνα με τη δήλωση εργοδότη.

Σε συγκεκριμένη περίπτωση, εταιρεία δεν υπέβαλε δήλωση εργοδότη (Ε. Πρ. 7) για κανένα από τα φορολογικά έτη 1996-1999, ενώ έχει υποβάλει δήλωση Ε. Πρ. 4 και λογαριασμούς μέχρι και το έτος 2000 και διεκδικεί έξοδα μισθών.

Εισηγήθηκα όπως ελέγχεται, κατά την παραλαβή των λογαριασμών, αν πράγματι έχει υποβληθεί το έντυπο Ε. Πρ. 7 και, αν όχι, να ζητείται όπως υποβληθεί πρώτα το Ε. Πρ. 7 και μετά το έντυπο Ε. Πρ. 166 και οι λογαριασμοί. Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι ο έλεγχος τέτοιων περιπτώσεων γίνεται πάνω σε επιλεκτική βάση και μέσα στα πλαίσια των προτεραιοτήτων του Τμήματος.

Μέρος Β

4.51.13 Οφειλές μεγάλης ξενοδοχειακής εταιρείας στην Πάφο. Σε μεγάλη ξενοδοχειακή εταιρεία στην Πάφο επιβλήθηκαν για τα έτη 1989-1993 τελικές φορολογίες φόρου εισοδήματος συνολικού ποσού ύψους £869.681, πλέον τόκους.

Επίσης το Γραφείο Εισπράξεως Φόρων κίνησε αγωγή εναντίον της εταιρείας για τις φορολογίες των ετών 1992-1995, συνολικού ποσού £547.962, πλέον τόκους. Η απόφαση του δικαστηρίου ήταν όπως το οφειλόμενο ποσό εξοφληθεί με μηνιαίες δόσεις των £60.000 από 1.12.00. Όπως πληροφορήθηκα, η εταιρεία καταβάλλει τον οφειλόμενο φόρο σύμφωνα με την απόφαση του δικαστηρίου.

4.51.14 Φόρος υπηρεσιών. Ο περί Φορολογίας Υπηρεσιών Νόμος έχει καταργηθεί από την 1.1.93, παραμένει όμως προς είσπραξη ποσό ύψους £208.478, που αφορά φορολογίες προηγούμενων ετών. Όμως, η είσπραξη του ποσού αυτού είναι πολύ προβληματική, σχεδόν αδύνατη, για το λόγο ότι πλείστοι οφειλότες είναι αλλοδαποί, πρόσωπα που άλλαξαν διεύθυνση κ.τ.λ. Ο Διευθυντής του Τμήματος ανέφερε ότι οι προσπάθειες για εντοπισμό των οφειλετών συνεχίζονται.

4.51.15 Έκτακτη εισφορά. Οι εισπράξεις για έκτακτη εισφορά ανήλθαν σε £0,9 εκ. (£1,5 εκ. για το 1999). Επιπρόσθετα εισπράχθηκαν τόκοι ύψους £0,6 εκ., για το 2000, και £0,9 εκ. το 1999. Τα ποσά αυτά κατατέθηκαν στο Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων. Ο Νόμος περί Έκτακτης Εισφοράς καταργήθηκε από την 1.7.92 και οι εισπράξεις αφορούν προηγούμενα χρόνια.

4.51.16 Έκτακτη εισφορά για την Άμυνα της Δημοκρατίας. Το Τμήμα είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των προνοιών του Νόμου, που αφορούν τα εισοδήματα από μερίσματα, τόκους, ενοίκια, κέρδη εταιρειών και οργανισμών με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, καθώς επίσης και για την τελική διευθέτηση του ποσού που εισπράττεται για αυτοτελώς εργαζόμενους. Οι εισπράξεις του Τμήματος ανήλθαν σε £58,0 εκ., σε σύγκριση με £52,0 εκ. το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £6,0 εκ. (11,5%). Το ποσό αυτό κατατέθηκε στο Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας.

4.51.17 Καθυστερήσεις στην υποβολή λογαριασμών και φορολογικών δηλώσεων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι, παρά τις μεγάλες προσπάθειες που καταβάλλονται από το Τμήμα, αρκετές εταιρείες και άλλοι φορολογούμενοι καθυστερούν συστηματικά να υποβάλουν τους σχετικούς λογαριασμούς και τις φορολογικές τους δηλώσεις, καθώς και άλλα στοιχεία, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η επιβολή της τελικής φορολογίας. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η συμμόρφωση των φορολογούμενων κυμαίνεται γύρω στο 75%.

4.51.18 Καθυστερημένη εργασία. Όπως ανέφερα και στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλος όγκος καθυστερημένης εργασίας, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλει το Τμήμα. Συγκεκριμένα παρατηρήθηκε ότι, εκτός από τις καθυστερήσεις στις

φορολογίες υπό ένσταση, υπήρχε μεγάλος αριθμός προσώπων με φορολογητέο εισόδημα, για τα οποία δεν είχαν ετοιμαστεί φορολογικοί φάκελοι.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, με τις νέες διαδικασίες που έχουν πρόσφατα υιοθετηθεί και με τη συμπλήρωση της μηχανογράφησης των εργασιών του Τμήματος, αναμένεται ότι θα υπάρξει ουσιαστική μείωση στην καθυστερημένη εργασία. Ανέφερε επίσης ότι το Τμήμα έχει καθιερώσει πολιτική ανοίγματος τόσων φακέλων, όσοι είναι δυνατό να διεκπεραιωθούν, δίνοντας προτεραιότητα στις πιο σημαντικές υποθέσεις. Τα τελευταία μάλιστα χρόνια ανοίχθηκαν περίπου 70.000 νέοι φάκελοι.

4.51.19 Μηχανογραφημένο σύστημα διαχείρισης φόρων. Στόχος του έργου είναι η ανάπτυξη και εφαρμογή μηχανογραφημένου συστήματος άμεσης προσπέλασης, το οποίο θα παρέχει στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και όλα τα απαραίτητα μέσα για την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού, την αποτελεσματικότερη επιβολή και είσπραξη φόρων και την έγκαιρη λήψη αποφάσεων. Μέσα στα πλαίσια αυτά έχουν μηχανογραφηθεί όλες οι διαδικασίες του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, από την αποστολή των φορολογικών δηλώσεων στους φορολογούμενους μέχρι την επιβολή φορολογίας και τη μετέπειτα παρακολούθηση της είσπραξης των φόρων.

Οι εργασίες για υλοποίηση του έργου άρχισαν το 1987, με προϋπολογιζόμενη δαπάνη £3 εκ. και με προβλεπόμενη ημερομηνία συμπλήρωσης το Δεκέμβριο 1993. Τη μελέτη, ετοιμασία και εφαρμογή του μηχανογραφημένου συστήματος ανέλαβε ξένη εταιρεία, κατόπι διεθνών προσφορών, και το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής είχε την ευθύνη παρακολούθησης και συντονισμού των εργασιών. Το σύστημα άρχισε να εφαρμόζεται σταδιακά από το 1992.

Μετά την ολοκλήρωση του έργου και τη λήξη της περιόδου εγγύησης των 12 μηνών στις 31.12.1997, τη συντήρηση, λειτουργική υποστήριξη και επέκταση του συστήματος ανέλαβε το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής.

Η αναθεωρημένη ολική δαπάνη, που περιλαμβάνει συντήρηση, λειτουργική υποστήριξη και επέκταση του συστήματος, ανέρχεται σε £5,2 εκ., ενώ μέχρι 31.12.00 δαπανήθηκαν £3,3 εκ.

Τα υποσυστήματα επιβολής φορολογίας έκτακτης αμυντικής εισφοράς και φόρου εισοδήματος έχουν συμπληρωθεί και τέθηκαν ήδη σε λειτουργία. Το υποσύστημα για φόρο εισοδήματος παρακρατηθέντα (P.A.Y.E.) τέθηκε σε λειτουργία τον Απρίλιο του 1999.

Η διαδικασία εφαρμογής των υποσυστημάτων φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας και φόρου κεφαλαιουχικών κερδών άρχισε τον Οκτώβριο του 1999, ενώ τέθηκαν σε πλήρη λειτουργία τον Ιούνιο του 2000. Το Τμήμα έχει ολοκληρώσει την ετοιμασία και αποστολή των φορολογιών φυσικών προσώπων για το έτος 1998 και ήδη άρχισε την ετοιμασία για αποστολή των φορολογιών για το έτος 1999, ενώ οι φορολογίες για τις εταιρείες έχουν ολοκληρωθεί μέχρι και το 1999. Οι επιστροφές φόρου γίνονται μέσω του νέου μηχανογραφικού συστήματος σε σύντομο χρονικό διάστημα, μετά την έκδοση της σχετικής φορολογίας.

4.51.20 Πώληση κτημάτων στα Κούκλια Πάφου. Με δήλωση μεταβίβασης Κτηματολογίου μεταβιβάστηκε στις 23.11.98 ακίνητο (χωράφι) στα Κούκλια, έκτασης 54 σκαλών, έναντι του ποσού των £50.000. Για σκοπούς μεταβιβαστικών δικαιωμάτων, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας εκτίμησε το ακίνητο στις £180.000.

Οι ίδιοι συμβαλλόμενοι μεταβίβασαν στις 24.6.99 ακίνητο στα Κούκλια, έκτασης 79 σκαλών, έναντι του ποσού των £230.000. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, για σκοπούς μεταβιβαστικών δικαιωμάτων, το εκτίμησε σε £800.000. Να σημειωθεί ότι και στις δύο περιπτώσεις η επανεκτίμηση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας έγινε αποδεκτή από τους ενδιαφερόμενους.

Στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, για σκοπούς φόρου κεφαλαιουχικών κερδών, δεν δηλώθηκαν οι αναθεωρημένες τιμές της εκτιμημένης αξίας, όπως αυτές καθορίστηκαν από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, δηλαδή £180.000 και £800.000, αλλά δηλώθηκαν οι τιμές των £50.000 και £230.000, αντίστοιχα.

Ύστερα από εισήγηση μου, το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων προέβη σε λεπτομερή εξέταση των υπό αναφορά πωλήσεων, αλλά δεν διαπιστώθηκε ότι οι δηλώσεις των συμβαλλόμενων ήταν ψευδείς, έτσι ώστε το Τμήμα να προβεί σε αναθεώρηση των φορολογιών που επιβλήθηκαν. Ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο το Τμήμα έχει προχωρήσει στη διερεύνηση των πιο πάνω υποθέσεων, για σκοπούς φόρου εισοδήματος. Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι διεκπεραίωσε την έρευνα, χωρίς να προκύψει διαφοροποίηση των γεγονότων.

4.51.21 Πωλήσεις ακινήτων από εταιρεία σε εικονικές τιμές. Μεγάλος αριθμός πωλήσεων ακινήτων, που έγιναν από συγκεκριμένη εταιρεία σε θυγατρικές εταιρείες, θεωρούνται εικονικές, επειδή οι αξίες των ακινήτων είναι πολύ χαμηλότερες από τις αξίες της 1.1.80, όπως εκτιμήθηκαν από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Ζήτησα όπως γίνει έρευνα από το Τμήμα, η οποία να καλύψει όλες αυτές τις πωλήσεις, και ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι θα προέβαινε στη σε βάθος εξέταση τους μετά τις 31.12.97, που ήταν η προθεσμία υποβολής των λογαριασμών τους. Όπως πληροφορήθηκα, η εταιρεία υπέβαλε λογαριασμούς για το 1996 στις 18.5.99. Παράλληλα το Τμήμα προέβη σε προκαταρκτικές εκτιμήσεις των υπό αναφορά ακινήτων. Η εξέταση της υπόθεσης προωθείται και αναμένεται η απόφαση για επιβολή τελικής φορολογίας μέχρι το τέλος του έτους.

4.51.22 Διατάγματα δέσμευσης ακίνητης ιδιοκτησίας. Συγκεκριμένο συγκρότημα εταιρειών στην Πάφο, που οφείλει στο Δημόσιο διάφορες φορολογίες, κυρίως παρακρατηθέντα φόρο, συνολικού ύψους £274.583, συστηματικά αποφεύγει την εξόφληση τους. Ολόκληρη σχεδόν η ακίνητη ιδιοκτησία του συγκροτήματος έχει επιβαρυνθεί με διάταγμα δέσμευσης στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και, σε μερικές περιπτώσεις, έχουν εκδοθεί εντάλματα πώλησης, τα οποία παραμένουν ανεκτέλεστα, από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Σε άλλες περιπτώσεις τα διατάγματα δέσμευσης αποσύρονται, με σκοπό τη μεταβίβαση των ακινήτων στους αγοραστές τους. Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής, για την απόσυρση διατάγματος δέσμευσης για συγκεκριμένο ακίνητο εταιρείας ζητείται, επιπρόσθετα από την καταβολή του αναλογούντος φόρου από την ιδιοκτήτρια εταιρεία, και η καταβολή οφειλόμενων φόρων αδρανούς εταιρείας που δεν διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία. Με τον τρόπο αυτό, επιτυγχάνεται και η είσπραξη φόρων από τις αδρανείς εταιρείες, οι οποίοι διαφορετικά θα χάνονταν. Σημειώνεται ότι η συνολική αξία της υπό δέσμευση ακίνητης ιδιοκτησίας του συγκροτήματος σταθερά υπερκαλύπτει το σύνολο των οφειλών του συγκροτήματος. Σύμφωνα μάλιστα με το Διευθυντή του Τμήματος, η πιο πάνω τακτική είναι προς όφελος των δημόσιων εσόδων.

4.51.23 Λογαριασμός προκαταβολών για επιστρεφόμενες/ανεξαργύρωτες επιταγές. Παρατηρήθηκε ότι το υπόλοιπο του πιο πάνω λογαριασμού στις 31.12.00 ήταν £540.494, σε σύγκριση με £358.808 στις 31.12.99, δηλαδή αυξήθηκε κατά 50,6%, και ζήτησα όπως ληφθούν τα αναγκαία μέτρα, ώστε να εισπραχθούν το συντομότερο δυνατό τα ποσά που οφείλονται και αφορούν επιταγές που επιστράφηκαν. Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι υπάρχει σύστημα συνεχούς παρακολούθησης όλων των επιταγών που επιστρέφονται και ότι λαμβάνονται τα ανάλογα μέτρα.

4.51.24 Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας για μισθώσεις κρατικής γης. Εκτός από τις μισθώσεις κρατικής γης της Επαρχίας Λεμεσού, για τις οποίες εκδόθηκαν οι σχετικές φορολογίες με συνολικό ποσό φόρου £409.500, για τις άλλες Επαρχίες δεν έχουν ακόμη

επιβληθεί φορολογίες πάνω στην αξία του οφέλους που προκύπτει για τους μισθωτές κρατικής γης, στην οποία έχουν ανεγείρει εργοστάσια, ξενοδοχεία κ.τ.λ., σε αντίθεση με τις διατάξεις του άρθρου 2 του περί Φορολογίας Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμου 24/80. Όπως πληροφορήθηκα, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας δεν έχει κάνει τις εκτιμήσεις του για τις Επαρχίες αυτές, οι οποίες είναι αναγκαίες για τον καθορισμό του φόρου. Σύμφωνα με αποφάσεις του δικαστηρίου, ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων θα πρέπει να προβαίνει στις δικές του εκτιμήσεις, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη και τις εκτιμήσεις του Κτηματολογίου.

Επειδή το Κράτος έχει τεράστια απώλεια εσόδων από φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας για τις μισθώσεις κρατικής γης στις άλλες Επαρχίες, ζήτησα με σχετική επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας όπως προχωρήσει, χωρίς καθυστέρηση, στην εκτίμηση των σχετικών μισθώσεων, έτσι που να διευκολυνθεί ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων να προβεί στην επιβολή των σχετικών φορολογιών.

4.51.25 Οφειλές φόρων από εκκλησιαστικές αρχές. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι οι εκκλησιαστικές αρχές δεν καταβάλλουν φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας, έκτακτης εισφοράς κ.τ.λ. Μετά την ψήφιση του Νόμου 48(Ι)/99 στις 28.5.99, οι εκκλησιαστικές αρχές καταβάλλουν το φόρο κεφαλαιουχικών κερδών. Σημειώνεται ότι κατά τις 31.12.00 οι συσσωρευμένες οφειλές των εκκλησιαστικών αρχών για φόρο κεφαλαιουχικών κερδών προηγούμενων ετών, για τα οποία δεν υπήρχε υποχρέωση βάσει νομοθεσίας για την καταβολή του φόρου πριν από τη μεταβίβαση, ανέρχονταν σε £7,1 εκ. Για τους άλλους φόρους δεν υπάρχουν στοιχεία ως προς το ύψος του οφειλόμενου ποσού.

4.52 ΤΜΗΜΑ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.52.1 Καταστήματα αδασμολόγητων ειδών στους Αερολιμένες Πάφου και Λάρνακας.

Τα πιο πάνω καταστήματα, τα οποία λειτουργούν ως ειδικές αποθήκες αποταμίευσης και υπόκεινται στις διατάξεις της νομοθεσίας που αφορούν τις αποθήκες αποταμίευσης, παραχωρήθηκαν στην εταιρεία Cyprus Airways Duty Free Shops Ltd από 1.5.96.

Από τη φυσική καταμέτρηση των αποθεμάτων από την αδειούχα εταιρεία στις 8.12.98, 30.11.99 και 27.11.2000 προέκυψαν σημαντικά ελλείμματα, με αναλογούντες δασμούς και φόρους ύψους £236.511, £93.876 και £319.065, οι οποίοι και εισπράχθηκαν.

Η γενική απογραφή των αποθεμάτων στις 27 και 28.11.00 έγινε, με την ενεργό συμμετοχή του Τμήματος, μετά και από τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου. Έγινε επανεξέταση των προηγούμενων απογραφών και προέκυψε επιπρόσθετη απαίτηση ύψους £217.048.

Το Τμήμα, μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών του για διασφάλιση της άσκησης αποτελεσματικού τελωνειακού ελέγχου, έχει ετοιμάσει εγχειρίδιο με σχετικές οδηγίες, οι οποίες έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή, αναφορικά με τον έλεγχο των εν λόγω καταστημάτων.

4.52.2 Ειδικές ιδιωτικές αποθήκες αποταμίευσης (καταστήματα αδασμολόγητων ειδών) που λειτουργούν στα λιμάνια. Το σύστημα ελέγχου των αποθεμάτων συνεχίζει να παρουσιάζει αδυναμίες, επειδή, με την εισαγωγή των εμπορευμάτων στα καταστήματα, αυτά χάνουν την ταυτότητα τους και ομαδοποιούνται σε κλάσεις, σύμφωνα με την τιμή πώλησης τους, η οποία καθορίζεται κατά την απόλυτη κρίση του ιδιοκτήτη. Για παράδειγμα, στην κλάση 15.9 κατατάσσονται ρολόγια αξίας £500 και πάνω, πράγμα που σημαίνει ότι όλα τα ρολόγια της κλάσης αυτής θεωρούνται τα ίδια, ανεξαρτήτως αξίας. Εξαίρεση στον κανόνα αυτό αποτελούν τα οινόπνευματώδη ποτά, τα οποία κατατάσσονται σύμφωνα με το περιεχόμενο της φιάλης, και

τα τσιγάρα. Η πιο πάνω διαδικασία αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο κάλυψης ελλειμμάτων προϊόντων μεγάλης αξίας με προϊόντα μικρότερης αξίας, με αποτέλεσμα την απώλεια δασμών και φόρων.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι, ύστερα και από τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, λήφθηκε απόφαση για εκσυγχρονισμό του όλου συστήματος ελέγχου και παρακολούθησης των πιο πάνω καταστημάτων και έχει οριστεί προς τούτο κλιμάκιο λειτουργιών του Τμήματος, το οποίο άρχισε ενδελεχή μελέτη και αξιολόγηση των μηχανογραφημένων λογιστικών συστημάτων των καταστημάτων, καθώς και άλλων βασικών παραμέτρων. Το κλιμάκιο έχει προχωρήσει στο σχεδιασμό νέου συστήματος ελέγχου, το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα.

4.52.3 Ελεύθερη Βιομηχανική Ζώνη Λάρνακας - Τελωνειακός έλεγχος. Διαπιστώθηκε και πάλι ότι η επίβλεψη της Ελεύθερης Βιομηχανικής Ζώνης από το Τελωνείο δεν είναι ικανοποιητική. Οι εισοδοί/έξοδοι της Ελεύθερης Ζώνης είναι ανοικτές καθ' όλο το εικοσιτετράωρο, ενώ μέσα στην Ελεύθερη Ζώνη (Ε.Ζ.) διαμένει με την οικογένεια του ιδιοκτήτης εταιρείας.

Το Τμήμα Τελωνείων, παρά το γεγονός ότι δεν συμμερίζεται την άποψη της Υπηρεσίας μου, με πληροφόρησε ότι έχουν ήδη τύχει σχετικής αναθεώρησης οι όροι έγκρισης λειτουργίας μονάδων στην Ε.Ζ. και σ' αυτούς περιλαμβάνονται, πέρα από τους γενικούς, και ειδικοί όροι, ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας. Επίσης, ως γενικός όρος τίθεται ότι απαραίτητα τα λογιστικά βιβλία και αρχεία των νεοεισερχόμενων επιχειρήσεων πρέπει να τηρούνται σε μηχανογραφημένη μορφή και η έγκριση του λογισμικού συστήματος θα παρέχεται μόνο όταν διασφαλιστεί η δυνατότητα ελέγχου από το Τμήμα Τελωνείων. Όσο αφορά τις υφιστάμενες μονάδες, έχουν δοθεί οδηγίες για αξιολόγηση, από τον υπεύθυνο της Ε.Ζ., των βιβλίων και αρχείων που τηρούνται σε μηχανογραφημένη μορφή, ώστε, παράλληλα, να προωθηθεί ο σχεδιασμός και η εφαρμογή συστήματος ελέγχου που να διασφαλίζει την άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου και την προστασία των δημόσιων εσόδων, λαμβανομένων υπόψη των νέων δεδομένων και των ιδιαιτεροτήτων του θεσμού, μέσα στα ευρύτερα πλαίσια της εναρμόνισης με το Κοινοτικό Κεκτημένο.

4.52.4 Αποθήκες Αποταμίευσης

(α) Έκτακτες επιθεωρήσεις. Από τις έκτακτες επιθεωρήσεις αποθηκών που διεξήχθησαν από το Τμήμα και την Υπηρεσία μου, διαπιστώθηκαν αδυναμίες και προβλήματα. Αναφέρονται τα πιο κάτω ενδεικτικά παραδείγματα.

(i) Σε πολλές περιπτώσεις δεν τηρούνταν οι σχετικοί Κανονισμοί και οι όροι άδειας λειτουργίας των αποθηκών:

- Εμπορεύματα που είχαν εκτελωνιστεί βρίσκονταν στους χώρους των αποθηκών.
- Αδασμολόγητα εμπορεύματα βρίσκονταν εκτός των εγκεκριμένων χώρων ή μετακινούνταν οπουδήποτε, χωρίς την άδεια του Τμήματος.
- Αποθέματα δεν έφεραν καρτέλα με τα διακριτικά στοιχεία του αποθέματος, όπως προβλέπουν οι σχετικοί όροι έγκρισης της αποθήκης.
- Διαπιστώθηκαν συχνές παρεμβάσεις (μείωση αριθμού χιλιομέτρων) στους μετρητές χιλιομέτρων μεταχειρισμένων οχημάτων.

Σε πολλές περιπτώσεις αδικημάτων και παρατυπιών, ο Διευθυντής, ασκώντας την εξουσία που του παρέχεται από την Τελωνειακή Νομοθεσία, αποδέχεται χρηματική πληρωμή, στα πλαίσια εξώδικου συμβιβασμού, αντί ποινικής δίωξης, αφού έτσι

επιτυγχάνεται ταχεία διευθέτηση των υποθέσεων και άμεση είσπραξη των οφειλόμενων δασμών και φόρων.

- (ii) Σε αρκετές περιπτώσεις παρουσιάστηκαν ελλείμματα στα αποθέματα, απαιτήθηκαν και εισπράχθηκαν οι αναλογούντες δασμοί και φόροι, καθώς και τα επιβληθέντα συμβιβαστικά ποσά.

Από τον έλεγχο σε μια αποθήκη προέκυψαν ελλείμματα και ακολούθησε φυσικός έλεγχος σε όλα τα αποθέματα, από τον οποίο διαπιστώθηκαν ελλείμματα συνολικής αξίας £1.124.642, με αναλογούντες δασμούς και φόρους ύψους £171.430. Όλα τα αδικήματα που διαπράχθηκαν σχετικά με την πιο πάνω αποθήκη έτυχαν εξώδικου συμβιβασμού, με την επιβολή χρηματικής πληρωμής ύψους £40.000, η οποία και έχει εισπραχθεί, μαζί με τους αναλογούντες δασμούς και φόρους.

Σε άλλη αποθήκη διαπιστώθηκε ότι, λόγω της ακαταστασίας που επικρατούσε, ο εντοπισμός των αποθεμάτων που είχαν επιλεγεί για έλεγχο ήταν αδύνατος. Η αποθήκη τέθηκε υπό τελωνειακή επίβλεψη και ακολούθησε φυσικός έλεγχος όλων των αποθεμάτων, από τον οποίο προέκυψαν ελλείμματα συνολικής αξίας £59.747, με αναλογούντες δασμούς και φόρους ύψους £7.162, οι οποίοι έχουν εισπραχθεί μαζί με χρηματική ποινή ύψους £1.800, με εξώδικο συμβιβασμό των αδικημάτων και παρατυπιών.

Σε όλες τις περιπτώσεις οι κάτοχοι των αποθηκών έχουν προειδοποιηθεί αυστηρά για αποφυγή παρόμοιων ατασθαλιών στο μέλλον και τυχόν επανάληψη θα συνεπάγεται σοβαρές επιπτώσεις, μη αποκλεισμένης και της άρσης της έγκρισης λειτουργίας της αποθήκης τους.

(β) Εντοπισμός κλειστών φακέλων. Από τον έλεγχο των κλειστών φακέλων αποθηκών αποταμίευσης παρατηρήθηκαν και πάλι διάφορες αδυναμίες στο σύστημα παρακολούθησης των φακέλων, με το ενδεχόμενο φάκελοι, οι οποίοι ελλείπουν για οποιοδήποτε λόγο από το αρχείο, να μην αναζητούνται. Για βελτίωση της κατάστασης το Τμήμα έχει υιοθετήσει και θέσει σε εφαρμογή διορθωτικά μέτρα, μεταξύ των οποίων και σχετικές εισηγήσεις της Υπηρεσίας μου, τα οποία έχουν συμβάλει στην απάμβλυνση του προβλήματος. Εξάλλου και η μηχανογράφηση των αποθηκών αποταμίευσης έχει επίσης συμβάλει στη βελτίωση της κατάστασης και τώρα οι φάκελοι μπορούν να εντοπίζονται μέσω του ηλεκτρονικού αρχείου. Εξακολουθεί όμως να υπάρχει πρόβλημα με τους παλαιότερους φακέλους, οι οποίοι δεν έχουν μηχανογραφηθεί.

(γ) Ανάκληση, οριστική και αμετάκλητη, της έγκρισης λειτουργίας αποθήκης. Από δειγματοληπτικό έλεγχο της Υπηρεσίας μου σε αποθήκη παρουσιάστηκαν διαφορές, οι οποίες και αναφέρθηκαν στο Διευθυντή του Τμήματος. Το Τμήμα διενέργησε φυσικό έλεγχο όλων των αποθεμάτων της εν λόγω αποθήκης, από τον οποίο διαπιστώθηκαν ελλείμματα συνολικής αξίας £40.667, με αναλογούντες δασμούς και φόρους £29.185. Επίσης εντοπίστηκαν πλεονάσματα, τα οποία δεν έφεραν αριθμό αποθέματος ούτε και υπήρχαν οποιαδήποτε στοιχεία, ώστε να καταστεί δυνατό να ενταχθούν σε συγκεκριμένο απόθεμα.

Επειδή ο ιδιοκτήτης δεν ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις του, το Τμήμα προέβη στις πιο κάτω νενομισμένες ενέργειες:

-Τροχοδρόμησε τη διαδικασία για κάλυψη του οφειλόμενου ποσού με ενεργοποίηση του εγγυητήριου εγγράφου της εν λόγω αποθήκης.

-Ανακάλεσε οριστικά και αμετάκλητα την έγκριση λειτουργίας της εν λόγω αποθήκης, με βάση το άρθρο 81 του περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου αρ. 82/67.

-Όσο αφορά τα πλεονάσματα, δόθηκαν οδηγίες στον οικείο Ανώτερο Τελωνειακό Λειτουργό όπως προβεί στην άμεση κατάσχεση τους.

(δ) Ακύρωση άδειας λειτουργίας. Σε άλλη περίπτωση ο ιδιοκτήτης αποθήκης ζήτησε στις 11.2.97 να ακυρωθεί η άδεια λειτουργίας της αποθήκης του από 1.4.97. Σύμφωνα με το σημείωμα του Κλάδου Εσωτερικού Ελέγχου, εκκρεμεί το κλείσιμο αρκετών φακέλων αποθεμάτων της περιόδου 1992 - 1996, με συνολικό οφειλόμενο ποσό ύψους £81.397. Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι έχουν ετοιμαστεί σημειώματα απαίτησης για τη ρύθμιση των εκκρεμοτήτων.

4.52.5 Οχήματα εισαγόμενα προσωρινά στην Κύπρο (έντυπο C.104). Από δειγματοληπτικό έλεγχο αριθμού αυτοκινήτων που εισήχθησαν προσωρινά στην Κύπρο και τα οποία δεν επανεξήχθησαν και αναζητούνται από το Τελωνείο, διαπιστώθηκε ότι σε μια περίπτωση η μηχανή αυτοκινήτου πολυτελείας, του οποίου η παραμονή στην Κύπρο έληγε στις 25.10.95 και έκτοτε αναζητείται, σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, τοποθετήθηκε σε άλλο αυτοκίνητο.

Τα πιο πάνω στοιχεία δόθηκαν στο Τελωνείο για την περαιτέρω διερεύνηση της περίπτωσης αυτής. Επίσης εισηγήθηκα όπως το Τμήμα Τελωνείων ετοιμάσει σχετική κατάσταση όλων των οχημάτων που αναζητούνται (807 οχήματα για την περίοδο 1985 - 2000), την οποία να αποστείλει στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών για εντοπισμό παρόμοιων περιπτώσεων. Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι έχει ήδη προβεί σε ενέργειες προς το Τμήμα Οδικών Μεταφορών και το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής για σχετική προσαρμογή του λογισμικού συστήματος των προσωρινών εισαγωγών, ώστε στις καταστάσεις που ετοιμάζονται για τα οχήματα που αναζητούνται να περιλαμβάνεται και ο αριθμός της μηχανής τους, για σκοπούς ελέγχου από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών στις περιπτώσεις αλλαγής μηχανών οχημάτων.

4.52.6 Υποτιμολόγηση μεταχειρισμένων εισαγόμενων οχημάτων. Το Τμήμα, στις περιπτώσεις όπου υπάρχει διαφορά μεταξύ της τιμολογιακής αξίας των οχημάτων και της ενδεικτικής τιμής που καθόρισε, ζητά κατάθεση χρηματικής παρακαταθήκης προτού προχωρήσει στον τελωνισμό των οχημάτων. Οι καταθέσεις μέχρι σήμερα ξεπέρασαν το £1 εκ. και ορισμένοι εισαγωγείς, καθώς και εισαγωγείς που αποδέχθηκαν κατ' αρχήν τον τελωνισμό των αυτοκινήτων τους σύμφωνα με τις ενδεικτικές τιμές, έχουν προσφύγει στο δικαστήριο και απαιτούν αποδοχή από το Τμήμα των τιμών που εμφανίζονται στα τιμολόγια που παρουσίασαν.

Εξέφρασα την άποψη ότι η διαδικασία της χρηματικής παρακαταθήκης που εφαρμόζεται σήμερα δεν είναι αποτελεσματική, επειδή η δυνατότητα διερεύνησης των υποθέσεων είναι περιορισμένη. Στο μεταξύ το ποσό της χρηματικής παρακαταθήκης τελικά επιβαρύνει τους καταναλωτές και τυχόν ανάκτηση του ποσού αυτού από τους εισαγωγείς θα συνεπάγεται επιπλέον κέρδος για τους ίδιους.

Συναφώς αναφέρεται ότι, λόγω της σημαντικής αύξησης των εγγραφών των μεταχειρισμένων οχημάτων, οι οποίες αποτελούν ποσοστό πέρα από το 65% των νέων εγγραφών, και της αλλαγής της βάσης τελωνισμού των οχημάτων αυτών, από την εκτιμημένη αξία στην τιμολογιακή, το Δημόσιο στερείται περίπου το 38% των δασμών και φόρων που εισέπραττε με το προηγούμενο σύστημα. Εισηγήθηκα στο Διευθυντή του Τμήματος την τροποποίηση του άρθρου 8 του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου, ώστε η τιμολογιακή αξία να λαμβάνεται υπόψη μόνο για σκοπούς εισαγωγικών δασμών, ενώ για σκοπούς φόρων κατανάλωσης να γίνεται εκτίμηση της αξίας των οχημάτων, όταν αυτά θα είναι έτοιμα για εγγραφή.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι έγινε αποδεκτή η εισήγηση μου και στις 26.1.98 εισηγήθηκε την τροποποίηση του Νόμου. Το σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο, που κατατέθηκε ως μέρος του φορολογικού πακέτου του 1998, απορρίφθηκε από τη Βουλή στις 28.5.98 και το Τμήμα με πληροφόρησε ότι προσπαθεί, με όλα τα μέσα που έχει στη διάθεση του, για την αναχαίτιση των κινδύνων από τυχόν υποτιμολογήσεις των οχημάτων και ότι έχει επαναφέρει στο Υπουργείο Οικονομικών την εισήγηση για τροποποίηση του Νόμου.

4.52.7 Δημόσιος πλειστηριασμός κυβερνητικών οχημάτων. Το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών ακολουθεί τακτική διαφορετική από εκείνη του Τμήματος Τελωνείων, κατά τη διάθεση υπηρεσιακών οχημάτων με δημόσιο πλειστηριασμό, με αποτέλεσμα σε αρκετές περιπτώσεις η εξασφαλισθείσα τιμή, η οποία γίνεται αποδεκτή, να μην καλύπτει τους αναλογούντες δασμούς και φόρους, βάσει της τελωνειακής αξίας την οποία έχουν κατά το χρόνο της διάθεσής τους.

Άποψη της Υπηρεσίας μου είναι να εφαρμόζεται ομοιόμορφη πολιτική από τα δύο Τμήματα και το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών να αποτείνεται στο Τμήμα Τελωνείων για τον καθορισμό τιμών ασφάλειας των οχημάτων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η είσπραξη των αναλογούντων δασμών και φόρων και, σε περίπτωση που δεν εξασφαλίζεται η τιμή που καθορίστηκε με γνώμονα τους δασμούς και φόρους, να αναστέλλεται η πώληση των συγκεκριμένων οχημάτων, τα οποία να περιλαμβάνονται σε μελλοντικούς πλειστηριασμούς, υπό τον όρο ότι πωλούνται προς εξαγωγή ή διάλυση σε εξαρτήματα, ώστε να μην προκύπτει απώλεια δασμών και φόρων. Όπως αντιλαμβάνομαι, το θέμα μελετάται από το Υπουργείο Οικονομικών.

4.52.8 Δικαιώματα υπερωριών. Η δαπάνη για υπερωριακή εργασία τελωνειακών υπαλλήλων το 2000 ανήλθε σε £2.715.811, σε σύγκριση με £2.415.084 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £300.727, ενώ τα έσοδα από τέλη υπερωριών ήταν £2.072.100, σε σύγκριση με £1.859.612 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £212.480. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι οι δαπάνες για υπερωριακή απασχόληση, που έγιναν κατά τα έτη 2000 και 1999, υπερέβησαν τα έσοδα από τέλη υπερωριών κατά £643.711 και £555.472, αντίστοιχα. Η διαφορά που παρατηρείται μεταξύ των ποσών που πληρώνονται και εκείνων που εισπράττονται οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στις υπηρεσίες που παρέχονται από το Τμήμα για τη διακίνηση επιβατών στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου, για τις οποίες δεν εισπράττονται τέλη υπερωριών. Σημειώνεται ότι τα ποσά που πληρώθηκαν κατά τα έτη 2000 και 1999 για υπερωριακή απασχόληση ισοδυναμούν με το 37,3% και 35,8%, αντίστοιχα, των μισθών και άλλων επιδομάτων που πληρώθηκαν στο προσωπικό.

4.52.9 Υπερωριακή απασχόληση. Διαπιστώθηκε ότι αρκετοί υπάλληλοι του Τμήματος εργάστηκαν υπερωριακά για ώρες πολύ περισσότερες από τις ώρες του κανονικού τους ωραρίου. Σε 25 υπαλλήλους καταβλήθηκε ποσό £640.000, για υπερωριακή απασχόληση από 2199 έως 3411 πραγματικές ώρες υπερωρίας.

4.52.10 Τελωνισμός οχημάτων τύπου σαλούν στην κατηγορία των “VAN”. Από σχετική έρευνα διαπιστώθηκε ότι ποσοστό πέρα από το 60% των εγγραφών καινούριων οχημάτων, τα οποία τελωνίζονται και στη συνέχεια εγγράφονται στην κατηγορία των “VAN”, δεν είναι “VAN” εκ κατασκευής, αλλά μετατρέπονται εκ των υστέρων με διάφορες μικροπροσθήκες και επομένως θα έπρεπε να τελωνιστούν και εγγραφούν ως σαλούν. Από το 1990 μέχρι το τέλος του 2000 τελωνίστηκαν παράτυπα ως “VAN” 17607 οχήματα τύπου σαλούν. Ως αποτέλεσμα, το Κράτος δεν εισπράττει σημαντικά ποσά δασμών και φόρων κατανάλωσης, τα οποία θα εισέπραττε αν τα πιο πάνω οχήματα τελωνίζονταν στην ορθή κατηγορία των σαλούν. Η διαφορά σε δασμούς

και φόρους κατανάλωσης κυμαίνεται από £3.500 μέχρι £9.000 κατά όχημα. Από το 1990 μέχρι το τέλος του 2000 η συνολική απώλεια σε δασμούς και φόρους κατανάλωσης, νοουμένου ότι τα πιο πάνω οχήματα θα τελωνίζονταν στην κατηγορία των σαλούν, υπολογίζεται σε πέρα από £100 εκ.

Για επίλυση του προβλήματος εισηγήθηκα όπως, λόγω της μείωσης του εισαγωγικού δασμού από 71,7% την 1.1.89, σε 10% την 1.1.98, για χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, και για χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης από 42,8% σε μηδέν, το Τμήμα Τελωνείων και το Τμήμα Οδικών Μεταφορών συνεργαστούν, για πλήρη και ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας, σύμφωνα με την οποία μόνο τα εκ κατασκευής οχήματα “VAN” μπορούν να κατατάσσονται στην κατηγορία αυτή, εκτός και εάν η βούληση της Κυβέρνησης και της Βουλής είναι διαφορετική, οπότε θα πρέπει να τροποποιηθεί η νομοθεσία. Εισηγήθηκα επίσης όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο είτε πλήρους εξίσωσης είτε σμίκρυνσης της διαφοράς μεταξύ των φόρων κατανάλωσης οχημάτων τύπου “VAN” με αυτούς των ιδιωτικών οχημάτων τύπου σαλούν.

Ο Διευθυντής του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, με επιστολή του προς τους Συνδέσμους Εισαγωγέων Οχημάτων, τους πληροφόρησε ότι, για οχήματα που θα παραγγελθούν από τις 5.6.2000 και μεταγενέστερα, θα εφαρμόζονται αυστηρά οι σχετικοί Κανονισμοί που αφορούν τα οχήματα τύπου “VAN” και όσα οχήματα δεν προορίζονται από τον κατασκευαστή ως “VAN” δεν θα εγγράφονται πλέον ως τέτοια.

Όπως διαπιστώνεται όμως, συνεχίζεται η ίδια τακτική και μετά τις 5.6.2000, δηλαδή της εγγραφής οχημάτων τύπου σαλούν στην κατηγορία των “VAN”, καθότι οι εισαγωγείς εξασφαλίζουν από τους κατασκευαστές τέτοιων οχημάτων πιστοποιητικά ότι τα οχήματα αυτά είναι “VAN”.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, με νέα εισήγηση του προς το Υπουργείο Οικονομικών, υιοθετεί την εισήγηση της Υπηρεσίας μου και προτείνει εξίσωση των δασμών και φόρων, τελών εγγραφής και τελών άδειας κυκλοφορίας των οχημάτων “VAN” με αυτά των ιδιωτικών τύπου σαλούν, ως ριζική λύση του προβλήματος. Όπως πληροφορήθηκα, το θέμα εξετάζεται στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Μέρος Β

4.52.11 Δασμολογικές απαλλαγές οχημάτων και άλλων περιουσιακών στοιχείων εταιρειών διεθνών δραστηριοτήτων (υπεράκτιες εταιρείες). Παρατηρήθηκαν και πάλι περιπτώσεις εταιρειών διεθνών δραστηριοτήτων, όπου ενώ η άδεια λειτουργίας τους ανακλήθηκε από την Κεντρική Τράπεζα, τα οχήματα και άλλα περιουσιακά στοιχεία δεν τακτοποιήθηκαν δασμολογικά. Αναμένεται να επέλθει βελτίωση με τη μηχανογράφηση των βασικών αναγκών του αρμόδιου Κλάδου του Τμήματος.

4.52.12 Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής Κανονισμοί του 1968. Αρκετά εμπορεύματα που εισήχθησαν προσωρινά σύμφωνα με τους περί Προσωρινής Εισαγωγής Κανονισμούς του 1968, ως “Ιδιωτικά Οχήματα και Αεροσκάφη”, “Εμπορικά Δείγματα”, “Εμπορεύματα για Εκθέσεις”, “Εμπορικά Οχήματα και Αεροσκάφη” και “Επεξεργασίας”, εξακολουθούν να παραμένουν στη Δημοκρατία για μεγάλο χρονικό διάστημα μετά την προσωρινή εισαγωγή τους. Σύμφωνα με το Τμήμα, οι αδυναμίες και ελλείψεις που παρατηρούνται στο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου των εμπορευμάτων που εισάγονται προσωρινά έχουν υπερπηδηθεί σε μεγάλο βαθμό, με τη λειτουργία του νέου βελτιωμένου λογισμικού προγράμματος.

4.52.13 Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

(α) Γενικά. Οι εισπράξεις για φόρο προστιθέμενης αξίας ανήλθαν σε £320,5 εκ., σε σύγκριση με £254,3 εκ. το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £66,2 εκ. ή 26%. Οι επιστροφές φόρου ανήλθαν σε £23,9 εκ., σε σύγκριση με £18,2 εκ. το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £5,7 εκ. ή 31,4%.

(β) Καθυστερημένοι φόροι. Στις 31.12.2000 το σύνολο των καθυστερημένων φόρων, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων και τόκων, που οφείλονταν από υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα, ήταν £29 εκ., σε σύγκριση με £21,4 εκ. το 1999. Για είσπραξη των καθυστερήσεων, όπου κρίνεται αναγκαίο, διενεργούνται δικαστικές διώξεις, κατασχέσεις αγαθών, καθώς και διάλυση εταιρειών. Στις καθυστερήσεις περιλαμβάνεται ποσό £4,7 εκ. που οφείλεται από 510 πρόσωπα, τα οποία κήρυξαν πτώχευση, και ποσό £9,2 εκ. που οφείλεται από 3472 πρόσωπα, των οποίων η εγγραφή στο μητρώο Φ.Π.Α. ακυρώθηκε.

(γ) Εισπρακτικά μέτρα. Η Υπηρεσία εφαρμόζει διάφορα μέτρα για είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών, όπως αποστολή επιστολής για εξόφληση χρέους, κατάσχεση αγαθών, διάλυση εταιρειών και πολιτική αγωγή. Όπως φαίνεται από τη μέχρι σήμερα εμπειρία, η αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών είναι περιορισμένη, ενώ οι διαδικασίες που ακολουθούνται είναι χρονοβόρες.

(δ) Ποινικές διώξεις. Η Υπηρεσία έχει τη δυνατότητα, κατόπτι συνεννόησης με τη Νομική Υπηρεσία, να κινήσει ποινικές διώξεις εναντίον προσώπων που δεν διευθετούν τις οφειλές τους. Μέχρι τις 31.12.2000 κινήθηκαν 3306, από τις οποίες εκκρεμούσαν 354 διώξεις. Στις 765 περιπτώσεις, οι οφειλές διευθετήθηκαν και η δίωξη αποσύρθηκε. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο αριθμός των ποινικών διώξεων είναι πολύ μικρός, σε σχέση με τον αριθμό των προσώπων που παρουσιάζουν καθυστερημένες οφειλές.

(ε) Καθυστερήσεις στην υποβολή φορολογικών δηλώσεων. Διαπιστώθηκε και πάλι καθυστέρηση από μέρους αρκετών προσώπων να υποβάλουν τις φορολογικές τους δηλώσεις. Στις περιπτώσεις αυτές η Υπηρεσία προβαίνει στην ετοιμασία φορολογιών, με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία, και επιβάλλει τις επιβαρύνσεις και τους τόκους που προνοούνται από το Νόμο. Στις 31.12.2000 το ποσό των φορολογιών αυτών ήταν £32,5 εκ., σε σύγκριση με £39,2 εκ. το 1999. Η Υπηρεσία καταβάλλει προσπάθειες για διερεύνηση των περιπτώσεων αυτών.

(στ) Επιτόπιοι έλεγχοι. Ο αριθμός των επιτόπιων ελέγχων που πραγματοποίησε η Υπηρεσία κατά το 2000 κάλυψε μόνο το 2% των εγγεγραμμένων προσώπων. Αναμένεται ότι, με την πλήρωση των κενών θέσεων της Υπηρεσίας και τη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού, η κατάσταση θα βελτιωθεί. Το σύνολο των επιτόπιων ελέγχων από την 1.7.92 είναι 3814 (6,6% των εγγεγραμμένων προσώπων), με συνολικές βεβαιώσεις φόρου £18,9 εκ. Από την Υπηρεσία έγιναν επίσης από την 1.7.92 μέχρι σήμερα 3289 επιτόπιοι έλεγχοι για σκοπούς επιστροφής φόρου και προέκυψαν βεβαιώσεις φόρου ύψους £5,5 εκ. Εξέφρασα την άποψη ότι ο πολύ περιορισμένος αριθμός ελέγχων συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο απώλειας εσόδων, για το λόγο ότι, στις πλείστες περιπτώσεις, προκύπτει βεβαίωση φόρου, αλλά και επειδή, σύμφωνα με το Νόμο, η διατήρηση των λογιστικών βιβλίων και εγγράφων από τα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα είναι υποχρεωτική μόνο για περίοδο 7 χρόνων.

4.53 ΤΜΗΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Μέρος Α

4.53.1 Αγορά μηχανογραφικού εξοπλισμού, προγραμμάτων και υπηρεσιών. Για το έτος 2000, προϋπολογίστηκε, για την αγορά μηχανογραφικού εξοπλισμού, προγραμμάτων και υπηρεσιών, συνολικό ποσό ύψους £12 εκ., ενώ οι πραγματικές πληρωμές ανήλθαν σε £10,2 εκ.

4.53.2 Γενικό Σχέδιο Μηχανογράφησης. Το αναθεωρημένο Γενικό Σχέδιο Μηχανογράφησης της Δημόσιας Υπηρεσίας εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το 1998.

Το Σχέδιο περιλαμβάνει 30 έργα, στρατηγικής σημασίας, καθώς επίσης και έργα υποδομής, τα οποία θεωρούνται απαραίτητα για την υποστήριξη του Σχεδίου. Την ευθύνη για την παρακολούθηση και προώθηση των έργων έχει το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής (ΤΥΠ).

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση προόδου των έργων, η οποία ετοιμάστηκε από το ΤΥΠ, για την περίοδο 1 Ιανουαρίου μέχρι 30 Απριλίου 2001 το προϋπολογισθέν κόστος των έργων ανέρχεται στα £108,4 εκ. και οι πραγματικές συνολικές πληρωμές μέχρι 30 Απριλίου 2001 ανήλθαν στα £31,4 εκ. Στα ποσά αυτά περιλαμβάνονται και οι δαπάνες για τη λειτουργική υποστήριξη των έργων.

4.53.3 Καθυστερήσεις στην εκτέλεση των έργων μηχανογράφησης. Παρατηρούνται σημαντικές καθυστερήσεις στην εκτέλεση και ολοκλήρωση των έργων μηχανογράφησης, καθυστερήσεις τις οποίες σημειώνει και το ίδιο το ΤΥΠ σε σχετικές εκθέσεις του.

Μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα αναφέρονται πιο κάτω:

(α) Μηχανογράφηση Τμήματος Τελωνείων. Το Τμήμα Τελωνείων θεωρήθηκε από το 1989, όταν καταρτίστηκε το αρχικό Γενικό Σχέδιο Μηχανογράφησης, ως ένα από τα πρώτα Τμήματα που θα έπρεπε να μηχανογραφηθούν και η Κυβέρνηση το συμπεριέλαβε στα έργα που ανέθεσε για μηχανογράφηση το 1991 στην Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως. Στη συνέχεια, το 1994 η μηχανογράφηση του Τμήματος Τελωνείων αναλήφθηκε από το Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών (προηγούμενη ονομασία του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής), το οποίο εισηγήθηκε την ακύρωση των προσφορών, τις οποίες στο μεταξύ είχε προκηρύξει η Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως, και την επαναπροκήρυξη των προσφορών για ολοκληρωμένη λύση με την ανοιχτή διαδικασία (σύστημα δυο φακέλων). Ζητήθηκε τότε εκδήλωση ενδιαφέροντος, στην οποία ανταποκρίθηκε μεγάλος αριθμός εταιρειών. Παράλληλα είχε αρχίσει και η ετοιμασία των προδιαγραφών, με βάση τις τότε ανάγκες του Τμήματος Τελωνείων. Στο μεταξύ, το 1995 συζητήθηκε και η πιθανότητα εξασφάλισης του συστήματος ASYCUDA από την UNCTAD του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Μετά από συζήτηση μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων και αφού λήφθηκε υπόψη ότι ο τότε Διευθυντής του ΤΥΠ δεν μπορούσε να αναλάβει την ευθύνη εφαρμογής του συστήματος, λόγω έλλειψης κατάλληλου προσωπικού, καθώς και το ότι το σύστημα δεν κάλυπτε σε ικανοποιητικό βαθμό τις λειτουργίες του Τμήματος Τελωνείων και ότι καμιά χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) δεν το είχε υιοθετήσει, τελικά το σύστημα απορρίφθηκε.

Ενώ οι προδιαγραφές, οι οποίες, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, βασίστηκαν στις τότε ανάγκες και διαδικασίες του Τμήματος Τελωνείων, ολοκληρώθηκαν, ωστόσο, λόγω του γεγονότος ότι το Τελωνείο δεν ήταν τότε σε θέση να καθορίσει τις μελλοντικές ανάγκες του, ενόψει της προοπτικής ένταξης στην ΕΕ, τελικά η προσπάθεια για ζήτηση προσφοράς εγκαταλείφθηκε. Έτσι, στις 6 Ιουνίου 1997, με απόφαση του τότε Συμβουλίου Προσφορών του Προγράμματος Μηχανογράφησης της Δημόσιας Υπηρεσίας, δόθηκαν οδηγίες για διερεύνηση της πιθανότητας αγοράς του συστήματος ASYCUDA, το οποίο είχε ήδη αναβαθμιστεί λειτουργικά και τεχνολογικά.

Οι διεργασίες για τη διερεύνηση του συστήματος ASYCUDA, κατά πόσο αυτό μπορούσε να αξιοποιηθεί για να ικανοποιήσει τις ανάγκες μηχανογράφησης του Τμήματος Τελωνείων, διάρκεσαν μέχρι τον Ιούλιο του 1999, οπότε το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών (Κ.Σ.Π.), μετά από εισήγηση του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής, κατακύρωσε την προσφορά στον Οργανισμό UNCTAD, για το σύστημα Τελωνείων ASYCUDA. Το ποσό της προσφοράς ήταν US\$ 1.537.226 (£800.000, σύμφωνα με τις τότε ισοτιμίες), το οποίο πρόκειται να καλύψει βασικά την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαίδευσης από την UNCTAD προς την Κυβέρνηση.

Μέχρι τον Ιανουάριο του 2001, δεν έγινε κατορθωτή, λόγω διαφόρων προβλημάτων, η υπογραφή του συμβολαίου με την UNCTAD για την προμήθεια του ASYCUDA, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ο κίνδυνος να βρεθεί η Κύπρος εκτεθειμένη, όσο αφορά θέματα εναρμόνισης με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, αφού αρχές του 2002 η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να αξιολογήσει το μηχανογραφημένο σύστημα των Κυπριακών Τελωνείων.

Το ΤΥΠ απέστειλε, το Νοέμβριο 2000, νέα εισήγηση προς το Υπουργείο Οικονομικών και ακολούθως, το Δεκέμβριο 2000, σχετική πρόταση προς το Κ.Σ.Π., με την οποία ζήτησε έγκριση για την προμήθεια και παροχή ολοκληρωμένης λύσης για τη μηχανογράφηση του Τμήματος Τελωνείων, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης με εταιρεία του εξωτερικού, η οποία μηχανογράφησε τα συστήματα Τελωνείων Δανίας. Η εκτίμηση του έργου, σύμφωνα με την εισήγηση προς το Κ.Σ.Π., υπολογίστηκε σε US\$ 3.560.000 (£2.253.165), σε σύγκριση με US\$ 3.125.000 (£2.125.000) του συστήματος ASYCUDA (για την εκτίμηση του κόστους του ASYCUDA, το ΤΥΠ πρόσθεσε το ποσό της προσφοράς, £800.000, και το ποσό £1.325.000 για την αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών).

Το Κ.Σ.Π., λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχουν χρονικά περιθώρια για ζήτηση κανονικών προσφορών, ενέκρινε τη ζήτηση προσφοράς, με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, από συγκεκριμένη εταιρεία. Η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη ότι, λόγω έλλειψης προγραμματισμού, εξαντλήθηκαν τα διαθέσιμα χρονικά περιθώρια για την προώθηση και εγκατάσταση ενός κατάλληλου συστήματος, με αποτέλεσμα να καλείται το Κ.Σ.Π. να κατακυρώσει προσφορά τέτοιου μεγέθους και σημασίας, χωρίς άλλη επιλογή. Παρατήρησε επίσης ότι η πρόταση που υποβλήθηκε από το ΤΥΠ, για εξασφάλιση του συστήματος από την εν λόγω εταιρεία, δεν υπήρξε αποτέλεσμα ικανοποιητικής και διεξοδικής έρευνας της αγοράς, ενώ η Τεχνική Επιτροπή στην έκθεση αξιολόγησης της προσφοράς σημειώνει ότι, λόγω της επείγουσας φύσης του έργου, παρέλειψε τα στάδια αξιολόγησης που σχετίζονται με την παρουσίαση και επίδειξη του προτεινόμενου συστήματος.

Ο Διευθυντής του Τμήματος υποστήριξε ότι ο χρόνος που παρήλθε δεν οφείλεται αποκλειστικά στο ΤΥΠ και στο Τμήμα Τελωνείων, αλλά και στην UNCTAD. Όσο αφορά το θέμα του περιεχομένου της πρότασης, ανέφερε ότι δεν ήταν δυνατό να γίνει λεπτομερέστερη πρόταση, δεδομένου του χρονικού περιθωρίου και της επείγουσας φύσης του θέματος.

Με βάση την Έκθεση Αξιολόγησης, το Κ.Σ.Π. όρισε Επιτροπή Διαπραγμάτευσης για διαπραγματεύσεις με την εταιρεία. Με βάση την Έκθεση Διαπραγμάτευσης, το Κ.Σ.Π. κατακύρωσε, τον Αύγουστο 2001, την προσφορά στη συγκεκριμένη εταιρεία, έναντι ποσού 11.897.481 Ευρώ (£6.837.632). Η Επιτροπή Διαπραγμάτευσης, δικαιολογώντας τη μεγάλη αύξηση του ποσού, σε σύγκριση με την εκτιμηθείσα δαπάνη (US\$ 3.560.000 ή £2.253.165), ανέφερε ότι η εκτίμηση βασίστηκε στις απαιτήσεις της πρώτης φάσης των εργασιών, οι οποίες απαιτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση όπως τυγχάνουν εφαρμογής πριν από την ένταξη, ενώ η υποβληθείσα πρόταση αφορά μια ολοκληρωμένη μηχανογράφηση του Τμήματος Τελωνείων. Οι

Διευθυντές των Τμημάτων Υπηρεσιών Πληροφορικής και Τελωνείων διαβεβαίωσαν το Κ.Σ.Π. ότι το σύστημα της εν λόγω εταιρείας ικανοποιεί πλήρως τις απαιτήσεις μηχανογράφησης του Τμήματος Τελωνείων.

(β) Σύστημα διοίκησης δικαστηρίων. Οίκος συμβούλων/μελετητών άρχισε κατά το 1995 την ετοιμασία μελέτης, με σκοπό την ετοιμασία προδιαγραφών για την ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και παρακολούθησης δικαστικών υποθέσεων και αποφάσεων, καθώς επίσης και ετοιμασίας ανάλογων καταστάσεων. Η μελέτη ολοκληρώθηκε κατά το 1996.

Μέχρι τον Απρίλιο 2001 πληρώθηκε συνολικά ποσό £23.077, χωρίς όμως μέχρι σήμερα να έχουν αρχίσει οι εργασίες για υλοποίηση του έργου.

(γ) Μηχανογράφηση του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη. Σκοπός του έργου ήταν η μηχανογράφηση του κλάδου εταιρειών. Η ανάπτυξη των συστημάτων άρχισε το 1994. Το έργο έπρεπε να συμπληρωθεί το 1996, όμως έγινε αποδεκτό κατά το τέλος του 2000, με τον όρο να τακτοποιηθούν ορισμένες εκκρεμότητες που έχουν συμφωνηθεί με την εταιρεία.

(δ) Μηχανογράφηση Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το έργο αναμενόταν να ολοκληρωθεί το Δεκέμβριο του 1994. Το σύστημα λειτούργησε μερικώς κατά το 1995 και ολοκληρώθηκε κατά το 2000.

(ε) Μηχανογράφηση Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Σκοπός του έργου ήταν, μεταξύ άλλων, η τήρηση των αναγκαίων μητρώων, η παρακολούθηση των υποθέσεων του Τμήματος και η πληρωμή δημόσιου βοηθήματος. Το έργο άρχισε το 1995 και αναμενόταν να συμπληρωθεί σε 9 μήνες. Μέχρι σήμερα δεν έχει επιτευχθεί η πλήρης εφαρμογή του συστήματος.

(στ) Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου. Το έργο ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 2000 και αναμενόταν να ολοκληρωθεί τον Αύγουστο του 2002. Λόγω προβλημάτων που εντοπίστηκαν κατά το στάδιο της επιβεβαίωσης των αναγκών των χρηστών, προέκυψαν καθυστερήσεις, με αποτέλεσμα να ετοιμαστεί νέο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των εργασιών, με βάση το οποίο το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί κατά τον Οκτώβριο του 2003. Σημειώνεται ότι, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προέκυψαν, προτάθηκε από τον προσφοροδότη αποκεντρωτική λύση, αντί του ενιαίου συγκεντρωτικού λογιστικού συστήματος που κατ' αρχήν επιλέγηκε, υπό την προϋπόθεση που τέθηκε από την κυβερνητική πλευρά ότι η λειτουργικότητα του όλου συστήματος, όπως προνοείται στο σχετικό συμβόλαιο, δεν θα επηρεαστεί. Το θέμα αναμένεται να παραπεμφθεί στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων για σχετική έγκριση.

Γενικά, οι καθυστερήσεις στην ανάπτυξη και ολοκλήρωση των έργων μηχανογράφησης οφείλονται στην αδυναμία καθορισμού των πραγματικών αναγκών των χρηστών ή/και στις τροποποιήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης των συστημάτων, στην αδυναμία των Τμημάτων ή/και του ΤΥΠ ή/και των εταιρειών που αναλαμβάνουν την ανάπτυξη των συστημάτων να διαθέσουν το ανθρώπινο δυναμικό που απαιτείται για την έγκαιρη ολοκλήρωση των έργων ή/και στην υποεκτίμηση του μεγέθους και της πολυπλοκότητας των έργων.

Λόγω των διαφόρων εκκρεμοτήτων που παρατηρούνται, ακόμα και σε ορισμένα συμπληρωμένα έργα, δεν έχουν ετοιμαστεί οι εκθέσεις απόδοσης τους, οι οποίες πρέπει να ετοιμάζονται κατά την παραλαβή των έργων, σύμφωνα και με το άρθρο 40(1) των περί Προσφορών του Δημοσίου (Γενικών) Κανονισμών.

4.53.4 Δαπάνες λειτουργικής υποστήριξης συστημάτων μηχανογράφησης. Παρατηρήθηκε ότι, λόγω του ότι το ΤΥΠ δεν συμπεριλάμβανε στους όρους και προδιαγραφές για την ανάπτυξη έργων μηχανογράφησης όρο για παροχή λειτουργικής υποστήριξης μετά την ολοκλήρωση των έργων από τους προμηθευτές, αυτό είχε ως αποτέλεσμα το Δημόσιο να βρίσκεται σε μειονεκτική θέση, όταν, με τη συμπλήρωση των έργων, θα πρέπει να γίνει διαπραγμάτευση των συμβολαίων υποστήριξης με τους προμηθευτές των συστημάτων, με πιθανό επακόλουθο το Δημόσιο να καλείται να καταβάλει ψηλά ποσά για τη λειτουργική υποστήριξη των συστημάτων.

Σύμφωνα με το ΤΥΠ, οι όροι των συμβολαίων δεν συμπεριλάμβαναν όρο για παροχή λειτουργικής υποστήριξης, για περίοδο πέρα από ένα έτος, αφού αναμενόταν τέτοια υποστήριξη να αναληφθεί από το ίδιο το Τμήμα.

Το ΤΥΠ ανέφερε ότι, λόγω έλλειψης προσωπικού, αδυνατούσε να παρέχει την αναγκαία λειτουργική υποστήριξη. Μετά από προφορική μου εισήγηση, συμπεριλήφθηκε τελικά στις προδιαγραφές πρόνοια για την παροχή λειτουργικής υποστήριξης από τους προμηθευτές, ώστε να είναι δυνατή, κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης των προσφορών, η συμπερίληψη και του κόστους λειτουργικής υποστήριξης.

Το κόστος λειτουργικής υποστήριξης για ορισμένα συστήματα, σύμφωνα με τα συμβόλαια που υπογράφηκαν ήδη μεταξύ των προμηθευτών των συστημάτων και του Δημοσίου, ανέρχεται στο ποσό των £165 με £170 για κάθε άτομο την ημέρα.

Σημειώνεται επίσης ότι, για την υποστήριξη ενός από τα συστήματα, το Δημόσιο καλείται να καταβάλει για τις υπηρεσίες ενός από τα δύο άτομα, τα οποία παρέχουν λειτουργική υποστήριξη στο έργο, ποσό \$10.000 (£6.330) το μήνα.

Συναφώς αναφέρεται ότι η πραγματική δαπάνη για την αγορά λειτουργικής υποστήριξης για το έτος 2000 ανήλθε στις £748.887. Αναφορικά με τον Προϋπολογισμό του έτους 2002, η δαπάνη για την αγορά υπηρεσιών από τους προμηθευτές 16 συστημάτων, σύμφωνα με την πρόταση του ΤΥΠ προς το Εκτελεστικό Συμβούλιο Μηχανογράφησης της Δημόσιας Υπηρεσίας, αναμένεται να ανέλθει στο ποσό του £1,59 εκ. Επιπρόσθετα, ποσό £235.174 θα δαπανηθεί από Κονδύλια των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τις υπηρεσίες πέντε λειτουργών υποστήριξης.

Επιπρόσθετα, πρέπει να αναφερθεί ότι δεν ακολουθούνται οι διαδικασίες, οι οποίες καθορίζονται στις προδιαγραφές, αναφορικά με τη μεταβίβαση γνώσεων και τεχνογνωσίας από τους προμηθευτές των συστημάτων προς λειτουργούς των εμπλεκόμενων Κυβερνητικών Υπηρεσιών και το προσωπικό του ΤΥΠ, ώστε το Δημόσιο να μην εξαρτάται αποκλειστικά από τους προμηθευτές, οι οποίοι, εκτός από την ανάπτυξη των συστημάτων, αναλαμβάνουν και τη λειτουργική υποστήριξη τους.

Μέρος Β

4.53.5 Ανάγκες σε μικροϋπολογιστές. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το έτος 1999, έτσι και κατά το 2000 έχει παρατηρηθεί ότι το Τμήμα στις πλείστες περιπτώσεις αδυνατεί να ικανοποιήσει έγκαιρα τις ανάγκες του Δημοσίου σε μικροϋπολογιστές, επειδή αρκετά Τμήματα δεν υποβάλλουν, όταν τους ζητείται, τις ανάγκες τους, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο ορθός και έγκαιρος προγραμματισμός για την αγορά τους, πέρα από την αύξηση του διοικητικού κόστους.

4.53.6 Παρακολούθηση έργων του Τμήματος. Παρατήρησα ότι συνήθως δεν αναγράφονται οι αριθμοί των ενταλμάτων πληρωμής κατηγορίας Α, με αποτέλεσμα να μη γίνεται επαρκής

παρακολούθηση των συγκεντρωτικών πληρωμών των διαφόρων έργων που αναπτύσσει το Τμήμα, τα οποία και χρεώνονται σε Κονδύλι του Υπουργείου Οικονομικών.

Απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, το Τμήμα άρχισε τη συλλογή περισσότερων συγκεντρωτικών στοιχείων σε λογιστικά φύλλα, τα οποία μελλοντικά θα χρησιμοποιηθούν στο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου, για τη σωστή παρακολούθηση των πληρωμών των διαφόρων έργων.

4.54 ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΕΩΣ ΣΕ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ

Μέρος Α

4.54.1 Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου προέρχονται αποκλειστικά από κρατική χορηγία. Κατά το 2000 ανήλθαν σε £84.300 και οι πληρωμές σε £82.353, σε σύγκριση με £80.833 και £83.866 το 1999, αντίστοιχα. Στις 31.12.00 το πιο πάνω Ταμείο παρουσίαζε υπόλοιπο £1.947.

4.55 ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Μέρος Α

4.55.1 Προσφορές. Παρατηρήθηκε ότι, για μερικά συμβόλαια, δεν έχουν κατατεθεί οι εγγυητικές για πιστή εκτέλεση συμβολαίου, ενώ μερικές προσφορές δεν έχουν εκτελεστεί μέσα στα χρονικά πλαίσια που αναφέρονται σ' αυτές.

Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις δεν τηρήθηκε ο όρος των προσφορών που καθορίζει ότι, για την αξιολόγηση των προσφορών, η μετατροπή των ξένων νομισμάτων σε κυπριακό νόμισμα θα γίνεται με βάση τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημέρα ανοίγματος των προσφορών.

4.55.2 Υπερωρίες. Το ύψος των υπερωριών ανήλθε σε £25.807. Για υπερωριακή απασχόληση δεν ζητείται η έγκριση του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, ούτε χρησιμοποιείται από το προσωπικό η κάρτα προσέλευσης και αποχώρησης, για επιβεβαίωση των ωρών υπερωριακής απασχόλησης. Αρκετά έντυπα εξουσιοδότησης δεν φέρουν την υπογραφή του Διευθυντή του Κυβερνητικού Τυπογραφείου ή του εισηγητή για την υπερωριακή απασχόληση.

Εισηγήθηκαν όπως τα πορίσματα της μελέτης που διεξήχθη από το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου του Γενικού Λογιστηρίου το 1998 αξιοποιηθούν, το συντομότερο, με τη λήψη κατάλληλων μέτρων.

4.56 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.56.1 Εκτέλεση Προϋπολογισμού

(α) Αδαπάνητα ποσά. Σε ορισμένα Κονδύλια του Προϋπολογισμού παρέμειναν και φέτος αδαπάνητα ποσά. Για όσα Κονδύλια παραμένουν αδαπάνητα για σειρά ετών, εισηγήθηκαν όπως διερευνηθούν οι λόγοι για τη μη διάθεση τους. Το Υπουργείο αποδίδει τη μη πλήρη εκτέλεση των προγραμμάτων του σε αστάθμητους παράγοντες.

(β) Εκτέλεση έργων. Ως σύνολο, ο αναπτυξιακός προϋπολογισμός του Υπουργείου υλοποιείται σε μεγάλο βαθμό κάθε χρόνο. Ωστόσο αριθμός έργων που αφορούν τη βελτίωση και επέκταση σχολείων ή την κατασκευή αθλητικών αιθουσών δεν εκτελέστηκαν μέσα στο 2000, αλλά εκτελέστηκαν άλλα έργα, για τα οποία δεν υπήρχε σχετική πρόνοια στους Προϋπολογισμούς.

Οι αλλαγές στην εκτέλεση των έργων έγιναν με την έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού.

Επειδή από ανάλυση των συγκεκριμένων Κονδυλίων διαπιστώθηκε ότι εκτελείται περίπου το 50% των νέων έργων, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό αφορά κυρίως έργα του προηγούμενου Προϋπολογισμού που δεν συμπληρώθηκαν ακόμα, εισηγήθηκα όπως στον Προϋπολογισμό κάθε έτους γίνεται πρόνοια για ανεκτέλεστα έργα του προηγούμενου, των οποίων η εκτέλεση προβλέπεται ότι θα είναι εφικτή. Για το σκοπό αυτό εισηγήθηκα να υιοθετηθεί σύστημα συνεχούς παρακολούθησης της εκτέλεσης των έργων του Προϋπολογισμού κάθε έτους.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι, στην προσπάθεια εκτέλεσης του Προϋπολογισμού, παρουσιάστηκαν απροσδόκητα και ανυπέρβλητα προβλήματα.

(γ) Θερμάνσεις σχολικών κτιρίων. Μεγάλος αριθμός έργων που αφορούν εγκαταστάσεις θέρμανσης στα σχολεία Δημοτικής, Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης παραμένουν ανεκτέλεστα. Συγκεκριμένα, για το έτος 2000 η υλοποίηση του Προϋπολογισμού, συνολικού ύψους £664.000, ανήλθε στο 14%, 11% και 42%, αντίστοιχα.

4.56.2 Εσωτερικός έλεγχος. Διαπιστώθηκε ότι δεν εξασκείται ο ενδεδειγμένος εσωτερικός έλεγχος σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων των Υπηρεσιών του Υπουργείου, με αποτέλεσμα να εντοπίζονται ελλείψεις και αδυναμίες σε ό,τι αφορά την εκτέλεση του Προϋπολογισμού και την υλοποίηση των στόχων του, καθώς και την πλήρη συμμόρφωση προς τις αποφάσεις της Εκτελεστικής Εξουσίας και τις διατάξεις των Νόμων και των συναφών Κανονισμών. Οι παράγραφοι που ακολουθούν είναι ενδεικτικές. Ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, παρά τις σοβαρές ελλείψεις στη στελέχωση του τα τελευταία δύο χρόνια, με απόσπαση δύο εκπαιδευτικών συνέστησε πρόσφατα μικρή ομάδα εσωτερικού ελέγχου για τα έργα σχολικών κτιρίων και στοχεύει σε ενδυνάμωση και επέκταση της μονάδας, για να καλύψει και άλλους τομείς δραστηριοτήτων του Υπουργείου.

4.56.3 Ωράριο αποσπασμένου εκπαιδευτικού προσωπικού. Συνεχίζεται η απασχόληση εκπαιδευτικού προσωπικού στο Υπουργείο και άλλες Υπηρεσίες του Υπουργείου, το οποίο δεν ακολουθεί το ωράριο της Δημόσιας Υπηρεσίας, ούτε και περιλαμβάνεται στο σύστημα ηλεκτρονικής καταγραφής του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης, με αποτέλεσμα να μην εξασκείται κανένας έλεγχος του ωραρίου που ακολουθεί και των ωρών εργασίας του.

Αντιλαμβάνομαι ότι ο αριθμός του πιο πάνω προσωπικού μειώθηκε ήδη κατά 25% και από το Σεπτέμβριο του 2001 θα εργάζονται το ωράριο των δημόσιων υπαλλήλων.

4.56.4 Αδυναμίες στην οργάνωση/διαδικασίες ελέγχου έργων

(α) Αρμοδιότητες υπεύθυνου συντονιστή έργου. Παρατήρησα ότι, ενώ οι βασικές αρμοδιότητες των υπεύθυνων συντονιστών έργων που ορίζονται από το Υπουργείο, είναι η παρακολούθηση της εκπλήρωσης των συμβάσεων που συνάπτει η Δημοκρατία με τους ιδιώτες μελετητές και τους ιδιώτες εργολάβους, εντούτοις ορισμένοι συντονιστές έργων δεν γνωρίζουν επαρκώς τις πρόνοιες της σύμβασης που υπογράφεται με τους ιδιώτες μελετητές και ειδικά αυτές που καθορίζουν τις ευθύνες και υποχρεώσεις των μελετητών. Ως αποτέλεσμα, η παρακολούθηση της εκπλήρωσης της σύμβασης με τους μελετητές είναι ανεπαρκής. Υπέδειξα ότι οι συντονιστές έργων έχουν υποχρέωση να ελέγχουν, μεταξύ άλλων, την τήρηση του κτιριολογικού προγράμματος και το κόστος των έργων, τόσο κατά τη διάρκεια της σχεδιαστικής μελέτης, όσο και πριν από την έγκριση της τελικής μελέτης.

Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα όπως δοθούν οδηγίες ώστε οι συντονιστές έργων να εποπτεύουν πιο επισταμένα την τήρηση των προνοιών των συμβάσεων με τους μελετητές. Σύμφωνα με το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, έχουν δοθεί οδηγίες και γίνεται συνεχής ενημέρωση των συντονιστών έργων για βελτίωση της απόδοσής τους. Προγραμματίζονται επίσης ενημερωτικά

σεμινάρια για το σκοπό αυτό. Σχετικά με το θέμα αυτό, διοργανώθηκε σεμινάριο από την Υπηρεσία μου, με συμμετοχή λειτουργών των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου, στο οποίο καλύφθηκαν σε μεγάλο βαθμό τα πιο πάνω.

(β) Επίβλεψη ανέγερσης μεγάλων έργων. Παρατήρησα ότι το θέμα της επί τόπου επίβλεψης της ανέγερσης μεγάλων σχολικών έργων που εκτελούνται από το Υπουργείο δεν έχει διευθετηθεί, με αποτέλεσμα να διαπιστώνονται αδυναμίες στη διαχείριση, επίβλεψη και έλεγχο των συμβολαίων. Για τη διευθέτηση του θέματος, εισηγήθηκα στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου όπως, για έργα με εκτιμημένη δαπάνη πέρα από £1 εκ., ορίζεται επί τόπου επιθεωρητής εργοταξίου, είτε από το υφιστάμενο προσωπικό των Τεχνικών Υπηρεσιών, είτε από τον ιδιωτικό τομέα, με μίσθωση υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διαδικασίες και τα πρότυπα που ακολουθεί το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

Η Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού πληροφόρησε το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου ότι δεν έχει ένσταση στην τοποθέτηση επί τόπου επιθεωρητή εργοταξίου για την επίβλεψη έργων των οποίων η δαπάνη υπερβαίνει το £1 εκ. Ανέφερε επίσης ότι η Υπηρεσία περιέλαβε στη διεξαχθείσα μελέτη οργάνωσης και στελέχωσης των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου το θέμα της ορθολογικής και αποτελεσματικής επίβλεψης έργων, αφού έλαβε υπόψη τις σχετικές παρατηρήσεις στις Ετήσιες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μου.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει υιοθετήσει την εισήγηση μου και προώθησε ήδη τις διαδικασίες για διορισμό επιβλέποντα εργοταξίου.

(γ) Ανεπαρκής περίοδος συμβολαίων. Από έλεγχο που διενέργησε η Υπηρεσία μου το Μάιο 2001 σε συμβόλαια των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου, διαπιστώθηκε ότι για αρκετά έργα η περίοδος εκτέλεσης που καθορίζεται στα έγγραφα προσφορών είναι υπερβολικά μικρή, σε σχέση με τον όγκο εργασίας που προβλέπεται στα συμβόλαια, με αποτέλεσμα η συμπλήρωση των εργασιών την καθορισμένη ημερομηνία να είναι πρακτικά ανέφικτη.

Παρατήρησα επίσης ότι, επειδή δεν παρέχεται ο αναγκαίος χρόνος για την ορθολογιστική εκτέλεση των εργασιών, επηρεάζεται η ποιότητα τους και αυξάνονται τα κόστη εκτέλεσης. Τέλος υπέδειξα ότι επιβάλλεται η έγκαιρη και καλύτερα προγραμματισμένη εκτέλεση των έργων εκ μέρους των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου ανέφερε ότι, επειδή στην υλοποίηση των στεγαστικών προγραμμάτων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού εμπλέκονται και άλλες υπηρεσίες, όπως Κτηματολόγιο, Πολεοδομία, Δημόσια Έργα κ.ά, δημιουργούνται συνήθως προβλήματα που στο τέλος έχουν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του χρόνου εκτέλεσης του έργου. Καταβάλλεται συνεχώς προσπάθεια για περιορισμό του προβλήματος αυτού.

(δ) Εκτέλεση οικοδομικών έργων με συμβόλαια χωρίς δελτία ποσοτήτων - Πληρωμές. Από επιτόπιο έλεγχο σε έργα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Β΄ Γυμνάσιο Πολεμιδιών, Γυμνάσιο Λασιών, ΙΣΤ΄ Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού) παρατηρήθηκε ότι δεν τηρούνται, από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, οι πρόνοιες των όρων συμβολαίου που καθορίζουν ότι ο εργολάβος θα πρέπει να υποβάλει στο Μηχανικό του έργου ανάλυση της προσφοράς του, με αντιπροσωπευτικές ποσότητες και ισολογισμένες τιμές μονάδας, τα οποία απαιτούνται για την έκδοση των μηνιαίων πιστοποιητικών πληρωμής, αλλά οι πληρωμές γίνονται με βάση πρόχειρη ανάλυση του ποσού του συμβολαίου, η οποία δεν βασίζεται σε ποσότητες και τιμές μονάδας και η οποία ετοιμάζεται από λειτουργούς των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου.

Επειδή η διαδικασία αυτή δεν διασφαλίζει την πληρωμή των εργασιών μέσα σε αποδεκτά και ασφαλή όρια ακριβείας, εισηγήθηκα όπως το Υπουργείο εκδώσει σχετική εγκύκλιο προς τους μηχανικούς/συντονιστές των έργων, για τήρηση των προνοιών του συμβολαίου.

(ε) Ανέγερση Μαρωνίτικου Σχολείου στην Ανθούπολη. Μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, τον Ιούλιο του 1998, άρχισε η διαδικασία απαλλοτρίωσης χώρου στην Ανθούπολη για την ανέγερση δημοτικού σχολείου, όπως ήταν το αίτημα της Μαρωνιτικής Κοινότητας. Σύμφωνα με το κτιριολογικό πρόγραμμα του έργου, που έγινε με βάση τα πρότυπα για δημοτικά σχολεία που ανεγείρει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και με βάση τις τρέχουσες τιμές των έργων κατά το 1999, ετοιμάστηκε από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου ο προϋπολογισμός του έργου, ύψους £673.750.

Τον Ιούνιο 2000 υποβλήθηκαν 11 προσφορές, οι οποίες κυμαίνονταν από £1.104.400 μέχρι £1.497.275. Λόγω της μεγάλης απόκλισης των τιμών των προσφορών από την εκτιμημένη δαπάνη, το Υπουργείο έδωσε οδηγίες στους μελετητές για τροποποιήσεις στα σχέδια και προδιαγραφές, με αποτέλεσμα το ποσό της χαμηλότερης προσφοράς να διαμορφωθεί σε £894.587.

Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε, τον Ιανουάριο 2001, λαμβάνοντας υπόψη τη θέση του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών ότι, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία περί Προσφορών του Δημοσίου, δεν επιτρέπεται να γίνουν αλλαγές στα σχέδια για μείωση του ποσού της προσφοράς, την ανάθεση του έργου στο χαμηλότερο προσφοροδότη, για το ποσό των £1.104.400. Ανέθεσε επίσης στην Ελεγκτική Υπηρεσία να εξετάσει θέμα ευθυνών, αναφορικά με τη διαφορά που προέκυψε από την αρχική εκτίμηση της δαπάνης, ύψους £673.000, η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η διαφορά οφείλεται στα ακόλουθα:

- (i) Στη χρησιμοποίηση από τον Αρχιτέκτονα του έργου στη σχεδιαστική μελέτη εξειδικευμένων αρχιτεκτονικών στοιχείων και προδιαγραφών, τα οποία ανέβασαν το κόστος κατά περίπου £195.000.
- (ii) Στο επιπλέον κόστος θεμελίωσης και εξωτερικών εργασιών, λόγω του ότι το έδαφος είναι αργιλώδες (£75.000).
- (iii) Στο επιπλέον εμβαδόν των 550 τ.μ. (£110.000), το οποίο ενέκρινε το Υπουργείο κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού του έργου.
- (iv) Στην αύξηση στις τρέχουσες τιμές αγοράς (γύρω στο 7%), σε σχέση με τις τιμές του 1999, όταν ετοιμάστηκε η αρχική εκτίμηση (£50.000).

Η Ελεγκτική Υπηρεσία επισήμανε επίσης ότι ο Αρχιτέκτονας είχε υποχρέωση να ασκεί έλεγχο στο κόστος του έργου και να υποβάλλει για απόψεις και έγκριση στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εκτίμηση της δαπάνης κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού και πριν από τη ζήτηση προσφορών.

(στ) Ανέγερση νέου Δημοτικού Σχολείου στην Κοινότητα Γιόλου. Με αφορμή σχετικές καταγγελίες για την επιλογή/απαλλοτρίωση του χώρου ανέγερσης του σχολείου, παρατήρησα ότι δεν υπάρχει καθορισμένη διαδικασία επιλογής χώρων για ανέγερση σχολείων (σε περιοχές όπου δεν υπάρχει εγκεκριμένο τοπικό σχέδιο), με αποτέλεσμα η επιλογή του χώρου από το Υπουργείο να τίθεται υπό αμφισβήτηση. Υπέδειξα όπως ειδική επιτροπή, στην οποία να εκπροσωπούνται το Γραφείο Προγραμματισμού, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικίσσεως, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, οι Τοπικές Αρχές και οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, θα πρέπει να αξιολογεί υπαλλακτικές λύσεις και να επιλέγει την καλύτερη με βάση καθορισμένα τεchnοοικονομικά κριτήρια, όπως την έκταση, πρόσβαση, καταλληλότητα εδάφους

και το κόστος. Τον Ιανουάριο του 2001 ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο θα επανεξετάσει το όλο θέμα, χωρίς να τοποθετηθεί επί των εισηγήσεων μου.

Όσο αφορά το χώρο ανέγερσης του σχολείου στη Γιόλου, πληροφορήθηκα ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως επανεξέτασε το θέμα και διαφοροποίησε την επιλογή του αρχικού χώρου.

(ζ) Συμβόλαιο επέκτασης Δημοτικού Σχολείου Παλαιχωρίου - Έλεγχος Τελικού Λογαριασμού. Από τον έλεγχο του τελικού λογαριασμού του πιο πάνω έργου, διαπιστώθηκε ότι ο δομικός οπλισμός υπολογίστηκε κατά προσέγγιση, χωρίς την ετοιμασία δελτίων κοπής οπλισμού. Επειδή η μέθοδος αυτή δεν εξασφαλίζει τον ακριβή υπολογισμό της ποσότητας του οπλισμού, ζήτησα όπως ετοιμαστούν οι σχετικοί πίνακες κοπής οπλισμού και σταλούν στην Υπηρεσία μου για έλεγχο. Για την πρακτική εφαρμογή της επιμέτρησης του οπλισμού εισηγήθηκα όπως σε μελλοντικά συμβόλαια περιληφθεί παράγραφος στους όρους των συμβολαίων, η οποία να προνοεί ότι, για οποιεσδήποτε αλλαγές, ο εργολάβος θα ετοιμάζει δελτία κοπής οπλισμού και θα τα υποβάλλει στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου για έλεγχο.

(η) Τελικός Λογαριασμός Νέου Γυμνασίου Ύψωνα. Από έλεγχο του τελικού λογαριασμού του πιο πάνω έργου, διαπιστώθηκε ότι υπήρξε συνολική καθυστέρηση 77 εργάσιμων ημερών, η οποία αξιολογήθηκε και δικαιολογήθηκε από τον ιδιώτη Αρχιτέκτονα του έργου. Παρατήρησα ότι το Υπουργείο δεν εξέτασε την πιο πάνω αξιολόγηση του Αρχιτέκτονα, ούτε και έχει προωθήσει τις εισηγήσεις του για έγκριση από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων, όπως είχε υποχρέωση βάσει των υφιστάμενων διαδικασιών.

Παρατήρησα επίσης ότι, λόγω μετατόπισης του άξονα του δρόμου και αλλαγών στα υψόμετρα της μηκοτομής, αυξήθηκαν σημαντικά οι ποσότητες των χωματουργικών εργασιών, η ορθότητα των οποίων δεν εξακριβώθηκε από το συντονιστή του έργου, ούτε και εγκρίθηκε η αλλαγή αυτή σύμφωνα με τις νομομισμένες διαδικασίες. Επιπρόσθετα, παρατήρησα ότι δεν έγινε εδαφολογική/γεωλογική έρευνα πριν από την ετοιμασία της μελέτης και ότι έχουν γίνει αντικανονικά αλλαγές και τροποποιήσεις στα σχέδια, για τις οποίες δεν εξασφαλίστηκαν οι απαραίτητες εγκρίσεις.

(θ) Β΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού. Από επί τόπου έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ο εργολάβος παρέμεινε απλήρωτος για μήνες, αναφορικά με αλλαγές και επιπλέον εργασίες που του ανατέθηκαν, ενώ επιστολές που απέστειλε προς τον Προϊστάμενο των Τεχνικών Υπηρεσιών παρέμειναν αναπάντητες. Διαπιστώθηκε επίσης ότι στα έγγραφα ζήτησης προσφορών υπήρχε ασάφεια στο κατά πόσο ορισμένες εργασίες αποτελούσαν υποχρέωση του εργολάβου.

Παράλληλα, έγιναν πολλές και σημαντικές αλλαγές κατά την εκτέλεση του έργου, με αποτέλεσμα να επηρεαστεί το πρόγραμμα εργασίας και η πρόοδος του έργου. Οι αλλαγές αυτές έγιναν αντικανονικά, χωρίς να εξασφαλιστεί η αναγκαία έγκριση από την Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων και την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων. Στην επιστολή μου παρατήρησα επίσης ότι οι ασάφειες και οι ελλείψεις στο σχεδιασμό του έργου έπρεπε να εντοπιστούν από την υπηρεσιακή επιτροπή που μελέτησε και ενέκρινε τα έγγραφα προσφορών και ότι, με καλύτερο προγραμματισμό, θα αποφεύγονταν οι τροποποιήσεις στα σχέδια στο στάδιο κατασκευής.

Επειδή στην απαντητική επιστολή των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού δεν δόθηκαν ικανοποιητικές απαντήσεις στα ερωτήματα που έθεσε η Υπηρεσία μου, ζήτησα όπως ερευνηθούν τα θέματα και οι παρατηρήσεις μου και πληροφορηθώ για τα πορίσματα της έρευνας.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου ανέφερε ότι το πρόβλημα δημιουργήθηκε επειδή το έργο μελετήθηκε από αποσπασμένο εκπαιδευτικό, ο οποίος τερμάτισε την απόσπασή του και αντικαταστάθηκε από άλλο αποσπασμένο εκπαιδευτικό.

Οι Τεχνικές Υπηρεσίες έχουν προβεί στη διερεύνηση του θέματος και σύντομα θα μας αποσταλεί το αποτέλεσμα της έρευνας.

4.56.6 Αδυναμίες στην επίβλεψη έργων

(α) Νέο Δημοτικό Σχολείο Κιτίου. Από επιτόπιο έλεγχο στο έργο διαπιστώθηκαν σοβαρές κακοτεχνίες, όπως υδατοστεγανότητα των κτιρίων, με αποτέλεσμα την εισροή όμβριων υδάτων στις αίθουσες, ρωγμές στην τοιχοποιία, κακή εφαρμογή αλουμινίων (θυρών, παραθύρων), ατέλειες στην εφαρμογή του δαπέδου του θεάτρου και στην αποχέτευση των όμβριων υδάτων από την αυλή του σχολείου. Ζήτησα όπως ερευνηθεί το θέμα και πληροφορηθώ τα μέτρα που θα ληφθούν για τη μη τήρηση από τον εργολάβο των προνοιών του συμβολαίου.

Σε απαντητική του επιστολή, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με πληροφόρησε ότι για τα πιο πάνω έγιναν παρατηρήσεις στον εργολάβο και δόθηκαν οδηγίες για την επιδιόρθωσή τους, χωρίς να σχολιάζει την εισήγησή μου για διερεύνηση πιθανών ευθυνών των επιβλεπόντων.

Σύμφωνα με το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, προωθείται η διεξαγωγή διοικητικής έρευνας. Σε πρώτο στάδιο έγινε επί τόπου εξέταση από τη μονάδα εσωτερικού ελέγχου του Υπουργείου.

(β) Διαμόρφωση χώρου στάθμευσης και βελτιώσεις στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων στο Α.Τ.Ι. Από επιτόπιο έλεγχο τον Απρίλιο του 2001 στο πιο πάνω έργο, διαπιστώθηκε ότι δεν τηρήθηκαν τα στοιχεία επιμέτρησης σχετικά με το είδος των εκσκαφών που έγιναν, πριν καλυφθούν οι αφανείς εργασίες, ούτε και στοιχεία, κατάλληλα υπογραμμένα, τα οποία είναι αναγκαία για τον έλεγχο των πληρωμών.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι δεν έγινε ακριβής εκτίμηση των επί μέρους εργασιών που εκτέλεσε ο εργολάβος, ώστε να διασφαλιστεί η ορθότητα των πληρωμών.

(γ) Επέκταση Εργαστηρίου Τραπεζοκομίας και Μαγειρικής στην Τεχνική Σχολή Πόλης Χρυσοχούς. Από επιτόπιο έλεγχο στο πιο πάνω έργο, διαπιστώθηκε ότι, ενώ παρήλθε πέρα από το μισό της χρονικής διάρκειας του συμβολαίου, δεν υποβλήθηκε από τον εργολάβο πρόγραμμα εργασίας, ούτε του ζητήθηκε κάτι τέτοιο από το Μηχανικό του έργου. Παρατηρήθηκε επίσης αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών, κατά τρόπο που καθιστούσε ανέφικτη την έγκαιρη συμπλήρωση του έργου. Σχετικά με τους ποιοτικούς ελέγχους των υλικών παρατηρήθηκε ότι δεν διεξήχθησαν οι προβλεπόμενοι έλεγχοι κοκκομέτρησης των αδρανών και του οπλισμού, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του συμβολαίου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, απαντώντας σε σχετικές παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε ότι ο εργολάβος υπέβαλε καθυστερημένα πρόγραμμα εργασίας και ότι η καθυστέρηση στην αποπεράτωση των εργασιών οφειλόταν κυρίως στη φύση τους. Ανέφερε επίσης ότι ειδοποιήθηκε ο εργολάβος ότι θα του αποκοπεί το ανάλογο ποσό για τις αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στο έργο και ότι τελικά έγιναν όλοι οι προβλεπόμενοι εργαστηριακοί έλεγχοι.

(δ) Β' Δημοτικό Σχολείο Αυγόρου - Κατασκευή στίβου, κερκίδων, μπάσκετ, διαμόρφωση αυλής - Προβλήματα κατασκευής. Από επιτόπιο έλεγχο το Νοέμβριο του 2000 στο πιο πάνω έργο, διαπιστώθηκε ότι υπήρχαν ατέλειες και κακοτεχνίες στο γήπεδο που το

καθιστούσαν ακατάλληλο και επικίνδυνο για χρήση. Εισηγήθηκα όπως ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για την επιδιόρθωση των εργασιών σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τα σχέδια.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι κατά την προσωρινή παραλαβή του έργου δόθηκαν οδηγίες στον εργολάβο, για επιδιόρθωση των ατελειών και κακοτεχνιών, η ικανοποιητική εφαρμογή των οποίων θα ελεγχθεί κατά την τελική παραλαβή του έργου.

(ε) Νέο Γυμνάσιο Ύψωνα. Κατά την εκτέλεση του έργου, οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου παρατήρησαν ότι προέκυψε αστοχία του φέροντος οργανισμού (κύρτωση της πλάκας), η οποία, εκ πρώτης όψεως, οφειλόταν στη μελέτη του έργου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, απαντώντας σε σχετικές παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε ότι η αστοχία επιδιορθώθηκε από τον εργολάβο του έργου, κατόπιν ειδικής μελέτης των μελετητών του έργου.

4.56.6 Ασφάλιση σχολικών κτιρίων. Η τακτοποίηση απαιτήσεων από ασφαλιστικές εταιρείες ύψους £104.629, για ζημιές που προκλήθηκαν κατά τα έτη 1994-1998, βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα, με αιτιολογικό την υποασφάλιση της πραγματικής αξίας των κτιρίων.

4.56.7 Αποθήκη Βιβλίων Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

— **Καθυστερήσεις στην εκτέλεση συμβολαίων εκτύπωσης βιβλίων.** Διαπιστώθηκαν και πάλι περιπτώσεις στις οποίες η εκτέλεση αρκετών συμβολαίων εκτύπωσης βιβλίων παρουσιάζει καθυστέρηση. Στις περισσότερες περιπτώσεις δεν επιβάλλεται πρόστιμο, λόγω του ότι οι Υπηρεσίες Ανάπτυξης Προγραμμάτων ισχυρίζονται ότι η ευθύνη δεν βαρύνει το τυπογραφείο αλλά την ίδια την Υπηρεσία. Επειδή η έγκαιρη παράδοση των βιβλίων στα σχολεία εξαρτάται άμεσα από την έγκαιρη παραλαβή τους στην Αποθήκη, θεωρείται απαραίτητο όπως η Αποθήκη, σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Ανάπτυξης Προγραμμάτων, προωθήσουν μέτρα για απάμβλυνση του προβλήματος των καθυστερήσεων.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου ανέφερε ότι η καθυστέρηση στην εκτύπωση βιβλίων που παρατηρήθηκε κατά το 2000 οφειλόταν αποκλειστικά στα Τυπογραφεία. Για το λόγο αυτό έχουν επιβληθεί βαριές ποινές (πρόστιμο). Για αποφυγή των καθυστερήσεων έχουν δοθεί ρητές οδηγίες από τον ίδιο τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού όπως μην προκηρύσσονται και μην κατακυρώνονται προσφορές για εκτύπωση βιβλίων, πέρα από μια συγκεκριμένη ημερομηνία που έχει αποφασιστεί, η οποία και πιστεύεται ότι θα διασφαλίζει την έγκαιρη εκτύπωση και παράδοση των βιβλίων.

Μέρος Β

4.56.8 Κυπριακή Βιβλιοθήκη. Αρκετά από τα βιβλία δεν έχουν ακόμη καταχωριστεί στα σχετικά μητρώα. Υπάρχουν επίσης βιβλία που έχουν ήδη καταστραφεί ή κινδυνεύουν να καταστραφούν λόγω ακαταλληλότητας των αποθηκευτικών χώρων. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι, καταβάλλονται προσπάθειες για καταχώριση των βιβλίων και ότι, με τη μεταστέγαση στο ξενοδοχείο “Φιλοξενία”, πολλά προβλήματα θα επιλυθούν, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νέες αγορές βιβλίων κατ’ έτος ανέρχονται σε 2000 περίπου τόμους.

4.56.9 Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης

(α) Τα έσοδα από τη λειτουργία των Ινστιτούτων κατά το 2000 ανήλθαν σε £1.275.158, ενώ τα αντίστοιχα έξοδα σε £2.110.185, με αποτέλεσμα να παρουσιαστεί έλλειμμα £835.027.

(β) Σε αρκετά Ινστιτούτα παρατηρούνται ελλείψεις και αδυναμίες αναφορικά με την τήρηση των μητρώων, καθώς και την εφαρμογή των Δημοσιονομικών Οδηγιών και Κανονισμών Αποθηκών.

Το Υπουργείο αποδίδει τα προβλήματα αυτά στο γεγονός ότι οι Επιμελητές είναι έκτακτοι, με μερική απασχόληση.

4.56.10 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται, εξακολουθεί να οφείλεται από το Διαχειριστικό Συμβούλιο της Εμπορικής Σχολής Μισή ποσό £414.982, για μισθούς και συνεισφορές για σκοπούς σύνταξης των καθηγητών που αποσπάστηκαν στη Σχολή. Επίσης εκκρεμεί η είσπραξη ενοικίων για τη διαχείριση της καντίνας της Α' Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας (£11.992), της Διανελλείου Τεχνικής Σχολής Λάρνακας (£79.628) και της Τεχνικής Σχολής Αγίου Λαζάρου (£12.813). Το θέμα της καθυστέρησης στην είσπραξη των ενοικίων των πιο πάνω καντίνων βρίσκεται ενώπιον των δικαστηρίων.

4.56.11 Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών

— **Μηχανογράφηση μητρώου βιβλιοθήκης και φυσική καταμέτρηση.** Η μηχανογράφηση του μητρώου βιβλιοθήκης, που άρχισε πριν από τρία χρόνια, έχει φθάσει στο περίπου 25% του συνολικού αριθμού των τίτλων, μετά την πρόσληψη έκτακτου βιβλιοθηκονόμου, και δεν αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, λόγω αδυναμιών που υπήρχαν στην τήρηση του μητρώου βιβλιοθήκης και στο σύστημα δανεισμού πριν από το 1996, πολλά βιβλία είναι πιθανό να μην καταχωρίστηκαν ή να δανείστηκαν και να μην επιστράφηκαν. Πολλά βιβλία είναι ανεκτίμητης ιστορικής αξίας.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου ανέφερε ότι, με τις οδηγίες που έχουν δοθεί και το πρόγραμμα που έχει καταρτιστεί, η φυσική καταμέτρηση θα ολοκληρωθεί μέχρι τον Ιούλιο του 2000.

4.57 ΤΑΜΕΙΟ "Α"

Μέρος Α

4.57.1 Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το έτος που έληξε στις 31.8.00 παρουσίασαν έλλειμμα £80.113, σε σύγκριση με £50.511 κατά το προηγούμενο έτος.

4.57.2 Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £8.054.879, σε σύγκριση με £8.215.568 το προηγούμενο έτος. Αυτά περιλαμβάνουν κρατική χορηγία ύψους £7.292.773 και σχολική φορολογία £570.859, σε σύγκριση με £7.489.948 και £559.371 του προηγούμενου έτους, αντίστοιχα.

4.57.3 Έξοδα. Το σύνολο των εξόδων ήταν £9.813.148, σε σύγκριση με £9.790.908 το προηγούμενο έτος. Αυτά περιλαμβάνουν χορηγίες Σχολικών Εφορειών και Σχολικών Επιτροπών, για λειτουργικά έξοδα £4.100.293, σε σύγκριση με £3.912.196 του προηγούμενου έτους, και για κεφαλαιουχικές δαπάνες £4.913.733, σε σύγκριση με £5.342.660 του προηγούμενου έτους. Επιπρόσθετα δαπανήθηκαν για τόκους δανείων £779.926, σε σύγκριση με £517.340 το προηγούμενο έτος.

4.57.4 Αποθήκη βιβλίων. Η αποθήκη βιβλίων παρουσίασε συνολικό κέρδος ύψους £85.038, σε σύγκριση με £55.239 του προηγούμενου έτους.

4.57.5 Μηχανογράφηση. Για σειρά ετών η Υπηρεσία μου εισηγείται όπως εισαχθεί μηχανογραφημένο σύστημα για την τήρηση των βιβλίων του Ταμείου. Το θέμα εξακολουθεί να βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

Μέρος Β

4.57.6 Καθυστερημένες φορολογίες. Στους λογαριασμούς περιλαμβάνεται το ποσό των £171.735, για φορολογίες που επιβλήθηκαν, μέχρι το 1974, σε χωριά στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου. Μετά από εισήγηση μου, ζητήθηκε η έγκριση του Υπουργού Οικονομικών για διαγραφή του ποσού αυτού, αλλά το αίτημα απορρίφθηκε. Το Υπουργείο Οικονομικών, ενώπιον του οποίου τέθηκε το θέμα, εισηγήθηκε όπως ζητηθεί γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία κατά πόσο το πιο πάνω ποσό μπορεί να διαγραφεί με βάση το νόμο για τη διαγραφή των χρεών. Η εισήγηση αυτή δεν υλοποιήθηκε.

4.57.7 Ενοικίαση κτιρίου Δημοτικού Σχολείου Ποταμού Γερμασόγειας. Παρόλο που η σύμβαση ενοικίασης έληξε στις 30.9.88, οι ενοικιαστές συνεχίζουν να κατέχουν το κτίριο, χωρίς να υπογράψουν νέα σύμβαση και να γίνει αναθεώρηση του ενοικίου. Μετά από σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, δόθηκαν οδηγίες το Φεβρουάριο 1997 προς τον Πρόεδρο της Σχολικής Επιτροπής Ποταμού Γερμασόγειας όπως προβεί στις ανάλογες ενέργειες για είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών, που σύμφωνα με το συμβόλαιο ανέρχονται σε £12 ημερησίως από 17.8.88.

Στις 12.1.00 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αποτάθηκε στη Νομική Υπηρεσία, ζητώντας να του υποδειχθούν περαιτέρω ενέργειες και νομικά μέτρα που θα μπορούσε να ληφθούν για συμμόρφωση του ενοικιαστή.

4.58 ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΦΟΡΕΙΕΣ

Μέρος Α

4.58.1 Οικονομική κατάσταση. Η οικονομική κατάσταση των Σχολικών Εφορειών εξαρτάται κυρίως από τις χορηγίες που τους παραχωρούνται από την Κυβέρνηση. Η Κυβέρνηση επίσης συνάπτει δάνεια για λογαριασμό των Σχολικών Εφορειών, για την εκτέλεση διαφόρων έργων, όπως είναι η ανέγερση σχολικών κτιρίων και η προσθήκη αιθουσών. Η αποπληρωμή των δανείων αυτών επιβαρύνει τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς.

4.58.2 Τελικοί Λογαριασμοί. Με βάση το νέο περί Σχολικών Εφορειών Νόμο του 1997, οι λογαριασμοί των Σχολικών Εφορειών θα πρέπει να ετοιμάζονται σύμφωνα με τους Δημοσιονομικούς Κανονισμούς που εφαρμόζονται για τις Σχολικές Εφορείες. Μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί οι πιο πάνω Κανονισμοί. Έχω υποδείξει ότι η έγκριση τους θα πρέπει να επισπευσθεί, ώστε, εκτός από το σοβαρό θέμα του τρόπου ετοιμασίας και της μορφής των οικονομικών καταστάσεων, να ρυθμιστούν και άλλα θέματα λογιστικών διαδικασιών και οικονομικής διαχείρισης.

Στο μεταξύ εισηγήθηκα όπως το Υπουργείο, με εγκύκλιο του, ζητήσει από τις Σχολικές Εφορείες όπως δίνουν περισσότερα στοιχεία, ως σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις που υποβάλλονται για έλεγχο στην Υπηρεσία μου.

4.58.3 Κανονισμοί με βάση τον περί Σχολικών Εφορειών Νόμο του 1997. Εν όψει της ψήφισης του περί Σχολικών Εφορειών Νόμου, στο άρθρο 17 του οποίου γίνεται αναφορά σε Δημοσιονομικούς Κανονισμούς που εφαρμόζονται για τις Σχολικές Εφορείες, το Υπουργείο, μετά από εισήγηση μου, υπόδειξε στις Σχολικές Εφορείες ότι, μέχρι να εκδώσουν δικούς τους

Κανονισμούς, θα πρέπει να ακολουθούν τις Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμούς της Κυβέρνησης και ότι θα πρέπει να εφαρμόζουν τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο.

Έχει σταλεί στη Νομική Υπηρεσία προσχέδιο Κανονισμών που αφορά το προσωπικό, για την αναγκαία νομοτεχνική επεξεργασία, εκκρεμεί όμως η ετοιμασία αρκετών άλλων Κανονισμών, η οποία θα πρέπει να επισπευσθεί.

4.58.4 Προσφορές. Εντοπίστηκαν αδυναμίες και ελλείψεις σε ό,τι αφορά τη συμμόρφωση με τις πρόνοιες των περί Προσφορών του Δημοσίου Κανονισμών, σε σχέση με την ετοιμασία εγγράφων, προδιαγραφών και όρων, αξιολογήσεις, κατακυρώσεις προσφορών, μητρώα προσφορών, πιστοποιητικά παραλαβής ή απόρριψης κ.τ.λ.

4.58.5 Δελτία υπηρεσίας, προσωπικοί φάκελοι, φάκελοι αδειών, παρουσιολόγια. Σε αρκετές Σχολικές Εφορείες δεν τηρούνται ή δεν είναι πλήρως ενημερωμένα τα πιο πάνω έντυπα και φάκελοι που σχετίζονται με την αρχική πρόσληψη, υπηρεσία, μισθολογική ανέλιξη κ.ά. του προσωπικού που προσλαμβάνεται από τις Σχολικές Εφορείες.

4.58.6 Σχολικές Εφορείες Υπαίθρου. Στο Νόμο αρ. 108(Ι)/1997, προνοείται σύσταση και λειτουργία νέων Σχολικών Εφορειών Υπαίθρου. Μέχρι σήμερα δεν φαίνεται να έχουν δραστηριοποιηθεί οι Εφορείες αυτές, ούτε και να έχουν αναλάβει τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες τους, όπως αυτές καθορίζονται στον πιο πάνω Νόμο.

Ως αποτέλεσμα, δεν έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου οποιεσδήποτε οικονομικές καταστάσεις για έλεγχο.

Μέρος Β

4.58.7 Στελέχωση Σχολικών Εφορειών - Τήρηση βιβλίων και ετοιμασία Λογαριασμών. Στις περισσότερες Σχολικές Εφορείες παρατηρούνται αδυναμίες αναφορικά με την τήρηση των βιβλίων και την ετοιμασία των Λογαριασμών, γεγονός που οφείλεται βασικά στην ανάθεση καθηκόντων σε προσωπικό μη εξειδικευμένο ή μη κατάλληλα εκπαιδευμένο. Παρατηρείται επίσης συχνή μετακίνηση Επιμελητών, στα πρόθυρα της αφυπηρέτησής τους, για ανάληψη της διαχείρισης Σχολικών Εφορειών.

Με την ψήφιση του περί Σχολικών Εφορειών Νόμου του 1997 και την ανάληψη από τις Σχολικές Εφορείες περισσότερων αρμοδιοτήτων, το πρόβλημα αναμένεται να καταστεί οξύτερο.

Για επίλυση του προβλήματος, εισηγήθηκα όπως οι Σχολικές Εφορείες απασχολούν προσωπικό που προσλαμβάνουν οι ίδιες, ενώ οι Επιμελητές να τοποθετούνται σε σχολεία όπου διαπιστώνεται ότι υπάρχει ανάγκη απασχόλησης προσωπικού. Συναφώς αναφέρεται ότι, σε συνεργασία με την Υπηρεσία μου, έχουν διοργανωθεί σεμινάρια για επιμόρφωση του προσωπικού και αναμένεται ότι η κατάσταση θα βελτιωθεί.

4.58.8 Σχέδια υπηρεσίας προσωπικού Σχολικών Εφορειών - Κανονισμοί κ.τ.λ. Μέχρι σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία για έγκριση Κανονισμών που να προνοούν και να ρυθμίζουν θέματα προσωπικού, όπως σχέδια υπηρεσίας, μισθοδοτικές κλίμακες, προσλήψεις, προαγωγές, αφυπηρετήσεις κ.τ.λ.

4.58.9 Μισθοί και ημερομίσθια. Δεν υπάρχει ομοιομορφία μεταξύ των Σχολικών Εφορειών, όσο αφορά την παραχώρηση προσαυξήσεων ή την επέκταση κλιμάκων για το εργατούπαλληλικό προσωπικό τους, παρόλο που το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εξέδωσε σχετικό μνημόνιο για εφαρμογή πριν από την ανανέωση των συλλογικών συμβάσεων. Λόγω ασαφειών του μνημονίου, το πρόβλημα εξακολουθεί να υφίσταται. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου μου ανέφερε ότι οι πρόνοιες του μνημονίου έχουν διατυπωθεί ύστερα από

συνεννόηση με την Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και ότι η διατύπωση των προνοιών του νέου μνημονίου θα γίνει ύστερα από συνεννόηση με την Υπηρεσία μου.

4.58.10 Μηχανογράφηση. Με την έναρξη της μηχανογράφησης των εργασιών διαφόρων Σχολικών Εφορειών, με δική τους πρωτοβουλία, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως η μηχανογράφηση όλων των Σχολικών Εφορειών συντονίζεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, έτσι που τα συστήματα που εισάγονται να είναι ολοκληρωμένα και ομοιόμορφα.

4.58.11 Ταμείο Διευθυντή. Αρκετοί Διευθυντές Σχολείων διαχειρίζονται διάφορα ταμεία, τα έσοδα των οποίων προέρχονται από εισφορές/δωρεές ή από διάφορες εκδηλώσεις, χωρίς όμως να ακολουθούνται οι ορθές διαδικασίες, αναφορικά με την είσπραξη και διάθεση των πιο πάνω εσόδων. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ετοίμασε προκαταρκτικούς Κανονισμούς, η έκδοση των οποίων ακόμη εκκρεμεί.

4.58.12 Κυλικεία

(α) Προσφορές για τη διαχείριση σχολικών κυλικείων

- (i) Παρατήρησα και πάλι ότι οι όροι των προσφορών για τη διαχείριση των σχολικών κυλικείων διαφέρουν από Εφορεία σε Εφορεία. Εισηγήθηκα όπως ρυθμιστεί νομοθετικά η υποχρέωση συμπερίληψης βασικών όρων στις προσφορές που προκηρύσσονται.
- (ii) Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις διαφοροποίησης του αρχικού ποσού κατακύρωσης και μη πλήρους εφαρμογής των όρων προσφορών και συμβολαίων, με αποτέλεσμα οι Εφορείες να χάνουν σημαντικά έσοδα.

(β) Λειτουργία κυλικείων. Ο περί Σχολικών Κυλικείων Νόμος του 2000 (60(I)/2000), προνοεί για τη σύσταση και λειτουργία Κεντρικής Επιτροπής Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων, η οποία θα διεξάγει σχετικούς ελέγχους. Το άρθρο 22 του πιο πάνω Νόμου προνοεί την έκδοση Κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο, οι οποίοι, όπως αντιλαμβάνομαι, προωθούνται για έκδοση.

4.58.13 Μητρώα μηχανογραφικού εξοπλισμού. Λόγω της εγκατάστασης μεγάλου αριθμού ηλεκτρονικών υπολογιστών στα Σχολεία και στα Γραφεία των Εφορειών, εισηγήθηκα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου όπως δημιουργηθούν σχετικά μητρώα, κατάλληλα διαρρυθμισμένα, όπου να καταχωρίζονται όλα τα στοιχεία του εξοπλισμού, για σκοπούς παρακολούθησης και εύκολου εντοπισμού τους. Επίσης είναι αναγκαίο όπως υιοθετηθεί σύστημα παρακολούθησης της συντήρησής τους, με βάση τα συμβόλαια που υπογράφονται. Η εισήγηση μου δεν έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα από όλες τις Σχολικές Εφορείες.

4.58.14 Μητρώα περιουσίας. Εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες όσο αφορά την ορθολογιστική τήρηση των μητρώων περιουσίας.

4.58.15 Ετοιμασία Προϋπολογισμών και Απολογισμών Σχολικών Εφορειών. Τόσο οι Προϋπολογισμοί όσο και οι Απολογισμοί της Μέσης Εκπαίδευσης δεν παρουσιάζουν τα έσοδα και έξοδα που γίνονται απευθείας από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για λογαριασμό των Εφορειών, με αποτέλεσμα να μην παρουσιάζεται ολοκληρωμένη εικόνα, ενώ για τη Δημοτική Εκπαίδευση τα έσοδα και έξοδα, παρόλο που δεν παρουσιάζονται στους Προϋπολογισμούς, εντούτοις ενσωματώνονται στους λογαριασμούς των Εφορειών στο Ταμείο "Α". Μετά την ψήφιση του περί Σχολικών Εφορειών Νόμου του 1997, εισηγήθηκα όπως το θέμα αυτό ρυθμιστεί κατά την ετοιμασία και έγκριση των Προϋπολογισμών των Εφορειών.

Παρόλο ότι το Υπουργείο με είχε ενημερώσει ότι, από το 2000/2001, θα συμπεριλαμβάνονταν στους Προϋπολογισμούς, τόσο της Μέσης όσο και της Δημοτικής Εκπαίδευσης, οι εισπράξεις και πληρωμές που διενεργούνται από το Υπουργείο, εντούτοις μέχρι σήμερα αυτό δεν έχει γίνει.

4.58.16 Εκτέλεση Προϋπολογισμών. Σε μερικές περιπτώσεις ποσά που εγκρίθηκαν στους Προϋπολογισμούς των Εφορειών παρέμειναν αδαπάνητα.

4.58.17 Ειδικές χορηγίες. Ποσά που παραχωρούνται στις Σχολικές Εφορείες για συγκεκριμένο σκοπό δεν δαπανώνται κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Σε αρκετές περιπτώσεις αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η πληρωμή των χορηγιών, παρόλο ότι δόθηκαν οδηγίες όπως καταβάλλονται αμέσως μετά την έγκριση των Προϋπολογισμών, εξακολουθεί να γίνεται καθυστερημένα. Σε άλλες περιπτώσεις οφείλεται στο γεγονός ότι η πρόνοια που υπάρχει στους Προϋπολογισμούς των Εφορειών ικανοποιεί τις ανάγκες τους.

4.58.18 Βιβλιοθήκες. Σε αρκετές βιβλιοθήκες εξακολουθεί να μη διεξάγεται έλεγχος των βιβλίων, κυρίως λόγω ελλιπούς στελέχωσης των Σχολείων με βιβλιοθηκάρους.

4.58.19 Εκτοπισμένες Σχολικές Εφορείες - Χρηματικά διαθέσιμα. Οι εκτοπισμένες Σχολικές Εφορείες έχουν στη διάθεση τους χρηματικά υπόλοιπα σε ταμειυτήρια και τράπεζες, τα οποία βρίσκονται κάτω από τη διαχείριση τους. Όλες οι Σχολικές Εφορείες παρέλειψαν να υποβάλουν για έλεγχο τα αναγκαία στοιχεία.

4.58.20 Ακίνητη περιουσία. Δεν έχει ακόμη συμπληρωθεί η έρευνα από το Κτηματολόγιο, για εξακρίβωση και εκτίμηση της αξίας της ακίνητης περιουσίας των Σχολικών Εφορειών και έκδοση νέων τίτλων ιδιοκτησίας, όπως προνοείται στον περί Σχολικών Εφορειών Νόμο του 1997.

4.58.21 Ταμεία Προνοίας. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι η λειτουργία των Ταμείων Προνοίας των Εφορειών δεν καλύπτεται από Κανονισμούς. Με την ψήφιση του περί Σχολικών Εφορειών Νόμου του 1997, γίνεται σχετική πρόνοια στη νομοθεσία και αναμένεται ότι θα προωθηθεί η έγκριση σχετικών Κανονισμών.

4.59 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.59.1 Λογαριασμοί. Παρατηρήθηκε καθυστέρηση στην ετοιμασία και υποβολή για έλεγχο των λογαριασμών για το σχολικό έτος 1999/2000, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διεξαχθεί έγκαιρα ο έλεγχος από την Υπηρεσία μου. Τα ακόλουθα αποτελούν θέματα που εκκρεμούν από προηγούμενο έλεγχο.

4.59.2 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου αναφορικά με τις δραστηριότητες της Σχολικής Εφορείας και τη διαχείριση των κληροδοτημάτων παρουσιάζει αδυναμίες και κενά. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θα παραχωρήσει βοήθεια για οργάνωση και αποτελεσματική λειτουργία συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Όπως μου ανέφερε ο Γενικός Διευθυντής, αναμένεται βελτίωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, μετά και τη διεξαγωγή σχετικών σεμιναρίων από την Υπηρεσία μου, σε συνεργασία με την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης.

4.59.3 Διαχείριση κληροδοτημάτων. Επειδή τα έσοδα της Εφορείας από κληροδοτήματα είναι σημαντικά, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως προωθηθεί τροποποίηση των όρων πολλών κληροδοτημάτων, των οποίων οι σκοποί έχουν εκλείψει ή δεν ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα, ώστε να μπορεί να γίνει καλύτερη αξιοποίηση των εσόδων τους. Πληροφορήθηκα ότι θα ζητηθεί γνωμάτευση από τους νομικούς συμβούλους της Εφορείας για τροποποίηση των όρων των κληροδοτημάτων.

Μέρος Β

4.59.4 Κυβερνητικά δάνεια Δημοτικής Εκπαίδευσης. Παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην αποπληρωμή των κυβερνητικών δανείων ύψους £990.000 που παραχωρήθηκαν στην Εφορεία από το 1986, για κάλυψη ελλειμματικών Προϋπολογισμών. Οι καθυστερημένες δόσεις ανήλθαν στις 31.8.2000 σε £956.468, σε σύγκριση με £897.271 το 1999. Το θέμα έχει παραπεμφθεί στο Υπουργείο Οικονομικών για διευθέτηση των δανείων.

4.59.5 Μητρώο περιουσιακών στοιχείων (Γενικό). Το μητρώο αυτό εξακολουθεί να μην τηρείται, σε αντίθεση με τον Κανονισμό Αποθηκών 5, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται τόσο η ετοιμασία των λογαριασμών της Εφορείας, όσο και η παρακολούθηση και ο έλεγχος των περιουσιακών στοιχείων. Επίσης δεν τηρούνται επαρκή στοιχεία για τη γη και τα κτίρια που κατέχει και διαχειρίζεται η Σχολική Εφορεία.

Πρόσφατα έχει αγοραστεί πρόγραμμα ηλεκτρονικών υπολογιστών για την τήρηση του μητρώου περιουσίας, η λειτουργία του οποίου θα αρχίσει σύντομα. Παράλληλα προωθείται η εκπαίδευση του προσωπικού.

4.60 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

4.60.1 Ταμειακά υπόλοιπα. Τα ταμειακά υπόλοιπα που τηρούνται στην Εφορεία παρουσίασαν αύξηση, βασικά λόγω της μη εκτέλεσης του Προϋπολογισμού κατά 16%, τόσο στη Μέση Εκπαίδευση όσο και στη Δημοτική, φθάνοντας στις 31.8.00 τις £192.243 και £108.461, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £133.098 και £34.727 στις 31.8.99. Αξίζει να σημειωθεί ότι σημαντικό μέρος (£310.000) του ταμειακού αποθέματος του Ταμείου "Α" στις 31.8.99 (£429.975) χρησιμοποιήθηκε για την παροχή χορηγιών στην Εφορεία το επόμενο έτος, για κάλυψη τρέχουσων αναγκών της, όχι κτιριακών, σε αντίθεση με προηγούμενες αναφορές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ότι αυτό γίνεται λόγω των συνεχιζόμενων έργων για τα σχολεία.

4.60.2 Μετοχές τράπεζας. Η Εφορεία είναι εγγεγραμμένη ιδιοκτήτρια 16299 μετοχών τράπεζας, ονομαστικής αξίας 50 σεντ η καθεμία. Ύστερα από διερεύνηση, έχει εξακριβωθεί ότι οι μετοχές προέρχονται από αρχική δωρεά 45 μετοχών το 1948, οι οποίες, μαζί με τις δωρεάν εκδόσεις και νέες αγορές που ακολούθησαν κατά καιρούς, ανήλθαν σε 16299. Επειδή ο σκοπός της αρχικής δωρεάς δεν είναι γνωστός, οι μετοχές αυτές δεν θεωρούνται ότι είναι κληροδότημα με ειδικούς σκοπούς. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αποφασιστεί η περαιτέρω διαχείριση των μετοχών.

4.61 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ

Μέρος Α

4.61.1 Μισθολογική αναβάθμιση προσωπικού. Η Εφορεία, στη συνεδρία της ημερ. 14.1.99, αποφάσισε τη μισθολογική αναβάθμιση και τοποθέτηση στις νέες μισθολογικές κλίμακες, από 1.1.99, δύο μελών του προσωπικού. Παρά την άρνηση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και τη μη έγκριση των πιο πάνω αναβαθμίσεων στους Προϋπολογισμούς, η Εφορεία συνεχίζει να καταβάλλει μισθούς με βάση την αναβάθμιση.

4.61.2 Αξιοποίηση και διαχείριση ακίνητης ιδιοκτησίας. Η Εφορεία είναι εγγεγραμμένη ιδιοκτήτρια της Καϊσιδείου οικίας, η οποία παραχωρείται τα τελευταία 10 χρόνια σε ιδιώτη, με ετήσια συμφωνία άδειας χρήσης της ως νηπιαγωγείου, έναντι συμβολικού ποσού.

Το αρχικό μηνιαίο ενοίκιο συμφωνήθηκε στο ποσό των £100, από 1.9.95 αυξήθηκε σε £110 και από 1.9.99 σε £125,40.

Σύμφωνα με εκτίμηση του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Πάφου, η ενοικιαστική αξία της οικίας ανέρχεται σε £150 το μήνα και της γης σε £7.000 το χρόνο. Σε περίπτωση μακροχρόνιας μίσθωσης, η ενοικιαστική αξία γης και κτιρίων αυξάνεται στις £1.000 το μήνα.

4.62 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΜΕΝΙΩΝ

Μέρος Α

4.62.1 Καθυστέρηση στην υποβολή λογαριασμών για τα έτη 1995/96, 1996/97, 1997/98 και 1998/99. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου των πιο πάνω λογαριασμών εντοπίστηκαν σοβαρές αδυναμίες και παραλείψεις, με αποτέλεσμα να μην καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση του ελέγχου. Αφού δόθηκαν από την Υπηρεσία μου οι αναγκαίες διευκρινίσεις, ζητήθηκε η ετοιμασία και υποβολή νέων, κατάλληλα τροποποιημένων και δεόντως υπογραμμένων λογαριασμών, πράγμα που μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει. Εκκρεμεί επίσης η υποβολή λογαριασμών για το έτος 1999/2000.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου ανέφερε ότι οι λογαριασμοί έχουν ετοιμαστεί, περιλαμβανομένων και εκείνων του έτους 1999/2000, και σύντομα θα υποβληθούν στην Υπηρεσία μου.

4.63 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

4.64 ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Μέρος Α

4.64.1 Εκτέλεση Προϋπολογισμού.

- **Αδαπάνητα ποσά.** Σε αρκετά Κονδύλια του Προϋπολογισμού εξακολουθούν να παραμένουν σημαντικά ποσά αδαπάνητα, τα οποία αφορούν κυρίως την εκτέλεση έργων. Υπέδειξα όπως γίνεται καλύτερος προγραμματισμός των αναγκών, ώστε τα προϋπολογιζόμενα ποσά να ανταποκρίνονται στις δυνατότητες υλοποίησης των έργων.

4.64.2 Διαρρήξεις, κλοπές και απώλεια διπλοτύπων. Κατά τη διάρκεια του έτους σημειώθηκαν αρκετά περιστατικά διαρρήξεων και κλοπών, καθώς και απώλειας διπλοτύπων είσπραξης χρημάτων. Υπέδειξα ότι τα περιστατικά αυτά θα πρέπει να απασχολήσουν το Τμήμα, για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων προς διασφάλιση των δημόσιων εσόδων και της προσωπικής ασφάλειας του προσωπικού.

Μέρος Β

4.64.3 Κανονισμοί. Η έκδοση των πιο κάτω Κανονισμών εξακολουθεί να εκκρεμεί:

- Λογαριασμοί Καταθέσεων - Ταμείο Κυπριακών Αρχαιοτήτων.
- Αρχαιολογικοί Κανονισμοί.

4.64.4 Αποθέματα αρχαιοτήτων. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου εισηγήθηκα τη μηχανογράφηση των μητρώων αρχαιοτήτων, για σκοπούς καλύτερου ελέγχου και παρακολούθησης. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι εξασφαλίστηκαν οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και το λογισμικό, αλλά καθυστερούσαν οι ηλεκτρολογικές εργασίες για την εγκατάσταση των υπολογιστών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν κατά το 2000, χωρίς όμως να αρχίσει η καταγραφή.

4.64.5 Εργαστήριο εκμαγείων και αντιγράφων. Από επιτόπιο έλεγχο διαπιστώθηκε ότι δεν ακολουθούνται οι ενδεδειγμένες διαδικασίες, αναφορικά με την προμήθεια των υλικών για την κατασκευή και διάθεση των εκμαγείων και αντιγράφων. Η Υπηρεσία μου υπέδειξε επανειλημμένα την αναγκαιότητα συμμόρφωσης προς τους Κανονισμούς Αποθηκών και της άσκησης αποτελεσματικού εσωτερικού ελέγχου. Παρόλο που ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες στον υπεύθυνο του εργαστηρίου για πλήρη συμμόρφωση, η κατάσταση δεν διαφοροποιήθηκε, ούτε και κατά το έτος 2000. Εισηγήθηκα στο Τμήμα να μελετήσει το ενδεχόμενο αναθεώρησης της πολιτικής κατασκευής αντιγράφων προς πώληση, ή τη λήψη μέτρων για την πιστή εφαρμογή των σχετικών Κανονισμών και Οδηγιών.

4.64.6 Ξυλουργικό εργαστήριο. Στο ξυλουργικό εργαστήριο που βρίσκεται στην περιοχή Αεροδρομίου Λευκωσίας, στη νεκρή ζώνη, δεν ακολουθούνται πάντοτε οι ενδεδειγμένες διαδικασίες, αναφορικά με την παραλαβή και διάθεση της ξυλείας, και δεν εφαρμόζονται οι Κανονισμοί Αποθηκών. Υπέδειξα την αναγκαιότητα συμμόρφωσης προς τους Κανονισμούς Αποθηκών και της διενέργειας περιοδικών ελέγχων. Παρόλο που ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε στο παρελθόν ότι δόθηκαν αυστηρές οδηγίες για πλήρη εφαρμογή των εισηγήσεων μου, εντούτοις, από επιτόπιο έλεγχο, διαπιστώθηκε ότι δεν σημειώθηκε οποιαδήποτε βελτίωση.

4.65 ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Μέρος Α

4.65.1 Λογαριασμός καταθέσεων. Στις 31.12.2000 το υπόλοιπο του λογαριασμού ήταν £11.592.978. Σε αυτό περιλαμβάνεται ποσό £9.414.886, το οποίο αφορά κρατήσεις και εγγυήσεις για συμβόλαια που εκτελέστηκαν ή εκτελούνται, καθώς και αδαπάνητα υπόλοιπα καταθέσεων από τρίτους, για εκτέλεση διάφορων εργασιών. Πολλά από τα υπόλοιπα αυτά εκκρεμούν για μεγάλο χρονικό διάστημα και θα πρέπει να διερευνηθούν και διευθετηθούν ανάλογα.

4.65.2 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31.12.2000 τα καθυστερημένα έσοδα ήταν £77.981, σε σύγκριση με £45.312 το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £32.669 ή 72,1%. Σε αυτά περιλαμβάνονται οφειλόμενα ενοίκια κυβερνητικών υποστατικών, ύψους £7.499, οφειλόμενα ποσά για ζημιές που προκλήθηκαν σε κυβερνητική περιουσία από οδικά δυστυχήματα, ύψους £42.846, καθώς επίσης και ποσό ύψους £25.494 που οφείλεται από το Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων της Α.Τ.Η.Κ. για την κατασκευή του συστήματος αποχέτευσης λυμάτων των εξοχικών κατοικιών Αγίου Νικολάου.

4.65.3 Καθυστερήσεις και επιβαρύνσεις λόγω αδυναμιών στον προγραμματισμό εκτέλεσης έργων.

(α) Ανάπτυξη Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου. Η τεχνοοικονομική μελέτη και το Γενικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Αερολιμένα Λάρνακας, που ετοιμάστηκε τον Ιούνιο 1991 από οίκο συμβούλων, δεν ικανοποίησαν το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και το Φεβρουάριο 1993 ανατέθηκε σε κοινοπραξία δύο γαλλικών οίκων η διεξαγωγή νέας μελέτης, έναντι ποσού £2,9 εκ. Λόγω τροποποιήσεων στα σχέδια που αποφάσισε το Υπουργείο, αυτά συμπληρώθηκαν με καθυστέρηση, το Φεβρουάριο 1999, και με επιπλέον δαπάνη περίπου £1 εκ. Η ολική δαπάνη εκτέλεσης των έργων ανάπτυξης των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου εκτιμάται σε £150 εκ. και £50 εκ., αντίστοιχα, σε τιμές 1999.

Στο μεταξύ, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε, το Μάιο 1998, την αυτονόμηση των νέων αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου, και την εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη και

διαχείριση τους, ενώ το Μάρτιο του 1999 ενέκρινε το πρόγραμμα δράσης, με βάση το οποίο οι νέοι αερολιμένες θα λειτουργήσουν εντός του 2005, δηλαδή με καθυστέρηση περίπου δέκα ετών από τις αρχικές προβλέψεις. Η μελέτη για την αυτονόμηση των αερολιμένων ανατέθηκε το Δεκέμβριο 1999 σε Κοινοπραξία Συμβούλων, έναντι ποσού £894.000. Αργότερα, λόγω διαφωνιών μεταξύ Κυβέρνησης και Βουλής, αναφορικά με το μοντέλο αυτονόμησης των κυπριακών αερολιμένων, υπήρξε νέα σοβαρή καθυστέρηση στο χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης των αερολιμένων. Τελικά τον Ιούνιο 2001 ζητήθηκε από 16 πιθανούς προσφοροδότες, οι οποίοι επέδειξαν ενδιαφέρον και κρίθηκε ότι είχαν εμπειρίες στη διαχείριση αερολιμένων, η υποβολή τεchnοοικονομικών στοιχείων για τις εταιρείες τους, με σκοπό την προεπιλογή 3-5 από αυτούς, οι οποίοι θα υποβάλουν προσφορές για τα έργα.

(β) Νέο κτίριο της Βουλής των Αντιπροσώπων. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τον Ιούλιο 1993, με τη σύμφωνη γνώμη της Βουλής των Αντιπροσώπων, όπως το νέο κτίριο της Βουλής ανεγερθεί στο χώρο ανάπτυξης του Σταδίου ΓΣΠ και του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων. Με βάση το πρόγραμμα εκτέλεσης του έργου, οι κατασκευαστικές εργασίες θα άρχιζαν το Σεπτέμβριο 1997, όμως η προκήρυξη των προσφορών αναστάληκε, λόγω μη ολοκλήρωσης των αρχαιολογικών ανασκαφών και της ανεύρεσης αρχαιοτήτων που, κατά την άποψη του Τμήματος Αρχαιοτήτων, ήταν σημαντικές. Τον Ιανουάριο 2000 αποφασίστηκε όπως, λόγω των αρχαιολογικών ευρημάτων, η ανέγερση του νέου κτιρίου της Βουλής μετακινηθεί σε νέο χώρο και γίνουν οι απαιτούμενες τροποποιήσεις στα σχέδια. Μέχρι τον Ιούνιο 2001 οι δαπάνες για τις μελέτες ανήλθαν σε περίπου £650.000, ενώ εκκρεμούν απαιτήσεις των συμβούλων για αποζημιώσεις της τάξης των £800.000. Στο μεταξύ, λόγω της καθυστέρησης στην υλοποίηση του έργου, αποφασίστηκε να γίνουν βελτιώσεις και προσθήκες στο υφιστάμενο κτίριο της Βουλής, έναντι δαπάνης περίπου £3 εκ..

(γ) Ανέγερση Συγκροτήματος Κυβερνητικών Γραφείων στη Λευκωσία. Το 1994 αποφασίστηκε όπως διεξαχθεί νέα μελέτη για την Α΄ Φάση των Κυβερνητικών Γραφείων από τον Οίκο Συμβούλων, στον οποίο ανατέθηκε το 1980 η εκπόνηση της αρχικής μελέτης. Το Φεβρουάριο του 1995 υπογράφηκε το σχετικό συμβόλαιο, το οποίο προέβλεπε τη συμπλήρωση της μελέτης και τη ζήτηση προσφορών για την ανέγερση των Γραφείων, μέχρι το Νοέμβριο 1995. Μετά από καθυστέρηση περίπου 20 μηνών στην ετοιμασία της μελέτης, το Μάρτιο 1998 ανατέθηκε η κατασκευή του έργου, έναντι ποσού £16,5 εκ., και στο συμβόλαιο προβλέπεται η συμπλήρωση του μέχρι τον Αύγουστο 2001.

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών, κυρίως λόγω καθυστέρησης στο διορισμό από την Κυβέρνηση του υπεργολάβου για τις μηχανολογικές εργασίες. Η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) ενέκρινε την παραχώρηση στον εργολάβο παράτασης χρόνου 30 εβδομάδων, με χρηματική αποζημίωση, και πέντε εβδομάδων χωρίς χρηματική αποζημίωση.

Το Μάρτιο 2001, παρατήρησα ότι στο έργο έγιναν αρκετές αλλαγές, το κόστος των οποίων δεν έχει υπολογιστεί, αλλά εκτιμάται ότι είναι της τάξης του £1 εκ., και ότι ορισμένες από αυτές αποφασίστηκαν από τους συμβούλους μελετητές, χωρίς τη συγκατάθεση της κυβερνητικής πλευράς, σύμφωνα με τη νενομισμένη διαδικασία.

(δ) Αυτοκινητόδρομος Δεκέλειας - Πρωταρά.

(i) Όδευση του δρόμου. Τον Απρίλιο 1992 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε το σχεδιασμό του αυτοκινητόδρομου, σύμφωνα με την όδευση που καθορίστηκε από την τεchnοοικονομική μελέτη και τις συστάσεις των αρμόδιων Υπηρεσιών. Μετά από αντιδράσεις των επηρεαζόμενων κοινοτήτων και του Δημοτικού Συμβουλίου Αμμοχώστου,

το Υπουργικό Συμβούλιο προέβη σε επανειλημμένες τροποποιήσεις στην όδευση του δρόμου. Τελικά, το Σεπτέμβριο 1996, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως η κατασκευή του γίνει νότια της κοινότητας Ξυλοφάγου, προς την τουριστική περιοχή Παραλιμνίου - Αγίας Νάπας. Μέχρι το τέλος Ιουνίου 2001 πληρώθηκε στους Συμβούλους Μηχανικούς ποσό £640.000 για μελέτες που εκτελέστηκαν σύμφωνα με το συμβόλαιο και ποσό £310.000 για πρόσθετες μελέτες, λόγω αλλαγών, και για αποζημιώσεις λόγω καθυστερήσεων. Επιπρόσθετα οι Σύμβουλοι Μηχανικοί απαιτούν ποσό £150.000 για νέες καθυστερήσεις και αναστολές του συμβολαίου τους.

Τον Οκτώβριο 1996 άρχισε η κατασκευή του έργου, το οποίο αναμένεται να αποπερατωθεί γύρω στον Ιούλιο 2002, έναντι δαπάνης περίπου £35 εκ.

(ii) Συμβόλαιο για την κατασκευή των τμημάτων Ξυλοφάγου - Αγίας Θέκλας και Αγίας Θέκλας - Αγίας Νάπας. Η εκτέλεση των εργασιών, σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου, έγινε σε δύο φάσεις. Στην Α΄ Φάση προβλεπόταν η συμπλήρωση και παράδοση στην κυκλοφορία των δύο λωρίδων του αυτοκινητόδρομου και στη Β΄ Φάση ολόκληρου του έργου. Τον Οκτώβριο 2000 έγινε προσωρινή παραλαβή της Α΄ Φάσης και των δύο συμβολαίων. Μετά από επιτόπια επιθεώρηση του έργου από την Αστυνομία, αποφασίστηκε όπως, για λόγους ασφάλειας, τμήμα του δρόμου, μήκους 5 χιλιομέτρων, παραμείνει κλειστό στην κυκλοφορία μέχρι τη συμπλήρωση ολόκληρου του έργου. Παρατήρησα ότι η απόφαση για εκτέλεση του έργου σε δύο φάσεις, η οποία επιβάρυνε το κόστος του έργου, πάρθηκε, αφού λήφθηκε υπόψη το όφελος από την έγκαιρη χρησιμοποίηση από το κοινό των δύο λωρίδων του αυτοκινητόδρομου, και ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο έγιναν στο στάδιο ετοιμασίας των όρων των προσφορών οι απαραίτητες διαβουλεύσεις με την Αστυνομία, όσο αφορά την κυκλοφοριακή διαχείριση του δρόμου. Το Φεβρουάριο 2001 ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι για το πιο πάνω θέμα δεν έγιναν οποιεσδήποτε διαβουλεύσεις με την Αστυνομία, γιατί σε παρόμοιες διευθετήσεις (τμηματική παραλαβή και χρήση) σε άλλα τμήματα του αυτοκινητόδρομου η Αστυνομία δεν έφερε αντιρρήσεις.

(ε) Νέο Νοσοκομείο Λευκωσίας. Μετά από ζήτηση προσφορών, η εκτέλεση του έργου ανατέθηκε έναντι ποσού £37,5 εκ., με έναρξη το Μάιο 1997 και συμπλήρωση το Φεβρουάριο του 2002. Τον Ιούνιο 2000 το έργο παρουσίαζε καθυστέρηση περίπου 90 εβδομάδων, οι οποίες οφείλονταν κυρίως στις σημαντικές αλλαγές και προσθήκες που αποφασίστηκαν και μερικώς στον εργολάβο. Μέχρι τον Ιούνιο 2001 εγκρίθηκε στον εργολάβο δικαιολογημένη χρονική παράταση του συμβολαίου 69 εβδομάδων, η οποία μεταθέτει τη συμβατική συμπλήρωση του έργου στον Ιούλιο 2003. Πέρα από τους λόγους που συνέβαλαν στην καθυστέρηση των οικοδομικών εργασιών, διαπιστώθηκε ότι, λόγω ανεπαρκούς προγραμματισμού, υπάρχει σοβαρή καθυστέρηση στην ετοιμασία των προδιαγραφών για τον ιατρικό εξοπλισμό του Νοσοκομείου και αύξηση της εκτιμημένης δαπάνης κατά £13 εκ. (από £12 εκ. σε £25 εκ.), λόγω αύξησης του όγκου του απαιτούμενου εξοπλισμού. Τέλος παρατήρησα ότι για αρκετές από τις αλλαγές που γίνονται δεν ακολουθείται η νενομισμένη διαδικασία σύμφωνα με τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς.

(στ) Νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου. Η σχεδιαστική μελέτη του έργου, η δαπάνη του οποίου εκτιμήθηκε σε £7,5 εκ., ανατέθηκε σε ιδιώτες Αρχιτέκτονες τον Ιούλιο 1997 και έπρεπε να συμπληρωθεί το Μάρτιο 1998. Η μελέτη, καθώς και η προκήρυξη των προσφορών, παρουσιάζει καθυστέρηση περίπου 30 μηνών, μέρος της οποίας οφείλεται στους Αρχιτέκτονες και μέρος σε καθυστέρηση στη λήψη αποφάσεων εκ μέρους της κυβερνητικής πλευράς. Το

συμβόλαιο για την εκτέλεση του έργου υπογράφηκε το Μάιο 2001 και προβλέπει τη συμπλήρωση του μέχρι τον Ιούνιο 2004, έναντι ποσού £10,5 εκ. Η αύξηση του κόστους του έργου οφείλεται σε σημαντικές προσθήκες, π.χ. γυναικολογική μονάδα και μονάδα εντατικής θεραπείας, σε αναθεώρηση του κόστους των ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών και σε αυξήσεις στις τιμές υλικών και εργατικών.

(ζ) Κυκλοφοριακός κόμβος αρ. 6 στη Λεμεσό - Συμβολή οδών Γ. Διγενή και Λινόπετρας.

Το συμβόλαιο για την κατασκευή του κόμβου υπογράφηκε με ιδιώτη εργολάβο το Σεπτέμβριο 1997 έναντι δαπάνης £240.000. Τον Ιούλιο 1998, το Τμήμα Δημοσίων Έργων ζήτησε έγκριση από την ΚΕΑΑ για ακύρωση του συμβολαίου, λόγω ενστάσεων των Δήμων Λεμεσού και Αγίου Αθανασίου, επειδή οι κατασκευές που θα γίνονταν σύμφωνα με το υφιστάμενο συμβόλαιο θα ήταν προσωρινές, μέχρι την ετοιμασία του τελικού ρυθμιστικού σχεδίου από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Το Μάιο 1999 η ΚΕΑΑ αποφάσισε την ακύρωση του συμβολαίου, ενώ ο εργολάβος υπέβαλε αρχικά απαίτηση για αποζημίωση ύψους £206.695. Αργότερα ο εργολάβος υπέβαλε νέες απαιτήσεις, διεκδικώντας ποσό περίπου £680.000. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων, αφού εξέτασε τις απαιτήσεις του εργολάβου, έχει ετοιμάσει έκθεση, με εισήγηση προς την ΚΕΑΑ για καταβολή ποσού £70.000, με σκοπό την τελική διευθέτηση του θέματος. Ο εργολάβος αποδέχεται για συμβιβασμό ποσό £150.000. Παρατήρησα ότι η ακύρωση του συμβολαίου οφείλεται σε ελλιπή προγραμματισμό και συντονισμό μεταξύ των εμπλεκόμενων Κυβερνητικών Τμημάτων, με αποτέλεσμα να κληθεί το Δημόσιο να επωμιστεί σοβαρές οικονομικές αποζημιώσεις και ταυτόχρονα να δημιουργηθούν σοβαρές καθυστερήσεις στην υλοποίηση του σημαντικού αυτού έργου.

(η) Δρόμος Χαντριών-Αγρού. Το έργο συμπληρώθηκε με καθυστέρηση 20 μηνών, λόγω βασικά προβλημάτων που παρουσιάστηκαν κατά την εκτέλεση των εργασιών, όπως απαλλοτριώσεις, μετακινήσεις υπηρεσιών, αύξηση των ποσοτήτων του συμβολαίου, δυσμενείς καιρικές συνθήκες, με αποτέλεσμα η ΚΕΑΑ να αποφασίσει τον Απρίλιο 2001 την παραχώρηση στον εργολάβο δικαιολογημένης παράτασης χρόνου 315 ημερών, καθώς και την καταβολή ποσού £95.744 για οικονομική αποζημίωση.

(θ) Περιοδική συντήρηση δρόμων στην Επαρχία Αμμοχώστου. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, ο Δήμος Αγίας Νάπας ζήτησε με επιστολή του ημερ. 27.6.2000 από το Μηχανικό του έργου, λόγω της τουριστικής κίνησης, την αναβολή, μέχρι τον Οκτώβριο 2000, της επίστρωσης με ασφαλτικό σκυρόδεμα σε τμήματα τριών δρόμων που βρίσκονται εντός των δημοτικών ορίων. Ως αποτέλεσμα της αναστολής των εργασιών, η οποία δόθηκε χωρίς έγκριση, σε αντίθεση με τις νενομισμένες διαδικασίες, προκλήθηκε σοβαρή καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών. Παρατήρησα περαιτέρω ότι μέρος των εργασιών του συμβολαίου που αφορούσαν την επίστρωση του δρόμου Αγίας Νάπας-Μακρόνησου, αξίας £60.000, εκτελέστηκαν από το Δήμο Αγίας Νάπας, με αποτέλεσμα ο εργολάβος να απαιτεί αποζημιώσεις λόγω αφαίρεσης των εργασιών αυτών από το συμβόλαιο του. Εξέφρασα την άποψη ότι το πρόβλημα οφείλεται σε έλλειψη συντονισμού και επικοινωνίας μεταξύ του Τμήματος και του Δήμου. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε σχετικά ότι πράγματι υπήρξε πρόβλημα συντονισμού, διευθετήθηκε όμως η εκτέλεση άλλου έργου ίσης αξίας που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δήμου Αγίας Νάπας, σε αντιστάθμισμα αυτού που εκτέλεσε ο Δήμος Αγίας Νάπας με την έγκριση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων. Το αποτέλεσμα ήταν η απόσυρση των απαιτήσεων του εργολάβου, καθώς με τη διευθέτηση αυτή δεν υπήρξε οποιαδήποτε αυξομείωση στο συμβόλαιο.

(ι) Συντονισμός πολεοδομικών και άλλων οδικών έργων. Τον Ιανουάριο 2000 αποφασίστηκε από τους Υπουργούς Συγκοινωνιών και Έργων και Εσωτερικών η σύσταση

Ειδικής Επιτροπής, με σκοπό την ετοιμασία εγχειριδίου αναφορικά με το συντονισμό πολεοδομικών έργων. Το Μάιο 2000 η Ειδική Επιτροπή ετοίμασε σχετικό σημείωμα, στο οποίο καθορίζονται οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων και οι ευθύνες των συντονιστών για την υλοποίηση των πολεοδομικών έργων. Το Νοέμβριο 2000, με επιστολή μου προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, παρατήρησα ότι το εν λόγω σημείωμα δεν έχει ακόμα εγκριθεί, με αποτέλεσμα η εφαρμογή των διαδικασιών συντονισμού των οδικών έργων να καθυστερεί αδικαιολόγητα. Ο Διευθυντής του Τμήματος Δημοσίων Έργων με πληροφόρησε ότι έγινε σύσκεψη των αρμόδιων φορέων στο Τμήμα του, για διαβουλεύσεις αναφορικά με τις εισηγήσεις της Ένωσης Δήμων και οριστικοποίηση του Παραρτήματος/Εγχειριδίου Πολεοδομικών και Οδικών Έργων. Οι διαβουλεύσεις συνεχίζονται και αναμένεται πως μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 2001 θα σταλεί η Τελική Έκθεση στους δύο αρμόδιους Υπουργούς για τα περαιτέρω.

4.65.4 Καθυστερήσεις και επιβαρύνσεις σε έργα λόγω λαθών και παραλείψεων στις μελέτες.

(α) Αυτοκινητόδρομος Δεκέλειας-Πρωταρά. Λόγω λαθών και παραλείψεων που παρουσιάστηκαν στη μελέτη, έχουν προκληθεί καθυστερήσεις στην πρόοδο των έργων, καθώς και τροποποιήσεις στα σχέδια, με αποτέλεσμα οι εργολάβοι να υποβάλουν απαιτήσεις για αποζημιώσεις. Το Σεπτέμβριο 1999, η ΚΕΑΑ, αφού εξέτασε το θέμα, ζήτησε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων όπως ετοιμάσει έκθεση απαιτήσεων της Κυβέρνησης για αποζημιώσεις από τους Συμβούλους Μηχανικούς. Το Τμήμα, ανταποκρινόμενο στο αίτημα της ΚΕΑΑ, έχει συλλέξει στοιχεία για τεκμηρίωση των ανταπαιτήσεων του εργοδότη έναντι των συμβούλων. Ωστόσο η Νομική Υπηρεσία, τον Ιούλιο 2001, εξέφρασε την άποψη ότι το Τμήμα Δημοσίων Έργων δεν χειρίστηκε το θέμα των απαιτήσεων της Κυβέρνησης έγκαιρα και με επαρκή τεκμηρίωση, με αποτέλεσμα η κυβερνητική πλευρά να τίθεται σε μειονεκτική θέση έναντι των διεκδικήσεων της.

(β) Αυτοκινητόδρομος Λεμεσού Πάφου (Τμήμα Τίμη-Γεροσκήπου). Κατά την εκτέλεση του τμήματος του δρόμου Τίμη-Γεροσκήπου, διαπιστώθηκε ότι η αντοχή του υπεδάφους, στο οποίο θα εδράζονταν τα θεμέλια της γέφυρας Έζουσας, ήταν πολύ χαμηλότερη από αυτή που υπολόγισαν οι Σύμβουλοι Μηχανικοί στη σχεδιαστική μελέτη. Ως αποτέλεσμα, κρίθηκε αναγκαία η τοποθέτηση των πεδίων της γέφυρας πάνω σε πασσάλους, για την οποία ο εργολάβος απαίτησε πρόσθετη δαπάνη £1.267.098. Μετά από εξέταση του θέματος, πρώτα από την Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων και σε κατοπινό στάδιο από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων, έγινε συμφωνία μεταξύ του εργολάβου και της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων, τον Απρίλιο 2000, για την πληρωμή του συνολικού ποσού £770.000 για τις επιπρόσθετες εργασίες των πασσαλώσεων της γέφυρας. Η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων αποφάσισε το Μάρτιο 1998 τον καταλογισμό ευθυνών και τη λήψη μέτρων εναντίον των Συμβούλων Μηχανικών, επειδή τα αποτελέσματα της γεωτεχνικής έρευνας που έγινε στο στάδιο του σχεδιασμού του έργου δεν ήταν ορθά. Το Φεβρουάριο 1999 το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, με επιστολή του προς τους Συμβούλους Μηχανικούς, τους καταλογίζει ευθύνες για παράβαση των όρων του συμβολαίου τους και επιφυλάσσει τα δικαιώματα της Δημοκρατίας για απαιτήσεις πάνω από £110.000, για ζημιές που θα υποστεί το Δημόσιο. Ωστόσο η Νομική Υπηρεσία, τον Ιούλιο 2001, εξέφρασε την άποψη ότι το Τμήμα Δημοσίων Έργων δεν χειρίστηκε το θέμα των απαιτήσεων της Κυβέρνησης έγκαιρα και με επαρκή τεκμηρίωση, με αποτέλεσμα η κυβερνητική πλευρά να τίθεται σε μειονεκτική θέση έναντι των διεκδικήσεων της.

(γ) Διεθνείς Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου - Νέοι Πύργοι Ελέγχου. Λόγω αλλαγών στο σχεδιασμό του μεταλλικού σκελετού του δωματίου ελέγχου του Πύργου Ελέγχου, προκλήθηκε σημαντική καθυστέρηση, περίπου οκτώ μηνών, στη συμπλήρωση των εργασιών. Οι αλλαγές αυτές, οι οποίες κρίθηκαν αναγκαίες λόγω ελλείψεων στην αρχική μελέτη των Συμβούλων Μηχανικών, προκάλεσαν επιπρόσθετο κόστος κατασκευής ύψους £88.000, καθώς και οικονομικές αποζημιώσεις στον εργολάβο ύψους £350.000. Κατά την εξέταση του θέματος στην ΚΕΑΑ αποφασίστηκε όπως το Τμήμα Δημοσίων Έργων διεκδικήσει τις ζημιές που υπέστη ο εργοδότης, είτε απευθείας από τους μελετητές είτε μέσω της επαγγελματικής τους ασφάλειας.

(δ) Συμβόλαιο «Α» για τη μελέτη του ανισόπεδου κόμβου της Βιομηχανικής Περιοχής Στροβόλου και την αναβάθμιση του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας - Λεμεσού, «Β» για τη μελέτη του κόμβου παρά το Aluminium Tower και «Γ» για τη μελέτη του κόμβου παρά τη γέφυρα Στροβόλου. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των πιο πάνω συμβολαίων παρατηρήθηκαν σοβαρά προβλήματα και ελλείψεις στη διεκπεραίωση των μελετών, που οφείλονταν στους μελετητές Συμβούλους, τα οποία επέφεραν σημαντικές καθυστερήσεις στη συμπλήρωση των μελετών. Ειδικά όσο αφορά τη μελέτη του ανισόπεδου κόμβου της Βιομηχανικής Περιοχής Στροβόλου, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου εντοπίστηκαν λάθη στα σχέδια και παραλείψεις στη μελέτη, τα οποία προκάλεσαν προβλήματα κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου και οικονομική επιβάρυνση στο Δημόσιο για απρόβλεπτες διοικητικές εργασίες. Τον Ιούνιο 2000 η ΚΕΑΑ αποφάσισε, μετά από εισήγηση του Τμήματος, την αποκοπή ποσού £10.500 από τις πληρωμές των Συμβούλων, για λάθη και παραλείψεις τους στο συμβόλαιο «Α», και την αποκοπή ποσοστού 35% από την αμοιβή τους για το συμβόλαιο «Β».

(ε) Νέα Κυβερνητικά Γραφεία - Φάση Α - Υπερβολικά βέλη κάμψης προβόλων στα αίθρια των τμημάτων Η, Θ, Κ. Το Μάρτιο 1999, κατά την εκτέλεση του έργου, παρατηρήθηκαν παραμορφώσεις και υπερβολικά βέλη κάμψης στους προβόλους των πλακών των αιθρίων του κτιρίου. Το Σεπτέμβριο 2000 η ΚΕΑΑ αποφάσισε τη σύσταση Ad-Hoc Επιτροπής για να μελετήσει το θέμα και να εντοπίσει τα αίτια του προβλήματος. Το Νοέμβριο 2000 η Επιτροπή υπέβαλε την έκθεσή της, στην οποία αναφέρει ότι τα βέλη κάμψης οφείλονται κατά κύριο λόγο σε ελλιπή στατικό υπολογισμό. Περαιτέρω αναφέρει ότι το πρόβλημα πιθανόν να επιδεινώνεται με την πάροδο του χρόνου και εισηγήθηκε όπως ο Αρχιτέκτονας του έργου μελετήσει το θέμα και καθορίσει τρόπους αντιμετώπισης του. Τελικά δόθηκαν οδηγίες από τον Αρχιτέκτονα προς τον εργολάβο για επιδιόρθωση των κακοτεχνιών, ενώ η ΚΕΑΑ αποφάσισε την πληρωμή μόνο του 50% του ποσού των επιδιορθώσεων, επιφυλάσσοντας ταυτόχρονα τα δικαιώματα του Δημοσίου, τόσο έναντι των συμβούλων όσο και έναντι του εργολάβου.

(στ) Βιομηχανική περιοχή Κοκκινοτριμιθιάς. Από επιτόπιο έλεγχο στο πιο πάνω έργο παρατήρησα ότι, μετά την επαναμέτρηση των ποσοτήτων συγκεκριμένης εργασίας από το Μηχανικό του έργου, έχει προκύψει αύξηση της δαπάνης του συμβολαίου κατά £80.000, λόγω λανθασμένου υπολογισμού των ποσοτήτων κατά το στάδιο της μελέτης. Υπέδειξα στο Διευθυντή του Τμήματος τη σημασία που έχει η ορθή εκτίμηση των ποσοτήτων για την ορθή διαχείριση των συμβολαίων, τον ορθό προϋπολογισμό της δαπάνης, την αξιολόγηση και κατακύρωση των προσφορών και την αποφυγή οικονομικών απαιτήσεων και καθυστερήσεων από τους εργολάβους.

(ζ) Περιοδική συντήρηση δρόμων Επαρχίας Πάφου. Από έλεγχο των πληρωμών του έργου παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση των ποσοτήτων που αφορούν κυρίως τις ασφαλικές εργασίες και το θεμέλιο των δρόμων, σε σύγκριση με τις ποσότητες του συμβολαίου. Λόγω της αύξησης των ποσοτήτων, οι εργασίες συμπληρώθηκαν με καθυστέρηση πέντε μηνών. Παρατήρησα ότι η ανάθεση στον εργολάβο των επιπλέον εργασιών έγινε από το Μηχανικό του

έργου, χωρίς έγκριση, σε αντίθεση με τη νενομισμένη διαδικασία που προβλέπεται από τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο. Παρατηρήθηκε περαιτέρω ότι, ενώ αρχικά το θέμα τέθηκε για εξέταση στην Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων, τελικά δεν κατέστη δυνατή η εξέταση του, λόγω παράλειψης του Μηχανικού να υποβάλει στην Επιτροπή τις αναγκαίες πληροφορίες. Μέχρι σήμερα, και ενώ έχουν συμπληρωθεί οι εργασίες, ο Μηχανικός του έργου δεν έχει ακόμη αξιολογήσει τις καθυστερήσεις.

(η) Κατασκευή παρακαμπτήριου Φοινιού και βελτίωση δρόμου μέσα στο Φοινί. Από επιτόπιο έλεγχο στο έργο, παρατήρησα ότι στα κατασκευαστικά σχέδια του συμβολαίου οι κλίσεις των πρηνών εκσκαφής που καθορίστηκαν ήταν διαφορετικές από αυτές που προέκυψαν από τη σχεδιαστική μελέτη, με αποτέλεσμα κατά το στάδιο εκτέλεσης να προκύψουν ερωτηματικά. Ως αποτέλεσμα, ο εργολάβος ανέστειλε τις χωματουργικές εργασίες μέχρι τη λήψη τελικής απόφασης από το Τμήμα για αλλαγή των κλίσεων. Τελικά, μετά από 3 μήνες, το θέμα διευθετήθηκε, ενώ ο εργολάβος έχει υποβάλει απαίτηση για παράταση χρόνου 118 εργάσιμων ημερών, επιφυλάσσοντας τα δικαιώματά του για οικονομικές αποζημιώσεις.

(θ) Δρόμος Νικόκλειας - Αρμίνου - Φιλούσας (Τμήμα Γ). Στο στάδιο της μελέτης και ετοιμασίας των εγγράφων των προσφορών του πιο πάνω δρόμου, δεν λήφθηκε υπόψη η ανάγκη για τοποθέτηση υλικού στρώσης στέψης, όπου υπάρχει ακατάλληλο έδαφος. Στο στάδιο της κατασκευής του έργου εντοπίστηκε η ανάγκη για τοποθέτηση υλικού στέψης και υπολογίστηκε ότι η ποσότητα του αναγκαίου υλικού είναι περίπου 10 000 κ.μ., με επιπλέον δαπάνη £40.000. Το θέμα εγκρίθηκε από την ΚΕΑΑ, η οποία ζήτησε όπως εξεταστεί από το Τμήμα θέμα ευθυνών των μελετητών. Τον Ιανουάριο του 2001 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων διόρισε Ερευνητική Επιτροπή από Λειτουργούς του Τμήματος Δημοσίων Έργων και της Διεύθυνσης Ελέγχου του Υπουργείου, η οποία υπέβαλε σχετική έκθεση που αξιολογείται από την Αρμόδια Αρχή.

(ι) Δρόμος Τίμης - Νατάς - Πενταλιάς - Παναγιάς. Λόγω δυσμενών εδαφολογικών συνθηκών που παρουσιάστηκαν κατά την εκτέλεση του έργου, το Τμήμα ζήτησε από την ΚΕΑΑ έγκριση για τροποποιήσεις στο συμβόλαιο, αξίας περίπου £211.000, ποσό που αποτελεί το 32% του ποσού συμβολαίου. Επιπλέον, λόγω των προτεινόμενων αλλαγών, έγινε εισήγηση για παράταση του χρόνου του συμβολαίου κατά 50 εργάσιμες μέρες, με εκτίμηση των οικονομικών απαιτήσεων του εργολάβου για αποζημιώσεις γύρω στις £20.000. Παρατήρησα ότι η ανάγκη για τις τροποποιήσεις προέκυψε λόγω του ότι αγνοήθηκαν από το μελετητή του έργου οι τρεις γεωλογικές εκθέσεις, οι οποίες έγιναν στο στάδιο της μελέτης, και στις οποίες τονιζόταν η παρουσία ενός εξαιρετικά ασταθούς σχηματισμού εδάφους, καθώς και η ύπαρξη πηγών κατά μήκος του άξονα του δρόμου. Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, εισηγήθηκα όπως διεξαχθεί έρευνα, με σκοπό την απόδοση ευθυνών, σε σχέση με τις ελλείψεις που παρατηρήθηκαν στη μελέτη. Το Μάιο 2000, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων διόρισε Ερευνώντα Λειτουργό, ο οποίος υπέβαλε το πόρισμα του προς την Αρμόδια Αρχή, το οποίο μελετάται από τη Νομική Υπηρεσία.

4.65.5 Αδυναμίες στην οργάνωση/διαδικασίες ελέγχου έργων.

(α) Ανεξάρτητοι εργαστηριακοί έλεγχοι των έργων από το Κεντρικό Εργαστήριο. Από δειγματοληπτικό έλεγχο των φακέλων του Κεντρικού Εργαστηρίου του Τμήματος για τα μεγάλα συμβόλαια οδικών έργων, προέκυψε ότι ο έλεγχος του Κεντρικού Εργαστηρίου δεν είναι επαρκής και συστηματικός, λόγω σταδιακής μείωσης του προσωπικού του εργαστηρίου. Ως αποτέλεσμα της υφιστάμενης κατάστασης, το σύστημα ελέγχου της ποιότητας των έργων κρίνεται ανεπαρκές για να διασφαλίσει ότι τα έργα πληρούν τις προδιαγραφές, ενώ οι κτιριακές

εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός του νέου Κεντρικού Εργαστηρίου δεν αξιοποιούνται πλήρως. Σε απαντητική του επιστολή ο Διευθυντής του Τμήματος πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι γίνονται όλες οι αναγκαίες ενέργειες για κατάλληλη στελέχωση του εργαστηρίου με προσοντούχο προσωπικό, έτσι ώστε να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες του. Τον Ιούνιο 2000, ύστερα από νέο έλεγχο της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκε ότι, σε αντίθεση με τις πιο πάνω διαβεβαιώσεις, το εργαστήριο αποδυναμώθηκε περαιτέρω με την απόσπαση αριθμού έμπειρων υπαλλήλων για την επί τόπου επίβλεψη οδικών έργων.

(β) Έκθεση Αξιολόγησης Απόδοσης Συμβασιούχων του Δημοσίου. Από έλεγχο της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκε ότι η αξιολόγηση των Συμβασιούχων Εργοληπτών και συμβούλων στις περισσότερες περιπτώσεις δεν γίνεται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, ή γίνεται με μεγάλη καθυστέρηση. Με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος εισηγήθηκα όπως καθοριστεί ο τρόπος σύστασης των επιτροπών αξιολόγησης, καθώς και η προθεσμία ετοιμασίας των εκθέσεων. Συγκεκριμένα εισηγήθηκα όπως οι επιτροπές αυτές αποτελούνται από τα μέλη των επιτροπών παραλαβής των έργων και παρακολούθησης/παραλαβής των μελετών. Υπέδειξα επίσης όπως οι εκθέσεις αξιολόγησης υποβάλλονται στον Πρόεδρο του Συμβουλίου Προσφορών, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 40 των περί Προσφορών του Δημοσίου Κανονισμών, το αργότερο εντός 30 ημερών από την τελική παραλαβή των έργων. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με τις εισηγήσεις μου και έχει εκδώσει σχετική εγκύκλιο για την εφαρμογή τους.

(γ) Βοηθητικό προσωπικό για τη Διεύθυνση Έργων. Παρατήρησα ότι το Τμήμα προσλαμβάνει με μίσθωση βοηθητικό προσωπικό για να βοηθά τους υπεύθυνους συντονιστές έργων στη διεύθυνση έργων, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του εγχειριδίου συντονισμού έργων, με βάση τις οποίες στις περιπτώσεις όπου το βοηθητικό προσωπικό δεν είναι διαθέσιμο από τον κυβερνητικό τομέα, η διεύθυνση έργου αναθέτεται σε ιδιωτικό όικο.

(δ) Αρμοδιότητα επιθεωρητών εργοταξίου οικοδομικών συμβολαίων. Παρατήρησα ότι ο ρόλος των επιθεωρητών εργοταξίου δεν είναι διασαφηνισμένος ικανοποιητικά, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η αποτελεσματική επίβλεψη των έργων. Σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, ο επιθεωρητής εργοταξίου υπάγεται διοικητικά στον εργοδότη, εργάζεται όμως για σκοπούς επίβλεψης του έργου κάτω από τις οδηγίες του Αρχιτέκτονα του έργου. Αντί αυτού, το Τμήμα τροποποίησε τους όρους υπηρεσίας των επιθεωρητών εργοταξίου, ώστε αυτοί να εργάζονται ως επιβλέποντες κάτω από τις οδηγίες των συντονιστών του έργου, οι οποίοι εκπροσωπούν τον εργοδότη. Υπέδειξα ότι η τακτική αυτή μεταθέτει μέρος της ευθύνης για την επίβλεψη των έργων από τον Αρχιτέκτονα του έργου - που είναι αποκλειστικά υπεύθυνος - στον εργοδότη, ενώ παράλληλα δημιουργεί αντιπαράθεση μεταξύ των ιδιωτών που ορίζονται Αρχιτέκτονες και των δημόσιων υπαλλήλων που ορίζονται ως συντονιστές έργων, σχετικά με το ρόλο του επιθεωρητή εργοταξίου.

(ε) Υπολογισμός ποσοτήτων και πληρωμών εργασιών στα συμβόλαια οδικών έργων. Από δειγματοληπτικό έλεγχο των πληρωμών σε συμβόλαια οδικών έργων, η Υπηρεσία μου διαπίστωσε ότι, ενώ οι εργολήπτες σχεδιάζουν τις διατομές των δρόμων και υπολογίζουν τις ποσότητες των χωματουργικών εργασιών με τη χρήση προγραμμάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή, το Τμήμα, στις περισσότερες περιπτώσεις, προβαίνει σε έλεγχο των διατομών και ποσοτήτων με εμβαδομέτρηση, χωρίς τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε, για πιο αποτελεσματική διαχείριση και έλεγχο των πληρωμών, ότι ενδείκνυται όπως το Τμήμα εφοδιαστεί με τα αντίστοιχα προγράμματα που χρησιμοποιούν οι εργολήπτες. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε, το Μάιο 2000, ότι η Μονάδα Μηχανογράφησης του Τμήματος προβαίνει σε ενέργειες για εξασφάλιση και χρήση από τους επιβλέποντες

Μηχανικούς των κατάλληλων προγραμμάτων. Μέχρι το Μάιο 2001 οι ενέργειες της Μονάδας δεν είχαν συμπληρωθεί, ώστε να τεθεί σε εφαρμογή η χρήση από τους επιβλέποντες Μηχανικούς των προγραμμάτων αυτών.

(στ) Αυτοκινητόδρομος Λεμεσού - Πάφου (Τμήμα Πέτρα του Ρωμιού - Άσπρος). Με βάση το συμβόλαιο, το οποίο ανατέθηκε μετά από διεθνείς προσφορές σε κοινοπραξία ξένου οίκου με κυπριακή εταιρεία, έναντι ποσού £10,5 εκ., η εκτέλεση του έργου άρχισε το Μάρτιο 1998 και θα έπρεπε να είχε συμπληρωθεί μέχρι τον Ιούνιο 2000. Μετά την έναρξη των εργασιών διαπιστώθηκε ότι το υπέδαφος θεμελίωσης της κοιλαδογέφυρας στην περιοχή της Πέτρας του Ρωμιού ήταν πολύ δυσμενέστερο από αυτό που αναμενόταν, σύμφωνα με την εδαφολογική έρευνα που έγινε στο στάδιο της μελέτης από τους συμβούλους μελετητές. Ως αποτέλεσμα, αποφασίστηκε η τροποποίηση της μελέτης της θεμελίωσης, προέκυψε όμως διαφωνία μεταξύ συμβούλων μελετητών και εργολάβου, σχετικά με το είδος της θεμελίωσης που επιβαλλόταν να γίνει. Το πρόβλημα δημιουργήθηκε επειδή η γεωλογική μελέτη που έγινε από τους συμβούλους ήταν λανθασμένη, ενώ παράλληλα αυτοί μετέθεσαν, με βάση σχετική πρόνοια στο συμβόλαιο του εργολάβου και σε αντίθεση με τις συμβατικές υποχρεώσεις τους, την ευθύνη για την τελική μελέτη της γέφυρας στον εργολάβο. Κατά την άποψη μου η ενέργεια αυτή των συμβούλων έπρεπε να είχε εντοπιστεί και αποτραπεί από το Τμήμα. Λόγω της διαφωνίας, προκλήθηκε σοβαρή καθυστέρηση στην κατασκευή της γέφυρας, με αποτέλεσμα την υποβολή απαιτήσεων για αποζημιώσεις από μέρους του εργολάβου.

Με σκοπό τη μείωση των καθυστερήσεων, η ΚΕΑΑ ενέκρινε εισήγηση του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για επίσπευση και τμηματική κατασκευή της γέφυρας, με παραλαβή του βόρειου τμήματος μέχρι τις 28.12.2000 και του νότιου μέχρι τις 26.8.2001, έναντι πρόσθετης δαπάνης £275.000. Η Επιτροπή αποφάσισε επίσης όπως η εν λόγω δαπάνη διεκδικηθεί από τους συμβούλους μελετητές. Παρατήρησα ότι ο εργολάβος δεν τήρησε τις υποχρεώσεις του αναφορικά με τις νέες ημερομηνίες παράδοσης του έργου, με αποτέλεσμα οι εργασίες για τη συμπλήρωση της γέφυρας να παρουσιάζουν καθυστέρηση περίπου οκτώ μηνών. Τον Ιανουάριο 2001 η ΚΕΑΑ εξέφρασε την ανησυχία της για τη δυνατότητα του εργολάβου να ολοκληρώσει το έργο και ζήτησε από το Τμήμα να τηρεί πλήρως τις διαδικασίες για την καταβολή από τον εργολάβο των προβλεπόμενων αποζημιώσεων για την καθυστέρηση, ενώ, σε περίπτωση που το πρόβλημα της καθυστέρησης επιδεινωθεί, να μελετηθεί και η περίπτωση διακοπής του συμβολαίου.

4.65.6 Αδυναμίες στη διαχείριση συμβολαίων.

(α) Συμβόλαιο για την Περιοδική Συντήρηση τμήματος του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας - Λεμεσού. Το συμβόλαιο διαλάμβανε την εκτέλεση ασφαλικών εργασιών συντήρησης σε τμήμα του δρόμου από Λευκωσία μέχρι τη Νήσου, κατά την περίοδο Αυγούστου μέχρι Οκτώβριο 2000, έναντι ποσού £553.000. Αμέσως μετά τη συμπλήρωση των εργασιών, το οδόστρωμα παρουσίασε σοβαρές βλάβες, με ρωγμές και αποσύνθεση του ασφαλικού σκυροδέματος. Με βάση τις έρευνες που διεξήγαγε τον Ιανουάριο 2001 το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, οι αστοχίες οφείλονται στη χρησιμοποίηση από τον εργολάβο γεωϋφάσματος και ασφαλικού συγκολλητικού υλικού, εκτός προδιαγραφών, ενώ διαπιστώθηκε ότι στο ασφαλικό σκυρόδεμα δεν χρησιμοποιήθηκε ασβέστης, όπως προβλέπεται στις προδιαγραφές. Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω βλάβες στο οδόστρωμα διαπιστώθηκαν και από κλιμάκιο της Υπηρεσίας μου σε επιτόπιο έλεγχο που διεξήχθη στις 19.12.2000 και, ως αποτέλεσμα, ζήτησα τη διερεύνηση του θέματος από ανεξάρτητη επιτροπή. Το Μάιο 2001 δόθηκαν οδηγίες στον εργολάβο από το Μηχανικό του έργου για τις αναγκαίες επιδιορθώσεις και ο εργολάβος αποδέχθηκε ευθύνη για τις ζημιές και ανέλαβε να τις

επιδιορθώσει. Ο εργολάβος ανέλαβε την εγγύηση της ποιότητας των εργασιών για περίοδο 18 μηνών από την ημερομηνία συμπλήρωσης των επιδιορθώσεων. Τον Ιούνιο 2001 το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων προχώρησε σε πειθαρχική έρευνα εναντίον τριών λειτουργών του Τμήματος, οι οποίοι ήταν υπεύθυνοι για την επίβλεψη των εργασιών του συμβολαίου.

(β) Αυτοκινητόδρομος Δεκέλειας-Πρωταρά - Τμήματα Ξυλοφάγου-Αγίας Θέκλας και Αγίας Θέκλας-Αγία Νάπας. Με βάση τις πρόνοιες των συμβολαίων, τα πιο πάνω έργα έπρεπε να εκτελεστούν κατά φάσεις, από το Νοέμβριο 1999 μέχρι τον Ιανουάριο 2001. Παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση στη συμπλήρωση των εργασιών (4 μήνες), λόγω αύξησης των χωματουργικών εργασιών, τροποποιήσεων στα σχέδια και μετακινήσεων υφιστάμενων υπηρεσιών της Α.Η.Κ. Κατά την εξέταση του θέματος, η ΚΕΑΑ διαπίστωσε ότι τα πιο πάνω προβλήματα, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα χρονοδιαγράμματα που τέθηκαν για την εκτέλεση των έργων δεν ήταν ρεαλιστικά, προκάλεσαν καθυστερήσεις και την υποβολή απαιτήσεων από τον εργολάβο για οικονομικές αποζημιώσεις. Διαπιστώθηκε επίσης από την ΚΕΑΑ ότι δεν τηρήθηκαν με αυστηρότητα οι προβλεπόμενες διαδικασίες αναφορικά με θέματα διαχείρισης των συμβολαίων, έτσι ώστε να μειωθούν οι χρονικές παρατάσεις που παραχωρήθηκαν στον εργολάβο.

(γ) Τελικοί λογαριασμοί συμβολαίων για οδικά και τεχνικά έργα. Από δειγματοληπτικό έλεγχο συμβολαίων του Τμήματος διαπιστώθηκε ότι οι πρόνοιες του συμβολαίου που αναφέρονται στις προθεσμίες για ετοιμασία των Τελικών Λογαριασμών δεν εφαρμόζονται. Συγκεκριμένα τα συμβόλαια προνοούν ότι, εντός 4 μηνών από την προσωρινή παραλαβή των έργων, ο εργολάβος πρέπει να υποβάλει στο Τμήμα τον Προσωρινό Τελικό Λογαριασμό και, εντός 3 μηνών από την υποβολή του, ο Μηχανικός του έργου θα ελέγξει και θα πιστοποιήσει το ποσό του Λογαριασμού. Παρατήρησα ότι η εφαρμογή των πιο πάνω προνοιών είναι ουσιαστικής, επειδή ο έλεγχος των λογαριασμών πρέπει να γίνεται ενόσω τα γεγονότα και τα γραπτά στοιχεία είναι πρόσφατα και το υπεύθυνο προσωπικό δεν έχει εμπλακεί σε άλλα καθήκοντα. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι οι εισηγήσεις μου έγιναν αποδεκτές και έχουν τεθεί υπόψη όλων των Επαρχιακών Μηχανικών και των Μηχανικών των έργων, για πιστή τήρηση των σχετικών προνοιών των συμβολαίων.

(δ) Νέο Νοσοκομείο Λευκωσίας.

(i) Αλλαγή στη μέθοδο κατασκευής της εδαφόπλακας. Λόγω καθυστέρησης στην ανάθεση των μηχανολογικών εργασιών σε διορισμένο υπεργολάβο, δεν ήταν δυνατή η τοποθέτηση σωλήνων εντός του εδάφους, πριν από τη σκυροδέτηση της εδαφόπλακας. Ως αποτέλεσμα, αναβλήθηκε η σκυροδέτηση της εδαφόπλακας και συνεχίστηκε η ανέγερση της ανωδομής, με στήριξη των υποστυλωμάτων πάνω στην επιχωμάτωση. Σύμφωνα με την εκτίμηση του επιμετρητή, το κόστος της αλλαγής ανέρχεται στις £49.600.

(ii) Αντοχές σκυροδέματος. Το Δεκέμβριο 2000, από επιτόπιο έλεγχο της αντοχής μιας από τις πλάκες του κτιρίου, ο οποίος διεξήχθη με οδηγίες της Διεύθυνσης Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, προέκυψαν αποτελέσματα που δεν πληρούν τις προδιαγραφές του συμβολαίου. Η Διεύθυνση Ελέγχου ζήτησε από το Διευθυντή του Τμήματος όπως λάβει τα αναγκαία μέτρα για διασφάλιση της ποιότητας των εργασιών, περιλαμβανομένης και της κατεδάφισης της επηρεαζόμενης πλάκας. Το Μάιο 2001, ο Διευθυντής του έργου κάλεσε τον Αρχιτέκτονα να εφαρμόσει πιστά τις πρόνοιες του συμβολαίου αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και να δώσει στον εργολάβο τις αναγκαίες οδηγίες για αντιμετώπιση του προβλήματος.

(ε) Κτίριο Πυροτεχνουργών και Κλάδου Ανιχνευτικών Σκύλων Αστυνομίας Κύπρου.

Σε επιτόπιο έλεγχο του έργου παρατηρήθηκε ότι όλες οι εργασίες σκυροδέματος έχουν εκτελεστεί με σκυρόδεμα χαμηλότερης αντοχής (C25 αντί C30) από αυτό που προνοείτο στα κατασκευαστικά σχέδια, χωρίς αυτό να γίνει αντιληπτό και να ληφθούν μέτρα από τους επιβλέποντες. Σε σχετική παρατήρηση μου, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, από την εξέταση των αντοχών του σκυροδέματος, διαπιστώθηκε ότι οι πλείστες από αυτές πληρούν τις προδιαγραφές, ενώ για τις περιπτώσεις, όπου παρουσιάζονται μειωμένες, θα γίνουν οι ανάλογες χρηματικές αποκοπές.

Μέρος Β

4.65.7 Φώτα τροχαίας. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος, σε μερικές περιπτώσεις η δαπάνη για αγορά ή εγκατάσταση φώτων τροχαίας σε Δημοτικές και Κοινοτικές Περιοχές βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό, ενώ η αναλογούσα συνεισφορά των Δήμων και Κοινοτικών Αρχών, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 21.669, ημερ. 29.4.82, παραμένει αδαπάνητη στους λογαριασμούς καταθέσεων του Τμήματος.

4.65.8 Υπερωριακή απασχόληση. Η υπερωριακή αποζημίωση του προσωπικού που απασχολείται με την επίβλεψη των έργων εξακολουθεί να παρουσιάζει αύξηση κατά τα τελευταία χρόνια, λόγω κυρίως της σημαντικής αύξησης των εκτελούμενων έργων. Η δαπάνη για το 2000 ανήλθε σε £365.673, σε σύγκριση με £351.321 για το 1999. Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες και ληφθούν μέτρα για περιορισμό της υπερωριακής απασχόλησης μόνο στις απόλυτα αναγκαίες περιπτώσεις και όπως, όπου υπάρχει ευχέρεια, παραχωρείται ελεύθερος χρόνος, αντί αποζημίωση.

4.66 ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ**Μέρος Α**

4.66.1 Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα στις 31.12.2000 ήταν £912.305, σε σύγκριση με £969.496 για το προηγούμενο έτος. Στις καθυστερήσεις περιλαμβάνεται ποσό £694.816 για φόρο χωρητικότητας πλοίων, £67.624 για δικαιώματα επιθεώρησης πλοίων, £1.314 για τέλη πληρώματος και £27.516 για άδειες ασυρμάτων πλοίων. Δεν περιλαμβάνεται ποσό £159.252, που αφορά επιβαρύνσεις πάνω στον καθυστερημένο φόρο χωρητικότητας πλοίων, το οποίο καθίσταται πληρωτέο κατά την πληρωμή του οφειλόμενου φόρου. Εισηγήθηκα τη διερεύνηση όλων των καθυστερημένων οφειλών, με σκοπό την είσπραξη ή τη λήψη δικαστικών μέτρων, όπου κρίνεται σκόπιμο, ή τη διαγραφή τους. Μετά από έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, διαγράφηκε κατά τα έτη 1995-2000 το ποσό των £1.039.322.

4.66.2 Λογαριασμοί του Προξενείου/Ναυτιλιακού Γραφείου στο Ρότερνταμ. Από τον επιτόπιο έλεγχο που έγινε στις 16.12.99 από εκπρόσωπο του Γενικού Λογιστή, και παρόλο που έχουν επισημανθεί και διευθετηθεί αρκετές εκκρεμότητες στους λογαριασμούς του Προξενείου, εντούτοις έχουν προκύψει νέα στοιχεία, για τα οποία έχει διοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο (αρ. απόφασης 53.430 ημερ. 28.3.2001) ερευνών λειτουργός για τη διεξαγωγή πειθαρχικής έρευνας εναντίον του υπεύθυνου του Γραφείου. Το όλο θέμα εξετάζεται από τον ερευνώντα λειτουργό.

4.66.3 Δημιουργία δικτύου ανεξάρτητων επιθεωρητών για εποπτεία των επιπέδων ασφάλειας των κυπριακών πλοίων. Η δημιουργία δικτύου ανεξάρτητων επιθεωρητών, που εγκρίθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 42.695, ημερ. 7.6.95, δεν ολοκληρώθηκε, λόγω δυσκολίας στην εξεύρεση επιθεωρητών. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με τη

νέα απόφαση του αρ. 50.816, ημερ. 17.10.99, ενέκρινε νέους όρους και κριτήρια πρόσληψης ανεξάρτητων επιθεωρητών, για επίλυση του προβλήματος.

Από τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου των κυπριακών πλοίων από τους ανεξάρτητους επιθεωρητές, κατά τα έτη 1996-2000, προέκυψε ότι οι επιθεωρήσεις που γίνονται είναι πολύ περιορισμένες και δεν έχουν αποφέρει τα αναμενόμενα έσοδα στο Κράτος, ενώ το κόστος εργοδότησης των επιθεωρητών είναι δυσανάλογα ψηλό, σε σύγκριση με τα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν. Παράλληλα δεν έχει ολοκληρωθεί η κατάλληλη υποδομή, τόσο σε εξοπλισμό όσο και σε ανθρώπινο δυναμικό, που θα βοηθήσει στο συντονισμό, την αξιοποίηση και την εποπτεία του όλου συστήματος. Η εφαρμογή του θεσμού αυτού δεν φαίνεται να έχει επιφέρει σημαντική βελτίωση της εικόνας της κυπριακής σημαίας, αφού οι καταγγελίες/κρατήσεις κυπριακών πλοίων από τις λιμενικές αρχές ξένων χωρών δεν παρουσιάζουν ουσιαστική μείωση.

4.66.4 Επιβολή χρηματικών ποινών. Τακτική του Τμήματος είναι να μην επιβάλλονται χρηματικές ποινές για παραβάσεις/ελλείψεις που διαπιστώνονται από τους μόνιμους επιθεωρητές του Τμήματος, εκτός αν οι παρατυπίες δικαιολογούν την κατακράτηση του πλοίου.

Τούτο δεν συνάδει με τις πρόνοιες των σχετικών νόμων που προβλέπουν επιβολή χρηματικών ποινών, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, και έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια δημόσιων εσόδων.

Μέρος Β

4.66.5 Εκτύπωση εντύπων, εγχειριδίου, ναυτιλιακών εγγράφων πλοίων και φυλλαδίων ναυτικών. Στους προϋπολογισμούς των τελευταίων ετών γίνεται πρόνοια για την εκτύπωση των πιο πάνω εντύπων, για σκοπούς τήρησης επίσημων ημερολογίων και ναυτολογίου, όπως προβλέπει η υφιστάμενη νομοθεσία περί Εμπορικής Ναυτιλίας.

Το Τμήμα δεν έχει μέχρι σήμερα προβεί στην εκτύπωση των πιο πάνω και τα υπό κυπριακή σημαία πλοία προμηθεύονται τα διάφορα ναυτιλιακά έγγραφα από την αγορά. Αυτό συνεπάγεται και απώλεια εσόδων, αφού τα εν λόγω έντυπα θα πωλούνταν στα πλοία από το Τμήμα. Σημειώνεται ότι τα έσοδα που προϋπολογίστηκαν το 2000 από την πώληση ναυτιλιακών εγγράφων ανέρχονται στις £100.000. Πληροφορήθηκα ότι ζητήθηκαν προσφορές για τα πιο πάνω και η σχετική κατακύρωση της προσφοράς έγινε στις 18.12.2000 από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών.

4.66.6 Εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων σχετικά με παραβάσεις της σύμβασης προς αποφυγή συγκρούσεων στη θάλασσα. Σύμφωνα με τον Κυρωτικό Νόμο 18/80, η αρμόδια αρχή έχει εξουσία να αποδέχεται την καταβολή ποσού που θα συμφωνείται, μετά από συζήτηση, με τον πλοιοκτήτη, για εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων σχετικά με την πιο πάνω σύμβαση.

Εισηγήθηκα την τροποποίηση του Κυρωτικού Νόμου, ώστε η αρμόδια αρχή να έχει εξουσία να επιβάλλει και όχι να αποδέχεται χρηματικές ποινές για παραβάσεις της σύμβασης, όπως γίνεται και με άλλους Κυρωτικούς Νόμους.

4.66.7 Καθορισμός χρηματικών ποινών για παραβάσεις Διεθνών Ναυτιλιακών Συμβάσεων. Σε ορισμένους Κυρωτικούς Νόμους δεν περιλήφθηκαν πρόνοιες για επιβολή χρηματικών ποινών για παραβάσεις Διεθνών Ναυτιλιακών Συμβάσεων, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να επιβάλλονται τέτοιες ποινές. Σε άλλους Κυρωτικούς Νόμους, ενώ έχουν περιληφθεί τέτοιες πρόνοιες, δεν έχουν καθοριστεί οι ανάλογες χρηματικές ποινές, με

αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικού ποσού εσόδων για το Κράτος, αφού για σωρεία καταγγελιών δεν μπορούν να επιβληθούν ποινές.

4.66.8 Μηχανογράφηση.

(α) Εξακολουθεί να καθυστερεί η μηχανογράφηση των καταστάσεων που αφορούν χρεώσεις πλοίων. Εισηγήθηκα την επίσπευση της μηχανογράφησης των εν λόγω καταστάσεων, ώστε η ενημέρωση τους να γίνεται έγκαιρα και η διαδικασία είσπραξης των σχετικών τελών να διεκπεραιώνεται πιο αποτελεσματικά. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι η καθυστέρηση που παρατηρείται θα έχει επιπτώσεις και πάνω στο κόστος της μηχανογράφησης, το οποίο συνεχώς αυξάνεται.

(β) Όπως κατ' επανάληψη έχω αναφέρει, η επιβολή φόρου χωρητικότητας πλοίων, που γίνεται από το μηχανογραφικό σύστημα, εξακολουθεί να παρουσιάζει προβλήματα και αρκετή εργασία, λόγω των περιορισμένων δυνατοτήτων του προγράμματος, αναγκαστικά γίνεται με το χέρι.

Για τη μηχανογράφηση του Τμήματος, προκηρύχθηκαν προσφορές στις 8.3.98 από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής και έγινε κατακύρωση της προσφοράς από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών στις 26.6.2000.

4.67 ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Μέρος Α

4.67.1 Παραχώρηση ελεύθερου χρόνου. Οι συσσωρευμένες ώρες ελεύθερου χρόνου σε πίστη των εργατών που στελεχώνουν τα εργαστήρια του Αεροδρομίου Λάρνακας και του Νοσοκομείου της πόλης εξακολουθούν να βρίσκονται σε πολύ ψηλά επίπεδα. Συγκεκριμένα, έχουν σε πίστη τους 6 101 συσσωρευμένες ώρες ελεύθερου χρόνου, από τις οποίες οι 4 911 ή 80,5% αφορούν το ηλεκτρολογικό εργαστήριο του Αεροδρομίου Λάρνακας.

Εισηγήθηκα όπως μελετηθούν τρόποι σταδιακής μείωσης/παραχώρησης των ωρών ελεύθερου χρόνου. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι λαμβάνονται μέτρα για τη σταδιακή μείωση των ωρών ελεύθερου χρόνου.

4.67.2 Λογαριασμός Καταθέσεων. Στις 31.12.2000 το υπόλοιπο του Λογαριασμού Καταθέσεων (Διάφορα) ήταν £917.930. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνονται αρκετά πιστωτικά υπόλοιπα, τα οποία εκκρεμούν για πολλά χρόνια και αφορούν κρατήσεις συμβολαίων.

4.67.3 Αδυναμίες/παραλείψεις στο χειρισμό συμβολαίων. Από έλεγχο της Υπηρεσίας μου σε προσφορές και συμβόλαια που χειρίζεται το Τμήμα, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) **Ηλεκτρολογικές εργασίες σε στρατόπεδο της Εθνικής Φρουράς στα Πολεμίδια.** Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 1999, ενώ το Τμήμα ανέθεσε τον Αύγουστο 1996 σε ιδιωτικό γραφείο συμβούλων ηλεκτρομηχανολόγων τη μελέτη ανακαίνισης 20 κτιρίων, το Δεκέμβριο 1996 τους ζητήθηκε όπως περιλάβουν στη μελέτη τους 127 κτίρια. Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος τον Ιούνιο 2000, τις αλλαγές αποφάσιζε το ΓΕΕΦ. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, από τον οποίο ζήτησα περαιτέρω διερεύνηση του θέματος, με πληροφόρησε τον Οκτώβριο 2000 ότι το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών είχε την ευθύνη - πριν από την ανάθεση της μελέτης - της έρευνας/επιθεώρησης των κτιρίων που έπρεπε να περιληφθούν στο συμβόλαιο. Η έρευνα όμως αυτή από το Τμήμα έγινε μετά την ανάθεση της μελέτης, ενώ για τις σοβαρές αλλαγές των συμβολαίων που προέκυψαν δεν είχε ενημερωθεί, ούτε είχε ζητηθεί η άποψη του Υπουργείου Άμυνας. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε, το Σεπτέμβριο 2001, πως διαφωνεί με τη θέση του Υπουργείου Άμυνας ότι δεν ήταν ενημερωμένο και ότι, αντίθετα, το Τμήμα ενήργησε σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΓΕΕΦ και συνεπώς δεν φέρει ευθύνη.

(β) Μελέτη ανακατασκευής ηλεκτρικού δικτύου στο στρατόπεδο «Γεωργαλλά». Η ανάθεση της μελέτης σε ιδιώτες συμβούλους έγινε το Μάιο 1996, για έργο κατηγορίας «Β». Η κατηγορία «Β» καλύπτει έργα αξίας μέχρι £100.000. Ακολούθως διαπιστώθηκε ότι για την εκπόνηση της μελέτης χρειαζόνταν αρχιτεκτονικά σχέδια των υφιστάμενων κτιρίων, καθώς και τοπογραφικό σχέδιο του στρατοπέδου. Επειδή αυτά δεν ήταν διαθέσιμα, ανατέθηκε η ετοιμασία τους στους συμβούλους, με επιπλέον δαπάνη £5.700. Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της μελέτης, εξαιτίας αλλαγών και τροποποιήσεων που αποφασίστηκαν από το Υπουργείο Άμυνας και τους Αρχιτέκτονες του έργου, οι οποίοι ετοίμαζαν άλλη μελέτη για τα νέα κτίρια, ζητήθηκε από τους συμβούλους όπως αναθεωρήσουν τη μελέτη/σχέδια τους, έναντι επιπλέον ποσού £2.500. Με βάση τη μελέτη που ετοιμάστηκε, ζητήθηκαν προσφορές και το συμβόλαιο για τις ηλεκτρολογικές εργασίες που υπογράφηκε τελικά είναι της τάξης των £500.000.

(γ) Προμήθεια και εγκατάσταση γερανογέφυρας στο στρατόπεδο της ΕΛ.ΔΥ.Κ. στη Μαλούντα. Το συμβόλαιο υπογράφηκε το Νοέμβριο 1998 για ποσό £26.752 και προνοούσε παράδοση του όλου έργου τον Αύγουστο 1999. Κατόπι παράτασης που δόθηκε, ως ημερομηνία παράδοσης καθορίστηκε η 20.10.1999, ενώ το έργο παραδόθηκε τελικά στις 17.11.1999. Το Σεπτέμβριο 2000, ο εργολάβος υπέβαλε απαίτηση για παράταση χρόνου 15 μηνών, με συνεπακόλουθες οικονομικές απαιτήσεις ύψους £16.544, εξαιτίας της μη έγκαιρης και ικανοποιητικής παροχής ρεύματος, καθώς και της μεγάλης καθυστέρησης που σημειώθηκε στις ενδιάμεσες πληρωμές των απαιτήσεων του. Ο Διευθυντής του Τμήματος, προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε ότι, παρά τις διαβεβαιώσεις που είχε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων ότι οι πιστώσεις ήταν διαθέσιμες, αυτές παραχωρήθηκαν στο Τμήμα του το Σεπτέμβριο 2000. Η εξέταση των απαιτήσεων του εργολάβου από την Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων εκκρεμεί.

(δ) Προσφορά αρ. 105/00 για την προμήθεια και εγκατάσταση πέντε τηλεφωνικών συστημάτων. Τον Ιούνιο 2000, το Τμήμα ζήτησε την έγκριση του Γενικού Λογιστή για την απευθείας αγορά τους, με τη δικαιολογία ότι ήταν απολύτως αναγκαία η άμεση εγκατάσταση τους. Το Συμβούλιο Προσφορών απέρριψε το αίτημα του Τμήματος και ενέκρινε την προκήρυξη προσφοράς με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Η προσφορά κατακυρώθηκε το Σεπτέμβριο 2000 και το συμβόλαιο που υπογράφηκε προνοούσε παράδοση των συστημάτων σε ένα μήνα και εγκατάσταση τους μέχρι τις 18.11.2000. Από έλεγχο της Υπηρεσίας μου που διεξήχθη κατά την πιο πάνω ημερομηνία, διαπιστώθηκε ότι τα 3 από τα 5 συστήματα δεν είχαν εγκατασταθεί. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε το Δεκέμβριο 2000 ότι τα 2 από τα 3 πιο πάνω συστήματα εγκαταστάθηκαν στις 20 και 24.11.2000, ενώ για το τρίτο εκκρεμούσε η εγκατάσταση του εξ υπαιτιότητας της Α.Τ.Η.Κ.

Σημειώνεται όμως ότι η σχετική αίτηση για εξασφάλιση της αναγκαίας πρόσβασης από την Α.Τ.Η.Κ. έγινε καθυστερημένα, τον Οκτώβριο 2000.

(ε) Προσφορά αρ. 67/99 για την προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση ηλεκτρογεννητριών. Από έλεγχο της Υπηρεσίας μου που διεξήχθη το Μάιο 2001, διαπιστώθηκε ότι ο εξοπλισμός, αντί να παραδοθεί τον Οκτώβριο 2000 - όπως προνοείτο στους όρους του συμβολαίου - παραδόθηκε το Δεκέμβριο 2000. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι τα πιστοποιητικά παραλαβής που είχαν εκδοθεί ήταν ελλιπή και δεν περιλάμβαναν τα αποτελέσματα δοκιμών/ελέγχων, όπως απαιτούν οι όροι του συμβολαίου. Διαπιστώθηκε ακόμη ότι δεν είχαν υποβληθεί τα πιστοποιητικά, σχέδια, διαγράμματα, εγχειρίδια και κατάλογοι ανταλλακτικών που προνοούνταν στους όρους του συμβολαίου. Παρ' όλα αυτά, το Δεκέμβριο 2000 εκδόθηκε πιστοποιητικό πληρωμής, κατά παράβαση των όρων του συμβολαίου. Όσο αφορά τη συντήρηση του εξοπλισμού, ενώ στο φάκελο του έργου υπήρχε συμβόλαιο με

ημερομηνία έναρξης την 1.1.2001, αυτό δεν είχε υπογραφεί μέχρι την ημέρα του ελέγχου. Παρατήρησα επίσης ότι, ενώ μέχρι την πιο πάνω ημέρα και σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου, θα έπρεπε να είχαν γίνει οκτώ προληπτικές συντηρήσεις για κάθε γεννήτρια και να είχαν υποβληθεί οι σχετικές εκθέσεις, στο φάκελο του έργου δεν υπήρχαν τέτοιες εκθέσεις, ούτε και το συμφωνημένο πρόγραμμα συντήρησης. Οι πιο πάνω παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μου υποβλήθηκαν το Μάιο 2001 στο Διευθυντή του Τμήματος, για να ερευνήσει τα θέματα που προκύπτουν και να με ενημερώσει σχετικά.

(στ) Συμβόλαιο συντήρησης αρ. 98.073.1.1 για Ηλεκτροπαραγωγή Ζεύγη (Γεννήτριες).

Από έλεγχο που διεξήγαγε η Υπηρεσία μου το Μάιο 2001, διαπιστώθηκε ότι, ενώ το σχετικό συμβόλαιο υπογράφηκε στις 12.3.2001, ως ημερομηνία έναρξης καθοριζόταν η 1.5.2000, δηλαδή περίπου 10½ μήνες πριν από την υπογραφή του. Από την αναγραφόμενη ημερομηνία έναρξης του συμβολαίου, μέχρι την ημέρα του ελέγχου, οι όροι προνοούσαν για τρεις προληπτικές συντηρήσεις και δοκιμές με φορτίο για την κάθε γεννήτρια, καθώς και την υποβολή στο Τμήμα της σχετικής έκθεσης και του πιστοποιητικού δοκιμής. Από δειγματοληπτικό έλεγχο στη γεννήτρια της Επαρχίας Λευκωσίας, διαπιστώθηκε ότι τέτοιες εκθέσεις/πιστοποιητικά δεν είχαν υποβληθεί. Το Μάιο 2001, υπέβαλα τις πιο πάνω παρατηρήσεις μου στο Διευθυντή του Τμήματος, για να ερευνήσει τα θέματα που προκύπτουν και να με ενημερώσει σχετικά.

(ζ) Συμβόλαιο για τις μηχανολογικές εγκαταστάσεις στο Διεθνή Αερολιμένα Λάρνακας

- «Check- in Hall». Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 1999, η υπογραφή του πιο πάνω συμβολαίου υπεργολαβίας καθυστέρησε 4 μήνες, ενώ σημαντικό μέρος του εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων ήταν εκτός προδιαγραφών. Ο Διευθυντής του Τμήματος με είχε πληροφορήσει τότε ότι, λόγω της επείγουσας φύσης της εργασίας, δεν υπήρχε η ευχέρεια αντικατάστασης των εκτός προδιαγραφών υλικών και ότι θα γίνονταν οι ανάλογες αποκοπές από τις πληρωμές του εργολάβου. Το Φεβρουάριο 2001, το Τμήμα παρέπεμψε στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων - για έγκριση - την απόφαση της Τμηματικής Επιτροπής, για πληρωμή στον εργολάβο επιπλέον ποσού £47.895, για πρόσθετες εργασίες και υπερωρίες. Από επί τόπου έλεγχο της Υπηρεσίας μου τον Απρίλιο 2001, από μελέτη της σχετικής αλληλογραφίας, καθώς και του φακέλου του έργου, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- (i) Για την υπερωριακή εργασία αξίας £20.832, για την οποία γινόταν εισήγηση πληρωμής, δεν είχε δοθεί καμιά γραπτή οδηγία προς τον εργολάβο - σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου - ούτε είχαν τηρηθεί στοιχεία εργοταξίου.
- (ii) Δεν είχαν υποβληθεί τα αποτελέσματα των δοκιμών/ελέγχων του συστήματος, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο λειτουργεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις των προδιαγραφών.
- (iii) Μέρος των εργασιών και του εξοπλισμού που περιλαμβάνονταν στις υποχρεώσεις του εργολάβου δεν είχαν εκτελεστεί/εγκατασταθεί.
- (iv) Δεν είχαν ληφθεί υπόψη αφαιρέσεις για άλλες εργασίες, οι οποίες είχαν ήδη αποφασιστεί και εγκριθεί, καθώς επίσης και οι σημαντικές διαφοροποιήσεις (μείωση) στους αεραγωγούς, μονώσεις και στόμια αέρος κλιματισμού.

Ενόψει των πιο πάνω, το Μάιο 2001 ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος όπως το όλο θέμα επανεξεταστεί. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε, το Σεπτέμβριο 2001, ότι το όλο θέμα επανεξετάζεται από την Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων.

(η) Ηλεκτρολογικές εργασίες σε στρατόπεδο της Εθνικής Φρουράς στην Απλάντα. Το ποσό του συμβολαίου που υπογράφηκε ήταν £275.075. Κατά την εκτέλεση των εργασιών έγιναν εκτεταμένες αλλαγές/προσθήκες/αφαιρέσεις εργασιών, με αποτέλεσμα στο λογαριασμό

του συμβολαίου να γίνουν αφαιρέσεις αξίας £120.480 και προσθέσεις αξίας £79.896. Εκκρεμεί ακόμη ο καθορισμός των αποκοπών για τη μεγάλη καθυστέρηση που σημειώθηκε στην παράδοση του έργου.

4.67.4 Προσφορά αρ. 91/00 για την προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση ηλεκτρογεννητριών. Ο χρόνος παράδοσης των γεννητριών, όπως καθορίστηκε στα έγγραφα προσφορών, ήταν 75 μέρες. Προσφορά υπέβαλαν 6 προσφοροδότες και το Τμήμα χρειάστηκε περίπου 8½ μήνες για την αξιολόγηση τους. Η προσφορά ενός προσφοροδότη, ο οποίος αδυνατούσε να παραδώσει τις γεννήτριες εντός της προθεσμίας των 75 ημερών, απορρίφθηκε, καθώς επίσης και η προσφορά άλλου προσφοροδότη, ο οποίος δεν είχε ανανεώσει την ισχύ της προσφοράς του, ενδεχομένως λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που χρειάστηκε για την αξιολόγηση. Η προσφορά τελικά κατακυρώθηκε σε τιμή που ήταν κατά 30% ψηλότερη της εκτίμησης δαπάνης.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, από τον οποίο ζητήσα όπως ερευνήσει το όλο θέμα και με πληροφορήσει για τους λόγους της μεγάλης καθυστέρησης στην αξιολόγηση των προσφορών, με πληροφόρησε τον Ιούλιο 2001 ότι η καθυστέρηση προήλθε εξαιτίας:

- (α) Διχογνωμίας των μελών της επιτροπής αξιολόγησης.
- (β) Πρόσθετων στοιχείων που ζητήθηκαν από τους προσφοροδότες για την αξιολόγηση της προσφοράς τους.
- (γ) Απρόβλεπτου επιπλέον φόρτου εργασίας των λειτουργών αξιολόγησης της προσφοράς.
- (δ) Της αποχώρησης του δεύτερου χαμηλότερου προσφοροδότη από το διαγωνισμό, λόγω μη ανανέωσης της ισχύος της προσφοράς του.

Με πληροφόρησε επίσης ότι δεν προκύπτουν οποιεσδήποτε ευθύνες λειτουργών του Τμήματος του.

4.67.5 Προμήθεια και εγκατάσταση συσκευών κλιματισμού διαιρεμένου τύπου («split units»). Ενώ το συμβόλαιο για την προμήθεια/εγκατάσταση των πιο πάνω συσκευών έληξε στις 31.12.1999, το Τμήμα ζήτησε το Μάιο 2000 την έγκριση του Γενικού Λογιστή, για παράταση του μέχρι τον Ιούλιο 2000, για κάλυψη των αναγκών που είχαν προκύψει. Η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων απέρριψε το αίτημα του Τμήματος και, τον Ιούνιο 2000, το Συμβούλιο Προσφορών ενέκρινε τη ζήτηση προσφορών από τέσσερις εταιρείες, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Αρχικά το Τμήμα είχε ζητήσει έγκριση για αγορά 100 συσκευών και αργότερα για 150 συνολικά, λόγω επιπρόσθετων αναγκών. Η προσφορά κατακυρώθηκε τον Ιούλιο 2000, για 160 συσκευές, για όλα τα κυβερνητικά κτίρια. Ο αριθμός αυτός, όπως διαπιστώθηκε αργότερα, δεν ήταν ικανοποιητικός, με αποτέλεσμα αρκετά Τμήματα, τα οποία είχαν υποβάλει αίτημα για εγκατάσταση συσκευών κλιματισμού (Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, Αστυνομική Ακαδημία, Ανώτατο Δικαστήριο, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας), να πληροφορηθούν από το Τμήμα ότι η ικανοποίηση των αναγκών τους θα είναι δυνατή στις αρχές του 2001, με την κατακύρωση της νέας προσφοράς.

4.67.6 Προεπιλογή εργολάβων ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών για έργα του Δημοσίου. Παρατήρησα ότι το Τμήμα, σε αρκετές περιπτώσεις ζήτησης προσφορών, για τις οποίες η προεπιλογή εργολάβων κρινόταν ως απαραίτητη, αλλά δεν υπήρχε το αναγκαίο χρονικό διάστημα για εφαρμογή της κανονικής διαδικασίας προεπιλογής, απευθυνόταν στο Συμβούλιο Προσφορών, ζητώντας την έγκριση του για τη χρησιμοποίηση υφιστάμενου καταλόγου προεπιλεγμένων εργολάβων, ο οποίος είχε ετοιμαστεί το 1997 - 1998 για συγκεκριμένο έργο.

Το Σεπτέμβριο 2000, εισηγήθηκα στο Διευθυντή του Τμήματος όπως προχωρήσει, σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες των Κανονισμών Προσφορών, στον καταρτισμό καταλόγου εργολάβων μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εργασιών, κατά κατηγορία, ανάλογα με το μέγεθος των έργων. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε το Μάρτιο 2001 ότι το Τμήμα βρισκόταν στο τελικό στάδιο της ετοιμασίας των εγγράφων προεπιλογής για την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από εργολάβους μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εργασιών. Τα έγγραφα υποβλήθηκαν το Μάιο 2001 στο Συμβούλιο Προσφορών για έγκριση.

4.68 ΤΜΗΜΑ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Μέρος Α

4.68.1 Ανανέωση αδειών κυκλοφορίας των μηχανοκίνητων οχημάτων. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται από το Τμήμα, ο αριθμός των μηχανοκίνητων οχημάτων, για τα οποία δεν ανανεώθηκαν οι άδειες κυκλοφορίας για το 2000, ήταν 60 856, σε σύγκριση με 64 215 το 1999. Κατά το 2000 εκδόθηκαν συνολικά 446 544 άδειες κυκλοφορίας και εισπράχθηκαν τέλη £35 εκ., σε σύγκριση με 433 066 άδειες και τέλη £33,1 εκ. το 1999. Διαγράφηκαν 21 198 οχήματα από το μητρώο, λόγω μη ανανέωσης της άδειας τους για τρία συνεχή έτη. Από τα πιο πάνω στοιχεία προκύπτει ότι το 13,6% των εγγεγραμμένων οχημάτων δεν είχαν ανανεώσει την άδεια κυκλοφορίας τους, ποσοστό που ισοδυναμεί με έσοδα περίπου £4,8 εκ. που θα έπρεπε να εισπραχθούν, νοουμένου ότι τα πιο πάνω οχήματα βρίσκονταν όλα σε κυκλοφορία κατά την πιο πάνω περίοδο.

4.68.2 Είσπραξη λανθασμένων δικαιωμάτων για άδειες κυκλοφορίας και καθυστέρηση στην είσπραξη των διαφορών. Παρατηρήθηκαν και πάλι περιπτώσεις έκδοσης αδειών κυκλοφορίας με λανθασμένα δικαιώματα. Οι συσσωρευμένες διαφορές στις 31.12.2000 ανέρχονταν στις £35.357. Το μεγαλύτερο ποσό αφορά καθυστερημένα τέλη παλαιών ετών, τα οποία, σύμφωνα με το Τμήμα, είναι πολύ δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να εισπραχθούν.

4.68.3 Ακάλυπτες επιταγές. Κατά τις 31.12.2000 εκκρεμούσε η είσπραξη 19 επιταγών, συνολικού ποσού £3.135, οι οποίες αφορούν την περίοδο 1993-1998.

4.68.4 Αναθεώρηση των τελών κυκλοφορίας μηχανοκίνητων οχημάτων. Τα υφιστάμενα τέλη κυκλοφορίας έχουν καθοριστεί με το Νόμο 241/91 και έκτοτε δεν έχουν αναθεωρηθεί. Τον Απρίλιο του 1996 ανατέθηκε η μελέτη για την αναθεώρηση των πιο πάνω τελών στον οίκο Hughes Economic Planning, η οποία ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 1997, με ολικό κόστος £50.858, περιλαμβανομένου ΦΠΑ, βάσει της οποίας ετοιμάστηκε τροποποιητικό νομοσχέδιο, το οποίο όμως δεν έχει προωθηθεί στη Βουλή για έγκριση, επειδή το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε άλλο νομοσχέδιο, προτείνοντας γενική αύξηση των τελών κατά 35%.

4.68.5 Τουριστικά οχήματα.

- Εγγραφή και άδεια κυκλοφορίας. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 25(3)(γ)(iii) των περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών του 1984, η προσωρινή άδεια κυκλοφορίας εκδίδεται για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες. Μετά την πάροδο των 12 μηνών, εισπράττεται το κανονικό τέλος κυκλοφορίας.

Όμως στην περίπτωση της εγγραφής, σύμφωνα με το άρθρο 12(γ)(iii) των πιο πάνω Κανονισμών, ο Έφορος εκδίδει προσωρινό πιστοποιητικό εγγραφής, με τέλος £17 μόνο, χωρίς η Νομοθεσία να προνοεί την έκδοση κανονικού πιστοποιητικού εγγραφής μετά την πάροδο των 12 μηνών. Εισηγήθηκα όπως γίνει ανάλογη τροποποίηση της Νομοθεσίας, ώστε μετά την πάροδο των 12 μηνών, και εφόσον το όχημα παραμένει και κυκλοφορεί στην Κύπρο, να

εγγράφεται μόνο όταν καταβάλει τα κανονικά τέλη εγγραφής. Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι ετοιμάστηκε τροποποιητικό νομοσχέδιο σύμφωνα με την εισήγηση μου, το οποίο έτυχε νομοτεχνικής επεξεργασίας και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών για την προώθηση του στη Βουλή.

4.68.6 Εκπαιδευτικά οχήματα.

- **Οχήματα που δεν παρουσιάστηκαν για εξέταση οδηγών.** Από τα 436 εκπαιδευτικά οχήματα, τα 260 δεν έχουν παρουσιαστεί για εξέταση οδηγών μετά το 2000 (ποσοστό 59,6%). Έχοντας υπόψη τα μειωμένα τέλη εγγραφής και κυκλοφορίας για τα οχήματα αυτά, ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο έγινε οποιαδήποτε έρευνα για να διαπιστωθεί κατά πόσο αυτά εξακολουθούν να είναι εκπαιδευτικά και χρησιμοποιούνται για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

4.68.7 Μειωμένα τέλη εγγραφής και κυκλοφορίας. Σύμφωνα με τον περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμο του 1972, όλα τα εκπαιδευτικά οχήματα καταβάλλουν μειωμένα τέλη εγγραφής και κυκλοφορίας, ως μη ιδιωτικά μηχανοκίνητα οχήματα.

Επειδή η φοροαπαλλαγή αυτή παραχωρείται σε μια μικρή τάξη ατόμων και δεν εξυπηρετεί το ευρύ κοινωνικό σύνολο, πέρα από το γεγονός ότι πιθανόν κάποια οχήματα να μη χρησιμοποιούνται για εκπαιδευτικούς σκοπούς, εισηγούμαι επί σειρά ετών όπως το προνόμιο αυτό καταργηθεί. Το Τμήμα ετοίμασε τροποποιητικό νομοσχέδιο σύμφωνα με την εισήγηση μου, το οποίο έτυχε νομοτεχνικής επεξεργασίας και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών για προώθηση του στη Βουλή.

4.68.8 Απόβαρο μηχανοκινήτων οχημάτων. Στις Εκθέσεις μου ανέφερα κατά καιρούς αρκετές περιπτώσεις όπου οχήματα του ίδιου τύπου και μοντέλου εγγράφηκαν με διαφορετικό απόβαρο, συνήθως μικρότερο του κανονικού, καταβάλλοντας μειωμένα τέλη εγγραφής και κυκλοφορίας. Ως παράδειγμα αναφέρεται όχημα το οποίο μπορεί να καταταχθεί στην κατηγορία 1 016 - 1 270 kg., με ετήσια άδεια κυκλοφορίας £93 και τέλη εγγραφής £275, ή στην κατηγορία 1 270 - 1 524 kg., με ετήσια άδεια κυκλοφορίας £275 και τέλη εγγραφής £715.

Επειδή διαπιστώνονται συνεχείς ατέλειες στο σύστημα, εισηγήθηκα στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων την τροποποίηση της νομοθεσίας, ώστε το κριτήριο για τα τέλη εγγραφής και άδειας κυκλοφορίας να είναι ο κυβισμός των οχημάτων και όχι το απόβαρο, το οποίο παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες.

Όπως με πληροφόρησε ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, η εισήγηση μου έγινε αποδεκτή και θα προωθηθεί σχετική τροποποίηση της νομοθεσίας. Επειδή όμως η διαδικασία για την υλοποίηση της απόφασης αυτής είναι χρονοβόρα, προωθήθηκε, για νομοτεχνική επεξεργασία από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ενδιάμεσο νομοσχέδιο για βελτίωση της υφιστάμενης κατάστασης. Το νομοσχέδιο αυτό αποσκοπεί στην τροποποίηση του όρου «απόβαρο», ώστε να μην επιτρέπεται η αφαίρεση εξαρτημάτων από τα οχήματα και να αλλοιώνεται το απόβαρο τους.

4.68.9 Μετατροπή οχημάτων μετά τον τελωνισμό και πριν από την εγγραφή τους. Στην περίπτωση που όχημα έχει μετατραπεί σε άλλου τύπου ή κατηγορίας μετά τον τελωνισμό και πριν από την εγγραφή του, σύμφωνα με τακτική του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, η οποία εφαρμόστηκε πρόσφατα, το όχημα αυτό γίνεται αποδεκτό και εγγράφεται, τουλάχιστον για συγκεκριμένες κατηγορίες, και ακολουθεί σχετική ενημέρωση του Τμήματος Τελωνείων. Σε αυτή την περίπτωση, το Τμήμα Τελωνείων δεν έχει εξουσία είσπραξης της διαφοράς φόρων και δασμών, εφόσον τούτο δεν προνοείται στους Κανονισμούς.

Για ρύθμιση του θέματος, επανέλαβα παλαιότερη εισήγηση μου όπως τροποποιηθεί ο Κανονισμός 55(1) των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών του 1984, ο οποίος προβλέπει ότι, σε περίπτωση μετατροπής εγγεγραμμένου οχήματος σε όχημα άλλου τύπου ή κατηγορίας, θα πρέπει να καταβληθούν οι αναλογούντες στο νέο τύπο ή κατηγορία οχήματος δασμοί και φόροι, έτσι ώστε αυτό να καλύπτει και μη εγγεγραμμένα οχήματα.

Το Τμήμα Οδικών Μεταφορών υιοθέτησε την εισήγησή μου και στις 11.4.2000 απέστειλε στο Γενικό Εισαγγελέα προσχέδιο τροποποιητικών Κανονισμών, για τα περαιτέρω.

4.68.10 Τελωνισμός και εγγραφή οχημάτων σαλούν στην κατηγορία Van. Συνεχίστηκε η εγγραφή οχημάτων, τα οποία εκ κατασκευής δεν μπορούν να θεωρηθούν εμπορικά (Van), με αποτέλεσμα τη μεγάλη απώλεια τελών εγγραφής και άδειας κυκλοφορίας. Από το 1990 μέχρι το τέλος του 2000 εγγράφηκαν παράτυπα, ως Van, 17 607 οχήματα τύπου σαλούν. Για την ίδια περίοδο και νοουμένου ότι τα πιο πάνω οχήματα θα εγγράφονταν στην κατηγορία σαλούν, το Δημόσιο θα εισέπραττε πέρα από £6,8 εκ. σε τέλη εγγραφής και άδειας κυκλοφορίας.

Μετά από εισήγηση μου όπως τα οχήματα που δεν μπορεί να θεωρηθούν ότι είναι εμπορικά εκ κατασκευής μην εγγράφονται στην κατηγορία αυτή, ο Διευθυντής του Τμήματος, με επιστολή του προς τους Συνδέσμους Εισαγωγέων Αυτοκινήτων, τους πληροφόρησε ότι από 5.6.2000 δεν θα εγγράφονται ως Van οχήματα τα οποία δεν προορίζονται από τον κατασκευαστή ως τέτοια.

Διαπιστώθηκε ότι η κατάσταση εξακολουθεί να παραμένει η ίδια, για το λόγο ότι όλοι οι εισαγωγείς προσκομίζουν σχετικό πιστοποιητικό από τους κατασκευαστές, κατά τα πιο πάνω αναφερόμενα. Το θέμα βρίσκεται στο Υπουργείο Οικονομικών, με συγκεκριμένη εισήγηση του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, το οποίο υιοθέτησε βασικά την εισήγηση της Υπηρεσίας μου, για εξίσωση των δασμών, φόρων, τελών εγγραφής και άδειας κυκλοφορίας των οχημάτων Van με αυτά των ιδιωτικών οχημάτων τύπου σαλούν, ως ριζική λύση του προβλήματος.

Μέρος Β

4.68.11 Καταβολή μειωμένων τελών άδειας κυκλοφορίας για ιδιωτικά μηχανοκίνητα οχήματα. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, και για περίοδο πέρα από 10 έτη, ανέφερα ότι, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, ιδιωτικά μηχανοκίνητα οχήματα, που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη μεταφορά προσώπων που εργοδοτούνται από τους ιδιοκτήτες των οχημάτων, δεν θεωρούνται ιδιωτικά μηχανοκίνητα οχήματα και, κατά συνέπεια, επιβαρύνονται με μειωμένα τέλη κυκλοφορίας, μέχρι και £330 το χρόνο, ανάλογα με το απόβαρο, για κάθε όχημα. Επειδή το διοικητικό κόστος για την εφαρμογή της πιο πάνω νομοθεσίας είναι σημαντικό και παράλληλα υπάρχει το ενδεχόμενο καταστρατήγησης της, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικού ποσού δημόσιων εσόδων, εισηγήθηκα όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο κατάργησης των μειωμένων τελών ή περιορισμού τους στις περιπτώσεις λεωφορειακού τύπου οχημάτων. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεση μου, ετοιμάστηκε τροποποιητικό νομοσχέδιο, το οποίο προωθήθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων, με βάση το οποίο καταργούνται τα μειωμένα τέλη για ιδιωτικά οχήματα.

4.68.12 Εγγραφές λεωφορείων. Συνεχίζεται η εγγραφή λεωφορείων με μία, αντί με δύο θύρες επιβατών στην αριστερή πλευρά. Σύμφωνα με απαντητική επιστολή του Τμήματος, έχουν κατατεθεί τροποποιητικοί Κανονισμοί στη Βουλή των Αντιπροσώπων, αλλά δεν έχουν εγκριθεί, γιατί αναμένεται να γίνουν επιπρόσθετες τροποποιήσεις πάνω σε τεχνικά θέματα, όπως ζητήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών.

4.69 ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Μέρος Α

4.69.1 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31.12.2000 τα καθυστερημένα έσοδα ήταν £3.844.740, σε σύγκριση με £2.476.836 το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £1.367.904 ή 55,2%. Στις καθυστερήσεις περιλαμβάνονται £707.420 για τέλη αεροδρομίου (από τα οποία £394.930 αφορούν τιμολόγια του Δεκεμβρίου 2000), £794.866 για ενοίκια, £1.748.323 για επιβατικά τέλη (από τα οποία £1.578.625 αφορούν τιμολόγια του Δεκεμβρίου 2000) και £222.310 για τέλη υπερπτήσεων (της περιόδου 1970-1990, προτού η Κύπρος ενταχθεί στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας).

Στα οφειλόμενα ενοίκια περιλαμβάνεται ποσό £295.411, το οποίο αποτελεί τόκους για την περίοδο 1989-1999 και οφείλεται από τις Κυπριακές Αερογραμμές. Το ποσό αυτό αρνείται να καταβάλει η πιο πάνω εταιρεία, επειδή, όπως υποστηρίζει, αυτό δεν προβλεπόταν στην απόφαση της Υπουργικής Επιτροπής. Για ποσό £420.841 εκκρεμεί αγωγή ενώπιον του δικαστηρίου από το 1995. Ποσό £85.738 οφείλεται από διαφημιστική εταιρεία από το 1998. Η υπόθεση βρίσκεται στη Νομική Υπηρεσία για λήψη νομικών μέτρων.

4.69.2 Χρήση χώρων από τις Κυπριακές Αερογραμμές στους Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου. Δεν έχει ακόμη οριστικοποιηθεί το συμβόλαιο για τους ανοικτούς χώρους, λόγω του ότι εκκρεμεί το θέμα της καταβολής των τόκων πάνω στις καθυστερήσεις της περιόδου 1989-1999, θέμα το οποίο έχει παραπεμφθεί στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για γνωμάτευση.

4.69.3 Επιβατικά τέλη - Τέλη αεροδρομίου - Τόκοι. Διάφορες αεροπορικές εταιρείες εξακολουθούν να καθυστερούν την εξόφληση ορισμένων παλαιών υπολοίπων επιβατικών τελών και τελών αεροδρομίου. Αρκετά από τα οφειλόμενα τέλη αφορούν εταιρείες που κατά το πλείστον δεν πραγματοποιούν πια πτήσεις στην Κύπρο και, κατά συνέπεια, η είσπραξη τους καθίσταται δύσκολη. Αναφέρεται ότι μια αεροπορική εταιρεία οφείλει στο Τμήμα £121.597 για τέλη αεροδρομίου. Το Τμήμα ζήτησε από το Γενικό Εισαγγελέα στις 29.6.95 τη λήψη νομικών μέτρων και υπέβαλε τη σχετική έκθεση γεγονότων στις 18.11.96, χωρίς να σημειωθεί μέχρι σήμερα οποιαδήποτε εξέλιξη.

4.69.4 Υπερωρίες. Κατά το 2000 καταβλήθηκε ποσό ύψους £684.484 για υπερωριακή απασχόληση υπαλλήλων του Τμήματος, σε σύγκριση με £540.344 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £144.140 ή 26,7%. Αξίζει να σημειωθεί ότι το ποσό που πληρώθηκε κατά το 2000 για υπερωριακή απασχόληση ισοδυναμεί με το 29,1% των μισθών του προσωπικού που απασχολήθηκε υπερωριακά. Επίσης, σε 16 λειτουργούς καταβλήθηκαν υπερωρίες που κυμαίνονταν από £15.000 μέχρι £18.000. Το Τμήμα υπέβαλε πριν από αρκετό χρόνο συγκεκριμένες εισηγήσεις στην Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού για τη μείωση των υπερωριών.

4.69.5 Ζημιές από ατυχήματα στα αεροδρόμια. Στους Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου συμβαίνουν αρκετά ατυχήματα και προκαλούνται ζημιές, τόσο σε κυβερνητική περιουσία όσο και σε ιδιωτική. Για σκοπούς καλύτερης παρακολούθησης των υποθέσεων αυτών, καθώς και των απαιτήσεων που υποβάλλονται στην ασφαλιστική εταιρεία, εισηγήθηκε τη δημιουργία μητρώου ατυχημάτων.

Μέρος Β

4.69.6 Οδοιπορικά υπαλλήλων του Αερολιμένα Λάρνακας. Οι υπάλληλοι του αεροδρομίου Λάρνακας, οι οποίοι πριν από το 1974 εργάζονταν στο αεροδρόμιο Λευκωσίας, εξακολουθούν να πληρώνονται οδοιπορικά έξοδα και υπερωρίες για την καθημερινή μετάβαση τους από τη

Λευκωσία στη Λάρνακα, γιατί ως έδρα τους θεωρείται ακόμη η Λευκωσία. Η διευθέτηση αυτή έγινε το 1975, λόγω των τότε συνθηκών που δεν επέτρεπαν τη μετάθεση τους στη Λάρνακα, διευθέτηση που θεωρήθηκε ως προσωρινή. Το θέμα εκκρεμεί από το 1994 στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού για λήψη οριστικής απόφασης.

4.69.7 Ρυμουλκά αεροσκαφών στους Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου. Τα δυο ρυμουλκά που ανήκουν στο Τμήμα, ένα για κάθε αεροδρόμιο, εξακολουθεί να χρησιμοποιούνται από τις Κυπριακές Αερογραμμές για ρυμούλκηση αεροσκαφών, χωρίς την καταβολή οποιωνδήποτε δικαιωμάτων. Ένας από τους λόγους της μη αξιοποίησης τους από το Τμήμα είναι η έλλειψη κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού, τόσο για τη λειτουργία όσο και για τη συντήρησή τους. Εισηγήθηκα προ πολλού όπως το Τμήμα μελετήσει τρόπους αξιοποίησης των ρυμουλκών, σε συνδυασμό με την είσπραξη τελών βάσει Κανονισμών. Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι μελετάται τόσο η εισαγωγή νέου συστήματος ρυμούλκησης αεροσκαφών, όσο και το θέμα της νομοθετικής ρύθμισης για την είσπραξη από τις αεροπορικές εταιρείες τελών ρυμούλκησης. Μέχρι σήμερα δεν έχουν σημειωθεί οποιεσδήποτε εξελίξεις.

4.69.8 Εξυπηρέτηση εδάφους σε αεροσκάφη. Παρατηρήθηκε ότι για την εξυπηρέτηση εδάφους στα αεροσκάφη (Ramp Handling) δεν επιβάλλεται κανένα τέλος, ενώ στα ευρωπαϊκά αεροδρόμια τα τέλη αυτά κυμαίνονται από £900 - £1.800 για μεγάλα αεροσκάφη και £600 - £1.700 για μικρά αεροσκάφη.

Το θέμα μελετάται από το Τμήμα, σε συνάρτηση και με την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με την ελευθεροποίηση των υπηρεσιών εδάφους στα αεροδρόμια.

4.69.9 Είσπραξη τελών αεροδρομίου από τα γραφεία κινήσεων των αεροδρομίων. Για μερικές αεροπορικές εταιρείες, η είσπραξη των τελών αεροδρομίου στα γραφεία κινήσεων των αεροδρομίων γίνεται σε μετρητά. Ο υπολογισμός των τελών προσγείωσης, παραμονής κ.τ.λ. γίνεται με το χέρι και, σε ορισμένες περιπτώσεις, παρατηρήθηκαν λανθασμένες εισπράξεις τελών.

Για αποφυγή της πιο πάνω κατάστασης και για σκοπούς καλύτερου εσωτερικού ελέγχου, εισηγήθηκα όπως η διαδικασία υπολογισμού και είσπραξης τελών από τα γραφεία κινήσεων μηχανογραφηθεί, όπως έγινε και στα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος. Όπως πληροφορήθηκα, το Τμήμα έχει κινήσει από το 1998 τη διαδικασία για μηχανογράφηση του συστήματος.

4.69.10 Ο περί Τροποποίησης του περί Αεροπλοΐας Διατάγματος Νόμος του 1989. Παρατηρήθηκε ότι ορισμένες υπηρεσίες που προνοούνται στο Νόμο δεν προσφέρονται από το Τμήμα, ενώ άλλες υπηρεσίες αναθέτονται σε ιδιώτες και τα σχετικά δικαιώματα καταβάλλονται από τους αιτητές απευθείας στους ιδιώτες, παρόλο που αυτό δεν προνοείται στους Κανονισμούς. Επίσης, αρκετά από τα δικαιώματα αυτά είναι πολύ χαμηλά και δεν συνάδουν με τα σημερινά δεδομένα. Εισηγήθηκα όπως ο πιο πάνω Νόμος εκσυγχρονιστεί και τα δικαιώματα αναθεωρηθούν. Όπως πληροφορήθηκα, το θέμα μελετάται από το Τμήμα.

4.70 ΤΜΗΜΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Μέρος Β

4.70.1 Αγορά μηχανής επικόλλησης γραμματοσήμων. Η πιο πάνω μηχανή αγοράστηκε το 1998 έναντι του ποσού των £64.407 στερλινών. Λόγω σοβαρών λειτουργικών προβλημάτων, δεν κατέστη δυνατό να τεθεί σε λειτουργία και, με οδηγίες του Γενικού Λογιστή, το Τμήμα κάλεσε τον κατασκευαστή να παραλάβει τη μηχανή και να επιστρέψει την αξία της, πράγμα το οποίο δεν έχει γίνει και η μηχανή εξακολουθεί να βρίσκεται στο Τμήμα. Όπως πληροφορήθηκα,

έχουν ληφθεί δικαστικά μέτρα και ετοιμάστηκε έκθεση απαίτησης, για ποσό ύψους £60.000, για καταχώριση στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας.

4.70.2 Διαχείριση Φιλοτελικού Μουσείου. Η μίσθωση του οικήματος για στέγαση του Φιλοτελικού Μουσείου άρχισε την 1.6.98 και το ενοίκιο καθορίστηκε σε £6.000 το χρόνο. Η διαχείριση του Μουσείου ανατέθηκε, ύστερα από την προκήρυξη προσφορών, σε ιδιώτη διαχειριστή, έναντι ποσού £205 μηνιαίως από 1.2.99, όμως, ύστερα από παραστάσεις του διαχειριστή ότι η προσέλευση επισκεπτών είναι μηδαμινή, η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων αποφάσισε τη μείωση του ενοικίου στο συμβολικό ποσό των £10 το μήνα. Αποτέλεσμα τούτου είναι το Τμήμα να επιβαρύνεται σχεδόν εξ ολοκλήρου με το ενοίκιο του οικήματος.

Πληροφορήθηκα ότι καταβάλλονται προσπάθειες μεταστέγασης του Μουσείου σε χώρο που θα έχει τουριστικό και εμπορικό χαρακτήρα, με τα ανάλογα οφέλη.

4.71 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.71.1 Προϋπολογισμός αναπτυξιακών δαπανών. Παρατηρήθηκε σημαντική βελτίωση στο ποσοστό εκτέλεσης των αναπτυξιακών δαπανών που προϋπολογίστηκαν. Όπως προκύπτει από τον πιο κάτω πίνακα, το ποσοστό εκτέλεσης αυξήθηκε από 56,43% σε 79,25% τα τελευταία τρία χρόνια.

Έτος	Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός	Πραγματική δαπάνη	Αδαπάνητο ποσό	
	Ξεκ.	Ξεκ	Ξεκ.	%
2000	15,9	12,6	3,3	20,75
1999	15,1	11,1	4	26,49
1998	14	7,9	6,1	43,57

4.71.2 Εσωτερικός έλεγχος. Εξακολουθεί να παρατηρούνται αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις δραστηριότητες του Υπουργείου και των Υπηρεσιών του. Η μηχανογράφηση των υπηρεσιών των λογιστηρίων, που είχε ως στόχο την εξοικονόμηση χρόνου και τη μερική επίλυση του προβλήματος της μη επαρκούς στελέχωσης και οργάνωσης τους, δεν επιτεύχθηκε και το πρόβλημα εξακολουθεί να υφίσταται. Το Υπουργείο πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι στις 22.9.2000, με σχετική επιστολή του προς το Γενικό Λογιστή και την Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού, εισηγήθηκε τη δημιουργία κλιμακίου εσωτερικού ελέγχου, όμως ο Γενικός Λογιστής πληροφόρησε το Υπουργείο ότι το θέμα του εσωτερικού ελέγχου μελετάται από τον ίδιο και ζήτησε από το Υπουργείο να μην προχωρήσει στην κατάθεση της πρότασης του προς το Υπουργικό Συμβούλιο. Το Υπουργείο συμφώνησε με τις πιο πάνω διαπιστώσεις της Υπηρεσίας μου και επανέλαβε ότι βασικός λόγος των αδυναμιών και ελλείψεων στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου είναι η μη ικανοποιητική στελέχωση των λογιστηρίων του Υπουργείου και των Υπηρεσιών του.

4.71.3 Καθυστερημένα έσοδα. Το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων των διαφόρων Τμημάτων και Υπηρεσιών του Υπουργείου, σύμφωνα με τις καταστάσεις καθυστερημένων εσόδων, ανέρχονταν στις 31.12.2000 σε £3.153.970, σε σύγκριση με £1.697.705 του προηγούμενου έτους. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται καθυστερήσεις για προηγούμενα έτη

ύψους £1.520.875. Τα καθυστερημένα έσοδα οφείλονται από επιδοτούμενους ασθενείς (£229.260), οφειλές στο Κρατικό Χημείο (£146.175), στα Νοσοκομεία (εσωτερικοί ασθενείς) (£528.150), Φαρμακευτικές Υπηρεσίες (£2.218.999) και οφειλές από Οργανισμούς ή Αρχές Τοπικής Διοίκησης (£31.386). Η οφειλή στις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες αντιπροσωπεύει την αξία φαρμάκων και φαρμακευτικού υλικού που δόθηκαν μέχρι τις 31.12.2000 στο Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου, η οποία, όπως με πληροφόρησε το Υπουργείο, μετά από διαβουλεύσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών στα πλαίσια επαναδιαπραγμάτευσης της συμφωνίας για το Κέντρο, έχει παραγραφεί με βάση απόφαση που λήφθηκε για διευθέτηση των οφειλών της Κυβέρνησης προς το Κέντρο. Οι οφειλές στα Νοσοκομεία προέρχονται κυρίως από αλλοδαπούς, οι οποίοι, αφού έτυχαν θεραπείας, απολύθηκαν, χωρίς να καταβάλουν τα δικαιώματα. Η λήψη μέτρων εναντίον τους είναι σχεδόν αδύνατη και ήδη το θέμα αυτό έχει πάρει σοβαρές διαστάσεις.

Για βελτίωση της κατάστασης και για να μπορέσει το Υπουργείο να εφαρμόσει τους νέους Κανονισμούς εισηγήθηκα και πάλι, μεταξύ άλλων, την αυστηρή εφαρμογή των Κανονισμών και την είσπραξη των δικαιωμάτων πριν από την απόλυση των εσωτερικών ασθενών και τη διαγραφή των ποσών που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης. Για την αντιμετώπιση του θέματος των αλλοδαπών το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι προέβη σε διάφορες ενέργειες οι οποίες δεν καρποφόρησαν, γιατί υπήρξαν διαφωνίες από τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη. Για την επίλυση του θέματος, όπως μου έχει αναφέρει, έχει ετοιμαστεί ειδικό ομοιόμορφο συμβόλαιο ασφάλισης υγείας για σκοπούς ασφάλισης των αλλοδαπών και ότι εκκρεμεί το θέμα του επιμερισμού του κόστους μεταξύ του εργοδότη και του εργοδοτούμενου, το οποίο αναμένεται να διευθετηθεί σύντομα. Όσο αφορά τις εισηγήσεις μου για αυστηρή εφαρμογή των Κανονισμών, με πληροφόρησε ότι καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή.

4.71.4 Προμήθεια και χρήση ιατρικού και άλλου εξοπλισμού. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου αναφέρθηκε ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, έγιναν αγορές εξοπλισμού, χωρίς τον κατάλληλο προγραμματισμό και μελέτη σχετικά με τις ανάγκες και προτεραιότητες των Νοσοκομείων, με αποτέλεσμα ιατρικός και άλλος εξοπλισμός που αγοράστηκε να παραμένει σε αδράνεια, με κίνδυνο να καταστραφεί. Εισηγήθηκα τη δημιουργία ειδικής επιτροπής, η οποία θα επιλαμβάνεται των θεμάτων αγοράς και χρήσης του εξοπλισμού. Το Υπουργείο πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι από το 1998 ο προγραμματισμός των αναγκών και προτεραιοτήτων των Νοσοκομείων γίνεται πάνω σε διετή βάση και ήδη έχει αρχίσει και η διαδικασία εντοπισμού, καταγραφής και μεταφοράς του πιο πάνω εξοπλισμού σε άλλα Νοσοκομεία. Όμως, όπως και πάλι διαπιστώθηκε, παρόλο που οι ανάγκες για αγορά ιατρικού εξοπλισμού είναι μεγάλες και πολλές φορές επείγουσες, εντούτοις, κατά τα τελευταία τρία έτη, όπως φαίνεται και στον πιο κάτω πίνακα, δεν αξιοποιήθηκαν όλες οι διαθέσιμες πιστώσεις, παρά το γεγονός ότι οι προϊστάμενοι Νοσοκομείων ζητούν επί σειρά ετών τη συμπερίληψη εξοπλισμού στους εγκριμένους καταλόγους αγορών και την προώθηση της αγοράς του.

Έτος	Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός	Πραγματική Δαπάνη	Αδαπάνητο ποσό	
	£εκ.	£εκ.	£εκ.	%
2000	1,4	0,7	0,7	50,00
1999	1,7	1,3	0,4	23,52
1998	1,7	0,8	0,9	53,00

Όπως διαπιστώνει και το ίδιο το Υπουργείο, παρατηρούνται μεγάλες καθυστερήσεις στην ετοιμασία και έγκριση των προδιαγραφών και στην προσφοροδότηση του εξοπλισμού. Για το λόγο αυτό εισηγήθηκα την ετοιμασία ενός μακροπρόθεσμου προγράμματος, με βάση τις ανάγκες των Νοσοκομείων, το οποίο να λαμβάνει υπόψη το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την προώθηση των αγορών. Επιπρόσθετα επανέλαβα προηγούμενη εισήγηση μου όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο δημιουργίας στο Υπουργείο Υγείας Κλάδου Προμηθειών, στελεχωμένου και με ειδικούς τεχνικούς, ο οποίος να επιλαμβάνεται της προμήθειας και χρήσης του ιατρικού εξοπλισμού, καθώς και της διάθεσης του αδρανούς εξοπλισμού. Το Υπουργείο συμφώνησε ότι η υιοθέτηση της εισήγησης αυτής θα επιλύσει σε μεγάλο βαθμό τα προβλήματα που παρουσιάζονται.

Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι θέτει το θέμα της έγκαιρης εξασφάλισης και αξιοποίησης του αναγκαίου εξοπλισμού για τα Νοσοκομεία μέσα στις άμεσες προτεραιότητες του και ότι προς το σκοπό αυτό οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας έχουν προχωρήσει στη σύσταση ομάδας λειτουργιών, που αποτελείται προς το παρόν από τέσσερις λειτουργούς, η οποία και αναλαμβάνει τα θέματα αγοράς και χρήσης του εξοπλισμού. Όσο αφορά το θέμα των καθυστερήσεων που παρατηρούνται στην ετοιμασία και έγκριση των προδιαγραφών και στην προσφοροδότηση του εξοπλισμού, που έχει ως αποτέλεσμα τη μη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πιστώσεων για αγορά εξοπλισμού, το Υπουργείο ανέφερε ότι βασικός λόγος θεωρείται η αναπόφευκτη εμπλοκή άλλων Κυβερνητικών Υπηρεσιών στην όλη διαδικασία, όπως του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

4.71.5 Μηχανογράφηση Υπουργείου Υγείας. Διαπιστώθηκαν σοβαρές αδυναμίες όσο αφορά την εφαρμογή του Πληροφοριακού Συστήματος Υγείας (Π.Σ.Υ.) στα Κρατικά Νοσοκομεία και μεγάλα Αγροτικά Υγειονομικά Κέντρα (Α.Υ.Κ.). Παρά την πάροδο 10 ετών από την έναρξη της εφαρμογής του Π.Σ.Υ. το 1991, εκτός από το Μακάρειο Νοσοκομείο και το Νοσοκομείο Λεμεσού, η εφαρμογή του στα υπόλοιπα Νοσοκομεία και Α.Υ.Κ. που στόχο είχε να ολοκληρωθεί σταδιακά μέχρι το 1998, είτε δεν έχει ακόμα αρχίσει είτε βρίσκεται στα πρώτα στάδια. Στο μεταξύ αρκετός μηχανογραφικός εξοπλισμός παραμένει αδρανής, ενώ το σύστημα έχει καταστεί πετपालιωμένο και δεν ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες. Το κόστος μέχρι σήμερα, το οποίο αφορά βασικά άδειες χρήσης λογισμικού, αγορά εξοπλισμού και έξοδα εγκατάστασης και εκπαίδευσης, ανέρχεται σε πέρα από £2 εκ. Αξίζει να σημειωθεί ότι το κόστος άδειας χρήσης του συστήματος για τα Νοσοκομεία Λάρνακας, Πάφου και Παραλιμνίου και για τα Α.Υ.Κ. Πόλης Χρυσού και Κυπερούντας άρχισε να καταβάλλεται από το 1996 και, ενώ τα σχετικά συμβόλαια που τα αφορούσαν ανανεώθηκαν το Σεπτέμβριο του 2000, όταν υπογράφηκε νέο συμβόλαιο για όλα τα Νοσοκομεία και Α.Υ.Κ., εντούτοις η εφαρμογή του συστήματος εκκρεμεί.

Σε σχετική επιστολή μου προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Υγείας ανέφερα τα σημαντικά προβλήματα που συνέβαλαν στην καθυστέρηση της υλοποίησης του Π.Σ.Υ. και στη μη ικανοποιητική εφαρμογή του, τα οποία εξακολουθούν να υφίστανται μέχρι σήμερα, όπως:

- (α) Η έλλειψη εκπαιδευμένου προσωπικού για τη χρήση του συστήματος.
- (β) Η έλλειψη συντονισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων Τμημάτων.
- (γ) Η απουσία διευθυντή έργου για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- (δ) Η καθυστέρηση στη δημιουργία της αναγκαίας τεχνικής υποδομής.

Ενόψει της ετοιμασίας στρατηγικής μελέτης για νέα μηχανογράφηση όλων των Υπηρεσιών/Τμημάτων του Υπουργείου Υγείας, ανέφερα ότι τα πιο πάνω προβλήματα, καθώς και άλλα που αφορούν τη λειτουργία των νοσοκομείων, όπως αναφέρονται στη στρατηγική μελέτη, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και επιλυθούν, προτού προωθηθεί η νέα μηχανογράφηση. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Υγείας ανέφερε, σε σχετική απαντητική του επιστολή, ότι γενικά η καθυστέρηση στην εφαρμογή του συστήματος μηχανογράφησης οφείλεται σε προβλήματα που παρουσιάστηκαν στην πορεία, τα οποία οφείλονται στην αδυναμία της δημόσιας υπηρεσίας να ανταποκριθεί έγκαιρα και να προσαρμοστεί στις τεχνολογικές εξελίξεις, στις μετακινήσεις προσωπικού, το οποίο είχε εκπαιδευτεί για τη χρήση των τερματικών και στην αδυναμία της διοίκησης των Νοσοκομείων να αντιληφθεί τη σημασία και τις δυνατότητες της μηχανογράφησης. Το Υπουργείο με πληροφόρησε επίσης ότι, με γνώμονα τις αδυναμίες αυτές, προέβη στην απόσπαση δύο ατόμων με ειδικές γνώσεις στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές (ένα γιατρό και έναν οδοντίατρο), με εντολές να προωθήσουν το έργο της μηχανογράφησης, διευθέτηση η οποία αναμένεται ότι θα βελτιώσει, όπως αναφέρει, σημαντικά την κατάσταση.

4.71.6 Συμβόλαιο συντήρησης λογισμικού για το Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας. Η συντήρηση του λογισμικού για το Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας είχε ανατεθεί σε συγκεκριμένη εταιρεία βάσει συμβολαίου από το 1991, το οποίο έληξε τον Ιούλιο του 1998. Με τη λήξη του πιο πάνω συμβολαίου, η εταιρεία συνέχισε να προσφέρει τις υπηρεσίες της, επειδή, όπως πληροφορήθηκα, είχε αποφασιστεί η ανανέωση του συμβολαίου. Από σχετικό έλεγχο που διεξήχθη παρατηρήθηκε ότι:

- Για την ανανέωση του εν λόγω συμβολαίου δεν υπάρχει γραπτή έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών.
- Στο σχετικό φάκελο του Υπουργείου υπάρχει μόνο αντίγραφο του συμβολαίου, το οποίο είναι υπογραμμένο μόνο σε μια σελίδα, ενώ οι υπόλοιπες σελίδες, συμπεριλαμβανομένης και της σελίδας στην οποία αναγράφονται οι τιμές του συμβολαίου, δεν είναι μονογραμμένες. Το πρωτότυπο συμβόλαιο δεν υπάρχει στο φάκελο.
- Στο προσχέδιο του συμβολαίου, το οποίο υποβλήθηκε στο Υπουργείο Υγείας από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής στις 11.1.2000 για υπογραφή, οι τιμές που αναγράφονται είναι χαμηλότερες από τις τιμές που περιλαμβάνονται στο αντίγραφο του συμβολαίου, το οποίο προφανώς υπογράφηκε και διαβιβάστηκε στα Νοσοκομεία στις 26.7.2000 για υλοποίηση. Η διαφορά στις τιμές για όλη τη διάρκεια του συμβολαίου (7 έτη) ανέρχεται σε Stg£41.600.
- Στο συμβόλαιο συντήρησης του λογισμικού περιλήφθηκαν και τα Νοσοκομεία Πόλης, Κυπερούντας και Παραλιμνίου, παρόλο που δεν έγινε ακόμα η σύνδεση των Νοσοκομείων αυτών με το Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας.
- Λόγω των πιο πάνω προβλημάτων, εκκρεμεί η εξόφληση των υποχρεώσεων του Υπουργείου προς την εταιρεία.

Η Υπηρεσία μου στις 26.4.2001 με επιστολή της προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου ζήτησε να της δοθούν εξηγήσεις για τα πιο πάνω και, επιπρόσθετα, ζήτησε να πληροφορηθεί κατά πόσο η εταιρεία ανταποκρίθηκε πλήρως στις υποχρεώσεις της.

Στο μεταξύ ο Διευθυντής Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής στις 28.6.2001, με επιστολή του προς τον Πρόεδρο του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, η οποία κοινοποιήθηκε και στην Υπηρεσία μου, ανέφερε ότι εκπρόσωπος της εταιρείας πληροφόρησε τηλεφωνικά το Τμήμα ότι η εταιρεία διακόπτει τις υπηρεσίες υποστήριξης/συντήρησης του Μηχανογραφημένου

Συστήματος Υγείας από τις 27.6.2001, λόγω της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε στην υπογραφή του σχετικού συμβολαίου. Το Υπουργείο πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι τα πιο πάνω προβλήματα είχαν εντοπιστεί έγκαιρα από το ίδιο το Υπουργείο και γι' αυτό ακριβώς το λόγο δεν έγιναν οποιεσδήποτε πληρωμές. Επιπρόσθετα με πληροφόρησε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του με αρ. 54.045 και ημερ. 18.7.2001, διόρισε ερευνητική επιτροπή για το θέμα. Όσο αφορά το θέμα της διακοπής παροχής υπηρεσιών υποστήριξης/συντήρησης, ανέφερε ότι το σύστημα συνεχίζει προς το παρόν να λειτουργεί χωρίς προβλήματα, υπό την επίβλεψη του προσωπικού του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής.

4.71.7 Νέο Νοσοκομείο Λευκωσίας. Μετά από ζήτηση προσφορών, η εκτέλεση του έργου ανατέθηκε έναντι ποσού £37,5 εκ., με έναρξη το Μάιο 1997 και συμπλήρωση το Φεβρουάριο του 2002. Τον Ιούνιο 2001 το έργο παρουσίαζε καθυστερήσεις περίπου 90 εβδομάδων, οι οποίες οφείλονταν κυρίως στις σημαντικές αλλαγές και προσθήκες που αποφασίστηκαν και μερικώς στον εργολάβο. Μέχρι τον Ιούνιο 2001 εγκρίθηκε στον εργολάβο δικαιολογημένη χρονική παράταση του συμβολαίου 69 εβδομάδων, η οποία μεταθέτει τη συμπλήρωση του έργου τον Ιούλιο 2003. Πέρα από τους λόγους που συνέβαλαν στην καθυστέρηση των οικοδομικών εργασιών, διαπιστώθηκε ότι, λόγω ανεπαρκούς προγραμματισμού, υπάρχει σοβαρή καθυστέρηση στην ετοιμασία των προδιαγραφών για τον ιατρικό εξοπλισμό του Νοσοκομείου και σημαντική αύξηση της εκτιμώμενης δαπάνης από £12 εκ. σε £25 εκ., λόγω αύξησης του όγκου του απαιτούμενου εξοπλισμού.

Τον Ιανουάριο 2001 υπέδειξα ότι εξακολουθούν να γίνονται τροποποιήσεις των χώρων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, για τις οποίες θα έπρεπε κατά τη γνώμη μου να λαμβάνονται υπόψη και οι απόψεις εκείνων που θα διευθύνουν/λειτουργήσουν το έργο, και ζήτησα να πληροφορηθώ για τις ενέργειες του Υπουργείου σχετικά με την έγκαιρη οργάνωση του νέου Νοσοκομείου. Τον Αύγουστο 2001, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Υγείας με πληροφόρησε ότι μελετά διάφορες εναλλακτικές λύσεις σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του νέου Νοσοκομείου και αναμένεται να ληφθούν σχετικές αποφάσεις. Το Υπουργείο πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι η πρώτη εκτίμηση ύψους £12 εκ. έγινε στα αρχικά στάδια του όλου προγραμματισμού και, πολύ γενικά, ως ποσοστό του συνολικού έργου και ότι η αναθεώρηση της δαπάνης στα £25 εκ. έγινε μετά από λεπτομερή μελέτη και υπολογισμό του κόστους αγοράς κάθε μηχανήματος. Όσο αφορά τις τροποποιήσεις που γίνονται στους χώρους, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό του Νοσοκομείου, ανέφερε ότι αυτές έγιναν μετά από σχετική μελέτη και υποδείξεις των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας.

4.71.8 Νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου. Η σχεδιαστική μελέτη του έργου, η δαπάνη του οποίου εκτιμήθηκε σε £7,5 εκ., ανατέθηκε σε ιδιώτες Αρχιτέκτονες τον Ιούλιο 1997 και έπρεπε να συμπληρωθεί το Μάρτιο 1998. Η μελέτη, καθώς και η προκήρυξη των προσφορών, καθυστέρησε περίπου 30 μήνες, μέρος της οποίας οφείλεται στους Αρχιτέκτονες και μέρος σε καθυστέρηση στη λήψη αποφάσεων εκ μέρους της κυβερνητικής πλευράς. Το συμβόλαιο για την εκτέλεση του έργου υπογράφηκε το Μάιο 2001 και προβλέπει τη συμπλήρωση του μέχρι τον Ιούνιο 2004 έναντι ποσού £10,5 εκ. Η αύξηση του κόστους του έργου οφείλεται σε σημαντικές προσθήκες, μεταξύ των οποίων είναι η γυναικολογική μονάδα και η μονάδα εντατικής θεραπείας, καθώς και στην αναθεώρηση του κόστους των ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών και στις αυξήσεις στις τιμές υλικών και εργατικών.

4.71.9 Αναβάθμιση ιατρικού εξοπλισμού με απευθείας ανάθεση στους προμηθευτές. Ο Διευθυντής των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας ζήτησε, το Σεπτέμβριο και Οκτώβριο 2000, την έγκριση του Συμβουλίου Προσφορών για την ανάθεση απευθείας στους προμηθευτές της αναβάθμισης συγκεκριμένου ιατρικού εξοπλισμού (αξονικού τομογράφου,

ακτινολογικού εξοπλισμού, αυτόματων αναλυτών), με το επιχείρημα του επείγοντος και του λιγότερου χρόνου που θα απαιτηθεί για την αναβάθμιση, σε σύγκριση με το χρόνο που απαιτείται για την αγορά του με τις κανονικές διαδικασίες. Από τη μελέτη της σχετικής αλληλογραφίας, καθώς και από περαιτέρω έρευνα της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκε ότι:

- (i) Η προτεινόμενη διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με την προβλεπόμενη στους Κανονισμούς Προσφορών, αναφορικά με την κάλυψη αναγκών επείγουσας φύσης.
- (ii) Το προβλεπόμενο κόστος είχε βασιστεί σε γενικές εκτιμήσεις και ουσιαστικά στις προτάσεις των προμηθευτών, χωρίς μάλιστα να δοθεί ανάλυση του.
- (iii) Το προβλεπόμενο κόστος αναβάθμισης, σε μια περίπτωση, ήταν πολύ κοντά στο κόστος αγοράς καινούριου εξοπλισμού μέσω προσφορών, ενώ, σε άλλη περίπτωση, η σύγκριση του κόστους, αναβαθμισμένου και καινούριου εξοπλισμού, δεν γινόταν στην ίδια βάση.
- (iv) Σε δύο περιπτώσεις, ο υφιστάμενος εξοπλισμός είχε παρουσιάσει προβλήματα από το 1997 και θα μπορούσε από τότε να αρχίσει η κανονική διαδικασία προσφορών, για αγορά καινούριου.

Ο Γενικός Λογιστής, προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μου, συμφώνησε με τις θέσεις της Υπηρεσίας μου και το Δεκέμβριο 2000 πληροφόρησε σχετικά το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου.

4.71.10 Προσφορά για την αναβάθμιση των θερμοκοιτίδων στο Νοσοκομείο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου III. Τον Ιούλιο 2000, δόθηκε στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών η έγκριση του Γενικού Λογιστή για προώθηση της αναβάθμισης των πιο πάνω συσκευών, εφαρμόζοντας τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης με τον προμηθευτή τους, ο οποίος ήταν ο μόνος που μπορούσε να εκτελέσει την πιο πάνω εργασία. Η έγκριση δόθηκε λόγω και των προβλημάτων που παρουσίαζαν οι συσκευές, καθώς και της ελκυστικής τιμής - όπως θεωρήθηκε - των 58.000 δολαρίων Αμερικής που είχε δώσει το Μάρτιο 2000 ο προμηθευτής. Η όλη εργασία περιλάμβανε την αναβάθμιση των 11 υφιστάμενων συσκευών παλαιότερου τύπου, καθώς και των 8 νεότερου τύπου. Τελικά, επειδή η τιμή της προσφοράς που υποβλήθηκε ήταν κατά 22% ψηλότερη της αρχικής του πρότασης, αποφασίστηκε να γίνει διαπραγμάτευση, με σκοπό τη μείωση της τιμής της προσφοράς. Κατά τις διαπραγματεύσεις που ακολούθησαν, διαπιστώθηκε ότι η προσφορά περιλάμβανε 11 καινούριες συσκευές και όχι αναβάθμιση των υφισταμένων. Ενόψει των πιο πάνω, εξέφρασα τον Ιανουάριο 2001 προς το Γενικό Λογιστή την άποψη ότι, εφόσον πρόκειται για αγορά καινούριου εξοπλισμού, δεν υφίστανται οι λόγοι που είχαν προβληθεί για παράκαμψη της κανονικής διαδικασίας προσφορών. Τελικά, το Συμβούλιο Προσφορών κατακύρωσε τον Ιανουάριο 2001 την προσφορά, έναντι 69.696 δολαρίων Αμερικής.

4.71.11 Ιατρική έρευνα για εκτίμηση τυχόν δυσμενών επιδράσεων στην υγεία των κατοίκων της περιοχής από τη λειτουργία του χυτηρίου «Νέμισας» στη Λεμεσό. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τον Απρίλιο 2000 τη διεξαγωγή ιατρικής έρευνας - από το Υπουργείο Υγείας - για εκτίμηση τυχόν δυσμενών επιδράσεων επί της υγείας των κατοίκων της περιοχής, από τη λειτουργία του χυτηρίου «Νέμισας». Το Υπουργείο, χωρίς την τήρηση των νομοσυστασιασμένων διαδικασιών, ζήτησε από τον Οίκο που διεξήγαγε παρόμοια έρευνα για το χυτήριο στην κοινότητα Εργατών όπως υποβάλει σχετική πρόταση. Η πρόταση του Οίκου υποβλήθηκε στο Υπουργείο την 1.8.2000 και η τιμή της προσφοράς του ήταν £140.000. Με επιστολή μου προς το Γενικό Διευθυντή το Σεπτέμβριο 2000 εξέφρασα την άποψη ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε ήταν εκτός των προνοιών της Νομοθεσίας περί Προσφορών και

ότι η πρόταση του Οίκου δεν βασιζόταν σε όρους/προδιαγραφές, ούτε και ήταν αναλυτική στον απαιτούμενο βαθμό.

Ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2000 ότι οι ενέργειες που έγιναν ήταν μέσα στα πλαίσια των προσπάθειών για ικανοποίηση των κατοίκων της περιοχής, οι οποίοι απαιτούσαν όπως η έρευνα διεξαχθεί από τους ίδιους εμπειρογνώμονες και με τον ίδιο τρόπο που είχε διεξαχθεί η έρευνα για το χυτήριο της κοινότητας Εργατών. Για τούτο θεωρήθηκε λογικό να ζητηθεί απευθείας πρόταση από τον εν λόγω Οίκο, ενώ η τιμή που δόθηκε, συγκρινόμενη με το κόστος της έρευνας για το χυτήριο της κοινότητας Εργατών, κρίθηκε ικανοποιητική. Το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε τον Οκτώβριο 2000 την ακύρωση της όλης διαδικασίας, επειδή αυτή δεν ήταν σύμφωνη με τις πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών περί Προσφορών του Δημοσίου, και εισηγήθηκε όπως το Υπουργείο ετοιμάσει όρους/προδιαγραφές, καθώς και κατάλογο των Οίκων που είναι σε θέση να διεξαγάγουν τέτοια έρευνα, ώστε να μελετηθεί το ενδεχόμενο παραχώρησης έγκρισης για εφαρμογή της διαδικασίας διαπραγμάτευσης. Το Δεκέμβριο 2000 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών η ζήτηση προσφορών, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, από τρεις προεπιλεγέντες Οίκους. Η προσφορά κατακυρώθηκε τον Ιανουάριο 2001 στον πιο πάνω Οίκο, ο οποίος ήταν ο μόνος που υπέβαλε προσφορά, έναντι £135.000, και με δωρεάν παραχώρηση στο Δημόσιο εξοπλισμού αξίας περίπου £5.000.

4.71.12 Ταμείο για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας. Μέχρι σήμερα δεν έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου για έλεγχο λογαριασμοί του πιο πάνω Ταμείου για τα έτη 1993-2000, όπως προνοείται στον περί Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας Νόμο αρ. 95(Ι)/92. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχουν ετοιμαστεί καταστάσεις Εσόδων και Δαπανών του Ταμείου για τα έτη 1993-1999 και ότι μόλις εγκριθούν από τη Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου θα υποβληθούν στην Υπηρεσία μου.

Μέρος Β

4.71.13 Οργανωτική Δομή Υπουργείου Υγείας. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, σύμφωνα με μελέτες που έγιναν στο παρελθόν από ξένους συμβούλους και εν όψει του γεγονότος ότι το σύστημα υγείας στην Κύπρο αναμένεται να αντικατασταθεί σύντομα, επιβάλλεται όπως η οργανωτική δομή του Υπουργείου και των Υπηρεσιών του διαμορφωθεί ανάλογα, για να καταστεί δυνατό να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις. Οι ξένοι σύμβουλοι εισηγούνται, μεταξύ άλλων, τη δημιουργία νέων τμημάτων, η ύπαρξη και λειτουργία των οποίων κρίνεται επιβεβλημένη. Ως παράδειγμα αναφέρονται το Τμήμα Σχεδιασμού και Έρευνας και το Τμήμα Διαχείρισης και Ανάπτυξης Προσωπικού. Βάσει των εισηγήσεων των ξένων συμβούλων, έχει ετοιμαστεί προσχέδιο νέου οργανογράμματος για τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, χωρίς όμως μέχρι σήμερα να γίνουν οποιεσδήποτε αλλαγές στην οργανωτική δομή του Υπουργείου, για το λόγο ότι, σύμφωνα με το ίδιο, δεν έχουν εξασφαλιστεί οι νέες θέσεις προσωπικού που απαιτούνται. Στο μεταξύ το ιατρικό προσωπικό, το οποίο κατά τα τελευταία χρόνια αποσπάται από τα Νοσοκομεία για να εκτελέσει στο Υπουργείο ή στις Ιατρικές Υπηρεσίες καθήκοντα άλλα από καθαρά ιατρικά, όπως τη διεξαγωγή μελετών, το συντονισμό διαφόρων δραστηριοτήτων, τον προγραμματισμό αγορών κ.τ.λ., συνεχώς αυξάνεται. Εξέφρασα και πάλι την άποψη ότι αυτή η τακτική πιθανόν να δημιουργήσει προβλήματα στελέχωσης στα Νοσοκομεία. Το Υπουργείο θεωρεί την απόσπαση προσωπικού για την εκτέλεση μη ιατρικών καθηκόντων ως το μόνο τρόπο αντιμετώπισης του προβλήματος της έλλειψης προσωπικού. Για την αξιοποίηση των μελετών, το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχει συσταθεί επιτροπή, με σκοπό την επεξεργασία των εισηγήσεων των συμβούλων, και ότι ήδη αυτή έχει παρακαθήσει σε αριθμό συνεδριάσεων. Η επιτροπή αναμένεται σύντομα να

καταλήξει σε οριστικές αποφάσεις όσο αφορά την οργανωτική δομή του Υπουργείου, των Τμημάτων του και των Νοσοκομείων, λαμβάνοντας υπόψη, όπως μου έχει αναφέρει, την ψήφιση του Νόμου για το Γενικό Σχέδιο Υγείας.

4.71.14 Γενικό Σχέδιο Υγείας. Το σχετικό Νομοσχέδιο για το Γενικό Σχέδιο Υγείας έχει ψηφιστεί σε Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Η Υπηρεσία μου εξέφρασε και πάλι την άποψη ότι δεν υπήρξαν σημαντικές βελτιώσεις σε ορισμένους τομείς, όπως τη βελτίωση της δυναμικότητας των Νοσοκομείων, την οργανωτική δομή και το ανθρώπινο δυναμικό, ώστε να αποτελέσουν την αναγκαία υποδομή για την ορθολογιστική εφαρμογή του, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος περαιτέρω καθυστέρησης στην εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας. Το Υπουργείο αποδίδει τη μη ύπαρξη ουσιαστικής βελτίωσης στο γεγονός ότι δεν γίνεται κατορθωτή η ενδυνάμωση των Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας με πρόσθετο προσωπικό.

4.71.15 Παροχή ποιοτικών ιατρικών υπηρεσιών σε ασθενείς. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, σύμφωνα με μελέτη που έγινε το 1997 για το πιο πάνω θέμα από εμπειρογνώμονα της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, το σύστημα ελέγχου της προσφοράς υπηρεσιών σε ασθενείς παρουσίαζε σοβαρές αδυναμίες, οι οποίες δεν επιτρέπουν την ομοιόμορφη και σε αποδεκτά επίπεδα προσφορά υπηρεσιών από όλους τους ιατρούς κάθε ειδικότητας. Επειδή, όπως αναφέρθηκε, η εφαρμογή τέτοιου συστήματος, όπως αποδείχθηκε σε άλλες χώρες όπου εφαρμόστηκε, εκτός από την αναβάθμιση των προσφερόμενων ιατρικών υπηρεσιών σε ασθενείς, αναμένεται να επιφέρει και σημαντική εξοικονόμηση στις δαπάνες (φάρμακα, χρήση κρεβατιών στα νοσοκομεία, χειρουργικές επεμβάσεις κ.τ.λ.), έγινε εισήγηση όπως το Υπουργείο τροχοδρομήσει την έναρξη εφαρμογής τέτοιου συστήματος, τουλάχιστον πάνω σε μερική βάση. Αναφέρθηκε σχετικά ότι η εφαρμογή τέτοιου συστήματος θεωρείται απαραίτητη για την εισαγωγή του Γενικού Σχεδίου Υγείας. Διαπιστώθηκε ότι το Υπουργείο προέβη σε κάποιες ενέργειες, όπως αποστολή λειτουργών του στο εξωτερικό για επιμόρφωση, καθώς και διοργάνωση σεμιναρίων. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι, σε αριθμό κλινικών των Νοσοκομείων, υπάρχουν πολύ ικανοποιητικά συστήματα ελέγχου των υπηρεσιών που προσφέρονται σε ασθενείς, όμως δεν είναι ακόμη σε θέση να εφαρμόσει πλήρως τέτοιο σύστημα. Ανέφερε επίσης ότι συμφωνεί πλήρως με τις εισηγήσεις μου και προβαίνει σε ενέργειες για επιμόρφωση του προσωπικού και τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για υιοθέτηση συστήματος ελέγχου πάνω σε ενιαία βάση.

4.71.16 Σχέδιο Αποστολής Ασθενών στο Εξωτερικό. Οι δαπάνες για το Σχέδιο αυτό κατά τα τρία τελευταία χρόνια είχαν ως ακολούθως:

Έτος	Αποστολές ασθενών	Ποσό που δαπανήθηκε	Ποσό που ανακτήθηκε
		£	£
2000	1396	9.485.325	982.279
1999	1315	8.737.574	965.055
1998	1446	8.777.666	791.313

Σύμφωνα με τους νέους Κανονισμούς του Σχεδίου Αποστολής Ασθενών στο Εξωτερικό για θεραπεία με φροντίδα της Κυβέρνησης, ανάλογα με την οικονομική κατάσταση των ασθενών ή των οικογενειών τους, αυτοί μπορεί να επιβαρυνθούν με μέρος ή με το σύνολο των εξόδων θεραπείας ή να απαλλαγούν πλήρως. Για την εξακρίβωση της οικονομικής τους κατάστασης, διεξάγεται κοινωνικοοικονομική έρευνα από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, τα

αποτελέσματα της οποίας στέλλονται στο Υπουργείο Υγείας. Όμως, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας δεν είναι σε θέση να εξακριβώσουν πλήρως την οικονομική κατάσταση των ασθενών, κυρίως όσο αφορά την ακίνητη περιουσία τους, και επομένως μια βασική πρόνοια των Κανονισμών δεν μπορεί να εφαρμοστεί κατά δίκαιο τρόπο. Το Υπουργείο ανέφερε ότι δεν έχει άλλη επιλογή από την υιοθέτηση των αποτελεσμάτων των ερευνών. Επιπρόσθετα υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στον υπολογισμό της οικονομικής επιβάρυνσης, με αποτέλεσμα να καθυστερεί και η είσπραξη οποιουδήποτε ποσού που θα προέκυπτε.

4.71.17 Διευθετήσεις συνεργασίας με διάφορα Νοσοκομεία και εταιρείες του εξωτερικού.

Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι το Υπουργείο, με σκοπό την εξυπηρέτηση των Κυπρίων ασθενών που στέλλονται στο εξωτερικό για ιατρική περίθαλψη, προέβη σε διευθετήσεις συνεργασίας με διάφορα Νοσοκομεία και εταιρείες του εξωτερικού, χωρίς τη ζήτηση προσφορών και χωρίς την υπογραφή οποιασδήποτε συμφωνίας. Σχετικά με την αποστολή ασθενών σε Νοσοκομείο του Ισραήλ για θεραπεία, υπογράφηκε συμφωνία με την ενδιαφερόμενη εταιρεία, χωρίς όμως να καλύπτονται όλα τα περιστατικά, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται προβλήματα αναφορικά με τα ποσά που απαιτούνται και παρουσιάζονται στα τιμολόγια. Για την ορθή διαχείριση των δαπανών, αλλά και την επίλυση των προβλημάτων συνεργασίας που παρουσιάζονται, έγινε εισήγηση όπως, για την εξασφάλιση των πιο πάνω υπηρεσιών, το Υπουργείο προβεί στην προκήρυξη προσφορών, παρόλο ότι ο Γενικός Λογιστής, Πρόεδρος του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, υπέδειξε από παλιά την υιοθέτηση της διαδικασίας προσφορών με διαπραγματεύση, με σκοπό τη σύναψη συμφωνιών με Νοσοκομεία του εξωτερικού. Το Υπουργείο Υγείας, επειδή δεν έχει ολοκληρώσει τη διαδικασία συλλογής στοιχείων από τα Νοσοκομεία ορισμένων χωρών, δεν έχει προχωρήσει στη σύναψη σχετικών συμφωνιών. Έγινε εισήγηση όπως επιστευσθούν οι ενέργειες του Υπουργείου, έτσι ώστε να γίνει κατορθωτή η υιοθέτηση των εισηγήσεων της Υπηρεσίας μου και του Γενικού Λογιστή. Το Υπουργείο συμφωνεί με τις εισηγήσεις μου και όπως με πληροφόρησε προχωρεί στη συλλογή στοιχείων, με στόχο τη σύναψη συμφωνιών με διαπραγματεύσεις.

4.71.18 Έξοδα νοσηλείας προσώπων στα Νοσοκομεία ύστερα από τραυματισμό σε τροχαία ατυχήματα. Οι διατάξεις του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια Υπέρ Τρίτου) Νόμου, Κεφ. 333 (άρθρο 4(2)) έχουν εφαρμοστεί σε όλα τα Νοσοκομεία. Ως αποτέλεσμα, απαιτούνται από τις ασφαλιστικές εταιρείες τα σχετικά νοσήλια για τα άτομα που τυγχάνουν θεραπείας στα Νοσοκομεία, ύστερα από τραυματισμό σε τροχαία ατυχήματα. Παρουσιάζονται ωστόσο σοβαρά προβλήματα στην εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων, τα οποία εστιάζονται στη μη συνεργασία των ασθενών, στις δυσκολίες που υπάρχουν για την εξακρίβωση των ονομάτων των ασφαλιστικών εταιρειών, καθώς και στη μη έγκαιρη ανταπόκριση των τελευταίων στην καταβολή των σχετικών νοσηλίων, λόγω των χρονοβόρων νομικών διαδικασιών, όπως μας έχει αναφερθεί, που ακολουθούνται. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε και πάλι όπως το θέμα μελετηθεί από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (Υπουργείο Υγείας, Αστυνομία, ασφαλιστικές εταιρείες και άλλους) και εξευρεθούν τρόποι για την επίλυση του. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί οδηγίες στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας για μελέτη του θέματος με τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς.

4.71.19 Υπερωριακή απασχόληση ιατρικού προσωπικού. Μέχρι σήμερα δεν έχει εφαρμοστεί το σύστημα της ενεργού εφημερίας, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται η καταβολή του επιδόματος αναμονής και κλήσεων. Αναφορικά με την εφαρμογή του συστήματος αναμονής και κλήσεων διεξήχθη διαχειριστικός έλεγχος από την Υπηρεσία μου, τα αποτελέσματα του οποίου παρουσιάζονται στο Μέρος 3 της Έκθεσης μου για το 1998. Να σημειωθεί ότι, από τους πρόσφατους ελέγχους που διενεργήθηκαν, διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρξε σημαντική βελτίωση

ως προς τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος αναμονής και κλήσεων, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διαπιστώνεται η ορθότητα των δαπανών για υπερωριακή απασχόληση. Το Υπουργείο ανέφερε ότι το θέμα αυτό αναμένεται ότι θα μελετηθεί εκ νέου και θα δοθούν οι δέουσες λύσεις, μέσα στα πλαίσια των διαβουλεύσεων με το Υπουργείο Οικονομικών και την ΠΑ.ΣΥ.Κ.Ι.

4.71.20 Ποιοτικός έλεγχος της λειτουργίας των Χημείων. Το Νοέμβριο 1995 έγινε ειδική μελέτη για τη λειτουργία των Χημείων από εμπειρογνώμονα της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, ο οποίος υπέβαλε συγκεκριμένες εισηγήσεις για την ποιοτική βελτίωση τους. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι δεν έχουν εφαρμοστεί όλες οι εισηγήσεις, γιατί χρειάζεται επιπρόσθετο προσωπικό, καταβάλλονται όμως προσπάθειες για την περαιτέρω αναβάθμιση του ποιοτικού ελέγχου της λειτουργίας των Χημείων. Εισηγήθηκαν και πάλι όπως τροchioδρομηθεί η υλοποίηση των σημαντικότερων τουλάχιστον εισηγήσεων, με σκοπό τη μερική έστω αναβάθμιση των Χημείων στα Νοσοκομεία. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι, παρά τα προβλήματα που υπάρχουν, καταβάλλονται προσπάθειες για την περαιτέρω αναβάθμιση του ποιοτικού ελέγχου της λειτουργίας των Χημείων.

4.71.21 Έλλειψη οξυγόνου στα Νοσοκομεία. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου αναφέρθηκε ότι τα Νοσοκομεία αντιμετώπιζαν οξύ πρόβλημα έλλειψης οξυγόνου, κυρίως κατά τις μη εργάσιμες μέρες, επειδή δεν υπήρχε ικανοποιητικός αριθμός φιαλών. Αναφέρθηκε επίσης ότι το Υπουργείο, για την προσωρινή επίλυση του θέματος, εξασφάλισε την έγκριση του Γενικού Λογιστή και γίνεται προμήθεια οξυγόνου και κατά τις μη εργάσιμες μέρες. Η Υπηρεσία μου υπέδειξε ότι η διευθέτηση αυτή συνεπάγεται επιπρόσθετη δαπάνη σε μεταφορικά και άλλα έξοδα και εισηγήθηκε την επίσπευση των ενεργειών του Υπουργείου για την αγορά ικανοποιητικού αριθμού φιαλών, για οριστική επίλυση του θέματος, η κατάσταση όμως παραμένει η ίδια. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι η διαδικασία ετοιμασίας και έγκρισης προδιαγραφών, με σκοπό την προκήρυξη προσφοράς για αγορά φιαλών, έχει ήδη αρχίσει, ενώ, παράλληλα, μελετάται το ενδεχόμενο τοποθέτησης δεξαμενών παροχής υγρού οξυγόνου στα Νοσοκομεία για την επίλυση του προβλήματος.

4.71.22 Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου. Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 48.753, ημερ. 2.12.98, αποφασίστηκε η επαναδιαπραγμάτευση της υφιστάμενης συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Ιατρικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου, χωρίς όμως να ληφθεί, μέχρι σήμερα, τελική απόφαση, με αποτέλεσμα το καθεστώς λειτουργίας του Ογκολογικού Κέντρου και η σχέση του με την Κυβέρνηση να παραμένουν αδιευκρίνιστα.

Στο μεταξύ η Κυβέρνηση εξακολουθεί να προμηθεύει το Ογκολογικό με φάρμακα, τρόφιμα και άλλα είδη, χωρίς οποιαδήποτε πληρωμή. Στις 31.12.2000 η αξία των φαρμάκων που παραχωρήθηκαν ανερχόταν σε περίπου £2.218.912.

Μέχρι σήμερα κανένα ποσό δεν καταβλήθηκε στο Κέντρο έναντι των διαχειριστικών του εξόδων και η Κυβέρνηση παρουσιάζεται ως χρεώστης στις οικονομικές καταστάσεις του Κέντρου, ημερ. 31.12.99, με ποσό £2.227.917. Στο μεταξύ το Κέντρο χρηματοδοτείται από δάνεια με κυβερνητική εγγύηση και με πιστωτικές διευκολύνσεις από την Τράπεζα Κύπρου.

Η Υπηρεσία μου πληροφορήθηκε ότι, σε πρόσφατη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Γραφείο του Υπουργού Υγείας, αποφασίστηκε όπως η οφειλή της Κυβέρνησης προς το Κέντρο, η οποία υπολογίστηκε σε £3.065.935 (δεν λήφθηκαν υπόψη οι αποσβέσεις), διευθετηθεί με την καταβολή στο Κέντρο ποσού ύψους £2.227.917, ενώ το κόστος των φαρμάκων μέχρι τις 31.12.99, ύψους £838.018, καθώς και το κόστος των φαρμάκων που παραχωρήθηκαν από τις

Φαρμακευτικές Υπηρεσίες μέχρι τις 30.6.2001, θεωρηθεί ότι έχουν διευθετηθεί. Η Υπηρεσία μου, έχοντας υπόψη το ύψος των λειτουργικών εξόδων του Κέντρου και το γεγονός ότι παρόμοιες υπηρεσίες που προσφέρει το Κέντρο εξακολουθεί να παρέχονται από τα Κρατικά Νοσηλευτήρια, εξέφρασε και πάλι την άποψη ότι το καθεστώς λειτουργίας του πρέπει να αποφασιστεί το συντομότερο. Σε περίπτωση που η Κυβέρνηση θα αναλάβει την καταβολή των διαχειριστικών εξόδων του Κέντρου, ανέφερα ότι θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να εγκρίνει/ελέγχει το ύψος αυτών, προτού δαπανηθούν. Εξέφρασα επίσης την άποψη ότι η επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας θα πρέπει να καταλήξει σε συμφωνία, η οποία να μη συγκρούεται με τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχει ετοιμαστεί προσχέδιο νέας συμφωνίας, το οποίο στάληκε στον Υφυπουργό παρά τω Προέδρω, το Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Οικονομικών και στο Γραφείο Προγραμματισμού για τα σχόλια και τις παρατηρήσεις τους. Όπως δε με έχει πληροφορήσει, το προσχέδιο συμφωνίας συζητήθηκε σε πρόσφατη σύσκεψη που έγινε στο Υπουργείο Υγείας, στην οποία συμμετείχαν οι Γενικοί Διευθυντές των Υπουργείων Υγείας και Οικονομικών και εκπρόσωπος του Γραφείου Προγραμματισμού και της Υπηρεσίας Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού. Η τελική μορφή της συμφωνίας που θα τύχει επαναδιαπραγμάτευσης θα είναι μέσα στα πλαίσια του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου και, επιπρόσθετα, η Κυβέρνηση, με βάση την υφιστάμενη συμφωνία, έχει τη δυνατότητα να ελέγχει εκ των προτέρων το ύψος των δαπανών του Κέντρου. Ωστόσο η Υπηρεσία μου διαπίστωσε ότι οι Προϋπολογισμοί του Κέντρου για τα έτη 1999 και 2000 δεν έχουν προωθηθεί για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο.

4.71.23 Λειτουργία στην Κύπρο δυο Αρχείων Δοτών Μυελού των Οστών. Λαμβανομένου υπόψη ότι η Κύπρος είναι μια μικρή χώρα, η Υπηρεσία μου εξέφρασε και πάλι την άποψη ότι η λειτουργία δυο Αρχείων Δοτών Μυελού των Οστών (Παρασκευαϊδείο και Καραϊσκάκειο) είναι οικονομικά ασύμφορη. Έγινε και πάλι εισήγηση όπως μελετηθεί το θέμα, με σκοπό την ενοποίηση τους. Το Υπουργείο ανέφερε και πάλι ότι πρόθεση του είναι η ενοποίηση των δύο Αρχείων.

4.71.24 Συνεργασία μεταξύ Υπουργείου Υγείας και Κυπριακού Ταμείου Ερευνών Μυϊκής Δυστροφίας. Κάθε χρόνο καταβάλλεται κρατική χορηγία στο Ταμείο, το ύψος της οποίας το 2000 ήταν £1.477.715, σε σύγκριση με £1.367.341 το 1999, με την προϋπόθεση ότι η πιο πάνω συνεργασία θα ρυθμιστεί με σχετική συμφωνία. Το σχετικό μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Υγείας και του Κυπριακού Ταμείου Ερευνών Μυϊκής Δυστροφίας υπογράφηκε από τον Οκτώβριο του 1999. Επειδή, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο του μνημονίου συνεργασίας, κάποια θέματα, όπως π.χ. ο τρόπος υπολογισμού του ύψους της ετήσιας χορηγίας προς το Ίδρυμα, παραμένουν αδιευκρίνιστα, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως αυτά τύχουν περαιτέρω μελέτης μεταξύ των μερών, για πλήρη διευκρίνιση τους, ώστε το μνημόνιο να μπορέσει να τύχει εφαρμογής. Επιπρόσθετα, ανέφερα ότι θα πρέπει να ζητηθεί η γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα, κατά πόσο η πιο πάνω συμφωνία δεν αντίκειται στον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο και Κανονισμούς.

Το Υπουργείο πληροφόρησε την Υπηρεσία μου και πάλι ότι για το θέμα αυτό έχει ήδη αρχίσει σειρά διαβουλεύσεων με το Ταμείο, με στόχο τη διευκρίνιση των τυχόν ασαφειών που εντοπίζονται στο μνημόνιο συνεργασίας, όπως επίσης και την εξεύρεση του καταλληλότερου τρόπου χρηματοδότησης του Ταμείου και του τρόπου υπολογισμού της.

4.71.25 Μητρώα κινητής περιουσίας. Με τη μεταστέγαση του Υπουργείου στα νέα κτίρια, μέρος του εξοπλισμού που παρέμεινε στα παλιά κτίρια δεν έχει εντοπιστεί και εισηγήθηκα όπως γίνουν οι αναγκαίες ενέργειες για την ανεύρεση του. Παρόλο που, μετά από υπόδειξη της Υπηρεσίας μου, έχει εξασφαλιστεί η σχετική έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, για να

ετοιμαστούν νέα μητρώα για την κινητή περιουσία που μεταφέρθηκε στα νέα κτίρια, και υποβληθεί στην Υπηρεσία μου το σχετικό πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης, εντούτοις αυτά δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι η ετοιμασία των μητρώων αναμένεται να συμπληρωθεί σύντομα και το σχετικό πιστοποιητικό θα υποβληθεί.

4.71.26 Μητρώο βιβλιοθήκης. Το μητρώο βιβλιοθήκης έχει χαθεί και από το Δεκέμβριο του 1999 άρχισε η τήρηση νέου μητρώου. Για διευθέτηση του θέματος έγινε εισήγηση όπως, αφού εξασφαλιστεί η σχετική έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, γίνει φυσική καταμέτρηση και καταχώριση των βιβλίων σε μητρώα και σταλεί στην Υπηρεσία μου το σχετικό πιστοποιητικό. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι η εισήγηση της Υπηρεσίας μου θα υιοθετηθεί.

4.72 ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.72.1 Καθυστέρηση στην πληρωμή του προσωπικού που προσλαμβάνεται για απασχόληση πάνω σε 15ήμερη βάση. Στην προηγούμενη Έκθεση μου αναφέρθηκε ότι υπήρχε μεγάλη καθυστέρηση στην πληρωμή του προσωπικού που απασχολείται πάνω σε 15ήμερη βάση. Ο Διευθυντής Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι στις 24.4.2000, σε σύσκεψη με το Διευθυντή της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού, αποφασίστηκε όπως το προσωπικό που θα προσλαμβάνεται θα διορίζεται με βάση εξαμηνιαία συμβόλαια, αντί 15ήμερα, και έτσι δεν θα υπάρχει καθυστέρηση στην πληρωμή του. Όμως, παρά την εφαρμογή των πιο πάνω, εξακολουθεί ακόμη να προσλαμβάνεται προσωπικό για απασχόληση πάνω σε 15ήμερη βάση για κάλυψη των αναγκών των Νοσοκομείων και, όπως και πάλι διαπιστώθηκε, εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στην πληρωμή του προσωπικού αυτού. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι ο αριθμός των δεκαπενθήμερων έκτακτων υπαλλήλων θα μειωθεί, γιατί μέσα στο 2001 αναμένεται να προσληφθούν 203 μόνιμοι νοσηλευτές και, επιπρόσθετα, γιατί έγιναν τέτοιες διευθετήσεις που θα επιτρέπουν την πρόσληψη προσωπικού με συμβόλαια μικρής διάρκειας.

Μέρος Β

Γενικά θέματα

4.72.2 Χρέωση ασθενών. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς, οι ασθενείς που τυγχάνουν ιατρικής περίθαλψης στα Νοσοκομεία κατατάσσονται, για σκοπούς χρέωσης, και με βάση τα εισοδήματά τους, σε τρεις κατηγορίες:

- Ασθενείς που δικαιούνται δωρεάν ιατρική περίθαλψη.
- Ασθενείς που καταβάλλουν μειωμένα τέλη, και
- επί πληρωμή ασθενείς

Διαπιστώθηκε και πάλι ότι, λόγω της αδυναμίας που υπάρχει στην εξακρίβωση της ορθότητας των εισοδημάτων που δηλώνουν οι ασθενείς, μεγάλος αριθμός ασθενών εξασφαλίζουν δωρεάν ιατρική περίθαλψη, χωρίς να είναι δικαιούχοι, με αποτέλεσμα οι δαπάνες σε φάρμακα, ιατρικά και άλλα έξοδα να αυξάνονται συνεχώς, ενώ τα αντίστοιχα έσοδα να είναι μειωμένα. Σημειώνεται ότι ούτε και μέσα στο 2001 αναμένεται βελτίωση της κατάστασης, γιατί, παρόλο που οι νέοι Κανονισμοί για αναθεώρηση των τελών, στους οποίους γίνεται πρόνοια για υποβολή στοιχείων και εγγράφων που να τεκμηριώνουν τα εισοδήματα των ασθενών για σκοπούς έκδοσης ταυτότητας νοσηλείας, έτυχαν εφαρμογής από την 1.1.2001, εντούτοις υπήρξε καθυστέρηση στην έκδοση των καρτών νοσηλείας και τα Νοσοκομεία δέχονταν και συνεχίζουν

ακόμη να δέχονται ασθενείς με βάση τις κάρτες νοσηλείας που εκδόθηκαν δυνάμει των προηγούμενων Κανονισμών. Το Υπουργείο Υγείας με πληροφόρησε ότι πιστεύει πως με την εφαρμογή των νέων Κανονισμών το πρόβλημα θα επιλυθεί και ταυτόχρονα θα υπάρξει αύξηση των εσόδων, σε αντιστάθμισμα της αύξησης των δαπανών στον τομέα της υγείας.

4.72.3 Νοσήλια εσωτερικών ασθενών. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς, τα νοσήλια των επί πληρωμή εσωτερικών ασθενών πρέπει να κοστολογούνται και να εισπράττονται προκαταβολικά και οποιαδήποτε διαφορά να εισπράττεται πριν από την απόλυση των ασθενών από τα Νοσοκομεία. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι οι Κανονισμοί δεν εφαρμόζονται και επί πληρωμή εσωτερικοί ασθενείς τυγχάνουν θεραπειάς και απολύονται, χωρίς να εισπραχθούν τα σχετικά δικαιώματα. Ως αποτέλεσμα, αρκετές οφειλές εκκρεμούν για χρόνια και τελικά διαγράφονται, με αποτέλεσμα η απώλεια εσόδων να αυξάνεται, αφού δεν λαμβάνονται τα αναγκαία νομικά ή άλλα μέτρα για την είσπραξη τους. Έγινε και πάλι εισήγηση όπως τα δικαιώματα εισπράττονται πριν από την απόλυση των ασθενών από τα Νοσοκομεία. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι λαμβάνει όλα τα μέτρα για είσπραξη των δικαιωμάτων πριν από την απόλυση των ασθενών. Επιπρόσθετα, όπως με έχει πληροφορήσει, ζήτησε ενίσχυση των λογιστηρίων με πρόσθετο προσωπικό, με σκοπό την τιμολόγηση, παρακολούθηση και είσπραξη των δικαιωμάτων από τους επί πληρωμή εσωτερικούς ασθενείς.

4.72.4 Παροχή ιατρικής περίθαλψης σε αλλοδαπούς. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι αλλοδαποί που εργοδοτούνται στην Κύπρο και τουρίστες, στους οποίους παρέχεται ιατρική περίθαλψη, αφού τύχουν θεραπειάς απολύονται από τα Νοσοκομεία, χωρίς να καταβάλλουν τα σχετικά δικαιώματα. Η είσπραξη των δικαιωμάτων σε μεταγενέστερο στάδιο είναι σχεδόν αδύνατη. Για την επίλυση του προβλήματος, όσο αφορά τους αλλοδαπούς που εργοδοτούνται στην Κύπρο, είχε κατατεθεί σχετικό Νομοσχέδιο στη Βουλή, για τη δημιουργία ταμείου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης αλλοδαπών εργοδοτούμενων στην Κύπρο, το οποίο αποσύρθηκε, με αποτέλεσμα το πρόβλημα να διαιωνίζεται. Για την επίλυση του θέματος το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχει ετοιμαστεί ομοιόμορφο συμβόλαιο ασφάλισης υγείας για σκοπούς ασφάλισης των αλλοδαπών και ότι εκκρεμεί το θέμα του επιμερισμού του κόστους μεταξύ εργοδότη και εργοδοτούμενου, το οποίο αναμένεται να διευθετηθεί σύντομα.

4.72.5 Μητρώα κινητής περιουσίας. Τα μητρώα κινητής περιουσίας των Νοσοκομείων, με εξαίρεση το Νοσοκομείο Λεμεσού, εξακολουθεί να μην είναι κατάλληλα ενημερωμένα, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να πιστοποιηθεί η φυσική ύπαρξη της κινητής περιουσίας, το κόστος της οποίας είναι σημαντικό. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για ενημέρωση των μητρώων.

4.72.6 Μητρώα βιβλιοθήκης. Τα μητρώα βιβλιοθήκης εξακολουθεί να μην είναι ενημερωμένα με όλα τα βιβλία που παραλήφθηκαν, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διεξαχθεί ο σχετικός έλεγχος. Στο Νοσοκομείο Λευκωσίας, λόγω έλλειψης χώρου, αρκετά βιβλία παραμένουν για χρόνια αναξιοποίητα μέσα σε κιβώτια. Επιπρόσθετα, εξοπλισμός και μέσα επιμόρφωσης που διαθέτει η βιβλιοθήκη, για τα οποία κάθε χρόνο δαπανώνται σημαντικά ποσά, πέρα από τις δωρεές σημαντικής αξίας που προσφέρονται κάθε χρόνο από τις διάφορες Οργανώσεις Υγείας του εξωτερικού, παραμένουν αναξιοποίητα. Άποψη του Τμήματος είναι ότι αυτό οφείλεται στην έλλειψη χώρων και στη μη ύπαρξη θέσης λειτουργού βιβλιοθηκονομίας και πληροφόρησης. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι θα γίνουν προσπάθειες για την έγκαιρη ενημέρωση των μητρώων, ενώ, όσο αφορά το θέμα έλλειψης χώρου στο Νοσοκομείο Λευκωσίας, οριστική λύση θα δοθεί με τη μεταστέγαση στο νέο Γενικό Νοσοκομείο.

4.72.7 Ελλείψεις αποθηκευτικών χώρων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι φάρμακα και φαρμακευτικά υλικά, καθώς και άλλος εξοπλισμός, αποθηκεύονται συχνά στους διαδρόμους των Νοσοκομείων, μαζί με άλλα υλικά που προορίζονται για αχρήστευση, αντί να φυλάγονται σε ξεχωριστό χώρο, για σκοπούς ασφάλειας, και να καταχωρίζονται σε ξεχωριστό μητρώο, όπως προνοείται στους Κανονισμούς. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι γίνεται προσπάθεια συμμόρφωσης με τους Κανονισμούς και εξεύρεσης λύσεων, όπου αυτό είναι εφικτό, λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη αποθηκευτικών χώρων στα Νοσοκομεία.

4.72.8 Μηχανογράφηση. Η πρώτη φάση, η ολοκλήρωση της οποίας καθυστέρησε σημαντικά, κάλυψε τη μηχανογράφηση των βασικών αρχείων για τους εσωτερικούς και εξωτερικούς ασθενείς των Νοσοκομείων Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Μακάρειου Νοσοκομείου Λευκωσίας. Έγινε και πάλι εισήγηση όπως η μηχανογράφηση επισπευσθεί και επεκταθεί, ώστε να καλύψει και το λογιστικό μέρος και άλλες δραστηριότητες των Νοσοκομείων, οι οποίες θεωρούνται σημαντικές για την ομαλή λειτουργία τους. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχει διοριστεί κεντρική επιτροπή, με στόχο την ταχύτερη προώθηση και επέκταση της μηχανογράφησης. Αναφορικά με την καθυστέρηση που παρατηρείται, το Υπουργείο την αποδίδει στην έλλειψη προσωπικού και, όπως με έχει πληροφορήσει, γίνονται ενέργειες για τοποθέτηση κατάλληλου προσωπικού. Επιπρόσθετα ανέφερε ότι, όσο αφορά το θέμα της μηχανογράφησης του λογιστικού μέρους των εργασιών των Νοσοκομείων, αναμένεται ότι εν μέρει θα καλυφθεί από τη μηχανογράφηση του Γενικού Λογιστηρίου.

4.72.9 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι υπάρχουν σοβαρές αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις δραστηριότητες των Νοσοκομείων. Το Υπουργείο ανέφερε ότι τούτο οφείλεται στη μη ικανοποιητική στελέχωση των λογιστηρίων των Νοσοκομείων.

4.72.10 Χρόνος προσέλευσης και αποχώρησης του προσωπικού. Σε αντίθεση με τις πρόνοιες των σχετικών εγκυκλίων της Υπηρεσίας Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού, η λειτουργία ηλεκτρονικών συστημάτων καταγραφής της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης του προσωπικού των Νοσοκομείων δεν τέθηκε ακόμη σε εφαρμογή. Το Υπουργείο ανέφερε ότι το προσωπικό, μέσω των συντεχνιών του, αρνείται τη χρησιμοποίησή τους. Στις 28.3.2000, το Υπουργείο, με επιστολή του προς το Διευθυντή Υπηρεσίας Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού, ζήτησε όπως το υπό αναφορά προσωπικό τύχει εξαίρεσης από την εφαρμογή των προνοιών των πιο πάνω εγκυκλίων. Μέχρι σήμερα το θέμα ακόμη εκκρεμεί. Το Υπουργείο ανέφερε ότι γίνονται διάφορες σκέψεις για επίλυση του θέματος αυτού, μεταξύ των οποίων είναι και η επαναφορά του βιβλίου παρουσιών του προσωπικού.

Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας

Μέρος Α

4.72.11 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου αναφέρθηκε κατ' επανάληψη ότι τα μητρώα περιουσιακών στοιχείων του Νοσοκομείου δεν είχαν ενημερωθεί με τις παραλαβές και χορηγήσεις των περιουσιακών στοιχείων (ιατρικός, γραφειακός και άλλος εξοπλισμός) που έγιναν από 1.1.85 μέχρι σήμερα.

Λόγω της παράλειψης αυτής, δεν είναι δυνατό να πιστοποιηθεί η φυσική ύπαρξη των περιουσιακών στοιχείων και η διαγραφή του εξοπλισμού που κρίνεται κάθε χρόνο ως άχρηστος, ο οποίος, είτε καταστρέφεται, είτε προωθείται στο Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών για εκποίηση. Μέσα στο 1998 το Υπουργείο Οικονομικών έδωσε την έγκριση του όπως ετοιμαστούν νέα μητρώα, ύστερα από φυσική καταμέτρηση. Για την ετοιμασία των μητρώων,

εργάστηκε υπερωριακά ένα άτομο για 100 ώρες, λόγω όμως του μεγάλου όγκου εργασίας, η φυσική καταμέτρηση φαίνεται να ήταν αδύνατο να ολοκληρωθεί από ένα άτομο, μέσα στα πιο πάνω χρονικά πλαίσια, και συνεπώς τα αποτελέσματα δεν ήταν τα αναμενόμενα. Έτσι, ζητήθηκε νέα έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών για υπερωριακή απασχόληση δύο λειτουργών, στους οποίους θα ανατεθεί εκ νέου η ετοιμασία των μητρώων. Έγινε εισήγηση όπως ληφθούν όλα τα μέτρα, ώστε να ξεπεραστούν τα προηγούμενα προβλήματα που εμπόδισαν την ολοκλήρωση της φυσικής καταμέτρησης και, επιπρόσθετα, να οριστεί αρμόδιος λειτουργός, στον οποίο, με την ολοκλήρωση της φυσικής καταμέτρησης, να ανατεθεί και η τήρηση των μητρώων. Μέχρι σήμερα η ετοιμασία των μητρώων αυτών βρίσκεται σε εκκρεμότητα. Το Υπουργείο ανέφερε ότι ζητήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών η τοποθέτηση ενός Γραφέα, με γνώση ηλεκτρονικών υπολογιστών, για επίλυση του προβλήματος.

Νοσοκομείο Λεμεσού

Μέρος Β

4.72.12 Αξονικός Τομογράφος. Στην προηγούμενη Έκθεση μου αναφέρθηκε ότι ο αξονικός τομογράφος του Νοσοκομείου παρουσίαζε συχνά προβλήματα λειτουργίας, με αποτέλεσμα να μην εξυπηρετούνται απρόσκοπτα οι ασθενείς. Ο αξονικός τομογράφος δεν παρουσιάζει τώρα προβλήματα, ωστόσο παρατηρήθηκε ότι εξακολουθεί γίνεται χρήση του πολύ μεγαλύτερη από την ενδεδειγμένη, για το λόγο ότι ο αριθμός των ασθενών που ζητούν τη σχετική εξυπηρέτηση έχει αυξηθεί σημαντικά. Το Υπουργείο ανέφερε ότι η μεγάλη χρήση του τομογράφου οφείλεται στο ότι αυτός εξυπηρετεί και τις ανάγκες ασθενών και άλλων Επαρχιών, πέρα από τη Λεμεσό.

4.72.13 Κλινική Τριτοφτίδη. Η κλινική έπαψε να χρησιμοποιείται ως Νοσοκομείο, μετά την ανέγερση του Νέου Νοσοκομείου Λεμεσού. Το Υπουργείο ανέφερε ότι μέρος της Κλινικής χρησιμοποιείται για προσωρινή στέγαση της Υπηρεσίας Θήρας, ενώ μελετώνται τρόποι αξιοποίησης της, σε συνεργασία με το Δήμο Λεμεσού, καθώς επίσης και η πιθανότητα μετατροπής της σε έδρα νέου Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών.

Νοσοκομείο Λάρνακας

Μέρος Α

4.72.14 Αξιοποίηση αποθέματος ολικών αρθροπλαστικών γόνατος PROTEC. Το 1995, μέσα στα πλαίσια μιας προσπάθειας αξιοποίησης των αποθεμάτων των εμφυτευμάτων που υπήρχαν σε όλα τα Νοσοκομεία, αυτά συγκεντρώθηκαν στο Νοσοκομείο Λάρνακας. Από το συγκεντρωμένο απόθεμα έγιναν 22 εμφυτεύσεις και, σε διάστημα 3 ετών, για να καταστεί δυνατή η περαιτέρω αξιοποίηση του υφιστάμενου αποθέματος, αγοράστηκαν συμπληρωματικές ποσότητες αξίας περίπου £35.000. Αιτήματα του Νοσοκομείου για αγορά άλλων συμπληρωματικών ποσοτήτων, που θα βοηθούσαν στην αξιοποίηση και άλλων αποθεμάτων, δεν ικανοποιήθηκαν, με αποτέλεσμα η αξία του αδρανούς αποθέματος να υπολογίζεται σήμερα σε £80.000. Το Υπουργείο ανέφερε ότι, ενόψει των μεγάλων αλλαγών που έχουν συντελεστεί αναφορικά με την τεχνολογία των συγκεκριμένων ειδών και την εμφάνιση νέων, βελτιωμένων, δεν προτίθεται να προχωρήσει στην αξιοποίηση τους, αλλά θα προωθήσει τη διαδικασία για την αχρήστευση τους.

Μέρος Β

4.72.15 Έλλειψη αποθηκευτικών χώρων. Διαπιστώθηκε ότι το πρόβλημα της έλλειψης αποθηκευτικών χώρων χρόνο με το χρόνο γίνεται οξύτερο, με αποτέλεσμα τα προβλήματα, τόσο στην αποθήκευση των διάφορων υλικών αποθήκης και φαρμακευτικών ειδών, όσο και στη

φύλαξη, ταξινόμηση και διακίνηση των φακέλων ασθενών, να διαιωνίζονται. Ενδεικτικό της πιο πάνω κατάστασης είναι και το γεγονός ότι ακόμη και χώροι της κουζίνας χρησιμοποιούνται για φύλαξη των φακέλων των ασθενών. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχει συσταθεί ειδική επιτροπή, η οποία επιλαμβάνεται του θέματος επέκτασης του Νοσοκομείου με νέα πτέρυγα, στην οποία θα προβλεφθούν και αποθηκευτικοί χώροι.

4.72.16 Μηχανογράφηση εργασιών. Η μηχανογράφηση εξακολουθεί να καλύπτει μόνο τους εσωτερικούς ασθενείς τριών ειδικοτήτων. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι αναμένεται πως, με την τοποθέτηση πρόσθετου προσωπικού, η μηχανογράφηση θα καλύψει περισσότερες ειδικότητες.

Νοσοκομείο Πάφου

Μέρος Β

4.72.17 Θάλαμος αποπίεσης. Ο θάλαμος αποπίεσης, ο οποίος στάληκε από το Νοσοκομείο Λάρνακας στο Νοσοκομείο Πάφου στις 6.10.97, εξακολουθεί ακόμη να βρίσκεται σε μη λειτουργήσιμη κατάσταση, λόγω τεχνικών ελλείψεων που παρουσιάζει και που δεν έγινε κατορθωτό να επιδιορθωθούν. Η Υπηρεσία μου, με επιστολή της προς το Διευθυντή Ιατρικών Υπηρεσιών, εξέφρασε και πάλι την άποψη ότι το Νοσοκομείο Πάφου βρίσκεται σε αδυναμία προσφοράς υπηρεσιών στον τομέα αυτό και ζήτησε από αυτόν όπως επιληφθεί του θέματος. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχει ήδη περιληφθεί αίτημα για αγορά νέου σύγχρονου θαλάμου αποπίεσης στις προτάσεις των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Προϋπολογισμού 2002, ενώ έχει ήδη τύχει της κατάλληλης εκπαίδευσης προσωπικό, για να είναι σε θέση να λειτουργήσει το θάλαμο.

4.72.18 Χημείο. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι δεν δόθηκε ακόμη στο Νοσοκομείο καινούριος αναλυτής. Η ενοικίαση αναλυτή έχει περιορίσει κάπως τα προβλήματα που υπήρχαν, όμως, σύμφωνα με τις απόψεις των υπευθύνων του Χημείου, ο αναλυτής που ενοικιάστηκε είναι μικρής δυναμικότητας και δεν μπορεί να εξυπηρετήσει πλήρως τις ανάγκες του Νοσοκομείου. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι το όλο θέμα θα επιλυθεί με την εξασφάλιση καινούριου αναλυτή, η αγορά του οποίου προωθείται από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

Νοσοκομείο Παραλιμνίου

Μέρος Β

4.72.19 Μηχανογράφηση των εργασιών του Νοσοκομείου. Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, παρόλο ότι η μηχανογράφηση των εργασιών του Νοσοκομείου δεν είχε ακόμη αρχίσει, εντούτοις από τον Απρίλιο του 1999 το Νοσοκομείο Παραλιμνίου είχε προμηθευτεί με μηχανογραφικό εξοπλισμό, ο οποίος παραμένει ακόμη αναξιοποίητος. Παρόλο ότι οι Ιατρικές Υπηρεσίες με είχαν πληροφορήσει ότι η μηχανογράφηση των εργασιών του Νοσοκομείου αναμενόταν να τύχει εφαρμογής το Σεπτέμβριο του 2001, το Υπουργείο μου ανέφερε πρόσφατα ότι η μηχανογράφηση των εργασιών του Νοσοκομείου δεν έχει τύχει ακόμη εφαρμογής, λόγω της εκκρεμότητας που υπάρχει σχετικά με το συμβόλαιο συντήρησης του λογισμικού για το Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας. Στο μεταξύ, όπως μου ανέφερε, δύο από τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές χρησιμοποιούνται για κάλυψη αναγκών του Νοσοκομείου.

Νοσοκομείο Πόλης Χρυσοχούς

Μέρος Α

4.72.20 Μηχανογράφηση. Η μηχανογράφηση των εργασιών του Νοσοκομείου δεν έχει τύχει εφαρμογής και, όπως διαπιστώθηκε, μηχανογραφικός εξοπλισμός, ο οποίος παραλήφθηκε πριν

από αρκετό καιρό, εξακολουθεί να παραμένει αχρησιμοποίητος. Παρόλο ότι οι Ιατρικές Υπηρεσίες με είχαν πληροφορήσει ότι η μηχανογράφηση αναμενόταν ότι σύντομα θα τύγχανε εφαρμογής, το Υπουργείο μου ανέφερε πρόσφατα ότι η μηχανογράφηση του Νοσοκομείου δεν έχει ακόμα τύχει εφαρμογής, λόγω της εκκρεμότητας που υπάρχει αναφορικά με το συμβόλαιο συντήρησης του λογισμικού για το Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας.

4.73 ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Μέρος Α

4.73.1 Δαπάνες και κατανάλωση φαρμάκων. Τόσο οι δαπάνες για αγορά φαρμάκων όσο και η κατανάλωση φαρμάκων για τα τρία τελευταία χρόνια, όπως διαπιστώνεται και από τον πιο κάτω πίνακα, παρουσιάζουν αυξητική τάση:

	2000	1999	1998
	Ξεκ.	Ξεκ.	Ξεκ.
Δαπάνες	15,4	14,7	11,9
Κατανάλωση	16,4	13,4	12,8

Αυτό οφείλεται, όπως κατ' επανάληψη ανέφερε το Υπουργείο, στην εισαγωγή νέων φαρμάκων και στην αλόγιστη χρήση τους, επειδή παραχωρούνται δωρεάν στους δικαιούχους δωρεάν περίθαλψης, καθώς και στην εισαγωγή νέων δαπανηρών διαγνωστικών μεθόδων. Για τον περιορισμό των δαπανών η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε την εισαγωγή του θεσμού του Ιατρικού Ελέγχου (Medical Audit), καθώς και τη μηχανογράφηση του συστήματος παραλαβής και έκδοσης φαρμάκων στα φαρμακεία, έτσι ώστε να μπορεί να ελέγχεται επί συνεχούς βάσης, τόσο το απόθεμα του κάθε φαρμάκου όσο και τα φάρμακα που χορηγούνται στους ασθενείς. Το Υπουργείο ανέφερε ότι, πρόθεση του είναι να εφαρμόσει τις πιο πάνω εισηγήσεις μου και επιπρόσθετα ανέφερε ότι, με την εφαρμογή των νέων περί Κυβερνητικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικών Κανονισμών, θα υπάρξει περιορισμός του φαινομένου της πολυφαρμακίας, γιατί θα μειωθεί ο αριθμός αυτών στους οποίους θα παραχωρούνται δωρεάν φάρμακα.

4.73.2 Παραγγελίες χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις. Αρκετές ποσότητες φαρμάκων, συνολικής αξίας περίπου £2,6 εκ.(1999 £0,6 εκ.), παραγγέλθηκαν και παραλήφθηκαν το 2000, χωρίς να έχουν εξασφαλιστεί εκ των προτέρων οι απαιτούμενες πιστώσεις. Το ποσό αυτό χρεώθηκε στα Κονδύλια του Προϋπολογισμού του 2001. Το Υπουργείο ανέφερε ότι απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες δημιουργούν την αναγκαιότητα, σε ορισμένες περιπτώσεις, να παραγγέλλονται φάρμακα και οι απαιτούμενες πιστώσεις να εξασφαλίζονται εκ των υστέρων.

4.73.3 Ελλείψεις φαρμάκων. Εξακολουθεί να παρατηρούνται περιπτώσεις όπου οι Φαρμακευτικές Αποθήκες αδυνατούν να ανταποκριθούν στη ζήτηση φαρμάκων από τα Νοσοκομεία και τα άλλα Ιατρικά Κέντρα, για περίοδο που ξεπερνά τους δυο μήνες, με αποτέλεσμα να προκαλούνται δυσμενείς επιπτώσεις, τόσο στην ομαλή και εύρυθμη λειτουργία των Νοσοκομείων, όσο και στην αποτελεσματική εξυπηρέτηση των ασθενών.

Οι ελλείψεις φαρμάκων βασικά οφείλονται στις σοβαρές αδυναμίες που παρουσιάζει το όλο σύστημα προγραμματισμού και ελέγχου των φαρμάκων. Το πρόβλημα γίνεται ακόμη μεγαλύτερο, με τη σημαντική καθυστέρηση που παρατηρείται από την προκήρυξη μέχρι την κατακύρωση προσφορών, την ύπαρξη ληγμένων φαρμάκων, τα οποία λογίζονται στα αποθέματα, την καθυστέρηση εκτέλεσης παραγγελιών, την παραλαβή φαρμάκων με περίοδο

λήξης μικρότερη από την κανονική, καθώς και την ύπαρξη φαρμάκων, τα οποία, ύστερα από εργαστηριακό έλεγχο, αποδεικνύεται ότι δεν πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές.

Ύστερα από εισηγήσεις της Υπηρεσίας μου και με σκοπό την παρακολούθηση του συστήματος παροχής φαρμάκων, για τη μείωση της σχετικής δαπάνης και την καταπολέμηση της πολυφαρμακίας, συστάθηκε ειδική επιτροπή, υπό την προεδρία του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου, η οποία, το Νοέμβριο του 1998, ετοίμασε σχετική μελέτη επί του θέματος. Όμως το πρόβλημα της έλλειψης φαρμάκων εξακολουθεί να υφίσταται. Το Υπουργείο Υγείας ανέφερε ότι για την αντιμετώπιση του προβλήματος οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες έχουν προβεί σε διάφορες ενέργειες, όπως παραθέτονται πιο κάτω:

- Εξασφαλίστηκε έγκριση από τον Πρόεδρο του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών για τη ζήτηση προσφορών για τις ανάγκες 2 ή 3 χρόνων σε τμηματικές παραδόσεις.
- Έχουν συσταθεί επιτροπές, αποτελούμενες από γιατρούς και φαρμακοποιούς, οι οποίες θα παρακολουθούν τα αποθέματα φαρμάκων.
- Η αγορά ορισμένων ειδών που γινόταν από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες έχει ανατεθεί στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, με στόχο τη μερική αποφόρτωση των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών.

Επιπρόσθετα ανέφερε ότι οι ελλείψεις φαρμάκων έχουν ήδη περιοριστεί σε μεγάλο βαθμό και αναμένεται να περιοριστούν ακόμα περισσότερο με την εισαγωγή του νέου βελτιωμένου συστήματος μηχανογράφησης και του θεσμού του Ιατρικού Ελέγχου (Medical Audit).

4.73.4 Αγορές φαρμάκων με ειδικές εξουσιοδοτήσεις. Μέσα στο 2000 η συνολική αξία των φαρμάκων που αγοράστηκαν με ειδικές εξουσιοδοτήσεις ανήλθε σε £794.595 (1999 £1.575.829). Οι αγορές φαρμάκων με ειδικές εξουσιοδοτήσεις μέσα στο 2000 έχουν μειωθεί στο μισό, σε σύγκριση με εκείνες του 1999, βασικά λόγω της συμπερίληψης αρκετών φαρμάκων στο εγχειρίδιο φαρμάκων. Η Υπηρεσία μου εξέφρασε και πάλι την άποψη ότι η αγορά φαρμάκων με ειδικές εξουσιοδοτήσεις πρέπει να περιοριστεί στο ελάχιστο και να επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις όπου η αγορά τους κρίνεται απόλυτα αναγκαία. Το Υπουργείο ανέφερε ότι, παρόλο που η φύση των αγορών αυτών περιορίζει τη δυνατότητα τερματισμού τους, θα καταβληθούν προσπάθειες να περιοριστεί ακόμη περισσότερο.

4.73.5 Παραλαβές φαρμάκων με μικρότερη περίοδο λήξης. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι μερικά φάρμακα παραλαμβάνονται με περίοδο λήξης μικρότερη από εκείνη που καθορίζουν οι προσφορές. Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η παραλαβή φαρμάκων με μικρότερη περίοδο λήξης παραβιάζει βασικούς όρους των προσφορών, δημιουργεί λειτουργικά προβλήματα και επιβαρύνει το Τμήμα με επιπρόσθετα κόστη μεταφοράς, παρακολούθησης κ.τ.λ. Σημειώνεται ότι για το θέμα αυτό η Υπηρεσία μου διενέργησε ειδική έρευνα, τα αποτελέσματα της οποίας τέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου της Βουλής, με κοινοποίηση στο Διευθυντή των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών.

Με σκοπό τη μελέτη του θέματος και καθορισμό νέων όρων στις προσφορές των φαρμάκων, συστάθηκε επιτροπή, στην οποία η Υπηρεσία μου συμμετείχε με εκπρόσωπο της, ως παρατηρητή, η οποία βασικά υιοθέτησε μελέτη των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, βάσει της οποίας ο χρόνος ζωής κάθε φαρμάκου, βάσει του οποίου θα ζητούνται προσφορές, μειώθηκε, ώστε να βρίσκεται μέσα στα χρονικά πλαίσια της χρήσιμης ζωής του, σύμφωνα με τις προδιαγραφές κατασκευής του. Το Υπουργείο ανέφερε ότι, με την υιοθέτηση των αποφάσεων της πιο πάνω επιτροπής, αναμένεται ότι οι παραλαβές φαρμάκων με ημερομηνία λήξης

μικρότερη από αυτή που καθορίζεται στις προδιαγραφές θα περιοριστούν σ' αυτές που κρίνονται ως απόλυτα αναγκαίες.

4.73.6 Παραλαβή και έλεγχος φαρμάκων. Η παραλαβή και ο έλεγχος φαρμάκων που αγοράζονται βάσει προσφορών εξακολουθεί να γίνονται από ένα άτομο, αντί από διμελή επιτροπή διορισμένη από τον Προϊστάμενο του Τμήματος, όπως προβλέπεται στους περί Προσφορών του Δημοσίου Κανονισμούς. Επιπρόσθετα, φάρμακα που παραλαμβάνονται στέλλονται για κατανάλωση στα Νοσοκομεία προτού ακόμη εκδοθούν τα αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων του Κρατικού Χημείου, με αποτέλεσμα, σε μερικές περιπτώσεις, να καταναλώνονται φάρμακα, τα οποία, σύμφωνα με τις εκ των υστέρων εργαστηριακές αναλύσεις, δεν πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές. Το Υπουργείο ανέφερε ότι για την παραλαβή και έλεγχο των φαρμάκων έχει ήδη τοποθετηθεί και δεύτερος λειτουργός, ενώ, όσο αφορά τις καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην έκδοση των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών αναλύσεων από το Γενικό Χημείο, το Συμβούλιο Φαρμάκων ανέθεσε μέρος των αναλύσεων στο Φαρμακευτικό Εργαστήριο που, όπως ανέφερε, έχει βοηθήσει στη βελτίωση της όλης κατάστασης.

4.73.7 Καθυστέρηση στην εκτέλεση παραγγελιών για την προμήθεια φαρμάκων. Παρατηρήθηκαν και πάλι περιπτώσεις κατά τις οποίες οι προμηθευτές καθυστέρησαν να εκτελέσουν τις παραγγελίες, με αποτέλεσμα, για την κάλυψη ορισμένων αναγκών, είτε να γίνονται αγορές από την επιτόπια αγορά, σε τιμές ψηλότερες από τις τιμές των προσφορών, είτε να γίνεται δανεισμός φαρμάκων, τα οποία και διευθετούνται με την εκτέλεση της παραγγελίας. Ανεξάρτητα από το γεγονός ότι, σε όλες τις περιπτώσεις, οποιαδήποτε ζημιά καλύπτεται από τους προμηθευτές, η Υπηρεσία μου εξέφρασε και πάλι την άποψη ότι οι πιο πάνω διευθετήσεις δημιουργούν επιπρόσθετα λειτουργικά προβλήματα, όπως προβλήματα παρακολούθησης της ημερομηνίας λήξης των φαρμάκων, ελλείψεις φαρμάκων κ.τ.λ., και επανέλαβε την εισήγηση της όπως υποχρεώνονται οι προμηθευτές να εκτελούν έγκαιρα τις παραγγελίες. Επιπρόσθετα το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι προβαίνει συνεχώς σε παρατηρήσεις προς τους προμηθευτές, τονίζοντας την αναγκαιότητα της έγκαιρης εκτέλεσης των παραγγελιών. Όταν προκύψει πρόβλημα, οι επιτόπιες αγορές και ο δανεισμός φαρμάκων είναι αναπόφευκτα για την εξυπηρέτηση των αναγκών των ασθενών.

4.73.8 Αποθήκευση φαρμάκων και άλλων υλικών. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι, λόγω έλλειψης αποθηκευτικών χώρων, εκατοντάδες κιβώτια με φάρμακα και άλλα υλικά σημαντικής αξίας εξακολουθούν να αποθηκεύονται στους διαδρόμους των Φαρμακευτικών Αποθηκών, κάτω από ακατάλληλες συνθήκες, με αποτέλεσμα να υπάρχει πιθανότητα καταστροφής ή απώλειας τους. Επίσης, τα μέτρα ασφάλειας των αποθηκών, στις οποίες φυλάγονται εξοπλισμός, φάρμακα, ρουχισμός και άλλα είδη εκατομμυρίων λιρών, είναι ανεπαρκή. Οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες έχουν προβεί στην ενοικίαση αποθήκης στη Βιομηχανική Περιοχή Στροβόλου, όμως, λόγω της απόστασης μεταξύ των Φαρμακευτικών Αποθηκών και του ενοικιαζόμενου υποστατικού, προκύπτουν πρόσθετα λειτουργικά προβλήματα και πρόσθετα έξοδα για τη διακίνηση των φαρμάκων. Αναμένεται ότι το πρόβλημα θα επιλυθεί ριζικά με την ανέγερση νέων Φαρμακευτικών Αποθηκών στο χώρο του Νέου Νοσοκομείου Λευκωσίας.

4.73.9 Εγγυήσεις για πιστή εκτέλεση προσφορών. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι δεν υπάρχει κατάλληλο σύστημα παρακολούθησης των εγγυητικών που αφορούν δυο ή περισσότερες προσφορές. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι καταβάλλονται προσπάθειες βελτίωσης του συστήματος, οι οποίες όμως μέχρι σήμερα δεν φαίνεται να είναι ικανοποιητικές.

4.74 ΣΧΕΔΙΟ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ

Μέρος Α

4.74.1 Αποτελέσματα έτους. Σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς, τα έσοδα του Σχεδίου για το 2000 ήταν £2.918.939 και τα έξοδα £2.433.856, δηλαδή προέκυψε πλεόνασμα £485.083, σε σύγκριση με £223.248 το 1999. Στις 31.12.2000 το αποθεματικό του Σχεδίου ήταν £1.078.820, σε σύγκριση με £803.328 στις 31.12.99.

4.75 ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ

Μέρος Α

4.75.1 Εσωτερικός έλεγχος. Οι εργασίες του λογιστηρίου εξακολουθεί να διενεργούνται και να ελέγχονται από το ίδιο άτομο, με αποτέλεσμα να υπάρχει αδυναμία στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Το Τμήμα πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι ζήτησε την τοποθέτηση ενός τουλάχιστον Γραφέα στο λογιστήριο, αλλά μέχρι σήμερα αυτό δεν έγινε κατορθωτό.

4.75.2 Τέλη αναλύσεων των δειγμάτων για σκοπούς προσφορών. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 44(5) των περί Προσφορών του Δημοσίου Κανονισμών, τα έξοδα εργαστηριακού ελέγχου των δειγμάτων για σκοπούς προσφορών βαρύνουν τον προσφοροδότη. Παρατηρήθηκε ότι το Χημείο, παρόλο ότι πολλά Κυβερνητικά Τμήματα αποκόπτουν από τους προσφοροδότες το κόστος των αναλύσεων, μέχρι σήμερα δεν έχει επιβάλει οποιαδήποτε τέλη για τις αναλύσεις που διενεργεί πάνω σε δείγματα προσφορών, τα οποία στέλλονται σ' αυτό από τα διάφορα Κυβερνητικά Τμήματα. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί γραπτές οδηγίες από το Γενικό Χημείο προς όλους τους Διευθυντές Τμημάτων και Υπηρεσιών για την καταβολή των σχετικών τελών από τους προσφοροδότες προς το Γενικό Χημείο.

4.75.3 Βελτιώσεις και επεκτάσεις των κτιριακών εγκαταστάσεων του Χημείου. Στον Προϋπολογισμό του 2000 όσο και του 1999 προϋπολογίστηκε ποσό ύψους £275.000 για βελτιώσεις και επεκτάσεις των κτιριακών εγκαταστάσεων του Χημείου. Οι εργασίες αυτές είχαν ανατεθεί στα Τμήματα Δημοσίων Έργων και Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στην εκτέλεση των εργασιών αυτών και, λόγω αυτής της καθυστέρησης, τα προβλήματα του Χημείου εξακολουθούν να εκκρεμούν. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι το Γενικό Χημείο, σε συνεργασία με τους Διευθυντές των πιο πάνω Τμημάτων, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για επίσπευση των εργασιών.

Μέρος Β

4.75.4 Κοστολόγηση αναλύσεων. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, με σκοπό τον καθορισμό των τελών αναλύσεων πάνω σε ορθολογιστική βάση, άρχισε η διεξαγωγή μελέτης, σε συνεργασία με το Υπουργείο, η οποία όμως είχε ατονήσει, λόγω αντικατάστασης/μετακίνησης των Λογιστικών Λειτουργιών που υπηρετούσαν στο Γενικό Χημείο και το Υπουργείο. Η μελέτη εξακολουθεί ακόμη να εκκρεμεί. Μετά από εισήγηση της Υπηρεσίας μου όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο εξασφάλισης των υπηρεσιών ειδικού συμβούλου, το Τμήμα ζήτησε τις απόψεις του Γενικού Λογιστή, ο οποίος ενέκρινε την προκήρυξη προσφορών για μίσθωση υπηρεσιών ειδικού συμβούλου για κοστολόγηση των αναλύσεων. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι το Γενικό Χημείο, σε συνεργασία με το ίδιο το Υπουργείο, προχωρεί στην ετοιμασία των όρων προσφορών για την ανάθεση της κοστολόγησης στον ιδιωτικό τομέα.

4.76 ΑΡΧΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

4.77 ΔΗΜΟΙ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Μέρος Α

4.77.1 Μέχρι τέλους του 2000 είχαν εγκαθιδρυθεί 33 Δήμοι, από τους οποίους οι εννέα είναι εκτοπισμένοι, μετά την κατάληψη των περιοχών τους από τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής. Το προσωπικό των εκτοπισμένων Δήμων είναι αποσπασμένο προσωρινά σε διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και Ημικρατικούς Οργανισμούς. Τα έσοδα των Δήμων προέρχονται κυρίως από μισθούς που καταβάλλονται από τις διάφορες Υπηρεσίες στις οποίες απασχολούνται οι δημοτικοί υπάλληλοι, καθώς επίσης και από κρατική χορηγία. Οι Δήμοι συνεχίζουν να καταβάλλουν στους υπαλλήλους όλες τις απολαβές τους από τα έσοδα αυτά.

4.77.2 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) Οι λογαριασμοί των Δήμων ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και υποβάλλονται, μαζί με τις σχετικές εκθέσεις, στο Δημοτικό Συμβούλιο. Εκτός από τους Δήμους Λευκωσίας, Πάφου, Αθηνών, Δερύνειας, Αγλαντζιάς, Λακατάμιας και Αγίου Αθανασίου, οι υπόλοιποι Δήμοι συνεχίζουν να μην υποβάλλουν τους τελικούς λογαριασμούς τους για έλεγχο μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Με επιστολή μου ζήτησα από τους Δημάρχους όπως δώσουν οδηγίες για την έγκαιρη ετοιμασία και υποβολή των λογαριασμών τους για το νενομισμένο έλεγχο. Επανέλαβα την παρατήρηση μου ότι η μη έγκαιρη ετοιμασία και υποβολή των λογαριασμών για έλεγχο δεν υποβοηθεί την ομαλή λειτουργία των Δήμων και ταυτόχρονα μειώνει σε σημαντικό βαθμό τη δυνατότητα αξιοποίησης από τα Δημοτικά Συμβούλια των λογαριασμών και των σχετικών παρατηρήσεων/εισηγήσεων της Υπηρεσίας, για σκοπούς προγραμματισμού ή και άλλους. Επιπρόσθετα, αποστερεί τη Βουλή και τους δημότες από το δικαίωμα έγκαιρης ενημέρωσης για τα πεπραγμένα των Δήμων.

(β) **Τελικοί Λογαριασμοί.** Ενώ σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, οι Δήμοι Λεμεσού, Πόλης Χρυσοχούς, Λευκάρων, Αθηνών, Αγίου Δομετίου, Πέγειας, Αγίας Νάπας, Δερύνειας, Γεροσκήπου, Γερμασόγειας και Ιδαλίου συνεχίζουν να ετοιμάζουν τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.77.3 Οικονομική κατάσταση. Παρόλο που το Υπουργείο Εσωτερικών, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Οικονομικών, συνεχίζει να διατηρεί το δικαίωμα μη αποδέσμευσης του ποσού της γενικής χορηγίας που αναλογεί σε κάθε Δήμο, σε περίπτωση που κατά τη μεταβατική περίοδο δεν υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης των Προϋπολογισμών (ισοσκέλιση προϋπολογισμού, ύψος τοκοχρεολυσίων και χρέους), όλοι σχεδόν οι Δήμοι αντιμετωπίζουν σοβαρό οικονομικό πρόβλημα και πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να αδυνατούν να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους. Για αποτροπή οικονομικής κατάρρευσης, επανέλαβα την εισήγηση μου όπως οι Δήμοι ετοιμάσουν πρόγραμμα μέτρων οικονομικής περισυλλογής, με στόχο τη μείωση ή εξάλειψη των ελλειμμάτων και την ισοσκέλιση του ετήσιου προϋπολογισμού τους.

4.77.4 Χρηματοδότηση του Δημοτικού Ταμείου από το λογαριασμό δανείων. Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, ορισμένοι Δήμοι συνεχίζουν να χρησιμοποιούν αντικανονικά το λογαριασμό δανείων για χρηματοδότηση του Δημοτικού Ταμείου, αντί για χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων, κατά παράβαση των συμφωνιών που υπογράφηκαν για την παραχώρηση των δανείων και σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου.

4.77.5 Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Λόγω οικονομικών προβλημάτων, αρκετοί Δήμοι δεν καταβάλλουν ή καθυστερούν να καταβάλουν τις δόσεις των δανείων τους, με αποτέλεσμα να συσσωρεύονται οι καθυστερήσεις και να επιβαρύνονται με τόκους υπερημερίας.

4.77.6 Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(α) του Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος στις 31.12.2000 σε ορισμένους Δήμους ξεπερνούσε κατά πολύ το καθορισμένο ποσοστό του 20% των εσόδων του προϋπολογισμού των Δήμων για την τρέχουσα περίοδο.

4.77.7 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Σε αρκετούς Δήμους ο Τακτικός Προϋπολογισμός ήταν ελλειμματικός. Επανέλαβα την υπόδειξη μου προς τα Δημοτικά Συμβούλια, όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που έθεσε το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Σε όλους σχεδόν τους Δήμους ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως δεν ετοιμάζεται πάνω σε ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ούτε και συμβαδίζει με τη δυνατότητα εκτέλεσης του, με αποτέλεσμα το ποσοστό απόκλισης των προϋπολογισθισών δαπανών με τις πραγματικές να είναι πολύ ψηλό.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι αρκετοί Δήμοι διενέργησαν δαπάνες πέρα από τις εγκεκριμένες, κατά παράβαση των άρθρων 66 και 69 του Νόμου. Για τις υπερβάσεις αυτές δεν μπορεί να δοθεί εκ των υστέρων καλυπτική έγκριση.

4.77.8 Αδυναμίες στη λειτουργία των Υπηρεσιών των Δήμων. Σε αρκετούς Δήμους παρατηρούνται σοβαρές αδυναμίες στην ομαλή λειτουργία των Υπηρεσιών τους και ιδιαίτερα των Οικονομικών, οι οποίες οφείλονται κυρίως στη μη ορθή οργανωτική δομή, τη μη πιστή εφαρμογή Νόμων, Κανονισμών και των ενδεδειγμένων διαδικασιών, στις αδυναμίες των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, στη μη συμπλήρωση της μηχανογράφησης, στα προβλήματα που παρουσιάζουν λογισμικά προγράμματα που εφαρμόστηκαν και στην ελλιπή οργάνωση/διαχείριση του Αρχείου. Η Υπηρεσία μου έδωσε έμφαση στις αδυναμίες που παρατηρούνται στη λειτουργικότητα των Υπηρεσιών των Δήμων και έχει υποβάλει συγκεκριμένες εισηγήσεις, έτσι ώστε οι Υπηρεσίες των Δήμων να καταστούν πιο αποτελεσματικές και να συμβάλουν θετικά στη βελτίωση των οικονομικών των Δήμων.

4.77.9 Εσωτερικός έλεγχος. Σχεδόν σε όλους τους Δήμους εξακολουθεί να εντοπίζονται αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν διάφορες δραστηριότητες των Δήμων, όπως :

- (i) Η μη επιβολή και είσπραξη φόρων, τελών και δικαιωμάτων.
- (ii) Η μη έγκαιρη είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών.
- (iii) Η μη ετοιμασία συμφιλιωτικών καταστάσεων για τις φορολογίες.
- (iv) Η μη τήρηση ενδεδειγμένων μητρώων.
- (v) Η μη συμφιλίωση και ο ανεπαρκής έλεγχος των μισθών.
- (vi) Η παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών.
- (vii) Η μη βεβαίωση περιουσιακών στοιχείων.
- (viii) Η μη κατάλληλη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής και η μη επισύναψη των απαραίτητων δικαιολογητικών.

4.77.10 Αναβαθμίσεις θέσεων. Στους Δήμους Λεμεσού, Λάρνακας, Λασιών, Αγίου Δομετίου, Αραδίππου, Στροβόλου, Κ. Πολεμιδιών, Γερμασόγειας, Γεροσκήπου, Πόλης Χρυσοχούς, Ιδαλίου, Αγίου Αθανασίου, Αθένου, Λευκάρων, Αγλαντζιάς και Λακατάμιας παρατηρήθηκαν λανθασμένες μισθολογικές τοποθετήσεις στις αναβαθμισμένες θέσεις, λόγω μη εφαρμογής των σχετικών Κανονισμών και διατάξεων. Παρά τις υποδείξεις μου όπως γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις στους λανθασμένους μισθούς, οι περισσότεροι Δήμοι δεν συμμορφώθηκαν. Έχω πληροφορήσει τα Δημοτικά Συμβούλια όπως, σε περίπτωση που οι λανθασμένοι μισθοί δεν διορθωθούν, η Υπηρεσία μου θα αδυνατεί να πιστοποιήσει την ορθότητα των υπολογισμών των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των επηρεαζόμενων δημοτικών υπαλλήλων, όταν αυτοί θα αφυπηρετήσουν.

4.77.11 Συλλογικές συμβάσεις. Παρόλο που αποφασίστηκε η υιοθέτηση και η εφαρμογή των περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμών του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95), αρκετοί Δήμοι υπέγραψαν και συνεχίζουν να υπογράφουν συλλογικές συμβάσεις, οι πρόνοιες των οποίων έρχονται σε αντίθεση με τους πιο πάνω Κανονισμούς, και χωρίς να εξασφαλίσουν την έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, όπως προβλέπουν οι αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.9.94, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000.

4.77.12 Σχέδια υπηρεσίας δημοτικών υπαλλήλων και εξουσίες Δημοτικού Συμβουλίου. Σε αρκετούς Δήμους παρατηρείται ότι τα Δημοτικά Συμβούλια τοποθέτησαν υπαλλήλους σε βαθμίδες κλιμάκων πιο ψηλές από την αρχική ή παραχώρησαν επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις, ενέργειες που δεν προβλέπονται στα σχέδια υπηρεσίας. Επιπρόσθετα παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου παραχωρούνταν, με βάση τις συλλογικές συμβάσεις, και αυξήσεις μισθών εκτός των μισθοδοτικών κλιμάκων. Σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τα Δημοτικά Συμβούλια οφείλουν να ενεργούν μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια τους καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας, που ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο, είναι ανεπίτρεπτη.

4.77.13 Έγκριση σχεδίων υπηρεσίας δημοτικών υπαλλήλων. Οι Δήμοι συνεχίζουν να μην αποστέλλουν τα σχέδια υπηρεσίας στο Υπουργικό Συμβούλιο για παραχώρηση της σχετικής έγκρισης για την εφαρμογή τους, όπως προνοεί το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου. Το Υπουργείο Εσωτερικών, με επιστολή ημερ. 28.11.2000 προς την Ένωση Δήμων και τους Δήμους, κάλεσε τα Δημοτικά Συμβούλια να συμμορφωθούν με απόφαση του Ανωτάτου

Δικαστηρίου ημερ. 22.9.2000, σύμφωνα με την οποία τα σχέδια υπηρεσίας μπορούν να καταρτίζονται από τους Δήμους χωρίς οποιαδήποτε επέμβαση ή εξάρτηση από το Υπουργικό Συμβούλιο, όμως για την εφαρμογή τους απαιτείται η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου. Η Ένωση Δήμων, με επιστολή της ημερ. 30.11.2000, εισηγήθηκε στους Δήμους όπως μην αναλάβουν οποιαδήποτε δέσμευση προς το Υπουργείο Εσωτερικών, για να μη δημιουργηθεί προηγούμενο, ως προς τη διαδικασία που ακολουθείται σχετικά με τα σχέδια υπηρεσίας των δημοτικών υπαλλήλων.

4.77.14 Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης. Οι Δήμοι Λευκωσίας, Λεμεσού και Πάφου έχουν εφαρμόσει Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης με την έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών και τη θέσπιση σχετικών Κανονισμών. Το Υπουργείο Οικονομικών στις 27.6.2000 δεν ενέκρινε την εφαρμογή παρόμοιου σχεδίου στο Δήμο Λάρνακας, επειδή κατά την παρακολούθηση της εφαρμογής του σχεδίου αυτού σε άλλους Δήμους διαπιστώθηκε ότι δεν εξυπηρετούνται οι βασικοί λόγοι για τους οποίους υιοθετήθηκε το σχέδιο αυτό.

Η θέση των Δήμων είναι ότι με το Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης επιτυγχάνεται η εξοικονόμηση οικονομικών πόρων με τη μείωση του ψηλόμισθου προσωπικού, την κατάργηση ορισμένων θέσεων και προσωπικών κλιμάκων και την πρόσληψη νέου προσωπικού με πιο χαμηλές απολαβές, θέση για την οποία η Υπηρεσία μου διατηρεί τις επιφυλάξεις της.

4.77.15 Κανονισμοί - Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων. Σε αρκετούς Δήμους δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία των Δήμων, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.77.16 Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Στους Δήμους Λευκωσίας, Έγκωμης, Αγίου Δομετίου, Ιδαλίου, Λευκάρων, Αγίας Νάπας, Μέσα Γειτονιάς και Γεροσκήπτου, η συμπλήρωση της μηχανογράφησης υπηρεσιών καθυστερεί ή παρουσιάζει αδυναμίες, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται λειτουργικά προβλήματα στις οικονομικές και άλλες υπηρεσίες των Δήμων.

4.77.17 Οφειλές για αγορά νερού. Οι Δήμοι Αγίου Αθανασίου, Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας, Δερύνειας, Αραδίππου και Ιδαλίου παραλείπουν να πληρώσουν όλες τις οφειλές τους για την αγορά νερού, με αποτέλεσμα να οφείλουν σημαντικά ποσά στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και σε Συμβούλια Υδατοπρομήθειας.

4.77.18 Απώλεια νερού. Παρατηρήθηκε ότι στους Δήμους Λευκάρων, Αραδίππου και Αγίου Αθανασίου το ποσοστό απώλειας νερού ήταν υπερβολικά ψηλό (26% - 28%). Ζήτησα να διερευνηθούν και να εξακριβωθούν οι λόγοι του ψηλού ποσοστού απώλειας.

4.77.19 Καθυστερήσεις φορολογιών. Παρατηρούνται καθυστερήσεις στην είσπραξη φορολογιών προηγούμενων ετών. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες μου Εκθέσεις, οι κατάλογοι καθυστερήσεων πρέπει να τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα ήταν δυνατό να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξη τους. Τα ποσά που θα θεωρηθούν ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου. Υπέδειξα επίσης ότι είναι αναγκαίο όπως λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των φορολογιών και των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος μη είσπραξης τους με την πάροδο του χρόνου αυξάνεται σημαντικά.

4.77.20 Ταμεία Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Λόγω οικονομικών δυσκολιών, οι περισσότεροι Δήμοι δεν εισφέρουν στα πιο πάνω Ταμεία και εξακολουθούν να καταβάλλουν τις συντάξεις και φιλοδωρήματα του προσωπικού από τα ετήσια έσοδα τους.

4.77.21 Εισφορά στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Σε ορισμένους Δήμους δεν γίνεται αποκοπή από τα επιδόματα παραστάσεως του Δημάρχου και των Δημοτικών Συμβούλων για το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το επίδομα παραστάσεως εμπίπτει στον όρο «αποδοχές» και υπόκειται στην αποκοπή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα.

4.77.22 Άδειες λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών. Αρκετοί Δήμοι παρέλειψαν να εκδώσουν κατά τα έτη 1996-2000 άδειες λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών και να εισπράξουν τα σχετικά δικαιώματα. Η ευθύνη για την έκδοση των αδειών λειτουργίας πρατηρίων ανατέθηκε από το 1994 στους Δήμους.

4.77.23 Δικαιώματα διαφημιστικών πινακίδων. Σε αντίθεση με τους Κανονισμούς που εκδόθηκαν με βάση το άρθρο 7 του περί Εκθέσεως Διαφημίσεων (Έλεγχος) Νόμου, οι Δήμοι Λεμεσού, Αραδίππου, Παραλιμνίου, Ιδαίου, Έγκωμης και Δερύνειας δεν εισπράττουν δικαιώματα διαφημιστικών πινακίδων, οι οποίες είναι αναρτημένες στην περιοχή τους, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

4.77.24 Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών. Σε αρκετούς Δήμους δεν ακολουθήθηκε η διαδικασία ζήτησης και κατακύρωσης προσφορών για αγορά υπηρεσιών ή αγαθών.

4.77.25 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων. Ορισμένοι Δήμοι παρέλειψαν να ενημερώσουν τα μητρώα περιουσιακών στοιχείων με τις αγορές επίπλων και εξοπλισμού που διενέργησαν κατά τα τελευταία έτη. Ως αποτέλεσμα, δεν έχουν υποβάλει το πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης των περιουσιακών τους στοιχείων που προβλέπουν οι Κανονισμοί.

4.77.26 Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμοί Αποθηκών. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ύστερα από εισήγηση μου συστάθηκε ειδική επιτροπή από εκπροσώπους των Δήμων και της Υπηρεσίας μου, η οποία αναθεώρησε και ετοίμασε νέες Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμούς Αποθηκών. Οι περισσότεροι Δήμοι έχουν ήδη υιοθετήσει τις πιο πάνω Οδηγίες και Κανονισμούς και αναμένεται η υιοθέτηση τους και από τους υπόλοιπους Δήμους.

4.78 ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.78.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1997 και 1998 παρουσίασαν πλεόνασμα £301.380 και £190.926, αντίστοιχα, ενώ το 1999 παρουσίασαν έλλειμμα £310.210. Έλλειμμα ύψους £923.772 παρουσίασαν και κατά το 1996.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999 ανήλθαν σε £8.733.033, £9.044.014 και £9.470.426, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £7.401.465 το 1996. Στα έσοδα του Δήμου περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £289.271 για το 1997, £528.702 για το 1998 και £668.594 για το 1999.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999 ανήλθαν σε £8.431.653, £8.853.088 και £9.771.636, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £8.325.237 το 1996.

(δ) Τρέχουσες υποχρεώσεις και έλλειμμα στο Κεφάλαιο Κίνησης. Ο Δήμος εξακολουθεί να έχει πολύ σοβαρό πρόβλημα στην αντιμετώπιση των τρέχουσων υποχρεώσεων του, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται έλλειμμα στο Κεφάλαιο Κίνησης, όπως φαίνεται και στον πιο κάτω πίνακα:

Έτος	Κυκλοφορούν ενεργητικό	Τρέχουσες υποχρεώσεις	(Έλλειμμα)/Πλεόνασμα στο Κεφάλαιο Κίνησης
	£	£	£
1997	4.056.080	6.692.501	(2.636.421)
1998	5.024.740	7.032.151	(2.007.411)
1999	5.027.821	4.489.548	538.273

Το πλεόνασμα ύψους £538.273 κατά το 1999 δημιουργήθηκε λόγω της ενοποίησης των δανείων και της μεταφοράς καθυστερημένων δόσεων, ύψους £4.911.645, από τις βραχυπρόθεσμες στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η ενοποίηση των δανείων έγινε για να καταστεί εφικτή η αποπληρωμή των δόσεων και ότι ήδη όλες οι δόσεις δανείων που περιλαμβάνονται στους Ετήσιους Προϋπολογισμούς αποπληρώνονται κανονικά.

(ε) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Δήμου:

	1999	1998	1997
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,12	0,71	0,61
Αποδοχές Προσωπικού προς Έξοδα	60%	62%	62%
Κυβερνητική Χορηγία προς Έσοδα	7,1%	5,8%	3,3%
(Έλλειμμα)/Πλεόνασμα προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	(3,1%)	3,8%	6,4%

(στ) Ρευστότητα. Στα ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.99 περιλαμβάνονται ποσά £959.223 και £67.650, που αφορούν αδιάθετα ποσά δανείων και ποσά του Ειδικού Ταμείου Χρυσαινιώτισσας, αντίστοιχα, δηλαδή το πραγματικό παρατράβηγμα του Γενικού Λογαριασμού ήταν £2.650.348 και όχι £1.623.475, όπως παρουσιάζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος 1999. Είναι φανερό ότι η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν ήταν ικανοποιητική, με αποτέλεσμα να μεταφέρονται, αντικανονικά, ποσά από το λογαριασμό δανείων και από άλλα ταμεία στο Γενικό Λογαριασμό για κάλυψη τρέχουσων αναγκών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχει αναλάβει την υποχρέωση για επιστροφή στο Λογαριασμό Δανείων των ποσών που χρησιμοποιήθηκαν για τρέχουσες ανάγκες και ότι έχει ήδη επιστραφεί περίπου το μισό του ποσού που αρχικά χρησιμοποιήθηκε.

4.78.2 Ενοποίηση δανείων. Ο Δήμος, λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει και της αδυναμίας του να καταβάλλει τις κανονικές και τις καθυστερημένες δόσεις των δανείων, μετά από έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών, προέβη το 1999 στην ενοποίηση δανείων από τους Δανειστικούς Επιτρόπους, την Τράπεζα Κύπρου και τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, όπως φαίνεται πιο κάτω:

	Μη ληξιπρόθεσμο κεφάλαιο δανείου	Καθυστερήσεις δόσεων κεφαλαίου	Τόκοι/ Έξοδα	Ποσό ενοποιη- μένου δανείου
	£	£	£	£
Δανειστικοί Επίτροποι	282.209	547.044	1.273.371	2.102.624
Τράπεζα Κύπρου	228.408	256.371	51.734	536.473
Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα	883.046	1.763.551	233.403	2.880.000

4.78.3 Λογαριασμός δανείων. Το υπόλοιπο του λογαριασμού δανείων στις 31.12.99 ήταν £299.717 αντί £1.258.940, δηλαδή υπήρχε διαφορά £959.223, η οποία προέκυψε από την αντικανονική μεταφορά του ποσού αυτού στο Γενικό Λογαριασμό, για κάλυψη τρέχουσων αναγκών του Δήμου.

Όπως πληροφορήθηκα, περίπου το μισό του πιο πάνω ποσού έχει επιστραφεί στο Λογαριασμό Δανείων και το υπόλοιπο ελπίζεται ότι θα επιστραφεί μέχρι το τέλος του 2001.

4.78.4 Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999 μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1997	6.266.500	829.760	5.436.740	87
1998	6.926.000	927.362	5.998.638	87
1999	7.389.000	2.315.206	5.073.794	69

Υπέδειξα όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει κατά το δυνατό με τη δυνατότητα εκτέλεσης του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το ποσοστό απόκλισης από την υλοποίηση του Προϋπολογισμού οφείλεται στο γεγονός ότι στον Προϋπολογισμό παρουσιάζεται το συνολικό κόστος των έργων και όχι το μέρος των έργων που θα εκτελεστούν κατά το τρέχον έτος. Μου ανέφερε επίσης ότι ένας άλλος λόγος για την απόκλιση που παρατηρήθηκε είναι το γεγονός ότι στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως περιλαμβάνονται όλα τα έργα τα οποία πιστεύεται ότι πρέπει να γίνουν, μη γνωρίζοντας όμως εκ των προτέρων το μέγεθος της κυβερνητικής συνεισφοράς (πολεοδομικά έργα), ή κατά πόσο θα δοθεί κυβερνητική βοήθεια για τα έργα αυτά.

4.78.5 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα πρόσωπα που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999, μαζί με το ανάλογο κόστος.

	1999	1998	1997
Μόνιμο προσωπικό	173	174	157
Εργατικό προσωπικό	273	282	301
	446	456	458
Ολικό αποδοχών	£5.892.538	£5.451.695	£5.247.072

4.78.6 Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης. Ο Δήμος Λευκωσίας, με την έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών και τη θέσπιση σχετικών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 284/97, Κ.Δ.Π. 154/2001), έχει εφαρμόσει από το 1997 Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης, το οποίο συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Η θέση του Δήμου είναι ότι με το σχέδιο επιτυγχάνεται η εξοικονόμηση οικονομικών πόρων, με τη μείωση του ψηλόμισθου προσωπικού, την κατάργηση ορισμένων θέσεων και προσωπικών κλιμάκων και την πρόσληψη νέου προσωπικού με πιο χαμηλές απολαβές. Από την έναρξη του σχεδίου μέχρι σήμερα έχουν καταβληθεί αποζημιώσεις ύψους £429.837, επιπρόσθετα από τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα, για πρόωρες αφυπηρετήσεις 18 υπαλλήλων. Από τις 18 κενωθείσες θέσεις πληρώθηκε η οργανική θέση του Οικονομικού Διευθυντή, για την οποία εξέφρασα την αντίθεση μου, καθώς, με την κένωση και την πλήρωση της πιο πάνω θέσης, δεν επιτυγχάνονταν οι σκοποί του σχεδίου, καθώς επίσης και άλλες 6 κατώτερες θέσεις. Από τις υπόλοιπες θέσεις, 5 καταργήθηκαν και 6 παραμένουν κενές.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι, κατά την εξέταση και έγκριση αιτήσεων πρόωρης αφυπηρέτησης, ο Δήμος έχει υπόψη του κριτήρια που μπορεί να συνδέονται με την εξοικονόμηση, αλλά και με άλλες παραμέτρους, οι οποίες, κατά την κρίση του Συμβουλίου, είναι προς όφελος του Δήμου, επικαλούμενος τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών. Επιπρόσθετα ανέφερε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο, γνωρίζοντας τις περιστάσεις, είναι σε καλύτερη θέση να κρίνει για την κάθε περίπτωση και εμμένει στην άποψη του ότι ο έλεγχος της Υπηρεσίας μου πρέπει να αφορά τη νομιμότητα και όχι τη σκοπιμότητα των αποφάσεων.

Όπως αναφέρθηκε και στην Έκθεσή μου για το 1999, η Υπηρεσία μου υπέδειξε στο Δήμο ότι, πέρα από τη νομιμότητα των αποφάσεων των ελεγχόμενων, οφείλει να εξετάσει και κατά πόσο οι δαπάνες διενεργήθηκαν κατά τον πιο οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο, καθώς επίσης και κατά πόσο έχει επιτευχθεί ο σκοπός για τον οποίο έγινε η συγκεκριμένη δαπάνη, εφαρμόζοντας τους σχετικούς Κανονισμούς.

Ανέφερα επίσης ότι η πρόωρη αφυπηρέτηση ανώτερων λειτουργών, στους οποίους καταβάλλεται, πέρα από τα συνταξιοδοτικά τους ωφελήματα, επιπρόσθετη αποζημίωση, το ύψος της οποίας φθάνει μέχρι και τις £30.000, δεν συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου για εξοικονόμηση οικονομικών πόρων, καθώς, για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του Δήμου, η πλήρωση των θέσεων αυτών είναι νομικά επιβεβλημένη. Το Δημοτικό Συμβούλιο εξακολουθεί να διατηρεί τις απόψεις του πάνω στο θέμα αυτό. Όπως μάλιστα πληροφορήθηκα, ενέκρινε μέσα στο 2001 αίτημα του Δημοτικού Γραμματέα και του Δημοτικού Μηχανικού για πρόωρη αφυπηρέτηση.

4.78.7 Καταβολή αποζημίωσης για συσσωρευθείσα άδεια απουσίας. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, ημερ. 13.12.2000, πληρώθηκαν στο Δημοτικό Γραμματέα £37.363 για εξαγορά 298½ ημερών άδειας απουσίας, η οποία συσσωρεύθηκε από το 1986.

Σύμφωνα με όλες τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, ο Δήμος εφαρμόζει τους εκάστοτε ισχύοντες στη Δημόσια Υπηρεσία περί αδειών Κανονισμούς. Στη συλλογική σύμβαση της περιόδου 1.1.1996 - 31.12.1998 συμπεριλήφθηκε πρόνοια, σύμφωνα με την οποία ο Δημοτικός Γραμματέας δικαιούται να συσσωρεύσει άδεια απουσίας πέρα από 70 εργάσιμες ημέρες, σε αντίθεση με τους πιο πάνω Κανονισμούς, και μάλιστα με αναδρομική ισχύ από το 1986. Στη συλλογική σύμβαση της περιόδου 1.1.1999 - 31.12.2001, η οποία ας σημειωθεί δεν έχει υπογραφεί μέχρι σήμερα, υπάρχει πρόνοια, σύμφωνα με την οποία η συσσωρευθείσα άδεια του Δημοτικού Γραμματέα θα χρησιμοποιείται όταν οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν ή θα εξαγοράζεται από το Δήμο, κατόπιν αίτησης του δικαιούχου. Παρόλο που η πιο πάνω πληρωμή καλύπτεται από τις πρόνοιες των συλλογικών συμβάσεων, η απόφαση για εξαγορά

συσσωρευθείσης άδειας απουσίας από το 1986 ήταν άνευ αντικειμένου, για το λόγο ότι μέχρι τις 31.12.95 ο Δημοτικός Γραμματέας δεν μπορούσε να συσσωρεύσει άδεια απουσίας πέρα από 70 ημέρες, εφόσον, σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση που ήταν σε ισχύ μέχρι την ημερομηνία αυτή, ο Δήμος εφάρμοζε τους ισχύοντες στη Δημόσια Υπηρεσία Κανονισμούς, χωρίς να εξαιρεί το Δημοτικό Γραμματέα, και επομένως οποιαδήποτε άδεια πέρα από 70 ημέρες έπρεπε να είχε ήδη διαγραφεί.

Ενόψει των πιο πάνω, ο Δημοτικός Γραμματέας, σύμφωνα με τις συλλογικές συμβάσεις από το 1996 και μεταγενέστερα, έπρεπε να πληρωθεί £11.569 για εξαγορά 92½ ημερών άδειας απουσίας, η οποία δεν λήφθηκε από 1.1.1996 -30.11.2000, και όχι £37.363 για εξαγορά £298½ ημερών άδειας απουσίας, όπως ήταν η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 13.12.2000.

Εξέφρασα επίσης την άποψη ότι, εφόσον ο Δήμος εφαρμόζει τους ισχύοντες στη Δημόσια Υπηρεσία Κανονισμούς, εξαιρέσεις και πληρωμές, όπως οι πιο πάνω, έρχονται σε αντίθεση με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης των υπαλλήλων. Επιπρόσθετα υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι η συσσώρευση και η εξαγορά άδειας απουσίας πολλών ετών από το Δημοτικό Γραμματέα, η οποία κερδήθηκε όταν αυτός υπηρετούσε σε χαμηλότερες μισθολογικές βαθμίδες, οδηγεί στην περαιτέρω αύξηση των δαπανών του Δήμου, σε μια περίοδο που ο Δήμος αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα, αφού ο υπολογισμός για την πληρωμή της άδειας γίνεται με βάση τον τελευταίο μισθό.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι τα θέματα αδειών των υπαλλήλων ρυθμίζονται, σύμφωνα με τους Κανονισμούς Υπηρεσίας, με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου που λαμβάνονται από καιρό σε καιρό, είτε συμφωνούνται στις συλλογικές συμβάσεις, οι οποίες και εγκρίνονται τελικά από το Δημοτικό Συμβούλιο, και εναπόκειται στο Δημοτικό Συμβούλιο να κάνει τις διευθετήσεις που κρίνει σκόπιμο να γίνουν, ανάλογα με την κάθε περίπτωση.

Επιβεβαίωσε επίσης το γεγονός ότι, μέχρι 31.12.95, ο Δημοτικός Γραμματέας δεν είχε σε πίστη του παρά μόνο 70 ημέρες άδεια απουσίας. Ωστόσο υποστήριξε ότι η συλλογική σύμβαση της περιόδου 1.1.1996-31.12.1998 απέβλεπε ακριβώς στην «επαναφορά» αδειών, οι οποίες, με βάση το προηγούμενο καθεστώς, είχε θεωρηθεί ότι χάθηκαν και ότι αυτό έγινε σε αναγνώριση του γεγονότος ότι η ευχέρεια του Δημοτικού Γραμματέα να λαμβάνει δικαιούμενη άδεια δεν είναι η ίδια με αυτή του υφιστάμενου προσωπικού.

Όσο αφορά την εξαγορά συσσωρευμένης άδειας, ανέφερε ότι αυτή έγινε σύμφωνα με τη νέα συλλογική σύμβαση της περιόδου 1.1.1999 - 31.12.2001.

Αναφορικά με τα σχόλια μας περί ίσης μεταχείρισης υπαλλήλων, ο Δήμαρχος ανέφερε ότι δεν υπήρξε παρόμοιο αίτημα από άλλο μέλος του προσωπικού και ότι οι συλλογικές συμβάσεις υπογράφονται και από τις Συντεχνίες που εκπροσωπούν το προσωπικό.

4.78.8 Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, αρ. 40.835, ημερ. 6.4.94 και 52.362, ημερ. 6.10.2000, ο Δήμος έχει υπογράψει συλλογική σύμβαση εργασίας, για τα έτη 1996-1998, η οποία προνοούσε τη δημιουργία νέων θέσεων, αναβαθμίσεις θέσεων και την παραχώρηση παρεμφερών ωφελημάτων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι Δήμοι δεν δέχθηκαν ποτέ ότι είχαν υποχρέωση να λαμβάνουν εκ των προτέρων έγκριση των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών για συμβάσεις, οι οποίες είναι αποτέλεσμα ελεύθερων διαπραγματεύσεων, και ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε νομική υποχρέωση προς τούτο.

4.78.9 Σχέδια υπηρεσίας. Τα νέα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων που συμφωνήθηκαν στη συλλογική σύμβαση εργασίας, για τα έτη 1996-1998, εγκρίθηκαν από το Δημοτικό Συμβούλιο στις 2.7.98, εφαρμόστηκαν από τον Απρίλιο του 1998, με αναδρομική ισχύ από 1.1.97, χωρίς να τύχουν έγκρισης για την εφαρμογή τους από το Υπουργικό Συμβούλιο, σε αντίθεση με το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου. Σχετική με το πιο πάνω θέμα είναι και η τελευταία απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ημερ. 22.9.2000, στις συνεκδικασθείσες προσφυγές αρ. 170/98 και 298/98, όπου το Δικαστήριο ακύρωσε διορισμό Δημοτικού Γραμματέα, λόγω μη εξασφάλισης έγκρισης από το Υπουργικό Συμβούλιο για εφαρμογή των σχεδίων υπηρεσίας.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η πρόνοια στο άρθρο 53(1), η οποία δίνει δικαίωμα στο Δημοτικό Συμβούλιο να εγκρίνει σχέδια υπηρεσίας και συνάμα απαιτεί την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή των εγκριθέντων σχεδίων, δημιουργεί προβλήματα, για την επίλυση των οποίων οι Δήμοι ζητούν την κατάλληλη τροποποίηση του άρθρου αυτού, κάτι που θα επιχειρηθεί στα πλαίσια νομοσχεδίου για την τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, το οποίο εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων.

4.78.10 Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Η μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου, η οποία άρχισε από το 1992, μέχρι σήμερα δεν έχει συμπληρωθεί, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν σοβαρά προβλήματα, τα οποία επηρεάζουν σημαντικά την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου και ιδιαίτερα τις Οικονομικές Υπηρεσίες. Ο Δήμος, στην προσπάθεια του για επίλυση των συνεχών προβλημάτων που παρουσιάζονται στη μηχανογράφηση των υπηρεσιών του, ανέθεσε σε εταιρεία την ετοιμασία μελέτης στρατηγικής, ενώ εξετάζει και το ενδεχόμενο αναβάθμισης/αντικατάστασης του υφιστάμενου λογιστικού συστήματος με νέο.

Μέρος Β

4.78.11 Υποστατικά Λαϊκής Γειτονιάς. Νομικό κώλυμα εμποδίζει τη μεταβίβαση των υποστατικών της Λαϊκής Γειτονιάς στο όνομα του Δήμου. Πληροφορήθηκα ότι ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών παρέπεμψε το θέμα στο Γενικό Εισαγγελέα για γνωμάτευση, κατά πόσο θα μπορούσε να υπερπηδηθεί το νομικό κώλυμα, ώστε να καταστεί δυνατή η μεταβίβαση των υποστατικών στο όνομα του Δήμου. Παρά τις συνεχείς προσπάθειες του Δήμου, το θέμα μέχρι σήμερα δεν έχει διευθετηθεί.

4.79 ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μέρος Α

4.79.1 Ποινική έρευνα. Ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας όρισε το Δεκέμβριο 1998 τέσσερις ποινικούς ανακριτές, μεταξύ των οποίων και δυο λειτουργούς της Υπηρεσίας μου, για διερεύνηση καταγγελιών αθέμιτου πλουτισμού λειτουργού του Δήμου, καθώς και του πορίσματος της ερευνητικής επιτροπής που διορίστηκε με απόφαση του Δήμου, αναφορικά με το θέμα της έκδοσης άδειας/αδειών οικοδομής. Οι έρευνες ολοκληρώθηκαν και οι σχετικές εκθέσεις υποβλήθηκαν στο Γενικό Εισαγγελέα. Για την υπόθεση του αθέμιτου πλουτισμού λειτουργού του Δήμου έχει ασκηθεί ποινική δίωξη εναντίον του συγκεκριμένου λειτουργού, καθώς επίσης και εναντίον άλλων δύο ατόμων, και έχει αρχίσει η εκδίκαση της υπόθεσης ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού, ενώ για την έκδοση άδειας/αδειών οικοδομής η υπόθεση μελετάται από τη Νομική Υπηρεσία.

4.79.2 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του έτους 2000 για έλεγχο, ενώ αυτοί του 1997, 1998 και 1999 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 2.11.2000, 9.5.2001 και 26.7.2001, αντίστοιχα, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.79.3 Τελικοί Λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.79.4 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999 παρουσίασαν έλλειμμα £1.363.149, £4.633.571 και £1.581.908, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.127.721 το 1996.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το μεγάλο έλλειμμα που παρατηρήθηκε το 1998 οφείλεται στη χρηματοδότηση από τον Τακτικό Προϋπολογισμό των δαπανών για εκτέλεση του αναπτυξιακού έργου στη Φραγκλίνου Ρούσβελτ, το οποίο προβλεπόταν να καλυφθεί από πωλήσεις και ενοικιάσεις.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999 ανήλθαν σε £8.587.243, £9.364.247 και £9.063.943, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £8.234.250 το 1996. Στις εισπράξεις περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £1.048.240 το 1997, £892.925 το 1998 και £624.892 το 1999.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου τα έτη 1997, 1998 και 1999 ανήλθαν σε £9.950.392, £13.997.818 και £10.645.851, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £9.361.971 το 1996. Η σημαντική αύξηση στις πληρωμές του 1998, σε σύγκριση με αυτές του 1997, οφείλεται κυρίως στην καταβολή καθυστερημένων τοκοχρεολυτικών δόσεων ύψους £3.831.411. Αυτό είχε ως επακόλουθο και τη σημαντική αύξηση του ελλείμματος του 1998, σε σύγκριση με το 1997.

(δ) Ρευστότητα. Η οικονομική κατάσταση και διαχείριση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας. Το παρατράβηγμα του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.97, 31.12.98 και 31.12.99 ανερχόταν σε £2.333.820, £3.905.468 και £4.304.727, αντίστοιχα, και θα ήταν ακόμη μεγαλύτερο αν κατά τη διάρκεια των πιο πάνω ετών δεν μεταφέρονταν αντικανονικά από το Λογαριασμό Δανείων, από το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων και από το Λογαριασμό Πολιτιστικών Ομίλων διάφορα ποσά, το ύψος των οποίων κατά τις 31.12.99 ανερχόταν σε £4.602.070, £1.265.000 και £10.000, αντίστοιχα.

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο την ανάγκη μελέτης τρόπου βελτίωσης των οικονομικών του Δήμου και ετοιμασίας μακροπρόθεσμου στρατηγικού προγράμματος, για κάλυψη ή μείωση των συσσωρευμένων ελλειμμάτων.

(ε) Δάνεια. Τα υπόλοιπα των δανείων του Δήμου από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και εμπορικές τράπεζες ανέρχονταν στις 31.12.97, 31.12.98 και 31.12.99 σε £19.395.223, £22.967.588 και £33.001.847, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £13.083.466 το 1996, ενώ οι καθυστερημένες δόσεις κεφαλαίου και τόκων των δανείων ανέρχονταν σε £4.077.154, £2.661.027 και £5.034.866.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η αύξηση του υπολοίπου των δανείων οφείλεται στη σύναψη από το Δήμο κατά το 1998 του ομολογιακού δανείου ύψους £5.000.000 και του δανείου για υλοποίηση αναπτυξιακών έργων ύψους £15.000.000. Όσο αφορά το δάνειο ύψους £15.000.000, με πληροφόρησε ότι μόνο ένα μικρό μέρος έχει αποσυρθεί και το υπόλοιπο προγραμματίζεται να διατεθεί τα επόμενα πέντε έτη για εκτέλεση αναπτυξιακών έργων.

(στ) Τραπεζικοί λογαριασμοί για τους μισθούς υπαλλήλων και εργατών. Στους λογαριασμούς του Δήμου δεν παρουσιάζονται οι πιο πάνω λογαριασμοί, οι οποίοι, σύμφωνα με τις καταστάσεις τραπεζών στις 31.12.97, 31.12.98 και 31.12.99, παρουσίαζαν υπόλοιπο £76.122, £74.999 και £91.230, αντίστοιχα. Όπως αναφέρεται και στην Έκθεσή μου για το 1999, οι πιο πάνω λογαριασμοί δεν συμφιλώνονται με τις καταστάσεις τραπεζών, δεν παρακολουθούνται και δεν ελέγχονται από λειτουργό του Δήμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι όλοι οι τραπεζικοί λογαριασμοί, συμπεριλαμβανομένου και του λογαριασμού μισθών και ημερομισθίων, έχουν συμφιλωθεί και τα υπόλοιπα που παρουσιάζονται στο λογαριασμό μισθών των εργατοϋπαλλήλων έχουν συμπεριληφθεί στα έξοδα. Όσο αφορά την παρουσίαση τους στους λογαριασμούς του Δήμου, εκφράζει την άποψη ότι αυτό θα μπορούσε να γίνει υπό μορφή σημείωσης.

4.79.5 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Οι Προϋπολογισμοί του Δήμου για τα έτη 1997, 1998 και 1999 ήταν ελλειμματικοί κατά £1.546.624, £3.755.968 και £2.717.453, αντίστοιχα. Σύμφωνα με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού από το Υπουργικό Συμβούλιο, ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση των επενδυτικών δαπανών, ταυτόχρονα όμως το Υπουργικό παραχωρεί κάθε χρόνο μεταβατική περίοδο δυο χρόνων για ισοσκέλιση του Προϋπολογισμού, χωρίς ωστόσο να παρατηρείται βελτίωση.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999 μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων, όπως φαίνεται πιο κάτω. Παρατηρήθηκε επίσης ότι διενεργήθηκαν δαπάνες για εκτέλεση έργων που δεν περιλαμβάνονται στον εγκριθέντα Προϋπολογισμό Αναπτύξεως.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης	Δαπάνες για έργα που δεν προϋπολογίστηκαν
	£	£	£	%	£
1997	16.923.990	4.023.146	12.900.844	76	1.175.661
1998	8.646.000	4.169.798	4.476.202	52	1.783.267
1999	9.160.000	1.695.477	7.464.523	81	4.631.034

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συνάδει, κατά το δυνατό, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των εγκριθέντων ποσών του Προϋπολογισμού, για τις

οποίες δεν λήφθηκε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προνοεί το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

(δ) Λογαριασμός Προκαταβολών. Σε αντίθεση με το άρθρο 69 του περί Δήμων Νόμου, σύμφωνα με το οποίο καμιά πληρωμή δεν διενεργείται, εκτός εάν αυτή προβλέπεται στους εγκριθέντες Προϋπολογισμούς, δαπανήθηκαν κατά το 1997 και 1998 ποσά ύψους £303.566 και £857.951, αντίστοιχα, χωρίς να υπάρχει πρόνοια στους Προϋπολογισμούς, τα οποία χρεώθηκαν σε λογαριασμό προκαταβολών.

4.79.6 Αδυναμίες στη λειτουργία των Υπηρεσιών του Δήμου, στην οικονομική διαχείριση και στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Το Δημοτικό Συμβούλιο ζήτησε από την Υπηρεσία μου τη διεξαγωγή μελέτης, με σκοπό τον εντοπισμό λειτουργικών αδυναμιών του Δήμου. Η Υπηρεσία μου προέβη σε δυο ξεχωριστές έρευνες, μια για τη λειτουργία των Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου και μια για τη λειτουργία των Οικονομικών και άλλων Υπηρεσιών. Το Νοέμβριο 1998 υποβλήθηκε στο Δήμο η έκθεση που αφορούσε τις Τεχνικές Υπηρεσίες. Τα κυριότερα θέματα, όπου εντοπίστηκαν σοβαρές αδυναμίες και για τα οποία γίνονται συγκεκριμένες εισηγήσεις για την αντιμετώπισή τους, αφορούν το οργανόγραμμα τεχνικών υπηρεσιών, τις προσλήψεις/προαγωγές τεχνικού προσωπικού, την εναλλαξιμότητα, τη μείωση του κόστους του εργατικού προσωπικού και το συντονισμό και παρακολούθηση μελετών και έργων που σχεδιάζονται/ επιβλέπονται από ιδιώτες συμβούλους.

Το Μάιο 1999 υποβλήθηκε στο Δήμο και η έκθεση που αφορούσε τις αδυναμίες στη λειτουργία των Οικονομικών και άλλων Υπηρεσιών του Δήμου. Τα κυριότερα ευρήματα και οι εισηγήσεις μας αφορούσαν την οργανωτική δομή και το οργανόγραμμα του Δήμου, θέματα προσωπικού, όπως κόστος, πλήρωση θέσεων, αξιολόγηση και επιμόρφωση, λειτουργικά προβλήματα, τη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται στην ολοκλήρωση της μηχανογράφησης, τις αδυναμίες στο τμήμα εσωτερικού ελέγχου και προβλήματα οργάνωσης και διαχείρισης του Αρχείου.

Μετά τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, λήφθηκαν ορισμένα διορθωτικά μέτρα, ωστόσο παρατηρήθηκε ότι στις Οικονομικές Υπηρεσίες του Δήμου εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα, τα οποία πρέπει να τύχουν άμεσης αντιμετώπισης.

Αναφορικά με τις αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, αναφέρω πιο κάτω ορισμένα παραδείγματα:

- Την αδυναμία του συστήματος στην παρακολούθηση καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξη τους.
- Τη μη ικανοποιητική τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως το μητρώο συμβολαίων, μητρώο εμβασμάτων, μητρώο εγγυητικών επιστολών.
- Τη μη αναφορά σαφών επεξηγήσεων και τη μη επισύναψη των απαραίτητων δικαιολογητικών στα διορθωτικά εντάλματα.
- Τη μη συμφιλίωση των μισθών.
- Τη μη συμφιλίωση όλων των τραπεζικών λογαριασμών.
- Την παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών σε ορισμένες περιπτώσεις αγοράς υλικών/υπηρεσιών.
- Τη μη εξάσκηση ικανοποιητικού ελέγχου κατά την παράδοση των εισπραξέων στο Γενικό Ταμείο.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι, με τη μηχανογράφηση του Οικονομικού Τμήματος του Δήμου, μπορούν πλέον να παρακολουθούνται οι καθυστερημένες φορολογίες, έχουν καταρτιστεί τα κατάλληλα μητρώα, οι τραπεζικοί λογαριασμοί έχουν συμφιλιωθεί και λήφθηκαν διορθωτικά μέτρα για άσκηση ικανοποιητικού ελέγχου κατά την παράδοση των εισπράξεων.

4.79.7 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	1999	1998	1997
Μόνιμο προσωπικό	283	288	296
Εργατικό προσωπικό (Τακτικοί και Έκτακτοι)	292	260	255
	575	548	551
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές	£6.414.383	£6.161.992	£5.821.407

(β) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται οι συνταξιούχοι του Δήμου, κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	1999	1998	1997
Συνταξιούχοι Υπάλληλοι	94	81	77
Συνταξιούχοι Δήμαρχοι	3	3	3
Χήρες και Ορφανά	26	26	20
	123	110	100
Ολικό συντάξεων και φιλοδωρημάτων	£982.376	£723.686	£792.151

4.79.8 Ανανέωση συλλογικής σύμβασης - αναδιάρθρωσης περιόδου 1998 - 2000.

(α) Όπως αναφέρθηκε και στην Έκθεση μου για το 1999, η ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για την περίοδο 1998-2000, με αναδρομική ισχύ από 1.1.96, για σκοπούς ένταξης στις διάφορες κλίμακες, και από 1.9.98, για σκοπούς καταβολής αναδρομικών, είχε ως αποτέλεσμα οικονομικές επιπτώσεις για το Δήμο. Το κόστος των αναδρομικών από 1.9.98, λόγω της αναδιάρθρωσης, που αρχικά υπολογίστηκε σε £25.000, προβλέπεται ότι θα ξεπεράσει τις £100.000. Το Δημοτικό Συμβούλιο συμφωνεί ότι το κόστος που θα προκύψει από την αναδρομικότητα, λόγω της αναδιάρθρωσης, θα είναι μεγαλύτερο από αυτό που αρχικά υπολογίστηκε, ωστόσο εκφράζει την άποψη ότι μακροπρόθεσμα ο Δήμος θα έχει όφελος.

Αναφορικά με το θέμα της ένταξης του εργατικού προσωπικού στο μόνιμο (κλίμακες Α1-Α3-Α4) από 1.1.2000, που δεν βασίστηκε σε οποιαδήποτε μελέτη, εξέφρασα τις επιφυλάξεις μου κατά πόσο θα προκύψουν οποιαδήποτε μακροπρόθεσμα οφέλη για το Δήμο. Το Δημοτικό Συμβούλιο διατηρεί και αυτό τις επιφυλάξεις του, επειδή πρόκειται για πρωτοποριακό θεσμό, συνάμα όμως εκφράζει την πεποίθησή του ότι ο θεσμός αυτός θα αποδειχθεί υγιής.

Επιπρόσθετα επισήμανα ότι υπάρχουν στη συλλογική σύμβαση διάφορα κενά και ασάφειες ή αντιθέσεις, σε σχέση με τους ισχύοντες Κανονισμούς, τα οποία αφήνουν περιθώρια παρερμηνείας, και ότι η απόφαση για ενσωμάτωση των διαφόρων επιδομάτων στις συντάξιμες απολαβές των υπαλλήλων, των οποίων οι θέσεις αναβαθμίζονται, βρίσκεται, κατά τη γνώμη

μου, σε αντίθεση με την ερμηνεία του όρου «απολαβές» που καθορίζεται στο Δημοτικό Κανονισμό 192.

Ο Δήμαρχος επανέλαβε τη θέση του ότι η αναδρομική ισχύς της συμφωνίας αφορά την αναδιάρθρωση και όχι τη συλλογική σύμβαση, αναφέροντας ότι οι συζητήσεις για την αναδιάρθρωση είχαν αρχίσει πριν από το 1996, όμως υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση στην οριστικοποίηση της συμφωνίας. Υποστήριξε επίσης ότι δεν υπάρχουν κενά ή ασάφειες στη συλλογική σύμβαση και με την ψήφιση των Κανονισμών Δημοτικής Υπηρεσίας (Κ.Δ.Π. 370/2000) ρυθμίζονται οριστικά όλες οι εκκρεμότητες. Όσο αφορά την ενσωμάτωση των επιδομάτων στις συντάξιμες απολαβές των υπαλλήλων του Δήμου, εκφράζει την άποψη ότι δεν είναι αντίθετη με τους Κανονισμούς και αναφέρει ότι η ενσωμάτωση οδήγησε σε οριστική κατάργηση των επιδομάτων.

(β) Δημιουργία νέων θέσεων, αναβαθμίσεις και μετονομασία θέσεων. Στη συλλογική σύμβαση υπήρχε πρόνοια για τη δημιουργία νέων θέσεων, για αναβαθμίσεις και μετονομασία θέσεων που περιλήφθηκαν στον Προϋπολογισμό του 2001, χωρίς τα θέματα αυτά να εξεταστούν από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών, όπως προνοούν οι όροι έγκρισης των Προϋπολογισμών του Δήμου.

4.79.9 Σχέδια υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας παρουσιάζουν σοβαρές ελλείψεις και κενά και εισηγήθηκα την τροποποίηση τους, ώστε να συνάδουν με τα σημερινά δεδομένα. Όπως πληροφορήθηκα, άρχισε η σταδιακή τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας και η εναρμόνιση τους, κατά το δυνατό, με τα ισχύοντα στη Δημόσια Υπηρεσία. Μετά την τροποποίηση και εναρμόνιση των σχεδίων υπηρεσίας, αυτά θα πρέπει να υποβάλλονται στο Υπουργείο Εσωτερικών και να προωθούνται για έγκριση της εφαρμογής τους από το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως προνοείται στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.79.10 Αλλαγή θέσεων ή κλιμάκων για ορισμένους υπαλλήλους, μετά την εφαρμογή της αναδιάρθρωσης. Μετά την εφαρμογή της αναδιάρθρωσης, στα πλαίσια της συλλογικής σύμβασης για την περίοδο 1998-2000 παραχωρήθηκαν επιλεκτικά σε ορισμένους υπαλλήλους νέες αναβαθμισμένες θέσεις ή κλίμακες, προσωπικοί μισθοί και επιδόματα, πέρα από τις αρχικές πρόνοιες της συμφωνίας.

Οι επιλεκτικές αναβαθμίσεις, τοποθετήσεις, διορισμοί κ.τ.λ., εκτός του ότι βρίσκονται σε αντίθεση με τους Νόμους και Κανονισμούς, είναι πέρα από τις εξουσίες του Δημοτικού Συμβουλίου, παραβιάζουν τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της χρηστής διοίκησης και δεν εξυπηρετούν, κατά τη γνώμη μου, τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του Δήμου, αλλά, αντίθετα, επαυξάνουν τα ήδη σοβαρά οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει. Έχω την άποψη ότι γνώμονας, σε σχέση με την ικανοποίηση αιτημάτων των Συντεχνιών των εργατούπαλλήλων, πρέπει να είναι αφενός η τήρηση των Νόμων και Κανονισμών και αφετέρου οι οικονομικές δυνατότητες του Δήμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι παραχωρήσεις θέσεων ή κλιμάκων αφορούσαν αλλαγές στην Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία του Δήμου, οι οποίες κρίθηκαν υπηρεσιακά αναγκαίες.

4.79.11 Σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης. Ο Δήμος εφάρμοσε από το 1999 σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης, το οποίο συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Από την έναρξη του σχεδίου μέχρι σήμερα έχουν δαπανηθεί £252.562, για πρόωρες αφυπηρετήσεις 11 υπαλλήλων, επιπρόσθετα από τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα τους.

Από τις 11 κενωθείσες θέσεις, οι οργανικές θέσεις του Δημοτικού Γραμματέα και του Γεωπόνου πληρώθηκαν με σχετική προκήρυξη τους, ενώ οι υπόλοιπες πληρώθηκαν από το υπάρχον προσωπικό, μόνιμο ή έκτακτο, στα πλαίσια της εφαρμογής της αναδιάρθρωσης.

Άποψη μου, την οποία εξέφρασα και παλαιότερα, είναι ότι η πρόωρη αφυπηρέτηση λειτουργιών που κατέχουν οργανικές θέσεις, στους οποίους καταβάλλεται, πέρα από τα συνταξιοδοτικά τους ωφελήματα, και επιπρόσθετη αποζημίωση, το ύψος της οποίας φθάνει μέχρι και τις £30.000, δεν συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου για εξοικονόμηση οικονομικών πόρων, καθότι, για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του Δήμου, η πλήρωση των οργανικών θέσεων είναι νομικά επιβεβλημένη.

Ο Δήμαρχος εξέφρασε την άποψη ότι ο θεσμός αυτός είναι σωστός και ότι ο Δήμος, εκτός από το οικονομικό όφελος, λαμβάνει υπόψη και την ποιοτική αναβάθμιση του προσωπικού που επιτυγχάνεται.

4.79.12 Αναβάθμιση Δημοτικού Κηποθέατρου. Το Δημοτικό Συμβούλιο, τον Απρίλιο 2000, αποδέχθηκε πρόταση εταιρείας για ανακαίνιση και αναβάθμιση του Δημοτικού Κηποθέατρου, η οποία προνοούσε ότι η δαπάνη θα καλυπτόταν από διάφορες χορηγίες, καθώς και από εισφορά του Δήμου, ύψους £30.000.

Τελικά για την εκτέλεση του έργου ο Δήμος κατέβαλε επιπρόσθετα ποσό ύψους £64.000 και τις απολαβές εργατικού προσωπικού του, οι οποίες είναι δύσκολο να υπολογιστούν. Παρατηρήθηκε επίσης ότι, ενώ είχε αποφασιστεί όπως την όλη διαχείριση του έργου θα είχε ο Δήμος, τον ουσιαστικό συντονισμό και έλεγχο των έργων είχε τελικά η εταιρεία. Ως παραδείγματα μη ικανοποιητικής διαχείρισης και ελέγχου από μέρους του Δήμου ανέφερα την απουσία κατασκευαστικών σχεδίων και προδιαγραφών για τα έργα, την ανάθεση εργασιών από την εταιρεία χωρίς προσφορές, τη μη ικανοποιητική διαχείριση ενός οικοπέδου που δωρήθηκε στο Δήμο και την απουσία συγκεκριμένων όρων εντολής προς το λειτουργό του Δήμου που ορίστηκε ως υπεύθυνος συντονιστής του έργου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το υπό αναφορά οικόπεδο δεν είχε δωρηθεί στο Δήμο, αλλά η συνεννόηση με το χορηγό ήταν ότι, εάν το οικόπεδο πωλείτο, τότε ο Δήμος θα λάμβανε από το τίμημα της πώλησης ποσό £10.000, ως χορηγία/δωρεά. Με πληροφόρησε επίσης ότι, για να μπορέσει ο Δήμος να εισπράξει το πιο πάνω ποσό, είχε καταβάλει ο ίδιος προσπάθειες για πώληση του οικοπέδου, χωρίς όμως τούτο να καταστεί δυνατό μέχρι σήμερα. Όσο αφορά το ποσό που επιβαρύνθηκε ο Δήμος για την εκτέλεση του έργου, το οποίο είναι μεγαλύτερο από ό,τι αναφερόταν αρχικά, ο Δήμαρχος ανέφερε ότι αυτό οφείλεται στο θόρυβο που δημιουργήθηκε από τη δημοσιοποίηση έρευνας σχετικά με το έργο, με αποτέλεσμα να υπαναχωρήσουν οι πλείστοι χορηγοί.

4.79.13 Συμβόλαιο ανακατασκευής και επιδιόρθωσης της αποβάθρας του παλαιού λιμανιού Λεμεσού. Στην παράγραφο 4.81.5 της Έκθεσής μου για το 1997 ανέφερα ότι, μετά από καταγγελία και έρευνα που διενεργήθηκε από την Υπηρεσία μου, διαπιστώθηκαν σοβαρές παρεκκλίσεις από τις πρόνοιες του συμβολαίου. Σε σύσκεψη που έγινε το Μάιο 1998, ο εργολάβος δεσμεύτηκε όπως προβεί στις απαιτούμενες επιδιορθώσεις, ώστε το έργο να συνάδει με τις πρόνοιες του συμβολαίου, προτού γίνει η παραλαβή του. Τον Απρίλιο 1999 ζήτησα από το Δήμο να με ενημερώσει κατά πόσο υλοποιήθηκαν οι πιο πάνω δεσμεύσεις του εργολάβου και αν παραλήφθηκε το έργο.

Ο Δήμος με πληροφόρησε ότι, για σκοπούς παραλαβής του έργου, ζήτησε από το ΕΤΕΚ τη σύσταση επιτροπής από ακτομηχανικούς και προχώρησε επίσης σε διορισμό ad-hoc επιτροπής από μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, καθώς επίσης και δύο μηχανικών που διορίστηκαν από το ΕΤΕΚ. Μετά την υποβολή του πορίσματος της έρευνας των δύο μηχανικών που διορίστηκαν από το ΕΤΕΚ, η ad-hoc επιτροπή ενέκρινε στις 31.5.2001 την τελική παραλαβή του έργου και τον τελικό λογαριασμό, αφού στο μεταξύ ο εργολάβος προέβη στις αναγκαίες

επιδιορθώσεις/συμπληρώσεις και έδωσε ικανοποιητικές εξηγήσεις για την ποιότητα των κατασκευών.

4.79.14 Ζημιά από τη λειτουργία δημοτικών παιδικών σταθμών. Από τη λειτουργία των τριών δημοτικών παιδικών σταθμών κατά τα έτη 1997, 1998, 1999 και 2000, προέκυψε ζημιά συνολικού ύψους £1.547.932, την οποία επιβαρύνθηκε ο Δήμος. Στους τρεις παιδικούς σταθμούς φοιτούσαν κάθε έτος 228 παιδιά και η ζημιά για κάθε παιδί κατά τα πιο πάνω έτη κυμαινόταν από £1.460 - £1.822 το χρόνο.

Ενόψει των σημαντικών ελλειμμάτων που προκύπτουν από τη λειτουργία των τριών παιδικών σταθμών και των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος, εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως μελετήσει σοβαρά το θέμα και εξεύρει τρόπους για μείωση ή εξάλειψη των ελλειμμάτων. Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι υπάρχει προβληματισμός για εξεύρεση τρόπων για μείωση της τεράστιας ζημιάς και των ελλειμμάτων που προέρχονται από την πιο πάνω κοινωνική προσφορά του Δήμου και στα πλαίσια αυτά γίνονται επαφές με αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα.

4.79.15 Καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων. Οι καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και άλλων δικαιωμάτων ανέρχονταν, σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου, στις 31.12.97, 31.12.98 και 31.12.99 σε £2.141.925, £2.394.541 και £2.971.809, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.870.648 στις 31.12.96.

Στις πιο πάνω καθυστερήσεις περιλαμβάνονται οφειλές της περιόδου 1990-1994, που αφορούν επαγγελματικές άδειες, άδειες επαγγελματικών υποστατικών και τέλη σκυβάλων, οι οποίες τα τελευταία χρόνια δεν παρουσιάζουν σημαντικές εισπράξεις (0,54% - 9,08%). Ζήτησα από το Δήμο όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξη τους. Τα ποσά που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι για τις καθυστερήσεις, για τις οποίες υπάρχει δυνατότητα είσπραξης, λαμβάνονται δικαστικά μέτρα, ενώ για τα ποσά που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης το Δημοτικό Συμβούλιο προωθεί σταδιακά τη διαγραφή τους.

4.79.16 Άδειες διαφημιστικών πινακίδων. Παρά τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, δεν έγινε καταγραφή των διαφημιστικών πινακίδων που είναι αναρτημένες στην περιοχή του Δήμου και δεν εισπράχθηκαν κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999 τα σχετικά δικαιώματα. Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχει ενισχυθεί η τεχνική υπηρεσία με προσωπικό, στο οποίο ανατέθηκε η καταγραφή και ο έλεγχος των διαφημιστικών πινακίδων και ότι ο Δήμος θα προχωρήσει στην είσπραξη δικαιωμάτων στις περιπτώσεις για τις οποίες μπορούν να εκδοθούν άδειες και στη λήψη δικαστικών μέτρων για τις διαφημιστικές πινακίδες που αναρτήθηκαν παράνομα.

4.79.17 Άδειες χρήσης πεζοδρομίων και άλλων δημόσιων χώρων. Παρά τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, ο Δήμος δεν έχει προβεί μέχρι σήμερα σε καταγραφή των καταστημάτων που χρησιμοποιούν από το 1996 πεζοδρόμια και άλλους δημόσιους χώρους, για σκοπούς έκδοσης άδειας χρήσης και είσπραξης των σχετικών δικαιωμάτων, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η τεχνική υπηρεσία του Δήμου έχει αναλάβει την καταγραφή των περιπτώσεων χρήσης υπαίθριων χώρων από καταστήματα και κέντρα αναψυχής και ότι θα ληφθούν τα ενδεικνυόμενα μέτρα.

4.79.18 Εισφορά στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Δεν υποβάλλονται από το 1984 δηλώσεις στο Γραφείο Φόρου Εισοδήματος για τα ενοίκια που εισπράττονται από το Δήμο, για σκοπούς υπολογισμού της εισφοράς στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999, το ύψος των ενοικίων ανήλθε σε £80.472, £99.722 και £103.258, αντίστοιχα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο Δήμος θεωρεί άδικη την καταβολή της εισφοράς στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης, επειδή η παροχή στέγασης σε άπορες οικογένειες αποτελεί κοινωνική προσφορά, η οποία είναι κατά κύριο λόγο ευθύνη της Κυβέρνησης και, παρόλο τούτο, ο Δήμος επωμίζεται το οικονομικό βάρος, με αντιστάθμισμα την είσπραξη ασήμαντων ποσών ενοικίων. Για το λόγο αυτό υπάρχει και η πιο πάνω εκκρεμότητα.

4.79.19 Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών. ο Δήμος δεν ακολουθεί τη διαδικασία προσφορών σε όλες τις περιπτώσεις εκτέλεσης σημαντικών έργων και αγοράς υλικών και υπηρεσιών, σε αντίθεση με τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης των πολιτών.

Μέρος Β

4.79.20 Αποθήκες Θεοδοσίου. Εκκρεμεί αγωγή εναντίον του Δήμου για καταβολή αποζημιώσεων στην ιδιοκτήτρια εταιρεία των αποθηκών που επιτάχθηκαν με βάση διάταγμα αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, το οποίο εκκρεμούσε από το 1972. Στο μεταξύ η εταιρεία εισέπραξε την αρχικά καθορισμένη από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας αξία του τεμαχίου, με επιφύλαξη των δικαιωμάτων της.

4.79.21 Συμβόλαιο ασφάλισης Δημοτικής Πινακοθήκης. Οι πίνακες και το περιεχόμενο της Δημοτικής Πινακοθήκης έχουν ασφαλιστεί για ποσό £400.000, χωρίς στο ασφαλιστικό έγγραφο να αναφέρονται οι πίνακες και η αξία του καθενός ξεχωριστά. Λόγω της παράλειψης αυτής, υπάρχει το ενδεχόμενο, σε περίπτωση ζημιάς, να παρουσιαστούν σοβαρά προβλήματα στον καθορισμό της αποζημίωσης.

4.80 ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

4.80.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του έτους 2000 για έλεγχο, ενώ αυτοί του 1998 και 1999 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 2.3.2000 και 22.12.2000, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Ενόψει των πιο πάνω, ο έλεγχος των λογαριασμών για τα έτη 1998, 1999 και 2000 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2001.

4.81 ΔΗΜΟΣ ΠΑΦΟΥ

Μέρος Α

4.81.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα στις 16.1.2001 τους τελικούς λογαριασμούς του 1999 για έλεγχο, οι οποίοι θα έπρεπε να είχαν υποβληθεί μέχρι την 30ή Απριλίου του 2000, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Ο έλεγχος των λογαριασμών για τα έτη 1998, 1999 και 2000 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2001.

4.81.2 Δημοτικό Σφαγείο. Κατά το έτος 2000 προέκυψε έλλειμμα ύψους £195.275, το οποίο καλύφθηκε πλήρως με κρατική χορηγία, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 51.465, ημερ. 22 και 23.3.2000, η οποία προνοεί την κάλυψη της ετήσιας ζημιάς, κάθε χρόνου, από το έτος 2000 και μεταγενέστερα, μέχρι την υλοποίηση της απόφασης

για ελευθεροποίηση των Σφαγείων. Από τη λειτουργία του Δημοτικού Σφαγείου κατά τα έτη 1987-1999 προέκυψε συνολικό έλλειμμα ύψους £1.575.597, αφαιρουμένης της κρατικής χορηγίας ύψους £816.635, και εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως μελετήσει και εξεύρει τρόπους για περιορισμό των ελλειμμάτων ή και την εξάλειψή τους. Όπως πληροφορήθηκα, το Δημοτικό Συμβούλιο και το Συμβούλιο του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου ανέθεσαν σε οίκο τη διεξαγωγή μελέτης για πιθανή συμφωνία συμβίωσης των δύο Σφαγείων ή και για ένταξη του ενός στο άλλο, κάτω από κοινά αποδεκτούς όρους.

4.81.3 Σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης. Ο Δήμος με την έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών και τη θέσπιση σχετικών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 130/99) εφαρμόζει από το 1999 Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης, για το οποίο μέχρι σήμερα δαπανήθηκε ποσό ύψους £120.210, επιπρόσθετα των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των υπαλλήλων.

Η θέση του Δήμου είναι ότι με το Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης επιτυγχάνεται η εξοικονόμηση οικονομικών πόρων με τη μείωση του ψηλόμισθου προσωπικού, την κατάργηση ορισμένων θέσεων και προσωπικών κλιμάκων και την πρόσληψη νέου προσωπικού με πιο χαμηλές απολαβές.

Μέρος Β

4.81.4 Τέλος θεάματος. Ο Δήμος δεν εισπράττει τέλος θεάματος για όλες τις παραστάσεις και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, σε αντίθεση με τον περί Δήμων Νόμο. Πρόσφατα λήφθηκε απόφαση για τον καθορισμό νέων τελών, χωρίς την τροποποίηση των σχετικών Κανονισμών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο στις 24.7.2001 ενέκρινε πλαίσιο για τον καταρτισμό νέων εκσυγχρονισμένων Κανονισμών για το τέλος θεάματος. Με πληροφόρησε επίσης ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε, παράλληλα, όπως θέσει στην Ένωση Δήμων θέμα τροποποίησης της νομοθεσίας που θα διέπει το τέλος θεάματος, κατά τρόπο που να παρέχεται στον κάθε Δήμο η δυνατότητα να θεσπίζει και εφαρμόζει τη δική του πολιτική στο θέμα αυτό, στα πλαίσια Κανονισμών.

4.82 ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

Μέρος Α

4.82.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2000 για έλεγχο, ενώ αυτοί του 1998 και 1999 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 21.5.99 και 13.7.2000, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.82.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1998 και 1999 παρουσίασαν πλεόνασμα £771.454 και έλλειμμα £204.383, αντίστοιχα, σε σύγκριση με πλεόνασμα £142.411 το 1997.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου το 1998 και 1999 ανήλθαν σε £4.635.765 και £4.480.325, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £4.016.279 το 1997. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £545.379 για το 1998 και £394.156 για το 1999.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου το 1998 και 1999 ανήλθαν σε £3.864.311 και £4.684.708, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £3.873.863 το 1997.

(δ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Δήμου:

	1999	1998
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,38	1,12
Αποδοχές Προσωπικού προς Έξοδα	54,9%	59,9%
Κυβερνητική Χορηγία προς Έσοδα	8,8%	11,8%
(Έλλειμμα)/Πλεόνασμα προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	(2,1%)	9,3%

(ε) Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.98 και 31.12.99 σε £6.592.100 και £8.428.580, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £6.601.038 το 1997, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν στις £3.044.388 για το 1998 και £2.757.939 για το 1999. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις των δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £858.073 και £740.110 για το 1998 και 1999, αντίστοιχα.

(στ) Αποπληρωμή δανείων. Παρατηρήθηκε ότι δεν καταβάλλονται έγκαιρα οι τοκοχρεολυτικές δόσεις των δανείων του Δήμου, με αποτέλεσμα στις 31.12.99 το ύψος των καθυστερήσεων να ανέρχεται σε £1.356.398 και ο Δήμος να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας.

4.82.3 Προσωπικό. Το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1998 και 1999, μαζί με το ανάλογο κόστος, καθώς και το μέσο όρο αποδοχών, είχε όπως πιο κάτω:

	1999	1998
Γραφειακό προσωπικό - Μόνιμοι	73	72
Εργατικό προσωπικό - Τακτικοί	101	100
- Έκτακτοι	14	12
	115	112
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές:	£	£
Μόνιμο προσωπικό	1.135.076	1.045.369
Εργάτες - Τακτικοί	1.227.927	1.115.126
- Έκτακτοι	144.273	120.833
Σύνολο	2.507.276	2.281.328
Μέσος όρος αποδοχών:		
Μόνιμο προσωπικό	15.549	14.519
Εργάτες - Τακτικοί	12.158	11.151
- Έκτακτοι	10.305	10.069

4.82.4 Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1998 και 1999 μεγάλα ποσά, τα οποία περιλαμβάνονταν στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης έργων:

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1998	7.846.387	2.510.277	5.336.110	68
1999	7.854.100	1.327.445	6.526.655	83

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως θα πρέπει να ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει κατά το δυνατό με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η μη υλοποίηση ορισμένων προνοιών του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως οφείλεται σε διάφορα προβλήματα που προέκυψαν και στην εμπλοκή σε διαδικασίες με τα συναρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα, οι οποίες επέφεραν καθυστέρηση, και ότι μελλοντικά ο Δήμος στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως θα θέτει πρόνοιες που θα είναι δυνατό να υλοποιηθούν εντός του έτους το οποίο αφορούν. Εξέφρασε επίσης την άποψη ότι ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως πρέπει να θεωρηθεί ότι εκφράζει τη βούληση των εκλεγμένων να αντιμετωπίσουν τις ανάγκες της κοινωνίας και ότι δεν θα πρέπει να αντικρίζεται μέσα στα στενά πλαίσια της δυνατότητας της Υπηρεσίας να αντεπεξέλθει, άποψη με την οποία δεν συμφωνώ.

4.82.5 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου. Αναφέρω πιο κάτω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

(α) Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξη τους. Συγκεκριμένα οι καθυστερήσεις δεν παρακολουθούνται συστηματικά, δεν ειδοποιούνται πάντοτε οι οφειλότες, δεν παρακολουθούνται τα σχετικά μητρώα και δεν γίνεται συμφιλίωση των καταλόγων καθυστερήσεων με το λογαριασμό χρεωστών.

(β) Τη μη ικανοποιητική τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως το μητρώο προσφορών, μητρώο περιουσιακών στοιχείων, μητρώο ενοικίων, μητρώο ζημιών, μητρώο αγωγών.

(γ) Τη μη παρακολούθηση της ορθότητας του αποθέματος βιβλίων στη βιβλιοθήκη.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου οφείλονται στα διάφορα προβλήματα του συστήματος μηχανογράφησης και στην έλλειψη προσωπικού σε ορισμένους τομείς και ότι τα προβλήματα θα επιλυθούν με τη λειτουργία του νέου συστήματος μηχανογράφησης και στα προγράμματα που εφαρμόστηκαν για την είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών.

4.82.6 Μισθοί. Στην Έκθεσή μου για το 1999 ανέφερα ότι, λόγω της μη εφαρμογής των περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμών του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95), κατά την αλλαγή κλιμάκων/αναβάθμιση θέσεων που προνοούσε η συλλογική σύμβαση της περιόδου 1.1.95 - 31.12.97, καθώς και λόγω της παραχώρησης πρόσθετων προσαυξήσεων που δεν προβλέπονται στα σχέδια υπηρεσίας, οι μισθοί των περισσότερων υπαλλήλων ήταν λανθασμένοι, με αποτέλεσμα ο Δήμος να επιβαρύνεται με πρόσθετο κόστος. Ζήτησα όπως γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις στους μισθούς των υπαλλήλων. Ενώ ο Δήμος με πληροφόρησε ότι οι παρατηρήσεις μου θα ληφθούν υπόψη και θα τεθούν ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου για μελέτη και λήψη απόφασης, παρατηρήθηκε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο, αντί να προχωρήσει στη διόρθωση των λανθασμένων μισθών των υπαλλήλων, στις 12.10.98 και 6.5.99 προχώρησε στην παραχώρηση και άλλων επιπρόσθετων προσαυξήσεων σε πέντε υπαλλήλους του Δήμου, των οποίων οι μισθοί ήταν λανθασμένοι και οι απολαβές τους μεγαλύτερες από αυτές που δικαιούνταν. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι οι αποφάσεις που λήφθηκαν είναι σε αντίθεση με τον περί Δήμων Νόμο και Κανονισμούς του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95). Επιπρόσθετα επισήμανα ότι, σε περίπτωση που δεν γίνουν όλες οι αναγκαίες διορθώσεις στους λανθασμένους μισθούς όλων

των υπαλλήλων, η Υπηρεσία μου θα αδυνατεί να πιστοποιήσει την ορθότητα των υπολογισμών των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των επηρεαζόμενων υπαλλήλων, όταν αυτοί αφυπηρετήσουν.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η ρύθμιση του πιο πάνω θέματος ήταν το αποτέλεσμα μακροχρόνιων διαπραγματεύσεων μεταξύ Δήμου και Συντεχνιών του προσωπικού και ότι οι παρατηρήσεις μου θα υιοθετηθούν σε μελλοντικούς χειρισμούς, ωστόσο δεν έχουν δοθεί οδηγίες για διόρθωση των λανθασμένων μισθών των υπαλλήλων.

4.82.7 Δημιουργία εννέα θέσεων επιστάτων. Στην Έκθεση μου για το 1999 ανέφερα ότι το Δημοτικό Συμβούλιο ενέκρινε τη δημιουργία εννέα μόνιμων θέσεων «Επιστάτη» (Α2-Α5-Α7), έναντι κατάργησης ισάριθμων θέσεων «Επόπτη/ Επικεφαλής», και την ταυτόχρονη τοποθέτηση στις θέσεις αυτές συγκεκριμένων ατόμων από 1.7.99, χωρίς να προβεί σε τεκμηριωμένη μελέτη, ώστε να διαπιστωθούν οι πραγματικές ανάγκες του Δήμου σε Επιστάτες, καθώς και το επιπρόσθετο κόστος που πιθανόν να προκύψει. Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι τα πιο πάνω έγιναν ύστερα από σοβαρή μελέτη και προβληματισμό, με γνώμονα το συμφέρον των υπηρεσιών του Δήμου και ότι δεν θα προκύψει επιπρόσθετο κόστος. Ωστόσο εξακολουθώ να εμμένω στις απόψεις μου, αναφορικά με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε, και υπέδειξα επίσης ότι η τοποθέτηση των Εποπτών στις κλίμακες Α2-Α5-Α7 της θέσης «Επιστάτη» έγινε λανθασμένα και επεξηγήθηκε ο ορθός τρόπος της αναπροσαρμογής των μισθών τους, χωρίς ωστόσο μέχρι σήμερα να γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις των λανθασμένων μισθών των πιο πάνω υπαλλήλων.

4.82.8 Σχέδια υπηρεσίας. Μετά την αναθεώρηση των κλιμάκων των θέσεων της Δημοτικής Υπηρεσίας, δεν έχουν ετοιμαστεί νέα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ετοιμαστούν νέα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων και σταλούν στα αρμόδια Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών για έγκριση της εφαρμογής τους, όπως προνοεί το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι προωθείται η διαδικασία ετοιμασίας νέων σχεδίων υπηρεσίας για ορισμένες θέσεις.

4.82.9 Χρεώστες - Καθυστερήσεις φορολογιών τελών και δικαιωμάτων. Οι καθυστερήσεις φορολογιών τελών και δικαιωμάτων στις 31.12.98 και 31.12.99 ανέρχονταν σε £1.454.704 και £1.584.742, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.308.557 το 1997.

Στις πιο πάνω καθυστερήσεις περιλαμβάνονται ποσά της περιόδου πριν από το 1985 μέχρι το 1991, ύψους £175.321, τα οποία τα τελευταία χρόνια δεν παρουσιάζουν εισπράξεις, ενώ για τις καθυστερήσεις της περιόδου 1991-1998, ύψους £585.554, κατά την περίοδο 1.1.2000 - 28.2.2001 πραγματοποιήθηκαν εισπράξεις ύψους £11.318, δηλαδή ποσοστό 1,9%.

Επισήμανα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι είναι αναγκαίο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων, καθώς και των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξης, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά. Ζήτησα επίσης όπως όλες οι καθυστερήσεις διερευνηθούν, για εντοπισμό ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και όσα ποσά θεωρηθούν ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο κλάδος φορολογιών ενισχύθηκε με έναν ακόμα υπάλληλο, ο οποίος θα ασχολείται αποκλειστικά με την είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών. Με πληροφόρησε επίσης ότι, με την εισαγωγή του νέου προγράμματος μηχανογράφησης, θα καταβληθούν έντονες προσπάθειες για είσπραξη των καθυστερήσεων.

4.82.10 Οφειλή στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη, ο Δήμος όφειλε μέχρι τις 31.12.97 στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων ποσό ύψους £849.769, λόγω ελλειμματικών εισφορών, το οποίο πρέπει να καταβληθεί σε 20 ετήσιες δόσεις, ύψους £77.122 η καθεμιά, συμπεριλαμβανομένων και των τόκων. Παρατηρήθηκε ότι ο Δήμος μέχρι σήμερα δεν έχει εμβάσει κανένα ποσό έναντι της οφειλής στο πιο πάνω ταμείο.

Όπως πληροφορήθηκα, έχουν δοθεί οδηγίες για σταδιακή καταβολή του οφειλόμενου ποσού στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

4.83 ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΟΜΕΤΙΟΥ

Μέρος Α

4.83.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2000 για έλεγχο, ενώ αυτοί του 1998 και 1999 υποβλήθηκαν καθυστερημένα τον Οκτώβριο του 2000, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση στην υποβολή των τελικών λογαριασμών οφείλεται κυρίως στο φόρτο εργασίας που υπάρχει στο λογιστήριο του Δήμου και σε διάφορα προβλήματα που παρουσιάστηκαν, για τα οποία χρειάστηκε χρόνος για διευκρίνιση τους.

4.83.2 Τελικοί Λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με το Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση. Ο Δήμος με πληροφόρησε ότι οι τελικοί λογαριασμοί θα ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων με την ολοκλήρωση της ένταξης και λειτουργίας των προγραμμάτων μηχανογράφησης των υπηρεσιών του Δήμου.

4.83.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1998 και 1999 παρουσίασαν έλλειμμα £19.248 και £170.999, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £4.478 το 1997.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου το 1998 και 1999 ανήλθαν σε £1.179.911 και £1.127.633, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.075.996 το 1997. Στις εισπράξεις περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £241.568 το 1998 και £180.382 το 1999.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου το 1998 και 1999 ανήλθαν σε £1.199.159 και £1.298.632, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.080.474 το 1997.

(δ) Ταμειακά διαθέσιμα. Τα ταμειακά διαθέσιμα του Δήμου στις 31.12.98 και 31.12.99 ήταν £30.573 και £140.426, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £49.821 το 1997. Κατά το 1999 τα ταμειακά διαθέσιμα μειώθηκαν κατά £170.999, σε σύγκριση με το 1998. Από το πιο πάνω ποσό, £122.858 διατέθηκαν για την εκτέλεση έργων και £48.141 για την αντιμετώπιση τρέχουσων αναγκών του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Ο Δήμος στις 20.3.2000 και 20.7.2000 εισέπραξε ποσό £125.111 και £46.124, αντίστοιχα, ως γενική κρατική χορηγία (2η δόση 1999) και κρατική χορηγία για τα αναπτυξιακά έργα που εκτέλεσε το 1998 και 1999, ενώ εκκρεμεί αίτημα του Δήμου προς το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για κάλυψη δαπανών ύψους £27.921.

(ε) Αποπληρωμή δανείων. Παρατηρήθηκε ότι από το 1995 δεν καταβάλλονται οι τοκοχρεολυτικές δόσεις των δανείων που συνάφθηκαν από το Συνεργατικό Ταμειούχριο Αγίου

Δομετίου για την κατασκευή πεζοδρομίων, με αποτέλεσμα στις 31.12.98 και 31.12.99 το ύψος των καθυστερήσεων να ανέρχεται σε £188.804 και £250.260, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £121.540 το 1997, και ο Δήμος να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι κατά το 2001 ο Δήμος πλήρωσε στο Συνεργατικό Ταμειυτήριο Αγίου Δομετίου καθυστερημένες τοκοχρεολυτικές δόσεις, ύψους £82.000, και ότι θα συνεχιστεί η προσπάθεια για περαιτέρω μείωση των καθυστερημένων δόσεων των δανείων.

4.83.4 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου για το 1999 ήταν ελλειμματικός. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, που αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1998 και 1999 μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων, όπως φαίνεται πιο κάτω:

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1998	2.056.100	280.007	1.776.093	86,4
1999	2.429.850	276.924	2.152.926	88,6

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι ο Προϋπολογισμός θα πρέπει να ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατό, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1998 και 1999 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των εγκριθέντων ποσών του Προϋπολογισμού, για τις οποίες δεν λήφθηκε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.83.5 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα άτομα που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1998 και 1999, καθώς και το ανάλογο κόστος.

	1999	1998
Μόνιμο προσωπικό	20	19
Προσωπικό με σύμβαση	3	4
Εργατικό προσωπικό - Τακτικοί	41	41
- Έκτακτοι	28	18
	92	82
Ολικό αποδοχών	£606.729	£537.584

4.83.6 Μισθοί - Συμφωνία για πρόωρη αφυπηρέτηση Γραφέα. Ο Δήμος συνήψε συμφωνία με Γραφέα για πρόωρη αφυπηρέτηση στις 8.12.2000, με τη συμπλήρωση 400 μηνών υπηρεσίας και την παραχώρηση οκτώ επιπρόσθετων προσαυξήσεων, κατά παράβαση του άρθρου 53(1) του περί Δήμων Νόμου, το οποίο προνοεί την εφαρμογή των σχεδίων υπηρεσίας που ετοίμασε το Δημοτικό Συμβούλιο με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου. Στις 31.12.2000 η πιο πάνω Γραφέας αφυπηρέτησε και ο Δήμος υπέβαλε στην Υπηρεσία μου τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων της για πιστοποίηση. Οι υπολογισμοί των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων έγιναν με βάση τον αυξημένο ετήσιο βασικό μισθό και ως εκ τούτου η Υπηρεσία μου αδυνατούσε να τους πιστοποιήσει. Παρά ταύτα, ο Δήμος, με βάση τους λανθασμένους υπολογισμούς, πλήρωσε στις 5.2.2001 στην πιο πάνω Γραφέα φιλοδώρημα ύψους £39.401 και από το Μάρτιο του 2001 της καταβάλλει μηνιαία σύνταξη £712,73, αντί £30.998 και £562,68, αντίστοιχα.

4.83.7 Γενική Φροντίστρια. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 28.7.98 αποφάσισε τη μονιμοποίηση της υπαλλήλου που εργοδοτείτο με συμβόλαιο στη θέση Γενικής Φροντίστριας στο Τμήμα Πολιτιστικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών, χωρίς να εξασφαλίσει έγκριση από τα αρμόδια Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών για τη δημιουργία και πλήρωση της νέας θέσης και χωρίς να ακολουθήσει την ενδεδειγμένη διαδικασία πλήρωσης νέων θέσεων. Επισήμανα επίσης ότι, από τα πρακτικά της συνεδρίας ημερ. 28.7.98, φαίνεται ότι το Δημοτικό Συμβούλιο γνώριζε ότι ενεργούσε παράτυπα, λαμβάνοντας την πιο πάνω απόφαση.

4.83.8 Παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων. Παρά την αντίθεση που εξέφρασα για την παραχώρηση επιπρόσθετων προσαυξήσεων σε τρεις υπαλλήλους του Δήμου, το Δημοτικό Συμβούλιο εμμένει στις αποφάσεις του. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι, σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, οφείλει να ενεργεί μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια του, καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας που ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο, είναι ανεπίτρεπτη.

4.83.9 Αναβάθμιση θέσεων. Ο Δήμος δεν έχει εξασφαλίσει μέχρι σήμερα έγκριση από το Υπουργείο Εσωτερικών για τη συμφωνία που συνήψε με τις Συντεχνίες, για την αναβάθμιση των θέσεων του Δημοτικού Γραμματέα, του Δημοτικού Μηχανικού και του Δημοτικού Ταμία, με την οποία διαφοροποιούνταν οι πρόνοιες των άρθρων 9,14 και 15 του πρακτικού συμφωνίας, για εναρμόνιση με τις οργανικές θέσεις των Δήμων Μείζονος Λευκωσίας.

Σύμφωνα με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.9.94, και 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών. Μολαταύτα, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει για τα έτη 1997-1998 συλλογική σύμβαση.

4.83.10 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν και κατά τα έτη 1998 και 1999 αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου. Αναφέρω πιο κάτω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- Η μη έγκαιρη είσπραξη των φορολογιών και των καθυστερήσεων φορολογιών.
- Η μη έγκαιρη συμφιλίωση των λογαριασμών τράπεζας.
- Η έλλειψη ελέγχου στη Δημοτική Βιβλιοθήκη.
- Η αδυναμία βεβαίωσης περιουσιακών στοιχείων.

4.83.11 Ειδική έρευνα. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 12.10.99 αποφάσισε, για ανθρωπιστικούς λόγους, όπως αναστείλει την καταβολή των δόσεων αποπληρωμής των £10.103,54 που δαπανήθηκαν κατά τα έτη 1995 και 1996 από τον πρώην Δήμαρχο, κατά παράβαση του άρθρου 69 του περί Δήμων Νόμου, χωρίς όμως να καθορίσει την περίοδο αναστολής των δόσεων και την ημερομηνία επανέναρξης της αποπληρωμής του οφειλόμενου ποσού, σύμφωνα με την υπογραφείσα συμφωνία.

Από τις £10.103,54, ο πρώην Δήμαρχος κατέβαλε £1.404, αντί £3.804 που αναλογούσαν στην περίοδο 30.8.98-30.9.99, ενώ στις 13.9.2000 και 13.10.2000 ο πρώην Δήμαρχος πλήρωσε £100 και £50, αντίστοιχα. Εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως επανεξετάσει το θέμα και, εν όψει του γεγονότος ότι από 1.10.99 στον πρώην Δήμαρχο καταβάλλεται σύνταξη από το Δήμο, αποφασίσει την επανέναρξη της αποπληρωμής του οφειλόμενου ποσού (£8.549,54, σύμφωνα με την υπογραφείσα συμφωνία).

4.83.12 Καθυστερήσεις εσόδων. Οι καθυστερήσεις εσόδων στις 31.12.98 και 31.12.99 ανέρχονταν σε £399.082 και £599.594, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £340.874 το 1997. Οι καθυστερήσεις του 1999 παρουσιάζονται σημαντικά αυξημένες, σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια, ένεκα του γεγονότος ότι για πρώτη φορά στους λογαριασμούς συμπεριλήφθηκαν και οι οφειλές από την κατασκευή πεζοδρομίων (άρθρο 17), ύψους £89.511.

4.83.13 Καθυστερήσεις φορολογιών προηγούμενων ετών (επαγγελματικών και αδειών σκυβάλων)

Περίοδος	Έτος	Καθυστερήσεις 1.1	Εισπράξεις	Ποσοστό	Υπόλοιπο 31.12
		£	£	%	£
1986-1995	1996	147.420	17.968	12,2	129.452
1986-1996	1997	169.638	12.467	7,4	157.171
1986-1997	1998	208.262	9.805*	4,7	197.121
1986-1998	1999	255.624	12.114	4,7	243.510

***(Πλέον μειώσεις £1.336)**

Από την πιο πάνω κατάσταση φαίνεται ότι το ποσοστό εισπραξης καθυστερημένων φορολογιών μειώνεται από έτος σε έτος και αυτό οφείλεται κατά την άποψη μας στη μη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των οφειλετών.

4.83.14 Καθυστερήσεις δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας. Το ποσοστό εισπραξης των καθυστερημένων φορολογιών δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας προηγούμενων ετών είναι πολύ χαμηλό και ανέρχεται σε 5,2%. Συγκεκριμένα, από τις καθυστερήσεις της περιόδου 1993-1997, ύψους £63.559, εισπράχθηκαν κατά το 1998 £3.295 και από τις καθυστερήσεις της περιόδου 1993-1998, ύψους £75.830, εισπράχθηκαν κατά το 1999 £3.944 μόνο.

Επισήμανα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι είναι αναγκαίο όπως λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των φορολογιών και των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος μη είσπραξης με την πάροδο του χρόνου αυξάνεται σημαντικά. Ζήτησα επίσης τη διερεύνηση των καθυστερημένων φορολογιών, για εντοπισμό ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και όσα θεωρηθούν ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου.

Όπως πληροφορήθηκα, η Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου προχώρησε στην ετοιμασία μηχανογραφημένων συγκεντρωτικών καταστάσεων και στάληκαν ειδοποιήσεις/επιστολές στους δημότες για καταβολή των οφειλόμενων ποσών.

4.83.15 Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 5.5.98, παρά τις εισηγήσεις της Υπηρεσίας μου, ανέθεσε τη μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου, χωρίς την προκήρυξη δημόσιων προσφορών.

4.83.16 Εφαρμογή συστημάτων πληροφορικής.

(α) Διαπιστώθηκε ότι κατά την εφαρμογή των συστημάτων μηχανογράφησης παρουσιάζονται καθυστερήσεις και προβλήματα στην ομαλή λειτουργία τους. Επιβάλλεται η παρακολούθηση της εφαρμογής των συστημάτων και η λήψη μέτρων για βελτίωση της αποτελεσματικότητας των εφαρμογών, προς όφελος των υπηρεσιών του Δήμου, καθώς και η συγκεκριμενοποίηση των καθηκόντων των λειτουργών του Δήμου, για ορθή παρακολούθηση της εφαρμογής των συστημάτων και επίλυση των διαφόρων προβλημάτων που προκύπτουν.

(β) Δεν έχει σχεδιαστεί, σε συνεργασία με την εταιρεία που προμήθευσε το λογισμικό, χρονοδιάγραμμα αναφορικά με τις υποχρεώσεις των δύο πλευρών, ώστε να οριοθετηθούν τα χρονικά πλαίσια μέσα στα οποία πρέπει να ολοκληρωθούν οι εργασίες για τη μηχανογράφηση του Δήμου, με αποτέλεσμα το προσωπικό να επιβαρύνεται με εργασίες, οι οποίες θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν με τη βοήθεια του μηχανογραφημένου συστήματος.

4.83.17 Προμήθεια μηχανογραφικού εξοπλισμού. Στην προκήρυξη προσφοράς για προμήθεια μηχανογραφικού εξοπλισμού δεν ζητήθηκε όπως οι προσφορές υποβληθούν με τη μέθοδο των δύο φακέλων (τεχνικό και οικονομικό), ούτε και καθορίστηκαν τα κριτήρια και η βαρύτητα τους για την αξιολόγηση των προσφορών, τα οποία καθορίστηκαν μετά το άνοιγμα των προσφορών.

Επισήμανα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι η τακτική αυτή εγκυμονεί κινδύνους, γιατί παρέχεται η δυνατότητα κατά την τεχνική αξιολόγηση, εφόσον είναι γνωστό το κόστος, να επηρεαστεί η βαθμολογία των τεχνικών χαρακτηριστικών, προς όφελος συγκεκριμένου προσφοροδότη.

4.83.18 Πολιτική ασφάλειας συστήματος. Δεν έχει καθοριστεί πολιτική σχετικά με την πρόσβαση στους χώρους πληροφορικής, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει ικανοποιητική ασφάλεια σε επίπεδο προγραμμάτων, καθώς επίσης και σε επίπεδο μηχανογραφικού εξοπλισμού. Επιπρόσθετα διαπιστώθηκε ότι ο μηχανογραφικός εξοπλισμός, καθώς επίσης και το λογισμικό, δεν έχουν καταχωριστεί αναλυτικά σε μητρώο.

4.84 ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΟΥ

Μέρος Α

4.84.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2000 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2001.

4.84.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα ύψους £194.825 το 1998 και έλλειμμα ύψους £117.541 το 1999, σε σύγκριση με έλλειμμα £51.969 το 1997.

(β) **Εισπράξεις.** Οι εισπράξεις κατά τα έτη 1998 και 1999 ανήλθαν σε £530.233 και £439.894, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £332.848 το 1997, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £197.385 ή ποσοστό 59,3% το 1998 και μείωση £90.339 ή ποσοστό 17% το 1999, σε σύγκριση με το 1998.

Στις εισπράξεις του Δήμου για το έτος 1998 περιλαμβάνεται δάνειο ύψους £150.000, για ανέγερση Δημοτικού Μεγάρου, και κρατική χορηγία ύψους £126.474.

Στις εισπράξεις του Δήμου για το έτος 1999 περιλαμβάνεται ποσό ύψους £130.840 που αφορά ειδική κρατική χορηγία.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές κατά τα έτη 1998 και 1999 ανήλθαν σε £335.408 και £557.435, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £384.817 το 1997, δηλαδή σημειώθηκε μείωση ύψους £49.409 ή ποσοστό 12,8% το 1998 και αύξηση £222.027 ή ποσοστό 66,2% το 1999, σε σύγκριση με το 1998.

4.84.3 Προϋπολογισμός.

(α) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1998 και 1999 μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων, όπως φαίνεται πιο κάτω:

Έτος	Ποσό Προϋπολογισμού	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1998	452.000	60.227	391.773	86,67
1999	505.000	115.070	389.930	77,21

Επιβάλλεται όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατό, με τη δυνατότητα εκτέλεσης του.

(β) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1998 και 1999 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των εγκριθέντων ποσών του Προϋπολογισμού, για τις οποίες δεν λήφθηκε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προνοεί το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

4.84.4 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1998 και 1999, μαζί με το ανάλογο κόστος.

	1999	1998
Μόνιμο προσωπικό	5	4
Έκτακτοι/Με σύμβαση	3	4
Εργατικό προσωπικό (έκτακτοι)	3	3
Σύνολο	11	11
Ολικό δαπανών για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£90.237	£81.032

4.84.5 Μισθοδοσία. Οι μισθοί που καταβάλλονται στους υπαλλήλους του Δήμου είναι λανθασμένοι, λόγω εσφαλμένων τοποθετήσεων και της μη παραχώρησης της ετήσιας προσαύξησης και ζήτησα όπως γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις.

4.84.6 Σχέδια υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων του Δήμου δεν έχουν υποβληθεί για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο, όπως προνοεί το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου. Σχετική με το θέμα αυτό είναι και η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερ. 22.9.2000, στις συνεκδικασθείσες προσφυγές 170/98 και 298/98.

4.84.7 Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.385, ημερ. 6.4.94, που επαναβεβαιώθηκε με την απόφαση αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, ο Δήμος έχει υπογράψει συλλογική σύμβαση εργασίας για τα έτη 1997-1998, χωρίς την έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και του Υπουργείου Οικονομικών.

4.84.8 Επίδομα παραστάσεως μελών Δημοτικού Συμβουλίου. Παρατηρήθηκε ότι δεν γίνεται αποκοπή από το επίδομα παραστάσεως των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου για το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το επίδομα παραστάσεως εμπίπτει στον όρο «αποδοχές» και υπόκειται στην αποκοπή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα.

4.84.9 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου. Αναφέρω πιο κάτω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- Ανεπαρκής έλεγχος των μισθών.
- Μη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής με τις απαραίτητες πληροφορίες και μη επισύναψη σ' αυτά όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.
- Έγκριση μειώσεων τελών υδατοπρομήθειας, χωρίς την ετοιμασία έκθεσης από τον υπάλληλο που διενεργεί τον έλεγχο.
- Μη εξάσκηση ελέγχου από δεύτερο υπάλληλο στις καταχωρίσεις υδατοπρομήθειας στον ηλεκτρονικό υπολογιστή.
- Μη διεξαγωγή δύο τουλάχιστον αιφνιδιαστικών ελέγχων το χρόνο στα ταμεία του Δήμου από εξουσιοδοτημένο λειτουργό, όπως προνοείται στη Δημοσιονομική Οδηγία 16.9.0.

4.84.10 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία του Δήμου, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.84.11 Τελικοί Λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών.

4.84.12 Είσπραξη δικαιωμάτων χωρίς νομική κάλυψη. Παρατηρήθηκε ότι εισπράττονται τέλη υδατοπρομήθειας, δικαιώματα σφαγείου, ζυγιστικά και φόρος θεάματος μεγαλύτερα από αυτά που προβλέπουν οι υφιστάμενοι Κανονισμοί, οι οποίοι θεσπίστηκαν πριν από αρκετά χρόνια. Εισηγήθηκα τη θέσπιση νέων Κανονισμών, οι οποίοι να συνάδουν με τα σημερινά δεδομένα.

4.84.13 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σε αντίθεση με τα άρθρα 78(2) και 134 του περί Δήμων Νόμου, δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση, ίση με το εκάστοτε μέγιστο επιτρεπόμενο επιτόκιο, στους δημότες που παρέλειψαν να πληρώσουν μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία το επιβληθέν δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας και τα τέλη υδατοπρομήθειας, αντίστοιχα.

4.84.14 Ανάθεση τεχνικών έργων σε εργολάβους χωρίς προσφορές. Από έλεγχο της Υπηρεσίας μου το Σεπτέμβριο 2000 προέκυψε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο ανέθεσε, χωρίς προσφορές, την κατασκευή του δρόμου Αρχαγγέλου, κόστους περίπου £50.000, σε δύο εργολάβους, χρησιμοποιώντας τιμές μονάδας από συμβόλαια μικρότερων έργων που κατακυρώθηκαν σ' αυτούς. Το Δεκέμβριο 2000 ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο Δήμος προχώρησε σε απευθείας ανάθεση του έργου, επειδή οι τιμές των εργολάβων ήταν

συμφέρουσες και γιατί, με την ανάθεση, επιταχυνόταν η υλοποίηση του έργου. Η Υπηρεσία μου, χωρίς να διαφωνεί με τις θέσεις του Δήμου, εμμένει στη θέση αρχής ότι τα συμφέροντα των Δημόσιων Αρχών και οι αρχές της χρηστής διοίκησης επιβάλλουν όπως τα έργα και οι υπηρεσίες αναθέτονται με προσφορές.

4.85 ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ

Μέρος Α

4.85.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2000 για έλεγχο, ενώ αυτοί του 1998 και 1999 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 20.5.2000 και 1.3.2001, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου.

Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, διαπιστώθηκαν περιπτώσεις όπου η λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων και του ιστορικού κόστους, με βάση την οποία ετοιμάζονται οι Οικονομικές Καταστάσεις, δεν ακολουθήθηκε ορθά. Καθυστερημένα έσοδα και εκκρεμείς υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 1998 και 1999 δεν παρουσιάζονται στους λογαριασμούς.

4.85.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1998 και 1999 παρουσίασαν έλλειμμα £90.357 και £120.037, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £32.770 το 1997.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 1998 και 1999 ανήλθαν σε £1.277.704 και £1.317.351, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.199.398 το 1997, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £78.306 ή ποσοστό 6,5% το 1998 και αύξηση £39.647 ή ποσοστό 3,1% το 1999, σε σύγκριση με το 1998.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου για το 1998 και 1999 ανήλθαν σε £1.368.061 και £1.437.388, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.232.168 το 1997, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £135.893 ή ποσοστό 11% το 1998 και £69.327 ή ποσοστό 5% το 1999, σε σύγκριση με το 1998.

(δ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Δήμου:

	1999	1998	1997
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	0,52	0,56	0,48
Αποδοχές Προσωπικού προς Έξοδα	31%	28,4%	29,6%
Κυβερνητική Χορηγία προς Έσοδα	11,4%	14,1%	13,7%
(Έλλειμμα)/Πλεόνασμα προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	(83,7%)	(38%)	10%

(ε) Τρέχουσες υποχρεώσεις. Στις 31.12.98 και 31.12.99 το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £679.980 και £881.797, αντίστοιχα, ενώ οι τρέχουσες υποχρεώσεις ήταν £1.223.615 και £1.690.830, δηλαδή υπήρχαν καθαρές τρέχουσες υποχρεώσεις ύψους £543.635 και £809.033 (αύξηση 49%), τις οποίες ο Δήμος αδυνατούσε να καλύψει.

(στ) Αποπληρωμή δανείων. Λόγω οικονομικών δυσκολιών, ο Δήμος δεν καταβάλλει έγκαιρα τις τοκοχρεολυτικές δόσεις των δανείων, με αποτέλεσμα οι καθυστερήσεις στις 31.12.99 να ανέλθουν στις £366.095, με επακόλουθο την πληρωμή τόκων υπερημερίας.

(ζ) Χρηματοδότηση Δημοτικού Ταμείου (Γενικός Λογαριασμός) και Λογαριασμού Δανείων από το Λογαριασμό Καταθέσεων. Παρά τις διαβεβαιώσεις του Δήμου ότι καταβάλλεται προσπάθεια για τη σύντομη επιστροφή των ποσών που μεταφέρθηκαν την περίοδο 1994-1996 από το Λογαριασμό Καταθέσεων στο Γενικό Λογαριασμό (£53.000) και στο Λογαριασμό Δανείων (£75.600), παρατηρήθηκε ότι επιστράφηκαν μόνο £47.000 από το Λογαριασμό Δανείων στο Λογαριασμό Καταθέσεων.

(η) Εσωτερικός δανεισμός. Παρατηρήθηκε ότι, από το δάνειο που συνήψε ο Δήμος για υπηρεσιακούς δρόμους, ποσό £110.787 δαπανήθηκε το 1995 για την κατασκευή νέου κοιμητηρίου (£35.026) και την επέκταση οδικού δικτύου (£75.761). Από το ποσό αυτό, επιστράφηκαν μέχρι τις 9.5.2000 μόνο £84.806, δηλαδή υπολείπονται £25.981. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 85(1)(α) του Νόμου, τα δάνεια πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τους σκοπούς για τους οποίους έχουν συναφθεί.

4.85.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Οι Προϋπολογισμοί του Δήμου για τα έτη 1998 και 1999 ήταν ελλειμματικοί κατά £388.990 και £581.490, αντίστοιχα. Σύμφωνα με τους όρους έγκρισης τους από το Υπουργικό Συμβούλιο, ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος, ταυτόχρονα όμως παραχωρείται μεταβατική περίοδος 2 χρόνων για ισοσκέλιση του Προϋπολογισμού, η οποία ανανεώνεται κάθε χρόνο, χωρίς ωστόσο να παρατηρηθεί καμιά βελτίωση. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που έθεσε το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1998 και 1999 μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1998	1.455.000	237.168	1.217.832	83,7
1999	1.515.000	200.243	1.314.757	86,8

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι ο Προϋπολογισμός θα πρέπει να ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατό, με τη δυνατότητα εκτέλεσης του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1998 και 1999 σημειώθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των εγκριθέντων ποσών του Προϋπολογισμού, για τις οποίες δεν λήφθηκε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προνοεί το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

4.85.4 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα πρόσωπα που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1998 και 1999, καθώς και το ανάλογο κόστος.

	1999	1998
Μόνιμο προσωπικό	19	18
Εργατικό προσωπικό	17	16
	38	34
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£431.605	£375.229
Μέσος όρος αποδοχών για κάθε υπάλληλο/εργάτη	£11.358	£11.036

4.85.5 Μισθοί.

(α) Δημιουργία νέων θέσεων. Κατά τα έτη 1998 και 1999 δημιουργήθηκαν μία θέση Δημοτικού Μηχανικού, μία θέση Πολιτικού Μηχανικού και μία θέση Γραφέα, σε αντίθεση με τους όρους έγκρισης των Προϋπολογισμών, σύμφωνα με τους οποίους η έγκριση των Προϋπολογισμών δεν συνεπάγεται και έγκριση για δημιουργία νέων θέσεων, για τη δημιουργία των οποίων απαιτείται ξεχωριστή έγκριση από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών.

(β) Παραχώρηση πρόσθετων ετήσιων προσαυξήσεων. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 8.2.96 και 19.2.98 αποφάσισε, αντικανονικά, την παραχώρηση τριών επιπρόσθετων ετήσιων προσαυξήσεων σε τέσσερις υπαλλήλους του Δήμου, ενώ σε δύο άλλους υπαλλήλους παραχωρήθηκαν, χωρίς απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, δύο επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις, πράγμα που δεν προβλέπεται στα σχέδια υπηρεσίας. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι, σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 10.5.93, τα Δημοτικά Συμβούλια οφείλουν να ενεργούν μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια τους καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας που ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο είναι ανεπίτρεπτη.

(γ) Μισθολογική τοποθέτηση λόγω αναβάθμισης/αλλαγής κλίμακας του Δημοτικού Ταμεία. Στις 19.11.98 το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε την αναβάθμιση της κλίμακας της θέσης του Δημοτικού Ταμεία από Α5-Α7-Α8 σε Α7-Α8-Α10 και του παραχώρησε 6 προσαυξήσεις από 1.1.98, τοποθετώντας τον στις £3.271 της κλίμακας Α8, κατά παράβαση των Κανονισμών που διέπουν την αναπροσαρμογή του μισθού υπαλλήλου του οποίου η θέση αναβαθμίζεται (Κ.Δ.Π. 175/95).

(δ) Σχέδια Υπηρεσίας. Για τις περισσότερες θέσεις του Δήμου δεν υπάρχουν σχέδια υπηρεσίας, ενώ αυτά που υπάρχουν παρουσιάζουν ελλείψεις σε σημαντικές πρόνοιες τους. Τα σχέδια υπηρεσίας αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τις ανάγκες της κάθε θέσης, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, χωρίς να τυγχάνουν της αναγκαίας έγκρισης για εφαρμογή τους από το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως προνοείται στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου. Σχετική είναι και η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ημερ. 22.9.2000, στις συνεκδικασθείσες προσφυγές αρ. 170/98 και 298/98, ότι τα σχέδια υπηρεσίας ετοιμάζονται από τους Δήμους και υποβάλλονται στο Υπουργείο Εσωτερικών, με σκοπό την έγκριση της εφαρμογής τους από το Υπουργικό Συμβούλιο.

(ε) Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.94, και 52.362, ημερ. 6.10.2000, που προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι οποίες χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει για τα έτη 1998 και 1999 συλλογική σύμβαση.

4.85.6 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου. Αναφέρω πιο κάτω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- Τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων.
- Την παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών.
- Τη μη επιβεβαίωση της ύπαρξης των περιουσιακών στοιχείων.
- Την έλλειψη ελέγχου στην αποθήκη.
- Τη μη έγκαιρη είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών.

4.85.7 Αδυναμίες στη λειτουργία των Υπηρεσιών του Δήμου. Ο Δήμος αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λειτουργικότητας, τα οποία οφείλονται στη μη τήρηση των ενδεδειγμένων διαδικασιών και στη μη εφαρμογή των Κανονισμών. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι παρατηρήθηκαν περιπτώσεις αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου που δεν συνάδουν με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου.

Για βελτίωση της κατάστασης εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο τη λήψη διορθωτικών μέτρων και την πλήρη συμμόρφωση προς τις πρόνοιες της νομοθεσίας και των σχετικών Κανονισμών.

4.85.8 Βιοτεχνική περιοχή. Ο Δήμος, με επιστολή του ημερ. 19.12.97 προς το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας Λάρνακας, ζήτησε την εκμίσθωση κρατικού τεμαχίου, για τη δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής, με την οριοθέτηση και το διαχωρισμό του σε οικοπέδα για εκμίσθωση σε τρίτους. Παρόλο που μέχρι σήμερα το κρατικό τεμάχιο γης δεν έχει εκμισθωθεί στο Δήμο, το Δημοτικό Συμβούλιο έχει παραχωρήσει οικοπέδα σε βιοτέχνες, χωρίς να έχει υπογράψει οποιαδήποτε συμφωνία και προτού ακόμα καθορίσει τον τρόπο κατανομής των οικοπέδων. Επίσης, στο χώρο της βιοτεχνικής περιοχής επιτράπηκε η ανέγερση υποστατικών, χωρίς την υποβολή σχεδίων για έγκριση και έκδοση άδειας οικοδομής και χωρίς ο Δήμος να ετοιμάσει τεchnοοικονομική μελέτη για τις δαπάνες έργων υποδομής (κατασκευή δρόμων, υδατοπρομήθεια κ.ά.), όπως προβλέπεται στο σχέδιο για τη δημιουργία βιοτεχνικών περιοχών που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση αρ. 36.309, ημερ. 25.10.91.

4.85.9 Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεση μου για το 1999, ο Δήμος συνεχίζει να μην ακολουθεί τη διαδικασία προσφορών σε όλες τις περιπτώσεις εκτέλεσης σημαντικών έργων και για την αγορά υλικών και υπηρεσιών, σε αντίθεση με τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης των πολιτών. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι αρκετά σημαντικά έργα αναθέτονται σε δυο δημότες εργολάβους, χωρίς την προκήρυξη προσφορών. Επίσης δεν εξασκείται ικανοποιητικός έλεγχος, τόσο στις πληρωμές, όσο και στην εκτελεσθείσα εργασία, με αποτέλεσμα να καταβάλλονται σημαντικά ποσά, τα οποία οι Υπηρεσίες του Δήμου να μην μπορούν να δικαιολογήσουν. Εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο ασχοληθεί σοβαρά με το θέμα και φροντίσει για την πιστή εφαρμογή της διαδικασίας προσφορών.

4.85.10 Κατασκευή κοιμητηρίου. Το ποσό του συμβολαίου ανερχόταν σε £412.187 (χωρίς Φ.Π.Α.) και το έργο ολοκληρώθηκε μέσα στο 1996, οπότε και διορίστηκε επιμετρητής ποσοτήτων για την ετοιμασία τελικού λογαριασμού. Σύμφωνα με την προκαταρκτική εκτίμηση του τελικού λογαριασμού που ετοίμασε ο επιμετρητής, το σύνολο του αναθεωρημένου ποσού συμβολαίου ανέρχεται στις £517.370, ενώ το τελικό ποσό που απαιτεί ο εργολάβος ανέρχεται στις £703.661, από το οποίο του καταβλήθηκαν £608.874.

Παρά την παρατεταμένη καθυστέρηση, ακόμα και μετά το διορισμό επιμετρητή ποσοτήτων, το θέμα εξακολουθεί, παρά τη σοβαρότητα του, να παραμένει σε εκκρεμότητα.

4.85.11 Κατασκευή υπηρεσιακών δρόμων. Η συμπλήρωση του έργου προγραμματίστηκε να γίνει σε τρεις φάσεις. Για την Α' φάση προκηρύχθηκαν προσφορές, ενώ η Β' και Γ' φάσεις ανατέθηκαν στον ίδιο εργολάβο, με τις ίδιες τιμές, χωρίς όμως την υπογραφή νέων συμβολαίων και την κατάθεση εγγύησης, και καταβλήθηκαν στον εργολάβο μέχρι 30.6.2000 ποσά ύψους £432.651.

Παρά τις διαβεβαιώσεις του Δημοτικού Συμβουλίου ότι γίνονται ενέργειες για την υπογραφή συμβολαίων και την κατάθεση εγγυήσεων, το θέμα δεν έχει ακόμα διευθετηθεί.

4.85.12 Ασφαλτόστρωση δρόμου κτηνοτροφικής περιοχής. Η εργασία ανατέθηκε έναντι ποσού £38.000, χωρίς να υπάρχουν στοιχεία που να μαρτυρούν ότι προκηρύχθηκαν δημόσιες προσφορές. Μέχρι σήμερα έχουν καταβληθεί κατ' αποκοπή ποσά ύψους £34.000 στον εργολάβο, με βάση όχι την εκτελεσθείσα εργασία, όπως προνοεί ο όρος αρ. 10 του συμβολαίου, με αποτέλεσμα οι αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου να μη γνωρίζουν την πραγματική αξία της εργασίας που εκτελέστηκε και να μην μπορεί να ελεγχθεί η ορθότητα των πληρωμών.

4.85.13 Οδικό δίκτυο «Ζαπάτα». Η εκτέλεση του έργου ανατέθηκε χωρίς την προκήρυξη προσφορών, με τιμές μονάδας ίδιες με αυτές που χρεώνει η ίδια εταιρεία για την κατασκευή υπηρεσιακών δρόμων. Παρατηρήθηκε επίσης ότι δεν υπογράφηκαν συμβόλαια, δεν κατατέθηκε εγγύηση και στον εργολάβο καταβάλλονται κατ' αποκοπή ποσά και όχι με βάση την εκτελεσθείσα εργασία. Μέχρι το Μάρτιο 2001 καταβλήθηκε στον εργολάβο ποσό ύψους £70.480 (με Φ.Π.Α.).

4.85.14 Προσφορά για τις μηχανολογικές εγκαταστάσεις του Δημοτικού Ιατρείου. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 27.11.97 κατακύρωσε το Μέρος «Α» (θέρμανση) και «Β» (κλιματισμός) της πιο πάνω προσφοράς, ως πακέτο, έναντι του ποσού των £41.199, παρά την εισήγηση των συμβούλων μηχανολόγων-ηλεκτρολόγων όπως τα Μέρη «Α» και «Β» ανατεθούν ξεχωριστά, με αποτέλεσμα να επιβαρυνθεί ο Δήμος με επιπρόσθετο ποσό ύψους £4.999.

4.85.15 Χρεώστες - Καθυστερήσεις φορολογιών. Το υπόλοιπο των καθυστερημένων φορολογιών (επαγγελματικής άδειας, σκυβάλων και αδειών λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών) στις 31.12.98 και 31.12.99 ανέρχονταν στις £107.955 και £115.898, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £89.318 το 1997, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £18.637 (20,9%) το 1998 και £7.943 (7,4%) το 1999, σε σύγκριση με το 1998. Επισήμανα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι είναι αναγκαίο όπως λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των φορολογιών και των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος μη είσπραξης τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

4.85.16 Καθυστερήσεις φορολογιών 1982-1991. Καθυστερημένες φορολογίες ύψους £28.490, της περιόδου 1982-1991, στάληκαν σε δικηγόρο για λήψη δικαστικών μέτρων και έκτοτε παρουσιάζονται ως εκκρεμείς. Παρά τις υποδείξεις μου, ο Δήμος δεν έχει ζητήσει από τον εν λόγω δικηγόρο στοιχεία κατά πόσο έχουν κινηθεί αγωγές και αν έχουν εισπραχθεί οποιαδήποτε ποσά.

4.85.17 Καθυστερήσεις τελών υδατοπρομήθειας. Οι καθυστερήσεις τελών υδατοπρομήθειας στις 31.12.98 και 31.12.99 ανέρχονταν στις £122.799 και £156.039, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £106.853 το 1997, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £15.946 (14,9%) το 1998 και £33.240 (27,1%) το 1999, σε σύγκριση με το 1998.

Μεταξύ των οφειλετών περιλαμβάνονται καταναλωτές που οφείλουν σημαντικά ποσά για μεγάλο χρονικό διάστημα και εισηγήθηκα τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για είσπραξη των καθυστερήσεων.

4.85.18 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σε αντίθεση με το άρθρο 134 του περί Δήμων Νόμου, δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση, ίση με το εκάστοτε μέγιστο επιτρεπόμενο επιτόκιο, στους καταναλωτές που παραλείπουν να πληρώσουν μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία τους λογαριασμούς τελών υδατοπρομήθειας.

4.85.19 Δικαιώματα διαφημιστικών πινακίδων. Παρατηρήθηκε ότι εισπράττονται δικαιώματα διαφημιστικών πινακίδων, χωρίς την έγκριση και δημοσίευση των Κανονισμών που ετοίμασε το Δημοτικό Συμβούλιο, δυνάμει του άρθρου 87 του περί Δήμων Νόμου και του άρθρου 7 του περί Εκθέσεων Διαφημίσεων Νόμου.

Για νομιμοποίηση των εισπράξεων των πιο πάνω δικαιωμάτων, ζήτησα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την έγκριση και δημοσίευση των πιο πάνω Κανονισμών.

4.85.20 Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για αγορά νερού. Ο Δήμος παραλείπει να καταβάλει όλες τις οφειλές για αγορά νερού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, με αποτέλεσμα τα οφειλόμενα ποσά στις 31.12.98 και 31.12.99 να ανέλθουν σε £567.984 και £772.300, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £398.694 το 1997.

4.85.21 Απώλεια νερού. Κατά το 1999 το ποσοστό απώλειας νερού ήταν 33% και ξεπερνούσε κατά πολύ το μέγιστο ποσοστό (20%) που μπορεί να γίνει αποδεκτό από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο να διερευνηθούν οι λόγοι του ψηλού ποσοστού απώλειας.

4.85.22 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία του Δήμου, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.85.23 Υπηρεσίες Συμβούλου Επιμετρητή. Παρατήρησα ότι το Δημοτικό Συμβούλιο ανέθεσε υπηρεσίες Συμβούλου Επιμετρητή σε ιδιώτες, χωρίς την προκήρυξη δημόσιων προσφορών. Εισηγήθηκα όπως ζητούνται προσφορές για υπηρεσίες Συμβούλου Επιμετρητή μόνο για έργα κόστους πάνω από £500.000 ή για εξειδικευμένα έργα κόστους πάνω από £100.000.

4.85.24 Προσφορές για επανόρθωση σχισμάτων σε δρόμους και πεζοδρόμια. Για την εργασία αυτή υπέβαλαν προσφορές μόνο δύο τοπικές εταιρείες και οι τιμές μονάδας του επιτυχόντα προσφοροδότη ήταν πολύ ψηλές, σε σύγκριση με τιμές παρόμοιων έργων. Παρατήρησα ότι στις ψηλές τιμές των εργασιών συνέβαλε και το γεγονός ότι στις προσφορές που ζητήθηκαν δεν καθορίζονται οι ποσότητες των εργασιών, ούτε ο χρόνος εκτέλεσης του έργου.

4.86 ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ

Μέρος Α

4.86.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του έτους 2000 για έλεγχο, ενώ αυτοί των ετών 1998 και 1999 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 2.3.2000 και 16.1.2001, αντίστοιχα, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου.

Ενόψει των πιο πάνω, ο έλεγχος των λογαριασμών για τα έτη 1998, 1999 και 2000 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2001.

4.86.2 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σε αντίθεση με το άρθρο 134 του περί Δήμων Νόμου, στις 3 Ιανουαρίου του 2001 πραγματοποιούνταν εισπράξεις δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας, τελών σκυβάλων και δικαιωμάτων επαγγελματικής άδειας, χωρίς την επιβολή της σχετικής προσεπιβάρυνσης. Το δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, σύμφωνα με το άρθρο 78(3) του Νόμου, είναι εισπρακτέο μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου, τα τέλη σκυβάλων, σύμφωνα με το εδάφιο (4) του Κανονισμού 81, μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου, ενώ τα δικαιώματα επαγγελματικής άδειας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου.

4.86.3 Καθορισμός τελών και δικαιωμάτων. Το Δημοτικό Συμβούλιο καθόρισε καθυστερημένα, στις 4.12.2000, το ύψος των τελών σκυβάλων και των δικαιωμάτων επαγγελματικής άδειας, με αποτέλεσμα να μην ετοιμαστούν φορολογικοί κατάλογοι για το έτος 2000 και οι εισπράξεις να διενεργούνται με βάση τα ποσά των φορολογικών καταλόγων του 1999.

4.86.4 Εσωτερικός έλεγχος. Λόγω της μη στελέχωσης του λογιστηρίου με το απαραίτητο προσωπικό, οι εισπράξεις και πληρωμές, καθώς και η ενημέρωση των λογαριασμών, διενεργούνται από τον ίδιο υπάλληλο, γεγονός που συνιστά σοβαρή αδυναμία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο όπως μελετήσει και εξεύρει τρόπους επίλυσης των προβλημάτων που δημιουργούνται. Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το θέμα διευθετήθηκε προσωρινά με τη μετάθεση Γραφέα του Δήμου στο οικονομικό τμήμα.

Μέρος Β

4.86.5 Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμοί Αποθηκών. Ο Δήμος δεν έχει υιοθετήσει τις πιο πάνω Οδηγίες και Κανονισμούς που ετοιμάστηκαν από ειδική επιτροπή, η οποία συστάθηκε από εκπροσώπους των Δήμων και της Υπηρεσίας μου.

4.86.6 Μισθοί. Λόγω λανθασμένων τοποθετήσεων σε μισθοδοτικές κλίμακες, σε περιπτώσεις αναβάθμισης/αλλαγής κλίμακας, και της παραχώρησης πρόσθετων προσαυξήσεων από το Δημοτικό Συμβούλιο, οι μισθοί ορισμένων υπαλλήλων ήταν λανθασμένοι. Υπέδειξα ότι, σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τα Δημοτικά Συμβούλια οφείλουν να ενεργούν μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια τους καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας, που ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο, είναι ανεπίτρεπτη και ότι πρέπει να εφαρμόζονται οι περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95).

4.86.7 Εισφορά στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Σε αντίθεση με τον περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, ο Δήμος δεν υποβάλλει έγκαιρα δήλωση για τα εισπραχθέντα ενοίκια υποστατικών. Συγκεκριμένα, η τελευταία δήλωση έγινε το 1996 και αφορούσε την περίοδο 1988-1993, ενώ εκκρεμεί η υποβολή δήλωσης για τα επόμενα έτη, και ζήτησα όπως αυτή υποβληθεί το συντομότερο δυνατό. Αναφέρεται επίσης ότι, λόγω της μη έγκαιρης υποβολής δήλωσης, ο Δήμος επιβαρύνεται με τόκους.

4.86.8 Τέλη παροχής νερού υδατοπρομήθειας. Παρατηρήθηκε ότι, σε αντίθεση με τον Κανονισμό 115 Θ(ii), δεν εισπράττονται δικαιώματα για την παροχή νερού σε νέες οικοδομές, ο όγκος των οποίων ξεπερνά τα 50 000 κυβ.π., με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων. Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι από την 1.1.2001 έχει υιοθετηθεί ο Κανονισμός 115 Θ(ii).

4.86.9 Κανονισμοί Ταμείου Προνοίας. Ο Δήμος λειτουργεί Ταμείο Προνοίας, χωρίς να έχει θεσπίσει Κανονισμούς που να διέπουν τη λειτουργία του.

4.87 ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ

Μέρος Α

4.87.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα στις 28.9.99, 15.3.2001 και 14.5.2001 τους λογαριασμούς των ετών 1998, 1999 και 2000, αντίστοιχα, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2000 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2001.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση στην υποβολή των λογαριασμών των ετών 1998 και 1999 οφειλόταν στην αναμονή επιβεβαίωσης από Κυβερνητικά Τμήματα των υπολοίπων των καταθέσεων του Δήμου, οι οποίοι τελικά ετοιμάστηκαν χωρίς την επιβεβαίωση αυτή.

4.87.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1998 και 1999 παρουσίασαν πλεόνασμα £111.671 και έλλειμμα £144.782, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα £15.663 το 1997.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 1998 και 1999 ανήλθαν σε £3.324.487 και £3.430.860, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £3.062.282 το 1997, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £262.205 ή ποσοστό 8,6% το 1998 και αύξηση £106.373 ή ποσοστό 3,2% το 1999, σε σύγκριση με το 1998. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία και άλλες συνεισφορές ύψους £184.805 για το 1998 και £132.805 για το 1999.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου για το 1998 και 1999 ανήλθαν σε £3.212.816 και £3.575.642, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £3.077.945 το 1997, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £134.871 ή ποσοστό 4,4% το 1998 και £362.826 ή ποσοστό 11,3% το 1999, σε σύγκριση με το 1998.

(δ) Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις στις 31.12.98 και 31.12.99 ανέρχονταν σε £4.978.504 και £4.657.475, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £4.012.633 το 1997. Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν στις £1.266.069 για το 1998 και £1.246.080 για το 1999 και περιλαμβάνουν δόσεις δανείων πληρωτέες μέσα στο έτος, ύψους £406.323, και £497.196 για το 1998 και 1999, αντίστοιχα.

(ε) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Δήμου:

	1999	1998
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,76	1,78
Αποδοχές Προσωπικού προς Έξοδα	37,6%	38,5%
Κυβερνητική Χορηγία προς Έσοδα	2,9%	4,9%
(Έλλειμμα)/Πλεόνασμα προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	(1,9%)	1,4%

(στ) Αποπληρωμή δανείων. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 24.2.98, το 1998 και 1999 δεν πληρώθηκε καμιά δόση δανείων της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, με αποτέλεσμα ο Δήμος να επιβαρυνθεί με τόκους υπερημερίας ύψους £85.220.

4.87.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1998 και 1999 μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή συμπλήρωσης έργων.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1998	6.430.000	22.375	6.407.625	99,7
1999	6.210.000	23.250	6.186.750	99,6

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατό, με τη δυνατότητα εκτέλεσης του.

(β) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1998 και 1999 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των εγκριθέντων ποσών του Τακτικού Προϋπολογισμού, για τις οποίες δεν λήφθηκε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, σε αντίθεση με το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

4.87.4 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα άτομα που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1998 και 1999, καθώς και το ανάλογο κόστος.

	1999	1998
Μόνιμο προσωπικό	33	34
Νηπιαγωγοί με σύμβαση	10	8
Σχολικοί Βοηθοί με σύμβαση	8	6
Εργατικό προσωπικό - Μόνιμοι	67	74
- Έκτακτοι	21	19
	139	141
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£1.343.492	£1.237.467

4.87.5 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου. Αναφέρω πιο κάτω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- Την παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών.
- Την έλλειψη ελέγχου στην αποθήκη.
- Τη μη επιβεβαίωση των διανυκτερεύσεων που δηλώνονται από τα ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα.
- Τη μη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών ή και άλλων εσόδων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το θέμα εσωτερικού ελέγχου θα εξεταστεί σύντομα, με σκοπό τη διευθέτησή του.

4.87.6 Κατάθεση εγγύησης. Σε αντίθεση με το άρθρο 58 του περί Δήμων Νόμου, οι έκτακτοι εργάτες (7 το 1998 και 11 το 1999), οι οποίοι εκτελούν χρέη εισπράκτορα στην παραλία, δεν έχουν καταθέσει εγγύηση. Επειδή το ύψος των εισπράξεων είναι αρκετά ψηλό, ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο την εφαρμογή του πιο πάνω άρθρου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι σύντομα θα καθορίσει το ύψος της εγγύησης των έκτακτων εργατών, οι οποίοι εκτελούν χρέη εισπράκτορα στην παραλία.

4.87.7 Χρεώστες - Καθυστερήσεις φορολογιών. Παρατηρήθηκε ότι κατά το 1999 δεν εισπράχθηκε κανένα ποσό από τις καθυστερημένες φορολογίες των περιόδων 1986-1989 και 1992-1993, ύψους £5.270 και £17.880, αντίστοιχα, ενώ για τις καθυστερήσεις του 1990, ύψους £7.708, το ποσοστό είσπραξης ανερχόταν σε 8,5%.

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι είναι αναγκαίο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξης τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά. Ζήτησα επίσης τη διερεύνηση των καθυστερημένων φορολογιών, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και όσα ποσά θεωρηθούν ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι θα λάβει μέτρα για είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών και ότι θα διαγραφούν όσες καθυστερήσεις κριθούν ως ανεπίδεκτες είσπραξης.

4.87.8 Άδειες πρατηρίων πετρελαιοειδών. Ο Δήμος παρέλειψε να εκδώσει από το 1995 άδειες λειτουργίας για τα πέντε πρατήρια πετρελαιοειδών που λειτουργούν στην περιοχή του και να εισπράξει τα σχετικά δικαιώματα, σε αντίθεση με τον περί Ρυθμίσεων Πρατηρίων Πετρελαιοειδών Νόμο 101(Ι)/94, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι αποφάσισε την έκδοση των πιο πάνω αδειών από 1.1.2001, ωστόσο δεν αναφέρεται κατά πόσο θα απαιτηθούν και τα σχετικά δικαιώματα για τα έτη 1995-2000.

4.87.9 Άδειες διαφημιστικών πινακίδων. Οι υπηρεσίες του Δήμου παρέλειψαν, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, να καταγράψουν τις διαφημιστικές πινακίδες που είναι αναρτημένες στην περιοχή του Δήμου και να εισπράξουν κατά τα έτη 1998 και 1999 τα σχετικά δικαιώματα. Παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις μου προς το Δημοτικό Συμβούλιο για καταγραφή όλων των διαφημιστικών πινακίδων και είσπραξη των νενομισμένων δικαιωμάτων, δεν υπήρξε συμμόρφωση.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι θα εξετάσει το πιο πάνω θέμα με σκοπό την έκδοση σχετικών Κανονισμών.

4.87.10 Μισθώματα - Διαφημιστικά τέλη. Λόγω της μη εφαρμογής της σύμβασης που υπογράφηκε με εταιρεία, για παραχώρηση δικαιώματος τοποθέτησης στεγάστρων αναμονής λεωφορείων, με αντάλλαγμα την καταβολή μισθώματος και διαφημιστικών τελών, ο Δήμος κατά τα έτη 1998 και 1999 δεν εισέπραξε μισθώματα ύψους £23.222 και τέλη διαφημίσεων ύψους £4.267.

Όπως πληροφορήθηκα, η σύμβαση δεν εφαρμόστηκε επακριβώς, λόγω της εκτέλεσης έργων που καθιστούσαν αδύνατη την τοποθέτηση όλων των στεγάστρων αναμονής λεωφορείων, όπως προνοούσε η συμφωνία.

4.87.11 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σε αντίθεση με το άρθρο 134 του περί Δήμων Νόμου, δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση, ίση με το εκάστοτε μέγιστο επιτρεπόμενο επιτόκιο, στους καταναλωτές που παραλείπουν να πληρώσουν μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία τους λογαριασμούς τελών υδατοπρομήθειας.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι εφαρμόζει τους Κανονισμούς Υδατοπρομήθειας του πρώην Συμβουλίου Βελτιώσεως Παραλιμνίου, οι οποίοι δεν προβλέπουν την επιβολή προσεπιβάρυνσης. Ωστόσο επιθυμώ να παρατηρήσω ότι οι πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου υπερισχύουν των σχετικών Κανονισμών και ως εκ τούτου η επιβολή προσεπιβάρυνσης στα καθυστερημένα τέλη υδατοπρομήθειας καλύπτεται από το άρθρο 134 του περί Δήμων Νόμου.

Μέρος Β

4.87.12 Επιδιόρθωση της περίφραξης του σταδίου. Τον Οκτώβριο 1996 το Δημοτικό Συμβούλιο ανέθεσε την επιδιόρθωση/βελτίωση της περίφραξης του σταδίου στον εργολάβο, ο οποίος τότε εκτελούσε το συμβολαίο των κερκίδων του σταδίου. Το Δεκέμβριο 1996 η εργασία συμπληρώθηκε και ο Δήμος πλήρωσε στον εργολάβο το συμφωνημένο ποσό (£50.000, πλέον Φ.Π.Α.).

Τον Ιούνιο 1997 ετοιμάστηκε ο τελικός λογαριασμός του συμβολαίου των κερκίδων, στον οποίο περιλήφθηκε και το ποσό των £50.000 για τις εργασίες της περίφραξης. Το Μάιο 1999, μετά από αίτημα του Δήμου, η Υπηρεσία μου εξέτασε το θέμα και διαπίστωσε ότι το ποσό των £50.000, ενώ πληρώθηκε κατά το 1996 από το Δήμο, πληρώθηκε ξανά το 1999, με την περίληψη του στον τελικό λογαριασμό του συμβολαίου των κερκίδων.

Οι σύμβουλοι επιμετρητές του συμβολαίου των κερκίδων του σταδίου υποστήριξαν ότι η περίληψη του ποσού στον τελικό λογαριασμό έγινε μετά από οδηγίες του Δήμου, ο οποίος όμως δεν τους ενημέρωσε ότι είχε ήδη πληρώσει το ποσό αυτό το Δεκέμβριο του 1996.

Παρατήρησα ότι η εισήγηση του Δήμου, όπως περιληφθούν οι εργασίες που είχαν ήδη πιστοποιηθεί και πληρωθεί στον τελικό λογαριασμό του συμβολαίου των κερκίδων, ήταν σοβαρό λάθος και ισοδυναμούσε με πιστοποίηση προς πληρωμή για δεύτερη φορά. Παρατήρησα επίσης ότι το λάθος θα αποφεύγετο αν:

(α) Ο Δήμος πληροφορούσε τους συμβούλους ότι είχε ήδη πληρώσει το ποσό των £50.000, χωρίς πιστοποιητικό των συμβούλων, ή

(β) ο Προϊστάμενος Τεχνικής Υπηρεσίας αφαιρούσε τις £50.000 από το ποσό που σύστησε να πληρωθεί την 1.8.1997, για τις εργασίες του συμβολαίου των κερκίδων.

Για το θέμα διεξήχθη ποινική έρευνα, από την οποία δεν προέκυψαν ποινικές ευθύνες, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη πειθαρχική έρευνα. Ο Δήμος ζήτησε, μέσω του δικηγόρου του, την επιστροφή του επιπλέον ποσού από τον εργολάβο, πράγμα που μέχρι σήμερα δεν έχει επιτευχθεί.

4.87.13 Δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Ο Δήμος συνεχίζει να μην επιβάλλει δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, το οποίο θα μπορούσε να επιβάλει βάσει του άρθρου 74 του περί Δήμων Νόμου, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικού ποσού εσόδων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι, μετά από νομική γνωμάτευση στην οποία αναφέρεται ότι εναπόκειται στη διακριτική εξουσία του Δημοτικού Συμβουλίου η επιβολή ή όχι του πιο πάνω τέλους, το Συμβούλιο αποφάσισε τη μη επιβολή δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας στο παρόν στάδιο.

Δεν διαφωνώ ότι η επιβολή του δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας εναπόκειται στη διακριτική εξουσία του Δήμου, ωστόσο επισημαίνω ότι ο Δήμος Παραλιμνίου είναι ο μόνος Δήμος που δεν επιβάλλει το τέλος αυτό. Υπογραμμίζω επίσης ότι, με την επιβολή του πιο πάνω τέλους, θα βελτιωνόταν η οικονομική κατάσταση του Δήμου και θα αποφεύγετο η δημιουργία ελλειμμάτων, όπως αυτό του 1999, ύψους £144.782.

4.88 ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ

Μέρος Α

4.88.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2000 για έλεγχο, ενώ αυτοί του 1998 και 1999 υποβλήθηκαν καθυστερημένα την 1.9.1999 και στις 3.10.2000, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση στην υποβολή των λογαριασμών του Δήμου οφείλεται στις επιπλέον εργασίες που ανατέθηκαν στο λογιστήριο του Δήμου και ότι το πρόβλημα αναμένεται να επιλυθεί κατά το 2002, με την πρόσληψη προσωπικού και τη μηχανογράφηση περισσότερων υπηρεσιών του Δήμου.

4.88.2 Τελικοί Λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.88.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1998 και 1999 παρουσίασαν έλλειμμα £82.341 και πλεόνασμα £34.363, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα £156.235 το 1997.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου κατά τα έτη 1998 και 1999 ανήλθαν σε £3.233.455 και £3.242.064, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £3.376.630 το 1997, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £143.175 ή ποσοστό 4,2% το 1998 και αύξηση £8.609 ή ποσοστό 0,3% το 1999, σε σύγκριση με το 1998. Στις εισπράξεις περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £239.588 για το 1998 και £210.485 για το 1999.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου κατά τα έτη 1998 και 1999 ανήλθαν σε £3.315.797 και £3.207.701, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £3.532.865 το 1997, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £217.068 ή ποσοστό 6,1% το 1998 και μείωση £108.096 ή ποσοστό 3,3% το 1999, σε σύγκριση με το 1998.

(δ) Αποπληρωμή δανείων. Ο Δήμος δεν κατέβαλλε έγκαιρα τις τοκοχρεολυτικές δόσεις των δανείων, με αποτέλεσμα οι καθυστερήσεις στις 31.12.99 να ανέλθουν στις £312.368 και ο Δήμος να επιβαρυνθεί με τόκους υπερημερίας.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση στην καταβολή των τοκοχρεολυτικών δόσεων των δανείων οφείλεται στο γεγονός ότι ο Δήμος ζήτησε την αναθεώρηση των όρων συγκεκριμένου δανείου από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ, η καταβολή των δόσεων του οποίου αναμένεται να αρχίσει το Δεκέμβριο του 2001.

4.88.4 Προϋπολογισμοί.

(α) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1998 και 1999 μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης έργων.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1998	2.066.000	789.143	1.276.857	61,8
1999	1.769.000	386.679	1.382.381	78,1

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι ο Προϋπολογισμός θα πρέπει να ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατό, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο Προϋπολογισμός θα ετοιμάζεται σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου.

(β) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1998 και 1999 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των εγκριθέντων ποσών του Τακτικού Προϋπολογισμού, για τις οποίες δεν λήφθηκε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προνοεί το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

4.88.5 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1998 και 1999, μαζί με το ανάλογο κόστος.

	1999	1998
Μόνιμο προσωπικό	21	22
Νηπιαγωγοί	4	4
Βοηθοί Νηπιαγωγοί	6	6
Εργατικό προσωπικό	51	52
	82	84
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£1.119.013	£1.036.923

4.88.6 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου. Αναφέρω πιο κάτω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- (i) Τη μη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών.
- (ii) Τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων.
- (iii) Τη μη παρακολούθηση των υποθέσεων καθυστερημένων φορολογιών που στάληκαν στους δικηγόρους.
- (iv) Την έλλειψη ελέγχου στη Δημοτική Βιβλιοθήκη.
- (v) Την παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών.
- (vi) Τη μη βεβαίωση περιουσιακών στοιχείων.
- (vii) Τη μη αναφορά απαραίτητων στοιχείων και πληροφοριών και τη μη επισύναψη τιμολογίων στα εντάλματα πληρωμής.
- (viii) Τη μη έκδοση μηχανογραφημένων ή άλλων αποδείξεων για τις εισπράξεις φορολογιών μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου θα ενισχυθεί με την πρόσληψη προσωπικού.

4.88.7 Καθυστερήσεις φορολογιών. Κατά το 1999 το ποσοστό είσπραξης των καθυστερημένων φορολογιών της περιόδου 1991-1996, ύψους £166.011, ήταν χαμηλό και κυμαινόταν από 1% μέχρι 16,1%. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι είναι αναγκαίο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξης, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

4.88.8 Υδατοπρομήθεια. Οι καθυστερήσεις στις 31.12.99 ανέρχονταν σε £207.386, σε σύγκριση με £173.836 το 1998, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £33.550 ή ποσοστό 19,3%, γεγονός που υποδηλώνει ότι δεν λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για την έγκαιρη είσπραξη των τελών υδατοπρομήθειας. Μεταξύ των οφειλετών περιλαμβάνονται καταναλωτές που οφείλουν σημαντικά ποσά που κυμαίνονται από £850 μέχρι £6.310.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες για τη λήψη μέτρων εναντίον όσων δεν καταβάλλουν έγκαιρα τις οφειλές τους.

4.88.9 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σε αντίθεση με το άρθρο 134 του περί Δήμων Νόμου, δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση, ίση με το εκάστοτε μέγιστο επιτρεπόμενο επιτόκιο, στους καταναλωτές που παραλείπουν να πληρώσουν μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία τους λογαριασμούς τελών υδατοπρομήθειας.

4.88.10 Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για αγορά νερού. Ο Δήμος, εδώ και αρκετά χρόνια, παραλείπει να καταβάλει όλες τις οφειλές για αγορά νερού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, με αποτέλεσμα τα οφειλόμενα ποσά στις 31.12.98 και 31.12.99 να ανέλθουν σε £867.383 και £977.341, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £682.684 το 1997.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι από το 2001 θα αρχίσει η σταδιακή εξόφληση των οφειλόμενων προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ποσών.

4.88.11 Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών. Ο Δήμος δεν ακολουθεί τη διαδικασία ζήτησης και κατακύρωσης προσφορών σε όλες τις περιπτώσεις αγοράς υπηρεσιών ή αγαθών, σε αντίθεση με τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης των πολιτών.

4.88.12 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία του Δήμου, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.89 ΔΗΜΟΣ ΔΕΡΥΝΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.89.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2000 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2001.

4.89.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1998 και 1999 παρουσίασαν πλεόνασμα £89.312 και έλλειμμα £14.848, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα £67.987 το 1997. Παρά τη μείωση του ελλείμματος το 1999, σε σύγκριση με το 1997, η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο και αυτό φαίνεται από τα ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού, τα οποία στις 31.12.98 και 31.12.99 ανέρχονταν σε £3.082 και (£8.687), αντίστοιχα. Εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο συνεχίσει τις

προσπάθειες για περαιτέρω βελτίωση των οικονομικών του Δήμου, θέση με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο συμφώνησε πλήρως.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις το 1998 και 1999 ανήλθαν σε £744.318 και £600.360, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £464.641 το 1997, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £279.677 ή 60,2% το 1998 και μείωση £143.958 ή 19,3% το 1999, σε σύγκριση με το 1998.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές το 1998 και 1999 ανήλθαν σε £655.006 και £615.208, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £532.628 το 1997, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £122.378 ή 23% το 1998, και μείωση £39.798 ή 6,1% το 1999, σε σύγκριση με το 1998.

4.89.3 Προϋπολογισμός.

(α) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1998 και 1999 μεγάλα ποσά δαπανών, τα οποία περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των διάφορων έργων.

Έτος	Ποσό Προϋπολογισμού	Πραγματικές Δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1998	820.000	252.031	567.969	69,3
1999	793.000	82.421	710.579	89,6

Επιβάλλεται όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατό, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(β) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1998 και 1999 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των εγκριθέντων ποσών του Προϋπολογισμού, για τις οποίες δεν λήφθηκε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προνοεί το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

4.89.4 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1998 και 1999, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	1999	1998
Μόνιμο προσωπικό	7	7
Εργατικό προσωπικό - Τακτικοί	3	3
- Έκτακτοι	2	2
	12	12
Ολικό δαπανών για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£127.149	£115.926

4.89.5 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου. Αναφέρω πιο κάτω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- Η μη έγκαιρη είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών.
- Ο μη διαχωρισμός στις μηχανογραφημένες καταστάσεις (reports) των εισπράξεων σε μετρητά και σε επιταγές.

- Η μη καταχώριση του αριθμού επιταγής στις αποδείξεις είσπραξης.
- Η έλλειψη ελέγχου στη Δημοτική Βιβλιοθήκη.
- Η μη παρακολούθηση των υποθέσεων που στάληκαν στους δικηγόρους.
- Η μη καταγραφή των διαφημιστικών πινακίδων και η μη αποστολή ειδοποιήσεων στους δημότες για καταβολή των σχετικών δικαιωμάτων.
- Η έλλειψη ελέγχου στην Αποθήκη.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι αρκετές από τις εισηγήσεις μου για ενδυνάμωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου έχουν υιοθετηθεί και διάφορα άλλα μέτρα προωθούνται, με στόχο την ενδυνάμωση του όλου συστήματος.

4.89.6 Αντιμισθία και έξοδα παραστάσεως Δημάρχου και έξοδα παραστάσεως μελών του Δημοτικού Συμβουλίου. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι η αντιμισθία και τα έξοδα παραστάσεως της Δημάρχου δεν αναπροσαρμόστηκαν με τα ποσοστά 60% και 40%, αντίστοιχα, σύμφωνα με απόφαση της Υπουργικής Επιτροπής που ορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο. Διαπιστώθηκε επίσης ότι δεν γίνεται αποκοπή από τα επιδόματα παραστάσεως της Δημάρχου και των Δημοτικών Συμβούλων για το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το επίδομα παραστάσεως εμπίπτει στον όρο «αποδοχές» και υπόκειται στην αποκοπή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι από το 2000 η αντιμισθία και τα έξοδα παραστάσεως της Δημάρχου αναπροσαρμόστηκαν στα ποσοστά 60% και 40%, αντίστοιχα, και ότι από το 2001 γίνεται αποκοπή από τα επιδόματα παραστάσεως της Δημάρχου και των Δημοτικών Συμβούλων για το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης.

4.89.7 Άδειες λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών. Ο Δήμος παρέλειψε να εκδώσει κατά τα έτη 1995, 1996, 1997, 1998, 1999 και 2000 άδειες λειτουργίας των δύο πρατηρίων πετρελαιοειδών και να εισπράξει τα σχετικά δικαιώματα, σε αντίθεση με τον περί Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδών Νόμο 101(Ι)/94. Η ευθύνη για την έκδοση αδειών λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών ανατέθηκε από το 1994 στους Δήμους.

4.89.8 Άδειες διαφημιστικών πινακίδων. Σε αντίθεση με τον Κανονισμό 160(1), δεν εισπράττονται δικαιώματα για τις διαφημιστικές πινακίδες που είναι αναρτημένες στην περιοχή του Δήμου, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

4.89.9 Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για αγορά νερού. Ο Δήμος παραλείπει να καταβάλει όλες τις οφειλές για αγορά νερού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, με αποτέλεσμα τα οφειλόμενα ποσά στις 31.12.98 και 31.12.99 να ανέλθουν σε £229.922 και £189.218, αντίστοιχα.

Η Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι μέχρι τις 26.6.2001 εξοφλήθηκε ολόκληρο το χρέος προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, καταβάλλοντας όμως και τόκους ύψους £8.411.

4.89.10 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία του Δήμου, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.89.11 Τελικοί Λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει λογαριασμούς που απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.89.12 Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Ο Δήμος δεν έχει ακόμη θεσπίσει νέους Κανονισμούς Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων και συνεχίζεται η εφαρμογή των Κανονισμών του πρώην Συμβουλίου Βελτιώσεως Δερύνειας (Κ.Δ.Π. 35/91). Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο την έγκριση νέων Κανονισμών, καθότι οι υφιστάμενοι δεν καλύπτουν τις γυναίκες υπαλλήλους, οι οποίες εισφέρουν στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων ποσοστό 0,75% πάνω στις συντάξιμες απολαβές τους για μεταβίβαση της σύνταξης.

4.90 ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Μέρος Α

4.90.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2000 για έλεγχο, ενώ αυτοί του 1998 και 1999 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 7.6.2001, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.90.2 Λογιστικό σύστημα. Ενώ σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών που απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.90.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1998 και 1999 παρουσίασαν πλεόνασμα £10.747 και έλλειμμα £91.759, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα £2.155 το 1997.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου το 1998 και 1999 ανήλθαν σε £310.872 και £429.395, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £295.956 το 1997. Στις εισπράξεις του Δήμου περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £143.623 για το 1998 και £145.832 για το 1999.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου το 1998 και 1999 ανήλθαν σε £300.125 και £521.154, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £298.111 το 1997.

(δ) Ρευστότητα. Η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν ήταν ικανοποιητική, με αποτέλεσμα σημαντικές τρέχουσες υποχρεώσεις να μην τακτοποιηθούν και να καθυστερεί η αποπεράτωση έργων αναπτύξεως. Τα ταμειακά διαθέσιμα του Δήμου στις 31.12.98 και στις 31.12.99 παρουσίαζαν αρνητικό υπόλοιπο ύψους £8.893 και £100.652, αντίστοιχα, πράγμα που φανερώνει ότι ο Δήμος αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο να μελετήσει τρόπους βελτίωσης των οικονομικών του Δήμου και να ετοιμάσει μακροπρόθεσμο στρατηγικό πρόγραμμα, για κάλυψη των συσσωρευμένων ελλειμμάτων.

(ε) Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(α) του Νόμου, στα ταμειακά διαθέσιμα του Δήμου περιλαμβάνονται παρατραβήγματα, το συνολικό ύψος των οποίων ξεπερνούσε το ποσοστό του 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου για την τρέχουσα περίοδο, όπως φαίνεται πιο κάτω:

Έτος	Έσοδα	Σύνολο	
	Προϋπολογισμού	παρατραβήγματος	
	£	£	%
1998	202.410	58.937	29,1
1999	261.715	130.996	50,1

4.90.4 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα πρόσωπα που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1998 και 1999, καθώς και το ανάλογο κόστος.

	1999	1998
Γραφειακό προσωπικό - Μόνιμοι	3	3
Εργατικό προσωπικό - Τακτικοί	5	5
	8	8
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£73.520	£66.848

4.90.5 Στελέχωση υπηρεσιών του Δήμου. Για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του Δήμου εισηγήθηκα τη στελέχωση των υπηρεσιών του με το αναγκαίο προσωπικό. Μέχρι σήμερα δεν έχουν ακόμη εγκριθεί σχέδια υπηρεσίας, ούτε και έχουν πληρωθεί οι βασικές οργανικές θέσεις του Δημοτικού Μηχανικού και του Δημοτικού Ταμιά που προβλέπονται στο άρθρο 54(1)(α) του περί Δήμων Νόμου.

4.90.6 Προϋπολογισμοί.

(α) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1998 και 1999 μεγάλα ποσά δαπανών, τα οποία περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Έτος	Ποσό Προϋπολογισμού	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1998	424.049	300.125	123.924	29,2
1999	481.000	253.331	227.669	47,3

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατό, με τη δυνατότητα εκτέλεσης του.

(β) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1998 και 1999 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων που ξεπερνούν το 20% των εγκριθέντων ποσών του Προϋπολογισμού, για τις οποίες δεν λήφθηκε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προνοεί το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

4.90.7 Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.94, που επαναβεβαιώθηκε με την απόφαση του αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, ο Δήμος έχει υπογράψει συλλογική σύμβαση εργασίας για τα έτη 1998-1999, χωρίς την έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και του Υπουργείου Οικονομικών.

4.90.8 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες, όπως:

- (i) Διενέργεια εισπράξεων και πληρωμών, ενημέρωση του ταμείου και φύλαξη των διπλοτύπων από το ίδιο άτομο.
- (ii) Μη τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων.

(iii) Μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων.

(iv) Μη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών.

(v) Παράκαμψη της διαδικασίας ζήτησης και κατακύρωσης προσφορών.

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο την ανάγκη ενδυνάμωσης του εσωτερικού ελέγχου για επίλυση των προβλημάτων που δημιουργούνται.

4.90.9 Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Παρόλο που ο Δήμος προμηθεύτηκε τον απαραίτητο εξοπλισμό και τα προγράμματα μηχανογράφησης, εντούτοις το μόνο πρόγραμμα που τέθηκε σε εφαρμογή είναι αυτό των φορολογιών.

4.90.10 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία του Δήμου, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.90.11 Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμοί. Ο Δήμος δεν έχει υιοθετήσει τις πιο πάνω Οδηγίες και Κανονισμούς που ετοιμάστηκαν από ειδική επιτροπή, η οποία συστάθηκε από εκπροσώπους των Δήμων και της Υπηρεσίας μου.

4.90.12 Άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών. Σε αντίθεση με το άρθρο 103(1) του περί Δήμων Νόμου, δεν εισπράττονται δικαιώματα για άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών.

4.90.13 Άδειες λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών. Ο Δήμος παρέλειψε να εκδώσει για τα έτη 1995 μέχρι και το 2000 άδεια λειτουργίας του πρατηρίου πετρελαιοειδών και να εισπράξει τα σχετικά δικαιώματα, σε αντίθεση με τον περί Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδών Νόμο 101(I)/94.

4.90.14 Αντιμισθία Δημάρχου και επιδόματα παραστάσεως Δημοτικών Συμβούλων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι δεν γίνονται αποκοπές από την αντιμισθία του Δημάρχου και τα επιδόματα παραστάσεως των Δημοτικών Συμβούλων για το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης.

Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η αντιμισθία και το επίδομα παραστάσεως εμπίπτουν στον όρο «αποδοχές» και υπόκεινται στην αποκοπή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα.

4.90.15 Απώλεια νερού. Παρατηρήθηκε ότι κατά το 1999 το ποσοστό απώλειας νερού ήταν υπερβολικά ψηλό και ανήλθε στο 54,1%, το οποίο ξεπερνούσε κατά πολύ το 20%, ποσοστό που είναι αποδεκτό από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο να διερευνηθούν οι λόγοι του ψηλού ποσοστού απώλειας.

4.90.16 Μειώσεις/διαγραφές φορολογιών. Παρατηρήθηκε ότι γίνονται μειώσεις και διαγραφές φορολογιών, χωρίς την έγγραφη αίτηση του φορολογούμενου και την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου.

4.91 ΔΗΜΟΣ ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ

Μέρος Α

4.91.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα στις 26.9.2000 τους τελικούς λογαριασμούς των ετών 1998 και 1999 για έλεγχο, ενώ αυτούς του έτους 2000 στις 17.5.2001, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Ενόψει των πιο πάνω, ο έλεγχος των λογαριασμών για τα έτη 1998, 1999 και 2000 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2001.

4.91.2 Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος εξακολουθεί να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.91.3 Παροχή υπηρεσιών διευκολύνσεων στις παραλίες. Λόγω της μη εφαρμογής των άρθρων 5(Γ)(2) και 5(Θ)(1)(α) του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου αρ. 75(Ι) του 1994, ο Δήμος έχει στερηθεί από το 1994 σημαντικά ποσά εσόδων. Σύμφωνα με τα πιο πάνω άρθρα, ο Δήμος έπρεπε να αποφασίσει κατά πόσο θα παρείχε ο ίδιος υπηρεσίες στην παραλία ή θα προκέρυσσε προσφορές για την ανάθεση τους σε ιδιώτες. Κατά το έτος 2000 η διαχείριση των παραλιών ανατέθηκε στους ξενοδόχους και εισπράχθηκε ποσό ύψους £11.040, τακτική η οποία ακολουθήθηκε και το 2001, παρά τη διαβεβαίωση του Δημοτικού Συμβουλίου ότι από 1.1.2001 θα εφαρμοζόταν πλήρως ο περί Προστασίας της Παραλίας Νόμος.

4.92 ΔΗΜΟΣ ΠΕΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.92.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς των ετών 1998, 1999 και 2000 για έλεγχο, οι οποίοι θα έπρεπε να είχαν υποβληθεί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου, με αποτέλεσμα να μη διεξαχθεί από την Υπηρεσία μου ο νενομισμένος έλεγχος για τα έτη 1998, 1999 και 2000. Υπέδειξα ότι η μη έγκαιρη ετοιμασία και υποβολή των πιο πάνω λογαριασμών για έλεγχο δεν υποβοηθεί την ομαλή λειτουργία του Δήμου, μειώνει σε σημαντικό βαθμό τη δυνατότητα αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του ελέγχου για σκοπούς προγραμματισμού ή/και άλλους από το Δημοτικό Συμβούλιο και, επιπρόσθετα, αποστερεί τη Βουλή και τους δημότες από το δικαίωμα έγκαιρης ενημέρωσης για τα πεπραγμένα του Δήμου.

4.93 ΔΗΜΟΣ ΜΕΣΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

Μέρος Α

4.93.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του έτους 2000 για έλεγχο, οι οποίοι, σύμφωνα με το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου, θα έπρεπε να είχαν υποβληθεί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους 2001, με αποτέλεσμα να μη διεξαχθεί από την Υπηρεσία μου ο νενομισμένος έλεγχος.

Μέρος Β

4.93.2 Αποπληρωμή δανείων. Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει, ο Δήμος δεν είναι σε θέση να καταβάλει τις δόσεις των δανείων, με αποτέλεσμα να συσσωρεύονται οι καθυστερήσεις και να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας.

4.93.3 Αναβάθμιση της μισθοδοτικής κλίμακας του Δημοτικού Γραμματέα. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 18.6.98 αποφάσισε την αναβάθμιση της μισθοδοτικής κλίμακας του Δημοτικού Γραμματέα από Α8-Α9-Α11(+2) σε Α9-Α11-Α13 και την τοποθέτηση του στην αρχική βαθμίδα της Α13, από 1.6.98, σε αντίθεση με τους περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμούς του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95), στους οποίους καθορίζεται ο τρόπος αναπροσαρμογής μισθού υπαλλήλου του οποίου η θέση αναβαθμίζεται. Σύμφωνα με τους πιο πάνω Κανονισμούς, ο Δημοτικός Γραμματέας θα ανελίσσόταν στην αρχική βαθμίδα της Α13 την 1.10.2000, ενώ το Δημοτικό Συμβούλιο αντικανονικά τον τοποθέτησε από 1.6.98. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο όπως γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις.

4.93.4 Παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων. Το Δημοτικό Συμβούλιο, ενεργώντας έξω από τα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας, παραχώρησε χαριστικά σε τρεις υπαλλήλους του Δήμου μια πρόσθετη προσαύξηση στον καθένα.

4.93.5 Πλήρωση νέων θέσεων. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 24.6.99 διόρισε τρία άτομα στη μόνιμη θέση Γραφέα 2ης Τάξης και ένα άτομο στη μόνιμη θέση Τροχονόμου, με τα οποία είχε συνάψει συμφωνία μίσθωσης υπηρεσιών, χωρίς να προκηρύξει τις νέες θέσεις και χωρίς να ακολουθήσει την ενδεδειγμένη διαδικασία πλήρωσης θέσεων. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι οι πιο πάνω διορισμοί είναι αντικανονικοί.

4.93.6 Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.385, ημερ. 6.4.94, η οποία επαναβεβαιώθηκε με την απόφαση αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, ο Δήμος έχει υπογράψει συλλογική σύμβαση εργασίας, για τα έτη 1997-2000, με την οποία παραχωρούνταν στο προσωπικό ωφελήματα, όπως 14ος μισθός και ασφάλεια ζωής και ατυχημάτων, χωρίς την έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι, μετά από διαπραγματεύσεις με τις Συντεχνίες και λαμβάνοντας υπόψη μελέτες και συγκριτικά στοιχεία από άλλους Δήμους, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε ομόφωνα την αναβάθμιση της μισθοδοτικής κλίμακας του Δημοτικού Γραμματέα, την παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων και την πλήρωση νέων θέσεων.

4.93.7 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου. Αναφέρω πιο κάτω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- Τη μη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών.
- Τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων.
- Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.
- Τη μη συμπλήρωση της μηχανογράφησης των Υπηρεσιών του Δήμου.
- Τη μη διεξαγωγή περιοδικών ελέγχων από υπεύθυνο λειτουργό.

Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο όπως μελετήσει τρόπους ενδυνάμωσης του εσωτερικού ελέγχου και, όπως με πληροφόρησε ο Δήμαρχος, προωθούνται μέτρα για το σκοπό αυτό.

4.93.8 Καθυστερήσεις φορολογιών. Οι καθυστερημένες φορολογίες στις 31.12.2000 ανέρχονταν σε αρκετές χιλιάδες λίρες και σ' αυτές περιλαμβάνονται οφειλές παλαιών ετών, οι οποίες τα τελευταία χρόνια δεν παρουσιάζουν σημαντικές εισπράξεις. Ζήτησα από το Δήμο όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξη τους, ενώ τα ανεπίδεκτα είσπραξης ποσά να διαγραφούν, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου. Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχουν μελετηθεί τρόποι είσπραξης των καθυστερημένων φορολογιών και ότι έχει διοριστεί υπάλληλος, ως ειδικός αστυνομικός, για την είσπραξη παλαιών οφειλών και την εκτέλεση ενταλμάτων.

4.94 ΔΗΜΟΣ ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.94.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα στις 20.1.2000, 22.1.2001 και 6.7.2001 τους τελικούς λογαριασμούς των ετών 1998, 1999 και 2000, αντίστοιχα, για έλεγχο, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως

καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Ενόψει των πιο πάνω, ο έλεγχος των λογαριασμών για τα έτη 1998, 1999 και 2000 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2001.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί οδηγίες για την έγκαιρη υποβολή των λογαριασμών του Δήμου, όπως καθορίζεται στον περί Δήμων Νόμο.

4.94.2 Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος εξακολουθεί να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι από το έτος 2002, με την πλήρωση της θέσης του Δημοτικού Ταμία, θα ετοιμάζονται τελικοί λογαριασμοί με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων.

4.94.3 Οφειλή για άντληση νερού. Ο Δήμος από 1.2.86 παραλείπει να καταβάλει οποιοδήποτε ποσό για την άντληση νερού από το υδροφόρο στρώμα Γερμασόγειας, με αποτέλεσμα οι εκκρεμείς υποχρεώσεις προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων την 1.5.2001 να ανέλθουν σε £555.869. Όπως πληροφορήθηκα, το Δημοτικό Συμβούλιο δεν είναι διατεθειμένο να εγκρίνει τη διάθεση οποιουδήποτε ποσού για την οφειλή προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, επικαλούμενο διάφορους λόγους.

4.95 ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΩ ΠΟΛΕΜΙΔΙΩΝ

Μέρος Α

4.95.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς των ετών 1999 και 2000 για έλεγχο, οι οποίοι, σύμφωνα με το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου, θα έπρεπε να είχαν υποβληθεί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, με αποτέλεσμα να μη διεξαχθεί από την Υπηρεσία μου ο νενομισμένος έλεγχος για τα έτη 1999 και 2000. Οι λογαριασμοί για τα έτη 1997 και 1998 παρουσιάζουν τα ταμειακά διαθέσιμα και τα έσοδα μειωμένα κατά το έλλειμμα, το οποίο για τα έτη 1997 και 1998 ανερχόταν σε £13.010 και £66.202, αντίστοιχα. Για την περίοδο 1.1.99 - 8.9.99 ετοιμάστηκε ισοζύγιο που παρουσιάζει χρεωστικά και πιστωτικά υπόλοιπα ύψους £3.242.818 και £3.264.818, αντίστοιχα, δηλαδή υπήρχε πιστωτική διαφορά ύψους £22.000, η οποία προέκυψε από αντικανονική πίστωση (μείωση μετρητών) του Ταμείου. Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα έσοδα στο ισοζύγιο της περιόδου 1.1.99 - 8.9.99 είναι μειωμένα κατά το ύψος του ταμειακού ελλείμματος, το οποίο ανερχόταν σε £69.477.

4.95.2 Διεξαγωγή έρευνας.

(α) Η Υπηρεσία μου διεξήγαγε έρευνα στους λογαριασμούς του Δήμου, η οποία κάλυψε την περίοδο 1.1.96 - 8.9.99, και διαπίστωσε ταμειακό έλλειμμα ύψους £148.689, το οποίο προέκυψε από τη μη κατάθεση στο Δημοτικό Ταμείο ποσών που εισπράχθηκαν από το Δήμο. Τα αποτελέσματα της έρευνας διαβιβάστηκαν στην Αστυνομία, η οποία άρχισε τη διερεύνηση, για διαπίστωση τυχόν διάπραξης αδικημάτων. Όπως πληροφορήθηκα, η έρευνα από την Αστυνομία ολοκληρώθηκε μέσα στο 2001 και η σχετική έκθεση υποβλήθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα.

(β) Ο Δημοτικός Ταμίας υπέβαλε παραίτηση στις 8.9.99, μετά τη σε βάρος του καταγγελία από υπάλληλο του Δήμου για οικονομικές παρατυπίες, και κατέθεσε για λογαριασμό του Δήμου ποσό £100.000 (£20.000 στις 8.9.99 και £80.000 στις 17.9.99).

4.95.3 Έκθεση γνώμης με επιφύλαξη. Λόγω του ταμειακού ελλείμματος που διαπιστώθηκε και της σοβαρότητας των θεμάτων που προέκυψαν κατά την έρευνα, η έκθεση μου για το 1997 και 1998 δόθηκε με επιφύλαξη γνώμης.

4.95.4 Απάντηση σε επιστολή της Υπηρεσίας μου. Παρά τις συνεχείς υπενθυμίσεις μου, ο Δήμος παρέλειψε μέχρι σήμερα να απαντήσει στην επιστολή της Υπηρεσίας μου για τον έλεγχο των λογαριασμών για τα έτη 1997, 1998 και για την περίοδο 1.1.99 - 8.9.99, με αποτέλεσμα τα σοβαρά θέματα που έχουν εγερθεί να παραμένουν σε εκκρεμότητα, χωρίς να ληφθούν μέτρα για έγκαιρη επίλυση τους.

Μέρος Β

4.95.5 Εσωτερικός έλεγχος. Η έλλειψη εσωτερικού ελέγχου στις εισπράξεις και πληρωμές, καθώς και σε διάφορες άλλες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, είχε ως αποτέλεσμα το μη εντοπισμό του ταμειακού ελλείμματος και τη μη εφαρμογή των Κανονισμών και των ενδεδειγμένων διαδικασιών.

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει ο εσωτερικός έλεγχος στη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου και στη σωστή εφαρμογή των Κανονισμών και των ενδεδειγμένων διαδικασιών. Σοβαρές αδυναμίες παρατηρήθηκαν επίσης και στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου στη μηχανογράφηση.

4.95.6 Ρευστότητα. Η οικονομική κατάσταση και διαχείριση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζονται σοβαρά προβλήματα ρευστότητας. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι πρέπει να μελετήσει τρόπους βελτίωσης των οικονομικών του Δήμου και να ετοιμάσει μακροπρόθεσμα στρατηγικό πρόγραμμα, για κάλυψη των συσσωρευμένων ελλειμμάτων.

4.95.7 Μισθοδοσία. Οι μισθοί που καταβάλλονται στους περισσότερους εργατοϋπαλλήλους του Δήμου είναι λανθασμένοι, λόγω εσφαλμένων τοποθετήσεων, χαριστικών προσαυξήσεων, μη παραχώρησης ολόκληρου του ποσού της προσαύξησης ή της αύξησης τιμαριθμικού επιδόματος. Ζήτησα όπως γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις.

4.95.8 Σχέδια Υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων δεν τροποποιήθηκαν μετά την εφαρμογή του άρθρου 2(α) της συλλογικής σύμβασης εργασίας της περιόδου 1996-1997.

4.95.9 Διορισμός εργατών σε οργανικές θέσεις του Δήμου. Κατά το 1996 οκτώ εργάτες προήχθηκαν και τοποθετήθηκαν σε οργανικές θέσεις του Δήμου, χωρίς να ληφθεί μέχρι σήμερα έγκριση δημιουργίας και πλήρωσης των θέσεων από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών.

4.95.10 Οδικά έργα. Παρόλο ότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου είναι επαρκώς στελεχωμένες, η ετοιμασία αρχιτεκτονικών σχεδίων και η επίβλεψη της εκτέλεσης οδικών έργων, που αναλαμβάνονται από εργολάβους, αναθέτονται σε ιδιωτικό γραφείο, χωρίς την προκήρυξη προσφορών, με αποτέλεσμα ο Δήμος να επιβαρύνεται με επιπρόσθετα έξοδα.

4.95.11 Άδειες λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών. Ο Δήμος παρέλειψε, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, να εκδώσει κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999 άδειες λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών και να εισπράξει τα σχετικά δικαιώματα.

4.95.12 Άδειες λειτουργίας υποστατικών. Ο Δήμος εκδίδει άδειες λειτουργίας υποστατικών, χωρίς αυτά να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις σχετικές νομοθεσίες. Υπέδειξα ότι η πιο πάνω τακτική πρέπει να σταματήσει, καθότι βασικοί όροι που διέπουν την

παραχώρηση άδειας λειτουργίας σε υποστατικά αφορούν τα ευαίσθητα θέματα της δημόσιας ασφάλειας και υγιεινής.

4.95.13 Πολιτιστικές εκδηλώσεις. Δεν εξασκείται οικονομικός έλεγχος στις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου, με αποτέλεσμα σεβαστά ποσά, τα οποία εισπράττονταν κατά τη διάρκεια των εκδηλώσεων, να μην καταθέτονται στο Δημοτικό Ταμείο.

4.96 ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Μέρος Α

4.96.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 παρουσίασαν έλλειμμα ύψους £56.634, £158.831 και £41.680, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα £202.678 το 1997.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ανήλθαν σε £1.031.304, £1.023.425 και £1.325.849, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £772.865 το 1997. Στα έσοδα του Δήμου περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £182.030 για το 1998, £151.023 για το 1999 και £277.539 για τα 2000.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ανήλθαν σε £1.087.938, £1.182.256 και £1.367.529, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £975.543 το 1997.

(δ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Δήμου:

	2000	1999	1998	1997
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	0,63	0,60	0,69	1,3
Αποδοχές Προσωπικού προς Έξοδα	45,5%	45%	44%	46%
Κυβερνητική Χορηγία προς Έσοδα	20,9%	14,8%	17,6%	17,6%
Έλλειμμα προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	32,4%	93,2%	17,2%	52,5%

(ε) Ρευστότητα - Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2) του Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού ανερχόταν στις 31.12.98, 31.12.99 και 31.12.2000 σε £358.511, £458.837 και £478.487, αντίστοιχα, και ξεπερνούσε το καθορισμένο ποσοστό 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου.

Είναι φανερό ότι η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα ρευστότητας. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι στις 31.12.98, 31.12.99 και 31.12.2000 το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν μόνο £712.858, £759.791 και £785.402, αντίστοιχα, ενώ οι τρέχουσες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £1.035.137, £1.260.039 και £1.245.794, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £322.279, £500.248 και £460.392, αντίστοιχα.

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως μελετήσει τρόπους βελτίωσης των οικονομικών του Δήμου και ετοιμάσει πρόγραμμα για την κάλυψη των συσσωρευμένων ελλειμμάτων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι καταβάλλονται προσπάθειες, ώστε το παρατράβηγμα να μειωθεί στα πλαίσια που καθορίζει το άρθρο 85(2) του περί Δήμων Νόμου.

(στ) Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου στις 31.12.98, 31.12.99 και 31.12.2000 ανέρχονταν σε £1.666.114, £1.456.271 και £1.543.133, αντίστοιχα, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε £1.035.137, £1.260.039 και £1.245.794. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις των δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £368.820, £371.777 και £307.571, αντίστοιχα.

(ζ) Αποπληρωμή δανείων. Λόγω των οικονομικών δυσκολιών που αντιμετωπίζει, ο Δήμος παρέλειψε να πληρώσει τις δόσεις των δανείων ύψους £522.805 των ετών 1998, 1999 και 2000, με αποτέλεσμα την πληρωμή τόκων υπερημερίας.

4.96.2 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Οι Προϋπολογισμοί του Δήμου για τα έτη 1998, 1999 και 2000 ήταν ελλειμματικοί κατά £320.521, £215.954 και £340.115, αντίστοιχα. Σύμφωνα με τους όρους έγκρισης τους από το Υπουργικό Συμβούλιο, ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος, ταυτόχρονα όμως το Υπουργικό Συμβούλιο παραχωρεί κάθε χρόνο μεταβατική περίοδο 2 χρόνων για ισοσκέλιση του Προϋπολογισμού, χωρίς ωστόσο να παρατηρείται βελτίωση.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι στην ετοιμασία των Προϋπολογισμών λαμβάνονται υπόψη τα πραγματικά έξοδα, τα οποία είναι περισσότερα από τα πραγματικά, και γι' αυτό οι Προϋπολογισμοί παρουσιάζονται ελλειμματικοί. Με πληροφόρησε επίσης ότι κατά την εκτέλεση του Προϋπολογισμού λαμβάνεται υπόψη η ρευστότητα του Δήμου, ιεραρχώντας τις προτεραιότητες του, και αυτό φαίνεται από το πραγματικό έλλειμμα κάθε έτους που παρουσιάζεται στους λογαριασμούς, σε σχέση με το προϋπολογιζόμενο.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Από τα ποσά που προϋπολογίστηκαν για την εκτέλεση έργων ανάπτυξης, για τα έτη 1998, 1999 και 2000, παρατηρήθηκαν σημαντικές αποκλίσεις, όπως παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα, λόγω της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης έργων.

	2000	1999	1998
	£	£	£
Προϋπολογισθείσα δαπάνη	1.935.444	1.149.140	1.502.044
Πραγματική δαπάνη	195.526	34.696	837.489
Απόκλιση	1.739.918	1.114.444	664.555
Ποσοστό	90%	97%	44%

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συνάδει, κατά το δυνατό, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι αποκλίσεις που παρουσιάζονται στα ποσά που προϋπολογίστηκαν για την εκτέλεση των έργων ανάπτυξης αφορούν τα έργα που προγραμματίστηκε να γίνουν με την εξ ολοκλήρου βοήθεια του Κράτους, ή ως πολεοδομικά έργα, και βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες σχεδιασμού ή και εξασφάλισης των σχετικών δανείων, καθώς και έργα που ο Δήμος δεν εκτέλεσε, λόγω της δύσκολης οικονομικής του κατάστασης. Με πληροφόρησε επίσης ότι τα έργα αυτά προϋπολογίζονται, γιατί είναι αναγκαία, λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική ενίσχυση από το Κράτος προς τους Δήμους θα ενισχυθεί.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Σε αρκετά Κονδύλια δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού του 1998, 1999 και 2000 σημειώθηκαν υπερβάσεις, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των εγκριθέντων ποσών, για τις οποίες δεν λήφθηκε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προνοεί το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

4.96.3 Προσωπικό. Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τις θέσεις και το προσωπικό του Δήμου κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000, μαζί με το σχετικό κόστος.

	1998	1999	2000
Συμπληρωμένες θέσεις στις 31/12:			
- Υπάλληλοι	29	30	32
- Εργάτες	13	16	14
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές:	£	£	£
- Υπάλληλοι	330.803	377.343	456.137
- Εργάτες	147.930	154.470	165.643
	478.733	531.813	621.780
Μέσος όρος δαπανών:			
- Υπάλληλοι	11.407	12.578	14.254
- Εργάτες	11.379	9.654	11.832

4.96.4 Μισθοί. Λόγω της μη εφαρμογής των περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμών του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/75), τους οποίους ο Δήμος υιοθέτησε κατά την αναβάθμιση/αναθεώρηση των μισθοδοτικών κλιμάκων, καθώς και των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου για λανθασμένες τοποθετήσεις, σε περιπτώσεις δημιουργίας νέων θέσεων και αλλαγής σχεδίων υπηρεσίας, οι μισθοί των περισσότερων υπαλλήλων ήταν λανθασμένοι, με αποτέλεσμα ο Δήμος κατά την περίοδο 1.5.99 - 31.12.2000 να επιβαρυνθεί με επιπρόσθετο κόστος ύψους £11.388. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο όπως γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις στους μισθούς των υπαλλήλων και υπέδειξα ότι, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, η Υπηρεσία μου δεν θα μπορεί να πιστοποιήσει την ορθότητα των υπολογισμών των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των επηρεαζόμενων δημοτικών υπαλλήλων, όταν αυτοί θα αφυπηρετήσουν.

4.96.5 Μονιμοποίηση εργατών. Από το 1996 μέχρι το 2000 έχουν δημιουργηθεί μέσω των Προϋπολογισμών του Δήμου οκτώ μόνιμες θέσεις τεχνίτη και έξι μόνιμες θέσεις οδηγού, στην κλίμακα Α3-Α5. Για τη θέση τεχνίτη έχουν εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο στις 8.8.96 σχέδια υπηρεσίας, χωρίς αυτά να εγκριθούν και από το Υπουργικό Συμβούλιο, ενώ για τη θέση οδηγού δεν υπάρχουν σχέδια υπηρεσίας.

Όλοι οι διορισμοί στις πιο πάνω θέσεις έγιναν με μονιμοποίηση ήδη υπηρετούντων εργατών, χωρίς να προκηρυχθούν οι θέσεις, παρόλο που αυτές είναι πρώτου διορισμού, και χωρίς την υποβολή όλων των υποψηφίων σε γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι, παρακάμπτοντας την πιο πάνω διαδικασία, στέρησε από άλλους ενδιαφερόμενους το δικαίωμα διεκδίκησης των νέων θέσεων, παραβιάζοντας έτσι τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της χρηστής διοίκησης. Παρατηρήθηκε επίσης ότι κατά τα έτη 1998-2000 πέντε εργάτες, που διορίστηκαν στις μόνιμες θέσεις τεχνίτη και οδηγού, τοποθετήθηκαν σε

σημείο πολύ πιο ψηλό από την πρώτη βαθμίδα της κλίμακας Α3, με αποτέλεσμα να προκύψουν υπερπληρωμές μισθών ύψους £11.751.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι αναβαθμίσεις θέσεων, προαγωγές και αναθεωρήσεις μισθοδοτικών κλιμάκων έγιναν κατόπι διαπραγματεύσεων με τις Συντεχνίες και σχετικές αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και ότι το όλο θέμα θα μελετηθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο.

4.96.6 Σχέδια υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων του Δήμου δεν έχουν υποβληθεί για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο, για να τύχουν εφαρμογής, όπως προνοεί το άρθρο 53(1) του Νόμου.

4.96.7 Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.94, που επαναβεβαιώθηκε με την απόφαση του αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, η οποία προνοεί ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει για τα έτη 1998-2000 συλλογική σύμβαση, με την οποία παραχωρούνταν παρεμφερή ωφελήματα, όπως 14ος μισθός και ασφάλεια ζωής και ατυχημάτων προσωπικού.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι διαφωνεί με τη θέση ότι οι Δήμοι έχουν υποχρέωση να εξασφαλίζουν την εκ των προτέρων σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου για τη συνολολόγηση συλλογικών συμβάσεων και επικαλείται σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα.

4.96.8 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία του Δήμου, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του Νόμου. Λόγω της μη έγκρισης των πιο πάνω Κανονισμών, ο Δήμος αδυνατεί να προβεί στην επιβολή της πειθαρχικής ποινής σε υπάλληλο, ο οποίος στις 28.5.99 καταδικάστηκε από το Κακουργιοδικείο Λεμεσού σε 8 χρόνια φυλάκιση για ποινικό αδίκημα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι πιο πάνω Κανονισμοί έχουν τεθεί κατ' επανάληψη προς έγκριση στο Δημοτικό Συμβούλιο, όμως απορρίφθηκαν κατά πλειοψηφία.

4.96.9 Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών. Ο Δήμος δεν ακολουθεί τη διαδικασία δημόσιων προσφορών σε όλες τις περιπτώσεις αγοράς υλικών σημαντικής αξίας, σε αντίθεση με τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης των πολιτών.

4.96.10 Οφειλή στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού για αγορά νερού. Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει, ο Δήμος παρέλειψε να τακτοποιήσει τις οφειλές του προς το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού για την αγορά πόσιμου νερού, οι οποίες ανέρχονταν το 1998, 1999 και 2000 σε £120.340, £155.816 και £161.840, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £70.639 το 1997.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι παρέλειψε να τακτοποιήσει τις οφειλές του για αγορά πόσιμου νερού, λόγω του οικονομικού προβλήματος που αντιμετωπίζει και λόγω διαπραγμάτευσης της τιμής αγοράς του νερού με το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού.

4.96.11 Απώλεια νερού. Από την πιο κάτω κατάσταση φαίνεται ότι το ποσοστό απώλειας νερού κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 ξεπερνούσε το 20%, ποσοστό που είναι αποδεκτό από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο να διερευνήσει τους λόγους της απώλειας και να λάβει διορθωτικά μέτρα.

Έτος	Ποσότητα		Απώλεια	Ποσοστό
	Αγορασθείσα	Καταναλωθείσα		
	κυβ. μ. νερού	κυβ. μ. νερού	κυβ. μ. νερού	%
1998	361.474	280.850	80.624	22,3
1999	404.586	290.551	114.035	28,2
2000	411.904	284.417	127.487	30,9

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχει εντοπίσει τους διάφορους λόγους της απώλειας νερού και ότι λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα.

4.97 ΔΗΜΟΣ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

Μέρος Α

4.97.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για τα έτη 1999 και 2000 προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2001.

Μέρος Β

4.97.2 Αναπροσαρμογή μισθού και αναβάθμιση κλίμακας του Δημοτικού Ταμία και του Επιθεωρητή Κήπων και Πρασίνου. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 10.12.98 αποφάσισε την αναβάθμιση των μισθοδοτικών κλιμάκων του Δημοτικού Ταμία και του Επιθεωρητή Κήπων και Πρασίνου στις συνδυασμένες κλίμακες Α9-Α11-Α12 και την τοποθέτηση τους στην αρχική βαθμίδα της Α11, αναδρομικά από 1.1.98, χωρίς να εξαντλήσουν, όπως θα έπρεπε, την κλίμακα Α9.

Σύμφωνα με το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου και σχετική επιστολή, ημερ. 10.5.93, του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το Δημοτικό Συμβούλιο πρέπει να ενεργεί μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας που ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο.

Στους πιο πάνω υπαλλήλους πληρώθηκαν αντικανονικά και αναδρομικά ποσά ύψους £2.532 και £998, αντίστοιχα. Το Δημοτικό Συμβούλιο με πληροφόρησε ότι κατανοεί τις παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μου και ότι αυτές θα λαμβάνονται υπόψη για μελλοντικούς χειρισμούς. Ζήτησε επίσης όπως γίνει κατανοητή η ιδιαιτερότητα των πιο πάνω περιπτώσεων και οι χειρισμοί που έγιναν, οι οποίοι αποσκοπούσαν, όπως αναφέρεται, στη μη διατάραξη των ισορροπιών εντός της Δημοτικής Υπηρεσίας.

4.97.3 Σύμβαση μίσθωσης βιοτεχνικής περιοχής. Βασικές πρόνοιες της σύμβασης για μίσθωση υποστατικών στη βιοτεχνική περιοχή, οι οποίες αφορούν τον τρόπο αποπληρωμής του μισθώματος, δεν εφαρμόζονται, με αποτέλεσμα οι καθυστερήσεις στις 31.12.97 και 31.12.98 να ανέρχονται σε £32.898 και £224.094, αντίστοιχα. Όπως πληροφορήθηκα, ο Δήμος υπέγραψε συμφωνία με εμπορική τράπεζα και από 1.3.2000 η είσπραξη του μισθώματος γίνεται μέσω των υπηρεσιών «factoring». Εισηγήθηκα στο Δήμο να ανατεθεί στην υπηρεσία «factoring» και η είσπραξη όλων των καθυστερήσεων, όπως μάλιστα προβλέπεται και στη συμφωνία. Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι λήφθηκαν δικαστικά μέτρα για είσπραξη των καθυστερημένων δόσεων και ότι η κατάσταση έχει βελτιωθεί.

4.97.4 Καθυστερημένες φορολογίες. Οι καθυστερημένες φορολογίες στις 31.12.2000 ανέρχονταν σε αρκετές χιλιάδες λίρες και ζήτησα επανειλημμένα από το Δήμο όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που μπορούν να εισπραχθούν και ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα, περιλαμβανομένων και

δικαστικών, για την είσπραξη τους, ενώ τα ανεπίδεκτα είσπραξης ποσά να διαγραφούν σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου. Όπως πληροφορήθηκα, οι Υπηρεσίες του Δήμου διεξάγουν ενδελεχή έλεγχο των καταλόγων καθυστερημένων φορολογιών και ότι θα καταχωρίζονται αγωγές για εκείνες που είναι δυνατό να εισπραχθούν.

Υπέδειξα επίσης όπως λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, καθότι με την πάροδο του χρόνου ο κίνδυνος της μη είσπραξης αυξάνεται.

4.97.5 Εσωτερικός έλεγχος. Παρά τα διορθωτικά μέτρα που λήφθηκαν, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου εξακολουθεί να παρουσιάζει αδυναμίες και επιβάλλεται η περαιτέρω ενδυνάμωση του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι μελετά τα προβλήματα που υπάρχουν στην Οικονομική Υπηρεσία και ότι σύντομα θα ληφθούν μέτρα.

4.98 ΔΗΜΟΣ ΕΓΚΩΜΗΣ

Μέρος Α

4.98.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε στις 13.6.2001 τους τελικούς λογαριασμούς του 2000, ο έλεγχος των οποίων προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2001. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν τον έλεγχο των λογαριασμών για τα έτη 1998 και 1999.

4.98.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1998 και 1999 παρουσίασαν πλεόνασμα £208.514 και £62.261, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £52.344 το 1997.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου το 1998 και 1999 ανήλθαν σε £1.488.852 και £1.407.367, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.259.743 το 1997. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £279.138 το 1998 και £150.639 το 1999.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου το 1998 και 1999 ανήλθαν σε £1.280.338 και £1.345.106, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.207.399 το 1997.

(δ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Δήμου.

	1999	1998	1997
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	2,40	2,72	2,82
Αποδοχές Προσωπικού προς Έξοδα	62,20%	55,85%	54,28%
Κυβερνητική Χορηγία προς Έσοδα	10,70%	18,75%	13,67%
Πλεόνασμα προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	4,17%	14%	4,12%

(ε) Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου στις 31.12.98 και 31.12.99 ανέρχονταν σε £415.705 και £355.325, αντίστοιχα, ενώ οι βραχυπρόθεσμες σε £647.028 και £757.519. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις των δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £139.985 και £176.696, αντίστοιχα.

4.98.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου για τα έτη 1998 και 1999 ήταν ελλειμματικός. Σύμφωνα με τους όρους έγκρισης του από το Υπουργικό Συμβούλιο, ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών. Ταυτόχρονα παραχωρήθηκε μεταβατική περίοδος δύο χρόνων, η οποία ανανεώνεται κάθε χρόνο, κατά τη διάρκεια της οποίας θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, προσπάθειες που, όπως με πληροφόρησε ο Δήμαρχος, θα καταβληθούν.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1998 και 1999 μεγάλα ποσά δαπανών, τα οποία περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων, όπως φαίνεται πιο κάτω:

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1998	1.442.600	59.988	1.382.612	96
1999	1.442.600	165.845	1.276.755	89

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατό, με τη δυνατότητα εκτέλεσης του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση στην εκτέλεση των έργων δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του Δήμου, αλλά στον προγραμματισμό και συγχρονισμό της εκτέλεσης τους, σε συνεργασία με άλλα Κυβερνητικά Τμήματα, δεδομένου ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των δαπανών αυτών αφορούν διάφορα πολεοδομικά έργα, η εκτέλεση των οποίων άρχισε τελικά το 2000.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1998 και 1999 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων που ξεπερνούν το 20% των εγκριθέντων ποσών του Προϋπολογισμού, για τις οποίες δεν λήφθηκε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προνοεί το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

4.98.4 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό του Δήμου κατά τα έτη 1999 και 1998, μαζί με το ανάλογο κόστος και το μέσο όρο αποδοχών κατά υπάλληλο και εργάτη.

	1999	1998
Μόνιμο προσωπικό	22	22
Έκτακτο	2	3
	24	25
Ολικό δαπανών για μισθούς υπαλλήλων, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£333.663	£299.337
Μέσος όρος ανά υπάλληλο	£13.903	£11.973

Εργατικό Προσωπικό - Τακτικοί	40	37
- Έκτακτοι	10	7
	50	44
Ολικό δαπανών για μισθούς εργατών, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£494.606	£407.392
Μέσος όρος ανά εργάτη	£9.892	£9.259

4.98.5 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις σε διάφορες δραστηριότητες του Δήμου. Αναφέρω τα πιο κάτω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- Η μη έγκαιρη είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών.
- Η μη παρακολούθηση της τελικής διευθέτησης όλων των υποθέσεων που στάληκαν στους δικηγόρους.
- Η μη καταγραφή όλων των διαφημιστικών πινακίδων και η μη αποστολή ειδοποιήσεων στους δημότες για καταβολή των σχετικών δικαιωμάτων.
- Η μη κατάλληλη συμπλήρωση και η μη εξουσιοδότηση των εντύπων για ημερολογιακές εγγραφές.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι πιο πάνω αδυναμίες και ελλείψεις θα επιλυθούν μετά την υπογραφή συμβολαίου με ελεγκτικό οίκο για την ανάληψη διενέργειας εσωτερικού ελέγχου στο Δήμο.

4.98.6 Χρεώστες - Καθυστερήσεις φορολογιών. Οι χρεώστες φορολογιών, δικαιωμάτων και άλλων εσόδων του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.99 και 31.12.98 σε £753.240 και £725.846, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £767.036 το 1997. Στις καθυστερήσεις φορολογιών περιλαμβάνονται οφειλές παλαιών ετών, οι οποίες τα τελευταία χρόνια δεν παρουσιάζουν σχεδόν καθόλου εισπράξεις. Για τις καθυστερήσεις τελών σκυβάλων ύψους £45.999 της περιόδου 1986-1992 και για τις καθυστερήσεις επαγγελματικής άδειας ύψους £42.589 της περιόδου 1975-1992 δεν εισπράχθηκε κανένα ποσό, κατά τα έτη 1998 και 1999, ενώ για τις καθυστερήσεις τελών σκυβάλων, δικαιωμάτων επαγγελματικής άδειας και επαγγελματικών υποστατικών της περιόδου 1993-1996, ύψους £45.579, εισπράχθηκαν μόνο £1.953. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο όπως διερευνηθούν όλες οι καθυστερήσεις παλαιών ετών, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν, ενώ τα ποσά που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι, με την εφαρμογή του νέου μηχανογραφικού συστήματος, θα καταβληθούν προσπάθειες για διερεύνηση όλων των παλαιών καθυστερημένων φορολογιών και όσες θεωρηθούν ανεπίδεκτες είσπραξης θα διαγραφούν.

4.98.7 Άδειες λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών. Ο Δήμος παρέλειψε να εκδώσει κατά τα έτη 1998 και 1999 άδειες λειτουργίας για τα τέσσερα πρατήρια που λειτουργούν στην περιοχή του και να εισπράξει τα σχετικά δικαιώματα, σε αντίθεση με τον περί Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδών Νόμο 101(Ι)/94.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι τα δύο πρατήρια πετρελαιοειδών έχουν εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας μέχρι και το τέλος του 2000. Όσο αφορά τα άλλα δύο πρατήρια, αναμένεται η έκδοση της άδειας λειτουργίας μετά τη διεξαγωγή ελέγχου από τις υπηρεσίες του Δήμου.

4.98.8 Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου. Ο Δήμος δεν χρησιμοποιεί το νέο μηχανογραφημένο σύστημα που προμηθεύτηκε στις 25.2.98, λόγω των πολλών προβλημάτων που αντιμετωπίζει. Για την τήρηση του Γενικού Καθολικού χρησιμοποιείται πακέτο προγραμμάτων άλλης εταιρείας, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει επικοινωνία (interface) με τα προγράμματα φορολογιών και η ενημέρωση του λογιστικού προγράμματος να μη γίνεται αυτόματα, πρακτική που δημιουργεί επιπρόσθετη γραφειακή εργασία. Για εφαρμογή του νέου συστήματος πληρώθηκαν £8.000 για αγορά προγραμμάτων και μηχανογραφικού εξοπλισμού.

4.98.9 Άδεια διαχωρισμού οικοπέδων σε τεμάχιο που επηρεάζεται από το σχεδιασμό δρόμου πρωταρχικής σημασίας. Στην παράγραφο 4.98.2 της Έκθεσης μου για το 1999 ανέφερα ότι, λόγω της απόφασης του Δήμου να εκδώσει άδεια διαχωρισμού σε τεμάχιο που επηρεάζεται από το σχεδιασμό δρόμου πρωταρχικής σημασίας, το Κράτος και ο Δήμος θα υποχρεωθούν να καταβάλουν αυξημένη αποζημίωση, γύρω στο £0,5 εκ., για την απαλλοτρίωση της γης που επηρεάζεται, για σκοπούς υλοποίησης του έργου. Το Μάρτιο 2000 ο Δήμος, σε επιστολή του προς τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, η οποία κοινοποιήθηκε στην Υπηρεσία μου, παραθέτει τους λόγους για τους οποίους εγκρίθηκε η άδεια διαχωρισμού. Στο μεταξύ, μετά από εισήγηση του Επάρχου Λευκωσίας, συμφωνήθηκε να γίνει νέα κυκλοφοριακή μελέτη, με στόχο την προώθηση του έργου, περιορίζοντας κατά το δυνατό τυχόν αντιδράσεις του κοινού αναφορικά με τη μείωση του πλάτους του δρόμου από 80 σε 60 πόδια, τη δημιουργία ποδηλατόδρομου και χώρων στάθμευσης παραπλεύρως του δρόμου. Η καθυστέρηση στην εκτέλεση του έργου δημιουργεί μεγάλο κοινωνικό κόστος.

Μέρος Β

4.98.10 Αναβάθμιση της κλίμακας του Δημοτικού Μηχανικού. Σύμφωνα με απόφαση της Υπουργικής Επιτροπής, η αναβάθμιση της μισθοδοτικής κλίμακας της πιο πάνω θέσης έπρεπε να ισχύει από 1.1.94 και όχι από 13.4.92, όπως αποφάσισε το Δημοτικό Συμβούλιο στις 24.10.95 και 5.12.95. Ως αποτέλεσμα, έγινε υπερπληρωμή, η οποία δεν έχει ακόμα ανακτηθεί. Το Δημοτικό Συμβούλιο εμμένει στις αποφάσεις του, παρά τις επανειλημμένες παρατηρήσεις μου.

4.99 ΔΗΜΟΣ ΛΑΤΣΙΩΝ

Μέρος Α

4.99.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα για έλεγχο τους τελικούς λογαριασμούς του 2000, ενώ αυτοί του 1997, 1998 και 1999 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 9.7.2001, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται των οικονομικών ετών, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου, με αποτέλεσμα να μη διεξαχθεί από την Υπηρεσία μου ο νενομισμένος έλεγχος για τα πιο πάνω έτη. Με επιστολή μου ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο όπως δώσει οδηγίες για έγκαιρη ετοιμασία και υποβολή για έλεγχο των λογαριασμών του Δήμου, υποδεικνύοντας ταυτόχρονα ότι η μη έγκαιρη ετοιμασία και υποβολή των πιο πάνω λογαριασμών δεν υποβοηθεί την ομαλή λειτουργία του Δήμου και μειώνει, σε σημαντικό βαθμό, τη δυνατότητα αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του ελέγχου για σκοπούς προγραμματισμού ή και άλλους από το Δημοτικό Συμβούλιο. Επιπρόσθετα αποστερεί τη Βουλή και τους δημότες από το δικαίωμα έγκαιρης ενημέρωσης για τα πεπραγμένα του Δήμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες για την όσο το δυνατό πιο γρήγορη ετοιμασία των λογαριασμών για το έτος 2000.

4.100 ΔΗΜΟΣ ΙΔΑΛΙΟΥ

Μέρος Α

4.100.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε τους τελικούς λογαριασμούς του 1999 για έλεγχο καθυστερημένα στις 18.10.2000, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του 2000, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.100.2 Τελικοί Λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει λογαριασμούς που απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.100.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1999 και 2000 παρουσίασαν έλλειμμα £198.327 και £110.930, αντίστοιχα, σε σύγκριση με πλεόνασμα £172.613 το 1998.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το έλλειμμα που παρουσίασαν οι λογαριασμοί κατά τα έτη 1999 και 2000 οφείλεται στη χρηματοδότηση έργων αναπτύξεως από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Δήμου με ποσά ύψους £398.270 και £231.000, αντίστοιχα.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου το 1999 και 2000 ανήλθαν σε £1.370.788 και £1.399.214, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.096.444 το 1998, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £274.344 ή ποσοστό 25% το 1999 και £28.426 ή ποσοστό 2,1% το 2000, σε σύγκριση με το 1999. Στις εισπράξεις περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £347.030 για το 1999 και £277.019 για το 2000.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου το 1999 και 2000 ανήλθαν σε £1.569.115 και £1.510.144, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £923.831 το 1998, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £645.284 ή ποσοστό 69,8% το 1999 και μείωση £58.971 ή ποσοστό 3,8% το 2000, σε σύγκριση με το 1999.

4.100.4 Προϋπολογισμοί.

(α) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 1999 και 2000 μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Έτος	Ποσό Προϋπολογισμού	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
1999	1.807.000	516.296	1.290.704	71
2000	1.595.000	429.988	1.165.012	73

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατό, με τη δυνατότητα εκτέλεσης του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το ψηλό ποσοστό απόκλισης που παρουσιάζεται στους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως του 1999 και 2000 οφείλεται στο γεγονός ότι στον Προϋπολογισμό περιλήφθηκαν πολεοδομικά έργα, τα οποία χρηματοδοτήθηκαν από δάνεια που συνήψε ο Δήμος, αλλά τελικά τόσο η διαχείριση των έργων όσο και η χρηματοδότηση έγινε απευθείας από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

(β) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 1999 και 2000 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των εγκριθέντων ποσών του Προϋπολογισμού, για τις οποίες δεν λήφθηκε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προνοεί το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι, με την πρόσληψη του Δημοτικού Ταμία, θα γίνεται καλύτερος έλεγχος και πιο σωστός καταμερισμός των Κονδυλίων, ώστε να αποφεύγονται οι υπερβάσεις εξόδων.

4.100.5 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα πρόσωπα που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 1999 και 2000, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2000	1999
Γραφειακό προσωπικό:		
Μόνιμοι	6	6
Έκτακτοι	4	4
Εργατικό προσωπικό:		
Τακτικοί	6	1
Έκτακτοι	2	5
Σύνολο	18	16
Ολικό δαπανών για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£186.211	£140.342

(β) Σχέδια υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων του Δήμου δεν έχουν υποβληθεί για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο, για να τύχουν εφαρμογής, σε αντίθεση με το άρθρο 53(1) του Νόμου. Σχετική με το θέμα αυτό είναι και η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερ. 22.9.2000, στις συνεκδικασθείσες προσφυγές 170/98 και 298/98, η οποία ακύρωσε το διορισμό Δημοτικού Γραμματέα, επειδή δεν είχε εξασφαλιστεί από το Δήμο η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου για εφαρμογή των σχεδίων υπηρεσίας.

4.100.6 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Τη μη συμφιλίωση των εισπράξεων φορολογιών με τα σχετικά μητρώα.
- Τη μη συμφιλίωση των υπολοίπων των δανείων.
- Τη μη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών.
- Τη μείωση και διαγραφή φορολογιών χωρίς την υποβολή ενστάσεων από τους φορολογούμενους και χωρίς την έγκριση του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Τη μη κατάλληλη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής και μη επισύναψη σ' αυτά των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι καταβάλλονται έντονες προσπάθειες για βελτίωση του εσωτερικού ελέγχου.

4.100.7 Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Η μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα λόγω παράλειψης της εταιρείας, στην οποία κατακυρώθηκε η

προσφορά, να παραδώσει στο Δήμο, μέχρι 30.6.2000, προγράμματα μηχανογράφησης συνολικής αξίας £6.100. Μέχρι την ημέρα του ελέγχου η πιο πάνω εταιρεία παρέδωσε στο Δήμο προγράμματα αξίας μόνο περίπου £1.000, τα οποία μάλιστα παρουσιάζουν αρκετά προβλήματα και προκαλούν δυσλειτουργίες στις υπηρεσίες του Δήμου. Παρατηρήθηκε επίσης ότι, λόγω μη ανανέωσης της τραπεζικής εγγύησης ύψους £6.588 που κατέθεσε η εταιρεία, η οποία και έληξε στις 30.10.2000, ο Δήμος αδυνατούσε να εφαρμόσει την παράγραφο 11 του συμβολαίου που του δίνει το δικαίωμα εξαργύρωσης της τραπεζικής εγγύησης σε περίπτωση που καθυστερήσει η παράδοση των προγραμμάτων. Όπως πληροφορήθηκα, ο Δήμος κατάγγειλε το συμβόλαιο με την πιο πάνω εταιρεία και ταυτόχρονα ανέθεσε την προμήθεια προγραμμάτων σε άλλη εταιρεία, η οποία τυγχάνει να είναι ο Σύμβουλος του Δήμου σε θέματα μηχανογράφησης.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η εταιρεία στην οποία ανατέθηκε αρχικά η προμήθεια λογισμικών προγραμμάτων απέτυχε να υλοποιήσει το συμβόλαιο, παρά την παράταση ενός χρόνου που της δόθηκε και, δεδομένων των επιτακτικών αναγκών, το Δημοτικό Συμβούλιο ανέθεσε την προμήθεια λογισμικών προγραμμάτων σε άλλη εταιρεία, η οποία υπέβαλε την καλύτερη από οικονομικής και τεχνικής άποψης πρόταση.

4.100.8 Πρακτικά συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου. Κατά τα έτη 1999 και 2000 δεν ετοιμάστηκαν τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι η μη ετοιμασία πρακτικών συνεδριάσεων επηρεάζει την ομαλή λειτουργία του Δήμου και δυσχεραίνει τον έλεγχο από την Υπηρεσία μου.

4.100.9 Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμοί Αποθηκών. Ο Δήμος δεν έχει υιοθετήσει τις πιο πάνω Οδηγίες και Κανονισμούς που ετοιμάστηκαν από ειδική επιτροπή, η οποία συστάθηκε από εκπροσώπους των Δήμων και της Υπηρεσίας μου.

4.100.10 Άδειες διαφημιστικών πινακίδων. Παρατηρήθηκε ότι, σε αντίθεση με τον Κανονισμό 237(4), δεν εισπράττονται δικαιώματα για τις διαφημιστικές πινακίδες που είναι αναρτημένες στην περιοχή του Δήμου, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

4.100.11 Φόρος θεάματος. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(ι)(i) του περί Δήμων Νόμου, ο Δήμος δεν εισπράττει φόρο θεάματος για τις κινηματογραφικές παραστάσεις, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και ποδοσφαιρικούς αγώνες.

4.100.12 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σε αντίθεση με το άρθρο 134 του περί Δήμων Νόμου, που προνοεί επιβολή γενικής προσεπιβάρυνσης πάνω σε οποιαδήποτε τέλη, δικαιώματα και φόρους που δεν καταβλήθηκαν κατά το χρόνο που ήταν πληρωτέα, επιβάλλεται γενική προσεπιβάρυνση επιλεκτικά μόνο στις καθυστερήσεις τελών σκυβάλων, επαγγελματικής άδειας και δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας.

4.100.13 Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για αγορά νερού. Ο Δήμος παραλείπει να καταβάλει όλες τις οφειλές για αγορά νερού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, με αποτέλεσμα τα οφειλόμενα ποσά στις 31.12.99 και 31.12.2000 να ανέλθουν σε £76.705 και £113.840, αντίστοιχα.

4.101 ΔΗΜΟΣ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ

Μέρος Α

4.101.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα στις 14.9.2000 τους τελικούς λογαριασμούς του 1999 για έλεγχο, αντί μέχρι τις 30 Απριλίου του 2000, όπως

καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Οι τελικοί λογαριασμοί για το έτος 2000 υποβλήθηκαν έγκαιρα στις 27.4.2001 και ο έλεγχος προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2001.

4.101.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το 1999 παρουσίασαν έλλειμμα £217.603, σε σύγκριση με πλεόνασμα £133.359 το 1998.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου το 1999 ανήλθαν σε £1.905.942, σε σύγκριση με £1.995.393 το 1998, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £89.451 ή ποσοστό 4,5%. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £193.957.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου ανήλθαν σε £2.123.545, σε σύγκριση με £1.862.034 το 1998, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £261.511 ή ποσοστό 14%.

(δ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Δήμου:

	1999	1998
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,18	1,45
Αποδοχές Προσωπικού προς Έξοδα	29,7%	31,3%
Κυβερνητική Χορηγία προς Έσοδα	10,2%	16%
(Έλλειμμα)/Πλεόνασμα προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	(18,4%)	9,5%

(ε) Ρευστότητα. Η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν ήταν ικανοποιητική και για την κάλυψη τρέχουσων αναγκών του Τακτικού Προϋπολογισμού μεταφέρονταν, αντικανονικά, ποσά από το λογαριασμό δανείων και από το λογαριασμό καταθέσεων. Στα ταμειακά διαθέσιμα του Δήμου το 1999 περιλαμβάνονται ποσά £100.000 και £97.128, που αφορούν αδιάθετα ποσά δανείων και καταθέσεων, αντίστοιχα. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο να μελετήσει τρόπους βελτίωσης των οικονομικών του Δήμου και ετοιμάσει μακροπρόθεσμα στρατηγικό πρόγραμμα, για κάλυψη των συσσωρευμένων ελλειμμάτων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι μελετάται μακροχρόνιο στρατηγικό πρόγραμμα για αντιμετώπιση του προβλήματος των συσσωρευμένων ελλειμμάτων, καθώς και η λήψη κατάλληλων μέτρων. Όσο αφορά τα αδιάθετα ποσά των δανείων και καταθέσεων, ύψους £100.000 και £97.128, αντίστοιχα, τα οποία μεταφέρθηκαν στα ταμειακά διαθέσιμα του Δήμου, ο Δήμος έχει επαναφέρει από το Γενικό Λογαριασμό στο Λογαριασμό Δανείων τις £100.000 και £63.113,69 στο Λογαριασμό Καταθέσεων.

(στ) Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(α) του Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού ανερχόταν σε £555.759 και ξεπερνούσε κατά πολύ το καθορισμένο ποσοστό 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι για το έτος 2001 το Υπουργείο Εσωτερικών έχει εγκρίνει την αύξηση του ποσοστού παρατραβήγματος από 20% σε 35%.

(ζ) Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου στις 31.12.99 ανέρχονταν σε £2.510.235, ενώ οι βραχυπρόθεσμες σε £1.213.215. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις των δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £363.160.

4.101.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου για το 1999 ήταν ελλειμματικός κατά £261.832. Σύμφωνα με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού που τέθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο, ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών, ταυτόχρονα όμως παραχωρείται μεταβατική περίοδος δύο χρόνων, για πλήρη συμμόρφωση με τους πιο πάνω όρους, κατά τη διάρκεια της οποίας θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά το 1999 μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητο ποσό	Ποσοστό απόκλισης
£	£	£	%
655.500	373.779	281.721	43

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατό, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Σε αρκετά Κονδύλια δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού σημειώθηκαν υπερβάσεις, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προβλεφθέντων και εγκριθέντων ποσών, για τις οποίες δεν λήφθηκε η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως προνοεί το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι καταβάλλεται προσπάθεια για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, σύμφωνα με τους όρους έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου, και ότι ο Αναθεωρημένος Προϋπολογισμός του 2001 είναι πλεονασματικός. Αναφορικά με τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, ο Δήμαρχος συμφωνεί με τις απόψεις μου και ανέφερε ότι καταβάλλεται προσπάθεια, ώστε ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως του 2002 να συμβαδίζει κατά το δυνατό με τη δυνατότητα εκτέλεσής του. Όσο αφορά τις υπερβάσεις, το Δημοτικό Συμβούλιο στις 17.11.2000 ζήτησε από το Υπουργείο Εσωτερικών την έγκριση των υπερβάσεων που σημειώθηκαν τα έτη 1997, 1998 και 1999. Με πληροφόρησε επίσης ότι, με την αναβάθμιση του λογιστικού συστήματος που άρχισε να λειτουργεί δοκιμαστικά, πιστεύεται ότι το θέμα των υπερβάσεων θα επιλυθεί.

4.101.4 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά το έτος 1999, μαζί με το ανάλογο κόστος.

Γραφειακό προσωπικό:

Μόνιμοι	30	
Έκτακτοι	1	31

Εργατικό προσωπικό:

Τακτικοί	26	
Έκτακτοι	4	30

Σύνολο**61****Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές****£629.917**

4.101.5 Μισθοί. Στην Έκθεση της Υπηρεσίας μου για τους λογαριασμούς του έτους 1996, είχε αναφερθεί ότι η μισθολογική τοποθέτηση του Δημοτικού Γραμματέα, του Οικονομικού Διευθυντή και του Δημοτικού Μηχανικού, των οποίων η θέση αναβαθμίστηκε με βάση τη συλλογική σύμβαση που υπογράφηκε, έγινε χωρίς την εφαρμογή των προνοιών της Κ.Δ.Π. 175/95, η οποία υιοθετήθηκε από το Δήμο. Αποτέλεσμα τούτου ήταν να καταβληθούν στους πιο πάνω ανώτερους λειτουργούς επιπρόσθετα ποσά και για το λόγο αυτό εξέφρασα την αντίθεση μου σχετικά με το θέμα αυτό.

Το Δημοτικό Συμβούλιο, διατηρώντας τις επιφυλάξεις του σχετικά με τις πιο πάνω επισημάνσεις της Υπηρεσίας μου, παρέπεμψε το θέμα στο νομικό του σύμβουλο, ο οποίος, σε σχετική γνωμάτευση του ημερ. 31.7.2001, αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι θεωρεί ότι η Κ.Δ.Π. 175/95 δεν υπερισχύει της συμφωνίας που οδήγησε στη σύναψη σύμβασης μεταξύ Δήμου και Συντεχνιών, η οποία και περιλήφθηκε στον Προϋπολογισμό του Δήμου που εγκρίθηκε. Ανέφερε επίσης ότι, με δεδομένο τον Προϋπολογισμό και κατ' εφαρμογή του, ο Δήμος, ως αρμόδια Τοπική Εξουσία, ρύθμιζε νόμιμα και με βάση την αναγκαία έγκριση την αναβάθμιση, αφού πρώτα συνέταξε και σχέδια υπηρεσίας με βάση τις πρόνοιες του Νόμου 111/85.

Η Υπηρεσία μου, χωρίς να διαφωνεί με τη θέση του νομικού συμβούλου του Δήμου, θεωρεί ότι η μη εφαρμογή της Κ.Δ.Π. 175/95, κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση των τριών ανώτερων λειτουργών του Δήμου, έρχεται σε αντίθεση με την αρχή της ίσης μεταχείρισης των υπαλλήλων και αντιβαίνει στα καλώς νοούμενα συμφέροντα του Δήμου, καθότι είχε ως αποτέλεσμα την επιβάρυνση του Δήμου με επιπρόσθετα ποσά.

4.101.6 Σχέδια Υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων του Δήμου, που συμφωνήθηκαν κατά την υπογραφή της συλλογικής σύμβασης εργασίας 1996-1997 και εφαρμόστηκαν από το 1996, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου στις 13.6.2000, δεν έχουν υποβληθεί για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο, ώστε να τύχουν εφαρμογής. Σχετική είναι και η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ημερ. 22.9.2000, στις συνεκδικασθείσες προσφυγές αρ. 170/98 και 298/98, ότι τα σχέδια υπηρεσίας ετοιμάζονται από τους Δήμους, υποβάλλονται στο Υπουργείο Εσωτερικών και προωθούνται στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι, με βάση την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, όλα τα σχέδια υπηρεσίας υποβάλλονται για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο.

4.101.7 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- (α) Τη μη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών.
- (β) Τη μη ορθή τήρηση ενδεοδειγμένων μητρώων.
- (γ) Τη μη παρακολούθηση των υποθέσεων που στάληκαν στους δικηγόρους.
- (δ) Την έλλειψη ελέγχου στη Δημοτική Βιβλιοθήκη.
- (ε) Τη μη διεξαγωγή περιοδικών ελέγχων στην αποθήκη.

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο όπως μελετήσει τρόπους ενδυνάμωσης του εσωτερικού ελέγχου στους πιο πάνω τομείς.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι σημειώθηκε σημαντική βελτίωση στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, με τις προσλήψεις Λειτουργού Μηχανογράφησης και Διοικητικού Λειτουργού, το σχέδιο υπηρεσίας του οποίου προβλέπει και καθήκοντα εσωτερικού ελέγχου.

4.101.8 Χρεώστες - Καθυστερήσεις φορολογιών. Το υπόλοιπο των χρεωστών στις 31.12.99 ήταν £660.981, σε σύγκριση με £664.106 το 1998, δηλαδή μειώθηκε κατά £3.125.

Στους πιο πάνω χρεώστες περιλαμβάνονται καθυστερημένες φορολογίες της περιόδου 1980 – 1998, ύψους £131.218, οι οποίες τα τελευταία χρόνια δεν παρουσιάζουν καθόλου ή σημαντικές εισπράξεις.

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι είναι αναγκαίο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξης τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

Ζήτησα επίσης τη διερεύνηση των καθυστερημένων φορολογιών, για εντοπισμό ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και όσα ποσά θεωρηθούν ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η Υπηρεσία του Δήμου μελετά διάφορους τρόπους είσπραξης των καθυστερήσεων και τη διαγραφή όσων δεν μπορούν να εισπραχθούν, καθώς επίσης και τρόπους βελτίωσης της διαδικασίας των υποθέσεων που στέλλονται στους δικηγόρους.

4.101.9 Τέλος θεάματος. Με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου εισπράττονται τέλη θεάματος μεγαλύτερα από αυτά που προνοεί ο Κανονισμός 163(1)(β), Κ.Δ.Π. 252/97. Εισηγήθηκα τη θέσπιση νέων Κανονισμών, οι οποίοι να συνάδουν με τα σημερινά δεδομένα.

Το Δημοτικό Συμβούλιο έχει θεσπίσει νέους Κανονισμούς, οι οποίοι έχουν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 14.9.2001 (Κ.Δ.Π. 366/2001).

4.102 ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Μέρος Α

4.102.1 Σύσταση Κοινοτικών Συμβουλίων. Με τη θέσπιση και εφαρμογή του περί Κοινοτήτων Νόμου 86(Ι)/99 από τις 9.7.99, καταργήθηκαν ο περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμος, ο περί Χωριτικών Αρχών Νόμος, ο περί Δημοσίας Υγείας (Χωρίων) Νόμος και ο περί Υδατοπρομήθειας Χωρίων (Οικιακοί Σκοποί) Νόμος και τα Συμβούλια Βελτιώσεως και οι Χωριτικές Αρχές μετονομάστηκαν σε Κοινοτικά Συμβούλια. Σύμφωνα με το άρθρο 71 του περί Κοινοτήτων Νόμου, ο έλεγχος των λογαριασμών όλων των Κοινοτικών Συμβουλίων ανατέθηκε στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Ως αποτέλεσμα, ο Γενικός Ελεγκτής ανέλαβε, επιπρόσθετα από τον έλεγχο των λογαριασμών των πρώην Συμβουλίων Βελτιώσεως, τον οποίο ανέκαθεν ασκούσε, και τον έλεγχο των λογαριασμών των 281 πρώην Χωριτικών Αρχών.

4.102.2 Πρώην Συμβούλια Βελτιώσεως. Από τον έλεγχο των πρώην Συμβουλίων Βελτιώσεως διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα.

(α) Οικονομικές καταστάσεις. Οι οικονομικές καταστάσεις που ετοιμάζονται από αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια παρουσιάζουν λάθη και παραλείψεις, όπως ασυμφωνία των τελικών υπολοίπων ενός έτους με τα αρχικά του επόμενου, ακαταχώριστες εισπράξεις και πληρωμές, τραπεζικά υπόλοιπα και υπόλοιπα δανείων για τα οποία δεν ετοιμάζονται συμφιλιωτικές καταστάσεις και μη συμπερίληψη δαπανών για την απόκτηση στοιχείων πάγιου ενεργητικού ή και εκτέλεση αναπτυξιακών έργων μέσα από τη σύναψη δανείων, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η διεξαγωγή και συμπλήρωση του ελέγχου.

(β) Προϋπολογισμοί.

(i) Έγκριση προϋπολογισμών. Οι ετήσιοι προϋπολογισμοί αρκετών Συμβουλίων δεν εγκρίνονται έγκαιρα, πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται,

σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου και των Γενικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών. Επίσης οι αναθεωρημένοι προϋπολογισμοί δεν ετοιμάζονται και δεν εγκρίνονται έγκαιρα κατά τη διάρκεια του έτους.

(ii) Ελλειμματικοί προϋπολογισμοί. Ορισμένα Συμβούλια ετοιμάζουν και εγκρίνουν ελλειμματικούς προϋπολογισμούς, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου και των Γενικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών.

(iii) Υπερβάσεις προϋπολογισμών. Σε διάφορα Κονδύλια των προϋπολογισμών, σημειώθηκαν σημαντικές υπερβάσεις, πέρα από το επιτρεπόμενο ποσοστό του 20% κάθε εγκριμένου Κονδυλίου. Σ' αυτές περιλαμβάνονται και δαπάνες που δεν προϋπολογίστηκαν. Για ορισμένες υπερβάσεις δόθηκε αργότερα καλυπτική έγκριση από τον Έπαρχο, όμως, για ορισμένες άλλες, δεν έχει ακόμη εξασφαλιστεί η αναγκαία έγκριση από τον Έπαρχο, όπως προνοεί η σχετική νομοθεσία.

(γ) Εγγραφή ακίνητης περιουσίας των Συμβουλίων. Σε αρκετές περιπτώσεις η ακίνητη περιουσία των Κοινοτικών Συμβουλίων δεν είναι εγγεγραμμένη στο όνομα τους. Ζήτησα από τα Κοινοτικά Συμβούλια όπως υποβάλουν αίτηση στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο για εγγραφή ή και εκσυγχρονισμού υφιστάμενων τίτλων ακίνητης περιουσίας, σύμφωνα με τα άρθρα 59 και 60 του περί Κοινοτήτων Νόμου.

(δ) Έργα που εκτελούνται από το Γραφείο του Επαρχου και άλλα Κυβερνητικά Τμήματα με συνεισφορά των Συμβουλίων. Αναφορικά με εμβάσματα των Συμβουλίων στον Έπαρχο και σε άλλα Κυβερνητικά Τμήματα, σχετικά με έργα ανάπτυξης, ζήτησα όπως υποβάλλεται στο κάθε Συμβούλιο ετήσια έκθεση εξόδων, καθώς επίσης και τελική κατάσταση εξόδων, μετά την αποπεράτωση κάθε έργου. Εισηγήθηκα επίσης τη δημιουργία σχετικού μητρώου από τα Συμβούλια, στο οποίο να καταχωρίζονται όλα τα πιο πάνω εμβάσματα και, παράλληλα, τα ανάλογα έξοδα βάσει των σχετικών εκθέσεων. Τούτο είναι αναγκαίο για σκοπούς παρακολούθησης και ελέγχου από τα Συμβούλια και την Υπηρεσία μου της πραγματικής δαπάνης και επιστροφής τυχόν υπολοίπου, για το οποίο θα πρέπει να δίνεται αναφορά της απόδειξης είσπραξης στο σχετικό μητρώο.

(ε) Μετρητά στην κατοχή των Επιθεωρητών. Τα μετρητά ορισμένων Συμβουλίων στις 31 Δεκεμβρίου 2000 ξεπερνούσαν κατά πολύ τα ανώτατα καθορισμένα όρια. Από τις καταθέσεις του Ιανουαρίου 2001, προκύπτει ότι, σε ορισμένα από αυτά, έγιναν εισπράξεις φορολογιών μετά το τέλος του 2000, αλλά με ημερομηνία 31.12.00, χωρίς την πρόσθετη επιβάρυνση του 25% , σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου.

(στ) Σχέδια Υπηρεσίας και Κανονισμοί Προσωπικού Κοινοτικών Συμβουλίων. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου τα Συμβούλια αντικανονικά τοποθετούν υπαλλήλους σε βαθμίδες κλιμάκων πιο ψηλές από την αρχική ή παραχωρούν επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις ή/και τοποθετούν υπαλλήλους σε νέες κλίμακες με λανθασμένο τρόπο. Τούτο οφείλεται, κατά τη γνώμη μου, στο γεγονός ότι σε πολλά Συμβούλια δεν υπάρχουν σχέδια υπηρεσίας και Κανονισμοί Προσωπικού.

(ζ) Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών. Σε ορισμένα Συμβούλια δεν ακολουθήθηκε η ενδεικνυόμενη διαδικασία προσφορών για την αγορά υπηρεσιών ή αγαθών.

(η) Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Το ποσοστό συνεισφοράς των Συμβουλίων στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων ανέρχεται στο 15% πάνω στις συντάξιμες απολαβές του προσωπικού τους που κατέχει συντάξιμες θέσεις, σύμφωνα με το άρθρο 5 των περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 209/95). Επειδή το ποσοστό

συνεισφοράς, σε σχέση με τα σημερινά δεδομένα, είναι πολύ χαμηλό, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατή η δημιουργία ικανοποιητικού αποθεματικού, ορισμένα Συμβούλια αναγκάζονται να καταθέτουν ένα κατ' αποκοπή ποσό κάθε χρόνο, ως συνεισφορά στο πιο πάνω Ταμείο. Εισηγήθηκα όπως, με βάση την πρόνοια της επιφύλαξης του άρθρου 5 των Κανονισμών, αναθεωρηθεί το ποσοστό συνεισφοράς, για να συνάδει με τα σημερινά δεδομένα.

(θ) Απασχόληση εκτάκτων. Αρκετά Συμβούλια συχνά απασχολούν εργάτες για διάφορες εργασίες, χωρίς να αποκόπτουν από τις απολαβές τους οποιαδήποτε ποσά, για σκοπούς εισφορών στα διάφορα Ταμεία.

(ι) Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Μερικά Συμβούλια δεν κατέβαλαν τις δόσεις των δανείων τους στις καθορισμένες ημερομηνίες, με αποτέλεσμα να επιβαρυνθούν με τόκους υπερημερίας.

(ια) Συμφιλίωση αγοράς και πώλησης νερού. Με σκοπό την καλύτερη διαχείριση της υδατοπρομήθειας, εισηγήθηκα την καταγραφή της ποσότητας νερού που αγοράζεται ή και αντλείται από ιδιωτικές γεωτρήσεις και τη συμφιλίωση με την ποσότητα νερού που διοχετεύεται στο σύστημα ύδρευσης, καθώς επίσης και με την ποσότητα που τιμολογείται στους καταναλωτές. Ζήτησα όπως τυχόν μεγάλες διαφορές διερευνώνται και δικαιολογούνται.

(ιβ) Κατανάλωση νερού - Καθυστερήσεις. Σε αρκετά Συμβούλια οφείλονται από τους καταναλωτές σημαντικά ποσά, χωρίς να λαμβάνονται μέτρα για την είσπραξη τους.

(ιγ) Αγορά νερού. Ορισμένα Συμβούλια χρησιμοποιούν τις εισπράξεις από τα τέλη υδατοπρομήθειας για άλλους σκοπούς, με αποτέλεσμα να μην εξοφλούν τις υποχρεώσεις τους προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ή/και Κυβερνητικά Έργα.

(ιδ) Επιβολή φορολογίας πιο χαμηλής από ό,τι προβλέπεται στους Κανονισμούς. Σε ορισμένα Συμβούλια παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου οι φορολογίες που επιβλήθηκαν ήταν πιο χαμηλές από εκείνες που προβλέπονται στους Κανονισμούς.

(ιε) Έγκριση θέσεων ως συντάξιμων. Ορισμένα Συμβούλια εγκρίνουν θέσεις ως συντάξιμες, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών. Το Υπουργείο Εσωτερικών με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες στους οικείους Επάρχους, ώστε τα Κοινοτικά Συμβούλια να ενεργούν μέσα στα πλαίσια της σχετικής νομοθεσίας.

(ιστ) Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων. Σε κάθε Επαρχία λειτουργεί Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων, σκοπός της οποίας είναι η παροχή υπηρεσιών στα Συμβούλια.

Παρόλο που εισηγήθηκα στους οικείους Επάρχους όπως για κάθε Υπηρεσία τηρούνται ξεχωριστοί λογαριασμοί και ετοιμάζεται στο τέλος του χρόνου οικονομική κατάσταση εσόδων και εξόδων, για υποβολή και έλεγχο από την Υπηρεσία μου, εντούτοις η Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων Αμμοχώστου δεν υπέβαλε λογαριασμούς, ενώ η Κεντρική Υπηρεσία Λεμεσού υπέβαλε, τον Αύγουστο 2000, λογαριασμούς μόνο για τα έτη 1988-1990.

Επίσης, η Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων Λευκωσίας δεν υπέβαλε λογαριασμούς για τα έτη 1988-1994, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διεξαχθεί έλεγχος, ούτε για τους λογαριασμούς των επόμενων χρόνων που υποβλήθηκαν.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι δεν εκδόθηκαν Κανονισμοί που να καθορίζουν όλα τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία και τους υπαλλήλους των Κεντρικών Υπηρεσιών, όπως προβλέπει το άρθρο 58(4) του περί Κοινοτήτων Νόμου.

(ιζ) Ταμεία Προνοίας. Σε ορισμένα Συμβούλια τα Ταμεία Προνοίας λειτουργούν χωρίς εγκριμένους Κανονισμούς.

(ιη) Είσπραξη δικαιωμάτων χωρίς Κανονισμούς. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι ορισμένα Συμβούλια εισπράττουν διάφορα δικαιώματα, τα οποία δεν καλύπτονται από Κανονισμούς.

(ιθ) Πρόσθετο τέλος. Σύμφωνα με τον περί Κοινοτήτων Νόμο, κάθε Συμβούλιο επιβάλλει πρόσθετο τέλος 25% πάνω στις καθυστερήσεις για φόρους, δικαιώματα, ενοίκια, διαπύλια και άλλες επιβαρύνσεις. Παρατηρήθηκε ότι αρκετοί Κανονισμοί δεν καθορίζουν την ημερομηνία πληρωμής των πιο πάνω υποχρεώσεων, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να επιβληθεί το πρόσθετο τέλος. Για τον πιο πάνω λόγο εισηγήθηκα την τροποποίηση των Κανονισμών αυτών.

(κ) Καθυστερημένες οφειλές φόρων. Παρατηρήθηκε ότι εξακολουθούν να υπάρχουν καθυστερημένες οφειλές φόρων αρκετών χιλιάδων λιρών και ζήτησα όπως ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την είσπραξη ή διαγραφή τους.

(κα) Φόρος επαγγέλματος. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι σε ορισμένα Συμβούλια δεν υποβάλλονται στοιχεία σχετικά με τη μισθοδοσία των φορολογούμενων, τα οποία είναι αναγκαία για σκοπούς ελέγχου του επαγγελματικού φόρου.

(κβ) Εκπαίδευση προσωπικού των Κοινοτικών Συμβουλίων. Μετά την ανάληψη από τα ίδια τα Συμβούλια του χειρισμού όλων των οικονομικών υποθέσεων τους, όπως είναι ο καταρτισμός και η εκτέλεση των ετήσιων προϋπολογισμών, η ετοιμασία των ετήσιων εκθέσεων, η μισθοδοσία και τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα του προσωπικού, η παρακολούθηση των δανείων, οι διαδικασίες προσφορών και γενικά η σωστή εφαρμογή του Νόμου και των Γενικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών, παρίσταται ανάγκη εκπαίδευσης του προσωπικού που στελεχώνει τα Συμβούλια, για την οποία η Υπηρεσία μου εξέφρασε την προθυμία και ετοιμότητα να βοηθήσει σχετικά.

4.102.3 Πρώην Χωριτικές Αρχές. Από τον έλεγχο των πρώην Χωριτικών Αρχών, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Ετοιμασία ετήσιου Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με το Νόμο, κάθε Συμβούλιο οφείλει να ετοιμάζει ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων, ο οποίος εγκρίνεται από τον οικείο Έπαρχο. Ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος και παρέκκλιση από την πρόνοια αυτή δεν επιτρέπεται, παρά μόνο ύστερα από έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών. Μεγάλος αριθμός Συμβουλίων δεν έχουν ετοιμάσει Προϋπολογισμό για το έτος 2000 και έτσι οι δαπάνες δεν διενεργήθηκαν μέσα σε προκαθορισμένα πλαίσια εγκριμένου Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με την επιφύλαξη του άρθρου 64 του Νόμου, κάθε Συμβούλιο μπορεί, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, να δαπανά κάθε χρόνο ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει το 20% οποιουδήποτε Κονδυλίου, νοουμένου ότι υπάρχουν ανάλογες εξοικονομήσεις από οποιαδήποτε άλλα Κονδύλια του ίδιου Προϋπολογισμού. Εκεί που υπήρχε εγκριμένος Προϋπολογισμός, διαπιστώθηκαν περιπτώσεις υπερβάσεων δαπανών πέρα από το 20%, χωρίς να ακολουθηθεί η υπό του Νόμου (άρθρο 66) προβλεπόμενη διαδικασία εξασφάλισης σχετικών εγκρίσεων από τον Έπαρχο. Επίσης διαπιστώθηκαν περιπτώσεις όπου οι προϋπολογισμοί δεν ήταν ισοσκελισμένοι, χωρίς ωστόσο να τύχουν της έγκρισης του Υπουργού.

(β) Μετρητά και τραπεζικά διαθέσιμα. Μεγάλος αριθμός Κοινοτικών Συμβουλίων παρουσιάζουν στο Βιβλίο Ταμείου στην ίδια στήλη, ως ένα ποσό, όλα τα ταμειακά διαθέσιμα, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό ανά πάσα στιγμή το υπόλοιπο της τράπεζας και των μετρητών.

(γ) Καταχωρίσεις στο Ταμείο σε λανθασμένο ημερολογιακό έτος. Το λογιστικό σύστημα που ακολουθείται βασίζεται στις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές που αφορούν ένα ημερολογιακό έτος. Εντούτοις, σε πολλές περιπτώσεις, διαπιστώνονται καταχωρίσεις στο Ταμείο, τόσο εσόδων όσο και εξόδων, οι οποίες έγιναν μέσα στο επόμενο έτος, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει συνοχή των οικονομικών αποτελεσμάτων για κάθε έτος χωριστά.

(δ) Καθυστέρηση στην ενημέρωση λογιστικών βιβλίων. Σε μεγάλο αριθμό Συμβουλίων παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση στην ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων και την ετοιμασία των τελικών λογαριασμών, παρόλο που ο Νόμος προβλέπει όπως οι τελικοί λογαριασμοί ετοιμάζονται όχι αργότερα από την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους. Υπήρξαν περιπτώσεις όπου Συμβούλια δεν είχαν ετοιμάσει τους τελικούς λογαριασμούς για το έτος 1999 μέχρι και τον Αύγουστο του 2001.

(ε) Κυβερνητικές επιχορηγήσεις. Παρατηρούνται περιπτώσεις όπου, για τις κυβερνητικές επιχορηγήσεις που εμβάζονται στα Συμβούλια, δεν εκδίδονται αντίστοιχες αποδείξεις εισπραξης για καταχώριση στα Ταμεία των Συμβουλίων, παρόλο που οι επιταγές καταθέτονται στους τραπεζικούς λογαριασμούς των Συμβουλίων. Παρατηρήθηκαν επίσης μεμονωμένες περιπτώσεις όπου, εκ παραδρομής, έγιναν διπλές καταχωρίσεις ορισμένων δαπανών στο βιβλίο ταμείου. Αποτέλεσμα των πιο πάνω παραλείψεων και διπλοεγγραφών είναι να παρουσιάζονται πλεονάσματα, η εξακρίβωση των οποίων είναι προβληματική και χρονοβόρα.

(στ) Μη επιβολή πρόσθετης επιβάρυνσης του 25%. Παρατηρήθηκε ότι, κατά κανόνα, δεν επιβάλλεται η πρόσθετη επιβάρυνση του 25% για καθυστερήσεις στην καταβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων κ.τ.λ., όπως προβλέπεται από το Νόμο, ενώ σε πλείστες περιπτώσεις, για παράκαμψη της πρόνοιας αυτής, οι αποδείξεις εισπραξης φέρουν ημερομηνία του λήξαντος έτους, ενώ η εισπραξη γίνεται μέσα στο επόμενο έτος. Αποτέλεσμα της τακτικής αυτής είναι να παρουσιάζονται, εικονικά, σημαντικά ποσά μετρητών στο ταμείο κατά το τέλος του έτους. Η τακτική αυτή επιβεβαιώνεται και από τις ημερομηνίες των καταθέσεων των ποσών αυτών που γίνονται σε Συνεργατικά Ιδρύματα/Τράπεζες μέσα στο επόμενο έτος.

(ζ) Μη τήρηση τρεχούμενων λογαριασμών. Παρόλο που η νομοθεσία προβλέπει ότι κανένα ποσό χρημάτων δεν θα αποσύρεται από τραπεζικό λογαριασμό, παρά μόνο με επιταγή, εντούτοις μεγάλος αριθμός Συμβουλίων δεν τηρούν τρεχούμενο λογαριασμό με επιταγές.

(η) Μη θεσμοθετημένες διαδικασίες προσφορών. Σε αρκετές περιπτώσεις δεν ακολουθείται η διαδικασία προσφορών για εκτέλεση έργων ή αγορά υπηρεσιών. Συναφώς αναφέρεται ότι οι πρώην Χωρικές Αρχές δεν έχουν θεσμοθετημένες αρχές/διαδικασίες προσφορών. Ως εκ τούτου, σε αρκετές περιπτώσεις οι διαδικασίες που ακολουθούν δεν συνάδουν με τα συμφέροντα των Συμβουλίων και τις αρχές της χρηστής διοίκησης. Εισηγήθηκα όπως, μέχρι τη θέσπιση σχετικών Κανονισμών, τα Κοινοτικά Συμβούλια υιοθετήσουν τη διαδικασία ζήτησης προσφορών που ίσχυε για τα πρώην Συμβούλια Βελτιώσεως, προσαρμοσμένη στα σημερινά δεδομένα. Η Υπηρεσία μου ετοίμασε Προσχέδιο Όρων και Διαδικασίας Προσφορών, το οποίο απέστειλε τον Ιούνιο 2001 στο Υπουργείο Εσωτερικών, με την εισήγηση να μελετηθεί και σταλεί στα Κοινοτικά Συμβούλια για υιοθέτηση.

(θ) Πληρωμή εξόδων για σκοπούς Σχολικών Εφορειών. Υπήρξαν περιπτώσεις όπου οι τραπεζικοί λογαριασμοί των Συμβουλίων χρησιμοποιήθηκαν για διεκπεραίωση συναλλαγών που αφορούσαν τη Σχολική Εφορεία, χωρίς να τηρηθούν τα αναγκαία στοιχεία, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται σημαντικές διαφορές στα χρηματικά υπόλοιπα των Συμβουλίων.

(i) **Διαπίστωση χρηματικών ελλειμμάτων.** Μετά από σχετικές πληροφορίες που δόθηκαν από την οικεία Επαρχιακή Διοίκηση, σχετικά με κάποιες ανωμαλίες στις οικονομικές υποθέσεις συγκεκριμένου Συμβουλίου, η Υπηρεσία μου προέβη σε έκτακτο έλεγχο, κατά τον οποίο διαπιστώθηκε έλλειμμα ύψους £7.798, το οποίο κλήθηκε να καταβάλει ο Κοινοτάρχης, χωρίς όμως ανταπόκριση. Το θέμα παραπέμφθηκε στην Αστυνομία για τα περαιτέρω.

4.102.4 Θέσπιση Κανονισμών. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 1999, για την πιο αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία των Συμβουλίων αρκετά άρθρα της Νομοθεσίας προβλέπουν τη θέσπιση Κανονισμών. Ενόψει της σοβαρότητας των θεμάτων, ιδιαίτερα εκείνων που αφορούν καθορισμό πληρωτέων τελών και δικαιωμάτων, καθώς επίσης και για σκοπούς ομοιομορφίας, ζήτησα από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών να με πληροφορήσει κατά πόσο έχει προωθηθεί η διαδικασία θέσπισης των πιο πάνω Κανονισμών, ώστε να επιτυγχάνονται καλύτερα οι στόχοι και σκοποί των Κοινοτικών Συμβουλίων.

Στις 3.10.00 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών με πληροφόρησε ότι έχει ετοιμαστεί προσχέδιο Κανονισμών, το οποίο προωθείται για θέσπιση.

Ο Υπουργός Εσωτερικών συμφώνησε με τις διαπιστώσεις μου και με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί κατάλληλες οδηγίες στους οικείους Επάρχους όπως μεριμνήσουν ανάλογα, ώστε τα Κοινοτικά Συμβούλια να ενεργούν μέσα στα πλαίσια της σχετικής νομοθεσίας και να συμμορφώνονται με τις υποδείξεις/παρατηρήσεις μου.

4.103 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΓΙΟΥ ΤΥΧΩΝΑ

Μέρος Β

4.103.1 Τραπεζικοί λογαριασμοί του Συμβουλίου στη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αγίου Τύχωνα. Τα υπόλοιπα των τραπεζικών λογαριασμών του Συμβουλίου, τα οποία ήταν καταθεμένα στις 31.12.2000 στη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αγίου Τύχωνα, ήταν, σύμφωνα με στοιχεία που δόθηκαν από το Συμβούλιο, £242.189, πλέον δεδουλευμένοι τόκοι £26.721. Παρουσιάζεται ωστόσο αδυναμία στην απόσυρση των χρημάτων, λόγω της κατάχρησης στη Σ.Π.Ε. που έγινε το 1998.

4.103.2 Οφειλές προς διάφορα Κοινοτικά Συμβούλια λόγω διάλυσης του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούντας. Το Συμβούλιο, σε αντίθεση με την Κ.Δ.Π. 280/95, Κανονισμός 3 (iii), αναφορικά με τη διάλυση του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούντας, παραλείπει να επιστρέψει τις οφειλές που προέκυψαν από τις εισπράξεις που πραγματοποίησε για το 1995, υπό μορφή φόρου, τέλους, δικαιώματος ή οποιασδήποτε άλλης οφειλής παρόμοιας φύσης. Στις 31.12.2000 το ποσό αυτό ανερχόταν στις £214.284. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα αμφισβητεί την υποχρέωση για επιστροφή των εισπράξεων του 1995 στα διάφορα Κοινοτικά Συμβούλια, με αποτέλεσμα ορισμένα από αυτά (Κοινοτικά Συμβούλια Πύργου και Παρεκκλησιάς) να πάρουν δικαστικά μέτρα εναντίον του. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα υπέβαλε ανταπαίτηση για το ποσό των £180.000, το οποίο, κατά τη γνώμη του, τους δόθηκε σε αντίθεση με την Κ.Δ.Π. 280/95, ημερομηνίας 17.11.1995. Η υπόθεση εκκρεμεί στο δικαστήριο.

4.103.3 Οφειλή στο Κυβερνητικό Υδατικό Έργο. Στις 31.12.2000 το Συμβούλιο χρωστούσε στο Κυβερνητικό Υδατικό Έργο ποσό ύψους £239.066,65. Πληρώθηκε πρόσφατα μέρος του ποσού, μειώνοντας το χρέος σε £114.066.

4.103.4 Αντικανονική πρόσληψη προσωπικού. Σύμφωνα με τον περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Νόμο, άρθρο 20(4), ο Πρόεδρος του Συμβουλίου δύναται να προσλαμβάνει

στην υπηρεσία του Συμβουλίου «... οιοσδήποτε υπηρέτας ή εργάτας ήθελεν είναι αναγκαίοι δια την εκτέλεσιν οιοσδήποτε εργασιών ...»

Χρησιμοποιώντας το πιο πάνω άρθρο του Νόμου, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου διόρισε μέλος του Συμβουλίου ως ειδικευμένο εργάτη, για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων, ο οποίος τελικά εκτελούσε γραφειακά καθήκοντα.

Σχετικά με την πιο πάνω πρόσληψη, εξέφρασα την άποψη ότι ο διορισμός ήταν αντίθετος με τις πρόνοιες του Νόμου και ασυμβίβαστος με τη θέση μέλους του Συμβουλίου, αφού δεν προηγήθηκε η υποβολή έγγραφης παραίτησης του. Στη συνέχεια το Συμβούλιο δημιούργησε θέση Τεχνικού, στην οποία διόρισε το πιο πάνω άτομο, χωρίς προηγουμένως να προκηρύξει τη θέση και ενώ ακόμα ήταν μέλος του Συμβουλίου.

Επιπρόσθετα, με τον ίδιο τρόπο προσέλαβε στενό συγγενικό του πρόσωπο ως πολιτιστικό λειτουργό, τον οποίο, κατόπι παρατήρησης του Επάρχου και της Υπηρεσίας μου, μετονόμασε σε ειδικευμένο εργάτη. Εξέφρασα την άποψη ότι η πιο πάνω πρόσληψη δεν συνάδει με τις πρόνοιες του Νόμου και ότι δεν τηρήθηκαν οι ενδεδειγμένες διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, σε σχετική γνωμάτευση του προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, χαρακτήρισε τους πιο πάνω διορισμούς νομικά ελαττωματικούς και ζήτησε την ανάκλησή τους.

Επειδή το Συμβούλιο, κατόπι γνωμοδότησης του νομικού του συμβούλου, αποφάσισε ότι δεν υπάρχει λόγος ανάκλησης των αποφάσεων του, ο Έπαρχος Λεμεσού απευθύνθηκε στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, είτε για εξέταση του ενδεχόμενου αναζήτησης ποινικής ευθύνης, είτε για προώθηση της διαδικασίας για λήψη απόφασης από τον Υπουργό Εσωτερικών, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου, ο νομικός του σύμβουλος βρίσκεται σε επαφή με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, για συζήτηση των δύο αντίθετων γνωματεύσεων (Νομικής Υπηρεσίας και νομικού συμβούλου του Συμβουλίου).

4.104 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΝΗΣΟΥ – ΠΕΡΑ ΧΩΡΙΟΥ

Μέρος Α

4.104.1 Λογαριασμός δανείων. Οι δαπάνες για την απόκτηση στοιχείων πάγιου ενεργητικού και για την εκτέλεση διαφόρων αναπτυξιακών έργων, οι οποίες ανήλθαν για την περίοδο 1997-1999 σε £243.091, δεν παρουσιάστηκαν στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, επειδή σ' αυτές δίνονται στοιχεία μόνο για πληρωμές που γίνονται από το Γενικό Λογαριασμό. Για σκοπούς καλύτερης παρουσίασης και σωστής ενημέρωσης μέσα από τις οικονομικές καταστάσεις, εισηγήθηκα όπως τα ποσά των δανείων καταθέτονται στο Γενικό Λογαριασμό του Συμβουλίου και όπως τα σχετικά με την εκτέλεση κάθε έργου στοιχεία τηρούνται σε ειδικό μητρώο έργων.

4.105 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΕΡΙΟΥ

Μέρος Α

4.105.1 Υποχρεώσεις. Στις 31.12.1999 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους και σε Εμπορικές Τράπεζες δάνεια συνολικού ύψους £342.618. Επίσης το Συμβούλιο χρωστούσε στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, για αγορά νερού, ποσό ύψους £67.476, το οποίο δεν παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις.

4.105.2 Παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών. Για την εκπόνηση των αρχιτεκτονικών σχεδίων, τη μελέτη και την επίβλεψη της ανέγερσης του Κοινοτικού Σταδίου, τις εκτιμήσεις και διαπραγματεύσεις με τους ιδιοκτήτες γης, σχετικά με τις απαλλοτριώσεις, καθώς και για τις ανάγκες του Συμβουλίου σε εξαρτήματα υδατοπρομήθειας και υδρομετρητών, δεν τηρήθηκαν οι ενδεδειγμένες διαδικασίες προσφορών.

4.105.3 Υδροδότηση κατοικιών εκτός ορίου υδατοπρομήθειας. Με απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου συνδέθηκαν μέχρι 31.12.1999 με το δίκτυο υδατοπρομήθειας της Κοινότητας 63 αδειούχες κατοικίες που βρίσκονται εκτός ορίου υδατοπρομήθειας, οι ιδιοκτήτες των οποίων υπέβαλαν αιτήσεις για εγκατάσταση υδρομετρητών, χωρίς να εξασφαλιστεί η εκ των προτέρων έγκριση του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και του Επάρχου, όπως προνοεί ο Κανονισμός 227(2)(α) των περί Χωρίων (Διοίκηση και Βελτίωση) Γενικών Κανονισμών του Συμβουλίου.

4.105.4 Ανέγερση Κοινοτικού Σταδίου. Το Κοινοτικό Στάδιο κατασκευάζεται σε γη που είναι εκμισθωμένη στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, χωρίς να έχει γίνει η σχετική μίσθωση προς το Κοινοτικό Συμβούλιο. Χρησιμοποιήθηκε επίσης το ιδιωτικό τεμάχιο με αρ. 131, χωρίς το Κοινοτικό Συμβούλιο να έχει εξασφαλίσει μέχρι σήμερα την κυριότητα του. Η έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών, χωρίς την εκ των προτέρων εξασφάλιση της πολεοδομικής άδειας, της άδειας οικοδομής και της μίσθωσης της γης, στέρησαν το Κοινοτικό Συμβούλιο από την τεχνική και οικονομική βοήθεια που παρέχεται από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού στις περιπτώσεις ανέγερσης κοινοτικών και άλλων σταδίων.

4.106 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΤΩ ΠΥΡΓΟΥ

Μέρος Α

4.106.1 Μετρητά στην κατοχή του Γραμματέα. Το υπόλοιπο των μετρητών στην κατοχή του Γραμματέα, για σειρά ετών, ήταν υπερβολικά ψηλό, σε αντίθεση με την πρόνοια του άρθρου 68 του Νόμου και των σχετικών Κανονισμών. Υπέδειξα την ανάγκη όπως όλες οι εισπράξεις καταθέτονται έγκαιρα, το υπόλοιπο των μετρητών στην κατοχή του Γραμματέα να είναι το απόλυτα αναγκαίο και οι πληρωμές σε μετρητά να περιοριστούν στο ελάχιστο και σε μικρά ποσά. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου, δόθηκαν οδηγίες για πλήρη συμμόρφωση με τους σχετικούς Κανονισμούς.

4.106.2 Τακτοποίηση υποχρεώσεων του Συμβουλίου. Παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση, μέχρι και δεκαοκτώ μήνες, στην τακτοποίηση ορισμένων υποχρεώσεων του Συμβουλίου. Οι συνεισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και οι αποκοπές από τους μισθούς του προσωπικού, για την περίοδο 1998 – 2000, οι οποίες ανέρχονται σε περίπου £15.000, δεν έχουν ακόμη τακτοποιηθεί. Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι θα καταβληθεί προσπάθεια τακτοποίησης όλων των εκκρεμών υποχρεώσεων, μέσα στο 2001.

4.106.3 Πληρωμές. Δεν έχω ικανοποιηθεί για την ορθότητα μεγάλου αριθμού πληρωμών, όπως π.χ. για την προμήθεια χαβάρas για την κατασκευή του χώρου στάθμευσης, την προμήθεια μπετόν και αμμοχάλικου για την εκτέλεση διαφόρων αναπτυξιακών έργων, την απομάκρυνση φυκιών από την παραλία, την κατασκευή δρόμων και την εκτέλεση εργασιών με ελκυστήρα, αφού τα εντάλματα πληρωμών δεν υποστηρίζονται με τιμολόγια ή και δελτία μεταφοράς, για βεβαίωση των ποσοτήτων των υλικών που μεταφέρθηκαν και των εργασιών που εκτελέστηκαν και πληρώθηκαν. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου, έχουν δοθεί οδηγίες στο Γραμματέα του Συμβουλίου για πιστή εφαρμογή των Γενικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών.

4.107 ΗΜΙΚΡΑΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ**4.108 ΑΡΧΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ****Μέρος Α****4.108.1 Οικονομική κατάσταση.**

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί της Αρχής για το 2000 παρουσιάζουν πλεόνασμα £851.765, σε σύγκριση με έλλειμμα £1.418.492 κατά το 1999.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα της Αρχής ανήλθαν σε £7.056.720, σε σύγκριση με £6.636.211 το 1999. Δεν περιλαμβάνουν ποσό £364.996 που αποτελεί τέλος βιομηχανικής κατάρτισης και πρόστιμα που οφείλονται από εργοδότες, εναντίον των οποίων έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα ανήλθαν σε £6.204.955, σε σύγκριση με £8.054.703 το 1999. Η μείωση κατά £1.849.748 οφείλεται κυρίως στις μειωμένες δαπάνες για προγράμματα κατάρτισης (£2.162.769), η οποία αποδίδεται:

(i) Στο γεγονός ότι το 1999 εγκρίθηκε συμπληρωματικός προϋπολογισμός ύψους £0,9 εκ., για ξεκαθάρισμα αιτήσεων για καταβολή χορηγημάτων που εκκρεμούσαν, κάτι που δεν έγινε και το 2000.

(ii) Στην εφαρμογή αυστηρότερων κριτηρίων στο στάδιο έγκρισης των προγραμμάτων.

(iii) Στη διεξαγωγή αυστηρότερων ελέγχων στο στάδιο της εφαρμογής και επιχορήγησης.

(iv) Στη μειωμένη ζήτηση για εφαρμογή προγραμμάτων εκ μέρους των ιδρυμάτων και επιχειρήσεων.

(δ) **Λογιστικές Αναλογίες.** Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Αρχής:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς		
Τρέχουσες Υποχρεώσεις	95	62
Δαπάνες Προσωπικού προς Έξοδα	31%	18%
Δαπάνες Κατάρτισης προς Έξοδα	61%	74%
Πλεόνασμα/(Έλλειμμα) προς		
Απασχολούμενο Κεφάλαιο	6%	(12%)

4.108.2 Προσωπικό. Οι οργανικές θέσεις της Αρχής στις 31.12.2000 ήταν 84, από τις οποίες οι 12 ήταν κενές. Οι συνολικές αποδοχές προσωπικού, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα Ταμεία, ανήλθαν σε £1.911.177, σε σύγκριση με £1.486.655 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £424.522 ή 28,6%. Η αύξηση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην πληρωμή ποσού £285.500, το οποίο αντιπροσωπεύει το μισό του εφάπαξ ποσού για την κάλυψη ελλειμματικής εισφοράς στο Σχέδιο Συντάξεων, ύψους £571.000, βάσει αναλογιστικής μελέτης. Το υπόλοιπο ποσό θα αποπληρωθεί κατά το 2001. Στην αύξηση των αποδοχών προσωπικού, πέρα από την αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος, συνέβαλε επίσης και η παραχώρηση προσαυξήσεων. Στις 31.12.2000 δύο έκτακτοι υπάλληλοι απασχολούνταν πάνω σε εξαμηνιαία βάση, ένας υπάλληλος με σύμβαση και μια εργάτρια σε τακτική βάση. Ο

μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο, χωρίς να ληφθεί υπόψη η πληρωμή των £285.500 για κάλυψη της ελλειμματικής εισφοράς στο Σχέδιο Συντάξεων, ανέρχεται γύρω στις £21.000.

4.108.3 Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση. Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για το 2000 υποβλήθηκε στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις 15.7.99, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 22.3.2000 και κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει του άρθρου 3 των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμων.

Ο Προϋπολογισμός ψηφίστηκε σε Νόμο που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 2.6.2000 (28(II)/2000). Για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2000 εγκρίθηκαν δωδεκατημόρια, ενώ για την περίοδο Μαρτίου 2000 μέχρι 2 Ιουνίου 2000 διενεργούνταν δαπάνες με εξουσιοδότηση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(β) Χρήση Προϋπολογισμού. Ο εγκεκριμένος Προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2000 ήταν ελλειμματικός κατά £1,2 εκ., ενώ, σύμφωνα με τα πραγματοποιηθέντα έσοδα και έξοδα, από τη χρήση του προϋπολογισμού προέκυψε πλεόνασμα ύψους £0,9 εκ. Αυτό οφείλεται κυρίως σε εξοικονομήσεις σε διάφορες κατηγορίες δαπανών, όπως είναι η Κατάρτιση, οι Αποδοχές Προσωπικού, οι Κεφαλαιουχικές Δαπάνες και τα Έξοδα Λειτουργίας Γραφείου.

4.108.4 Προγράμματα Συνεχούς Κατάρτισης- Πολυεπιχειρησιακά - Συνήθη και Ζωτικής Σημασίας στην Κύπρο.

(α) Προγράμματα που αποσύρθηκαν ή ακυρώθηκαν/διακόπηκαν από τα ίδια τα Ιδρύματα. Παρατηρήθηκε ότι για το α' εξάμηνο του 2000, από τα 738 Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα - Συνήθη και Ζωτικής Σημασίας στην Κύπρο, που εγκρίθηκαν από το Γενικό Διευθυντή, τα 261 ή ποσοστό 35,4% ακυρώθηκαν, τα 3 ή ποσοστό 0,4% διακόπηκαν από τα ίδια τα Ιδρύματα, ενώ 27 προγράμματα ή ποσοστό 3,7%, που υποβλήθηκαν αρχικά στην Αρχή, αποσύρθηκαν πριν από την τελική τους έγκριση.

Για το β' εξάμηνο του 2000, από τα 767 εγκριθέντα προγράμματα, τα 253 ή ποσοστό 33% ακυρώθηκαν, τα 2 ή ποσοστό 0,3% διακόπηκαν από τα Ιδρύματα, ενώ 13 προγράμματα ή ποσοστό 1,7% αποσύρθηκαν από τα Ιδρύματα πριν από την τελική έγκρισή τους.

Η Αρχή με πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα:

- (i)** Η ακύρωση ή απόσυρση κάποιων προγραμμάτων θεωρείται φυσιολογική εφόσον υπάρχουν παράγοντες που επηρεάζουν το βαθμό υλοποίησης των προγραμμάτων, οι οποίοι δεν εξαρτώνται αποκλειστικά από τα ίδια τα Ιδρύματα ή την Αρχή. Αναγνωρίζεται όμως ότι υπάρχουν δυνατότητες περαιτέρω περιορισμού των περιπτώσεων αυτών.
- (ii)** Μέσα στα πλαίσια των υπό μελέτη Κανονισμών Καταβολής Χορηγημάτων εξετάζονται διάφορα μέτρα, μεταξύ των οποίων και η επιβολή τέλους εξέτασης προγραμμάτων, προς αποτροπή της υποβολής από τα Ιδρύματα μεγάλου αριθμού προγραμμάτων για εξέταση.

(β) Προγράμματα α' και β' εξαμήνου 2000 τα οποία δεν έχουν ξεκαθαρίσει. Παρά τη σημαντική βελτίωση, παρατηρήθηκε και πάλι ότι 144 προγράμματα για το α' εξάμηνο 2000, ή ποσοστό 20% των εγκριθέντων, και 201 προγράμματα για το β' εξάμηνο 2000, ή ποσοστό 26%, δεν έχουν ξεκαθαρίσει ακόμη. Αρκετά από τα εν λόγω προγράμματα έχουν ήδη ολοκληρωθεί, ενώ άλλα ακυρώθηκαν από τα Ιδρύματα, χωρίς όμως να γίνει η κατάλληλη ενημέρωση του μηχανογραφημένου συστήματος προγραμμάτων. Επίσης για την περίοδο 1996-1999 παρατηρήθηκε ότι 624 προγράμματα δεν έχουν ακόμη ξεκαθαρίσει.

Εισηγήθηκα όπως ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε τα Ιδρύματα να αποστέλλουν, αμέσως μετά τη λήξη του εξαμήνου, την κατάσταση απολογισμού δραστηριοτήτων κατάρτισης, ώστε να μην καθυστερεί η ενημέρωση του μηχανογραφημένου συστήματος προγραμμάτων με τα προγράμματα που ακυρώνονται από τα Ιδρύματα.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι θα εντείνει τις προσπάθειες για έγκαιρη υποβολή των απολογισμών των Ιδρυμάτων, έτσι ώστε να μην καθυστερεί η ενημέρωση του μηχανογραφημένου συστήματος προγραμμάτων. Επίσης, στα πλαίσια των προωθούμενων Κανονισμών Καταβολής Χορηγημάτων, η Αρχή προτίθεται να καθορίσει προθεσμία έξι μηνών, από την τελευταία ημέρα του μήνα μέσα στον οποίο λήγει κάθε πρόγραμμα, για την υποβολή αίτησης για καταβολή χορηγήματος.

4.108.5 Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης. Παρατηρήθηκαν και πάλι περιπτώσεις Ιδρυμάτων ή επιχειρήσεων που καθυστερούν την αποπληρωμή των δανείων που τους παραχωρήθηκαν από την Αρχή σύμφωνα με το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης. Η καθυστέρηση οφείλεται στη μη υλοποίηση από μέρους των Ιδρυμάτων των προγραμμάτων κατάρτισης που περιλαμβάνονται στη συμφωνία που υπέγραψαν με την Αρχή και τα οποία ανέλαβαν να υλοποιήσουν, με αντάλλαγμα την επιστροφή μέρους του ποσού που τους κατέβαλε η Αρχή.

Εξέφρασα την άποψη ότι το γεγονός αυτό αποτελεί παραβίαση θεμελιώδους όρου της συμφωνίας και δίνει το δικαίωμα στην Αρχή να τερματίσει τη συμφωνία και να απαιτήσει την επιστροφή ολόκληρου του ποσού που κατέβαλε στο Ίδρυμα ή στην επιχείρηση.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι η μείωση που παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις στο βαθμό υλοποίησης των προγραμμάτων που περιλαμβάνονται στη συμφωνία οφείλεται, μεταξύ άλλων, στην αδυναμία των Ιδρυμάτων να εφαρμόσουν όλα τα προγράμματα. Με πληροφόρησε επίσης ότι, στις περιπτώσεις όπου παρουσιάζεται καθυστέρηση στο βαθμό υλοποίησης των προγραμμάτων και στην επιστροφή των οφειλόμενων ποσών, η Αρχή ακολουθεί σχετική διαδικασία, η οποία έχει τύχει επεξεργασίας από το νομικό της σύμβουλο.

4.108.6 Έκδοση Κανονισμών. Εκκρεμεί η προώθηση της θέσπισης Κανονισμών που να διέπουν την καταβολή χορηγημάτων, οι οποίοι συνεχίζουν να βρίσκονται ενώπιον του Νομικού Συμβούλου της Αρχής και τυγχάνουν νομοτεχνικού ελέγχου, υπό το φως και των προνοιών του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμου του 2001.

4.108.7 Σύστημα Μαθητείας στην Κύπρο. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το Υπουργικό Συμβούλιο στις 19.2.97 αποφάσισε όπως οι δαπάνες για τη λειτουργία του Συστήματος Μαθητείας αναληφθούν από την Αρχή και ανέθεσε στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για υλοποίηση της απόφασης αυτής.

Κατά τη διάρκεια του 2000 η Αρχή πραγματοποίησε δαπάνες ύψους £46.939, για τη λειτουργία του Συστήματος Μαθητείας μέσα στις Τεχνικές Σχολές, από προϋπολογισμό ύψους £150.000.

Όπως πληροφορήθηκα, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέθεσε την 1.6.2000, μετά από προσφορές, τη διεξαγωγή μελέτης από ειδικό εμπειρογνώμονα για το μελλοντικό ρόλο, τους στόχους και τη λειτουργία του Συστήματος Μαθητείας. Η μελέτη έχει ολοκληρωθεί και υποβληθεί στο αρμόδιο Υπουργείο.

4.109 ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.109.1 Έλεγχος λογαριασμών. Οι λογαριασμοί της Αρχής για το 2000 έχουν ελεγχθεί από ιδιώτη ελεγκτή που διόρισε η Αρχή, ύστερα από έγκριση μου, σύμφωνα με το άρθρο 3(1) των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων αρ. 40 του 1983 και 73 του 1984. Με βάση τις πρόνοιες των ίδιων Νόμων, η Υπηρεσία μου έχει διενεργήσει επιπρόσθετο οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο.

4.109.2 Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση. Ο προϋπολογισμός της Αρχής για το 2000 υποβλήθηκε στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 27.8.99 και, μετά από διαβουλεύσεις που έγιναν με το Υπουργείο Οικονομικών, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 5.1.2000 και κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει του άρθρου 3 των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμων, ενώ, με βάση τις πρόνοιες των πιο πάνω Νόμων, έπρεπε να είχε κατατεθεί στη Βουλή το αργότερο μέχρι τις 30.9.1999. Ο προϋπολογισμός ψηφίστηκε σε Νόμο που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 7.4.2000 (αρ. 18(II)/2000). Για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο εγκρίθηκαν δωδεκατημόρια, για την περίοδο όμως Μαρτίου μέχρι 7 Απριλίου 2000 διενεργούνταν δαπάνες χωρίς εξουσιοδότηση.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι, όπως κάθε χρόνο, η Α.Η.Κ. ακολούθησε την ουσία του θέματος, διενεργώντας δαπάνες με βάση δωδεκατημόρια για όλη την περίοδο από 1 Ιανουαρίου μέχρι 7 Απριλίου 2000. Δεν θεωρήθηκε ορθό να σταματήσει η λειτουργία της Αρχής, επειδή δεν εγκρίνονται δωδεκατημόρια μετά από την 1η Μαρτίου.

(β) Αδαπάνητα ποσά Προϋπολογισμού Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το 2000 ήταν £68,9 εκ., οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £25,4 εκ., παρέμεινε δηλαδή αδαπάνητο ποσό ύψους £43,5 εκ. ή ποσοστό 63%, λόγω κυρίως μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των πιο κάτω έργων:

Κονδύλι Κεφαλαιουχ. δαπ.		Ξεκ.
4-508	Νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Παραγωγής (Σταθμός Βασιλικού Μονάδες 1 & 2)	23,6
4-509	Νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Παραγωγής (Σταθμός Βασιλικού Μονάδες 3 & 4)	1,0
4-512	Βελτίωση και Επέκταση Δικτύου Μεταφοράς	8,5
4-518	Βελτίωση και Ανέγερση Κτιρίων και Υποστατικών	5,6
4-528	Σύστημα Πληροφορικής	2,6

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι οι διαφορές μεταξύ δαπανών του προϋπολογισμού και πραγματικών δαπανών δημιουργούνται από διάφορα περιστατικά που προκύπτουν κατά τη διάρκεια του μεγάλου χρονικού διαστήματος από την ετοιμασία μέχρι την εκτέλεση των προϋπολογισμών.

4.109.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Σύμφωνα με τους ελεγμένους λογαριασμούς παρουσιάζεται πλεόνασμα £37,58 εκ. πριν από τη φορολογία. Συνοπτικά τα αποτελέσματα των δυο τελευταίων ετών παρουσιάζονται ως ακολούθως:

	2000	1999
	£εκ.	£εκ.
Έσοδα	187,36	129,69
Έξοδα	149,78	103,60
Πλεόνασμα έτους	37,58	26,09

(β) **Λογιστικές Αναλογίες.** Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Αρχής κατά τα τελευταία δυο έτη:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,98	1,11
Πλεόνασμα προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	8,12%	6,76%

4.109.4 Προσωπικό - Μισθοί, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές. Η Αρχή εργοδοτούσε 2 112 πρόσωπα (2 107 για το 1999), από τα οποία τα 1 920 (1 942 για το 1999) υπηρετούσαν σε μόνιμες θέσεις και 192 σε προσωρινές θέσεις. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και για εργοδοτικές εισφορές κατά τα τελευταία δυο έτη παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

	2000	1999
	£000	£000
(α) Μόνιμοι υπάλληλοι		
Μισθοί και τιμαριθμικά επιδόματα	24.357	22.896
Διάφορα επιδόματα και υπερωρίες	3.124	2.940
Εργοδοτικές εισφορές	2.660	2.486
Ωφελήματα προσωπικού	2.440	2.284
Εισφορές στο Ταμείο Συντάξεων	6.050	7.552
	38.631	38.158
(β) Προσωρινοί υπάλληλοι	1.056	888
	39.687	39.046

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο ετήσιος μέσος όρος των δαπανών για το μόνιμο προσωπικό, χωρίς να ληφθεί υπόψη η ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων, ήταν:

2000	1999	Αύξηση
£19.780	£18.369	7,7%

4.109.5 Σχέδια Συντάξεων.

(α) Η ανάλυση των εισφορών της Αρχής στα Σχέδια Συντάξεων των υπαλλήλων κατά τα τελευταία δυο έτη ήταν:

	2000	1999
	£000	£000
Για τρέχουσα υπηρεσία	5.397	5.066
Για προηγούμενη υπηρεσία	653	2.486
	6.050	7.552

Σύμφωνα με την τελευταία αναλογιστική μελέτη, που έγινε τον Ιανουάριο του 1998, η υποχρέωση της Αρχής για προηγούμενη υπηρεσία στις 31.12.97 ήταν £11 εκ. Το πιο πάνω ποσό θα ξοφληθεί με 5 ετήσιες δόσεις των £2.485.560, αρχίζοντας από 1.1.98.

Σημειώνεται ότι η Αρχή δεν είχε καταβάλει μέχρι 31.12.00 την τρίτη δόση της ελλειμματικής συνεισφοράς προς το Ταμείο ύψους £2.485.560, ενώ παράλληλα αναγνώρισε μέρος της αύξησης στην αγοραία αξία των επενδύσεων του Ταμείου ύψους £1.833.000, με αποτέλεσμα η οφειλή της Αρχής στις 31.12.00 να περιοριστεί στο ποσό των £652.560, με επιπρόσθετο ποσό για τόκους ύψους £42.416.

(β) **Άσκηση Εκλογής Σχεδίου Συντάξεων.** Με την τροποποίηση των Κανονισμών του Σχεδίου Συντάξεων που έγινε το 1990, δόθηκε δικαίωμα στους υπαλλήλους να επιλέξουν είτε να ενταχθούν στο Σχέδιο Συντάξεων χωρίς εισφορές, είτε να παραμείνουν στο Σχέδιο Συντάξεων της Αρχής με εισφορές. Η πλειονότητα των υπαλλήλων έχει ενταχθεί στο Σχέδιο Συντάξεων χωρίς εισφορές, ενώ στο Σχέδιο Συντάξεων με εισφορές παρέμειναν 16 υπάλληλοι που διατηρούν το δικαίωμα μεταπήδησης τους στο Σχέδιο Συντάξεων χωρίς εισφορές κατά την ημερομηνία της αφυπηρέτησής τους.

4.109.6 Ωφελήματα προσωπικού. Η ανάλυση των ωφελημάτων προσωπικού κατά τα τελευταία δύο έτη έχει ως ακολούθως:

	2000	1999
	£	£
Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης	1.151.816	1.090.713
Ταμείο Ευημερίας	500.337	469.959
Ταμείο Βοήθειας	204.384	208.408
Σχέδιο Υποτροφιών	146.500	146.900
Επιχορήγηση Κυλικίων	139.630	114.991
Επιδότηση επιτοκίου εκπαιδευτικών δανείων	97.871	83.667
Ομαδική Ασφάλεια Ζωής	168.014	138.098
Ασφάλεια Προσωπικών Ατυχημάτων	31.424	31.239
	2.439.976	2.283.975

4.109.7 Σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης. Μετά την ψήφιση του Τροποποιητικού Κανονισμού 29Α των περί Α.Η.Κ. (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών 1986-1996, η Α.Η.Κ. δύναται με απόφαση της να επιτρέψει σε υπάλληλο, ο οποίος έχει συμπληρώσει ηλικία 50 χρόνων και 25 τουλάχιστον χρόνια πραγματική υπηρεσία στην Α.Η.Κ., όπως αφυπηρετήσει πρόωρα.

Από την ημερομηνία δημοσίευσης του Κανονισμού (19.4.96) μέχρι το τέλος του 2000, έχουν αφυπηρετήσει 119 άτομα, έναντι πρόσθετης συνολικής δαπάνης £1.916.741.

4.109.8 Επίδομα για αναγνωρισμένες εξετάσεις (Καν. 42(2)(19)). Σύμφωνα με τον Καν. 42(2)(19) των περί Α.Η.Κ (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών του 1986, η Αρχή θα παραχωρεί σε όσους από τους υπαλλήλους επιτυγχάνουν στις τελικές εξετάσεις αναγνωρισμένης από την Αρχή σειράς εξετάσεων ή μαθημάτων και σε όσους από τους υπαλλήλους αποκτούν πτυχίο πανεπιστημίου ή ανώτατης σχολής, αντί επιδόματος, μια πρόσθετη ετήσια προσαύξηση. Οι πιο πάνω εξετάσεις θα πρέπει, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με τον Κανονισμό, να σχετίζονται με την υπηρεσία στην οποία είναι ενταγμένος ο υπάλληλος.

Μέχρι τις 31.12.00 η Αρχή παραχώρησε σε 275 υπαλλήλους πρόσθετες προσαυξήσεις, αντί επιδόματος για αναγνωρισμένες εξετάσεις.

4.109.9 Υπερωρίες. Κατά τη διάρκεια του έτους πληρώθηκε υπερωριακή αποζημίωση στο προσωπικό της Αρχής συνολικού ύψους £1.317.600. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκαν τα πιο κάτω:

(α) Υπερωριακή αμοιβή ανώτερων λειτουργών της Αρχής. Ποσό ύψους £129.497 καταβλήθηκε σε λειτουργούς της Αρχής που κατέχουν μισθολογική κλίμακα Α13 και άνω, με μέσο όρο υπερωριών £1.700 ετησίως. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σε 7 χαρακτηριστικές περιπτώσεις λειτουργών (Κλ. Α13 και Κλ. Α14) η Αρχή κατέβαλε υπερωριακή αμοιβή συνολικού ύψους £49.045, με μέσο όρο υπερωριών £7.006.

Μέχρι σήμερα δεν θεσπίστηκαν Κανονισμοί, όπως εισηγήθηκα και σε προηγούμενες επιστολές μου, που να καθορίζουν τις προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες θα καταβάλλεται υπερωριακή αποζημίωση. Η έλλειψη Κανονισμών για το θέμα οδήγησε παλαιότερα σε καταδικαστικές αποφάσεις εναντίον της Αρχής για υπερωρίες που αφορούσαν πρώην Διευθυντές ή Γενικούς Διευθυντές.

Σχετική με το θέμα είναι και η γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου της Αρχής αρ. Φακ. ΑΗΚ/1193/ΚΣ ημερ. 17.11.98, όπου σαφώς αναφέρεται ότι «... μόνο με σχετική τροποποίηση των Κανονισμών μπορούν να τεθούν κάποια όρια στην άσκηση του δικαιώματος επί της υπερωριακής αμοιβής ...».

(β) Δεν ακολουθείται ομοιόμορφη πολιτική από τους Διευθυντές των διαφόρων Υπηρεσιών της Αρχής σ' ό,τι αφορά την εκ των προτέρων γραπτή έγκριση για υπερωριακή εργασία. Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι ορισμένες περιφέρειες δεν συμπληρώνουν το ειδικό έντυπο για έγκριση υπερωριών για προγραμματισμένη ή έκτακτη εργασία.

(γ) Οι σχετικές εγκύκλιοι που εξέδωσε ο Αρχιμηχανικός και Γενικός Διευθυντής ημερ. 9.12.98 και 16.6.99, για περιορισμό των υπερωριών και ιδιαίτερα των ανώτερων λειτουργών, δεν εφαρμόζονται.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η τροποποίηση του σχετικού Κανονισμού για τη μη καταβολή υπερωριών σε υπαλλήλους με κλίμακα Α13 και άνω περιλαμβάνεται στα αναιτήματα της Αρχής προς τη συνδικαλιστική πλευρά, για ανανέωση της επόμενης συλλογικής σύμβασης. Όσο αφορά τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα (β) και (γ) ανωτέρω, πρόκειται για περιπτώσεις επείγουσας και έκτακτης ανάγκης.

4.109.10 Πληρωμή άδειας ανάπαυσης του Βοηθού Διευθυντή Υπηρεσίας Προσωπικού της Αρχής. Ο Βοηθός Διευθυντής της Υπηρεσίας Προσωπικού της Αρχής διορίστηκε στη θέση αυτή από 1.6.97 και για την περίοδο 6.10.97-31.8.98 βρισκόταν με εκπαιδευτική άδεια στο εξωτερικό, με υποτροφία της Αρχής.

Από σχετικό έλεγχο διαπιστώθηκε ότι έγινε υπερπληρωμή στη μισθοδοσία του, συνολικού ύψους £2.147 (η οποία τελικά διευθετήθηκε), καθότι του καταβάλλονταν πλήρεις απολαβές για περίοδο πέρα από τους πρώτους έξι μήνες, για την οποία έπρεπε να λαμβάνει μειωμένες απολαβές.

Στον πιο πάνω υπάλληλο πληρώθηκε το ανάλογο ποσό για άδεια ανάπαυσης εξήντα ημερών που αφορά την περίοδο 1.4.98 - 30.6.98, που βρισκόταν με εκπαιδευτική άδεια στο εξωτερικό, σε αντίθεση με τους σχετικούς Κανονισμούς, σύμφωνα με τους οποίους υπάλληλος δεν δικαιούται να διεκδικήσει πληρωμή έναντι άδειας ανάπαυσης που έχει σε πίστη του. Το ποσό που υπολογίστηκε για την πληρωμή της πιο πάνω άδειας ανέρχεται σε £6.436.

Ο προσωπικός του φάκελος, ο οποίος ενημερώνεται, μεταξύ άλλων, και με τις άδειες ανάπαυσης, δεν ήταν ενημερωμένος, μέχρι την ημέρα του ελέγχου από την Υπηρεσία μου, σχετικά με την πληρωμή άδειας ανάπαυσης των εξήντα ημερών.

Εισηγήθηκα όπως η Αρχή προβεί στις δέουσες ενέργειες, ώστε να επιστραφεί το ποσό των £6.436, το οποίο αφορά την πληρωμή άδειας ανάπαυσης του και να γίνει ανάλογη τροποποίηση της άδειας του.

Ενώ ο Πρόεδρος της Αρχής ανέφερε αρχικά ότι η Αρχή θα επανεξετάσει το θέμα, σύμφωνα με την εισήγησή μου, για επιστροφή του ποσού των £6.436, μετά από γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου της Αρχής με πληροφόρησε ότι ο υπάλληλος θα κρατήσει το ποσό που του καταβλήθηκε και θα του αφαιρεθούν 60 μέρες από την άδεια ανάπαυσης του.

4.109.11 Χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων στις επτά Κοινότητες της περιοχής Βασιλικού. Στις 21.12.99 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε (αρ. απόφασης 8309) όπως η Αρχή προβεί στην κατάθεση οικονομικής βοήθειας ύψους £8 εκ. στο όνομα των Κοινοτήτων, σε τοκοφόρους λογαριασμούς, τους οποίους θα υποδείξουν οι Κοινότητες μετά από συνεννόηση με τους Επάρχους. Δικαιούχοι των τόκων θα είναι οι Κοινότητες και η εκταμίευση θα γίνεται ύστερα από έγκριση της Αρχής και του Επάρχου, ώστε να επιτευχθεί ο σκοπός του σχετικού Νόμου, που είναι η χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων.

Ενώ ο σχετικός Νόμος προνοούσε ότι η βοήθεια προς τις Κοινότητες έπρεπε να καταβληθεί εντός πέντε ετών από την ψήφιση του (αρ. 67(Ι)/95 ημερ. 30.6.95), εντούτοις στη λήξη του καθορισμένου χρονικού περιθωρίου οφειλόταν προς τις Κοινότητες ποσό ύψους £3.993.367. Σημειώνεται ότι στις 12.2.2001 κατατέθηκε σε λογαριασμούς στο όνομα των Κοινοτήτων ποσό περίπου £2 εκ., ενώ το υπόλοιπο ποσό θα κατατεθεί μέχρι τις 30.6.2001.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 21.12.1999 (αρ. απόφασης 8309), για παραχώρηση του υπολοίπου της οικονομικής βοήθειας, ανεξάρτητα από την πρόοδο συγκεκριμένων έργων, έγινε με πλήρη γνώση της Αρχής όσο αφορά τη λήξη του χρονικού περιθωρίου του Νόμου. Η καταβολή του ποσού αποφασίστηκε να γίνει σταδιακά, ώστε να υπάρχει ένας λογικός συσχετισμός μεταξύ της καταβολής των δόσεων και της δαπάνης σε συγκεκριμένα έργα.

4.109.12 Ασφάλεια Αστικής Ευθύνης.

(α) Τον Ιούλιο του 2000 παρουσιάστηκε διακοπή παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στο εμπορικό κέντρο της Λευκωσίας, με αποτέλεσμα να υποβληθούν αιτήσεις από καταναλωτές για αποζημιώσεις ύψους £60.601, από τις οποίες τελικά η Αρχή αποδέκτηκε την καταβολή των £18.292. Η ασφαλιστική εταιρεία, σε συνεννόηση με την Αρχή, ανέλαβε να πληρώσει μόνο το 50% του πιο πάνω ποσού, επειδή το θέμα της ευθύνης ήταν δύσκολο να τεκμηριωθεί.

(β) Με την ευκαιρία αυτή εισηγήθηκα όπως επανεξεταστούν οι όροι των ασφαλιστικών συμβολαίων και αν υπάρχουν ασάφειες να διευκρινιστούν σε επόμενα συμβόλαια, με τρόπο ώστε να μην αφήνουν περιθώρια αμφισβητήσεων από τις ασφαλιστικές εταιρείες.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος, η Αρχή προβαίνει κατά καιρούς σε εξώδικες διευθετήσεις, ακολουθώντας εισηγήσεις των Νομικών της Συμβούλων, με αποτέλεσμα να εξοικονομεί χρήματα και να αποφεύγει πρόσθετα διοικητικά και δικηγορικά έξοδα.

4.109.13 Μηχανογράφηση της Αρχής - Συμβόλαιο 296/1995 - Σύστημα SAP R/3

(α) Το νέο σύστημα πληροφορικής, το οποίο καλύπτει μεγάλο μέρος των εργασιών της Αρχής, έχει ενεργοποιηθεί από το Μάρτιο του 1999, αλλά μέχρι και την ημερομηνία ελέγχου δεν είχε ολοκληρωθεί. Υπάρχει δηλαδή καθυστέρηση 21 μηνών από την τελευταία ημερομηνία που θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί (21.7.99).

(β) Πληρώθηκε το ποσό των £2.494.200,79, συμπεριλαμβανομένης και της προκαταβολής ύψους £328.673,85. Συμφωνήθηκε επίσης πρόσθετη εργασία, για την οποία δεν υπήρχε πρόνοια στο συμβόλαιο, ύψους £88.658,86.

4.109.14 Εκμετάλλευση αιολικού δυναμικού της Κύπρου.

(α) Με βάση διεθνείς δεσμεύσεις της Κύπρου για μείωση της εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα, καθώς και τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αέρας, ήλιος, βιομάζα, σκουπίδια κ.ά.) αυξηθεί σε 12%, τουλάχιστον, μέχρι το 2010, η Αρχή αποφάσισε την εκμετάλλευση της αιολικής ενέργειας. Για το σκοπό αυτό αποφασίστηκε η δημιουργία αιολικού πάρκου στον Κούρρη, δυναμικότητας 6MW.

Το Συμβούλιο με την απόφαση του αρ. 8446 ημερ. 13.6.2000 ενέκρινε τις εισηγήσεις της Διεύθυνσης για εγκατάσταση ανεμογεννητριών. Στα πλαίσια της απόφασης αυτής, η Αρχή προχώρησε στην απαλλοτρίωση κτημάτων στο χωριό Καντού (περιοχή Κούρρη). Επίσης αποφασίστηκε η εγκατάσταση ανεμογεννήτριας στον Η/Σ Βασιλικού, με υπολογιζόμενη δαπάνη γύρω στις £350.000. Στο αιολικό πάρκο του Κούρρη υπολογίζεται να εγκατασταθούν 10 μονάδες, ολικού κόστους γύρω στα £3,5 εκ.

(β) Μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης της Αρχής με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), το Συμβούλιο στις 26/10/99 ενέκρινε την ίδρυση θυγατρικής εταιρείας (με το όνομα «Ηλεκτρική Λτδ»), το καταστατικό της οποίας εγκρίθηκε στις 25.4.2000 με την απόφαση αρ. 8403. Παρόλο που η άποψη του νομικού συμβούλου της Αρχής ημερ. 28.7.1999 είναι ότι η Αρχή μπορεί να ιδρύσει θυγατρική εταιρεία, με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία, εντούτοις έχω σοβαρές επιφυλάξεις κατά πόσο είναι ορθό οργανισμοί δημόσιου δικαίου να δημιουργούν εταιρείες ιδιωτικού δικαίου, στις οποίες να μεταβιβάζουν αρμοδιότητες τους. Εάν κάτι τέτοιο είναι επιθυμητό, εισηγούμαι να προωθηθεί προσθήκη ειδικής πρόνοιας στο νόμο, η οποία να παρέχει ρητά στην Αρχή τέτοια εξουσία.

Συναφώς αναφέρεται ότι η τεχνοοικονομική μελέτη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, υπό τις συνθήκες, το κόστος θα είναι ψηλό και για να είναι βιώσιμο το έργο θα πρέπει να επιχορηγείται κατά περίπου 40%. Επίσης πρέπει να ληφθεί πολιτική απόφαση της Κυβέρνησης για να προχωρήσει η εκτέλεση του προγράμματος.

(γ) Το Διοικητικό Συμβούλιο με την απόφαση του αρ. 8447, ημερ. 13.6.2000, μεταξύ άλλων καθόρισε την τιμή αγοράς για τις ΑΠΕ στα 3,7 σ/kwh.

Εισηγήθηκα όπως το πιο πάνω θέμα τεθεί και ενώπιον της Βουλής για τροποποίηση των σχετικών Κανονισμών.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι η πολιτική και η διατίμηση που θα ισχύουν θα εγκριθούν από τη Βουλή και θα εφαρμόζονται ομοιόμορφα και για τον ιδιωτικό τομέα, επί ίσοις όροις.

4.109.15 Υπερχρεώσεις από τον προμηθευτή μαζούτ. Το συμβόλαιο για την προμήθεια μαζούτ στον Η/Σ Βασιλικού για την περίοδο 1.3.2000 - 31.1.2001 κατακυρώθηκε στην εταιρεία Marc Rich & Co Investment AG. Μετά από έλεγχο από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, διαφάνηκε ότι στην παραλαβή αρ. 3, που έγινε στις 4.10.00, η ημερομηνία που αναγραφόταν στη φορτωτική δεν ανταποκρινόταν στην πραγματικότητα. Ενόψει του γεγονότος ότι ως ημερομηνία υπολογισμού της πληρωμής λαμβάνεται η ημερομηνία της φορτωτικής, το ποσό που καταβλήθηκε από την Α.Η.Κ. ήταν μεγαλύτερο από το πραγματικά οφειλόμενο. Η Αρχή προχώρησε σε ενδελεχή έρευνα σε όλες τις άλλες παραλαβές, στις οποίες εντόπισε παρόμοιο πρόβλημα, με αποτέλεσμα να προκύψει σημαντική υπερπληρωμή. Η Αρχή προχώρησε στην κατακράτηση κατ' αποκοπή ποσού ύψους US\$ 1,3 εκ. από οφειλές της προς τον προμηθευτή, μέχρι την τεκμηρίωση της πραγματικής υπερπληρωμής.

Μετά από αλληλογραφία και δύο επίσημες συναντήσεις με εκπροσώπους της εν λόγω εταιρείας, στην παρουσία των νομικών συμβούλων της Αρχής, ο προμηθευτής συμφώνησε στην καταβολή ποσού ύψους US \$799.463 προς την Αρχή και δεσμεύτηκε για την καταβολή επιπλέον ποσού ύψους US \$317.306, σε περίπτωση που δεν θα μπορέσει να παράσχει στην Αρχή ικανοποιητικά και επιπρόσθετα στοιχεία σ' ό,τι αφορά την παραλαβή μαζούτ με αριθμό 3.

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, κατά την άποψή μου θα πρέπει να ενημερωθεί ο Γενικός Εισαγγελέας. Εισηγήθηκα επίσης όπως το Συμβούλιο μελετήσει με τους νομικούς συμβούλους της Α.Η.Κ. τη δυνατότητα ακύρωσης του συμβολαίου που είχε ήδη κατακυρωθεί στον ίδιο προμηθευτή για το 2001, καθώς και το ενδεχόμενο αποκλεισμού του από μελλοντικές προσφορές.

Ο Πρόεδρος μου ανέφερε ότι η Αρχή έχει ήδη μελετήσει με τους νομικούς της συμβούλους τη δυνατότητα ακύρωσης του συμβολαίου, που είχε ήδη κατακυρωθεί στον ίδιο προμηθευτή για το 2001, και ότι η άποψη των νομικών συμβούλων είναι αρνητική. Επίσης ανέφερε ότι δόθηκαν οδηγίες για ριζική επανεξέταση της διαδικασίας αγοράς μαζούτ.

4.109.16 Διερεύνηση παράνομων επεμβάσεων σε συσκευές της Αρχής. Μετά τις μεγάλες διακοπές στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος που παρουσιάστηκαν στη Λευκωσία τον περασμένο Ιούλιο, η Αρχή άρχισε την εξέταση των ασφαλειών των μετρητών όλων των εμπορικών και βιομηχανικών καταναλωτών, με σκοπό την εξακρίβωση παράνομων επεμβάσεων σε συσκευές της Αρχής.

Από τον έλεγχο που πραγματοποιήθηκε στην Επαρχία Λευκωσίας την περίοδο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2001, από τις 516 περιπτώσεις που διερευνήθηκαν, εντοπίστηκαν 57 με ασφάλεια φορτίου μεγαλύτερη απ' ό,τι είχε εγκρίνει η Αρχή. Οι παραβάτες αποτάθηκαν με

αίτηση για παραχώρηση επιπρόσθετου φορτίου και η Αρχή εισέπραξε, υπό μορφή κεφαλαιουχικής συνεισφοράς, ποσό ύψους £30.968.

Ζήτησα όπως:

(α) Πληροφορηθώ για τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα της έρευνας και στις άλλες Επαρχίες.

(β) Δοθούν αυστηρές οδηγίες προς τους καταγραφείς για την εφαρμογή των προνοιών της εγκυκλίου COM 1/17/83, η οποία αναφέρεται στις παραβιάσεις των μετρητών.

(γ) Στις περιπτώσεις παραβίασης της ασφάλειας των μετρητών, η χρέωση των £10 αναθεωρηθεί σε αποτρεπτικά επίπεδα.

Στην απάντηση του ο Πρόεδρος της Αρχής μου ανέφερε ότι, από τη διερεύνηση που έγινε πάνω σε παγκύπρια βάση και κάλυψε όλες τις περιφέρειες, ήλθαν στην επιφάνεια 154 περιπτώσεις παράνομης επέμβασης στις σφραγίδες της Αρχής, όχι όμως υπόνοιες για κλοπή. Ανέφερε επίσης ότι η αναθεώρηση της χρέωσης για παραβίαση της ασφάλειας των μετρητών, σε αποτρεπτικά επίπεδα, μελετάται μέσα στα πλαίσια της ευρύτερης αναθεώρησης των Γενικών Όρων Παροχής που γίνεται τώρα.

4.109.17 Λιμενικά δικαιώματα. Το Υπουργικό Συμβούλιο, κατά τις συνεδρίες του ημερ. 31.3.77 και 2.9.77, ενέκρινε τους Κανονισμούς της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα), οι οποίοι προνοούν την καταβολή λιμενικών δικαιωμάτων για τις εισαγωγές μαζούτ. Τον ίδιο χρόνο το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την επιστροφή από την Κυβέρνηση προς την Αρχή, υπό την ιδιότητα της ως εισαγωγέας μαζούτ, οποιουδήποτε ποσού ήθελε καταβληθεί υπό μορφή λιμενικών δικαιωμάτων. Το 1986, με την απόφαση αρ. 27.542, το Υπουργικό Συμβούλιο ακύρωσε την πιο πάνω απόφαση, με αποτέλεσμα η Αρχή να καταβάλλει λιμενικά δικαιώματα, χωρίς το ποσό αυτό να της επιστρέφεται από την Κυβέρνηση.

Να σημειωθεί ότι το ποσό που καταβάλλεται ως λιμενικά δικαιώματα βαρύνει το κόστος του μαζούτ και συνυπολογίζεται με όλα τα άλλα έξοδα για τον καθορισμό της ρήτρας καυσίμων που βαρύνει τους καταναλωτές. Επίσης το ποσό αυτό καταβάλλεται, χωρίς ωστόσο η Αρχή Λιμένων να προσφέρει ουσιαστικές λιμενικές διευκολύνσεις στην Αρχή, αφού οι αγωγοί εκφόρτωσης βρίσκονται στη θάλασσα και τα πλοία δεν προσεγγίζουν τις αποβάθρες.

Κατά το έτος 2000 το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε στην Αρχή Λιμένων Κύπρου ως λιμενικά δικαιώματα για τις εκφορτώσεις μαζούτ ανέρχεται στις £345.074, ποσό το οποίο έχουν επιβαρυνθεί οι καταναλωτές.

Εισηγήθηκα όπως το άρθρο 25 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου, Κεφ.171, τροποποιηθεί έτσι που η Αρχή να εξαιρείται, μεταξύ άλλων, και από την υποχρέωση καταβολής λιμενικών δικαιωμάτων.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η εισήγηση μου γίνεται αποδεκτή και θα προωθηθεί.

4.109.18 Ηλεκτροδότηση υποστατικών και υδραντλιών στην περιοχή Αγίου Ιωάννη Μαλούντας. Ύστερα από προκαταρκτική έρευνα παραπόνου, η οποία διεξήχθη από την Υπηρεσία μου, και εκ πρώτης όψεως διαφάνηκε να είναι δικαιολογημένο, ζήτησα από την Αρχή τη σε βάθος διερεύνηση του θέματος και τη σχετική ενημέρωση μου.

Σύμφωνα με την καταγγελία, μια από τις οκτώ αιτήσεις που υποβλήθηκαν την ίδια περίοδο για ηλεκτροδότηση υποστατικών και υδραντλιών στην περιοχή Αγ. Ιωάννη, με βάση το σχέδιο της Αγροτικής Πολιτικής, έτυχε προνομιακής μεταχείρισης, με αποτέλεσμα να του σταλούν όροι

ηλεκτροδότησης ξεχωριστά από τους υπόλοιπους επτά και να καταβάλει μειωμένη κεφαλαιουχική συνεισφορά.

Παρόλο που η Αρχή υποστηρίζει ότι η όλη διαδικασία έγινε με νόμιμο και κανονικό τρόπο και σύμφωνα με τις πρόνοιες της Πολιτικής Χρέωσης της Αρχής, εντούτοις προχώρησε στην εξέταση του παραπόνου και στην έκδοση αναθεωρημένων όρων προς τον καταναλωτή που υπέβαλε το παράπονο, με επιστρεπτέο ποσό ύψους £847.

Να σημειωθεί ότι το επιστρεπτέο ποσό που προέκυπτε για τους υπόλοιπους αιτητές ήταν αμελητέο και γι' αυτό η Αρχή δεν προχώρησε στην αναθεώρηση των όρων ηλεκτροδότησης τους.

4.109.19 Διαχείριση οχημάτων. Έχουν εντοπιστεί μετά από σχετικό έλεγχο διάφορα προβλήματα και παραλείψεις σχετικά με τη διαχείριση των οχημάτων, τα οποία αφορούν:

(α) Αναθεώρηση της σχετικής τεχνικής οδηγίας ENG 3/9/87. Με την εφαρμογή του νέου μηχανογραφικού συστήματος SAP (Μάρτιος 1999), αρκετές από τις πρόνοιες της πιο πάνω οδηγίας θα πρέπει να τροποποιηθούν, ώστε να ανταποκρίνονται στα δεδομένα του νέου συστήματος.

Θα πρέπει επίσης να γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις, ώστε να είναι καταγεγραμμένες οι νέες διαδικασίες που ακολουθούνται από την Αρχή.

(β) Παρακολούθηση κατανάλωσης καυσίμων. Σύμφωνα με την τεχνική οδηγία της Αρχής ENG 3/9/87, μεταξύ άλλων θα πρέπει κάθε μήνα να υπολογίζεται για κάθε όχημα η μέση κατανάλωση καυσίμων (χιλιόμετρα ανά λίτρο).

Έχει παρατηρηθεί ότι κατά τη διάρκεια του έτους 2000 δεν υπολογιζόταν η μέση κατανάλωση καυσίμων των οχημάτων, ούτε εξασκείτο η απαραίτητη παρακολούθηση σε αυτό τον τομέα.

Τονίζεται το γεγονός ότι η κατανάλωση καυσίμων κατά το έτος 2000 αυξήθηκε σημαντικά, δηλαδή κατά 78,6%, σε σύγκριση με το 1999. Επειδή πρόκειται για ψηλό ποσοστό αύξησης της κατανάλωσης, εισηγούμαι όπως γίνει σχετική έρευνα για να εξακριβωθεί κατά πόσο είναι δικαιολογημένη.

(γ) Αγορά ελαστικών/μπαταριών για οχήματα. Έχει παρατηρηθεί ότι για την αγορά και εφαρμογή ελαστικών και μπαταριών στα οχήματα της Αρχής δεν ακολουθείται η διαδικασία προσφορών. Το ολικό κόστος για ελαστικά για το έτος 2000 ανήλθε στις £29.161.

Θα πρέπει να καταχωρίζονται τα απαραίτητα στοιχεία στο νέο μηχανογραφημένο σύστημα.

(δ) Συντήρηση οχημάτων που δεν καλύπτονται από συμβόλαιο συντήρησης με τους προμηθευτές. Για τα οχήματα που αγοράστηκαν από την Αρχή πριν από την εφαρμογή της νέας διαδικασίας (αρχές 1995), σύμφωνα με την οποία υπογράφεται συμφωνία συντήρησης με τους προμηθευτές, δεν υπάρχει προκαθορισμένη διαδικασία συντήρησης. Τα οχήματα που δεν καλύπτονταν από συμφωνία συντήρησης ανέρχονταν στο τέλος του 2000 στα 116.

Ο υπεύθυνος λειτουργός κάθε περιφέρειας αποφασίζει αυτόβουλα σε ποιο γκαράζ θα σταλεί κάποιο όχημα για συντήρηση. Θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα, αφού προκηρυχθούν προσφορές, να υπογραφούν συμφωνίες με γκαράζ για συντήρηση των οχημάτων αυτών.

(ε) Οχήματα που αποσύρθηκαν. Από την εφαρμογή του νέου μηχανογραφημένου συστήματος (Μάρτιος 1999) δεν υπάρχουν πλήρη και ομοιόμορφα στοιχεία σε σχέση με τα οχήματα που αποσύρονται. Δεν είναι καταχωρισμένη η ημερομηνία απόσυρσης των οχημάτων, ούτε και υπάρχει ένδειξη κατά πόσο τα οχήματα που αποσύρθηκαν έχουν πωληθεί.

Θα πρέπει να υπάρχει η απαραίτητη συνεννόηση μεταξύ της Υπηρεσίας Μεταφοράς/Διανομής και των Οικονομικών Υπηρεσιών, έτσι που τα οχήματα που αποσύρονται να απομονώνονται έγκαιρα στο σύστημα, ώστε να μην υπάρχει πιθανότητα χρέωσης εξόδων.

(στ) Καταχώριση ενδείξεων οδομέτρων (χιλιόμετρα) των οχημάτων στο μηχανογραφικό σύστημα SAP. Έχει παρατηρηθεί ότι υπάρχει μεγάλη ανομοιομορφία και σε κάποιες περιπτώσεις παράλειψη στην καταχώριση των ενδείξεων των οδομέτρων στο σύστημα. Σε κάθε περιφέρεια ακολουθείται διαφορετική τακτική.

Η ανομοιομορφία των δεδομένων καθιστά αδύνατο τον υπολογισμό της μηνιαίας μέσης κατανάλωσης καυσίμων, χρησιμοποιώντας τις πληροφορίες που είναι στο σύστημα.

(ζ) Συγκεντρωτική κατάσταση οχημάτων της Αρχής. Δεν ετοιμάζεται από την Αρχή συγκεντρωτική κατάσταση που να παρουσιάζει τα οχήματα κατά κατηγορία, τον ολικό αριθμό τους στην αρχή και στο τέλος του χρόνου, καθώς και τα οχήματα που αγοράστηκαν ή αποσύρθηκαν κατά τη διάρκεια του χρόνου.

Σε απάντηση του ο Πρόεδρος της Αρχής ανέφερε ότι το θέμα της παρακολούθησης, ελέγχου και διαχείρισης του στόλου της Αρχής θα τύχει χειρισμού, κατά τρόπο που να ικανοποιούνται οι υποδείξεις της Υπηρεσίας μου.

4.109.20 Αγορές χωρίς προσφορές.

(α) Παραγγελία αρ. 450000912, ημερ. 17.7.00, για αγορά διακοπών διανομής. Με την πιο πάνω παραγγελία αγοράστηκαν , χωρίς προσφορές, από την εταιρεία «Schneider Electric» της Ελλάδας, συνολικά 179 μετασχηματιστές διανομής, έναντι ολικού ποσού US\$314.222, σε τιμές που είχαν προσφερθεί στην προσφορά 343/98.

(β) Παραγγελία αρ. 450000884, ημερ. 25.4.00, για αγορά μετασχηματιστών. Από την εταιρεία «Schneider Electric» αγοράστηκαν χωρίς προσφορές 50 μετασχηματιστές σε τιμές ίδιες με αυτές του συμβολαίου αρ. 348/98, έναντι ολικού ποσού US\$80.850.

(γ) Η ίδια τακτική έχει παρατηρηθεί και σε προηγούμενα χρόνια και έχει αναφερθεί κατ' επανάληψη σε προηγούμενες Εκθέσεις μου. Πιστεύω ότι ο πιο ακριβής και έγκαιρος προγραμματισμός, αλλά και ο μη κατατεμαχισμός των αγορών, θα αποβεί υπέρ των οικονομικών συμφερόντων της Αρχής.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής, λόγω της εφαρμογής της αγροτικής πολιτικής κατέστη αναγκαία η αγορά επειγόντως 50 μετασχηματιστών διαφόρων μεγεθών από τον πιο πάνω προμηθευτή.

4.109.21 Διαγωνισμός 196/2000 - Κατασκευή εναέριων δικτύων. Ο πιο πάνω διαγωνισμός χωρίστηκε σε δύο επί μέρους περιοχές (περιοχή «Α» και περιοχή «Β») και τόσο η αξιολόγηση όσο και η κατακύρωση της προσφοράς έγινε για κάθε περιοχή ξεχωριστά. Υπέβαλαν προσφορά 5 εργολάβοι και για τις δύο περιοχές. Για την περιοχή «Α» η χαμηλότερη προσφορά ήταν της εταιρείας «Mastro Ltd» (£146.005), ενώ για τη «Β» της «Caramondani/C.R. Rogiros Constructions» (£147.301). Η επιτροπή προσφορών, με έκθεση της προς το Συμβούλιο ημερ. 29.9.00, κατά την άποψη μου ορθά εισηγήθηκε την κατακύρωση της προσφοράς στις δύο πιο πάνω εταιρείες.

Στην προσφορά της η «Mastro Ltd», παρά το ότι τούτο δεν προβλεπόταν στους όρους των προσφορών, δήλωσε ότι, αν της κατακυρώνονταν και οι δύο περιοχές, θα πρόσφερε έκπτωση 6%. Τελικά το Συμβούλιο στις 3.10.00 με την απόφαση του αρ. 8543 κατακύρωσε την προσφορά και για τις δύο περιοχές στην εταιρεία «Mastro Ltd», αφού λήφθηκε υπόψη και η έκπτωση του 6%. (Αρχικό ποσό £152.864, μείον 6% = £143.692).

(α) Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι ο διαχωρισμός της προσφοράς σε δύο μέρη είχε ως αποτέλεσμα τη λήψη πιο ψηλών τιμών κατά περιοχή.

(β) Το δικαίωμα της προσφοράς έκπτωσης σε περίπτωση κατακύρωσης και των 2 περιοχών στον ίδιο προσφοροδότη έπρεπε να αναφέρεται σαφώς στους όρους της προσφοράς, για να είναι σε γνώση όλων των προσφοροδοτών.

Σύμφωνα με την απάντηση της Αρχής, το θέμα της έκπτωσης μελετάται, για πιθανή καταχώριση του σε μελλοντικούς διαγωνισμούς.

4.109.22 Διαγωνισμός αρ. 257/98 - Προμήθεια και συντήρηση συσκευών καθαριότητας.

Η πιο πάνω προσφορά κατακυρώθηκε στην εταιρεία «Advance Washroom and Hygiene Services Ltd» για την περίοδο 1.10.98 - 31.12.00. Μετά από παράπονο που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μου, φάνηκε ότι δόθηκε παράταση της προσφοράς για την περίοδο 1.1.01 - 31.12.01, σε αντίθεση με τους όρους της προσφοράς. Επιπρόσθετα, στη συμφωνία που υπογράφηκε με τον επιτυχόντα προσφοροδότη συμπεριλήφθηκε ο όρος της ανανέωσης, θέτοντας την πιο πάνω εταιρεία σε ευνοϊκότερη θέση, σε σχέση με τους υπόλοιπους προσφοροδότες.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι στο μέλλον η πρόνοια που αφορά τον όρο της ανανέωσης είτε θα περιλαμβάνεται στους όρους της προσφοράς, είτε, με τη λήξη του συμβολαίου, θα προκηρύσσονται νέες προσφορές.

4.109.23 Τροποποίηση του Νόμου που προβλέπει για την παροχή από την Α.Η.Κ. οικονομικής βοήθειας σε Κοινότητες που γειτνιάζουν με την περιοχή Βασιλικού (Νόμος 67(Ι)/95). Η άποψη της Αρχής ότι η δαπάνη των £8 εκ. προς τις επτά Κοινότητες της περιοχής Βασιλικού έγινε εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά για σκοπούς απόκτησης εισοδήματος και, κατ' επέκταση, εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα της Αρχής, δεν βρήκε σύμφωνο το Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων. Αντ' αυτού ο τελευταίος πρότεινε την τροποποίηση του άρθρου 3 του εν λόγω Νόμου, έτσι ώστε η δαπάνη αυτή να θεωρείται ως δωρεά προς τις Κοινότητες του Βασιλικού, με αποτέλεσμα να εκπίπτουν οι πρώτες £20.000 και το 50% του υπόλοιπου ποσού. Τη θέση αυτή υιοθέτησε και το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση του αρ. 49.975 ημερ. 7.7.99 και κάλεσε την Αρχή να προβεί στην αναγκαία τροποποίηση.

Ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής με επιστολή του ημερ. 7.7.00 προς τον Υπουργό Οικονομικών αναφέρει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο πιστεύει ότι αδικείται από την απόφαση αυτή και ζήτησε να του δοθεί η ευκαιρία να εκθέσει τις θέσεις και απόψεις της Αρχής.

4.109.24 Τήρηση/ενημέρωση επίσημων φακέλων της Αρχής. Έχει διαπιστωθεί ότι σε ορισμένες περιπτώσεις τα στοιχεία που υπάρχουν στους σχετικούς φακέλους του αρχείου είναι ελλιπή και ότι αρκετοί Λειτουργοί της Αρχής τηρούν προσωπικούς φακέλους με επίσημη αλληλογραφία, η οποία δεν είναι καταχωρισμένη στους επίσημους φακέλους του αρχείου. Τούτο προφανώς οφείλεται στο ότι οι υπηρεσίες των κεντρικών γραφείων στεγάζονται σε διαφορετικά κτίρια στην περιοχή.

Η τήρηση «προσωπικών αρχείων» δυσχεραίνει τον έλεγχο, με αποτέλεσμα να σπαταλάται πολύτιμος χρόνος για τη συλλογή των αναγκαίων στοιχείων.

Ζήτησα όπως ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ώστε όλη η επίσημη αλληλογραφία να καταχωρίζεται στους επίσημους φακέλους.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής, πράγματι παρατηρούνται σε μερικές περιπτώσεις κάποια προβλήματα στον τρόπο τήρησης των φακέλων στο αρχείο της Αρχής και ότι αρκετοί λειτουργοί της Αρχής τηρούν στο γραφείο τους προσωπικούς φακέλους, για να διευκολύνουν την εργασία τους, αλλά και για λόγους εμπιστευτικότητας. Καταβάλλεται προσπάθεια ώστε η αρχειοθέτηση της αλληλογραφίας να βελτιώνεται συνεχώς, υπάρχουν όμως διάφορες απόψεις ως προς το ποιο σύστημα είναι το καταλληλότερο για έναν τόσο μεγάλο Οργανισμό, όπως είναι η Α.Η.Κ.

4.109.25 Καταχώριση αδειών προσωπικού στο μηχανογραφημένο σύστημα SAP.

Σύμφωνα με την έκθεση δραστηριοτήτων του Εσωτερικού Ελεγκτή για την περίοδο 1η Ιουλίου - 30 Σεπτεμβρίου 2000, έχει διαπιστωθεί ότι το μηχανογραφημένο σύστημα SAP επιτρέπει στους εξουσιοδοτημένους για εγγραφές υπαλλήλους να αλλοιώσουν ή/και να εξαλείψουν καταχωρίσεις αδειών απουσίας προηγούμενων μηνών, χωρίς να ετοιμάζονται αυτόματα εκθέσεις ή/και προειδοποιήσεις για τις ενέργειες αυτές. Επομένως υπάρχει σοβαρός κίνδυνος οι εν λόγω ενέργειες, που είναι δυνατό να γίνουν είτε εσκεμμένα είτε από παραδρομή, να μην αποκαλυφθούν ποτέ.

Ζήτησα να ενημερωθώ για τα μέτρα που έχουν ληφθεί για αντιμετώπιση του πιο πάνω προβλήματος.

Σε σχετική απάντηση, η Αρχή με πληροφόρησε ότι έχουν ληφθεί μέτρα, ώστε την ευθύνη για την αιτιολόγηση οποιασδήποτε αλλαγής να φέρει τόσο ο αρμόδιος Διευθυντής, όσο και ο εξουσιοδοτημένος χρήστης.

4.109.26 Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Βασιλικού - Φάση 1.

(α) Γενικά. Το έργο αποτελείται από έντεκα συμβόλαια με ολική δαπάνη, σύμφωνα με τις τιμές των συμβολαίων, £142.864.238. Το κόστος των εργασιών αναμένεται να αυξηθεί κατά £3,8 εκ. λόγω αλλαγών στα σχέδια, ενώ διάφοροι εργολάβοι έχουν υποβάλει απαιτήσεις συνολικού ύψους £20,9 εκ., οι οποίες μελετώνται από το Μηχανικό του έργου.

Και οι δύο μονάδες παραγωγής έχουν συνδεθεί με επιτυχία στο Σύστημα της Αρχής. Η μονάδα αρ. 1 τέθηκε σε εμπορική λειτουργία στις 6.8.2000, με καθυστέρηση 8½ μηνών, ενώ η μονάδα αρ. 2 στις 24.6.2000, με καθυστέρηση 4 μηνών.

Η ποιότητα των εργασιών είναι σύμφωνη με τις προδιαγραφές των συμβολαίων και κρίνεται γενικά ως ικανοποιητική.

(β) Έργα Πολιτικού Μηχανικού - Αρ. συμβολαίου 302/1996. Οι εργασίες έχουν συμπληρωθεί και εκδόθηκαν τα σχετικά Πιστοποιητικά Παραλαβής. Έχουν παρατηρηθεί σημαντικές καθυστερήσεις που οφείλονται τόσο σε αλλαγές και τροποποιήσεις των σχεδίων όσο και σε υπαιτιότητα του εργολάβου. Το κόστος των εργασιών, το οποίο με βάση το συμβόλαιο είναι £21.934.000, αναμένεται να αυξηθεί κατά περίπου £2,7 εκ. Η επιπλέον δαπάνη οφείλεται κυρίως στην αύξηση του μεγέθους των κτιρίων και των βάσεων των στροβιλογεννητριών. Ο εργολάβος έχει υποβάλει απαιτήσεις για οικονομικές αποζημιώσεις λόγω των καθυστερήσεων που οφείλονται στις αλλαγές, καθώς και για άλλα θέματα, ύψους περίπου £12,2 εκ.

4.109.27 Νέα Περιφερειακά Γραφεία της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου στη Λευκωσία - Τελικός Λογαριασμός. Το ποσό συμβολαίου του έργου είναι £3,2 εκ. και το έργο συμπληρώθηκε με καθυστέρηση 15 μηνών τον Ιανουάριο 1998. Τον Ιούλιο 1999 ο εργολάβος, με επιστολή του προς τον Αρχιτέκτονα του έργου, υπέβαλε τον τελικό λογαριασμό, σύμφωνα με τον οποίο προέκυψε πρόσθετο ποσό ύψους £633.635, για τελικό διακανονισμό των πληρωμών

του. Τον Ιανουάριο 2000 ο Σύμβουλος Επιμετρητής απέστειλε στην Αρχή τον ελεγμένο τελικό λογαριασμό, σύμφωνα με τον οποίο ο εργολάβος δικαιούται να πληρωθεί το υπολειπόμενο ποσό των £189.525. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται και η επιμέτρηση και κοστολόγηση 406 οδηγιών για αλλαγές, οι οποίες έγιναν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου. Ο επί τόπου λειτουργός της Αρχής διαφώνησε με την αξιολόγηση του Συμβούλου Επιμετρητή και ετοίμασε προκαταρκτική αξιολόγηση, με βάση την οποία ο εργολάβος όφειλε στην Αρχή ποσό £37.997.

Μετά από έλεγχο του τελικού λογαριασμού, η Υπηρεσία μου συμφώνησε με τις θέσεις του επί τόπου λειτουργού της Αρχής και παρατήρησε ότι στους υπολογισμούς του Συμβούλου Επιμετρητή υπάρχουν λανθασμένοι υπολογισμοί και υπερχρεώσεις. Τον Απρίλιο 2001 ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι, σε πολλές συσκέψεις των εμπλεκόμενων μερών, εξετάστηκαν από Επιτροπή και οι απαιτήσεις του εργολάβου για καταβολή επιπλέον ποσού £875.705. Η Επιτροπή εισηγήθηκε την καταβολή στον εργολάβο του ποσού των £185.066, για πλήρη διακανονισμό του τελικού λογαριασμού και των απαιτήσεων του.

Η Υπηρεσία μας πληροφόρησε την Αρχή ότι, ενώ διατηρεί τις απόψεις της επί του τελικού λογαριασμού, λαμβάνοντας υπόψη τις διεκδικήσεις του εργολάβου και την αβεβαιότητα της έκβασης ενδεχόμενης διαιτησίας, έχοντας υπόψη και τις θέσεις των Συμβούλων, δεν θα θεωρούσε αντίθετο με τα συμφέροντα της Αρχής τον πιο πάνω διακανονισμό.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής, το όλο θέμα θα παραπεμφθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο για απόφαση.

4.109.28 Βλάβες στο σύστημα μεταφοράς/διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της Αρχής Ηλεκτρισμού στη Λευκωσία.

(α) Εισαγωγή. Στις 7 Ιουλίου 2000 παρουσιάστηκε σοβαρή βλάβη στον Υποσταθμό μεταφοράς/διανομής ηλεκτρικής ενέργειας «Επαρχιακό Γραφείο» στη Λευκωσία, με επακόλουθο τη διακοπή της ηλεκτρικής ενέργειας σε ένα μεγάλο αριθμό πελατών στο κέντρο της Λευκωσίας. Η ολική απώλεια του Υποσταθμού δημιούργησε τεράστιες δυσκολίες στη δυνατότητα γρήγορης αποκατάστασης της παροχής σε όλους τους πελάτες της Α.Η.Κ. στο κέντρο της Λευκωσίας. Στις 8 Ιουλίου αποκαταστάθηκε η παροχή σε όλους τους πελάτες που επηρεάστηκαν, ο Υποσταθμός όμως παρέμεινε σε περιορισμένα επίπεδα αξιοπιστίας, λόγω της λειτουργίας δύο μόνο μετασχηματιστών. Ο τρίτος μετασχηματιστής λειτούργησε στις 16 Ιουλίου, εκτός από τους δύο διακόπτες που υπέστησαν εκτεταμένες ζημιές.

Κατά τη διάρκεια της εναλλακτικής τροφοδότησης των φορτίων του Υποσταθμού παρουσιάστηκε μεγάλος αριθμός προβλημάτων σε ενώσεις υπόγειων καλωδίων, με αποτέλεσμα τη διακοπή της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας κατά διαστήματα σε περιοχές της Λευκωσίας.

Στις 11.7.2000 η Αρχή διόρισε τριμελή Τεχνική Ερευνητική Επιτροπή με όρους εντολής την πλήρη διερεύνηση των αιτίων της βλάβης και των ενεργειών που έγιναν για την άμεση επισκευή της βλάβης και την άμεση αποκατάσταση της παροχής. Λόγω της σοβαρότητας του θέματος η Ελεγκτική Υπηρεσία αποφάσισε όπως ερευνήσει, ανεξάρτητα, τους λόγους των βλαβών.

Από τη μελέτη της έκθεσης της Ερευνητικής Επιτροπής της Α.Η.Κ. και την προκαταρκτική διερεύνηση του θέματος, η Ελεγκτική Υπηρεσία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το θέμα των βλαβών ερευνήθηκε διεξοδικά και ικανοποιητικά από την Αρχή και συνεπώς δεν απαιτείτο περαιτέρω διερεύνηση του από την Ελεγκτική Υπηρεσία. Παράλληλα η Υπηρεσία μας προέβη σε ορισμένες παρατηρήσεις/ εισηγήσεις για μελλοντική αντιμετώπιση ορισμένων από τα

προβλήματα που δημιουργήθηκαν. Τα κυριότερα συμπεράσματα της έρευνας που έγινε από την Αρχή και οι σχετικές παρατηρήσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παραθέτονται πιο κάτω.

(β) Αίτια των βλαβών και παρατηρήσεις/εισηγήσεις.

- (i) **Βλάβη στον υποσταθμό.** Οι βλάβες στους Πίνακες Διακοπών 11KV δεν μπορούν να αποδοθούν αποκλειστικά σε κάποιο συγκεκριμένο αίτιο, αλλά φαίνεται ότι μια σειρά παραγόντων συνέβαλαν ή/και οδήγησαν στη βλάβη.

Οι ενδείξεις είναι ότι η γενεσιουργός αιτία του προβλήματος είναι η παράλειψη/κακοτεχνία από τον ιδιώτη εργολάβο στο στάδιο της εγκατάστασης του Πίνακα Διακοπών, η οποία, με την πάροδο του χρόνου και κάτω από τις ακραίες συνθήκες θερμοκρασίας περιβάλλοντος και φόρτισης του Συστήματος, προκάλεσε το βραχυκύκλωμα.

Η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει την άποψη ότι, ανεξάρτητα από τη γενεσιουργό αιτία, οι συνθήκες θερμοκρασίας στο εσωτερικό των υποσταθμών, με τη διαφοροποίηση των κλιματολογικών συνθηκών που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο, αποτελούν ουσιαστικό παράγοντα που έπρεπε να επαναξιολογηθεί και ληφθεί υπόψη στο σχεδιασμό και λειτουργία των υφιστάμενων και νέων έργων.

- (ii) **Προβλήματα στην Εναλλακτική Τροφοδότηση.** Η δυνατότητα για τροφοδότηση σχεδόν όλων των επηρεαζόμενων πελατών από τους άλλους υποσταθμούς μεταφοράς του Συστήματος επιτεύχθηκε μετά από χρονοβόρους χειρισμούς στο Σύστημα Διανομής, ενώ η άμεση και γρήγορη τροφοδότηση όλων των πελατών θα ήταν κατορθωτή μόνο αν ήταν σε λειτουργία ο υπό κατασκευή υποσταθμός «Ρένος Πρέντζας».

Η εναλλακτική τροφοδότηση καθυστέρησε και λόγω των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν σε αδύνατα σημεία ενώσεων αριθμού υπόγειων καλωδίων, με αποτέλεσμα να καθυστερήσει ανάλογα και η τροφοδότηση πελατών που επηρεάστηκαν από τις διακοπές. Η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει την άποψη ότι οι αδυναμίες πρέπει να οφείλονται σε κάποιο βαθμό και στη μη ικανοποιητική ποιότητα των συνδέσεων που έγιναν, οι οποίες υποχώρησαν κάτω από τις αυξημένες φορτίσεις που δημιουργήθηκαν κατά τους χειρισμούς εναλλακτικής τροφοδότησης.

- (iii) **Καθυστέρηση στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Α.Η.Κ.** Με βάση τα κριτήρια αξιοπιστίας της Αρχής, σε περίπτωση βλάβης ενός υποσταθμού θα πρέπει να υπάρχει σε όλα τα αστικά κέντρα η δυνατότητα ανάληψης μεγάλου μέρους, ακόμη και ολόκληρου του αναμενόμενου φορτίου, από τους γειτονικούς διασυνδεδεμένους υποσταθμούς.

Στην περίπτωση αυτή διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρχε η δυνατότητα ανάληψης του φορτίου από γειτονικούς υποσταθμούς, με αποτέλεσμα να υπερφορτιστεί το Σύστημα Διανομής και να περιοριστεί η δυνατότητα άμεσης αντιμετώπισης του προβλήματος.

Η Ελεγκτική Υπηρεσία διαπίστωσε ότι το όλο πρόγραμμα ενίσχυσης του Συστήματος Μεταφοράς της Λευκωσίας, όπως και άλλων περιοχών, είναι σήμερα πολύ καθυστερημένο, σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα που αρχικά προβλεπόταν, λόγω καθυστερήσεων στην εξασφάλιση των αναγκαίων εγκρίσεων για τα νέα έργα από τις αρμόδιες Αρχές.

Για την επίλυση του προβλήματος της έγκαιρης εξασφάλισης των απαιτούμενων χώρων για την ανέγερση των υποσταθμών, η Ελεγκτική Υπηρεσία εισηγείται τη νομοθέτηση των κριτηρίων που θα πληρούν τέτοιοι χώροι και της υποχρέωσης των εμπλεκόμενων Αρχών για συμβολή στην έγκριση των χώρων που πληρούν τα κριτήρια αυτά.

- (iv) **Μέτρα για αντιμετώπιση των προβλημάτων.** Η Ερευνητική Επιτροπή της Αρχής, για αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν από τις βλάβες και για αύξηση της αξιοπιστίας του συστήματος μεταφοράς και διανομής, εισηγήθηκε τη λήψη αρκετών μέτρων. Ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής με πληροφόρησε το Μάιο 2001 ότι τα πλείστα μέτρα έχουν ήδη υλοποιηθεί, ενώ τα υπόλοιπα βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο εφαρμογής.

Μέρος Β

4.109.29 Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Αρχής 1995-2003. Μετά τη διαφωνία που προέκυψε με την Τράπεζα Αναπτύξεως (πρώην Ταμείο Κοινωνικής Ανάπτυξης) του Συμβουλίου της Ευρώπης, ως προς την ερμηνεία από το αρμόδιο σώμα της Ε.Ε. αναφορικά με συγκεκριμένο όρο της οδηγίας (88/609/Ε.Ε.Κ.), η Αρχή εξασφάλισε έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο για τη διευθέτηση διευκολύνσεων σε παρατράβηγμα ύψους μέχρι £15 εκ. από τις επιτόπιες τράπεζες. Παράλληλα εξασφάλισε προκαταρκτική έγκριση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τη σύναψη δανείου ύψους μέχρι Ευρώ 50 εκ. Τον Ιανουάριο του 2000 η Αρχή υπέβαλε τρίτη αίτηση στην Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης για απόσυρση Ευρώ 37 εκ., βάσει της αναλογίας του εγκεκριμένου δανείου για το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα με τις δαπάνες της Αρχής που αφορούσαν έργα Μεταφοράς και Διανομής, η οποία βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής, αντιπρόσωπος της Τράπεζας Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης που επισκέφθηκε την Α.Η.Κ. στις 2.5.2001 επιβεβαίωσε την πρόθεση της Τράπεζας για χρηματοδότηση του αναπτυξιακού προγράμματος για το σύστημα Μ/Δ μέχρι το έτος 2006.

4.109.30 Ασφάλεια πυρός και άλλων κινδύνων. Η Αρχή συνήψε για την περίοδο 1.1.91-31.12.95 συμβόλαιο με δυο ασφαλιστικές εταιρείες για την ασφάλιση όλων των κτιρίων, μηχανημάτων και αποθεμάτων της, έναντι πυρός και άλλων κινδύνων. Το Σεπτέμβριο του 1993 οι δυο ασφαλιστικές εταιρείες ειδοποίησαν ότι από 1.1.94 θα τερμάτιζαν το συμβόλαιο και η Αρχή, προ του κινδύνου να μείνει ασφαλιστικά ακάλυπτη, προχώρησε στην εξεύρεση νέων ασφαλιστών, με τους οποίους συνήψε νέα συμβόλαια για πενταετή περίοδο, με αυξημένα όμως ασφάλιστρα, με αποτέλεσμα να επιβαρυνθεί με επιπρόσθετη δαπάνη £120.000 για τα έτη 1994-1995. Στις 28.2.01, μέσω του δικηγορικού γραφείου της Αρχής, οι δικηγόροι των τριών από τους τέσσερις εναγόμενους υπέβαλαν συμβιβαστική πρόταση για εξώδικη διευθέτηση για το ποσό των £30.000. Η συμβιβαστική πρόταση δεν έγινε αποδεκτή και ορίστηκε νέα ακρόαση για τις 15.7.01.

4.109.31 Προσφορά 305/95 - Ατμολέβητες και συναφής εξοπλισμός-Η/Σ Βασιλικού. Η πιο πάνω προσφορά κατακυρώθηκε στις 21/2/97 στην εταιρεία «Austrian Energy» έναντι ολικού ποσού £34.963.157, στο οποίο περιλαμβάνεται έκπτωση, με πρόσφατες ισοτιμίες ύψους περίπου £493.000 (ATS 11.700.000). Η Αρχή διεκδίκησε επιπρόσθετη έκπτωση ύψους περίπου £1.353.000, την οποία η εταιρεία αμφισβήτησε, με αποτέλεσμα να συμφωνηθεί όπως το θέμα παραπεμφθεί σε διαιτησία.

Η τραπεζική εγγύηση που όφειλε να καταθέσει η «Austrian Energy» έχει κατατεθεί με ημερομηνία λήξης 31.10.2001, ενώ το θέμα της διαιτησίας παραπέμφθηκε στο δικαστήριο για διορισμό διαιτητή.

Πληροφορήθηκα ότι έχει συμφωνηθεί η σύσταση τριμελούς επιτροπής διαιτησίας.

4.109.32 Προσφορά για εκσκαφή χανδάκων στην Επαρχία Λεμεσού.

(α) Αρ. Διαγωνισμού 1309/1999, (β) Προσφορά αρ. 349/98. Εκσκαφή χανδάκων στην Επαρχία Λευκωσίας. Από τον έλεγχο των εγγράφων και της έκθεσης αξιολόγησης της πιο πάνω προσφοράς, παρατηρήθηκε ότι η Τεχνική Επιτροπή της Αρχής εισηγήθηκε την κατακύρωση της προσφοράς σε εταιρεία, η οποία δεν είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Εργοληπτών. Παρατήρησα ότι η ενέργεια αυτή είναι αντίθετη με τις πρόνοιες των εγγράφων της προσφοράς και τις διατάξεις του περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Νόμου. Σε απαντητική του επιστολή ο Διευθυντής Μεταφοράς/Διανομής της Αρχής πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι οι πιο πάνω παρατηρήσεις έχουν σημειωθεί και θα ακολουθούνται στους μελλοντικούς διαγωνισμούς της Α.Η.Κ..

Κατά τον ίδιο τρόπο, στην ίδια εταιρεία κατακυρώθηκε η προσφορά αρ. 349/98 (εκσκαφή χανδάκων και τοποθέτηση υπόγειων καλωδίων στην Περιφέρεια Λευκωσίας).

Από μελέτη του φακέλου της προσφοράς, παρατηρήθηκε ότι στις 17.1.2000, τόσο ο νομικός σύμβουλος της Αρχής όσο και ο Νομικός/Β. Γραμματέας γνωμάτευσαν ότι η πιο πάνω εταιρεία «δεν ενομιμοποιείτο να μετάρχει στους υπό αναφορά διαγωνισμούς και έπρεπε να αποκλεισθεί ευθύς εξ αρχής». Επίσης ανέφεραν ότι η Αρχή ήταν υπόχρεη να ανακαλέσει αμέσως και τις δύο διοικητικές πράξεις (εννοώντας τις προσφορές 1309/99 της Λεμεσού και 349/98 της Λευκωσίας), απόφαση την οποία έλαβε το Συμβούλιο της Αρχής στις 2.8.2000. Τελικά, τόσο η προσφορά αρ.1309/99, όσο και η προσφορά αρ. 349/98, κατακυρώθηκαν σε άλλες εταιρείες, με αποτέλεσμα οι εταιρείες στις οποίες αρχικά κατακυρώθηκαν οι προσφορές να καταχωρίσουν προσφυγές.

4.109.33 Λανθασμένη καταγραφή. Τον Αύγουστο του 1974 εγκαταστάθηκαν στα υποστατικά μεταλλευτικής εταιρείας νέοι μετρητές. Μετά από έλεγχο των μετρητών που έγινε τον Απρίλιο του 1988, διαπιστώθηκε ότι αυτοί κατέγραφαν ενδείξεις χαμηλότερες των πραγματικών, με αποτέλεσμα να μη γίνεται η κανονική χρέωση. Η Αρχή υπολόγισε την αξία της ηλεκτρικής ενέργειας που δεν χρεώθηκε σε £874.334 και ζητήθηκε από την εταιρεία να καταβάλει το ποσό αυτό, μαζί με τόκους. Η υπόθεση οδηγήθηκε στο δικαστήριο, το οποίο στις 26.4.01 απέρριψε την αγωγή της Αρχής. Η Αρχή καταχώρισε έφεση εναντίον της απόφασης.

4.110 ΑΡΧΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ**Μέρος Α****4.110.1 Οικονομική κατάσταση.**

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £160.047, σε σύγκριση με £256.971 κατά το 1999, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £96.924 ή 37,7%. Το πλεόνασμα προέκυψε μετά την αφαίρεση εταιρικού φόρου και εισφοράς για την άμυνα, συνολικού ύψους £66.970, για ενδεχόμενη υποχρέωση της Αρχής μέχρι 31.12.2000.

Σημειώνεται ότι στους λογαριασμούς τόσο του 2000 όσο και του 1999 και του 1998 δεν περιλαμβάνεται πρόνοια για αναβαλλόμενη φορολογία, για την οποία οι σχετικοί υπολογισμοί και για τα τρία έτη δεν είχαν ολοκληρωθεί μέχρι την ημερομηνία ετοιμασίας της Έκθεσης μου.

(β) Πλεόνασμα στο κεφάλαιο κίνησης. Στις 31.12.2000 οι τρέχουσες υποχρεώσεις της Αρχής ανέρχονταν σε £715.753, ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £889.415, δηλαδή υπήρχε πλεόνασμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £173.662 (£780 έλλειμμα στις 31.12.99).

(γ) Έσοδα. Τα έσοδα της Αρχής, εκτός από την κρατική χορηγία, ανήλθαν σε £1.786.578, σε σύγκριση με £1.794.362 κατά το 1999, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £7.784, που οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων από άλλα εισοδήματα.

(δ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £1.603.682, σε σύγκριση με £1.518.302 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £85.380 ή 5,6%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων για μισθούς και ημερομίσθια, γενικά έξοδα και έξοδα διαφήμισης και δημόσιων σχέσεων.

(ε) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της Αρχής ανέρχονταν στις 31.12.2000 σε £547.547, σε σύγκριση με £684.090 το 1999.

(στ) Κυβερνητική επιχορήγηση επιτοκίου. Για το 2000 η κυβερνητική επιχορήγηση για τους τόκους δανείων ήταν £44.121, σε σύγκριση με £60.691 το 1999.

(ζ) Κυβερνητικές εγγυήσεις. Στις 31.12.2000 υπήρχαν κυβερνητικές εγγυήσεις £638.420, σχετικά με δάνεια από την Τράπεζα Κύπρου (£144.299) και τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (£494.121). Σημειώνεται επίσης ότι στις 31.12.2000 υπήρχε οφειλή προς την Κυπριακή Δημοκρατία ύψους £155.000, λόγω αποπληρωμής από το Υπουργείο Οικονομικών του παλαιού δανείου της Αρχής από τη Λαϊκή Τράπεζα. Η πιο πάνω οφειλή αναμένεται να τακτοποιηθεί από την Αρχή με σύναψη νέου δανείου από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα ύψους £155.000, με κυβερνητική εγγύηση.

(η) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Αρχής:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,24	1,00
Δαπάνες Προσωπικού προς Έξοδα	39,7%	37,9%

4.110.2 Προϋπολογισμός.

(α) Καθυστερήση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για το 2000 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής στις 11.11.99 και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 15.11.99. Σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, ο Προϋπολογισμός της Αρχής έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι τις 30.9.99, ενώ κατατέθηκε στις 3.2.2000 και ψηφίστηκε σε Νόμο (αρ. 23(II)/2000) στις 30.3.2000. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στις 12.4.2000 ανέπεμψε το Νόμο και η Βουλή στις 20.4.2000, κατά την επανεξέτασή του, απέρριψε την αναπομπή και ο Νόμος δημοσιεύτηκε στις 5.5.2000. Δεδομένου ότι η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2000 μόνο, οι δαπάνες της Αρχής για την περίοδο 1.3 -5.5.2000 δεν ήταν νομικά καλυμμένες.

(β) Υπερβάσεις Προϋπολογισμού. Σε δώδεκα Κονδύλια του Προϋπολογισμού σημειώθηκαν υπερβάσεις εξόδων συνολικού ύψους £61.845, οι οποίες καλύφθηκαν με μεταφορές εξοικονομήσεων από άλλα Κονδύλια. Οι πιο πάνω υπερβάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής στις 31.7.2001 και ζητήθηκε καλυπτική έγκριση του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής, ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ενέκρινε τις υπερβάσεις στις 4.9.2001.

4.110.3 Προσωπικό. Η Αρχή εργοδοτούσε 22 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις και 8 εργάτες. Εργοδοτούσε επίσης, κατά τη διάρκεια των διαφόρων εκθέσεων, 54 άτομα. Το σύνολο των

δαπανών για μισθούς και ημερομίσθια ήταν £635.994, σε σύγκριση με £575.174 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £60.820 ή 10,6%. Στις δαπάνες περιλαμβάνεται ποσό £28.963 (£29.542 το 1999) για υπερωριακή απασχόληση.

4.110.4 Χρεώστες. Στις 31.12.2000 εκκρεμούσε η είσπραξη του ποσού των £301.000, σε σύγκριση με £273.202 το 1999, που αντιπροσωπεύει, κυρίως, υποχρεώσεις εκθετών, οι οποίες, σύμφωνα με τους Κανονισμούς, έπρεπε να τακτοποιούνται έγκαιρα.

4.110.5 Επισφαλείς χρεώστες. Η συσσωρευμένη πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες ήταν ύψους £107.694 (£71.047 το 1999), μεγάλο μέρος της οποίας αφορά περιπτώσεις για τις οποίες είχαν εκδοθεί αποφάσεις δικαστηρίου για είσπραξη, χωρίς όμως αποτέλεσμα. Εισηγήθηκα όπως, σε συνεργασία με τους νομικούς συμβούλους της Αρχής, εφαρμοστούν διαδικασίες για έγκαιρη είσπραξη των οφειλόμενων δικαιωμάτων και προωθηθούν νομικά μέτρα, σε σχέση με τις υποθέσεις που εκδικάστηκαν.

4.110.6 Διαμόρφωση Περιπτέρου αρ. 4 - Μηχανολογικές εγκαταστάσεις. Από επιτόπιο έλεγχο που διεξήχθη το Δεκέμβριο 2000, διαπιστώθηκαν σοβαρές παραλείψεις, κακοτεχνίες και παρεκκλίσεις από τις προδιαγραφές/όρους του συμβολαίου, οι οποίες δεν είχαν εντοπιστεί κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της εργασίας, ούτε είχαν καταγραφεί στις παρατηρήσεις του πιστοποιητικού προσωρινής παραλαβής, το οποίο εκδόθηκε, το Σεπτέμβριο 1998, από τους ιδιώτες συμβούλους του έργου. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι, ενώ οι όροι του συμβολαίου προέβλεπαν την εγκατάσταση συγκεκριμένων κεντρικών μηχανημάτων κλιματισμού, τα οποία να εργάζονται με συγκεκριμένο, φιλικό προς το περιβάλλον, αέριο και με πρόσθετο κόστος £6.500, στην πράξη είχαν εγκατασταθεί, κατόπιν εισήγησης των συμβούλων και έγκρισης της Αρχής, διαφορετικά μηχανήματα, που εργάζονται με άλλο, μη φιλικό προς το περιβάλλον, αέριο και χωρίς την αφαίρεση του ποσού των £6.500. Ο Διευθυντής της Αρχής, προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε το Μάιο 2001 ότι:

(i) Όπως ενημερώθηκε από τους συμβούλους του έργου, ο εργολάβος ανέλαβε να επιδιορθώσει/συμπληρώσει τις εγκαταστάσεις μέχρι τις 15.6.2001.

(ii) Θα διερευνηθεί από τους συμβούλους κατά πόσο τα μηχανήματα που εγκαταστάθηκαν μπορούν να εργαστούν με αέριο φιλικό προς το περιβάλλον, καθώς επίσης και το προβλεπόμενο κόστος της αλλαγής αερίου.

(iii) Το όλο θέμα και οι τυχόν ευθύνες που προκύπτουν θα εξεταστούν σύντομα από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής.

Το Σεπτέμβριο 2001, ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι ο εργολάβος - παρά τις υποσχέσεις του - δεν έχει προχωρήσει στην εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας και έτσι η Αρχή ζήτησε από τον αρχιτέκτονα του έργου όπως χειριστεί το θέμα σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου. Το όλο θέμα θα εξεταστεί εντός του Οκτωβρίου 2001 από το Συμβούλιο της Αρχής.

Μέρος Β

4.110.7 Δικαιώματα συμμετοχής εκθετών. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι δεν εφαρμόζονται σε όλες τις περιπτώσεις οι πρόνοιες των Κανονισμών Συμμετοχής, για είσπραξη του δικαιώματος συμμετοχής και την επιβολή τόκου σε περίπτωση καθυστέρησης. Η Αρχή μελετά το ενδεχόμενο τροποποίησης των Κανονισμών, αν θεωρηθεί ότι μια τέτοια διευθέτηση δεν θα επηρεάσει δυσμενώς τις συμμετοχές.

4.110.8 Περιουσιακά στοιχεία.

(α) **Μίσθωση γης.** Η μίσθωση της γης που χρησιμοποιείται για τη διοργάνωση των εκθέσεων δεν έχει ακόμη εγγραφεί στο όνομα της Αρχής. Ο νομικός σύμβουλος της Αρχής αποφάνθηκε ότι όντως η μίσθωση γης είναι εγγράψιμη, όμως το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως μην προχωρήσει με την εγγραφή για οικονομικούς κυρίως λόγους.

(β) **Φυσική καταμέτρηση.** Για αρκετά χρόνια δεν έχει γίνει φυσική καταμέτρηση της κινητής περιουσίας της Αρχής. Αντιλαμβάνομαι ότι η εργασία της καταμέτρησης της κινητής περιουσίας και η αντιπαραβολή της με το μητρώο έχει αρχίσει, αλλά δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

4.110.9 Άδειες οικοδομής. Δεν έχουν ακόμη εξασφαλιστεί άδειες οικοδομής από την αρμόδια αρχή για αρκετά περίπτερα που ανεγέρθηκαν στο χώρο της Αρχής. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής, το θέμα θα εξεταστεί θετικά από τις αρμόδιες αρχές, με έκδοση συνοπτικής άδειας για όλες τις μη αδειούχες κατασκευές.

4.110.10 Διαφημιστικοί χώροι. Όπως έχω υποδείξει και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, θα πρέπει να μελετηθούν τρόποι για καλύτερη αξιοποίηση όλων των διαφημιστικών χώρων. Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε το Σεπτέμβριο 2000 ότι η Αρχή συνεχίζει την προσπάθεια της για την προσέλκυση διαφημιζόμενων, προσφέροντας ειδικά πακέτα, αλλά εκ των πραγμάτων φάνηκε αδύνατη η ενοικίαση μεγάλου αριθμού πινακίδων, επειδή βρίσκονται σε μη περίοπτα σημεία του περιτοιχίσματος και δεν προσελκύουν ενδιαφέρον. Παρά τις πιο πάνω προσπάθειες της Αρχής για τη διάθεση των 142 ειδικών διαφημιστικών χώρων που διαθέτει, ενοικιάστηκαν μέσα στο 2000 μόνο 69 (69 το 1999). Επιπλέον η Αρχή με πληροφόρησε ότι η ενοικίαση έχει καταστεί δυσκολότερη, λόγω επιβολής ψηλού φόρου από το Δήμο Έγκωμης.

4.110.11 Ωφελήματα προσωπικού. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες μου Εκθέσεις, αρκετά ωφελήματα προσωπικού παρέχονται σύμφωνα με τις πρόνοιες των συλλογικών συμβάσεων, χωρίς αυτά να καλύπτονται από τους Κανονισμούς της Αρχής. Η Αρχή προέβη σε ενέργειες για τροποποίηση των Κανονισμών, αλλά η Κυβέρνηση δεν συμφώνησε με την τροποποίηση τους. Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε το Σεπτέμβριο 2000 ότι θα επαναφέρει το θέμα της τροποποίησης των Κανονισμών στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

4.111 ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.111.1 Έγκριση ετήσιου Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για το 2000 υποβλήθηκε έγκαιρα στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων στις 22.9.99 και στη Βουλή στις 31.12.99. Τελικά ψηφίστηκε σε νόμο στις 13.3.2000. Σημειώνεται ότι ο Προϋπολογισμός της Αρχής, για το οικονομικό έτος 1998, δεν έχει εγκριθεί από τη Βουλή μέχρι σήμερα.

4.111.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Το λειτουργικό πλεόνασμα, μετά την αφαίρεση των τόκων και την πρόβλεψη για συνταξιοδοτικά ωφελήματα, ανήλθε σε £2.362.260, σε σύγκριση με £1.213.602 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £1.148.658 ή 94,6%. Μετά την αφαίρεση της συναλλαγματικής ζημιάς ύψους £2.208.445 (1999 ζημιά £6.065.569), η οποία προέκυψε από τη μετατροπή δανείων σε ξένα νομίσματα, σημειώθηκε πλεόνασμα £153.815, σε σύγκριση με έλλειμμα £4.851.967 του προηγούμενου έτους, το οποίο μετατρέπεται σε έλλειμμα μετά την αφαίρεση εισπρακτέων εσόδων ύψους £375.000, που δεν αναμένεται να εισπραχθούν αναφορικά με το υπό αναφορά έτος.

(β) Έσοδα. Το σύνολο των εσόδων για το 2000 ανήλθε στο ποσό των £19.397.807, σε σύγκριση με £16.601.224 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £2.796.583 ή ποσοστό 16,8%.

(γ) Έξοδα. Το σύνολο των εξόδων, περιλαμβανομένων των τόκων για μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και της πρόβλεψης για συνταξιοδοτικά ωφελήματα προηγούμενων περιόδων, ήταν £17.035.547, σε σύγκριση με £15.387.622 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £1.647.925 ή ποσοστό 10,7%.

(δ) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Στις 31.12.2000 οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της Αρχής ανέρχονταν σε £72.567.214, περιλαμβανομένων £4.987.284 που οφείλονται στην Κυβέρνηση για τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων κατά την ίδρυση της Αρχής το 1976. Για τις υπόλοιπες υποχρεώσεις της Αρχής, ύψους £67.579.930, υπάρχουν κυβερνητικές εγγυήσεις.

(ε) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Αρχής:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,73	0,57
Αποδοχές Προσωπικού προς Έξοδα (εκτός αποσβέσεων και τόκων για Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις)	68,31%	67,22%
Καθαρό Πλεόνασμα (Έλλειμμα) προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	0,15%	(6,1%)

4.111.3 Προσωπικό και απολαβές. Οι οργανικές θέσεις της Αρχής ανέρχονταν σε 396, από τις οποίες οι 122 ήταν κενές. Επίσης, υπηρετούσαν 9 άτομα πάνω σε έκτακτη βάση. Για το 2000 οι δαπάνες για απολαβές του προσωπικού, περιλαμβανομένων των υπερωριών, του 13ου μισθού και των εισφορών της Αρχής σε διάφορα Ταμεία, ανήλθαν σε £6.527.863, σε σύγκριση με £6.044.506 το 1999. Με βάση τα στοιχεία αυτά, ο μέσος όρος κόστους εργοδότησης ανά υπάλληλο ανήλθε σε £23.067 ετησίως. Τα κυριότερα επιδόματα και εισφορές της Αρχής σε διάφορα Ταμεία ήταν τα πιο κάτω:

	2000	1999
	£	£
Υπερωρίες	1.321.023	1.142.584
Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων	450.007	436.957
Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού	60.788	58.016
Ταμείο Βιομηχανικής Κατάρτισης	25.342	24.188
Έξοδα για στολές	31.845	16.194
Εισφορά Ιατρικής Περίθαλψης	336.501	300.152
Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων	41.350	40.370
Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα	125.046	156.826

4.111.4 Δαπάνες για υπερωριακή απασχόληση στο Τμήμα Εκμετάλλευσης. Οι δαπάνες για υπερωριακή απασχόληση στο Τμήμα Εκμετάλλευσης ανήλθαν σε £1.306.674, σε σύγκριση με £1.129.983 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £176.691, ενώ τα αντίστοιχα έσοδα από υπερωριακή απασχόληση, που προέρχονται κυρίως από υπηρεσίες που προσφέρονται σε

ιδιώτες, ανήλθαν σε £837.201, σε σύγκριση με £759.188 το 1999, δηλαδή η δαπάνη υπερέβη τις αντίστοιχες εισπράξεις κατά £469.473 (1999 £370.795). Σημειώνεται ότι τα εισπρακτέα τέλη δεν έχουν αναθεωρηθεί από 1.6.92. Αναμένεται ότι η αναθεώρηση των εισπρακτέων τελών που έχει γίνει με την Κ.Δ.Π. 101/2001, ημερ. 2.3.2001, θα μειώσει σημαντικά την πιο πάνω διαφορά.

4.111.5 Εισαγωγή συστήματος βάρδιας. Το σχέδιο που συμφωνήθηκε πρόσφατα διαλαμβάνει δύο βάρδιες, από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή, πέντε μέρες την εβδομάδα. Η περίοδος μετά το τέλος της δεύτερης βάρδιας, καθώς και τα Σαββατοκυρίακα και αργίες, θα καλύπτονται με υπερωρίες, όπως γίνεται και τώρα. Με το σύστημα αυτό υπολογίζεται ότι περίπου το 65% του συνολικού χρόνου, που προηγουμένως καλυπτόταν με υπερωρίες, θα συνεχίσει να καλύπτεται με τον ίδιο τρόπο λειτουργίας και αμοιβής, ενώ οι ανάλογες απολαβές υπολογίζεται ότι θα είναι συγκριτικά ψηλότερες και θα ανέλθουν στο 68% των σημερινών απολαβών, λόγω επιδόματος βάρδιας, κατά χάρη προσαυξήσεων κ.τ.λ.. Σύμφωνα με σχετικούς υπολογισμούς του ιδιώτη μελετητή, η ετήσια εξοικονόμηση από την εφαρμογή του συστήματος βάρδιας αναμένεται να είναι μεταξύ £135.000 και £150.000. Αυτό όμως, κατά την άποψη μου, θα εξαρτηθεί από τον αριθμό υπαλλήλων που θα επιλέξουν να ενταχθούν στο σύστημα βάρδιας.

Ο πιο πάνω υπολογισμός έχει βασιστεί στις συνολικές ώρες αποζημίωσης για υπερωριακή εργασία, οι οποίες δεν είναι οι πραγματικές ώρες υπερωριακής εργασίας, εφόσον, ανάλογα με την περίπτωση, οι ώρες αποζημίωσης είναι πολλαπλάσιες των πραγματικών κατά 1½, 2, 3 ή ακόμα και 4 φορές. Επομένως, με την εφαρμογή του θεσμού, οι πραγματικές εξοικονομήσεις για την Αρχή πιθανόν να διαφέρουν κατά πολύ των προβλέψεων.

Στο μεταξύ, η υφιστάμενη σύμβαση, με τις γνωστές αδυναμίες, θα εξακολουθεί να βρίσκεται σε ισχύ (για τα Σαββατοκυρίακα και για τις υπόλοιπες ώρες του εικοσιτετράωρου, μετά το τέλος της δεύτερης βάρδιας) και επανέλαβα τις εισηγήσεις μου για βελτίωση της, όπως για παράδειγμα:

- (i) Εισαγωγή του θεσμού της αποζημίωσης με κατ' αποκοπή ποσό, χωρίς ο λειτουργός να παρουσιάζεται στην εργασία του (on call).
- (ii) Κλιμακωτή χρέωση τελών στα πλοία, ανάλογα με το χρόνο εξυπηρέτησης.
- (iii) Βελτίωση της πρόνοιας της σύμβασης, σύμφωνα με την οποία οι υπάλληλοι, έστω και για λίγα λεπτά εργασίας, πληρώνονται ολόκληρη την ώρα.

4.111.6 Ενοίκιο/Άδειες χρήσης χώρων.

(α) Ενοίκιαση χερσαίου χώρου στο Λιμάνι Πάφου (σκιάδια)

- (i) Παρατηρήθηκε ότι πέντε ενοικιαστές στον πιο πάνω χώρο δεν υπέγραψαν τα συμβόλαια άδειας χρήσης και από 1.3.98 δεν καταβάλλουν το σχετικό ποσό άδειας, με αποτέλεσμα στις 31.12.2000 να οφείλουν συνολικά £32.555.

Σημειώνεται ότι άλλοι τρεις ενοικιαστές έχουν υπογράψει τα συμβόλαια τους και καταβάλλουν κανονικά το τέλος άδειας χρήσης.

- (ii) Ο Δήμος Πάφου διεκδικεί τη διαχείριση του πιο πάνω χώρου στο λιμάνι και το Δημοτικό Συμβούλιο στις 20.12.2000 ενέκρινε πρόταση-πλαίσιο, για τη διαχείριση του όλου χώρου, την οποία και κοινοποίησε στην Αρχή Λιμένων. Σύμφωνα με την πρόταση αυτή, η χορήγηση των αδειών χρήσης και ο καθορισμός του ενοικίου θα γίνεται από το Δήμο. Το 60% των εσόδων θα παραμένει στο Δήμο, ενώ το υπόλοιπο 40% θα καταβάλλεται στην Αρχή, ως αντιστάθμισμα των εξόδων που επιβαρύνθηκε για τη διαμόρφωση του χώρου.

(β) Άδειες χρήσης για τα καταστήματα αδασμολόγητων ειδών στο λιμάνι Λεμεσού. Το Διοικητικό Συμβούλιο κατακύρωσε τις προσφορές για τα καταστήματα αδασμολόγητων ειδών για την περίοδο 1.3.01 - 28.2.03, έναντι συνολικού ετήσιου δικαιώματος £142.504. Το συνολικό ετήσιο δικαίωμα κατά τα τελευταία χρόνια ήταν ως ακολούθως:

Περίοδος	Συνολικό ετήσιο δικαίωμα
	£
1.3.95 - 28.2.98	328.830
1.3.98 - 28.2.01	187.000
1.3.01 - 28.2.03	142.504

Από τα πιο πάνω, παρατηρείται μείωση £141.830 ή 43% και £44.496 ή 23,8%, για τη 2η και 3η περίοδο, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι, όταν έγινε αποδεκτή η μείωση του 1998, έγινε πρόνοια στα συμβόλαια για ποσοστιαία αναπροσαρμογή των δικαιωμάτων για το δεύτερο και τρίτο χρόνο της συμφωνίας, ανάλογα με τη διαφοροποίηση των συνολικών πωλήσεων των καταστημάτων (με βάση τις πωλήσεις 1997) και με κατώτατο όριο και για τους τρεις ενοικιαστές £163.807.

Η πρόνοια αυτή, η οποία σύμφωνα με τα συμβόλαια θα ενεργοποιόταν με το τέλος της τριετίας, είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του βασικού δικαιώματος (£187.000) κατά £42.763 και £43.647, αντίστοιχα, για τις δύο τελευταίες περιόδους της συμφωνίας. Έτσι η πραγματική μείωση των δικαιωμάτων της περιόδου 1.3.01-28.2.03, σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο (αναπροσαρμογή δικαιωμάτων), ανέρχεται στο 38,1%. Εξέφρασα την άποψη ότι τα πιο πάνω στοιχεία, σχετικά με την αναπροσαρμογή των δικαιωμάτων, έπρεπε να ληφθούν υπόψη πριν από την κατακύρωση της νέας προσφοράς, για τη διασφάλιση των συμφερόντων της Αρχής.

(γ) Δημιουργία και λειτουργία λιμενίσκου στο Βασιλικό από την εταιρεία Αρχιρόδον. Η πιο πάνω εταιρεία προέβη σε συμφωνία με την εταιρεία Τσιμεντοποιία Βασιλικού Λτδ για τη δημιουργία λιμενίσκου στο χώρο του λιμανιού του Βασιλικού, ο οποίος ανήκει στην Αρχή. Η συμφωνία αυτή θεωρείται παράτυπη, εφόσον η Τσιμεντοποιία Βασιλικού Λτδ είναι ενοικιαστής της Αρχής στην περιοχή και το συμβόλαιο ενοικίασης δεν της δίνει το δικαίωμα για υπενοικίαση χώρου σε τρίτους. Η Αρχή προέβη σε παραστάσεις και προς τους δύο ενδιαφερόμενους και ζήτησε όπως όλα τα «ενοίκια» που καταβλήθηκαν από την έναρξη της «συμφωνίας» πληρωθούν μαζί με τόκο 8% (£12.000 ετησίως για το 1998 και 1999 και £14.400 για το 2000), χωρίς αυτό να έχει γίνει μέχρι σήμερα.

(δ) Είσπραξη δικαιωμάτων επίβλεψης και δικαιωμάτων πράκτορα από την Τσιμεντοποιία Βασιλικού Λτδ. Η Αρχή έχει προτείνει στην πιο πάνω εταιρεία την πληρωμή από 1.11.99 ετήσιου ποσού £5.000 για δικαιώματα επίβλεψης και δικαιώματα πράκτορα σχετικά με τις λιμενικές δραστηριότητες της εταιρείας στο λιμάνι του Βασιλικού. Το συνολικό ποσό που πρέπει να πληρωθεί στην Αρχή είναι £10.000, πλέον τόκος προς 8%.

Η πιο πάνω εταιρεία δεν είχε μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου ανταποκριθεί.

4.111.7 Δάνειο ύψους Stg£37 εκ. από την Prudential Annuities Ltd. Η Αρχή προέβη στη σύναψη του πιο πάνω δανείου και υπέγραψε το σχετικό συμβόλαιο στις 27.4.2000. Το δάνειο φέρει επιτόκιο 6,855% ετησίως και προβλέπει αποπληρωμή του κεφαλαίου σε 5 ετήσιες δόσεις, η πρώτη στις 9.6.2018 και η τελευταία στις 9.6.2022, και καταβολή των τόκων σε ίσες ετήσιες

δόσεις από 9.6.01. Το δάνειο αυτό έγινε με σκοπό την αναδιάρθρωση/αναχρηματοδότηση των υφιστάμενων δανείων και την εξασφάλιση της ρευστότητας της Αρχής μακροπρόθεσμα. Η ανάληψη του δανείου έγινε στις 9.6.2000, με τιμή συναλλάγματος £1:Stg£1,1039, και απέφερε ποσό £33.344.053 (έξοδα δανείου £173.478). Σχετικά με τα πιο πάνω παρατήρησα τα ακόλουθα:

(α) Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν ενεπλάκη ενεργά στην όλη υπόθεση και πολλές διαβουλεύσεις/εγκρίσεις έγιναν μέσω τηλεφώνου. Η Επιτροπή Δανείων που συστάθηκε στις 20.7.98 δεν φαίνεται να ενεργοποιήθηκε στην περίπτωση του πιο πάνω δανείου. Το όλο θέμα έτυχε χειρισμού από λειτουργούς της Αρχής, σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα.

(β) Παρατηρήθηκε ότι ένα μεγάλο μέρος των χρημάτων παρέμεινε ακρησιμοποιήτο και επενδύθηκε σε Γραμμάτια Δημοσίου με απόδοση 6% (στις 31.12.2000 οι επενδύσεις σε Γραμμάτια Δημοσίου ανέρχονταν σε £28,66 εκ.). Ως αποτέλεσμα, επιπρόσθετα από το συναλλαγματικό κίνδυνο που έχει αναλάβει με το πιο πάνω δάνειο, η Αρχή επιβαρύνεται με τη διαφορά επιτοκίου (6,855% - 6%). Εξέφρασα την άποψη ότι η ανάληψη του δανείου θα έπρεπε να γίνεται σταδιακά, ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες της Αρχής για την αποπληρωμή των υφιστάμενων δανείων.

4.111.8 Επενδύσεις.

(α) Γραμμάτια Δημοσίου. Οι επενδύσεις σε Γραμμάτια Δημοσίου στις 31.12.2000 ανέρχονταν σε £28,66 εκ. Η απόδοση από την επένδυση αυτή είναι 6%. Εξέφρασα τη γνώμη ότι ένα μεγάλο μέρος του ποσού αυτού θα μπορούσε να επενδυθεί με πιο προσοδοφόρο τρόπο, π.χ. σε τραπεζικό λογαριασμό προθεσμίας με επιτόκιο 6,5%. Επίσης οι επενδύσεις σε Γραμμάτια Δημοσίου θα πρέπει να γίνονται, όπου η προβλεπόμενη ροή μετρητών το επιτρέπει, για μεγαλύτερες περιόδους (26 ή 52 εβδομάδες αντί 13), για καλύτερες αποδόσεις.

Παρατήρησα επίσης ότι οι τόκοι των Γραμματίων δεν κεφαλαιοποιούνται με τη λήξη τους, αλλά κάθε έξι μήνες (ενδεικτικά αναφέρεται ότι εισπρακτέοι τόκοι πέρα από £450.000 παρέμειναν αναξιοποίητοι σε «Suspense A/c» από τις 30.9 μέχρι τις 31.12.2000). Η Αρχή θα πρέπει να έρθει σε συνεννόηση με την Κεντρική Τράπεζα για διευθέτηση του θέματος αυτού.

(β) Κυπριακός Νηογνώμονας (C.B.S.). Η Αρχή συμμετέχει στο κεφάλαιο της πιο πάνω εταιρείας με ποσοστό 12% (45000 μετοχές ονομαστικής αξίας £1). Μέχρι σήμερα η Αρχή δεν έτυχε οποιασδήποτε ενημέρωσης για τις δραστηριότητες της εταιρείας αυτής, ούτε είχε οποιαδήποτε έσοδα από αυτή την επένδυση.

(γ) Δάνειο προς εταιρεία. Εταιρεία, η οποία έχει δανειοδοτηθεί από την Αρχή το 1994 με ποσό £40.000 και με πρόνοια εξόφλησης του δανείου με ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις των £1.500 από 31.3.95, δεν ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της και παρουσιάζει στις 31.12.2000 οφειλόμενο ποσό £43.898. Η Αρχή πρέπει να μελετήσει το ενδεχόμενο λήψης πιο δραστικών μέτρων κατά της εν λόγω εταιρείας, όπως δικαστικά μέτρα, αποπομπή της από το λιμάνι κ.τ.λ., για είσπραξη των οφειλών.

4.111.9 Απαιτήσεις εργολάβου για εργασίες επέκτασης στο λιμάνι Λεμεσού. Το έργο συμπληρώθηκε από ιδιώτη εργολάβο περί τα τέλη του 1996, έναντι του ποσού των £38,5 εκ., ο οποίος υπέβαλε χρηματικές απαιτήσεις ύψους £8.633.000. Το Σεπτέμβριο του 1998 έγινε πρόταση από τον εργολάβο για συνολικό διακανονισμό των απαιτήσεων του, έναντι του ποσού των £5.063.000. Κατά τις διαβουλεύσεις που ακολούθησαν, το Σεπτέμβριο του 2000, η Αρχή Λιμένων αντιπρότεινε το ποσό των περίπου £1.050.000, το οποίο όμως δεν έγινε αποδεκτό από τον εργολάβο. Ακολούθως αποφασίστηκε όπως προχωρήσει η διαδικασία της διαιτησίας για επίλυση της διαφοράς, ενώ παράλληλα να συνεχιστεί η προσπάθεια για φιλική διευθέτηση.

4.111.10 Χρεώστες. Παρατήρησα ότι διάφορα χρεωστικά υπόλοιπα, για τα οποία κινήθηκαν αγωγές και τα οποία επιδικάστηκαν υπέρ της Αρχής, εξακολουθούν να παραμένουν ανείσπρακτα. Αναφέρονται ειδικά δύο περιπτώσεις εταιρειών με χρεωστικά υπόλοιπα £28.940,56 και £82.557,92, τα οποία εκκρεμούν από το 1990 και 1993, αντίστοιχα. Η Αρχή πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι συνεχίζονται οι προσπάθειες από μέρους της για την είσπραξη των καθυστερήσεων.

Μέρος Β

4.111.11 Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων. Παρόλο που έχουν περάσει αρκετά χρόνια από τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων από την Κυβέρνηση στην Αρχή, εντούτοις δεν έχει ακόμη υπογραφεί η συμφωνία που προβλέπεται στο άρθρο 16(2) του Νόμου. Η Αρχή ετοίμασε και υπέβαλε προ πολλού στο αρμόδιο Υπουργείο προσχέδιο συμφωνίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 16 του Νόμου, και καταβάλλονται προσπάθειες για υπογραφή της.

4.111.12 Σταθμός εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι Λεμεσού. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ο πιο πάνω χώρος δεν έχει ακόμη αξιοποιηθεί πλήρως, για το λόγο ότι τα μηχανήματα για τη διεκπεραίωση των εργασιών, που προβλέπονταν στη μελέτη κατασκευής, δεν έχουν εξασφαλιστεί, με αποτέλεσμα η κεφαλαιουχική δαπάνη, που περιλαμβάνει το κόστος κατασκευής του χώρου, καθώς και των άλλων συναφών έργων (κρηπίδωμα, εξοπλισμός κ.τ.λ.), να μην αποφέρει στην Αρχή το αναμενόμενο όφελος. Η Αρχή με πληροφόρησε ότι ο σταθμός λειτουργεί σήμερα με τις υφιστάμενες διευθετήσεις και το πρόβλημα που παρατηρείται οφείλεται στην αρνητική στάση μερικών λιμενικών εταιρών στις προσπάθειες που καταβάλλει η Αρχή για εκμετάλλευση του σταθμού πάνω σε ορθολογιστική βάση.

4.111.13 Διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων στα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, από 2.1.91 ο Σύνδεσμος Αδειούχων Αχθοφόρων ανέλαβε τη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων στα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας, ύστερα από διαβουλεύσεις μεταξύ του τότε Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων και του Συνδέσμου. Παρά το χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει, δεν έχει ακόμη υπογραφεί η σχετική συμφωνία μεταξύ της Αρχής και του Συνδέσμου, επειδή οι αχθοφόροι δεν αποδέχτηκαν το προσχέδιο σχετικά με την άδεια που θα παραχωρείται και ζήτησαν διάφορες τροποποιήσεις, οι οποίες δεν έγιναν αποδεκτές από την Αρχή. Η Αρχή πρέπει να προβεί σε κατάλληλες ενέργειες για διασφάλιση των εσόδων της από τη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων, τα οποία, με βάση το προηγούμενο καθεστώς (1990), είναι της τάξης των περίπου £550.000 το χρόνο. Από το 1991 μέχρι σήμερα η Αρχή δεν είχε κανένα έσοδο.

4.112 ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.112.1 Οι λογαριασμοί της Αρχής για το 2000 έχουν ελεγχθεί από ιδιώτη ελεγκτή που διόρισε η Αρχή, ύστερα από έγκρισή μου, με βάση το άρθρο 3(1) των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων του 1983 και 1984. Με βάση το ίδιο άρθρο, η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει διενεργήσει επιπρόσθετο οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο.

4.112.2 Προϋπολογισμός.

(α) Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2000 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 9.12.99 και από το Υπουργικό

Συμβούλιο στις 22.3.2000. Σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, ο Προϋπολογισμός έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι τις 30.9.99, ενώ κατατέθηκε στις 23.3.2000. Εγκρίθηκε από τη Βουλή στις 20.4.2000.

Ως αποτέλεσμα της καθυστέρησης που σημειώθηκε, οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από 1.3.2000 μέχρι 20.4.2000 ήταν μη εξουσιοδοτημένες, επειδή η Βουλή των Αντιπροσώπων εξουσιοδότησε, σύμφωνα με το Σύνταγμα και το Νόμο αρ. 52 του 1988, μόνο τις πληρωμές για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2000.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση οφείλεται στο ότι εκκρεμούσε η υπογραφή της συλλογικής σύμβασης για τα έτη 1998-2000, καθώς επίσης και στο ότι συνεχίζονταν οι διαβουλεύσεις με τα αρμόδια Υπουργεία για την αναϊσορρόπηση των τελών. Με πληροφόρησε επίσης ότι κατά την περίοδο 1.3.2000 μέχρι 20.4.2000 η Αρχή απαγόρευσε οποιεσδήποτε δαπάνες, πέρα από εκείνες για τις οποίες υπήρχαν συμβατικές υποχρεώσεις.

(β) Δαπάνες Προϋπολογισμού Αναπτύξεως. Οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το 2000 ήταν £61,3 εκ. και οι πραγματικές ανήλθαν σε £62,7 εκ. Οι υπερβάσεις που σημειώθηκαν στα διάφορα Κονδύλια καλύφθηκαν από εξοικονομήσεις σε άλλα Κονδύλια, κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο, και εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 8.5.2001. Οι σημαντικότερες υπερβάσεις σημειώθηκαν στα Άρθρα «Κινητή Τηλεπικοινωνία GSM» (£6,5 εκ.), «Τεχνολογία Πληροφορικής» (£1,4 εκ.) και «Απαράγραπτα Δικαιώματα Χρήσης Καλωδίων» (£2,1 εκ.). Για σκοπούς έγκαιρης ενημέρωσης του Διοικητικού Συμβουλίου, εισηγήθηκα και έγινε αποδεκτό όπως, κατά την υποβολή της πρότασης για έγκριση διενέργειας δαπάνης, υποβάλλεται σχετική βεβαίωση ότι υπάρχουν οι απαιτούμενες πιστώσεις στο σχετικό Κονδύλι του Προϋπολογισμού ή ότι θα προκύψει υπέρβαση.

Η κατάσταση που ακολουθεί παρουσιάζει την εκτέλεση, ως σύνολο, του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως κατά τα τελευταία χρόνια, από την οποία φαίνεται ότι έχει σημειωθεί σημαντική βελτίωση.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	
	£εκ.	£εκ.	£εκ.	%
1996	45	34	11	24
1997	51	34	17	33
1998	58	46	12	20
1999	55	49	6	12
2000	61,3	62,7	-	-

4.112.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Το καθαρό πλεόνασμα για το 2000 πριν από τη φορολογία ήταν £91,4 εκ., σε σύγκριση με £62,5 εκ. το προηγούμενο έτος.

Τα αποτελέσματα των τελευταίων δύο ετών συνοψίζονται ως ακολούθως:

	2000	1999	Αύξηση/ (Μείωση)
	£000	£000	%
Έσοδα από υπηρεσίες	184.710	168.278	9,8
Έσοδα από επενδύσεις	11.990	10.660	12,5
Συναλλαγματικό κέρδος (ζημιά)	254	(357)	--
Κέρδος από εκποίηση και επανεκτίμηση επενδύσεων	12.008	--	--
	208.962	178.581	17,0
Έξοδα λειτουργίας	110.906	103.097	7,6
Έξοδα χρηματοδότησης/άλλα έξοδα	3.767	3.589	5,0
Τόκοι και ελλείμματα Ταμείου Συντάξεων	2.862	9.437	(69,7)
	117.535	116.123	1,2
Πλεόνασμα πριν από την αφαίρεση εταιρικού φόρου	91.427	62.458	46,4

Όπως προκύπτει, το πλεόνασμα αυξήθηκε κατά £29,0 εκ. Η αύξηση του πλεονάσματος οφείλεται στην αύξηση των εσόδων κατά £18,4 εκ., ενώ η αντίστοιχη αύξηση των εξόδων ήταν £1,4 εκ., καθώς και στο κέρδος των £12 εκ. από την εκποίηση/επανεκτίμηση επενδύσεων, το οποίο είναι μη επαναλαμβανόμενο. Στα έσοδα από υπηρεσίες σημειώθηκαν διάφορες αυξήσεις, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, οι σημαντικότερες από τις οποίες είναι:

- Αύξηση στα ενοίκια της τηλεφωνικής υπηρεσίας κατά £3,1 εκ. (13,4%), σε σύγκριση με £3,4 εκ. (17,8%) το 1999.
- Αύξηση στα έσοδα από συνδιαλέξεις εσωτερικού κατά £13,0 εκ. (24,5%), σε σύγκριση με £12,6 εκ. (31,3%) το 1999.
- Αύξηση στα έσοδα από εκμισθωμένα κυκλώματα κατά £1,8 εκ. (26%), σε σύγκριση με £6,6 εκ. το 1999.
- Αύξηση στα έσοδα από ψηφιακό δίκτυο ενοποιημένων υπηρεσιών κατά £4,0 εκ. (188%), σε σύγκριση με £2,1 εκ. το 1999.

Αντίθετα, τα έσοδα από διεθνείς συνδιαλέξεις μειώθηκαν κατά £7,1 εκ. (σε σύγκριση με αύξηση £6,9 εκ. το 1999), λόγω μείωσης των τελών.

Συναφώς επισημαίνεται ότι, με βάση το άρθρο 19 του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμου, Κεφ. 302, οι χρεώσεις της Αρχής για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες που προσφέρει θα πρέπει να είναι καθορισμένες σε τέτοιο ύψος, ώστε τα έσοδα της Αρχής να καλύπτουν απλώς τα λειτουργικά της έξοδα, την αποπληρωμή του κεφαλαίου και των τόκων των δανείων, καθώς και τέτοιο απόθεμα, το οποίο η Αρχή ήθελε κρίνει ικανοποιητικό για αποσβέσεις, επεκτάσεις, ανακαινίσεις κ.τ.λ.

Ως αποτέλεσμα των πλεονασμάτων που πραγματοποιούνται ετήσια, τα συσσωρευμένα αποθέματα αυξάνονται συνεχώς και η πιο πάνω πρόνοια του Νόμου, κατά την άποψη μου, δεν φαίνεται να τυγχάνει εφαρμογής.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η Αρχή ρυθμίζει τα πλεονάσματα της μέσω της τιμολογιακής της πολιτικής. Για το σκοπό αυτό τέθηκε σε εφαρμογή από την 1.1.2001 η

αναΐσσορρόπηση των τελών, η οποία εγκρίθηκε από τη Βουλή στο τέλος του 2000, και προγραμματίζονται μειώσεις τιμών και η εισαγωγή ελκυστικών τιμολογιακών πακέτων στο εγγύς μέλλον, κυρίως για την κινητή τηλεφωνία.

(β) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Αρχής:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	3,7	3,6
Πλεόνασμα πριν από τον Εταιρικό Φόρο προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο (Αποθεματικό και Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις)	20,7%	19,2%

4.112.4 Μετρητά και κυβερνητικά χρεόγραφα. Στις 31.12.2000 υπήρχαν μετρητά £121,8 εκ., σε σύγκριση με £95,5 εκ. το 1999. Το μεγαλύτερο μέρος τους είναι καταθεμένο σε τρεις εμπορικές τράπεζες, σε λογαριασμούς ενός έτους προειδοποίησης, με τόκο 6,5%. Επιπρόσθετα, κατά την ημερομηνία αυτή η Αρχή είχε επενδύσεις σε κυβερνητικά χρεόγραφα ύψους £57,1 εκ., σε σύγκριση με £47,5 εκ. το 1999.

Στο λογαριασμό τραπεζικών καταθέσεων με δωδεκάμηνη προειδοποίηση και άλλων σταθερών καταθέσεων περιλαμβάνεται ποσό £850.000, το οποίο επενδύθηκε με εγγυημένο κεφάλαιο, αλλά με κυμαινόμενη απόδοση, η οποία εξαρτάται από τις αποδόσεις χρηματιστηρίων του εξωτερικού.

Ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο για τις πιο πάνω επενδύσεις έχει εξασφαλιστεί η έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμο του 1991. Επίσης θα ήθελα να παρατηρήσω ότι, σύμφωνα με την επιστολή του Υπουργού Οικονομικών προς τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων ημερ. 2.4.1992, τα ταμειακά διαθέσιμα, πέρα από τις ετήσιες ανάγκες της Αρχής, θα έπρεπε σταδιακά να επενδυθούν σε κυβερνητικά χρεόγραφα.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι μελετάται η διαφοροποίηση της πολιτικής για τη διαχείριση των ταμειακών διαθεσίμων της Αρχής, μέσα στο νέο ελευθεροποιημένο και ανταγωνιστικό περιβάλλον, με στόχο τις ψηλότερες δυνατές αποδόσεις, αλλά και σε αποδεκτά επίπεδα κινδύνων. Η νέα πολιτική θα υποβληθεί στο Υπουργείο Οικονομικών για έγκριση.

4.112.5 Προσωπικό.

(α) Η Αρχή στις 31.12.2000 εργοδοτούσε 2 400 πρόσωπα. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές ανήλθαν σε £45,3 εκ., σε σύγκριση με £47,2 εκ. το 1999 (οι δαπάνες για το 1999 περιλαμβάνουν αναδρομικά ύψους £2,6 εκ.). Οι δαπάνες για τόκους και ελλείμματα στο Σχέδιο Συντάξεων και στο Ταμείο Συντάξεων ήταν £2,9 εκ., σε σύγκριση με £9,4 εκ. το 1999. Σημειώνεται ότι στο τέλος του 2000 υπήρχαν 43 κενές οργανικές θέσεις.

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο ετήσιος μέσος όρος δαπανών για κάθε εργοδοτούμενο, χωρίς να ληφθεί υπόψη η ελλειμματική εισφορά των £2,9 εκ. στο Σχέδιο Συντάξεων, ήταν περίπου £18.875 (1999 £18.220).

Μέσα στο 2000 η Αρχή άρχισε να εργοδοτεί έκτακτο προσωπικό, το οποίο πληρώνεται πάνω σε ωρομίσθια βάση. Στις 31.12.2000 εργοδοτούνταν 54 έκτακτοι υπάλληλοι, οι οποίοι προσλήφθηκαν τον Οκτώβριο 2000 για στελέχωση των Υπηρεσιών 191/192 και Cytanet, και η σχετική δαπάνη για το έτος ανήλθε στις £48.992.

(β) Άλλα ωφελήματα προσωπικού. Κατά τα έτη 1998-2000 πληρώθηκαν βάσει Κανονισμών ή προνοιών στις συλλογικές συμβάσεις τα πιο κάτω ποσά:

	2000	1999	1998
	£	£	£
Διάφορες χορηγίες προς το προσωπικό	332.396	347.644	363.086
Εορταστικές εκδηλώσεις	27.256	33.841	28.736
Επιχορήγηση Σωματίου Ταμείου Ευημερίας	534.630	674.945	610.607
Συνδρομές υπαλλήλων στο ΘΟΚ	7.800		
Ομαδική ασφάλεια υπαλλήλων και συνταξιούχων	288.163	229.822	217.433
	1.190.245	1.286.252	1.219.862

(γ) Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση. Ο θεσμός της πρόωρης αφυπηρέτησης προσωπικού συνεχίστηκε και το 2000. Σε 39 υπαλλήλους της Αρχής που αφυπηρέτησαν πρόωρα καταβλήθηκε αποζημίωση συνολικού ποσού £1.149.520, επιπρόσθετα από τα συνταξιοδοτικά τους ωφελήματα. Από την εφαρμογή του θεσμού το 1988 μέχρι το 2000, η Αρχή έχει δαπανήσει για αποζημιώσεις για πρόωρη αφυπηρέτηση 535 υπαλλήλων συνολικό ποσό £12.649.520. Κατά την ίδια περίοδο έχουν αφυπηρετήσει κανονικά 433 υπάλληλοι, ενώ οι νέες προσλήψεις ανήλθαν σε 1 313, αυξάνοντας έτσι το προσωπικό κατά 345 υπαλλήλους και φθάνοντας στις 31.12.2000 τα 2 400 άτομα.

Συναφώς αναφέρεται ότι στη σχετική απάντηση στην Έκθεση μου για τους λογαριασμούς του έτους 1998, αναφέρθηκε ότι η Αρχή προγραμματίζει τη σταδιακή μείωση του προσωπικού, με στόχο το 2002 να αριθμεί 2 169 υπαλλήλους.

Ο Πρόεδρος της Αρχής ανέφερε ότι η Αρχή, αξιοποιώντας το θεσμό της πρόωρης/ευδόκιμης αφυπηρέτησης, κατάφερε κατά την τελευταία δεκαετία, χωρίς ουσιαστική αύξηση του εργατικού της κόστους (πέρα από τις γενικές αυξήσεις και την Α.Τ.Α), να ανανεώσει το προσωπικό της, με ταυτόχρονη σημαντικότητα βελτίωση της ακαδημαϊκής του στάθμης, γεγονός που της επέτρεψε, όχι μόνο να επεκταθεί σε όλες τις σύγχρονες τεχνολογίες ηλεκτρονικής επικοινωνίας, αλλά και να αυξήσει την παραγωγικότητα της σημαντικά, περιορίζοντας ταυτόχρονα στο ελάχιστο την αύξηση του λειτουργικού της κόστους.

(δ) Υπερωρίες. Η δαπάνη για υπερωριακή απασχόληση ανήλθε σε £2,41 εκ., σε σύγκριση με £2,07 εκ. το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά 16,1%. Το ποσό αυτό αποτελείται από £0,37 εκ. για επιδόματα βάρδιας και £2,04 εκ. για υπερωριακή απασχόληση. Από το ποσό των £2,04 εκ., ποσό ύψους £1,1 εκ. ή 54% αφορά υπερωριακή εργασία που διεξάγεται κατά τις Κυριακές και δημόσιες αργίες (92 594 ώρες το 2000, σε σύγκριση με 101 433 το 1999) και το υπόλοιπο ποσό αφορά υπερωριακή εργασία κατά τις καθημερινές (108 688 ώρες το 2000, σε σύγκριση με 108 536 το 1999).

4.112.6 Αποθήκες.

(α) Αποθέματα εξοπλισμού/υλικών. Τα αποθέματα υλικών λειτουργίας και συντήρησης στις 31.12.2000 ήταν £4,3 εκ., σε σύγκριση με £9,6 εκ. το 1999. Η σημαντική μείωση των υλικών λειτουργίας και συντήρησης οφείλεται στη νέα πολιτική που έχει εφαρμοστεί από το 1999, με βάση την οποία ο εξοπλισμός/υλικά που προορίζονται για αναπτυξιακά έργα παρουσιάζονται στο πάγιο ενεργητικό της Αρχής ως «Έργα υπό Εκτέλεση».

Τα αποθέματα υλικών για έργα υπό εκτέλεση στις 31.12.2000 ήταν £8,07 εκ. Για σκοπούς καλύτερου ελέγχου και παρακολούθησης της προόδου των έργων και της εγκατάστασης του εξοπλισμού, έχουν οριστεί διαχειριστές για κάθε κατηγορία εξοπλισμού. Παρά τη βελτίωση στον τομέα αυτό, εντούτοις, όπως έχω αναφέρει και σε προηγούμενες μου Εκθέσεις, αρκετά από τα αποθέματα υλικών καθίστανται πετταλαιωμένα λόγω της εξέλιξης της τεχνολογίας. Αναφέρεται ότι κατά το τρέχον έτος έγινε πρόβλεψη για κήρυξη ως πετταλαιωμένων υλικών αξίας £2.536.000.

(β) Επιτόπιοι έλεγχοι. Από επιτόπιους ελέγχους στις διάφορες αποθήκες υλικών έχουν διαπιστωθεί τα πιο κάτω.

(i) Καλώδια τύπου Co Axial. Στην κεντρική αποθήκη υπήρχαν στις 31.12.2000 αποθέματα καλωδίων συνολικής αξίας £416.594, σε σύγκριση με £235.185 το 1999. Κατά το 2000 έγιναν νέες παραλαβές καλωδίων αξίας £244.545 (για παραγγελίες της περιόδου 1999-2000), ενώ χρησιμοποιήθηκε καλώδιο αξίας £63.136.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι οι αγορές που έγιναν μέσα στο έτος 2000 αφορούν καλώδια για νέο εξοπλισμό και είναι πλήρως αιτιολογημένες. Επίσης, σε περίπτωση που η χρησιμοποίηση των παλαιών αποθεμάτων αργοπορεί, η Αρχή θα προχωρήσει στην εκποίηση τους, εφόσον αυτό θα ήταν προς το συμφέρον της.

(ii) Τηλεφωνικοί πάσσαλοι. Κατά την ημέρα του ελέγχου υπήρχε απόθεμα 2859 τηλεφωνικών πασσάλων συνολικής αξίας £165.875, από τους οποίους οι 2373 πάσσαλοι, αξίας £137.901, αγοράστηκαν κατά την περίοδο 4/99 - 12/99, με την παραγγελία 62/97 ημερ. 7.7.97, βάσει της προσφοράς του 1996 (AT105/96). Σημειώνεται επίσης ότι το Διοικητικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 25/98, ημερ. 9.4.98, έχει υιοθετήσει νέα πολιτική για σταδιακή υπογειοποίηση του δικτύου της Αρχής, η οποία άρχισε να εφαρμόζεται το 2000, και ότι, σύμφωνα με σχετικό όρο στην προσφορά, η Αρχή μπορεί να προβαίνει σε παραγγελίες για οποιεσδήποτε ποσότητες και σύμφωνα με τις τρέχουσες ανάγκες της.

(iii) Απόθεμα λογισμικού για την αναβάθμιση των Τηλεφωνικών Κέντρων AXE CY2. Στα αποθέματα του Μεταγωγικού Δικτύου περιλαμβάνεται, ως έργα υπό εκτέλεση, απόθεμα λογισμικού αξίας £109.283, το οποίο αγοράστηκε στις 22.7.98 για σκοπούς αναβάθμισης του Τηλεφωνικού Κέντρου «Ηλέκτρα» και παραμένει αναξιοποίητο. Το θέμα αναφέρθηκε στην Έκθεσή μου για το έτος 1998 και στη σχετική απάντηση αναφέρθηκε ότι η αναβάθμιση των Τηλεφωνικών Κέντρων αναμενόταν να ολοκληρωθεί το Μάιο του 1999. Σημειώνεται ότι το πιο πάνω Τηλεφωνικό Κέντρο έχει καταργηθεί από το 1998.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής, το λογισμικό θα χρησιμοποιηθεί για άλλο τηλεφωνικό κέντρο στην περιφέρεια Λεμεσού.

(iv) Λογισμικό ασφάλειας διακλαδωτών καλωδίων - Ηλεκτρονικές κλειδαριές. Στα αποθέματα του Δικτύου Πρόσβασης περιλαμβάνεται απόθεμα λογισμικού ασφάλειας διακλαδωτών καλωδίων αξίας £17.640, το οποίο αγοράστηκε στις 28.12.95, καθώς και αρκετές ποσότητες ηλεκτρονικών κλειδαριών αξίας £121.807, τα οποία δεν έχουν ακόμα εγκατασταθεί, λόγω καθυστέρησης στην εκτέλεση του σχετικού έργου. Λόγω της παρέλευσης του χρόνου, το λογισμικό πιθανόν να χρήζει αναβάθμισης.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση οφείλεται στις αλλαγές που έγιναν στο συμβόλαιο και ότι το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του έτους.

- (v) **Τηλεπικοινωνιακά τερματικά.** Στην αποθήκη υπήρχαν κατά την ημέρα του ελέγχου αποθέματα αξίας £765.000 (μετά τη διαγραφή ποσού £300.000), το μεγαλύτερο μέρος των οποίων αποτελείται από πεπαλαιωμένης τεχνολογίας τηλέφωνα, συστήματα τηλεφώνων (PABX Alcatel) και καρτοτηλέφωνα, μαζί με τα ανταλλακτικά τους.

Δεδομένης της απόφασης για κατάργηση της Υπηρεσίας συντήρησης τερματικού εξοπλισμού από το 2000, η διατήρηση τόσο ψηλού αποθέματος δεν θεωρείται κατά την άποψη μου δικαιολογημένη, θέση την οποία εξέφρασε και η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Αρχής. Εισηγήθηκα όπως διερευνηθεί η πιθανότητα εκποίησης του σε ενδιαφερόμενους αγοραστές.

- (vi) **Υπηρεσία Κινητής Τηλεπικοινωνίας.** Στα αποθέματα της πιο πάνω Υπηρεσίας περιλαμβάνονται - κάτω από τα έργα υπό εκτέλεση - αντένες αξίας £117.871, από τις οποίες ορισμένες αγοράστηκαν το 1997 (αξίας £50.879) και είναι παλαιάς τεχνολογίας. Επίσης περιλαμβάνεται σταθμός βάσης κινητής τηλεφωνίας αξίας £49.794, ο οποίος αγοράστηκε στις 27.5.98 και παραμένει αναξιοποίητος.

Ο Πρόεδρος της Αρχής μου ανέφερε ότι τόσο οι αντένες όσο και ο σταθμός βάσης αναμένεται να επανεγκατασταθούν.

- (v) **Μηχανογραφημένο σύστημα αποθηκών.** Κατά τον έλεγχο παρατηρήθηκαν διάφορες αδυναμίες στο σύστημα, καθόσον αφορά την ετοιμασία των πιο κάτω καταστάσεων.

- (i) Κατάσταση βραδυκίνητων υλικών/εξοπλισμού (παρουσιάζει λάθη λόγω του ότι οι παράμετροι τίθενται από τους χρήστες, αντί αυτόματα από το ίδιο το πρόγραμμα).
- (ii) Κατάσταση με το μέγιστο όριο αποθέματος.
- (iii) Κατάσταση με το ελάχιστο όριο αποθέματος.
- (iv) Επιλογή εκτίμησης κόστους.
- (v) Αναλυτική κατάσταση αποθεμάτων κατά ημερομηνία αγοράς.

Οι πιο πάνω καταστάσεις είναι απαραίτητες για σκοπούς ελέγχου και διαχείρισης των αποθεμάτων και θα πρέπει να γίνουν οι απαιτούμενες τροποποιήσεις στο πρόγραμμα, έτσι ώστε να ετοιμάζονται έγκαιρα και με σωστά στοιχεία. Όπως πληροφορήθηκα, ήδη άρχισε η μελέτη για τροποποίηση του σχετικού προγράμματος.

- (δ) **Εξοπλισμός/Υλικά που βρίσκονται στους προμηθευτές για επιδιόρθωση.** Κατά την ημέρα του ελέγχου υλικά και εξοπλισμός αξίας £607.610 βρίσκονταν στο εξωτερικό για επιδιόρθωση.

Από τα πιο πάνω, υλικά και εξοπλισμός αξίας £164.684 στάληκαν στους προμηθευτές πριν από αρκετό καιρό (από 18.12.97 - 31.12.2000), χωρίς να έχουν ακόμα επιστραφεί.

Η Αρχή έχει διαγράψει κατά το 2000 εξοπλισμό αξίας £19.698, ο οποίος δεν έχει επιστραφεί από τους προμηθευτές.

Στις περιπτώσεις όπου η επιδιόρθωση καθυστερεί σημαντικά, με αποτέλεσμα η Αρχή να στερείται της χρήσης του εξοπλισμού ή υλικών, θα πρέπει κατά την άποψη μου να ζητείται αποζημίωση από τους προμηθευτές, με βάση κατάλληλη πρόνοια στους όρους του συμβολαίου, καθώς και ανανέωση της εγγύησης των μηχανημάτων που τυχόν θα αντικατασταθούν (εισήγηση η οποία έγινε στο παρελθόν και υιοθετήθηκε από την Αρχή).

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο της Αρχής, η ΑΤΗΚ κατέβαλε κατά το 2000 ιδιαίτερη προσπάθεια για να βελτιώσει τη διαχείριση των αποθεμάτων υλικού και εξοπλισμού, εκποιώντας πετपालιωμένο υλικό, εισάγοντας το θεσμό των αναπτυξιακών αποθεμάτων, διαχωρίζοντας τα από τα αποθέματα συντήρησης και εισάγοντας το θεσμό των υπευθύνων αποθέματος, οι οποίοι φέρουν και την ευθύνη της ορθολογιστικής διαχείρισής τους.

4.112.7 Αγορά και πώληση τερματικών συσκευών κινητής τηλεφωνίας. Με την απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής, αρ. 17/2000 ημερ. 20.7.2000, εγκρίθηκε η προμήθεια 15 000 κινητών τηλεφωνικών συσκευών από τρεις Οίκους (5 000 από τον καθένα) με τη μέθοδο προεπιλογής προμηθευτών. Για την αγορά των συσκευών (οι οποίες σύμφωνα με την ΑΤΗΚ δεν είναι τελευταίας τεχνολογίας) πληρώθηκε ποσό £1.122.050. Στις 13.3.2001, με νέα απόφαση του Συμβουλίου (αρ. 5/2001) - και ενόσω εκκρεμούσε απόφαση από την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού σε σχέση με καταγγελία από εταιρείες πώλησης τερματικών και εξοπλισμού κινητής τηλεφωνίας - εγκρίθηκε η πώληση 11 600 από τις πιο πάνω συσκευές σε εταιρεία του εξωτερικού, έναντι του ποσού των £417.752. Σύμφωνα με το πρακτικό της απόφασης, ως λόγοι αναφέρονται τα ψηλά αποθέματα τερματικών, τα οποία βρίσκονταν στο τελευταίο στάδιο του κύκλου ζωής τους και με χαμηλή λειτουργικότητα, καθώς και στο ότι οι συσκευές ήταν προσαρμοσμένες στην ελληνική γλώσσα, χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα διάθεσης σε ελληνόφωνες περιοχές εκτός Ελλάδας.

Στο μεταξύ, την 1.5.2001, η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξέδωσε απόφαση (αρ. 2/2001), σύμφωνα με την οποία η Αρχή δεν κατέχει δεσπόμενη θέση στον τομέα της αγοράς εξοπλισμού και τερματικών κινητής τηλεφωνίας, ούτε και στοιχειοθετείται ότι η δεσπόμενη θέση που κατείχε η Αρχή στο παρελθόν έχει οδηγήσει σε κατάχρηση.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, η Αρχή υπέστη ζημιά ύψους £445.424 από την πώληση των συσκευών σε τιμή χαμηλότερη του κόστους, χωρίς να υπολογιστούν οι δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες (\$495.000) και η αγορά λογισμικού για την προπληρωμένη υπηρεσία so easy - που σχετίζεται με τα εν λόγω τερματικά - και χωρίς να ληφθεί υπόψη το διοικητικό κόστος.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η πιο πάνω υπηρεσία εισήχθη με βάση ειδική μελέτη εξειδικευμένου οίκου συμβούλων, ταυτόχρονα με την επαναδραστηριοποίηση της στην αγορά των τηλεπικοινωνιακών τερματικών συσκευών. Ενώ η υπηρεσία so easy υπήρξε καθόλα επιτυχημένη, η Αρχή υπέστη έντονη κριτική από ιδιώτες εμπόρους τερματικών συσκευών και από μερίδα των ΜΜΕ και καταγγέλλθηκε στην Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού. Ως συνέπεια των πιο πάνω, και με σκοπό την αποφυγή της αντιδικίας με οποιουσδήποτε, η Αρχή οδηγήθηκε στις πιο πάνω αποφάσεις, με αποτέλεσμα να υποστεί αυτή τη ζημιά.

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου ιδιωτικών εταιρειών πώλησης τερματικών και εξοπλισμού κινητής τηλεφωνίας, σε γραπτή καταγγελία του ανέφερε ότι ο Σύνδεσμος είχε προτείνει στην Αρχή να αγοράσει τα εν λόγω κινητά στην τιμή κόστους, πράγμα που όμως δεν έγινε αποδεκτό. Η Αρχή ισχυρίζεται ότι η πρόταση αυτή έγινε υπό τον όρο να αποδεχθεί η Αρχή την έκδοση διατάγματος, με το οποίο να της απαγορευόταν να πουλά τερματικά, και ότι αυτή τελικά αποσύρθηκε. Στη συνέχεια, σύμφωνα με την Αρχή, εντοπίστηκε ένας μόνο υποψήφιος αγοραστής (η εταιρεία εξωτερικού που αναφέρεται πιο πάνω) και το Συμβούλιο αποφάσισε ότι η πρόταση και προτεινόμενη τιμή αγοράς των τερματικών ήταν, υπό τις περιστάσεις, η πιο συμφέρουσα διέξοδος, αφού, εάν ακολουθείτο η διαδικασία των προσφορών, ο χρόνος που θα περνούσε θα μείωνε ακόμη περισσότερο την αξία των τερματικών.

4.112.8 Δαπάνες για αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών.

(α) Οι δαπάνες για την αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών για διάφορα θέματα για το έτος 2000 ανήλθαν σε £1.042.000, σε σύγκριση με £115.000 κατά το έτος 1999. Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2000 για την εν λόγω δαπάνη είναι £350.000. Η υπέρβαση ύψους £692.000 έχει καλυφθεί με εξοικονομήσεις στα Κονδύλια (του ίδιου Κεφαλαίου) «Υλικά Συντήρησης» και «Συντήρηση Υποβρύχιων Καλωδίων» και εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 8.5.01.

Στις περισσότερες περιπτώσεις η ανάθεση της εργασίας έγινε (με έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου), χωρίς την προκήρυξη προσφορών, λόγω του ότι τα θέματα κρίθηκαν επείγουσας φύσεως.

(β) Συναφώς αναφέρεται ότι, με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αρ. 17/2000 ημερ. 20.7.2000 (αρ. συνεδρ. 243/2000), έχει εγκριθεί η εξασφάλιση συμβουλευτικών υπηρεσιών από εξωτερικούς συμβούλους, σχετικά με την υπηρεσία so easy και την πώληση πακέτου που συνδυάζει την υπηρεσία so easy με τερματικά κινητής συσκευής, με τη μέθοδο της απευθείας ανάθεσης του έργου, έναντι του ποσού των \$495.000.

Σημειώνεται ότι, με βάση τα αποτελέσματα των πρώτων 3 μηνών, και ενώ οι προβλέψεις για την υπηρεσία so easy αποδείχθηκαν ορθές (85% πακέτα σύνδεσης), οι πωλήσεις του πακέτου που συνδυάζει την υπηρεσία so easy με τερματικό υπολείπονται κατά πολύ των προβλέψεων (15% έναντι της αρχικής πρόβλεψης που ήταν 60%), με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ψηλό απόθεμα και η Αρχή να υποχρεωθεί να τα πωλήσει με ζημιά.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι οι λόγοι που οδήγησαν στην απευθείας ανάθεση της συνεργασίας, χωρίς προσφορές, ήταν οι ακόλουθοι:

- Η ανάγκη ταχείας και έγκαιρης προετοιμασίας της Αρχής για επιτυχή λειτουργία σε συνθήκες ανταγωνισμού.
- Η παρακολούθηση των τάσεων της διεθνούς αγοράς, όπου παρουσιάστηκε ραγδαία διεύρυνση της προπληρωμένης υπηρεσίας, με ταυτόχρονη κάμψη της συνδρομητικής.
- Η πίεση χρόνου για εισαγωγή της υπηρεσίας so easy, για την αντικατάσταση της υφιστάμενης symphony, που δεν είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- Η αποφυγή χρονοβόρων διαδικασιών.
- Ο οίκος που επιλέγηκε κατέχει εξειδικευμένες γνώσεις και μεγάλη εμπειρία στον τομέα.

4.112.9 Ανάθεση έργων και προμήθεια εξοπλισμών/συστημάτων σταθμών βάσης για το δίκτυο κινητής τηλεφωνίας GSM. Το Συμβούλιο της Αρχής κατακύρωσε στις 1.2.94 και 8.7.97 σε εταιρεία τις προσφορές για την προμήθεια συστήματος σταθμών βάσης για το δίκτυο κινητής τηλεφωνίας GSM και την αναβάθμιση και επέκταση του συστήματος, έναντι των ποσών των £7.189.980 και £13.467.369, αντίστοιχα.

Μέχρι το Μάιο 2001, οι δαπάνες για τα δύο πιο πάνω συμβόλαια ανήλθαν στο συνολικό ποσό των £79.138.831, δηλαδή £58.481.482 πέρα από τα αρχικά ποσά των συμβολαίων. Ποσό £13.513.429 της επιπλέον δαπάνης αφορά νέο εξοπλισμό και έργα, τα οποία δεν προνοούνται στα συμβόλαια, ενώ η υπόλοιπη επιπλέον δαπάνη αφορά αύξηση των έργων και του εξοπλισμού που προνοούνται στα συμβόλαια. Ορισμένες από τις τιμές του νέου εξοπλισμού και έργων συμφωνήθηκαν μετά από διαπραγματεύσεις, ενώ, στις περιπτώσεις νέας τεχνολογίας, οι τιμές ήταν αυτές που ζήτησε η εταιρεία. Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω δαπάνες

είχαν εγκριθεί μέσω του ετήσιου Προϋπολογισμού, ενώ πρόσφατα εγκρίθηκαν και από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η Αρχή εδώ και δεκαετίες χρησιμοποιεί με μεγάλη επιτυχία το θεσμό των συμφωνιών (προμήθειας) διαρκείας, θέση την οποία η Υπηρεσία μου δεν υιοθετεί, αφού, σε αρκετές περιπτώσεις, τα συμβόλαια διαρκείας αποβαίνουν σε βάρος της Αρχής. Στις προδιαγραφές, με βάση τις οποίες επιλέγεται η συμφερότερη προσφορά, περιλαμβάνονται ενδεικτικές ποσότητες για ολόκληρη την περίοδο της συμφωνίας, οι οποίες και χρησιμοποιούνται κατά την αξιολόγηση των προσφορών. Οι πραγματικές όμως παραγγελίες που γίνονται, στα πλαίσια των συμφωνιών διαρκείας, είναι εκείνες που επιβάλλουν οι πραγματικές ανάγκες της Αρχής, όπως διαμορφώνονται από τη ζήτηση υπηρεσιών και προϊόντων από την ίδια την αγορά, και με βάση τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό. Ειδικότερα σε ό,τι αφορά την ψηφιακή κινητή τηλεφωνία, η ζήτηση υπήρξε και στην Κύπρο, όπως και ανά το παγκόσμιο, απρόβλεπτα ψηλή και επέβαλε ραγδαία επέκταση του δικτύου μέσω ανάλογα ψηλών παραγγελιών.

4.112.10 Προσφορά για την ανέγερση νέου Κεντρικού Τηλεφωνικού Κέντρου Λεμεσού αρ. ΑΤ 71/95 - Απαιτήσεις αποζημιώσεων. Στις Εκθέσεις μου για τον έλεγχο των λογαριασμών του 1998 και 1999, ανέφερα ότι, λόγω των καθυστερήσεων από μέρους του εργολάβου, η Αρχή έχει υποστεί ζημιές ύψους £222.734. Ύστερα από εισηγήσεις μου, η Αρχή άσκησε το δικαίωμα της για επιβολή χρηματικών αποζημιώσεων, με την κατακράτηση/εξαργύρωση της εγγυητικής, καθώς και την οικειοποίηση ποσών κράτησης του συμβολαίου. Παραμένει ποσό ύψους £75.424, το οποίο θα πρέπει να απαιτηθεί από τον εργολάβο.

Η Αρχή δεν προχώρησε στη λήψη δικαστικών μέτρων μέχρι σήμερα, γιατί, όπως πληροφορήθηκα, ο εργολάβος εξέφρασε την πρόθεση του να ζητήσει την επίλυση των διαφορών μέσω των προνοιών του συμβολαίου.

4.112.11 Προσφορά ΑΤ 14/98 - Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού για το νέο Κέντρο Ελέγχου Αεροπορικών Πτήσεων Λευκωσίας (Έργο LEFCO). Όπως έχω αναφέρει και στην Έκθεσή μου για το έτος 1999, η Αρχή ζήτησε στις 6.2.98 προσφορές για την προμήθεια, εγκατάσταση και παράδοση εξοπλισμού για το νέο Κέντρο Ελέγχου Αεροπορικών Πτήσεων Λευκωσίας, με προϋπολογισμένη δαπάνη £9 εκ.

Στις 21.12.99, το Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε όπως οι δύο προσφορές (από τις τέσσερις που υποβλήθηκαν), οι οποίες πληρούσαν τις προδιαγραφές, αξιολογηθούν περαιτέρω, αφού προηγουμένως δοθεί στους προσφοροδότες αναθεωρημένος πίνακας ποσοτήτων και τους ζητηθεί όπως υποβάλουν πρόταση/κόστος συντήρησης και υποστήριξης του εξοπλισμού.

Οι δυο αναθεωρημένες προσφορές υποβλήθηκαν στις 21.4.2000 και το Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε στις 6.7.2000 την κατακύρωση της προσφοράς στο χαμηλότερο προσφοροδότη, έναντι του συνολικού ποσού των περίπου 16 εκ. Euro, υπό τις πιο κάτω προϋποθέσεις.

(α) Να ληφθεί η έγκριση του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, η οποία χρηματοδοτεί το έργο.

(β) Να προσκληθεί ο προσφοροδότης σε διευκρινιστικές διαβουλεύσεις για την υπογραφή του σχετικού συμβολαίου.

Η απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής βασίστηκε στη σύσταση του Συμβουλίου Προσφορών, το οποίο, λόγω των διαφωνιών που προέκυψαν στις απόψεις/εισηγήσεις των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης, έλαβε σοβαρά υπόψη τη γνωμοδότηση του Οργανισμού Eurocontrol

(σύμβουλος του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας), από τον οποίο ζητήθηκε να αξιολογήσει λεπτομερώς τα σημεία μη συμμόρφωσης της χαμηλότερης προσφοράς.

Ο Οργανισμός Eurocontrol επιβεβαίωσε ότι οι αποκλίσεις της προσφοράς του χαμηλότερου προσφοροδότη δεν συνιστούν ουσιώδεις αποκλίσεις, είτε επί μέρους, είτε στο σύνολο τους, και από επιχειρησιακής πλευράς μπορούν να θεωρηθούν αποδεκτές.

Ως αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων που ακολούθησαν, ο χαμηλότερος προσφοροδότης υπέβαλε στις 30.3.2001 την αναθεωρημένη τελική προσφορά του, ύψους Euro περίπου 23 εκ. (δηλ. κατά περίπου 44% ψηλότερη της αρχικής), αναφέροντας ότι στην τιμή αυτή περιλαμβάνονται οι επιλογές της Αρχής, εκτός της συντήρησης, επισκευής και υποστήριξης του συστήματος.

Ενόψει των πιο πάνω, το Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε στις 24.4.2001 να τερματιστούν οι διαβουλεύσεις με το χαμηλότερο προσφοροδότη, να ακυρώσει την προσφορά και να προκηρυχθούν νέες προσφορές με βάση νέες προδιαγραφές, στις οποίες να περιλαμβάνονται οι διαφοροποιημένες ανάγκες του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας, για τους πιο κάτω, μεταξύ άλλων, λόγους.

(α) Έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα από το έτος 1997, όταν συντάχθηκαν οι προδιαγραφές, και στο μεταξύ έχουν δημιουργηθεί νέες αυξημένες λειτουργικές ανάγκες.

(β) Η ζητούμενη από το χαμηλότερο προσφοροδότη τιμή των Euro περίπου 23 εκ. για τις 6 επιπρόσθετες κατ' επιλογή λειτουργίες είναι υπερβολική.

Με την πιο πάνω απόφαση της Αρχής για ακύρωση της διαδικασίας και επαναπροκήρυξη της προσφοράς, μετατίθεται σημαντικά η ημερομηνία υλοποίησης του έργου, που είναι ουσιώδους σημασίας για τη διαχείριση του εναέριου χώρου από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, λόγω των αυξημένων απαιτήσεων που δημιουργούνται από τις νέες διαδικασίες που δρομολογούνται διεθνώς, καθώς και της αύξησης της αεροπορικής κίνησης. Εφόσον η απόφαση της Αρχής για κατακύρωση της προσφοράς - που λήφθηκε στις 6.7.2000 - περιλάμβανε προϋποθέσεις που θα οδηγούσαν σε διαβουλεύσεις και διαφοροποιήσεις της αρχικής τιμής της προσφοράς, θα έπρεπε κατά την άποψη μου να διατηρηθεί σε ισχύ και η δεύτερη - ψηλότερη - προσφορά, παρά τη μεγάλη διαφορά στην τιμή, για λόγους διαπραγματευτικής τακτικής με το χαμηλότερο προσφοροδότη.

4.112.12 Επενδύσεις - Συμμετοχή της Αρχής στο δορυφορικό πρόγραμμα EAST. Από τις οικονομικές καταστάσεις της θυγατρικής εταιρείας της Αρχής Digimed Communications Ltd, φαίνεται ότι η επένδυση στο πρόγραμμα EAST ύψους £1.142.861 έχει διαγραφεί. Στους λογαριασμούς της Αρχής έχει γίνει πρόβλεψη για £1.292.000, για να μειωθεί το κόστος της επένδυσης στο καθαρό ενεργητικό της θυγατρικής εταιρείας.

Ζήτησα από την Αρχή όπως με πληροφορήσει κατά πόσο υπάρχει πιθανότητα επανάκτησης των διαγραφισμών οφειλών, σύμφωνα με τους όρους της Συμφωνίας μεταξύ της εταιρείας Digimed και της εταιρείας Matra Marconi Space (UK) Ltd, ημερομηνίας 5.12.97, καθώς και τους όρους που έθεσε η Κεντρική Τράπεζα για την άδεια εξαγωγής συναλλάγματος.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι διερευνάται από το Συμβούλιο της θυγατρικής εταιρείας της Αρχής η πιθανότητα ανάκτησης ολόκληρου ή μέρους του ποσού της επένδυσης με δικαστικά μέτρα, σε συνεργασία με άλλους μετόχους της εταιρείας.

4.112.13 Επισφαλείς χρεώσεις. Η χρέωση του έτους για επισφαλείς χρεώσεις ανέρχεται σε £890.972, σε σύγκριση με £1,54 εκ. το προηγούμενο έτος. Στις 31.12.2000 η

συσσωρευμένη πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες ήταν £10,25 εκ., σε σύγκριση με £9,57 εκ. το 1999.

Η Αρχή, με την απόφαση 344/2000 του Διοικητικού Συμβουλίου, ενέκρινε τη διαγραφή χρεών ύψους £219.208, των οποίων η είσπραξη ήταν αδύνατη.

Το Τμήμα Διαχείρισης επισφαλών χρεωστών φαίνεται να έχει θετικά αποτελέσματα στην είσπραξη των οφειλών που εκκρεμούν για μεγάλο χρονικό διάστημα. Αναμένεται ότι τα αποτελέσματα θα βελτιωθούν ακόμα περισσότερο με την επικείμενη εφαρμογή νέου λογισμικού, για εντοπισμό και εξεύρεση των στοιχείων των πελατών.

4.112.14 Συμφωνία για το δορυφορικό σταθμό του Sirius II. Οι εργασίες για τον πιο πάνω δορυφορικό σταθμό άρχισαν την 1.1.1998. Ο δορυφορικός σταθμός αγοράστηκε και εγκαταστάθηκε με έξοδα της Αρχής και για λογαριασμό της Κυβέρνησης (Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων), η οποία και βαρύνεται με τα εν λόγω έξοδα, καθώς επίσης και με τα έξοδα λειτουργίας του. Σύμφωνα με τους λογαριασμούς της Αρχής, το ποσό που οφείλεται από την Κυβέρνηση για τον πιο πάνω σκοπό στις 31.12.2000 ήταν £484.974 (1999 £494.565), ενώ, σύμφωνα με σχετική επιστολή της Αρχής προς το Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, η σχετική οφειλή ανέρχεται στις £754.673, συν ΦΠΑ. Η διαφορά οφείλεται σε διάφορα λειτουργικά έξοδα και τόκους, για τα οποία δεν έγινε πρόνοια στους λογαριασμούς, λόγω του ότι δεν έχει ακόμα υπογραφεί η σχετική συμφωνία μεταξύ της Αρχής και του Υπουργείου για το δορυφορικό σταθμό. Αναφέρεται σχετικά ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 53.305 ημερ. 7.3.2001, ενέκρινε συμπληρωματικό προϋπολογισμό ύψους £900.000 για το σκοπό αυτό. Αναμένεται ότι με την έγκριση του προϋπολογισμού και την υπογραφή της συμφωνίας θα εισπραχθεί το οφειλόμενο ποσό, μαζί με τόκους.

4.112.15 Μεταφορά συσσωρευμένης άδειας απουσίας σε επόμενα χρόνια. Σύμφωνα με τους υφιστάμενους Κανονισμούς της Αρχής, η συσσωρευμένη άδεια που μπορεί να μεταφερθεί σε επόμενα χρόνια δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 30 μέρες. Βάσει της συλλογικής σύμβασης όμως, ημερομηνίας 31.5.93, ο μέγιστος αριθμός ημερών ετήσιας άδειας που δικαιούται το προσωπικό της Αρχής να μεταφέρει στο επόμενο έτος είναι 70 εργάσιμες ημέρες, για πενήνήμερη βδομάδα εργασίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής, με την απόφαση 434/2000, ενέκρινε σε 13 περιπτώσεις τη μεταφορά συσσωρευμένης άδειας πέρα από 70 ημέρες.

Μέρος Β

4.112.16 Κανονισμοί Προσφορών. Οι Κανονισμοί Προσφορών της Αρχής εξακολουθούν να παρουσιάζουν ορισμένες ελλείψεις και αδυναμίες. Στην προηγούμενη Έκθεση μου εισηγήθηκα όπως στους νέους Κανονισμούς Προσφορών περιληφθούν νέες κατάλληλες πρόνοιες.

Όπως πληροφορήθηκα, έχει ετοιμαστεί ολοκληρωμένη αναθεωρημένη διαδικασία προσφορών, η οποία υποβλήθηκε στο Συμβούλιο για έγκριση.

4.112.17 Ακίνητη ιδιοκτησία που αγοράστηκε, χωρίς να εκδοθούν τίτλοι ιδιοκτησίας. Ακίνητη ιδιοκτησία αξίας £251.906, η οποία αγοράστηκε/απαλλοτριώθηκε από την Αρχή, πριν από αρκετό καιρό, δεν έχει μεταβιβαστεί στην Αρχή, ούτε εκδόθηκαν οι σχετικοί τίτλοι ιδιοκτησίας, λόγω προβλημάτων στους διαχωρισμούς οικοπέδων.

4.112.18 Σχέδια Υπηρεσίας Προσωπικού. Τα υφιστάμενα εγκριμένα σχέδια υπηρεσίας προσωπικού, που περιλαμβάνονται στους περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικούς Κανονισμούς του 1982-1990, αφορούν μόνο τα καθήκοντα και προσόντα του προσωπικού, χωρίς να καθορίζουν τη μισθοδοτική κλίμακα και τις διαδικασίες για τους διορισμούς και τις προαγωγές.

Η Αρχή έχει την άποψη ότι η χρήση σχεδίων υπηρεσίας δεν βοηθά στην επίτευξη της απαιτούμενης ευελιξίας, όσο αφορά τη διαχείριση του προσωπικού και την εναλλαξιμότητα, και ότι το υφιστάμενο καθεστώς αποτελεί καλή βάση για περαιτέρω απλοποίηση και εκσυγχρονισμό των μεθόδων διαχείρισης του προσωπικού.

4.112.19 Πειθαρχικοί Κανονισμοί. Με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις προσφυγές με αρ. 502/87 και 584/87, η οποία εκδόθηκε στις 15.7.88, οι Κανονισμοί που αφορούν τη συγκρότηση των πειθαρχικών οργάνων κηρύχθηκαν ως γενόμενοι καθ' υπέρβαση εξουσίας. Έκτοτε ατόνησαν και περιέπεσαν σε αχρηστία και οι πειθαρχικές υποθέσεις τυγχάνουν χειρισμού από το Συμβούλιο της Αρχής.

Το θέμα έχει παραπεμφθεί στο Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνικό έλεγχο και βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα.

4.113 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΙΤΗΡΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.113.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος 1.5.99- 30.4.2000 παρουσίασαν έλλειμμα £23,7 εκ., σε σύγκριση με £9,2 εκ. κατά το προηγούμενο έτος, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση του ελλείμματος κατά £14,5 εκ. ή 158%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση του κόστους πωλήσεων λόγω αύξησης στις τιμές σιτηρών.

(β) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Επιτροπής:

	2000	1999
Έλλειμμα Χρήσης προς Πωλήσεις	65%	25%
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	2,5	2,1
Κρατική Χορηγία προς Ολικό Εσόδων	65%	25%

Όπως προκύπτει, τα ελλείμματα της Επιτροπής Σιτηρών εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την κυβερνητική πολιτική αναφορικά με την επιχορήγηση σιτηρών, η οποία και καλύπτει τα ελλείμματα αυτά.

(γ) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της Επιτροπής ανέρχονταν στις 30.4.2000 σε £3,6 εκ., σε σύγκριση με £3,9 εκ. στις 30.4.99. Αυτές αντιπροσωπεύουν δάνεια από τη Δημοκρατία ύψους £3,6 εκ..

(δ) Κυβερνητικές εγγυήσεις και παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Στις 30.4.2000 οι κυβερνητικές εγγυήσεις για πιστωτικές διευκολύνσεις της Επιτροπής ανέρχονταν σε £5,6 εκ. και το παρατράβηγμα του τραπεζικού λογαριασμού ήταν £3,4 εκ.

4.113.2 Προσωπικό. Οι οργανικές θέσεις ήταν 83, από τις οποίες οι 10 ήταν κενές. Υπήρχε επίσης μια υπεράριθμη θέση, έναντι της οποίας απασχολείτο ένας έκτακτος υπάλληλος. Οι

δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και για εργοδοτικές εισφορές κατά τα τελευταία δυο έτη ήταν:

	2000	1999	Αύξηση/ (Μείωση)	Ποσοστό
	£	£	£	%
Μισθοί και τιμαριθμικά επιδόματα	1.105.356	1.059.513	45.843	4,3
Διάφορα επιδόματα και υπερωρίες	142.706	159.873	(17.167)	10,7
	1.248.062	1.219.386	28.676	2,4
Εργοδοτικές εισφορές και άλλα ωφελήματα	608.640	580.137	28.503	4,9
	1.856.702	1.799.523	57.179	3,2
Ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων	322.633	322.633	---	---
	2.179.335	2.122.156	57.179	2,7

4.113.3 Ωφελήματα προσωπικού. Η Επιτροπή επιβαρύνθηκε κατά τα τελευταία δυο έτη με τα πιο κάτω ωφελήματα προσωπικού:

	2000	1999
	£	£
Ταμείο Υγείας	111.833	100.461
Ταμείο Ευημερίας	48.971	47.112
Ασφάλιστρα Προσωπικού	1.911	5.982
	162.715	153.555

4.113.4 Κεφαλαιουχικές δαπάνες. Ενώ προϋπολογίστηκαν δαπάνες ύψους £3.882.720, τελικά δαπανήθηκε το ποσό των £951.782 μόνο, δηλαδή παρέμεινε αδαπάνητο ποσό £2.930.938 ή 76%. Ο βαθμός υλοποίησης του Προϋπολογισμού θεωρείται πολύ χαμηλός, παρόλο που αυτό οφείλεται και σε καθυστέρηση στην αγορά του εκφορτωτήρα και στην ολοκλήρωση άλλων κατασκευαστικών εργασιών.

4.113.5 Αγορά νέου εκφορτωτήρα στο Σιλό Λεμεσού. Οι σύμβουλοι μηχανικοί της Επιτροπής, σε συνεργασία με το Τεχνικό Τμήμα της Επιτροπής, ετοίμασαν τις προδιαγραφές για την αγορά ενός εκφορτωτήρα των 400 τόνων/ώρα, αξίας περίπου £800.000, για να τοποθετηθεί στο δυτικό κρηπίδωμα του λιμανιού στη Λεμεσό. Στο αρχικό στάδιο της ετοιμασίας των προδιαγραφών, οι σύμβουλοι μηχανικοί εισηγήθηκαν όπως ετοιμάσουν μελέτη, αφού λάβουν υπόψη τους όλα τα δεδομένα, ώστε να μπορούν να αποφασίσουν για τον καταλληλότερο. Η μελέτη αυτή θα στοίχιζε £8.700. Η υπεπιτροπή για τεχνικά θέματα της Επιτροπής απέρριψε την εισήγηση αυτή, για λόγους εξοικονόμησης χρόνου και χρήματος.

Σε μεταγενέστερο στάδιο, οι σύμβουλοι μηχανικοί ανέφεραν ότι, αν η μελέτη εκείνη γινόταν, τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν, όπως η ανάγκη εξέτασης κατά πόσο το κρηπίδωμα θα μπορούσε να αντέξει το βάρος του εκφορτωτήρα, οι σχετικές καθυστερήσεις και περαιτέρω κόστος, θα αποφεύγονταν. Από τις δέκα προσφορές που λήφθηκαν, οι τέσσερις πληρούσαν τις τεχνικές προδιαγραφές, όμως παρουσίασαν αρκετά προβλήματα, με αποτέλεσμα η προσφορά αυτή να μην κατακυρωθεί μέχρι σήμερα. Αντιλαμβάνομαι ότι η Επιτροπή, πριν προβεί στην κατακύρωση των προσφορών, ανέθεσε σε εξειδικευμένους συμβούλους την ετοιμασία έκθεσης αναφορικά με την κατάσταση του κρηπιδώματος του λιμανιού, όπως απαιτήθηκε από την Αρχή Λιμένων Κύπρου. Η μελέτη υποβλήθηκε στην Επιτροπή και η αξιολόγηση των προσφορών βρίσκεται στο τελικό στάδιο.

4.113.6 Αποκλίσεις από τα συμβόλαια αγοράς σιτηρών κατά την εκτέλεση τους - Ποιότητα. Στις περισσότερες περιπτώσεις η ποιότητα και τα χαρακτηριστικά των σιτηρών που παραλαμβάνονται παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις προδιαγραφές των συμβολαίων. Η Επιτροπή βέβαια διεκδικεί και λαμβάνει σχετικές αποζημιώσεις, όμως η συχνή εισαγωγή υποδεέστερης ποιότητας σιτηρών δεν μπορεί παρά να είναι ανεπιθύμητη. Εξάλλου, η ανεκτικότητα, αναφορικά με την ποιότητα των παραλαμβανόμενων σιτηρών, πιθανόν να ενθαρρύνει τους πωλητές να διαθέτουν στην Επιτροπή δεύτερης ποιότητας σιτηρά.

Η Επιτροπή με πληροφόρησε ότι η πιστή εκτέλεση των συμβολαίων αγοράς σιτηρών είναι ένα από τα κυριότερα μελήματα της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, όμως τα πρακτικά δεδομένα του διεθνούς εμπορίου σιτηρών μπορεί να μην επιτρέπουν πάντα στην Επιτροπή να απαιτεί την εφαρμογή όλων των Κανονισμών και διαδικασιών. Στις περιπτώσεις όπου παρουσιάζονται τέτοιες αποκλίσεις, η Επιτροπή ακολουθεί τους Κανονισμούς της GAFTA.

Μέρος Β

4.113.7 Οικονομικοί Κανονισμοί και Κανονισμοί Αποθηκών. Εκκρεμεί ακόμα η έγκριση των Κανονισμών αυτών, οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την εύρυθμη λειτουργία της Επιτροπής. Όσο αφορά τις διαδικασίες προσφορών, εισηγήθηκα όπως οι σχετικοί Κανονισμοί της Επιτροπής ενισχυθούν, με την υιοθέτηση ανάλογων προνοιών των περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμων και Κανονισμών.

4.114 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΥΔΑΤΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Β

4.114.1 Εκχώρηση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 43.044, ημερ. 14.9.95, όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της Επιτροπής Υδάτων Λευκωσίας έχουν εκχωρηθεί από την 1.1.95 στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, έναντι ετήσιου ποσού £1.000. Τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της Επιτροπής, η αξία των οποίων την 1.1.95 ήταν £247.407, ενώ στις 31.12.2000 ήταν £253.407, παρουσιάζονται στους λογαριασμούς του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, αλλά η κυριότητα τους εξακολουθεί να παραμένει στην Επιτροπή.

4.115 ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.115.1 Αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα και τα έξοδα του Οργανισμού για το 2000 ανήλθαν σε £2.755.667 και £2.717.542, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £2.529.388 και £2.475.895 κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή προέκυψε πλεόνασμα £38.125, σε σύγκριση με £53.493 το 1999. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £2.515.567 και άλλες χορηγίες και

συνεισφορές για ποσό £6.765. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ο Οργανισμός βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην κρατική χορηγία και εισηγήθηκα όπως μελετηθούν τρόποι για αύξηση των εσόδων και μείωση των εξόδων του Οργανισμού. Επισημαίνεται επίσης ότι οι τρέχουσες υποχρεώσεις του Οργανισμού για το 2000 ξεπερνούσαν το ενεργητικό σε κυκλοφορία κατά £3.959, σε σύγκριση με πλεόνασμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £232.673 για το 1999.

4.115.2 Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού για το οικονομικό έτος 2000 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 22.9.99, από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 17.12.99 και ψηφίστηκε σε Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 3.3.2000. Η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2000.

4.115.3 Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Οργανισμού:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,00	1,18
Κρατική Χορηγία προς Σύνολο Εσόδων	91,3%	90,5%
Έσοδα από Περιοδείες στο Εξωτερικό προς Σύνολο Εσόδων	2,9%	2,3%
Έσοδα από Παραστάσεις στην Κύπρο προς Σύνολο Εσόδων	3,6%	5,3%

4.115.4 Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 35 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις, 23 πάνω σε προσωρινή βάση, ένα με συμβόλαιο και έναν πάνω σε έκτακτη βάση, με σύνολο αποδοχών £1.144.146, σε σύγκριση με £1.097.633 το 1999. Στις αποδοχές προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό ύψους £129.676, που αντιπροσωπεύει τις συνεισφορές του Οργανισμού στα Ταμεία Συντάξεων και Προνοίας, και ποσό £96.609 για συνεισφορά του Οργανισμού στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Πλεονάζοντος Προσωπικού κ.τ.λ., ποσό £81.058 για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και ποσό £25.881 για υπερωρίες και επιδόματα. Επιπρόσθετα ο Οργανισμός έχει δαπανήσει ποσό ύψους £75.960 για ασφάλιση, για έμμεσα ωφελήματα του προσωπικού και για αποζημιώσεις ένεκα τερματισμού απασχολήσεως ηθοποιών.

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο ετήσιος μέσος όρος κόστους εργοδότησης ανά υπάλληλο ήταν περίπου £20.335 για το 2000, σε σύγκριση με £19.480 για το 1999. Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός εργοδοτούσε επτά εργάτες, με σύνολο αποδοχών £45.523, και έκτακτο προσωπικό με μερική απασχόληση, σύμφωνα με τις ανάγκες για παραγωγή και προβολή θεατρικών έργων, με σύνολο αποδοχών £273.522.

4.115.5 Πωλήσεις εισιτηρίων. Οι πωλήσεις εισιτηρίων ανήλθαν σε 60 280, σε σύγκριση με 69 745 το 1999, δηλαδή σημείωσαν μείωση κατά 9 465 εισιτήρια ή 13,6%, η οποία οφείλεται κυρίως στη μειωμένη προσέλευση θεατών στις οργανωμένες παραστάσεις που δόθηκαν στην Κύπρο.

4.115.6 Επιχορήγηση ελεύθερου θεάτρου. Στα ελεύθερα θέατρα «ΣΑΤΙΡΙΚΟ», «ΕΝΑ», «Ε.Θ.Α.Λ» και «ΣΚΑΛΑ» καταβάλλεται επιχορήγηση με βάση καθορισμένους όρους και κριτήρια. Για το 2000 το ύψος της επιχορήγησης των τεσσάρων θεάτρων ήταν £115.000, £109.000, £108.000 και £98.000, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £104.000, £99.000, £98.000 και £81.000, αντίστοιχα, το 1999. Μετά από παράκληση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού και γραπτή συγκατάθεση των τεσσάρων θεάτρων, η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξάγει ετήσιο έλεγχο, ο οποίος αποσκοπεί στο να εξακριβωθεί ότι πράγματι η χορηγία διατίθεται για τους

σκοπούς για τους οποίους εγκρίνεται. Μέχρι την ημερομηνία ετοιμασίας της Έκθεσης, ο πιο πάνω έλεγχος δεν είχε συμπληρωθεί.

4.115.7 Υπερβάσεις. Ποσό ύψους £8.765 που αφορά δαπάνες του 2000, για έργα που ανεβάστηκαν το 2001, δεν χρεώθηκε στο λογαριασμό εσόδων και εξόδων του 2000, αλλά καταχωρίστηκε στον Ισολογισμό (Λογαριασμός Χρεωστών και Προκαταβολών), με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται αυξημένα με το πιο πάνω ποσό το πλεόνασμα και το κεφάλαιο κίνησης των λογαριασμών του 2000. Με την πιο πάνω λογιστική τακτοποίηση ο Οργανισμός απέφυγε την ανάγκη για κάλυψη υπέρβασης ύψους £8.765, με βάση την ενδεδειγμένη διαδικασία που προβλέπεται στα εδάφια (1) και (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμου αρ. 9(II)/2000.

Επίσης παρατηρήθηκε υπέρβαση ύψους £31.605 από το Κονδύλι Εξόδων «Παραγωγή και Προβολή Θεατρικών Έργων», για την οποία ο Οργανισμός δεν ακολούθησε την ενδεδειγμένη διαδικασία για την κάλυψη της.

4.115.8 Πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι στο τέλος του έτους δεν έγινε φυσική καταμέτρηση του τεχνικού εξοπλισμού του Οργανισμού.

Μέρος Β

4.115.9 Διοικητικοί και Οικονομικοί Κανονισμοί. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεση μου, παρόλο που έχει ετοιμαστεί προσχέδιο των πιο πάνω Κανονισμών, η προώθηση του στο Υπουργικό Συμβούλιο εκκρεμεί από το 1982, επειδή δεν προωθήθηκε από τον Οργανισμό σχετική τροποποίηση, τόσο του προσχεδίου, όσο και του άρθρου 19 του περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμου αρ. 71/70, σύμφωνα με την εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα.

4.116 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Μέρος Α

4.116.1 Αποτελέσματα έτους.

(α) **Έσοδα.** Τα έσοδα του Οργανισμού ήταν £968.098, σε σύγκριση με £807.018 το 1999. Στα έσοδα περιλαμβάνεται Κρατική Χορηγία ύψους £824.444, πάνω στην οποία στηρίζεται η λειτουργία του Οργανισμού, ποσό £123.704 που παραχωρήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσα στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος «Νεολαία για την Ευρώπη», καθώς και ποσό £18.162 από την «Κάρτα Νέων».

(β) **Έξοδα.** Τα έξοδα του Οργανισμού ανήλθαν σε £907.199, σε σύγκριση με £806.360 το 1999. Στα έξοδα δεν περιλαμβάνονται οι απολαβές των μόνιμων δημόσιων υπαλλήλων που αποσπάστηκαν στον Οργανισμό.

4.116.2 «Κάρτα Νέων». Το Υπουργικό Συμβούλιο ανέθεσε στις 28.11.95 τη διαχείριση του θεσμού της «Κάρτας Νέων» στον Οργανισμό Νεολαίας. Τα έσοδα που προέκυψαν από τη διαχείριση της «Κάρτας Νέων» ήταν £18.162 και τα έξοδα £29.146, σε σύγκριση με £19.460 και £21.838, αντίστοιχα, το 1999.

4.116.3 Προσωπικό. Στον Προϋπολογισμό του Οργανισμού προβλέπονται 15 οργανικές θέσεις, από τις οποίες οι επτά έχουν πληρωθεί με σύμβαση, με σύνολο απολαβών £81.791, σε σύγκριση με £68.137 το 1999.

Μέρος Β

4.116.4 Κανονισμοί. Εκκρεμεί η ετοιμασία Κανονισμών του Οργανισμού για ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν τη διάρθρωση, τους όρους υπηρεσίας προσωπικού και άλλα θέματα που αναφέρονται στα άρθρα 11 και 33 του Νόμου αρ. 33(I) του 1994.

4.117 ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

Μέρος Α

4.117.1 Οικονομική κατάσταση. Σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς που έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου τον Ιούλιο 2001, η οικονομική κατάσταση του Πρακτορείου παρουσιάζεται ως εξής.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £30.133, σε σύγκριση με £49.931 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £19.798, που οφείλεται στην αύξηση των εξόδων, όπως φαίνεται πιο κάτω.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £513.201, σε σύγκριση με £492.862 το 1999. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £446.339 (£419.436 το 1999) και, όπως προκύπτει, η λειτουργία του Πρακτορείου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνέχιση της παροχής κρατικής οικονομικής υποστήριξης.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ήταν £483.068, σε σύγκριση με £442.931 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £40.137 ή 9,06%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των Κονδυλίων «Αποδοχές Προσωπικού» (£33.409) και «Λοιπές Διοικητικές Δαπάνες» (£15.561).

4.117.2 Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός για το 2000 εγκρίθηκε έγκαιρα από το Διοικητικό Συμβούλιο του Πρακτορείου, υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 8.7.99 και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 12.1.2000. Σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, ο Προϋπολογισμός του Πρακτορείου έπρεπε να είχε κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι τις 30.9.99, ενώ κατατέθηκε στις 16.2.2000 και ψηφίστηκε σε Νόμο (αρ. 12(II)/2000) στις 2.3.2000.

4.117.3 Προσωπικό. Το Πρακτορείο εργοδοτούσε 14 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις, με σύνολο αποδοχών £293.609, σε σύγκριση με £260.200 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £33.409 ή 12,84%, που οφείλεται κυρίως στην παραχώρηση παρεμφερών ωφελημάτων, με βάση τις πρόνοιες της Συλλογικής Σύμβασης, από το 1995 (£14.994). Στις αποδοχές προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό £15.834 για υπερωριακή απασχόληση (£10.594 το 1999), ποσό £26.044 (£25.741 το 1999), για αμοιβές συνεργατών/ανταποκριτών, καθώς και ποσό ύψους £25.559 (£34.449 το 1999), για απασχόληση 5 συνεργατών πάνω σε έκτακτη βάση, με τριμηνιαία συμβόλαια.

Μέρος Β

4.117.4 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα προσωπικού. Εκκρεμεί η θέσπιση Κανονισμών για τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα του προσωπικού. Αντιλαμβάνομαι ότι, για ρύθμιση του θέματος, έχει ήδη ετοιμαστεί αναλογιστική μελέτη και Κανονισμοί που υιοθετούν τις πρόνοιες του περί Συντάξεων Νόμου που ισχύει στη Δημόσια Υπηρεσία, οι οποίοι εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 28.3.2001 και αναμένεται η κατάθεση τους στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

4.118 ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.118.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα χρήσης. Ο Οργανισμός παρουσίασε έλλειμμα ύψους £2.989.904, σε σύγκριση με £2.301.079 το 1999, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £688.825, που οφείλεται στη μεγαλύτερη αύξηση των εξόδων, σε σύγκριση με την αύξηση των εσόδων. Αυτά αναλύονται πιο κάτω.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Οργανισμού ανήλθαν σε £15.300.820, σε σύγκριση με £13.199.422 το 1999, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £2.101.398 (16%), η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση της κρατικής χορηγίας κατά £2.269.650 (19%).

Στα έσοδα δεν περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £577.357 (1999 £530.778), η οποία κρατήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για να καταβληθεί στην Αστυνομία για το κόστος αστυνόμευσης αθλητικών εκδηλώσεων.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Οργανισμού ανήλθαν σε £18.290.724, σε σύγκριση με £15.500.501 το 1999, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση ύψους £2.790.223 (18%), που οφείλεται κυρίως στη σημαντική αύξηση των δαπανών για επιχορηγήσεις κατά £3.111.840 (64%), στην αύξηση της δαπάνης για τον ημιεπαγγελματισμό κατά £172.385 (113%) και στην αύξηση των πληρωτέων τόκων κατά £241.655 (52%). Άλλες αυξήσεις δαπανών της τάξης των £30.000 - £108.000 παρουσιάστηκαν στις απολαβές προσωπικού, στον «αθλητισμό για όλους» και στις αποσβέσεις.

(δ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Οργανισμού:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς		
Τρέχουσες Υποχρεώσεις	0,86	0,16
Κρατική Χορηγία προς Έσοδα	94%	92%

Ο Οργανισμός κατά το 2000 παρουσίασε πρόβλημα ρευστότητας, το οποίο αντιμετώπισε με παρατράβηγμα από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, που στις 5.7.2000 ανήλθε σε £4.083.911 και αργότερα τακτοποιήθηκε, μαζί με άλλα δάνεια, με τη σύναψη δανείου ύψους £9.606.447, με τη μορφή χρεογράφων συνολικής ονομαστικής αξίας £10 εκ., οκταετούς διάρκειας, και με ετήσιο επιτόκιο 6,85% πάνω στην ονομαστική αξία τους, το οποίο θα καταβάλλεται δύο φορές το χρόνο, στις 15.12 και 15.6.

Σύμφωνα με τους όρους έκδοσης των χρεογράφων, ο Οργανισμός οφείλει να καταβάλλει κάθε χρόνο, σε χρεολυτικό ταμείο, επαρκή ποσά για την αποπληρωμή των χρεογράφων στη λήξη τους (15.12.2008).

(ε) Κυβερνητικές εγγυήσεις. Όλα τα δάνεια του Οργανισμού, το υπόλοιπο των οποίων στις 31.12.2000 ανερχόταν στα £11,04 εκ. (από τα οποία £9,6 εκ. αφορούν το προαναφερθέν δάνειο με τη μορφή χρεογράφων), σε σύγκριση με £6,38 εκ. το προηγούμενο έτος, είναι εγγυημένα από την Κυβέρνηση. Σημειώνεται σχετικά ότι το παρατράβηγμα από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, που ανήλθε κατά τη διάρκεια του έτους στα £4,0 εκ., δεν έφερε οποιαδήποτε εγγύηση.

(στ) Τρέχουσες υποχρεώσεις. Στις 31.12.2000 οι τρέχουσες υποχρεώσεις του Οργανισμού ανέρχονταν σε £2,24 εκ., σε σύγκριση με £2,34 εκ. το 1999, ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν μόνο £1,93 εκ., σε σύγκριση με £0,37 εκ. το 1999, δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £0,31 εκ., σε σύγκριση με £1,97 εκ. το 1999.

(ζ) Χρεώστες. Στις 31.12.2000 οι χρεώστες ανέρχονταν σε £1,55 εκ., σε σύγκριση με £0,24 εκ. το 1999. Η αύξηση στους χρεώστες οφείλεται κυρίως στην πρόσθετη Κρατική Χορηγία ύψους £1,3 εκ., που εγκρίθηκε στις 29.12.2000 για παραχώρηση στα ποδοσφαιρικά σωματεία, μέσω του Οργανισμού.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, για χρεώστες που δεν προβλέπεται να καταβάλουν σύντομα τα οφειλόμενα ποσά, τους γίνεται κράτηση από το φόρο θεάματος και από την επιχορήγηση που δικαιούνται.

4.118.2 Προϋπολογισμός.

(α) Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού για το 2000 υποβλήθηκε στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στις 14.10.99 και στο Υπουργικό Συμβούλιο στις 17.12.99. Εγκρίθηκε την ίδια ημέρα από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατέθηκε στη Βουλή, από την οποία ψηφίστηκε σε Νόμο στις 24.2.2000. Σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, ο Προϋπολογισμός έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι 30.9.99.

(β) Υπερβάσεις Προϋπολογισμού.

(i) Υπερβάσεις Προϋπολογισμού κατά Κεφάλαιο. Παρουσιάστηκαν υπερβάσεις συνολικού ύψους £428.444 λόγω μη έγκρισης αιτήματος του Οργανισμού για συμπληρωματικό Προϋπολογισμό, για κάλυψη, μεταξύ άλλων, ποσού £300.000, που αποτελούσε επιπρόσθετη χορηγία, η οποία εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση, για να καταβληθεί μέσω του Οργανισμού σε αθλητικά σωματεία.

(ii) Υπερβάσεις κατά Άρθρο. Σε αρκετά Κονδύλια Εξόδων του Προϋπολογισμού παρουσιάστηκαν υπερβάσεις συνολικού ύψους £298.833, χωρίς την έγκριση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού.

Παρατηρήθηκε επίσης καταχώριση χρεώσεων δαπανών σε Κονδύλια που δεν προνοούν τέτοιες δαπάνες, συνήθως όταν δεν υπάρχουν πλέον διαθέσιμες πιστώσεις σε Κονδύλια, με αποτέλεσμα να καταστρατηγείται η εκτέλεση του Προϋπολογισμού του Οργανισμού. Χαρακτηριστική είναι η χρέωση δαπανών τρέχουσας φύσης σε κεφαλαιουχικές δαπάνες, με αποτέλεσμα να διογκώνεται το πάγιο ενεργητικό του Οργανισμού, καθώς επίσης και η τακτική της μη αναγνώρισης στις οικονομικές καταστάσεις οφειλόμενων δαπανών στο τέλος του έτους, προς αποφυγή αύξησης των δαπανών των σχετικών Κονδυλίων.

Κάθε υπέρβαση Κονδυλίων, κατά παράβαση της διαδικασίας που αναφέρεται στον περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμο του 1999 (21(II)/99), θεωρείται ότι δεν έγινε νόμιμα και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα Κονδύλια, στα οποία έγινε η υπέρβαση, καθίστανται προσωπικά υπεύθυνοι για κάθε υπέρβαση.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι στο μέλλον θα επιδιώκεται πιστή εφαρμογή του Νόμου.

4.118.3 Προσωπικό.

(α) Μισθοί, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων. Στις 31.12.2000 ο Οργανισμός εργοδοτούσε 37 μόνιμους υπαλλήλους (έναντι 42 οργανικών θέσεων) και 4 έκτακτους. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ήταν £816.188.

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο μέσος όρος δαπανών για κάθε υπάλληλο ήταν £19.907, σε σύγκριση με £18.907 το έτος 1999.

(β) Τακτικό εργατικό προσωπικό. Στις 31.12.2000 ο Οργανισμός απασχολούσε 35 άτομα ως μόνιμο εργατικό προσωπικό, έναντι συνολικής δαπάνης £284.270, η οποία κατανεμήθηκε στα έξοδα λειτουργίας των χώρων όπου απασχολήθηκαν.

(γ) Άλλο εργατικό προσωπικό. Ο Οργανισμός καταβάλλει επίσης επιδόματα συνολικού ύψους £17.430 το χρόνο σε 8 συντηρητές/φροντιστές διάφορων αθλητικών εγκαταστάσεων που ανήκουν κυρίως σε Σχολικές Εφορείες.

(δ) Συμβασιούχοι γυμναστές. Κατά τη διάρκεια του έτους ο Οργανισμός απασχόλησε κατά περιόδους, με ειδική σύμβαση, 82 γυμναστές για το πρόγραμμα «Αθλητισμός για Όλους» (ΑΓΟ), έναντι συνολικής δαπάνης ύψους £267.675. Παράλληλα απασχολούσε άλλους 10 γυμναστές με ειδική σύμβαση για εκτέλεση καθηκόντων φυσικής αγωγής στην Εθνική Φρουρά, μέσα στα πλαίσια εφαρμογής προγραμμάτων άθλησης σε στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς, έναντι συνολικής δαπάνης £88.865.

(ε) Προπονητές και ειδικοί συντονιστές. Ο Οργανισμός καταβάλλει αντιμισθία σε περίπου 350 προπονητές, οι οποίοι εργοδοτούνται από τα σωματεία για το πρόγραμμα «Εθνικό Σχέδιο Υποστήριξης Αναπτυξιακού Αθλητισμού» (ΕΣΥΑΑ).

Στα πλαίσια του ίδιου προγράμματος ο Οργανισμός κατέβαλε σε 27 άτομα επιδόματα που κυμαίνονται από £300 μέχρι £800 το μήνα, για καθήκοντα συντονιστών, και σε ένα για την εκτέλεση διοικητικών και γραφειακών καθηκόντων.

4.118.4 Εσωτερικός έλεγχος. Ο Οργανισμός δεν έχει υιοθετήσει ακόμη το κατάλληλο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που να καλύπτει τόσο τα έσοδα όσο και τα έξοδα, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται σοβαρές ελλείψεις και αδυναμίες, τόσο όσο αφορά την οικονομική διαχείριση, όσο και την πλήρη συμμόρφωση προς τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τις διατάξεις των Νόμων και των συναφών Κανονισμών.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, με την επικείμενη αγορά υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου, αναμένεται να επιλυθεί το πρόβλημα.

Ως παραδείγματα μη άσκησης αποτελεσματικού εσωτερικού ελέγχου ανέφερα:

(α) Το μη ικανοποιητικό έλεγχο των χορηγιών που παραχωρούνται προς τις ομοσπονδίες και σωματεία.

(β) Τη μη ικανοποιητική στοιχειοθέτηση των δελτίων πληρωμής.

(γ) Τη μη τήρηση ή την ύπαρξη αδυναμιών στην τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως το μητρώο προσφορών, περιουσίας, συντηρήσεων έργων και βιβλιοθήκης.

(δ) Το μη ικανοποιητικό έλεγχο των απολαβών του προσωπικού που απασχολείται με ειδικές συμβάσεις.

(ε) Το μη ικανοποιητικό σύστημα καταβολής επιδομάτων για το ΕΣΥΑΑ..

(στ) Το μη ικανοποιητικό έλεγχο των απολαβών των γυμναστών του ΑΓΟ και τη μη παροχή εγγύησης από αυτούς.

Λόγω των πιο πάνω αδυναμιών, στην έκθεση ελέγχου προς τον Οργανισμό εκφέρεται γνώμη με επιφύλαξη.

4.118.5 Επιχορηγήσεις.

(α) Προϋπολογίστηκε αρχικά ποσό £5,2 εκ., το οποίο, μετά από έγκριση της Κυβέρνησης για παραχώρηση επιπρόσθετων χορηγιών σε αθλητικά σωματεία, ανήλθε σε £7,6 εκ. Το ποσό των £5,2 εκ. καταμερίστηκε στους διάφορους σχεδιασμούς του Οργανισμού που υπάγονται στο Κεφάλαιο «Επιχορηγήσεις». Από το ποσό αυτό, περίπου £2,3 εκ. ή το 44,9% θα παραχωρείτο με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου βάσει των προϋπολογισμών των ομοσπονδιών, ενώ το υπόλοιπο ποσό των £2.866.000 ή το 55,1% θα παραχωρείτο με βάση τα εγκεκριμένα κριτήρια του Οργανισμού. Η πραγματική δαπάνη, όμως, μαζί με τις επιπρόσθετες εγκριθείσες χορηγίες, ανήλθε σε £8.002.663, υπήρξε δηλαδή υπέρβαση ύψους £402.663.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η υπέρβαση ήταν αναγκαία λόγω αυξημένων διεθνών συμμετοχών, πράγμα που οφειλόταν στην εξαιρετική πορεία που είχαν διάφορες ομάδες αθλητών, και λόγω της αλλαγής που έγινε την τελευταία στιγμή από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία στον τρόπο διεξαγωγής του Πρωταθλήματος.

(β) Υποβολή στοιχείων από τις ομοσπονδίες. Μετά την έγκριση των επιχορηγήσεων, ο Οργανισμός με επιστολή του ενημερώνει γραπτώς τις ομοσπονδίες για το ποσό που τους εγκρίθηκε για κάθε σχεδιασμό, ζητώντας ταυτόχρονα από αυτές την υποβολή στοιχείων ως προς τη διάθεση των ποσών. Παρατηρήθηκε όμως ότι οι ομοσπονδίες, με ελάχιστες εξαιρέσεις, δεν ανταποκρίνονται στο πιο πάνω αίτημα. Γενικά διαπιστώνεται ότι ο έλεγχος που εξασκεί ο Οργανισμός, κατά πόσο οι χορηγίες δαπανώνται για το σκοπό που παραχωρούνται και σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια, είναι ελάχιστος.

(γ) Σχέδιο Υψηλού Αθλητισμού. Το πιο πάνω Σχέδιο καλύπτεται από το Κονδύλι Επιχορηγήσεων του Προϋπολογισμού του Οργανισμού. Σχετικά με την όλη διαχείριση του Σχεδίου παρατηρήθηκαν αδυναμίες ως προς την παρακολούθηση του Σχεδίου, τα κριτήρια του και γενικά τη βεβαίωση ότι οι στόχοι του επιτυγχάνονται.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, ενόψει των προβλημάτων που έχει εντοπίσει η Υπηρεσία μου, το Σχέδιο, του οποίου η παρακολούθηση και υλοποίηση είχε ανατεθεί στην Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή, επαναφέρεται στον Οργανισμό με την επωνυμία «Σχέδιο Ταλέντων Υψηλών Προδιαγραφών» και ότι έχει ζητηθεί από την Ολυμπιακή Επιτροπή να υποβάλει οικονομικό απολογισμό για τα ποσά με τα οποία έχει επιχορηγηθεί.

4.118.6 Επιχορηγήσεις μη ιδιόκτητων αθλητικών εγκαταστάσεων.

(α) Από έλεγχο της Υπηρεσίας μου προέκυψε ότι δεν υπάρχει καθορισμένη διαδικασία για εφαρμογή των Εσωτερικών Οικονομικών Κανονισμών του Οργανισμού για τις πιο πάνω επιχορηγήσεις και ότι οι πρόνοιες δεν εφαρμόζονται ικανοποιητικά.

Εισηγήθηκα όπως καθοριστούν γραπτώς οι αρμοδιότητες των λειτουργών που θα έχουν την ευθύνη εφαρμογής των όρων που προνοούνται στους Κανονισμούς και όπως οι εν λόγω όροι περιλαμβάνονται στην επιστολή έγκρισης της επιχορήγησης, με την παρατήρηση ότι η μη τήρηση των όρων θα παρέχει το δικαίωμα στον Οργανισμό για διακοπή της χορηγίας. Ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το θέμα τέθηκε ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, το οποίο και ενέκρινε τις εισηγήσεις μου, και ότι σύντομα θα καθοριστούν γραπτώς οι αρμοδιότητες του κάθε λειτουργού.

(β) Κριτήρια για επιχορήγηση αθλητικών εγκαταστάσεων. Εξακολουθεί η μη εφαρμογή από τον Οργανισμό των πιο κάτω κριτηρίων, αν και έχουν παρέλθει τέσσερα χρόνια από την ημερομηνία της σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου. Αξίζει να σημειωθεί ότι το σύνολο των επιχορηγήσεων ανήλθε στα £5,6 εκ., σε σύγκριση με £6,4 εκ. τον προηγούμενο χρόνο. Τα κριτήρια αυτά είναι:

- Οι ενδιαφερόμενοι παραθέτουν στοιχεία ότι διαθέτουν ή μπορούν να εξασφαλίσουν το ποσό της δαπάνης που απαιτείται, πέρα από τη βοήθεια του Οργανισμού.
- Οι ενδιαφερόμενοι, προτού τύχουν επιχορήγησης από τον Οργανισμό, θα πρέπει να υπογράψουν σχετική συμφωνία, η οποία να καθορίζει το καθεστώς λειτουργίας και διαχείρισης της αθλητικής εγκατάστασης (προς τούτο ο Οργανισμός θα πρέπει να αναθέσει στους νομικούς του συμβούλους να ετοιμάσουν σχετική συμφωνία).

(γ) Επειδή οι επενδύσεις για ανέγερση αθλητικών εγκαταστάσεων είναι σημαντικές και αποτελούν ένα σημαντικό ποσοστό των ετήσιων δαπανών του Οργανισμού (31% το 2000 και 40% το 1999), ο ενδεδωγμένος βαθμός αξιοποίησης τους πρέπει να αξιολογείται και βεβαιώνεται πριν από την ανέγερση τους. Επιπρόσθετα, επειδή τα κριτήρια επιχορήγησης αθλητικών εγκαταστάσεων δεν εφαρμόζονται πάντα από τον Οργανισμό και, μεταξύ άλλων, επιχορηγούνται έργα χωρίς να έχει προηγουμένως εξασφαλιστεί η άδεια οικοδομής, έγινε εισήγηση όπως διερευνηθεί ποιες αθλητικές εγκαταστάσεις εξακολουθούν να μην καλύπτονται από άδεια οικοδομής και από πιστοποιητικό τελικής έγκρισης και όπως ο Οργανισμός ενεργήσει ανάλογα.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού ανέφερε ότι όλα τα κριτήρια έχουν κωδικοποιηθεί και σταλεί στους αθλητικούς φορείς, ώστε να ανταποκρίνονται στις σημερινές ανάγκες των σωματείων.

4.118.7 Θέματα προσφορών και συμβολαίων.

(α) Άνοιγμα κιβωτίου προσφορών.

- (i)** Προσφορές που λόγω μεγέθους δεν χωρούν στο κιβώτιο και παραδίνονται με το χέρι στο γραφείο του Γενικού Διευθυντή, καθώς επίσης και προσφορές που για σοβαρούς λόγους δεν ανοίγονται την ημέρα λήξης τους, ανέφερα ότι πρέπει να φυλάγονται σε χώρο που να ασφαρίζεται με δύο κλειδαριές, τα κλειδιά των οποίων να κρατούνται από τους δύο λειτουργούς που κατέχουν και τα κλειδιά του κιβωτίου προσφορών.
- (ii)** Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι για την επίλυση που προβλήματος ο Οργανισμός προχωρεί στη λειτουργία μεγάλου κιβωτίου προσφορών, κατά τα πρότυπα της Α.ΤΗ.Κ.
- (iii) Μητρώο ανοίγματος κιβωτίου προσφορών.** Αμέσως μετά την παραλαβή των προσφορών από το κιβώτιο προσφορών, θα πρέπει να καταχωρίζονται όλες σε μητρώο. Η διαδικασία τήρησης διπλοτύπων που ακολουθείται για το σκοπό αυτό από κάθε υπηρεσία του Οργανισμού δεν διασφαλίζει την εξάσκηση του απαιτούμενου ελέγχου κατά το άνοιγμα του κιβωτίου.

(β) Τηλεφωνική προσφορά αρ. Υ/2000 - Επιδιόρθωση και συντήρηση μηχανολογικής εγκατάστασης στο Μακάρειο Στάδιο. Για την πιο πάνω προσφορά, η οποία κατακυρώθηκε για £9.416, ζητήθηκαν στις 13.9.2000 τηλεφωνικές προσφορές και στις 19.9.2000 σχετική ανακοίνωση δημοσιεύτηκε στον τύπο, ενώ η προσφορά είχε ημερομηνία λήξης στις 21.9.2000. Τελικά, η προσφορά ανακλήθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 28.11.2000 και δόθηκε το έργο σε εταιρεία χωρίς τη διαδικασία προσφορών. Επίσης η εγγυητική επιταγή

για £900 για πιστή εκτέλεση ημερ. 28.11.2000 δεν κατατέθηκε, αφήνοντας τον Οργανισμό εκτεθειμένο σε περίπτωση μη ικανοποιητικής εκτέλεσης της εργασίας.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η προσφορά κατακυρώθηκε στη συγκεκριμένη εταιρεία, επειδή ζητήθηκαν προσφορές δύο φορές και μόνο η πιο πάνω εταιρεία ανταποκρίθηκε.

(γ) Συντήρηση ηλεκτρονικών υπολογιστών. Το συμβόλαιο για τη συντήρηση ηλεκτρονικών υπολογιστών για την περίοδο 1.3.2000 - 29.2.2003, σύμφωνα με την παράγραφο 6.4, προνοούσε όπως η πληρωμή γίνεται κάθε έξι μήνες μετά τη λήξη του εξαμήνου, ενώ η πληρωμή έγινε στις 21.6.2000, για ολόκληρο το ποσό ύψους £7.410, δηλαδή ποσό £4.940 πληρώθηκε προκαταβολικά, χωρίς τούτο να απαιτηθεί.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι πληρώθηκε το ποσό για ολόκληρη την εγγύηση, μετά από διαβουλεύσεις που έγιναν για παραχώρηση καλύτερης τιμής, δηλαδή αντί £8.250 για τρία χρόνια καταβλήθηκαν αμέσως £7.410.

(δ) Προσφορές σχετικά με δαπάνες του ΕΣΥΑΑ. Δεν προκηρύσσονται δημόσιες προσφορές για τις ανάγκες του ΕΣΥΑΑ. Επίσης δεν υπάρχει συντονισμός όσο αφορά την αγορά κοινών προμηθειών/υπηρεσιών για διάφορα αθλήματα.

(ε) Επέκταση Γραφείων Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού - Καθυστέρηση στη συμπλήρωση των εργασιών. Στο πιο πάνω έργο διαπιστώθηκε καθυστέρηση περίπου τεσσάρων μηνών, ενώ ο εργολάβος υπέβαλε απαίτηση για παράταση χρόνου, η οποία δεν αξιολογήθηκε από τον Αρχιτέκτονα του έργου. Παρατηρήθηκε επίσης καθυστέρηση στην πληρωμή των ενδιάμεσων πιστοποιητικών εκτελεσθείσας εργασίας, πέρα από την ημερομηνία που προνοείται στο συμβόλαιο. Υπέδειξα στον Οργανισμό ότι, επειδή η καθυστέρηση αυτή προβάλλεται από τον εργολάβο ως ένας από τους κύριους λόγους της μη έγκαιρης αποπεράτωσης των εργασιών, επιβάλλεται να δοθεί αμέσως λύση στο πρόβλημα, ώστε να διασφαλιστούν τα συμφέροντα του Οργανισμού.

Ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι καταβάλλεται προσπάθεια από τον Οργανισμό, ώστε να γίνουν οι πληρωμές των ενδιάμεσων πιστοποιητικών εκτελεσθείσας εργασίας εντός των 14 ημερών, όπως προνοείται στο συμβόλαιο εργολαβίας, και ότι, σύμφωνα με την εισήγηση μου, απέστειλε σχετική επιστολή προς τον εργολάβο, αναφέροντας ότι ο Οργανισμός επιφυλάσσει τα δικαιώματά του για αποκοπή αποζημιώσεων, λόγω αδικαιολόγητης καθυστέρησης στη συμπλήρωση του έργου.

(στ) Λειτουργία συστήματος έκδοσης εισιτηρίων. Παρόλο ότι το σύστημα αναμενόταν να λειτουργήσει την περίοδο 1998 - 1999, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχει λειτουργήσει ακόμα, παρά μόνο σε μερικούς αγώνες στο Μακάρειο Στάδιο, πάνω σε δοκιμαστική βάση. Παρά το πιο πάνω γεγονός, ο Οργανισμός κατέβαλε το 2001 στην εταιρεία που είχε την ευθύνη για την παροχή υπηρεσιών λειτουργίας του συστήματος το ποσό των £3.000, το οποίο αφορούσε την ετήσια δόση για το 1999/2000.

(ζ) Συμβόλαια για την προμήθεια/εγκατάσταση εξοπλισμού συστημάτων καταστολής της βίας στα γήπεδα. Τα συμβόλαια αυτά περιλαμβάνουν την προμήθεια, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση των ακόλουθων συστημάτων:

(i) Έκδοση εισιτηρίων σε πέντε γήπεδα.

(ii) Ηλεκτρονικοί υπολογιστές/εκτυπωτές για την έκδοση των εισιτηρίων στα πέντε γήπεδα και παρακολούθηση από τα κεντρικά γραφεία του Οργανισμού.

(iii) Κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης σε τρία γήπεδα.

(iv) Ηλεκτρολογικές εργασίες σε σχέση με το κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης.

Το συνολικό ποσό των συμβολαίων, που υπογράφηκαν μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 1998, ανέρχεται περίπου στις £600.000. Για τα πιο πάνω συστήματα, εκκρεμεί ακόμα η προσωρινή και τελική παραλαβή τους από τον Οργανισμό, λόγω διαφορών που προέκυψαν μεταξύ του ιδιώτη συμβούλου, ο οποίος είχε την ευθύνη της παραλαβής, και του Οργανισμού.

Μολαταύτα, το Συμβούλιο του Οργανισμού αποφάσισε το Μάρτιο 2001, μετά από εκκρεμότητα περίπου δύο ετών, την πλήρη εξόφληση των συμβολαίων για τα συστήματα έκδοσης εισιτηρίων και τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές/εκτυπωτές. Η απόφαση λήφθηκε κατόπιν έκθεσης/εισήγησης του αρμόδιου λειτουργού του Οργανισμού ότι τα συστήματα έχουν δοκιμαστεί με πλήρη επιτυχία, γεγονός που κατά την άποψή μου δεν συνάδει με την πραγματικότητα, αφού τα πιο πάνω συστήματα δεν έχουν ακόμα λειτουργήσει.

Στα ποσά των δύο συμβολαίων, τα οποία έχουν πληρωθεί, περιλαμβάνονται και τα ακόλουθα ποσά:

- (i)** Ποσό £28.000 για την πενταετή συντήρηση του συστήματος έκδοσης εισιτηρίων.
- (ii)** Ποσό £12.000 για την πενταετή συντήρηση του συστήματος ηλεκτρονικών υπολογιστών/εκτυπωτών.
- (iii)** Ποσό £800 για την πενταετή συντήρηση των συστημάτων αδιάλειπτης παροχής ρεύματος (UPS).

Από τα πιο πάνω προκύπτουν τα ακόλουθα:

- (i)** Εκκρεμεί η παραλαβή και πιστοποίηση της πλήρους συμμόρφωσης των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού με τις πρόνοιες των συμβολαίων.
- (ii)** Η προπληρωμή της πενταετούς συντήρησης δεν διασφαλίζει τα συμφέροντα του Οργανισμού.
- (iii)** Σημαντικός εξοπλισμός που είχε κριθεί ότι θα βοηθήσει στην καταστολή της βίας στα γήπεδα, και για τον οποίο έχουν επενδυθεί σημαντικά ποσά, παραμένει αδρανής και αναξιοποίητος.

Επειδή είναι φανερό ότι δεν γίνεται κατάλληλη παρακολούθηση της εκτέλεσης των προσφορών, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως η διαδικασία αγορών/προμηθειών/υπηρεσιών καθοριστεί συγκεκριμένα και κυκλοφορήσει σε εγκύκλιο, στην οποία να επισημαίνονται και οι υποχρεώσεις κάθε λειτουργού που εμπλέκεται.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού, προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε τον Ιούνιο 2001 ότι:

(α) Το σύστημα έκδοσης εισιτηρίων λειτούργησε μόνο στο ένα από τα πέντε γήπεδα (Μακάριο) και σ' αυτό δοκιμαστικά, σε συνδυασμό με το κανονικό σύστημα έκδοσης εισιτηρίων. Στα υπόλοιπα τέσσερα γήπεδα εκκρεμούν εργασίες υποδομής για την εγκατάσταση/σύνδεση και λειτουργία του, οι οποίες είναι ευθύνη των αρχών των σταδίων αυτών.

(β) Η εξόφληση των συμβολαίων έγινε επειδή οι εταιρείες εκτέλεσαν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, δεν υπήρχε πρόνοια στα συμβόλαια για τον τρόπο πληρωμής και, στο βαθμό που αφορούν τον Οργανισμό, τα συστήματα λειτουργούν πλήρως και χωρίς προβλήματα.

(γ) Η τελική παραλαβή των συστημάτων θα ανατεθεί είτε στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών είτε σε άλλο ιδιώτη σύμβουλο.

Από τα πιο πάνω διαπιστώνεται ότι ο Οργανισμός, χωρίς να έχει ελεγχθεί και πιστοποιηθεί η πλήρης συμμόρφωση και ικανοποιητική λειτουργία των συστημάτων από άτομα με εξειδικευμένες γνώσεις και πείρα για τέτοιου είδους συστήματα, προχώρησε στην πλήρη εξόφληση των συμβολαίων. Επιπλέον, έχει προπληρώσει - χωρίς καμιά διασφάλιση των συμφερόντων του - και τα 5ετή συμβόλαια συντήρησης/υποστήριξης των συστημάτων, τα οποία δεν έχουν λειτουργήσει ακόμα πλήρως, χωρίς να απαιτηθεί η κανονική και ολοκληρωμένη συντήρησή τους. Επίσης εκκρεμεί η πλήρης λειτουργία και αξιοποίηση του εξοπλισμού, για τον οποίο έχουν δαπανηθεί σημαντικά ποσά.

4.118.8 Εθνικό Σχέδιο Υποστήριξης Αναπτυξιακού Αθλητισμού (ΕΣΥΑΑ).

(α) Σχετικά με το πιο πάνω Σχέδιο εγκρίθηκε προϋπολογισμός για το 2000 ύψους £1.350.000, σε σύγκριση με £950.000 για το 1999. Οι πραγματικές δαπάνες για το 2000 ανήλθαν σε £1.285.801.

Όσο αφορά τον απολογισμό του ΕΣΥΑΑ για το ημερολογιακό έτος 1999, για τον οποίο ανέφερα στην προηγούμενη Έκθεσή μου ότι δεν είχε ετοιμαστεί, ετοιμάστηκε απολογισμός για το αθλητικό έτος 1999/2000, με αποτέλεσμα να μην μπορεί αυτός να εξεταστεί μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού του ημερολογιακού έτους 1999.

(β) Συνεχίζεται η απασχόληση στο ΕΣΥΑΑ προσωπικού, το οποίο εργάζεται στον Οργανισμό ή άλλα Κυβερνητικά Τμήματα/Υπηρεσίες, σε αντίθεση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ότι αυτό θα γίνεται μόνο όταν εξασφαλίζεται άδεια από το αρμόδιο Υπουργείο. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, λόγω του ότι ο φόρτος εργασίας για το ΕΣΥΑΑ είναι μεγάλος, είναι πιθανό τα καθήκοντα των εργαζόμενων στο ΕΣΥΑΑ να αποβαίνουν σε βάρος των πρωινών καθηκόντων τους στο Δημόσιο. Σημειώνεται ότι δεν φαίνεται να έχει εξασφαλιστεί άδεια εργοδότησης από όσους εργάζονται στην Κυβέρνηση.

(γ) Η απασχόληση των 16 από τους 17 συντονιστές/υπεύθυνους του Σχεδίου, καθώς και των 10 επιστημόνων της ομάδας στήριξης, γίνεται σε αντίθεση με τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985 (169/85).

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού μου ανέφερε ότι αυτοί δεν θεωρούνται υπάλληλοι του Οργανισμού, αλλά άτομα που προσφέρουν υπηρεσία σε βάρος του ελεύθερου τους χρόνου και το επίδομα που λαμβάνουν είναι για κάλυψη των πραγματικών τους εξόδων, θέση την οποία η Υπηρεσία μου δεν υιοθετεί.

(δ) **Αποκοπές και εισφορές στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Άμυνας.** Για τις αντιμισθίες των προπονητών, καθώς και των ειδικών συντονιστών και άλλου προσωπικού, στους οποίους ο Οργανισμός καταβάλλει διάφορα ποσά για τις υπηρεσίες τους, στα πλαίσια του προγράμματος ΕΣΥΑΑ, δεν γίνονται συνεισφορές και αποκοπές, αντίθετα με τις διατάξεις των σχετικών Νόμων και Κανονισμών. Σύμφωνα με τις απόψεις του Οργανισμού, δεν θεωρούνται υπάλληλοι του Οργανισμού, αλλά ότι εργοδοτούνται από τα σωματεία και ομοσπονδίες. Η αντιμισθία τους όμως καταβάλλεται από τον Οργανισμό. Για τους συντονιστές/υπεύθυνους και 10 επιστήμονες έγινε δήλωση στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων για την αντιμισθία που τους καταβάλλεται.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι το Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από έλεγχο που διενέργησε για τον Υπεύθυνο Εφηβικής Στήριξης και τη Γραφέα, ζήτησε την καταβολή εισφορών κοινωνικών ασφαλίσεων για τους πιο πάνω, αναδρομικά από την

ημερομηνία πρόσληψης τους. Το ποσό ανήλθε σε £7.771,28 και αφορούσε την περίοδο 1.1.98 - 30.9.2000.

Στη συνέχεια, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως, για σκοπούς μη συνεισφοράς στα πιο πάνω Ταμεία, οι πιο πάνω πληρώνονται από τις Ομοσπονδίες Κολύμβησης και Μπάτμιτον, αφού προηγουμένως τους καταβάλει ο Οργανισμός τα απαιτούμενα ποσά, πράγμα που για το 2001 έγινε για τη Γραφεία προκαταβολικά για ολόκληρη τη μισθοδοσία της για το έτος. Ενώ όμως το θέμα της καταβολής εισφορών κοινωνικών ασφαλίσεων, όπως το έχει εγείρει το Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφορά όλους τους συντονιστές/υπεύθυνους και επιστήμονες, για τους υπόλοιπους 26 δεν γίνονται αποκοπές.

(ε) Συμβόλαια εργοδότησης συντονιστών. Κατά τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του 1999, διαπιστώθηκε ότι τα πιο πάνω συμβόλαια δεν υποβλήθηκαν για έλεγχο, με το δικαιολογητικό ότι οι συντονιστές εργοδοτούνται από τις ομοσπονδίες. Κατά τη λήξη του ελέγχου, υποβλήθηκαν μόνο 10 συμβόλαια, τα οποία αφορούν το αθλητικό έτος 1998/99. Για το έτος 1999/2000 δεν υπάρχουν συμβόλαια.

(στ) Καταβολή 13ου μισθού. Μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ημερ. 9.1.2001, καταβλήθηκε στον υπεύθυνο του ΕΣΥΑΑ, τον υπεύθυνο Εφηβικής Στήριξης και τη Γραφεία 13ος μισθός, ο οποίος χαρακτηρίστηκε από την Επιτροπή Οικονομικών και Έργων του Οργανισμού ως οδοιπορικά.

4.118.9 Διορισμός Συμβούλου για αθλητικά θέματα στην Αθήνα.

(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο στις 16.12.98 ενέκρινε πρόταση, όπως αυτή υποβλήθηκε (αρ. απόφασης 48.848), για το διορισμό Συμβούλου για αθλητικά θέματα στην Αθήνα, ο ρόλος του οποίου θα ήταν καθαρά συντονιστικός και ο οποίος, όπως αναφερόταν στη σχετική πρόταση, δεν θα είχε κανένα οικονομικό κόστος για την Κυβέρνηση. Ωστόσο ο Οργανισμός καταβάλλει μηνιαίο επίδομα £350 στο Σύμβουλο και περίπου £700 το χρόνο για αναλώσιμα υλικά, καθώς και επιπρόσθετα έξοδα που προκύπτουν κατά καιρούς.

(β) Εξέφρασα τη γνώμη ότι το Υπουργικό Συμβούλιο θα πρέπει να ενημερωθεί για την πιο πάνω διευθέτηση, πράγμα που, όπως πληροφορήθηκα, θα γίνει.

Μέρος Β

4.118.10 Οικονομικοί Κανονισμοί. Το Διοικητικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 42, ημερ. 5.12.98, εξέδωσε Οικονομικούς Κανονισμούς που αφορούν και ρυθμίζουν θέματα προϋπολογισμού, οικονομικής διαχείρισης, λογιστικών διαδικασιών και προσφορών.

Μετά από προηγούμενες εισηγήσεις μου, για συγκεκριμένες αλλαγές που επιβάλλεται να γίνουν, έχει γίνει μόνο μια αναθεώρηση, αναφορικά με τις τηλεφωνικές προσφορές.

Για το σκοπό βελτίωσης των Κανονισμών, εισηγήθηκα και πάλι την επανεξέταση και αναθεώρηση τους.

4.118.11 Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες του Οργανισμού, μαζί με τις χορηγίες που παραχωρούνται για δημιουργία και βελτίωση μη ιδιόκτητων αθλητικών χώρων, παρουσιάζονται κάτω από τον τίτλο «Δημιουργία και Βελτίωση Αθλητικών Χώρων», χωρίς να δίνεται, είτε στον Προϋπολογισμό είτε στο επεξηγηματικό υπόμνημα του, ανάλυση των έργων που προγραμματίζονται για εκτέλεση. Επιπρόσθετα, οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για τον πιο πάνω σκοπό ήταν £7,9 εκ., ενώ το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού ενέκρινε και πάλι έργα αξίας πέρα από το πιο πάνω ποσό, συνολικού ύψους £9,95 εκ.

Για σκοπούς διαφάνειας, αλλά και για καλύτερη παρουσίαση και παρακολούθηση, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε επανειλημμένα όπως οι δαπάνες του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως αναλύονται σε δαπάνες για ιδιόκτητους και μη ιδιόκτητους χώρους, με ανάλυση της κάθε δαπάνης, αν όχι στον Προϋπολογισμό, οπωσδήποτε στο επεξηγηματικό υπόμνημα. Εξυπακούεται ότι το σύνολο των δαπανών στο επεξηγηματικό υπόμνημα θα πρέπει να ισοσκελίζεται με το εγκριθέν ποσό στον Προϋπολογισμό. Παρατηρήθηκε ότι η εισήγηση μου εξακολουθεί να μην εφαρμόζεται (Προϋπολογισμός 2001), παρά τις προφορικές διαβεβαιώσεις από μέρους του Οργανισμού.

Με το θέμα αυτό συμφωνεί και το Υπουργείο Οικονομικών. Ο Πρόεδρος του Οργανισμού επανέλαβε την τακτική του ΚΟΑ να εγκρίνει έργα αξίας πέρα από το εγκεκριμένο ποσό του Προϋπολογισμού, για το λόγο ότι αρκετά σωματεία αδυνατούν να ανταποκριθούν στις προϋποθέσεις που θέτονται (άδεια οικοδομής, καταβολή μεριδίου), με αποτέλεσμα το Διοικητικό Συμβούλιο να προχωρεί στην επόμενη έγκριση που πληροί τις προϋποθέσεις, αναφέροντας ταυτόχρονα ότι, ενόψει του γεγονότος ότι ο αθλητισμός είναι ενιαίος, δεν παρέχεται η δυνατότητα διαχωρισμού του Προϋπολογισμού σε ιδιόκτητους και μη αθλητικούς χώρους, θέση την οποία η Υπηρεσία μου δεν υιοθετεί.

4.118.12 Διαχείριση ιδιόκτητων και άλλων αθλητικών χώρων από τον Οργανισμό. Από τη διαχείριση των πιο πάνω χώρων προέκυψε καθαρό έλλειμμα £586.110, σε σύγκριση με £492.533 το 1999, δηλαδή παρουσιάστηκε αύξηση ύψους £93.577 ή 19%, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Κανένας αθλητικός χώρος δεν παρουσίασε πλεόνασμα. Τα έσοδα παρουσίασαν μείωση ύψους 65%, ενώ τα έξοδα μειώθηκαν μόνο κατά 2%.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι προσπάθεια του νέου Διοικητικού Συμβουλίου είναι να αυξηθούν τα έσοδα από τους αθλητικούς χώρους, αξιοποιώντας τον αθλητικό τουρισμό.

4.118.13 Ολυμπιακό Μουσείο. Το Μουσείο μέχρι σήμερα δεν έχει αξιοποιηθεί, ενώ για την ανέγερση του δαπανήθηκε από τον Οργανισμό ποσό ύψους £325.000. Η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΚΟΕ), στην οποία ανατέθηκε η λειτουργία του Μουσείου από το 1996, διαβεβαίωσε τον Οργανισμό ότι θα λειτουργήσει με τη νέα αθλητική περίοδο.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το Μουσείο δεν έχει αξιοποιηθεί κατά τρόπο που ο Οργανισμός θα επιθυμούσε και ότι αυτό, μεταξύ άλλων, οφείλεται και στη δύσκολη διαδικασία συλλογής των εκθεμάτων, όμως δόθηκε διαβεβαίωση από την ΚΟΕ ότι θα λειτουργήσει με τη νέα αθλητική περίοδο.

4.118.14 Φυσική καταμέτρηση περιουσιακών στοιχείων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι δεν έγινε στο τέλος του χρόνου φυσική καταμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στους ιδιόκτητους αθλητικούς χώρους. Ο υπεύθυνος κάθε αθλητικού χώρου θα πρέπει, τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, να ελέγχει τα στοιχεία αυτά και ετοιμάζει πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης, το οποίο και να αποστέλλει στον Οργανισμό, ο οποίος να ελέγχει κατά πόσο τα αποτελέσματα της καταμέτρησης συμφωνούν με τα δικά του στοιχεία.

4.118.15 Ασφάλιστρα. Τα υφιστάμενα συμβόλαια εξακολουθεί να μην καλύπτουν σημαντικό μέρος της αξίας των περιουσιακών στοιχείων.

4.118.16 Λογαριασμοί Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων. Εξακολουθεί να εκκρεμεί η υποβολή των λογαριασμών για το 1998 και 1999 για έλεγχο.

4.119 ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΓΗΣ**Μέρος Α****4.119.1 Οικονομική κατάσταση.**

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί του Οργανισμού παρουσίασαν πλεόνασμα £507.767, σε σύγκριση με £451.422 το 1999 (το πλεόνασμα για το 1999, όπως παρουσιάστηκε στους λογαριασμούς του έτους αυτού, είναι £300.148. Η διαφορά οφείλεται στην αναπροσαρμογή των αποτελεσμάτων και την παρουσίαση των λογαριασμών σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο αρ. 11).

(β) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Οργανισμού:

	2000	1999
Πλεόνασμα προς Κεφάλαιο και Αποθεματικό	7,08%	5,91%
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	2,83	7

4.119.2 Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 18 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις, με σύνολο αποδοχών £338.770. Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο ετήσιος μέσος όρος αποδοχών για κάθε εργοδοτούμενο ήταν για το 2000 £18.821. Στις 31.12.2000 υπήρχαν 3 κενές θέσεις. Επίσης ο Οργανισμός εργοδοτούσε και μια έκτακτη ωρομίσθια υπάλληλο, με συνολική αμοιβή £3.666.

4.119.3 Ταμειακή κατάσταση. Ενώ για το 2000 προϋπολογίστηκαν εισπράξεις ύψους £5.706.000, οι πραγματικές, συμπεριλαμβανομένων και των εισπράξεων από την έκδοση χρεογράφων, ανήλθαν σε £5.938.927, δηλαδή προέκυψε αύξηση £232.927.

4.119.4 Αδαπάνητα ποσά Προϋπολογισμού Αναπτύξεως. Στην πιο κάτω κατάσταση φαίνονται τα αδαπάνητα ποσά για έργα που περιλήφθηκαν στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως για τα έτη 1997-2000:

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό
	£	£	£	%
1997	9.287.050	5.628.447	3.658.603	39,39
1998	8.035.000	3.055.417	4.979.583	61,97
1999	6.721.000	3.243.369	3.477.631	51,74
2000	5.159.000	1.466.036	3.692.964	71,58

Οι κυριότεροι λόγοι για τη μη διενέργεια των δαπανών για εκτέλεση έργων είναι η καθυστέρηση στην εξασφάλιση των σχετικών αδειών και η μειωμένη ζήτηση ακινήτων που παρουσιάζεται κατά καιρούς.

4.119.5 Καθυστερημένες δόσεις. Στις 31.12.2000 το σύνολο των καθυστερημένων δόσεων που οφείλονταν από διάφορους αγοραστές ήταν £532.496. Από το ποσό αυτό, περίπου £138.077 αφορούν περιπτώσεις σοβαρών καθυστερήσεων, οι οποίες παραπέμφθηκαν στους νομικούς συμβούλους του Οργανισμού και, σε ορισμένες περιπτώσεις, έχουν κινηθεί δικαστικές διαδικασίες για την είσπραξη τους.

Κατά την ίδια ημερομηνία οφείλονταν επίσης καθυστερημένες δόσεις ύψους £155.197 από ενοικιαγοραστές κατοικιών του κυβερνητικού οικισμού «Ζήνων» στη Λάρνακα, η διάθεση των οποίων ανατέθηκε στον Οργανισμό. Σημειώνεται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 50.030 ημερομηνίας 14.7.99, επισήμανε ότι το όλο θέμα της είσπραξης των καθυστερημένων δόσεων του πιο πάνω οικισμού εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Οργανισμού. Ο Οργανισμός λαμβάνει διάφορα μέτρα για είσπραξη των οφειλών και, όσοι οφειλέτες δεν ανταποκρίνονται, παραπέμπονται στους δικηγόρους, για τερματισμό των σχετικών συμβάσεων και ανάκτηση κατοχής των κατοικιών.

4.119.6 Αξιοποίηση γης προς ανάπτυξη. Στις 31.12.2000 η αξία της γης προς ανάπτυξη ανερχόταν σε £5.202.212. Ποσό £1.435.963 αφορά πρόβλεψη για κάλυψη κόστους χρηματοδότησης της γης και ποσό £2.348.686 αφορά διάφορα τεμάχια, τα οποία δεν μπορούν επί του παρόντος να αναπτυχθούν, λόγω του ότι η γη βρίσκεται εκτός οικιστικών ζωνών ή υπόκειται σε απαλλοτρίωση από τρίτους, είτε λόγω άλλων πρακτικών προβλημάτων.

Έτσι, η αξία της γης την οποία μπορεί ο Οργανισμός να αναπτύξει αμέσως ανέρχεται μόνο σε £1.417.563. Η καθυστέρηση στην αξιοποίηση της γης συνεπάγεται μεγάλο κόστος για τον Οργανισμό και θα πρέπει να καταβληθεί εντονότερη προσπάθεια για αξιοποίηση της το συντομότερο δυνατό. Ο Οργανισμός αποδίδει την καθυστέρηση στο ότι εμπλέκονται πολλές Κυβερνητικές Υπηρεσίες στην εξασφάλιση των απαιτούμενων αδειών για την ανάπτυξη της γης και, για βελτίωση της κατάστασης, βρίσκεται σε επαφή με το Υπουργείο Εσωτερικών.

4.119.7 Αδιάθετες οικιστικές μονάδες. Η αξία των αδιάθετων οικοπέδων, διαμερισμάτων και καταστημάτων στις 31.12.2000 ανερχόταν σε £786.050. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, σε μια προσπάθεια διάθεσης διάφορων μονάδων, οι οποίες παραμένουν αδιάθετες για αρκετά έτη, λαμβάνει σειρά μέτρων, μεταξύ των οποίων είναι και η κατ' επανάληψη μείωση των τιμών πώλησης. Ορισμένες από τις πιο πάνω μονάδες παραμένουν αδιάθετες, λόγω κυρίως της τοποθεσίας και της μορφολογίας του εδάφους, παράγοντες που, όπως παρατήρησα, θα πρέπει να εξετάζονται και να αξιολογούνται πριν από την αγορά της γης.

4.119.8 Κατασκευή πολυκατοικίας στην οδό Πηνελόπης Δέλτα στη Λευκωσία. Κατά την ανέγερση της πολυκατοικίας, διαπιστώθηκε σοβαρή αστοχία στην πλάκα του τελευταίου ορόφου της πολυκατοικίας, με σημαντικά μειωμένη την αντοχή του σκυροδέματος. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος, ο Οργανισμός αποφάσισε τη σύσταση τριμελούς επιτροπής, αποτελούμενης από δύο ιδιώτες Πολιτικούς Μηχανικούς και τον Πολιτικό Μηχανικό του Οργανισμού, ο οποίος ήταν ο μελετητής και Επιβλέπων Μηχανικός του έργου. Στην έκθεση της η επιτροπή ανέφερε ότι ο μέσος όρος της αντοχής του σκυροδέματος ήταν 9,1 N/mm², αντί 25N/mm² που προνοείτο στο συμβόλαιο, χωρίς να αναφέρει τους λόγους που προκάλεσαν το πρόβλημα. Μετά το διορισμό της επιτροπής, εξέφρασα την άποψη ότι η αντικειμενική διερεύνηση του προβλήματος θα διασφαλιζόταν καλύτερα με τη σύσταση ανεξάρτητης επιτροπής, αποτελούμενης από δημόσιους λειτουργούς. Σε απαντητική του επιστολή, ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι δεν περιλήφθηκαν στην επιτροπή δημόσιοι λειτουργοί, για να μην καθυστερήσουν οι εργασίες της και να δοθεί λύση το συντομότερο. Τον Οκτώβριο 2001, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι τα πορίσματα της τριμελούς επιτροπής ήταν ομόφωνα και οι εργασίες αποκατάστασης της αντοχής της πλάκας έχουν ολοκληρωθεί προς ικανοποίηση του Οργανισμού.

Κατά τον έλεγχο του συμβολαίου διαπιστώθηκε καθυστέρηση περίπου 4 μηνών, για την οποία ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι αυτή οφειλόταν κυρίως σε οικονομικές δυσκολίες του

εργολάβου. Από τον έλεγχο του τελευταίου πιστοποιητικού πληρωμής παρατηρήθηκε ότι δεν παρουσιάζονταν αναλυτικά τα ποσοστά εκτέλεσης της κάθε εργασίας, με αποτέλεσμα ο ακριβής έλεγχος του πιστοποιητικού να καθίσταται δύσκολος. Αντί αυτού, καταγράφονταν συνοπτικά τα διάφορα τμήματα εργασίας του έργου, με τα αντίστοιχα ολικά ποσά. Ζήτησα όπως στις μελλοντικές πληρωμές παρουσιάζεται πλήρης ανάλυση των εργασιών που εκτελούνται. Παρόλο που ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι δεν θεωρούσε την πρακτική που ακολουθούσε ο Οργανισμός ως λανθασμένη, από περαιτέρω έλεγχο των πιστοποιητικών πληρωμής διαπιστώθηκε ότι η εισήγηση μου υιοθετήθηκε από τον Οργανισμό.

4.119.9 Διαχωρισμός οικοπέδων στην Ανάγκια Λευκωσίας. Από τον έλεγχο του τελικού λογαριασμού του πιο πάνω έργου διαπιστώθηκε ότι, παρόλο που το έργο καθυστέρησε να συμπληρωθεί κατά περίπου 11 μήνες, μετά και από την εγκεκριμένη παράταση χρόνου, η Τεχνική Επιτροπή και η Επιτροπή Προσφορών του Οργανισμού αποφάσισαν όπως μην προβούν σε χρηματική αποκοπή από τον εργολάβο για τις καθυστερήσεις, σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου. Ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού, απαντώντας σε σχετικές παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε ότι η Τεχνική Επιτροπή του Οργανισμού έλαβε υπόψη της, μεταξύ άλλων, το ότι, σε περίπτωση χρηματικής αποκοπής, ο εργολάβος θα αδυνατούσε να ολοκληρώσει το έργο και έκρινε ότι η συμφερότερη για τον Οργανισμό λύση ήταν η μη αποκοπή οποιουδήποτε χρηματικού ποσού. Με πληροφόρησε επίσης ότι ο εργολάβος προχώρησε και ολοκλήρωσε τις εργασίες με περίπου 11 μήνες καθυστέρηση, χωρίς ο Οργανισμός να του αποκόψει οποιοδήποτε ποσό, τον απέκλεισε όμως από οποιαδήποτε μελλοντικά έργα. Τον Οκτώβριο 2001, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι με τον τρόπο αυτό αποφεύγονται οι διαιτησίες, οι οποίες είναι αβέβαιου αποτελέσματος και συνήθως δεν εξυπηρετούν τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του Οργανισμού.

4.119.10 Ασφάλιση οικιών που πωλήθηκαν και αποπληρώνονται με μηνιαίες δόσεις. Δεν λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλιση από τους αγοραστές όλων των οικιών που αποπληρώνονται με μηνιαίες δόσεις. Εισηγήθηκα όμως μελετηθεί το ενδεχόμενο όπως ο Οργανισμός προβαίνει σε ομαδική ασφάλιση των οικιών, καθώς και σε ασφάλιση ζωής των αγοραστών των οικιών, για διασφάλιση των συμφερόντων του Οργανισμού.

4.120 ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.120.1 Ετοιμασία λογαριασμών. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς, οι λογαριασμοί του Οργανισμού για το 2000 έπρεπε να ήταν έτοιμοι το αργότερο μέχρι τις 30.4.2001, ενώ ετοιμάστηκαν, με σημαντική καθυστέρηση, τον Αύγουστο 2001. Λόγω της καθυστέρησης, η οποία, σύμφωνα με τον Οργανισμό, οφείλεται στην έλλειψη προσωπικού και στον όγκο εργασίας που δημιουργήθηκε μετά την επαναφορά από 1.7.2000 του τέλους του 3% υπέρ του Οργανισμού, ο έλεγχος των λογαριασμών δεν είχε συμπληρωθεί μέχρι την ημερομηνία ετοιμασίας της Έκθεσης μου για το 2000.

4.120.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £6.326.312, σε σύγκριση με £998.249 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £5.328.063, που οφείλεται στη μη παραχώρηση κυβερνητικής χορηγίας για το έτος 2000, ένεκα επαναφοράς του ποσοστού 3% πάνω στους λογαριασμούς κέντρων αναψυχής, εστιατορίων και ξενοδοχείων, του οποίου η είσπραξη άρχισε από τον Οκτώβριο 2000.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Οργανισμού για το έτος 2000 ανήλθαν σε £10.945.698. Για το έτος 1999 τα έσοδα ήταν £15.480.060 και περιλάμβαναν κρατική χορηγία ύψους £14 εκ. Τα έσοδα με την επαναφορά από 1.7.2000 της επιβολής του 3% πάνω στους λογαριασμούς των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων ανήλθαν σε £6.304.276 και πάνω στους λογαριασμούς των εστιατορίων και κέντρων αναψυχής σε £3.073.027.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Οργανισμού ήταν £17.272.010, σε σύγκριση με £16.478.309 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £793.701 ή 4,8%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των Κονδυλίων «Προβολή και Δημοσιότητα» (£282.454), «Αποδοχές Προσωπικού» (£296.785) και «Άλλες Δαπάνες» (£232.106). Σημειώνεται ότι στο Κονδύλι «Προβολή και Δημοσιότητα» περιλαμβάνεται ποσό £4.104.190 που δόθηκε στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την εκδήλωση «Μις Υφήλιος 2000».

(δ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Οργανισμού:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,26	1,71
Δαπάνες Προσωπικού προς Έξοδα	25,5%	24,9%
Κρατική Χορηγία προς Έσοδα	---	90,4%

(ε) Κρατικές εγγυήσεις. Στις 31.12.2000 οι κρατικές εγγυήσεις για το δάνειο του Οργανισμού ανέρχονταν σε £2,28 εκ.

4.120.3 Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού και κυβερνητικές προκαταβολές. Σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού έπρεπε να είχε κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι τις 30.9.99, ενώ κατατέθηκε στις 16.3.2000, ψηφίστηκε σε Νόμο (αρ. 20(II)/2000) στις 13.4.2000 και δημοσιεύτηκε στις 21.4.2000.

Δεδομένου ότι η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2000 και ο Οργανισμός αντιμετώπιζε πρόβλημα νομιμότητας των πληρωμών του για την περίοδο 1.3-21.4.2000, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (αρ. 51.298 ημερ. 23.2.2000) εκδόθηκε, το Μάρτιο 2000, από την Κυβέρνηση προκαταβολή ύψους £3 εκ.

Σημειώνεται επίσης ότι, επειδή η είσπραξη των εσόδων από την επαναφορά από 1.7.2000 της επιβολής του 3% πάνω στους λογαριασμούς των κέντρων αναψυχής, εστιατορίων και ξενοδοχείων άρχισε μετά το πέρας της τριμηνίας (1.7 - 30.9.2000) και συγκεκριμένα στα τέλη Οκτωβρίου 2000, ο Οργανισμός αντιμετώπισε οξύ πρόβλημα ρευστότητας. Για την ομαλή λειτουργία και τη συνέχιση των δραστηριοτήτων του, εξασφαλίστηκε, κατόπιν έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου, επιπρόσθετη προκαταβολή ύψους £6 εκ., από την οποία λήφθηκαν σταδιακά £3,5 εκ. και δάνειο από την Τράπεζα Κύπρου, με κυβερνητική εγγύηση, ύψους Ευρώ 4 εκ., από το οποίο λήφθηκε σταδιακά το ποσό των Ευρώ 3.978.377 (£2.283.008).

4.120.4 Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 211 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις και ένα με σύμβαση, με σύνολο αποδοχών £4.397.588, σε σύγκριση με £4.100.803 το 1999. Στις αποδοχές προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό ύψους £887.662, που αντιπροσωπεύει τις συνεισφορές του Οργανισμού στα Ταμεία Συντάξεων και Προνοίας, και ποσό £358.095 για συνεισφορά του Οργανισμού στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Πλεονάζοντος Προσωπικού

κ.τ.λ. Επιπρόσθετα ο Οργανισμός έχει δαπανήσει ποσό ύψους £427.401 για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ασφάλιση και για έμμεσα ωφελήματα του προσωπικού.

4.120.5 Έλεγχος λογαριασμών Γραφείων Κ.Ο.Τ. στο εξωτερικό. Ο έλεγχος των λογαριασμών των Γραφείων Κ.Ο.Τ. στο εξωτερικό διεξάγεται από την Υπηρεσία μου στο Κέντρο και συμπληρώνεται με επιτόπιες επιθεωρήσεις που γίνονται κατά καιρούς, σε συνδυασμό με τον έλεγχο των Διπλωματικών Αποστολών στην οικεία χώρα. Μέσα στο 2000 έγιναν επιτόπιες επιθεωρήσεις των Γραφείων Κ.Ο.Τ. στη Ζυρίχη, Πράγα και Βιέννη. Ετοιμάστηκε για το κάθε Γραφείο σχετική έκθεση, η οποία υποβλήθηκε στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού.

4.120.6 Παγκόσμια διαφημιστική εκστρατεία του Κ.Ο.Τ. για τα έτη 2000-2001. Ο Οργανισμός στις 5.10.99 επέλεξε διαφημιστικό οίκο για τη διεξαγωγή της διαφημιστικής εκστρατείας στο εξωτερικό και στις 20.1.2000 προχώρησε στην υπογραφή σχετικού συμβολαίου, με περίοδο ισχύος 20.1.2000 - 31.12.2001, και με αμοιβή που για το πρώτο έτος καθορίστηκε σε 7% πάνω στο πραγματικό καθαρό κόστος της διαφημιστικής εκστρατείας, με κατώτατο ποσό £280.000, το οποίο υπολογίστηκε πάνω σε ελάχιστο καθαρό κόστος £4 εκ.

(α) Ακύρωση καλοκαιρινής διαφημιστικής εκστρατείας Μαρτίου - Απριλίου 2000. Όπως αναφέρεται σε σημείωμα προς το Διοικητικό Συμβούλιο ημερ. 20.1.2000, ο διαφημιστικός οίκος εξέφρασε την άποψη ότι η έναρξη της πιο πάνω καλοκαιρινής εκστρατείας δεν είναι εφικτή, όπως αρχικά συμφωνήθηκε, επειδή η παραγωγή του δημιουργικού μέρους (γυρίσματα ταινιών και φωτογράφιση) δεν μπορούσε να γίνει λόγω ακατάλληλων καιρικών συνθηκών και μη ελκυστικού περιβάλλοντος, καθώς και λόγω καθυστέρησης στην κράτηση χρόνου σε τηλεοπτικές εκπομπές.

Ενόψει των πιο πάνω και του γεγονότος ότι ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού δεν είχε ακόμη εγκριθεί (εγκρίθηκε με καθυστέρηση στις 13.4.2000), το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αποφάσισε στις 27.1.2000 όπως ζητηθεί από το διαφημιστικό οίκο η υποβολή τριών εναλλακτικών προτάσεων, από τις οποίες το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε μόνο τη μια. Στις 29.2.2000, μετά την ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου ότι η διαφημιστική εκστρατεία ήταν δυνατό να αρχίσει το Μάιο αντί το Μάρτιο του 2000, αποφάσισε όπως μην προχωρήσει με την εκστρατεία, κυρίως επειδή το φωτογραφικό υλικό του Οργανισμού, το οποίο χρησιμοποιήθηκε από το διαφημιστικό οίκο για ετοιμασία γενικών διαφημίσεων για τον τύπο, κρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού ως μη ικανοποιητικό.

(β) Διαφοροποίηση του χρόνου έναρξης και λήξης του συμβολαίου συνεργασίας του Οργανισμού με το διαφημιστικό οίκο. Ο αρχικός Προϋπολογισμός του Οργανισμού για το έτος 2000, για διαφημίσεις και τουριστική προβολή, προέβλεπε δαπάνες ύψους £11,62 εκ.. Τελικά αναθεωρήθηκε σε ποσό ύψους £8.205.000, αφού λήφθηκε υπόψη και το γεγονός ότι δεν θα γινόταν η καλοκαιρινή διαφημιστική εκστρατεία του 2000. Από το πιο πάνω ποσό, μόνο £1.235.000, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής του διαφημιστικού οίκου, ήταν διαθέσιμες για τη χειμερινή διαφημιστική εκστρατεία του 2000. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου, ο Οργανισμός ήταν υπόχρεος να καταβάλει στο διαφημιστικό οίκο δικαιώματα 7% πάνω στο ποσό των £4 εκ., δηλαδή £280.000, ανεξάρτητα από το ύψος της διαφήμισης που θα πραγματοποιούσε. Ενόψει των πιο πάνω, ο Οργανισμός ζήτησε από το διαφημιστικό οίκο διαφοροποίηση του χρόνου έναρξης και λήξης του συμβολαίου συνεργασίας, από 20.1.2000 - 30.12.2001 σε 1.5.2000 - 30.4.2002.

Ο διαφημιστικός οίκος αποδέχτηκε την πιο πάνω μετακίνηση της ημερομηνίας έναρξης/λήξης του συμβολαίου, εγείροντας ταυτόχρονα, μεταξύ άλλων, και οικονομικές απαιτήσεις ύψους

Stg£84.450 για έξοδα και υπηρεσίες που πρόσφερε μέχρι 1.5.2000, από τις οποίες τελικά ο Οργανισμός, για τελικό διακανονισμό, συμφώνησε να καταβάλει ποσό ύψους Stg£66.406, ποσό το οποίο τελικά επιβαρύνθηκε ο Οργανισμός, χωρίς να πραγματοποιηθεί η καλοκαιρινή διαφημιστική εκστρατεία του 2000.

(γ) Κόστος διαφημιστικής εκστρατείας. Ο διαφημιστικός οίκος σχεδίασε δύο διαφημιστικές εκστρατείες, τη χειμερινή εκστρατεία Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2000 σε επτά αγορές και την καλοκαιρινή εκστρατεία 2001 (Φεβρουάριος - Μάιος) σε 19 χώρες. Το κόστος σε έντυπα της χειμερινής διαφημιστικής εκστρατείας για την περίοδο Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2000 στις αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου, Γερμανίας, Ολλανδίας, Βελγίου, Αυστρίας και Πολωνίας (στη Ρωσία δεν έγινε) ανήλθε σε περίπου £798.597. Ο διαφημιστικός οίκος έκρινε ότι τα ποσά κατά χώρα δεν ήταν αρκετά για τηλεοπτική διαφήμιση, με εξαίρεση τη Ρωσσία, στην οποία τελικά η τηλεοπτική εκστρατεία δεν πραγματοποιήθηκε, γιατί δεν λήφθηκε οποιαδήποτε προσφορά από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Το κόστος της καλοκαιρινής εκστρατείας για την περίοδο 1.1 - 30.4.2001 ανήλθε σε περίπου £3.086.000.

Παρόλο που αναμένεται να καλυφθεί το ελάχιστο ποσό των £4 εκ. που προβλέπεται στο συμβόλαιο για την περίοδο 1.5.2000 - 30.4.2001, παρατήρησα ότι το συνολικό κόστος της διαφημιστικής εκστρατείας για το 2000 ανήλθε σε περίπου £854.197 μόνο.

(δ) Αξιολόγηση δημιουργικού μέρους της χειμερινής διαφημιστικής εκστρατείας Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2000. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου, ο Οργανισμός είχε ζητήσει από το διαφημιστικό οίκο να υποβάλει αξιολόγηση της χειμερινής εκστρατείας Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 2000, κάτι το οποίο δεν έχει πράξει. Αξιολόγηση ζητήθηκε επίσης και από τους υπεύθυνους των Γραφείων του σε έξι χώρες, στις οποίες έγινε διαφημιστική εκστρατεία κατά τη χειμερινή περίοδο 2000.

Οι αξιολογήσεις των αποτελεσμάτων των υπευθύνων των Γραφείων ήταν αρνητικές, εκτός από αυτές του υπεύθυνου του Γραφείου της Πολωνίας, ο οποίος εξέφρασε ικανοποίηση για την πραγματοποίηση της, αφού η διεξαγωγή της είχε αναβληθεί αρκετές φορές. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η αξιολόγηση των Γραφείων Εξωτερικού βασίστηκε μόνο στα κουπόνια και τηλεφωνήματα που έγιναν και δεν μπορεί να θεωρηθεί πλήρης αξιολόγηση.

(ε) Αλλαγές στη φιλοσοφία του δημιουργικού μέρους της διαφημιστικής εκστρατείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αποφάσισε στις 20.3.2001 όπως ζητηθεί νομική γνωμάτευση από τους νομικούς συμβούλους του Οργανισμού, κατά πόσο ο Οργανισμός έχει το νομικό δικαίωμα να επιφέρει οποιεσδήποτε αλλαγές στη φιλοσοφία του δημιουργικού μέρους της διαφημιστικής εκστρατείας και να προσαρμόσει τη στρατηγική του διαφημιστικού οίκου, βάσει της οποίας επιλέγηκε, έτσι ώστε να συνάδει με τη στρατηγική επανατοποθέτησης του Οργανισμού.

Παρόλο που η απάντηση των νομικών συμβούλων ήταν αρνητική, ο Οργανισμός, με τη συγκατάθεση του διαφημιστικού οίκου, θα πραγματοποιήσει τη διαφημιστική χειμερινή εκστρατεία Σεπτεμβρίου - Δεκεμβρίου 2001 στον τύπο με νέο δημιουργικό μέρος.

Εξέφρασα την άποψη ότι η αλλαγή της φιλοσοφίας του δημιουργικού μέρους της διαφημιστικής εκστρατείας δυνατό να εμπλέξει τον Οργανισμό σε μελλοντικές νομικές διαδικασίες, καθώς για την κατακύρωση της προσφοράς της διαφημιστικής εκστρατείας εκκρεμούν αγωγές τρίτων εναντίον του Οργανισμού. Ο Οργανισμός με πληροφόρησε ότι, επειδή μέχρι τη λήξη του

συμβολαίου με το διαφημιστικό οίκο, υπολείπονταν δύο διαφημιστικές εκστρατείες, χειμώνας 2001 και καλοκαίρι 2002, ο Οργανισμός έπρεπε να πάρει αποφάσεις για το συμφέρον του τουρισμού της Κύπρου, προβαίνοντας σε αποτελεσματικότερες διαφημιστικές εκστρατείες.

4.120.7 Αγωγές διαφημιστικών οίκων εναντίον του Οργανισμού για τη διαφημιστική εκστρατεία σε χώρες του εξωτερικού.

(α) Διαφημίσεις στη Γερμανία. Ο διαφημιστικός οίκος στον οποίο κατακυρώθηκε η προσφορά, του οποίου το συμβόλαιο, μετά από παράταση που δόθηκε, έληξε στις 31.5.99, δημιούργησε το 1996 θυγατρική εταιρεία, η οποία ασχολείται με στοιχειοθετήσεις, λιθογραφίες κ.τ.λ. Η εταιρεία αυτή υπέβαλε για τα έτη 1997 και 1998 προσφορές στον πιο πάνω διαφημιστικό οίκο, για την παραγωγή της διαφημιστικής εκστρατείας του Οργανισμού. Για το έτος 1997 κατακυρώθηκε η προσφορά στη θυγατρική εταιρεία και καταβλήθηκε στο διαφημιστικό οίκο ποσό ΓΜ 19.554, συμπεριλαμβανομένης και της προμήθειας, για εργασίες που εκτελέστηκαν από τη θυγατρική εταιρεία. Για το έτος 1998 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως για την παραγωγή ζητηθούν νέες προσφορές απευθείας από το Γραφείο Κ.Ο.Τ. στη Γερμανία, όπου παρατηρήθηκε ότι, σε πολλές περιπτώσεις, οι προσφορές ήταν πολύ χαμηλότερες από τις προσφορές που υποβλήθηκαν από τη θυγατρική εταιρεία του διαφημιστικού οίκου. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αποφάσισε να ζητηθεί η επιστροφή του ποσού της προμήθειας για το έτος 1997 και το Δεκέμβριο 1999 έγινε αποκοπή της προμήθειας ύψους ΓΜ 1.364,25 από τις πληρωμές προς το διαφημιστικό οίκο. Σημειώνεται ότι ο πιο πάνω οίκος προσέφυγε στο δικαστήριο, διεκδικώντας την πληρωμή οφειλόμενων τιμολογίων και την πληρωμή του ποσού της προμήθειας. Σύμφωνα με απόφαση δικαστηρίου της Φρανκφούρτης ημερ. 23.10.2000, ο Οργανισμός πλήρωσε στον πιο πάνω οίκο ποσό Γ.Μ. 74.933 (περίπου £22.039), από το οποίο Γ.Μ. 28.948 (περίπου £8.514) αφορούσαν τόκους για την καθυστέρηση πληρωμής οφειλόμενων τιμολογίων. Επίσης, σύμφωνα με την απόφαση του ίδιου δικαστηρίου ημερ. 4.1.2001, ο Οργανισμός πλήρωσε δικηγορικά έξοδα ύψους Γ.Μ. 5.630 (περίπου £1.667). Το δικηγορικό γραφείο με το οποίο συνεργάστηκε ο Οργανισμός επισημαίνει ότι βασικός λόγος που δεν κερδήθηκε η δίκη από τον Οργανισμό ήταν ότι το συμβόλαιο δεν περιείχε σαφείς πρόνοιες αναφορικά με τα επίμαχα σημεία της δίκης. Ο Οργανισμός με πληροφόρηση ότι οι όροι συνεργασίας με το νέο διαφημιστή έχουν βελτιωθεί, καθότι έχουν συμπεριληφθεί, μεταξύ άλλων, σχετικές πρόνοιες, έτσι ώστε:

- (i) Να ζητούνται προσφορές, όπως καθορίζονται στο συμβόλαιο ή κατόπιν απαίτησης του Οργανισμού, για τα έξοδα παραγωγής που συνεπάγονται δαπάνη πέρα από £1.500, και
- (ii) ο διαφημιστικός οίκος να αποκαλύπτει εκ των προτέρων αν οποιοσδήποτε προσφοροδότης είναι συνδεδεμένη ή θυγατρική εταιρεία ή κατά πόσο έχει οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο συμφέρον σε οποιαδήποτε προσφορά που υποβάλλεται.

(β) Διαφημίσεις στις Βόρειες Χώρες. Ο διαφημιστικός οίκος δεν υπέβαλλε πάντοτε τα απαραίτητα δικαιολογητικά στοιχεία, μαζί με τα τιμολόγια, με αποτέλεσμα την καθυστέρηση στην εξόφληση ή και τη μη εξόφληση των τιμολογίων. Στη συνέχεια ο διαφημιστικός οίκος προσέφυγε σε δικαστήριο της Σουηδίας, απαιτώντας ποσό ΣΕΚ 1.664.596,77 (περίπου £110.000) για εκκρεμείς πληρωμές και επιπλέον τόκους μέχρι πλήρους εξόφλησης, οι οποίοι μέχρι 27.5.99 ανέρχονταν σε ΣΕΚ 434.398 (περίπου £29.000). Αντιλαμβάνομαι ότι διεξάγονται προσπάθειες μέσω των δικηγόρων του Οργανισμού στη Σουηδία, με σκοπό την επιδίωξη συμβιβασμού για το θέμα αυτό.

Για αποφυγή παρόμοιων περιπτώσεων στο μέλλον, εισηγήθηκα όπως, πριν από την καθυστέρηση ή ακύρωση οποιασδήποτε πληρωμής, εξασφαλίζεται νομική συμβουλή, ώστε να αποφεύγονται δικαστικές διαδικασίες και η πιθανή καταβολή εξόδων και τόκων.

4.120.8 Προσφορές για αγορά διαφημιστικού χώρου στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Media Buying) για τη χειμερινή διαφημιστική εκστρατεία του Οργανισμού (Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2000) στις αγορές του Ην. Βασιλείου, Γερμανίας, Ρωσίας, Αυστρίας, Ολλανδίας, Βελγίου και Πολωνίας. Ένεκα μη έγκαιρης προκήρυξης των πιο πάνω προσφορών, που οφείλεται στην καθυστερημένη υποβολή από το διαφημιστικό οίκο των τελικών προτάσεων για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, έγινε σύντμηση του χρόνου υποβολής τους από 20 σε 10 και 6 ημέρες, με αποτέλεσμα το μειωμένο ενδιαφέρον των προσφοροδοτών. Συγκεκριμένα, για τις αγορές του Ην. Βασιλείου και της Ρωσίας δεν λήφθηκε καμιά προσφορά κατά την πρώτη προκήρυξη (10 ημέρες προθεσμία υποβολής), ενώ κατά την επαναπροκήρυξη (6 ημέρες προθεσμία υποβολής) λήφθηκαν δύο προσφορές για το Ην. Βασίλειο, ενώ για τη Ρωσία δεν υπήρξε ενδιαφέρον.

Για την αγορά της Πολωνίας λήφθηκαν μόνο δύο προσφορές και έγινε κατακύρωση στον πιο φθηνό προσφοροδότη, ενώ για τις αγορές της Γερμανίας, Βελγίου, Ολλανδίας και Αυστρίας υποβλήθηκε μόνο μια προσφορά, την οποία φαίνεται να κατακύρωσε εξ ανάγκης το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, για να καταστεί δυνατή η διεξαγωγή της χειμερινής διαφημιστικής εκστρατείας του 2000, παρόλο που οι τιμές θεωρήθηκαν πιο ψηλές από τις προϋπολογισθείσες και παρόλο που σε προηγούμενη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου προβλεπόταν ότι έπρεπε να υπάρχουν τουλάχιστον δύο προσφορές για να είναι δυνατή η κατακύρωση.

4.120.9 Προσφορές για την κατασκευή, τοποθέτηση και διακόσμηση περιπτέρων του Οργανισμού σε Διεθνείς Τουριστικές Εκθέσεις. Παρατηρήθηκε ότι οι προσφορές αυτές δεν προκηρύσσονται έγκαιρα και σε αρκετές περιπτώσεις γίνεται αναγκαστικά σύντμηση του χρόνου υποβολής τους, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ανταποκριθούν αρκετοί προσφοροδότες και να μην εξασφαλίζονται οι πιο συμφέρουσες τιμές.

Επίσης η τακτική αυτή φαίνεται να ευνοεί τον επιτυχόντα κατά τον προηγούμενο χρόνο προσφοροδότη, ο οποίος διαθέτει ήδη το περίπτερο, πράγμα που επαληθεύεται από το γεγονός ότι σε αρκετές αγορές κερδίζουν τις προσφορές τα ίδια άτομα.

Το πρόβλημα εντοπίστηκε και από το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποφάσισε στις 31.1.2000 όπως οι προσφορές για κατασκευή περιπτέρων σε τουριστικές εκθέσεις του εξωτερικού προκηρύσσονται τουλάχιστον 6 μήνες πριν από την έναρξη της έκθεσης. Επιπρόσθετα εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο σύναψης πολυετών συμβολαίων, με τα οποία θα εξασφαλίζονται καλύτερες τιμές, αφού τα περίπτερα θα είναι ήδη έτοιμα από τα προηγούμενα χρόνια.

Όπως πληροφορήθηκα, σε συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, ημερ. 28.8.2001, εγκρίθηκαν νέοι όροι ζήτησης προσφορών, βάσει των οποίων ζητούνται προσφορές μια φορά το χρόνο για όλες τις εκθέσεις, με δικαίωμα του Οργανισμού να παρατείνει τη συνεργασία με τους επιτυχόντες προσφοροδότες για δύο επιπρόσθετες χρονικές περιόδους, και ότι ο Οργανισμός, σε ορισμένες περιπτώσεις, άσκησε το δικαίωμα ανανέωσης των συμβολαίων, με βάση προσφορές που λήφθηκαν για δεύτερο ή και τρίτο έτος.

4.120.10 Έσοδα από επιβολή ποσοστού 3% υπέρ του Οργανισμού. Τα έσοδα από την επιβολή από 1.7.2000 του ποσοστού 3% πάνω στους λογαριασμούς των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, εστιατορίων και των κέντρων αναψυχής ανήλθαν μέχρι 31.12.2000 σε £9.377.303 (£6.304.276 από τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και £3.073.027 από τα κέντρα αναψυχής).

(α) Καθυστέρηση στην υποβολή δηλώσεων και την είσπραξη του ποσοστού 3%.

Παρατηρήθηκε ότι το μηχανογραφημένο σύστημα του Οργανισμού αδυνατεί να ετοιμάσει κατάσταση ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, εστιατορίων και κέντρων αναψυχής που δεν έχουν υποβάλει δηλώσεις, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η αποστολή ειδοποιήσεων για συμμόρφωση και η επιβολή πρόσθετης επιβάρυνσης προστίμου και τόκων. Όπως πληροφορήθηκα, έχουν γίνει οι απαιτούμενες αλλαγές/βελτιώσεις στο μηχανογραφημένο σύστημα, οι οποίες βρίσκονται στο στάδιο του ελέγχου για πλήρη ενσωμάτωση τους στο σύστημα.

Σημειώνεται ότι στους λογαριασμούς του 2000 περιλαμβάνονται χρεώστες που οφείλουν ποσό £3.255.858 για ποσοστό 3%, πρόσθετη επιβάρυνση, πρόστιμο και τόκους, το οποίο έχει εξαχθεί σχεδόν αποκλειστικά με βάση τις εισπράξεις του 2001 και δεν περιλαμβάνονται ποσά που πιθανόν να οφείλονται από κέντρα αναψυχής και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, τα οποία δεν έχουν υποβάλει δήλωση κύκλου εργασιών για υπολογισμό του ποσοστού 3%.

(β) Επιτόπιος έλεγχος. Για έλεγχο της ορθότητας των δηλώσεων που υποβάλλουν οι επιχειρηματίες για υπολογισμό του ποσοστού 3%, κρίνεται απαραίτητο όπως γίνεται επιτόπιος έλεγχος των σχετικών στοιχείων, τα οποία, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, υποχρεούται κάθε επιχειρηματίας να τηρεί και να παρουσιάζει για έλεγχο. Από 1.7.2000, ημερομηνία επιβολής του ποσοστού 3%, μέχρι την ημερομηνία ελέγχου, κανένας επιτόπιος έλεγχος δεν έχει γίνει και εισηγήθηκα τη διενέργεια τέτοιων ελέγχων το συντομότερο.

4.120.11 Χρήση και εκμετάλλευση υποστατικών στη Μαρίνα Λάρνακας. Στη Μαρίνα Λάρνακας, πέρα από τη συμφωνία για άδεια χρήσης και εκμετάλλευσης της Νηοδόχου, ο Οργανισμός υπέγραψε συμφωνίες και παραχώρησε άδειες χρήσης σε επτά υποστατικά.

Οι άδειες χρήσης για πέντε από τα πιο πάνω επτά υποστατικά έληξαν και οι τέως αδειούχοι δεν έχουν μέχρι σήμερα παραδώσει στον Οργανισμό ελεύθερη την κατοχή των υποστατικών. Ο Οργανισμός προχώρησε στην καταχώριση αγωγών εναντίον τεσσάρων τέως αδειούχων των υποστατικών και ζήτησε να πληροφορηθώ τους λόγους για τη μη καταχώριση αγωγής εναντίον του πέμπτου τέως αδειούχου. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Οργανισμός πρότεινε στον πέμπτο τέως αδειούχο την υπογραφή νέας συμφωνίας, την οποία ο τελευταίος αρνήθηκε να υπογράψει και, ενόψει τούτου, προωθούνται άλλες ενέργειες για διευθέτηση του θέματος.

Ο Οργανισμός, σε συνεδρίες του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 9.1.2001 και 7.2.2001, αποδέχτηκε πρόταση από έναν από τους τέως αδειούχους για εξώδικη διευθέτηση. Στη συνέχεια όμως, λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις των νομικών συμβούλων του, αποφάσισε να μην προχωρήσει σε οποιοσδήποτε διευθετήσεις. Οι σχετικές υποθέσεις εκκρεμούν στο δικαστήριο.

Μέρος Β

4.120.12 Διαφημίσεις Κ.Ο.Τ. στο Βέλγιο. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου αναφέρεται ότι, μετά από καταγγελία του Διευθυντή του Γραφείου του Κ.Ο.Τ. στις Βρυξέλλες, διεξήχθη από την Υπηρεσία μου σχετική έρευνα, από την οποία διαπιστώθηκε ότι έγιναν υπερτιμολογήσεις τιμολογίων από ξένο διαφημιστικό οίκο για τις διαφημίσεις του Κ.Ο.Τ. στο Βέλγιο. Η σχετική έκθεση μου υποβλήθηκε στον Πρόεδρο του Κ.Ο.Τ. στις 4.11.97.

Με βάση συμφωνία που έγινε μεταξύ του Κ.Ο.Τ. και του διαφημιστικού οίκου, ο οίκος αποδέχτηκε να μην πληρωθεί για διαφημίσεις, αξίας περίπου £52.325, νοουμένου ότι θα αποσυρθεί η καταγγελία εναντίον του και θα τερματιστεί η συνεργασία μεταξύ τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αποφάσισε στις 18.9.97 όπως διεξαχθεί διοικητική έρευνα και ζητήθηκε η γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα αναφορικά με τον τρόπο διεξαγωγής της.

Στις 3.11.97 το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού υπέβαλε πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για τη διεξαγωγή αυτής της έρευνας, με σκοπό:

- Τη διερεύνηση της διαδικασίας αξιολόγησης και επιλογής του διαφημιστικού οίκου για το Βέλγιο και Ολλανδία, και
- τη διερεύνηση αναφορικά με την παρακολούθηση και τον έλεγχο από τους αρμόδιους λειτουργούς της ποιότητας και του βαθμού υλοποίησης της διαφημιστικής εκστρατείας στο Βέλγιο και την Ολλανδία και της τήρησης των συμβατικών υποχρεώσεων του διαφημιστικού οίκου, ιδιαίτερα όσο αφορά την εξασφάλιση προς όφελος του Οργανισμού των εκππτώσεων από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, καθώς και αναφορικά με τον έλεγχο των τιμολογίων.

Το Υπουργικό Συμβούλιο αποδέκτηκε την πρόταση και αποφάσισε στις 14.11.97 το διορισμό προσώπου, ως επιτρόπου της ερευνητικής επιτροπής για το πιο πάνω θέμα. Η έρευνα άρχισε στις 31.3.98 και η έκθεση/πόρισμα της επιτροπής υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο στις 4.8.99. Αντιλαμβάνομαι ότι το Υπουργικό Συμβούλιο παρέπεμψε το πόρισμα στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Μετά από μελέτη των σχετικών γνωματεύσεων του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, που δόθηκαν τον Απρίλιο και Ιούνιο 2000, αναφορικά με τη λήψη πειθαρχικών μέτρων εναντίον υπαλλήλου του Οργανισμού, καθώς και για πιθανή διάπραξη ποινικού αδικήματος, και ύστερα από διεξαγωγή έρευνας από ορισθέντες Λειτουργούς του Οργανισμού, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ομόφωνα στις 24.7.2001 ότι δεν τεκμηριώνεται οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα, ούτε δικαιολογείται οποιαδήποτε κύρωση εναντίον του υπό αναφορά υπαλλήλου, και ότι το θέμα θεωρείται λήξαν.

4.120.13 Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη προσωπικού. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, στο προσωπικό του Οργανισμού παρέχεται η ίδια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που καλύπτει τους δημόσιους υπαλλήλους, με την καταβολή στο Υπουργείο Υγείας των καθορισμένων δικαιωμάτων, τα οποία το 2000 ήταν £140.318 (1999 £129.364). Επιπρόσθετα ιδρύθηκε Σχέδιο Συμπληρωματικής Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, με συνεισφορά του Οργανισμού 3,85% πάνω στις ακαθάριστες απολαβές. Το συνολικό κόστος για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη του προσωπικού για το 2000, με βάση τα δυο πιο πάνω Σχέδια, ανήλθε σε £246.919 (1999 £243.806). Στις 28.4.99 το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αποφάσισε τη συνεργασία με ασφαλιστική εταιρεία, για κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του προσωπικού. Για το σκοπό αυτό ετοιμάστηκαν όροι και προδιαγραφές για την προκήρυξη προσφορών, που στη συνέχεια αναθεωρήθηκαν μετά από διαβουλεύσεις της ορισθείσας για το σκοπό αυτό επιτροπής με τον ασφαλιστικό σύμβουλο.

Αντιλαμβάνομαι ότι πριν από την προκήρυξη των προσφορών μελετώνται σχετικά θέματα, όπως ο συσχετισμός του Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης με την πιθανή εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας, η κατανομή του πληρωτέου ποσού μεταξύ του Οργανισμού και του Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης κ.τ.λ. Επισήμανα ότι πριν από τη συμπλήρωση της όλης διαδικασίας πρέπει να μελετηθεί και το κατά πόσο είναι οικονομικά συμφέρουσα η συνεργασία με ασφαλιστική εταιρεία, συγκρίνοντας τα πληρωτέα ασφάλιστρα με το μέσο όρο πληρωμών κατ' έτος από το Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης που ισχύει.

4.120.14 Χρήση και εκμετάλλευση της Νηοδόχου στη Μαρίνα Λάρνακας. Στην Έκθεσή μου για το 1998 ανέφερα ότι η προσφορά για χρήση και εκμετάλλευση της Νηοδόχου για την περίοδο 1.1.98-31.12.99, η οποία κατακυρώθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο σε εταιρεία, δεν κατέστη δυνατό να τεθεί σε εφαρμογή, λόγω άρνησης του τέως αδειούχου να παραδώσει ελεύθερη την κατοχή και χρήση της Νηοδόχου. Παράλληλα κινήθηκαν αγωγές από μέρους των εμπλεκόμενων μερών, οι οποίες περιέπλεξαν περαιτέρω την κατάσταση.

Ο νέος αδειούχος άρχισε να χρησιμοποιεί και να εκμεταλλεύεται τη Νηοδόχο από το Μάρτιο 1998, ενώ ο τέως αδειούχος εξακολουθεί να κατέχει το υποστατικό/γραφείο και να έχει σταθμευμένα στο χώρο δικά του οχήματα/ μηχανήματα.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο νέος αδειούχος δεν φαίνεται να έχει συμμορφωθεί με όλους τους όρους της συμφωνίας που υπέγραψε με τον Οργανισμό και, επιπρόσθετα, μέχρι σήμερα κατέβαλε τα τέλη άδειας χρήσης μόνο για ένα μήνα, ύψους £2.755.

Με τη λήξη της συμφωνίας στις 31.12.99, ο νέος αδειούχος παρέδωσε στον Οργανισμό ελεύθερη την κατοχή και χρήση της Νηοδόχου, ενώ παράλληλα ο Οργανισμός προχώρησε σε κατάσχεση της τραπεζικής εγγύησης του για ποσό £33.060, έναντι των οφειλόμενων τελών άδειας χρήσης. Για την είσπραξη του υπόλοιπου ποσού, ύψους £24.508, κινήθηκε από τον Οργανισμό αγωγή.

Ο πρώτος τέως αδειούχος πρότεινε συμβιβασμό όλων των δικαστικών υποθέσεων που εκκρεμούν εναντίον του, αλλά η πρόταση του δεν έγινε δεκτή από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στη συνεδρία του ημερ. 22.11.99.

Μετά από γνωμάτευση του νομικού συμβούλου του Οργανισμού, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, τον Ιούνιο του 2000, να προχωρήσει στην προκήρυξη προσφορών για την παραχώρηση άδειας χρήσης και εκμετάλλευσης της Νηοδόχου, καθώς επίσης και τη στέρηση του δικαιώματος συμμετοχής σε προσφορές του Οργανισμού, για περίοδο ενός έτους, των δύο πιο πάνω τέως αδειούχων, λόγω μη συμμόρφωσης τους με τους όρους των συμφωνιών που υπέγραψαν με τον Οργανισμό. Για τις πιο πάνω προσφορές, που έληγαν στις 2.8.2000, δεν εκδηλώθηκε ενδιαφέρον και ο Οργανισμός επαναπροκήρυξε τις προσφορές, με ημερομηνία λήξης τις 20.9.2000, αλλά και πάλι δεν εκδηλώθηκε ενδιαφέρον. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, σε συνεδρία του στις 4.12.2000, αποφάσισε τη μη επαναπροκήρυξη των προσφορών.

Σημειώνεται ότι ο Οργανισμός ειδοποίησε τους ιδιοκτήτες σκαφών ότι από 1.1.2000 επιτρέπεται σε οποιαδήποτε εταιρεία, η οποία παρέχει υπηρεσίες ανέλκυσης, καθέλκυσης, μεταφοράς και στήριξης σκαφών, να χρησιμοποιεί τη Νηοδόχο, αφού αυτή κληθεί προς τούτο από τους ιδιοκτήτες σκαφών και δοθεί έγκριση από τη διεύθυνση της Μαρίνας Λάρνακας. Και οι δύο τέως αδειούχοι εξακολουθούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους, ενώ ο πρώτος τέως αδειούχος στις 22.1.2001 επανέφερε την πρόταση του για συμβιβασμό όλων των δικαστικών υποθέσεων που εκκρεμούν εναντίον του, η οποία και πάλι απορρίφθηκε. Το όλο θέμα έχει μελετήσει ο Οργανισμός και αποφάσισε όπως συνεχιστεί η εκδίκαση όλων των εκκρεμουσών υποθέσεων που αφορούν τη Νηοδόχο.

4.121 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Μέρος Α

4.121.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £1.988.279, σε σύγκριση με πλεόνασμα £1.048.215 το 1999.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £13.697.757, σε σύγκριση με £4.991.467 το 1999. Η αύξηση των £8.706.290 οφείλεται κυρίως στην αυξημένη κρατική χορηγία.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £15.686.036, σε σύγκριση με £3.943.252 το 1999. Η αύξηση των £11.742.784 οφείλεται κυρίως στην καταβολή από την Κυβέρνηση, μέσω του

Οργανισμού, αυξημένων αποζημιώσεων και «κατά χάρη» οικονομικής βοήθειας στους παραγωγούς, λόγω μεγαλύτερων σε έκταση ζημιών που έχουν υποστεί.

(δ) Αποζημιώσεις. Οι αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν κατά τα έτη 2000 και 1999 παρουσιάζονται ως ακολούθως:

	2000	1999
	£	£
(i) Αποζημιώσεις που καλύπτονται από τον Ο.Γ.Α.:		
Φυλλοβόλα	82.167	1.014.569
Σταφύλια	326.839	379.816
Σιτηρά	5.327.896	720.998
Κτηνοτροφικά φυτά	178.183	17.234
Φασόλια	---	270
Εσπεριδοειδή	116.025	22.409
Αγκινάρες	51.771	528
Πατάτες	1.684.590	163.525
«Μέσπιλα»	9.874	5.368
Σύνολο	7.777.345	2.324.717

(ii) Πρόσθετη οικονομική βοήθεια:

Φυλλοβόλα	---	---
Σταφύλια	---	554
Σιτηρά	5.750.732	388.144
Κτηνοτροφικά φυτά	192.438	9.306
Εσπεριδοειδή	---	---
Πατάτες	632.293	---
Φασόλια	---	---
Αγκινάρες	---	---
«Μέσπιλα»	---	---
Σύνολο	6.575.463	398.004

(ε) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Οργανισμού:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό (Μείον Οφειλές Κυπριακής Δημοκρατίας) προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	2,18	7,71
Κρατική Χορηγία προς Έσοδα	85,32%	49,13%
Αναλογία Πλεονάσματος/(Ελλείμματος) προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	(4,60%)	2,74%

4.121.2 Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 38 υπαλλήλους και οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ήταν £913.720, σε σύγκριση με £865.227 το προηγούμενο έτος. Το κόστος απασχόλησης του έκτακτου προσωπικού ανήλθε σε £166.154 (£82.582 το 1999).

4.121.3 Κυβερνητικές χορηγίες και εγγυημένα δάνεια. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε για το 2000 την παραχώρηση «κατά χάρη» οικονομικής βοήθειας ύψους £6,6 εκ. στους παραγωγούς, πέρα από αυτή που προνοούσε η σχετική νομοθεσία. Επιπρόσθετα, καταβλήθηκαν με βάση τη νομοθεσία αποζημιώσεις ύψους £7,8 εκ. Η Κυβέρνηση κατέβαλε στην Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα, μέσω του Οργανισμού, ποσό £4,8 εκ., το οποίο αντιπροσωπεύει τις δόσεις των εγγυημένων δανείων που συνήψε ο Οργανισμός.

4.121.4 Καθυστερημένα ασφάλιστρα. Τα καθυστερημένα ασφάλιστρα ανέρχονταν στις 31.12.2000 σε £390.212, σε σύγκριση με £471.463 το 1999. Μέχρι 22 Ιουνίου 2001 είχαν εισπραχθεί καθυστερημένα ασφάλιστρα ύψους £126.200 και εισηγήθηκα να ληφθούν μέτρα για είσπραξη και των υπόλοιπων και να διερευνηθούν και διαγραφούν τα ποσά που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης.

Με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου διαγράφηκαν καθυστερημένα ασφάλιστρα ύψους £2.643.

4.121.5 Οικονομική βιωσιμότητα του Οργανισμού. Στις 31.12.2000 το αποθεματικό του Οργανισμού ήταν περίπου £5,1 εκ., μετά και από την τακτοποίηση μεγάλου μέρους των υποχρεώσεων του για αποζημίωση των παραγωγών για τις ζημιές που υπέστησαν κατά το 2000. Παρά την αύξηση του ποσοστού της κυβερνητικής χορηγίας προς τον Οργανισμό από 1.1.98, με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, από 75% σε 100% πάνω στα ασφάλιστρα, φαίνεται ότι οι πόροι του θα εξακολουθήσουν να είναι περιορισμένοι και η συνέχιση της λειτουργίας του θα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη στήριξη από μέρους της Κυβέρνησης. Για τη μελέτη της οικονομικής βιωσιμότητας του Οργανισμού έχει μετακληθεί ξένος εμπειρογνώμονας για τη διεξαγωγή αναλογιστικής μελέτης, ο οποίος έχει ήδη υποβάλει την προκαταρκτική του έκθεση. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, έχουν ετοιμαστεί σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο και τροποποιητικοί Κανονισμοί και αναμένεται να υποβληθούν στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνική επεξεργασία.

4.121.6 Συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Υπέδειξα την ανάγκη διερεύνησης και αξιολόγησης όλων των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου που πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση, ιδιαίτερα στον ευαίσθητο τομέα των εκτιμήσεων/αποζημιώσεων, και, παράλληλα, την επέκταση και βελτίωση των διαφόρων συστημάτων και την ετοιμασία κατάλληλων προγραμμάτων εργασίας, τα οποία να καλύπτουν όλους τους τομείς δραστηριότητας του Οργανισμού, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Όπως πληροφορήθηκα, το Διοικητικό Συμβούλιο θα μελετήσει το θέμα αυτό, μέσα στα πλαίσια και της μελέτης για το ανθρώπινο δυναμικό που έχει αποφασιστεί να γίνει στον Οργανισμό, με στόχο την υιοθέτηση ενός αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου στον Οργανισμό.

4.121.7 Αγορά αερομικτών για προστασία φυτειών πατατών. Στην Έκθεσή μου για το 1995 ανέφερα ότι ο Οργανισμός αγόρασε το 1992 δώδεκα αερομίκτες, τους οποίους τοποθέτησε σε περιοχές των Κοκκινοχωριών για προστασία καλλιεργειών πατατών από τον παγετό, έναντι συνολικής δαπάνης £174.738. Η πειραματική εργασία συνεχίστηκε και ολοκληρώθηκε μέσα στο 1998, τα αποτελέσματα όμως δεν κρίνονται ικανοποιητικά, με αποτέλεσμα οι αερομίκτες να παραχωρηθούν δωρεάν σε δύο αγροκτήματα στη Λεμεσό, τα οποία ασχολούνται με την εσπεριδοκαλλιέργεια. Πρόσθετα το Συμβούλιο εξέτασε και την

πιθανότητα επιδότησης με ποσό περίπου £5.835 του κόστους αποσυναρμολόγησης, μεταφοράς και εγκατάστασης των αερομικτών.

Τα δύο αγροκτήματα ζήτησαν να απαλλαγούν από τις πρόνοιες των συμφωνιών που υπέγραψαν με τον Οργανισμό στις 4.2.2000, αφού, όπως τονίζουν, ο τομέας της εσπεριδοκαλλιέργειας αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια σοβαρό πρόβλημα βιωσιμότητας και οποιαδήποτε πρόσθετα έξοδα θεωρούνται αχρείαστα. Το Διοικητικό Συμβούλιο έκαμε αποδεκτό το αίτημα των αγροκτημάτων και εξουσιοδότησε το Διευθυντή να έλθει σε επικοινωνία με το Γενικό Διευθυντή του ΕΛΓΑ, για τη δωρεάν παραχώρηση των αερομικτών σε Έλληνες γεωργούς.

4.122 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Μέρος Α

4.122.1 Οικονομική κατάσταση. Για το έτος 2000 ο Οργανισμός παρουσίασε πλεόνασμα £227.823, σε σύγκριση με έλλειμμα £363.719 για το 1999. Το πλεόνασμα οφείλεται κυρίως στη μείωση κατά £545.490 της αξίας του πλεονασματικού γάλακτος που καταστράφηκε μέσα στο 2000, με αποτέλεσμα να αυξηθεί το μικτό κέρδος από £1.721.205 σε £2.416.688.

4.122.2 Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Οργανισμού:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,04	1,13
Μικτό Κέρδος προς Πωλήσεις	7,90%	6,15%

4.122.3 Εγγυήσεις.

(α) Παραχώρηση εγγυήσεων από τον Οργανισμό. Στις 31.12.2000 υπήρχαν εγγυήσεις ύψους £63.961 που παραχωρήθηκαν από τον Οργανισμό σε αγελαδοτρόφους και μεταφορείς γάλακτος.

(β) Κυβερνητικές εγγυήσεις. Η Κυβέρνηση ανανέωσε μέχρι 31.8.2001 την εγγύηση που παραχώρησε στον Οργανισμό για τραπεζικές πιστωτικές διευκολύνσεις που συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, για ποσό ύψους £900.000.

4.122.4 Ρευστότητα του Οργανισμού. Για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου προβλήματος ρευστότητας, ο Οργανισμός αναγκάστηκε να ανανεώσει το δάνειο/πίστωση, ύψους £900.000, από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ, ενέργεια στην οποία αναγκάστηκε να καταφύγει το 1999. Το τραπεζικό παρατράβηγμα, από £116.230 στις 31.12.1999, αυξήθηκε στις £554.805 στις 31.12.2000, δηλαδή αυξήθηκε κατά £438.575.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η αύξηση του τραπεζικού παρατραβήγματος οφείλεται κυρίως στην καθυστέρηση που υπήρξε από συγκεκριμένη βιομηχανία γάλακτος στην αποπληρωμή προς τον Οργανισμό της αξίας του γάλακτος.

4.122.5 Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση. Ο Προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2000 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 20.12.1999 και, σύμφωνα με το άρθρο 37(1) του περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμου, υποβλήθηκε στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 22.12.1999 για ενημέρωση.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) (Τροποποιητικό) Νόμο του 1987, ο Οργανισμός απαλλάσσεται από την υποχρέωση υποβολής του Προϋπολογισμού του για έγκριση στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(β) Υπερβάσεις. Σε διάφορα Κονδύλια του Προϋπολογισμού σημειώθηκαν υπερβάσεις συνολικού ύψους £217.697, οι οποίες έχουν καλυφθεί από περίπου ισόποσες εξοικονομήσεις. Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι όλες σχεδόν οι υπερβάσεις ήταν αποτέλεσμα σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου του Οργανισμού, για τις οποίες εξασφαλίστηκε καλυπτική έγκριση του Συμβουλίου στις 18.7.2001.

4.122.6 Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 37 μόνιμους υπαλλήλους, με σύνολο αποδοχών £638.979, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα Ταμεία, με μέσο όρο αποδοχών για κάθε υπάλληλο £17.270. Εργοδοτούσε επίσης και 19 εργάτες, με σύνολο αποδοχών £195.964. Στις 31.12.2000 υπήρχαν 3 κενές οργανικές θέσεις.

4.122.7 Πιστωτική πολιτική του Οργανισμού.

(α) Παροχή εγγυήσεων στον Οργανισμό από τους βιομήχανους. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, για την πίστωση των 45 ημερών που παρέχει ο Οργανισμός στις βιομηχανίες για πληρωμή του γάλακτος που παραλαμβάνουν, δεν έχει εξασφαλιστεί εγγύηση ή άλλης μορφής ασφάλεια από όλους τους βιομήχανους. Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, παρόλο που οι πλείστοι επεξεργαστές γάλακτος υπέβαλαν σχετικές εγγυήσεις, ορισμένοι από αυτούς, κυρίως οι μεγαλύτεροι επεξεργαστές, εξακολουθούν να αρνούνται να καταθέσουν τις σχετικές εγγυήσεις, εκμεταλλευόμενοι το γεγονός της ύπαρξης περιστασιακού πλεονασματικού γάλακτος κατά τα τελευταία χρόνια, και γνωρίζοντας ότι η διακοπή της παροχής γάλακτος προς αυτούς είναι δύσκολη, αν όχι αδύνατη, και εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους οικονομικής ζημιάς για τον Οργανισμό. Επιπρόσθετα ανέφερε ότι η περίπτωση της κάθε βιομηχανίας παρακολουθείται ξεχωριστά και, όπου υπάρχουν αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στις πληρωμές, λαμβάνονται όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα.

(β) Καθυστερήση στην αποπληρωμή προς τον Οργανισμό της αξίας του γάλακτος. Σε μερικές περιπτώσεις παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην αποπληρωμή προς τον Οργανισμό της αξίας του γάλακτος που παραλαμβάνεται από τους βιομήχανους.

Συναφώς αναφέρεται ότι συγκεκριμένη βιομηχανία, για την οποία το Συμβούλιο του Οργανισμού στη συνεδρία του αρ. 630, ημερ. 5.5.1999, αποφάσισε την παγοποίηση του χρέους της ύψους £335.380 και την αύξηση του ορίου πίστωσης για την αξία του γάλακτος που παραχωρείται σ' αυτή, από ένα σε δύο μήνες, εξακολουθεί, όχι μόνο να καθυστερεί την αποπληρωμή της αξίας του γάλακτος που παραλαμβάνει από τον Οργανισμό, αλλά αύξησε το χρέος της προς τον Οργανισμό από £812.338 το 1999 σε £1.205.944 το 2000, με αποτέλεσμα να οξύνεται το πρόβλημα ρευστότητας του Οργανισμού.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, εκεί όπου υπάρχουν σοβαρές καθυστερήσεις, έχουν ληφθεί μέτρα και αριθμός βιομηχάνων παραλαμβάνουν γάλα με προπληρωμή του γάλακτος ή με καταβολή ντεπόζιτου στον Οργανισμό, που να καλύπτει την αξία του γάλακτος για περίοδο πέρα από ένα μήνα κ.τ.λ.

Σε ό,τι αφορά το χρέος της συγκεκριμένης βιομηχανίας, ανέφερε ότι αυτό έχει μειωθεί σημαντικά, από £1.205.944 κατά τις 31.12.2000 σε £494.601 κατά τις 31.8.2001, και ότι για το υπόλοιπο που παραμένει έχουν ήδη γίνει οι αναγκαίες διευθετήσεις με την εν λόγω βιομηχανία για την εξόφληση του, με μηνιαίες δόσεις μέχρι τις 22.2.2002.

(γ) Τόκοι χρεών βιομηχάνων. Με απόφαση του Συμβουλίου του Οργανισμού επιβάλλονται τόκοι πάνω στα καθυστερημένα χρέη των βιομηχάνων. Κατά το 2000 επιβλήθηκαν τόκοι ύψους £51.815. Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, παρά το γεγονός ότι μερικοί βιομήχανοι δεν τους αποδέχτηκαν, ο Οργανισμός λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την είσπραξη τους.

4.122.8 Καταστροφή πλεονασματικού γάλακτος. Το 2000 καταστράφηκε ποσότητα 1,9 εκ. λίτρων αγελαδινού γάλακτος αξίας £344.199, με βάση τη μέση σταθμισμένη τιμή του έτους, σε σύγκριση με 4,9 εκ. λίτρα αγελαδινού και αιγοπρόβειου γάλακτος αξίας £889.689 το 1999.

Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός επιβαρύνθηκε με ποσό £13.148 για τη μεταφορά του πλεονασματικού γάλακτος στους τόπους απόρριψης.

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο του Οργανισμού, η καταστροφή του πλεονασματικού γάλακτος οφείλεται κυρίως στην παραγωγή γάλακτος, από την πλευρά ορισμένων παραγωγών, πέρα από τις ατομικές ποσοστώσεις που καθόρισε ο Οργανισμός, και στο γεγονός ότι κάποιες βιομηχανίες δεν παρέλαβαν όλες τις ποσότητες γάλακτος κατά τις εορτές και αργίες.

4.122.9 Πληρωμή πλεονασματικού αγελαδινού γάλακτος στους παραγωγούς για το 1998. Στην Έκθεσή μου για το 1998 ανέφερα ότι έγινε πρόνοια στους λογαριασμούς για ποσό £62.656, το οποίο υπολογίστηκε προκαταρκτικά, με πιθανότητα διαφοροποίησης, και αφορούσε 2,4 εκ. λίτρα πλεονασματικού γάλακτος που παρέδωσαν παραγωγοί στον Οργανισμό, πέρα από τις προσωπικές ετήσιες ποσοστώσεις τους, πρόνοια η οποία συνεχίζει να περιλαμβάνεται και στους λογαριασμούς για το έτος 2000.

Η πρόνοια έγινε ύστερα από απόφαση του Συμβουλίου του Οργανισμού για πληρωμή στους αγελαδοτρόφους, σε «τιμή ξεκαθαρίσματος», της πιο πάνω ποσότητας γάλακτος, χωρίς να ληφθεί τελική απόφαση για την τιμή πληρωμής.

Όσο αφορά την πιο πάνω απόφαση, ανέφερα ότι αυτή δεν συνάδει με τις πρόνοιες του πακέτου μέτρων για στήριξη της αγελαδοτροφίας που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο στις 22.5.1996, για σταθεροποίηση της παραγωγής.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο πήρε την πιο πάνω απόφαση, αφού έλαβε υπόψη τα πιο κάτω:

- Τα διαβήματα που έκανε προς την Κυβέρνηση για κατοχύρωση της παραγωγής του ντόπιου τυριού EDAM,
- την προσφορά και τη ζήτηση του γάλακτος κατά το 1998,
- τις πιέσεις που ασκούσαν από πλευράς βιομηχάνων προς τον Οργανισμό για αύξηση των παραδόσεων γάλακτος προς αυτούς, και
- ότι το πλεονασματικό γάλα θα πληρωνόταν σε τιμή ξεκαθαρίσματος και ότι ο Οργανισμός δεν θα επιβαρυνόταν οικονομικά με οποιοδήποτε ποσό.

Επιπρόσθετα ο Πρόεδρος του Οργανισμού ανέφερε ότι η πρόνοια αυτή της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου είναι πολύ δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να εφαρμοστεί, γιατί κανένας παραγωγός δεν θα ήταν διατεθειμένος να παραδίνει πλεονασματικό γάλα για το οποίο να πληρώνεται μηδενική τιμή και, επιπλέον, να καλείται να πληρώσει και πρόστιμο. Απλούστατα οι παραγωγοί θα κατέστρεφαν το γάλα ή θα το διέθεταν εκτός Οργανισμού, με κίνδυνο κατάρρευσης ολόκληρου του συστήματος προγραμματισμού της παραγωγής.

Καταλήγοντας, με πληροφόρησε ότι η εκκρεμότητα για την πληρωμή των παραγωγών διευθετήθηκε τον Αύγουστο του 2001, μετά από συμφωνία μεταξύ του Οργανισμού και των παραγωγών, οι οποίοι όμως πληρώθηκαν σε τιμή ξεκαθαρίσματος 11 σεντ ανά λίτρο πλεονασματικού γάλακτος, αντί 2,56 σεντ, που ήταν η τιμή βάσει της οποίας έγινε η σχετική πρόνοια στους λογαριασμούς του 1998, με αποτέλεσμα ο Οργανισμός να επιβαρυνθεί με επιπρόσθετο ποσό ύψους περίπου £206.500.

4.122.10 Κατανομή επιπλέον ποσόστωσης αγελαδινού γάλακτος για το 2000. Ο Οργανισμός, με επιστολή του ημερ. 9.6.2000, υπέβαλε πρόταση στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για προώθηση προς έγκριση από την αρμόδια τριμελή Υπουργική Επιτροπή της παραχώρησης επιπλέον ποσόστωσης για το 2000, για ικανοποίηση των προβλεπόμενων αυξημένων αναγκών των βιομηχάνων, με συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις. Στην επιστολή αυτή, μεταξύ άλλων, ο Οργανισμός ζητούσε:

(α) Κατανομή επιπλέον ποσόστωσης 1 812 460 λίτρων αγελαδινού γάλακτος, και

(β) πληρωμή του πλεονασματικού γάλακτος που παρέδωσαν οι παραγωγοί τους πρώτους 5 μήνες του 2000, το οποίο ανήλθε στα 3 804 767 λίτρα.

Με απόφαση του Συμβουλίου του Οργανισμού και με βάση επιστολές/εγκρίσεις των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών, ο Οργανισμός προχώρησε στην υλοποίηση των πιο πάνω εισηγήσεων, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει ληφθεί έγκριση είτε του Υπουργικού Συμβουλίου, είτε της τριμελούς Υπουργικής Επιτροπής (στην περίπτωση που έγινε εκχώρηση των εξουσιών του Υπουργικού Συμβουλίου στην εν λόγω Επιτροπή), παρόλο που ο Οργανισμός έχει επανειλημμένα ζητήσει την πιο πάνω γραπτή έγκριση.

4.122.11 Πλεονασματικό αγελαδινό γάλα του 2000 - Υπέρβαση ποσοστώσεων. Κατά το 2000 η υπέρβαση των ποσοστώσεων ανήλθε στα 1 122 985 λίτρα γάλακτος και προήλθε από 53 παραγωγούς, οι οποίοι ξεπέρασαν τις προσωπικές ετήσιες ποσοστώσεις τους, όπως αυτές διαμορφώθηκαν με τις επιπλέον ποσοστώσεις του 2000.

Παρατηρήθηκε ότι, κατά παράβαση των μέτρων για σταθεροποίηση της παραγωγής που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο στις 22.5.1996 με την απόφαση του αρ. 44.301, τα οποία προνοούν την παραλαβή του πλεονασματικού γάλακτος σε μηδενική τιμή και την επιβολή προστίμου ύψους 4 σεντ για κάθε πλεονασματικό λίτρο, ο Οργανισμός περιέλαβε πρόνοια στους λογαριασμούς για πληρωμή 4 από τους 53 παραγωγούς, οι οποίοι παρέδωσαν 583 591 λίτρα πλεονασματικού γάλακτος στον Οργανισμό, για ποσό £105.338 και χωρίς την επιβολή προστίμου ύψους £23.344.

Επίσης, λόγω της πιο πάνω ενέργειας, η απαίτηση του Οργανισμού από την Κυβέρνηση, η οποία υποβλήθηκε με επιστολή ημερ. 28.2.2001, για πληρωμή ποσού £266.403, λόγω της εγγύησης της Κυβέρνησης για 6 εκ. λίτρα ποσόστωσης, είναι αυξημένη κατά £128.682 (£105.338 + £23.344).

Όπως αναφέρω πιο κάτω, οι παραγωγοί με κωδικό αρ. 118 και 123 αγόρασαν στο τέλος του 1999 ποσοστώσεις 43 000 και 400 000 λίτρων, αντίστοιχα, για να καλύψουν στο ξεκαθάρισμα την πλεονασματική ποσότητα γάλακτος που παρέδωσαν στον Οργανισμό, που διαφορετικά θα είχε μηδενική τιμή και επιπλέον θα επιβαρύνονταν με πρόστιμο 4 σεντ για κάθε πλεονασματικό λίτρο.

Ο Οργανισμός αποδέχτηκε την αγορά και οι παραγωγοί πληρώθηκαν κανονικά, αποφεύγοντας έτσι και το πρόστιμο.

Στις αρχές του 2000 οι παραγωγοί αυτοί πώλησαν τις υπό αναφορά ποσοστώσεις σ' αυτούς από τους οποίους τις αγόρασαν.

Στις 29.12.2000 ο Διευθυντής του Οργανισμού έθεσε υπόψη του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών τις δύο πιο πάνω περιπτώσεις παραγωγών, χαρακτηρίζοντας τις πιο πάνω πωλήσεις ως ενοικιαγορά (τρόπος συναλλαγής που εν πάση περιπτώσει δεν επιτρέπεται από τους Κανονισμούς), και χωρίς να εξηγήσει ότι κατά το ξεκαθάρισμα του 1999 αυτές λογίστηκαν ως αγορές, ζήτησε να διευκρινιστεί κατά πόσο αυτές εμπίπτουν ή όχι στον όρο που τέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών, προκειμένου να πληρωθούν τα θεωρητικά πλεονάσματα της περιόδου 1.1-31.5.2000, σύμφωνα με τον οποίο εξαιρούνται όσοι πώλησαν ποσοστώσεις κατά την πιο πάνω περίοδο.

Στην απαντητική επιστολή του, ημερ. 3.1.2001, το Υπουργείο Οικονομικών πληροφόρησε τον Οργανισμό ότι οι όροι που καθορίστηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών αφορούν παραγωγούς που πώλησαν ποσοστώσεις από 1.1.2000 μέχρι 31.5.2000 και όχι αυτούς που εφάρμοσαν ενοικιαγορά ποσοστώσεων πριν από το 2000. Όπως όμως προαναφέρθηκε, ενοικιαγορά ποσοστώσεων δεν επιτρέπεται.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι, επειδή οι μεταβιβάσεις αυτές λογίστηκαν το 1999 για τους αγοράζοντες ως αγορές και για τους πωλούντες ως πωλήσεις, το ίδιο θα έπρεπε να είχε γίνει το 2000 κατά την επιστροφή τους, αλλά αντίστροφα, δηλαδή ως πωλήσεις και ως αγορές.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η μεταβίβαση ποσοστώσεων επιτρέπεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, σύμφωνα με τους ισχύοντες Κανονισμούς (άρθρο Β(3)), ότι οι παραγωγοί με κωδικούς 118 και 123 παρήξαν το πλεονασματικό τους γάλα κατά τη διάρκεια των πρώτων πέντε μηνών του 2000 και ότι η απόφαση για την κάλυψη του σχετικού πλεονάσματος λήφθηκε το φθινόπωρο του 2000. Ανέφερε επίσης ότι η πρόνοια που έγινε στους λογαριασμούς για τους εν λόγω δύο παραγωγούς βασίστηκε στην επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, το οποίο έκρινε ότι οι τελευταίοι μεταβίβασαν μέρος των ποσοστώσεων τους σε άλλους παραγωγούς, όχι για να εισπράξουν οποιοδήποτε ποσό, αλλά τις είχαν δανειστεί και στη συνέχεια τις επέστρεψαν, και ότι η πρακτική αυτή ισχύει και σε διάφορες χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως ανέφερα και προηγουμένως, στην Κύπρο δεν επιτρέπεται από τους Κανονισμούς η ενοικιαγορά ή ο δανεισμός ποσοστώσεων. Εξάλλου οι μεταβιβάσεις που έγιναν στο τέλος του 1999 θεωρήθηκαν ως αγορές και όχι ως δανεισμός και επομένως η επιστροφή τους στις αρχές του 2000 θα έπρεπε να θεωρηθεί ως πώληση και, κατά συνέπεια, σύμφωνα με τους όρους που τέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών, θα έπρεπε να εξαιρεθούν από την πληρωμή των θεωρητικών πλεονασμάτων της περιόδου 1.1.-31.5.2000. Θα ήθελα όμως επιπρόσθετα να τονίσω ότι η πρόνοια στους λογαριασμούς για πληρωμή πλεονασματικού γάλακτος δεν αφορά πλεονάσματα της πιο πάνω περιόδου, αλλά πλεονάσματα ολόκληρου του έτους που προέκυψαν από το ξεκαθάρισμα μετά το τέλος του 2000.

Με νέα του επιστολή, ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι για τους δύο αυτούς παραγωγούς δεν έγινε καμιά πληρωμή (μόνο πρόνοια στους λογαριασμούς) και ότι το θέμα εκκρεμεί, αναμένοντας διευκρίνιση της απόφασης από το Υπουργείο Οικονομικών. Σε περίπτωση που η απάντηση του Υπουργείου Οικονομικών είναι αρνητική, τότε ο Οργανισμός δεν θα πληρώσει τους δύο εν λόγω παραγωγούς και θα επιστρέψει το ανάλογο ποσό στην Κυπριακή Δημοκρατία, το οποίο ανέρχεται γύρω στις £95.700.

Όσο αφορά τον παραγωγό με κωδικό αρ. 468, έγινε και κατά το 1999 πληρωμή του πλεονασματικού γάλακτος που παρέδωσε στον Οργανισμό, ύψους £16.626. Το θέμα αυτό αναφέρθηκε στην Έκθεση μου για το 1999, τονίζοντας και πάλι ότι αυτό συνιστούσε παραβίαση των μέτρων που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι για τον πιο πάνω παραγωγό η σχετική πρόνοια βασίστηκε σε δύο γεγονότα:

- Το γάλα του εν λόγω παραγωγού διακινείται από ιδιωτική βιομηχανία και θα συνέχιζε να διακινείται σε περίπτωση που το εργοστάσιο της τελευταίας δεν καταστρεφόταν από πυρκαγιά και ούτως ή άλλως θα πληρωνόταν από τη βιομηχανία μέχρι την ποσότητα των 180 000 λίτρων, και
- κατόπιν υποβολής αιτήματος του Οργανισμού στη ΤΣΕΑΠ, για ένταξη των παραγωγών αγελαδινού γάλακτος στο σύστημα ποσοστώσεων, ο παραγωγός αυτός εμπίπτει στην κατηγορία παραγωγών που θα επωφεληθούν από την επιπρόσθετη ποσόστωση ύψους 1,4 εκ. λίτρων, με αναδρομική ισχύ για το 2000.

Στη νέα του επιστολή ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι οι λογαριασμοί των άλλων δύο παραγωγών τακτοποιήθηκαν τον Αύγουστο του 2001, μετά την έγκριση από την αρμόδια Υπουργική Επιτροπή στις 25.6.2001 της κατανομής της επιπρόσθετης ποσόστωσης, αναδρομικά από το 2000.

4.122.12 Μεταβιβάσεις ποσοστώσεων. Από έρευνα που έγινε στις μεταβιβάσεις ποσοστώσεων, διαπιστώθηκε ότι ορισμένοι παραγωγοί αγόρασαν ποσοστώσεις στο τέλος του έτους, τις οποίες και επέστρεψαν (μεταβίβασαν/πώλησαν) στις αρχές του επόμενου έτους, στο σύνολο τους, σ' αυτούς από τους οποίους τις αγόρασαν.

Οι μεταβιβάσεις αυτές γίνονται μέσω του Οργανισμού, σύμφωνα με τους εσωτερικούς του κανονισμούς. Ωστόσο είναι φανερό ότι οι μεταβιβάσεις αυτές γίνονται για να καλύψουν την πλεονασματική ποσότητα γάλακτος, την οποία παρέδωσαν στον Οργανισμό κατά τη διάρκεια του έτους, κατά το ξεκαθάρισμα των πληρωμών στο τέλος του έτους, η οποία διαφορετικά θα είχε μηδενική τιμή και επιπλέον θα επιβαρυνόταν και με πρόστιμο 4 σεντ για κάθε πλεονασματικό λίτρο. Λόγω των πιο πάνω, ο Οργανισμός κατέβαλε επιπλέον ποσό γύρω στις £150.000 και έχασε έσοδα από πρόστιμο περίπου £33.000.

Ανέφερα ότι επιβάλλεται όπως ετοιμαστούν το συντομότερο και προωθηθούν προς έγκριση ενοποιημένοι Κανονισμοί, βασισμένοι στην υπάρχουσα νομοθεσία και στα μέτρα στήριξης που αποφάσισε το Υπουργικό Συμβούλιο, οι οποίοι να ρυθμίζουν με σαφήνεια όλα τα θέματα και να θέτουν τέτοιους όρους, έτσι που να διασφαλίζονται τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των αγελαδοτρόφων, η σταθεροποίηση της παραγωγής στα επιθυμητά επίπεδα και η παραγωγή άριστης ποιότητας γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι οι μεταβιβάσεις ποσοστώσεων που προέρχονται από τα 124 εκ. επιτρέπονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, σύμφωνα με τους ισχύοντες Κανονισμούς, και ότι το θέμα θα απασχολήσει ξανά το Συμβούλιο του Οργανισμού για τον εκσυγχρονισμό των σχετικών Κανονισμών, έτσι που να μη γίνεται εκμετάλλευση οποιασδήποτε πρόνοιας των Κανονισμών.

4.122.13 Κόστος μεταφορικών. Οι μεταφορείς του γάλακτος πληρώνονται κόμιστρο ανά λίτρο γάλακτος που μεταφέρουν, το οποίο εξάγεται με την πιο κάτω μέθοδο:

Κόστος ανά λίτρο γάλακτος = Συνολικό κόστος έτους/συνολική ποσότητα γάλακτος σε λίτρα που προβλέπεται ότι θα διακινηθεί μέσα στο έτος

Στο συνολικό κόστος του έτους, λαμβάνονται υπόψη τα έξοδα συντήρησης και λειτουργίας οχήματος (ετήσιο κόστος πετρελαίου, μηχανελαίου, κυκλοφορίας, ασφάλιστρα, ελαστικά, εξαρτήματα κ.τ.λ.), καθώς επίσης 25% κέρδος και οι αποσβέσεις.

Ο τρόπος πληρωμής με τη μέθοδο αυτή παρουσιάζει αδυναμίες, επειδή βασίζεται σε ποσότητα γάλακτος που προϋπολογίζεται ότι θα διακινηθεί, χωρίς να γίνεται αναπροσαρμογή βάσει των πραγματικών λίτρων που διακινήθηκαν, καθώς και σε κόστα που δεν τυγχάνουν αναπροσαρμογών, όταν μειώνονται, με αποτέλεσμα ο Οργανισμός να επιβαρύνεται με πρόσθετο κόστος χιλιάδων λιρών που φθάνει και στο διπλάσιο του ετήσιου κόστους.

Παρά το γεγονός ότι το κόστος των αυτοκινήτων και του βυτιοφόρου συγκεκριμένου Συνδέσμου Αγελαδοτρόφων, σύμφωνα με το κοστολόγιο που έγινε τον Ιούλιο 1992 και σύμφωνα με επιπρόσθετα στοιχεία που δόθηκαν από τον Οργανισμό, ανήλθε στις £132.600, πληρώθηκε από τον Οργανισμό για αποσβέσεις ποσό £231.460, για την περίοδο 1.1.1993-31.12.2000, και η απόσβεση εξακολουθεί να καταβάλλεται, όπως συνεχίζει να καταβάλλεται και στην περίπτωση άλλου Συνδέσμου Αγελαδοτρόφων, όπου και σε εκείνη την περίπτωση το κόστος αποσβέστηκε.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο τρόπος πληρωμής των μεταφορικών αποφασίστηκε από τον Οργανισμό κατόπτι διαπραγματεύσεων με τους μεταφορείς γάλακτος, όταν έγινε η αλλαγή του τρόπου μεταφοράς του γάλακτος με βυτιοφόρα, από το 1992, και ότι οι αδυναμίες της μεθόδου εντοπίζονται κυρίως στο γεγονός ότι οι ποσότητες που μεταφέρουν ορισμένοι μεταφορείς έχουν αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια.

Μου ανέφερε επίσης ότι ο Οργανισμός μελετά διάφορους τρόπους επίλυσης του προβλήματος, όπως για παράδειγμα την ανακατανομή των ποσοτήτων γάλακτος που μεταφέρουν οι διάφοροι μεταφορείς ή και τη μείωση του κόστους μεταφοράς.

Τόνισε όμως ότι τα κοστολόγια των πιο πάνω μεταφορέων γάλακτος είναι βασισμένα σε κόστα του 1992 και 1994, αντίστοιχα, χωρίς να δοθεί οποιαδήποτε αύξηση τόσο στο αυξημένο κόστος του πετρελαίου, των εργατικών, του κόστους ελαστικών, των λιπαντικών κ.τ.λ., και ότι το κόστος των μεταφορικών ανά λίτρο γάλακτος παραμένει σταθερό από το 1995.

Με νέα του επιστολή ο Πρόεδρος του Οργανισμού ανέφερε επιπρόσθετα ότι, για τα βυτιοφόρα που έχουν αποσβεστεί, έχει αφαιρεθεί από το κόστος μεταφοράς η απόσβεση από το Μάιο του 2001 και ότι έχουν ετοιμαστεί νέα κοστολόγια, τα οποία θα συζητηθούν σε συνεδρία του Συμβουλίου το Σεπτέμβριο 2001.

4.122.14 Επιστροφή αποκοπών σε παραγωγούς. Αποκοπές ύψους £20.000 που είχαν γίνει σε 4 παραγωγούς (£5.000 X 4) κατά το 1999, ως πρόστιμο, για διακίνηση γάλακτος εκτός του Οργανισμού, επιστράφηκαν με την απόφαση του Συμβουλίου αρ. 01/656, ημερ. 28.2.2000, και η ποινή τους μετατράπηκε σε £5.000 πρόστιμο στον καθένα, με αναστολή δύο χρόνων. Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η επιστροφή των αποκοπών ύψους £20.000 βασίστηκε στο γεγονός ότι οι αποκοπές που έγιναν στερούνταν νομικής κάλυψης, γιατί έγιναν με βάση υπολογισμούς του Διευθυντή από στοιχεία που λήφθηκαν μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή, χωρίς οι παραγωγοί να έχουν συλληφθεί επ' αυτοφώρω να διακινούν παράνομα το γάλα τους και ότι πρόθεση του Οργανισμού είναι να συνετίσει τους παραγωγούς και όχι να τους επιβάλει πρόστιμο.

Επίσης, αποκοπές που έγιναν κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000, λόγω ύπαρξης αντιβιοτικού στο γάλα δύο παραγωγών, με αποφάσεις του Συμβουλίου επιστράφηκαν κατά το 2000 (συνολικά επιστράφηκαν £5.065). Όπως μου ανέφερε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, η επιστροφή των

αποκοπών για αντιβιοτικά έγινε, αφού, για την πρώτη περίπτωση, το Συμβούλιο, για ανθρωπιστικούς λόγους, έλαβε υπόψη τα σοβαρά προβλήματα υγείας του εν λόγω παραγωγού και, για τη δεύτερη περίπτωση, βασίστηκε στη θετική ανταπόκριση του παραγωγού να καταστρέψει το γάλα του για τρεις συνεχόμενες μέρες και να υποστεί τις σχετικές ζημιές, μέχρι να εντοπιστεί η αιτία του προβλήματος.

4.122.15 Διακίνηση αιγοπρόβειου γάλακτος.

(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση του αρ. 35.122, ημερ. 28.2.1991, ενέκρινε την ταυτόχρονη έναρξη της διακίνησης του αιγοπρόβειου γάλακτος από τον Οργανισμό στις Επαρχίες Πάφου, Λάρνακας και Αμμοχώστου.

Παρόλο που η απόφαση λήφθηκε από τις 28.2.1991, εντούτοις η διακίνηση του αιγοπρόβειου γάλακτος γίνεται από τον Οργανισμό μόνο στην Επαρχία Πάφου, ενώ στις Επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου η διακίνηση γίνεται από ιδιώτη. Από τη διακίνηση του αιγοπρόβειου γάλακτος στην Επαρχία Πάφου, συνολικής αξίας £1.113.652, προέκυψε για τον Οργανισμό ζημιά ύψους £156.892, σε σύγκριση με £175.560 το 1999.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι, αν το σχέδιο διακίνησης του αιγοπρόβειου γάλακτος εφαρμοστεί και στις Επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου, τότε το συνολικό κόστος θα μειωθεί σημαντικά, με αποτέλεσμα να μειωθεί και η ζημιά που παρατηρείται κάθε χρόνο.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η ζημιά από τη διακίνηση του γάλακτος στην Επαρχία Πάφου ήταν, εν μέρει, αναμενόμενη πριν από την έναρξη της διακίνησης του, λόγω των ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζει η Επαρχία αυτή (μικρές μονάδες, απομακρυσμένες περιοχές, μεγάλες αποστάσεις, περιορισμένες ποσότητες γάλακτος που διακινούνται κ.τ.λ.).

Επιπρόσθετα, συμφωνεί μαζί μας ότι, σε περίπτωση που η διακίνηση του αιγοπρόβειου γάλακτος γινόταν πάνω σε παγκύπρια βάση, τότε η ζημιά της εν λόγω Επαρχίας θα καλυπτόταν από τα πλεονάσματα της διακίνησης του γάλακτος στις υπόλοιπες Επαρχίες, όμως, λόγω της διαφοροποίησης των δεδομένων, ενόψει της ενταξιακής πορείας της Κύπρου και της κυβερνητικής πολιτικής της εναρμόνισης της οικονομίας με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, η άποψη του είναι ότι η επέκταση της διακίνησης του γάλακτος στις υπόλοιπες Επαρχίες θα πρέπει να εγκαταλειφθεί.

(β) Αδράνεια εξοπλισμού. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, επισημαίνεται και πάλι το γεγονός ότι για τη διακίνηση του γάλακτος στις Επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου αγοράστηκε ήδη και εξοπλισμός, κυρίως ψυκτικές συσκευές, συνολικής αξίας £66.923, μέρος από τον οποίο, αξίας £18.009, μεταφέρθηκε και εγκαταστάθηκε το 1998 και 1999 στα ψυκτικά κέντρα της Επαρχίας Πάφου, για σκοπούς διακίνησης του αιγοπρόβειου γάλακτος στην Επαρχία αυτή.

Ο υπόλοιπος εξοπλισμός εξακολουθεί να βρίσκεται σε αδράνεια, χωρίς να αξιοποιείται. Μέρος του εξοπλισμού αυτού, αξίας £45.465, που αγοράστηκε το 1996, βρίσκεται σε υπαίθρια αποθήκη του Οργανισμού, ενώ ο υπόλοιπος, αξίας £3.449, που αγοράστηκε αρχές του 1997, εξακολουθεί να βρίσκεται στις αποθήκες του προμηθευτή.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι λαμβάνονται μέτρα για την αξιοποίηση των ψυκτικών συσκευών και ήδη μερικές από αυτές έχουν τοποθετηθεί σε ψυκτικά κέντρα της Επαρχίας Πάφου. Για τις υπόλοιπες, φαίνεται ότι αυτές θα αξιοποιηθούν στην Επαρχία Πάφου, αφού υπάρχει η πρόθεση να καταργηθούν τα υφιστάμενα ψυκτικά κέντρα συγκέντρωσης του γάλακτος και να τοποθετηθούν ψυκτικές συσκευές στις αιγοπροβατοτροφικές μονάδες.

4.122.16 Λογαριασμός Εσόδων και Εξόδων Κρεάτων κατά τις 31.12.2000. Κατά το 2000 λειτουργούσαν στον Οργανισμό τα τρία πιο κάτω Σχέδια Εμπορίας Κρεάτων:

- (α) Σχέδιο σφαγής και αποστέωσης αγελάδων για λογαριασμό της Κυβέρνησης.
- (β) Σχέδιο σφαγής μοσχαριών για λογαριασμό του Οργανισμού.
- (γ) Σχέδιο σφαγής αμνοεριφίων για λογαριασμό του Οργανισμού.

Τα οικονομικά αποτελέσματα των σχεδίων αυτών έχουν ως εξής:

Σχέδιο	Έσοδα	Έξοδα	Πλεόνασμα
	£	£	£
Σχέδιο αγελάδων Κυβέρνησης	1.701.345	1.665.814	35.531
Σχέδιο μοσχαριών Οργανισμού	1.134.287	1.087.781	46.506
Σχέδιο αμνοεριφίων Οργανισμού	1.443.767	1.417.936	25.831
	4.279.399	4.171.531	107.868

Στο σχέδιο που λειτουργούσε για λογαριασμό της Δημοκρατίας προκύπτει πλεόνασμα ύψους £35.531, σε σύγκριση με έλλειμμα £174.071 το 1999, ενώ στα σχέδια του Οργανισμού προκύπτει πλεόνασμα ύψους £72.337. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο λογαριασμό εσόδων και εξόδων του Οργανισμού.

Μέρος Β

4.122.17 Επιδοτήσεις προϊόντων από αιγοπρόβειο γάλα για εξαγωγή.

(α) **Επιδοτήσεις προϊόντων για εξαγωγή που παρήχθησαν από πλεονασματικό γάλα, παραγωγής 1998.** Ύστερα από σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Οργανισμός προέβη σε επιδότηση μιας βιομηχανίας για ποσό ύψους £23.679, μέσα στο 1999, για εξαγωγές γαλακτοκομικών προϊόντων κατά την περίοδο 1.1-30.4.99 και συγκεκριμένα για εξαγωγές 15 786 κιλών τυριού «κασκαβάλι/κασέρι».

Οι επιδοτήσεις αυτές, όπως και οι αντίστοιχες επιδοτήσεις του 1998 προς την ίδια βιομηχανία, συνολικού ύψους £79.829, έγιναν μετά από τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 47.882 ημερ. 27.5.98 και 48.862 ημερ. 16.12.98, σύμφωνα με τις οποίες η σχετική βοήθεια από τον Οργανισμό για εξαγωγή των πιο πάνω προϊόντων θα παραχωρηθεί για τα προϊόντα που θα παραχθούν από πλεονασματικές ποσότητες αιγοπρόβειου γάλακτος.

Επειδή οι ποσότητες γάλακτος που χρησιμοποιήθηκαν για την παρασκευή των προϊόντων που εξήχθησαν δεν διακινήθηκαν μέσω του Οργανισμού, δεν υπάρχει ένδειξη, ούτε μπορεί να ελεγχθεί κατά πόσο οι πιο πάνω ποσότητες αποτελούσαν πλεονασματικές ποσότητες αιγοπρόβειου γάλακτος.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι τα ποσά που πλήρωσε ο Οργανισμός, ύψους £79.829 για το 1998 και £23.679 μέσα στο 1999, προέρχονταν από γάλα που δεν διακινήθηκε μέσω του Οργανισμού, αλλά από συγκεκριμένη γαλακτοκομική βιομηχανία.

Η ενέργεια αυτή έγινε μετά από εισήγηση και προτροπή από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 47.882, ημερ. 27.5.98, και 48.862, ημερ. 16.12.98.

Η εν λόγω επιδότηση αφορούσε ποσότητες τελικού προϊόντος που υπήρχαν στις αποθήκες της βιομηχανίας, η οποία και ζητούσε να επιδοτηθούν οι εξαγωγές των ποσοτήτων αυτών, διαφορετικά θα διέκοπτε την παραλαβή γάλακτος.

Το ότι υπήρχαν πλεονασματικές ποσότητες αιγοπρόβειου γάλακτος την περίοδο αυτή, συνάγεται και από το γεγονός ότι και ο ίδιος ο Οργανισμός αντιμετώπιζε δυσκολίες στη διάθεση του γάλακτος που διακινούσε από την Επαρχία Πάφου, με αποτέλεσμα να εισάξει παρόμοιο Σχέδιο επιδότησης εξαγωγών. Ο Οργανισμός ανέλαβε την εφαρμογή του Σχεδίου αυτού, για να βοηθήσει στην αντιμετώπιση μιας πιεστικής κατάστασης του κλάδου, με την προϋπόθεση ότι η Κυβέρνηση θα αποζημίωνε τον Οργανισμό για την αντίστοιχη δαπάνη, πράγμα που διεκδικεί ο Οργανισμός μέχρι σήμερα.

(β) Επιδοτήσεις προϊόντων για εξαγωγή που παρήχθησαν από πλεονασματικό γάλα παραγωγής 1999. Το Συμβούλιο του Οργανισμού, στη συνεδρία του αρ. 635 ημερ. 23.6.99, αποφάσισε την επιδότηση εξαγωγών προϊόντων από αιγοπρόβειο γάλα, τα οποία παρήχθησαν από πλεονασματικό γάλα που παραδόθηκε από τον Οργανισμό στους επεξεργαστές κατά την περίοδο 1.2.99-30.6.99. Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, προϊόντα τα οποία θα παράγονται εξ ολοκλήρου από αιγινό γάλα θα επιδοτούνται πλήρως. Στις περιπτώσεις όπου το ποσοστό αιγινού γάλακτος στο τελικό προϊόν δεν μπορεί να καθοριστεί (π.χ. χαλλούμι), τότε η επιδότηση θα γίνεται με βάση περιεκτικότητα 30%, εκτός αν με στοιχεία αποδειχθεί ότι το ποσοστό είναι διαφορετικό.

Διαπιστώθηκε ότι κατά την πιο πάνω περίοδο παραδόθηκαν από τον Οργανισμό σε πέντε βιομηχανίες 969 533 λίτρα πλεονασματικού αιγινού γάλακτος, ενώ μέχρι σήμερα επιδοτήθηκε μόνο μια βιομηχανία με ποσό ύψους £18.516, για εξαγωγές προϊόντων που αναλογούν σε 194 335 λίτρα γάλακτος. Για τα υπόλοιπα 775 198 λίτρα εκκρεμούν πιθανές επιδοτήσεις από τον Οργανισμό, συνολικού ύψους περίπου £69.845.

Αναφέρεται ότι τρεις από τις πιο πάνω βιομηχανίες, ενώ υπέβαλαν αρχικά στον Οργανισμό σχετικά έγγραφα για την επιδότηση εξαγωγών για 73 814 κιλά χαλλουμιού και 18 410 κιλά φέτας, εντούτοις ζήτησαν από τον Οργανισμό να μην προχωρήσει στις σχετικές επιδοτήσεις ύψους περίπου £17.450, υπολογιζόμενες με βάση περιεκτικότητα 30% αιγινού γάλακτος, γιατί, όπως μου αναφέρθηκε, αναμένουν την καταβολή μεγαλύτερης επιδότησης από το Κράτος.

Ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο, σε περίπτωση που ο Οργανισμός προχωρήσει τελικά στις σχετικές επιδοτήσεις, θα είναι σε θέση να επιβεβαιώσει το ποσοστό του αιγινού γάλακτος στα εξαγόμενα προϊόντα, ώστε να προβεί στις ορθές επιδοτήσεις, εφαρμόζοντας την πιο πάνω απόφαση.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με τα πιο πάνω στοιχεία και ότι, σε περίπτωση που οι εν λόγω εξαγωγές επιδοτηθούν τελικά από τον Οργανισμό με ποσό της τάξης των περίπου £70.000, τότε είναι αμφίβολο κατά πόσο ο Οργανισμός θα είναι σε θέση να επιβεβαιώσει το ποσοστό του αιγινού γάλακτος στην περίπτωση του χαλλουμιού, επειδή, όπως τους ενημέρωσε και το Γενικό Χημείο, δεν υπάρχει κατάλληλη μέθοδος για τέτοιου είδους αναλύσεις.

Επιπρόσθετα ανέφερε ότι ήδη ο Οργανισμός ανέθεσε σε δύο ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού (Ελλάδα, Ισπανία) την επεξεργασία μεθόδου προσδιορισμού ποσοστών διαφόρων τύπων γάλακτος στο χαλλούμι.

4.123 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΣΤΕΓΗΣ

Μέρος Α

4.123.1 Αποτελέσματα έτους. Ο Οργανισμός παρουσίασε κατά το 2000 πλεόνασμα £2.911.239, σε σύγκριση με £2.639.370 κατά το 1999.

4.123.2 Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Οργανισμού:

	2000	1999
Δείκτης Οικονομικής Αποδοτικότητας	0,92%	1,09%
Καταθέσεις προς Δάνεια	1,08	0,92
Μέση Απόδοση Δανείων, εξαιρουμένων Δανείων βάσει Κυβερνητικών Σχεδίων	7,51%	7,49%

4.123.3 Καταθέσεις. Οι καταθέσεις στον Οργανισμό στις 31.12.2000 ανέρχονταν σε £253,71 εκ., σε σύγκριση με £185,16 εκ. το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £68,55 εκ. ή 37,02%.

4.123.4 Δάνεια. Τα δάνεια στις 31.12.2000 ανέρχονταν σε £234,63 εκ., σε σύγκριση με £200,42 εκ. το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £34,21 εκ. ή 17,07%. Από το 1983, όταν άρχισε η χορήγηση δανείων, μέχρι τις 31.12.2000 εγκρίθηκαν 12 032 στεγαστικά δάνεια, για συνολικό ποσό £300,11 εκ. Μέσα στο 2000 εγκρίθηκαν 1 385 στεγαστικά δάνεια, ύψους £48,16 εκ., σε σύγκριση με 1 025 δάνεια, ύψους £34,82 εκ., το 1999.

4.123.5 Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2000 οι καθυστερημένες δόσεις δανείων ανέρχονταν σε £5,5 εκ. ή ποσοστό 2,36% του συνολικού ποσού των δανείων, σε σύγκριση με £5,1 εκ. ή ποσοστό 2,43% κατά τις 15.6.2000.

Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις στις οποίες, ενώ λήφθηκαν νομικά μέτρα για είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών, ωστόσο οι αποφάσεις του δικαστηρίου δεν εφαρμόστηκαν από τους οφειλότες και από πλευράς του Οργανισμού δεν έγιναν περαιτέρω ενέργειες για είσπραξη των οφειλών.

4.123.6 Προσωπικό. Στις 31.12.2000 ο Οργανισμός εργοδοτούσε 54 άτομα και το σύνολο των αποδοχών τους, εκτός της πρόνοιας για συντάξεις, ήταν £810.928, σε σύγκριση με £765.776 κατά το 1999. Ο μέσος όρος αποδοχών για κάθε υπάλληλο ανέρχεται σε £15.017. Επίσης, στις 31.12.2000 υπήρχαν 9 κενές θέσεις, από τις οποίες οι 7 αφορούν θέσεις προαγωγής και, με την πλήρωση τους, θα καταργηθούν οι θέσεις που θα κενωθούν.

4.124 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.124.1 Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην υποβολή των οικονομικών καταστάσεων του Πανεπιστημίου στην Υπηρεσία μου για έλεγχο. Προσχέδιο των οικονομικών καταστάσεων υποβλήθηκε περί το τέλος Αυγούστου, με αποτέλεσμα ο έλεγχος να μην έχει ακόμα ολοκληρωθεί. Υπέδειξα την ανάγκη έγκαιρης ετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων, ώστε να υποβάλλονται στην Υπηρεσία μου για έλεγχο μέχρι 30 Απριλίου κάθε έτους, όπως ισχύει για άλλα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

4.124.2 Οικονομική κατάσταση. Η οικονομική κατάσταση του Πανεπιστημίου, σύμφωνα με τις μη εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του 2000, ήταν όπως πιο κάτω.

(α) Αποτελέσματα έτους. Για το έτος 2000 προέκυψε έλλειμμα £1.064.312, σε σύγκριση με £375.475 το 1999. Το έλλειμμα αυξήθηκε βασικά λόγω αύξησης στις απολαβές και επιδόματα. Το έλλειμμα χρηματοδοτήθηκε από τα έσοδα προηγούμενων ετών και για το λόγο αυτό μεταφέρθηκε στα αναβαλλόμενα έσοδα.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £11.826.907, σε σύγκριση με £10.829.904 το 1999. Αυτά περιλαμβάνουν γενική κρατική χορηγία £3.629.915 και διδάκτρα £5.596.650, σε σύγκριση με £3.216.183 και £5.325.000, αντίστοιχα, το 1999.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £12.891.219, σε σύγκριση με £11.205.379 το 1999. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αύξηση των δαπανών για μισθούς και επιδόματα προσωπικού (£900.564), των εξόδων συντήρησης, λειτουργίας και επιδιορθώσεων (£210.163), των γενικών διοικητικών εξόδων (£222.639) και των αποσβέσεων (£203.207).

(δ) Κρατική χορηγία. Το σύνολο της κρατικής χορηγίας που παραχωρήθηκε στο Πανεπιστήμιο το 2000 ήταν £9.498.000, σε σύγκριση με £8.000.000 το 1999. Από το ποσό αυτό δαπανήθηκαν £5.868.085 (£4.783.817 το 1999) για αγορά στοιχείων πάγιου ενεργητικού.

Όπως προκύπτει, η λειτουργία του Πανεπιστημίου εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τη συνέχιση της παροχής κρατικής χορηγίας.

4.124.3 Αδαπάνητα ποσά Προϋπολογισμού. Από το ποσό των £23.709.143 που προϋπολογίστηκε για το έτος 2000, ποσό £6.568.637 (1999 £6.729.688) ή ποσοστό 27,71% (1999 31,32%) παρέμεινε αδαπάνητο στο τέλος του έτους. Τα αδαπάνητα ποσά αφορούν κυρίως τη μόνιμη στέγαση αναφορικά με τα έργα στην Πανεπιστημιούπολη (£5.532.062) και τις χρηματοδοτήσεις για εξωτερικά ερευνητικά προγράμματα (£325.028), για να μπορέσει το Πανεπιστήμιο να προωθήσει τα προγράμματα του.

4.124.4 Προσωπικό. Το Πανεπιστήμιο εργοδοτούσε 166 μέλη του Ακαδημαϊκού Προσωπικού, 32 μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού, 26 Μεταπτυχιακούς Συνεργάτες και 24 Επισκέπτες Καθηγητές, καθώς και 158 μέλη του Διοικητικού Προσωπικού και 18 ωρομίσθιους, με σύνολο απολαβών και επιδομάτων £8.325.104.

4.124.5 Μισθοδοσία προσωπικού. Παρά τη μείωση των λαθών στους υπολογισμούς της μισθοδοσίας που διαπιστώθηκε, εξακολουθούν να παρατηρούνται ορισμένες αδυναμίες στον τρόπο λειτουργίας του όλου συστήματος. Αναμένεται ότι θα υπάρξει περαιτέρω βελτίωση του συστήματος με τη μεταστέγαση του Τμήματος Προσωπικού στο ίδιο κτίριο, όπου στεγάζεται και το προσωπικό του Λογιστηρίου που απασχολείται με θέματα μισθοδοσίας, με την έναρξη λειτουργίας του μηχανογραφημένου προγράμματος διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού περί τα τέλη του 2001 και την υιοθέτηση και των υπόλοιπων μέτρων που εισηγήθηκαν, όπως την τροποποίηση των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου και τη χρησιμοποίηση των κατάλληλων εντύπων.

4.124.6 Ερευνητικά προγράμματα. Τα έσοδα για τη διεξαγωγή ερευνητικών προγραμμάτων ανήλθαν κατά το 2000 στις £865.166, σε σύγκριση με £749.399 το 1999. Οι αντίστοιχες δαπάνες ανήλθαν στις £819.853 για το 2000, σε σύγκριση με £769.528 το 1999. Σχετικά με τη διαχείριση των ερευνητικών προγραμμάτων, ανέφερα ότι ορισμένοι Κανόνες που διέπουν τον προγραμματισμό, εκτέλεση και παρακολούθηση των ερευνητικών προγραμμάτων εξακολουθεί να μην εφαρμόζονται, ούτε και τηρείται το απαιτούμενο αρχείο ερευνητικών προγραμμάτων.

Ανέφερα επίσης ότι κατά το 2000 διενεργούνταν δαπάνες, χωρίς να εξακριβώνεται ότι αυτές συνάδουν με τους όρους του συμβολαίου των εξωτερικών ερευνητικών προγραμμάτων. Πρόσφατα όμως υιοθετήθηκαν διαδικασίες στο Λογιστήριο του Πανεπιστημίου, για σκοπούς διενέργειας του απαιτούμενου ελέγχου. Κατά το 2000 εγκρίθηκαν νέοι Κανόνες, οι οποίοι ωστόσο παρουσιάζουν ελλείψεις, με αποτέλεσμα να χρειάζονται και πάλι αναθεώρηση.

Ο Πρόεδρος του Πανεπιστημίου Κύπρου ανέφερε ότι οι Κανόνες που αφορούν τα Ερευνητικά Προγράμματα θα αναθεωρούνται, λαμβάνοντας υπόψη τις εμπειρίες και τα προβλήματα που παρουσιάζονται, μέχρι να διαμορφωθεί ένα πραγματικά αποτελεσματικό πλαίσιο διαχείρισης και λειτουργίας των Ερευνητικών Δραστηριοτήτων και Προγραμμάτων.

4.124.7 Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου. Το Τμήμα ενισχύθηκε πρόσφατα με πρόσθετο προσωπικό, γεγονός που αναμένεται να συμβάλει στην υιοθέτηση προηγούμενων εισηγήσεών μου, σχετικά με την ανάγκη προγραμματισμού των εργασιών του Τμήματος με την έναρξη κάθε νέου οικονομικού έτους, στην καθιέρωση προγραμμάτων ελέγχου και στη διεξαγωγή εσωτερικού ελέγχου πάνω σε συνεχή βάση. Εισηγήθηκα όπως τα συμπεράσματα και ευρήματα του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου ή σχετική συνοπτική έκθεση του υποβάλλονται στο Συμβούλιο και τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου για ενημέρωση.

Ο Πρόεδρος του Πανεπιστημίου Κύπρου ανέφερε ότι η υλοποίηση των εισηγήσεων μου είναι θέμα χρόνου.

4.124.8 Έργα Πανεπιστημιούπολης. Οι εργασίες ανέγερσης της πρώτης φάσης της Πανεπιστημιούπολης άρχισαν στις αρχές του 1999 και προβλέπεται να συμπληρωθούν περί τα τέλη του 2006. Η εκτίμηση της συνολικής δαπάνης, συμπεριλαμβανομένου και του κόστους των μελετών, ανέρχεται στο ποσό των περίπου £96 εκ.

Τα υπό κατασκευή έργα τον Ιούνιο 2001 ήταν τα ακόλουθα:

(α) Έργα υποδομής. Η μελέτη και επίβλεψη των έργων υποδομής έγινε από το Γραφείο Ανάπτυξης Πανεπιστημιούπολης και το κόστος εκτέλεσης ανέρχεται στα £5,7 εκ. Το έργο έχει συμπληρωθεί με καθυστέρηση 8 μηνών. Ο εργολάβος έχει υποβάλει απαίτηση για παράταση χρόνου και το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου ενέκρινε εξάμηνη παράταση, λόγω κυρίως σχεδιαστικών αλλαγών και καιρικών συνθηκών.

(β) Κτιριακές Εγκαταστάσεις Επιστημών και Τεχνολογίας. Η μελέτη του έργου ανατέθηκε, μετά από αρχιτεκτονικό διαγωνισμό, σε ιδιώτες Συμβούλους. Το συμβόλαιο κατασκευής προβλέπει τη συμπλήρωση του έργου μέχρι το Μάιο 2002, έναντι δαπάνης περίπου £8,4 εκ. Η πρόοδος των εργασιών παρουσιάζει καθυστέρηση περίπου 6 μηνών, η οποία οφείλεται βασικά στον εργολάβο.

(γ) Κτίρια Λειτουργικής Υποστήριξης. Η μελέτη του έργου έγινε από το Γραφείο Ανάπτυξης Πανεπιστημιούπολης και το ποσό του συμβολαίου κατασκευής ανέρχεται στις £700.000. Το έργο συμπληρώθηκε τον Ιούλιο 2001 με καθυστέρηση 4 μηνών, μέρος της οποίας οφείλεται στον εργολάβο και μέρος στον εργοδότη.

(δ) Φοιτητική Εστία (Φάση ΙΑ). Το έργο ανατέθηκε μετά από αρχιτεκτονικό διαγωνισμό σε ιδιώτες Συμβούλους. Το κόστος κατασκευής ανέρχεται στα περίπου £3,5 εκ., σε σύγκριση με £2,4 εκ. που ήταν η εκτιμημένη δαπάνη. Η διαφορά οφείλεται στα ιδιαίτερα στοιχεία και υλικά που χρησιμοποιήθηκαν στο σχεδιασμό του έργου και στις αυξήσεις των τιμών κατά τη διάρκεια του 1999 - 2000. Το έργο βρίσκεται στα αρχικά στάδια εκτέλεσης και αναμένεται να συμπληρωθεί τον Ιούλιο 2002.

Σε έλεγχο του έργου τον Απρίλιο 2001, παρατηρήθηκε ότι ο εργολάβος δεν ακολουθούσε τις πρόνοιες του συμβολαίου αναφορικά με την ετοιμασία προγράμματος εργασίας, την εγκατάσταση εργαστηρίου στο εργοτάξιο και την ετοιμασία πινάκων οπλισμού για το οπλισμένο σκυρόδεμα. Το Μάιο 2001 ο Διευθυντής του Γραφείου Ανάπτυξης Πανεπιστημιούπολης με πληροφόρησε ότι έχουν ληφθεί τα αναγκαία μέτρα για την πλήρη συμμόρφωση του εργολάβου με τις πιο πάνω πρόνοιες του συμβολαίου.

Μέρος Β

4.124.9 Κανονισμοί και Κανόνες Πανεπιστημίου.

(α) Ετοιμάστηκαν αρκετοί Κανονισμοί που εκκρεμούσαν από παλιά και προωθούνται για έγκριση στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(β) **Όροι υπηρεσίας Ακαδημαϊκού Προσωπικού.** Παρά τη σημαντική βελτίωση που παρατηρείται, έχει διαπιστωθεί ότι ορισμένα θέματα, όπως η άδεια ανάπαυσης του Ακαδημαϊκού Προσωπικού και η άδεια ασθένειας του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και των Μεταπτυχιακών Συνεργατών, εξακολουθούν να μη ρυθμίζονται στους Κανόνες που έχουν εκδοθεί για τις άδειες απουσίας των μελών του Ακαδημαϊκού Προσωπικού.

4.125 ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.125.1 Έλεγχος λογαριασμών. Οι οικονομικές καταστάσεις του Ιδρύματος για το 2000 έχουν ελεγχθεί από ιδιώτη ελεγκτή που διόρισε το Ίδρυμα, ύστερα από έγκριση μου, σύμφωνα με το άρθρο 3(1) των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων. Με βάση το ίδιο άρθρο, η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει διενεργήσει επιπρόσθετο οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο.

4.125.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης.** Στις 31.12.2000 οι τρέχουσες υποχρεώσεις του Ιδρύματος ανέρχονταν σε £17,57 εκ., σε σύγκριση με £18,64 εκ. το 1999, ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £4,05 εκ. (£4,87 εκ. το 1999), δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £13,52 εκ., σε σύγκριση με £13,77 εκ. το 1999. Η οικονομική κατάσταση του Ιδρύματος εξακολούθησε να είναι προβληματική και το 2000 η λειτουργία του βασίστηκε, σε μεγάλο βαθμό, στη συνέχιση της παροχής οικονομικής υποστήριξης από το Κράτος, στη συνέχιση της παροχής πιστωτικών διευκολύνσεων από τα Ταμεία Συντάξεων του προσωπικού του Ιδρύματος, καθώς και στη μη αποπληρωμή του οφειλόμενου ποσού για Περιθωριακά Ωφελήματα του προσωπικού. Σημειώνεται ότι η οφειλή του Ιδρύματος προς τα Ταμεία Συντάξεων στις 31.12.2000 ανήλθε σε £9,7 εκ. (£10,2 εκ. το 1999) και για τα Περιθωριακά Ωφελήματα σε £2,3 εκ. (£2,1 εκ. το 1999).

(β) **Αποτελέσματα έτους.** Το Ίδρυμα παρουσίασε για το 2000 πλεόνασμα (πριν από τη φορολογία) £0,1 εκ., σε σύγκριση με έλλειμμα £0,8 εκ. κατά το 1999.

(γ) **Έσοδα.** Τα έσοδα ήταν £16,7 εκ., σε σύγκριση με £16,5 εκ. για το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £0,2 εκ. Οι σημαντικότερες αυξήσεις σημειώθηκαν στα Κονδύλια «Εμπορικές Διαφημίσεις» (£390.557) και στην «Κυβερνητική Χορηγία» (£4.217.642). Εξάλλου, μείωση σημειώθηκε στα Κονδύλια «Εισφορά Υπέρ του Ρ.Ι.Κ.» (£3.899.023), «Λαχείο Ευχάριστο Σαββατόβραδο» (£235.087) και «Διάφορα Έσοδα» (£215.154).

(δ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £15,8 εκ., σε σύγκριση με £15,5 εκ. κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημείωσαν αύξηση £0,3 εκ. ή 1,9%. Η σημαντικότερη αύξηση σημειώθηκε στα Κονδύλια «Έξοδα Προγραμμάτων και Γενικές Δαπάνες» (£1.047.658). Εξάλλου μείωση σημειώθηκε στα Κονδύλια «Αποδοχές Προσωπικού» (£605.049) και «Συντάξεις και Άλλα Ωφελήματα Προσωπικού» (£147.475).

(ε) Κρατικές εγγυήσεις. Στις 31.12.2000 οι κρατικές εγγυήσεις για τα δάνεια του Ιδρύματος ανέρχονταν σε £3,42 εκ. και για τραπεζικά παρατραβήγματα σε £2,85 εκ.

(στ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Ιδρύματος:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	0,23	0,26
Αποδοχές και Ωφελήματα Προσωπικού (περιλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών) προς Έξοδα	53,4%	59,2%

4.125.3 Προσωπικό. Το Ίδρυμα εργοδοτούσε 231 μόνιμους υπαλλήλους (273 το 1999) και 27 εργάτες (25 το 1999). Οι δαπάνες για τις αποδοχές και άλλα ωφελήματα προσωπικού ανήλθαν σε £8,4 εκ., σε σύγκριση με £10,1 εκ. το 1999. Αυτές περιλαμβάνουν ποσό £0,4 εκ. για υπερωριακή αποζημίωση, £0,2 εκ. για επίδομα βάρδιας, £1,7 εκ. εισφορά στα Ταμεία Συντάξεων για κάλυψη της προϋπηρεσίας των υπαλλήλων, £0,8 εκ. για τρέχουσα υπηρεσία, £0,4 εκ. για εισφορά στο Ταμείο Ευημερίας και Περιθωριακά Ωφελήματα, καθώς και αναδρομική αύξηση μισθών του 1999 (1%). Με βάση τον αριθμό των μόνιμων υπαλλήλων που εργοδοτούσε το Ίδρυμα στις 31.12.2000 (δεν περιλαμβάνεται ο αριθμός των υπαλλήλων που αφυπηρέτησαν κατά τη διάρκεια του έτους, ενώ περιλαμβάνονται οι αποδοχές τους), ο ετήσιος μέσος όρος δαπανών για κάθε υπάλληλο, χωρίς να ληφθούν υπόψη η ελλειμματική εισφορά στα Ταμεία Συντάξεων, η αποζημίωση για πρόωρη ευδόκιμη αφυπηρέτηση και οι εισφορές για τους συνεργάτες στα Ταμεία (Αδειών, Β.Κ. και Τ.Α.), ήταν £27.364 (£25.680 το 1999).

4.125.4 Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση. Ο Προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2000 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος στις 25.8.99 και οριστικοποιήθηκε στις 29.9.99. Στη συνέχεια, ο τελικός Προϋπολογισμός εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 30.11.99. Σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, ο Προϋπολογισμός έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι τις 30.9.99, ενώ κατατέθηκε στις 8.12.99 και ψηφίστηκε σε Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 20.4.2000. Δεδομένου ότι η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2000, οι δαπάνες του Ιδρύματος για την περίοδο 1.3- 20.4.2000 δεν ήταν νομοθετικά καλυμμένες.

(β) Υπερβάσεις. Σε διάφορα Κονδύλια του Προϋπολογισμού σημειώθηκαν υπερβάσεις, συνολικού ύψους £313.162, που καλύφθηκαν με μεταφορές εξοικονομήσεων από άλλα Κονδύλια και από τις Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό, ύστερα από έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος ημερ. 27.3.2001.

Εξάλλου, νομοσχέδιο Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού, ύψους £1.320.000, που υποβλήθηκε με καθυστέρηση, για κάλυψη υπερβάσεων του Προϋπολογισμού 1996, και

εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 16.10.97, εξακολουθεί να εκκρεμεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση. Σημειώνεται ότι, ύστερα από παράκληση της Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής, έχει διεξαχθεί από την Υπηρεσία μου ειδική έρευνα για τις συνθήκες και λόγους κάτω από τους οποίους δημιουργήθηκαν οι υπερβάσεις. Η σχετική έκθεση μου υποβλήθηκε στη Βουλή στις 19.1.98.

Πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι νομοσχέδιο Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού για κάλυψη υπερβάσεων του Προϋπολογισμού 1995, ύψους £995.700, δεν έχει προωθηθεί στη Βουλή.

Ο Αν. Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος, με επιστολή του ημερ. 11.4.2000, ζήτησε από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών να προωθήσει το θέμα της έγκρισης των υπερβάσεων για τα έτη 1995 και 1996.

4.125.5 Έσοδα.

(α) Λαχείο - Ευχάριστο Σαββατόβραδο. Τα καθαρά έσοδα του Λαχείου ανήλθαν σε £265.727, σε σύγκριση με £500.814 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £235.087 ή 46,9%. Τα έσοδα από την πώληση λαχείων μειώθηκαν κατά £528.874, λόγω μείωσης του αριθμού των πωληθέντων λαχείων κατά 604479 ή 33,2%. Εξάλλου, οι πληρωμές για λαχεία που κέρδισαν μειώθηκαν κατά £285.256, κυρίως λόγω μείωσης των προσφερόμενων βραβείων από 17.7.99, σύμφωνα με τις πρόνοιες των όρων άδειας του Υπουργείου Οικονομικών.

(β) Κρατική χορηγία. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 2 του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) Νόμου αρ. 64(Ι)/2000, η επιβολή εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ ίσχυε μέχρι τον Ιούνιο 2000. Το άρθρο 3 του πιο πάνω Νόμου προνοεί όπως από την 1η Ιουλίου 2000 οποιοδήποτε έλλειμμα παρουσιάζεται στον εγκεκριμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσιο Προϋπολογισμό του ΡΙΚ καλύπτεται υπό μορφή κρατικής χορηγίας.

Για την περίοδο 1.7-31.12.2000, παρόλο που η διαφορά των πραγματικών εσόδων από την εισφορά υπέρ του ΡΙΚ, σε σχέση με τα προϋπολογισθέντα, ήταν £4.043.260, εισπράχθηκε, υπό μορφή κρατικής χορηγίας, ποσό £4.163.000, δηλαδή επιπλέον ποσό £119.740, το οποίο αντιπροσωπεύει καθυστερημένες εισφορές υπέρ του ΡΙΚ από συνδρομητές της ΑΗΚ.

(γ) Διαφημίσεις - Αποτελέσματα ανταγωνισμού. Ο αριθμός των διαφημιστικών spots που μεταδόθηκαν κατά το 2000 έχει αυξηθεί κατά 10,74%, σε σύγκριση με το 1999 (2000: 65450, 1999: 59100), ενώ τα έσοδα από τις διαφημίσεις του 2000 αυξήθηκαν κατά 14,52%, σε σύγκριση με το 1999 (2000: £3.080.198, 1999 : £2.689.641).

Βασικός λόγος της αύξησης των εσόδων με πιο ψηλό ποσοστό από το ποσοστό αύξησης των διαφημιστικών spots είναι η μείωση των δωρεάν διαφημίσεων της τηλεόρασης.

4.125.6 Χρεώστες.

(α) Χρεώστες διαφημίσεων.

(i) Στις 31.12.2000 οι χρεώστες διαφημίσεων ανέρχονταν σε £2.213.192, σε σύγκριση με £1.708.161 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £505.031 ή 29,57%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των διαφημίσεων κατά £390.557 ή 14,52%, και στη μη έγκαιρη είσπραξη τους.

Σημειώνεται ότι το ποσό των £1.118.584 που περιλαμβάνεται πιο πάνω αφορά τιμολόγια διαφημίσεων για τους μήνες Οκτώβριο-Δεκέμβριο 2000, τα οποία στις 31.12.2000 δεν ήταν ληξιπρόθεσμα.

(ii) Αναφέρθηκα σε περιπτώσεις χρεωστικών υπολοίπων που οφείλονται για περίοδο πέρα από 12 μήνες και ζήτησα να πληροφορηθώ σχετικά με τα μέτρα που προτίθεται το Ίδρυμα να πάρει για είσπραξη τους.

(iii) **Χρεώστες από Διαφημίσεις Ραδιοπρογράμματος.** Το υπόλοιπο των χρεωστών διαφημίσεων στο Ραδιοπρόγραμμα κατά τις 31.12.2000 ανερχόταν σε £14.934 (£17.956 στις 31.12.99), παρόλο που η έκδοση του Ραδιοπρογράμματος αναστάληκε από 25.4.98. Επιπρόσθετα από το πιο πάνω ποσό, οφείλεται από τον πρώην διανομέα του Ραδιοπρογράμματος το ποσό των £14.883.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Ίδρυμα θα προχωρήσει σε περαιτέρω ενέργειες, με σκοπό την είσπραξη των οφειλόμενων ποσών, αν και τούτο φαίνεται δύσκολο, έχοντας υπόψη τις μέχρι τώρα ενέργειες.

(β) **Διάφοροι Χρεώστες Υπηρεσιών.** Στο υπόλοιπο των διαφόρων χρεωστών, που κατά τις 31.12.2000 ανερχόταν σε £194.527, σε σύγκριση με £154.360 στις 31.12.99, συμπεριλαμβάνονται παλιά υπόλοιπα, για τα οποία εισηγήθηκα όπως ενταθούν οι προσπάθειες είσπραξής τους.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι θα ενταθούν οι προσπάθειες για είσπραξη των ποσών αυτών.

(γ) **Χρεώστες συνδρομητές (D).** Στις 31.12.2000 το υπόλοιπο των χρεωστών αυτών, που ήταν συνδρομητές και έχουν διακόψει την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στα υποστατικά τους ή άλλαξαν διεύθυνση, ήταν £180.680 (αφορά την περίοδο μέχρι 14.7.00). Οι οφειλέτες φαίνεται να είναι άγνωστης διαμονής και οι περισσότεροι από αυτούς οφείλουν ποσά που κυμαίνονται από μερικά σεντ μέχρι μερικές λίρες.

Κατά το έτος 2000 δεν έγινε οποιαδήποτε είσπραξη, αλλά ούτε και διαγραφή των μικροποσών.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι θα γίνει εισήγηση στο Διοικητικό Συμβούλιο για διαγραφή τους.

(δ) **Χρεώστες συνδρομητές για ποσά πέρα από £80.** Στις 31.12.2000 το υπόλοιπο των χρεωστών αυτών, το οποίο περιλαμβάνει συνδρομητές της ΑΗΚ που δεν πληρώνουν τις υποχρεώσεις τους προς το ΡΙΚ και το υπόλοιπο τους ξεπερνά τις £80, ήταν £502.677 (£409.306 κατά τις 31.12.99). Ζήτησα να ενταθούν οι προσπάθειες για είσπραξή τους.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι για ορισμένους από αυτούς έχουν ήδη τροχοδρομηθεί νομικές διαδικασίες και ότι θα εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για είσπραξή τους.

4.125.7 Αμετάδοτα προγράμματα. Στις 31.12.2000 η αξία των αμετάδοτων προγραμμάτων/ταινιών που έχουν πληρωθεί ανερχόταν σε £247.422. Παρατηρήθηκε ότι δεν μπορεί να εξακριβωθεί κατά πόσο τα πιο πάνω προγράμματα θα μεταδοθούν, γιατί στο σχετικό λογισμικό πρόγραμμα του ηλεκτρονικού υπολογιστή δεν γίνεται αναφορά στα ακόλουθα στοιχεία:

- Αν το πρόγραμμα (ταινία) υπάρχει ή διαγράφηκε.
- Ημερομηνία τερματισμού του δικαιώματος προβολής.

Σημειώνεται επίσης ότι η έλλειψη μηχανημάτων μεταγραφής των προγραμμάτων δημιουργεί κινδύνους για τη μη μετάδοση εξασφαλισθέντων και πληρωθέντων προγραμμάτων, εντός των

χρονικών πλαισίων που καθορίζονται από το δικαίωμα μετάδοσης, λόγω μη έγκαιρης μεταγραφής τους.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι θα γίνει προσπάθεια βελτίωσης ή/και αντικατάστασης του λογισμικού συστήματος, για καλύτερο έλεγχο.

4.125.8 Ταινιοθήκη. Διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει ασφαλής φύλαξη των ταινιών που βρίσκονται στην ταινιοθήκη. Συγκεκριμένα, τον Οκτώβριο του 2000 έγινε διάρρηξη της ταινιοθήκης, χωρίς μέχρι σήμερα να επιδιορθωθεί η κλειδαριά σ' έναν από τους φωριαμούς, όπου φυλάγονται ταινίες.

Επίσης υπάρχουν περιπτώσεις, όπου ταινίες που περιέχουν πρόγραμμα χρησιμοποιούνται για εγγραφή άλλου προγράμματος, χωρίς να εξασφαλιστεί έγκριση για διαγραφή του ήδη υπάρχοντος προγράμματος.

Για τους πιο πάνω λόγους, καθώς και για σκοπούς διευκόλυνσης στην ανεύρεση των ταινιών, επιβεβαίωσης της ύπαρξης και της ασφαλούς φύλαξης τους, εισηγήθηκα όπως:

(α) Γίνει φυσική καταμέτρηση των ταινιών και συμφιλίωση τους με τις καταστάσεις του ηλεκτρονικού υπολογιστή.

(β) Ταξινομηθούν σε ειδικά διαρρυθμισμένους και αριθμημένους χώρους, με παράλληλη τήρηση ειδικών καρτελών.

(γ) Καθοριστεί διαδικασία για έκδοση και παραλαβή των ταινιών.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι έχει καθοριστεί η διαδικασία για έκδοση και παραλαβή των ταινιών, αλλά η φυσική καταμέτρηση είναι δύσκολη, λόγω της γρήγορης μετακίνησης των ταινιών.

4.125.9 Καταβολή επιδομάτων παραστάσεως, φιλοξενίας και τηλεφώνου. Συνεχίστηκε και κατά το έτος 2000 η καταβολή των πιο πάνω επιδομάτων και κατά την περίοδο που οι δικαιούχοι ήταν εκτός ενεργού υπηρεσίας, δηλαδή κατά τη διάρκεια της προαφυπηρετικής τους άδειας.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η παρατήρηση μου έχει σημειωθεί.

4.125.10 Θέματα προσωπικού.

(α) **Αποζημίωση πληρωτέα ως αποτέλεσμα απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου για αναδρομική προαγωγή.** Παρατηρήθηκε ότι η αποζημίωση που δικαιούται υπάλληλος, ως αποτέλεσμα προαγωγής του με αναδρομική ισχύ, μετά από ακύρωση της προαγωγής του από το Ανώτατο Δικαστήριο, καταβάλλεται αμέσως, ενώ θα πρέπει να αναβάλλεται η πληρωμή της, μέχρι την εκπνοή της προθεσμίας που καθορίζεται από το Σύνταγμα για την άσκηση του δικαιώματος προσφυγής (75 ημέρες). Σε περίπτωση που καταχωριστεί προσφυγή, η καταβολή της αποζημίωσης θα πρέπει να αναβάλλεται μέχρι την έκδοση της απόφασης του δικαστηρίου. Η ίδια τακτική θα πρέπει να ακολουθείται και στην περίπτωση που ασκήθηκε έφεση κατά της πρωτόδικης απόφασης (εγκύκλιος Υ.Ο. αρ. 870/13.9.1998).

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί σχετικές οδηγίες για ορθό χειρισμό των εν λόγω περιπτώσεων στο μέλλον.

(β) **Πλήρωση θέσης Διευθυντή Διοίκησης και Οικονομικών.** Παρά το γεγονός ότι η πιο πάνω θέση δεν περιλαμβανόταν στο σχεδιασμό της νέας οργανικής διάρθρωσης του ΡΙΚ, το

Διοικητικό Συμβούλιο προχώρησε στην πλήρωση της πιο πάνω θέσης, η οποία για χρόνια παρέμενε κενή, ενώ, στο νέο Οργανόγραμμα που διαβουλευόταν με τις Συντεχνίες, η πιο πάνω θέση ήταν υπό κατάργηση, με βάση τις πρόνοιες του Πενταετούς Σχεδίου Δράσης.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η θέση αυτή πληρώθηκε, κατόπιν σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, για σκοπούς ιεραρχίας.

4.125.11 Απασχόληση συνεργατών.

(α) Μέσα στο 2000 το Ίδρυμα απασχόλησε, σύμφωνα με το αμοιβολόγιο των συνεργατών, 625 συνεργάτες, από τους οποίους οι 115 είναι τακτικοί συνεργάτες (588 το 1999). Στους πιο πάνω δεν περιλαμβάνονται οι συνεργάτες που εξασφαλίστηκαν μέσω εταιρειών, για τους οποίους η πληρωμή γινόταν απευθείας στις εταιρείες. Οι συνολικές δαπάνες, περιλαμβανομένων των εισφορών στα διάφορα Ταμεία και μη λαμβανομένης υπόψη της αμοιβής 4 εργατών που λανθασμένα χρεώθηκε στις Αμοιβές Συνεργατών, ανήλθαν σε £2.859.341 (£2.413.888 το 1999) και έχουν χρεωθεί στα έξοδα προγραμμάτων και τις αποδοχές προσωπικού.

(β) Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την 1.11.2000 εσωτερικούς κανονισμούς με τίτλο «Διαδικασία Πρόσληψης Συνεργατών», όπου κυρίως καθορίζονται οι διαδικασίες προκήρυξης, διεξαγωγής γραπτής και προφορικής εξέτασης, έγκρισης της πρόσληψης τακτικών συνεργατών, καθώς επίσης και η υπογραφή σύμβασης εργοδότησης. Δεν γίνεται όμως αναφορά στον τρόπο καθορισμού της αμοιβής.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι ο τρόπος καθορισμού της αμοιβής συνεργατών ποικίλλει, ανάλογα με τη θέση και τα προσόντα των ατόμων που επιλέγονται.

(γ) Δεν φαίνεται να έχει μελετηθεί το θέμα της συνεργασίας με κατ' αποκοπή μηνιαία αμοιβή για συγκεκριμένη εργασία, που πιθανόν να μην εμπίπτει στην έννοια «συνεργάτης» και θα έπρεπε να αντιμετωπιστεί ως «εργασία με σύμβαση», ώστε να μην προκύπτει θέμα συνεισφοράς του Ιδρύματος στα διάφορα Ταμεία.

Σε δύο περιπτώσεις συνεργατών, των οποίων τα προγράμματα έχουν διακοπεί τον Αύγουστο, τους έχει καταβληθεί, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εξαίρεση, η διαφορά του μηνιαίου μισθού από το επίδομα που έχουν πάρει από το Ταμείο Αδειών των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία και ανέρχεται σε £900 και £633, αντίστοιχα.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι, κατά την καλοκαιρινή περίοδο ή οποιαδήποτε άλλη περίοδο διακοπής του προγράμματος, οποιαδήποτε πληρωμή πρέπει να βασίζεται σε στοιχεία απασχόλησης ή και ανάθεσης άλλων καθηκόντων.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι έχει τροchioδρομηθεί η ετοιμασία διαφορετικών συμβολαίων «συνεργατών» και «εργασίας με σύμβαση», ώστε να μην προκύπτει θέμα συνεισφοράς του Ιδρύματος στα διάφορα Ταμεία.

(δ) Συνεχίζεται η τακτική καθορισμού της αμοιβής τακτικών συνεργατών σε σημείο ψηλότερο από το αρχικό της κλίμακας της αντίστοιχης θέσης, της οποίας τα καθήκοντα θα εκτελούν, ανάλογα με τα προσόντα και πείρα που διαθέτουν, χωρίς όμως να υπάρχουν μετρήσιμα κριτήρια για τον τρόπο καθορισμού της αμοιβής.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι οι παρατηρήσεις μου έχουν σημειωθεί.

(ε) Κατά τον έλεγχο των ωρών απασχόλησης συνεργατών του Αθλητικού Τμήματος παρατηρήθηκαν τα πιο κάτω:

(i) Αριθμός συνεργατών εργάστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους μέχρι και 3 200 ώρες, δηλαδή 1 250 ώρες πέρα από τις κανονικές ώρες εργασίας (ποσοστό 64%).

Σημειώνεται ότι υπήρξαν περιπτώσεις συνεχούς απασχόλησης μέχρι και 16 ώρες την ημέρα.

(ii) Από έλεγχο των μηνιαίων καταστάσεων καταγραφής της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης παρατηρήθηκε, για αριθμό συνεργατών, ότι δεν καταγράφεται στην κάρτα τους η ώρα αποχώρησης από την εργασία.

(iii) Επίσης δεν φαίνεται να ασκείται οποιοσδήποτε έλεγχος και συμφιλίωση της κατάστασης καταγραφής ωρών με το μηνιαίο δελτίο απασχόλησης συνεργάτη που υποβάλλεται για πληρωμή.

(iv) Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου συνεργάτες, ενώ σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας βρίσκονταν σε υπηρεσία στο Ίδρυμα, πληρώθηκαν επιπρόσθετο ποσό για την παρουσίαση των Αθλητικών κατά τη διάρκεια του Δελτίου Ειδήσεων.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι, αναφορικά με τις ώρες απασχόλησης συνεργατών του Αθλητικού Τμήματος, έχει ανατεθεί στον Εσωτερικό Ελεγκτή η διεξαγωγή έρευνας.

(στ) Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, το Ίδρυμα πληρώνει, μέχρι και 12 μέρες, το επίδομα ασθενείας των τακτικών συνεργατών, σε περίπτωση άδειας απουσίας λόγω ασθένειας. Εισηγήθηκα να μελετηθεί το ενδεχόμενο όπως το επίδομα ασθενείας καταβάλλεται από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στο οποίο καταβάλλονται και οι σχετικές εισφορές.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η εισήγηση μου θα μελετηθεί.

4.125.12 Πενταετές Σχέδιο Δράσης. Παρατηρήθηκαν σημαντικές αποκλίσεις από το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του Σχεδίου, καθώς επίσης και από την αναμενόμενη επίτευξη των οικονομικών του προβλέψεων. Ειδικότερα αναφέρονται τα πιο κάτω:

(α) Οργάνωση, στελέχωση και λειτουργία του Νέου ΠΙΚ - Οργανόγραμμα.

(i) **Οργανόγραμμα.** Η συμφωνία μεταξύ του Ιδρύματος και των Συντεχνιών για το νέο Οργανόγραμμα επιτεύχθηκε τελικά το Φεβρουάριο 2001, με μεγάλη καθυστέρηση, σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα του Πενταετούς Σχεδίου Δράσης. Στο νέο Οργανόγραμμα παρουσιάζονται κάποιες πρόνοιες που διαφέρουν από εκείνες που περιλαμβάνονταν στο Σχέδιο Δράσης (π.χ. μετονομασία των Τμηματάρχων σε Διευθυντές, αυξομείωση του αριθμού θέσεων στα διάφορα Τμήματα), καθώς επίσης και πρόνοιες για παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων ή κλιμάκων, πάνω σε προσωπική βάση, στο υφιστάμενο προσωπικό. Το νέο Οργανόγραμμα, με βάση την πιο πάνω συμφωνία, εφαρμόζεται από 2.1.2001, η ένταξη όμως των επηρεαζόμενων υπαλλήλων στις νέες κλίμακες θα γίνει την 1.7.2001. Εκκρεμεί επίσης η ετοιμασία και η έγκριση των νέων σχεδίων υπηρεσίας.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι στη συμφωνία για το νέο Οργανόγραμμα η Διεύθυνση έχει επιτύχει στο να αφαιρεθούν και κάποια κεκτημένα, με παράλληλη παραχώρηση, σε περιορισμένη κλίμακα, προσαυξήσεων ή κλιμάκων σε προσωπική βάση. Αναφορικά με τα σχέδια υπηρεσίας, αυτά έχουν ήδη ετοιμαστεί και θα τεθούν ενώπιον των Συντεχνιών για απόψεις.

- (ii) **Όροι και καθεστώς απασχόλησης συνεργατών.** Σύμφωνα με «τις εκτιμήσεις» και τις «λογικές προσδοκίες» στις οποίες στηρίχθηκε το Πενταετές Σχέδιο Δράσης, αναμενόταν ότι η αριθμητική δύναμη του μόνιμου προσωπικού θα μειωνόταν γύρω στα 220 άτομα, ενώ ο αριθμός των τακτικών συνεργατών θα κυμαινόταν στα ίδια τότε επίπεδα.

Με τη σταδιακή μείωση του αριθμού του προσωπικού λόγω των πρόωρων αφυπηρετήσεων και τις περιορισμένες προσλήψεις νέου προσωπικού, το Ίδρυμα προέβαινε στην πρόσληψη τακτικών συνεργατών, για κάλυψη των κενών που δημιουργούνταν. Όπως φαίνεται, κατά το μεταβατικό αυτό στάδιο προσαρμογής του αριθμού του προσωπικού στον επιθυμητό αριθμό που προβλέπεται στο Νέο Οργανόγραμμα, και μέχρι την πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων, το Ίδρυμα θα συνεχίσει να απασχολεί σημαντικό αριθμό συνεργατών, για κάλυψη των αναγκών του.

Με την αύξηση του αριθμού των τακτικών συνεργατών, την παραχώρηση σ' αυτούς διαφόρων ωφελημάτων (π.χ. Ταμείο Προνοίας), την αύξηση της υπερωριακής απασχόλησης του μόνιμου προσωπικού, καθώς και τη σημαντική δαπάνη για απασχόληση συνεργατών πέρα από τις κανονικές ώρες εργασίας, εξέφρασα τη γνώμη ότι το Ίδρυμα θα πρέπει να προβεί σε προγραμματισμό και καθορισμό των πραγματικών αναγκών, για την ομαλή λειτουργία του, λαμβάνοντας υπόψη και την πληρέστερη αξιοποίηση του μόνιμου προσωπικού, δεδομένης της εισαγωγής της νέας τεχνολογίας και εξοπλισμού, με σκοπό τον περιορισμό τόσο των προσλήψεων συνεργατών όσο και της απασχόλησης των ιδίων και του μόνιμου προσωπικού πέρα από τις κανονικές ώρες εργασίας.

- (iii) **Κεκτημένα δικαιώματα και περιοριστικές πρακτικές.** Έχει επιτευχθεί συμφωνία για το επίδομα βάρδιας, ενώ άλλα θέματα αφέθηκαν να συζητηθούν και ρυθμιστούν στα πλαίσια των συζητήσεων για την ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το επίδομα βάρδιας καταργείται για το προσωπικό που θα προσλαμβάνεται μετά τις 2.1.2001, γεγονός που αποτελεί επιτυχία της Διεύθυνσης.

- (β) **Θεσμικό πλαίσιο.** Ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας του ΠΙΚ δεν φαίνεται να προωθήθηκε κατά τη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων χρόνων, ενώ σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης η εργασία θα άρχιζε μόλις θεσπιζόταν η νέα νομοθεσία για την ιδιωτική ραδιοτηλεόραση. Επιπρόσθετα, η τροποποίηση των Κανονισμών για προσλήψεις και προαγωγές, ώστε οι θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής να προκηρύσσονται ταυτόχρονα εντός και εκτός του Ιδρύματος, δεν έχει προωθηθεί. Σημειώνεται ότι σχεδόν όλες οι θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής που προκηρύχθηκαν κατά τα τελευταία χρόνια πληρώθηκαν με υποψηφίους ή υποψήφιο από το προσωπικό του ΠΙΚ, με βάση το άρθρο 13(2) των Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 317/87).

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η Διεύθυνση του ΠΙΚ, με τη συμβολή του νομικού του συμβούλου, έχει επιτελέσει σημαντική εργασία σε σχέση με το νέο θεσμικό πλαίσιο (ετοιμασία νέας νομοθεσίας) και είχαν αλληπάλληλες συναντήσεις με τον Επίτροπο Νομοθεσίας. Το θέμα έχει ξεφύγει από τα χέρια του ΠΙΚ και το χειρίζεται ο Επίτροπος Νομοθεσίας. Με πληροφόρησε επίσης ότι μέσα στο 2001 έγινε πρόσληψη ατόμου που δεν υπηρετούσε στο ΠΙΚ, σε θέση που ήταν Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής.

- (γ) **Οικονομική πτυχή.** Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, οι προβλέψεις του Σχεδίου Δράσης αναφορικά με το ύψος των εσόδων και των εξόδων δεν έχουν επιτευχθεί. Συγκεκριμένα είχε γίνει πρόβλεψη, για το 2000, εσόδων ύψους £19,5 εκ., ενώ τα πραγματικά

έσοδα ήταν £16,7 εκ., σε αντίθεση με τα έξοδα, τα οποία ανήλθαν σε £16,7 εκ., έναντι £18,7 εκ. που είχαν προβλεφθεί.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι οι προβλέψεις που αφορούν το ύψος των εσόδων δεν έχουν επιτευχθεί, κυρίως λόγω μειωμένης εισφοράς ή και πρόσθετης χορηγίας προς το ΡΙΚ. Αναφορικά με τις δαπάνες, η θέση της Διεύθυνσης είναι ότι έχουν συγκρατηθεί σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

4.125.13 Πάγιο ενεργητικό.

- **Γενικά.** Δεν γίνεται φυσική καταμέτρηση των στοιχείων πάγιου ενεργητικού και δεν τηρείται ενημερωμένη κατάσταση για τον τόπο όπου βρίσκεται κάθε στοιχείο ξεχωριστά. Εισηγήθηκα να γίνει καταγραφή και να τηρούνται στοιχεία για τα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται σε κάθε Τμήμα/Γραφείο και να γίνεται ενημέρωση για όλες τις προσθήκες, αφαιρέσεις και μετακινήσεις. Επιπρόσθετα θα πρέπει να γίνει συμφιλίωση της καταγραφής με το μητρώο στοιχείων πάγιου ενεργητικού, καθώς και οι απαραίτητες διορθώσεις στο μητρώο και στο Γενικό Καθολικό.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι θα γίνει προσπάθεια για καταγραφή των περιουσιακών στοιχείων κατά Τμήμα/Γραφείο και η συμφιλίωση τους με το μητρώο στοιχείων πάγιου ενεργητικού.

4.125.14 Συντάξεις και άλλα ωφελήματα.

(α) **Κάλυψη προϋπηρεσίας.** Σύμφωνα με την εισήγηση του Αναλογιστή, οι ετήσιες δόσεις των £1.082.486 είναι πληρωτέες την 1/1 και οποιαδήποτε καθυστέρηση θα επιβαρύνεται με τους τόκους της περιόδου καθυστέρησης. Ενώ η δόση για το έτος 2000 πιστώθηκε στο λογαριασμό του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων στις 31.12.2000, δεν υπολογίστηκαν τόκοι για ολόκληρο το έτος, οι οποίοι υπολογίζονται περίπου σε £70.362 (£1.082.486 X 6,5%).

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι οι παρατηρήσεις μου τους βρίσκουν σύμφωνους, όμως, δεδομένου ότι τα ελλείμματα του Ταμείου Συντάξεων καλύπτονται εξ ολοκλήρου από το ΡΙΚ, οποιαδήποτε πρόβλεψη για τόκους δεν είναι τόσο σημαντική κατά τη γνώμη τους.

(β) **Οφειλόμενο ποσό προς τα Ταμεία Συντάξεων.** Η συσσώρευση της πιο πάνω οφειλής, που ανήλθε στις 31.12.2000 σε £9.663.671 (£10.238.725 το 1999), δημιουργήθηκε από τη μη καταβολή των προβλεπόμενων ετήσιων δόσεων για κάλυψη της προϋπηρεσίας, παρόλο που αυτές προνοούνταν στον Προϋπολογισμό κάθε έτους. Σημειώνεται ότι, όπως φαίνεται, δεν θα τηρηθεί η πρόνοια του Πενταετούς Σχεδίου Δράσης που αναφέρει ότι μέχρι 31.12.2001 πρέπει να αποπληρωθεί το 80% του ποσού που οφειλόταν προς τα Ταμεία Συντάξεων κατά τις 31.12.96, το οποίο ανερχόταν σε £8 εκ.

Αντιλαμβάνομαι ότι η αποπληρωμή των πιο πάνω υποχρεώσεων του Ιδρύματος προς τα Ταμεία Συντάξεων καθίσταται πιο δύσκολη και πρέπει να εξευρεθεί τρόπος μεθόδευσης της αποπληρωμής. Εξάλλου, όπως επισημαίνει και ο Αναλογιστής στη μελέτη του, «η συνεχιζόμενη δανειοδότηση του ΡΙΚ από το Ταμείο Σύνταξης δεν επιτρέπεται από τους Κανονισμούς του Ταμείου και μπορεί να αποβεί μοιραία για τη βιωσιμότητα του».

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι ο λόγος που η Διεύθυνση δεν προχώρησε με την αποπληρωμή του οφειλόμενου ποσού στα Ταμεία Συντάξεων, σύμφωνα με το Πενταετές Σχέδιο Δράσης, είναι γιατί η Κυβέρνηση δεν κάλυψε επαρκώς με χορηγία τα προβλεπόμενα στο Πενταετές Σχέδιο έσοδα. Παρά τα οικονομικά προβλήματα, έχει τροχοδρομηθεί η αποπληρωμή του ελλείμματος σε 120 ισόποσες μηνιαίες δόσεις. Σημειώνεται

ότι το Σεπτέμβριο του 2000 οι Συντεχνίες του Ιδρύματος ζήτησαν από την Κυβέρνηση να αναλάβει τα Ταμεία Συντάξεων του ΡΙΚ, με παράλληλη υποχρέωση να καταβάλλει τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων του από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

(γ) Οφειλή για Περιθωριακά Ωφελήματα. Η οφειλή του Ιδρύματος προς τους υπαλλήλους ανήλθε στις 31.12.2000 σε £2.264.890 (£2.076.045 το 1999). Η ετήσια επιβάρυνση, αντί να εμβάζεται σε Ειδικό Ταμείο, μεταφέρεται σε λογαριασμό Πιστωτή (αρ. 6930022), από όπου γίνονται και οι σχετικές πληρωμές, ενώ το υπόλοιπο συσσωρεύεται.

Σημειώνεται ότι το υπόλοιπο του πιο πάνω λογαριασμού δεν επιβαρύνεται με τόκο, ο οποίος για το 2000 υπολογίζεται περίπου σε £135.000.

4.125.15 Δικαστικές υποθέσεις. Παρατηρήθηκε ότι δεν εισπράττονται από το ΡΙΚ επιδικαζόμενα έξοδα στις περιπτώσεις όπου εκδίδονται αποφάσεις από το Ανώτατο Δικαστήριο, στις οποίες η προσφυγή από υπαλλήλους απορρίπτεται και επιδικάζονται έξοδα εναντίον των αιτητών. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, έχει ήδη εφαρμοστεί διαδικασία είσπραξης των επιδικαζόμενων εξόδων.

Μέρος Β

4.125.16 Οργάνωση και λειτουργία του Αρχείου. Εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στην τήρηση και αρχειοθέτηση της αλληλογραφίας και εγγράφων.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η Διεύθυνση προβληματίζεται κατά πόσο θα απασχολήσει ένα άτομο για την πιο πάνω εργασία.

4.125.17 Τήρηση ωραρίου εργασίας και ηλεκτρονικός έλεγχος/παραχώρηση ελεύθερου χρόνου. Δεν έχει σημειωθεί οποιαδήποτε πρόοδος αναφορικά με τις αδυναμίες στις διαδικασίες και την τήρηση σχετικών στοιχείων αναφορικά με τα πιο πάνω θέματα.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι έχει ήδη εκδοθεί σχετική εγκύκλιος με ημερ. 28.5.2001.

4.125.18 Όροι υπηρεσίας του Γενικού Διευθυντή και ωφελήματα προσωπικού. Εξακολουθεί να εκκρεμεί η ρύθμιση και των δύο αυτών θεμάτων με Κανονισμούς, ενώ στις απαντητικές επιστολές του Ιδρύματος, για λογαριασμούς προηγούμενων ετών, αναφέρεται ότι αυτά θα αντιμετωπιστούν στα πλαίσια του Πενταετούς Σχεδίου Δράσης.

4.125.19 Προσφορές. Παρόλο που στην απαντητική επιστολή του Ιδρύματος, σχετικά με τους λογαριασμούς του 1999, αναφέρθηκε ότι έχουν δοθεί σχετικές οδηγίες για την παρακολούθηση και έλεγχο των προσφορών και ότι το Διοικητικό Συμβούλιο θα προχωρήσει στο διορισμό πρόσθετων ατόμων, έτσι που η σύνθεση της επιτροπής προσφορών να είναι η κανονική, εντούτοις η κατάσταση παραμένει η ίδια.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι κινήθηκε ήδη η διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου των προσφορών και ότι το Συμβούλιο έχει διευθετήσει την κανονική σύνθεση της επιτροπής προσφορών.

4.125.20 Αρχείο ταινιών. Μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου δεν είχε σημειωθεί οποιαδήποτε σημαντική εξέλιξη για το πιο πάνω θέμα, παρόλο που συστάθηκε ειδική επιτροπή, για μελέτη και υποβολή σχετικής έκθεσης, για το λόγο ότι αυτό θεωρήθηκε επείγον και άμεσης προτεραιότητας.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι άρχισε ήδη η εγκατάσταση του λογισμικού συστήματος, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί κατά το 2001.

4.126 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Μέρος Α

4.126.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £961.588 (πριν από την κυβερνητική επιχορήγηση), σε σύγκριση με £1.032.144 κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

(β) **Κυβερνητική επιχορήγηση.** Η κυβερνητική επιχορήγηση ανήλθε σε £1.031.874, σε σύγκριση με £1.027.272 κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Επιπρόσθετα η Κυβέρνηση κατέβαλε, μέσω του Συμβουλίου, τις ακόλουθες επιχορηγήσεις:

	2000	1999
	£	£
Επιχορήγηση σταφυλιών	2.968.379	2.490.205
Στρεμματική επιχορήγηση	3.127.094	2.596.969
Επιχορήγηση κουμανδαρίας	31.421	38.805
Επιχορήγηση σταφίδας προς τους παραγωγούς	28.120	--
Επιχορήγηση πάνω στις εξαγωγές οινικών προϊόντων	1.360.238	1.460.419
Επιδότηση επιτοκίου για δάνεια Οινοβιομηχανιών	6.787	8.380
Οικονομική βοήθεια για υποβοήθηση και ενθάρρυνση της παραγωγής κουμανδαρίας	7.500	--
Επιχορήγηση σταφυλιών που καταστράφηκαν στη χωματερή	767.381	1.492.263
	8.296.920	8.087.041

4.126.2 Κυβερνητικές εγγυήσεις. Στο Συμβούλιο παρέχεται κυβερνητική εγγύηση μέχρι £2,5 εκ. για το παρατράβηγμα του τρεχούμενου τραπεζικού λογαριασμού του. Στις 30.9.2000 το ύψος του παρατραβήγματος ήταν £1,16 εκ., σε σύγκριση με £1,28 εκ. στις 30.9.99.

4.126.3 Προσωπικό. Το Συμβούλιο απασχολούσε 31 μόνιμους υπαλλήλους. Οι δαπάνες για τις αποδοχές τους, περιλαμβανομένων των εισφορών του Συμβουλίου στα διάφορα Ταμεία, ανήλθαν σε £599.792, σε σύγκριση με £579.367 κατά το προηγούμενο έτος.

4.126.4 Προϋπολογισμός του Συμβουλίου. Ο Προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 1.10.99-30.9.2000 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 28.7.99 και από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 12.1.2000, δηλαδή και πάλι μετά την έναρξη του οικονομικού έτους του Συμβουλίου.

4.127 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.127.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £541.213, σε σύγκριση με £601.613 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £60.400. Τα έσοδα ανήλθαν σε £2.402.277 και τα έξοδα σε £1.861.064, σε σύγκριση με £2.267.558 και £1.665.945, αντίστοιχα, το 1999. Η αύξηση στα έξοδα οφείλεται, κυρίως, στην αύξηση των εξόδων λειτουργίας και συντήρησης του συστήματος, των εξόδων διοίκησης και των αποσβέσεων.

(β) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Συμβουλίου:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	13	9,0
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς Πάγιο Ενεργητικό	16,5%	19,5%
Πλεόνασμα προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	2,9%	3,6%
Πλεόνασμα προς Πάγιο Ενεργητικό	4%	5,1%

4.127.2 Προσωπικό - Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 26 μόνιμους υπαλλήλους, 3 έκτακτους και 14 εργάτες. Οι δαπάνες για μισθούς και εργοδοτικές εισφορές ήταν £1.006.690, σε σύγκριση με £922.785 το 1999, δηλαδή σημείωσαν αύξηση £83.950 ή 9,1%.

4.127.3 Τέλη - απώλεια εσόδων.

(α) Τα τέλη που σήμερα επιβάλλονται βασίζονται στην καταγραφή που διενέργησε το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας κατά την περίοδο 1980-1994, με εκτιμημένη αξία του 1980. Ωστόσο, προέκυψε σημαντική μετά την τελευταία καταγραφή ανάπτυξη, με αποτέλεσμα σήμερα η σχετική φορολογία να βασίζεται πάνω σε μη ορθή αξία.

(β) Επιστολές του Συμβουλίου προς το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για επανεκτίμηση συγκεκριμένων τεμαχίων, για τα οποία παρατηρήθηκε σημαντική ανάπτυξη, δεν έτυχαν οποιασδήποτε απάντησης/επανεκτίμησης, με αποτέλεσμα την απώλεια τελών δεκάδων χιλιάδων λιρών ετησίως.

4.127.4 Χρεώστες. Τα οφειλόμενα ποσά ανήλθαν στις £884.813, σε σχέση με £800.606 το 1999 ή 23,8% επί του καθαρού κυκλοφορούντος ενεργητικού, ποσοστό που θεωρείται σχετικά ψηλό. Εισηγήθηκα την ετοιμασία ειδικού συστήματος αποστολής ειδοποιήσεων μέσω λογισμικού προγράμματος, την τήρηση μητρώου αγωγών και την παρακολούθηση των υποθέσεων που παραπέμπονται στο νομικό σύμβουλο για λήψη δικαστικών μέτρων.

Όπως με πληροφόρησε η Υπηρεσία του Συμβουλίου, μεγάλο ποσοστό των χρεωστών αφορά εταιρείες που έχουν ήδη κηρύξει πτώχευση και είναι υπό εκκαθάριση, καθώς και άτομα που έχουν αποβιώσει, και ως εκ τούτου κατά τη μεταβίβαση της ακίνητης ιδιοκτησίας στους δικαιούχους θα καταβληθούν όλα τα οφειλόμενα ποσά. Όσο αφορά το σύστημα αποστολής ειδοποιήσεων και το μητρώο αγωγών, αυτά ήδη τηρούνται.

4.127.5 Αναβάθμιση της θέσης Γενικού Διευθυντή σε A15+2 από 1.1.1993. Έγινε αναβάθμιση της θέσης του Γενικού Διευθυντή σε A15+2, αναδρομικά από 1.1.1993, παρόλο που τόσο ο περί Αποχρεωτικών Συστημάτων Νόμος αρ. 1/71, όσο και οι Κανονισμοί που έχουν εκδοθεί με βάση τον πιο πάνω Νόμο δεν προβλέπουν διορισμό ή προαγωγή υπαλλήλου με αναδρομική ισχύ και παρά την αντίθετη άποψη του Υπουργού Εσωτερικών.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, το αίτημα για αναβάθμιση τέθηκε από το 1993 και με βάση τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1985, το Συμβούλιο είναι το μόνο αρμόδιο όργανο που αποφασίζει και καθορίζει την προαγωγή, τα καθήκοντα και τις ευθύνες, τη μισθοδοσία και γενικά τους όρους εργοδότησης ενός υπαλλήλου.

Ωστόσο σημειώνεται ότι η πιο πάνω γνωμάτευση ήταν γνωστή κατά το στάδιο του ελέγχου (δόθηκε το 1985 με βάση άλλα δεδομένα) και δεν διαφοροποιεί την εκφρασθείσα άποψη/θέση.

4.127.6 Προσφορές για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για το Αποχετευτικό Σύστημα Μείζονος Λευκωσίας.

(α) Οι προσφορές προκηρύχθηκαν με τη μέθοδο της υποβολής τεχνικών και οικονομικών προτάσεων και, σύμφωνα με τις πρόνοιες των όρων των προσφορών, η επιτυχούσα θα επιλεγόταν μεταξύ των προσφορών των οποίων η τεχνική πρόταση θα αξιολογείτο ως κατάλληλη, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια. Στο στάδιο κατακύρωσης των προσφορών, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως η αξιολογηθείσα ως η καλύτερη προσφορά επιλεγεί με βάση τη συνδυασμένη αξιολόγηση των τεχνικών και οικονομικών προτάσεων, όπως διαλάμβαναν οι πρόνοιες των προσφορών. Εξέφρασε επίσης την άποψη ότι, σύμφωνα και με τη διεθνή πρακτική, η πιο ασφαλής μέθοδος αξιολόγησης των τεχνικών προτάσεων ήταν αυτή που γίνεται με βάση το μέσο όρο της βαθμολογίας των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης. Το Συμβούλιο ακολούθησε διαφορετική μεθοδολογία, δίνοντας αποφασιστική βαρύτητα στις τιμές των προσφορών, και κατακύρωσε την προσφορά στον οίκο που υπέβαλε την τρίτη κατά σειρά τιμής προσφορά, έναντι ποσού περίπου £3,2 εκ. Τρεις από τους προσφοροδότες καταχώρισαν προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο. Κατά τη γνώμη μου, αν επιλεγόταν η αξιολογηθείσα ως η καλύτερη προσφορά, οι πιθανότητες για προσφυγή εταιρειών που απέτυχαν στο διαγωνισμό ή/και επιτυχίας των προσφυγών θα ήταν ελάχιστες.

(β) Το Δεκέμβριο 2000 η Υπηρεσία μου διεξήγαγε ενδιάμεσο έλεγχο της προόδου του συμβολαίου και, μεταξύ άλλων, διαπίστωσε ότι οι σύμβουλοι δεν τηρούσαν τις πρόνοιες αναφορικά με την πρόοδο των εργασιών - δεν είχαν υποβάλει το πλήρες Πρόγραμμα Υλοποίησης του Έργου και τη Συνοπτική Έκθεση (Summary Report) που έπρεπε να υποβληθεί μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου - και ότι δεν υποβλήθηκαν οι προβλεπόμενες ασφάλειες, οι οποίες έχουν σκοπό τη διασφάλιση των συμφερόντων του Συμβουλίου, η εξασφάλιση των οποίων συνεπάγεται την πληρωμή σημαντικού ποσού.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε το Μάρτιο 2001 ότι οι πλείστες από τις εκκρεμότητες του συμβολαίου που διαπίστωσε η Υπηρεσία μου έχουν διευθετηθεί και ότι αυτές ήταν υπόψη του Γενικού Διευθυντή, ο οποίος προσπαθούσε συνεχώς για τη διευθέτησή τους. Συγκεκριμένα, το πλήρες Πρόγραμμα Υλοποίησης και η Συνοπτική Έκθεση υποβλήθηκαν στις 29.12.2000, το Συμβούλιο όμως ζήτησε αναθεώρηση/διόρθωση τους με βάση τις πρόνοιες του συμβολαίου. Διευθετήθηκαν επίσης μέχρι τις 12.3.2001 οι ασφάλειες, περιλαμβανομένης της ασφάλειας για επαγγελματική αμέλεια, με κάλυψη £35 εκ.

4.128 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ-ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

Μέρος Α

4.128.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν λειτουργικό πλεόνασμα πριν από τις συναλλαγματικές διαφορές, ύψους £2.236.337, σε σύγκριση με £1.898.306 το 1999, και, μετά τη συναλλαγματική ζημιά ύψους £793.410 (1999: £1.293.722) που προέκυψε από τη μετατροπή των μακροπρόθεσμων δανείων σε ξένα νομίσματα, παρέμεινε πλεόνασμα ύψους £1.442.927, σε σύγκριση με £604.584 κατά το προηγούμενο έτος.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα ανήλθαν σε £7.724.395, σε σύγκριση με £7.479.635 κατά το 1999, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £244.760 ή 3,27%, η οποία προήλθε κυρίως από την αύξηση των τελών αποχέτευσης, λόγω αναθεώρησης των αξιών ακινήτων, την καταβολή των τελών χρήσης

από το Δήμο Γερμασόγειας και το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα και από τους αυξημένους εισπρακτέους τόκους.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £5.488.058, σε σύγκριση με £5.581.329 κατά το 1999, σημειώθηκε δηλαδή μείωση £93.271.

(δ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Συμβουλίου.

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	0,87	1,42
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς Πάγιο Ενεργητικό	0,6%	0,8%
Πλεόνασμα/ (Έλλειμμα) προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	3,4%	1,3%

4.128.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 25 μόνιμους υπαλλήλους, 12 έκτακτους και 16 εργάτες, σε σύγκριση με 26 μόνιμους υπάλληλους, 12 έκτακτους και 15 εργάτες κατά το προηγούμενο έτος. Το σύνολο των αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών, ανήλθαν στο ποσό των £774.616, σε σύγκριση με £695.346 το 1999, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £79.270 ή 11,4%, που οφείλεται κυρίως στην καταβολή αναδρομικών μισθολογικών αυξήσεων, καθώς και στις προσαυξήσεις και την αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος.

4.128.3 Υπερωρίες. Η δαπάνη για υπερωρίες ανήλθε σε £38.817, σε σύγκριση με £40.477 το 1999. Ποσό £21.099 αφορά υπερωρίες του Τμήματος Διοίκησης.

4.128.4 Κεφαλαιουχικές δαπάνες. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες που προϋπολογίστηκαν ήταν £10.630.000, ενώ εκείνες που πραγματοποιήθηκαν ανήλθαν σε £4.890.298. Παρέμεινε δηλαδή αδαπάνητο ποσό ύψους £5.739.702 (54%). Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική βάση, ώστε να συνάδει, κατά το δυνατό, με τις δυνατότητες εκτέλεσής του.

4.128.5 Έξοδα λειτουργίας και συντήρησης του Συστήματος Αποχέτευσης. Τα έξοδα αυτά εξακολουθούν να παρουσιάζουν σημαντική αυξητική τάση. Το 2000 ανήλθαν στις £999.460, σε σύγκριση με £789.315 το 1999 και £700.455 το 1998.

4.128.6 Τέλη χρήσης Συστήματος Αποχέτευσης.

(α) Σύμφωνα με σχετικές καταστάσεις που απέστειλε ο Δήμος Γερμασόγειας, στις 31.12.99 ο πιο πάνω Δήμος χρωστούσε στο Συμβούλιο £13.568. Επιπλέον χρωστούσε £68.199 για τους μήνες Ιανουάριο - Αύγουστο 2000. Τα ποσά αυτά, καθώς και άλλες καθυστερήσεις του πιο πάνω Δήμου, καθώς και του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα και του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού, για το έτος 2000, δεν παρουσιάζονται στους χρεώστες του Συμβουλίου.

(β) Παρόλο που το Συμβούλιο κατέβαλε τα αναγκαία ποσά για αναβάθμιση των σχετικών προγραμμάτων τόσο του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας όσο και του Δήμου Γερμασόγειας και του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα, εντούτοις δεν αποστέλλονται έγκαιρα οι καταστάσεις κατανάλωσης νερού, με τα στοιχεία που συμφωνήθηκαν, ούτε και καταβάλλονται έγκαιρα τα σχετικά τέλη χρήσης. Επιπρόσθετα, δεν έχουν ακόμα υπογραφεί οι συμφωνίες με το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα και με το Δήμο Γερμασόγειας, οι οποίες έληξαν στις 20.11.98 και 19.1.99, αντίστοιχα, αναφορικά με το ύψος της προμήθειας επί των εισπράξεων των τελών χρήσης.

4.129 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Μέρος Α

4.129.1 Το Συμβούλιο, λόγω της τουρκικής κατοχής της Αμμοχώστου, υπολείπεται και για το λόγο αυτό δεν υπέβαλε λογαριασμούς για τα έτη 1992-2000, με αποτέλεσμα να μη διεξαχθεί ο νενομισμένος έλεγχος.

4.130 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

4.130.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £907.208, σε σύγκριση με έλλειμμα £609.545 το 1999, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση στο έλλειμμα ύψους £297.663 ή 48,83%. Αυτή οφείλεται κυρίως στους πληρωτέους τόκους, όπου σημειώθηκε αύξηση κατά £959.926, και στις συναλλαγματικές διαφορές, όπου προέκυψε ζημιά £436.449.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £2.750.885, σε σύγκριση με £2.334.820 το 1999, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £416.065 ή 17,82%, κυρίως από το Κονδύλι «Τέλη Αποχτεύσεων», ύψους £184.508, λόγω της αύξησης των αποχτευτικών τελών κατά 10%, και από το Κονδύλι «Τόκοι Εισπρακτέοι», ύψους £120.862.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £3.221.644, σε σύγκριση με £2.120.555 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £1.101.089 ή 51,93%, που προήλθε κυρίως από το Κονδύλι «Τόκοι Πληρωτέοι», όπου σημειώθηκε αύξηση ύψους £959.926. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι οι τόκοι, οι οποίοι αφορούσαν μη συμπληρωθέντα έργα και χρεώθηκαν στο Συμβούλιο το 1999, ανήλθαν σε £719.698, αλλά, βάσει της σχετικής λογιστικής αρχής, σε σχέση με τα έξοδα δανειοδότησης, κεφαλαιοποιήθηκαν στο κόστος του έργου, ενώ για το 2000 το σχετικό ποσό που προέκυψε μετά τη συμπλήρωση του έργου χρεώθηκε στο λογαριασμό κερδοζημιών.

(δ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Συμβουλίου:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,5	1,4
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς Πάγιο Ενεργητικό	65,1%	60,3%
(Έλλειμμα)/Πλεόνασμα προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	(3%)	(2%)
(Έλλειμμα)/Πλεόνασμα προς Πάγιο Ενεργητικό	(3,16%)	(2,15%)

4.130.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 16 μόνιμους υπαλλήλους, έναν έκτακτο και 12 εργάτες. Το σύνολο των αποδοχών τους, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών, ανήλθε σε £368.968, σε σύγκριση με £344.067 το 1999, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £24.901 ή 7,2%.

4.130.3 Χρεώστες. Παρά το ότι έχουν ενταθεί οι προσπάθειες για είσπραξη των καθυστερήσεων και έχουν κινηθεί αρκετές αγωγές, εντούτοις παρατηρήθηκαν περιπτώσεις σημαντικών καθυστερήσεων, για τις οποίες δεν λήφθηκαν αποτελεσματικά μέτρα. Ενδείκνυται η συνεχής παρακολούθηση όλων των περιπτώσεων, για την έγκαιρη αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν αναφορικά με την είσπραξη των ποσών που οφείλονται στο Συμβούλιο.

4.131 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΠΑΦΟΥ

Μέρος Α

4.131.1 Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2000 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 11.11.99 και από τον Υπουργό Εσωτερικών στις 21.3.2000, ενώ, σύμφωνα με το Νόμο, έπρεπε να είχε εγκριθεί πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους.

4.131.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £1.719.146, σε σύγκριση με £1.861.531 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £142.385. Τα έσοδα ανήλθαν σε £2.071.509 και τα έξοδα σε £352.363, σε σύγκριση με £2.011.410 και £149.879, αντίστοιχα, το 1999. Η αύξηση των εξόδων οφείλεται στην πρόσληψη προσωπικού και στις συναλλαγματικές διαφορές.

(β) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Συμβουλίου:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	4,18	7,19
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς Πάγιο Ενεργητικό	105,28%	140,77%
Πλεόνασμα προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	46,92%	74,41%
Πλεόνασμα προς Πάγιο Ενεργητικό	32,71%	90,98%

4.131.3 Προσωπικό και εργοδοτικές εισφορές. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 8 μόνιμους υπαλλήλους και 3 έκτακτους. Το σύνολο των αποδοχών τους, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών, ανήλθε σε £131.784.

4.131.4 Χρεώσεις. Στις 31.12.2000 τα καθυστερημένα τέλη ήταν £2.169.187, σε σύγκριση με £1.395.338 το 1999. Σημειώνεται ότι οι φορολογίες ετοιμάστηκαν και αποστάληκαν στο κοινό περί τα τέλη του έτους και δόθηκε παράταση πληρωμής των τελών μέχρι 15.1.2001 και διευκολύνσεις χωρίς επιβάρυνση, για ποσά πέρα από £3.000, μέχρι 15.5.2001. Υπέδειξα ότι οι φορολογίες θα πρέπει να ετοιμάζονται έγκαιρα, κατά προτίμηση μέσα στο πρώτο εξάμηνο του έτους, ώστε να παρέχεται επαρκής χρόνος αποστολής και είσπραξης τους. Επίσης το Συμβούλιο πρέπει να ξεκινήσει τη διαδικασία λήψης μέτρων εναντίον όσων δεν έχουν καταβάλει κανένα ποσό έναντι των φορολογιών τους, στις περιπτώσεις όπου το σύνολο των καθυστερήσεων αφορά σημαντικό ποσό.

Μέρος Β

4.131.5 Θέσπιση Κανονισμών. Εκκρεμεί ακόμη η θέσπιση των πιο κάτω Κανονισμών, για την ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία του Συμβουλίου:

- Διάρθρωση, Όροι Υπηρεσίας και Πειθαρχία Υπαλλήλων.
- Προσφορές.
- Τήρηση και Λειτουργία Αποθηκών.
- Λογιστικές και Οικονομικές Διαδικασίες.

4.132 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ**Μέρος Α****4.132.1 Οικονομική κατάσταση.**

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £915.719, σε σύγκριση με £899.459 το 1999.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £1.096.379, σε σύγκριση με £1.043.428 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £52.951 ή ποσοστό 5,1%.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα του Συμβουλίου ήταν £180.660, σε σύγκριση με £143.969 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £36.691 ή ποσοστό 25,5%.

(δ) **Λογιστικές Αναλογίες.** Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Συμβουλίου:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	3	3,2
Αποδοχές Προσωπικού προς Έξοδα	69,8%	65,6%
Πλεόνασμα προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	5,2%	6%

(ε) **Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.** Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Συμβουλίου στις 31.12.2000 ανέρχονταν σε £11.729.207, σε σύγκριση με £10.015.676 κατά το προηγούμενο έτος.

4.132.2 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα άτομα που εργοδοτούσε το Συμβούλιο, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2000	1999
Γραφειακό προσωπικό:		
Μόνιμοι	4	--
Έκτακτοι	3	7
Εργατικό προσωπικό:		
Τακτικοί	1	1
Έκτακτοι	2	1
	10	9
Ολικό δαπανών για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£126.034	£94.505

Ο Οικονομικός Διευθυντής του Συμβουλίου εργοδοτείτο από κοινού με το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας.

4.132.3 Τοποθέτηση Τεχνικού Πολιτικής Μηχανικής στη μισθολογική κλίμακα Α9. Το Συμβούλιο στις 29.11.99 αποφάσισε την τοποθέτηση του πιο πάνω τεχνικού στην 3η βαθμίδα (£3.229) της μισθολογικής κλίμακας Α9 από 1.7.99, επειδή βρισκόταν στην ανώτατη βαθμίδα (£3.150) της μισθολογικής κλίμακας Α7. Παρατήρησα ότι η πιο πάνω απόφαση είναι αντικανονική, καθώς η μισθολογική κλίμακα της θέσης Τεχνικού Πολιτικής Μηχανικής, σύμφωνα με τους εγκριθέντες προϋπολογισμούς του 1999 και 2000, είναι Α2-Α5-Α7.

Το Συμβούλιο με πληροφόρησε ότι έχει ετοιμάσει σχέδιο υπηρεσίας για την πιο πάνω θέση, με κλίμακα Α9, το οποίο θα υποβληθεί στην Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού για απόψεις και στη συνέχεια θα γίνουν οι ανάλογες ενέργειες για έγκριση της θέσης μέσω των Προϋπολογισμών.

4.132.4 Αποχτετευτικά τέλη. Το Συμβούλιο, σε αντίθεση με τους όρους συμφωνίας σύναψης δανείου από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, κατά τα έτη 1999, 2000 και 2001 έχει επιβάλει αποχτετευτικά τέλη χαμηλότερα από ό,τι προβλέπονται στην τεχνοοικονομική μελέτη που ετοιμάστηκε από την Κοινοπραξία Συμβουλίων Αποχτετεύσεων Παραλιμνίου - Αγίας Νάπας, με αποτέλεσμα τη μείωση των εσόδων κατά £134.070 το 1999, £135.185 το 2000 και £249.340 το 2001.

Το Συμβούλιο με πληροφόρησε ότι, λόγω της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε στη συμπλήρωση και λειτουργία του έργου, έκρινε άδικη την επιβολή αυξήσεων στα τέλη και αποφάσισε όπως, εν όψει της λειτουργίας του έργου περί το τέλος του έτους, ετοιμάσει νέα μελέτη και καθορίσει με ακρίβεια τα απαιτούμενα τέλη, με βάση το τελικό κόστος του έργου, τα οποία θα διασφαλίζουν την οικονομική ευρωστία του Συμβουλίου, καθώς και την είσπραξη των οφειλόμενων τελών.

4.132.5 Χρεώστες αποχτετευτικών τελών. Στις 31.12.2000 οι χρεώστες αποχτετευτικών τελών ήταν £1.877.087, σε σύγκριση με £1.685.796 το 1999. Στο ποσό των £1.887.087 περιλαμβάνεται και η φορολογία του 2000, ύψους £922.901, η οποία εκδόθηκε στο τέλος του 2000.

Επειδή στις καθυστερήσεις περιλαμβάνονται και ποσά που οφείλονται από το 1993, εισηγήθηκα τη λήψη όλων των ενδεδειγμένων μέτρων, μη αποκλεισμένων και δικαστικών, για την είσπραξη τους. Ωστόσο η εισήγηση μου δεν έχει υιοθετηθεί, με αποτέλεσμα το ποσοστό είσπραξης καθυστερημένων φορολογιών να είναι πολύ χαμηλό.

Το Συμβούλιο με πληροφόρησε ότι παρακολουθεί την κατάσταση και ότι θα λάβει τα ανάλογα μέτρα, μετά τις 30.9.2001, τελευταία ημερομηνία πληρωμής των τελών του 2000, αφού μελετήσει εκ νέου τα οφειλόμενα τέλη.

4.132.6 Αποχτετευτικό σύστημα Παραλιμνίου - Συμβόλαια 1-P-1 και 1-P-2. Τα πιο πάνω συμβόλαια αφορούν την κατασκευή του αποχτετευτικού δικτύου από ιδιώτη εργολάβο. Το ποσό συμβολαίου για το 1-P-1 ήταν £2,99 εκ. και για το 1-P-2 £3,09 εκ., με περίοδο εκτέλεσης από το Δεκέμβριο 1996 μέχρι το Δεκέμβριο 1998. Κατά τη διάρκεια του έργου, επειδή η διακοπή εργασιών σε τουριστικές περιοχές επεκτάθηκε για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο στο συμβόλαιο, συμφωνήθηκε, ως αντιστάθμισμα, να ανατεθεί στον εργολάβο η επέκταση του αποχτετευτικού δικτύου σε περιοχές μελλοντικής επέκτασης του δικτύου. Οι πληρωμές για τις επεκτάσεις του δικτύου, οι οποίες έγιναν με βάση τις τιμές μονάδας του αρχικού συμβολαίου 1-P-1, ανήλθαν στο £1,5 εκ., ενώ παρατάθηκε η περίοδος του συμβολαίου μέχρι το Μάιο του 2000. Σημειώνεται ότι ο εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις, που ανέρχονται στα £3,37 εκ. για το συμβόλαιο 1-P-1 και περίπου £3,45 εκ. για το 1-P-2. Οι απαιτήσεις αυτές αφορούν, μεταξύ άλλων, παράταση χρόνου, απρόβλεπτες δυσκολίες εδάφους, μέθοδο επιμέτρησης και τιμολόγησης των δικτυωμάτων και προβλήματα που παρουσιάστηκαν λόγω της τουριστικής περιόδου.

4.132.7 Αποχτετευτικό σύστημα Παραλιμνίου - Αντλιοστάσια. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεση μου, το Συμβούλιο Αποχτετεύσεων δεν παρέδωσε έγκαιρα το εργοτάξιο και έχει προβεί σε σοβαρές αλλαγές μετά την υπογραφή των συμβολαίων, δίνοντας το δικαίωμα

στον εργολάβο να υποβάλει απαιτήσεις για χρονική παράταση και χρηματικές αποζημιώσεις. Οι επιπλέον εργασίες που έγιναν είναι της τάξης των £440.000, ενώ μέχρι σήμερα ο εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις για αποζημιώσεις ύψους £0,6 εκ.

4.132.8 Κοινοπραξία Συμβουλίων Αποχετεύσεων Παραλιμνίου - Αγίας Νάπας - Σταθμός Επεξεργασίας Λυμάτων. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεση μου για το 1999, το έργο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του κατασκευαστικού συμβολαίου, έπρεπε να συμπληρωθεί τον Ιούλιο 2000, έναντι ποσού £9,5 εκ. Ο εργολάβος απαιτεί χρονικές παρατάσεις μέχρι τον Ιούλιο 2001 για καθυστερήσεις που, όπως ισχυρίζεται, προκλήθηκαν από τους Συμβούλους Μηχανικούς και τον εργοδότη. Μέχρι σήμερα εγκρίθηκε δικαιολογημένη παράταση μέχρι το Φεβρουάριο 2001, η οποία δίνει το δικαίωμα στον εργολάβο να απαιτήσει ανάλογες οικονομικές αποζημιώσεις. Παρατηρήθηκε επίσης καθυστέρηση στην παροχή ηλεκτρισμού στο έργο από την Α.Η.Κ., η οποία προκάλεσε επιπρόσθετες καθυστερήσεις. Σύμφωνα με το Μηχανικό του έργου, η αποπεράτωση των εργασιών υπολογίζεται να γίνει το Δεκέμβριο 2001.

4.133 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ

Μέρος Α

4.133.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £667.165, σε σύγκριση με £630.500 κατά το προηγούμενο έτος.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £759.653, σε σύγκριση με £744.552 κατά το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £15.101 ή ποσοστό 2%.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα του Συμβουλίου ήταν £92.488, σε σύγκριση με £114.052 κατά το 1999, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £21.564 ή ποσοστό 18,9%.

(δ) **Λογιστικές Αναλογίες.** Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Συμβουλίου:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,9	4,4
Αποδοχές Προσωπικού προς Έξοδα	60,6%	43,2%
Πλεόνασμα προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	6,6%	7,3%

(ε) **Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.** Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Συμβουλίου στις 31.12.2000 ανέρχονταν σε £5.495.448, σε σύγκριση με £4.700.868 κατά το 1999.

4.133.2 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα άτομα που εργοδοτούσε το Συμβούλιο, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2000	1999
Γραφειακό προσωπικό:		
Μόνιμοι	3	3
Έκτακτοι	1	1
	<u>4</u>	<u>4</u>
Ολικό δαπανών για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	<u>£56.075</u>	<u>£49.245</u>

Ο Οικονομικός Διευθυντής του Συμβουλίου εργοδοτείτο από κοινού με το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Παραλιμνίου.

4.133.3 Χρεώστες αποχετευτικών τελών. Στις 31.12.2000 οι χρεώστες αποχετευτικών τελών ήταν £1.250.683, σε σύγκριση με £1.148.018 το 1999. Στο ποσό των £1.250.683 περιλαμβάνεται και η φορολογία του 2000, ύψους £641.838, η οποία εκδόθηκε στο τέλος του 2000. Επειδή στις καθυστερήσεις περιλαμβάνονται και ποσά που οφείλονται από το 1992, εισηγήθηκα τη λήψη όλων των ενδεδειγμένων μέτρων, μη αποκλειομένων και δικαστικών, για είσπραξη των καθυστερήσεων.

Το Συμβούλιο με πληροφόρησε ότι παρακολουθεί την κατάσταση και ότι θα λάβει οριστικές αποφάσεις μετά τις 2.10.2001, τελευταία ημερομηνία πληρωμής των τελών του 2000.

4.133.4 Σχέδιο Συντάξεων και Κανονισμοί. Εκκρεμεί η έγκριση Κανονισμών για το Σχέδιο Συντάξεων και την εύρυθμη λειτουργία του Συμβουλίου, επειδή κατά τη νομοτεχνική επεξεργασία τους στη Νομική Υπηρεσία διαπιστώθηκε ότι πρέπει να γίνουν διορθώσεις και βελτιώσεις νομοτεχνικής φύσεως.

Το Συμβούλιο με πληροφόρησε ότι το Σχέδιο Συντάξεων είναι στο τελικό στάδιο της διαδικασίας έγκρισης του. Όσο αφορά τους Κανονισμούς για τη λειτουργία του Συμβουλίου, αυτοί δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί.

4.133.5 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας - Συμβόλαια I-AN-1, I-AN-2. Τα συμβόλαια αυτά αφορούν την κατασκευή του αποχετευτικού δικτύου από ιδιώτη εργολάβο. Το ποσό συμβολαίου για το I-AN-1 ήταν £4.147.519 και για το I-AN-2 £1.258.790, με περίοδο εκτέλεσης από το Δεκέμβριο 1996 μέχρι το Δεκέμβριο 1998, για το πρώτο συμβόλαιο, και Ιανουάριο του 1998 μέχρι το Μάρτιο του 1999 για το δεύτερο.

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, η διακοπή των εργασιών σε τουριστικές περιοχές επεκτάθηκε για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο στο συμβόλαιο. Ως αντιστάθμισμα, το Συμβούλιο ανέθεσε στον εργολάβο την επέκταση του αποχετευτικού δικτύου σε περιοχές μελλοντικής επέκτασης του δικτύου. Οι πληρωμές για τις επεκτάσεις του δικτύου, οι οποίες έγιναν με βάση τις τιμές μονάδας του αρχικού συμβολαίου AN-1, ανήλθαν στις £887.831. Επίσης παρατάθηκε η περίοδος του συμβολαίου μέχρι τον Ιούνιο του 2000. Ο εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις για αποζημιώσεις ύψους £845.000 για το AN-1 και £450.000 για το AN-2. Οι απαιτήσεις αφορούν, μεταξύ άλλων, τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν λόγω της τουριστικής περιόδου, τον έλεγχο της κυκλοφορίας, την καθυστερημένη έναρξη του συμβολαίου και την παράδοση των κατασκευαστικών σχεδίων. Εισηγήθηκα την εξασφάλιση υπηρεσιών ειδικού συμβούλου, για αντιμετώπιση των απαιτήσεων του εργολάβου.

4.133.6 Κοινοπραξία Συμβουλίων Αποχετεύσεων Παραλιμνίου - Αγίας Νάπας - Σταθμός Επεξεργασίας Λυμάτων. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεση μου για το 1999, το έργο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του κατασκευαστικού συμβολαίου, έπρεπε να συμπληρωθεί τον Ιούλιο 2000, έναντι ποσού £9,5 εκ. Ο εργολάβος απαιτεί χρονικές παρατάσεις μέχρι τον Ιούλιο 2001 για καθυστερήσεις που, όπως ισχυρίζεται, προκλήθηκαν από τους Συμβούλους Μηχανικούς και τον εργοδότη. Μέχρι σήμερα εγκρίθηκε δικαιολογημένη παράταση μέχρι το Φεβρουάριο 2001, η οποία δίνει το δικαίωμα στον εργολάβο να απαιτήσει ανάλογες οικονομικές αποζημιώσεις. Παρατηρήθηκε επίσης καθυστέρηση στην παροχή ηλεκτρισμού στο έργο από την Α.Η.Κ., η οποία προκάλεσε επιπρόσθετες καθυστερήσεις. Σύμφωνα με το Μηχανικό του έργου, η αποπεράτωση των εργασιών υπολογίζεται να γίνει το Δεκέμβριο 2001.

4.134 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Μέρος Α

4.134.1 Αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £184.202 και τα έξοδα σε £220.572, δηλαδή προέκυψε έλλειμμα £36.370, σε σύγκριση με £7.418 το 1999.

4.134.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 12 άτομα, με σύνολο αποδοχών £166.160, συμπεριλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα Ταμεία, σε σύγκριση με £134.347 κατά το 1999. Ο μέσος όρος αποδοχών για κάθε υπάλληλο ανέρχεται σε £13.847.

4.134.3 Καθορισμός και είσπραξη τελών που δεν προβλέπονται από τη Νομοθεσία και τους Κανονισμούς. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου συνεχίζεται η επιβολή και είσπραξη τελών που δεν προβλέπονται στη Νομοθεσία και τους Κανονισμούς. Προωθείται η νομοθετική ρύθμιση του θέματος.

4.134.4 Θέσπιση Κανονισμών. Δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί και εγκριθεί Κανονισμοί που να ρυθμίζουν τη διάρθρωση και τους όρους υπηρεσίας του προσωπικού, τα καθήκοντα και υποχρεώσεις εργοληπτών, την οικονομική διαχείριση και τη ρύθμιση πειθαρχικών αδικημάτων εργοληπτών. Όπως πληροφορήθηκα, προωθείται η ετοιμασία των Κανονισμών.

4.134.5 Αναθεώρηση τελών. Επειδή τα τέλη που καταβάλλονται από τους εργολήπτες για εξέταση αιτήσεων εγγραφής και έκδοσης ετήσιας άδειας καθορίστηκαν το 1983 (Κ.Δ.Π. 93/83 ημερ. 22.4.83), εισηγήθηκα όπως προωθηθεί η αναθεώρηση τους, έτσι που να συνάδουν με τα σημερινά δεδομένα.

Μέρος Β

4.134.6 Φορολογία. Το Συμβούλιο δεν έχει κάμει πρόβλεψη στους λογαριασμούς του για φόρο εισοδήματος, παρόλο που, σύμφωνα με γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, το εισόδημα του Συμβουλίου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος, επειδή προωθείται σχετική τροποποίηση της νομοθεσίας, με σκοπό την απαλλαγή του Συμβουλίου από την υποχρέωση καταβολής φορολογίας. Σημειώνεται ότι το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων εξασφάλισε δικαστική απόφαση για καταβολή από το Συμβούλιο φόρου ύψους £190.866 για τα έτη 1986-1996.

4.135 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Μέρος Α

4.135.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £73.443, σε σύγκριση με έλλειμμα £122.560 το 1999. Το πλεόνασμα οφείλεται κυρίως στη σημαντική μείωση του κόστους αγοράς του ελαιόλαδου που αγοράστηκε αποκλειστικά από την ντόπια αγορά, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, κατά το οποίο σχεδόν όλες οι πωλήσεις αφορούσαν ελαιόλαδο που εισήχθη από το εξωτερικό, καταβάλλοντας τον ανάλογο εισαγωγικό δασμό.

(β) Πωλήσεις ελαιοκομικών προϊόντων. Η πιο κάτω κατάσταση δείχνει τις πωλήσεις ελαιόλαδου και ελιών κατά τα τελευταία πέντε έτη.

Έτος	Ελιές	Ελαιόλαδο	Ολικό
	£	£	£
1996	36.463	2.023.135	2.059.598
1997	30.112	1.902.234	1.932.346
1998	9.371	1.432.658	1.442.029
1999	4.045	1.571.307	1.575.352
2000	3.268	1.039.270	1.042.538

(γ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Συμβουλίου για τα έτη 2000 και 1999.

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	3,37	3,71
Κυκλοφορούν Ενεργητικό (μείον αποθέματα) προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,69	2,82
Μικτό Κέρδος προς Πωλήσεις Ελαιοκομικών Προϊόντων	22,83%	1,38%

4.135.2 Ρευστότητα του Συμβουλίου. Τα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου στις 31.12.2000 ανέρχονταν σε £395.882, σε σύγκριση με £910.181 κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε μείωση ύψους £514.299.

Απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, η μείωση της ρευστότητας οφείλεται κυρίως:

(α) Στις μεγάλες ποσότητες ελαιόλαδου που αγοράστηκαν στο τέλος του 2000, αυξάνοντας τα αποθέματα στις 31.12.2000.

(β) Στην αυξημένη χορηγία που πληρώθηκε στους παραγωγούς, από £27.828 το 1999 σε £102.838 το 2000.

4.135.3 Προϋπολογισμός. Ο προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2000 υποβλήθηκε στο Συμβούλιο στις 25.10.99, μέσα στα πλαίσια της Δημοσιονομικής Οδηγίας αρ. 4 του Συμβουλίου, σύμφωνα με την οποία ο προϋπολογισμός υποβάλλεται στο Συμβούλιο για έγκριση μέχρι τις 31 Οκτωβρίου του προηγούμενου έτους.

Ο προϋπολογισμός εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 2.12.99 και ακολούθως στάλθηκε στις 10.12.99 στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με βάση το άρθρο 55Α του περί Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων Νόμου, και εγκρίθηκε σύμφωνα με επιστολή του πιο πάνω Υπουργείου ημερ. 11.1.2000.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) (Τροποποιητικό) Νόμο του 1987, το Συμβούλιο απαλλάσσεται από την υποχρέωση υποβολής του προϋπολογισμού του για έγκριση στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

4.135.4 Προσωπικό.

(α) Το Συμβούλιο εργοδοτούσε κατά τους πρώτους δύο μήνες του έτους έξι υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις και 4 εργάτες. Από 1/3-31/12/2000 το Συμβούλιο εργοδοτούσε πέντε υπαλλήλους και 5 εργάτες. Οι δαπάνες για μισθούς, ωφελήματα και συνεισφορές στα διάφορα

ταμεία για τις μόνιμες θέσεις ανέρχονταν σε £123.294, με μέσο όρο δαπάνης για κάθε υπάλληλο γύρω στις £23.700. Επιπρόσθετα, η δαπάνη για εργατικά ήταν £43.485.

(β) Τροποποίηση Κανονισμών. Ανέφερα ότι με τη δημοσίευση των περί Συντάξεων και Χορηγημάτων Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 303/93) στις 17.12.93, ορισμένα άρθρα των περί του ΣΕΚΕΠ (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 285/92) πρέπει να τροποποιηθούν, ώστε να συνάδουν με τους Κανονισμούς Συντάξεων και Χορηγημάτων (π.χ. το άρθρο 18, το οποίο αναφέρεται στα ωφελήματα υπαλλήλου του οποίου οι υπηρεσίες τερματίζονται λόγω κατάργησης της θέσης του, τα οποία είναι διαφορετικά από αυτά που προβλέπονται στους Κανονισμούς Συντάξεων και Χορηγημάτων, το άρθρο 23(3), το οποίο αναφέρει ότι τα ωφελήματα αφυπηρέτησης υπαλλήλων διέπονται από τους εκάστοτε ισχύοντες Κανονισμούς του Ταμείου Προνοίας των υπαλλήλων, αντί του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων κ.ά.).

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι οι περί του ΣΕΚΕΠ (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 285/92) θα αποσταλούν σύντομα στο Νομικό τους Σύμβουλο, για σκοπούς εναρμόνισης τους με τους περί Συντάξεων και Χορηγημάτων Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 303/93).

(γ) Υποχρεώσεις του ΣΕΚΕΠ στο Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων. Η υποχρέωση του ΣΕΚΕΠ στο Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων, σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη μέχρι το 1992, ήταν £143.990. Η συνεισφορά αυτή θα πρέπει να καλυφθεί είτε με 33 ετήσιες δόσεις είτε με συνεισφορά 6,17% επί των μισθών των συντάξιμων υπαλλήλων. Το Συμβούλιο, αντί να καταθέτει την πιο πάνω συνεισφορά στο Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων, την πίστωνε στο Λογαριασμό “Αναδρομικός Λογαριασμός Ταμείου Σύνταξης” Γ.Κ. 26Γ, παραχωρώντας και τόκο 6,9%. Στις 31.12.00 το υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού ήταν £121.091. Εξέφρασα τη γνώμη ότι τα χρήματα αυτά πρέπει να κατατεθούν στο Ταμείο Συντάξεων και να γίνει νέα αναλογιστική μελέτη, για να εξακριβωθούν οι πραγματικές/σημερινές υποχρεώσεις του Συμβουλίου προς το Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων. Ας σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, θα πρέπει να γίνεται αναλογιστική μελέτη σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου συμφώνησε με τις διαπιστώσεις και εισηγήσεις μου, αναφορικά με τις υποχρεώσεις του ΣΕΚΕΠ στο Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων, και ανέφερε ότι θα προχωρήσουν σε διευθέτηση του θέματος.

4.135.5 Εσωτερικός έλεγχος. Όπως και στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, αναφέρθηκα και πάλι σε αδυναμίες που εντοπίστηκαν στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτει την παραλαβή, φύλαξη, επεξεργασία και διάθεση του ελαιόλαδου και εισηγήθηκα τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για ενδυνάμωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ώστε να αποφεύγονται τυχόν λάθη και εσκεμμένες ενέργειες.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες για διόρθωση του λογιστικού προγράμματος, έτσι που να μην παρέχει στο χρήστη τη δυνατότητα να διαγράφει τα ακυρούμενα τιμολόγια, και όπως γίνεται δεύτερος έλεγχος των καταχωρίσεων στο μηχανογραφημένο σύστημα του Συμβουλίου, έστω και δειγματοληπτικά. Δόθηκαν επίσης οδηγίες για την ενδυνάμωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, αναφορικά με τη μεταφορά λαδιού από δεξαμενή σε δεξαμενή και την εμφιάλωση λαδιού.

4.135.6 Διανομή ελαιοκομικών προϊόντων.

(α) Πιστωτικές διευκολύνσεις στο διανομέα. Παρόλο που το Συμβούλιο στις 29.12.97 αποφάσισε όπως από 1.6.98 τερματιστούν οι πιστωτικές διευκολύνσεις ύψους £40.000 που

παραχωρούνταν στο διανομέα και όπως από την ημερομηνία αυτή οι πωλήσεις προς αυτόν γίνονται σε μετρητά, δεν διαπιστώθηκε διαφοροποίηση στις δοσοληψίες του διανομέα με το Συμβούλιο και το χρεωστικό υπόλοιπο του στις 31.12.2000 ήταν £22.777.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο έκρινε ότι οι πιστωτικές διευκολύνσεις στο διανομέα ήταν αναγκαίες για την εύρυθμη διανομή των προϊόντων του ΣΕΚΕΠ, γι' αυτό παραχωρούνται σε ορισμένο ύψος, υπό ορισμένους όρους, και είναι εξασφαλισμένες με τραπεζικές εγγυήσεις.

(β) Προσφορά διανομής για την περίοδο 1.1.2001 - 31.12.2003. Μετά από μελέτη της ανάλυσης των δύο προσφορών που υποβλήθηκαν για τη διανομή των ελαιοκομικών προϊόντων του ΣΕΚΕΠ, η οποία ετοιμάστηκε από την Τεχνική Επιτροπή και περιέχεται στα πρακτικά συνεδρίας αρ. 578 ημερ. 5.10.2000, το Συμβούλιο κατακύρωσε την προσφορά, για την περίοδο 1.1.2001 μέχρι 31.12.2003, στην εταιρεία ΚΕΑΝ. Παρά τα πιο πάνω, το Συμβούλιο, με απόφαση του στις 7.12.2000, κατόπι και της γραπτής συγκατάθεσης της εταιρείας ΚΕΑΝ και διαφωνούντων δύο μελών του, ενέκρινε το αίτημα που υπέβαλε ο μέχρι τώρα διανομέας, για συνέχιση της διανομής των ελαιοκομικών προϊόντων από τον ίδιο μέχρι τις 30 Ιουνίου 2001, με το δικαιολογητικό ότι έτσι θα του παρασχεθεί αρκετός χρόνος να εισπράξει τα χρήματα που του οφείλουν οι υπεραγορές.

Ανεξάρτητα από τη νομική ορθότητα της πιο πάνω διευθέτησης, και για διασφάλιση των συμφερόντων του Συμβουλίου, παρακάλεσα να πληροφορηθώ κατά πόσο τουλάχιστον η τραπεζική εγγύηση του απερχόμενου διανομέα έχει ανανεωθεί, για να καλύψει την περίοδο παράτασης της συνεργασίας τους, μέχρι την πλήρη εξόφληση των υποχρεώσεων του προς το Συμβούλιο.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι ο απερχόμενος διανομέας έχει εξοφλήσει πλήρως τις οφειλές του στο ΣΕΚΕΠ, στα πλαίσια της διαδικασίας μεταβίβασης της διανομής στο νέο διανομέα.

4.135.7 Ελαιόλαδο που δίνεται δωρεάν για σκοπούς διαφήμισης. Στην προηγούμενη έκθεσή μου εισηγήθηκα όπως το ελαιόλαδο που δίνεται δωρεάν για σκοπούς διαφήμισης εγκρίνεται από το Συμβούλιο. Μάλιστα είχα εισηγηθεί όπως το δωρεάν ελαιόλαδο δίνεται σε ειδικά διαφημιστικά μπουκάλια και όχι στην εμπορεύσιμη συσκευασία. Ωστόσο, κατά το 2000 έχει δοθεί, για σκοπούς διαφήμισης, ελαιόλαδο αξίας £3.470, χωρίς την έγκριση του Συμβουλίου. Επιπρόσθετα ανέφερα ότι, σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών του Συμβουλίου, οποιαδήποτε προϊόντα παραχωρούνται δωρεάν θα πρέπει να καταχωρίζονται σε ειδικό μητρώο.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με τις παρατηρήσεις μου και ότι γίνονται διευθετήσεις για ρύθμιση του θέματος.

4.135.8 Διάθεση ελαιόλαδου στην ντόπια αγορά από μη αδειούχους εμφιαλωτές. Παρατήρησα ότι συνεχίστηκε και το 2000 η διάθεση εμφιαλωμένου ελαιόλαδου στην ντόπια αγορά από μη αδειούχους εμφιαλωτές, χωρίς την έγκριση του ΣΕΚΕΠ και σε αντίθεση με το άρθρο 42 του περί Εμπορίας Ελαιοκομικών Προϊόντων Νόμου, μάλιστα σε τιμή χαμηλότερη από αυτή του ΣΕΚΕΠ, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται δυσμενώς η ομαλή λειτουργία και οι δραστηριότητες του Συμβουλίου. Στην απάντηση του Συμβουλίου για το πιο πάνω θέμα, το οποίο εγέρθηκε και κατά το προηγούμενο έτος, αναφέρεται ότι έχει κινηθεί νομική διαδικασία εναντίον των μη αδειούχων εμφιαλωτών. Παρακάλεσα να ενημερωθώ για τυχόν εξελίξεις στο πιο πάνω θέμα και κατά πόσο έχουν θεσπιστεί Κανονισμοί, με πρόνοιες που να δίνουν το δικαίωμα στο ΣΕΚΕΠ να εξασκεί έλεγχο της ποιότητας του ελαιόλαδου που εμφιαλώνεται από ιδιώτες.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι όντως κινήθηκαν νομικές διαδικασίες εναντίον μη αδειούχων εμφιαλωτών και πρόσφατα εκδόθηκαν απαγορευτικά διατάγματα, για την εκτέλεση των οποίων καταβάλλονται προσπάθειες. Ανέφερε επίσης ότι Κανονισμοί για θεσμοθέτηση του ελέγχου της ποιότητας του ελαιόλαδου που εμφιαλώνεται από ιδιώτες δεν έχουν θεσπιστεί και ότι ο περί ΣΕΚΕΠ Νόμος δίνει διακριτική εξουσία στο ΣΕΚΕΠ να θεσπίσει ή να μη θεσπίσει τέτοιους Κανονισμούς. Εξέφρασε όμως την άποψη ότι η διεξαγωγή τέτοιου ελέγχου από Κρατικές Υπηρεσίες είναι πιο αποτελεσματική.

4.135.9 Συγκέντρωση και διάθεση ελιών. Όπως και στην Έκθεση μου για το προηγούμενο έτος, ανέφερα και πάλι ότι το Συμβούλιο αντιμετωπίζει προβλήματα διάθεσης των ελιών και αποφάσισε τη λήψη διαφόρων μέτρων για σκοπούς αύξησης των πωλήσεων. Επίσης ανέφερα ότι τα αποτελέσματα της μελέτης που έγινε από τον Οικονομικό Διευθυντή του ΣΕΚΕΠ καταδεικνύουν ότι οι πωλήσεις των ελιών τα τελευταία χρόνια παρουσιάζουν μια κατακόρυφη πτώση, λόγω της φιλελευθεροποίησης της εμπορίας ελιών στις 5.12.97 και της αδυναμίας του ΣΕΚΕΠ να ανταγωνιστεί τον ιδιωτικό τομέα. Στην ίδια Έκθεση ανέφερα επίσης ότι τα τελευταία χρόνια η εμπορία ελιών έχει καταστεί ζημιογόνα για το ΣΕΚΕΠ και το Τμήμα επεξεργασίας ελιών δεν είναι δυνατό να επιβιώσει. Ως παράδειγμα αναφέρονται οι πιο κάτω παραλαβές και πωλήσεις ελιών κατά τα τέσσερα τελευταία έτη, όπου το απόθεμα παραμένει σε ψηλά επίπεδα, αφού οι πωλήσεις έχουν μειωθεί κατακόρυφα.

Έτος	Απόθεμα 1.1 Μετρικοί τόνοι	Παραλαβές Μετρικοί τόνοι	Πωλήσεις		Απόθεμα 31.12 Μετρικοί τόνοι
			Αξία £	Μετρικοί τόνοι	
1997	29	10	30.112	29	10
1998	10	17	9.371	9	18
1999	18	8	4.045	3	23
2000	23	1	2.959	3	21

Ενόψει της σοβαρότητας του θέματος και του κινδύνου καταστροφής των ελιών, εισηγήθηκα τη συνολική επανεξέταση του.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το θέμα συγκέντρωσης, επεξεργασίας και διάθεσης ελιών επανεξετάζεται, ότι εισαγωγές από χώρες χαμηλού κόστους δεν αφήνουν περιθώρια επιβίωσης του τομέα, ότι γίνεται προσπάθεια διάθεσης του αποθέματος που υπάρχει και ότι μελετούν τρόπους ελέγχου της ποσότητας ελιών σε κάθε δεξαμενή.

4.135.10 Φυσική καταμέτρηση ελιών. Η φυσική καταμέτρηση των μη συσκευασμένων ελιών στις 2.1.01 έγινε κατά προσέγγιση και τα αποτελέσματα, συγκρινόμενα με τις ποσότητες που φαίνονταν στα βιβλία του Συμβουλίου, είχαν διαφορές, χωρίς να γίνει οποιαδήποτε προσπάθεια για συμφιλίωση των ποσοτήτων. Για την κοστολόγηση των αποθεμάτων λήφθηκαν υπόψη οι ποσότητες που ήταν καταχωρισμένες στα βιβλία της αποθήκης, αντί αυτές της φυσικής καταμέτρησης. Στα βιβλία της αποθήκης τηρείται ένας λογαριασμός για κάθε είδος ελιών, αντί για κάθε δεξαμενή ξεχωριστά, όπως γίνεται στην περίπτωση του ελαιόλαδου, με αποτέλεσμα να μη γνωρίζουμε την ποσότητα που περιέχει η κάθε δεξαμενή. Για σκοπούς ελέγχου και παρακολούθησης των αποθεμάτων ελιών, εισηγήθηκα όπως τηρούνται ξεχωριστοί λογαριασμοί για κάθε δεξαμενή, στους οποίους να καταχωρίζονται όλες οι ποσότητες ελιών που εισάγονται και εξάγονται.

4.135.11 Οδοιπορικά εξωτερικού. Το Διοικητικό Συμβούλιο, στη συνεδρία αρ. 564 ημερομηνίας 16 Δεκεμβρίου 1999, αποφάσισε να υιοθετήσει την κατηγορία Β΄ της εγκυκλίου 1148 του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 1998, για την καταβολή επιδόματος συντήρησης εξωτερικού στον Πρόεδρο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το Γενικό Διευθυντή του ΣΕΚΕΠ. Σύμφωνα με την κατηγορία Β΄ καταβάλλονται, ύστερα από προσκόμιση αποδείξεων, τα πραγματικά τους έξοδα διανυκτέρευσης και επιπρόσθετο ποσοστό 72% του επιδόματος συντήρησης που ισχύει για την κάθε χώρα. Για τους άλλους λειτουργούς του Συμβουλίου ακολουθείται η σχετική κατηγορία που εφαρμόζεται στην Κυβέρνηση για ανάλογες θέσεις. Στην κατηγορία Β΄ περιλαμβάνονται άτομα που κατέχουν συγκεκριμένες θέσεις στην Κυβέρνηση και εξέφρασα τη γνώμη ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και ο Γενικός Διευθυντής του ΣΕΚΕΠ δεν φαίνεται να εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή. Στην πιο πάνω απόφαση του το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε επίσης την καταβολή στο δικαιούχο ολόκληρου του ποσού του επιδόματος, έστω και αν αυτός δεν προσκομίσει απόδειξη ξενοδοχείου.

4.135.12 Πώληση του οχήματος του ΣΕΚΕΠ με αρ. εγγραφής UA 446. Παρόλο που η πώληση του πιο πάνω οχήματος έγινε στις 2.10.97 για ποσό ύψους £4.800, εντούτοις μέχρι τις 31.12.2000 δεν εισπράχθηκε κανένα ποσό, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται το πιο πάνω ποσό στους λογαριασμούς χρεωστών.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι ο χρεώστης έχει καταβάλει στις 2.5.2001 το ποσό των £2.000 έναντι του λογαριασμού του και υποσχέθηκε ότι σύντομα θα εξοφλήσει το υπόλοιπο ποσό.

4.136 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΣΤΑΦΥΛΙΩΝ

Μέρος Α

4.136.1 Αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα του Συμβουλίου ήταν £10.426 και προήλθαν, κυρίως, από την είσπραξη τελών για έκδοση ετήσιων αδειών εξαγωγέων και εξαγωγών, ενώ τα έξοδα ήταν £13.279, δηλαδή προέκυψε έλλειμμα £2.853, σε σύγκριση με πλεόνασμα £7.756 το 1999.

4.137 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΑΤΑΤΩΝ

Μέρος Α

4.137.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι πωλήσεις πατατών ανήλθαν σε £19,39 εκ., σε σύγκριση με £23,75 εκ. κατά το προηγούμενο έτος. Η μείωση οφείλεται στη μειωμένη παραγωγή λόγω της ανομβρίας και στις απώλειες λόγω παγετού, παρά το ότι οι τιμές πώλησης, κατά μέσο όρο, ήταν ψηλότερες από εκείνες του προηγούμενου έτους (£258,70/τόνο για το 2000, σε σύγκριση με £213,87/τόνο για το 1999).

Τα έξοδα πωλήσεων ανήλθαν σε £8,86 εκ., σε σύγκριση με £13,22 εκ. το προηγούμενο έτος. Αυτά αποτελούν το 46% των πωλήσεων, σε σύγκριση με 56% του προηγούμενου έτους. Οι τόνοι συσκευασίας ήταν 75 328 το 2000, σε σύγκριση με 116 241 το 1999. Τα έξοδα πωλήσεων κατά τόνο συσκευασίας για τα δυο έτη είναι £117,6 και £113,7, αντίστοιχα.

Στους παραγωγούς καταβλήθηκε το προϊόν εμπορίας ύψους £9.729.181, μείον ποσό £608.800 για την αποπληρωμή του δανείου του 1997, που αντιπροσωπεύει το 50% της αξίας των πωλήσεων των πατατών, σε σύγκριση με 42% του προηγούμενου έτους. Επιπρόσθετα, στους παραγωγούς καταβλήθηκε έκτακτη κυβερνητική βοήθεια ύψους £6 εκ. (απόφαση Υπουργικού

Συμβουλίου με αρ. 52.425 και ημερ. 6.10.00), αφού αφαιρέθηκαν £640.000 που δόθηκαν στον Ο.Γ.Α. για καταβολή αποζημιώσεων λόγω παγετού και £250.000 που κρατήθηκαν έναντι των οφειλόμενων εισφορών των παραγωγών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ποσό £70.594 παρέμεινε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων και μεταφέρθηκε στο Γενικό Αποθεματικό του Συμβουλίου.

Συνοπτικά οι πωλήσεις πατατών κατά τα έτη 2000 και 1999 παρουσιάζονται ως ακολούθως:

Εσοδεία	2000			1999		
	κιλά	£εκ.	£/τόνο	κιλά	£εκ.	£/τόνο
Χειμερινή	8.656.634	2,94	340	9.370.300	3,25	347
Ανοιξιάτικη	66.299.270	16,45	248	101.664.788	20,50	202
	74.955.904	19,39	259	111.035.088	23,75	214

(β) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Συμβουλίου:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	2,41	1,92
Κυκλοφορούν Ενεργητικό (εκτός των Αποθεμάτων) προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	2,28	1,76
Έξοδα Πωλήσεων προς Πωλήσεις	0,46	0,56
Πληρωμές Παραγωγών (εκτός ασφαλιστρών ΟΓΑ) προς Πωλήσεις	0,71	0,69

(γ) Ταμείο Σταθεροποίησης Τιμών. Με βάση το άρθρο 27(1Α) του Νόμου που διέπει το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, το Συμβούλιο έχει εξουσία να διοικεί και να διαχειρίζεται το Ταμείο Σταθεροποίησης Τιμών με βάση αρχές και κριτήρια και κατά τρόπο που καθορίζεται από το ίδιο το Συμβούλιο, με την έγκριση του Υπουργού, για τη σταθεροποίηση των τιμών των πατατών. Το υπόλοιπο του Ταμείου ανέρχεται σε £1.154.062, σε σύγκριση με £635.331 στις 30.9.1999. Κατά τη διάρκεια του έτους το Ταμείο πιστώθηκε με ποσό £608.800, το οποίο αποκόπηκε από τις πληρωμές προς τους παραγωγούς για την αποπληρωμή του παρατραβήγματος του 1997, το οποίο, όπως αναφέρεται πιο κάτω, μετατράπηκε σε δάνειο £1,6 εκ. στις 17.11.98. (Αντίστοιχες πιστώσεις έγιναν το 1999 £622.100 και το 1998 £524.676). Αυτός είναι ο κύριος λόγος της αύξησης στο υπόλοιπο του Σταθεροποιητικού Ταμείου και αντικατοπτρίζεται στην αύξηση των τραπεζικών υπολοίπων τα τελευταία δύο χρόνια, για τα οποία γίνεται αναφορά πιο κάτω.

(δ) Ταμειακά υπόλοιπα. Τα ταμειακά υπόλοιπα στις 30.9.2000 και 30.9.1999 ήταν όπως φαίνονται πιο κάτω:

	2000	1999
	£	£
Υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών	2.426.762	2.299.079
Μετρητά	2.312	5.663
	2.429.074	2.304.742

Τα υπόλοιπα παρουσιάζονται αρκετά ψηλά, λαμβανομένου υπόψη ότι από την εμπορία των δύο αυτών ετών, μετά την πληρωμή των παραγωγών, προέκυψε έλλειμμα £4,4 εκ. και £6,9 εκ. και παραχωρήθηκε οικονομική βοήθεια από το Κράτος ύψους £6,0 εκ. και £9,0 εκ., αντίστοιχα. Η αύξηση στα ταμειακά υπόλοιπα οφείλεται κυρίως στη σύναψη δανείου ύψους £1,6 εκ. στις 17.11.98, για να χρησιμοποιηθεί ως κεφάλαιο κίνησης, το οποίο ήταν πέρα από τις πραγματικές ανάγκες του Συμβουλίου και παρέμεινε ακρησιμοποιήτο (το θέμα αναφέρθηκε και στην Έκθεση μου για το έτος 1997/98). Η αποπληρωμή του δανείου έγινε σε τρεις δόσεις, με αποκοπές από τις πληρωμές των παραγωγών κατά το 1998, 1999 και 2000. Επίσης η μείωση στα αποθέματα υλικών συσκευασίας κατά £1,0 εκ. τα τρία τελευταία χρόνια συνέβαλε σημαντικά στην αύξηση των ταμειακών υπολοίπων. Σημειώνεται ότι τα ταμειακά διαθέσιμα χρησιμοποιήθηκαν ως κεφάλαιο κίνησης για τη χειμερινή εσοδεία 2001 και το υπόλοιπο στις 31.3.2001 μειώθηκε στις £375.000, χωρίς να χρειαστεί έτσι η σύναψη βραχυπρόθεσμου δανείου για το σκοπό αυτό (περίπου £3 εκ.), όπως γίνεται κάθε χρόνο.

4.137.2 Προσωπικό.

(α) Κατά το υπό επισκόπηση οικονομικό έτος, το Συμβούλιο εργοδοτούσε 27 μόνιμους υπάλληλους, με σύνολο αποδοχών £606.893, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα ταμεία, με μέσο όρο αποδοχών για κάθε υπάλληλο £22.477, και δύο άτομα ως επιτόπιο προσωπικό στο Γραφείο του Λονδίνου, με σύνολο αποδοχών £42.979. Στα πιο πάνω ποσά δεν περιλαμβάνονται τα επιδόματα εξωτερικού και το επίδομα ενοικίου που καταβάλλονται στο μόνιμο προσωπικό του Γραφείου του Λονδίνου.

Εργοδοτούσε επίσης 387 εποχιακούς εργάτες κατά διάφορα χρονικά διαστήματα, με σύνολο αποδοχών £843.305.

(β) Κατά την περίοδο 1.6-15.7.2000 εργοδοτήθηκε προσωρινά στο Ηνωμένο Βασίλειο, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ο πρώην Διευθυντής του Γραφείου Λονδίνου, στον οποίο καταβλήθηκε το ποσό των £3.000.

(γ) Κατά τους τελευταίους μήνες έχουν αφυπηρετήσει ή αποχωρήσει από το Συμβούλιο ανώτεροι λειτουργοί και τα καθήκοντα τους έχουν ανατεθεί στο υπόλοιπο προσωπικό.

4.137.3 Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός για το έτος εγκρίθηκε από το Συμβούλιο με σημαντική καθυστέρηση, στις 29.2.2000. Η εκτέλεση του Προϋπολογισμού δεν παρακολουθείται από το Συμβούλιο, γεγονός το οποίο εξουδετερώνει τους σκοπούς για τους οποίους ετοιμάζεται. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι κατά το έτος 1999/2000 σημειώθηκαν υπερβάσεις σε διάφορα Κονδύλια, για τα οποία δεν έχει ζητηθεί καλυπτική έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Σημειώνεται ότι στον περί Εμπορίας Κυπριακών Πατατών Νόμο αρ. 59 του 1964 δεν υπάρχει πρόνοια σχετικά με την ετοιμασία, έγκριση και εκτέλεση ετήσιου Προϋπολογισμού του Συμβουλίου. Παλαιότερη εισήγηση μου για τροποποίηση του Νόμου, ώστε να καλύπτεται και νομικά το θέμα αυτό, δεν έχει τύχει εφαρμογής.

Σύμφωνα με τον Αν. Πρόεδρο του Συμβουλίου, ο Προϋπολογισμός είναι ενδεικτικός και όχι δεσμευτικός, για το λόγο ότι τόσο η παραγωγή και τα εισοδήματα όσο και οι δαπάνες δεν μπορούν να προβλεφθούν, επειδή εξαρτώνται από αστάθμητους παράγοντες.

4.137.4 Εκπτώσεις λόγω ποιοτικών προβλημάτων και μειώσεις τιμών. Οι εκπτώσεις λόγω ποιοτικών προβλημάτων και οι μειώσεις τιμών στο Ηνωμένο Βασίλειο ανήλθαν σε £361.145 (5,3% των πωλήσεων) ή £58,44 τον τόνο και στην Ηπειρωτική Ευρώπη σε £169.084 (1,3 % των πωλήσεων) ή £42,63 τον τόνο. Όπως έχει αναφερθεί και στο παρελθόν, η διαφορά

αυτή οφείλεται στα διαφορετικά χαρακτηριστικά των δυο αγορών, δηλαδή το σύστημα εμπορίας των πατατών, την τιμολογιακή πολιτική, τις διαφορετικές ποικιλίες των πατατών που διαθέτονται στις δυο αγορές και τις συνθήκες αποθήκευσης. Αναφέρεται ότι οι εκπτώσεις για το 1999/2000 στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι μειωμένες σε σχέση με προηγούμενα χρόνια.

4.137.5 Πληρωμές οφειλόμενων εισφορών των παραγωγών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για εργοδότηση αλλοδαπών εργατών. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση του αρ. 52.579, ημερ. 26.10.2000, αποφάσισε όπως, από την έκτακτη οικονομική βοήθεια ύψους £6 εκ. που παραχωρήθηκε στους πατατοπαραγωγούς της εαρινής εσοδείας 2000, γίνει αποκοπή ίση με το 25% των οφειλόμενων εισφορών των πατατοπαραγωγών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με βάση την απόφαση αυτή και τις σχετικές οδηγίες του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, κρατήθηκε ποσό ύψους £250.000. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπέβαλε ονομαστικό κατάλογο των οφειλών, από τον οποίο φαίνεται ότι 477 πατατοπαραγωγοί έχουν οφειλές και το σύνολο των εισφορών, το οποίο θα έπρεπε να κρατηθεί, σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, ήταν £174.660,10. Το ποσό αυτό πληρώθηκε στο Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις 13.3.01. Το υπόλοιπο ποσό των £75.339,90 παραμένει στο Συμβούλιο μέχρι την έκδοση νέων οδηγιών από το Υπουργείο, ενόψει και του γεγονότος ότι εκκρεμεί θέμα παραχώρησης ανάλογης επιχορήγησης στους πατατοπαραγωγούς, οι οποίοι δεν χρωστούσαν κοινωνικές ασφαλίσεις και επομένως έτυχαν μειωμένης επιχορήγησης από τη βοήθεια των £6 εκ.

4.137.6 Επισφαλή χρέη εταιρείας H. & J.M. Bennett (Import/Export) Ltd. Η πιο πάνω εταιρεία, που είναι ένας από τους κυριότερους αγοραστές του Συμβουλίου στο Ηνωμένο Βασίλειο, χρωστεί στο Συμβούλιο ποσό £411.321, το οποίο δεν προβλέπεται να εισπραχθεί, επειδή η εταιρεία Woolf Agricultural Products (International) Ltd, μητρική εταιρεία του ομίλου εταιρειών Bennett, μέσω της οποίας γίνονταν οι πληρωμές στο Συμβούλιο, κήρυξε πτώχευση. Όπως διαπιστώθηκε, ενώ η τιμολόγηση από το Συμβούλιο γινόταν προς την εταιρεία H. & J. M. Bennett (Import/Export) Ltd, οι πληρωμές γίνονταν από τη Woolf Agricultural Products (International) Ltd και στα βιβλία του Συμβουλίου φαίνεται ως χρεώστης η εταιρεία H & J.M. Bennett (Potatoes) Ltd.

Η Woolf Agricultural Products βρίσκεται τώρα υπό εκκαθάριση και το Συμβούλιο, για εξασφάλιση των συμφερόντων του, διόρισε δικό του εκκαθαριστή, παράλληλα με τον εκκαθαριστή που διόρισαν οι διευθυντές της εταιρείας.

Όπως προκύπτει από τη μέχρι τώρα πορεία της διαδικασίας εκκαθάρισης, εκτιμάται ότι, κατά πάσα πιθανότητα, δεν θα υπάρξει ουσιαστικό υπόλοιπο για διανομή προς τους πιστωτές. Ενόψει τούτου, το Συμβούλιο έχει περιλάβει στις οικονομικές καταστάσεις του έτους πρόβλεψη για ολόκληρο το οφειλόμενο υπόλοιπο.

Το θέμα της διασφάλισης των εσόδων από τους πρώτους αγοραστές και τους αντιπροσώπους του Συμβουλίου στο εξωτερικό, με την κατάθεση από μέρους τους εγγύησης, τέθηκε επανειλημμένα από την Υπηρεσία μου, χωρίς ωστόσο το Συμβούλιο να καταλήξει σε συγκεκριμένα μέτρα για το σκοπό αυτό.

Η καθυστέρηση στην τιμολόγηση των πωλήσεων που αναφέρεται πιο κάτω συνέβαλε στην καθυστέρηση των εισπράξεων και τη δημιουργία ψηλού χρεωστικού υπολοίπου.

4.137.7 Καθυστέρηση στην τιμολόγηση των πωλήσεων της ανοιξιότικης εσοδείας στο Ηνωμένο Βασίλειο. Διαπιστώθηκε ότι σε πληθώρα περιπτώσεων η τιμολόγηση των πωλήσεων κατά τους μήνες Απρίλιο - Ιούλιο 2000 έγινε με σημαντική καθυστέρηση. Σε ορισμένες περιπτώσεις η καθυστέρηση ήταν μέχρι και 3 μήνες.

Τούτο έγινε με οδηγίες του Προέδρου του Συμβουλίου, με σκοπό να ξεκαθαρίζουν οι τιμές χρέωσης και να αποφεύγεται η έκδοση πιστωτικών σημειώσεων για απαιτήσεις των αγοραστών. Σημειώνεται ότι η τακτική που ακολουθείται είναι όπως η τιμολόγηση γίνεται την επόμενη μέρα της παράδοσης ή εντός της επόμενης εβδομάδας και η εξόφληση εντός 4-6 εβδομάδων από την τιμολόγηση.

Τα πιο πάνω επηρέασαν δυσμενώς την ταμειακή ροή και τη ρευστότητα του Συμβουλίου κατά τη διάρκεια της εαρινής εσοδείας και δημιούργησαν ψηλά χρεωστικά υπόλοιπα κατά τους τελευταίους 2-3 μήνες, η είσπραξη των οποίων ήταν προβληματική. Όπως με ενημέρωσε ο Πρόεδρος, η καθυστέρηση στην τιμολόγηση αφορά κυρίως τις κατηγορίες πατατών, η συσκευασία των οποίων γίνεται στο χωράφι από τους παραγωγούς και, κατά συνέπεια, τα πραγματικά μεγέθη διαπιστώνονται μετά το διαχωρισμό και τη συσκευασία από τους αγοραστές, οπότε μπορεί να καθοριστεί και η τελική τιμή. Η καθυστέρηση στην τιμολόγηση αφορά επίσης τις πατάτες που, λόγω ποιοτικών προβλημάτων, χρειάζονται επαναδιαλογή, πριν πωληθούν.

4.137.8 Καθορισμός τιμών με έγκριση του Προέδρου του Συμβουλίου. Κατά τη διάρκεια της εαρινής εσοδείας του 2000, σε πολλές περιπτώσεις δεν είχαν καθοριστεί οι τιμές πώλησης διαφόρων ποικιλιών πατατών, στο Ηνωμένο Βασίλειο, και η τιμολόγηση έγινε με τιμές που καθορίστηκαν από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούν ποσότητα περίπου 1646 τόνων, συνολικής αξίας Stg£505.150. Επίσης πολλές ποσότητες είχαν τιμολογηθεί σε τιμές χαμηλότερες από αυτές που καθορίζονται από το Συμβούλιο, ύστερα από έγκριση του Προέδρου. Όπως μου αναφέρθηκε από τον Πρόεδρο, αυτό ήταν αναγκαίο για συγκεκριμένες κατηγορίες και ποικιλίες πατατών, οι τιμές των οποίων καθορίστηκαν ύστερα από διαπραγμάτευση με τους αγοραστές, αφού λήφθηκαν υπόψη όλοι οι σχετικοί παράγοντες και δεδομένα που αφορούσαν την κάθε περίπτωση.

4.137.9 Συνέχιση σχεδίου παραγωγής μικρών πατατών. Το Συμβούλιο, για ικανοποίηση των αναγκών της αγοράς του εξωτερικού και αφού αξιολόγησε την προσφορά και ζήτηση στην αγορά μικρών πατατών, αποφάσισε τη συνέχιση του σχεδίου παραγωγής μικρών πατατών, το οποίο βρίσκεται ακόμα σε πειραματικό στάδιο, παρέχοντας στους παραγωγούς που συμμετέχουν σ' αυτό κίνητρα, όπως εξασφαλισμένη τιμή £350 τον τόνο. Από προκαταρκτικά αποτελέσματα της εμπορίας των πατατών του σχεδίου, φαίνεται ότι, παρά τις ψηλές τιμές που εξασφαλίζονται (κυρίως στην αγγλική αγορά), για το Συμβούλιο εξακολουθεί να προκύπτει μικρή ζημιά. Αυτό οφείλεται στην υψηλή τιμή που πληρώνεται στους παραγωγούς, ως κίνητρο για προώθηση του σχεδίου, και στην αποζημίωση ποσότητας πατατών που προσβλήθηκαν από ασθένειες. Δεν έγινε τελικός απολογισμός της εμπορίας των πατατών του σχεδίου.

4.137.10 Ναύλωση πλοίων για μεταφορά πατατών στα βορειοδυτικά λιμάνια της Νορβηγίας. Στις 22.5.2000 το Συμβούλιο ζήτησε από τους 4 προσφοροδότες, στους οποίους είχαν κατακυρωθεί οι προσφορές για τη μεταφορά των πατατών της ανοιξιάτικης εσοδείας, την άμεση εξεύρεση 2 πλοίων για τη μεταφορά 1000 τόνων πατατών το καθένα, σε 2 έως 3 βορειοδυτικά λιμάνια της Νορβηγίας, τα οποία δεν είχαν περιληφθεί στην αρχική προσφορά για τη ναύλωση πλοίων. Ανταποκρίθηκε μόνο ένας προσφοροδότης-εταιρεία, της οποίας οι μέτοχοι είναι πολύ στενά συγγενικά πρόσωπα του Προέδρου του Συμβουλίου. Ο προσφοροδότης ζήτησε επίσης όπως μεταφέρει και 1550 τόνους σε λιμάνια της Αγγλίας ή Γερμανίας, με χρέωση των εξόδων του δεύτερου και τρίτου λιμανιού σε βάρος του Συμβουλίου, στον οποίο και κατακυρώθηκε η προσφορά.

Επισημαίνεται ότι οι τιμές που δόθηκαν για τα λιμάνια της Αγγλίας και Γερμανίας ήταν ψηλότερες από τις τιμές της υφιστάμενης προσφοράς, το μεγαλύτερο μέρος της οποίας είχε κατακυρωθεί στον πιο πάνω προσφοροδότη, ο οποίος μέχρι τότε δεν είχε μεταφέρει όλη την ποσότητα που του κατακυρώθηκε. Η διαφορά που προέκυψε για το λιμάνι της Αγγλίας, στο οποίο μεταφέρθηκαν 617,34 τόνοι, ήταν £4.013 και για το λιμάνι της Γερμανίας, στο οποίο μεταφέρθηκαν 1038,35 τόνοι, ήταν £4.413. Επιπρόσθετα το Συμβούλιο επιβαρύνθηκε και με έξοδα του δεύτερου και τρίτου λιμανιού για κάθε πλοίο.

Επισημαίνεται ότι τα βορειοδυτικά λιμάνια της Νορβηγίας δεν περιλήφθηκαν στην προσφορά του 2000, παρόλο ότι παρόμοια ανάγκη προέκυψε και το 1999 και ζητήθηκε ξεχωριστή προσφορά, κατά την οποία ανταποκρίθηκε πάλι ο ίδιος προσφοροδότης μόνο, στον οποίο και κατακυρώθηκε. Ο Πρόεδρος ανέφερε ότι οι προσφορές αυτές ήταν ανεξάρτητες και επιπρόσθετες και γι' αυτό δεν μπορεί να συνδέονται ή να συγκρίνονται με τις αρχικές προσφορές. Δεδομένου δε ότι δεν υπήρχαν πλοία των 1 000 τόνων, ο προσφοροδότης πρόσφερε πλοία των 1 500 τόνων και, κατά συνέπεια, 500 τόνοι έπρεπε να φορτωθούν για άλλο προορισμό για μείωση του κόστους.

4.137.11 Ναύλωση πλοίου για την τελευταία φόρτωση πατατών της εαρινής εσοδείας 2000. Τον Ιούνιο 2000 παρουσιάστηκαν δυσκολίες στην εξεύρεση πλοίου για την τελευταία φόρτωση της εσοδείας, επειδή ο προσφοροδότης, ο οποίος είχε την ευθύνη, σύμφωνα με τον προγραμματισμό των φορτώσεων, να διαθέσει πλοίο, δεν μπορούσε να ανταποκριθεί.

Το Συμβούλιο κάλεσε τον εν λόγω προσφοροδότη, καθώς και το δεύτερο κύριο προσφοροδότη, όπως μέχρι την επομένη εξεύρουν πλοίο, χωρίς να καθοριστεί ο προορισμός και ο τύπος του πλοίου. Ανταποκρίθηκε μόνο ο δεύτερος προσφοροδότης (ο ίδιος που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο), ο οποίος πρόσφερε πλοίο τύπου RO-RO, καθορίζοντας ως προορισμό του τα νότια λιμάνια της Αγγλίας ή το λιμάνι Barry της Ουαλίας, με ναύλο £46 το παλλέτο, το οποίο έγινε αποδεκτό από το Συμβούλιο. (Στο μεταξύ το Συμβούλιο ζήτησε τηλεφωνικώς και από τους υπόλοιπους προσφοροδότες να προσφέρουν πλοίο, οι οποίοι δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν).

Σημειώνεται ότι στην αρχική προσφορά ο ναύλος για πλοία τύπου RO-RO για τα νότια λιμάνια της Αγγλίας, που πρόσφεραν άλλοι προσφοροδότες, ήταν £40,50 τον τόνο, ενώ για το λιμάνι Barry δεν δόθηκαν τιμές από κανένα προσφοροδότη. Η διαφορά στην τιμή, όπως εξήγησε ο Πρόεδρος, οφείλεται στο γεγονός ότι έγινε ειδική ναύλωση του συγκεκριμένου πλοίου, ενώ τα πλοία RO-RO που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια της εσοδείας είναι της γραμμής. Μεταφέρθηκαν 1849 τόνοι στο λιμάνι του Barry και πληρώθηκε ναύλος £85.054.

Το Συμβούλιο δεν έχει υποβάλει οποιεσδήποτε απαιτήσεις στον αρχικό προσφοροδότη, για κάλυψη της διαφοράς του κόστους του ναύλου που υποχρεώθηκε να πληρώσει στο δεύτερο προσφοροδότη. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος, το Συμβούλιο προτιμούσε πλοίο τύπου RO-RO, γιατί οι περισσότερες ποσότητες πατατών θα μεταφέρονταν στην Ιρλανδία και Σκωτία, για τον τομέα του τηγανίσματος, ο οποίος απαιτεί θερμοκρασίες πατατών άνω των 12 βαθμών κελσίου. Επίσης το Συμβούλιο προτιμούσε το λιμάνι Barry αντί τα νότια λιμάνια της Αγγλίας, όπου ήδη υπήρχαν πολλές πατάτες, το οποίο εξυπηρετεί καλύτερα την Ιρλανδία. Το Συμβούλιο δεν ζήτησε αποζημιώσεις από τον αρχικό προσφοροδότη, γιατί δεν υπέστη ζημιές. Αντίθετα, με τη ναύλωση από το δεύτερο προσφοροδότη πλοίου τύπου RO-RO, αντί τύπου ψυγείου, όπως ήταν οι υποχρεώσεις του σύμφωνα με την αρχική προσφορά του, το Συμβούλιο επωφεληθήκε τη διαφορά των δύο ναύλων. Αν ο προσφοροδότης που είχε σειρά παρουσίαζε πλοίο ψυγείο στη θέση του πλοίου τύπου RO-RO, τότε το Συμβούλιο θα πλήρωνε ναύλο £49,50 ή £52 τον τόνο, ανάλογα με τον τελικό προορισμό.

4.137.12 Απαιτήσεις για τα πλοία Strofades II και Delos Carrier. Οι απαιτήσεις λόγω ποιοτικών προβλημάτων των φορτίων των πιο πάνω πλοίων ήταν ως ακολούθως:

Strofades II	£29.693	Φόρτωση 4-6.5.2000 με προορισμό τα λιμάνια Sheerners, Zeebrugge και Moss
Delos Carrier	£68.366	Φόρτωση 14-16.6.2000 με προορισμό το λιμάνι Barry

Και στις δύο πιο πάνω περιπτώσεις διορίστηκαν ανεξάρτητοι επιθεωρητές για εξακρίβωση των συνθηκών κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, για να διαπιστωθεί κατά πόσο οι ζημιές προκλήθηκαν από τυχόν μηχανική βλάβη του πλοίου.

Στην πρώτη περίπτωση διαπιστώθηκε ότι όντως το πλοίο υπέστη μηχανική βλάβη, με αποτέλεσμα να σταματήσει ο εξαερισμός του φορτίου για μικρή χρονική περίοδο και να παραταθεί το ταξίδι κατά 6 ημέρες. Στη δεύτερη περίπτωση διαπιστώθηκε ότι το πλοίο δεν υπέστη οποιαδήποτε βλάβη, αντιμετώπισε όμως θαλασσοταραχή δύο φορές για περίοδο 32 και 56 ωρών, κατά τη διάρκεια της οποίας αναγκαστικά έκλεισε ο εξαερισμός και χρησιμοποιήθηκαν ανεμιστήρες.

Έχοντας υπόψη ότι οι πιο πάνω μειώσεις τιμών εγκρίθηκαν από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου και ότι το πλοίο Delos Carrier έχει ναυλωθεί από εταιρεία της οποίας οι μέτοχοι είναι πολύ στενά συγγενικά πρόσωπα του Προέδρου του Συμβουλίου, εισηγήθηκα όπως το όλο θέμα εξεταστεί από το Συμβούλιο, για να αποφασιστεί κατά πόσο ενδείκνυται να ζητηθούν αποζημιώσεις από τους πλοιοκτήτες, για τις ζημιές που υπέστη το Συμβούλιο. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος, σύμφωνα με γνωμάτευση του νομικού συμβούλου του Συμβουλίου, η οποία ζητήθηκε στο μεταξύ από το Συμβούλιο, στην περίπτωση του πλοίου Delos Carrier δεν υπάρχει ευθύνη της πλοιοκτήτριας εταιρείας και επομένως δεν δικαιολογείται η λήψη οποιωνδήποτε δικαστικών μέτρων εναντίον της. Στην περίπτωση του πλοίου Strofades II, φαίνεται, εκ πρώτης όψεως, ότι υπάρχει ευθύνη του πλοίου, λόγω ελλιπούς αερισμού του φορτίου, και ως εκ τούτου δικαιολογείται η υποβολή αξιώσεων εναντίον της πλοιοκτήτριας εταιρείας. Το Συμβούλιο θα προχωρήσει στη στοιχειοθέτηση της απαίτησης του, την οποία θα προωθήσει ανάλογα.

4.137.13 Ναύλωση πλοίων για τη μεταφορά πατατών της χειμερινής εσοδείας. Με βάση τους όρους των προσφορών για τη ναύλωση πλοίων για τη μεταφορά πατατών της εαρινής εσοδείας, οι επιτυχόντες προσφοροδότες αναλαμβάνουν και τη μεταφορά πατατών της χειμερινής περιόδου του επόμενου έτους, με τις ίδιες τιμές, όρους και προδιαγραφές που ισχύουν για τη δεύτερη περίοδο της εαρινής εσοδείας.

Παρατηρήθηκε ότι για τη χειμερινή εσοδεία δεν υπογράφονται συμβόλαια με τους προσφοροδότες και δεν ζητείται η υποβολή εγγυητικών, ενώ ολόκληρο το ναύλο εξοφλείται αμέσως μετά την υποβολή των τιμολογίων.

Ο Αν. Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι στο μέλλον το Συμβούλιο θα επιδιώξει τη σύναψη ξεχωριστών συμβολαίων για τις πατάτες χειμερινής εσοδείας.

4.137.14 Μελέτη από εμπειρογνώμονες για τις κυπριακές πατάτες στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Ύστερα από εισήγηση του υπεύθυνου του γραφείου του Λονδίνου για τη διεξαγωγή μελέτης σχετικά με την προτίμηση των καταναλωτών στις κυπριακές πατάτες στο Ηνωμένο Βασίλειο, και αφού είχαν ζητηθεί προσφορές από τρεις Αγγλικούς Οίκους, το Συμβούλιο ανέθεσε τη μελέτη στον έναν από αυτούς, έναντι αμοιβής Stg£9.000. Η εισήγηση του υπεύθυνου του γραφείου

του Λονδίνου ήταν να ανατεθεί η μελέτη σε άλλο οίκο, ο οποίος ήταν ο πιο φθηνός (Stg£8.000) και είχε ετοιμάσει κατά το 1999 άλλη μελέτη για την εμπορία των κυπριακών πατατών στην αγγλική αγορά.

Ενώ η μελέτη έχει ολοκληρωθεί, δεν φαίνεται κατά πόσο τα αποτελέσματα της έχουν απασχολήσει το Συμβούλιο και έχουν αξιολογηθεί οι εισηγήσεις των μελετητών.

Η μελέτη για την εμπορία των πατατών, η οποία έγινε το 1999, κόστισε συνολικά £19.641, χωρίς ωστόσο να έχουν υιοθετηθεί οι εισηγήσεις των μελετητών και χωρίς να γίνουν ουσιαστικές αλλαγές στην εμπορία των πατατών στο Ηνωμένο Βασίλειο.

4.137.15 Οφειλές παραγωγών για προσωπικά δάνεια του 1992. Στις 30.9.2000 εννέα πατατοπαραγωγοί χρωστούσαν στο Συμβούλιο το συνολικό ποσό των £51.632, το οποίο αντιπροσωπεύει προσωπικά δάνεια που τους παραχωρήθηκαν από το Συμβούλιο κατά το έτος 1992.

Παρόλο ότι έχουν ληφθεί νομικά μέτρα για την είσπραξη του μεγαλύτερου μέρους (£49.676) των δανείων και έχουν εκδοθεί δικαστικές αποφάσεις το 1997 και 1998, εντούτοις δεν έχει καταβληθεί σχεδόν καμιά δόση μέχρι σήμερα.

Τα δικηγορικά έξοδα που αφορούν τις πιο πάνω υποθέσεις ανέρχονται σε £2.110 και παραμένουν απλήρωτα από το έτος 1997.

4.137.16 Οφειλή Συμβουλίου στην εταιρεία Van Bon Cold Stores (U.K.) Ltd. Οι οικονομικές καταστάσεις του Συμβουλίου περιλαμβάνουν οφειλή προς την πιο πάνω εταιρεία ποσού Stg£75.760 (£71.879) για αποθηκευτικά του 1994. Η εταιρεία, η οποία τώρα βρίσκεται υπό εκκαθάριση, είχε κινήσει νομικές διαδικασίες (21.10.1994), εναντίον του Συμβουλίου για είσπραξη του ποσού το οποίο το Συμβούλιο δεν είχε καταβάλει, επειδή είχε απαιτήσεις εναντίον της εταιρείας ύψους Stg£204.000 (£193.548), για ζημιές σε πατάτες που βρίσκονταν υπό την ευθύνη της.

Στις 5.4.2000 ο εκκαθαριστής της εταιρείας πληροφόρησε τους δικηγόρους του Συμβουλίου ότι η εταιρεία δεν έχει πλέον απαίτηση έναντι της οφειλής του Συμβουλίου και αναμένει οδηγίες για κλείσιμο της υπόθεσης.

Το Συμβούλιο δεν έχει μέχρι σήμερα αποφασίσει κατά πόσο θα προχωρήσει με νομικές διαδικασίες για είσπραξη των απαιτήσεων του από την εταιρεία. Από την αλληλογραφία μεταξύ του εκκαθαριστή και των δικηγόρων του Συμβουλίου φαίνεται ότι, λόγω της παρόδου μεγάλου χρονικού διαστήματος και του γεγονότος της πτώχευσης της εταιρείας, η υπόθεση πιθανόν να κλείσει χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε ποσού προς το Συμβούλιο.

4.137.17 Εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο. Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κάλεσε το Συμβούλιο να προχωρήσει έγκαιρα στην ετοιμασία τροποποιητικού νομοσχεδίου, για προσαρμογή του καθεστώτος λειτουργίας του Συμβουλίου με το κοινοτικό κεκτημένο.

Το Συμβούλιο εξέφρασε την άποψη ότι οποιαδήποτε αλλαγή στο καθεστώς και τη νομοθεσία του Συμβουλίου προς την κατεύθυνση της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο θα είναι καταστροφική, με οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις για τους πατατοπαραγωγούς.

Ο Αν. Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι ετοιμάστηκε το προσχέδιο των όρων εντολής, για μελέτη του όλου θέματος από εμπειρογνώμονα, το οποίο διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για έγκριση.

4.137.18 Ασθένεια δακτυλιωτής σήψης των πατατών (Ring Rot). Σχετικά με το πιο πάνω θέμα, το οποίο αναφέρθηκε πρόσφατα στον ημερήσιο τύπο και αφορά ποικιλία πατατών που εξήχθη στην Αγγλία, ζήτησα να ενημερωθώ σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι εργαστηριακές αναλύσεις, τόσο στην Αγγλία όσο και στην Κύπρο, κατά πόσο το Συμβούλιο προτίθεται να ζητήσει αποζημιώσεις από τον προμηθευτή του πατατόσπορου στην Κύπρο και κατά πόσο το Συμβούλιο αναμένεται να υποστεί οποιεσδήποτε ζημιές.

Ο Αν. Πρόεδρος του Συμβουλίου μου ανέφερε ότι, εκτός από τα δείγματα κυπριακών πατατών που έδειξαν να είναι θετικά, τα άλλα 622 δείγματα που εξετάστηκαν ήταν καθαρά και οι πατάτες πωλούνται χωρίς κανένα ουσιαστικό εμπόδιο, τόσο στο Ηνωμένο Βασίλειο, όσο και στις άλλες αγορές. Αναμένεται ότι το Συμβούλιο θα υποστεί κάποια ζημιά, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να υπολογιστεί τώρα.

Μέρος Β

4.137.19 Καταστροφή στοιχείων πάγιου ενεργητικού που διαγράφηκαν ως άχρηστα. Τα στοιχεία πάγιου ενεργητικού, τα οποία διαγράφηκαν ως άχρηστα από τους λογαριασμούς του 1997-1999, δεν έχουν απομακρυνθεί και καταστραφεί, ούτε και ετοιμάστηκε το σχετικό πιστοποιητικό καταστροφής τους.

4.137.20 Μηχανήματα συσκευαστηρίου.

- (i) Τα μηχανήματα που παραχωρήθηκαν στα διάφορα συσκευαστήρια για τη συσκευασία πατατών έχουν καταγραφεί, εκκρεμεί όμως η σφράγιση τους από το Συμβούλιο.
- (ii) Δεν έχει διευκρινιστεί το θέμα της κυριότητας των μηχανημάτων που αγοράζονται από τα συσκευαστήρια και χρησιμοποιούνται για τη συσκευασία πατατών, για τα οποία το Συμβούλιο καταβάλλει 10% για αποσβέσεις και 9% για τόκους, πάνω στην αξία της αγοράς τους.

4.137.21 Φόρος εισοδήματος και έκτακτη εισφορά για την Άμυνα της Δημοκρατίας. Δεν έχει ληφθεί τελική απόφαση από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Κράτους, κατά πόσο το Συμβούλιο απαλλάσσεται από τις πιο πάνω φορολογίες.

4.137.22 Οικονομικές Διατάξεις και Κανονισμοί Αποθηκών. Ετοιμάστηκε προσχέδιο, το οποίο ωστόσο δεν υποβλήθηκε στο Συμβούλιο για έγκριση.

4.137.23 Κανονισμοί διέποντες τους όρους υπηρεσίας του προσωπικού. Οι Κανονισμοί έτυχαν νομοτεχνικής επεξεργασίας από το νομικό σύμβουλο και υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για προώθηση στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Το Υπουργείο εισηγήθηκε ορισμένες τροποποιήσεις και το θέμα εκκρεμεί στο Συμβούλιο.

4.137.24 Χρεώστες εξωτερικού. Το Συμβούλιο δεν έχει αποφασίσει για το θέμα της καταβολής εγγυήσεων από μέρους των πρώτων αγοραστών και των αντιπροσώπων τους στο εξωτερικό. Ενόψει της πτώχευσης ενός από τους μεγαλύτερους αγοραστές του Συμβουλίου, με αποτέλεσμα την απώλεια ποσού £411.320 που χρωστούσε στο Συμβούλιο, έχω την άποψη ότι επιβάλλεται εκ νέου η μελέτη της φερεγγυότητας των αγοραστών και του ενδεχόμενου απαίτησης για καταβολή εγγυήσεων από μέρους τους.

4.137.25 Χρέος από Unifruit Hellas. Η εταιρεία αυτή, η οποία εδρεύει στην Ελλάδα, οφείλει στο Συμβούλιο το ποσό των £5.600, για αξία πατατών που αγόρασε το Δεκέμβριο του 1998. Η πώληση έγινε χωρίς την απαίτηση από μέρους του Συμβουλίου οποιασδήποτε εγγύησης, με αποτέλεσμα μέχρι σήμερα να μην έχει εισπραχθεί το οφειλόμενο ποσό.

Στις 25.4.2000 δόθηκαν οδηγίες στο νομικό σύμβουλο του Συμβουλίου για καταχώριση αγωγής εναντίον της πιο πάνω εταιρείας. Δεν εξακριβώθηκε αν έχει καταχωριστεί αγωγή.

4.137.26 Απαιτήσεις Συμβουλίου από την εταιρεία μεταφορών Somat Βουλγαρίας. Από την πιο πάνω εταιρεία οφείλεται ποσό DM 9.132 (περίπου £2.691), που εκκρεμεί από το 1997, για απώλειες κατά τη μεταφορά πατατών. Σύμφωνα με γνωμάτευση του νομικού συμβούλου του Συμβουλίου, τυχόν αγωγή εναντίον της πιο πάνω ξένης εταιρείας θεωρείται άσκοπη και πολυέξοδη, συστήνει όμως τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον του αντιπροσώπου της στην Κύπρο. Η υπόθεση εκκρεμεί στους νομικούς συμβούλους, χωρίς να έχουν δοθεί οδηγίες για καταχώριση ή όχι αγωγής.

4.137.27 Λογαριασμοί χρεωστών. Οι λογαριασμοί χρεωστών περιλαμβάνουν τα πιο κάτω ποσά, για τα οποία υπάρχουν διαφορές και τα οποία εκκρεμούν για αρκετά χρόνια.

(α) £14.717. Αφορά την επιχορήγηση τόκων του δανείου από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, που προκύπτει από τη διαφορά στον τρόπο υπολογισμού του τόκου.

(β) £7.620. Αφορά την πώληση πατατόσπορου το 1993 σε συγκεκριμένο παραγωγό. Το Συμβούλιο έχει πάρει νομικά μέτρα για είσπραξη του ποσού αυτού.

4.138 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΦΑΓΕΙΟΥ

Μέρος Α

4.138.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Πρόβλημα ρευστότητας. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να αντιμετωπίζει πολύ σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες στις 31.12.2000 ανέρχονταν σε £7,72 εκ., ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £1 εκ., δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £6,7 εκ. Όπως προκύπτει, η λειτουργία του Συμβουλίου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνέχιση της παροχής οικονομικής υποστήριξης από την Κυβέρνηση, είτε υπό μορφή χορηγίας είτε υπό μορφή εγγυήσεων.

(β) Αποτελέσματα έτους. Το Συμβούλιο παρουσίασε για το 2000 έλλειμμα ύψους £1.002.131, σε σύγκριση με £997.535 το 1999. Στις 31.12.2000 το σύνολο των συσσωρευμένων ελλειμμάτων του Συμβουλίου ανήλθε σε £8,26 εκ., σε σύγκριση με £7,26 εκ. το 1999.

(γ) Έσοδα. Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £3,36 εκ., σε σύγκριση με £3,24 εκ. το 1999, δηλαδή σημείωσαν αύξηση £0,12 εκ. Αυτή οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εισπράξεων από τα δικαιώματα σφαγής, τα οποία, από £2,87 εκ. που ήταν το 1999, ανήλθαν σε £2,98 εκ. το 2000. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £0,2 εκ., όπως και κατά το προηγούμενο έτος.

(δ) Έξοδα. Τα έξοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £4,36 εκ., σε σύγκριση με £4,24 εκ. κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £0,12 εκ., που προήλθε κυρίως από την αύξηση στα έξοδα για μισθωτές υπηρεσίες.

(ε) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Συμβουλίου ανέρχονταν στις 31.12.2000 σε £2,28 εκ., σε σύγκριση με £2,30 εκ. το 1999.

(στ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Συμβουλίου:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	0,129	0,065
Μισθωτές Υπηρεσίες προς Έξοδα	71,10%	72,17%

4.138.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε κατά τις 31.12.2000 43 μόνιμους υπαλλήλους, όσους και το 1999, με σύνολο απολαβών £675.197, σε σύγκριση με £664.092 το 1999. Σημειώνεται ότι τέθηκαν σε διαθεσιμότητα δύο υπάλληλοι από 2.6.2000 και ένας από 28.9.2000, στους οποίους από την ημερομηνία της διαθεσιμότητας καταβάλλονται οι μισές απολαβές. Επίσης το Συμβούλιο εργοδοτούσε κατά μέσο όρο 179 μόνιμους και εποχιακούς εργάτες (193 εργάτες το 1999), με σύνολο απολαβών £2.424.070, σε σύγκριση με £2.392.857 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση ύψους £31.213 ή 1,3%.

Στο σύνολο των απολαβών του μόνιμου προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό £78.535 (£84.664 το 1999), το οποίο καταβλήθηκε για υπερωριακή απασχόληση, ενώ στις απολαβές των εργατών περιλαμβάνεται ποσό £259.435 (£240.305 το 1999), το οποίο καταβλήθηκε για τον ίδιο σκοπό, καθώς και ποσό £163.163 (£53.392 το 1999), το οποίο καταβλήθηκε ως φιλοδώρημα σε εργάτες που είτε αποχώρησαν οικειοθελώς, είτε απολύθηκαν λόγω πλεονασμού. Με βάση τα δεδομένα αυτά, ο μέσος όρος ετήσιων δαπανών για κάθε μόνιμο υπάλληλο ανέρχεται σε £15.702, σε σύγκριση με £15.444 το 1999, και για κάθε εργάτη σε £12.631, σε σύγκριση με £12.122 το 1999, αφού αφαιρεθεί από το σύνολο των απολαβών το φιλοδώρημα.

Όπως πληροφορήθηκα από τον Πρόεδρο του, το Συμβούλιο ακολουθεί πολιτική περιορισμού του προσωπικού του Σφαγείου και ήδη δύο μόνιμοι υπάλληλοι μεταφέρθηκαν στις 31.10.2000 στο Δήμο Λευκωσίας, ενώ το εργατικό προσωπικό μειώθηκε κατά 24 άτομα, κατά μέσο όρο.

4.138.3 Θέματα που αναφέρονται στα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου.

(α) Διορισμός Ερευνώντων Λειτουργών. Ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Σφαγείου, διορίστηκαν από το Γενικό Εισαγγελέα και τον Υπουργό Εσωτερικών δύο Λειτουργοί για διερεύνηση παραπτώματων, στα οποία πιθανόν, κατά την άποψη του Συμβουλίου, να περιέπεσαν διευθυντικά στελέχη του Συμβουλίου. Οι Ερευνώντες Λειτουργοί παρέδωσαν τα πορίσματα τους στο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αναμένεται να προχωρήσει σε πειθαρχική δίωξη μετά το πέρας της ποινικής δίωξης, η οποία βρίσκεται τώρα σε εξέλιξη.

(β) Αστυνομική έρευνα. Για πιθανά παραπτώματα, σε σχέση με οικονομικά θέματα, διεξήχθη αστυνομική έρευνα εναντίον διευθυντικών στελεχών του Συμβουλίου, μετά από συγκεκριμένες καταγγελίες που έγιναν προς το Διοικητικό Συμβούλιο. Στο μεταξύ τέθηκαν σε διαθεσιμότητα από 2.6.2000 δυο διευθυντικά στελέχη του Συμβουλίου. Η Αστυνομία ετοίμασε κατηγορητήρια για τα δύο στελέχη και οι υποθέσεις εκκρεμούν για εκδίκαση στο δικαστήριο. Κατά τη διάρκεια της αστυνομικής έρευνας προέκυψαν στοιχεία, με βάση τα οποία πιθανόν υπάλληλος του Λογιστηρίου, η οποία τέθηκε από 28.9.2000 σε διαθεσιμότητα από το Διοικητικό Συμβούλιο, να οικειοποιήθηκε επιταγή του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για επίδομα ασθενείας, την οποία κανονικά έπρεπε να είχε καταθέσει στο ταμείο του Συμβουλίου. Από διερεύνηση που διεξήχθη από το Συμβούλιο προέκυψε ότι η υπάλληλος οικειοποιήθηκε επιταγές επιδομάτων ασθενείας υπαλλήλων του Σφαγείου, συνολικού ύψους £8.081,28, τις οποίες κατέθεσε στο Συμβούλιο στις 19.3.2001, μαζί με τόκους £2.807. Η υπάλληλος κατηγορήθηκε από την Αστυνομία, βρέθηκε ένοχη και καταδικάστηκε. Όπως πληροφορήθηκα, το Διοικητικό Συμβούλιο του Σφαγείου, σε συνεδρία του ημερομηνίας 29.6.2001, αποφάσισε την απόλυση της.

(γ) Διορισμός Συμβούλου και Επιτηρητή. Μετά από διαπίστωση του Διοικητικού Συμβουλίου ότι το Σφαγείο δεν διοικείται σωστά, διορίστηκε Σύμβουλος και Επιτηρητής, πάνω σε προσωρινή βάση, με σκοπό να επιτηρεί τη λειτουργία του Σφαγείου, ο οποίος, από 2.6.2000, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτελεί και καθήκοντα Γενικού Διευθυντή. Ο διορισμός συνεχίζει να ανανεώνεται με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

4.138.4 Οφειλόμενες δόσεις δανείων. Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει, το Συμβούλιο αδυνατεί να καταβάλει από το 1989 τις τοκοχρεολυτικές δόσεις δανείων προς τις τράπεζες και την Κυβέρνηση, ύψους £5.092.242. Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 51.465, ημερ. 22 και 23.3.2000, εγκρίθηκε η ενοποίηση του συνόλου των οφειλών του Σφαγείου, οι οποίες ανέρχονταν σε περίπου £8,3 εκ., και η παραχώρηση από τους Δανειστικούς Επιτρόπους ανάλογου δανείου, με μειωμένο επιτόκιο και περίοδο αποπληρωμής 20 χρόνων. Μέχρι σήμερα (Σεπτέμβριος 2001), η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δεν έχει εφαρμοστεί. Όπως μου ανέφερε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, οι πιο πάνω δόσεις θα καταβληθούν όταν παραχωρηθεί το μακροπρόθεσμο δάνειο από την Κυβέρνηση.

4.138.5 Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης Υπαλλήλων του Συμβουλίου. Μέχρι σήμερα το Ταμείο λειτουργεί βάσει Κανονισμών που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κεντρικού Σφαγείου. Για την περίοδο 1.7.96 - 31.12.98 ο έλεγχος του Ταμείου διενεργήθηκε από ιδιώτη ελεγκτή, παρόλο που η απάντηση σε σχετικό αίτημα του Συμβουλίου για έλεγχο από την Υπηρεσία μου ήταν θετική, νοουμένου ότι οι σχετικοί Κανονισμοί θα τύγχαναν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου, κάτι που ακόμη δεν έχει προωθηθεί. Για τα έτη 1999 και 2000, όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, διενεργήθηκε έλεγχος των λογαριασμών του Ταμείου και πάλι από ιδιώτες ελεγκτές. Όπως επίσης μου έχει αναφερθεί, το Διοικητικό Συμβούλιο του Σφαγείου έχει την άποψη ότι δεν παρίσταται ανάγκη έγκρισης των Κανονισμών του Ταμείου από το Υπουργικό Συμβούλιο.

4.138.6 Καθυστέρηση στην πληρωμή των εισφορών Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Φόρου Εισοδήματος. Τα καθυστερημένα οφειλόμενα ποσά στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ανέρχονταν στις 31.12.2000 σε £1.559.235 και £481.959, αντίστοιχα, μη συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων που θα επιβληθούν κατά την ημερομηνία πληρωμής τους. Απ' ό,τι πληροφορήθηκα, ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει καταχωρίσει ποινικές υποθέσεις εναντίον του Συμβουλίου για μη έγκαιρη καταβολή οφειλόμενων εισφορών.

Αντιλαμβάνομαι ότι οι πιο πάνω οφειλές προέκυψαν λόγω έλλειψης ρευστότητας και ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι, με την ενοποίηση των δανείων, τα καθυστερημένα ποσά θα αποπληρωθούν.

Σημειώνεται ότι τα συσσωρευμένα ποσά προστίμου που καταβλήθηκαν μέχρι 31.12.2000, σύμφωνα με στοιχεία του Συμβουλίου, ανήλθαν για τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις στις £64.320, ενώ για το Φόρο Εισοδήματος στις £85.263.

4.138.7 Χρεώσεις.

(α) Συμβόλαιο αγοράς υπολειμμάτων σφαγής. Στις 31.12.2000 ο αγοραστής χρωστούσε στο Συμβούλιο για την αγορά υπολειμμάτων σφαγής το ποσό των £142.332.

Εισηγήθηκα όπως το θέμα απασχολήσει το Συμβούλιο, με σκοπό τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για είσπραξη όλων των οφειλόμενων ποσών.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ανέφερε ότι για ποσό £57.747, που αποτελεί μέρος της οφειλής, καταχωρίστηκε αγωγή από το Συμβούλιο εναντίον του αγοραστή, η οποία, ενώ επιδικάστηκε υπέρ του Συμβουλίου, το ποσό δεν καταβλήθηκε, γιατί καταχωρίστηκε έφεση εναντίον της απόφασης του δικαστηρίου. Για το υπόλοιπο ποσό της οφειλής, ο αγοραστής συμφώνησε με το Συμβούλιο και κατέβαλλε £800 ανά εργάσιμη ημέρα, από τις 4.8.2000 μέχρι τις 12.1.2001, όταν εκδόθηκε το διάταγμα (Κ.Δ.Π. 28/2001), το οποίο απαγορεύει στον αγοραστή να εμπορεύεται τα κρεατάλευρα. Στο μεταξύ, στις 15.3.2001 το Συμβούλιο προέβη σε κατάσχεση της εγγυητικής του αγοραστή, ύψους £65.000.

(β) Συμβόλαιο για την αγορά εντέρων. Στις 31.12.2000 ο αγοραστής χρωστούσε στο Συμβούλιο το ποσό των £139.641, το οποίο αφορά χρεώσεις της περιόδου 12/96 - 8/97 (£58.580), της περιόδου 4/99 - 8/99 (£40.933), καθώς και τόκους για την περίοδο 1991-2000 (£40.128). Επειδή η οφειλή δεν έχει τακτοποιηθεί και το συμβόλαιο μεταξύ Συμβουλίου και αγοραστή έληξε στις 31.7.99, την 1.9.2000 καταχωρίστηκε αγωγή στο Δικαστήριο Λάρνακας, η οποία και εκκρεμεί.

4.138.8 Αναβάθμιση εγκαταστάσεων. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 51.465, ημερ. 22 και 23.3.2000, ενέκρινε την παραχώρηση στο Κεντρικό Σφαγείο του ποσού των £1.065.000, για αναβάθμιση των εγκαταστάσεων του και για εναρμόνιση του με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ποσού £300.000 για αντιμετώπιση του προβλήματος της περιβαλλοντικής ρύπανσης. Ήδη, το Δεκέμβριο του 2000 παραχωρήθηκαν για τους πιο πάνω σκοπούς τα ποσά των £400.000 και £100.000, αντίστοιχα. Όπως πληροφορήθηκα, το Συμβούλιο, κατά τη συνεδρία του ημερομηνίας 18.9.2001, αποφάσισε όπως προχωρήσει στην κατακύρωση της προσφοράς για την τεχνολογική αναβάθμιση του εργοστασίου.

Μέρος Β

4.138.9 Αποζημίωση για υπερωριακή απασχόληση λόγω έκτακτης κλήσης. Υπάλληλοι του Συμβουλίου, όταν καλούνται να εργαστούν υπερωριακά λόγω έκτακτης ανάγκης, συνεχίζουν να αποζημιώνονται με τουλάχιστον τεσσάρων ωρών υπερωριακή απασχόληση, ανεξάρτητα αν η απασχόληση τους είναι για μικρότερη διάρκεια, χωρίς ωστόσο να περιλαμβάνεται τέτοια πρόνοια στη σχετική συλλογική σύμβαση. Σύμφωνα με το Συμβούλιο, η αποζημίωση για υπερωριακή απασχόληση τεσσάρων ωρών καταβάλλεται στους υπαλλήλους στις περιπτώσεις έκτακτης σφαγής βοοειδών, κυρίως κατά τα Σαββατοκυριακά και τις αργίες, λαμβανομένης υπόψη της απόστασης του Κεντρικού Σφαγείου από τις πόλεις, καθώς και της υποχρέωσης του να ανταποκριθεί στις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας. Μου έχει αναφερθεί ότι το θέμα θα συζητηθεί με τις Συντεχνίες κατά τις επικείμενες διαπραγματεύσεις για ανανέωση των συλλογικών συμβάσεων που αφορούν το προσωπικό του Σφαγείου.

4.138.10 Αναθεώρηση δικαιωμάτων σφαγής. Με τροποποιητικούς Κανονισμούς η Βουλή ενέκρινε αύξηση των δικαιωμάτων σφαγής και επιβολή δικαιωμάτων στις περιπτώσεις μεταφοράς σφάγιων με όχημα του Συμβουλίου. Με απόφαση του το Διοικητικό Συμβούλιο του Σφαγείου ανέστειλε την είσπραξη των νέων δικαιωμάτων και έκρινε ως καταλληλότερο χρόνο εφαρμογής του Κανονισμού το χρόνο υποβολής του προγράμματος αναβάθμισης των εγκαταστάσεων του Σφαγείου, για σκοπούς εξασφάλισης της έγκρισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη σχετική Νομοθεσία δεν φαίνεται να παρέχεται τέτοια εξουσία στο Διοικητικό Συμβούλιο. Σε μεταγενέστερη συνεδρία ημερ. 20.12.2000, το Συμβούλιο αποφάσισε όπως τα τέλη αναπροσαρμολογούνται μετά την υπογραφή των συμβολαίων για αναβάθμιση του Σφαγείου και όπως ανατεθεί στο Νομικό Σύμβουλο του Συμβουλίου να ετοιμάσει νέους τροποποιητικούς

Κανονισμούς, οι οποίοι να συνάδουν με τη νέα κατάσταση ανταγωνισμού, οι οποίοι και να υποβληθούν στη Βουλή για έγκριση.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Σφαγείο εφάρμοσε τα αναθεωρημένα τέλη από 1.9.2001.

4.138.11 Προσφορές. Επειδή οι Κανονισμοί Προσφορών, όπως εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο, παρουσιάζουν αρκετές ελλείψεις, κενά και αδυναμίες, εισηγήθηκα την αναθεώρηση τους, ώστε να συνάδουν με τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο και Κανονισμούς. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Σφαγείου, με απόφαση του ημερομηνίας 3.9.99, έχει αναβαθμίσει την επιτροπή προσφορών, ώστε αυτή να αποτελείται από τρία μέλη του, και ότι πρόθεση του είναι να εφαρμόσει τους νέους Δημοτικούς Κανονισμούς Προσφορών, οι οποίοι ετοιμάζονται από την Ένωση Δήμων, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, και ήδη βρίσκονται στο τελικό στάδιο έγκρισης τους από τους Δήμους.

4.139 ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ - ΓΕΝΙΚΑ

Μέρος Α

4.139.1 Φόρος εισοδήματος και έκτακτη εισφορά. Τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας ανταποκρίνονται από το 1995 στις φορολογικές τους υποχρεώσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

4.139.2 Συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Ο συνεχώς αυξανόμενος όγκος των δραστηριοτήτων των Συμβουλίων επιβάλλει τη δημιουργία καλά οργανωμένων Τμημάτων Εσωτερικού Ελέγχου, στελεχωμένων με κατάλληλο, έμπειρο και προσοντούχο προσωπικό, και την ετοιμασία προγραμμάτων εργασίας, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου.

4.139.3 Αγορά νερού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων- Εκκρεμείς υποχρεώσεις. Οι συνολικές οφειλές των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ανέρχονταν στις 31.12.2000 σε £22,5 εκ. Ποσό £10,5 εκ. δεν περιλαμβάνεται στους αντίστοιχους λογαριασμούς των Συμβουλίων, επειδή αντιπροσωπεύει αύξηση της τιμής αγοράς νερού από 27 σεντ το κυβ. μ. σε 33,5 σεντ το κυβ. μ., την οποία τα Συμβούλια δεν αποδέχονται. Ποσό £8,7 εκ. παρουσιάζεται στους λογαριασμούς, αλλά αυτό δεν γίνεται αποδεκτό, για τους εξής λόγους:

(α) Το νερό που προμήθευσε το Διυλιστήριο Λεμεσού (£7,5 εκ.) στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού τιμολογήθηκε προς 33,5 σεντ το κυβ. μ., ενώ οι εγκριμένες τιμές πώλησης προς τους καταναλωτές είναι κατά πολύ χαμηλότερες.

(β) Το νερό αξίας £1,2 εκ., το οποίο αντλήθηκε από ένδεκα συνολικά γεωτρήσεις στη Γερμασόγεια, τιμολογείτο μέχρι 31.5.98 προς 3,7 σεντ το κυβ. μ. και από 1.6.98 προς 33,5 σεντ το κυβ. μ., χρεώσεις που δεν αποδέχεται το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού. Επίσης, το Συμβούλιο έχει την απαίτηση όπως η Κυβέρνηση προμηθεύει το νερό αυτό δωρεάν, ως αντιστάθμισμα των ζημιών που προκλήθηκαν σ' αυτό από την απώλεια των πηγών προμήθειας νερού, λόγω της κατασκευής του Φράγματος Κούρρη στην Άλασσα.

4.139.4 Πώληση νερού εκτός ορίων των Συμβουλίων. Συνεχίστηκε και κατά το 2000 η πώληση νερού από τα Συμβούλια σε περιοχές εκτός των ορίων προμήθειας νερού, όπως αυτά καθορίζονται στο Νόμο. Εξέφρασα την άποψη ότι τέτοιες ενέργειες δεν συνάδουν με το Νόμο, επειδή αφενός γίνεται πώληση νερού σε περιοχές εκτός των ορίων προμήθειας των Συμβουλίων και αφετέρου η τιμή πώλησης είναι ψηλότερη από εκείνη που χρεώνεται στους καταναλωτές τους. Εισηγήθηκα να μελετηθεί η πιθανότητα ένταξης των εν λόγω περιοχών στα

όρια των Συμβουλίων, με κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση. Όπως πληροφορήθηκα, το Υπουργικό Συμβούλιο με τις αποφάσεις του αρ. 53.440, ημερ. 28.3.2001, και 53.577, ημερ. 25.4.2001, ενέκρινε την υδροδότηση και τη διαχείριση της υδατοπρομήθειας δύο περιοχών, ενώ συνεχίζονται οι επαφές και διαπραγματεύσεις για άλλη μία.

4.139.5 Πρόωρη αφυπηρέτηση με την παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων. Σε μέλη του Ταμείου Προνοίας, τα οποία επιλέγουν να αφυπηρετήσουν πρόωρα με βάση το Σχέδιο Σύνταξης, παραχωρούνται δύο πρόσθετες προσαυξήσεις, πάνω στην κλίμακα στην οποία υπηρετούν, έστω και αν αυτές υπερβαίνουν την ανώτατη βαθμίδα της κλίμακας τους, χωρίς να υπάρχει στη νομοθεσία και στα σχέδια υπηρεσίας σχετική πρόνοια που να επιτρέπει την παραχώρηση των προσαυξήσεων αυτών.

4.139.6 Προσλήψεις/προαγωγές σε θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής. Σε αντίθεση με τις πρόνοιες των υφιστάμενων Κανονισμών και των σχεδίων υπηρεσίας, συνεχίζεται η τακτική της πρόσληψης ή/και προαγωγής υπαλλήλων σε θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής, χωρίς οι θέσεις αυτές να έχουν προηγουμένως δημοσιευτεί.

4.139.7 Προσφορές. Έχω εισηγηθεί τη βελτίωση του τρόπου ταξινόμησης και αρχειοθέτησης, τόσο των προσφορών, όσο και των συμβολαίων, καθώς επίσης και την τήρηση ειδικά διαρρυθμισμένων μητρώων, για παρακολούθηση της πιστής και έγκαιρης εκτέλεσης των προσφορών. Εισηγήθηκα επίσης την ετοιμασία και υποβολή για έγκριση, σύμφωνα με το άρθρο 40(1)(η) και (2) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικών και Άλλων Περιοχών) Νόμου, εκσυγχρονισμένων Κανονισμών Προσφορών, λαμβάνοντας υπόψη και τις πρόνοιες των περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμων και Κανονισμών.

Μέρος Β

4.139.8 Σύσταση και λειτουργία Ταμείων. Δεν έχουν ακόμη θεσπιστεί Κανονισμοί που να διέπουν τη σύσταση και λειτουργία των Ταμείων Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, Ευημερίας κ.τ.λ., όπως προνοεί το άρθρο 14(3) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικών και Άλλων Περιοχών) Νόμου (Κεφ. 350).

4.139.9 Οργανικές θέσεις Συμβουλίων. Παρατηρήθηκαν και πάλι περιπτώσεις μη εφαρμογής των προνοιών του άρθρου 14(1) του τροποποιητικού Νόμου αρ. 172/88, το οποίο καθορίζει ότι η δημιουργία νέων θέσεων και σχεδίων υπηρεσίας πρέπει να εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Ως αιτιολογία δίνεται το γεγονός ότι οι νέες θέσεις περιλαμβάνονται στις σχετικές συλλογικές συμβάσεις, οι οποίες τυγχάνουν της έγκρισης και του Υπουργικού Συμβουλίου. Υπέδειξα ότι οι ρυθμίσεις που γίνονται και οι συμβατικές υποχρεώσεις που δημιουργούνται με τη συνολολόγηση των συλλογικών συμβάσεων δεν πρέπει να συγκρούονται με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

4.139.10 Κανονισμοί Αποθήκης και Οικονομικές Οδηγίες. Δεν έχουν ακόμη υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και δημοσίευση οι Κανονισμοί Αποθήκης και οι Οικονομικές Οδηγίες που υιοθέτησαν και εφαρμόζουν τα Συμβούλια, σε αντίθεση με το άρθρο 40(1)(η) και (2) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικών και Άλλων Περιοχών) Νόμου (Κεφ. 350).

4.139.11 Εκπτώσεις στους λογαριασμούς νερού λόγω διαρροών. Τα Συμβούλια εξακολουθούν να εγκρίνουν εκπτώσεις στους καταναλωτές, λόγω διαρροών σε υπόγειες εγκαταστάσεις, παρόλο που οι ισχύοντες Κανονισμοί δεν παρέχουν τέτοια εξουσία στα Συμβούλια. Σχετικά με το θέμα αυτό, όλα τα Συμβούλια έχουν περιλάβει σαφή πρόνοια σε νέους τροποποιητικούς Κανονισμούς, οι οποίοι δεν έχουν εγκριθεί ακόμα.

4.140 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.140.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £256.370, σε σύγκριση με £270.445 το 1999.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα ανήλθαν σε £5.578.324, σε σύγκριση με £5.653.168 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε μείωση κατά £74.844, που οφείλεται κυρίως στη μειωμένη παροχή υπηρεσιών στους καταναλωτές.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα ανήλθαν σε £5.834.694, σε σύγκριση με £5.923.613 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £88.919, που οφείλεται κυρίως στη μειωμένη εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

(δ) **Εκκρεμείς υποχρεώσεις.** Ποσά £697.915 και £4.613.510, που αντιπροσωπεύουν την αύξηση της τιμής αγοράς νερού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, για την περίοδο 1.1.90-31.12.91 και 1.1.94 - 31.12.2000, αντίστοιχα, δεν περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς. Το Συμβούλιο δεν αποδέκτηκε την πληρωμή των ποσών αυτών, γιατί η αύξηση των τελών πώλησης νερού στους καταναλωτές εγκρίθηκε, με καθυστέρηση, στις 27.12.91, για την πρώτη περίπτωση, ενώ για τη δεύτερη, παρόλο που ζητήθηκε έγκαιρα η αύξηση των τελών πώλησης νερού, αυτή δεν εγκρίθηκε ακόμη.

(ε) **Λογιστικές Αναλογίες.** Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Συμβουλίου:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,34	1,60
Πλεόνασμα/(Έλλειμμα) Έτους προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	(3,34%)	(3,56%)

4.140.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 128 πρόσωπα και οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ήταν £2.506.997, σε σύγκριση με £2.546.467 το 1999.

4.140.3 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Στις 31.12.2000 οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για δάνεια από τους Δανειστικούς Επιτρόπους ανέρχονταν σε £784.335.

4.140.4 Απώλεια νερού. Το ποσοστό της απώλειας νερού μεταξύ της ποσότητας που αγοράστηκε και αυτής που πωλήθηκε ήταν 12,87%, σε σύγκριση με 16,43% το 1999.

4.140.5 Πρόωρη αφυπηρέτηση με την παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων. Σε τρία μέλη του προσωπικού του Συμβουλίου, τα οποία αφυπηρέτησαν πρόωρα αρχές του 2000, παραχωρήθηκαν δύο πρόσθετες προσαυξήσεις, πέρα από την ανώτατη βαθμίδα της κλίμακας τους, χωρίς να υπάρχει στη νομοθεσία και στα σχέδια υπηρεσίας σχετική πρόνοια που να επιτρέπει την παραχώρηση των προσαυξήσεων αυτών. Υπέδειξα ότι, πέρα από τις ρυθμίσεις που γίνονται και τις συμβατικές υποχρεώσεις που δημιουργούνται με τη συνομολόγηση των συλλογικών συμβάσεων, είναι αναγκαίο όπως ετοιμαστούν και υποβληθούν για έγκριση αναθεωρημένα σχέδια υπηρεσίας. Σε σχετική με το θέμα γνωμάτευση του ο Γενικός Εισαγγελέας επισημαίνει ότι «τα Διοικητικά Συμβούλια οφείλουν να ενεργούν μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια τους, καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας κατά τον συγκεκριμένο χρόνο είναι ανεπίτρεπτη».

4.140.6 Προσλήψεις/προαγωγές. Κατά τη διάρκεια του έτους έγιναν προαγωγές σε έξι θέσεις πρώτου διορισμού, χωρίς να γίνει σχετική δημοσίευση των θέσεων, σε αντίθεση με τις πρόνοιες των υφιστάμενων Κανονισμών και των σχεδίων υπηρεσίας.

4.140.7 Πώληση νερού σε περιοχές εκτός των ορίων του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο, σε αντίθεση με τις διατάξεις του σχετικού Νόμου, εξακολουθεί να παρέχει νερό σε περιοχές που βρίσκονται εκτός των ορίων υδατοπρομήθειας του, στην τιμή των 27 σεντ το κυβ.μ., όση δηλαδή είναι και η τιμή αγοράς του από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, και όχι στην τιμή με την οποία χρεώνει τους υπόλοιπους καταναλωτές. Εισηγήθηκα να μελετηθεί η πιθανότητα ένταξης των εν λόγω περιοχών στα όρια του Συμβουλίου, με κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση. Ο Διευθυντής του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, με τις αποφάσεις του αρ. 53.440 ημερ. 28.3.2001 και 53.577 ημερ. 25.4.2001, ενέκρινε την υδροδότηση και τη διαχείριση της υδατοπρομήθειας της Βιομηχανικής Περιοχής Εργατών και την υδατοπρομήθεια του Δήμου Λατσιών, αντίστοιχα, από το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, το Συμβούλιο ανέλαβε ήδη από 1η Οκτωβρίου 2001 την όλη διαχείριση της υδατοπρομήθειας του Δήμου Λατσιών.

4.140.8 Χρεώστες καταναλωτές. Το υπόλοιπο του λογαριασμού για τους χρεώστες καταναλωτές ήταν £669.057, σε σύγκριση με £721.325 το 1999. Αυτό περιλαμβάνει τους λογαριασμούς της τελευταίας περιόδου του 2000 (£376.588) και λογαριασμούς καταναλωτών, των οποίων η παροχή νερού έχει αποσυνδεθεί.

Μέρος Β

4.140.9 Προμήθεια νερού στους Τουρκοκύπριους κατοίκους Λευκωσίας. Η αξία του νερού που προμήθευσε το Συμβούλιο στους Τουρκοκύπριους κατοίκους Λευκωσίας από το 1963 μέχρι 31.12.81 ήταν £1.779.330. Το ποσό αυτό δεν έχει εισπραχθεί, ούτε και παρουσιάζεται στους λογαριασμούς του Συμβουλίου. Από 1.1.82 τη δαπάνη για την προμήθεια του νερού στους Τουρκοκύπριους κατοίκους Λευκωσίας επιβαρύνεται η Κυβέρνηση.

4.140.10 Υδροδότηση Νέου Σταδίου ΓΣΠ. Οι δαπάνες για τη σύνδεση του Νέου ΓΣΠ με τον αγωγό του Συμβουλίου, καθώς επίσης και τα δικαιώματα αξιοποίησης γης και όγκου οικοδομής, ύψους £58.256, δεν έχουν καταβληθεί ακόμη από την Κυβέρνηση, σε αντίθεση με την πρόνοια της παραγράφου 6 της συμφωνίας εκχώρησης μεταξύ του ΓΣΠ και της Κυβέρνησης, η οποία αναφέρει ότι «η Κυβέρνηση αναλαμβάνει όπως μεταφέρει ηλεκτρικό ρεύμα και νερό εις την εν λόγω έκταση γης».

4.140.11 Προσφορές. Έχω εισηγηθεί τη βελτίωση του τρόπου ταξινόμησης και αρχειοθέτησης, τόσο των προσφορών, όσο και των συμβολαίων, καθώς επίσης και την τήρηση ειδικά διαρρυθμισμένων μητρώων, για παρακολούθηση της σωστής και πιστής εκτέλεσης των προσφορών. Εισηγήθηκα επίσης την ετοιμασία και υποβολή για έγκριση, σύμφωνα με το άρθρο 40(1)(η) και (2) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου, εκσυγχρονισμένων Κανονισμών Προσφορών, λαμβάνοντας υπόψη και τις πρόνοιες των περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμων και Κανονισμών.

4.141 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μέρος Α

4.141.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £2.169.286, σε σύγκριση με £1.542.482 το 1999.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £2.381.318, σε σύγκριση με £2.642.827 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £261.509.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £4.550.604, σε σύγκριση με £4.185.309 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £365.295, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των αποδοχών του προσωπικού και της εισφοράς στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

(δ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Συμβουλίου:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	0,13	0,20
Έλλειμμα Έτους προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	(71,38%)	(32,54%)

(ε) Ρευστότητα/βιωσιμότητα. Η οικονομική κατάσταση του Συμβουλίου παρουσιάζει συνεχή επιδείνωση, με οξύ πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες ανέρχονταν στις 31.12.2000 σε £10 εκ. (£8,6 εκ. το 1999).

4.141.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 104 πρόσωπα και οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ήταν £2.131.947, σε σύγκριση με £1.709.993 το προηγούμενο έτος.

4.141.3 Συλλογική Σύμβαση 1.1.98 - 31.12.2000.

(α) Σχέδιο πρόωρης ευδόκιμης αφυπηρέτησης. Σε μέλη του Ταμείου Προνοίας που επιλέγουν να αφυπηρετήσουν πρόωρα, με βάση το σχέδιο σύνταξης, παραχωρούνται δυο πρόσθετες προσαυξήσεις πάνω στην κλίμακα στην οποία υπηρετούν, έστω και αν αυτές υπερβαίνουν την ανώτατη βαθμίδα της κλίμακας τους. Με απόφαση του Συμβουλίου, η πρόνοια αυτή εφαρμόστηκε και σε υπάλληλο που αφυπηρέτησε κανονικά στην ηλικία των εξήντα ετών. Εξέφρασα την άποψη ότι η απόφαση αυτή του Συμβουλίου είναι αντικανονική και παραβιάζει τη σχετική πρόνοια της σύμβασης και ταυτόχρονα υπέδειξα ότι θα πρέπει να υποβληθούν για έγκριση τροποποιημένα σχέδια υπηρεσίας, ώστε να επιτρέπουν την παραχώρηση των προσαυξήσεων αυτών.

(β) Δημιουργία νέων θέσεων έναντι κατάργησης άλλων. Στην Έκθεσή μου για τους λογαριασμούς του 1999 υπέδειξα ότι για την εφαρμογή της πρόνοιας αυτής θα έπρεπε να εξασφαλιστεί η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη δημιουργία των νέων θέσεων και τον καθορισμό της μισθολογικής κλίμακας της κάθε θέσης, να ετοιμαστούν και υποβληθούν για έγκριση σχέδια υπηρεσίας και να προκηρυχθούν οι θέσεις πρώτου διορισμού. Σε αντίθεση με τα πιο πάνω, το Διοικητικό Συμβούλιο αναβάθμισε υφιστάμενες θέσεις, ενέκρινε κλίμακες και σχέδια υπηρεσίας και πρόσφερε διορισμούς σε υφιστάμενο προσωπικό, κατά παράβαση των περιοριστικών διατάξεων του άρθρου 14(1) του σχετικού νόμου, που παρέχει αρμοδιότητα για τέτοιες αποφάσεις μόνο στο Υπουργικό Συμβούλιο.

(γ) Αναβάθμιση κλίμακας και μετονομασία τίτλου. Πέρα από την αναβάθμιση της μισθολογικής κλίμακας του Λειτουργού Μηχανογράφησης από A8-A9 σε A10-A12+2 και τη μετονομασία του τίτλου σε Προϊστάμενο Πληροφορικής, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, την τοποθέτηση του Προϊστάμενου Πληροφορικής στο αρχικό σημείο της κλίμακας A12+2, σε αντίθεση με το άρθρο 89 των όρων υπηρεσίας των υπαλλήλων, το οποίο υιοθετεί τους κανόνες αναπροσαρμογής που εφαρμόζονται στη Δημόσια Υπηρεσία.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, άρχισε η διαδικασία της ετοιμασίας και υποβολής για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο νέων ή και τροποποιημένων σχεδίων υπηρεσίας, μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής των προνοιών της Συλλογικής Σύμβασης.

4.141.4 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Στις 31.12.2000 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους και την Κυβέρνηση δάνεια συνολικού ύψους £210.249.

4.141.5 Απώλεια νερού. Η απώλεια νερού το 2000 ήταν 1,35 εκ. κυβ. μέτρα ή 13,87%, σε σύγκριση με 0,86 εκ. κυβ. μέτρα ή 8,71% το 1999.

4.141.6 Αγορά νερού από το Διυλιστήριο Λεμεσού του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Για την περίοδο 11.4.94 μέχρι 31.12.2000 το Συμβούλιο προμηθεύτηκε περίπου 34,5 εκ. κυβ. μέτρα νερού από το Διυλιστήριο Λεμεσού, το οποίο αποδέκτηκε προκαταρκτικά την παροχή προς το Συμβούλιο ετήσιας ποσότητας νερού 1,7 εκ. κυβ. μέτρα, χωρίς επιβάρυνση, λόγω της απώλειας των πηγών προμήθειας νερού στην περιοχή Άλασσας, εξαιτίας της κατασκευής του Φράγματος Κούρρη. Για ποσότητα νερού 22,5 εκ. κυβ. μέτρων, παρουσιάζεται στους λογαριασμούς οφειλή προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, ύψους £7.546.050, παρόλο που το Συμβούλιο δεν έχει αποδεχθεί το ύψος της τιμής αγοράς του νερού.

4.141.7 Δικαιώματα άντλησης νερού από διατρήσεις Γερμασόγειας. Το Συμβούλιο καθυστερεί να καταβάλει τα δικαιώματα που οφείλονται στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για την άντληση νερού από τις διατρήσεις Γερμασόγειας, γιατί εκκρεμεί η διευθέτηση των αποζημιώσεων προς το Συμβούλιο, αναφορικά με την απώλεια των πηγών προμήθειας νερού της περιοχής Άλασσας, λόγω της κατασκευής του Φράγματος Κούρρη. Το ύψος των δικαιωμάτων αυτών, που οφείλονταν μέχρι 31.12.2000, ήταν £1.197.157. Όπως έχω πληροφορηθεί, η τριμερής επιτροπή που συστάθηκε για να μελετήσει το θέμα έχει υποβάλει προσχέδιο συμφωνίας, για υποβολή και έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο.

4.141.8 Οφειλή £118.968 από το Δήμο Αγίου Αθανασίου. Η συνολική αξία του νερού που το Συμβούλιο παραχώρησε στο Δήμο Αγίου Αθανασίου, στην τιμή των 35 σεντ το κυβ.μ., η οποία και οφείλεται, ήταν, στις 31.12.2000, £118.968. Εξέφρασα την άποψη ότι η πιο πάνω ενέργεια του Συμβουλίου είναι αντικανονική, επειδή ο Δήμος Αγίου Αθανασίου είναι εκτός της περιοχής προμήθειας νερού από το Συμβούλιο, με βάση τις διατάξεις του Νόμου, και η τιμή πώλησης είναι ψηλότερη εκείνης με την οποία χρεώνονται οι καταναλωτές του. Εισηγήθηκα να μελετηθεί η πιθανότητα ένταξης του πιο πάνω Δήμου στην περιοχή του Συμβουλίου, με κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Συμβουλίου, άρχισαν ήδη και συνεχίζονται οι επαφές μεταξύ του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας και του Δήμου Αγίου Αθανασίου. Η έκθεση της Τεχνικής Επιτροπής, η οποία συστάθηκε και μελέτησε το θέμα, υποβλήθηκε στις 21.11.2000.

4.141.9 Συντάξεις και φιλοδωρήματα.

(α) Μεγάλος αριθμός υπαλλήλων που αφυπηρέτησαν μετά την 1.1.82, ημερομηνία εφαρμογής των Κανονισμών του Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, δεν κατέβαλαν εισφορές στο Ταμείο Χηρών και Ορφανών για την περίοδο υπηρεσίας τους από 1.1.82 μέχρι την αφυπηρέτησή τους, η οποία λογίζεται ως περίοδος υποχρεωτικών εισφορών, σύμφωνα με το άρθρο 6 των σχετικών Κανονισμών.

(β) Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ημερομηνίας 3.3.2000, δόθηκε καλυπτική έγκριση για τη μεταφορά, που έγινε στις 16.2.2000, από λογαριασμό εμπρόθεσμης κατάθεσης στην Τράπεζα Κύπρου, ποσού £0,5 εκ. σε σχέδιο τραπεζικού λογαριασμού με την ίδια τράπεζα, που προσφέρει άμεση σύνδεση με το δείκτη τιμών μετοχών «Dow Jones Euro Stoxx 50», με λήξη στις 8.3.2002.

Η απόδοση του δείκτη καθορίζεται ως η διαφορά του μέσου όρου των τιμών κλεισίματος του δείκτη ανά τρίμηνο, από την τιμή κλεισίματος στις 6.3.2000. Μέχρι 31.3.2001 ο δείκτης απώλεσε 544,53 μονάδες, ή ποσοστό 9,96%. Εξέφρασα την άποψη ότι τέτοιου είδους επενδύσεις, οι οποίες περικλείουν ψηλό κίνδυνο, θα έπρεπε να αποφεύγονται ή τουλάχιστον θα έπρεπε να εξασφαλιστεί έστω και μικρή εγγυημένη απόδοση από την τράπεζα.

4.141.10 Αίτηση από εταιρεία για υδροδότηση διαχωρισμού οικοπέδων στη Μέσα Γειτονιά-Φασούλα. Η συνολική δαπάνη για την εκτέλεση του πιο πάνω έργου, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Τμήματος Μελετών των Τεχνικών Υπηρεσιών του Συμβουλίου, ανερχόταν στο ποσό των £257.640. Στην εκτίμηση δεν περιλαμβάνεται το κόστος της απαιτούμενης επέκτασης του αγωγού Λεμεσού-Φασούλας, που στις 31.12.2000 ανερχόταν στο ποσό των £45.989, πλέον Φ.Π.Α. και τμηματικά δικαιώματα. Μέχρι 31.12.2000 κατατέθηκε το ποσό των £129.600 και στις 18.1.2001 το υπόλοιπο ποσό των £129.240. Για τις ανάγκες υδροδότησης των πιο πάνω οικοπέδων τοποθετήθηκε αγωγός, ο οποίος συνδέθηκε με τον αγωγό Λεμεσού-Φασούλας και επεκτάθηκε προς το σημείο όπου κατασκευάστηκε δεξαμενή, χωρητικότητας 500 μ³, πάνω σε χαλίτικη γη. Το μέρος του αγωγού που καλύπτει την απόσταση από το Διυλιστήριο Λεμεσού του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων μέχρι το σημείο επαφής με τον αγωγό προς τα οικόπεδα της αιτήτριας εταιρείας, συνολικής δαπάνης ύψους περίπου £24.084, κατασκευάστηκε, χωρίς να υπάρχει άμεση ανάγκη εξυπηρέτησης οποιουδήποτε καταναλωτή.

Ζήτησα να πληροφορηθώ τους λόγους για τους οποίους δεν εφαρμόστηκαν οι πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών, γιατί έγινε έναρξη των εργασιών προτού εξασφαλιστεί ολόκληρο το ποσό που απαιτείτο και γιατί το Συμβούλιο ανέλαβε αντικανονικά σημαντικό μέρος της όλης δαπάνης.

Σημειώνεται ότι από τον Ιούνιο 2000 έχουν ανασταλεί τόσο τα κατασκευαστικά έργα εντός του διαχωρισμού, όσο και οι εργασίες επέκτασης του αγωγού Λεμεσού-Φασούλας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας, σε συνεδρία του στις 28.7.2000, αποφάσισε τη διενέργεια εσωτερικής διοικητικής έρευνας, διορίζοντας ταυτόχρονα διμελή επιτροπή, με όρους εντολής να μελετήσει σε βάθος τις πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση του Συμβουλίου, ότι δηλαδή, μεταξύ άλλων, το Συμβούλιο ή ο Διευθυντής προέβησαν σε τέτοιες ενέργειες, ώστε η υδροδότηση του πιο πάνω διαχωρισμού να τύχει ευνοϊκής ή αντικανονικής μεταχείρισης, και να υποβάλει έκθεση σύντομα.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε στις 9.3.2001 ότι η ολομέλεια του Διοικητικού Συμβουλίου στις συνεδρίες της ημερομηνίας 5.12.2000 και 16.2.2001, αφού μελέτησε σε βάθος τις καταγγελίες, τις παρατηρήσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, την έκθεση για την εσωτερική διοικητική έρευνα που διεξήχθη από δύο μέλη του Συμβουλίου, καθώς και διάφορα άλλα δεδομένα, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο τρόπος που το Συμβούλιο χειρίστηκε την αίτηση της εν λόγω εταιρείας είναι λογικός και δίκαιος και δεν στοιχειοθετείται οποιαδήποτε μεροληπτική μεταχείριση προς όφελος της. Επίσης το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να υιοθετήσει τη θέση του Νομικού Συμβούλου, ότι δηλαδή δεν έχει γίνει από πλευράς του Διευθυντή του Συμβουλίου οποιαδήποτε ενέργεια που στοιχειοθετεί πειθαρχικό παράπτωμα.

4.141.11 Ταμείο Προνοίας του Προσωπικού του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού. Η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου Προνοίας προέβη κατά το 1999 στην αγορά μετοχών δημόσιων εταιρειών, ενώ, σύμφωνα με την πρόνοια του άρθρου 16(2) των Κανονισμών, τα σε πίστη του Ταμείου ποσά επενδύονται σε τέτοια χρεόγραφα, όπως η Επιτροπή ήθελε αποφασίσει.

Επίσης, σε αντίθεση με τις πρόνοιες των άρθρων 14 και 15 των περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμών του Συμβουλίου, στα οποία καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της συντάξιμης υπηρεσίας και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης προηγούμενης υπηρεσίας, το Διοικητικό Συμβούλιο αναγνώρισε την προϋπηρεσία του Διευθυντή του Συμβουλίου στην Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου από 15.7.76-23.10.80.

Η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου Προνοίας δεσμεύτηκε και επέστρεψε στις 23.6.2000, σε μέλος του Ταμείου Προνοίας που αφυπηρέτησε στις 30.4.2000, τις συνεισφορές του με βάση τις τιμές των μετοχών στις 31.12.99. Εξέφρασα την άποψη ότι οι πιο πάνω αποφάσεις δεν συνιστούν σωστή οικονομική διαχείριση.

Εισηγήθηκα επίσης όπως οι εισφορές επιστρέφονται με βάση τις τρέχουσες τιμές κατά την ημέρα της αφυπηρέτησης κάθε μέλους και όπως υποβληθεί, χωρίς καθυστέρηση, για έγκριση, πρόταση τροποποίησης του Κανονισμού 16(2), ώστε να παρέχεται το δικαίωμα επενδύσεων και σε μετοχές δημόσιων εταιρειών, αν πρόθεση της Διαχειριστικής Επιτροπής είναι να επενδύει και σε μετοχές.

4.141.12 Μηχανογράφηση υπηρεσιών - Συμβόλαιο 3/94. Όπως ανέφερα και στις Εκθέσεις μου για τα προηγούμενα έτη, παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση του πιο πάνω συμβολαίου και αρκετά προβλήματα στην εφαρμογή και λειτουργία των επί μέρους προγραμμάτων.

Ως αποτέλεσμα της καθυστέρησης, και για την ικανοποίηση των αναγκών σε μηχανογραφημένα συστήματα, το Συμβούλιο κατέφυγε στην εξασφάλιση των υπηρεσιών κυπριακών οίκων, με ή χωρίς τη διαδικασία των προσφορών, για τη μηχανογράφηση ορισμένων υπηρεσιών του.

Η μηχανογράφηση δύο βασικών τομέων δραστηριότητας του Συμβουλίου ανατέθηκε σε εταιρεία, η οποία είναι συνδεδεμένη με τον Οίκο Συμβούλων που είχε την ευθύνη της επίβλεψης για την εφαρμογή του συμβολαίου.

Για το πιο πάνω συμβόλαιο δαπανήθηκε μέχρι 31.12.2000 ποσό £177.391, το οποίο αντιπροσωπεύει αξία λογισμικών προγραμμάτων ύψους £72.212 και εξοπλισμού £105.179.

Το Συμβούλιο, στην προσπάθειά του να διασφαλίσει τη σωστή αξιοποίηση της μέχρι σήμερα δαπάνης, κατέληξε, μετά από διαπραγματεύσεις στις 29.12.2000, στη συνολολόγηση νέας συμφωνίας με τον προμηθευτή, για την ολοκλήρωση των προγραμμάτων και την επίλυση των εκκρεμοτήτων, προς πλήρη ικανοποίηση του Συμβουλίου.

4.141.13 Συμβουλευτικές υπηρεσίες - Μελέτη Γαρύλλη - Κατασκευή σταθμού επεξεργασίας νερού. Οι δαπάνες για την πιο πάνω μελέτη ανήλθαν μέχρι 31.12.2000 σε £40.189. Ζήτησα να πληροφορηθώ για τη σκοπιμότητα και τα αποτελέσματα της μελέτης και με ποιο τρόπο αυτή θα αποβεί προς όφελος του Συμβουλίου, δεδομένου ότι η Κυβέρνηση προγραμματίζει να κατασκευάσει στην περιοχή Λεμεσού Μονάδα Αφαλάτωσης.

4.142 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Μέρος Α

4.142.1 Αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £320.574, σε σύγκριση με £344.035 το 1999. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται κρατική χορηγία από τον Προϋπολογισμό του Τ.Α.Ε.Π., ύψους £227.462, και έσοδα από απασχόληση προσωπικού του Συμβουλίου σε άλλες Υπηρεσίες, ύψους £92.349. Τα αντίστοιχα έξοδα ανήλθαν σε £320.574.

4.142.2 Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού. Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που εμφανίζονται στον Ισολογισμό στις 31.12.2000 περιλαμβάνουν μόνο τα υπόλοιπα των λογαριασμών που έχουν δημιουργηθεί μετά τις 14.8.74, επειδή τα σχετικά βιβλία και οι λογαριασμοί για την περίοδο πριν από τις 14.8.74 έχουν εγκαταλειφθεί στην Αμμόχωστο, ως αποτέλεσμα της τουρκικής εισβολής.

4.142.3 Προσωπικό. Το προσωπικό του Συμβουλίου ήταν οκτώ υπάλληλοι. Εκτός από το Λογιστή του Συμβουλίου, ο οποίος αφιερώνει περίπου 50% του χρόνου του για τις εργασίες του Συμβουλίου, ενώ κατά τον υπόλοιπο χρόνο απασχολείται στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας, οι υπόλοιποι επτά είναι αποσπασμένοι στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας και σε διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες. Οι δαπάνες για μισθούς, εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία και άλλα ωφελήματα των πιο πάνω υπαλλήλων ανήλθαν στις £183.994.

4.142.4 Εκκρεμείς υποχρεώσεις. Στους λογαριασμούς δεν παρουσιάζεται το ποσό των £3.390.751 που οφείλεται στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για νερό που προμηθεύτηκε το Συμβούλιο κατά την περίοδο 14.8.74-31.12.2000, για τις ανάγκες των Τουρκοκύπριων κατοίκων Αμμοχώστου. Το νερό προμηθεύεται απευθείας από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και το Συμβούλιο δεν μετέχει, ούτε και εμπλέκεται με οποιοδήποτε τρόπο στην όλη διαδικασία, από το 1974 μέχρι σήμερα.

4.143 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

4.143.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £668.871, σε σύγκριση με £507.031 το 1999.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £1.497.563, σε σύγκριση με £1.592.807 το 1999.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £2.166.434, σε σύγκριση με £2.099.838 το 1999.

(δ) Εκκρεμείς υποχρεώσεις. Στους λογαριασμούς δεν περιλαμβάνονται τα ποσά των £321.116 και £1.494.669, που αντιπροσωπεύουν την αύξηση της τιμής αγοράς νερού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, για τις περιόδους 1.1.90 - 31.12.91 και 1.1.94 - 31.12.2000, αντίστοιχα. Το Συμβούλιο δεν αποδέχεται την αύξηση της τιμής αγοράς του νερού, γιατί η αύξηση των τελών πώλησης νερού στους καταναλωτές εγκρίθηκε στις 27.12.91, για την πρώτη περίπτωση, ενώ για τη δεύτερη περίπτωση δεν έχει ακόμη εγκριθεί.

(ε) Ρευστότητα. Η οικονομική κατάσταση του Συμβουλίου παρουσιάζει συνεχή επιδείνωση, με οξύ πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες ανέρχονταν στις 31.12.2000 σε £2,5 εκ.

(στ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Συμβουλίου:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό (μείον Μετρητά Ταμείων Συντάξεων και Προνοίας) προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	0,60	0,86
Πλεόνασμα/(Έλλειμμα) Έτους προς Απασχολούμενο Κεφάλαιο	(19,89%)	(15,98%)

4.143.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 54 πρόσωπα και οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ανήλθαν σε £1.063.845, σε σύγκριση με £957.210 το 1999.

4.143.3 Απώλεια νερού. Το ποσοστό της απώλειας νερού μεταξύ της ποσότητας που αγοράστηκε και αυτής που πωλήθηκε ήταν 16%, σε σύγκριση με 14,36% το 1999. Όπως πληροφορήθηκα, καταβάλλονται προσπάθειες για μείωση του.

4.143.4 Πρόωρη αφυπηρέτηση με την παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων. Σε υπάλληλο του Συμβουλίου, ο οποίος αφυπηρέτησε πρόωρα αρχές του 2001, παραχωρήθηκαν δύο πρόσθετες προσαυξήσεις, πέρα από την ανώτατη βαθμίδα της εγκριμένης κλίμακας στην οποία υπηρετούσε. Παρόλο που το Συμβούλιο έχει συμβατική υποχρέωση έναντι του υπαλλήλου, η παραχώρηση των δύο προσαυξήσεων και ο υπολογισμός των συνταξιοδοτικών του ωφελημάτων με βάση αυξημένες απολαβές βρίσκονται σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 14 του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Τροποποιητικού) Νόμου αρ. 172 του 1988 και του άρθρου 36(1) της Κανονιστικής Διοικητικής Πράξης 111/96, που προνοεί ότι «ο μισθός κάθε θέσης στην υπηρεσία του Συμβουλίου είναι αυτός που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο υπηρεσίας».

Μέρος Β

4.143.5 Προσφορές. Εισηγήθηκα την ετοιμασία και υποβολή για έγκριση, σύμφωνα με το άρθρο 40(1)(η) και (2) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου, εκσυγχρονισμένων Κανονισμών Προσφορών, λαμβάνοντας υπόψη και τις πρόνοιες των περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμων και Κανονισμών.

4.144 ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Μέρος Α

4.144.1 Οικονομική κατάσταση. Οι εισπράξεις του Ταμείου ανήλθαν το 2000 σε £1.301.218, σε σύγκριση με £1.224.709 το 1999. Αυτές προήλθαν από το ΛΟΤΤΟ/ΠΡΟΤΟ (£500.000), από τέλη εισόδου στα Μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους (£399.324) και από τόκους καταθέσεων ή επενδύσεων (£397.720). Στις 31.12.2000 το συσσωρευμένο υπόλοιπο του Ταμείου ήταν £10.193.367, σε σύγκριση με £8.892.149 το 1999.

4.145 ΤΑΜΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.145.1 Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £2.941.158, σε σύγκριση με £3.889.015 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £947.857, που προήλθε κυρίως από μείωση των εισπραχθέντων τόκων και αύξηση της προμήθειας για εισπρακτέους τόκους. Τα δάνεια που εκδόθηκαν το 2000 ήταν £9,0 εκ., σε σύγκριση με £4,3 εκ. το 1999, και στις 31 Δεκεμβρίου 2000 το υπόλοιπο του Λογαριασμού Αποθεματικού ήταν £58,5 εκ., σε σύγκριση με £55,6 εκ. το 1999.

4.145.2 Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Στις 31.12.2000 οι καθυστερημένες δόσεις δανείων ανέρχονταν, σύμφωνα με τους λογαριασμούς, σε £25,1 εκ., μετά την αφαίρεση πρόβλεψης £4,5 εκ. για επισφαλή χρέη και £2,1 εκ. για διαγραφή οφειλών. Η πρόβλεψη για επισφαλή χρέη περιλαμβάνει ποσό £3,0 εκ., που αντιπροσωπεύει δάνεια σε Τουρκοκύπριους (κεφάλαιο και τόκοι), επιπρόσθετους καθυστερημένους τόκους ύψους £0,8 εκ., που υπερβαίνουν το εκδοθέν κεφάλαιο, και γενική πρόβλεψη £0,7 εκ.. Η πρόβλεψη για διαγραφή οφειλών περιλαμβάνει ποσό ύψους £1,2 εκ., το οποίο έπρεπε να διαγραφεί από 18.11.94,

σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμων, ως οφειλόμενο από πρόσφυγες και πληγέντες λόγω της τουρκικής εισβολής. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνει ποσό ύψους £0,9 εκ., που αντιπροσωπεύει δάνεια που πιθανόν να διαγραφούν μελλοντικά, βάσει δικαστικών αποφάσεων. Το μεγαλύτερο μέρος του υπόλοιπου ποσού των καθυστερήσεων οφείλεται από Τουρκοκύπριους και άλλους οφειλέτες, οι οποίοι δεν έχουν αποπληρώσει κανένα ποσό για πολλά χρόνια, λόγω κυρίως των συνθηκών που επικράτησαν μετά την τουρκική εισβολή του 1974.

4.145.3 Ταμειακό πλεόνασμα. Στις 31.12.2000 το Ταμείο Δημόσιων Δανείων παρουσίαζε ταμειακό πλεόνασμα ύψους £8.138.299, σε σύγκριση με £9.585.913 το 1999.

4.145.4 Κατάσταση οφειλόμενων δανείων. Η πιο κάτω κατάσταση παρουσιάζει τα υπόλοιπα των δανείων που οφείλονταν στο Ταμείο στις 31 Δεκεμβρίου 2000 και 1999, κατά οικονομικό τομέα.

	2000	1999
	£000	£000
Ταμείο Δανειστικών Επιτροπών:		
Υδατική Ανάπτυξη	4.195	7.112
Ανάπτυξη Γεωργίας	15.890	11.860
Αγροτική Ανάπτυξη	13.992	11.283
Ανάπτυξη Αλιείας	360	367
Παιδεία και Άλλες Υπηρεσίες	10.513	9.600
Τουριστική Ανάπτυξη	7.314	7.829
Έργα Δημόσιας Ωφέλειας	17.337	17.446
Ανάπτυξη Εμπορίου και Βιομηχανίας	243	243
Λογαριασμός Γεωργικών Πιστώσεων	137	242
Ταμείο Καλλιέργειας Τ/Κ Γης	949	949
	70.930	66.931

4.145.5 Κατηγορία δανεισμού - Τουρισμός. Η κατηγορία δανεισμού που αφορά τον τουρισμό αποτελεί το 17,54% του συνόλου των καθυστερημένων κεφαλαίων δανείων για μη παγοποιημένα δάνεια, δηλαδή £2.031.199,90. Το σύνολο των καθυστερημένων κεφαλαίων των μη παγοποιημένων δανείων ανήλθε στις 31.12.99 στις £11.577.179. Η κατηγορία τουρισμού αφορά μόνο 64 περιπτώσεις καθυστερημένων δανείων, από το σύνολο των 1 691, δηλαδή ποσοστό 3,78%. Σημειώνεται ότι το ψηλότερο ποσοστό καθυστερημένων δανείων αφορά την κατηγορία τουρισμού, αφού τα ποσά που παραχωρούνται κατά δάνειο είναι πιο μεγάλα από άλλες κατηγορίες δανείων.

4.145.6 Ληξιπρόθεσμα δάνεια. Σε 50 περιπτώσεις, από το σύνολο των 64 καθυστερημένων δανείων της κατηγορίας τουρισμού, τα δάνεια έπρεπε να είχαν ήδη εξοφληθεί (ποσοστό 78,12%). Σε 19 από τις 50 περιπτώσεις ή ποσοστό 38% δεν έχει γίνει καμιά αποπληρωμή κεφαλαίου. Το υπόλοιπο των δανείων αυτών (κεφάλαιο και τόκοι) κατά τις 31.12.99 ανέρχονταν στις £2.192.088.

4.145.7 Μη ληξιπρόθεσμα δάνεια. Το ύψος των ληξιπρόθεσμων δόσεων (σε κεφάλαιο) των 14 μη ληξιπρόθεσμων δανείων είναι £905.608 ή ποσοστό 24,57% και το εκδοθέν κεφάλαιο για τα πιο πάνω δάνεια ανέρχεται σε £3.686.186. Από τις £905.608 έχουν αποπληρωθεί μόνο οι £195.603 και καθυστερεί η αποπληρωμή των £710.005. Παρατήρησα ότι παρουσιάζεται αυξητική τάση των καθυστερήσεων για τα δάνεια αυτά και θα πρέπει να ληφθούν μέτρα προς αποφυγή περισσότερων προβλημάτων στο μέλλον. Αναφέρθηκα επίσης στον κίνδυνο τα δάνεια αυτά να καταστούν εξ ολοκλήρου ληξιπρόθεσμα και το οφειλόμενο ποσό να αυξηθεί σημαντικά (με την προσθήκη τόκων και τόκων υπερημερίας) ή η αξία του σχετικού ενυπόθηκου ακινήτου να μειωθεί σημαντικά ή να μην καλύπτει πια το οφειλόμενο ποσό, όπως για δάνεια που έχουν δοθεί σε κέντρα στην περιοχή Μακένζυ στη Λάρνακα, για τα οποία έχουν εκδοθεί εντάλματα κατάσχεσης κινητής περιουσίας, αλλά παραμένουν ανεκτέλεστα.

Ο Υπουργός Οικονομικών με πληροφόρησε, σε σχέση με τις καθυστερήσεις στην αποπληρωμή των δανείων της κατηγορίας τουρισμού και ειδικά για τα ξενοδοχεία, ότι το Συμβούλιο των Δανειστικών Επιτρόπων, σε συνεδρία του στις 31.7.2001, μελέτησε αναλυτικό κατάλογο για την κατάσταση των δανείων, καθώς και για τα νομικά μέτρα που έχουν ληφθεί για την είσπραξη των οφειλών.

4.145.8 Έκδοση δανείων από τους Δανειστικούς Επιτρόπους μετά από έγκριση του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών. Παρατήρησα ότι η υφιστάμενη διαδικασία που ακολουθείται για την έκδοση των πιο πάνω δανείων χρήζει βελτίωσης, γιατί η εξέταση και η έγκριση ή μη της αίτησης για δάνειο γίνεται από την Επιτροπή του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών, η οποία τώρα αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα. Ως εκ τούτου, ο ρόλος των Δανειστικών Επιτρόπων περιορίζεται στην απλή παραχώρηση των δανείων, χωρίς να δίνεται η ευχέρεια στους Δανειστικούς Επιτρόπους να εκφέρουν γνώμη κατά πόσο θα πρέπει να παραχωρηθεί ή όχι το δάνειο σε συγκεκριμένο άτομο και κάτω από ποιες προϋποθέσεις. Η Υπηρεσία μου συμφωνεί με τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος πιστεύει ότι ο ρόλος του Συμβουλίου των Δανειστικών Επιτρόπων στην εξέταση των αιτήσεων θα πρέπει να αφορά, κυρίως, τα κριτήρια της φερεγγυότητας του αιτητή και της εξασφάλισης της αποπληρωμής του δανείου, ώστε να διαχωρίζεται από το ρόλο του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου, που εξετάζει κατά πόσο πληρούνται άλλα κριτήρια, π.χ. βαθμολογία, οικονομική κατάσταση της οικογένειας του φοιτητή κ.ά.

4.146 ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.146.1 Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £6.974, σε σύγκριση με πλεόνασμα £1.181 το 1999. Η Επιτροπή παραχώρησε το 2000 οικονομική βοήθεια, ύψους £105.303, σε άπορα παιδιά, σε σύγκριση με £94.753 για το 1999.

4.147 ΤΑΜΕΙΟ ΘΗΡΑΣ

Μέρος Α

4.147.1 Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2000 ανήλθαν σε £1.798.994, σε σύγκριση με £1.933.120 το 1999. Το πλείστο μέρος των εισπράξεων αντιπροσωπεύει τέλη για την έκδοση αδειών κυνηγίου και κατοχής πυροβόλων όπλων.

4.147.2 Πληρωμές. Οι πληρωμές από το Ταμείο ανήλθαν σε £1.897.897, σε σύγκριση με £2.106.524 το 1999.

4.147.3 Συσσωρευμένο αποθεματικό του Ταμείου. Στις 31.12.2000 το υπόλοιπο του Ταμείου ήταν £2.107.803, σε σύγκριση £2.206.705 το 1999.

4.148 ΤΑΜΕΙΟ ΛΑΧΕΙΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Μέρος Α

4.148.1 Αποτελέσματα έτους. Το Ταμείο κατά το 2000 πραγματοποίησε εισπράξεις £82.532 και πληρωμές £86.074, σε σύγκριση με £81.867 και £71.187 το 1999, αντίστοιχα. Το αποθεματικό του Ταμείου στις 31.12.2000 ήταν £53.594, σε σύγκριση με £57.136 το προηγούμενο έτος.

4.148.2 Μη έκδοση Λαχείου Προνοίας. Κατά τα έτη 1997, 1998, 1999 και 2000 δεν εκδόθηκε το Λαχείο Προνοίας και τα έξοδα του Ταμείου Λαχείου Προνοίας καλύφθηκαν κυρίως από Κρατική Χορηγία. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι η συνέχιση της βοήθειας που παρέχεται σήμερα από το Ταμείο Λαχείου Προνοίας στους ανάπηρους διασφαλίζεται με το Νόμο αρ. 127(I)/2000, ο οποίος προνοεί για τα άτομα με αναπηρίες.

4.149 ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Μέρος Α

4.149.1 Οικονομική κατάσταση και αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα και έξοδα του Ταμείου ανήλθαν σε £1.239.840 και £403.481, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.233.406 και £354.964 του προηγούμενου έτους, δηλαδή προέκυψε πλεόνασμα £836.359, σε σύγκριση με £878.442 το 1999. Τα ταμειακά διαθέσιμα στις 31.12.2000 ήταν £5.320.109, σε σύγκριση με £4.743.402 το 1999.

4.149.2 Καθυστερημένες εισφορές μελών. Στο τέλος του έτους οι καθυστερημένες εισφορές των μελών ανέρχονταν σε £118.200, σε σύγκριση με £109.456 το 1999.

4.149.3 Μέλη και συνταξιούχοι. Τα μέλη και οι συνταξιούχοι του Ταμείου ήταν 1 611 και 68, αντίστοιχα, σε σύγκριση με 1 584 και 66 το 1999.

4.149.4 Επενδύσεις. Κατά τη διάρκεια του έτους 2000 το Ταμείο επένδυσε ποσό ύψους £219.022 σε μετοχές κυπριακών τραπεζών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, μετά από κατάλληλη τροποποίηση των ισχύοντων Κανονισμών του Ταμείου, η οποία εγκρίθηκε από τη Βουλή στις 9.6.2000.

4.149.5 Αγωγές από μέλη του Ταμείου. Το Ταμείο απέρριψε ορισμένες αιτήσεις μελών του για καταβολή εφάπαξ ποσού, επειδή δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις του σχετικού Κανονισμού, με αποτέλεσμα να καταχωριστούν εναντίον του δύο αγωγές στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας. Ανέφερα ότι, σε περίπτωση που για τις πιο πάνω αγωγές εκδοθεί απόφαση υπέρ των εναγόντων, το οικονομικό κόστος του Ταμείου δυνατό να είναι σημαντικό, αφού και άλλα μέλη του Ταμείου, των οποίων οι αιτήσεις για καταβολή εφάπαξ ποσού απορρίφθηκαν, ενδέχεται να προσφύγουν στη δικαιοσύνη.

Μέρος Β

4.149.6 Νομικοί Λειτουργοί. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου, ερμηνεύοντας το σχετικό Κανονισμό, αποφάσισε ότι οι Νομικοί Λειτουργοί, οι οποίοι διορίστηκαν ή διορίζονται στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας μετά τις 14.9.66, θα παύουν να είναι εισφορείς του Ταμείου. Εναντίον της πιο πάνω απόφασης καταχωρίστηκε αγωγή στο δικαστήριο, η οποία και έγινε αποδεκτή. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου καταχώρισε έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο, η

οποία απορρίφθηκε. Ζήτησα από το Ταμείο να με πληροφορήσει για τις περαιτέρω ενέργειες του για ρύθμιση του θέματος.

4.150 ΙΔΡΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Μέρος Α

4.150.1 Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £63.534, σε σύγκριση με £66.278 το 1999. Τα έσοδα του Ιδρύματος ανήλθαν σε £984.666 (£921.271 το 1999) και περιλαμβάνουν Κυβερνητική Χορηγία ύψους £870.591, σε σύγκριση με £824.422 το 1999. Τα έξοδα ανήλθαν σε £1.048.200 (£987.549 το 1999) και περιλαμβάνουν μισθούς και επιδόματα προσωπικού £820.870, σε σύγκριση με £757.705 το 1999.

4.150.2 Προσωπικό. Το Ίδρυμα εργοδοτούσε 37 μόνιμους, πέντε έκτακτους, 2 με απόσπαση και 22 εβδομαδιαίους υπαλλήλους. Στις 31.12.2000 υπήρχαν τέσσερις κενές θέσεις (ενός Λειτουργού Οικοτροφείου, ενός Ειδικού Παιδαγωγού, ενός Διοικητικού Λειτουργού και ενός Ψυχολόγου).

4.150.3 Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Ιδρύματος:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,3	1,2
Κρατική Χορηγία προς Έσοδα	88,4%	89,5%

4.150.4 Προϋπολογισμός του Ιδρύματος.

(α) Ο προϋπολογισμός του Ιδρύματος για το 2000 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 7.10.99, μετά από διαβουλεύσεις που έγιναν με το Υπουργείο Οικονομικών, και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 5.1.2000 με την απόφαση αρ. 51.000.

(β) **Υπερβάσεις δαπανών.** Σε ορισμένα Άρθρα του προϋπολογισμού παρατηρήθηκαν υπερβάσεις, για τις οποίες δεν φαίνεται να έχει εξασφαλιστεί καλυπτική έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου.

(γ) **Αναβάθμιση μισθολογικής κλίμακας για τη θέση Λογοθεραπεύτριας.** Το Διοικητικό Συμβούλιο στις 16.2.99 ενέκρινε την αναβάθμιση της μισθολογικής κλίμακας για τη θέση της Λογοθεραπεύτριας, από την Α4-Α7 στην Α8-Α10, στην οποία ο σχετικός διορισμός έγινε από 19.4.99. Ο Διευθυντής του Ιδρύματος μού ανέφερε ότι η απόφαση για το διορισμό λήφθηκε από την Επιτροπή Προσωπικού, της οποίας οι αποφάσεις δεν παρουσιάζονται στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση, και ότι η έγκριση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου από το Υπουργικό Συμβούλιο δίνεται μέσω του προϋπολογισμού του Ιδρύματος. Εξέφρασα την άποψη ότι οι αποφάσεις της Επιτροπής Προσωπικού πρέπει να επικυρώνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο προτού υλοποιηθούν και ότι το Διοικητικό Συμβούλιο δεν είχε εξουσία να αναβαθμίσει την κλίμακα της θέσης της Λογοθεραπεύτριας σε Α8-Α10, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου.

(δ) **Απόσπαση καθηγήτριας σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης στη θέση Προϊστάμενης Διαμονής/Διατροφής του Ιδρύματος.** Αναφέρθηκα στις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 51.000 και 53.371 ημερ. 5.1.2000 και 14.3.2001, αντίστοιχα, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και ζήτησα να πληροφορηθώ αν έχει διερευνηθεί θέμα ευθυνών για τη μη εφαρμογή της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, η οποία προνοούσε τον τερματισμό της απόσπασης στις 31.8.2000.

4.151 ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΒΑΡΩΝ

Μέρος Α

4.151.1 Γενικά. Ο Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών ιδρύθηκε με το Νόμο 141 του 1989, με κύριο σκοπό την ισότιμη κατανομή των βαρών που προέκυψαν από την τουρκική εισβολή και κατοχή και την κατά το δυνατό αποκατάσταση της προπολεμικής φερεγγυότητας των δικαιούχων προσώπων. Το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε τον Πρόεδρο και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στις 10.11.93, ενώ ο Φορέας εξάγγειλε την έναρξη της λειτουργίας του στις 24 Νοεμβρίου 1995. Σημειώνεται ότι ο σχετικός Νόμος δεν καθορίζει τη θητεία του Προέδρου και των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα.

4.151.2 Λογαριασμοί. Οι λογαριασμοί για το έτος 1999 δεν έχουν υποβληθεί έγκαιρα για έλεγχο. Οι λογαριασμοί για το έτος 2000 δεν έχουν υποβληθεί για έλεγχο και κατά συνέπεια δεν έχει διεξαχθεί ο σχετικός έλεγχος.

Κατά το 1999 η Κυβέρνηση έδωσε χορηγία ύψους £425.000 στο Φορέα για τα λειτουργικά του έξοδα. Επίσης, στις 31.12.99 τα εισπρακτέα και τα πληρωτέα δάνεια ήταν £11.734.613 και £13.791.264, αντίστοιχα, ενώ οι εισπρακτέες καταθέσεις ήταν £2.056.651.

4.151.3 Καθυστερήσεις στην έγκριση και παραχώρηση δανείων. Η εξέταση και έγκριση αιτήσεων για δάνεια παρουσιάζει μεγάλη καθυστέρηση, που στις περισσότερες φορές ξεπερνά τον ένα χρόνο. Αυτό οφείλεται στη μεγάλη αύξηση των νέων αιτήσεων, στην επανεξέταση μεγάλου αριθμού παλιών αιτήσεων και στο γεγονός ότι εξαντλούνται τα διαθέσιμα κεφάλαια του Προϋπολογισμού, ενώ καθυστερεί η έγκριση συμπληρωματικού Προϋπολογισμού. Ως αποτέλεσμα, εγκρίνονται αιτητές για παραχώρηση δανείων, χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα κεφάλαια για δανειοδότηση, γεγονός που δυνατό να οδηγεί σε άνιση μεταχείριση και σε αντιδράσεις μεταξύ δικαιούχων.

4.151.4 Υπερωριακή απασχόληση προσωπικού. Το σύνολο της δαπάνης για υπερωριακή απασχόληση προσωπικού ανήλθε σε £13.633 το 1999, σε σύγκριση με £5.839 το 1998, παρατηρήθηκε δηλαδή μια αύξηση ύψους £7.794 ή 133,48%, ενώ το σύνολο των αιτήσεων που εξετάστηκαν μειώθηκε από 1 117 που ήταν το 1998 σε 1 078 το 1999. Ο Πρόεδρος του Φορέα με πληροφόρηση ότι η υπερωριακή απασχόληση οφειλόταν σε απουσίες Λειτουργού καθ' όλη σχεδόν τη διάρκεια του 1999, με αποτέλεσμα να χρειαστεί υπερωριακή εργασία από τους εναπομείναντες δυο Λειτουργούς.

Μέρος Β

4.151.5 Κανονισμοί Προσφορών και Αποθηκών. Δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από τον Κεντρικό Φορέα Κανονισμοί Προσφορών, Κανονισμοί Αποθηκών, καθώς επίσης και Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες, η προώθηση των οποίων ενδείκνυται να γίνει το συντομότερο. Το θέμα αυτό αναφέρθηκε και στην Έκθεση μου για το 1999.

4.152. ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΪΚΗ ΔΥΣΤΡΟΦΙΑ

Μέρος Α

4.152.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί του Ιδρύματος του 1999 παρουσίασαν πλεόνασμα £242.121, σε σύγκριση με £142.709 το 1998. Το πλεόνασμα προέκυψε λόγω της περίληψης στους λογαριασμούς των εσόδων από το TELETHON. Πριν από τα έσοδα αυτά, οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £67.182, σε σύγκριση με £213.890 το 1998.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £2.417.667, σε σύγκριση με £2.092.068 το 1998. Αυτά περιλαμβάνουν χορηγίες από την Κυπριακή Δημοκρατία, ύψους £1.367.341, σε σύγκριση με £1.151.521 το 1998, και έσοδα από προσφορά υπηρεσιών £367.906, σε σύγκριση με £306.458 το 1998. Τα έσοδα από το TELETHON ανήλθαν σε £309.303, σε σύγκριση με £356.599 το 1998, και παρουσιάζονται ξεχωριστά στους λογαριασμούς.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £2.484.849, σε σύγκριση με £2.305.958 το 1998. Η αύξηση προήλθε κυρίως από τους μισθούς προσωπικού, που ήταν £1.042.380, σε σύγκριση με £939.893 το 1998.

4.152.2 Προσωπικό. Το μόνιμο προσωπικό του Ιδρύματος ήταν 93 άτομα, 86 με πλήρη απασχόληση και 7 με μερική απασχόληση, με σύνολο αποδοχών £1.042.380.

4.152.3 Λειτουργία του Ιδρύματος. Η λειτουργία του Ιδρύματος στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην οικονομική στήριξη από την Κυβέρνηση, είτε υπό μορφή χορηγίας, είτε υπό μορφή εγγυήσεων. Το Ίδρυμα αντιμετώπιζε κατά τα προηγούμενα έτη σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας, το οποίο, μετά από σύναψη δανείου ύψους £575.000, με κυβερνητική εγγύηση και δέσμευση της Κυβέρνησης για πληρωμή του 70% των δόσεων του δανείου, καθώς και επιπρόσθετου δανείου ύψους £140.000, που συνήψε τον Ιούλιο του 1998, φαινόταν να είχε ξεπεραστεί, όμως, μέσα στο 1999, το πρόβλημα ρευστότητας επανήλθε και αντιμετωπίστηκε με επιπρόσθετη κυβερνητική χορηγία ύψους £300.000.

Μέρος Β

4.152.4 Ερευνητικό Πρόγραμμα για την αποτελεσματικότητα φαρμάκου. Το ερευνητικό πρόγραμμα διεξήχθη με βάση συμφωνία που υπογράφηκε μεταξύ διεθνούς εταιρείας φαρμάκων και ιατρικού λειτουργού του Ιδρύματος. Από μελέτη του παραρτήματος της συμφωνίας, διαπιστώθηκε ότι προβλεπόταν η καταβολή σημαντικών ποσών ως αμοιβή προς τον ερευνητή, με υποχρέωση του τελευταίου να αντιμετωπίσει διάφορες δαπάνες, σχετικές με την έρευνα. Παρόλο που η έρευνα διεξήχθη με τη χρήση των εγκαταστάσεων και της όλης υποδομής του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής, όσο και φαρμακευτικών παρασκευασμάτων και υπηρεσιών που εξασφάλισε το Ίδρυμα δωρεάν, εντούτοις τα έσοδα που προέκυψαν δεν κατατέθηκαν στο Ίδρυμα. Για το όλο θέμα ετοιμάστηκε έκθεση, η οποία υποβλήθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα. Όπως έχω πληροφορηθεί, μετά την επιστροφή από το συγκεκριμένο ιατρικό λειτουργό ποσού ύψους περίπου £300.000 και την υποβολή της παραίτησής του, το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος θεώρησε ότι, από δικής του πλευράς, το θέμα έχει λήξει.

4.152.5 Οικονομικοί και Λογιστικοί Κανονισμοί και Κανονισμοί Αγορών και Προσφορών. Οι πιο πάνω Κανονισμοί έχουν ήδη εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος. Βασικές πρόνοιες δεν συμπεριλήφθηκαν σ' αυτούς, γι' αυτό ζήτησα με επιστολή μου τη συμπερίληψή τους. Επιπρόσθετα έγινε εισήγηση όπως ετοιμαστούν και εγκριθούν Κανονισμοί που να διέπουν τη διενέργεια των ερευνητικών προγραμμάτων, οι οποίοι και να ενσωματωθούν στους Οικονομικούς και Λογιστικούς Κανονισμούς του Ιδρύματος. Το Ίδρυμα με πληροφόρησε ότι οι εισηγήσεις μου εξετάζονται.

4.152.6 Κανονισμοί προσωπικού. Ενώ εγκρίθηκαν οι εν λόγω Κανονισμοί, που αφορούν τις υποχρεώσεις και ωφελήματα του προσωπικού, για αριθμό υπαλλήλων δεν έχουν μέχρι σήμερα υπογραφεί συμβόλαια εργοδότησης, με αποτέλεσμα την αδυναμία εφαρμογής των Κανονισμών αυτών στις περιπτώσεις αυτές. Το Ίδρυμα πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι θα πάρει μέτρα για διευθέτηση του θέματος.

4.152.7 Ατέλειες κτιρίου. Στην προηγούμενη Έκθεση μου ανέφερα ότι στο κτίριο όπου στεγάζεται το Ίδρυμα παρουσιάστηκαν ατέλειες, όπως π.χ. καθίζηση του κτιρίου, ρωγματώσεις στο εξωτερικό πλακόστρωτο και σοβαρές ρωγμές στην τοιχοποιία. Παρόλο που οι ατέλειες αυτές δεν είχαν επιδιορθωθεί, εντούτοις, μετά από σύσταση του νομικού συμβούλου του Ιδρύματος, καταβλήθηκε στον εργολάβο το ποσό των £250.000, για τελικό διακανονισμό των απαιτήσεων του. Εξέφρασα την άποψη ότι δεν έπρεπε να γίνει η πληρωμή προτού επιδιορθωθούν από τον εργολάβο όλες οι ατέλειες που παρουσιάστηκαν στο κτίριο. Όπως έχω πληροφορηθεί, η σχετική έκθεση από το ΕΤΕΚ, όσο αφορά τις ατέλειες του κτιρίου, η οποία ζητήθηκε από το 1998, έχει υποβληθεί και εξετάζεται από το Συμβούλιο, το οποίο και θα αποφασίσει για τις περαιτέρω ενέργειες.

4.152.8 Μνημόνιο Επιστημονικής Συνεργασίας μεταξύ Ιδρύματος και Υπουργείου Υγείας. Η συμφωνία συνεργασίας μεταξύ του Ιδρύματος και του Υπουργείου Υγείας, για την προσφορά υπηρεσιών προς την Κυβέρνηση, υπογράφηκε στις 26.10.99. Ενώ σ' αυτή προβλέπεται η καταβολή ετήσιας κρατικής χορηγίας, έναντι παροχής ιατρικών και εργαστηριακών υπηρεσιών σε ασθενείς, δικαιούχους δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς επίσης και η μερική χρηματοδότηση ερευνητικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, δεν καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των πιο πάνω ποσών. Με στόχο τη διευκρίνιση τυχόν ασαφειών που εντοπίζονται στο Μνημόνιο Συνεργασίας, καθώς επίσης και την εξεύρεση του καταλληλότερου τρόπου χρηματοδότησης του Ιδρύματος και του τρόπου υπολογισμού της χορηγίας προς αυτό, το Υπουργείο έχει ήδη αρχίσει σειρά διαβουλεύσεων με το Ίδρυμα.

4.153 ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.153.1 Γενικά. Το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου συστάθηκε με το Νόμο 14(Ι) του 1993 ως νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου, με κύριο σκοπό την άσκηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την ανάπτυξη και τον έλεγχο της αγοράς αξιών, για το δημόσιο συμφέρον. Το Χρηματιστήριο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Οικονομικών, μέσω της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, και άρχισε την επίσημη λειτουργία του στις 29 Μαρτίου 1996, αφού προηγήθηκε η έγκριση των Κανονισμών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Ιούλιο του 1995.

4.153.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν, μετά τη φορολογία, πλεόνασμα £5.784.624, σε σύγκριση με £4.007.416 το 1999.

(β) Έσοδα. Μετά την αφαίρεση της λειτουργικής δαπάνης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τα έσοδα ανήλθαν σε £9.913.350, σε σύγκριση με £7.014.038 το 1999. Η αύξηση κατά £2.899.312 οφείλεται κυρίως στις αυξημένες εισπράξεις των ετήσιων συνδρομών και άλλων εσόδων.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα (εκτός από τη φορολογία) ανήλθαν σε £3.504.812 για το 2000 και περιλαμβάνουν τη λειτουργική δαπάνη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ύψους £1.104.896, σε σύγκριση με £2.172.824 και £780.086, αντίστοιχα, το 1999.

Η αύξηση κατά £1.331.988 οφείλεται κυρίως στις αποδοχές προσωπικού, στα λειτουργικά έξοδα και στην αύξηση της λειτουργικής δαπάνης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η οποία καταβάλλεται με βάση καθορισμένο ποσοστό (10%) επί των εσόδων.

(δ) Φόρος εισοδήματος. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι το Χρηματιστήριο, επειδή είχε την άποψη ότι, βάσει νομικής συμβουλής που είχε πάρει, δεν υπόκειται σε φορολογία, δεν κατέβαλε φόρο από το 1993 και καταχώρισε σχετική προσφυγή στο δικαστήριο. Μετά από εξώδικη διευθέτηση με το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, προέκυψε οφειλόμενος φόρος για τα έτη 1994-2000 ύψους £3.532.856, για τον οποίο έγινε πρόνοια στους λογαριασμούς (2000: £1.728.810, 1999: £1.613.874, 1994-1997: £190.172).

(ε) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Χρηματιστηρίου:

	2000	1999
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	3:1	2:1
Αποδοχές Προσωπικού προς Έξοδα (συμπεριλαμβανομένης και της λειτουργικής δαπάνης για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς)	34,7%	32,3%

Λόγω της σημαντικής αύξησης των ταμειακών αποθεμάτων του Χρηματιστηρίου από £780.676 το 1999 σε £9.759.687 το 2000, η αναλογία «Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις» παρουσίασε βελτίωση, παρά την πρόνοια στους λογαριασμούς για οφειλόμενη φορολογία ύψους £3.532.856.

4.153.3 Προσωπικό - Μισθοί και επιδόματα. Το Χρηματιστήριο εργοδοτούσε στις 31.12.2000 125 υπαλλήλους, 64 μόνιμους και 61 έκτακτους, με συνολικές δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ύψους £1.207.156, σε σύγκριση με £690.894 το 1999, προέκυψε δηλαδή αύξηση 74,72% λόγω κυρίως της αύξησης του προσωπικού.

4.153.4 Μεταστέγαση Χρηματιστηρίου. Όπως ανέφερα στην προηγούμενη Έκθεσή μου, το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου υπέγραψε στις 8.3.2000 ενοικιαστήριο έγγραφο για την ενοίκιαση χώρου στο Μέγαρο IMC, χωρίς να προκηρύξει προσφορές. Η περίοδος ενοίκιασης είναι διάρκειας έξι ετών, με δικαίωμα ανανέωσης για δέκα περαιτέρω έτη, με ρητή πρόνοια ότι η εξασφάλιση των απαιτούμενων αδειών αποτελεί υποχρέωση των ιδιοκτητών. Το ετήσιο ενοίκιο καθορίστηκε στις £340.164, χωρίς να έχει εξασφαλιστεί ανεξάρτητη εκτίμηση ως προς το ύψος του. Υπολογίστηκε ότι για την περίοδο ενοίκιασης των πρώτων έξι ετών θα καταβληθεί στους ιδιοκτήτες ποσό πέρα από £2,1 εκ. ως ενοίκια.

Σε σχέση με την αλλαγή χρήσης του Μεγάρου IMC δόθηκε προσωρινή πολεοδομική άδεια, η οριστική έκδοση της οποίας θα εξεταστεί μετά πάροδο δύο ετών, σε συνάρτηση με την πρόοδο των εργασιών σχετικά με την ανέγερση νέου οικήματος, για χρήση από το Χρηματιστήριο, στο χώρο του παλαιού Γ.Σ.Π. Οι εργασίες με βάση το χρονοδιάγραμμα που έχει συμφωνηθεί παρουσιάζουν ήδη καθυστέρηση και εισηγήθηκα όπως εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες συντονισμού, για αποφυγή περαιτέρω καθυστερήσεων. Το Χρηματιστήριο ανέφερε ότι δεν ευθύνεται για οποιαδήποτε καθυστέρηση στις εργασίες στις οποίες εμπλέκονται και άλλοι φορείς και ότι λαμβάνονται μέτρα για την εξοικονόμηση χρόνου.

4.153.5 Οργανόγραμμα και σχέδια υπηρεσίας. Παρόλο που έχει ολοκληρωθεί από καιρό η ετοιμασία οργανογράμματος του Χρηματιστηρίου, η οργανωτική δομή που προτείνεται δεν έχει ακόμη συμφωνηθεί με το Υπουργείο Οικονομικών. Επίσης, όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Χρηματιστηρίου, εκκρεμεί η έγκριση των σχεδίων υπηρεσίας δύο κατηγοριών υπαλλήλων.

4.153.6 Προσφορές.

(α) Σε ορισμένες περιπτώσεις δεν ακολουθήθηκε η διαδικασία των προσφορών που προνοείται στους Κανονισμούς Προσφορών του Χρηματιστηρίου, επειδή, όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος, οι περιπτώσεις αυτές κρίθηκαν επείγουσες. Εισηγήθηκα όπως οι Κανονισμοί Προσφορών του Χρηματιστηρίου τροποποιηθούν κατά το πρότυπο των Κανονισμών Προσφορών του Δημοσίου, ώστε να επιτρέπεται η διαδικασία προσφορών με διαπραγμάτευση για συγκεκριμένους λόγους που θα καθορίζονται στους Κανονισμούς. Επισήμανα πάντως ότι, ακόμα και στις περιπτώσεις όπου δικαιολογείται η διαδικασία προσφορών με διαπραγμάτευση, το Συμβούλιο θα πρέπει να απευθύνεται, κατά κανόνα, σε περισσότερους από έναν προσφοροδότες.

(β) Διαπιστώθηκε ότι η παρακολούθηση των προσφορών παρουσιάζει αδυναμίες, λόγω κυρίως της μη ορθολογιστικής τήρησης του μητρώου προσφορών και της μη κατάλληλης αρχειοθέτησής τους, και εισηγήθηκα όπως το σύστημα ενδυναμωθεί ανάλογα.

4.153.7 Εκτέλεση Προϋπολογισμού. Δεν έχει υιοθετηθεί σύστημα παρακολούθησης της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατό να διαπιστώνονται πιθανές υπερβάσεις.

Μέρος Β

4.153.8 Μηχανογράφηση Χρηματιστηρίου. Παρατηρήθηκε μεγάλη καθυστέρηση στη μηχανογράφηση του Χρηματιστηρίου, η οποία, βάσει του συμβολαίου, προβλεπόταν να ολοκληρωθεί στις 31.1.1998. Η τελευταία φάση του λογισμικού συστήματος έγινε αποδεκτή από το Χρηματιστήριο στις 27 Ιουλίου 2001, ενώ η αποϋλοποίηση αναμένεται ακόμη να ολοκληρωθεί βάσει συγκεκριμένου προγράμματος. Το αρχικό συμβόλαιο καθόριζε το κόστος στο ποσό των £520.000. Μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2000 δαπανήθηκε για το έργο ποσό πέρα από £1.400.000, συμπεριλαμβανομένου του υλισμικού, ενώ υπολογίζεται ότι για την πλήρη ανάπτυξη του θα πρέπει να δαπανηθεί επιπρόσθετο ποσό πέρα από £300.000. Το σχετικό συμβόλαιο προνοεί αποζημιώσεις για την καθυστέρηση. Μέρος της ευθύνης, σύμφωνα με την εταιρεία, φέρει το Χρηματιστήριο, άποψη την οποία το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου δεν αποδέχεται. Επιπρόσθετα, ιδιώτες σύμβουλοι, οι οποίοι είχαν αναλάβει την αξιολόγηση της ασφάλειας και των συστημάτων ελέγχου του λογισμικού, εντόπισαν αδυναμίες και εισηγήθηκαν μέτρα βελτίωσης, τα οποία, όπως αντιλαμβάνομαι, δεν έχουν όλα υιοθετηθεί, επειδή, όπως μου ανέφερε ο Πρόεδρος, η υιοθέτηση τους θα προκαλούσε σοβαρή καθυστέρηση στην έναρξη λειτουργίας του συστήματος. Παρόλο ότι έχει ζητηθεί από τους συμβούλους να διενεργήσουν έλεγχο για την επάρκεια των αλλαγών που εισηγήθηκαν και να προσκομίσουν τη σχετική έκθεση (Post Implementation Report), όπως προνοεί το συμβόλαιο που υπέγραψαν με το Χρηματιστήριο, διαπιστώθηκε ότι ήδη τους καταβλήθηκε από το Χρηματιστήριο όλο το ποσό που προνοείται στο εν λόγω συμβόλαιο, θέτοντας σε κίνδυνο τη διασφάλιση της προσκόμισης της έκθεσης αυτής.

4.154 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.154.1 Γενικά. Μέχρι τον Ιούνιο 2001 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς λειτουργούσε με βάση τους περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμους. Σύμφωνα με το Νόμο, όπως ίσχυε τότε, η γενική εποπτεία του Χρηματιστηρίου ανατίθετο στο Υπουργείο Οικονομικών και ασκείτο

από τον Υπουργό δια της Επιτροπής. Από τον Ιούνιο 2001 τέθηκε σε ισχύ νέα νομοθεσία, η οποία διέπει τη σύσταση και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, η οποία αποτελεί πλέον νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου.

4.154.2 Υποβολή λογαριασμών για έλεγχο. Η Επιτροπή έχει υποβάλει τους λογαριασμούς του έτους 2000 για έλεγχο καθυστερημένα και συγκεκριμένα τον Ιούλιο 2001.

4.154.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £888.608, σε σύγκριση με £702.809 το 1999, λόγω κυρίως των αυξημένων εσόδων από το Χρηματιστήριο.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £1.178.422, σε σύγκριση με £802.507 το 1999, και προήλθαν κυρίως από την επιβάρυνση 10% πάνω στα έσοδα του Χρηματιστηρίου (£1.104.896 για το 2000 και £780.076 το 1999).

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £289.814, σε σύγκριση με £99.698 το 1999. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στις αποδοχές προσωπικού.

4.154.4 Προσωπικό. Η Επιτροπή εργοδοτούσε 12 υπαλλήλους (7 το 1999) και οι συνολικές δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ανήλθαν σε £135.344, σε σύγκριση με £56.670 το 1999.

4.154.5 Παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων. Διαπιστώθηκε ότι κατά τα δύο τελευταία χρόνια δίνονται επιπρόσθετες προσαυξήσεις στις κλίμακες όπου έχουν τοποθετηθεί ορισμένοι λειτουργοί. Εξέφρασα την άποψη ότι, αφού αποφασιστεί η οργανωτική δομή της Επιτροπής, θα πρέπει να δημιουργηθούν θέσεις με διαφορετικά προσόντα, καθήκοντα και κλίμακες και, όταν υπάρχουν κενές θέσεις, να προάγονται οι καταλληλότεροι, σύμφωνα με την αξία, προσόντα και πείρα των υπαλλήλων που είναι υποψήφιοι για προαγωγή. Οι προαγωγές θα πρέπει να βασίζονται σε Κανονισμούς που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας, πρόσληψης, προαγωγής, παραχώρησης προσαυξήσεων κ.τ.λ.

Μέρος Β

4.154.6 Εποπτεία Χρηματιστηριακής Αγοράς. Στην προηγούμενη μου Έκθεση εισηγήθηκα όπως, για βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εποπτείας της χρηματιστηριακής αγοράς και της κεφαλαιαγοράς, γενικότερα, η Επιτροπή εξετάσει το ενδεχόμενο εφαρμογής βελτιωμένων συστημάτων παρακολούθησης της αγοράς, περιλαμβανομένης και της απευθείας πρόσβασης στα δεδομένα των χρηματιστηριακών συναλλαγών. Ενώ επιτεύχθηκε η απευθείας πρόσβαση στα δεδομένα χρηματιστηριακών συναλλαγών, με την εγκατάσταση ειδικής τηλεφωνικής γραμμής και εξοπλισμού, εντούτοις εκκρεμεί ακόμη η εφαρμογή εξειδικευμένων μηχανογραφημένων συστημάτων παρακολούθησης της αγοράς. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής με πληροφόρησε ότι, μέσα στα πλαίσια της αναβάθμισης του Τμήματος που αφορά την εποπτεία της Χρηματιστηριακής Αγοράς, γίνονται συνεχείς επαφές, τόσο με άλλες Επιτροπές όσο και με πιθανούς προμηθευτές, έτσι ώστε να επιλεγεί το καλύτερο δυνατό μηχανογραφικό σύστημα παρακολούθησης της αγοράς, διαδικασία που αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα, και σημείωσε ότι έχουν ήδη προκηρυχθεί προσφορές για την παροχή υπηρεσιών Συμβούλων Πληροφορικής.

4.155 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.155.1 Λογαριασμοί. Οι λογαριασμοί για το έτος 1999 υποβλήθηκαν για έλεγχο στις 29 Αυγούστου 2000. Οι λογαριασμοί για το έτος 2000 υποβλήθηκαν στις 21.5.2001 και ο έλεγχος, ο οποίος άρχισε, αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα.

4.155.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το 1999 παρουσίασαν έλλειμμα £3.249, σε σύγκριση με πλεόνασμα £77.097 το 1998.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Επιμελητηρίου ανήλθαν το 1999 σε £429.505, σε σύγκριση με £403.252 κατά το 1998, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £26.253 ή ποσοστό 6,5%.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Επιμελητηρίου κατά το 1999 ανήλθαν σε £432.754, σε σύγκριση με £326.155 κατά το 1998, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £106.599 ή ποσοστό 32,7%.

(δ) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Επιμελητηρίου.

	1999	1998
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	2,57	2,88
Μισθοί και Εργοδοτικές Εισφορές προς Σύνολο Εξόδων	36,10%	40,35%
(Έλλειμμα)/Πλεόνασμα προς Έσοδα	(0,76%)	19,12%

4.155.3 Προσωπικό. Το Επιμελητήριο εργοδοτούσε 12 μόνιμους υπαλλήλους και έναν υπάλληλο με σύμβαση. Οι δαπάνες για τη μισθοδοσία, περιλαμβανομένων των εισφορών του Επιμελητηρίου στα διάφορα Ταμεία, ανήλθαν στις £156.233, σε σύγκριση με £131.596 κατά το 1998. Ο μέσος όρος αποδοχών για κάθε υπάλληλο ανέρχεται σε £12.018 το 1999, σε σύγκριση με £10.123 το 1998.

4.155.4 Προϋπολογισμός. Δεν υπάρχουν πρόνοιες στη Νομοθεσία που να ρυθμίζουν θέματα υπερβάσεων, εξοικονομήσεων, μεταφοράς κονδυλίων και διαγραφής εσόδων. Οι σχετικές εγκρίσεις για τα θέματα αυτά δίνονται από το Γενικό Συμβούλιο ή τη Διοικούσα Επιτροπή του Επιμελητηρίου.

4.155.5 Οργάνωση λογιστηρίου και σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Εξέφρασα την άποψη ότι η συνεχής αύξηση στις δραστηριότητες του Επιμελητηρίου επιβάλλει τη βελτίωση στην οργάνωση του λογιστηρίου και την εφαρμογή κατάλληλου συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

4.155.6 Οφειλές μελών. Σύμφωνα με τους λογαριασμούς, στις 31.12.99 οι οφειλές των μελών ανέρχονταν στις £505.625, ενώ σύμφωνα με το μητρώο μελών στις £523.769, δηλαδή παρουσιάζεται διαφορά £18.144. Δεν κατέστη δυνατό να διαπιστωθεί πού οφείλεται η διαφορά αυτή, λόγω του ότι δεν ετοιμάστηκαν έγκαιρα συμφιλιωτικές καταστάσεις. Σημειώνεται ότι τα λογιστικά βιβλία ενημερώνονται αυτόματα με όλες τις εγγραφές που γίνονται στο μητρώο και δεν θα έπρεπε να παρουσιάζονται αυτές οι διαφορές. Επίσης δεν κατέστη δυνατό να επιβεβαιωθεί η ορθότητα του ποσού που παρουσιάζεται ως οφειλές μελών, επειδή δεν υπάρχουν αναλυτικές καταστάσεις των οφειλών στις 31.12.99. Σημειώνεται ότι παρόμοια προβλήματα υπήρχαν και κατά τα προηγούμενα χρόνια και έχουν αναφερθεί σε προηγούμενες Εκθέσεις μου.

4.155.7 Φορολογικές υποχρεώσεις. Δεν υπάρχουν πρόνοιες στη Νομοθεσία του Επιμελητηρίου για εξαίρεση του από τη φορολογία εισοδήματος, καθώς και από την υποχρέωση χαρτοσήμανσης των αποδείξεων εισπραχής. Ενόψει τούτου, όλες οι αποδείξεις εισπραχής πρέπει να χαρτοσημαίνονται και να υποβάλλονται εξελεγμένοι λογαριασμοί και φορολογικές δηλώσεις στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, για σκοπούς φόρου εισοδήματος και έκτακτης εισφοράς για την άμυνα.

4.155.8 Αποκοπή εισφοράς για την άμυνα και δήλωση απολαβών στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Δεν γίνεται αποκοπή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα από τα έξοδα παραστάσεως και αντιμισθίας του Προέδρου και την αμοιβή των μελών του Γενικού Συμβουλίου της Διοικούσας Επιτροπής, του Πειθαρχικού Συμβουλίου και των διάφορων άλλων επιτροπών, ούτε και υποβάλλονται σχετικά πιστοποιητικά αποδοχών (Ε.Πρ. 63) στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Το θέμα απασχόλησε τη Διοικούσα Επιτροπή, χωρίς ωστόσο να διευθετηθεί.

4.156 ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Μέρος Α

4.156.1 Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός του Ιδρύματος για το έτος 1999 εγκρίθηκε με μεγάλη καθυστέρηση το Δεκέμβριο του 1999, ενώ εκείνος του 2000 εγκρίθηκε το Φεβρουάριο του 2000. Υπέδειξα και πάλι ότι ο Προϋπολογισμός πρέπει να εγκρίνεται πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους, όπως προνοεί και το καταστατικό του Ιδρύματος. Όπως με πληροφόρησε ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Πρόεδρος του Ιδρύματος, ο Προϋπολογισμός για το 2002 εγκρίθηκε έγκαιρα, το Σεπτέμβριο του 2001.

4.156.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί του Ιδρύματος για το 1999 (εκκρεμεί η υποβολή των λογαριασμών του 2000 για έλεγχο) παρουσίασαν έλλειμμα £72.250, σε σύγκριση με πλεόνασμα £286.826 κατά το 1998.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £312.598, σε σύγκριση με £735.687 το 1998. Η μείωση κατά £423.089 οφείλεται κυρίως στην εκπνοή του συμβολαίου παροχής υπηρεσιών στην Κυβέρνηση και στις μειωμένες επιδοτήσεις βιομηχανικών μελετών (£192.100).

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £384.848, σε σύγκριση με £448.861 το 1998. Η μείωση προήλθε κυρίως από τις επιδοτήσεις προς τις βιομηχανίες, που ήταν £192.100, σε σύγκριση με £261.622 το 1998.

4.156.3 Προσωπικό. Το μόνιμο προσωπικό του Ιδρύματος κατά το 1999 ήταν 10 άτομα και οι συνολικές δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ανήλθαν σε £107.994.

4.156.4 Λειτουργία του Ιδρύματος. Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η λειτουργία του Ιδρύματος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ανάθεση υπηρεσιών από την Κυβέρνηση προς το Ίδρυμα. Μέσα στα πλαίσια αυτά, έγινε συμφωνία, μεταξύ της Κυβέρνησης και του Ιδρύματος, η οποία κάλυπτε την περίοδο 1996-1998, και ανατέθηκε στο Ίδρυμα η διαχείριση του Τεχνικού Σκέλους του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης της Βιομηχανίας. Με βάση τη συμφωνία, τα έσοδα του Ιδρύματος κατά τα έτη 1996, 1997 και 1998 ανήλθαν σε £180.362, £240.847 και £406.371, αντίστοιχα, τα οποία αποτελούν κατά μέσο όρο το 80% των ολικών εσόδων του Ιδρύματος (εξαιρουμένων των επιδοτήσεων). Επειδή, όπως διαπιστώθηκε, τα έξοδα διαχείρισης που χρεώθηκε η Κυβέρνηση, για τα τρία χρόνια της ισχύος της συμφωνίας,

υπερέβαιναν κατά πολύ τα ποσά των επιδοτήσεων που δόθηκαν στις βιομηχανίες, ύστερα από σχετική μελέτη που έγινε μέσα στο 1999 από τα αρμόδια Υπουργεία Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών, αποφασίστηκε η αναθεώρηση της συμφωνίας, με αναδρομική ισχύ από το 1996, και όπως η Κυβέρνηση καλύπτει το έλλειμμα του Ιδρύματος, με μέγιστο ετήσιο ποσό £120.000. Το Ίδρυμα μόλις πρόσφατα αποδέχθηκε την απόφαση της Κυβέρνησης, για την αναδρομική αναθεώρηση της συμφωνίας, γι' αυτό και οι λογαριασμοί του 1998 περιλαμβάνουν στα έσοδα το ποσό που προκύπτει από τη διαχείριση του Τεχνικού Σκέλους του Σχεδίου, με βάση τη συμφωνία. Η κυβερνητική οφειλή, σύμφωνα με τους λογαριασμούς του 1998, ανέρχεται σε £566.175, ενώ, σύμφωνα με τον αναθεωρημένο τρόπο καθορισμού της αμοιβής του Ιδρύματος, η κυβερνητική οφειλή στις 31.12.98, όπως υπολογίστηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, θα έπρεπε να ήταν £80.606. Η διαφορά που προκύπτει εξακολουθεί να παρουσιάζεται στους λογαριασμούς του 1999. Ο Πρόεδρος του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι οι σχετικές διαφοροποιήσεις θα γίνουν στους λογαριασμούς του 2001.

Επειδή διαπιστώνεται ότι το Ίδρυμα δεν είναι βέβαιο εάν θα τυγχάνει της οικονομικής υποστήριξης της Κυβέρνησης στο μέλλον, έγινε εισήγηση όπως ενταθούν οι προσπάθειες του για αύξηση των εσόδων του, ώστε σταδιακά να καταστεί αυτοσυντήρητο. Ο Πρόεδρος του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι το Ίδρυμα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε στο μέλλον, και ανάλογα με τις δυνατότητες του, να χρεώνει τις διάφορες υπηρεσίες που προσφέρει.

4.156.5 Ταμειακά διαθέσιμα. Κατά το 1999 το Ίδρυμα αντιμετώπισε πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να υπάρξουν σημαντικές καθυστερήσεις στην καταβολή των επιδοτήσεων προς τις βιομηχανίες.

Μέρος Β

4.156.6 Κανονισμοί. Η ετοιμασία Δημοσιονομικών και Λογιστικών Οδηγιών εκκρεμεί ακόμη. Επιπρόσθετα, όσο αφορά τους Κανονισμούς «Έγκριση Διοικητικών Εξόδων και Αγορών Πάγιου Ενεργητικού», οι οποίοι είχαν ήδη εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, παρόλο ότι έγινε εισήγηση όπως αυτοί τύχουν περαιτέρω μελέτης και αναθεώρησης, ώστε να συνάδουν και με τους νέους περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμους και Κανονισμούς, δεν έτυχαν οποιασδήποτε αναθεώρησης. Ο Πρόεδρος του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος, στη συνεδρίαση του στις 20.12.2000, εξέτασε την εισήγηση της Υπηρεσίας μου και αποφάσισε την κωδικοποίηση των υφιστάμενων Κανονισμών, καταβάλλοντας κάθε δυνατή προσπάθεια προσαρμογής τους με τους σχετικούς Κανονισμούς του Δημοσίου, τηρουμένων των αναλογιών και λαμβάνοντας υπόψη τυχόν πρακτικές και λειτουργικές δυσκολίες, με γνώμονα πάντοτε, όπως ανέφερε, την ευελιξία και αποδοτική διαχείριση των οικονομικών του Ιδρύματος. Επιπρόσθετα με πληροφόρησε ότι τα πιο πάνω θέματα βρίσκονται υπό εξέταση και θα τεθούν ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου σε προσεχή του συνεδρίαση.

4.156.7 Φορολογικές υποχρεώσεις του Ιδρύματος. Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ιδρύματος δεν έχουν ακόμη διευκρινιστεί. Το Υπουργείο Οικονομικών πληροφόρησε το Ίδρυμα ότι το θέμα εξετάζεται.

4.157 ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.157.1 Ίδρυση. Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) Νόμος αρ. 109(I) του 1997 ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκε στις 31.12.97. Με τον τροποποιητικό Νόμο αρ. 67(I)/98, ημερ. 17.7.98, η

Επιτροπή Υποτροφιών έπαυσε να υφίσταται και τέθηκε σε ισχύ, από 1.1.99, η Νομοθεσία για τη λειτουργία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου.

4.157.2 Δαπάνες. Κατά το 2000 δαπανήθηκε ποσό ύψους £1.421.560, ως εκπαιδευτική χορηγία για υποτροφίες, σε σύγκριση με £1.202.670 το προηγούμενο έτος. Επιπρόσθετα, κατά το 2000 εγκρίθηκαν δάνεια, για παραχώρηση από τους Δανειστικούς Επιτρόπους, ύψους £93.000, σε σύγκριση με £129.000 το 1999.

4.157.3 Στελέχωση και Κανονισμοί Λειτουργίας. Μέχρι σήμερα δεν έχουν εγκριθεί σχέδια υπηρεσίας, δεν έχει διοριστεί Γραμματέας του Ιδρύματος, δεν προσλήφθηκε το αναγκαίο προσωπικό, ούτε και έχουν εκδοθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο Κανονισμοί για την καλύτερη εφαρμογή του Νόμου, καθώς και άλλοι εσωτερικοί κανονισμοί που να αφορούν θέματα διαδικασιών ή και λειτουργίας του Ιδρύματος, όπως αυτοί προβλέπονται σε διάφορα άρθρα του Νόμου.

4.157.4 Λειτουργία Ιδρύματος. Λόγω των όσων αναφέρονται πιο πάνω, δεν φαίνεται να έχει διαφοροποιηθεί το προηγούμενο καθεστώς λειτουργίας της Επιτροπής Υποτροφιών.

(α) Το Ίδρυμα άρχισε και συνεχίζει τη λειτουργία του με προσωπικό της Υπηρεσίας Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού, η οποία καλύπτει και τα λειτουργικά του έξοδα.

(β) Οι συμβάσεις που αφορούν την παραχώρηση υποτροφιών εξακολουθούν να υπογράφονται μεταξύ των ενδιαφερόμενων και του Διευθυντή της Υπηρεσίας Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού, αντί από τον Πρόεδρο του Ιδρύματος (άρθρο 10(γ) του Νόμου), με ενδεχόμενο αυτές να πάσχουν νομικά.

(γ) Στην προηγούμενη Έκθεσή μου ανέφερα ότι δεν είχε λειτουργήσει ξεχωριστό Ταμείο και δεν τηρούνταν τα αναγκαία βιβλία και λογαριασμοί διαχείρισης, όπως προνοείται στα άρθρα 23 και 22 του Νόμου. Με την ψήφιση του τροποποιητικού Νόμου 133(Ι)/2000, η εφαρμογή των άρθρων αυτών αναστάληκε μέχρι τις 31.12.2000.

Μέρος Β

4.157.5 Παραβάσεις συμβολαίων. Σύμφωνα με στοιχεία του Ιδρύματος, 39 συνολικά άτομα όφειλαν να επιστρέψουν τα χρήματα που πήραν, λόγω παράβασης των όρων των συμβολαίων, ενώ άλλες 26 υποθέσεις εκκρεμούν ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας.

4.157.6 Παρακολούθηση εισπράξεων λόγω διακοπής συμβολαίων. Δεν υπάρχει σύστημα παρακολούθησης της είσπραξης όλων των ποσών που θα πρέπει να ανακτηθούν, λόγω διακοπής των συμβολαίων, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος απώλειας εσόδων.

4.157.7 Λογαριασμοί και οικονομική διαχείριση. Δεν έχουν ετοιμαστεί λογαριασμοί και απολογισμός για υποβολή και έλεγχο από το Γενικό Ελεγκτή, σε αντίθεση με το άρθρο 25 του Νόμου.

4.158 ΤΑΜΕΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ 1955-59

Μέρος Α

4.158.1 Οικονομική κατάσταση. Η οικονομική κατάσταση του Ταμείου, σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς του 2000, ήταν όπως πιο κάτω.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι εισπράξεις του Ταμείου ανήλθαν κατά το 2000 σε £372.021 και οι πληρωμές στις £354.202, σε σύγκριση με £424.722 και £550.065, αντίστοιχα, το 1999. Τα ταμειακά διαθέσιμα στις 31.12.2000 ήταν £50.804, σε σύγκριση με £32.985 το 1999.

(β) Έσοδα. Το μεγαλύτερο ποσοστό εσόδων του Ταμείου προέρχεται από κρατική επιχορήγηση, μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού, που το 2000 ήταν £300.000.

(γ) Έξοδα. Οι κυριότερες κατηγορίες εξόδων κατά το 2000 αναλύονται ως ακολούθως: Ανεγέρσεις/Βελτιώσεις/Συντήρηση Μνημείων και άλλων Ιστορικών Χώρων (£253.914), Απασχόληση Έκτακτου Προσωπικού (£43.992), Εκδηλώσεις (£17.758) και Εκδόσεις (£12.922).

4.159 ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.159.1 Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός του Κέντρου για το 1998, στον οποίο περιλαμβάνονται πρόνοιες και για τις δαπάνες που έγιναν για τα έτη 1996 και 1997, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 20.5.98 και ο Προϋπολογισμός για την περίοδο 1.1.99-31.3.99 εγκρίθηκε στις 13.1.99. Για την υπόλοιπη περίοδο του έτους 1999, καθώς και για το έτος 2000, ετοιμάστηκαν Προϋπολογισμοί, οι οποίοι στάλθηκαν στα Υπουργεία Οικονομικών και Υγείας τον Ιανουάριο 1999 και Μάρτιο 2000, αντίστοιχα, χωρίς όμως να έχουν μέχρι σήμερα προωθηθεί για έγκριση.

4.159.2 Οικονομική κατάσταση. Η οικονομική κατάσταση του Κέντρου, σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Κέντρου του 1999 και προκαταρκτικά αποτελέσματα του 2000, ήταν όπως πιο κάτω. Ενώ ο έλεγχος για το έτος 1999 έχει ολοκληρωθεί πρόσφατα, ο έλεγχος για το 2000 δεν έχει ακόμη συμπληρωθεί.

(α) Αποτελέσματα χρήσης. Οι οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 1999 και 2000 παρουσίασαν πλεόνασμα ύψους £36.645 και £190.257, σε σύγκριση με £9.895 το 1998. Τα έσοδα και τα έξοδα του Κέντρου, όπως παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, ήταν όπως πιο κάτω:

	2000	1999	1998
	£	£	£
Έσοδα	4.809.810	3.157.774	578.761
Έξοδα	4.619.553	3.121.129	568.866

(β) Λογιστικές Αναλογίες. Οι πιο κάτω λογιστικές αναλογίες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Κέντρου:

	2000	1999	1998
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,23	1,32	1,44
Κρατική Χορηγία Εισπρακτέα προς Έσοδα	81,44%	78,92%	87,78%

4.159.3 Ίδρυση και λειτουργία του Κέντρου.

(α) Ίδρυση. Συνιδρυτές του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου, το οποίο συστάθηκε στις 16.5.97 ως νομικό πρόσωπο, με βάση τον περί Αγαθοεργών Ιδρυμάτων Νόμο, Κεφ. 41, είναι η Κυβέρνηση και το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου. Στις 27.2.92 η Κυπριακή Δημοκρατία, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποδέχθηκε τη δωρεά του Ιατρικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου και ενέκρινε την παραχώρηση κρατικής γης για την ανέγερση του Κέντρου. Στις 3.1.95 υπογράφηκε δήλωση καταπιστεύματος μεταξύ των δύο μερών, με την οποία το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου ανέλαβε να διαθέσει τα κεφάλαια για την ανέγερση

και εξοπλισμό του Κέντρου και η Κυπριακή Δημοκρατία, πέρα από την παραχώρηση της κρατικής γης για την ανέγερση του Κέντρου, την κάλυψη των ετήσιων λειτουργικών δαπανών του Κέντρου στο διηνεκές, με τη μέθοδο ετήσια καθοριζόμενης χορηγίας από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

(β) Οικονομική στήριξη του Κέντρου. Το Κέντρο άρχισε τη λειτουργία του το Σεπτέμβριο του 1998. Η λειτουργία του βασίζεται, κυρίως, στην οικονομική στήριξη της Κυβέρνησης, η οποία, με βάση τη δήλωση καταπιστεύματος και τη συμφωνία που υπέγραψε με το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, ανέλαβε να καλύπτει τα λειτουργικά έξοδα του Κέντρου. Μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση δεν έχει καταβάλει στο Κέντρο οποιοδήποτε ποσό για κάλυψη των λειτουργικών του εξόδων, αναμένεται όμως ότι, όσο αφορά τις οφειλές της Κυβέρνησης προς το Κέντρο μέχρι 31.12.99, αυτές θα καταβληθούν σύντομα, μετά από απόφαση που λήφθηκε πρόσφατα από τα δυο Υπουργεία Οικονομικών και Υγείας. Στο μεταξύ το Κέντρο χρηματοδοτείται από δάνεια με κυβερνητική εγγύηση και με πιστωτικές διευκολύνσεις και δάνεια από την Τράπεζα Κύπρου.

Έχοντας υπόψη το ύψος των λειτουργικών εξόδων του Κέντρου, τα οποία βάσει της συμφωνίας καταβάλλονται από το Κράτος, και το γεγονός ότι παρόμοιες υπηρεσίες που προσφέρει το Κέντρο εξακολουθεί να προσφέρονται και από τα Κρατικά Νοσηλευτήρια, η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη ότι το καθεστώς λειτουργίας του, μέσα στα πλαίσια της επαναδιαπραγμάτευσης της συμφωνίας που ακόμη συνεχίζεται, πρέπει να αποφασιστεί το συντομότερο. Ανάμεσα στις υπαλλακτικές λύσεις που θα μπορούσε να εξετασθούν δεν πρέπει να αποκλείεται το ενδεχόμενο υπαγωγής του Κέντρου στις Ιατρικές Υπηρεσίες, όπως συμβαίνει με τα Κρατικά Νοσηλευτήρια, η ανάληψη της λειτουργίας του και όλων των εξόδων από το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου ή οποιαδήποτε άλλη ενδιάμεση λύση ήθελε κριθεί ότι θα διασφάλιζε το δημόσιο συμφέρον. Η Υπηρεσία μου εξέφρασε επίσης την άποψη ότι η επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας θα πρέπει να καταλήξει σε συμφωνία, η οποία να μη συγκρούεται με τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο και Κανονισμούς.

(γ) Δάνεια. Λόγω της μη καταβολής στο Κέντρο των λειτουργικών του εξόδων από την Κυβέρνηση, αυτά πληρώνονταν αρχικά από προσωρινό τραπεζικό λογαριασμό που ανοίχθηκε στην Τράπεζα Κύπρου. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος ρευστότητας που παρουσιάστηκε από το 1998, το Κέντρο προχώρησε στη σύναψη δανείου, ύψους £975.000, από την Τράπεζα Κύπρου, με εγγύηση από την Κυβέρνηση. Επιπρόσθετα, μέσα στο 1999 και 2000 προχώρησε στη σύναψη δανείων ύψους £3.730.000 και πάλι από την Τράπεζα Κύπρου, χωρίς όμως οποιεσδήποτε εγγυήσεις. Στις 31.12.99 και 31.12.2000 το υπόλοιπο όλων των δανείων, μαζί με τους τόκους, ήταν £2.411.066 και £5.236.091, αντίστοιχα.

4.159.4 Οφειλή από την Κυβέρνηση. Στους λογαριασμούς του Κέντρου η Κυβέρνηση παρουσιάζεται ως οφειλέτης. Στις 31.12.99 και 31.12.2000 το ποσό που παρουσιάζεται ως οφειλόμενο από την Κυβέρνηση ανέρχεται σε £2.227.917 και £4.738.565, αντίστοιχα. Το Υπουργείο Υγείας πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι, σε πρόσφατη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο, αποφασίστηκε όπως, για την πλήρη διευθέτηση των υποχρεώσεων της Κυβέρνησης προς το Κέντρο, το οφειλόμενο ποσό μέχρι τις 31.12.99 καταβληθεί στο Κέντρο το συντομότερο. Επιπρόσθετα διευθετούνται και οποιεσδήποτε οφειλές της Κυβέρνησης προς το Κέντρο, σε σχέση με τις οφειλές του Κέντρου προς την Κυβέρνηση για τα φάρμακα που έχουν παραχωρηθεί μέχρι και τις 30.6.2001. Μέχρι 31.12.99 η αξία των φαρμάκων που παραχωρήθηκαν στο Κέντρο από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες ανερχόταν σε £838.038 και για το έτος 2000 σε £1.380.874 που, λόγω της πιο πάνω αναφερόμενης διευθέτησης, δεν περιλαμβάνονται στα ποσά £2.227.917 και £4.738.565, αντίστοιχα.

Συμφωνήθηκε επίσης ότι η Κυβέρνηση δεν θα καταβάλλει προς το Κέντρο οποιοδήποτε ποσό για αποσβέσεις. Σημειώνεται ότι οι αποσβέσεις που περιλαμβάνονται στο οφειλόμενο από την Κυβέρνηση ποσό ανέρχονταν στις 31.12.99 σε £388.233 και για το 2000 υπολογίζονται σε £403.488.

4.159.5 Προσφορά υπηρεσιών από την Κυβέρνηση στο Κέντρο.

(α) Η σίτιση των ασθενών του Κέντρου παρέχεται από το Μακάρειο Νοσοκομείο και μέχρι το Μάιο του 1999 οι αναλύσεις γίνονταν στο Χημείο του Γενικού Νοσοκομείου. Μέχρι τις 31.12.99, σύμφωνα με την κοστολόγηση του Κέντρου, το κόστος σίτισης ήταν £26.840, ενώ το κόστος των αναλύσεων ήταν £24.793.

(β) **Προμήθεια φαρμάκων.** Η Κυβέρνηση προμηθεύει το Κέντρο με φάρμακα και φαρμακευτικό υλικό μέσω των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών. Με βάση τα στοιχεία των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, μέχρι τις 31.12.2000 το κόστος των φαρμάκων και φαρμακευτικού υλικού που παραχωρήθηκαν στο Κέντρο ανήλθε σε £2.218.912.

(γ) **Λειτουργία Χημείου.** Το Συμβούλιο του Κέντρου αποφάσισε όπως μη λειτουργήσει το Χημείο του Κέντρου και για το λόγο αυτό δεν έγινε η αναγκαία στελέχωση του, ούτε και η αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού. Οι αναλύσεις αρχικά γίνονταν στο Χημείο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας και από το Μάιο του 1999 γίνονται σε ιδιωτικό χημείο. Μέχρι τις 31.12.99 πληρώθηκε για τις αναλύσεις αυτές ποσό ύψους £92.720 και για το 2000 άλλες περίπου £200.000. Επειδή, με βάση τη συμφωνία, η οποία δεν αναθεωρήθηκε, η Κυβέρνηση ανέλαβε να προσφέρει στο Κέντρο τις υπηρεσίες στον τομέα της Ογκολογίας, που το ίδιο το Κέντρο δεν προσφέρει, και επειδή τα έξοδα αυτά τελικά επιβαρύνουν την Κυβέρνηση, έγινε εισήγηση όπως το Κέντρο χρησιμοποιεί τις Υπηρεσίες της Κυβέρνησης, εκεί όπου προσφέρονται. Ο Γενικός Διευθυντής του Κέντρου ανέφερε ότι στόχος του Κέντρου ήταν όπως αυτό εξυπηρετείται από το Χημείο του Μακάρειου Νοσοκομείου. Όμως, επειδή οι συζητήσεις για αναβάθμιση του Χημείου του Μακάρειου Νοσοκομείου δεν καρποφόρησαν, με ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου οι αναλύσεις ανατέθηκαν, μετά από προσφορές, σε ιδιωτικό χημείο, του οποίου οι υπηρεσίες μπορούν να τερματιστούν σε σύντομο χρονικό διάστημα, στην περίπτωση που το Κέντρο αρχίσει να εξυπηρετείται από το Δημόσιο. Ο Γενικός Διευθυντής του Κέντρου με πληροφόρησε ότι οι διαβουλεύσεις με το Υπουργείο Υγείας για αναβάθμιση του Χημείου του Μακάρειου Νοσοκομείου συνεχίζονται.

4.159.6 Προσωπικό και ωφελήματα. Στις 31.12.99 το Κέντρο εργοδοτούσε 99 άτομα (63 άτομα το 1998). Οι δαπάνες ανήλθαν σε £1.185.679 και £1.562.964 για το 1999 και 2000, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £355.135 το 1998.

4.160 ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ

Μέρος Α

4.160.1 Ίδρυση του Καραϊσκάκειου Ιδρύματος.

(α) Το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα εγκρίθηκε ως Φιλανθρωπικό Ίδρυμα, με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Εξαγγέλθηκε η σύσταση του στις 18.9.96 από τον τότε Υπουργό Υγείας, με συνιδρυτές το Υπουργείο Υγείας, τον κ. Μιχάλη Καραϊσκάκη, το Σύνδεσμο Προσφοράς Αιμοπεταλίων και το Σύνδεσμο Λευχαιμίας Ηνωμένου Βασιλείου. Η ίδρυση του έγινε δυνατή με την αρχική δωρεά, ύψους £45.000, από τον κ. Μιχάλη Καραϊσκάκη, ποσό το οποίο συγκέντρωσε με έρανο, για να καλύψει τα έξοδα μεταμόσχευσης μυελού των οστών στο γιο του. Τα έσοδα του Ιδρύματος προέρχονται από ετήσια κρατική χορηγία και από συνεισφορές φίλων και υποστηρικτών του Ιδρύματος.

(β) Διοίκηση του Ιδρύματος. Το Ίδρυμα διοικείται από Συμβούλιο. Η σύνθεση και ο διορισμός του διαλαμβάνεται στα άρθρα 7-8.2 της ιδρυτικής πράξης του 1996. Οι εξουσίες και τα καθήκοντα του διαλαμβάνονται επίσης στην ίδια ιδρυτική πράξη.

(γ) Σκοπός του Ιδρύματος. Σκοπός του Ιδρύματος είναι η οργάνωση Τράπεζας Μυελού των Οστών και Αιμοπεταλίων, για προσφορά ελπίδας ζωής σε πάσχοντες συνανθρώπους μας. Προς το σκοπό αυτό το Ίδρυμα στοχεύει στην οργάνωση κατάλληλου εργαστηρίου, το οποίο να μπορεί να διενεργεί τις εξετάσεις ιστοσυμβατότητας, δωρεάν, έγκαιρα και έγκυρα, και στην εξεύρεση εθελοντών για πραγματοποίηση εξετάσεων ιστοσυμβατότητας, με σκοπό την εθελοντική προσφορά στοιχείων του αίματος τους, όπως μυελό των οστών, αρχέγονα κύτταρα, λευκά αιμοσφαίρια, αιμοπετάλια κ.τ.λ.

(δ) Στέγαση του Ιδρύματος. Το Ίδρυμα στεγάζεται σε κυβερνητική κατοικία, η οποία παραχωρήθηκε από την Κυβέρνηση με εικονικό ενοίκιο.

4.160.2 Λειτουργία του Ιδρύματος. Η συνέχιση της λειτουργίας του Ιδρύματος στηρίζεται, κατά κύριο λόγο, στην κυβερνητική χορηγία και άλλες εισφορές. Παρά τη σημαντική αύξηση της κυβερνητικής χορηγίας προς το Ίδρυμα, η οποία μέσα στο 2000 ανήλθε σε £775.000, εντούτοις, λόγω της μεγάλης αύξησης του αριθμού των δειγμάτων αίματος που παραλήφθηκαν για τυποποίηση, τα τελευταία δύο χρόνια, το Ίδρυμα σε σχετική έκθεση του αναφέρει ότι εξακολουθεί να εκκρεμεί η εξέταση και τυποποίηση μεγάλου αριθμού δειγμάτων, λόγω έλλειψης των αναγκαίων οικονομικών πόρων.

4.160.3 Ετοιμασία Προϋπολογισμού. Για σκοπούς καλύτερου προγραμματισμού και διαχείρισης, εισηγήθηκα την ετοιμασία και έγκριση Προϋπολογισμού Εσόδων και Εξόδων, πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους.

4.160.4 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £530 κατά το 1999, σε σύγκριση με έλλειμμα £7.774 το προηγούμενο έτος.

Συνοπτικά τα αποτελέσματα παρουσιάζονται ως εξής:

	1999	1998
	£	£
Έσοδα	225.223	87.836
Έξοδα	224.693	95.610
(Έλλειμμα)/Πλεόνασμα	530	(7.774)

(β) Τα έσοδα του Ιδρύματος προέρχονται κυρίως από εισφορές και χορηγίες. Η κυβερνητική χορηγία μέσα στο 1999 ανήλθε σε £200.000, σε σύγκριση με £70.000 για το προηγούμενο έτος. Οι εισφορές ανήλθαν σε £22.319, σε σύγκριση με £15.613 το προηγούμενο έτος.

4.160.5 Προσωπικό. Το Ίδρυμα εργοδοτούσε κατά το 1999 πέντε λειτουργούς, με συνολικές δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ύψους £30.942, σε σύγκριση με £24.970 το 1998.

4.160.6 Κανονισμοί. Για την εύρυθμη λειτουργία του Ιδρύματος, έγινε εισήγηση όπως, σύμφωνα και με το άρθρο 29 της ιδρυτικής πράξης, ετοιμαστούν Κανονισμοί που να διέπουν θέματα οικονομικής διαχείρισης του Ιδρύματος, όπως την εισπραξη εσόδων, τη διενέργεια

δαπανών, τις προσφορές κ.τ.λ., καθώς επίσης και Κανονισμούς που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων, τα ωφελήματα, καθήκοντα και ευθύνες.

4.160.7 Εισπράξεις. Τα έντυπα που χρησιμοποιήθηκαν για τη διενέργεια των εισπράξεων από το 1996 μέχρι 1999 προήλθαν από διάφορες πηγές, χωρίς αυτά να είναι καταχωρισμένα σε μητρώο διπλοτύπων και χωρίς να μπορεί να επιβεβαιωθεί ο πραγματικός αριθμός που εκδόθηκε, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διασφαλιστεί ότι όλα τα έντυπα παρουσιάστηκαν για έλεγχο. Επίσης, ποσά που προήλθαν από εισπράξεις και εκδηλώσεις ιδιωτικής πρωτοβουλίας παραλήφθηκαν από το Ίδρυμα, χωρίς την έκδοση σχετικών αποδείξεων είσπραξης. Λόγω διορθωτικών ενεργειών του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, από το έτος 2000 φαίνεται να έχουν ξεπεραστεί τα πιο πάνω προβλήματα.

4.161 ΕΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

4.161.1 Γενικά. Το Εφοριακό Συμβούλιο συστάθηκε με βάση το άρθρο 4Α(1) του Νόμου 80(Ι) του 1999, με αρμοδιότητα την εξέταση ιεραρχικών προσφυγών εναντίον αποφάσεων του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, οι οποίες λαμβάνονται σύμφωνα με το εδάφιο (5) του άρθρου 20 των περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμων. Το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε τον Πρόεδρο και τα οκτώ Μέλη του Συμβουλίου από 2.1.2000. Στον Πρόεδρο καταβάλλεται αντιμισθία αντίστοιχη με το μισθό Γενικού Διευθυντή Υπουργείου και στα μέλη αντιμισθία σε επίπεδο Διευθυντή στη Δημόσια Υπηρεσία. Ο Νόμος, με βάση τον οποίο καθιδρύθηκε το Εφοριακό Συμβούλιο, καθόρισε ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος του 6 μήνες μετά την ψήφιση του Νόμου, δηλαδή 2.1.2000.

4.161.2 Δαπάνες. Κατά το 2000 δαπανήθηκε συνολικά το ποσό των £333.081, από τις £350.000 που προϋπολογίστηκαν. Στο ποσό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες για τους 5 μόνιμους κυβερνητικούς υπαλλήλους που απασχολούνται στο Συμβούλιο.

4.161.3 Προσωπικό. Εκτός από τον Πρόεδρο και τα 8 μέλη του Συμβουλίου, στις 31.12.2000 το προσωπικό του Συμβουλίου ήταν 5 μόνιμοι κυβερνητικοί υπάλληλοι, 4 έκτακτοι Γραφείς και 2 ωρομίσθιοι.

4.161.4 Ιεραρχικές προσφυγές. Κατά το 2000 υποβλήθηκαν συνολικά 20 προσφυγές εναντίον αποφάσεων του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων σχετικά με ενστάσεις φορολογιών νομικών ή φυσικών προσώπων. Στις 31.12.2000 η κατάσταση των προσφυγών ήταν η ακόλουθη: Τέσσερις εξετάστηκαν και εκδόθηκε απόφαση, επτά εκκρεμούσαν και η απόφαση εκδόθηκε το 2001, δύο αποσύρθηκαν, δύο δεν έγιναν δεκτές για εξέταση και πέντε εκκρεμούσαν μέχρι 30.6.2001.

Εξέφρασα την άποψη ότι, με βάση τα πιο πάνω στοιχεία και λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό προσφυγών που εξακολουθούν να καταχωρίζονται στα δικαστήρια από φορολογούμενους, η ανταπόκριση των φορολογούμενων ίσως να μην είναι η αναμενόμενη και εισηγήθηκα όπως ερευνηθούν τα πιθανά αίτια και ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου θεωρεί ότι ο αριθμός των προσφυγών που έχουν καταχωριστεί στο Ανώτατο Δικαστήριο εναντίον αποφάσεων του Διευθυντή Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων έχουν μειωθεί δραστικά από το 1999, όταν ψηφίστηκε η νομοθεσία για την ίδρυση του Συμβουλίου, γεγονός που ο ίδιος ερμηνεύει ότι οφείλεται στο ότι το προσωπικό του πιο πάνω Τμήματος έχει δώσει ιδιαίτερη προσοχή στο χειρισμό των υποθέσεων, ενόψει της λειτουργίας του Συμβουλίου.

4.162 ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.162.1 Οικονομική κατάσταση. Μέχρι την ημερομηνία ετοιμασίας της Έκθεσής μου δεν είχαν ετοιμαστεί και υποβληθεί στην Υπηρεσία μου για έλεγχο οι λογαριασμοί της Αρχής για το έτος 2000. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής, οι λογαριασμοί πολύ σύντομα θα υποβληθούν στην Υπηρεσία μου για έλεγχο.

Μέρος Β

4.162.2 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα προσωπικού. Εκκρεμεί η θέσπιση Κανονισμών για τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα του προσωπικού (όπως προνοείται στο άρθρο 9(5) του Νόμου 7(Ι)/98), παρόλο που έχει περιληφθεί συμβολική πρόνοια στους Προϋπολογισμούς για τα έτη 2000 και 2001. Όπως πληροφορήθηκα, η Αρχή έχει προχωρήσει με την ετοιμασία του σχετικού προσχεδίου.

4.163 ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Μέρος Α

4.163.1 Υπερεκτίμηση αξίας επενδύσεων. Οι τιμές που χρησιμοποιήθηκαν για το έτος 1999, για τον υπολογισμό της αγοραίας αξίας των επενδύσεων που εκτιμήθηκαν στους τελικούς λογαριασμούς του Ταμείου, βασίστηκαν στις τιμές κλεισίματος του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου στις 29.12.99, αντί στις 30.12.99, με αποτέλεσμα να προκύψει υπερεκτίμηση των εν λόγω επενδύσεων ύψους £311.599. Κατά συνέπεια, οι λογαριασμοί των μελών κατά την πιο πάνω ημερομηνία είναι πιστωμένοι με το πρόσθετο αυτό συνολικό ποσό, ενώ προέκυψαν υπερπληρωμές σε μέλη που αποχώρησαν, ύψους £11.067.

4.163.2 Ετοιμασία και υποβολή λογαριασμών του Ταμείου για έλεγχο. Οι τελικοί λογαριασμοί του Ταμείου για το έτος 1999 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου με καθυστέρηση πέρα από ένα έτος από τη λήξη του υπό επισκόπηση έτους, σε αντίθεση με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας, η οποία καθορίζει ότι αυτοί θα ετοιμάζονται μέσα σε έξι μήνες από τη λήξη κάθε οικονομικού έτους.

4.164 ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.164.1 Οι λογαριασμοί του Ιδρύματος για το έτος 2000 δεν έχουν ελεγχθεί, αφού υποβλήθηκαν για έλεγχο καθυστερημένα. Από τον έλεγχο των λογαριασμών για το έτος 1999 παρατηρήθηκαν τα πιο κάτω.

4.164.2 Σχέδια υπηρεσίας. Δεν έχουν ετοιμαστεί ακόμα τα σχέδια υπηρεσίας για το προσωπικό που εργοδοτείται στο Ίδρυμα.

4.164.3 Κανονισμοί και διαδικασίες προσφορών. Όπως και στο παρελθόν, έτσι και κατά το υπό επισκόπηση έτος έγιναν αγορές στοιχείων πάγιου ενεργητικού και άλλων αγαθών και υπηρεσιών, με πρόχειρες προσφορές. Ζήτησα όπως οι Κανονισμοί και διαδικασίες προσφορών εγκριθούν και τεθούν σε εφαρμογή το συντομότερο. Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Ιδρύματος, ετοιμάστηκαν Κανονισμοί για έγκριση δαπανών και προσφορών και, μετά την έγκρισή τους από το Διοικητικό Συμβούλιο, τέθηκαν σε εφαρμογή στις 4 Απριλίου 2001.

ΜΕΡΟΣ 5 - ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

5.1 ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2000

Για πρώτη φορά, για το έτος 2000, καταρτίστηκε ενοποιημένος Προϋπολογισμός για το Κράτος, αντί τρεις Προϋπολογισμοί (Τακτικός, Αναπτύξεως και Ειδικού Ταμείου Ανακουφίσεως), όπως γινόταν τα προηγούμενα έτη.

Ο ενοποιημένος Προϋπολογισμός (ο οποίος περιλαμβάνει Τακτικές και Αναπτυξιακές Δαπάνες) κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 21.10.1999 και, μετά την ψήφιση του σε Νόμο, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 18.2.2000.

5.2 Πάγιο Ταμείο. Το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας παρουσίασε το 2000 την πιο κάτω κίνηση, σε σχέση με τον ενοποιημένο Προϋπολογισμό. Σημειώνεται ότι στο Πάγιο Ταμείο μεταφέρθηκαν, με την ενοποίηση των Προϋπολογισμών, τα υπόλοιπα των δανείων που κατά την 1.1.2000 παραχωρήθηκαν από το Ταμείο Ανακουφίσεως Παθόντων (ΤΑΕΠ), καθώς και τα υπόλοιπα των επενδύσεων του Ταμείου Αναπτύξεως και του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας (ΤΑΘΔ), το οποίο καταργήθηκε με βάση τις πρόνοιες του Νόμου αρ. 9(Ι)/2000.

	Τακτικός Προϋπολογισμός	Ταμείο Αναπτύξεως	Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων	Πάγιο Ταμείο (Σύνολο)
	£000	£000	£000	£000
Συσσωρευμένο Έλλειμμα κατά τις 31/12/1999	3.119.110	54.762	348.744	3.522.616
Μεταφορά Χρεωστικών Υπολοίπων:-				
Δάνεια ΤΑΕΠ κατά την 1/1/2000			48.539	
Επενδύσεις Ταμείου Αναπτύξεως κατά την 1/1/2000			51	
Έλλειμμα ΤΑΘΔ κατά την 1/1/2000			138.518	187.108
Συσσωρευμένο Έλλειμμα κατά την 1/1/2000				3.709.724
Έλλειμμα έτους 2000				273.386
Συσσωρευμένο Έλλειμμα κατά τις 31/12/2000				3.983.110

5.3 Αποτελέσματα έτους. Το έλλειμμα για το έτος 2000 ανήλθε σε £273,4 εκ., ενώ είχε γίνει πρόβλεψη για £824,9 εκ., ως ακολούθως:

	Προϋπολογισθέντα £000	Πραγματικά £000
Έσοδα	1.574.975	1.823.392
Πληρωμές και οφειλές	2.399.851	2.096.778
Έλλειμμα	824.876	273.386

5.4 Εισπράξεις. Το σύνολο των εισπράξεων για το έτος 2000 ανήλθε σε £1.823,4 εκ. Εξαιρουμένων των εσόδων για αναπτυξιακές δαπάνες (£208,5 εκ.), τα οποία δεν εμφανίζονται στον Προϋπολογισμό του 2000, οι εισπράξεις ανήλθαν σε £1.614,9 εκ., σε σύγκριση με £1.366 εκ. που προϋπολογίστηκαν, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £249 εκ. ή 18,23%. Τα πραγματικά έσοδα των δύο τελευταίων ετών παρουσιάζονται στη Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 2000, ως ακολούθως:

	2000		1999	
	£000	%	£000	%
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ				
Εισπράξεις Φόρων	1.561.012	85,61	1.087.618	76,33
Άμεσοι Φόροι	484.508	26,57	398.77	27,99
Έμμεσοι Φόροι	633.952	34,77	508.212	35,67
Έσοδα από Προσφορά Υπηρεσιών και Πώληση Αγαθών	108.169	5,93	61.842	4,34
Πρόσοδοι, Μερίσματα, Ενοίκια και Δικαιώματα	34.879	1,91	26.697	1,87
Μεταβιβάσεις	82.132	4,51	81.930	5,75
Έσοδα μη Άλλως Κατατάξιμα	47.564	2,61	10.166	0,71
Έσοδα Αμυντικής Θωράκισης	169.808	9,31		
Χρηματοδοτικά Έσοδα	262.380	14,39	337.195	23,67
Χορηγίες	2.521	0,14	942	0,07
Αποπληρωμές Δανείων	3.412	0,18	1.879	0,13
Έσοδα από Δάνεια για Τακτικές Δαπάνες	47.931	2,63	16.907	1,19
Έσοδα από Δάνεια για Αναπτυξιακές Δαπάνες	208.516	11,44	317.467	22,28
Σύνολο Εισπράξεων	1.823.392	100,00	1.424.813	100,00

5.5 Πληρωμές και Οφειλές. Το σύνολο πληρωμών και οφειλών για το έτος 2000 ανήλθε σε £2.096,8 εκ., σε σύγκριση με £2.399,9 εκ. που προϋπολογίστηκαν, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £303,1 εκ. ή 12,63%. Οι πραγματικές πληρωμές και οφειλές των δύο τελευταίων ετών παρουσιάζονται στη Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 2000, ως ακολούθως:

	2000		1999	
	£000	%	£000	%
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΕΣ				
A. Τρέχουσες Πληρωμές και Οφειλές	1.643.995	78,41	1.412.669	77,21
Μισθοί Προσωπικού	692.140	33,01	633.724	34,64
Συντήρηση και Λειτουργία	95.253	4,54	96.767	5,29
Κοινωνική Πρόνοια	272.333	12,99	240.994	13,17
Επιχορηγήσεις	84.253	4,01	57.619	3,15

Χορηγίες, Άμυνα και Διαφώτιση	180.394	8,61	106.507	5,82
Τόκοι Δημόσιου Χρέους	308.794	14,73	270.318	14,77
Διάφορα Σχέδια	10.828	0,52	6.740	0,37
Β. Επενδύσεις και Άλλες Κεφαλαιουχικές Δαπάνες	212.535	10,04	191.906	10,49
Γ. Δάνεια σε Τρίτους και Αποπληρωμές	197.259	9,40	187.770	10,26
Δ. Δαπάνες σε Σχέση με τα Έσοδα	42.990	2,05	37.298	2,04
Σύνολο Πληρωμών και Οφειλών	<u>2.096.779</u>	100,00	<u>1.829.643</u>	100,00

5.6 ΓΕΝΙΚΑ

5.6.1 Υπερβάσεις επί του Προϋπολογισμού. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι διενεργήθηκαν δαπάνες πέρα από εκείνες που είχαν αρχικά εγκριθεί, για τις οποίες ζητήθηκε έγκριση από τον Υπουργό Οικονομικών. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου, εκδόθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών συνολικά 45 Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής (Ε.Ε.Π.) για συνολικό ποσό £205.523.361. Αυτά αναλύονται όπως πιο κάτω:

Κατηγορίες Ε.Ε.Π.	Αρ. Ε.Ε.Π.	Ποσό £	Επαναφορές £	Καθαρό ποσό £
Άμεση επιβάρυνση Πάγιου Ταμείου	4	33.307.190	-	33.307.190
Με Νόμο	9	136.640.779	-	136.640.779
Άλλα	32	35.575.392	(5.655.738)	29.919.654
Σύνολο	45	205.523.361	(5.655.738)	199.867.623

Η κατηγορία Άλλα Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής αναλύεται όπως πιο κάτω:

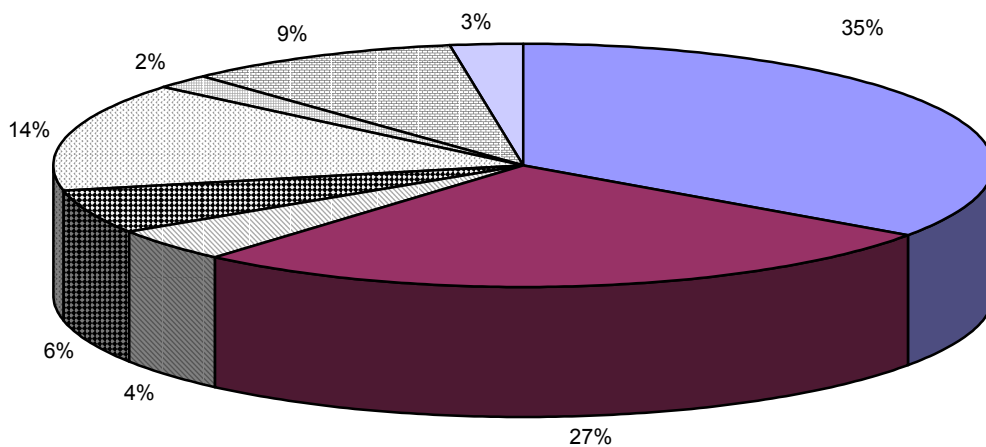
Περιγραφή	Ποσό £
Κατανομές από 18.30.2.348	3.619.346
Προϋπολογισμός: Τακτικές Δαπάνες - Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες & Αποθεματικό	
Κατανομές από 18.30.3.348	546.235
Προϋπολογισμός: Αναπτυξιακές Δαπάνες - Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες & Αποθεματικό	
Κατανομές από 18.26.3.349	
Προϋπολογισμός: Αναπτυξιακές Δαπάνες - Συμβατικές Υποχρεώσεις μη Άλλως Προνοούμενες	860.739
Κατανομές από εξοικονομήσεις από Άρθρα του ίδιου Κεφαλαίου	24.893.334
Σύνολο	29.919.654

Το σύνολο των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν είτε από εξοικονομήσεις από Άρθρα του ίδιου Κεφαλαίου, είτε από τα Κεφάλαια “Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό” των Τακτικών Δαπανών και των Δαπανών Αναπτύξεως, ανήλθε στο ποσό των £29.058.915 και επηρεάστηκαν 1118 Άρθρα (αν ένα Άρθρο επηρεάστηκε περισσότερο από μια φορά από διαφορετικά Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής, αυτό μετρήθηκε μια φορά μόνο). Μέσα στο έτος 2001 εκδόθηκαν 16 Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής για κάλυψη υπερβάσεων του 2000, από τα οποία τα δύο αφορούσαν απευθείας χρέωση στο Πάγιο Ταμείο. Τα υπόλοιπα 14 που αφορούσαν μεταφορές πιστώσεων, είτε από εξοικονομήσεις από Άρθρα του ίδιου Κεφαλαίου, είτε από τα Κεφάλαια “Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό”, επηρέασαν 820 Άρθρα. Το τελευταίο Ειδικό Ένταλμα Πληρωμής εκδόθηκε με ημερομηνία 3 Μαΐου 2001.

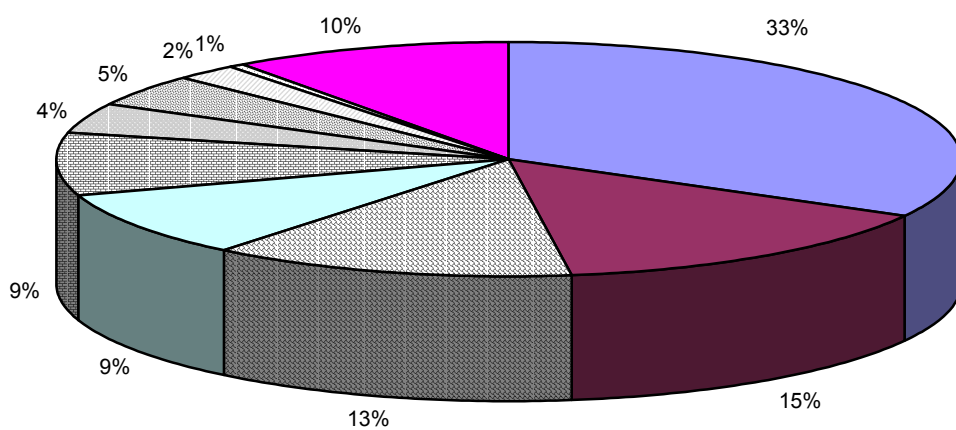
Τα Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής που εκδόθηκαν με Νόμο αναλύονται όπως πιο κάτω:

Α/Α Ε.Ε.Π.	Νόμος	Περιγραφή	Ποσό £
3	13(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 1)	7.500.000
5	17(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 2)	1.499.990
7	21(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 3)	22.445.000
7	22(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 4)	700.000
10	29(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 5)	4.437.000
12	33(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 6)	550.000
12	34(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 7)	6.500.000
14	36(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 8)	780.000
14	37(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 9)	31.706.416
14	38(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 10)	3.000.000
21	41(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 11)	15.000.000
26	48(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 12)	1.163.000
26	49(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 13)	36.059.373
28	50(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 14)	1.300.000
28	51(II)/2000	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 15)	4.000.000
			<u>136.640.779</u>

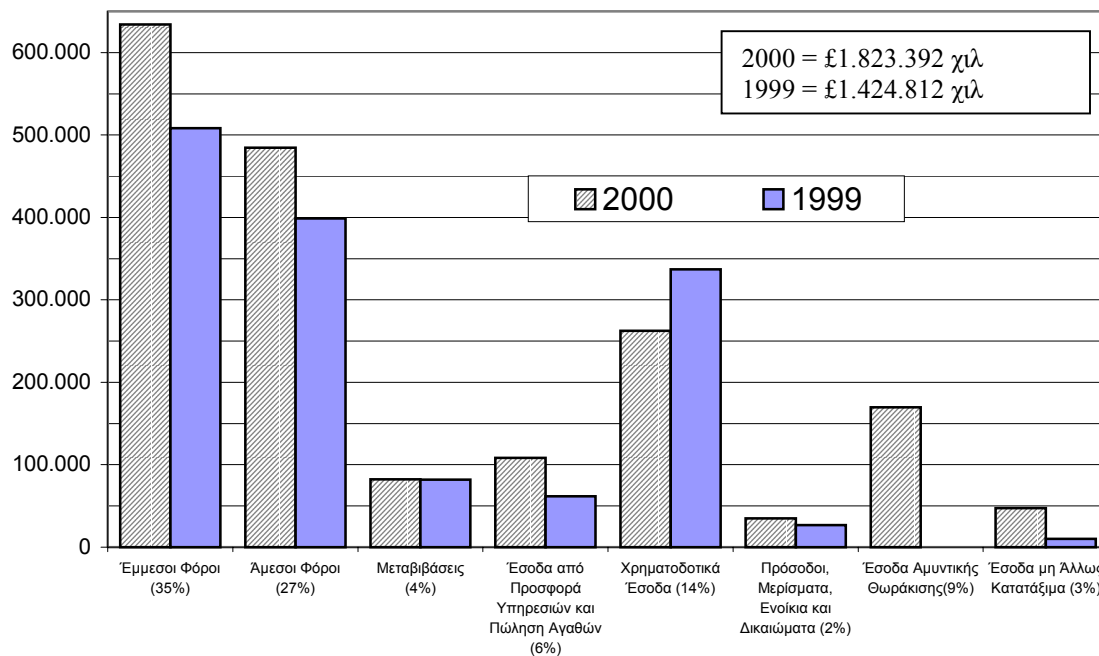
5.6.2 Καθυστερημένες υποχρεώσεις. Σύμφωνα με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες, οι υποχρεώσεις της Κυβέρνησης πρέπει να τακτοποιούνται έγκαιρα και οπωσδήποτε πριν από τη λήξη του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο δημιουργούνται. Η πρόνοια αυτή δεν τηρήθηκε πάντοτε, με αποτέλεσμα να γίνουν πληρωμές μέχρι 1.7.2001 από τον Προϋπολογισμό του 2001, για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν μέσα στο 2000, για συνολικό ποσό £6.014.766. Οι πιο πάνω οδηγίες προβλέπουν επίσης ότι οι καταστάσεις καθυστερημένων υποχρεώσεων πρέπει να υποβάλλονται το αργότερο μέχρι τις 31 Ιανουαρίου του επόμενου χρόνου.

Ανάλυση Εισπράξεων Προϋπολογισμού 2000

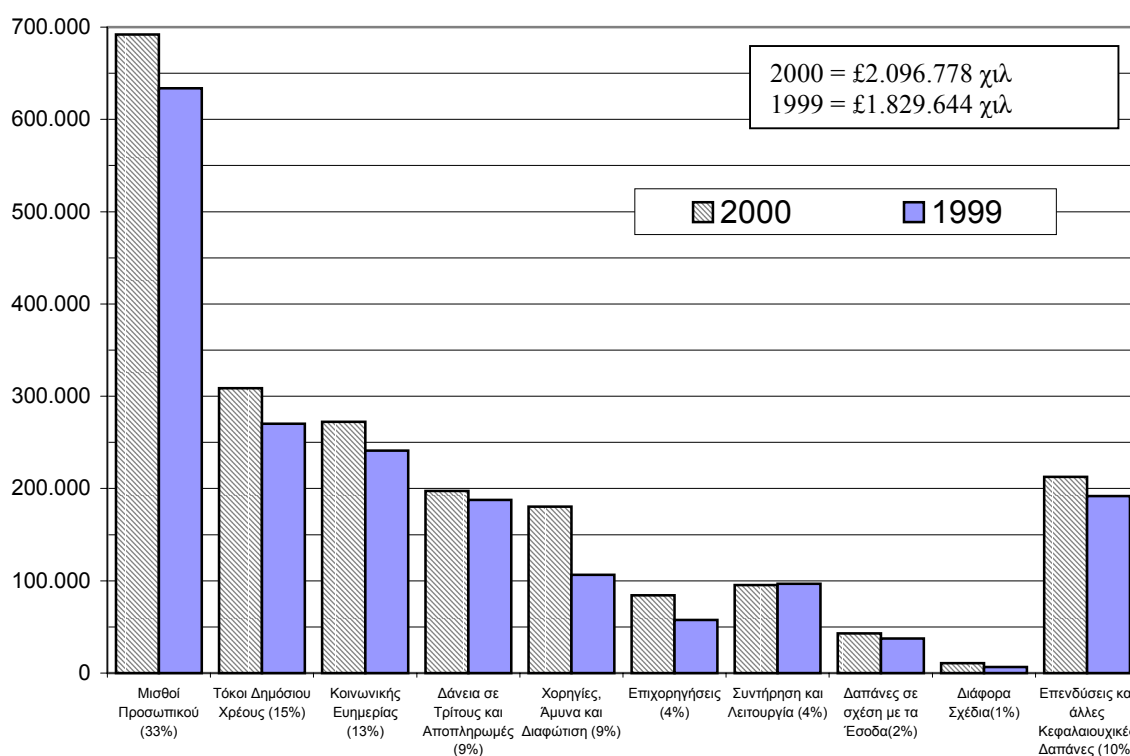
- Έμμεσοι Φόροι (35%)
- Άμεσοι Φόροι (27%)
- Μεταβιβάσεις (4%)
- Έσοδα από Προσφορά Υπηρεσιών και Πώληση Αγαθών (6%)
- Χρηματοδοτικά Έσοδα (14%)
- Πρόσοδοι, Μερίσματα, Ενοίκια και Δικαιώματα (2%)
- Έσοδα Αμυντικής Θωράκισης (9%)
- Έσοδα μη Άλλως Κατατάξιμα (3%)

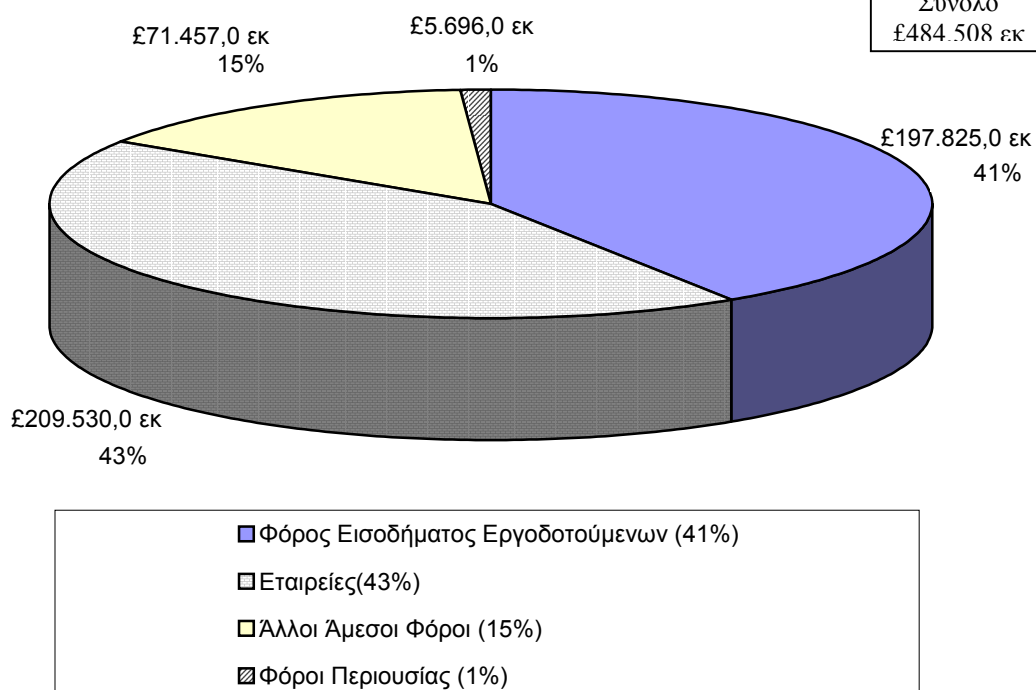
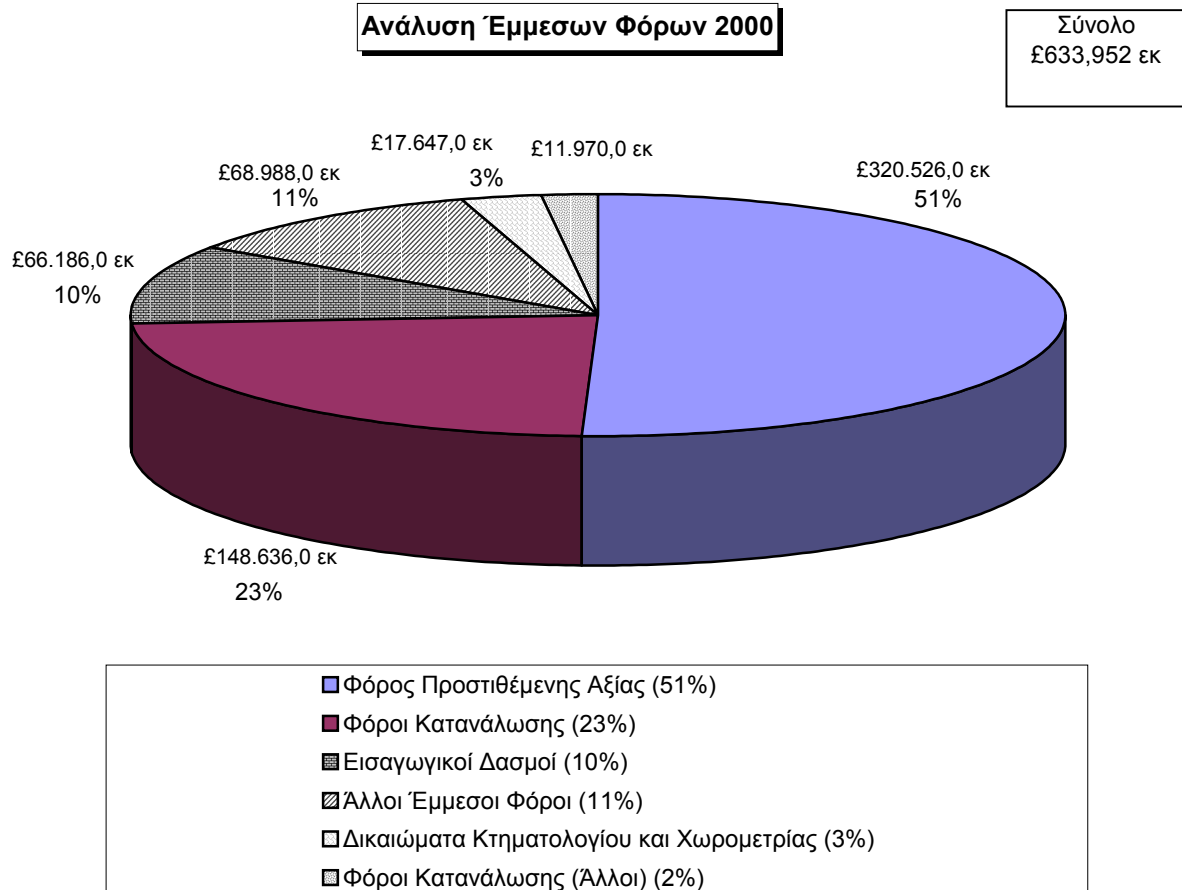
Ανάλυση Πληρωμών και Οφειλών Προϋπολογισμού 2000

■ Μισθοί Προσωπικού (33%)	■ Τόκοι Δημόσιου Χρέους (15%)
■ Κοινωνικής Ευημερίας (13%)	■ Δάνεια σε Τρίτους και Αποπληρωμές (9%)
■ Χορηγίες, Άμυνα και Διαφώτιση (9%)	■ Επιχορηγήσεις (4%)
■ Συντήρηση και Λειτουργία (4%)	■ Δαπάνες σε σχέση με τα Έσοδα (2%)
■ Διάφορα Σχέδια (1%)	■ Επενδύσεις και άλλες Κεφαλαιουχικές Δαπάνες (10%)

Σύγκριση Εισπράξεων Προϋπολογισμού**Σύγκριση Πληρωμών\Οφειλών Προϋπολογισμού**

£(000)

Ανάλυση Άμεσων Φόρων 2000**Ανάλυση Έμμεσων Φόρων 2000**

5.7 ΤΕΛΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

5.7.1 Πιστοποίηση Τελικού Απολογισμού. Ο Τελικός Απολογισμός της Δημοκρατίας, για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2000, έχει ελεγχθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 116 του Συντάγματος. Εκτός των παρατηρήσεων που αναφέρονται στην Έκθεση αυτή, ο Τελικός Απολογισμός δίνει, κατά τη γνώμη μου, αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Δημοκρατίας.

Η γενική διαπίστωση είναι ότι σημειώθηκαν σημαντικές βελτιώσεις στον εσωτερικό έλεγχο όσο αφορά τα λογιστικά συστήματα, με αποτέλεσμα να περιοριστούν στο ελάχιστο τα αριθμητικά λάθη. Επιβάλλεται όμως η εισαγωγή συστημάτων εσωτερικού ελέγχου διεύθυνσης, τα οποία, μεταξύ άλλων, να συμπεριλαμβάνουν συγκεκριμένους στόχους και μετρήσιμα κριτήρια με δείκτες απόδοσης, βάσει των οποίων να έχει την ευχέρεια, τόσο η διεύθυνση, όσο και ο πολίτης να αξιολογούν την απόδοση και επίτευξη των στόχων που οφείλει να θέτει κάθε Υπουργείο, Τμήμα ή Υπηρεσία, καθώς επίσης και η επέκταση της χρήσης μηχανογραφημένων συστημάτων σε όλους τους τομείς, με ταυτόχρονη εκπαίδευση του προσωπικού στην αξιοποίηση της τεχνολογίας, για παροχή έγκαιρης και αποτελεσματικής εξυπηρέτησης στους πολίτες με το μικρότερο δυνατό κόστος. Εκκρεμεί επίσης η θέσπιση και τροποποίηση νομοθετημάτων που θα συμβάλουν στον περιορισμό των αδυναμιών και ελλείψεων που παρατηρούνται σε ορισμένους τομείς, ιδιαίτερα στην επιβολή και είσπραξη των δημόσιων εσόδων.

5.7.2 Υποβολή Τελικού Απολογισμού. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 81 του Συντάγματος, ο Τελικός Απολογισμός πρέπει να καταθέτεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση μέσα σε τρεις μήνες από τη λήξη του οικονομικού έτους. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι ο Τελικός Απολογισμός για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2000 δεν έχει κατατεθεί μέσα στα χρονικά αυτά πλαίσια.

5.7.3 Κατάσταση Ενεργητικού και Παθητικού. Η πιο κάτω κατάσταση παρουσιάζει το Ενεργητικό και Παθητικό της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 31 Δεκεμβρίου 2000 και 31 Δεκεμβρίου 1999.

	2000 ξεκ.	1999 ξεκ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Μετρητά και Βραχυπρόθεσμες Καταθέσεις	13,2	10,3
Επενδύσεις και Καταθέσεις: -		
Ταμείο Αναπτύξεως	-	0,1
Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων - Δάνεια	-	48,5
Αναπληρούμενο Ταμείο - Δάνεια σε Οργανώσεις	-	2,7
Ειδικά Ταμεία	35,1	20,9
Προκαταβολές και Χρεωστικά Υπόλοιπα	112,8	199,0
	<u>161,1</u>	<u>281,5</u>

	2000 €εκ.	1999 €εκ.
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Ειδικά Ταμεία - Πίνακας	24,0	34,6
Κεντρική Τράπεζα Κύπρου - Γενικός Κυβερνητικός Λογαριασμός	633,17	408,2
Ταμείο Δημοσίων Δανείων	8,1	9,6
Αναπληρούμενο Ταμείο - Δάνεια σε Οργανώσεις	-	2,7
Καταθέσεις και Πιστωτικά Υπόλοιπα	85,3	47,6
Γραμμάτια Δημοσίου Εσωτερικού	2.821,4	2.674,2
Γράμματα Δημοσίου Εξωτερικού	571,7	627,2
	<u>4.144,2</u>	<u>3.804,1</u>
	<u>(3.983,1)</u>	<u>(3.522,6)</u>
ΠΑΓΙΟ ΤΑΜΕΙΟ		
Συσσωρευμένο Έλλειμμα κατά την 1/1/2000	(3.522,6)	(3.117,8)
Μεταφορά Χρεωστικών Υπολοίπων	(187,1)	-
Έλλειμμα για το Έτος	<u>(273,4)</u>	<u>(404,8)</u>
	<u>(3.983,1)</u>	<u>(3.522,6)</u>

5.8 ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

5.8.1 Μετρητά και υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών κ.τ.λ στις 31 Δεκεμβρίου 2000

	€000
Ταμεία Πάγια Προκαταβολής, Μετρητά κ.τ.λ.	13.202,9
Εμπρόθεσμες καταθέσεις βραχυπρόθεσμης προειδοποίησης	11,5
	<u>13.214,4</u>

Αναλυτική κατάσταση των Ταμείων Πάγια Προκαταβολής, Μετρητών κ.τ.λ.

	€000
Ταμεία Πάγια Προκαταβολής, Μετρητά και Ειδικοί Λογαριασμοί	11.543,5
Λογαριασμοί Εσόδων Πρεσβειών	818,1
Μετρητά στο Ταχυδρομείο	830,6
Μετρητά στους Αντιπροσώπους του Στέμματος	10,7
	<u>13.202,9</u>

Η επαλήθευση των πιο πάνω υπολοίπων έγινε με βάση τα πιστοποιητικά που υποβλήθηκαν από τις επιτροπές καταμέτρησης και τις τράπεζες.

5.8.2 Ειδικά Ταμεία - €35,1 εκ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει τα υπόλοιπα των διαφόρων Ταμείων που διαχειρίζεται η Κυβέρνηση. Στη Δημοσιονομική Έκθεση παρουσιάζονται χωριστοί λογαριασμοί για το κάθε Ταμείο.

5.8.3 Προκαταβολές και χρεωστικά υπόλοιπα £112,8 εκ. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των πιο κάτω προκαταβολών, μερικά από τα οποία πιθανόν να βαρύνουν τελικά το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Οι προκαταβολές που εκδόθηκαν πριν από πολλά χρόνια πρέπει να εξοφληθούν ή να μετατραπούν σε δάνεια το συντομότερο δυνατό. Με την ψήφιση του περί Ενταλμάτων Προκαταβολής Νόμου του 1985 και την έκδοση των σχετικών Κανονισμών, καταβάλλονται από το Γενικό Λογιστή προσπάθειες για τακτοποίηση των προκαταβολών.

(α) Προκαταβολές, Γενικό Λογιστήριο (διάφορες)

-Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου £3,6 εκ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει προκαταβολές που εκδόθηκαν κατά τα έτη 1973-1977 και 1996 με τόκο 6%, για να μπορέσει το Ίδρυμα να καλύψει τα ελλείμματα και τις τρέχουσες δαπάνες του.

-Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως £2,6 εκ. Η προκαταβολή αυτή εκδόθηκε κατά τα έτη 1976-1982 στην Τράπεζα για τη δανειοδότηση ιδιωτικών επιχειρήσεων. Η προκαταβολή αυτή δεν φέρει τόκο.

-Σχολικές Εφορείες £1,1 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε κατά τα έτη 1983-1985 ως δάνειο σε διάφορες Σχολικές Εφορείες για κάλυψη των ελλειμμάτων τους. Η αποπληρωμή του θα γίνει όταν τα οικονομικά των Σχολικών Εφορειών βελτιωθούν.

-Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ. £1,0 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε το 1983, για να μπορέσει η εταιρεία να συνεχίσει τη λειτουργία της.

-Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού £6,5 εκ.

-Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου £0,2 εκ.

-Κυπριακός Συμβούλια Αποχετεύσεων £0,6 εκ.

(β) Διάφορες Προκαταβολές

-Τουρκική Κοινοτική Συνέλευση Κύπρου και Τουρκικό Συμβούλιο Εκπαιδεύσεως £169.014. Οι προκαταβολές αυτές εκδόθηκαν πριν από το 1963 στην Τουρκική Κοινοτική Συνέλευση και το Τουρκικό Συμβούλιο Εκπαιδεύσεως.

(γ) Πληρωμές λόγω εγγυήσεων

-Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αμμοχώστου £1,7 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε κατά τα έτη 1976-1995, για να μπορέσει το Συμβούλιο να πληρώσει προς τη Διεθνή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως τις δόσεις των δανείων και τα ποσά που χρωστούσε στους εργολάβους για εργασία που εκτέλεσαν το 1974.

-Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες £16,6 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε κατά τα έτη 1984-1989 για την αποπληρωμή διαφόρων δανείων της εταιρείας, τα οποία εγγυήθηκε η Κυβέρνηση.

-Διάφορες πληρωμές £2,4 εκ. Αντιπροσωπεύει τακτοποίηση δανείων και υποχρεώσεων διαφόρων Ημικρατικών Οργανισμών και ιδιωτικών εταιρειών, τα οποία είναι εγγυημένα από την Κυβέρνηση.

-Πληρωμές Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού £10,6 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κατά τα έτη 1991-1998, για αποζημιώσεις βιομηχανιών για εξαγωγές στη Λιβύη, στο Ιράκ και Κουβέιτ και για ορισμένες άλλες μεμονωμένες περιπτώσεις.

5.8.4 Ενεργητικό που δεν περιλαμβάνεται στον Ισολογισμό.

(α) Μετοχές. Η Κυβέρνηση είναι κάτοχος των πιο κάτω μετοχών που παρουσιάζονται μόνο στις υποσημειώσεις του Ισολογισμού:

Οργανισμός	Μετοχικό Κεφάλαιο	Μερίδιο Κυβέρνησης	
	£000	£000	%
Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ	12.440	10.948	88,01
Κυπρ. Διυλιστήριο Πετρελαίου Λτδ	2.991	1.944	65,00
Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου Λτδ	3.060	1.562	51,06
Κυπριακή Εταιρεία Αναπτ. Ακινήτων Λτδ	421	348	82,66
Κυπριακές Βιομηχανίες Σωλήνων Λτδ	700	2,5	0,36
Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ	8.000	2.201	27,51
Κυπριακές Αερογραμμές Λτδ	50.000	33.055	66,11
Παγκύπρια Εταιρεία Αρτοποιιών	1.833	286	15,58
Τράπεζα Κύπρου Λτδ	216.129	10	0,00

(β) Δάνεια από λογαριασμούς του Δημοσίου. Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, τα υπόλοιπα των δανείων που παραχωρήθηκαν σε Δήμους, Ημικρατικούς Οργανισμούς, Δανειστικούς Επιτρόπους κ.τ.λ. ανέρχονταν σε £117,0 εκ. Κατά τη διάρκεια του έτους δεν παραχωρήθηκαν νέα δάνεια. Εισπράχθηκε όμως το ποσό των £31,1 εκ. για αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων. Οι καθυστερήσεις ανέρχονταν σε £5,8 εκ. Τα δάνεια αυτά παρουσιάζονται μόνο στις υποσημειώσεις του Ισολογισμού.

5.8.5 Αναλυτική κατάσταση υπολοίπων δανείων 31ης Δεκεμβρίου 2000 και 1999

	2000 £000	1999 £000
Δανειστικοί Επίτροποι	18.036	18.188
Δήμοι και Συμβούλια Βελτιώσεως	528	532
Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου	3.515	3.597
Αρχή Λιμένων Κύπρου	5.395	5.992
Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης	540	606
Οργανισμός Αναπτύξεως Γης	910	1.021
Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	246	246
Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ	66.237	66.237
Συνεργατική Οικοδομική Εταιρεία Δημοσίων Υπαλλήλων Λτδ	80	80
Ανώτατο Συμβούλιο Εβκάφ	14	14
Διακυβερνητική Επιτροπή Μεταναστεύσεως από Ευρώπη	24	24
Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ	2.561	2.561
Σχολικές Εφορείες	3.267	3.267

	2000 £000	1999 £000
Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας	498	646
Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού	-	351
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας	2.156	2.207
Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	92	121
Ταμιευτήριο "Η Αιγιαλούσα Λτδ"	150	300
Συνεργατική Εταιρεία Κωφαλάλων Λτδ	60	60
Εκκαθαριστής της Εταιρείας "The Cyprus Asbestos Mines Ltd"	228	228
Κυπριακή Παροικία Βρισβάνης	53	58
Λαϊκή Επενδυτική Λτδ	349	349
Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ	810	810
Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ	735	735
Ελληνική Τράπεζα - "Τσιμεντοποιεία Βασιλικού Λτδ"	-	301
Λαϊκή Τράπεζα - "Premier Chemical Ltd"	163	188
Λαϊκή Τράπεζα - "Yiannoplast Ltd"	170	201
Λαϊκή Τράπεζα - Γεώργιος Τσαππής	217	235
Επιτροπή Λυμάτων Άγιου Σωζόμενου	20	20
Ελληνική Τράπεζα - Dhalico Enterprises Ltd	223	241
Λαϊκή Τράπεζα - G. & M. Ioannides Ltd	52	58
Λαϊκή Τράπεζα - Trikoza Knitting Industry Ltd	151	177
Λαϊκή Τράπεζα - Nicobutton Enterprises Ltd	59	69
Τράπεζα Κύπρου - A. Epiphaniou Industries Ltd	90	105
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας	5.100	5.100
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού	4.177	4.177
Διάφορα	52	54
	116.958	119.156

5.9 ΠΑΘΗΤΙΚΟ

5.9.1 Πάγιο Ταμείο

5.9.2 Ειδικά Ταμεία £24 εκ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει τα υπόλοιπα των διαφόρων Ταμείων που διαχειρίζεται η Κυβέρνηση. Στη Δημοσιονομική Έκθεση παρουσιάζονται χωριστοί λογαριασμοί για το κάθε Ταμείο.

5.9.3 Καταθέσεις και άλλα πιστωτικά υπόλοιπα £85,3 εκ. Το ποσό αυτό αποτελείται από τα υπόλοιπα των διαφόρων Τμηματικών και άλλων λογαριασμών καταθέσεων. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται και ο πιο κάτω λογαριασμός:

-Διεθνές Νομισματικό Ταμείο £4,8 εκ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το υπόλοιπο των διευκολύνσεων που παραχώρησε από το 1974 στην Κύπρο το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο σε κράτη-μέλη, των οποίων το ισοζύγιο πληρωμών επηρεάστηκε δυσμενώς, λόγω της σημαντικής αύξησης στις τιμές των πετρελαιοειδών και της μείωσης των εξαγωγών τους.

5.9.4 Παθητικό που δεν περιλαμβάνεται στον Ισολογισμό

(α) Δημόσιο Χρέος. Το σύνολο του δημόσιου χρέους στο τέλος του έτους παρουσιάζεται μόνο στις υποσημειώσεις του λογαριασμού. Αναλυτική κατάσταση για τα έτη 2000 και 1999:

	2000 €εκ.	1999 €εκ.
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου	1.188,8	1.056,8
Εισπράξεις από νέα δάνεια	268,9	334,3
	1.457,7	1.391,1
Αποπληρωμή δανείων	92,7	226,8
	1.365,0	1.164,3
Αύξηση λόγω διακυμάνσεων τιμής συναλλάγματος	6,4	24,5
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου	1.371,4	1.188,8

Το εξοφλητικό απόθεμα για την αποπληρωμή Δημόσιου Χρέους κατά τα έτη 2000 και 1999 ήταν £394,7 εκ. και £266,2 εκ., αντίστοιχα.

(β) Εκκρεμείς οφειλές. Στις 31.12.2000 οι εκκρεμείς οφειλές ανέρχονταν σε £6 εκ. Αυτές περιλαμβάνονται μόνο στις υποσημειώσεις του Ισολογισμού.

(γ) Άλλες υποχρεώσεις. Η Κυβέρνηση έχει καταθέσει στην Κεντρική Τράπεζα μη μεταβιβάσιμα άτοκα γραμμάτια, τα οποία θα πληρωθούν σε διεθνείς οργανισμούς. Στις 31.12.00 η αξία των γραμματίων αυτών ανερχόταν σε £84,0 εκ., ως εξής:

	£000
Διεθνές Νομισματικό Ταμείο	75.436
Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως	7.509
Σύνδεσμος Διεθνούς Αναπτύξεως	943
Διεθνής Ασφαλιστικός Οργανισμός Επενδύσεων	113
	84.001

(δ) Πίνακας Εγγυήσεων. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις για δάνεια και πιστωτικές διευκολύνσεις στις 31.12.00 ανέρχονταν σε £534,3 εκ. για εγγυήσεις που δόθηκαν στους πιο κάτω:

	£000
Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	107.418
Αρχή Κρατικών Εκθέσεων	640
Αρχή Λιμένων Κύπρου	33.412
Δήμος Αγίας Νάπας	3.077
Δήμος Αγίου Αθανασίου	1.234
Δήμος Αγίου Δομετίου	300
Δήμος Αγλαντζιάς	9.678
Δήμος Αθηνών	98
Δήμος Αραδίππου	2.008

	£000
Δήμος Γερμασόγειας	3.554
Δήμος Γεροσκήπου	159
Δήμος Δερύνειας	240
Δήμος Έγκωμης	1.172
Δήμος Ιδαλίου	1.306
Δήμος Λακατάμιας	1.498
Δήμος Λάρνακας	4.155
Δήμος Λεμεσού	14.695
Δήμος Λευκάρων	333
Δήμος Λευκωσίας	5.643
Δήμος Μέσα Γειτονιάς	677
Δήμος Παραλιμνίου	4.467
Δήμος Πάφου	7.765
Δήμος Πέγειας	158
Δήμος Πόλης Χρυσοχούς	2.229
Δήμος Στροβόλου	6.898
Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου	5.285
Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου	73
Κυπριακές Αερογραμμές Λτδ	49.109
Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ	66.362
Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού	1.422
Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης	10.344
Κυπριακός Οργανισμός Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα	43
Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού	2.275
Οργανισμός Γεωργικής Ασφαλίσεως	32.734
Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας	386
Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών	5.792
Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	3.062
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας	5.703
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Δαλιού-Πέρα Χωρίου Νήσου	664
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας	16.858
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας	29.071
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάνω Πλατρών	146
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Παραλιμνίου	12.188
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου	5.547
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Κυπερούντας	2.672
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πελενδρίου	718
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγρού	200
Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας	110

	€000
Κοινοτικό Συμβούλιο Δρομολαξιάς-Μενεού	359
Κοινοτικό Συμβούλιο Έμπας	55
Κοινοτικό Συμβούλιο Επισκοπής	19
Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Πύργου	1.385
Κοινοτικό Συμβούλιο Κιτίου	1.032
Κοινοτικό Συμβούλιο Κυπερούντας	742
Κοινοτικό Συμβούλιο Λειβαδιών	46
Κοινοτικό Συμβούλιο Μονιάτη	29
Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας	134
Κοινοτικό Συμβούλιο Πάνω Πλατρών	57
Κοινοτικό Συμβούλιο Πάχνας	151
Κοινοτικό Συμβούλιο Πελενδρίου	244
Κοινοτικό Συμβούλιο Πύργου Λεμεσού	1.274
Κοινοτικό Συμβούλιο Περβολιών	2.155
Κοινοτικό Συμβούλιο Πισσουρίου	280
Κοινοτικό Συμβούλιο Τάλας	32
Κοινοτικό Συμβούλιο Ξυλοφάγου	158
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα	731
Κοινοτικό Συμβούλιο Τσάδας	22
Κοινοτικό Συμβούλιο Ύψωνα	61
Κοινοτικό Συμβούλιο Φρενάρους	194
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Βαρβάρας	134
Κοινοτικό Συμβούλιο Κοφίνου	44
Κοινοτικό Συμβούλιο Ποταμιάς	119
Κοινοτικό Συμβούλιο Σουνίου-Ζανατζιάς	21
Κοινοτικό Συμβούλιο Στατού-Αγίου Φωτίου	91
Κοινοτικό Συμβούλιο Στρουμπιού	45
Κοινοτικό Συμβούλιο Τριμίκλινης	72
Κοινοτικό Συμβούλιο Χολετριών	68
Κοινοτικό Συμβούλιο Χούλου	13
Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου	108
Κοινοτικό Συμβούλιο Παρεκκλησιάς	1.116
Κοινοτικό Συμβούλιο Σωτήρας	725
Κοινοτικό Συμβούλιο Χλώρακα	98
Κοινοτικό Συμβούλιο Λουβαρά	91
Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαβασού	14
Κοινοτικό Συμβούλιο Ορόκλινης	407
Κοινοτικό Συμβούλιο Λόφου	74
Κοινοτικό Συμβούλιο Περιστερώννας Πάφου	128

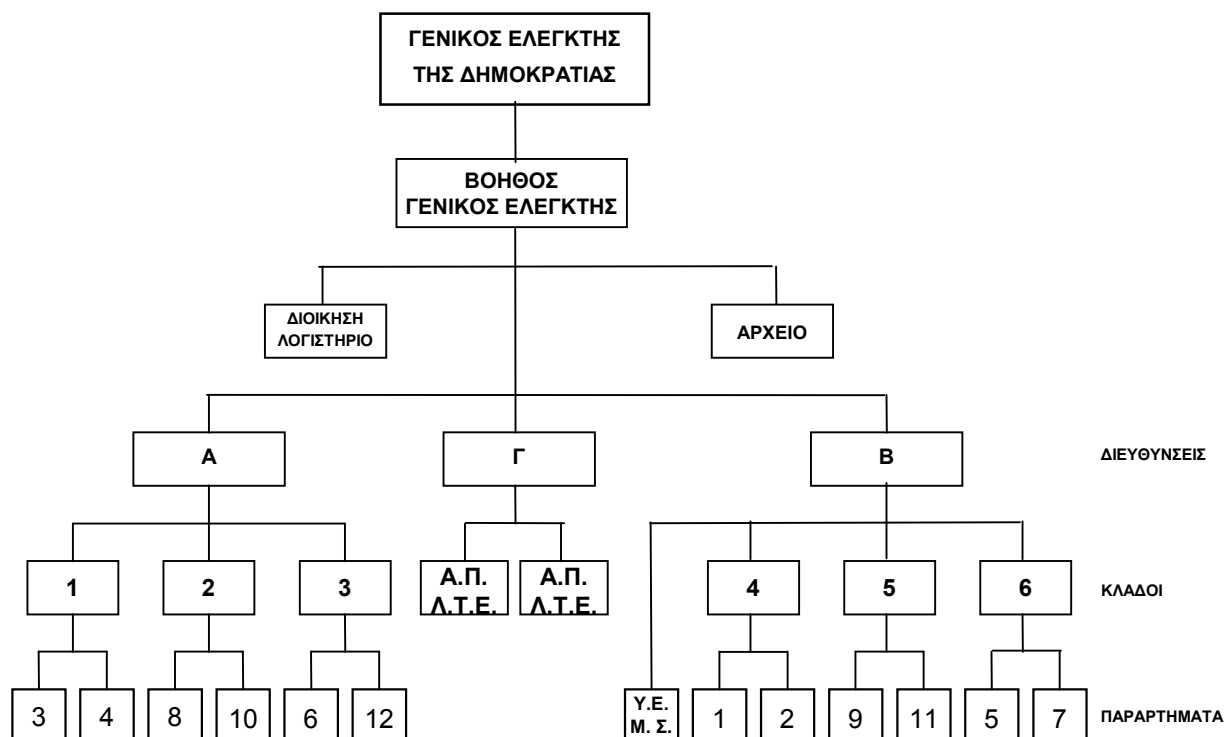
	£000
Κοινοτικό Συμβούλιο Ακρωτηρίου	49
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου	111
Κοινοτικό Συμβούλιο Τραχωνίου	132
Κοινοτικό Συμβούλιο Συκόπετρας	39
Κοινοτικό Συμβούλιο Φοινικαριών	43
Κοινοτικό Συμβούλιο Λιμνατίου	36
Κοινοτικό Συμβούλιο Απαισιάς	28
Κοινοτικό Συμβούλιο Πυργών Λάρνακας	100
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Ιωάννη Αγρού	195
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Θεράπποντα	96
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Άννας	19
Κοινοτικό Συμβούλιο Μουταγιάκας	172
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίων Τριμιθιάς	67
Κοινοτικό Συμβούλιο Καλού Χωριού	130
Κοινοτικό Συμβούλιο Κονιών	36
Κοινοτικό Συμβούλιο Μαλούντας	50
Κοινοτικό Συμβούλιο Πύλας	94
Κοινοτικό Συμβούλιο Τερσεφάνου	28
Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Αμιάντου	35
Κοινοτικό Συμβούλιο Ανώγυρας	28
Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας	4
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Μαρίας Κελοκεδάρων	19
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Τύχωνα Αμαθ.	3.921
Κοινοτικό Συμβούλιο Μαζωτού	7
Κοινοτικό Συμβούλιο Δωρού	8
Κοινοτικό Συμβούλιο Επταγώνιας	36
Κοινοτικό Συμβούλιο Ερήμης	5
Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας	3
Κοινοτικό Συμβούλιο Καπέδων	148
Κοινοτικό Συμβούλιο Κοιλανίου	105
Κοινοτικό Συμβούλιο Λάνιας	29
Κοινοτικό Συμβούλιο Μαθηκολώνης	178
Κοινοτικό Συμβούλιο Βουνίου	95
Κοινοτικό Συμβούλιο Δρύμου	30
Κοινοτικό Συμβούλιο Πάνω Κυβίδων	9
Κοινοτικό Συμβούλιο Συλίκου	9
Κοινοτικό Συμβούλιο Φασούλας	57
Κοινοτικό Συμβούλιο Φλάσου	117
Σ.Ο.Δ.Α.Π. Λτδ	4.770

	€000
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Πελενδρίου-Κάτω Αμιάντου Λτδ	76
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Στρουμπιού-Πολεμίου Λτδ	374
Περιφερειακή Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Αγρού Λτδ	270
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Χλώρακα Λτδ	394
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Αργάκας Λτδ	149
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Λύσης Λτδ	65
Περιφερειακή Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Μαρωνίου Λτδ	320
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Φαρμακά-Οδούς Λτδ	92
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς Λτδ	76
Περιφερειακή Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Παλαιχωρίου Λτδ	84
Συνεργατική Εταιρεία Κωφαλάλων Λτδ	351
Σ.Π.Ε. Λιοπετρίου	19
Σ.Π.Ε. Σωτήρας	18
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Αγρού	50
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Στατού - Αγίου Φωτίου Λτδ	137
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Κυπερούντας, Δυμών & Χανδριών	41
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Παρεκκλησιάς	30
Σ.Π.Ε. Μέσα Γειτονιάς	72
Σ.Π.Ε. Λουβαρά	32
Σ.Π.Ε. Κιτίου	46
Σ.Π.Ε. Αυγόρου	447
ΕΤΚΟ Λτδ	6.503
ΚΕΟ Λτδ	2.403
ΛΟΕΛ Λτδ	6.471
Ελεγκτική Υπηρεσία Συνεργατικών Εταιρειών	110
Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων	133
Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων	390
Συμβούλιο Κεντρικού Σφαγείου	6.231
Κυπριακό Ίδρυμα Ερευνών για τη Μυϊκή Δυστροφία	401
Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών	14.147
Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου	1.150
Διάφορα Συνεργατικά Ιδρύματα	17
Διάφορα άτομα	4.795
Labertas Fisheries	290
Γαλακτοκομεία Πήττας	601
Βιομηχανία Κρασιών Νικολαΐδη Λτδ	96
L. L. Artos Art Trading	23
Βάσος Χαραλαμπίδης	212
	534.300

ΜΕΡΟΣ 6 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

6.1 ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ

Η οργανωτική διάρθρωση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας κατά το υπό επισκόπηση έτος ήταν η πιο κάτω:

6.1.1 Προσωπικό. Οι εγκεκριμένες οργανικές θέσεις ελεγκτικού προσωπικού της Υπηρεσίας ανέρχονται σε 102. Επιπρόσθετα απασχολούνται 13 άτομα ως βοηθητικό προσωπικό και 6 άτομα πάνω σε έκτακτη βάση, δηλαδή σύνολο 121 υπάλληλοι. Μέσα στο 2001, άρχισε η διαδικασία πλήρωσης 12 θέσεων ελεγκτικού προσωπικού, από τις 14 κενές που υπήρχαν στις 31.12.2000.

6.1.2 Διευθύνσεις. Στην Υπηρεσία λειτουργούν τρεις Διευθύνσεις, Α, Β και Γ. Στις Διευθύνσεις Α και Β υπάγονται οι Κλάδοι και Παραρτήματα που διεξάγουν κυρίως οικονομικό έλεγχο. Η καθεμιά από τις Διευθύνσεις αυτές στελεχώνεται με ένα Διευθυντή Ελέγχου. Στη Διεύθυνση Β υπάγεται επίσης η Υπηρεσία Ελέγχου Μηχανογραφικών Συστημάτων.

Στη Διεύθυνση Γ, της οποίας προϊστάται ο Διευθυντής Τεχνικού Ελέγχου, υπάγονται οι Κλάδοι και Παραρτήματα που διεξάγουν κυρίως τεχνικό έλεγχο αναπτυξιακών και άλλων έργων.

6.1.3 Κλάδοι και Παραρτήματα. Κάτω από τις Διευθύνσεις Α και Β λειτουργούν 6 Κλάδοι, στους οποίους υπάγονται 12 Παραρτήματα. Ο κάθε Κλάδος των Διευθύνσεων Α και Β διευθύνεται από έναν Ανώτερο Πρώτο Ελεγκτή και το κάθε Παράρτημα από έναν Ανώτερο Λειτουργό Ελέγχου ή ένα Λειτουργό Ελέγχου Α'. Επίσης λειτουργούν ακόμη 2 Κλάδοι που υπάγονται στη Διεύθυνση Γ, οι οποίοι διευθύνονται από έναν Ανώτερο Πρώτο Λειτουργό Τεχνικού Ελέγχου.

6.2 Δαπάνες και Έσοδα Ελεγκτικής Υπηρεσίας

-Δαπάνες. Οι δαπάνες που αρχικά προϋπολογίστηκαν για το έτος 2000 στο Κεφάλαιο 05.01.2 "Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας" αυξήθηκαν από £1.674.849 σε £1.681.524 και εκείνες που πραγματοποιήθηκαν ήταν £1.639.233.

-Έσοδα. Τα έσοδα που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2000 στο Κονδύλι 3/127 "Ελεγκτική Υπηρεσία - Δικαιώματα για Ελεγκτικές Υπηρεσίες" ήταν £160.000 και εκείνα που πραγματοποιήθηκαν £119.050.

6.3 Προγράμματα Εργασίας. Για κάθε ελεγκτικό έτος, που καλύπτει την περίοδο από 1η Ιουλίου μέχρι 30 Ιουνίου του επόμενου έτους, ετοιμάζονται προγράμματα που περιλαμβάνουν τις εργασίες που θα καλύψει ο έλεγχος, καθώς επίσης και τα μεγάλα τεχνικά έργα που θα επιθεωρηθούν από την Ελεγκτική Υπηρεσία.

6.4 Δειγματοληπτικός Έλεγχος. Με την πάροδο του χρόνου ο όγκος και το περίπλοκο των κυβερνητικών δραστηριοτήτων έχουν αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό. Κάτω από τις συνθήκες αυτές, είναι τώρα αδύνατο για το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, που προΐσταται μιας μικρής αριθμητικά Υπηρεσίας, να διεξάγει έναν πλήρη διακανονιστικό ή οικονομικό έλεγχο σ' όλα τα επίπεδα του Κράτους. Η άσκηση τέτοιου ελέγχου έχει καταστεί πολύ λιγότερο αναγκαία, ως πρωταρχική λειτουργία του Γενικού Ελεγκτή, γιατί οι μέθοδοι εσωτερικού ελέγχου στις διάφορες διοικητικές μονάδες έχουν αυξηθεί και βελτιωθεί σημαντικά. Αντ' αυτού, γίνεται τώρα κατά προγραμματισμένο τρόπο δειγματοληπτικός έλεγχος, σε συνδυασμό με μεγαλύτερη προσήλωση στην εξέταση της έκτασης και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου. Ο Γενικός Ελεγκτής ενδιαφέρεται πάρα πολύ για την ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ελεγκτικών προτύπων και μεθόδων, για να μπορεί να εκτελεί τα καθήκοντα του πιο γρήγορα, οικονομικά και αποτελεσματικά. Η τεχνική του δειγματοληπτικού ελέγχου εφαρμόζεται για αρκετά χρόνια με ικανοποιητικά αποτελέσματα. Δειγματοληπτικός έλεγχος επιβάλλεται όχι μόνο για την αντιμετώπιση της αύξησης του όγκου των δημόσιων λογαριασμών, αλλά και για να παρέχεται στο Γενικό Ελεγκτή αρκετός χρόνος για να διεξάγει διαχειριστικούς ελέγχους και να καλύπτει σημαντικούς τομείς των δημόσιων εσόδων και εξόδων.

6.5 Διαχειριστικός Έλεγχος. Εκτός από τον οικονομικό και διακανονιστικό έλεγχο, που αποσκοπεί κυρίως στην εξακρίβωση ότι υπάρχει συμμόρφωση στο Νόμο, στον Προϋπολογισμό και στους σχετικούς λογιστικούς, δημοσιονομικούς και διοικητικούς Κανονισμούς, διεξάγεται κατά τα τελευταία χρόνια και διαχειριστικός έλεγχος από το προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, που καλύπτει τους τομείς της οικονομίας, απόδοσης και αποτελεσματικότητας των αποφάσεων και πράξεων των δημόσιων υπολόγων. Η διαφοροποίηση αυτή εντάσσεται μέσα στα πλαίσια των νέων προσανατολισμών του κρατικού ελέγχου σε όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου, καθώς επίσης και των απαιτήσεων, τόσο της Κυβέρνησης, όσο και της Βουλής των Αντιπροσώπων. Λεπτομέρειες για ορισμένους διαχειριστικούς ελέγχους που έχουν διεξαχθεί κατά τα τελευταία έτη αναφέρονται στο Μέρος 3 της Έκθεσης μου.

6.6 Έλεγχος των Τεχνικών Έργων. Μέσα στο 2000 συνεχίστηκε από το τεχνικό προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας ο έλεγχος των τεχνικών έργων, με προγραμματισμένο και συστηματικό τρόπο. Τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτού υπήρξαν και πάλι πολύ ευεργετικά προς την κατεύθυνση της ορθής οικονομικής διαχείρισης του δημόσιου χρήματος. Τα πιο σοβαρά θέματα που έχουν εγερθεί από τον έλεγχο των τεχνικών έργων αναφέρονται σε άλλα μέρη της Έκθεσης μου.

Ο τεχνικός έλεγχος αποσκοπεί στο να εξακριβωθεί κατά πόσο η εκτέλεση των διαφόρων έργων γίνεται σύμφωνα με τους τεχνικούς όρους, τις προδιαγραφές και, γενικά, κατά τον πιο οικονομικό και αποδοτικό τρόπο και ότι τα έργα προγραμματίστηκαν, σχεδιάστηκαν και εκτελέστηκαν ικανοποιητικά. Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την εξέταση των οικονομοτεχνικών μελετών σκοπιμότητας, των τεχνικών προδιαγραφών και σχεδίων, των όρων των συμβολαίων και των διαδικασιών για ζήτηση και κατακύρωση προσφορών. Για το σκοπό αυτό διενεργούνται από το προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας επιθεωρήσεις των έργων και έλεγχος των ενδιάμεσων πληρωμών και Τελικών Λογαριασμών.

Με τον τεχνικό έλεγχο, όπως και με τις άλλες μορφές ελέγχου, ο Γενικός Ελεγκτής δεν σκοπεί στην αντικατάσταση ή την αφαίρεση αρμοδιοτήτων από τους ελεγχόμενους. Αυτοί παραμένουν, όπως και πριν, πλήρως υπεύθυνοι για την εκτέλεση και επίβλεψη των τεχνικών έργων. Το έργο του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας περιορίζεται στην εκτέλεση καθηκόντων ελέγχου που πηγάζουν από το Σύνταγμα.

6.7 Επιμόρφωση Προσωπικού. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση και βαρύτητα στη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού, με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση της ελεγκτικής εργασίας, για την όσο το δυνατό καλύτερη προσφορά υπηρεσίας στο Δημόσιο.

Στα πλαίσια πάντοτε των οικονομικών περιορισμών του Προϋπολογισμού, αλλά και των προτεραιοτήτων και αναγκών της Υπηρεσίας, λειτουργοί της Υπηρεσίας λαμβάνουν μέρος σε κατάλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια και διαλέξεις, τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό.

Κατά τη διάρκεια του 2000, 34 λειτουργοί συμμετείχαν σε εκπαιδευτικά προγράμματα που διοργανώθηκαν στην Κύπρο από το Κέντρο Παραγωγικότητας και ιδιωτικούς οργανισμούς, ενώ, επιπρόσθετα, 14 λειτουργοί παρακολούθησαν διάφορα σεμινάρια που οργανώθηκαν από Κυβερνητικές Υπηρεσίες. Μέσα στο ίδιο έτος, 8 λειτουργοί συμμετείχαν σε δέκα σεμινάρια και εκπαιδευτικά προγράμματα στο εξωτερικό.

6.8 Επισκέψεις Γενικών Ελεγκτών και Αντιπροσωπειών Ανωτάτων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου στην Κύπρο. Διμελής αντιπροσωπεία του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου πραγματοποίησε επίσκεψη στην Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας από 1 μέχρι 2.2.2000, η οποία αποσκοπούσε στην καλύτερη προετοιμασία της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, ενόψει της ενταξιακής πορείας της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η αντιπροσωπεία παρουσίασε στο προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας θέματα, αναφορικά με το ρόλο του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και τις σχέσεις και τη συνεργασία που αναπτύσσονται μεταξύ των Ελεγκτικών Υπηρεσιών των υπό ένταξη χωρών. Επίσης αξιολόγησε το επίπεδο του Κρατικού Ελέγχου στην Κύπρο, για σκοπούς εναρμόνισης με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, το οποίο και έκρινε εξαιρετικό.

Ο Γενικός Ελεγκτής του Ηνωμένου Βασιλείου Sir John Bourn, επικεφαλής διμελούς αντιπροσωπείας, πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο, από 16 μέχρι 22.4.2000, ως προσκεκλημένος της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας κας Χρυστάλλας Γιωρκάτζη. Μέσα στα πλαίσια της επίσκεψης, έδωσε διάλεξη στο προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας σε θέματα αναφορικά με το ρόλο και τις δραστηριότητες του National Audit Office του Ηνωμένου Βασιλείου.

Οι Γενικοί Ελεγκτές του πρώτου κύκλου των υπό ένταξη χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ουγγαρία, Πολωνία, Τσεχία, Εσθονία, Σλοβενία), επικεφαλής αντιπροσωπειών των χωρών τους, πραγματοποίησαν, από 1 μέχρι 5.6.2000, συναντήσεις με τη Γενικό Ελεγκτή της

Δημοκρατίας, για συζήτηση των επιπτώσεων και υιοθέτηση κατάλληλων στρατηγικών, ενόψει της επικείμενης ενταξιακής τους πορείας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μέσα στα πλαίσια των ενημερωτικών συναντήσεων των Προέδρων των Ανωτάτων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου των υποψηφίων για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χωρών και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, θα πραγματοποιηθεί στην Κύπρο, μεταξύ 25 - 27 Νοεμβρίου 2001, Σύνοδος, για συζήτηση και υιοθέτηση των αναγκαίων χειρισμών, ενόψει της ενταξιακής πορείας.

6.9 Συμβουλευτικές Υπηρεσίες του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας

(α) Ο Γενικός Ελεγκτής βοηθά την Εκτελεστική Εξουσία στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών της Δημοκρατίας, με την παροχή συμβουλών για τη διαμόρφωση νέων λογιστικών διαδικασιών και συστημάτων, καθώς και για την αναθεώρηση των Γενικών Διατάξεων, Δημοσιονομικών Οδηγιών, Κανονισμών Προσφορών και Αποθηκών και άλλων θεμάτων. Επίσης συμμετέχει σε αρκετές επιτροπές ως παρατηρητής.

(β) Στα πλαίσια της κυβερνητικής πολιτικής για παροχή τεχνικής βοήθειας σε αντίστοιχους Κρατικούς Οργανισμούς άλλων αναπτυσσόμενων χωρών, η Ελεγκτική Υπηρεσία παρέσχε εκπαίδευση σε υποτρόφους της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι οποίοι είναι μέλη της Κρατικής Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Γεωργίας, από 5 μέχρι 30.3.2001.

6.10 Συμβούλια Προσφορών. Ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας ή εκπρόσωπος του παρακάθεται ως παρατηρητής στις συνεδριάσεις του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών και του Ειδικού Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, που συστάθηκαν και λειτουργούν σύμφωνα με τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο 102(I)/97. Από τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα, προκύπτει ότι η παρουσία του Γενικού Ελεγκτή είναι πολύ ωφέλιμη και εποικοδομητική.

6.11 Ετήσια Έκθεση. Στην Ετήσια Έκθεση του ο Γενικός Ελεγκτής αναφέρει οτιδήποτε που, κατά τη γνώμη του, πρέπει να περιέλθει σε γνώση της Εκτελεστικής Εξουσίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων, σχετικά με τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών της Δημοκρατίας. Καταβάλλεται κάθε προσπάθεια ώστε η Έκθεση να ετοιμάζεται με αντικειμενικότητα, ακρίβεια και επαγγελματική ευθύνη. Οι διαπιστώσεις και απόψεις του Γενικού Ελεγκτή φέρονται πρώτα σε γνώση των ελεγχόμενων Υπηρεσιών και μετά ετοιμάζεται η Έκθεση του με βάση τις αναφορές που υποβλήθηκαν. Οι παράγραφοι της Ετήσιας Έκθεσης, προτού πάρουν την τελική τους μορφή, αποστέλλονται στους Υπουργούς, στους Προϊστάμενους των Ανεξάρτητων Υπηρεσιών, στους Προέδρους των Ημικρατικών ή άλλων Οργανισμών και Αρχών Τοπικής Διοίκησης, για να εκφέρουν τις απόψεις τους.

6.12 Ετήσια Έκθεση για το 1999. Σύμφωνα με το άρθρο 116(4) του Συντάγματος, η Ετήσια Έκθεση μου για το 1999 υποβλήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2000 στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος και την κατέθεσε ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων. Το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του στις 30.11.2000 όρισε εξ Υπουργών Επιτροπή, στην οποία συμμετέχει και η Γενικός Ελεγκτής, με σκοπό τη μελέτη της Έκθεσης για το 1999 και την εφαρμογή, βραχυπρόθεσμα, των εισηγήσεων της Έκθεσης που ήθελαν υιοθετηθεί, αλλά και για τη μελέτη γενικότερων αδυναμιών στη λειτουργία του δημόσιου τομέα, όπως προκύπτουν από την Έκθεση, καθώς και την υποβολή έκθεσης στο Υπουργικό Συμβούλιο για μεσοπρόθεσμες λύσεις. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, με εγκύκλιο της ημερ. 26.1.2001 προς τους Γενικούς Διευθυντές των Υπουργείων και του Γραφείου Προγραμματισμού, διαβίβασε παράκληση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών όπως, για σκοπούς διευκόλυνσης της Επιτροπής στη μελέτη της Έκθεσης,

ετοιμαστούν και υποβληθούν σημειώματα, στα οποία να περιλαμβάνονται οι παρατηρήσεις της Γενικού Ελεγκτή, όπως αυτές περιέχονται στην Ετήσια Έκθεση, καθώς και τα σχόλια του αρμόδιου Υπουργείου/Γραφείου σχετικά με προτάσεις και εισηγήσεις, για επίλυση των προβλημάτων που επισημαίνονται.

6.13 Τριμηνιαίες Εκθέσεις Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Μέσα στο 2000 συνεχίστηκε η υποβολή προς τους Υπουργούς των τριμηνιαίων εκθέσεων μου σχετικά με τα πιο σοβαρά θέματα που προκύπτουν από τον έλεγχο των διαφόρων Υπηρεσιών. Αντίγραφα των εκθέσεων αυτών κοινοποιούνται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Με τις εκθέσεις αυτές ενημερώνονται έγκαιρα, τόσο η Εκτελεστική Εξουσία όσο και η Βουλή των Αντιπροσώπων, πάνω στα πιο σοβαρά θέματα που εγείρονται από τον έλεγχο των κρατικών λογαριασμών και των λογαριασμών των Τοπικών Αρχών και Ημικρατικών Οργανισμών.

6.14 Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας. Με πρόσκληση του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας επισκέφθηκε, ως επικεφαλής αποστολής της Υπηρεσίας, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο στο Λουξεμβούργο, καθώς και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες, από 19.3.2000 μέχρι 23.3.2000. Επίσης εκπροσώπησε την Κύπρο στο 2ο Διεθνές Συνέδριο για θέματα Εσωτερικού Ελέγχου του Διεθνούς Οργανισμού Ανωτάτων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου που πραγματοποιήθηκε στη Βουδαπέστη από 8.5.2000 μέχρι 11.5.2000, καθώς επίσης και στην 8η Συνέλευση του Ασιατικού Οργανισμού Ανωτάτων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου που πραγματοποιήθηκε στη Θαϊλάνδη από 9.10.2000 μέχρι 15.10.2000.

6.15 Βοηθός Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας. Ο Βοηθός Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας κ. Γεώργιος Κυριακίδης είναι ένα από τα μέλη του Ελεγκτικού Συμβουλίου για τον εξωτερικό έλεγχο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (EUROCONTROL), στον οποίο ανήκει και η Κύπρος. Συμμετέσχε στην αποστολή που είχε επαφές με το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, για θέματα εναρμόνισης με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, στο Λουξεμβούργο και στις Βρυξέλλες από 19 μέχρι 23.3.2000, καθώς και στη 17η Σύνοδο Διακυβερνητικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Εκθέσεις των Ηνωμένων Εθνών που πραγματοποιήθηκε στη Γενεύη από 3 μέχρι 5.7.2000. Ο Βοηθός Γενικός Ελεγκτής εκπροσώπησε την Κύπρο στη συνάντηση Γενικών Ελεγκτών των υπό ένταξη χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση με το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, η οποία πραγματοποιήθηκε στη Βουλγαρία από 7 μέχρι 8.12.2000.

ΜΕΡΟΣ 7 - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι****ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Πραγματικές Δαπάνες	Αρχικός Προϋπολογισμός	Τελικός Προϋπολογισμός	Αδαπάνητα Ποσά (Υπερβάσεις)	
	£	£	£	£	%
Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο	1.879.006	1.410.131	2.422.626	543.620	22,44
Υπουργικό Συμβούλιο	460.748	499.236	501.845	41.097	8,19
Βουλή των Αντιπροσώπων	3.848.652	4.068.244	4.108.874	260.222	6,33
Δικαστική Υπηρεσία	6.425.800	6.449.026	6.672.126	246.326	3,69
Νομική Υπηρεσία	2.500.425	2.376.020	2.536.792	36.367	1,43
Ελεγκτική Υπηρεσία	1.639.233	1.674.849	1.681.524	42.291	2,52
Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας	292.635	294.062	306.959	14.324	4,67
Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας	249.163	234.697	253.119	3.956	1,56
Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως	231.817	253.663	253.663	21.846	8,61
Υπουργείο Άμυνας- Διοίκηση	1.356.622	1.356.871	1.404.210	47.588	3,39
Κυπριακός Στρατός	28.730.140	28.766.689	28.795.259	65.119	0,23
Εθνική Φρουρά	40.465.305	42.950.000	42.950.000	2.484.695	5,79
Αμυντική Θωράκιση	60.159.333	151.726.010	151.726.010	91.566.677	60,35
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος-Διοίκηση	20.707.721	19.951.676	22.788.992	2.081.271	9,13
Τμήμα Γεωργίας	13.424.465	12.942.720	14.425.959	1.001.494	6,94
Τμήμα Γεωργίας-Κτηνοτροφία	1.202.049	1.793.300	1.793.300	591.251	32,97
Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	3.819.695	4.032.783	4.552.591	732.896	16,10
Τμήμα Δασών	10.386.622	11.786.679	11.829.679	1.443.057	12,20
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	40.411.666	47.344.654	52.941.420	12.529.754	23,67
Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως	2.224.637	2.455.449	2.623.350	398.713	15,20
Μετεωρολογική Υπηρεσία	1.513.688	1.778.395	1.778.395	264.707	14,88
Τμήμα Αναδασμού	1.906.615	2.765.447	2.765.447	858.832	31,06
Μεταλλεία	177.237	165.856	181.909	4.672	2,57
Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	3.188.598	3.415.923	3.440.807	252.209	7,33
Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών	1.694.562	1.790.022	1.873.251	178.689	9,54

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Πραγματικές Δαπάνες £	Αρχικός Προϋπολογισμός £	Τελικός Προϋπολογισμός £	Αδαπάνητα Ποσά (Υπερβάσεις) £	%
Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως- Διοίκηση	3.557.799	3.793.931	4.083.481	525.682	12,87
Φυλακές	3.717.236	3.516.132	3.763.664	46.428	1,23
Αστυνομία	68.151.829	73.293.065	75.955.698	7.803.869	10,27
Πυροσβεστική Υπηρεσία	8.352.940	8.447.570	8.583.028	230.088	2,68
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού-Διοίκηση	718.714	1.159.425	1.221.491	502.777	41,16
Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας	15.670.844	20.013.615	22.849.416	7.178.572	31,42
Συνεργατική Ανάπτυξη	790.538	849.353	850.413	59.875	7,04
Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη	1.002.853	977.871	1.064.839	61.986	5,82
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων- Διοίκηση	368.830	481.702	526.702	157.872	29,97
Τμήμα Εργασίας	3.584.470	3.250.048	3.942.127	357.657	9,07
Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	48.533.237	49.293.603	49.478.116	944.879	1,91
Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	45.506.610	43.246.009	46.053.637	547.027	1,19
Κέντρο Παραγωγικότητας	967.352	1.100.579	1.105.289	137.937	12,48
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου	710.474	896.650	903.166	192.692	21,34
Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο	2.167.019	2.333.302	2.412.968	245.949	10,19
Υπηρεσία Βιομηχανικών Σχέσεων	91.181	128.306	128.306	37.125	28,93
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	0	641.370	641.370	641.370	100,00
Υπουργείο Εσωτερικών- Διοίκηση	36.896.150	30.726.433	43.906.507	7.010.357	15,97
Επαρχιακή Διοίκηση	3.918.434	4.157.172	4.327.379	408.945	9,45
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	21.398.052	31.832.439	32.018.169	10.620.117	33,17
Υπηρεσία Μεταναστεύσεως	238.957	188.832	256.722	17.765	6,92
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	15.494.522	17.887.728	20.821.046	5.326.524	25,58

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Πραγματικές Δαπάνες £	Αρχικός Προϋπολογισμός £	Τελικός Προϋπολογισμός £	Αδαπάνητα Ποσά (Υπερβάσεις) £	%
Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών	4.853.103	5.276.338	5.406.338	553.235	10,23
Αγροτική Ανάπτυξη	12.667.339	15.385.000	15.435.000	2.767.661	17,93
Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων	358.971	405.240	405.240	46.269	11,42
Υπουργείο Εσωτερικών- Υπηρεσία Προστασίας και Διαχείρισεως Τ/Κ Περιουσιών	2.944.155	3.000.000	3.000.000	55.845	1,86
Σχέδια Αυτοστεγάσεως	15.729.164	26.432.000	26.432.000	10.702.836	40,49
Υπουργείο Εσωτερικών-Άλλες Υπηρεσίες	3.978.259	4.285.000	4.435.000	456.741	10,30
Υπουργείο Εξωτερικών- Διοίκηση	2.266.917	2.245.714	2.310.129	43.212	1,87
Εξωτερικές Υπηρεσίες	11.254.519	11.427.595	11.864.653	610.134	5,14
Υπουργείο Οικονομικών- Διοίκηση	10.662.648	10.226.390	13.987.097	3.324.449	23,77
Γενικό Λογιστήριο	3.713.376	4.209.780	4.231.119	517.743	12,24
Τελωνεία	37.924.716	38.548.149	40.104.329	2.179.613	5,43
Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων	23.438.701	31.579.405	31.616.004	8.177.303	25,86
Στατιστική Υπηρεσία	1.438.427	1.451.903	1.456.230	17.803	1,22
Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών	2.239.365	2.370.383	2.381.717	142.352	5,98
Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού	326.834	418.976	420.248	93.414	22,23
Τυπογραφείο	2.261.067	2.354.508	2.363.868	102.801	4,35
Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής	1.337.440	1.814.368	1.814.368	476.928	26,29
Οφειλές Δημόσιου Χρέους	495.607.143	481.366.150	505.843.445	10.236.302	2,02
Συντάξεις και Φιλοδωρήματα	112.043.672	106.647.000	112.866.759	823.087	0,73
Επιχορηγήσεις	66.060.186	37.700.000	70.700.000	4.639.814	6,56
Μακροπρόθεσμα Δάνεια και Προκαταβολές	0	60	60	60	100,00
Χορηγίες και Συνεισφορές	183.225.934	187.277.488	192.649.329	9.423.395	4,89
Διάφορα	37.684.721	28.585.814	52.782.566	15.097.845	28,60
Μη Προβλεπόμενες Δαπά- νες και Αποθεματικό	0	3.000.000	2.034.419	2.034.419	100,00

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Πραγματικές Δαπάνες £	Αρχικός Προϋπολογισμός £	Τελικός Προϋπολογισμός £	Αδαπάνητα Ποσά (Υπερβάσεις) £ %	
Γραφείο Προγραμματισμού	5.017.056	19.175.673	17.470.075	12.453.019	71,28
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Διοίκηση	34.434.703	26.134.678	35.136.122	701.419	2,00
Παιδεία	194.421.505	194.735.929	202.459.756	8.038.251	3,97
Πολιτιστικές και άλλες Υπηρεσίες	4.848.677	5.196.331	5.576.610	727.933	13,05
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων-Διοίκηση	5.266.116	5.737.626	5.977.991	711.875	11,91
Δημόσια Έργα	7.650.567	8.638.882	8.680.585	1.030.018	11,87
Δαπάνες Δημοσίων Έργων	12.234.052	15.125.000	14.949.700	2.715.648	18,17
Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου	42.320.173	57.890.000	60.721.078	18.400.905	30,30
Αερολιμένες	8.747.800	12.837.000	14.238.660	5.490.860	38,56
Δημόσια Κτίρια	7.908.160	15.950.000	17.788.699	9.880.539	55,54
Τμήμα Αρχαιοτήτων	4.440.434	5.324.582	5.379.533	939.099	17,46
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	21.101.520	21.740.601	22.214.283	1.112.763	5,01
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	2.046.307	2.447.403	2.485.403	439.096	17,67
Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	8.516.344	8.642.510	9.343.223	826.879	8,85
Τμήμα Οδικών Μεταφορών	1.905.315	1.897.137	2.208.237	302.922	13,72
Τμήμα Ηλεκτρομηχανολο- γικών Υπηρεσιών	8.617.934	9.546.648	9.646.732	1.028.798	10,66
Υπουργείο Υγείας-Διοίκηση	12.835.197	11.970.331	14.056.462	1.221.265	8,69
Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας	65.188.181	62.683.496	66.473.129	1.284.948	1,93
Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας	8.614.087	8.604.200	8.836.451	222.364	2,52
Οδοντιατρικές Υπηρεσίες	1.604.396	1.636.314	1.636.314	31.918	1,95
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	25.206.987	23.798.602	25.853.773	646.786	2,50
Γενικό Χημείο	1.497.150	1.533.751	1.637.321	140.171	8,56
Υγεία	12.629.258	15.411.252	15.865.812	3.236.554	20,40
Γενικές Κατηγορίες Προσωπικού	36.975.497	36.740.509	37.173.714	198.217	0,53
ΟΛΙΚΟ	2.096.778.548	2.229.903.253	2.399.851.222	303.072.674	12,63

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000

Υπουργείο/Τμήμα	Σύνολο καθυστερημένων εσόδων			
	Για τα προηγούμενα έτη £	Για το 2000 £	31.12.2000 £	31.12.1999 £
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	2.050.198	1.807.232	3.857.430	3.050.799
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ				
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	26.617.352	8.876.035	35.493.387	31.859.081
Τμήμα Δασών	53.008	15.570	68.578	378.081
Τμήμα Γεωργίας	58.311	1.652.575	1.710.886	1.563.615
Υπηρεσία Μεταλλείων	106.914	47.375	154.289	143.653
Άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες	864	2.070	2.934	2.190
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ				
Υπουργείο	674.892	393.472	1.068.364	1.134.999
Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη	3.998	33	4.031	4.044
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ				
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου	134.813	4.381	139.194	150.756
Άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες	326.987	302.439	629.426	525.945
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ				
Υπουργείο	428.719		428.719	428.719
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	249.406	12.507	261.913	268.027
Επαρχιακές Διοικήσεις	135.199	80.133	215.332	152.569
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	--		*1.020.515	1.079.264
Άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες	1.778	5.165	6.943	8.735
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ				
Γενικό Λογιστήριο	2.246.367	2.560.543	4.806.910	2.246.367
Τελωνεία	295.598	355.981	651.579	499.038
Υπηρεσία Φ.Π.Α.	--		*29.008.690	21.393.939
Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων				
Φόρος Κληρονομιών			*4.180.369	4.452.593
Φόρος Εισοδήματος			*122.526.708	111.112.758

Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών			*22.935.299	20.100.551
Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμος 30/77			*21.802	23.622
Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμος 24/80			*5.662.840	6.048.478
Έκτακτη Εισφορά			*5.899.732	6.549.777
Φόρος Εισοδήματος παρακρατηθείς (Ρ.Α.Υ.Ε.)			*8.094.501	7.129.783
Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα			*11.100.282	9.588.935
Φόρος Υπηρεσιών			*208.478	208.478
Άλλοι Φόροι			*2.053.153	1.991.453
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	279.148	298.672	577.820	579.810
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ				
Υπουργείο	--		--	838.178
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	1.634.668	2.210.072	3.844.740	2.476.836
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	488.794	423.511	912.305	969.496
Άλλα Τμήματα	76.715	384.428	461.143	349.554
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	1.520.875	1.633.095	3.153.970	1.699.215
ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.126	2.695	3.821	3.414
	37.385.730	21.067.984	271.166.083	239.012.752

*Δεν έγινε διαχωρισμός των καθυστερημένων εσόδων του 2000 από εκείνα των προηγούμενων ετών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

	Εγκεκριμένες θέσεις για το 2000	Πληρωμένες θέσεις στις 31.12.2000	Κενές Θέσεις
Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο*	7	6	--
Υπουργικό Συμβούλιο	12	12	--
Βουλή των Αντιπροσώπων	50	47	3
Γραφείο Προγραμματισμού	44	37	7
Δικαστική Υπηρεσία	265	230	35
Νομική Υπηρεσία	61	51	10
Ελεγκτική Υπηρεσία	102	88	14
Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας	5	5	--
Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας	5	5	--
Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως	11	9	2
Υπουργείο Άμυνας-Διοίκηση	110	76	34
Κυπριακός Στρατός	3324	1973	1351
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος			
Διοίκηση	18	6	12
Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	115	96	19
Τμήμα Γεωργίας	352	308	44
Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	163	126	37
Τμήμα Δασών	294	256	38
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	354	319	35
Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως	68	47	21
Μετεωρολογική Υπηρεσία	72	64	8
Τμήμα Αναδασμού	83	71	12
Ανάπτυξη Αλιείας	53	48	5
Μεταλλεία	7	7	--
Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως			
Διοίκηση	12	11	1
Φυλακές	211	182	29
Αστυνομία και Πυροσβεστική Υπηρεσία	4890	4815	75

* Στον Προϋπολογισμό υπήρχαν 7 θέσεις, αλλά η μία θέση καταργήθηκε.

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού			
Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας	177	150	27
Συνεργατική Ανάπτυξη	45	29	16
Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου παραλήπτη	52	43	9
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων			
Υπηρεσία Βιομηχανικών Σχέσεων	8	2	6
Τμήμα Εργασίας και Επιθεώρησης Εργασίας	133	97	36
Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	240	191	49
Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	387	333	54
Κέντρο Παραγωγικότητας	43	34	9
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο	36	23	13
Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο	91	82	9
Υπουργείο Εσωτερικών			
Διοίκηση	120	59	61
Επαρχιακές Διοικήσεις	6	5	1
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	235	205	30
Υπηρεσία Μεταναστεύσεως	1	1	0
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	635	519	116
Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών	99	87	12
Υπουργείο Εξωτερικών			
Διοίκηση	20	10	10
Εξωτερικές Υπηρεσίες	140	118	22
Υπουργείο Οικονομικών			
Διοίκηση	41	31	10
Γενικό Λογιστήριο	228	197	31
Τελωνεία	376	282	94
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	144	118	26
Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων**	377	299	69
Στατιστική Υπηρεσία	80	68	12
Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών	106	94	12
Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού	18	10	8
Κυβερνητικό Τυπογραφείο	99	81	18
Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής	108	59	49
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	9221	8865	356

** Εννέα θέσεις Λειτουργιών έχουν κενωθεί και καταργηθεί.

Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων

Διοίκηση	18	12	6
Δημόσια Έργα	369	334	35
Τμήμα Αρχαιοτήτων	77	69	8
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	207	175	32
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας***	36	32	6
Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών***	391	320	73
Τμήμα Οδικών Μεταφορών	91	54	37
Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών	119	106	13

Υπουργείο Υγείας

Διοίκηση	28	24	4
Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας	2667	2452	215
Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας	458	422	36
Οδοντιατρικές Υπηρεσίες	83	75	8
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	118	105	13
Γενικό Χημείο	66	53	13

Άλλες Υπηρεσίες:

Γενικό Διοικητικό Προσωπικό	233	205	28
Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό	2359	2167	192
Γενικό Βοηθητικό Προσωπικό	318	267	51

ΟΛΙΚΟ**31559****27859****3727**

*** 2 θέσεις υπεράριθμες.